การวิจัย
การแตกแยกของกลุ่มผู้เชื่อแบบเก่า
นักบุญดิมิทรีแห่งรอสโตฟ (ทูพตาโล)

สารบัญ :

ถึงผู้อ่านที่มีวิจารณญาณ 3
คำนำ.....4
พระสังฆราชดิมิทรีผู้ถ่อมตน ด้วยพระคุณของพระเจ้า ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเมืองรอสโตฟและยาโรสลาฟล์
ส่วนที่ 1. เกี่ยวกับความเชื่อที่แตกแยก 7
บทที่หนึ่ง : ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อที่แท้จริงหรือไม่ ?..... 7
บทที่ 1. ความเชื่อคืออะไร ?..... 7
บทที่ 2. ความเชื่อคือสิ่งที่ตาไม่สามารถเห็นได้ และมือไม่สามารถสัมผัสได้ 8
บทที่ 3. ทุกสิ่งที่ตาเห็นและมือสัมผัสได้ ไม่ใช่ความเชื่อ 9
บทที่ 4. ความเชื่อแบบแตกแยกในสิ่งที่มองเห็นได้และสัมผัสได้ 11
บทที่ 5. ความถูกต้องของความเชื่อออร์โธดอกซ์เกี่ยวกับภาพนักบุญ 12
บทที่ 6. เกี่ยวกับไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ 16
บทที่ 7. เกี่ยวกับพรอสโฟรา 17
บทที่ 8. เกี่ยวกับหนังสือเก่าและหนังสือใหม่ 18
บทที่ 9. บิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้รับการช่วยให้รอดจากหนังสือ 19
บทที่ 10. หนังสือใหม่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อ 20
บทที่ 11. เกี่ยวกับประเพณีโบราณของคริสตจักร 20
บทที่ 12. เกี่ยวกับสิ่งใหม่ที่ถูกนำเข้ามา 22
บทที่ 13. เกี่ยวกับความเห็นต่างกันระหว่างผู้เขียนพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ 24
บทที่ 14. เกี่ยวกับคำอธิษฐานพระเยซู 25
บทที่ 15. เกี่ยวกับพระนามของพระเยซู 27
ข้อที่สอง ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อโบราณหรือไม่ ?..... 30
บทที่ 16. ความเชื่อเดิมประกอบด้วยอะไรบ้าง ?..... 30
บทที่ 17. เกี่ยวกับพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุด 31
บทที่ 18. เกี่ยวกับการจุติเป็นมนุษย์ของพระคริสต์ ความเชื่อของอวาวากุม 34
บทที่ 19. เกี่ยวกับการที่พระคริสต์เสด็จลงสู่นรก 37
บทที่ 20. เกี่ยวกับชื่อของวัดบรินสค์ 38
บทที่ 21. เกี่ยวกับประเพณีของคริสตจักร 40
บทที่ 22. เกี่ยวกับการเคารพพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ 42
บทที่ 23. เกี่ยวกับผู้ที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งแต่ปฏิบัติพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ 43
บทที่ 24. เกี่ยวกับพระวรสารของอาวาวากุม 44
บทที่ 25. เกี่ยวกับเฟดกา ผู้ช่วยพระสังฆราช 44
บทที่ 26. เกี่ยวกับบทบาทผู้นำของอาวาวากุม 45
บทที่ 27. เกี่ยวกับนิมิตของอับบาคุม 45
บทที่ 28. เกี่ยวกับกลุ่มเอเซฟาลิตส์ 46
บทที่ 29. ความเชื่อที่แตกแยกในประเพณี 47
บทที่ 30. ความชอบธรรมของศาสนาออร์โธดอกซ์ 47

ส่วนที II. เกี่ยวกับหลักคำสอนที่แตกแยก 48
ข้อแรก 49
บทที 1. การสอนควรมาจากครูที่ไม่ได้เป็นเท็จ 49
บทที 2. การสอนควรมาจากครูผู้มีความชำนาญ 50
บทที 3. คำสอนควรมาจากครูที่มีชีวิตที่ไร้ที่ติ 52
บทที 4. คำสอนที่ถูกต้องควรถูกประกาศอย่างเปิดเผย ไม่ใช่ในความลับ 54
บทที 5. ความเท็จที่ก่อให้เกิดความแตกแยกเกี่ยวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์ 54
บทที 6. การตีความที่ผิดเพี้ยนของพวกเขาเกี่ยวกับการบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ 62
บทที 7. เกี่ยวกับบุคคลบางราย 65
บทที 8. เกี่ยวกับพระกิตติคุณและการสาปแช่ง 66
บทที 9. เกี่ยวกับคริสตจักรที่มนุษย์สร้างขึ้น 68
บทที 10. เกี่ยวกับเซลล์ 78
บทที 11. เกี่ยวกับการนมัสการ 83
บทที 12. เกี่ยวกับภาพศักดิ์สิทธิ์ 88
บทที 13. การอภิปรายระหว่างนักบุญเกรกอรีแห่งโอมีร์สกับเออร์วานผู้เป็นชาวยิว
เกี่ยวกับภาพศักดิ์สิทธิ์ของนักบุญ 101
บทที 14. การอภิปรายระหว่างนักบุญสตีเฟนผู้ใหม่กับโคพรอนิมัส 103
บทที 15. เกี่ยวกับพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ 106
บทที 16. เกี่ยวกับวันสุดท้าย 117
บทที 17. เกี่ยวกับความเชื่อบนโลก 141
บทที 18. เกี่ยวกับภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้าในมนุษย์ 145
บทที 19. เกี่ยวกับเครา 148
บทที 20. เกี่ยวกับหนวด 171
บทที 21. เกี่ยวกับเรื่องราวและอุปมาในพระกิตติคุณ 172
บทที 22. เกี่ยวกับการให้ทานอย่างลับๆ 188
ส่วนที่สอง 190
บทที 23. เกี่ยวกับคำสอนนอกรีตในบรินยานี 190
ส่วนที่สาม 190
บทที 24. การหมิ่นประมาทแบบแตกแยกต่อไม้กางเขนสีแฉก และการค้นหาไม้กางเขน 190
บทที 25. เกี่ยวกับเครื่องหมายกางเขน 228
บทที 26. เกี่ยวกับการหมิ่นประมาทแบบแตกแยกต่อองค์ประกอบที่สั่นไหว 237
บทที 27. เกี่ยวกับการหมิ่นประมาทของพวกเขาต่อพิธีศักดิ์สิทธิ์ 241
บทที 28. เกี่ยวกับค่าจ้างของนักบวช 243
บทที 29. เกี่ยวกับชีวิตของพระสงฆ์ 250
บทที 30. เกี่ยวกับลูกแกะศักดิ์สิทธิ์ ผู้ถูกถวายเป็นเครื่องบูชาและถูกสังหาร 253
บทที 31. การหมิ่นประมาทเพิ่มเติมของกลุ่มแตกแยกต่อพิธีศักดิ์สิทธิ์ 257
บทที 32. การดูหมิ่นตำแหน่งพระสังฆราชของพวกเขา 258
บทที 33. การหักล้างคำหมิ่นประมาทหลักสองประการของผู้แบ่งแยกที่ต่อต้านคริสตจักรของพระเจ้า
ส่วนที III. เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ก่อการแตกแยก 261
1. เกี่ยวกับธรรมชาติของการกระทำที่ก่อให้เกิดการแตกแยก 261
ข้อที่หนึ่ง 262
บทที 2. เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดูเหมือนดี แต่ไม่ทราบว่าพระเจ้าทรงพอพระทัยหรือไม่ 262
บทที 3. เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสร้งทำ 267
บทที 4. เกี่ยวกับกิจการที่ดีแต่ไม่มีผล ; เพราะเกิดจากความรักตนเอง 269
บทที 5. เกี่ยวกับกิจการที่ดีแต่ไม่เกิดผล ; เพราะมันอยู่นอกพระศาสนจักรนิกายออร์โธดอกซ์
บทที 6. เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูผู้แสร้งทำ 273
บทที 7. ชีวิตที่มีคุณธรรมไม่สามารถรับรองความเชื่อที่ผิดได้ 274
บทความที่ 2 277
บทที 8. เกี่ยวกับการกระทำชั่วที่ก่อให้เกิดการแตกแยก และเกี่ยวกับครูผู้สอน 277
บทที 9. เกี่ยวกับคาปิโตน อับบาคุม และผู้อื่น 279
บทที 10. สาวใช้ที่แจกศีลมหาสนิทพร้อมลูกเกด 279

บทที 11. ปีศาจยินดีกับผู้ที่ถูกเผา 280
บทที 12. เกี่ยวกับหัวใจของทารกที่ถูกผ่าออกเพื่อใช้ในเวทมนตร์ 280
บทที 13. ผู้ถูกเผาคร่ำครวญจากใต้ดิน : 'โอ้ เราสิ้นหวังแล้ว !'..... 283
บทที 14. เกี่ยวกับคาถาเวทมนตร์ และนักบวชที่ถูกโยนลงหลุมเพลิง 285
บทที 15. เกี่ยวกับเวทมนตร์ของชาวยิวและกลุ่มที่แตกแยก 287
บทที 16. เกี่ยวกับโมเรลิตซี 288
บทที 17. พวกเขาไม่ถือว่าการล่วงประเวณีเป็นบาป แต่ถือเป็นความรักต่อพระคริสต์ 290
บทที 18. เกี่ยวกับวัดบรินสค์ 291
บทที 19. รายชื่อการกระทำที่แตกแยก ซึ่งพวกเขาคิดว่าเป็นการดี 297
บทที 20. การอภิปรายเรื่องความแตกแยก 297
บทที 21.
เหตุใดการกระทำดีทุกประการที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในคริสตจักรจึงเป็นความชั่ว 305
บทที 22. การอธิบายอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับเรื่องความแตกแยก
ซึ่งไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า 306
บทที 23. คำสรุปของหนังสือ และคำเตือนแก่ผู้เชื่อในความถูกต้อง 310

การสอบสวนความเชื่อของกลุ่มบรินที่ก่อการแตกแยก เกี่ยวกับคำสอนและพฤติกรรมของพวกเขา
พร้อมทั้งการพิสูจน์ว่าความเชื่อของพวกเขาเป็นความเชื่อที่ผิด
คำสอนของพวกเขาเป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ และพฤติกรรมของพวกเขาไม่เป็นที่ยอมรับของพระเจ้า
มาพิจารณาดูกันเถอะ : เราจะรู้จักผู้สอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกได้อย่างไร ?
จากคำพูดที่พวกเขาใช้สรรเสริญความเชื่อของตนเอง ,
จากคำสอนที่หมิ่นประมาทของพวกเขา และ
จากวิถีชีวิตที่เต็มไปด้วยความหน้าซื่อใจคดของพวกเขา

ถึงผู้อ่านที่มีวิจารณญาณ

หากผลงานอันถ่อมตนนี้ของผมได้รับความยกย่องจากผู้อ่านผู้มีปัญญาและเกรงกลัวพระเจ้า
ผมขอวิงวอนท่านว่า อย่าได้ประหลาดใจกับภาษาที่เรียบง่ายและสำนวนที่ยังไม่ขัดเกลาในหนังสือนี้ ;
เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เขียนขึ้นเพื่อผู้ฉลาดหรือผู้ที่มีความรู้ลึกซึ้งในพระคัมภีร์
แต่เพื่อผู้คนที่เรียบง่ายที่สุด ซึ่งยังไม่ตระหนักถึงพลังของพระคัมภีร์ และสำหรับพวกเขาแล้ว
แม้แต่คำพูดที่เรียบง่ายก็แทบจะเข้าใจไม่ได้
พระบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์และครูผู้สอนในสมัยโบราณได้ปรับคำสอนของท่านให้เข้ากับภาษาท้องถิ่นเ
พื่อคนเช่นนี้ ; เช่นเดียวกับนักบุญคริสอสตอม
ผู้ซึ่งในตอนแรกเคยชินกับการเขียนคำพูดด้วยปัญญาอันลึกซึ้ง
แต่หลังจากได้รับการตักเตือนจากผู้หญิงคนหนึ่ง
ท่านจึงละทิ้งวาทศิลป์อันลึกซึ้งและพูดด้วยภาษาท้องถิ่น
เพราะขณะที่ท่านกำลังสอนประชาชนในโบสถ์ มีผู้หญิงคนหนึ่งจากกลุ่มผู้ฟังร้องขึ้นว่า :
'ครูทางจิตวิญญาณ หรือดีกว่าคือ จอห์น คริโซสโตม !
ท่านได้ดำดิ่งลึกสู่แหล่งน้ำพุแห่งคำสอนอันศักดิ์สิทธิ์ของท่าน
แต่จิตใจของเรามีขีดจำกัดและไม่อาจเข้าใจได้ ' อย่างไรก็ตาม เขาได้คิดในใจว่า
การพูดกับประชาชนด้วยคำพูดที่ซับซ้อนนั้นไม่มีประโยชน์ จึงตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
เขาได้ระมัดระวังที่จะไม่ประดับคำพูดของตนด้วยลีลาวาทศิลป์ที่ซับซ้อน

แต่ใช้คำพูดทีเรียบง่ายและมีคุณธรรม
เพื่อให้ผู้ฟังทีเรียบง่ายทีสุดก็สามารถเข้าใจและได้รับประโยชน์ได้
เช่นเดียวกันกับนักบุญผู้พลีชีพ อเล็กซานเดอร์ พระสังฆราชแห่งโคมาเน [1]
(ตามทีบันทึกไว้ในชีวประวัติของท่าน):
ท่านไม่สนใจความงดงามของถ้อยคำในคำเทศนาทีกล่าวต่อประชาชน แต่สนใจประโยชน์ของจิตวิญญาณ
และคำเทศนาหลายบทของท่านเรียบง่าย ; กล่าวขึนเพือผู้ฟังทีเรียบง่าย
แต่กลับเป็นประโยชน์อย่างยิงต่อจิตวิญญาณ
และเมือเขาถูกนักปรัชญาชาวแอทติกคนหนึงเยาะเย้ยเพราะคำพูดทีเรียบง่ายของเขา
นักปรัชญาผู้นันก็ได้รับนิมิตดังต่อไปนี : เขาคิดว่าเห็นฝูงนกพิราบสีขาวทีงดงามยิงนัก
ส่องประกายด้วยรัศมีอันน่าอัศจรรย์ ดังทีกล่าวไว้ในหนังสือสดุดี : ‘ปีกของนกพิราบเป็นสีเงิน
และช่องว่างระหว่างปีกส่องประกายด้วยสีทอง ’[2] และมีเสียงหนึงกล่าวกับผู้เห็นนิมิตนันว่า :
‘นีคือคำพูดของอเล็กซานเดอร์ บิชอป ผู้ทีท่านได้เยาะเย้ย !’ อย่างไรก็ตาม นักปรัชญาผู้นัน
เมือตืนจากนิมิตก็ลุกขึนยืนด้วยความละอายต่อการกระทำผิดของตน แต่พระคริสต์เอง —
พระผู้ช่วยให้รอดของเรา —เมือพระองค์ตรัสกับผู้รู้ ผู้สอนชาวยิวผู้ฉลาด
พระองค์ได้ทรงแสดงถ้อยคำของพระเจ้าทีเต็มเปียมด้วยปัญญา ให้แก่พวกเขา
โดยอ้างหลักฐานจากหนังสือของผู้เผยพระวจนะ : แต่เมือพระองค์ตรัสกับประชาชนทัวไป
พระองค์ได้อธิบายคำสอนเกียวกับอาณาจักรสวรรค์ให้พวกเขาฟังผ่านอุปมาทีเรียบง่าย โดยตรัสว่า :
‘เพราะราชอาณาจักรสวรรค์นันเหมือนชายคนหนึงทีอยู่บ้าน
เหมือนชายคนหนึงทีหว่านเมล็ดพันธุ์ดีในทุ่งนา เหมือนพ่อค้า เหมือนเมล็ดมัสตาร์ด
และเหมือนยีสต์ทีหญิงคนหนึงนำซ่อนไว้ในแป้งสามถัง จนทังมวลถูกยีสต์ทำให้ฟู [3] .’
ส่วนความถ่อมตนของข้าพเจ้าเอง ซึงได้รับมอบหมายให้ดูแลประชาชนผู้เรียบง่ายดังฝูงแกะนัน
เป็นหน้าทีของข้าพเจ้าทีจะให้คำตักเตือนด้วยถ้อยคำทีเรียบง่ายแก่ผู้ทีกำลังหลงทางเข้าสู่
ความผิดพลาดแห่งการแตกแยก พระคริสต์ได้ส่งข้าพเจ้า (ดังทีข้าพเจ้ากล่าวร่วมกับอัครทูต)
เพือประกาศข่าวประเสริฐ ไม่ใช่ด้วยปัญญาแห่งถ้อยคำ [4] .

คำนำ

หนังสือสองเล่มทียอดเยียม ซึงเขียนโดยอดีตพระสังฆราชสูงสุดแห่งมอสโก
ร่วมกับสภาสังฆราชศักดิสิทธิ ได้ให้คำตอบทีเพียงพอต่อความดือรันของกลุ่มทีแตกแยก ;
ชือของหนังสือเหล่านีคือ : “ไม้เรียวแห่งการปกครอง ” และ “คำตักเตือนทางจิตวิญญาณ ”
และไม่มีความจำเป็นทีจะมีคำตอบทีดีกว่านีต่อข้อคัดค้านทียกขึนจากเหตุผลอันโง่เขลาข
องศัตรูของคริสตจักรศักดิสิทธิ ;
แต่เนืองจากข้าพเจ้าไม่ทราบว่าหนังสือเหล่านันมีอยู่ในเขตสังฆมณฑลรอสตอฟของเราหรือไม่
และแทบจะหาไม่ได้เลย —เพราะมีอันน่าเกลียดของกลุ่มผู้แตกแยกกำลังทำลายพวกมัน — ด้วยเหตุนี
ข้าพเจ้าจึงได้เขียนหนังสือเล่มเล็กนี * * ตามหน้าทีของข้าพเจ้า :
เพราะเมือมีหมาป่ามาโจมตีฝูงแกะ ผู้เลียงแกะไม่ควรปล่อยให้ตัวเองถูกความหลับครอบงำ

---

[1] 32 สิงหาคม , หน้า 661, ด้านหลัง

[2] สดุดี 67:14.

[3] มัทธิว , บทที 13.

[4] 1 โครินธ์ 1:17.

พระสังฆราชดิมิทรี ผู้ถ่อมตน ด้วยพระคุณของพระเจ้า
ผู้เป็นพระอัครสังฆราชแห่งรอสตอฟและยารอสลาฟล์

ถึงท่านอาร์คิมันดริตผู้ทรงเกียรติสูงสุด ท่านเจ้าอาวาส และคณะนักบวชทั้งหมด ,
และถึงพระสงฆ์ผู้ทรงเกียรติ พระสังฆานุกร และผู้รับใช้พระศาสนจักร
ในทุกเมืองและหมู่บ้านของสังฆมณฑลของเรา ,
และถึงชาวคริสต์ออร์โธดอกซ์ทุกคนในสังฆมณฑลรอสตอฟ ไม่ว่าชนชั้นหรือวัยใด
พี่น้องที่รักและลูกทางจิตวิญญาณของข้าพเจ้า
ความอวยพรและความสันติจากพระเยซูคริสต์เจ้าของเรา

* * *

ความถ่อมตนของเราต่อท่านทั้งหลาย ผู้เป็นที่รักยิ่ง
ไม่เพียงพอที่จะสื่อสารด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว
แต่ยังสมควรที่จะถ่ายทอดคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ผ่านตัวอักษรด้วย
เพราะคำพูดได้ยินได้เพียงในระยะใกล้
ส่วนคำที่บันทึกไว้ด้วยตัวอักษรนั้นสามารถไปถึงแม้กระทั่งปลายสุดของโลก
คำพูดที่กล่าวออกมาจะถูกลืมไปอย่างรวดเร็วจากความจำของมนุษย์ ;
แต่สิ่งที่ถูกเขียนลงจะคงอยู่ไม่ลืมเลือน
เพราะข้าพเจ้าได้กล่าวสิ่งเหล่านี้ด้วยปากของตนเองและสอนท่านเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ ดังนั้น
ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจบันทึกสิ่งเหล่านี้เป็นลายลักษณ์อักษรและส่งไปยังสังฆมณฑล
เพราะด้วยเหตุผลบางประการ
ข้าพเจ้าไม่สามารถเดินทางไปทั่วฝูงแกะของเราและสอนประชากรของพระเจ้าทุกแห่ง
ทั้งด้วยวาจาและด้วยตนเองได้ ขอให้จดหมายนี้ของฉัน แทนตัวฉัน
เดินทางผ่านเมืองและหมู่บ้านในสังฆมณฑลของเรา
สอนและเตือนท่านทั้งหลายอย่าให้ถูกชักจูงให้หลงทางด้วยคำสอนเท็จที่ก่อให้เกิดการแตกแยก
แต่จงยืนหยัดในความเชื่อออร์โธดอกซ์ ยึดมั่นในพระมารดาของเรา
คือพระศาสนจักรอัครสาวกสากลศักดิ์สิทธิ์
ก่อนอื่นใด
ข้าพเจ้าขอประกาศความเศร้าโศกและความทุกข์ระทมในจิตวิญญาณของข้าพเจ้าต่อท่านทั้งหลาย
เพราะข้าพเจ้าได้ยินว่าหมาป่าดุร้ายกำลังเข้ามาท่ามกลางท่าน [5] จากปาโอ๊กและทะเลทรายของ Bryn
และกำลังล่อลวงแกะของพระคริสต์ —ด้วยคำพูดเท็จและเสียงกระซิบลับ
(เช่นเดียวกับที่งูได้ล่อลวงเอวา) ฝูงแกะของพระคริสต์ ไม่ใช่เพื่อความรอด แต่เพื่อความพินาศ :
และพวกมันทรมานฝูงแกะของพระเจ้า โดยสอนคำสอนที่ไม่เป็นออร์โธดอกซ์
และล่อลวงจิตวิญญาณของผู้ไม่รู้ ; พวกมันกลืนกินและทำลายพวกเขาด้วยคำสอนนอกรีต
และโยนพวกเขาลงสู่ท้องนรกที่ไม่รู้จักพอ แต่แม้จากภายในหมู่พวกท่านเอง (ตามที่ข้าได้ยิน)
ก็มีผู้ลุกขึ้นพูดสิ่งผิดเพี้ยน พยายามนำสาวก (ข้าหมายถึงผู้คนที่เรียบง่าย)
ให้หลงทางตาม *themselves*[6] สิ่งนี้ก่อให้เกิดความเศร้าโศกและความทุกข์ใจแก่ข้าพเจ้าไม่น้อย
เช่นเดียวกับที่กษัตริย์ดาวิดเคยคร่ำครวญถึงผู้คนเช่นนี้และกล่าวว่า :
'ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าโศกต่อผู้ทำบาปที่ละทิ้งพระบัญญัติของพระองค์ '[7] .

---

[5] กิจการ 20:29.

[6] กิจการ 20:30.

[7] สดุดี 118:83.

หลังจากกล่าวเช่นนี้แล้ว
ข้าพเจ้าขอพูดกับท่านทั้งหลายในนามของพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของข้าพเจ้า :
จงระวังผู้เผยพระวจนะเท็จ [8] นั่นคือ จงระวังผู้สอนเท็จ เพราะในสมัยโบราณ
ผู้สอนมักถูกเรียกว่าผู้เผยพระวจนะ
เช่นเดียวกับที่อัครทูตได้กล่าวถึงชาวครีตในจดหมายถึงทิตัสว่า :
'บางคนในหมู่พวกเขาเรียกคนหนึ่งในหมู่ตนเองว่าเป็นผู้เผยพระวจนะ :' 'ชาวครีตเป็นผู้พูดเท็จเสมอ '[9]
. ผู้เผยพระวจนะของพวกเขา (ตามคำกล่าวของคริสอสตอม) คือ เอพิเมนิเดส ชาวครีต ผู้เป็นนักกวี
นักปรัชญา นักบวชในศาสนาโบราณ และผู้สอนกฎหมายกรีกแก่ชาวครีต
เพราะเมื่อพระคริสต์เจ้าทรงเตือนผู้ที่ติดตามพระองค์ให้ระวังผู้เผยพระวจนะเท็จ
พระองค์ทรงเตือนให้ระวังผู้สอนเท็จ เช่น ผู้ที่มาจากสำนักฤาษีที่แตกแยกในไบรเนกี
ซึ่งปรากฏตัวขึ้นราวกับออกมาจากถ้ำของปีศาจ จงระวังพวกเขาเถิด โอ้ผู้เป็นที่รัก !
จงระวังผู้ที่มาหาท่านในคราบแกะ แต่ภายในกลับเป็นหมาป่าที่หิวโหย wolves[10]
แต่ท่านอาจถามว่า : 'เราจะรู้ได้อย่างไรว่าใครเป็นหมาป่าหรือเป็นคนดี ?' พระคริสต์ตอบว่า :
'ท่านจะรู้จักพวกเขาจากผลของพวกเขา ;' เช่นเดียวกับที่ต้นไม้ถูกรู้จักจากผลของมัน '
ต้นไม้ที่ดีให้ผลดี และต้นไม้ที่เลวให้ผลเลว ; ต้นไม้ที่เลวไม่อาจให้ผลดีได้เช่นกัน ดังนั้น
ข้าพเจ้าจึงกล่าวว่า ผู้สอนเท็จเหล่านี้ ซึ่งเป็นหมาป่าในคราบแกะ จะถูกจำได้จากผลของพวกเขา [11]
เพราะพวกเขาเป็นดังที่อัครทูต กล่าวไว้ว่า : ต้นไม้ที่เหี่ยวแห้งและไม่มีผล [12] ตายสองครั้ง
ถูกถอดผลและใบออกแล้ว ห่างไกลจากความเชื่อและความหวังแห่งความรอด ถูกรากถอนออกจากคริสตจักร
ไม่ให้ผลดีใดๆ นอกจากผลชั่ว เช่น ผลแอปเปิลของเมืองโซดอม
นักบุญคริสอสตอมเขียนว่า ในดินแดนนั้น ที่ซึ่งเมืองโซดอมเคยตั้งอยู่
ต้นไม้เติบโตและให้ผล [13] แต่ผลแห่งความโกรธของพระเจ้าเป็นเครื่องเตือนใจ
เพราะที่นั่นมีต้นแอปเปิลปา ที่มีรูปลักษณ์ที่เปล่งประกาย
และให้ผู้ที่ยังไม่รู้แจ้งมีความหวังมากผ่านรสชาติของมัน แต่เมื่อหยิบขึ้นมาในมือ
ก็จะพบว่ามันเน่าเปื่อย ; เพราะมันไม่ออกผลใดๆ เลย
แต่กลับเผยให้เห็นฝุ่นและเถ้าถ่านจำนวนมากที่ซ่อนอยู่ภายใน
นั่นคือต้นไม้ของครูผู้ก่อการแตกแยก และนั่นคือผลของพวกมัน
ซึ่งจากภายนอกดูเหมือนสวยงามและเป็นประโยชน์ต่อจิตวิญญาณผ่านคำสอนที่ล่อลวง ;
แต่เมื่อคำสอนของพวกมันถูกเปิดออกด้วยเหตุผลและการตรวจสอบอย่างละเอียด ผู้คนจะพบว่า
เช่นเดียวกับแอปเปิลของเมืองโซดอม พวกมันเต็มไปด้วยฝุ่น ความเท็จ
และกลีนเหม็นของความเสื่อมทรามทางจิตวิญญาณ และด้วยเหตุนี้
ท่านจะรู้จักพวกเขาได้จากผลของพวกเขา
เพื่อเป็นหลักฐานของเรื่องนี้
ขอให้เรานำเสนอที่นี่ผลหลักสามอย่างของต้นไม้จากสวนของบริน — นั่นคือ ครูผู้ก่อการแตกแยก :
ความเชื่อของพวกเขา ,
คำสอนของพวกเขา และ
การกระทำของพวกเขา,

---

[8] มัทธิว 7:15.
[9] ทิตัส 1:12.
[10] มัทธิว 7:15.
[11] มัทธิว 7:10 และอื่นๆ
[12] จดหมายถึงยูดา , ข้อ 12.
[13] นักบุญซลาต เกี่ยวกับ 1 เธสะโลนิกา 4, คำเทศนาที่ 8, จดหมายที่ 2265.

และเราจะตรวจสอบพวกมันด้วยความละเอียดถี่ถ้วนอย่างแท้จริง ทดสอบอย่างละเอียด
และผ่านการใช้เหตุผลและการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อดูว่าภายในพวกมันมีอะไรอยู่
ที่นี่เช่นกัน ความชอบธรรมของศรัทธาออร์โธดอกซ์ จะถูกนำเสนออย่างสั้นๆ ในส่วนแรก

ส่วนที่ 1. เกี่ยวกับความเชื่อที่แตกแยก

ก่อนอื่น ผลแรกจากสวนแห่งการแตกแยก : ให้เราตรวจสอบความเชื่อของพวกเขา
ซึ่งพวกเขาตกแต่งจากภายนอกด้วยคำพูดเท็จ
โดยบอกกับประชาชนทั่วไปที่ไม่รู้เรื่องว่าความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อที่แท้จริง
ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อโบราณ
และว่าความเชื่อที่แท้จริงเพียงอย่างเดียวสามารถพบได้ในอารามบรินสค์ : ส่วนในเมืองต่างๆ
ในโบสถ์ต่างๆ ท่ามกลางบรรดาพระสังฆราชและพระสงฆ์ กลับไม่มีศรัทธาที่แท้จริง ;
พวกเขาได้เปลี่ยนแปลงศรัทธา บิดเบือนศรัทธา และศรัทธาใหม่ได้เกิดขึ้นแล้ว

ดังนั้น ขอให้เราพิจารณาสองประเด็นนี้ :

I. ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อที่แท้จริงหรือไม่ *?*

II. ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อโบราณหรือไม่ *?*

ข้อที่หนึ่ง : ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อที่แท้จริงหรือไม่ ?

เมื่อเราเริ่มการสอบสวนครั้งแรกเกี่ยวกับความเชื่อของบริน :
ความเชื่อของพวกเขาคือความเชื่อที่แท้จริงหรือไม่ ? ก่อนอื่น ผมจะตั้งคำถามว่า :

บทที่ *I.* ความเชื่อคืออะไร *?*

ขอให้ครูผู้ก่อการแตกแยกทั้งหมด ซึ่งมาหาท่านอย่างลับๆ จากบริน
และที่ท่านให้ที่พักพิงในที่ซ่อนตัวใต้ดินของท่าน มารวมตัวกันและตอบคำถามนี้ :

ความเชื่อคืออะไร *?*

เพราะทุกคนจะกล่าวว่า :
ความเชื่อคือการเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวผู้ได้รับการถวายเกียรติในพระตรีเอกภาพ —พระบิดา พระบุตร
และพระวิญญาณบริสุทธิ์ —ดังที่เขียนไว้ในคำสารภาพความเชื่อ :
'ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้าองค์เดียว ,' และต่อไป

นี่คือคำสารภาพความเชื่อที่ดีงาม ซึ่งกล่าวด้วยริมฝีปาก : เพราะดังที่อัครทูตกล่าวไว้ว่า
'ด้วยใจคนเราเชื่อเพื่อความชอบธรรม และด้วยปากคนเราสารภาพเพื่อความรอด ' (*[14])*;
แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ถามถึงเรื่องนี้ —ว่าท่านเชื่อในใครและอย่างไร
หรือว่าท่านเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวหรือไม่ ?
เพราะเป็นที่ชัดเจนว่าทุกคนที่ได้รับการส่องสว่างจากพิธีบัพติศมาอันศักดิ์สิทธิ์
ล้วนเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวในตรีเอกานุภาพ ; แต่คำถามของผมเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ :
ความเชื่อคืออะไร ? ผมถามเพียงเกี่ยวกับคำ (ซื่อ) นี้เท่านั้น 'ความเชื่อ ':
ความหมายของคำนี้คืออะไร ? บนพื้นฐานใดที่ความเชื่อถูกเรียกว่า 'ความเชื่อ '?

ผมรู้ว่าคุณจะไม่ตอบ เพราะคุณไม่ทราบ : คุณสอนเรื่องความเชื่อ
แต่คุณไม่รู้ว่าความเชื่อคืออะไร ; เพราะคุณไม่สามารถอธิบายความหมายที่แท้จริงของคำ 'ความเชื่อ '
เองได้

---

[14] โรม 10

ดังนั้น จงเรียนรู้จากอัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ ในจดหมายถึงชาวฮีบรู บทที่ II ข้อ 1 ซึ่งกล่าวว่า : 'ความเชื่อคือความมั่นใจในสิ่งที่หวังไว้ ความเชื่อมั่นในสิ่งที่มองไม่เห็น '[15] นักบุญยอห์นแห่งดามัสกัสได้ตีความคำพูดของอัครสาวกนี้ไว้ดังนี้ : 'ความเชื่อคือสาระของสิ่งที่หวังไว้ เป็นหลักฐานของสิ่งที่มองไม่เห็น '[16] . และนักบุญคริสอสตอมกล่าวว่าดังนี้ : 'เพราะความเชื่อคือการมองเห็นสิ่งที่ไม่รู้จัก นำสิ่งที่มองไม่เห็นเข้าสู่โลกที่มองเห็นได้ '[17] .

คุณเข้าใจพลังของคำพูดเหล่านี้หรือไม่ โอ้ Brynyan? คุณเข้าใจชัดเจนแล้วหรือไม่ว่าความเชื่อคือความรู้ หรือ (ตามคำอธิบายของนักบุญดามัสกัส) คือการปรากฏตัว (*hypostasis*) ของสิ่งที่มองไม่เห็น *?* หากท่านไม่เข้าใจ โปรดฟังคำอธิบายสั้นๆ แต่ชัดเจนนี้จากนักเทววิทยา ซึ่งกล่าวว่า : ความเชื่อคืออะไร หากไม่ใช่การเชื่อในสิ่งที่ท่านไม่เห็น ? นี่คือคำอธิบายของคำว่า 'ความเชื่อ ': การเชื่อในสิ่งที่คุณไม่เห็น ; ด้วยเหตุนี้ ความเชื่อจึงถูกเรียกว่า 'ความเชื่อ ' เพราะคนเราเชื่อในสิ่งที่ตนเองไม่เห็น ยังมีใครที่ไม่เข้าใจอยู่หรือไม่ ? ให้พวกเขาฟังคำอธิบายที่ละเอียดยิ่งขึ้นเกี่ยวกับเรื่องนี้

บทที่ *2.* ความเชื่อคือสิ่งที่ตาไม่เห็น และมือไม่สัมผัส

ความเชื่อคือสิ่งที่ตาทางกายภาพของคุณไม่เห็น และมือของคุณไม่สัมผัสได้ แต่หัวใจและจิตใจของคุณยืนยันอย่างไม่สงสัยว่ามันเป็นเช่นนั้น และไม่ใช่สิ่งอื่นใด : นั่นคือความเชื่อ

เราไม่เห็นพระเจ้า เพราะ 'ไม่มีใครเคยเห็นพระเจ้า ' ([18]) ตามที่นักเทววิทยา ยอห์น กล่าวไว้ ; แต่เราเชื่ออย่างไม่สงสัยว่าพระเจ้ามีอยู่จริง : นี่คือความเชื่อ

เราไม่เห็นสามบุคคลในตรีเอกภาพภายในพระเจ้าองค์เดียว และเราไม่อาจเข้าใจได้ว่าตรีเอกภาพอยู่ในพระเจ้าองค์เดียว และพระเจ้าองค์เดียวอยู่ในตรีเอกภาพอย่างไร ; แต่เราเชื่อโดยไม่สงสัยเลยว่า มีพระเจ้าองค์เดียวในตรีเอกภาพ : นี่คือความเชื่อ

เราไม่เคยเห็น และไม่อาจเข้าใจด้วยใจปัญญาของเราได้ ถึงการจุติและการประสูติของพระคริสต์ — ว่าพระวจนะของพระเจ้าได้ทรงรับสภาพเป็นเนื้อหนังในครรภ์ของพระแม่พรหมจารีอย่างไร และว่าพระองค์ได้ประสูติมาโดยไม่เสื่อมสลาย พร้อมทั้งรักษาพระมารดาผู้บริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ให้คงเป็นพรหมจารีทั้งก่อนการประสูติ ขณะประสูติ และหลังการประสูติ ; แต่เรายังคงเชื่ออย่างไม่สงสัยว่าสิ่งนี้เป็นความจริง : นี่คือความเชื่อ

เราไม่ได้เห็น และไม่สามารถเห็นด้วยตาเนื้อของเราได้ ถึงธรรมชาติสองประการที่แยกกันชัดเจน — ธรรมชาติพระเจ้าและธรรมชาติมนุษย์ — ในบุคคลเดียวที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ของพระคริสต์ ; แต่เราเชื่ออย่างไม่สงสัยว่าสิ่งนี้เป็นความจริง : นี่คือความเชื่อ

เราไม่เห็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา ; ที่ประทับอยู่บนสวรรค์ด้วยพระวรกายที่ได้รับการถวายเกียรติยศ บนบัลลังก์อันศักดิ์สิทธิ์ในพระสิริที่ไม่อาจเข้าถึงได้

---

[15] ฮีบรู 11:1.

[16] หนังสือ 4, บท 11 เกี่ยวกับความเชื่อ .

[17] คำอธิบายจดหมายถึงชาวฮีบรู , บทเทศนาที่ *21,* หน้า 2978, บทที่ 11.

[18] ยอห์น 1:18.

ทรงครองราชย์ร่วมกับพระบิดาและพระวิญญาณบริสุทธิ์
แต่เรายังคงเชื่อโดยปราศจากความสงสัยว่าสิ่งนี้เป็นความจริง : นี่คือความเชื่อ
เราไม่เห็นด้วยตาเนื้อของเราว่าพระเจ้าของเรา ผู้ทรงอยู่ทุกหนทุกแห่ง
และทรงอยู่ภายในเราด้วย ; แต่เรายังคงเชื่ออย่างไม่สงสัยว่าสิ่งนี้เป็นความจริง : นี่คือความเชื่อ
เราไม่เห็นพระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาในพิธีบัพติศมาศักดิ์สิทธิ์หรือในศีลศักดิ์สิ
ทธิ์อื่นๆ ของพระศาสนจักร ;
แต่เรายังคงเชื่ออย่างไม่สงสัยว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาและทรงกระทำการในศีลศักดิ์สิทธิ
์ทั้งหมด : นี่คือความเชื่อ
ในพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระคริสต์ ภายใต้รูปลักษณ์ของขนมปังที่มองเห็นได้
เราไม่เห็นพระกายจริงของพระคริสต์ และภายใต้รูปลักษณ์ของไวน์ที่มองเห็นได้
เราไม่เห็นพระโลหิตมนุษย์จริงของพระองค์ ; แต่เรายังคงเชื่อว่ามีพระกายจริงของพระคริสต์อยู่จริง
ซ่อนอยู่ในรูปลักษณ์และรสชาติของขนมปัง ; และพระโลหิตที่แท้จริงของพระคริสต์ก็ทรงสถิตอยู่
ซ่อนเร้นอยู่ในรูปลักษณ์และรสชาติของเหล้าองุ่น : นี่คือความเชื่อ
ขอให้เราเพิ่มสิ่งนี้ด้วย :
เราไม่เห็นด้วยตาเนื้อของเราว่าพระแม่ผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด พระมารดาของพระเจ้า
ทรงครองราชย์ในสวรรค์ร่วมกับพระบุตรและพระเจ้าของพระองค์ และทรงวิงวอนเพื่อเรา
ผู้รับใช้ที่เต็มไปด้วยบาปของพระองค์ ;
แต่เราเชื่อว่าพระองค์ทรงครองราชย์ร่วมกับพระคริสต์และทรงวิงวอนเพื่อเรา : นั่นคือความเชื่อ
เราไม่เห็นนักบุญศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
ผู้ที่ยืนอยู่เหนือบัลลังก์ของพระเจ้าในพระศาสนจักรที่ชนะชัย และอธิษฐานต่อพระเจ้าเพื่อเรา ;
แต่เราเชื่อว่าท่านยืนอยู่ที่นั่นและอธิษฐาน : นี่คือความเชื่อ
เราไม่เห็นทูตสวรรค์ผู้คุ้มครองอันศักดิ์สิทธิ์ของแต่ละคน ;
แต่เราเชื่อว่าทูตสวรรค์ผู้คุ้มครอง ซึ่งได้รับมอบให้แต่ละคนในพิธีบัพติศมา อยู่ร่วมกับเรา :
นี่คือความเชื่อ
เราไม่เห็นมงกุฎแห่งความรุ่งโรจน์ในสวรรค์ที่เตรียมไว้สำหรับผู้ที่รักพระเจ้า
และไม่เห็นความทรมานอันรุนแรงและนิรันดร์ในนรกที่เตรียมไว้สำหรับผู้บาปที่ไม่กลับใจ ;
แต่เรายังคงเชื่อว่าจะมีรางวัลที่ดีสำหรับผู้ดี และรางวัลที่เลวสำหรับผู้ชั่ว
แต่ละคนตามการกระทำของตน : นี่คือความเชื่อ
เราไม่เห็นผู้ตายลุกขึ้นจากหลุมศพ
แต่เราเชื่อและรอคอยการฟื้นคืนชีพของผู้ตายในวันสุดท้าย : นี่คือความเชื่อ
และเพื่อสรุปสั้นๆ : ความเชื่อคือสิ่งที่เราไม่เห็น แต่เรายังเชื่อในสิ่งนั้นโดยไม่สงสัย
ความเชื่อคือความมั่นใจในสิ่งที่เราหวังไว้ for[19]

บทที่ *3.* สิ่งใดที่ตาสามารถเห็นได้และมือสามารถสัมผัสได้ ไม่ใช่ความเชื่อ

ตรงกันข้าม .
ทุกสิ่งที่ตาเราเห็นและมือเราสัมผัสได้ ไม่ใช่ความเชื่อ
แต่เป็นวัตถุที่มองเห็นได้และสัมผัสได้ ดังที่อัครทูตได้กล่าวไว้ว่า :
'ความหวังที่เห็นได้ไม่ใช่ความหวัง เพราะผู้ใดที่เห็นสิ่งที่ตนหวังไว้ [20] ?'
และเนื่องจากสิ่งที่มองเห็นได้และสัมผัสได้นั้นไม่ใช่ความเชื่อ แต่เป็นวัตถุ
จึงเห็นได้ชัดเจนจากคำกล่าวของอัครทูตว่า : 'ตอนนี้เราเห็น (พระเจ้า) เหมือนในกระจกอย่างไม่ชัดเจน

---

[19] ฮีบรู 11:1.
[20] โรม 8:24.

แต่เมื่อนั้นจะเห็นหน้าต่อหน้า : ตอนนี้เรารู้เพียงบางส่วน แต่เมื่อนั้นเราจะรู้อย่างครบถ้วน เหมือนที่เราได้รับการรู้จักอย่างครบถ้วน ' และตอนนี้มีสามสิ่งนี้เหลืออยู่ : ความเชื่อ ความหวัง และความรัก ; แต่สิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในจำนวนนี้คือ *love*[21]

จงฟังให้ดี : ความรักนั้นยิ่งใหญ่กว่าความเชื่อและความหวัง ทำไมจึงยิ่งใหญ่กว่า ? เพราะดังที่อัครทูตท่านเดียวกันกล่าวไว้ว่า ความรักไม่ล้มเหลวเลย [22] จงฟังคำเหล่านี้ให้ดี : ความรักไม่ล้มเหลวเลย ; ความรักจะไม่หยุดรักเลย

แล้วความเชื่อจะสิ้นสุดลงพร้อมกับความหวังหรือไม่ ? มันจะสิ้นสุดลงในทุกด้าน จงเข้าใจสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังกล่าว : ตราบใดที่เรายังมีชีวิตอยู่บนโลกนี้ ตราบใดที่เรายังไม่ได้เห็นพระเจ้าด้วยตาตนเอง ตราบใดที่เรายังไม่ได้เห็น หรือยังไม่ได้รับพรที่เตรียมไว้ในสวรรค์สำหรับผู้ที่รักพระเจ้า —ซึ่งยังไม่มีตาใดได้เห็น ; จนกว่าจะถึงเวลานั้น ความเชื่อและความหวังยังคงอยู่ในตัวเรา ในขณะนี้ เราเชื่อว่าในชีวิตที่จะมาถึง เราจะได้เห็นพระเจ้า ; เราเชื่อจนกว่าจะถึงเวลาที่เราได้เห็นพระองค์ เราหวังว่าจะได้รับพรจากสวรรค์ ; เราหวังจนกว่าจะถึงเวลาที่เราได้รับพรเหล่านั้น เพราะความเชื่อและความหวังจะคงอยู่เพียงชั่วคราว จนกว่าเราจะเห็นผู้เป็นที่รักด้วยตาของเราเอง จนกว่าเราจะได้รับสิ่งที่เราหวังไว้ แต่ความรักนั้นไม่สิ้นสุด เพราะเมื่อเราได้รับการพิจารณาว่าสมควรที่จะอยู่ในราชอาณาจักรสวรรค์ (หากพระเจ้าทรงพิจารณาว่าใครสมควร) และเราได้เห็นพระเจ้าที่นั่น ความเชื่อก็จะสิ้นสุดลง : เพราะเราจะเห็นพระองค์หน้าต่อหน้า ผู้ที่เราได้เชื่อในพระองค์ ความหวังก็จะสิ้นสุดลงเช่นกัน เพราะเราจะถือสิ่งที่เราหวังไว้ในมือแล้ว แต่ความรักจะไม่สิ้นสุดลงเลย ; เพราะที่นั่น เราจะรักพระเจ้าและนักบุญของพระองค์ รวมถึงรักกันเอง ตลอดไปไม่มีที่สิ้นสุด

ท่านยอมรับความเชื่อที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงหรือไม่ ? ข้าพเจ้าคิดว่าท่านไม่ยอมรับ ดังนั้น จงมีความเชื่อ ไม่ใช่ในตัวข้าพเจ้า แต่ในนักบุญยอห์น คริโซสโตม ผู้ซึ่งกล่าวไว้ดังนี้ : 'เพราะความเชื่อและความหวังจะสิ้นสุดลง เมื่อสิ่งดีงามที่เราได้เชื่อและหวังไว้ได้เกิดขึ้นแล้ว '[23] . และเพื่อพิสูจน์สิ่งนี้ เปาโลได้กล่าวว่า : 'ความหวังที่เห็นได้นั้นไม่ใช่ความหวังเลย ; เพราะผู้ใดที่เห็นสิ่งที่ตนหวังไว้ [24] ?' และอีกครั้ง : 'ความเชื่อคือสาระของสิ่งที่หวังไว้ เป็นหลักฐานของสิ่งที่ไม่เห็น ' ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จะสิ้นสุดลงเมื่อถูกเปิดเผย ; แต่ความรักจะยิ่งเพิ่มพูนขึ้น และจะเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุด จนถึงตรงนี้ เป็นคำกล่าวของนักบุญคริโซสโตม ดังนั้น จากคำกล่าวของนักบุญคริโซสโตม จึงเห็นได้ชัดว่า ความเชื่อและความหวังในชีวิตที่จะมา คือในอาณาจักรสวรรค์ จะสิ้นสุดลง ; มีเพียงความรักเท่านั้นที่จะคงอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลงตลอดไป แล้วทำไมความเชื่อและความหวังจึงจะสิ้นสุดลง ? เพราะสิ่งที่เราเชื่อในปัจจุบันนี้ เราจะเห็นด้วยตาของเราเองที่นั่น ; และสิ่งที่เราหวังในปัจจุบันนี้ เราจะได้รับการรับไว้ที่นั่น

จากข้อความที่กล่าวถึงข้างต้นในจดหมายของอัครสาวก และจากคำอธิบายของคริสอสตอม เราเห็นได้ชัดเจนว่า ความเชื่อคือสิ่งที่ไม่เห็นด้วยตา แต่เชื่อด้วยใจ : ความเชื่อคือความมั่นใจในสิ่งที่หวังไว้ for[25] อย่างไรก็ตาม สิ่งใดที่เห็นได้ด้วยตาและสัมผัสได้ด้วยมือนั้น ไม่ใช่ความเชื่อ แต่เป็นวัตถุที่มองเห็นได้และสัมผัสได้ ;

---

[21] 1 โครินธ์ 13:12 และ 13.

[22] ที่เดียวกัน , ข้อ 8.

[23] Zlat., ใน 1 โครินธ์ 13, บทที่ 34, หน้า 967.

[24] โรม 8:24.

[25] ฮีบรู 11:1.

และผู้ใดทีเชือในวัตถุทีมองเห็นได้และสัมผัสได้นัน ไม่มีความเชือคริสเตียนทีแท้จริง
และไม่ได้รับส่วนร่วมในความสามัคคีธรรมของผู้เชือ แต่ส่วนของเขาอยู่กับผู้บูชาภาพลักษณ์ ;
เพราะพวกเขาเชือในสิงทีมองเห็นและสัมผัสได้ และยกผลงานของมือตนเองขึนเป็นพระเจ้า
และบูชาสิงทีมองเห็นและสัมผัสได้ราวกับว่าเป็นพระเจ้า
ทีนี เราจะดำเนินการตรวจสอบข้อแรกต่อไป

บททีี *4* ความเชือทีก่อให้เกิดการแตกแยกในสิงทีมองเห็นได้และสัมผัสได้

ความเชือทีก่อให้เกิดการแตกแยกเป็นความเชือทีแท้จริงหรือไม่ ?
ครูผู้สอนในบรินประกาศความเชือในพระเจ้าองค์เดียว
แต่พวกเขากลับแสวงหาความเป็นพระในวัตถุทีมองเห็นได้และสัมผัสได้
และวางความเชือของตนในสิงเหล่านันภาพไอคอนเก่าแสดงถึงความเชือของพวกเขา
ภาพไอคอนเก่าคือความเชือของพวกเขา
ไม้กางเขนแปดแฉก — นันคือความเชือของพวกเขา
โปรสโฟราทังเจ็ดในพิธีบูชา – นันคือความเชือของพวกเขา
หนังสือเก่า — นันคือความเชือของพวกเขา
วิธีทีพวกเขาพับนิวตามประเพณี — นันคือความเชือของพวกเขา
โอ้ พวกท่านทีบ้าคลัง ตาบอด และหลงทาง จิตใจของท่านมืดมิดด้วยเขม่า !
ไอคอนคือพระเจ้าหรือ ? จำนวนแขนของไม้กางเขนคือพระเจ้าหรือ ?
จำนวนขนมปังศักดิสิทธิคือพระเจ้าหรือ ? ความเก่าแก่ของหนังสือคือพระเจ้าหรือ ?
วิธีทีท่านพับนิวคือพระเจ้าหรือ ?
ภาพไอคอนศักดิสิทธินันน่านับถือ แต่ไม่ใช่พระเจ้า กางเขนศักดิสิทธินันน่านับถือ
แต่ไม่ใช่พระเจ้า ขนมปังโปรสโฟราทีประทับเครืองหมายกางเขนนันศักดิสิทธิ แต่ไม่ใช่พระเจ้า
หนังสือพระคัมภีร์ศักดิสิทธินันน่านับถือ แต่ไม่ใช่พระเจ้า
นิวมือทีจัดเรียงเป็นรูปไม้กางเขนก็ควรได้รับความเคารพเช่นกัน ไม่ว่าจะจัดเรียงอย่างไร
แต่มันไม่ใช่พระเจ้า สิงเหล่านีทังหมดล้วนเป็นสิงทีมองเห็นได้และสัมผัสได้
แต่ไม่ใช่พระเจ้า
และเนืองจากสิงเหล่านันไม่ใช่พระเจ้า จึงไม่มีความเชือ
เว้นแต่ว่า คุณอาจกำลังอ้างถึงประเพณีของบรรดาบิดาผู้ก่อตัง
ซึงสังให้ผู้เชือให้เกียรติสิงศักดิสิทธิด้วยความเคารพ มากกว่าทีจะอ้างถึงความเชือเอง
ซึงไม่มีวัตถุอืนใดนอกจากพระเจ้าผู้ทรงมองไม่เห็นเพียงองค์เดียว
และด้วยจำนวนไอคอนโบราณทังหมด จำนวนไม้กางเขนแปดแฉกทังหมด
และจำนวนวัตถุทีมองเห็นได้และจับต้องได้ทังหมดทีคุณมี —
คุณวางความเชือของคุณไว้ในสิงเหล่านี —คุณจึงมีพระเจ้าและความเชือมากมายเพียงนัน
คุณไม่วางความเชือและความหวังในการไถ่บาปไว้ในพระเจ้าทีมองไม่เห็นอีกต่อไป
แต่ในวัตถุทีมองเห็นได้และจับต้องได้ ; และทังหมดนันล้วนไร้ประโยชน์ โอ้ Brynyan!
ในคำสารภาพความเชือของคุณ คุณกล่าวว่า : ‘ฉันเชือในพระเจ้าองค์เดียว .’ คุณควรกล่าวว่า :
‘ฉันไม่เชือในพระเจ้าองค์เดียว แต่เชือในพระเจ้าหลายองค์ : ในภาพศักดิสิทธิโบราณ
ในไม้กางเขนแปดแฉก ในขนมปังโปรสโฟราเจ็ดก้อน ในหนังสือเก่า
และในการพับนิวตามประเพณีของชาวบรินยาน .’ แต่แม้ท่ามกลางสิงต่าง ๆ
ทีมองเห็นได้และสัมผัสได้มากมายเช่นนัน คุณก็ยังไม่พบความเชือทีแท้จริงของคุณ
เพราะในความเชือของคุณเอง คุณกลับขาดความเชือ โดยโต้แย้งและถกเถียงกันว่า
‘เป็นแบบนีหรือแบบนัน ?’
และในหมู่พวกท่านก็มีบางคนทีไม่เพียงแต่ต้องการบูชาภาพศักดิสิทธิใหม่

แต่ยังต้องการบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์เก่าด้วย และสวมเครื่องหมายกางเขนไว้บนตัวตนเอง
โดยกระทำอย่างโง่เขลาและขัดแย้งกับตัวเองเอง เพราะคนหนึ่งสอนอย่างนี้ อีกคนสอนอย่างนั้น
แต่ไม่มีใครในหมู่พวกเขาที่รู้ว่าตนเองเชื่อในสิ่งใด หรือกำลังสอนอะไร
ผู้อัครทูตได้กล่าวถึงคนเช่นนี้ว่า : 'พวกเขาได้หลงทางจากความจริง
และหันไปสู่คำพูดที่ไร้ประโยชน์ ; ปรารถนาจะเป็นผู้สอนกฎหมาย
แต่ไม่เข้าใจทั้งสิ่งที่พูดและสิ่งที่ยืนยัน ' ([26]) เพราะพวกเขาจะเข้าใจได้อย่างไร
เมื่อไม่รู้จักพระคัมภีร์และพลังที่อยู่ในนั้น ? แม้ใครจะอ่านพระคัมภีร์ พวกเขาก็ยังสับสน ;
และแม้จะตีความพระคัมภีร์ พวกเขาก็ทำอย่างผิดพลาด เพราะเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่มีการศึกษา
และไม่ได้รับการส่องสว่างจากแสงแห่งความเข้าใจทางวิชาการ
ที่จะเข้าใจความลึกซึ้งของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ และตีความความลึกลับที่ไม่อาจเข้าใจได้
โดยอาศัยเพียงความเชื่อว่าตนสามารถแยกแยะระหว่างขาวกับดำได้
และเพียงแค่ผ่านตาหนังสือไปเท่านั้น : แต่ความลึกลับของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์นั้น
ก็เหมือนแสงแดดที่ส่องถึงคนตาบอด

ดูเถิด โอ้ผู้เป็นที่รัก เราได้ใช้เหตุผลเก็บผลแรกจากสวนของบริน
เพื่อแสวงหาความเชื่อของพวกเขา และตรวจสอบว่ามันเป็นความจริงหรือไม่
และเราได้พบว่ามันถูกประดับตกแต่งจากภายนอกด้วยคำชมเชยที่หลอกลวง เหมือนผู้หญิงที่แต่งหน้า ;
แต่ภายในนั้น ตามที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้และอธิบายไว้ในคำเทศนาของคริสอสตอม
มีผลแอปเปิลแห่งโซดอม , ที่ดูแดงสดจากด้านนอก แต่ด้านในกลับเต็มไปด้วยฝุ่นและเถ้าที่เหม็นเน่า :
และเหมือนหลุมศพที่ถูกทาสีขาว มันเต็มไปด้วยกระดูกที่เหม็นเน่า [27] .

ให้การวิเคราะห์ในบทความแรกนี้จบลงด้วยข้อโต้แย้งที่ชัดเจนดังต่อไปนี้ :

ใครก็ตามที่ไม่เชื่อในพระเจ้าองค์เดียวที่มองไม่เห็น แต่กลับเชื่อในสิ่งต่าง ๆ
ที่มองเห็นได้และสัมผัสได้มากมาย ก็กำลังเชื่อผิด

และเนื่องจากผู้แตกแยกไม่เชื่อในพระเจ้าผู้หนึ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้
แต่เชื่อในสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถมองเห็นได้และสัมผัสได้หลายอย่าง —ในภาพไอคอนโบราณ
ในไม้กางเขนแปดแฉก ในจำนวนโปรสโฟรา ในหนังสือเก่า และในท่าทางนิ้วมือตามประเพณีของพวกเขา —

ดังนั้น ความเชื่อของพวกเขาจึงไม่ใช่ความเชื่อที่แท้จริง แต่เป็นความเชื่อที่ผิด
ซึ่งแสวงหาความเป็นพระเจ้าในสิ่งต่าง ๆ ที่มองเห็นได้และสัมผัสได้

ที่นี่ เพื่อเปรียบเทียบกับธรรมชาติที่แตกแยกและผิดพลาดของความเชื่อนี้
ขอให้เราชี้แจงอย่างสั้นๆ
ถึงความชอบธรรมที่แท้จริงของความเชื่อออร์โธดอกซ์อันศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ของเรา

บทที่ 5 ความชอบธรรมของศรัทธาออร์โธดอกซ์เกี่ยวกับภาพไอคอนของนักบุญ

ส่วนความเชื่อคริสเตียนที่แท้จริงของเรา ซึ่งเราไม่ได้เรียนรู้จากกลุ่มกบฏบริน
ผู้เป็นเพียงชาวบ้านธรรมดา แต่เรียนรู้จากพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเราเอง
ผู้ทรงสอนเราในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ และซึ่งเราได้รับมาจากอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
และซึ่งเราได้รับการยืนยันจากสภาสังคายนาสากลทั้งเจ็ด :
ความเชื่อนั้นเชื่อในพระเจ้าผู้ทรงมองไม่เห็นเพียงองค์เดียว
และไม่แสวงหาความเป็นพระเจ้าในสิ่งที่มองเห็นได้และสัมผัสได้

เราให้เกียรติภาพศักดิ์สิทธิ์ จูบภาพเหล่านั้น และก้มกราบต่อหน้าภาพ
แต่เราไม่ถือว่าภาพเหล่านั้นเป็นพระเจ้า เราไม่กล่าวว่าภาพนั้นคือพระเจ้า

---

[26] 1 ทิโมธี 1:6.

[27] มัทธิว 23:27.

แต่กลับถือว่าภาพนั้นเป็นภาพที่แสดงถึงลักษณะของพระคริสต์ หรือพระมารดาของพระเจ้า
หรือนักบุญท่านใดท่านหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
ตามคำกล่าวของนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส :
ภาพไอคอนคือเรื่องราวของพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าและนักบุญของพระองค์
ที่ถูกถ่ายทอดผ่านศิลปะการวาดภาพ เช่นเดียวกับที่ถูกถ่ายทอดผ่านคำเขียน ดังนั้น
นักบุญท่านจึงกล่าวในคำเทศนาสำหรับสัปดาห์ออร์โธดอกซ์ว่า :
'ทั้งนักเขียนและนักวาดภาพต่างบันทึกสิ่งเหล่านี้ ; ผู้แรกประดับประดาด้วยคำพูด
ส่วนผู้หลังวาดลงบนแผ่นไม้ '[28] . เพราะนักเขียนได้เขียนพระวรสาร และทุกสิ่งที่เขาเขียนในพระวรสาร —
คือชีวิตบนโลกของพระคริสต์ —เขาได้ส่งต่อให้พระศาสนจักร ในทำนองเดียวกัน จิตรกรได้สร้างขึ้น
โดยการวาดความรุ่งโรจน์ของพระศาสนจักรบนแผ่นไม้
ตั้งแต่อาดัมคนแรกจนถึงการประสูติของพระคริสต์ ตลอดทั้งชีวิตที่พระคริสต์ทรงรับสภาพมนุษย์
รวมถึงความทุกข์ทรมานของนักบุญทั้งหลาย และได้ส่งต่อสิ่งเหล่านี้ให้แก่พระศาสนจักร ดังนั้น
ยิ่งไปกว่านั้น ทั้งสองฝ่ายได้บันทึกเรื่องราวเดียวกันและสอนเรา
นี่คือคำกล่าวของดามัสซีนจนถึงตรงนี้
อย่างไรก็ตาม เราเมื่อฟังคำของท่าน
ก็เห็นว่าศิลปะภาพไอคอนนั้นเป็นรูปแบบของพระคัมภีร์ไม่ต่างจากคำเขียนเลย
เพราะไม่ใช่ทุกคนที่จะอ่านสิ่งที่เขียนในหนังสือได้
เนื่องจากมีคริสตชนจำนวนมากที่ไม่รู้หนังสือ แต่สิ่งที่ถูกวาดบนภาพไอคอนนั้น
ทุกคนสามารถเข้าใจได้ แม้แต่ประชาชนธรรมดาที่ไม่รู้หนังสือ
เพราะพวกเขาสามารถจดจำภาพไอคอนของพระคริสต์ได้
รวมถึงภาพการประสูติอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระองค์ การเข้าสุหนัต การรับบัพติศมา
การแปลงร่าง และพระราชกิจอัศจรรย์อื่น ๆ ของพระองค์
ความทุกข์ทรมานที่พระองค์ทรงรับด้วยความสมัครใจเพื่อเรา การตรึงกางเขน การวางพระศพในหลุมฝังศพ
การฟื้นคืนพระชนม์ และการเสด็จมาครั้งที่สองอันน่าสะพรึงกลัวของพระองค์ —
ซึ่งเรื่องเหล่านี้จำเป็นต้องกล่าวถึงอีกมาก : แต่ด้วยการจ้องมองภาพเหล่านั้น ผู้คนจะเข้าใจ
รับรู้ และตระหนักถึงทุกสิ่งนี้ด้วยจิตใจทันที ; และศิลปะภาพวาดคือวิธีการเล่าเรื่องที่รวดเร็ว
ชัดเจน และเข้าใจได้มากที่สุด ซึ่งเหนือกว่าแม้กระทั่งบันทึกที่เขียนไว้
ในทำนองเดียวกัน ทุกคนต่างรู้จักภาพไอคอนของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ยิ่ง
พระมารดาของพระเจ้า
ที่กำลังอุ้มพระกุมารคริสต์ผู้เป็นนิรันดร์ไว้ในอ้อมกอดอันเปี่ยมด้วยความรักของมารดา
และเข้าใจถึงการกระทำในชีวิตอันบริสุทธิ์ยิ่งของพระองค์ เริ่มตั้งแต่การประสูติของพระองค์
การเข้าสู่พระศาสนจักรของพระเจ้า การประกาศข่าวดี
และวิธีที่เธอห่อพระบุตรของพระเจ้าที่เกิดจากเธอด้วยผ้าห่อทารก วางพระองค์ในรางหญ้า
และกอดพระองค์ไว้ในอ้อมแขนเพื่อให้นมจากอก เมื่อพระคริสต์ถูกตรึงกางเขน
ท่านยืนอยู่ข้างไม้กางเขน ร้องไห้และคร่ำครวญ ; ท่านวางพระองค์ลงในหลุมฝังศพ ;
ท่านเห็นพระองค์ฟื้นคืนชีพ ;
และท่านเฝ้ามองพระองค์เสด็จขึ้นสู่สวรรค์ด้วยสายตาที่เปี่ยมด้วยความรัก ;
ต่อมาท่านเองก็จากไปสู่อ้อมพระบุตรและพระเจ้า
และบัดนี้ยืนอยู่ข้างขวาพระที่นั่งของพระเจ้าในสวรรค์
เช่นเดียวกัน การกระทำของนักบุญทั้งหลาย ตามที่ปรากฏในภาพไอคอน
ก็เป็นที่เข้าใจได้สำหรับทุกคน : การกลับใจของเปโตร การยืนยันความเชื่อของโทมัส

---

[28] ใน "Great Printed Collection", folio 325.

การถูกขว้างด้วยหินของสตีเฟน การทีพระคริสต์ทรงเรียกซาอูลบนทาง และอื่นๆ อีกมากมาย
และเช่นเดียวกับทีเราเคารพและจูบเรืองราวชีวิตของพระคริสต์ทีบันทึกไว้ในพระวรสาร ; ดังนั้น
เราจึงเคารพและจูบใบหน้าของพระคริสต์ทีปรากฏบนภาพไอคอน โดยก้มศีรษะลงไม่ใช่ต่อรูปธรรม
แต่ต่อเรืองราว ตามคำกล่าวของนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ผู้ซึงกล่าวถึงเรืองนีว่า :
'บอกฉันสิ คุณบูชาใครในพระวรสาร —ขนมปัง (รูปธรรม) หรือเรืองราว *?'* ท่านจะตอบผมว่า *:*
'ต่อเรืองราวการปรากฏตัวของพระคริสต์ ' ดังนั้น ผมจึงไม่เคารพไม้ ไม่เคารพผนัง
ไม่เคารพวัสดุของภาพไอคอน แต่เคารพภาพของร่างกาย (ของพระคริสต์) และการปรากฏตัวของพระเจ้า
จนถึงตรงนี ดามัสซีน [29] .

เพราะเมือเราโค้งคำนับต่อภาพศักดิ์สิทธิ์ เราไม่ได้โค้งคำนับต่อซีนไม้ หรือต่อสี
หรือต่อสำเนา หรือต่อสิงเก่า หรือต่อสิงใหม่ ; เพราะเราไม่แสวงหาสาระในภาพศักดิ์สิทธิ์
และเราไม่เคารพสาระในภาพศักดิ์สิทธิ์ ; แต่เรามองดูสิงศักดิ์สิทธิ์ เคารพสิงศักดิ์สิทธิ์
และโค้งคำนับต่อภาพทีถูกวาดไว้ การนมัสการของเรา ตามทีนักบุญบาซิลผู้ยิงใหญ่ได้สอนไว้
ย่อมขึนสู่ต้นกำเนิด สู่พระองค์ผู้สถิตในสวรรค์

เพราะเมือข้าพเจ้ายืนอยู่ต่อหน้าภาพไอคอนของพระผู้ช่วยให้รอดของข้าพเจ้าและต้องการจะน
มัสการ จิตใจของข้าพเจ้าจะถูกยกขึนทันทีสู่พระคริสต์เอง พระผู้ช่วยให้รอดของข้าพเจ้า
ผู้ทรงครองราชย์ในสวรรค์ร่วมกับพระบิดาและพระวิญญาณบริสุทธิ์
และข้าพเจ้าก็ถวายการนมัสการแด่พระองค์ต่อหน้าภาพไอคอนของพระองค์ : และด้วยเหตุนี
ความเคารพทีข้าพเจ้าถวายแด่ภาพไอคอนของพระผู้ช่วยให้รอดจึงถูกยกขึนสู่ต้นกำเนิด
นันคือไปยังพระผู้ช่วยให้รอดเอง ผู้ทรงครองราชย์ในสวรรค์

ในทำนองเดียวกัน เมือข้าพเจ้ามาอยู่ต่อหน้าภาพพระมารดาของพระเจ้าและต้องการนมัสการ
ข้าพเจ้าจะยกจิตใจขึนสู่พระมารดาของพระเจ้าผู้บริสุทธิ์ยิง
ผู้ทรงครองราชย์ในสวรรค์ร่วมกับพระบุตรและพระเจ้าของพระองค์ก่อน
และข้าพเจ้าจะนมัสการพระองค์ต่อหน้าภาพของพระองค์ ;
และความเคารพทีผมมอบให้แก่ภาพนันจะขึนไปถึงต้นแบบทีแท้จริง คือ
พระมารดาของพระเจ้าผู้บริสุทธิ์ทีสุด ซึงยืนอยู่ทางขวาของบัลลังก์พระเจ้าในสวรรค์

ในทำนองเดียวกัน เมือใดก็ตามทีข้าพเจ้าปรารถนาจะเคารพภาพไอคอนของนักบุญผู้ใด
ข้าพเจ้าจะยกจิตใจขึนสู่ตัวนักบุญผู้นันก่อน
ผู้ทียืนอยู่เบืองหน้าบัลลังก์ของพระเจ้าในสวรรค์และอธิษฐานต่อพระเจ้าเพือเรา :
และด้วยเหตุนี ความเคารพ ภาพทีข้าพเจ้าได้สร้างขึนนัน
ย่อมส่งความเคารพไปยังต้นแบบทีแท้จริง คือนักบุญผู้นันเอง (ข้าพเจ้ากล่าว)
ทีข้าพเจ้าครุ่นคิดด้วยจิตใจ และก้มกราบต่อท่าน
แต่ผู้ทีแสวงหาในภาพไอคอนสิงทีเก่าและถูกบิดเบือนนัน กำลังแสวงหาวัตถุ
และบูชาวัตถุแทนทีจะบูชาพระองค์ผู้สถิตในสวรรค์ ;
และผู้นันก็เหมือนผู้ทีก้มกราบต่อผลงานของมือมนุษย์
เพราะเขาได้ทำให้วัตถุกลายเป็นสิงศักดิ์สิทธิ์ การนมัสการเช่นนีเป็นการไม่เคารพ
ไม่ใช่การเคารพ และถูกประณามโดยสภาสังคายนาสากลครังทีเจ็ด
ซึงในทีนันได้กำหนดให้การเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างถูกต้องได้รับการยืนยัน
และบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์แห่งสภาดังกล่าวได้กำหนดคำสาปแช่งสองประการในเรืองนี :
ผู้ใดทีไม่เคารพสักการะภาพศักดิ์สิทธิ์ ให้ถูกสาปแช่ง ; เช่นเดียวกัน
ผู้ใดทีเทิดทูนภาพศักดิ์สิทธิ์ให้เป็นพระเจ้า ให้ถูกสาปแช่ง
และพระศาสนจักรได้ชีแจงเรืองนีอย่างชัดเจนในบทเพลงสวดของพระองค์ โดยประกาศว่า

---

[29] ด้านหลังของหน้า folio 325.

ลูกหลานผู้ถือมั่นในความเชื่อที่ถูกต้องของพระองค์
แม้จะแสดงความเคารพต่อภาพศักดิ์สิทธิ์ด้วยความศรัทธาอันบริสุทธิ์
แต่ไม่ได้ยกย่องให้ภาพเหล่านั้นเป็นพระเจ้า ดังนั้น ในวันอาทิตย์แรกของเทศกาลมหาพรต
ระหว่างพิธีเวสเปอร์ใหญ่ในสลาฟนิค พระองค์ทรงร้องว่า : 'ภาพของพระผู้ทรงรับสภาพมนุษย์นั้น
เป็นสิ่งที่เราเคารพด้วยความศรัทธาอันบริสุทธิ์ แต่ไม่ได้ยกย่องให้ภาพเหล่านั้นเป็นพระเจ้า '

และในบทสวดคานอน ก่อนพิธีสาปแช่งผู้นอกรีต ในบทที่ห้า ข้อที่ 2 ได้เขียนไว้ดังนี้ :
'เมื่อเรามองดูภาพศักดิ์สิทธิ์ และให้เกียรติการตรึงกางเขน เราจูบพระคริสต์ด้วยความรัก
และสัญลักษณ์นั้น และเราบูชาพวกเขา แต่ไม่ใช่ในฐานะพระเจ้า '

และในหนังสือ Synaxarion ของสัปดาห์นั้น ในพิธีสวดเช้า มีข้อความเขียนไว้ว่า :
'หากใครไม่เคารพ (ภาพศักดิ์สิทธิ์) เหล่านี้ และไม่จูบมัน — ไม่ใช่เพื่อแสดงความเคารพ
ไม่ใช่เพื่อบูชาเป็นเทพ แต่เพื่อแสดงความเคารพต่อภาพเหล่านั้น ด้วยความรักต่อต้นแบบ —
ให้ผู้นั้นถูกสาปแช่ง ' จงระมัดระวังคำเหล่านี้ : 'ไม่ใช่ในฐานะการนมัสการ '—และเข้าใจว่าการนมัสการ
ซึ่งชาวกรีกเรียกว่า 'ลัทเรีย ' *(latria)*
ควรได้รับการปฏิบัติโดยผู้นับถือศาสนาออร์โธดอกซ์ต่อพระเจ้าเพียงผู้เดียว
และไม่ใช่ต่อสิ่งมีชีวิตหรือวัตถุที่มองเห็นได้และสัมผัสได้
เพราะเมื่อพระศาสนจักรสั่งให้เราเคารพภาพไอคอน ไม่ใช่ด้วยท่าทางที่เหมือนผู้รับใช้
ไม่ใช่ด้วยการก้มหัวแบบ *'latria'*
พระศาสนจักรก็สอนเราอย่างชัดเจนว่าอย่าทำให้ภาพไอคอนของนักบุญกลายเป็นพระเจ้า
แต่เพียงเพื่อแสดงความเคารพต่อพวกมันในฐานะวัตถุศักดิ์สิทธิ์เท่านั้น
เพราะการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างเคร่งครัดนั้น
คือการก้มหัวต่อหน้าภาพศักดิ์สิทธิ์ในฐานะที่เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
ไม่ใช่ในฐานะพระเจ้าเอง แต่ต่อพระเจ้าเองนั้น เราต้องก้มหัวในระหว่างพิธีบูชาพระเจ้า
ด้วยความเคารพอันศักดิ์สิทธิ์ — ที่เรียกว่า *'latria'* — โดยยกจิตใจขึ้นสู่พระองค์
และมองดูผู้ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเนื้อ ด้วยตาจิตวิญญาณแห่งความเชื่อ อย่างไรก็ตาม
การนมัสการภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างไม่ถูกต้องทางศาสนา คือการยกภาพศักดิ์สิทธิ์ขึ้นเป็นพระเจ้า
และมององค์ประกอบทางวัตถุภายในภาพ —เช่น สีและสารสี —ราวกับว่ากำลังก้มกราบต่อพระเจ้าเอง
อย่างไรก็ตาม ดังที่เราได้กล่าวไว้ เมื่อเราโค้งคำนับต่อไอคอนศักดิ์สิทธิ์
เราจะยกจิตใจขึ้นสู่พระองค์ผู้สถิตในสวรรค์ ผู้ที่พระพักตร์ของพระองค์ถูกวาดไว้บนไอคอนนั้น
และในการโค้งคำนับเช่นนี้ เราไม่ได้บูชาสาระทางวัตถุของไอคอน ซึ่งมองเห็นได้และสัมผัสได้
แต่บูชาพระพักตร์ที่สถิตในสวรรค์ ซึ่งเราไม่สามารถมองเห็นได้ เช่นเดียวกับในพันธสัญญาเดิม
ประชาชนของพระเจ้าได้ให้เกียรติหีบพันธสัญญาและสิ่งของที่อยู่ภายในหีบนั้น :
โถทองที่บรรจุมานนา ไม้เท้าของอาโรน แผ่นศิลาพันธสัญญา
และเครื่องแห่งพระสิริที่ปกคลุมแท่นบูชา ; และเมื่อพวกเขาบูชาสิ่งเหล่านี้
พวกเขาไม่ได้บูชาวัตถุทางกายภาพเหล่านั้นเอง แต่บูชาพระเจ้าเอง
โดยให้เกียรติแด่ผู้ซึ่งมองไม่เห็นผ่านวัตถุศักดิ์สิทธิ์ที่มองเห็นได้เหล่านี้ ดังนั้น
ในพระคุณใหม่นี้ เราจึงนมัสการภาพศักดิ์สิทธิ์
เพื่อถวายเกียรติแด่ผู้ทรงอยู่เหนือการมองเห็นผ่านวัตถุศักดิ์สิทธิ์ที่มองเห็นได้เหล่านี้

และเช่นเดียวกับในพันธสัญญาเดิม เมื่อโซโลมอนสร้างพระวิหารสำหรับพระเจ้า
เขาได้สร้างเครูบิมใหม่ในสไตล์ใหม่
และวางไว้เหนือหีบพันธสัญญาพร้อมกับเครูบิมโบราณที่โมเสสสร้างขึ้น ;
ประชาชนอิสราเอลที่อยู่ในที่นั้นในขณะนั้นไม่ได้ปฏิเสธเครูบิมใหม่ของโซโลมอน
และไม่ได้กล่าวว่า : 'เราไม่ต้องการเคารพเครูบิมใหม่ แต่เราจะยึดมั่นในเครูบิมเก่าของโมเสส ';
พวกเขาไม่ได้กล่าวเช่นนี้

แต่ได้เคารพเครูบิมใหม่ของโซโลมอนเช่นเดียวกับทีพวกเขาเคารพเครูบิมเก่าของโมเสสดังนั้น
ในพระคุณใหม่นี เราจึงเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์
โดยให้เกียรติสิ่งทีมองไม่เห็นผ่านวัตถุศักดิ์สิทธิ์ทีมองเห็นได้เหล่านีและเช่นเดียวกับใน
พันธสัญญาเดิม เมือโซโลมอนสร้างพระวิหารสำหรับพระเจ้า
เขาได้สร้างเครูบิมใหม่และวางไว้เหนือหีบพันธสัญญา ร่วมกับเครูบิมเก่าทีโมเสสสร้างไว้ ;
ประชาชนอิสราเอลทีอยู่ในทีนั้นในขณะนั้นไม่ได้ปฏิเสธเครูบิมใหม่ของโซโลมอน
และไม่ได้กล่าวว่า : ‘เราไม่ต้องการเคารพเครูบิมใหม่ แต่เราจะยึดมันในเครูบิมเก่าของโมเสส ’;
พวกเขาไม่ได้กล่าวเช่นนี
แต่ได้เคารพเครูบิมใหม่ของโซโลมอนเช่นเดียวกับทีพวกเขาเคารพเครูบิมเก่าของโมเสส
ในทำนองเดียวกัน เราไม่แยกแยะระหว่างภาพศักดิ์สิทธิ์เก่าและใหม่
แต่เคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ใหม่เช่นเดียวกับภาพศักดิ์สิทธิ์เก่า :
เพราะอย่างทีข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี เราไม่แสวงหาสารวัตถุในภาพศักดิ์สิทธิ์
และไม่บูชาสารวัตถุในภาพศักดิ์สิทธิ์ แต่บูชาภาพศักดิ์สิทธิ์นันเอง
เช่นเดียวกับทีนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัสได้เขียนไว้ในคำเทศนาของเขาสำหรับวันอาทิตย์ออร์โธดอ
กซ์เกียวกับการเคารพภาพไอคอนของพระคริสต์ : ‘ข้าพเจ้าไม่เคารพ ,’ เขากล่าว , ‘แผ่นไม้ หรือผนัง
หรือปูนฉาบ แต่เคารพภาพร่าง (ของพระคริสต์) และพระพักตร์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า [30] .’
ในทำนองเดียวกัน เกียวกับภาพไอคอนของนักบุญของพระเจ้า ในคำเทศนาเดียวกันข้างต้น
ท่านได้กล่าวว่า : ‘ข้าพเจ้าเคารพและจูบภาพไอคอนศักดิ์สิทธิ์เหล่านัน ไม่ใช่ในฐานะรูปเคารพ
แต่เท่าทีทำได้ผ่านการเขียนและเรืองราว เพือระลึกถึงความทุกข์ทรมานทีพวกเขาได้ทนรับ ’[31] .
จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของนักบุญดาเมสซีน
นีคือความเชือออร์โธดอกซ์ของเรา และไม่เหมือนความเชือของบริน
ซึงเชือในสาระของภาพศักดิ์สิทธิ์เก่า
และบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์เก่าเหล่านันราวกับว่าพวกมันคือพระเจ้า

บทที *6.* เกียวกับไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์

เราเคารพไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า หรือกล่าวให้ถูกต้องกว่า
คือภาพของไม้กางเขนทีพระคริสต์ถูกตรึงไว้
เพราะไม้กางเขนทีพระคริสต์ถูกตรึงไว้นันเองไม่สามารถหาพบได้อีกแล้ว ;
มันได้ถูกผู้เชือทัวโลกหักออกและกระจายไปเพือรับพรและการรักษา ดังนัน ในปัจจุบัน
จึงมีเพียงภาพจำลองของไม้กางเขนนันทีถูกสร้างหรือวาดขึนเท่านัน อย่างไรก็ตาม
เราเคารพมันในฐานะไม้กางเขนทีแท้จริง แม้เราจะไม่ถือว่ามันเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์
เพราะไม้กางเขนของพระคริสต์นันไม่ใช่พระเจ้า
แต่เป็นต้นไม้และเครืองมือประหารสำหรับผู้กระทำผิด
เราเคารพไม้กางเขนไม่ใช่เพราะจำนวนปลายของมัน แต่เพือระลึกถึงความทุกข์ทรมานของพระเจ้า ;
และเราไม่ถือว่ามันมีปลายทังแปด หรือเพียงสีปลายเท่านัน
เพราะเราไม่บูชาไม้กางเขนทีเป็นวัตถุ หรือไม้ หรือเพียงปลายทังสี หรือปลายทังแปด
แต่เราบูชาพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
โดยระลึกถึงการตรึงกางเขนของพระองค์บนไม้กางเขนนัน เพราะไม่ใช่ไม้กางเขน แต่เป็นพระคริสต์
ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขน ทีได้ทรงช่วยเราให้รอด ; และเราไม่ถูกเรียกว่าคริสเตียนตามชือไม้กางเขน
แต่ตามชือพระคริสต์เอง ; และพระเจ้าไม่ใช่ไม้กางเขนสำหรับเรา แต่พระคริสต์คือพระเจ้าของเรา

---

[30] ใน *Great Printed Collection*, folio 325, หน้าหลัง

[31] ด้านหลังของ folio 23

ด้วยเหตุนี เราจึงไม่วางความเชื่อใดๆ ในปลายไม้กางเขน แต่ในพระคริสต์ พระเจ้าเอง ส่วนไม้กางเขนเอง ไม่ว่าจะมีสีปลาย แปดปลาย หรือแม้จะมีปลายมากกว่านั้น เราก็เคารพมันอย่างเท่าเทียมกัน เพราะเราเคารพไม้กางเขนไม่ใช่เพื่อตัวไม้กางเขนเอง แต่เพื่อพระคริสต์เอง ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้น และเราวางความหวังแห่งความรอดไว้ไม่ใช่ในไม้กางเขนที่เป็นวัตถุ แต่ในพระคริสต์ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้น ดังนั้น ขอให้เราฟังคำสอนของครูผู้ศักดิ์สิทธิ์ ยอห์นแห่งดามัสกัส ผู้กล่าวว่า : เราโค้งคำนับต่อภาพของไม้กางเขนอันทรงเกียรติและประทานชีวิต ; แม้มันจะทำจากวัสดุอื่นใดก็ตาม ไม่ใช่ตัววัสดุนั้นเอง —ขอให้อย่าเป็นเช่นนั้น —แต่เป็นภาพ [32] ในฐานะสัญลักษณ์ของพระคริสต์ เพราะพระองค์ได้ตรัสกับสาวกของพระองค์ โดยให้คำสั่งว่า : ‘แล้วเครื่องหมายของบุตรมนุษย์จะปรากฏในท้องฟ้า คือไม้กางเขน ’ พระองค์ตรัส นี่คือคำกล่าวของดาเมสซีน จนถึงตรงนี ขอให้ทุกคนฟังคำสอนของท่านนี : เราคุกเข่าต่อหน้าภาพของไม้กางเขน ไม่ใช่ตัววัตถุเอง — นั่นคือ ไม่ให้เกียรติตัววัตถุ — แต่เป็นภาพของไม้กางเขน ในฐานะสัญลักษณ์ของการตรึงกางเขนของพระคริสต์ และอีกครั้ง ในบทอื่น ท่านกล่าวว่า : ‘เมื่อได้เห็นภาพการตรึงกางเขนของพระคริสต์ และได้ระลึกถึงความทุกข์ทรมานที่นำความรอดมา เราจึงก้มลงนมัสการ ไม่ใช่ตัววัตถุ แต่สิ่งที่ถูกแทนที [33] . จนถึงตรงนี่คือคำกล่าวของท่าน โปรดสังเกตคำเหล่านี้ให้ดี : ‘ไม่ใช่สิ่งวัตถุ แต่เป็นภาพ ’ นั่นคือ ไม่ใช่ไม้กางเขนที่เป็นวัตถุ แต่เป็นภาพการตรึงกางเขนของพระคริสต์ที่ไม้กางเขนนั้นแทนความหมาย

นี่คือความเชื่อออร์โธดอกซ์ของเรา และไม่เหมือนความเชื่อของบริน ซึ่งเชื่อในไม้กางเขนแปดแฉก และบูชาไม้กางเขนทางวัตถุราวกับว่ามันคือพระเจ้า

ข้าพเจ้าได้ยินพวกผู้แตกแยกเปิดปากที่เต็มไปด้วยคำหมิ่นประมาท และเหมือนสุนัขที่เห่าใส่ไม้กางเขนสีปลายของพระคริสต์ โดยเรียกมันว่าเป็นตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์และไม้กางเขนโรมัน คำหมิ่นประมาทอันชั่วร้ายของพวกเขาถูกหักล้างอย่างเพียงพอในส่วนอื่นของหนังสือเล่มนี้แล้ว

บทที่ *7.* เกี่ยวกับพรอสโฟรา

ส่วนโปรสโฟรา เราประกาศว่าพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้จัดขึ้นด้วยโปรสโฟราห้าชิ้นหรือเจ็ดชิ้น แต่ด้วยโปรสโฟราเพียงชิ้นเดียว ซึ่งจากชิ้นนั้นจะนำลูกแกะออกมา เพราะพระศาสนจักรแห่งมอสโกและรัสเซียทั้งประเทศ พร้อมทั้งชาวกรีก ยืนยันว่า ส่วนเล็ก ๆ ที่ถูกตัดออกจากพรอสโฟรา สำหรับผู้ยังมีชีวิตและผู้ล่วงลับ ไม่ได้เปลี่ยนสภาพเป็นพระกายของพระคริสต์ แต่มีเพียงพระเมษโปดกเดียวเท่านั้นที่เปลี่ยนสภาพ อย่างไรก็ตาม หากชิ้นส่วนเหล่านั้นไม่ถูกเปลี่ยนสาร แต่มีเพียงลูกแกะเดียวเท่านั้น : เพราะพิธีศักดิ์สิทธิ์นี้จัดขึ้นบนโปรสโฟราเพียงก้อนเดียว บนลูกแกะเดียวนั้นเอง ไม่ใช่บนโปรสโฟราห้าหรือเจ็ดก้อน ซึ่งชิ้นส่วนถูกตัดออกมาเพียงเพื่อระลึกถึงผู้ที่ได้รับการรำลึกเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อการเปลี่ยนสาร ดังนั้น จึงเป็นเรื่องน่าประหลาดที่ความขัดแย้งจะเกิดขึ้นในหมู่ผู้แตกแยกเกี่ยวกับจำนวนโปรสโฟรา เพราะในคริสตจักรยุคแรก ในสมัยของอัครสาวก พิธีกรรมถูกจัดขึ้นบนโปรสโฟราเพียงหนึ่งแผ่น เช่นเดียวกับที่พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าเองได้ทรงสืบทอดไว้ ในมืออาหารสุดท้าย อย่างไรก็ตาม

---

[32] นักบุญดามัสซีน , หนังสือที่ 4, เรื่องความเชื่อ , บทที่ 12

[33] ในหนังสือเดียวกัน , บทที่ 17

ในเวลาต่อมา ได้มีการเพิ่มโปรสโฟราอีน ๆ เข้ามาเพื่อระลึกถึงชีของผู้ทีการถวายบูชาที่ไม่มีเลือดนีถูกจัดขึนเพื่อพวกเขา

บทที *8.* เกียวกับหนังสือเก่าและหนังสือใหม่

ส่วนหนังสือเก่าและหนังสือใหม่ เราประกาศว่าทังสองเป็นหนึงเดียวกัน เช่นเดียวกับทีภาพไอคอนเก่าและภาพไอคอนใหม่เป็นหนึงเดียวกัน การเปลียนแปลงในบางเรืองภายในหนังสือเหล่านัน ไม่ถือเป็นการเปลียนแปลงในความเชือ เพราะหนังสือใหม่สอนให้เราเชือในพระเจ้าเดียวกันกับหนังสือเก่า ; หนังสือใหม่มีหลักความเชือเดียวกันกับหนังสือเก่า หนังสือใหม่สังให้เราอธิษฐานต่อพระเจ้าเดียวกันกับหนังสือเก่า ; สอนการทำความดีเดียวกันกับหนังสือเก่า ; และไม่มีคำสอนทีขัดแย้งในหนังสือใหม่ เช่นเดียวกับทีไม่มีในหนังสือเก่า และผู้ทีแก้ไขข้อความบางส่วนนัน ไม่ได้บิดเบือน แต่เป็นการแก้ไขให้ถูกต้อง เพราะมีข้อผิดพลาดมากมายทีแทรกซึมเข้าไปในหนังสือเขียนมือโบราณ เนืองจากความประมาทของผู้คัดลอกทีไม่มีทักษะ

แม้ก่อนทีการพิมพ์หนังสือจะเริมขึนในรัสเซีย การพิมพ์หนังสือเริมขึนในมอสโกในปี 7061 ตามcreation[34] ของโลก ในรัชสมัยของซาร์มอสโกองค์แรก คือ อิวาน วาซีลีเยวิช ภายใต้การนำของพระสังฆราชมาคารีแห่งมอสโก ; แต่ต่อมา เมือมอสโกถูกชาวโปแลนด์ทำลายล้าง โรงพิมพ์พร้อมทังอุปกรณ์ทังหมดก็ถูกทำลายไปด้วย

ต่อมา โรงพิมพ์ได้รับการบูรณะขึนใหม่ในช่วงปลายรัชสมัยของซาร์มิคาอิล เฟโอโดโรวิช ภายใต้การนำของพระสังฆราชโจเซฟ และอาคารทียังคงตังอยู่จนถึงทุกวันนีคือผลจากการบูรณะนัน ; การพิมพ์หนังสือได้เริมขึนอีกครังในปี 7152 (1644) และหนังสือก็ถูกพิมพ์ออกมาอย่างต่อเนืองตังแต่นันเป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านัน ไม่เคยมีการพิมพ์หนังสือในรัสเซียเลย : หนังสือทังหมดถูกเขียนด้วยมือ ตังแต่สมัยทีวลาดิมีร์รับบัพติศมา เพราะตังแต่ต้น ชาวกรีกทีมาสู่รัสเซียพร้อมกับวลาดิมีร์จากเมืองเชอร์ซอน หลังจากเรียนรู้ภาษารัสเซียแต่ยังเข้าใจไม่สมบูรณ์ ได้แปลหนังสือของตนเองเป็นภาษารัสเซีย เช่นเดียวกัน ชาวรัสเซีย หลังจากเรียนรู้ภาษากรีกแต่ยังเข้าใจไม่สมบูรณ์ ก็เริมแปลหนังสือกรีกเป็นภาษารัสเซียของตนเอง ในตอนแรก ผู้แปลภาษากรีก ซึงเข้าใจคำพูดบางคำในภาษารัสเซียไม่สมบูรณ์ จึงแปลบางตอนไม่ตรงกับต้นฉบับภาษากรีก ; เช่นเดียวกัน ผู้แปลภาษารัสเซีย ซึงเข้าใจคำพูดบางคำในภาษากรีกไม่สมบูรณ์ จึงแปลบางตอนไม่ตรงกับต้นฉบับภาษากรีก ต่อมา ข้อผิดพลาดและส่วนทีขาดหายไปจำนวนมากได้แทรกซึมเข้ามาผ่านสำเนาต่าง ๆ มากมาย: ดังทีเห็นได้ในหนังสือต้นฉบับโบราณทังหมด ซึงหนังสือพิมพ์ฉบับแรก — ทีปัจจุบันถูกเรียกว่า ‘ฉบับเก่า ’ โดยกลุ่มผู้แตกแยก — ได้รับการพิมพ์ขึนจากต้นฉบับเหล่านัน ในตอนแรก หนังสือเหล่านันถูกพิมพ์ตามแบบทีปรากฏในต้นฉบับ ซึงไม่ถูกต้องทังหมด อย่างไรก็ตาม ในเวลาต่อมา เมือมีการตรวจสอบอย่างละเอียด หนังสือเหล่านันได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อความภาษากรีก : เช่นเดียวกับทีความเชือของเราสอดคล้องกับความเชือของชาวกรีก หนังสือของเราจึงควรสอดคล้องกับหนังสือของพวกเขาด้วย ; แต่ในการแก้ไขข้อความนัน พวกเขาไม่ได้เปลียนแปลงความเชือ : เพราะคำแสดงออกในข้อความบางประการ ไม่ว่าจะเก่าหรือใหม่

---

[34] ในปี ค.ศ. 1553

ก็ไม่ได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อ แต่เป็นเพียงคำพูดเท่านั้น
ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้

บทที่ 9. บิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้ได้รับการช่วยให้รอดจากพระคัมภีร์

ส่วนผู้แตกแยกที่อ้างว่าบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ได้รับการช่วยให้รอดโดยหนังสือเก่า
พวกเขากำลังโกหกด้วยความไม่รู้ของตนเอง :
เพราะบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้รับการช่วยให้รอดโดยคำพูดหรือสำนวนทางวรรณกรรม
แต่โดยวิถีชีวิตที่มีคุณธรรมของพวกเขา
และในหมู่พวกเขามีหลายคนที่แม้กระทั่งตัวอักษรยังไม่รู้จัก
นับประสาอะไรกับการอภิปรายเรื่องวรรณกรรม เพราะไม่ใช่การเขียนหรือคำพูดทางวิชาการใดๆ
แต่เป็นชีวิตที่พอพระทัยพระเจ้าเท่านั้นที่นำความรอดมา

อย่างไรก็ตาม
หากการได้รับความรอดนั้นจะพบได้ในหนังสือโบราณของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ แล้ว
ก็ควรที่พวกเขาจะหาความรอดไม่ใช่จากหนังสือพิมพ์ แต่จากหนังสือมือเขียน
เพราะหนังสือมือเขียนมีอยู่ก่อนหนังสือพิมพ์ ย้อนกลับตั้งแต่สมัยวลาดิมีร์
จนถึงสมัยจักรวรรดิมอสโก และบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ชาวรัสเซียทั้งหมด ในสมัยของเจ้าชายใหญ่
— ผู้ซึ่งมาก่อนพระเจ้าซาร์แห่งมอสโก — ไม่ได้อ่านจากหนังสือพิมพ์ แต่จากต้นฉบับมือ
เพราะหนังสือพิมพ์ยังไม่ได้ปรากฏในรัสเซีย
และหากความรอดของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ขึ้นอยู่กับหนังสือโบราณเหล่านั้น
นอกเหนือจากชีวิตอันมีคุณธรรมของพวกเขาแล้ว แม้กระทั่งทุกวันนี้
ก็ไม่ควรสวดภาวนาจากหนังสือพิมพ์ แต่ควรสวดจากต้นฉบับโบราณ

และหากความรอดของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์จะพบได้ในหนังสือโบราณ
ก็คงจะพบได้ท่ามกลางข้อผิดพลาดและส่วนที่ขาดหายไปมากมาย
เพราะหนังสือต้นฉบับโบราณเหล่านั้นเต็มไปด้วยข้อผิดพลาดและส่วนที่ขาดหายไป
ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงหนึ่งหรือสองข้อ ในวันที่ 1 ตุลาคม
ระหว่างพิธีบูชาเพื่อขอการคุ้มครองของพระมารดาอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระเจ้า
หลังจากบทโพลีเอเลโอส หนังสือต้นฉบับโบราณเขียนไว้ดังนี้ :
‘โอมอฟอริออนอันทรงเกียรติยิ่งของท่าน ส่องประกายเจิดจ้ากว่าเอลเลคโทรา ’; ส่วนในต้นฉบับอื่น ๆ
เขียนว่า ‘ส่องประกายเจิดจ้ากว่าอาเลคโทรา ’;
ส่วนในฉบับพิมพ์ได้ถูกท่านนักบุญมักซิมัสชาวกรีกแก้ไขให้อ่านว่า ‘ส่องสว่างยิ่งกว่า
อิเล็กตรา ’ และผู้โง่เขลาและไม่รู้เรื่องได้วิพากษ์วิจารณ์ท่านมักซิมัส
โดยเรียกท่านว่าเป็นผู้นอกรีต และกล่าวว่า : ‘ ’ (พวกเขาพูดว่า), ‘ท่านผู้นอกรีต
กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงคำพูดที่บรรพบุรุษศักดิ์สิทธิ์ของเราได้รับการช่วยให้รอด ?’ อย่างไรก็ตาม
เราจะมาพิจารณาความหมายของ ‘elektor’, ‘alektor’ และ ‘elektra’ ‘Elektor’ ถูกตีความว่า ‘elector’
คือผู้ที่เลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ; ‘alektor’ ถูกตีความว่า ‘ไก่ตัวผู้ ’
ตามที่เขียนไว้ในพระวรสารว่า : ‘ก่อนที่ไก่ตัวผู้จะร้อง คุณจะปฏิเสธเราสามครั้ง ’ ([35]); ส่วน ‘elektra’
หมายถึงความแวววาวของทองคำบริสุทธิ์ ดังนั้น ให้เราพิจารณาดูว่า :
สิ่งใดในสามสิ่งนี้เหมาะสมที่สุดที่จะเปรียบเทียบกับอโมโฟริออนของพระแม่พระผู้บริสุทธิ์ที่สุ
ด—กับ ‘elektor’ (ผู้เลือก), ‘alektor’ (ไก่ตัวผู้), หรือ ‘elektra’ (ประกายทอง)? ความจริงแล้ว
การเปรียบเทียบกับ ‘elektra’—ประกายทอง—นั้นเหมาะสมกว่าการเปรียบเทียบกับ ‘alektor’—ไก่ตัวผู้ —
หรือ ‘elektor’—ผู้เลือก เพราะตามความเห็นของผู้โง่เขลาและไม่รู้เรื่อง

---

[35] มัทธิว 26:34.

บิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้รับการช่วยให้รอดจากคำกล่าวโบราณเหล่านั้น —
เกียวกับผู้เลือกตั้งและไก่ตัวผู้ —
ราวกับว่าความรอดจะพบได้ในคำกล่าวที่เขียนไว้ตั้งแต่โบราณ

นอกจากนี้ : ในวันที่ 19 มิถุนายน ในหนังสือเมนาอียน (Menaion) ที่เขียนด้วยมือของ 'สีท่าน ' ซึ่งเก็บรักษาไว้ในมหาวิหารโดร์มิชัน (Dormition) ที่กรุงมอสโก ในชีวประวัติของท่านเปย์ซิอุส (Paissius) ที่น่านับถือ บนหน้า folio 459 มีบันทึกไว้ว่า ผู้เผยพระวจนะเยเรมีย์ (Jeremiah) มักปรากฏตัวให้ท่านเปย์ซิอุสที่น่านับถือเห็นบ่อยครั้ง ในส่วนนั้น มีคำอธิบายดังต่อไปนี้ : 'และด้วยความคิดชั่วร้าย เขาพยายามปรารถนาพรที่สัญญาไว้ '; แทนที่จะเขียนว่า 'ความคิดลับ ' กลับเขียนว่า 'ความคิดชั่วร้าย ' ผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์จะก่อให้เกิดความคิดชั่วร้ายในใจของท่านผู้เป็นที่เคารพได้หรือ ? ไม่เลย โปรดสังเกตให้ดี : หากความรอดของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์จะพบได้ในคำกล่าวที่เขียนไว้ตั้งแต่โบราณ ก็ควรพบได้ในคำบรรยายนั้นด้วย —ใน 'ความคิดชั่วร้าย '—แต่ความจริงไม่ใช่เช่นนั้น เพราะความรอดของพวกเขาไม่ได้อยู่ที่คำกล่าวที่เขียนไว้ตั้งแต่โบราณ หรือในคำบรรยายและข้อผิดพลาดของต้นฉบับ แต่อยู่ที่ชีวิตอันมีคุณธรรมของพวกเขา

สำหรับผู้ที่กล่าวว่าบรรพชนผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้รับการช่วยให้รอดจากหนังสือโบราณนั้น กำลังพูดเท็จ : เพราะไม่มีใครได้รับการช่วยให้รอดจากคำกล่าวโบราณในหนังสือเหล่านั้น หรือจากคำกล่าวใหม่ แต่ด้วยการกระทำที่ดีของตนเองและความเชื่อที่ไร้ที่ติ

บทที่ *10.* หนังสือใหม่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อ

ส่วนผู้แตกแยกที่กล่าวร้ายเรา ราวกับว่าเราได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อผ่านหนังสือใหม่ เราตอบว่า : อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ ยากอบ พี่น้องของพระเจ้า ซึ่งพระคริสต์เองได้แต่งตั้งให้เป็นพระสังฆราชองค์แรกของเยรูซาเล็ม ได้ประพันธ์พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ขึ้น พิธีกรรมนั้นของเขาได้ถูกจัดขึ้นในคริสตจักรตะวันออกทั้งหมดเป็นเวลาเกือบสี่ร้อยปี เช่นเดียวกัน นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ เสาหลักของคริสตจักรและครูของโลก หลังจากที่ได้ละทิ้งพิธีกรรมของนักบุญเจมส์และประพันธ์พิธีกรรมของตนเองขึ้น ก็ได้ส่งต่อพิธีกรรมนั้นไปยังคริสตจักรต่างๆ ที่นี่ ข้าพเจ้าขอถามนักปรัชญาจากบรินว่า : นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิมด้วยการประพันธ์พิธีกรรมใหม่หรือไม่ ? ตามรอยท่าน นักบุญยอห์น คริโซสโตม ได้ประพันธ์พิธีกรรมของตนเอง — ซึ่งยังคงถูกจัดขึ้นจนถึงทุกวันนี้ —และส่งต่อให้คริสตจักร : คริโซสโตมได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อหรือไม่ ?

บทที่ *11.* เกียวกับประเพณีโบราณของคริสตจักร

แล้วเราควรกล่าวอย่างไรเกียวกับประเพณีและพิธีกรรม (พิธี) โบราณของคริสตจักร และเกียวกับสภาสากลและสภาท้องถิ่นอันศักดิ์สิทธิ์ ? เราไม่พบว่าในนั้นมีหลายสิ่งที่ถูกเปลี่ยนแปลง บางอย่างถูกแก้ไข , ส่วนอีกบางส่วนถูกทิ้งไว้เป็นส่วนใหญ่ ดังที่เขียนไว้ในหนังสือ *The Guide* ในกฎของสภาลาโอดีเซีย ข้อที่ 11[36] : 'ในสมัยโบราณ ' ข้อความนั้นกล่าว 'มีประเพณีบางอย่างที่ปฏิบัติในคริสตจักร ; ในจำนวนนี้ บางอย่างถูกลืมไปตามกาลเวลา บางอย่างหยุดปฏิบัติไปโดยสิ้นเชิง ส่วนอีกบางอย่างถูกยกเลิกโดยกฎ ?' ด้วยนี้ *The Helmsman*

---

[36] หน้าค็อก 74, ด้านหลัง

ก็จบลง แต่เราจะย้อนกลับมาพิจารณาเรื่องหนึ่ง ในสมัยโบราณ
มีพระสังฆราชบางท่านที่เป็นฆราวาสและแต่งงานแล้ว
ดังที่ปรากฏในกฎของสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก ข้อที่ 12[37] ; เพราะอัครทูตก็กล่าวว่า :
'พระสังฆราชควรเป็นผู้ไม่มีที่ติ เป็นสามีของภรรยาเพียงคนเดียว '[38] . เฮริมอน (Herimon)
ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งนิโลโพลิส (Nilopolis) ในดินแดนอียิปต์ ก็เป็นเช่นนั้น ซึ่งยูเซบิอุส
(Eusebius) พระสังฆราชแห่งซีซาเรีย (Caesarea) ในปาเลสไตน์
ผู้เป็นนักบันทึกเหตุการณ์ทางศาสนาในสมัยโบราณ
ซึ่งดำรงชีวิตในสมัยของจักรพรรดิคอนสแตนตินผู้ยิ่งใหญ่ ได้เขียนไว้ว่า [39] :
เช่นเดียวกันกับนักประวัติศาสตร์ยุคหลัง นิเคตัส คัลลิสตัส
ผู้เขียนหนังสือซินักซาริอาที่พบในหนังสือไตรโอเดียน ; ทั้งสองต่างเห็นพ้องในคำบรรยายว่า
พระสังฆราชเฮริโมนผู้นี้ ซึ่งอายุมากแล้ว ได้หลบหนีไปพร้อมกับภรรยาของเขาสู่เทือกเขาอาหรับ
เพื่อหนีจากมือผู้ข่มเหงในช่วงการข่มเหงที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของจักรพรรดิเดคิอุส [40] .
นอกจากนี้ : บางผู้อาวุโสและมัคนายกที่เป็นฆราวาสยังไม่ได้แต่งงาน
ดังที่เห็นได้ในกฎข้อที่สิบของสภาท้องถิ่นอากีร์
และกฎข้อที่หกของสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก [41] ในต้นฉบับโบราณ ซึ่งเป็นหนังสือกฎโบราณ
ได้บันทึกไว้ว่า ในสมัยโบราณ ตั้งแต่ต้นมา พิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์ได้จัดขึ้นหลังมื้ออาหาร
สิ่งนี้ยังได้รับการยืนยันโดยโซโซเมนชาวกรีก (Sozomen the Greek)
ผู้บันทึกเหตุการณ์ทางศาสนิกในสมัยโบราณ ซึ่งใช้ชีวิตในช่วงรัชสมัยของธีโอโดซิอุสที่ 2
ในหนังสือเล่มที่เจ็ด บทที่ 19 ของผลงานของเขา เขากล่าวว่า ในสมัยของเขา ในดินแดนอียิปต์
มีเมืองหลายแห่งที่ยังคงรักษาประเพณีนี้อยู่ คือ พิธีบูชาควรจัดขึ้นหลังมื้ออาหาร
ตามด้วยการรับศีลมหาสนิทของพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์
พวกเขาทำเช่นนี้เพื่อเลียนแบบมื้ออาหารสุดท้ายของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งพระเยซูคริสต์ของเรา
หลังจากรับประทานอาหารแล้ว
ได้ประทานพระกายและพระโลหิตอันบริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ให้แก่เหล่าสาวก
พระเจ้าธีโอดอซิอุสที่หนุ่มขึ้นครองราชย์สี่ร้อยปีหลังวันประสูติของพระเยซูคริสต์
และประเพณีดังกล่าวยังคงถูกปฏิบัติในเมืองบางแห่งของอียิปต์
ประเพณีเดียวกันนี้ยังถูกปฏิบัติในประเทศอื่น ๆ ด้วย :
พระสงฆ์จะประกอบพิธีลิทูร์กียขณะรับประทานอาหาร และประชาชนจะรับศีลมหาสนิทขณะรับประทานอาหาร
โดยเฉพาะในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ของสัปดาห์มหาทรมาน เนื่องจากสภาจังหวัดคาร์เธจ
(ที่จัดขึ้นในช่วงที่ฮอนอริอุสครองราชย์ในกรุงโรม และเทโอโดซิอุสที่ 2
ครองราชย์ในกรุงคอนสแตนติโนเปิล) ได้ห้ามพระสงฆ์จัดพิธีลิทูร์กีย
และห้ามประชาชนรับศีลมหาสนิทตลอดทั้งปี ยกเว้นในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ อย่างไรก็ตาม
สภาสังคายนาสากลครั้งที่หก ได้กำหนดว่า ในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์
พระสงฆ์ไม่ควรประกอบพิธีบูชาในขณะที่เพิ่งรับประทานอาหารเสร็จ
และผู้ศรัทธาไม่ควรรับศีลมหาสนิทในขณะที่เพิ่งรับประทานอาหารเสร็จ
ตามที่ระบุไว้ในกฎบัญญัติของสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก ข้อที่ 29 ในหนังสือ *Kormchiya* หน้า
186 นอกจากนี้ ต้นฉบับโบราณที่มีอำนาจยืนยันว่า ในช่วงวันถือศีลอด

---

[37] หน้า 180 ของ 'Kormchiy', ด้านหลัง .

[38] 1 ทิโมธี 3:2.

[39] ยูเซบิอุส , หนังสือ 6, บท 84.

[40] นิเคโฟรอส , เล่ม 5, บท 31.

[41] หน้า 44 ของคู่มือ และหน้า 179, 566 และ 567.

คริสตชนในขั้นต้นรับประทานชีส นม และไข่ จนกระทั่งพวกเขาได้ยึดมั่นในการถือศีลอดอย่างมั่นคง และมีการบันทึกไว้ว่า ในสมัยโบราณ ผู้หญิงยังได้รับตำแหน่งในการรับใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งคล้ายคลึงกับตำแหน่งของมัคนายก ; ด้วยเหตุนี้พวกเธอจึงถูกเรียกว่า "ผู้ช่วยสังฆานุกรหญิง" (deaconesses)
ซึ่งหน้าที่ของพวกเธอมีความสำคัญอย่างยิ่งในช่วงที่ผู้หญิงและสาวพรหมจารีที่เปลี่ยนจากศาสนาเพเกินมาเป็นคริสต์กำลังรับศีลล้างบาป ดังที่ปรากฏในชีวประวัติของนักบุญ : เมื่อนักบุญไซพรีอันได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสังฆราช เขาได้บวชสาวพรหมจารีจัสตินาเป็นผู้ช่วยสังฆานุกรหญิง [42] . นักบุญนอน ผู้เป็นบิชอปแห่งเฮลิโอโพลิส เมื่อท่านบัพติศมาหญิงโสเภณีเปลาเกีย ได้ให้ดิแอคเนสโรมานาเป็นผู้รับเธอจากอ่างบัพติศมาศักดิ์สิทธิ์ [43] นักบุญคริสอสตอม เมื่อท่านถูกนำตัวไปสู่อิสรภาพครั้งสุดท้าย ได้เรียกดิแอคเนสโอลิมเปียสผู้ได้รับพรและคนอื่นๆ มา และเตือนให้พวกเธอคงมั่นในความเชื่อออร์โธดอกซ์ [44] ผู้ได้รับพรเทโอซวา ภรรยาของนักบุญเกรกอรีแห่งนิสซา เป็นผู้ช่วยบาทหลวงหญิง [45] และหญิงสาวและหญิงม่ายจำนวนมากก็เป็นผู้ช่วยบาทหลวงหญิงด้วย สำหรับระเบียบการของพวกเธอ โปรดดูกฎบัญญัติของบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ : สภาสังคายนาสากลครั้งแรก กฎบัญญัติข้อที่ 19 ในหนังสือ *Kormchiya*, หน้า 40 และสภาสังคายนาสากลครั้งที่สี่ ข้อบังคับที่ 15 ในหนังสือ *Kormchiya*, หน้า 99 ด้านหลัง และสภาท้องถิ่นแห่งคาร์เธจ ข้อบังคับที่ 6 หน้า 120 ด้านหลัง และสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก ข้อบังคับที่ 14 หน้า 181 ด้านหลัง และเป็นที่ทราบกันดีว่า ในยุคแรกเริ่ม การรับศีลมหาสนิทไม่ได้มอบให้แก่ผู้ที่ยังไม่รับศีลด้วยซ้อน แต่พระกายของพระคริสต์ถูกมอบแยกต่างหากลงในมือ (เช่นเดียวกับที่มอบแอนติโดรอนในปัจจุบัน) ในขณะที่พระโลหิตของพระคริสต์ถูกมอบแยกต่างหากจากถ้วยศีล (อย่างไรก็ตาม นักบุญคริโซสโตมได้กำหนดว่า พระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ควรถูกแจกจ่ายพร้อมกันบนช้อนเข้าปาก และไม่ใช่พระกายที่แจกจ่ายแยกต่างหากลงบนมือ) ดูบันทึกวันที่ 9 พฤศจิกายน ในชีวประวัติของนักบุญเทโอคติสตาแห่งเลซเวีย) และต่อมาทั้งหมดนั้น รวมถึงประเพณีอื่น ๆ อีกมากมาย ได้ถูกยกเลิกในสภาสังคายนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก

ที่นี่ข้าพเจ้าขอถามว่า : เมื่อบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ได้ยกเลิกประเพณีโบราณเหล่านั้น พวกท่านได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อออร์โธดอกซ์ดั้งเดิมหรือไม่ ? ไม่เลย ; เพราะประเพณีสามารถถูกแก้ไขและเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนความเชื่อยังคงไม่เปลี่ยนแปลงภายในคริสตจักรของพระคริสต์

บทที่ *12.* เกี่ยวกับประเพณีที่เพิ่งถูกนำเข้ามา

และเช่นเดียวกับที่ประเพณีโบราณบางประการได้รับการแก้ไข ในขณะที่บางประการถูกยกเลิก ประเพณีใหม่จึงถูกนำเข้ามาในคริสตจักร : มาฟังกันว่าประเพณีนี้คืออะไร นักประวัติศาสตร์ชาวกรีกสองคนจากคอนสแตนติโนเปิล คือ จอร์จ เคดริน และ นิเคโฟรอส คัลลิสโตส ซึ่งใช้ชีวิตในยุคสมัยของตนเอง ได้เล่าว่า ในคริสตจักรยุคแรกเริ่มนั้น เดิมทีไม่มีการทำพิธีอวยพรน้ำในคืนก่อนวันพระคริสต์ทรงแสดงพระองค์ ประเพณีนี้ถูกจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในสมัยของซีโน กษัตริย์แห่งกรีซ ที่เมืองอันทิโอค

---

[42] 2 ตุลาคม .

[43] 8 ตุลาคม .

[44] 13 พฤศจิกายน .

[45] 10 มกราคม.

โดยพระสังฆราชปีเตอร์ผู้ไม่ถือตามหลักคำสอน ซึ่งยังเป็นที่รู้จักในนามคแนเฟอุสและฟูลอส ;
คริสตจักรเองได้ปฏิเสธท่านว่าเป็นผู้นอกรีต
แต่กลับยอมรับประเพณีของท่านว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซีโนขึ้นครองราชย์ในปี ค.ศ. 474
และเป็นที่ชัดเจนว่า แม้ในยุคของนักสอนศาสนาสากลผู้ยิ่งใหญ่ —บาซิลผู้ยิ่งใหญ่ ,
เกรโกรีผู้เป็นนักเทววิทยา และจอห์น คริโซสโตม ซึ่งดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 4 ค.ศ.—
ก็ยังไม่มีการอวยพรน้ำในคืนก่อนวันพระคริสต์ทรงแสดงพระองค์
นักบุญผู้ยิ่งใหญ่และโบราณเหล่านั้นไม่ได้จัดตั้งพิธีนี้ขึ้น แต่ผู้หลัง
ซึ่งเป็นพระสังฆราชที่ไม่ศักดิ์สิทธิ์และไม่เป็นไปตามหลักออร์โธดอกซ์ ได้จัดตั้งพิธีนี้ขึ้น
และพิธีที่ท่านจัดตั้งขึ้นได้รับการยอมรับจากคริสตจักร และยังคงปฏิบัติมาจนถึงทุกวันนี้
เปโตร ผู้นั้นเอง ซึ่งเป็นปุโรหิตแห่งอันติโอคที่ถือลัทธินอกรีต
(ตามที่นักประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงข้างต้นได้ยืนยัน) ยังได้กำหนดให้คำประกาศ
“ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้าองค์เดียว ” ต้องถูกกล่าวขึ้นด้วยเสียงดังในโบสถ์ทุกวัน :
ท้งที่ก่อนหน้านี้มันถูกอ่านออกเสียงเพียงครั้งเดียวต่อปี ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์
เมื่อผู้ที่ได้รับการสอนคำสอนกำลังรับบัพติศมา ต่อมา ในโบสถ์คอนสแตนติโนเปิล การสวด
‘ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้าองค์เดียว ’
ได้ถูกนำมาใช้เป็นประจำทุกวันโดยพระสังฆราชทิโมธีแห่งคอนสแตนติโนเปิล ตามที่ธีโอโดรัส
ผู้อ่านพระคัมภีร์ของโบสถ์คอนสแตนติโนเปิล ได้บันทึกไว้ นอกจากนี้ ตั้งแต่ต้นมา
บทสวดนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของพิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์ :
‘พระบุตรผู้เกิดแต่พระบิดาเพียงผู้เดียว และพระวจนะของพระเจ้า ’[46] และอื่นๆ อีกมากมาย ;
แต่ในรัชสมัยของจักรพรรดิจัสติเนียนผู้ยิ่งใหญ่ บทสวดนี้ถูกนำเข้ามาโดยจักรพรรดิเอง
นอกจากนี้ จอร์จ เคดริน แห่งคอนสแตนติโนเปิล ได้เขียนไว้ใน *Synopsis of Histories* ของเขาว่า
ในรัชสมัยของจัสตินัส ผู้ขึ้นครองราชย์ต่อจากจักรพรรดิจัสติเนียนผู้ยิ่งใหญ่ [47]
ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ขับร้องบทเพลงเชรูบิกในพิธีบูชา ซึ่งบทเพลงนี้ไม่เคยถูกขับร้องมาก่อน
เช่นเดียวกัน ในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ได้กำหนดให้ร้องบทเพลง ‘มื้ออาหารลึกลับของพระองค์ โอ
บุตรของพระเจ้า ’[48] ซึ่งก่อนหน้านี้ยังไม่เคยร้องมาก่อน ยังกล่าวอีกว่า
เพลงสรรเสริญพระมารดาของพระเจ้าผู้บริสุทธิ์ที่สุด ‘ทูตสวรรค์เชรูบิมผู้ทรงเกียรติสูงสุด ’
ได้รับการประพันธ์โดยโคสมาส บิชอปแห่งไมอุม ผู้ร่วมสมัยกับดามัสซีน
และถูกส่งต่อมายังคริสตจักร ; และเพลงสรรเสริญนั้นไม่เคยมีอยู่ก่อนโคสมาสแห่งไมอุม
โคสมาสและดามัสซีนมีชีวิตอยู่ในศตวรรษที่เจ็ดหลังการประสูติของพระคริสต์

ที่นี่ผมขอถามว่า : เมื่อบทเพลงสวดใหม่เหล่านี้
ซึ่งไม่เคยมีอยู่ในโบสถ์ออร์โธดอกซ์มาก่อน ถูกนำเข้ามาใช้
ความเชื่อออร์โธดอกซ์ได้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ? ไม่เลย แล้วเราจะพูดอย่างไรเกี่ยวกับบทเพลงสวด
(เพลง) ของโบสถ์จำนวนมากที่ถูกเพิ่มเข้ามาในช่วงเวลาล่าสุด เช่น Octoechos ของดามัสซีน ,
ทริโอดีออนของธีโอโดร์ สตูไดต์ , คานอนของมิโทรฟาน , คอสมาส, โจเซฟ และผู้อื่น ๆ?
และพิธีกรรมที่จัดขึ้นในรัสเซียเพื่อนักบุญใหม่ ซึ่งไม่เคยมีอยู่ในอดีต :
การเพิ่มเติมท้งหมดนี้ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อหรือไม่ ?

ผมเคยได้ยินคนบางกลุ่มที่ไม่รู้เรื่องพูดว่า : ไม่ควรนำสิ่งใหม่ใด ๆ เข้ามาในคริสตจักร
เพราะมีเขียนไว้ที่ท้ายหนังสือวิวรณ์ว่า : ‘หากใครเพิ่มสิ่งใดเข้าไปในสิ่งเหล่านี้
พระเจ้าจะเพิ่มภัยพิบัติที่กล่าวไว้ในหนังสือนี้ให้เขา ’[49] . ข้าพเจ้าตอบว่า :

---

[46] แท็บเล็ต แผ่นที่ 282.

[47] หน้า 390.

[48] แผ่นจารึก , หน้า 609.

ไม่สมควรทีจะเพิมสิงใดเข้าไปในหลักคำสอนแห่งความเชือ
หรือลดทอนสิงใดจากหลักคำสอนเหล่านัน ;
แต่ในส่วนของการปรับปรุงพิธีกรรมและกฎระเบียบของคริสตจักร และการเพิมพูนการสรรเสริญพระเจ้า
การกระทำเช่นนันเป็นสิงทีสมควรและถูกต้อง ดังทีดาวิดกล่าวกับพระเจ้าว่า : 'ข้าพเจ้าจะเพิม '
(เขาว่า) 'การสรรเสริญของพระองค์ทังหมด '[50] .

บททีี *13.* เกียวกับความไม่เห็นพ้องกันระหว่างผู้เขียนพระวรสารศักดิสิทธิ

แต่ข้าพเจ้าขอกล่าวอีกครังถึงผู้ทีรอคอยและวิพากษ์วิจารณ์หนังสือใหม่เหล่านี
หากการแก้ไขบางตอนจากข้อความเดิมในหนังสือใหม่ได้เปลียนแปลงความเชือ : เพราะตามเหตุผลของท่าน
อาจกล่าวได้ว่า แม้แต่นักบุญผู้เขียนพระวรสารเอง
ซึงได้บันทึกคำพูดและกิจการบางอย่างอย่างไม่สอดคล้องกัน
ก็ก่อให้เกิดความแตกแยกในความเชือระหว่างกันเอง
นักบุญมัทธิวเขียนพระวรสารของท่านแปดปีหลังการเสด็จขึนสวรรค์ของพระคริสต์[51] ;
นักบุญมาระโกเขียนสิบปีต่อมา ; นักบุญลูกาเขียนสิบห้าปีต่อมา ;
และนักบุญยอห์นเขียนสามสิบสองปีต่อมา ดังนัน
ขอให้เราพิจารณาความไม่สอดคล้องกันระหว่างพวกเขาในคำพูดและเรืองราวบางประการ
ในคำอธิษฐานของพระเจ้า หรือ "Our Father" (พระบิดาของเรา) มัทธิวเขียนว่า :
"โปรดประทานแก่เราในวันนี "[52] ; ส่วนลูกาเขียนว่า : "โปรดประทานอาหารประจำวันแก่เรา "
มัทธิวกล่าวว่า : "โปรดอภัยหนีของเรา "; ส่วนลูกากล่าวว่า : "โปรดอภัยบาปของเรา "[53] มัทธิวกล่าวว่า :
"ดังทีเราอภัย "; ส่วนลูกากล่าวว่า : "เพราะเราเองก็อภัย " มัทธิวกล่าวว่า : 'แก่ผู้ทีติดหนีเรา ';
ส่วนลูกาว่า : 'แก่ทุกคนทีติดหนีเรา '. มัทธิวเขียนว่า : 'เพราะราชอาณาจักรเป็นของพระองค์
และต่อไป ', ส่วนลูกาไม่กล่าวถึงเรืองนีเลย . ทีนีข้าพเจ้าขอถามว่า :
นักบุญลูกาได้เปลียนแปลงความเชือหรือไม่
โดยการเขียนคำอธิษฐานของพระเจ้าด้วยคำทีต่างไปจากของมัทธิว ?
ความเชือของมัทธิวเป็นอย่างหนึง และความเชือของลูกาเป็นอีกอย่างหนึงหรือไม่ ? นอกจากนี
ยังมีข้อความอีกตอนหนึงเกียวกับคำสังของพระคริสต์ทีมอบหมายให้อัครสาวกไปประกาศพระวจนะ ;
มัทธิวเขียนว่า เมือพระคริสต์สังให้อัครสาวกไม่เอาสิงใดไปในการเดินทาง พระองค์ตรัสว่า :
'ทิงรองเท้าและไม้เท้า '[54] ; ส่วนมาระโกเขียนว่า : 'เพียงไม้เท้าและรองเท้า '[55] . อีกครัง มัทธิวเขียนว่า :
'เมือพระเยซูเสด็จออกจากเมืองเยรีโค มีคนตาบอดสองคนนังอยู่ข้างทาง '[56] ;
ส่วนมาร์คเขียนถึงคนตาบอดเพียงคนเดียว คือ บาร์ทิเมอัส[57] :
หรือว่ามาร์คอาจมีความเชือทีแตกต่างจากมัทธิว
จึงเขียนถึงคนตาบอดเพียงคนเดียวแทนทีจะเป็นสองคน ? อีกครัง มัทธิวเล่าว่า :
เมือพระเยซูเสด็จเข้าสู่เขตของชาวเกราเซน มีชายสองคนทีถูกผีสิงมาพบพระองค์[58] ;

---

[49] วิวรณ์ 22:18.
[50] สดุดี 70:14.
[51] เทโอฟิลักต์ , ในคำนำของหนังสือมัทธิว
[52] มัทธิว 6:11.
[53] ลูกา 11:4.
[54] มัทธิว 10:10.
[55] มาระโก 6:8, 9.
[56] มัทธิว 20:29, 30.
[57] มาระโก 10:46.

ส่วนลูกาเขียนถึงชายที่ถูกผีสิงเพียงคนเดียว [59] . นอกจากนี้ พวกเขายังบันทึก "คำอวยพร" (Beatitudes) ไม่สอดคล้องกันด้วย มัทธิวบันทึกคำอวยพรเก้าข้อ [60] ส่วนลูกาบันทึกเพียงสี่ข้อ [61] : ลูกาเปลี่ยนใจแล้วหรือ จึงเขียนต่างจากสิ่งที่มัทธิวได้เขียนไว้ก่อนเขา ? อีกประการหนึ่ง เกี่ยวกับผู้ขโมยสองคนที่ถูกตรึงกางเขนร่วมกับพระคริสต์ มัทธิวและมาระโกเขียนว่าผู้ขโมยทั้งสองได้ด่าทอพระองค์ แต่ลูกากล่าวว่า : ผู้หนึ่งด่าทอพระองค์ ส่วนอีกผู้หนึ่งอธิษฐานว่า : 'พระเจ้าข้า ขอทรงระลึกถึงข้าพระองค์เมื่อพระองค์เสด็จเข้าสู่ราชอาณาจักรของพระองค์ ' นอกจากนี้ เกี่ยวกับการฟื้นคืนชีพของพระคริสต์จากความตาย มัทธิวและมาระโกเขียนว่ามีทูตสวรรค์เพียงองค์เดียวปรากฏตัวต่อผู้ถือมดยอบที่หลุมฝังศพ ส่วนลูกาและยอห์นเล่าว่ามีทูตสวรรค์สององค์ปรากฏตัว นอกจากนี้ ลูกาได้กล่าวถึงทูตสวรรค์ทั้งสองนั้นว่าพวกเขากำลังยืนอยู่ : 'ดูเถิด มีชายสองคนยืนอยู่ต่อหน้าพวกเธอในเครื่องแต่งกายที่ส่องแสง '[62] ; ส่วนยอห์นกล่าวว่าพวกเขากำลังนั่งอยู่ : 'ทูตสวรรค์สององค์ในเครื่องแต่งกายสีขาวกำลังนั่งอยู่ องค์หนึ่งอยู่ที่หัว และอีกองค์อยู่ที่เท้า ที่ซึ่งพระศพของพระเยซูเคยวางอยู่ '[63] . นี่คือความแตกต่างมากมายที่พบในคำกล่าวและคำบรรยายในหนังสือพระวรสาร ; แต่ความเชื่อของผู้เขียนพระวรสารนั้นเป็นหนึ่งเดียวและไม่เปลี่ยนแปลง

เพราะผู้สอนที่บรินเป็นผู้โกหก และเหมือนสุนัขที่เห่าใส่คริสตจักรของพระคริสต์ โดยอ้างว่าคำกล่าวบางข้อที่ถูกแก้ไขในหนังสือใหม่ได้เปลี่ยนแปลงความเชื่อแล้ว นั่นคือสุนัขที่เห่าเช่นนี้ที่อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์สั่งให้เราต้องระวัง โดยกล่าวว่า : 'จงระวังสุนัขเหล่านั้น '[64] .

บทที่ *14.* เกี่ยวกับคำอธิษฐานของพระเจ้า

นอกจากนี้ วิญญาณอันน่าเวทนาเหล่านั้นยังกล่าวร้ายต่อพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ เพราะในคำอธิษฐานของพระเจ้า แทนที่จะกล่าวว่า 'พระบุตรของพระเจ้า ' เรากลับกล่าวว่า 'พระเจ้าของเรา ' ราวกับว่าเราได้ละทิ้งคำอธิษฐานของพระบุตรของพระเจ้าไปแล้ว โอ้ ผู้โง่เขลาทั้งหลาย ! การที่เราเรียกพระองค์ว่า 'พระเจ้า ' ในคำอธิษฐานนั้น จะทำให้พระบุตรของพระเจ้าเสื่อมเสียเกียรติอย่างไรเล่า ? พระบุตรของพระเจ้าถูกเรียกว่าพระเจ้า — นั่นเป็นสิ่งที่ไม่ดีหรือ ? ชื่อใดที่ยิ่งใหญ่และน่ายกย่องกว่า : 'พระบุตรของพระเจ้า ' หรือ 'พระเจ้า '? คริสต์นิกายออร์โธดอกซ์ทุกคนถูกเรียกว่า "ลูกของพระเจ้า " ดังที่พระเจ้าเองตรัสไว้ในพระคัมภีร์ว่า : "เราจะรับท่านทั้งหลาย และจะเป็นบิดาของท่านทั้งหลาย และท่านทั้งหลายจะเป็นลูกชายและลูกสาวของเรา " ([65]) และอีกครั้ง นักบุญยอห์น นักเทววิทยา กล่าวไว้ในพระวรสารว่า : "พระองค์ได้ประทานสิทธิให้เราทั้งหลายได้กลายเป็นลูกของพระเจ้า แก่ผู้ที่เชื่อในพระนามของพระองค์ " ([66]) ดังนั้น คริสตชนทุกคนจึงถูกเรียกว่าลูกของพระเจ้า

---

[58] ลูกา 8:27.
[59] ลูกา 8:27.
[60] มัทธิว 5:3.
[61] ลูกา 6:20, 21, 22.
[62] ลูกา 24:4.
[63] ยอห์น 20:12.
[64] ฟิลิปปี 3:2.
[65] 2 โครินธ์ 6:17, 18.
[66] ยอห์น 1:12.

แม้ไม่ใช่โดยธรรมชาติ แต่โดยพระคุณ ;
เช่นเดียวกับทีนักบุญบาซิลผู้ยิงใหญ่ถูกเรียกว่าลูกของพระเจ้าในบทเพลงของคริสตจักรเมื่อวันที 1 มกราคม ในบทสติเชราของบทสรรเสริญ ซึงเขียนไว้ดังนี : ‘‘ได้กลายเป็นลูกของพระเจ้าด้วยพระคุณ ผ่านการเกิดใหม่จากบัพติศมาอันศักดิสิทธิ ’— แต่จะมีใครถูกเรียกว่า ‘พระเจ้า ’ ได้หรือไม่ ? เพราะเมือเราเรียก ‘ลูกของพระเจ้า ’ ว่า ‘พระเจ้า ’ เราไม่ได้ตัดพระองค์ออกจากคำอธิษฐานของเรา แต่กลับรักษาพระองค์ไว้ในนัน โดยเรียกพระองค์ด้วยพระนามทียิงใหญ่และทรงเกียรติกว่า คือ ‘พระเจ้า ’ ท่านเคยได้ยินถึงคำสอนผิดของอาริอัสหรือไม่ ซึงเรียกพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราว่า ‘พระบุตรของพระเจ้า ’ แต่ไม่ยอมรับว่าพระองค์คือพระเจ้า ? พวกอาเรียนกล่าวว่า พระบุตรของพระเจ้าคือพระบุตรของพระเจ้า แต่ไม่ใช่พระเจ้า ; ไม่เท่าเทียมกับพระบิดา ไม่เป็นสาระเดียวกัน ไม่ร่วมบัลลังก์ ไม่เป็นสาระเดียวกัน และไม่ใช่ผู้สร้าง แต่เป็นสิงทีถูกสร้าง ; พระองค์ได้รับการเคารพเพียงเพราะถูกเรียกว่าพระบุตรของพระเจ้า แต่ไม่ใช่พระเจ้า นีคือวิธีทีพวกอาเรียนได้หมินประมาทพระเจ้า สำหรับบรรดาบิดาผู้ทรงสอนศาสนา หลังจากทีได้พิจารณาเรืองนีแล้ว ได้สังให้ชาวออร์โธดอกซ์เรียกพระบุตรของพระเจ้าว่า ‘พระเจ้า ’ โดยกล่าวว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา โปรดเมตตาเราด้วย !’ เพราะเมือเราเรียก ‘พระบุตรของพระเจ้า ’ ว่า ‘พระเจ้า ’ ในคำอธิษฐาน เรากำลังสารภาพในความเชือออร์โธดอกซ์ว่า พระบุตรของพระเจ้าคือพระเจ้า อย่างไรก็ตาม ผู้แยกตัวออกจากคริสตจักร ซึงไม่ต้องการเรียกพระบุตรของพระเจ้าว่า ‘พระเจ้า ’ กำลังสนับสนุนพวกอาริอานผู้หมินประมาท
แต่คำอธิษฐานขององค์พระผู้เป็นเจ้าในหนังสือโบราณไม่ได้เขียนไว้ว่า ‘พระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ’ หรือไม่ ? ท่านบรินยาน ท่านไม่กำลังอ้างถึง “หนังสือเก่า ” ทีท่านกล่าวถึงนัน คือหนังสือของซีริลแห่งเยรูซาเล็ม — นันคือหนังสือทีพิมพ์ขึนในมอสโกในปี 7152 ของโลก ในรัชสมัยของซาร์ผู้เคร่งศาสนาและแกรนด์ปรินซ์ไมเคิล เฟโอโดโรวิช และในช่วงทีพระสังฆราชคีริล โจเซฟ แห่งมอสโกดำรงตำแหน่งหรือไม่ ? ในหนังสือนัน ส่วนท้ายมีคำอธิบายเกียวกับคำอธิษฐานพระเยซู ซึงเริมจากหน้าหลังของใบ 552 และต่อเนืองไปจนถึงส่วนท้าย ของใบ 556 ในคำอธิบายนัน โปรดสังเกตว่าคำอธิษฐานพระเยซูถูกจัดวางไว้อย่างไร : ไม่ใช่เช่นนีหรือ : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา ’? แล้วทำไม เมือคุณยึดมันในหนังสือเก่า ๆ คุณจึงไม่ฟังตามหนังสือเก่าทีสอนให้คุณกล่าวว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา ’? โอ ความโง่เขลาและความตือร้นของคุณ ! อย่างไรก็ตาม ในเขตสังฆมณฑลของฉัน ฉันก็ไม่ได้ห้ามการใช้คำอธิษฐานนีเช่นกัน : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระบุตรของพระเจ้า โปรดเมตตาเราด้วย !’ โดยมีเงือนไขเพียงว่า ไม่มีใครเก็บรักษาความเชือผิดๆ ของอาริอานทีถูกสาปแช่งไว้ในใจ อย่างไรก็ตาม ผู้ทีต้องการสามารถรวมทังสองคำเรียก — พระบุตรของพระเจ้าและพระเจ้า —ได้ โดยกล่าวว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระบุตรของพระเจ้า พระเจ้าของเรา โปรดเมตตาเราด้วย !’
ขอให้เราอ้างถึง ‘Limonar’ ของพระสังฆราชโซฟโรนิอุสผู้ศักดิสิทธิยิง ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเยรูซาเล็ม เป็นหลักฐานยืนยันคำอธิษฐานถึงพระเยซู พระบุตรของพระเจ้า ซึงท่านเรียกพระองค์ว่าพระเจ้า ในหนังสือของโซฟโรนิอุสนัน บทที 51 ได้บันทึกไว้ว่า พระเอเฟรมผู้ศักดิสิทธิยิงใหญ่ทีสุด ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอันติโอค [67] เพือโน้มน้าวใจนักเสกเสกผู้ถือเสาผู้หลงผิด ได้โยนโอมอฟอริออนของท่านลงในไฟ และอธิษฐานว่า :

[67] วันฉลองของท่านคือวันที 11.

‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา ’ และต่อไป และในบทที 44: ผู้อาวุโสคนหนึงได้อธิษฐานเผือศิษย์ผู้ประมาทของเขาทีเสียชีวิตไปแล้ว โดยกล่าวว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าทีแท้จริงของเรา โปรดเปิดเผยให้ข้าพเจ้าทราบถึงชะตากรรมของวิญญาณพีน้องของข้าพเจ้า ’ และในบทที 155: อับบา จอร์แดน เมือเห็นชาวซาราเซ็นสามคนจับชายหนุ่มไว้เป็นตัวประกัน และต้องการไถ่ตัวเขาจากพวกเขา แต่พบว่าพวกเขาไม่ยอมรับค่าไถ่ โดยกล่าวว่าพวกเขาได้สัญญาว่าจะถวายเขาเป็นเครืองบูชาแก่พระสงฆ์ของพวกเขา ; จากนันผู้อาวุโสจึงคุกเข่าลงบนพืนดิน และเริมอธิษฐานต่อพระเจ้าว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา โปรดช่วยผู้รับใช้ของพระองค์ให้พ้นจากพวกคนป่าเถือนทีไร้ศรัทธานี !’ และทันทีนัน ชาวซาราเซ็นทังสามก็โกรธจัด ดึงดาบออกมา และฆ่ากันเอง ; ส่วนชายหนุ่มทีได้รับการปล่อยตัว ก็ติดตามผู้อาวุโสไป

เป็นทีรู้กันดีว่า แม้ในสมัยโบราณ บรรดาบิดาศักดิสิทธิก็มักกล่าวในคำอธิษฐานพระเยซูว่า ‘พระเจ้าของเรา ’ แล้วเหตุใดท่านจึงโกรธแค้น โอ้ผู้เป็นศัตรูของคริสตจักรศักดิสิทธิ ทีบ่นว่าเราเพราะคำอธิษฐานพระเยซูนี เนืองจากเราเรียกพระบุตรของพระเจ้าว่า ‘พระเจ้า ’? อย่าบ่นว่าเรา แต่จงบ่นว่าบรรดาผู้ศักดิสิทธิในสมัยโบราณ หากท่านไม่รู้สึกอายและไม่กลัวความโกรธของพระเจ้า ; จงด่าทอพวกเขา เพราะพวกเขาได้อธิษฐานว่า : ‘พระเยซูคริสต์เจ้า พระเจ้าของเรา !’

บทที *15.* เกียวกับพระนามของพระเยซู

และพวกผู้แตกแยกยังกล่าวร้ายเราด้วย ราวกับว่าเราได้เปลียนชือของผู้ช่วยให้รอด โดยเขียน ‘ĭ ĕ s’ แทน ‘ĭ s̆ ’ และพวกเขาก็รังเกียจชืออันศักดิสิทธิยิงนัน ‘ĭ ĕ s’ และภาพพระคริสต์ ; หากพวกเขาเห็น ‘ĭ ĕ s’ เขียนอยู่บนนัน พวกเขาก็ไม่บูชา แต่กลับด่าทอเราว่า : ‘ในนันก็มี ĭ s□̀s’ ด้วยเช่นกัน ดังนัน กลุ่มผู้แตกแยกเหล่านีจึงตีความชืออันศักดิสิทธิยิง ‘ĭ ĕ s’ อย่างหมินประมาทว่า ‘ใน ĭ s□̀s’ และเหมือนว่าต้องการโต้แย้งเรา พวกเขาจึงกล่าวว่า : ‘เมือตามกฎหมายของโมเสส พระคริสต์ได้รับการตัดหนังหุ้มปลายในวันทีแปด พวกเขาก็ตังชือให้พระองค์ว่า “ĭ s̆” ซึงเป็นชือทีทูตสวรรค์ได้ตังไว้ให้พระองค์ ก่อนทีพระองค์จะได้รับการปฏิสนธิในครรภ์ [68] .’ ทูตสวรรค์ได้ตังชือให้พระบุตรของพระเจ้าก่อนทีพระองค์จะทรงปฏิสนธิ แต่พวกเขากลับละทิงชือทีทูตสวรรค์ได้ตังไว้ และตังชืออืนให้พระองค์ว่า ‘ĭ ĕ s’ และด้วยเหตุนี ‘in ĭ s□̀s’ จึงเกิดขึนในหมู่พวกเขา

แต่เรา ซึงกำลังเปิดโปงความโง่เขลาในเหตุผลของพวกเขา จะถามพวกเขาว่า : บอกเราเถิด โอ้ ‘นักปราชญ์ ’ ทีโง่เขลาและผู้หมินประมาททีกล่าวร้าย ! เมือทูตสวรรค์ประกาศแก่พระแม่มารีผู้บริสุทธิทีสุดเกียวกับการปฏิสนธิของพระบุตรของพระเจ้า เขาได้พูดกับเธอด้วยภาษาใด ด้วยสำเนียงใด —ภาษารัสเซีย หรือภาษาอืนใด ? และเขาได้ตังชือผู้ช่วยให้รอดด้วยภาษาใด —ภาษารัสเซีย หรือภาษาอืนใด ? หากทูตสวรรค์พูดกับพระแม่มารีผู้บริสุทธิทีสุดในภาษารัสเซีย แล้วคำกล่าวอ้างของพวกท่านก็จะเป็นความจริง ว่าท่านได้ตังชือพระบุตรของพระเจ้าว่า ‘Iesus’; แต่หากทูตสวรรค์ไม่ได้พูดในภาษารัสเซีย แล้วพวกท่านก็จะถูกพิสูจน์ว่ากำลังโกหก

เปิดตาของจิตใจทีมืดบอดของท่าน และดูด้วยตัวท่านเอง : พระมารดาผู้บริสุทธิทีสุดของพระเจ้าเป็นชนชาติและภาษาใด ท่านอาศัยอยู่ทีใด

---

[68] ลูกา 2:21.

และทูตสวรรค์ได้พูดกับท่านด้วยภาษาใดในวันประกาศข่าวดี ?
เพราะเธอเป็นสาวพรหมจารีที่มีเชื้อสายและภาษาของชาวยิว ไม่ใช่ชาวรัสเซีย ;
เธออาศัยอยู่ในดินแดนของชาวยิว ไม่ใช่ในรัสเซีย : เพราะทูตสวรรค์ได้พูดกับเธอด้วยภาษาฮีบรู
ไม่ใช่ภาษารัสเซีย เนื่องจากเธอเป็นสาวพรหมจารีชาวยิว

ทีนี้เราขอถามท่านอีกครั้ง : ชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดนั้น
ซึ่งตามประเพณีกรีกเขียนเป็นตัวย่อ ‘ϊc̈’ ใต้ชื่อ และออกเสียงว่า ‘Jesus’—
ในภาษาฮีบรูออกเสียงอย่างไร ? บอกเราเถิด หากท่านรู้ แต่เรารู้ว่าท่านจะไม่ตอบ เพราะท่านไม่รู้
ดังนั้น ท่านผู้ไม่รู้ จงฟังให้ดีและเข้าใจ หากท่านสามารถเข้าใจได้

ผู้เชี่ยวชาญในภาษาฮีบรูกล่าวว่า ชื่อของพระผู้ช่วยให้รอดถูกออกเสียงในหลายรูปแบบ
ตามประเพณีของดินแดนชาวยิว

ในบางแห่งพวกเขาเรียกท่านว่า : IOSVA.

บางแห่ง – – – IESVA.

บางคน – – – IESKVA.

บางคน – – – IESKVA.

อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนี้ล้วนมีความหมายเดียวกัน คือ “ผู้ช่วยให้รอด ”
และนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ (ผู้ที่เราควรยึดถือตามเป็นอันดับแรก)
ได้กล่าวไว้ในหนังสือไวยากรณ์ของท่านว่า ชื่อ ‘ϊ ĭ s’ มีที่มาจากคำในภาษาฮีบรู *‘Yeshua’*
ซึ่งมีความหมายว่า ‘การช่วยให้รอด ’; แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่า (บาซิลกล่าว) ว่ามันมีที่มาจาก ‘IAΏ’
ซึ่งหมายถึง ‘ทั้งหมด ’ โดยรูปอนาคตกาลคือ ‘IAΣΩ’ จึงกลายเป็น *‘Jesus’* นี่คือคำอธิบายของบาซิล
หนังสือไวยากรณ์ของบาซิลสามารถพบได้ในเล่มที่สามของผลงานของเขา
ซึ่งพิมพ์เป็นภาษากรีกและละตินที่กรุงปารีสในปี ค.ศ. 1638 บนหน้า 595 ของเล่มนั้น เพราะ *‘Jesus’*
ถูกแปลจากภาษาฮีบรูว่า ‘ผู้ช่วยให้รอด ’ และจากภาษากรีกว่า ‘ผู้รักษา ’
สิ่งนี้ยังปรากฏในผลงานของนักบุญอาธานาซิอุสผู้ยิ่งใหญ่ อัครสังฆราชแห่งอเล็กซานเดรีย
ในบทความที่สี่ที่โต้แย้งกับอโพลินาริส ซึ่งท่านกล่าวไว้ดังนี้ : ‘เยซูถูกเรียกจาก *‘Iasato’*
ซึ่งหมายความว่า ‘ผู้รักษาความทุกข์ของประชาชนของเขา ’ ดังนั้น
ท่านจึงรักษาเมื่อท่านทรงยอมรับสภาพของผู้รับใช้
นี่คือคำกล่าวของนักบุญอาธานาซิอุสจนถึงจุดนี้ เห็นได้ชัดว่าท่าน
เช่นเดียวกับนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ ได้นำชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่สุด ‘Iisus’ มาจากคำกรีก Ἰάω
ซึ่งมีความหมายว่า ‘ฉันรักษา ’; รูปอนาคตกาลคือ Ἰάσω (Iaso) และรูปคำสั่งคือ Ἰάσατο (Iasato)
ดังนั้นจึงเป็น *Iasous*.
และเมื่อทูตสวรรค์ประกาศให้พระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุดทราบถึงการปฏิสนธิของพระบุตรของพระเจ
้า โดยพูดกับเธอเป็นภาษาฮีบรู เขาได้ตั้งชื่อ (ตามคำบอกเล่าของบาเอลิอุสและอาธานาซิอุส)
พระบุตรของพระเจ้าว่า ‘เยซู ’ (และไม่ใช่ ‘ϊ s□̀ s’ ตามแบบรัสเซีย) เช่นเดียวกัน
สำหรับนักเขียนพระวรสารมัทธิว ผู้เขียนพระวรสารด้วยภาษาฮีบรู
(เพราะเขาเป็นผู้เดียวที่เขียนพระวรสารด้วยภาษาฮีบรูในสำเนียงท้องถิ่น)
ควรเข้าใจว่าชื่อของพระผู้ช่วยให้รอดถูกเขียนในภาษาฮีบรูว่า Iasous
(ตามคำบอกเล่าของบาซิลและอาธานาซิอุสผู้ยิ่งใหญ่); และไม่ใช่ในรูปแบบภาษารัสเซีย คือ ϊc□̀c .

แล้วทำไมชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดนั้นจึงไม่ถูกเขียนหรือออกเสียงเป็น ‘ϊac□̀c’
ในภาษากรีก -เฮลเลนิค แต่กลับเป็น ‘ϊнc̈’ ? นี่เป็นเพราะในหมู่ชาวกรีก -เฮลเลนิสต์
กฎไวยากรณ์ของสำเนียงไอโอนิกโบราณที่สุดกำหนดว่า ตัวอักษร A เมื่อตามหลังตัวอักษร I
ในอักษรสิบฐาน จะถูกเปลี่ยนเป็น I ในระบบเลขฐานแปดเสมอ เช่นในกรณีต่อไปนี้ : *Iatír* (แพทย์)
ถูกเขียนในภาษาของพวกเขาเป็น *Iítir*. *Hermias* (Hermes) ถูกเขียนเป็น *‘Ermias’* ดังนั้น *‘Jesus’*
ซึ่งเป็นชื่อในภาษาฮีบรู จึงถูกพวกเขาเขียนเป็น ‘ϊ is’ โดยเปลี่ยนตัว ‘A’ เป็น ‘I’

และนี่ไม่ใช่การบิดเบือนหรือทำให้ชื่อเสียหาย แต่เป็นกฎไวยากรณ์ของภาษาเฮลเลนิก
ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว
เพราะเมื่อผู้เขียนพระวรสารทั้งสี่ท่านเขียนพระวรสารเกี่ยวกับพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า
มัทธิว ซึ่งเขียนด้วยภาษาฮีบรู ได้เขียนพระนามอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระผู้ช่วยให้รอด
(ตามคำบอกเล่าของบาซิลและอาธานาซิอุส) ว่า *'Jesus';* มาร์ค ซึ่งเขียนด้วยภาษาโรมัน ได้เขียนว่า
'Iesus'; เพราะชาวโรมัน ตามกฎไวยากรณ์ของภาษาตนเอง จะเปลี่ยนตัวอักษร 'A' เป็น 'E' —
เช่นเดียวกับที่ชาวกรีกทำกับ 'I' — ส่วนลูกาและยอห์น ซึ่งเขียนด้วยภาษากรีก ได้เขียนว่า 'ϊ ῐc'
จากชาวกรีกเหล่านี้
เราชาวรัสเซียได้นำวิธีการเขียนและออกเสียงชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดนี้มาใช้
พร้อมทั้งความเชื่อของคริสตจักรออร์โธดอกซ์กรีก
โปรดทราบด้วยว่า : ในภาษาเฮลเลนิก -กรีก ชื่อของพระผู้ช่วยให้รอดถูกเขียนในสองรูปแบบ :
รูปแบบเต็ม — ด้วยตัวอักษรทั้งหมดและไม่มีคำนำหน้า — และรูปแบบย่อ — ภายใต้คำนำหน้า
รูปแบบเต็มเขียนว่า *Isous*; รูปแบบย่อคือ ῐ̈ꙗc และรูปแบบย่อเพิ่มเติมคือ ῐ̈c̄
แม้ว่าบางครั้งพวกเขาจะเขียนชื่อนั้นโดยใช้การย่อที่สั้นที่สุด —
โดยใช้เครื่องหมายเน้นเสียงเพียงบนตัวอักษรตัวแรกและตัวสุดท้ายเพื่อสร้างเป็น 'ῐc̄ ' —
แต่พวกเขาไม่เคยพูดว่า 'Jesus' เลย แต่จะพูดและร้องว่า 'Iisous' เสมอ
เพราะแม้ในหมู่เราเอง ชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดนั้น
บางครั้งก็ถูกเขียนแบบเต็มโดยไม่ใช้คำนำหน้า ดังที่เห็นได้ในหนังสือคำเทศนาของจอห์น
คริโซสโตม เกี่ยวกับจดหมายของเปาโล ในหน้า folio 1374 ซึ่งเขียนไว้ว่า :
'เพราะหากมีใครมาประกาศพระเยซูอีกองค์หนึ่ง ' ([69]) และต่อไป ในหมู่เราเองมักเขียนด้วยชื่อ 'ῐc̄'
มากกว่า แต่การพูดตามแบบชาวกรีกนั้นถูกต้องกว่า — ไม่ใช่ 'Jesus' แต่เป็น 'Iisus' —
แม้บางครั้งพวกเขาจะเขียนสั้นลงเป็น 'ῐc̄' ก็ตาม และเนื่องจากชาวรัสเซียของเราไม่ชำนาญ
ต่างจากชาวกรีกที่ออกเสียงชื่อนี้ในรูปแบบเต็มแม้เมื่อเขียนในรูปแบบย่อ
แต่เนื่องจากพวกเขาเขียนในรูปแบบย่อ จึงออกเสียงตามรูปแบบย่อนั้นด้วย พวกเขาเขียน 'ῐc̄'
และพูดว่า 'Jesus'; ด้วยเหตุนี้ จึงดีกว่าสำหรับเราที่จะเขียน 'ῐ̈ꙗc' แทน 'ῐc̄'
เพื่อให้ชื่อเต็มของผู้ช่วยให้รอด ถูกออกเสียงเป็นสามพยางค์ เช่นเดียวกับชาวกรีก
และไม่ใช่เพียงสองพยางค์เท่านั้น เพราะบางครั้งมันถูกเขียนว่า 'ῐ ῐ̄ s' และบางครั้งว่า *'Jesus'* 'ῐ ῐ̄ s'
ตามที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ แปลจากภาษาฮีบรูว่า 'ผู้ช่วยให้รอด ' และจากภาษากรีกว่า
'ผู้รักษา ' ส่วนความหมายของ 'Jesus' นั้น โปรดฟังให้ดีๆ ในภาษากรีก *'Isos'* หมายถึง 'เท่ากัน '; *'Ous'*
หมายถึง 'หู ': เมื่อคำทั้งสองนี้รวมกัน ก็กลายเป็น *'Isous'* ซึ่งหมายถึง 'หูเท่ากัน '
แต่เราอย่าเรียกพระผู้ช่วยให้รอดของเราว่า 'คริสต์ ' ด้วยชื่อเช่นนี้ ด้วยเหตุนี้ จึงควรเขียนว่า
'ῐ̈ꙗc' แทนที่จะเขียนว่า 'ῐ s̄ ' และออกเสียงเป็นสามพยางค์
ซึ่งหมายถึงพระผู้ช่วยให้รอดและผู้รักษาของเรา คือ คริสต์ แทนที่จะออกเสียงเป็นสองพยางค์
ซึ่งหมายถึง 'ผู้ที่มีหูเท่ากัน ' เพราะผู้เขียนพระวรสารทั้งสี่ท่าน
ได้เขียนพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าในสามภาษา —ภาษาฮีบรู ภาษากรีก และภาษาละติน —
ด้วยสามพยางค์ ไม่ใช่สองพยางค์ ดังที่เราได้กล่าวไว้แล้ว ในภาษาฮีบรูคือ *'Yeshua'* ในภาษาละตินคือ
'Iesus' และในภาษากรีกคือ *'Iisous'* ซึ่งหมายถึงพระผู้ช่วยให้รอดและผู้รักษาของเรา อย่างไรก็ตาม
ในภาษารัสเซีย กลุ่มผู้แตกแยกใช้เพียงสองพยางค์ — *'Iisus'* —
จึงไม่ยอมรับพระผู้ช่วยให้รอดและผู้รักษาจิตวิญญาณของเรา และที่จริงแล้ว *'Jesus'*
ก็อยู่ภายในพวกเขา : เพราะพวกเขาไม่ยอมรับ 'Iisus' ที่แท้จริง ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดและผู้รักษา
แต่กลับยอมรับ *'Jesus'* อีกชื่อหนึ่งที่มีเสียงคล้ายกัน

---

[69] 2 โครินธ์ 11:4.

และพวกเขายังใส่ร้ายทูตสวรรค์ผู้ประกาศข่าวดี
ซึงได้แจ้งข่าวการปฏิสนธิของพระบุตรของพระเจ้าแก่พระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ทีสุด
ราวกับว่าทูตสวรรค์นั้นได้ตั้งชือพระองค์ว่า ‘Jesus’ แต่บัดนี
ความเท็จของพวกเขาได้ถูกเปิดโปงแล้ว และเหตุผลอันโง่เขลาของพวกเขาก็ถูกทำให้อับอาย ;
และการหมินประมาททีออกมาจากปากเน่าเปือยของพวกเขาต่อพระนามอันศักดิสิทธิ์ทีสุดของพระเย
ซู จะย้อนกลับมาสู่หัวของพวกเขาเอง เพราะในพวกเขาพบเห็นเยซู ผู้ทีเรียกว่า ‘ผู้ทีมีหูเท่ากัน ’;
แต่ในเรามีเพียงผู้เดียว ผู้ทีอยู่ในอดีต ปัจจุบัน และจะอยู่ตลอดไป คือเยซู ,
ผู้ถูกเรียกว่าผู้ช่วยให้รอดและผู้รักษาจิตวิญญาณของเรา พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า
ผู้ซึงแม้ในพระวรสารจะเขียนด้วยรูปแบบภาษากรีกทีสันทีสุดภายใต้ชือ ‘ï s’
แต่กลับออกเสียงว่า ‘Ιисоу́с’ ด้วยสามพยางค์ ไม่ใช่สองพยางค์

ในห้องสมุดของซาร์ ซึงตังอยู่ทีโรงพิมพ์ในกรุงมอสโก
มีพระวรสารภาษากรีกทีเขียนด้วยลายมือในอักษรคาราเทย์ และตามทีเชียนไว้เมือประมาณ 1,100
ปีทีแล้วหรือมากกว่านัน ซึงยังถูกบันทึกไว้ในหนังสือทีรู้จักกันในชือ *Uvet the Spiritual*
บนหน้าหลังของใบ 32 ในพระวรสารนัน ก่อนพระวรสารของนักบุญยอห์นผู้เป็นนักเทววิทยา
ชืออันศักดิสิทธิ์ทีสุดของพระผู้ช่วยให้รอดถูกเขียนในรูปของไม้กางเขนดังต่อไปนี :

I
H
Σ ω Σ O N
O
Υ
Σ

ในภาษากรีก , ***ΙΗΣΟΥΣ ΣωΣΟΝ***
ในภาษาสลาฟ: Іисоу́се спасѝ
ดังนัน จึงเป็นทีชัดเจนว่า เพือประโยชน์ของพวกเราชาวรัสเซียทียังไม่ได้รับการศึกษา
การเขียนชือพระผู้ช่วยให้รอดเป็น ‘ï ĭ s’ แทนทีจะเป็น ‘ï s’ จะดีกว่า
เพือให้ออกเสียงเป็นสามพยางค์ แทนทีจะเป็นสองพยางค์

ส่วนการวางนิวมือในการทำเครืองหมายกางเขนบนตัวตนเองนัน
มีคำอธิบายไว้อย่างเพียงพอในหนังสือสดุดี ซึงเริมต้นด้วยคำนำ ;
ผู้ใดทีต้องการก็ให้อ่านทีนัน ; แต่ผู้ใดทีไม่เข้าใจความศักดิสิทธิ์ของเรืองนี
ก็ให้ฟังสิงทีกล่าวไว้

ตอนนีเป็นเวลาทีเราจะห้นไปสู่ข้อต่อไปแล้ว

บทความทีสอง ความเชือของพวกเขาคือความเชือโบราณหรือไม่ ?

บททีี *16.* ความเชือเดิมประกอบด้วยอะไรบ้าง *?*

ความเชือเดิมประกอบด้วยสองสิง *:*

1) ในหลักคำสอนออร์โธดอกซ์
ซึงได้รับการยืนยันโดยอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ์และสภาสังคายนาสากล *:*

2) และในประเพณีโบราณของคริสตจักร
ซึงอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ์และบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิ์ในสมัยโบราณได้ถ่ายทอดไว้
เพือให้ผู้เชือปฏิบัติตามแบบออร์โธดอกซ์

เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ขอสรุปดังนี้ : ที่รัสเซียนี้ “ความเชื่อโบราณ” คือความเชื่อที่พระเจ้าวลาดิมีร์ผู้ยิ่งใหญ่ เมื่อพระองค์ทรงรับบัพติศมาที่เมืองเคอร์ซอน ซึ่งได้รับมาจากชาวกรีกและนำเข้ามาสู่รัสเซีย และด้วยศรัทธานี้ พระองค์ได้นำความสว่างมาสู่ดินแดนรัสเซีย ; และคริสตจักรรัสเซียได้ถูกสถาปนาขึ้นบนหลักคำสอนออร์โธดอกซ์และประเพณีทางศาสนาที่พระเจ้าวลาดิมีร์นำมาจากชาวกรีก และยังคงยึดมั่นในสิ่งเหล่านั้นมาจนถึงทุกวันนี้ —นั่นคือศรัทธาโบราณ

ดังนั้น ขอให้เราพิจารณาทั้งหลักคำสอนและประเพณีทางศาสนาที่วลาดิมีร์นำมาจากชาวกรีก และพิจารณาจากทั้งสองด้านนี้ว่า ศรัทธาบริน (Bryn) นั้นเป็นศรัทธาโบราณหรือไม่

การวิเคราะห์ความเชื่อเก่าภายใต้แสงของหลักคำสอนออร์โธดอกซ์

ก่อนอื่น ,

บทที่ *17.* เกี่ยวกับพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุด

การเชื่อและสารภาพว่าพระเจ้าในตรีเอกานุภาพนั้นเป็นหนึ่งเดียว —พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ —มีบุคคลที่แยกจากกันแต่ไม่อาจแบ่งแยกได้ในสาระของพระเจ้า : นี่คือความเชื่อเก่า ที่วลาดิมีร์นำมาจากชาวกรีกสู่รัสเซีย

อย่างไรก็ตาม ผู้เชื่อในศาสนาบรินไม่ประกาศว่าพระเจ้าในตรีเอกานุภาพมีสาระอันเป็นหนึ่งเดียว แต่แบ่งมันออกเป็นสามและสี่ส่วน ดังที่เราจะได้ยินในไม่ช้า

เพราะความเชื่อของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อโบราณ แต่เป็นความเชื่อใหม่ และเนื่องจากชาวบรินี้ไม่ประกาศว่าพระตรีเอกภาพมีสาระอันศักดิ์สิทธิ์เดียว แต่แบ่งมันออกเป็นสามและสี่ เราจะเห็นสิ่งนี้อย่างชัดเจนจากงานเขียนของพวกเขาเอง

เมื่อไม่นานมานี้ ด้วยพระเมตตาของพระเจ้า เราได้มาครอบครองสำเนาจดหมายของอววากุม (Avvakum) ผู้สอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกอย่างฉาวโฉ่ — อดีตโปรโตโปป (protopope) ที่ถูกถอดถอนจากตำแหน่งและถูกขับออกจากคริสตจักร แต่ชาวบริเนียกลับเคารพเขาในฐานะนักบุญ เรียกเขาว่า “ผู้พลีชีพใหม่” และวาดภาพไอคอนของเขาเพื่อบูชา — ในจดหมายเหล่านั้น เราได้นำข้อคิดเกี่ยวกับพระตรีเอกภาพที่ปรากฏในจดหมายของเขาถึงผู้อาวุโสอิกนาติอุสแห่งโซโลเวตสกีมาไว้ที่นี่

ฮาบากุกกล่าวว่า :

ดูเถิด อิกนาติอุสแห่งโซโลเวตสกี และจงเชื่อในตรีเอกภาพ

ผู้เชื่อในพระตรีเอกภาพที่มีสาระเดียวกัน จงฟังให้ดี : มีใครเคยได้ยินถึงพระตรีเอกภาพที่มีสาระสามอย่างหรือไม่ ? ไม่ใช่หรือที่อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์และบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้สอนเราให้สารภาพว่าตรีเอกภาพมีสาระเดียว ? สำหรับเราผู้เขียนอย่างสั้นๆ นี้ ไม่มีเวลาพอที่จะอ้างอิงถึงงานเขียนและคำสอนทางหลักคำสอนออร์โธดอกซ์ทั้งหมดของทุกท่าน ; แต่ขอให้เรากล่าวถึงเพียงหนึ่งท่านแทนทั้งหมด : นักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส , ผู้ซึ่งในหนังสือ Octoechos ในโทนที่สาม ณ พิธีเวสเปอร์ใหญ่ ได้ร้องดังนี้ :

‘ข้าพเจ้าถวายเกียรติแด่อำนาจของพระบิดาและพระบุตร และร้องสรรเสริญฤทธิ์เดชของพระวิญญาณบริสุทธิ์ พระเจ้าผู้ไม่อาจแบ่งแยกได้ ผู้ไม่ถูกสร้าง พระตรีเอกภาพผู้ร่วมสาระเดียวกัน ผู้ทรงครองราชย์ตลอดนิรันดร์กาล ’

คือตรีเอกภาพที่มีสาระเดียวกันนี้ — ไม่ใช่ตรีเอกภาพที่มีสาระสามส่วน — ที่เราสารภาพในความเชื่อออร์โธดอกซ์

แต่ในหมู่ผู้แตกแยก ได้เกิดคำสารภาพความเชื่อใหม่ขึ้น ซึ่งไม่ใช่ความเชื่อออร์โธดอกซ์ แต่เป็นความเชื่อนอกรีต ; พวกเขายอมรับตรีเอกภาพที่ประกอบด้วยบุคคลสามองค์ที่แยกจากกัน

เพราะความเชื่อของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อเดิม แต่เป็นความเชื่อใหม่ — หลักคำสอนใหม่ที่ขัดแย้งกัน ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน วลาดิมีร์เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้น และไม่ได้นำมาจากชาวกรีก

อีกครั้ง อับบาคัม กล่าวว่า :

อย่ากลัวการแบ่งออกเป็นสามนี้ เพราะมันคือสาระเดียวที่แบ่งออกเป็นสามบุคคล ซึ่งมีสาระเดียวกัน

ฟังให้ดี ผู้เชื่อนิกายออร์โธดอกซ์ : นี่ไม่ใช่ความนอกรีตและการหมิ่นประมาทต่อพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ — สาระอันศักดิ์สิทธิ์หนึ่งเดียวและธรรมชาติหนึ่งเดียว —ที่ถูกแบ่งออกเป็นสามหรือ ? นี่คือความเชื่อเดิมหรือไม่ ?

นี่คือความเชื่อที่คริสตจักรได้รับมาจากอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์และบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ? นี่คือความเชื่อที่นักบุญวลาดิมีร์นำมาจากชาวกรีกสู่รัสเซียหรือไม่ ? ไม่เลย ในสมัยของวลาดิมีร์ นอกจากความเชื่อศักดิ์สิทธิ์ที่ได้รับการยอมรับแล้ว หนังสือทางศาสนาต่าง ๆ ก็ถูกนำเข้ามาในรัสเซียด้วย ซึ่งถูกแปลจากภาษากรีกเป็นภาษาสลาฟอนิก ; จากหนังสือเหล่านี้ เราจะเปิดหนึ่งเล่มขึ้นมาตอนนี้ , ที่รู้จักกันในชื่อ Octoechos และให้เราหันไปสู่โทนแรก ไปยังบทสวดถวายแด่พระตรีเอกภาพผู้ประทานชีวิตอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งร้องในพิธีสวดเที่ยงคืนประจำสัปดาห์ แต่งโดย มิโทรฟาโนฟ ในเซดาเลียนของโอดที่หก และให้เราอ่านและดูว่าพระตรีเอกภาพผู้ร่วมสาระเดียวกันนั้นได้รับการประกาศอย่างไร ในนั้นเขียนไว้ดังนี้ : ‘แก่พระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ผู้มีสาระอันแบ่งแยกไม่ได้ ประกอบด้วยสามบุคคลที่รวมเป็นหนึ่งอย่างแยกไม่ออก และดำรงอยู่ในสาระแห่งพระเจ้าอย่างแบ่งแยกไม่ได้ เราผู้บูชาที่เกิดบนโลกนี้ ก้มกราบ ’ ในที่นี้ เราได้ฟังคำสารภาพความเชื่อของคริสตจักรนิกายออร์โธดอกซ์เกี่ยวกับตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ : ตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์นั้นไม่อาจแบ่งแยกได้ในธรรมชาติ ; บุคคลทั้งสามนั้นแยกจากกัน แต่ไม่อาจแยกออกจากกันได้ และยังคงเป็นหนึ่งเดียวในสาระของพระเจ้า

แต่ครูผู้ก่อการแตกแยก อับบาคุม รอสโปปา สอนลูกศิษย์ของเขาในเมืองบรินยานให้แบ่งพระเจ้าองค์เดียวออกเป็นสามองค์ และแยกธรรมชาติพระเจ้าองค์เดียวออกเป็นสามธรรมชาติ

เมื่อไหร่ที่ความเชื่อชั่วร้ายและคำสอนนอกรีตที่หมิ่นประมาทเช่นนี้เคยมีอยู่ในรัสเซีย ? มันเคยมีอยู่ในสมัยของบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ ผู้สร้างปาฏิหาริย์ชาวรัสเซียหรือไม่ ? ไม่เลย ไม่เคยมี ; แต่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งค่อยๆ แทรกซึมเข้ามาในยุคสมัยของเราเอง ผ่านการคิดวิเคราะห์ที่บ้าคลั่งของอับบาคุมและลูกศิษย์ของเขา

เพราะความเชื่อของบรินนั้นไม่ใช่ความเชื่อเก่า แต่เป็นความเชื่อใหม่ ซึ่งแบ่งและแยกธรรมชาติและสาระอันศักดิ์สิทธิ์ของตรีเอกานุภาพที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ออกเป็นสามส่วน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีอยู่ในรัสเซียมาก่อน

อีกครั้งหนึ่ง อับบาคูม :

แหล่งที่มาของความเป็นพระเจ้าไหลออกมาเป็นสาม ; อย่าพูดเหมือนที่อาริอุสเคยพูดว่า มีธรรมชาติสามอย่างที่ไม่เท่ากัน แต่ควรพูดว่ามีธรรมชาติหรือความเป็นอยู่สามอย่างที่เท่ากัน — เพียงเท่านี้ก็พอแล้ว ; อย่าพูดเพิ่มเติมอีก

โอ อับบาคุม ผู้ไม่ใช่ผู้รู้ทางเทววิทยา แต่เป็นผู้พูดเพ้อเจ้อ ซึ่งด้วยการยึดมั่นในหลักคำสอนที่เลวร้ายเช่นนี้ของคุณ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าคุณเป็นคนโง่เขลาอย่างสิ้นเชิง ! ประการแรก แม้เขาจะแสร้งทำตัวเป็นครู แต่เขากลับไม่รู้ว่าความผิดเพี้ยนของอาริอัสประกอบด้วยอะไรบ้าง ; เพราะอาริอัสไม่ได้ กล่าวว่ามีธรรมชาติอันศักดิ์สิทธิ์สามอย่าง แต่มีเพียงหนึ่งเดียวในพระบิดาเท่านั้น :

เขายังไม่ได้สารภาพว่าพระบุตรเป็นพระเจ้า แต่เพียงว่าพระบุตรเท่านั้น ;
และเขากล่าวว่าพระบุตรไม่ได้มีธรรมชาติเดียวกัน แต่เป็นโดยพระคุณ ประการที่สอง
อับบาคุมเป็นคนโง่ เพราะเขาแบ่งธรรมชาติและสาระของพระเจ้าออกเป็นสามส่วน
ความชั่วร้ายที่เท่ากันนั้นไม่ใช่หรือ ที่ไม่ยอมรับพระตรีเอกภาพ อย่างที่อาริอุสทำ
และแบ่งธรรมชาติและสาระของพระเจ้าออกเป็นสามส่วน อย่างที่อับบาคุมทำ
ผู้ซึ่งแม้จะหลีกเลี่ยงความผิดเพี้ยนของอาริอุส แต่กลับสร้างความผิดเพี้ยนของตนเองขึ้นมา
ซึ่งไม่ด้อยความร้ายแรงไปกว่านั้น และกลายเป็นเหมือนคนสับสนที่หนีจากเปลวไฟ
แต่กลับโยนตัวเองลงสู่เตาไฟ และแม้จะหลีกเลี่ยงอาวุธของผู้อื่น
แต่กลับฆ่าตัวตายด้วยดาบของตนเองในความบ้าคลั่ง ?

แต่อาววากุมยังอธิบายเหตุผลนอกรีตของเขาต่อไป โดยกล่าวว่า :

‘แต่ละองค์มีที่นั่งแยกกัน : พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ ;
พระราชาทั้งสามแห่งสวรรค์ประทับอยู่ที่นั่น ไม่ได้ซ่อนตัว ’

ใครในหมู่ผู้ถือความเชื่อที่ถูกต้องจะไม่หัวเราะเยาะคำสอนที่บ้าคลั่งเช่นนี้ของฮาบักกุก
ผู้สอนที่ก่อการแตกแยกและมีชื่อเสียงฉาวโฉ่ ราวกับว่าพระบิดาประทับอยู่แยกกันในสวรรค์
พระบุตรประทับอยู่แยกกัน และพระวิญญาณบริสุทธิ์ประทับอยู่แยกกัน ?
สามอภิภาวะแห่งตรีเอกานุภาพมิได้ครองราชย์ในความเป็นหนึ่งเดียวแห่งพระเทวภาพของพระองค์หรือ ?

เป็นที่รู้กันดีว่า ในช่วงที่ท่านอับบาคุมยังดำรงตำแหน่งเป็นพระสงฆ์ ท่านไม่ได้อ่าน
“ไตรโอเดียนช่วงเทศกาลมหาพรต ” — ผลงานของนักบุญธีโอดอร์ สตูไดต์ — ในช่วงเทศกาลมหาพรต
หรือหากท่านได้อ่าน ก็ไม่เข้าใจเนื้อหาเหล่านั้น ในนั้น ในวันอาทิตย์แรกของช่วงเทศกาลมหาพรต
ในบทสวดสำหรับการประณามผู้หลงผิด ในบทที่ 9 หนังสือไตรโอเดียนเขียนไว้ดังนี้ :
‘ข้าพเจ้าถวายเกียรติแด่พระเทวภาพของพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์
ซึ่งเป็นหนึ่งเดียวในสามพระบุคคล เป็นหนึ่งเดียวที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ แยกแยะได้ในพระบุคคล
แต่เป็นหนึ่งเดียวในอำนาจสูงสุด และทรงสถิตอยู่ทุกหนทุกแห่ง ’ ดังนั้น นักบุญเทโอโดร์ สตูไดต์
พร้อมทั้งคริสตจักรออร์โธดอกซ์ทั้งหมด ยอมรับว่าพระตรีเอกภาพมีอำนาจสูงสุดเป็นหนึ่งเดียว
ไม่ใช่สามอำนาจสูงสุด
ในขณะที่อับบาคุมกล่าวอ้างอย่างหมิ่นประมาทว่าพระตรีเอกภาพมีอำนาจสูงสุดเป็นสาม
ไม่ใช่หนึ่งเดียว
เมื่อใดเคยมีความคิดบ้าคลั่งเช่นนี้เกี่ยวกับพระตรีเอกภาพในคริสตจักรของพระคริสต์มาก่อนแล้วหรือ ? ไม่เคยเลย : นี่คือการหมิ่นประมาทใหม่ต่อพระตรีเอกภาพที่พวกเขาคิดค้นขึ้นเอง

เพราะความเชื่อที่ก่อให้เกิดการแตกแยกของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อเดิม แต่เป็นความเชื่อใหม่
ผู้สร้างคำสอนผิดใหม่ ๆ ขึ้น

โอ้ อับบาคุม ผู้โง่เขลาที่สุด ! คุณควรไปตัดไม้ในบ้านของคุณเองด้วยขวาน
แทนที่จะไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่ใช่ของคุณ และด้วยเหตุผลแบบชาวนาของคุณ
พยายามแบ่งตรีเอกานุภาพที่มีสาระเดียวกันออกเป็นสามส่วน

แม้แต่ผู้รู้ด้านเทววิทยาที่เชี่ยวชาญที่สุด
ซึ่งได้ศึกษาหลักคำสอนทางเทววิทยามาหลายปี
ก็ยังพูดด้วยความระมัดระวังเมื่ออภิปรายเกี่ยวกับพระตรีเอกภาพ : แต่คุณ
ซึ่งไม่เคยได้ยินถึงเทววิทยาเลย และแม้กระทั่งไม่รู้ว่าเทววิทยาคืออะไร
ก็ยังกล้าเปิดปากอวดดีเพื่อออกคำสอนอย่างเด็ดขาดเกี่ยวกับธรรมชาติอันศักดิ์สิทธิ์ ;
และแม้คุณจะพยายามแสดงตัวเป็นนักเทววิทยา แต่คุณกลับเผยให้เห็นตัวเองว่าเป็นผู้หมิ่นประมาท
ผู้นอกรีต และผู้ดูหมิ่นพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ ท่านควรได้อ่านใน *Margaret*
คำพูดของนักบุญยอห์น คริโซสโตม เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่อาจเข้าใจได้ และจากที่นั่น

ท่านควรได้เรียนรู้ทีจะให้เกียรติพระตรีเอกภาพผู้ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งด้วยการใช้ความเงียบมากกว่าการพูดจาไร้สาระเกียวกับพระองค์

อีกครั้ง อับบาคัมกล่าวว่า :

พระคริสต์ประทับบนบัลลังก์ทีแยกต่างหาก
และทรงปกครองอย่างเท่าเทียมกับพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์
ให้สวรรค์ได้ยิน และให้โลกได้ฟัง ถึงความนอกรีตใหม่นี
ซึงไม่เคยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล : ว่าพระคริสต์นั้นแยกต่างหากจากพระตรีเอกภาพ
ผู้ก่อการแตกแยกไม่ยึดถือพระตรีเอกภาพอีกต่อไป แต่ยึดถือความเป็นสีบุคคล : พระบิดา พระบุตร
และพระวิญญาณบริสุทธิ์ พร้อมด้วยพระคริสต์เป็นบุคคลทีสี
ความเชือเช่นนีเคยได้ยินทีไหนมาก่อน ? ความเชือเช่นนีเคยมีอยู่ในรัสเซียเมือใด ?
นีไม่ใช่ความเชือผิดใหม่ทีแบ่งพระบุตรของพระเจ้าเป็นสองส่วน —พระบุตรของพระเจ้าเป็นหนึง
และพระคริสต์เป็นอีกส่วน —จนกระทัง (ตามความเชือผิดของพวกเขา)
ตอนนีมีพระบุตรของพระเจ้าผู้เป็นบิดาสององค์ และด้วยเหตุนีจึงเกิด ‘สีองค์ ’ ขึนหรือ ?
นีคือความเชือทีแท้จริงหรือไม่ ? นีคือความเชือโบราณหรือไม่ ?
วลาดิมีร์นำสิงนีมาจากชาวกรีกหรือไม่ ? นีคือคำสารภาพของคริสตจักรออร์โธดอกซ์หรือไม่ ?
นีคือคริสต์ศาสนาทีเคร่งครัดหรือไม่ ? นีไม่ใช่ความเชือผิดทีร้ายแรง
ซึงขัดแย้งกับความเชือศักดิ์สิทธิ์โบราณ เป็นสิงทีพระเจ้าทรงรังเกียจ
แต่กลับเป็นแหล่งความสุขของมารหรือไม่ ?

โอ้ ความบ้าคลังและความหลงผิดอย่างทีสุด ! พวกผู้ก่อการแตกแยกทีน่าเวทนานี
จะกล้าเรียกความเชือของพวกเจ้าว่า ‘ความเชือเก่า ’ ได้อย่างไร
ทังทีพวกเจ้าได้ประดิษฐ์และรับเอาความเชือผิดๆ ทีรุนแรงเช่นนีมาใช้เอง ? ไม่ ไม่เลย
ความเชือของพวกเจ้าไม่ใช่ความเชือเก่า แต่เป็นความเชือใหม่ ทีเต็มไปด้วยความเชือผิดๆ ใหม่ๆ

บทที *18.* เกียวกับการจุติของพระคริสต์ ความเชือของอับบาคุม

ข้าพเจ้า อับบาคุม จึงสารภาพและเชือดังนี : ธรรมชาติของพระเจ้านันไม่เปลียนแปลง ;
แต่เมือพระองค์ได้เทพระวจนะของพระเจ้าลงในครรภ์ของพระแม่พรหมจารีแล้ว
อำนาจแห่งธรรมชาติของพระองค์ —นันคือพระคุณอันสมบูรณ์ —
ย่อมอยู่ภายใต้พระประสงค์ของพระเจ้า ;
เพราะพระองค์ทรงประสงค์และเทพระองค์เองออกมาในวิธีทีไม่อาจบรรยายได้
ในขณะทีแก่นแท้ของพระองค์ยังคงไม่เปลียนแปลงอย่างสินเชิง

เหตุผลทีโง่เขลาจากชาวนา ! เขาตระหนักหรือไม่ว่าตัวเองกำลังพูดเพ้อเจ้อเรืองอะไร ?
คำพูดของเขาเหล่านีไม่ใช่ความมืด ความเศร้า ความหม่นหมอง และความไร้สาระโดยสินเชิงหรือ ?

ก่อนอืน เขากล่าวว่า คุณลักษณะของพระบุตรนันไม่คงที ;
แต่เขากลับไม่ได้ระบุหรือแม้แต่รู้ด้วยซ้ำว่า คุณลักษณะของพระบุตรนันคืออะไร
เขายังเรียกคุณลักษณะนีว่า ‘สาระ’ โดยไม่ตระหนักว่ามีคุณลักษณะอีกประการหนึงในพระตรีเอกภาพ
ซึงเป็นคุณลักษณะทีแยกต่างหากและอิสระสำหรับแต่ละบุคคล
ตามทีนักบุญมิโทรฟานได้สารภาพในบทสวดพระตรีเอกภาพว่า : เราประกาศภาพลักษณ์เดียวของพระเจ้า
ในสามคุณลักษณะทีมีตัวตนและแยกต่างหากของ พระบิดา พระบุตร และพระSpirit[70] :

เพราะคุณสมบัติของพระบิดาคือการให้กำเนิดพระบุตรและส่งพระวิญญาณบริสุทธิ์ Spiritxml-ph-0000@deepl.internalออกมา

[70] โทน 3, โอด 7, บทที 2, ในวันอาทิตย์ , ณ เวลาสวดเช้า

คุณสมบัติของพระบุตรคือได้รับการบังเกิดจากพระบิดา
แต่ไม่ใช่การบังเกิดพระบุตรอีกองค์หนึงจากพระองค์เอง
คุณลักษณะของพระวิญญาณบริสุทธิ์คือการออกมาจากพระบิดาองค์เดียว
นีคือคุณลักษณะของบุคคลทั้งสามในตรีเอกานุภาพ
อย่างไรก็ตาม สาระสำคัญอันศักดิ์สิทธิ์นั้นเป็นสิงทีสามบุคคลมีร่วมกัน
และเป็นหนึงเดียวและแบ่งแยกไม่ได้
นอกจากนี (ฮาบากุก) ยังกล่าวว่า พระเจ้าผู้เป็นพระวจนะ
ไม่ได้เทพระวจนะของพระองค์เองลงสู่ครรภ์ของหญิงพรหมจารี
แต่เป็นพลังธรรมชาติของสาระอันแท้จริงของพระองค์
และท่านตีความพลังนั้นว่าเป็นพระคุณแห่งการมีอยู่สมบูรณ์
ในขณะทีสาระอันแท้จริงของพระบุตรนั้นเป็นพระเจ้า
โดยไม่เหมือนกับว่าไม่สามารถเข้าถึงได้จากสวรรค์ และด้วยเหตุนี ตามการวิเคราะห์ของเขา
จึงมีพระบุตรสององค์ : องค์หนึงอยู่กับพระบิดาในสวรรค์
และอีกองค์หนึงจุติในครรภ์ของพระแม่พรหมจารี
ซึงถูกส่งมาโดยพระบุตรองค์นั้นทีอยู่ร่วมกับพระบิดาในสวรรค์
เขาได้แสดงคำสารภาพนอกรีตของตนเองนีด้วยคำพูดอืนทีชัดเจนยิงขึน ดังต่อไปนี :
‘ข้าพเจ้าสารภาพถึงฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าในครรภ์ของหญิงพรหมจารี
แต่ไม่ใช่พระเจ้าผู้ทรงเป็นเอง ซึงออกมาจากพระผู้สูงสุด แต่เป็นพระเมตตาอันไม่อาจบรรยายได้ ’
และเขายังกล่าวถึงเรืองเดียวกันนีอีกว่า :
หลังจากทีเสด็จลงจากสวรรค์ด้วยฤทธิ์อำนาจแห่งพระคุณของพระองค์ต่อเรา
ลงสู่พระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ทีสุดอย่างสมบูรณ์ : ในสาระของพระองค์
พระองค์ทรงเป็นผู้ดีอย่างสมบูรณ์ แต่ในความเป็นอยู่ของพระองค์
พระองค์ทรงเป็นหนึงเดียวกับพระบิดาอย่างสมบูรณ์ ไม่สามารถแบ่งแยกได้
นีคือคำกล่าวของอับบาคุมเกียวกับการจุติของพระคริสต์
ท่านยังสอนให้ศิษย์ของท่านคิดวิเคราะห์ในลักษณะเดียวกันด้วย ; หนึงในศิษย์เหล่านั้น
ชือว่า เอโรเฟย์ อันเดรเยฟ ได้เขียนไว้ในจดหมายของเขาว่า :
พระบุตรได้เสด็จมาในร่างมนุษย์ผ่านความดีและพระเมตตา โดยแยกจากสาระแท้ของพระองค์
ดูเถิด เนสทอริอุสคนใหม่ในฮาบากุกและลูกศิษย์ของเขา ! ครูผู้ชั่วร้ายนี
โดยประกาศความเชือทีเป็นอันตรายของเขา สอนตามแบบของเนสโทริอุส
ราวกับว่าไม่ใช่พระบุตรของพระเจ้าเองทีทรงรับสภาพมนุษย์ในครรภ์ของพระแม่มารี
แต่เป็นเพียงฤทธิ์อำนาจหรือพระคุณของพระองค์ทีหลั่งไหลเข้าสู่พระแม่มารี
และว่าฤทธิ์อำนาจหรือพระคุณของพระองค์นั้น
เหมือนกับว่าทรงรับสภาพมนุษย์ในครรภ์ของพระแม่มารี ในขณะทีพระบุตรของพระเจ้าเองนั้น
ไม่ได้ลงมาจากสวรรค์สู่โลกนีเลย เพราะพระมารดาอันศักดิ์สิทธิ์ทีสุดของพระเจ้า
(ตามความเชือผิดๆ ของอวาวากุม รวมถึงเหตุผลทีบิดเบือนของเนสโทริอุส) ไม่ใช่พระมารดาของพระเจ้า
แต่เป็นเพียงพระมารดาของพระคริสต์เท่านั้น ; เนืองจากเธอไม่ได้ให้กำเนิดพระบุตรของพระเจ้าเอง
(ตามทีพวกเขาหมินประมาทอย่างผิดๆ) แต่ให้กำเนิดเพียงพลังหรือพระคุณบางอย่าง
ทีเรียกว่าพระคริสต์ แต่เราในฐานะผู้เชือในความเชือทีถูกต้อง
ไม่ควรแม้แต่จะคิดถึงคำสอนผิดนีในใจเลย เพราะเราเชือและสารภาพว่า
พระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ทีสุด คือพระมารดาทีแท้จริงของพระเจ้า
ผู้ได้ให้กำเนิดพระเจ้าทีแท้จริงคือพระวจนะ
ตามทีบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้สอนให้เราเชือในการประชุมสังคายนาสากลครั้งทีสาม
ซึงจัดขึนทีเมืองเอเฟซัส เพือต่อต้านเนสโทริอุสผู้ชั่วร้าย และนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส

ในหนังสือที 4 เรือง “ความเชือ ” บทที 15 ได้เขียนว่า : “พระมารดาของพระเจ้าเป็นและถูกเรียกว่าเช่นนั้นในความหมายทีสูงสุดและแท้จริง ” และอีกครั้ง : “พระบุตรของพระเจ้าประสูติจากนาง ไม่ใช่เพียงมนุษย์ผู้อุ้มพระเจ้า แต่เป็นพระเจ้าทีทรงรับสภาพมนุษย์ ”[71] . และนักบุญมิโทรฟาน ผู้ประพันธ์บทสวด ในทำนองที 3 ในบทสวดตรีเอกภาพ ในพิธีสวดเทียงคืนประจำสัปดาห์ ในบทที่ห้า ในบทสรรเสริญพระมารดาพระเจ้า กล่าวว่า : ‘พระคริสต์ได้ประสูติจากท่าน ในสาระและเจตจำนง สองประการ’ เพราะธรรมชาติอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าได้รวมเป็นหนึงกับธรรมชาติมนุษย์ในครรภ์ของพระแม่พรหมจารี กลายเป็นบุคคลเดียวของพระคริสต์ และตั้งแต่ขณะนั้นเอง ทีพระคริสต์ทรงรับสภาพเป็นมนุษย์ พระเจ้าก็สมบูรณ์แบบ และมนุษย์ก็สมบูรณ์แบบ ; มนุษย์ก็สมบูรณ์แบบ และพระเจ้าก็สมบูรณ์แบบ ในธรรมชาติทีแยกกัน แต่รวมเป็นบุคคลเดียวทีไม่สามารถแบ่งแยกได้ เพราะแม้ว่าพระบุตรของพระเจ้าจะทรงรับเนือหนังในครรภ์ของพระแม่พรหมจารีด้วยธรรมชาติอันศักดิ์ สิทธิ์ของพระองค์ แต่พระองค์ก็ไม่ได้แยกจากพระบิดา ; และไม่ใช่ดังทีฮาบากุกและสาวกของเขาคิดกันว่า หากพระบุตรของพระเจ้าเองจะเสด็จลงสู่ครรภ์ของพระแม่พรหมจารีด้วยธรรมชาติอันศักดิ์สิทธิ์ของพระ องค์ พระองค์ก็จะไม่อยู่ในสวรรค์กับพระบิดาอีกต่อไป แต่จะถูกตัดขาดจากพระองค์ โอ ความโง่เขลาของผู้โง่เขลา ผู้ไม่รู้จักพระผู้เป็นเจ้าทีไม่อาจแบ่งแยกได้ ! เพราะแม้พระบุตรของพระเจ้าจะอยู่บนโลกในรูปธรรมของพระองค์ พระองค์ก็ไม่ได้แยกจากพระเทวภาพของพระบิดาผู้ทรงครองราชย์ในสวรรค์ ; และในเวลาเดียวกันนั้น พระองค์ก็อยู่ในฮาเดสกับวิญญาณ ในสวนสวรรค์กับโจร และบนบัลลังก์กับพระบิดา , เช่นเดียวกับทีเมืออยู่ในครรภ์ของพระแม่พรหมจารี พระองค์ไม่ได้แยกจากพระบิดา และเมือทรงดำเนินชีวิตท่ามกลางมนุษย์ พระองค์ก็ไม่ได้แยกจากพระบิดา ; ดังทีพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ประกาศไว้ในบทสวดของเทศกาลการเสด็จขึนสวรรค์ ณ เวสเปอร์ใหญ่ในสลาฟนิค : ‘พระองค์ไม่ได้แยกจากอ้อมอกของพระบิดา โอ พระเยซูผู้หวานชืนทีสุด และทรงดำเนินชีวิตบนโลกในฐานะมนุษย์ ’ และใน Irmoses ของโทนทีเจ็ด ในบทที่สี : ‘อย่าทิงอกของพระบิดาไปเลย โอ พระคริสต์พระเจ้า ผู้เสด็จลงมายังโลก ’ แต่พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเอง เมือถูกนักบุญฟิลิปถามว่า ‘พระเจ้าข้า โปรดแสดงพระบิดาให้เราเห็น ’ ได้ตรัสว่า : ‘ผู้ใดเห็นเรา ก็เห็นพระบิดาแล้ว ท่านไม่เชือว่าเราอยู่ในพระบิดา และพระบิดาอยู่ในเราหรือ ?’[72] . จงดูสิงนีเถิด โอ้ชาวบรินยาน ! เพราะพระบุตรทีแท้จริงของพระเจ้า ด้วยธรรมชาติอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ได้เสด็จมาบังเกิดในครรภ์ของพระมารดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ทีสุดของพระเจ้า และไม่ได้ส่งผู้อืนใดจากพระองค์เองมาบังเกิดเป็นมนุษย์ : และพระมารดาทีแท้จริงของพระเจ้า คือพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ทีสุด ผู้ทรงตังครรภ์และให้กำเนิดพระเจ้าผู้แท้จริงซึงไม่อาจบรรยายได้ ดังนั้น เนสทอริอุสจงถูกสาปแช่ง และอับบาคุมจงถูกสาปแช่งด้วย ทังสองพร้อมด้วยผู้ติดตามทีมีใจคิดเหมือนกัน ผู้หมินประมาทการจุติของพระวจนะของพระเจ้า และเช่นเดียวกันกับการจุติของพระเจ้าผ่านทางพระมารดาทีแท้จริงของพระเจ้า

ฟังเถิด โอ้ผู้เชือในความถูกต้อง พวกผู้ก่อการแตกแยกมีครูแบบใด ; จากเขาเอง ก็เกิดครูอืน ๆ ของพวกเขาขึน พวกเขามีอับบาคุม ผู้เป็นผู้นอกรีต เป็นเพือนร่วมทางของอาริอุสในการดูหมินพระตรีเอกภาพ และเป็นผู้นับถือเนสโตริอุสในความเห็นทีคล้ายกันในการดูหมินการจุติของพระเจ้า

---

[71] ทีเดียวกัน , ด้านล่าง .

[72] ยอห์น 14:8, 9 และ 10.

พวกเขาแบ่งพระตรีเอกภาพที่แบ่งแยกไม่ได้ออกเป็นสามและสี่ส่วน ดังที่ท่านทั้งหลายได้ยินมาแล้ว ;
และพวกเขาก็ไม่ยอมรับว่าพระบุตรของพระเจ้าได้ทรงรับสภาพมนุษย์อย่างแท้จริงในครรภ์ของพระแม่พร
หมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด แต่เพียงว่าพระองค์ได้ส่งพระคุณของพระองค์เข้าไปในตัวเธอเท่านั้น
นี่หรือคือความเชื่อเดิม ? ความเชื่อที่ก่อให้เกิดการแตกแยกของพวกเขาเป็น "ความเชื่อโบราณ"
เพียงเพราะพวกเขาได้ฟื้นฟูความเชื่อผิดๆ เก่าแก่ของเนสโทริอุสขึ้นมาเท่านั้นหรือ ?

บทที่ *19.* เกี่ยวกับการที่พระคริสต์เสด็จลงสู่นรก

อาจารย์ผู้ก่อการแตกแยกอย่างอวิวาทกุมนั้นกำลังพูดอะไรอยู่ ?

เขาอ้างว่าวิญญาณของพระคริสต์ได้ขึ้นจากไม้กางเขนสู่สวรรค์ไปยังพระบิดา ;
แต่หลังจากฟื้นคืนชีพจากหลุมศพ
พระคริสต์ได้เสด็จลงสู่นรกด้วยพระวรกายของพระองค์หลังการฟื้นคืนชีพจากความตาย

ฟังเถิด ผู้เชื่อทั้งหลาย ว่าครูผู้บ้าคลั่งนั้นกำลังพูดเพ้อเจ้อเรื่องอะไร :
เขาเคยเป็นโปรโตโปป แต่เขาไม่อ่านพิธีกรรมสำหรับการฟื้นคืนชีพอันรุ่งโรจน์ หรือหากเขาอ่าน
เขาก็ไม่เข้าใจมัน ซึ่งในนั้นเขียนไว้ว่า : 'ในหลุมศพด้วยเนื้อหนัง
ลงสู่ฮาเดสด้วยวิญญาณของพระองค์ในฐานะพระเจ้า'
นี่คือคำสารภาพของคริสตจักรนิกายออร์โธดอกซ์เกี่ยวกับความเชื่อโบราณอันศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวก
ับการเสด็จลงสู่นรกของพระคริสต์ :
ว่าพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงนอนอยู่ในหลุมศพด้วยพระวรกายของพระองค์
ในขณะที่ด้วยพระวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระองค์
โดยฤทธิ์อำนาจแห่งพระเทวภาพของพระองค์
พระองค์ได้เสด็จลงสู่นรกเพื่อนำวิญญาณของบรรพบุรุษผู้ศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมาจากที่นั่น
และนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัสได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า : 'วิญญาณที่ได้รับการเทวภาพ
(ของพระคริสต์) ลงสู่ฮาเดส เพื่อว่า เช่นเดียวกับที่ดวงอาทิตย์ส่องแสงลงบนผู้ชอบธรรมบนโลก
แสงสว่างนั้นก็จะส่องลงบนผู้ที่นั่งอยู่ในความมืดและเงาแห่งความตายใต้พื้นดิน'[73] . จนถึงตรงนี้
คือคำกล่าวของดามัสกัส ดังนั้น หลังจากที่แยกตัวออกจากเนื้อหนังแล้ว
วิญญาณของพระคริสต์ก็ลงสู่ฮาเดสทันทีเพื่อนำวิญญาณของผู้ศักดิ์สิทธิ์ออกมาจากที่นั่น ;
แต่อาวิวาทกุมกล่าวว่า วิญญาณของพระคริสต์นั้นก่อนอื่นจะจากเนื้อหนังไปสู่พระบิดา
แล้วจึงกลับจากพระบิดามายังเนื้อหนังเพื่อฟื้นคืนชีวิตให้เนื้อหนังนั้น และด้วยเหตุนี้
พระคริสต์จึงลงสู่ฮาเดสพร้อมกับเนื้อหนังของพระองค์หลังการฟื้นคืนชีพ
เพราะความเชื่อของฮาบากุกและสาวกของเขา คือชาวบรินี ไม่ใช่ความเชื่อเก่า แต่เป็นความเชื่อใหม่
ซึ่งเป็นความเชื่อที่ขัดแย้งกับความเชื่อศักดิ์สิทธิ์เก่า

ที่นี่อีกครั้ง ข้าพเจ้าขอพูดกับชาวบรินีว่า :

หากท่านทั้งหลาย โอ้ชาวบรินี
ถือว่าเป็นการบาปใหญ่ที่คำแสดงออกบางประการในหนังสือเก่าได้ถูกแก้ไขในหนังสือใหม่
(ซึ่งการแก้ไขนี้ไม่ได้ทำเพื่อต่อต้านความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์
แต่เพื่อแก้ไขข้อความให้ถูกต้อง) แล้วจงตัดสินด้วยตัวท่านเอง : อะไรคือบาปที่ใหญ่กว่า —
การแก้ไขคำแสดงออกในข้อความ หรือการบิดเบือนหลักคำสอนของความเชื่อ ?
และสิ่งใดที่บิดเบือนความเชื่อมากกว่า : การแก้ไขวลีบางคำในหนังสือ
หรือหลักคำสอนเนสโตเรียนที่ผิดหลักศาสนา ซึ่งพวกท่านเองได้คิดค้นขึ้น ? ในมอสโก
ในหนังสือที่ได้รับการแก้ไขใหม่แล้ว บางตอนเก่าที่จำเป็นต้องแก้ไขได้ถูกปรับปรุงแล้ว : แต่ท่าน
โดยปฏิเสธที่จะยอมรับหนังสือที่ได้รับการแก้ไขใหม่แล้ว ได้ปฏิเสธความเชื่อออร์โธดอกซ์เดิม

---

[73] หนังสือที่ 3 เกี่ยวกับความเชื่อ, บทที่ 29

พร้อมท้งสร้างขึนความเชือใหม่ทีหมินประมาทด้วยตนเอง ดังน้น
ผู้ใดจึงได้ทำบาปอย่างร้ายแรงกว่า ; ผู้ทีได้แก้ไขหนังสือ
หรือผู้ทีปฏิเสธหลักคำสอนออร์โธดอกซ์ของศาสนาออร์โธดอกซ์ ?
และท่านหวังจะได้รับการช่วยให้รอดด้วยสิงใด ? ด้วยหนังสือเก่า หรือด้วยความเชือ ?
หากด้วยหนังสือ ท่านก็ไม่จำเป็นต้องมีความเชือ ; แต่หากด้วยความเชือ
ทำไมท่านจึงละทิงความเชือออร์โธดอกซ์เก่า ? สิงใดสำคัญกว่า : หนังสือเก่า หรือความเชือเก่า ?
เรารู้ว่าท่านโอ้อวดราวกับว่ากำลังรักษาความเชือเก่าไว้
แต่ความใหม่ของศาสนาของท่านได้ถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน ไม่ใช่ความโบราณของมัน
และท่านไม่ได้ยึดมันในความเชือเดียวอีกต่อไป แต่ยึดมันในความเชือหลายอย่าง
เพราะเราได้ยินว่ามีศาสนาหลายอย่างเท่ากับจำนวนวัดในปาของบรินเนกี นีไม่ใช่ความจริงหรือ ?
จงตรวจสอบเรืองนีด้วยตัวท่านเอง

บทที *20.* เกียวกับชือของนักพรตในปาบริน

ในปี 1708 ทีผ่านมา ในเดือนพฤศจิกายน พระสงฆ์ผิวดำชือโจอาซาฟ ผู้ก่อตังวัดสปาซกายา
โรเยฟสกายา ในเขตบาลาคอนสกี ได้มาเยียมเราทีเมืองรอสตอฟ ; ท่านได้มอบหนังสือเล่มเล็ก ๆ ให้เรา
ซึงบรรจุข้อความ * * — คำตอบต่อกลุ่มผู้แตกแยก — แม้ชือผู้เขียนจะไม่ได้ระบุไว้
ในข้อความน้น ชือของวัดบรีนสกีตามทีเขียนไว้ ข้าพเจ้าได้ระบุไว้ทีนีดังต่อไปนี :

ชือของนักพรตใน Brynsk:
การบูชาพระคริสต์ หรือกล่าวให้ถูกต้องกว่า คือ การบูชาปฏิคริสต์
การต่อต้านรูปเคารพ .
การบูชาพระสงฆ์ .
กลุ่ม 'ไม่มีพระสงฆ์ '
กลุ่มผู้เน้นความสุขทางกาย .
ผู้เบียงเบนความเชือ .
อนูฟรีเยวิซึม .
เอฟโรซิโนวิซึม .
โยซิฟวิซึม
คาลิโนวิซึม .
คิเพรยานอฟชชินา .
อิลาริโอโนฟชชินา .
เซราปีโอโนฟชชินา .
โคซมินชชินา .
โวโลซาโตฟชชินา .
อิซาโคฟชชินา .
สเตฟาโนวิซึม .
อววากูโมฟชชินา .
กลุ่มผู้เผา .
กลุ่มโมเรลิตส์ .
และกลุ่มอืนๆ ทีต้งชือตามครูผู้สอนของพวกเขา ;
และผู้หลอกลวงทีน่าเวทนาเหล่านีท้งหมดล้วนขัดแย้งกันเอง ดูหมินกันเอง ไม่ดืม ไม่กิน
ไม่สวดมนต์ร่วมกัน และเรียกกันว่าเป็นผู้นอกรีต
จนถึงตรงนีในสมุดบันทึกเหล่าน้นเกียวกับชือและความขัดแย้งของสำนักฤาษีในบรินส์

ในปีนี ค.ศ. 1709 ในเดือนมีนาคม ในวันอาทิตย์แรกของเทศกาลมหาพรต
เรามีชายบางคนที่เคยอยู่ในปาบรินและอาศัยอยู่ที่นั่น ได้แก่ : ปีเตอร์ เออร์มิลอฟ จากยารอสลาฟล์
และผู้อาวุโสอันโดรนิค จากอารามบอริโซเกลบสกี ในเปเรสลาฟล์ -ซาเลสกี ;
และหลังจากนั้นมาคือผู้อาวุโส ปาโฮมิอุส
ซึ่งเมื่อยังเป็นเด็กได้ถูกนำจากเขตโพเชคอนสกีไปยังปาเหล่านั้น
ที่เขาเติบโตขึ้นและได้รับการบัพติศมาใหม่สองครั้งโดยกลุ่มผู้แตกแยก
หลังจากที่เขาได้รับการบัพติศมาที่แท้จริงที่นี่
เราได้สอบถามพวกเขาเกี่ยวกับอารามผู้สันโดษในบรินสค์ที่กล่าวถึงข้างต้น
โดยถามว่าสถานที่เหล่านั้นเป็นไปตามที่บรรยายไว้จริงหรือไม่ พวกเขาบอกเราว่า
ปัจจุบันไม่ทุกอารามที่รู้จักกันด้วยชื่อเหล่านั้น แม้ในอดีตจะเคยถูกเรียกเช่นนั้น ;
เนื่องจากผู้นำบางแห่งได้เสียชีวิตไปแล้ว ส่วนอีกบางแห่งได้ย้ายไปยังดินแดนอื่น
และหลายคนได้ไปโปแลนด์ ; เพราะตามคำบอกเล่าของพวกเขา จำนวนมากได้ตั้งถิ่นฐานในบางแห่งที่นั่น
ส่วนอีกบางแห่งได้มาแทนที่ที่นี่
ส่วนเกี่ยวกับสเกทที่พบอยู่ในปาบรินในปัจจุบัน พวกเขาได้เล่าให้เราฟังดังต่อไปนี้
ตามที่พวกเขารู้ :
ที่นี่เรียกว่า ‘การบูชาคริสต์ ’ เพราะพวกเขามีครูเป็นชาวนาคนหนึ่งชื่อคริสต์
และพวกเขาสวดอ้อนวอนต่อเขาเหมือนว่าเขาคือพระคริสต์ที่แท้จริง
กลุ่มผู้ต่อต้านภาพศักดิ์สิทธิ์ *(Iconoclasts)* ซึ่งปฏิเสธภาพศักดิ์สิทธิ์ทุกชนิด
ทั้งเก่าและใหม่
นิกาย ‘ไม่มีพระสงฆ์ ’
ซึ่งรับพระสงฆ์ที่หลบหนีและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาบางประการตามหนังสือเก่า
นิกาย ‘ไม่มีพระสงฆ์ ’ ซึ่งปฏิเสธพิธีกรรมทางศาสนาทั้งหมดโดยสิ้นเชิง
และไม่ยอมรับพระสงฆ์ใดๆ ทั้งสิ้น
กลุ่มเซนซูอาลิสต์ ซึ่งอ้างว่า แอนติคริสต์ ได้มาสู่โลกแล้วในรูปที่จับต้องได้
แต่ไม่เปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของเขา
กลุ่ม ‘ผู้ตีความผิด ’ ทุกนิกายนอกรีตของพวกเขามีชื่อนี้
เพราะพวกเขาทั้งหมดตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ผิดไป
ยังมีกลุ่มอนูฟรีอัน (Anufrians) และกลุ่มอววากูมิท (Avvakumites) ด้วย *;*
เพราะสำนักวิเวกของพระมหาสังฆราชอววากูม (Avvakum) บางแห่งยังคงรักษาคำสอนของเขาไว้
ยังมีนิกายเซราปีโอนิต (Serapionite) และนิกายโมเรเลียน *(Morelians)* ซึ่งอดอาหารจนตาย
(ราวกับเพื่อพระคริสต์); แต่เซราปีโอนเองได้เสียชีวิตไปแล้ว ในขณะที่คำสอนของเขายังไม่สูญสิ้น
ยังมีกลุ่ม ‘วโลซาโตวิท ’ และกลุ่ม ‘ผู้เผาตัว ’ ซึ่งชักจูงผู้คนจำนวนมากให้เผาตัวเองจนตาย
ราวกับเพื่อพระคริสต์ ในขณะที่พวกเขานำทรัพย์สินที่เหลือของผู้ที่ถูกเผาไปเป็นของตนเอง
กลุ่มอิลาริโอนิต ในสเกเตของพวกเขา ผู้ชายที่ยังไม่ได้รับการบวชทำหน้าที่เป็นพระสงฆ์
ขณะที่พวกเขาอ้างว่าศีลมหาสนิทและน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ได้รับการอภิเษกไว้ก่อนสมัยของสมเด็จพร
ะสังฆราชนิคอน
นิกายเฟโดเซียน พวกเขาเกลียดชังการแต่งงานตามกฎหมาย โดยเรียกมันว่า “การล่วงประเวณี ”
พวกเขาดูหมิ่นตำแหน่งนักบวช แต่ไม่เข้าร่วมกับขบวนการต่อต้านนักบวช
กลุ่มโจเซฟิตจัดระเบียบคณะสงฆ์ใหม่ตามลำดับชั้นแบบชาวนาของตนเอง
กลุ่มเยฟเรโมวิทไม่ปฏิเสธไม้กางเขนสี่แฉก แต่ดูหมิ่นพิธีกรรมทางศาสนาทั้งหมด
กลุ่มยาโคบิต ผู้นำของพวกเขาคือยาโคบ ซึ่งมีชื่อเล่นว่า ซูบอฟ
เช่นเดียวกับกลุ่มแยกตัวอื่น ๆ พวกเขาปฏิเสธไม้กางเขนสี่แฉก
แต่มีแม่ชีอาศัยอยู่ร่วมกับพวกเขาในห้องเดียวกัน ; สิ่งเดียวกันนี้เกิดขึ้นในอารามอื่น ๆ ด้วย

กลุ่มซาบาเทียน ซึ่งถือวันสะบาโตตามแบบชาวยิว
และยังมีอีกหลายคนที่กล่าวว่า ในปาเหล่านั้น มีวัดวิหารทั้งใหญ่และเล็ก
สำหรับชายและหญิง ซึ่งมีความเชื่อที่หลากหลายและปฏิบัติธรรมที่แปลกประหลาด ;
บางแห่งในจำนวนนี้ถูกกล่าวถึงในส่วนที่สามของบทความนี้ ซึ่งได้อธิบายถึงการกระทำที่แตกแยก
ซึ่งขัดแย้งกับพระศาสนจักร เพื่อเปิดเผยความผิดพลาดของพวกเขา
อย่างไรก็ตาม ที่นี่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า
ทุกสำนักวิเวกของพวกเขานั้นมีความเชื่อที่ขัดแย้งกันเอง ;
พวกเขาเห็นพ้องต้องกันเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น คือการดูหมิ่นคริสตจักรของพระคริสต์
ศีลศักดิ์สิทธิ์ และพวกเรา ผู้เชื่อในความเชื่อที่ถูกต้อง
เช่นเดียวกับที่พิลาตและเฮโรดเป็นศัตรูกัน [74] แต่เมื่อถึงเวลาที่จะประหารพระคริสต์
พวกเขาก็ร่วมมือกัน : เช่นเดียวกันกับซาวบรินีอัน แม้จะขัดแย้งกันในความเชื่อ
แต่พวกเขาก็เป็นศัตรูกัน ; แต่พวกเขากลับร่วมมือกันในการดูหมิ่นคริสตจักรของพระคริสต์
และพร้อมกันด้วยใจที่เต็มไปด้วยความชั่วร้าย พูดคำดูหมิ่นที่รุนแรงจนหูไม่อาจทนฟังได้
ความเชื่อที่ขัดแย้งกันทั้งหมดนี้ของพวกเขา
ไม่ใช่ความเชื่อใหม่ที่ยังไม่เคยมีมาก่อนหรือ ? และทะเลทรายบริน พร้อมทั้งความเชื่อของมัน
ไม่ใช่เหมือนคิเมรา —สัตว์ร้ายหรือวิญญาณร้าย —ที่พ่นไฟจากรูจมูก ตามที่เล่าขานกัน
มีหัวและอกของสิงโต ท้องของแพะ และหางของงู [75] ?
เพราะทะเลทรายบรินพ่นความชั่วร้ายลงบนคริสตจักรของพระเจ้าเหมือนด้วยไฟ ,
ร้องคำหมิ่นประมาทเหมือนสิงโต , และกินหญ้าอย่างทำลายตัวเอง โดยไม่มีผู้เลี้ยง , ไร้กฎหมาย ,
เหมือนแพะ : และเช่นเดียวกับงูที่ปรากฏในหนังสือวิวรณ์
ซึ่งด้วยปากของมันได้ทำให้ดาวบนฟ้าตกลงหนึ่งในสามและโยนลงสู่พื้นดิน [76] : ดังนั้น ทะเลทรายบริน
จึงส่งหางที่คล้ายงูของมัน —คือครูผู้สอนที่คล้ายงู —ไปยังเมืองและหมู่บ้านต่างๆ
เพื่อชับไล่วิญญาณของคริสตชนออร์โธดอกซ์ออกจากอาณาจักรสวรรค์ของคริสตจักร
เหมือนกับว่าพวกเขาเป็นดาว และโยนพวกเขาลงสู่เหวลึกของมันเอง เพราะไม่มีสิ่งที่เรียกว่า
“ความเชื่อบริน ” หรือ “ความเชื่อเก่า ” แต่มีเพียง “ความเชื่อใหม่ ” ซึ่งเป็น “คิเมราใหม่ ” เท่านั้น

บทที่ *21.* เกี่ยวกับประเพณีของคริสตจักร

การวิเคราะห์ความเชื่อเก่าในแสงสว่างของประเพณีทางคริสตจักร
ตั้งแต่ต้นมา
ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ได้ถูกสถาปนาขึ้นไม่เพียงแต่จากพระวรสารและคำเขียนของอัครสาวก
คำสอนของครูผู้ยิ่งใหญ่ และหลักคำสอนของสภาสังคายนาสากล แต่ยังจากประเพณีของพวกเขาด้วย
สิ่งนี้เห็นได้ชัดจากคำพูดของอัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งกล่าวกับชาวโครินธ์ว่า :
‘ข้าพเจ้าชื่นชมท่านทั้งหลายพี่น้อง ที่ท่านทั้งหลายระลึกถึงทุกสิ่งที่เป็นของข้าพเจ้า
และที่ท่านทั้งหลายยึดมั่นในประเพณีตามที่ข้าพเจ้าได้ส่งมอบให้ท่าน ’[77] และกับชาวเทสซาโลนิกา
เขากล่าวว่า : ‘ดังนั้น พี่น้องทั้งหลาย
จงยืนหยัดและยึดมั่นในประเพณีที่ท่านทั้งหลายได้รับการสอนมา
ไม่ว่าจะด้วยคำพูดหรือด้วยจดหมายของเรา ’[78] . ในเรื่องนี้ นักบุญคริสอสตอมได้เขียนไว้ดังนี้ :

---

[74] ลูกา 23, ข้อ 12

[75] Onomasticon ของ Gesner

[76] วิวรณ์ 12:4

[77] 1 โครินธ์ 11

[78] 2 เทสซาโลนิกา 2:15.

‘จากนี้เห็นได้ชัดว่า บรรดาอัครสาวกไม่ได้ถ่ายทอดทุกสิ่งผ่านทางจดหมาย แต่มีหลายสิ่งที่ถูกถ่ายทอดโดยไม่มีการเขียน ’[79] ; แต่ทั้งสองวิธีนั้นล้วนน่าเชื่อถือเท่าเทียมกัน ดังนั้น เราต้องถือว่าประเพณีของพระศาสนจักรเป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ ; ดังนั้น นักบุญคริสอสตอมจึงได้ประกาศว่า :

‘ประเพณีคือทุกสิ่ง ; อย่าแสวงหาสิ่งอื่นใดอีก ’

ประเพณีมีสองประเภท : ประเภทหนึ่งเกี่ยวข้องกับหลักความเชื่อ —เช่น สัปดาห์ศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งเจ็ด และการเคารพสักการะพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าอย่างนอบน้อม — และอีกประเภทหนึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบและพิธีกรรม (พิธีการ) ของพระศาสนจักร เช่น การเฉลิมฉลองเทศกาล การถือศีลอด , การรำลึกถึงผู้ล่วงลับ และพิธีกรรมและกฎเกณฑ์ทางศาสนจักรอื่น ๆ; เพราะแม้สิ่งเหล่านี้จะไม่ถูกบันทึกไว้ในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์หรือในหนังสือกิตติคุณของอัครสาวก และไม่ใช่ความเชื่อในตัวมันเอง —เช่น ความเชื่อในพระเจ้าผู้ทรงมองไม่เห็นเพียงองค์เดียว — แต่เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีทางศาสนจักรและเป็นสัญลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับของความเชื่อที่แท้จริงของผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายออร์โธดอกซ์ ; ดังนั้น เราจึงมีหน้าที่ต้องรักษาประเพณีเหล่านี้ไว้ ตามที่นักบุญคริสอสตอมได้เตือนไว้ว่า : ‘ประเพณีคือทุกสิ่ง ; อย่าแสวงหาสิ่งอื่นใดอีก ’

อย่างไรก็ตาม เป็นหน้าที่ของเราที่จะตรวจสอบว่าประเพณีแห่งความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ใดที่นักบุญวลาดิมีร์ได้นำมาจากชาวกรีกสู่รัสเซีย ; และหากผู้ใดรักษาประเพณีเหล่านั้นที่วลาดิมีร์นำมาพร้อมกับความเชื่อ ผู้นั้นย่อมถือครองความเชื่อโบราณ : แต่ผู้ใดที่ไม่รักษาประเพณีเหล่านั้น ย่อมไม่ได้ถือครองความเชื่อโบราณ แต่ได้สร้างขึ้นความเชื่อใหม่สำหรับตนเอง

ตั้งแต่ต้นเริ่มมีศรัทธาในรัสเซีย คริสตจักรออร์โธดอกซ์รัสเซียของเราได้รักษาพิธีกรรมทั้งหมดของคริสตจักรไว้อย่างครบถ้วนและมั่นคง ตามพิธีและพิธีกรรมที่กำหนดมาตั้งแต่สมัยโบราณและถูกวลาดิมีร์นำเข้ามาในรัสเซียพร้อมกับศรัทธา: เพราะศรัทธาของเราคือศรัทธาโบราณ

อย่างไรก็ตาม ชาวบรินยานไม่ปฏิบัติตามพิธีศักดิ์สิทธิ์ของคริสตจักร แต่กลับดูหมิ่นมัน เพราะความเชื่อของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อโบราณ แต่เป็นความเชื่อใหม่ที่พวกเขาสร้างขึ้นเอง

และเนื่องจากชาวบรินีไม่ปฏิบัติตามพิธีศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนรู้กันดี

พวกเขาไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาศักดิ์สิทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในพิธีกรรมของคริสตจักร

ไม่มีพิธีเจิม ซึ่งดำเนินการพร้อมกับการบัพติศมา

พวกเขาไม่ปฏิบัติพิธีศีลมหาสนิท คือการรับศีลมหาสนิทของพระกายและพระโลหิตที่แท้จริงของพระคริสต์

พวกเขาไม่มีตำแหน่งพระสงฆ์

พวกเขาไม่มีพิธีสารภาพบาปหรือการอภัยบาป

---

[79] บทสนทนา 4

พวกเขาไม่ปฏิบัติพิธีสมรสตามกฎหมาย เพราะพวกเขาอยู่ร่วมกันโดยไม่มีพิธีแต่งงาน ;
และแม้จะแต่งงานกัน ก็ทำอย่างไม่ถูกต้อง โดยผู้อ้างตัวเป็นพระสงฆ์ที่ยังไม่ได้รับการบวช
หรือโดยผู้หลบหนีที่ถูกห้ามไม่ให้ประกอบพิธี :
นี่เป็นเพราะหลายคนในหมู่พวกเขาได้ฟื้นฟูความเชื่อผิดของนิโคไลต์
ซึ่งอนุญาตให้ผู้ชายมีภรรยาหลายคน ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้กล่าวถึงในส่วนที่สาม
นอกจากนี้ ยังไม่มีการเจิมผู้ป่วยในหมู่พวกเขาด้วย
และเนื่องจากความลึกลับศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมด
ซึ่งได้รับการรักษาไว้โดยพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์มาตั้งแต่สมัยโบราณ
และถูกนำเข้ามาในรัสเซียพร้อมกับความเชื่อโดยวลาดิมีร์ , แต่ชาวบรินีได้ปฏิเสธสิ่งเหล่านั้น :
เพราะพวกเขาได้ปฏิเสธความเชื่อเดิมและสร้างศาสนาใหม่ขึ้นเอง ;
แล้วเหตุใดพวกเขาจึงไม่รู้สึกอับอายที่จะเรียกความเชื่อเดิมของตนว่า ‘ความเชื่อ ’
ทั้งที่ได้ปฏิเสธประเพณีโบราณทั้งหมดของพระศาสนจักร
และในตัวพวกเขาก็ไม่มีแม้แต่ร่องรอยของความเชื่อเดิมเลย ?
ตั้งแต่ต้นเรื่องมีศรัทธาในรัสเซีย โบสถ์ของพระเจ้าก็เริ่มถูกสร้างขึ้น
พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ถูกจัดขึ้นภายในนั้น
และมีการถวายเครื่องบูชาและเครื่องสังเวยทั้งเพื่อผู้ยังมีชีวิตและผู้ล่วงลับไปแล้ว
ชาวบรินีไม่มีสิ่งใดเช่นนี้เลย : เพราะในตัวพวกเขาไม่มีร่องรอยของศรัทธาเดิมแม้แต่น้อย
ตั้งแต่ต้นเรื่องของศาสนาในรัสเซีย
ทั้งภาพไอคอนเก่าและใหม่ล้วนได้รับการเคารพอย่างเท่าเทียมกัน เพราะในสมัยนั้น
ดินแดนรัสเซียไม่อาจพอใจเพียงภาพไอคอนที่ชาวกรีกนำมา แต่เริ่มวาดภาพไอคอนใหม่ด้วยตนเอง
แต่ปัจจุบันชาวบรินีเคารพเพียงภาพไอคอนเก่าเท่านั้น และปฏิเสธภาพไอคอนใหม่
เพราะพวกเขาไม่ยึดถือความเชื่อแบบรัสเซียโบราณ แต่ยึดถือความเชื่อแบบใหม่บางประการ
ตั้งแต่ต้นที่ศาสนาคริสต์เริ่มแพร่หลายในรัสเซีย
ทั้งไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์สีแฉกและแปดแฉกต่างได้รับการเคารพอย่างเท่าเทียมกัน ;
หลักฐานที่ชัดเจนคือไม้กางเขนสีแฉกที่วลาดิมีร์แห่งเคอร์ซอนนำมา
ซึ่งจนถึงทุกวันนี้ยังสามารถเห็นตั้งอยู่หลังบัลลังก์ในแท่นบูชาของมหาวิหารใหญ่ในมอสโก
อย่างไรก็ตาม ผู้ตามลัทธิบรินี ยอมรับเพียงไม้กางเขนแปดแฉกเท่านั้น
และปฏิเสธไม้กางเขนสีแฉก เพราะพวกเขาไม่ได้ยึดถือความเชื่อแบบรัสเซียโบราณ
แต่ยึดถือความเชื่อแบบใหม่บางประการ

บทที่ *22.* เกี่ยวกับการเคารพพระวรสารศักดิ์สิทธิ์

ตั้งแต่ต้นเรื่องของความเชื่อในรัสเซีย
เราได้ปฏิบัติตามประเพณีทางศาสนาในการเคารพพระวรสาร
ซึ่งถูกนำจากแท่นบูชาไปยังผู้เข้าร่วมพิธีในพิธีสวดเช้าวันอาทิตย์
หลังจากอ่านพระวรสารวันอาทิตย์ เพื่อให้ประชาชนได้ก้มลงและจูบพระวรสารนั้น
อย่างไรก็ตาม กลุ่มบรินยานสอนว่าไม่ควรบูชาพระวรสารศักดิ์สิทธิ์
เพราะพวกเขาไม่ยึดถือความเชื่อแบบรัสเซียโบราณ แต่ยึดถือความเชื่อแบบใหม่บางประการ
และที่กลุ่มบรินีอันสอนว่าไม่ควรบูชาพระวรสารนั้น ชัดเจนจากจดหมายของเอโรเฟย์ อันเดรเยฟ
ศิษย์ของอวววากุม และเพื่อนร่วมทางของเขา ซึ่งเขียนไว้ดังนี้ : การบูชาพระวรสาร
ซึ่งเป็นข้อความที่เขียนด้วยหมึก เป็นประเพณีของชาวตาตาร์
ฟังเถิด โอ้ผู้เชื่อออร์โธดอกซ์ คำพูดของ ‘นักปราชญ์ ’ ผู้แตกแยกและบ้าคลั่งผู้นั้น —
คำพูดที่สมควรถูกเยาะเย้ย
เขาอ้างว่าการก้มกราบต่อพระกิตติคุณอันศักดิ์สิทธิ์เป็นประเพณีของชาวตาตาร์

เคยมีพระกิตติคุณในศาสนาตาตาร์หรือไม่ ทีชาวตาตาร์จะก้มกราบต่อมัน ?
ไม่ชัดเจนหรือว่าผู้แตกแยกนีกำลังโกหกและพูดเพ้อเจ้อ ขณะเดียวกันก็กล่าวโทษเรา
ราวกับว่าเรากำลังก้มกราบต่อหมึกทีใช้เขียนพระกิตติคุณนั้น ? แต่ โอ ผู้นอกรีตทีน่าเวทนานี
ผู้ไร้สติสัมปชัญญะและศรัทธาทีแท้จริง !
ท่านรู้หรือไม่ว่าพระกิตติคุณศักดิ์สิทธิ์ได้รับการเคารพจากคริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์อย่างไร
? หากท่านไม่รู้ จงฟังให้ดี :
เมือเราโค้งคำนับต่อพระวรสารอันศักดิ์สิทธิ์
เราไม่ได้โค้งคำนับต่อวัตถุทางกายภาพนั้นเอง ไม่ได้โค้งคำนับต่อแผ่นไม้ทีฝังด้วยเงินหรือทอง
ไม่ได้โค้งคำนับต่อกระดาษ หรือต่อหมึก แต่โค้งคำนับต่อพระวจนะของพระเจ้า
ตามทีเขียนไว้ในพระวรสาร เช่นเดียวกับเมือเราโค้งคำนับต่อภาพศักดิ์สิทธิ์
เราไม่ได้โค้งคำนับต่อแผ่นไม้ สี แปรงวาด หรือวัสดุนั้นเอง แต่ต่อภาพใบหน้าของนักบุญ ;
และเช่นเดียวกับเมือเราโค้งคำนับต่อไม้กางเขน เราไม่ได้โค้งคำนับต่อวัสดุนั้นเอง
หรือต่อไม้หรือสารอืนใด ทีไม้กางเขนนั้นทำขึน ;
และเราไม่มองไปทีไม้กางเขนสีปลายหรือแปดปลาย แต่เมือเราเห็นไม้กางเขนใดก็ตาม
เราจะระลึกถึงการทรมานของพระผู้เป็นเจ้า และก้มกราบต่อหน้าการทรมานนั้น : ในทำนองเดียวกัน
เมือเราก้มกราบต่อหน้าพระวรสารอันศักดิ์สิทธิ์ เราไม่ได้ให้เกียรติแก่สาระวัตถุ
แต่ให้เกียรติแก่พระวจนะของพระเจ้า
พวกท่าน ผู้เป็นชาวบรินีอันน่าเวทนา ด้วยการปฏิเสธการเคารพพระวรสารอันศักดิ์สิทธิ์
พวกท่านก็จะปฏิเสธการเคารพพระวจนะของพระเจ้า
ซึงพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ได้ทรงยินดีให้เกียรติมาตังแต่สมัยโบราณกาล
และเนืองจากพวกท่านปฏิเสธประเพณีทางศาสนาอันเก่าแก่และศักดิ์สิทธิ์นี
จึงไม่มีศรัทธาแบบรัสเซียโบราณอยู่ในตัวพวกท่าน แต่กลับมีศรัทธาแบบใหม่แทน

บทที *23.* เกียวกับผู้ทีไม่ได้รับการบวชแต่ปฏิบัติพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์

ตังแต่ต้นเริมของศรัทธาในรัสเซีย
พระสงฆ์ได้ประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์ในพระศาสนจักรของพระเจ้า ส่วนผู้ทียังไม่ได้รับการบวช
ไม่เพียงแต่ถูกห้ามไม่ให้ประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์
แต่ยังถูกห้ามไม่ให้สัมผัสวัตถุศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าด้วย
แต่ในหมู่ผู้แตกแยก ชายและหญิงทียังไม่ได้รับการบวชกลับประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์
ซึงได้เป็นทีรู้กันในบางแห่งภายในเขตสังฆมณฑลของเรา
ในเมืองหนึง (ซึงผมจะไม่เปิดเผยชือ) มีชายคนหนึงทียังไม่ได้รับการบวช แต่รู้หนังสือ
เขาเรียกตัวเองว่าพระสงฆ์ และซ่อนตัวอยู่ในห้องใต้ดินของบ้านผู้แตกแยกมาเป็นเวลานาน
เขาได้ประกอบพิธีบูชาพระเจ้าทังทียังไม่ได้รับการบวช
แจกศีลมหาสนิทให้แก่ผู้ทีปฏิบัติความแตกแยกอย่างลับๆ
และประกอบศีลศักดิ์สิทธิ์ทังหมดให้แก่พวกเขา แต่จะมีผลอะไร มีพลังอะไร มีการอุทิศอะไร
เมือชายทียังไม่ได้รับการบวชทำสิงเหล่านี ?
มีเรืองเล่ากันในหมู่พวกเราทีเมืองรอสโตฟว่า ในสมัยของพระสังฆราชผู้ล่วงลับไปแล้ว
ผู้เป็นทีระลึกอันศักดิ์สิทธิ์ พระสังฆราชโยนาห์ ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งรอสโตฟ
ไม่ไกลจากเมืองนี ทางฝังตรงข้ามของทะเลสาบ ในหมู่บ้านแห่งหนึง
มีหญิงสาวคนหนึงมาจากนิกายนอกรีตและชัวร้าย และได้ซ่อนตัวอยู่ในห้องใต้ดินของบ้านชาวนา
เธอจะจัดพิธีกรรมนอกรีตบางอย่างอย่างลับๆ โดยรับฟังคำสารภาพบาปของผู้คนและแจกศีลมหาสนิท —
ไม่เพียงแต่แก่ชาวบ้านธรรมดา แต่ยังแก่พระสงฆ์ด้วย : เพราะแม้แต่พระสงฆ์บางรูปทีโง่เขลา
ก็ยังมาหาเธออย่างลับๆ เพือสารภาพบาปและรับศีลมหาสนิททีไม่บริสุทธิ์จากมือเธอ

นีคือความบ้าคลั่งอย่างทีสุด ! นีคือพิธีกรรมแบบใด ? นีคือการรับศีลมหาสนิทแบบใด ? นีคือการอภัยบาปแบบใด ? การประกอบศีลศักดิ์สิทธิ์อืน ๆ ทั้งหมดโดยผู้หญิงเช่นนีคืออะไร ? นีคือความเชือเดิมหรือไม่ ? สิงเช่นนีเคยเกิดขึนมาก่อนหรือไม่ ในสมัยของบรรพบุรุษผู้ศักดิ์สิทธิ์ของเราในรัสเซีย ? ไม่เลย

เพราะความเชือแบบแตกแยกนันไม่ใช่ความเชือเดิม แต่เป็นความเชือใหม่ ; ทีจริงแล้ว มันเป็นความเชือผิดๆ มากกว่าความเชือทีแท้จริง

ในหมู่พวกเขามีพระสงฆ์ทีได้รับการบวชจริง แต่พวกเขาเป็นผู้ลีภัยไร้บ้าน ซึงถูกพระสังฆราชของตนเองตัดสิทธิ์จากการปฏิบัติหน้าทีทางศาสนา เนืองจากความผิดของตนเอง หรือพวกเขาเองได้ละทิงความเชือทีเคร่งครัดไปแล้ว ; ผู้เหล่านีประกอบพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์บางประการในทีอยู่อาศัยของชาวบริน สิงนีดูแปลกตาสำหรับเรา เพราะชาวบรินยาปฏิเสธหนังสือทีพิมพ์ใหม่ แต่กลับยอมรับนักบวชทีได้รับการบวชใหม่ ; พวกเขาเกลียดหนังสือใหม่ แต่รักนักบวชใหม่ หากท่านปฏิเสธหนังสือใหม่ โอ ชาวบริน แล้ว ก็ควรทีท่านจะปฏิเสธพระสงฆ์ทีได้รับการบวชใหม่ด้วยเช่นกัน ; แต่หากท่านยอมรับพระสงฆ์ทีได้รับการบวชใหม่แล้ว ก็ต้องยอมรับหนังสือใหม่ด้วยเช่นกัน

บทที *24.* เกียวกับพระวรสารของอาววากุม

ตังแต่ต้นเริมของความเชือในรัสเซีย มีเพียงพระวรสารสีเสาของพระคริสต์ ซึงเขียนโดยนักบุญผู้ประกาศข่าวประเสริฐทังสี คือ มัทธิว มาระโก ลูกา และยอห์น เท่านันทีได้รับการยอมรับ ; และไม่มีพระวรสารอืนใดนอกจากพระวรสารของพระคริสต์ทีมีอยู่จนถึงทุกวันนี

อย่างไรก็ตาม ในเมืองบรินยาน ได้พบพระวรสารใหม่เล่มหนึง ซึงไม่ใช่พระวรสารของพระคริสต์ แต่เป็นพระวรสารของอับบาคุม : เพราะอับบาคุม ผู้สอนผิดทีโด่งดังในหมู่ผู้แตกแยก ได้เขียนหนังสือของตนเอง ซึงเต็มไปด้วยเหตุผลทีผิดหลักศาสนา และตังชือว่า *พระกิตติคุณนิรันดร์ * โดยอ้างว่า ‘หนังสือนีไม่ได้เขียนโดยข้าพเจ้า แต่เขียนโดยนิวมือของพระเจ้า ’

และเนืองจากพวกเขามีพระกิตติคุณใหม่เล่มหนึงอีกเล่มหนึง —ของพระอับบาคุม ไม่ใช่ของพระคริสต์ —นอกเหนือจากพระกิตติคุณเก่าของพระคริสต์ ความเชือของพวกเขาก็กลายเป็นความเชือใหม่ และไม่ใช่ความเชือเก่าอีกต่อไป

ส่วนว่าผู้ประกาศข่าวประเสริฐใหม่นี —ผู้ไม่ใช่ของผู้คริสต์ แต่เป็นของซาตาน — ได้เขียนอะไรไว้ในข่าวประเสริฐของเขา เราไม่ทราบแน่ชัด ; เพราะเรายังไม่ได้รับหนังสือของเขาเล่มนันมา : อย่างไรก็ตาม จากสำเนาจดหมายของเขา ก็เห็นได้ชัดว่าเขาไม่ได้เขียนอะไรอืนนอกจาก —ตามเหตุผลนอกรีตทีชัวร้ายของเขา — คำหมินประมาทต่อพระตรีเอกภาพ ต่อการจุติเป็นมนุษย์ของพระบุตรของพระเจ้า — ดังทีเราได้อธิบายไว้ข้างต้น —และคำหมินประมาททีใส่ร้ายต่อคริสตจักรของพระคริสต์

บทที *25.* เกียวกับเฟดกา ผู้ช่วยพระสงฆ์

เรามาทบทวนอีกเรืองหนึงจากสำเนาจดหมายของเขาด้วย อับบาคัมเขียนถึงเฟโดร์ ผู้ช่วยพระสงฆ์ ซึงเป็นศิษย์ของเขา เกียวกับพระตรีเอกภาพ ดังต่อไปนี : ‘เฟโดร์คา โอ เฟโดร์คา ! ตามความเห็นของเจ้า มีทังจำนวนมาก ทังบุคคลเดียว และทังภาพเดียว ; โอ เจ้าลูกของหญิงโสเภณี เจ้าสุนัขตาเหล่ เจ้าผู้ทนทุกข์โง่เขลา ! หากท่านไม่รู้จักพลังของหนังสือ ก็ไปถามหญิงชาวนาดูสิ : ‘บอกฉันหน่อยครับ ท่านผู้หญิง เกียวกับพระตรีเอกภาพ ; พระตรีเอกภาพคืออะไร ?’ และเธอจะตอบท่านว่า : ‘ส่วนท่าน เฟดกา ไปเลย ด้วยหน้าผากของท่าน —

ลูกของหญิงโสเภณี —กดหน้าผากของท่านลงกับพื้นต่อหน้าหญิงชาวนาคนนั้น ' แม้แต่ฉันเอง ผู้เป็นคนบาป ก็ยังรู้สึกประหลาดใจว่าหญิงชราคนนั้นตอบได้ดีเพียงใด ลองถามเธออีกว่า 'แก่นแท้ของพระเจ้าคืออะไร ?' และเธอจะตอบคุณว่า "

ฟังเถิด โอ้ผู้เชือทั้งหลาย คำพูดที่ประพันธ์อย่างงดงามนี้ที่ผู้ประกาศข่าวประเสริฐปลอมผู้ก่อการแตกแยกได้สร้างขึน จงนำไปใช้ประโยชน์เถิด คำพูดของเขาไม่สมควรถูกเยาะเย้ยหรือ ? เขาจะกล้าเขียนสิ่งเช่นนี้ได้อย่างไร ? และผู้แตกแยกในปัจจุบันจะกล้าถือคำพูดเพ้อเจ้อของเขาเป็นพระกิตติคุณได้อย่างไร ? นี่คือประเภทคำพูดที่พบในพระกิตติคุณของพระคริสต์ —ในมัทธิว มาระโก ลูกา และยอห์น หรือไม่ ? โอ้ จิตใจของชาวนา !

บทที่ *26.* เกี่ยวกับความเป็นผู้นำของอับบาคุม

และนอกจากนี้ ผู้ประกาศข่าวประเสริฐเท็จคนเดียวกันนี้ยังพูดพล่ามเกี่ยวกับเรื่องนี้ในจดหมายของเขาว่า :

'และเมื่อเราฟื้นคืนชีพจากความตายแล้ว พระเจ้าจะทรงแต่งตั้งข้าพเจ้าให้เป็นอาตามัน '

คำพูดเพ้อเจ้อของคนโง่หัวว่างนั้นช่างน่าขบขันจริงๆ ! ใครเคยได้ยินถึงตำแหน่ง 'อาตาแมน' ในหมู่ผู้ศักดิ์สิทธิ์บ้าง ? เราได้ยินถึงตำแหน่งของผู้เผยพระวจนะ ตำแหน่งของอัครทูต ตำแหน่งของผู้พลีชีพ ตำแหน่งของพระสังฆราชผู้ศักดิ์สิทธิ์ ตำแหน่งของผู้เป็นที่เคารพนับถือ ! และตำแหน่งอื่นๆ ของผู้ศักดิ์สิทธิ์ : แต่เราไม่เคยได้ยินถึงตำแหน่ง 'อาตาแมน' ในหมู่ผู้ศักดิ์สิทธิ์เลย

อันดับใหม่นี้ถูกคิดค้นขึนโดยอับบาคุม ผู้นอกรีต และความเชื่อของพวกเขานั้นเป็นความเชื่อใหม่จริงๆ ไม่ใช่ความเชื่อเดิม

บทที่ *27.* เกี่ยวกับนิมิตของอับบาคัม

ผู้ประกาศข่าวประเสริฐเท็จและครูผู้ก่อการแตกแยกผู้นั้นเอง คือ อับบาคุม ได้ยืนยันคำสอนอันบ้าคลั่งของเขาด้วยนิมิตอัศจรรย์บางอย่างที่เขาได้รับ ซึ่งเขาเขียนไว้ดังนี้ :

'ข้าพเจ้าได้ถือศีลอดเป็นเวลา 14 วันในช่วงเทศกาลมหาพรต และเห็นตัวข้าพเจ้าเอง —มือ ขา และฟันของข้าพเจ้า —แผ่ขยายไปทั่วทั้งสวรรค์ ; แล้วพระเจ้าก็ทรงวางสวรรค์ โลก และสรรพสิ่งทั้งปวงไว้ในตัวข้าพเจ้า '

โอ วิสัยทัศน์อันน่าอัศจรรย์ ! โอ ผู้สร้างปาฏิหาริย์ที่แท้จริง ! เขาได้กลืนกินสวรรค์และโลกทั้งมวล รวมถึงสรรพสิ่งทั้งปวง กลืนมันลงคอ และเก็บไว้ในท้องของเขา ! เขาคงหิวโหยอย่างรุนแรง ; หลังจากอดอาหารมา 14 วัน เขาปรารถนาจะกินมากเสียจนไม่เพียงแต่กลืนกินหิน แต่ยังกลืนกินโลกทั้งใบ สวรรค์ และสรรพสิ่งทั้งปวงด้วย ท้องของเขาจะไม่แตกได้อย่างไร ! และเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ที่เขาไม่ได้กลืนกินสาวกของเขาด้วย แต่ข้าพเจ้าสงสัยว่า เขาคงได้กลืนกินวิญญาณของพวกเขาไปนานแล้ว และโยนพวกเขาลงสู่ความลึกของนรก

ผู้สร้างปาฏิหาริย์ปลอมนั้นได้กลายเป็นยักษ์ผู้ยิ่งใหญ่ ; เขาไม่ใช่พี่น้องแท้ๆ ของยักษ์ที่นักบุญอันโทนีผู้ยิ่งใหญ่เคยเห็นหรือไม่ ซึ่งท่านเองได้เล่าว่า : 'บางครั้งปีศาจจะมาเคาะประตูวัด และเมื่อฉันออกไป ฉันเห็นชายคนหนึ่งที่มีร่างสูงใหญ่จนหัวของเขาถึงท้องฟ้า และเมื่อฉันถามเขาว่า "คุณเป็นใคร ?" เขาตอบว่า : 'ฉันคือ Satan[80] .'

แต่อับบาคุมน้นยิงใหญ่กว่าซาตานน้น เพราะเขาแผ่ขยายตัวไปท้วท้งสวรรค์
และโอบกอดสรรพสิงท้งปวงไว้ในอ้อมอกของเขา ผู้สร้างปาฏิหาริย์ผู้นีเป็นผู้แตกแยก :
เราไม่พบผู้ใดทีเหมือนเขาในบรรดาผู้สร้างปาฏิหาริย์ในอดีตเลย
เพราะความเชือของพวกเขาก็เป็นความเชือใหม่ ไม่ใช่ความเชือเก่า

บททีี *28.* เกียวกับกลุ่มเอเซฟาลิตส์

อย่างไรก็ตาม หากใครจะเรียกความเชือทีแตกแยกนีว่า ‘ความเชือเก่า ’ ก็เป็น ‘เก่า ’
เพียงในแง่ทีว่าพวกเขาได้ฟืนฟูความเชือผิดๆ เก่าขึนมาเท่าน้น
พวกเขาได้ฟืนฟูความเชือผิดของเนสโตริอุส ซึงดูหมินการจุติของพระเจ้า
ดังทีเราได้ชีแจงไว้ข้างต้น พวกเขาได้ฟืนฟูความเชือผิดของกลุ่มเอเซฟาลิตส์
ซึงเริมต้นจากเซเวรุสผู้ไร้หัว ; เกียวกับเรืองนี ในวันที 30 สิงหาคม
ในชีวประวัติของนักบุญยอห์นแห่งคัปปาโดเกีย ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล [80]
ได้เขียนไว้ดังนี :

จากเซเวรุสผู้ถูกสาปน้น ได้เกิดนิกายผิดของกลุ่มอาเซฟาลิตส์ขึน คือ ‘กลุ่มไร้หัว ’
ซึงถูกเรียกเช่นนีเพราะพวกเขาไม่ต้องการอยู่ภายใต้การปกครองของพระสังฆราชผู้ถือหลักความเชื
อทีถูกต้อง ซึงปกครองคริสตจักร เหมือนทีหัวปกครองส่วนอืน ๆ ของร่างกาย ;
แต่พวกเขากลับต้งตัวเองเป็นผู้นำและครูสอน โดยติดตามเหตุผลจากจิตใจทีบ้าคลังของตนเอง
และภายใต้การนำของพระสังฆราชและพระสงฆ์ทีไม่เป็นไปตามหลักคำสอน
พวกเขาไม่ปฏิบัติตามพิธีกรรมทางศาสนาตามประเพณี เช่น พิธีบัพติศมา หรือพิธีบูชาพระเจ้า
พวกเขารับประทานพระกายของพระคริสต์ คือพระลูกแกะ ซึงได้ถูกเตรียมและเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน
โดยรวมตัวกันในวันเทศกาลปัสกาอันศักดิสิทธิ และหักพระกายน้นเป็นชินเล็กทีสุด ;
แล้วแต่ละคนตามใจชอบ ก็สร้างศรัทธาทีผิดขึนสำหรับตนเอง
และอ้างสิทธิในการสอนตามความประสงค์ของตนเอง สอนผู้อืนตามจินตนาการทีว่างเปล่าของตนเอง ,
และจากหลายคนในหมู่พวกเขาก็เกิดลัทธิผิดอืนๆ ขึน ซึงหนึงในน้นได้ต่อต้านกลุ่มเฟรนด์ส ;
เกียวกับเรืองนี นิเคโฟรอส คัลลิสโตส นักประวัติศาสตร์ศาสนจักรชาวกรีก
ได้เขียนไว้ในหนังสือที 18 บทที 45

จงฟังและระมัดระวังเถิด โอ้ ผู้คนแห่งความเชือออร์โธดอกซ์ !
ความเชือของกลุ่มบรินทีแตกแยกนี ไม่คล้ายคลึงกับลัทธิผิดทีไร้หัวน้นหรือ ?
แท้จริงแล้วมันคล้ายคลึงกัน และไม่เพียงแต่คล้ายคลึงเท่าน้น
แต่แท้จริงแล้วคือลัทธิผิดน้นเอง ; เพราะพวกเขาไม่มีท้งโบสถ์ ไม่มีท้งพระสงฆ์
ไม่มีท้งพิธีบูชาพระเจ้า ไม่มีท้งการรับศีลมหาสนิท
ไม่มีท้งพิธีบัพติศมาตามพิธีกรรมของพระศาสนจักร และไม่เชือฟังพระสังฆราชออร์โธดอกซ์
แต่กลับไร้ผู้นำโดยสิ้นเชิง เหมือนกับพวกอาเคฟาลิตส์ในสมัยโบราณ ดังน้น
ในฐานะการฟืนคืนของความผิดเพียนในอดีต
ความเชือของพวกเขาจึงอาจถูกเรียกว่าเป็นความเชือผิดเพียนโบราณ
และไม่ใช่ความเชือออร์โธดอกซ์

ดูเถิด โอ้ ประชาชนออร์โธดอกซ์ทีรักยิง แกะแท้ในฝูงของพระคริสต์
และลูกหลานทีซือสัตย์ของคริสตจักรศักดิสิทธิของพระองค์ ! เราได้ใช้เหตุผลอันถูกต้อง
ตัดผลแรกจากสวนบรินสกี —ความเชือนอกรีตของพวกเขา —และผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียด
ได้ยืนยันสองสิงนี :

ความเชือของพวกเขาคือความเชือทีแท้จริงหรือไม่ ?

---

[80] หน้า 550, ด้านหลัง .

และศรัทธาของพวกเขาคือศรัทธาเก่าหรือไม่ ?

และเราพบในผลนั้น เช่นเดียวกับในแอปเปิลสีแดงเข้มของโซดอม ไม่ใช่รสหวาน แต่เป็นฝุ่นและเถ้าทีเหม็นเน่า ; ข้าพเจ้าขอกล่าวว่า ความเชื่อของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อทีแท้จริง แต่เป็นความเชื่อทีบิดเบือน : และความเชื่อของพวกเขาไม่ใช่ความเชื่อเก่า แต่เป็นความเชื่อใหม่

บทที *29.* ความเชื่อทีแตกแยกในประเพณี

เพราะจะมีความเชื่อทีแท้จริงและชอบธรรมได้อย่างไรในหมู่พวกเขา เมื่อพวกเขาไม่แม้แต่จะรู้ว่าความเชื่อคืออะไร ? เพราะเรามักได้ยินจากคนธรรมดาทีสุดว่า พวกเขาไม่เพียงแต่เรียกประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติของพวกเขา — ซึงไม่ใช่เพียงแต่สิงทีไม่ดี แต่เป็นสิงทีเลวร้ายทีสุด — ว่า 'ความเชื่อ ' ลองถามคนธรรมดาดู : ทำไมคุณถึงขโมย ปล้น และก่อการปล้น ? เขาตอบว่า : นันคือความเชื่อของเรา ทำไมคุณถึงดืมกินอย่างเกินเหตุ เมาสุรา ใช้คำพูดหยาบคาย ทะเลาะวิวาท และต่อสู้กัน ? นันคือความเชื่อของเรา ทำไมจึงมีความไม่ยุติธรรมเกิดขึนมากมายในหมู่พวกท่าน —ทำไมท่านจึงหลอกลวงกันเอง , โกหกกันเอง , และใส่ร้ายกันเอง ? นันคือความเชื่อ ทำไมการกระทำทีต่ำช้าและน่ารังเกียจจึงเกิดขึนในหมู่พวกท่าน —การนอกใจ, การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน , และสิงน่ารังเกียจอืนๆ ทีน่าสะอิดสะเอียนจนหูไม่อาจรับฟังได้ ? นันคือความเชื่อ

โอ้ ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ ! โอ้ ชือแห่งความเชื่ออันสูงส่งและน่านับถือทีสุด ! โอ้ ความเชื่อ ซึงตังอยู่บนพระเจ้าผู้เดียวและมองไม่เห็น ! ท่านได้จมลงสู่ความอับอายถึงระดับใดในหมู่ประชาชนผู้เรียบง่าย จนกระทังพวกเขาไม่เพียงแต่เชือมโยงท่านกับสิงต่าง ๆ ทีมองเห็นได้และจับต้องได้ แต่ยังเชือมโยงท่านกับความไร้ระเบียบ ความขโมย ความเมาสุรา ความไม่ยุติธรรม และวิถีชีวิตทีน่ารังเกียจของพวกเขาด้วย แล้วจะหาความเชื่อทีดีได้จากคนเช่นนีได้อย่างไร ?

บทที *30* ความชอบธรรมของศรัทธาออร์โธดอกซ์

อย่างไรก็ตาม เราในฐานะคริสตชนออร์โธดอกซ์ ทีได้รับการนำทางโดยพระคุณของพระคริสต์พระเจ้าของเรา รู้ดีว่าความเชื่อคืออะไร และเราไม่ยึดมันในความเชื่อใหม่ แต่ยึดมันในความเชื่อโบราณอันศักดิ์สิทธิ์ ซึงพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าได้มอบหมายให้แก่สาวกและอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ซึงอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ประกาศไปทัวโลก ซึงครูผู้ยิงใหญ่ของพระศาสนจักรได้สอนไว้ ซึงสภาสังคายนาสากลได้ยืนยันไว้ ซึงนักบุญวลาดิมีร์ได้นำมาจากชาวกรีกสู่รัสเซีย และซึงโคมไฟอันยิงใหญ่ของพระศาสนจักรและแสงสว่างของโลก คือบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ชาวรัสเซียและผู้ทำอัศจรรย์ ได้สองประกายออกมา

เราเชือในพระเจ้าผู้เดียวทีมองไม่เห็น ซึงได้รับการถวายเกียรติในพระตรีเอกภาพ : พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์

ในพระตรีเอกภาพ เราไม่แบ่งแยกสาระอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า และไม่รวมบุคคลทังสามเป็นหนึงเดียว แต่ร่วมกับนักบุญแอนดรูว์แห่งครีต เราถือมันในคำต่อไปนี : 'ข้าพเจ้าสารภาพต่อท่าน โอ พระเจ้าตรีเอกภาพ ผู้เป็นพระเจ้าองค์เดียว สาระอันศักดิ์สิทธิ์ไม่แบ่งแยก และบุคคลทังสามไม่รวมเป็นหนึงเดียว ทังร่วมครองราชย์และร่วมประทับบนบัลลังก์ '[81] . และเช่นเดียวกับทีเราเชือในใจ เราก็สารภาพด้วยปากของเรา โดยถวายเกียรติแด่ตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์และไม่อาจแบ่งแยกได้ทุกวัน และกล่าวว่า :

ความสรรเสริญจงมีแด่ตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ มีสาระเดียวกัน ให้ชีวิต
และไม่อาจแบ่งแยกได้ ทั้งในปัจจุบันและตลอดไป จนถึงนิรันดร์กาล

เราเชื่อและสารภาพอย่างแท้จริงถึงการจุติของพระบุตรของพระเจ้า
ว่าพระองค์ด้วยพระอวตารอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์เอง
ได้จุติในครรภ์ของพระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด โดยไม่แยกจากพระบิดา
เราไม่แบ่งพระบุตรออกเป็นสององค์ แต่เราประกาศว่าพระองค์เป็นองค์เดียวกัน
ทั้งในครรภ์ของพระแม่พรหมจารี และกับพระบิดาในสวรรค์ :
เพราะความเป็นพระเจ้าไม่ถูกจำกัดด้วยสถานที่

เราสารภาพอย่างแท้จริงว่าพระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุดคือพระมารดาของพระเจ้า
และไม่ใช่เพียงพระมารดาของพระคริสต์เท่านั้น
แต่คือผู้ที่ในสาระสำคัญได้ให้กำเนิดพระวจนะของพระเจ้าผู้ทรงรับสภาพเป็นมนุษย์ภายในพระองค์
ในสองภาวะและธรรมชาติที่แยกจากกัน —ธรรมชาติพระเจ้าและธรรมชาติมนุษย์ —ซึ่งไม่ปะปนกัน
แต่ไม่อาจแบ่งแยกได้ในบุคคลเดียวของพระคริสต์

เราไม่แยกพระคริสต์ออกจากพระบุตรของพระเจ้า
และไม่ตั้งพระองค์บนบัลลังก์ที่แยกต่างหากข้างพระตรีเอกภาพ อย่างที่อับบาคุมและสาวกของเขาทำ ;
และเราไม่เปลี่ยนพระตรีเอกภาพให้เป็นพระสีเอกภาพ
แต่เราเชื่อและสารภาพว่าพระบุตรของพระเจ้าและพระคริสต์เป็นหนึ่งเดียวกัน
ผู้ซึ่งถูกเรียกว่าทั้งพระบุตรของพระเจ้าและพระบุตรของมนุษย์
พระบุตรของพระเจ้าตามธรรมชาติของพระเจ้า พระบุตรของมนุษย์ตามธรรมชาติของมนุษย์ ;
แต่ไม่ใช่พระบุตรสององค์ แต่เป็นพระบุตรองค์เดียว
ดังที่คริสตจักรได้ร้องซ้ำอย่างเป็นทางการในหนังสือ Octoechos โทนที่ 6 ในพิธีเวสเปอร์ ว่า :
‘ไม่ถูกแบ่งออกเป็นสองบุคคล แต่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสองธรรมชาติโดยไม่มีการปะปน ’

ดังนั้น ความเชื่อของเราจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่เป็นความเชื่อโบราณ :
เราถือมั่นในความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์นั้นโดยไม่หวั่นไหว
ไม่ยอมรับนวัตกรรมหรือความเชื่อผิดใดๆ ทั้งสิ้น เราสารภาพความเชื่อนี้ เรารับไว้ด้วยความเต็มใจ
และด้วยความเชื่อนี้ เราหวังว่าจะได้รับการช่วยให้รอดพ้นจากความสงสัย
ด้วยพระคุณและความช่วยเหลือของพระเจ้า

นอกจากนี้ เรายังปฏิบัติตามศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมด พิธีกรรมและพิธีการทั้งหมด
รวมถึงประเพณีทางศาสนาทั้งหมด ตามประเพณีและกฎเกณฑ์ของบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์
ด้วยความมั่นคงและไม่หวั่นไหว
เช่นเดียวกับที่นักบุญวลาดิมีร์ชาวกรีกได้นำสิ่งเหล่านี้มาสู่รัสเซีย
และด้วยพระคุณของพระคริสต์ เราจึงยังคงปฏิบัติตามสิ่งเหล่านี้มาจนถึงทุกวันนี้

แต่บัดนี้ถึงเวลาที่จะก้าวไปสู่คำถามต่อไปแล้ว

ส่วนที่ II. เกี่ยวกับหลักคำสอนที่แตกแยก

หลังจากที่ได้ตรวจสอบผลแรกจากสวนบรินที่แตกแยก
และได้สอบสวนความเชื่อนอกรีตของพวกเขาอย่างละเอียดแล้ว
เราต้องเผชิญกับผลอีกอย่างหนึ่งของพวกเขา —เหมือนแอปเปิลโซโดมอีกผล —เพื่อนำมาตรวจสอบ :
คือคำสอนของพวกเขา ซึ่งในฐานะศัตรูของพระศาสนจักรของพระคริสต์
พวกเขาแพร่กระจายจากรังซาตานของบริน , และหว่านมันอย่างลับๆ
ท่ามกลางผู้เชื่อออร์โธดอกซ์ในเมืองและหมู่บ้าน เหมือนวัชพืชท่ามกลางข้าวสาลี

ผู้ตาม Brynsky อ้างว่าหลักคำสอนของพวกเขามีประโยชน์ต่อจิตวิญญาณ

ดังนั้น การสอบสวนนี้จึงต้องตั้งอยู่บนหลักการดังต่อไปนี้ :

คำสอนที่เป็นประโยชน์ต่อจิตวิญญาณ คือคำสอนที่ไม่มีความเท็จ ไม่มีความนอกรีต และไม่มีการหมิ่นประมาทต่อสิงศักดิ์สิทธิ์

แต่หากในหลักคำสอนใดก็ตาม พบว่ามีคำเท็จ คำนอกรีต และการหมิ่นประมาทสิงศักดิ์สิทธิ์ หลักคำสอนนั้นย่อมไม่เป็นประโยชน์ต่อจิตวิญญาณ แต่กลับเป็นอันตรายต่อมัน

ดังนั้น

ขอให้เราตรวจสอบอย่างจริงจังสามประเด็นนี้เกี่ยวกับคำสอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกของบริน :

1) คำสอนของพวกเขาปราศจากความเท็จหรือไม่ ?

2) คำสอนของพวกเขาปราศจากความนอกรีตหรือไม่ ?

3) คำสอนของพวกเขามีการดูหมิ่นสิงศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?

ข้อที่หนึ่ง

บทที่ 1. คำสอนควรมาจากผู้สอนที่ไม่เป็นเท็จ

คำสอนจะถือว่าเป็นความจริงได้ก็ต่อเมื่อมันออกมาจากปากของครูผู้สอนที่ไม่เป็นเท็จ แต่เป็นความจริง

อย่างไรก็ตาม ครูที่แท้จริงคือผู้ที่ไม่ได้รับตำแหน่งครูด้วยความสมัครใจของตนเอง แต่ได้รับการแต่งตั้งโดยคริสตจักรของพระเจ้าผ่านพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์ และถูกส่งออกไปเพื่อประกาศพระวจนะ , เช่นเดียวกับในสมัยของอัครทูต ที่ครูถูกส่งออกไปโดยคริสตจักรผ่านทางพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งเห็นได้ชัดจากหนังสือกิจการของอัครทูต บทที่ 15 ที่เขียนไว้ดังนี้ : 'แก่ผู้ที่กำลังรับใช้พระเจ้าและถือศีลอด ' พระวิญญาณบริสุทธิ์ตรัสว่า 'จงแยกบาร์นาบัสและเซาโลไว้สำหรับงานที่ข้าได้เรียกพวกเขา ' แล้วหลังจากที่พวกเขาได้อดอาหารและอธิษฐาน และวางมือลงบนพวกเขา พวกเขาก็ส่งพวกเขาไป เพราะผู้ที่ถูกส่งโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์เหล่านี้ ได้ลงไปยังเมืองเซเลอูเซีย [81] และอีกครั้งในบทที่ 15 มีเขียนไว้ว่า : 'เรา (คริสตจักรเยรูซาเล็ม) เห็นสมควรแล้ว เมื่อได้ประชุมกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ที่จะส่งผู้ได้รับเลือกไปหาท่าน (คริสตจักรอันทิโอคียา) พร้อมกับบาร์นาบาสและเปาโลที่เรารักยิ่ง ผู้ซึ่งได้เสียงชีวิตเพื่อพระนามของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา : เพราะเราได้ส่งยูดาและสิลาสไปแล้ว ซึ่งทั้งสองก็ประกาศข่าวเดียวกันนี้ด้วย เพราะเรื่องนี้ได้ถูกตัดสินใจโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์และโดยเรา [82] และส่วนที่เหลือตามที่เขียนไว้ที่นั้น

ตามรอยเท้าของอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ หน้าที่การสอนถูกรับช่วงต่อโดยบิชอป พระสงฆ์ และผู้อื่นๆ ที่อยู่ในคณะนักบวชของคริสตจักร พวกเขาได้รับหน้าที่นี้ตามพระประสงค์ของพระวิญญาณบริสุทธิ์ เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งผ่านการเลือกตั้งและการบวชที่ถูกต้อง

ผู้สอนเช่นนี้เป็นความจริง ไม่ใช่ความเท็จ และคำสอนของผู้สอนเช่นนี้เป็นความจริง ไม่ใช่ความเท็จ เพราะมันถูกกล่าวขึ้นโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์

---

[81] กิจการ 13:2 และต่อไป

[82] กิจการ 15:25 และต่อไป

มาพิจารณาเรื่องนี้กัน : ผู้สอนที่ก่อการแตกแยกในเมืองบรินสค์นี้ถูกส่งมาโดยใคร ? โดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ ? หรือโดยคริสตจักรของพระคริสต์ ? ไม่เลย พวกเขาไม่มีคริสตจักร ; พวกเขาได้ปฏิเสธตราประทับของประทานพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งได้รับการประทานในพิธีบัพติศมาผ่านพิธีคริสมาชัน โดยเรียกมันว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์ และพวกเขาไม่มีศีลศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ เนื่องจากพวกเขาไม่มีศีลศักดิ์สิทธิ์ จึงไม่มีพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งเสด็จลงมาบนศีลศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น และเนื่องจากพวกเขาไม่มีพระวิญญาณบริสุทธิ์ จึงไม่ได้รับการแต่งตั้งหรือส่งมาโดยพระองค์เพื่อประกาศและสอน ดังนั้น เนื่องจากไม่ได้รับการส่งมาโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์หรือโดยพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ พวกเขาจึงไม่ใช่ครูที่แท้จริง แต่เป็นครูเท็จ ที่ได้แย่งชิงหน้าที่การสอนมาเป็นของตนเอง เพราะคำสอนของพวกเขาไม่ใช่ความจริง แต่เป็นความเท็จ พระเจ้าได้ตรัสถึงครูผู้สอนเช่นนี้ในคำพยากรณ์ของเยเรมีย์ว่า : ‘เราไม่ได้ส่งผู้พยากรณ์เหล่านี้ แต่พวกเขาก็วิ่งไป ; เราไม่ได้ตรัสกับพวกเขา แต่พวกเขาก็พยากรณ์ ’[83] . แต่ผู้ส่งสารยังกล่าวว่า : ‘หากพวกเขาไม่ได้รับการส่งมา แล้วจะประกาศได้อย่างไร ?’[84] . ดังนั้น หากผู้สอนที่ผิดพลาดไม่ได้รับการส่งมาจากพระเจ้า แล้วพวกเขาได้รับการส่งมาจากใคร ? ความจริงแล้ว ไม่มีใครอื่นนอกจากซาตานเอง ผู้เป็นบิดาแห่งความเท็จและแหล่งที่มาของความไม่ชอบธรรมทั้งปวง ; และไม่ใช่พระวิญญาณบริสุทธิ์ที่ตรัสผ่านริมฝีปากของพวกเขา แต่เป็นวิญญาณแห่งความเท็จ ซึ่งเป็นวิญญาณเดียวกันที่ตรัสผ่านริมฝีปากของผู้เผยพระวจนะเท็จในสมัยของผู้เผยพระวจนะศักดิ์สิทธิ์มีคาห์ เพื่อหลอกลวงอาหับ กษัตริย์แห่งอิสราเอล ; ผู้ใดที่ต้องการ ตามที่บันทึกไว้ใน 1 ราชา บทที่ 22 และใน 2 พงศ์กษัตริย์ บทที่ 18.

บทที่ 2. การสอนควรมาจากครูผู้มีความชำนาญ

นอกจากนี้ :

คำสอนที่แท้จริงคือคำสอนที่ออกมาจากปากของครูผู้มีความชำนาญในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และเต็มเปี่ยมด้วยปัญญาในการสอน ผู้เข้าใจถึงฤทธิ์อำนาจของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และสามารถตีความได้อย่างถูกต้อง เพราะครูไม่เพียงต้องได้รับการอุทิศและแต่งตั้งโดยคริสตจักรผ่านพระวิญญาณบริสุทธิ์ให้ดำรงตำแหน่งการสอน แต่ยังต้องเป็นผู้มีปัญญาสูงสุด และมีจิตใจที่มั่นคงตามคำพูดของพระเจ้าเองที่ตรัสไว้ในคำพยากรณ์ว่า : ‘จงจดจำคำพูดของปุโรหิต และแสวงหาธรรมบัญญัติจากริมฝีปากของเขา ’ ([85]).

อย่างไรก็ตาม คำสอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกนั้น ไม่ได้ออกมาจากริมฝีปากที่รอบคอบเช่นนั้น เพราะผู้สอนของพวกเขาไม่เพียงแต่ไม่ได้รับการแต่งตั้งจากพระศาสนจักรผ่านทางพระวิญญาณบริสุทธิ์ให้ดำรงตำแหน่งครู แต่ยังไม่มีความรู้ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ไม่มีความสามารถที่จะเข้าใจพระคัมภีร์เหล่านั้น และไม่สามารถตีความได้อย่างถูกต้อง แต่เป็นชายคนธรรมดาที่เรียบง่ายมาก หลายคนในจำนวนนั้นเป็นครูของพวกเขา ซึ่งแม้กระทั่งตัวอักษรยังไม่รู้จัก ไม่เพียงเท่านี้ แต่แม้กระทั่งผู้หญิงก็สอนอยู่ท่ามกลางพวกเขา ทั้งที่ตามคำสั่งของอัครทูต

---

[83] เยเรมีย์ 23:21.

[84] โรม 10:15.

[85] มาลาคี 2:7.

พวกเธอควรต้องนิ่งเงียบ : 'ให้ผู้หญิงนิ่งเงียบในคริสตจักร เพราะพวกเธอไม่ได้รับอนุญาตให้พูด ' (, 'เพื่อสอน ') แต่ต้องอยู่ภายใต้การเชื่อฟัง [86] ; และอีกครั้ง : 'ให้ผู้หญิงเรียนรู้ด้วยความนิ่งเงียบและเชื่อฟังอย่างเต็มที่ แต่ข้าพเจ้าไม่อนุญาตให้ผู้หญิงสอน [87] . แต่ในความเชื่อนอกรีตของบริน พวกเขาไม่ฟังคำสั่งของอัครสาวกนั้น และผู้หญิงก็แย่งชิงตำแหน่งผู้สอนไป เพราะคำสอนของพวกเธอไม่ใช่ความจริง แต่เป็นความเท็จ

เพราะเป็นไปไม่ได้ที่คนสามัญชนที่ไม่มีการศึกษา ไม่เพียงแต่จะสอนผู้อื่นอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักคำสอนของศาสนา แต่แม้กระทั่งจะเดินบนทางที่ถูกต้องด้วยตนเอง ก็ยังต้องพึ่งพาความเข้าใจที่ไร้การศึกษาและเรียบง่ายของตนเอง ในขณะที่ดูหมิ่นครูผู้สอนที่แท้จริง ดังนั้น ความเชื่อผิดๆ ความขัดแย้ง และการแตกแยกจึงเกิดขึ้น เพราะผู้ไม่รู้กล้าที่จะตรวจสอบและสอนเรื่องความเชื่อ ดังที่นักบุญอนาสตาซิอุสแห่งนิเคีย และนักบุญยอห์น คริโซสโตม ได้กล่าวไว้อย่างถูกต้องว่า : การไม่รู้จักพระคัมภีร์ และกลายเป็นเหมือนสัตว์ที่ไร้สติ เป็นความชั่วร้ายอย่างยิ่ง ; เพราะความชั่วร้ายนับไม่ถ้วนเกิดจากความไม่รู้พระคัมภีร์ จากสิ่งนี้จึงเกิดภัยร้ายใหญ่หลวงจากความเชื่อผิดๆ จากสิ่งนี้จึงเกิดวิถีชีวิตที่ประมาท การทำงานที่ไร้ผล ความมืดบอดทางจิตวิญญาณ และการหลอกลวงของมาร เพราะเช่นเดียวกับผู้ที่ตาบอดทางกายภาพไม่สามารถเดินบนทางที่ถูกต้องได้ ผู้ที่ไม่รู้จักพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ และไม่มองไปยังแสงสว่างเหล่านั้น ก็จะสะดุด [88]

ส่วนประชาชนของเมืองบรินยา แม้พวกเขาจะไม่รู้จักพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ แต่พวกเขากลับถือว่าตนเองเป็นผู้มีปัญญา และเชื่อว่ากำลังเดินบนทางแห่งความเชื่อที่ถูกต้อง และพวกเขายังกล้าสอนผู้อื่นอีกด้วย และผู้ที่ในหมู่พวกเขาสามารถอ่านและเขียนได้ ซึ่งมีความเข้าใจเล็กน้อยสองประการในจิตใจ ก็ตั้งตัวเป็นนักเทววิทยาผู้ยิ่งใหญ่ และด้วยความหยิ่งยโส ก็โอ้อวดว่าตนเองเป็นครูผู้สอนความเชื่อที่ไม่มีใครเทียบได้ แต่ผู้ที่แท้จริงแล้วเป็นนักเทววิทยาและครูผู้สอนที่แท้จริง — ผู้ที่ได้อุทิศชีวิตมาศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์ ผู้ที่ความลึกลับของคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ได้ถูกเปิดเผยแก่พวกเขา และผู้ที่แสงสว่างอันสมบูรณ์ของเหตุผลได้ส่องถึง — พวกเขากลับเรียกผู้เหล่านี้ว่าเป็นผู้นอกรีต ผู้ที่หลงทาง และผู้ที่ไม่รู้จักทางที่ถูกต้อง ผู้ตาบอดกล่าวกับผู้เห็น : 'ท่านไม่เห็น '; และผู้ที่หลงทางกล่าวกับผู้ที่เดินบนทางที่ถูกต้อง : 'ท่านกำลังเดินผิดทาง '; ส่วนผู้โง่เขลาทำให้ผู้ฉลาดรำคาญ : 'ท่านไม่รู้อะไรเลย ' แต่ขอให้ท่านพิจารณาดูว่า ผู้ใดเห็นแสงสว่างได้มากกว่า : ผู้ที่มองผ่านช่องแคบในวิหารมืดไปยังลานด้านนอก หรือผู้ที่เปิดหน้าต่างและจ้องมองแสงสว่าง ? ใครสามารถถ่ายทอดแสงสว่างแห่งความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์และทางที่ถูกต้องแห่งความศรัทธาที่แท้จริงได้ดีกว่า : ผู้ที่รู้เพียงวิธีอ่านหนังสือแต่เข้าใจน้อยในสิ่งที่อ่าน หรือผู้ที่ไม่เพียงแต่อ่าน แต่ยังเข้าใจอย่างถ่องแท้ในสิ่งที่อ่านและเข้าใจความลึกซึ้งของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ? ครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาและเรียกตัวเองว่าเป็นครูนั้น เป็นผู้สอนที่ดีกว่าผู้มีความรู้

---

[86] 1 โครินธ์ 14:31.

[87] 1 ทิโมธี 2:11.

[88] นักบุญอนาสตาสิอุส , คำถามที่ 78 เกี่ยวกับพระคัมภีร์ ; ข้อความนี้ยังปรากฏในคำนำของนักบุญคริสอสตอมต่อจดหมายของเปาโลด้วย

ซึงไม่ได้เรียกตัวเองว่าเป็นครูด้วยความสมัครใจ
แต่ได้รับการแต่งตั้งโดยพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์หรือไม่ ?

ฉันได้ยินบางคนกล่าวว่า : 'พระคริสต์เจ้าได้รวบรวมกลุ่มอัครสาวกที่ไม่รู้หนังสือ
ผู้เป็นคนเรียบง่ายและไม่มีการศึกษา ; พระองค์ไม่ได้เรียกพวกเขามาหาพระองค์จากหนังสือ
แต่จากตาข่ายของชาวประมง และผ่านทางพวกเขา พระองค์ได้ให้ความรู้และสอนโลกทั้งโลก ' ต่อเรื่องนี
ฉันตอบดังนี้ : พระองค์ทรงรวบรวมผู้ไม่รู้หนังสือ แต่ทรงส่งผู้มีความรู้ ;
พระองค์ทรงเรียกผู้เรียบง่ายและผู้ไม่รู้หนังสือมาหาพระองค์
แต่ทรงส่งนักเทววิทยาผู้ฉลาดไปยังสุดปลายโลก หลังจากทรงเปิดใจพวกเขาให้เข้าใจพระคัมภีร์ [89]
พระองค์ทรงรวบรวมพวกเขาเหมือนครูที่รวบรวมศิษย์ และทรงนำพวกเขาไปกับพระองค์เป็นเวลากว่าสามปี
สอนและชี้แนะพวกเขา และไม่ทรงส่งพวกเขาออกไปประกาศจนกว่า
จนกระทั่งข้าพเจ้าได้สอนพวกเขาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและทำให้พวกเขาเข้าใจพระคัมภีร์ ;
และเมื่อพระองค์ได้เปิดปัญญาของพวกเขาให้เข้าใจพระคัมภีร์
และเติมเต็มพวกเขาด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์ และสอนให้พวกเขาพูดด้วยภาษาแปลกๆ :
แล้วพระองค์จึงส่งพวกเขาออกไปสู่โลกเพื่อประกาศพระวจนะของพระเจ้า

แต่ท่านทั้งหลาย โอ้ ประชาชนแห่งบริน ครูผู้ไม่ได้รับการศึกษา
นักปราชญ์ผู้ไม่รู้หนังสือ จงบอกเราเถิด : เมื่อใดท่านได้เดินร่วมกับพระคริสต์ ?
เมื่อใดท่านได้รับพระวิญญาณบริสุทธิ์ในรูปของลิ้นไฟ ?
เมื่อใดท่านได้เรียนรู้ที่จะพูดด้วยภาษาต่างประเทศ เหมือนที่อัครทูตทั้งหลายได้ทำ ?
จิตใจของท่านได้ถูกเปิดออกเพื่อเข้าใจพระคัมภีร์ เหมือนที่อัครทูตทั้งหลายได้รับหรือไม่ ?
ดังนั้น จงละอายเถิด โอ้ ครูของบริน ผู้ชายและผู้หญิงที่เรียบง่าย ซึงได้แย่งชิงตำแหน่งครูมา
เพราะท่านควรเป็นศิษย์ ไม่ใช่ครู
และควรเรียนรู้จากครูผู้สอนตามหลักคำสอนที่ถูกต้องของพระศาสนจักร
แทนที่จะสอนผู้อื่นด้วยตนเองและสร้างศรัทธาใหม่ ๆ ที่หลากหลายขึ้นมาเอง

บทที่ 3. การสอนของครูควรเป็นไปอย่างถูกต้อง และพฤติกรรมของพวกเขาควรไร้ที่ติ

นอกจากนี้ :

คำสอนที่แท้จริงต้องมาจากครูที่ไม่เพียงแต่เชี่ยวชาญในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
แต่ยังต้องมีความประพฤติที่ไร้ที่ติด้วย ดังที่อัครทูตเปาโลเขียนถึงทิโมธีว่า :
'จงเป็นแบบอย่างในทุกสิ่ง ——ในคำพูด ในความประพฤติ ในความรัก ในความเชื่อ ในความบริสุทธิ์ '[90].
ขอให้เราใส่ใจสองคำแรกของอัครทูตนี้ : 'จงเป็นแบบอย่าง ' (ท่านกล่าว) 'ทั้งในคำพูดและพฤติกรรม '
ซึงจากนี้สามารถเห็นได้ชัดเจนว่าหน้าที่ของครูคืออะไร เพราะครูควรเป็นผู้ที่พูดอย่างชาญฉลาด
และประพฤติตนอย่างไร้ที่ติและบริสุทธิ์เป็นอันดับแรก ; เพราะ 'จงสอน และอย่าทำสิ่งที่ท่านไม่สอน ;
เพราะท่านก็เหมือนกลองที่ดังก้องหรือฉาบที่กระทบกัน '

ส่วนพฤติกรรมของครูผู้ก่อการแตกแยกนั้น มีเพียงพระเจ้าเท่านั้นที่รู้ ;
เราจะไม่ตรวจสอบมัน ; อย่างไรก็ตาม เราจะกล่าวถึงปัญญาและกิจการของครูคนหนึ่งของพวกเขา
ซึงเรียกตัวเองว่าเป็นอัครสาวก ตามที่ผู้อื่นได้บันทึกไว้

ในเมืองหลวงมอสโก ที่โรงพิมพ์หลวง ในห้องสมุด มีหนังสือเล่มเล็กที่มีชื่อว่า
'การหักล้างคำร้องของโซโลเวตสกี ' ซึงถูกเขียนขึ้นในไซบีเรียโดยบุคคลชื่อยูริชาวเซอร์เบีย
ภายใต้การกำกับดูแลของพระสังฆราชแห่งไซบีเรีย พระคุณเจ้าคอร์เนลิอุส ในหนังสือเล่มนั้น บทที่ 5
ยูริได้เขียนเกี่ยวกับครูผู้ก่อการแตกแยกและอัครสาวก คือ พระพ่อลาซารัส ดังต่อไปนี้ :

---

[89] ลูกา 24:45.

[90] 1 ทิโมธี 4:12.

‘เมืองนี (โทโบลสค์) รู้จักลาซาร์ดี เพราะเคยมีช่วงหนึงทีถนนแคบเกินไปสำหรับเขา
จนผู้คนต้องจับแขนเขา (เมือเขาเมา) เพราะเขาไม่สามารถเดินกลับบ้านได้ด้วยตัวเอง และครั้งหนึง
ขณะทีลาซารัสกำลังนังอยู่กับแขกทีบ้านผม
เขาเริมเล่าเรืองนิทานและปริศนาของผู้หญิงสูงอายุ —เช่น
เรืองของหญิงชราคนหนึงทีแม้เธอจะปรารถนาจะกลับเป็นสาวอีกครั้ง แต่กลับคลานถอยหลังไปตามถนน
และเรืองอืนๆ อีกมากมาย อย่างไรก็ตาม
แขกทั้งหลายดูเศร้าหมองและรู้สึกอับอายทีได้ยินคำพูดเช่นนีจากพระสงฆ์
และเมือเขาสังเกตเห็นเช่นนัน ก็กล่าวกับผมว่า : ‘ยูริ !
ทำไมเราจึงมักเริมด้วยเรืองทางจิตวิญญาณ แต่กลับปฏิบัติด้วยวิธีทางโลก ?’
และเมือแขกได้ออกไปแล้ว ฉันจึงเตือนเขาว่า : ‘พ่อลาซารัส !
โปรดพิจารณาดูว่าคริสตจักรของพระคริสต์ได้มาถึงสภาพใดแล้ว และสภาพของมันน่าเวทนาเพียงใด ?
หากเป็นหน้าทีของเราทีจะปฏิรูปมัน ผมก็พูดว่า เราเองก็เสือมทรามมาก
และเรายังเล่าเรืองน่าอับอายด้วย และถนนก็แคบเกินไปสำหรับเราเมือเราเมา :
สิงเหล่านีไม่ใช่ลักษณะของอัครสาวก หรือของครูผู้ถูกพระเจ้าส่งมาเพือปฏิรูปคริสตจักร ;
และในสิงอืนๆ (ยูริกล่าว) ผมได้อ้างคำพูดของออกัสติน ผู้สอนจากตะวันตก ให้เขาฟังว่า :
‘นอกพระศาสนจักรและในภาวะแตกแยก แม้คนใดจะมีความศักดิสิทธิทั้งหมด
ก็ไม่อาจได้รับความรอดได้เพียงลำพัง ’ แต่ลาซารัสตอบกลับด้วยข้อโต้แย้งทีตรงกันข้าม :
‘แล้วประโยชน์อะไรต่อนิคอนและผู้ติดตามทีมีความคิดเห็นคล้ายกันของเขา
หากพวกเขามีตำแหน่งบิชอปและพิธีกรรมศักดิสิทธิทั้งหมด แต่กลับไม่สามารถบรรลุความรอดได้ ?’
ผมตอบเขาว่า : ‘พระนิคอนผู้ศักดิสิทธิไม่ได้แยกตัวออกจากคริสตจักร ; แต่ท่านเอง พระบิดา
ทีได้แยกตัวออกจากพระศาสนจักร กำลังก่อให้เกิดการแตกแยก
และคำพูดของนักบุญออกัสตินนันใช้กับท่านได้ นีคือคำพูดของลาซารัส แต่ทีนี
พระบิดาแห่งโซโลเวตสกี (ยูริกล่าว) โปรดอย่าตัดสินเรา
เหมือนกับว่าผมกำลังเปิดเผยบาปของบุคคลทีจริงใจด้วยความมุ่งร้าย เพราะตัวผมเอง
ซึงเป็นผู้มีบาปมาก ก็ไม่เปิดเผยบาปลับของผู้ทีจริงใจ และไม่พูดด้วยความมุ่งร้ายต่อพีน้อง
แต่เพราะลาซารัส ซึงได้ตั้งตัวเองเป็นอัครสาวก ได้หมินประมาทคริสตจักรอัครสาวก
และก่อให้เกิดความแตกแยกและความวุ่นวายเกียวกับความเชือในหมู่ท่านและทัวทั้งประชาชน :
ด้วยเหตุนี ฉันจึงเตือนท่าน — ไม่ใช่ด้วยความมุ่งร้าย แต่ด้วยความรักพีน้องต่อผู้เชือ —
ถึงอัครสาวกผู้มหัศจรรย์นัน ซึงเมืองนีเป็นพยาน ; และฉันไม่ถือโทษเขาในเรืองนี
และไม่กล่าวร้ายเขาโดยไม่มีเหตุผลหรือโดยเปล่าประโยชน์
เพราะเป็นสิงทีเหมาะสมและจำเป็นทีทุกคนควรรู้ถึงการกระทำและชีวิตของครูผู้รุ่งโรจน์นัน —
ผู้ทีทุกคนปรารถนาจะมอบวิญญาณของตนไว้กับท่าน —
และทีพวกเขาวางรากฐานความรอดของตนบนคำสอนของท่าน — และด้วยหลักคำสอนของท่าน
พวกเขาจึงประณามคริสตจักรอัครสาวกทั้งปวง ” จนถึงตรงนีจากหนังสือของยูริชาวเซอร์เบีย
อย่างไรก็ตาม จากคำบรรยายนี ความคิดของครูผู้แตกแยกและ ‘อัครสาวก ’ ลาซารัส ได้ชัดเจนแก่เราแล้ว
— ชายผู้เชียวชาญในเรืองเล่าทีน่าอับอาย (ไม่ใช่ในพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ) —
และพฤติกรรมทีเสือมทรามของเขาได้ถูกเปิดเผยแล้ว จึงไม่สมควรทีจะนับ ‘อัครสาวก ’
เช่นนีอยู่ในกลุ่มอัครสาวก หรือฟังคำสอนของเขา เว้นแต่เขาจะอยู่ในกลุ่มของ ‘อัครสาวกเทียม ’
และมีทีอยู่ในกลุ่มของ ‘ผู้สอนเท็จ ’ นอกจากนี เรายังไม่คิดว่าผู้สอนทีแยกตัวออกไปคนอืนๆ
จะดีกว่าลาซารัส ; ส่วนทีสามของบทความนีจะแสดงให้เห็นถึงเรืองนี
เพราะไม่เหมาะสมเลยทีคนเช่นนีจะเป็นครู

บทที่ 4. คำสอนที่แท้จริงถูกประกาศอย่างเปิดเผย ไม่ใช่ในความลับ

อีกครั้ง :

หลักคำสอนที่แท้จริงและไม่ถูกบิดเบือนนั้นถูกประกาศอย่างเปิดเผยทุกหนทุกแห่งต่อหน้าทุกคน โดยไม่กลัวใครเลย เช่นเดียวกับหลักคำสอนของอัครทูตที่ถูกประกาศด้วยความกล้าหาญอย่างเต็มที่และไม่มีสิ่งใดขัดขวาง[91] ; ส่วนคำสอนที่ถูกประกาศในความลับ ซ่อนตัวอยู่ในสถานที่ลับๆ นั้น ไม่ใช่คำสอนที่แท้จริง แต่เต็มไปด้วยกลิ่นเหม็นของความเท็จ

ส่วนคำสอนที่ก่อให้เกิดความแตกแยกนั้น ไม่ถูกประกาศอย่างเปิดเผยที่ไหนเลย แต่ถูกสอนอย่างลับๆ ซ่อนตัวอยู่ในห้องใต้ดิน ไม่กล้าแม้แต่จะปรากฏตัวต่อหน้าเรา ; และเช่นเดียวกับค้างคาว (หนูมีปีก) ที่หนีจากแสงสว่างของวันเข้าสู่ซอกหลืบ พวกเขาก็สอน — หรือพูดให้ถูกคือ หลอกลวง—ประชาชนที่ไร้เดียงสาในที่ลับๆ โดยซ่อนตัวจากเรา

เพราะคำสอนของพวกเขาไม่ใช่ความจริง แต่เป็นความเท็จ

บทที่ 5. ความเท็จของกลุ่มแตกแยกเกี่ยวกับปฏิคริสต์

นอกจากนี้ :

หลักคำสอนที่ถูกต้องต้องไม่มีความเท็จใดๆ ทั้งสิ้น ; แต่หากพบความเท็จในหลักคำสอนใดก็ตาม หลักคำสอนนั้นไม่อาจเรียกว่าถูกต้องได้ แต่ต้องเรียกว่าเท็จ

อย่างไรก็ตาม หลักคำสอนของบรินนั้นเต็มไปด้วยคำโกหกและความเท็จ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากข้อความต่อไปนี้

เกี่ยวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์

พวกเขาให้เหตุผลและสอนว่า การมาของปฏิคริสต์ไม่ใช่เหตุการณ์ทางกายภาพ แต่เป็นเพียงการครองราชย์ทางจิตวิญญาณเหนือโลกเท่านั้น และว่าบุคคลที่เรียกว่าปฏิคริสต์นั้น แท้จริงแล้วไม่ได้มีอยู่จริง : และพวกเขากล่าวว่า ปฏิคริสต์ได้ครองราชย์ทางจิตวิญญาณมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยที่มีการปฏิรูปหนังสือในมอสโก ; และราวกับว่ามอสโกคือบาบิโลนและบัลลังก์ของอาณาจักรปฏิปักษ์พระคริสต์ ; และราวกับว่าเวลาการเสด็จมาครั้งที่สองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์และวันพิพากษาได้ใกล้เข้ามาแล้ว และพวกเขาเฝ้ารอคอยตลอดทั้งคืน และบางคนในหมู่พวกเขาได้จุดเทียนไว้รอคอยโดยไม่หลับแม้กระทั่งจนกระทั่งไก่ขัน เหตุผลและคำสอนของพวกเขาในทุกด้านล้วนเป็นเท็จ ขัดแย้งกับพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และกับครูผู้สอนศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักร ผู้ตีความพระคัมภีร์ พระสังฆราชสตีเฟน ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งริยาซันและมูโรม ได้โต้แย้งคำสอนที่ผิดพลาดนี้ของพวกเขาอย่างเพียงพอและถูกต้อง โดยอ้างอิงจากคำพยานที่ไม่อาจผิดพลาดของพระคัมภีร์ ในหนังสือเล่มเล็ก — แต่เต็มไปด้วยความรอบคอบและปัญญาทางจิตวิญญาณ — ซึ่งท่านได้ตั้งชื่อว่า : “สัญญาณการมาของปฏิคริสต์และสิ้นยุค ” ซึ่งได้พิมพ์ขึ้นที่มอสโกตามคำสั่งของพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ ในปี 7212 นับตั้งแต่การสร้างโลก และ 1705 นับตั้งแต่การประสูติของพระวจนะในเนื้อหนัง

แต่เนื่องจากหนังสือเล่มนั้นแทบจะหาไม่พบในเขตสังฆมณฑลของเรา และอยู่ในความครอบครองของผู้คนเพียงไม่กี่คน : ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะหักล้างคำสอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกและผิดพลาดนั้นอย่างสั้นๆ ที่นี่ โดยอ้างอิงจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เดียวกัน

---

[91] กิจการ 28:31.

เพื่อต่อต้านผู้ก่อการแตกแยกและครูผู้สอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกในเขตสังฆมณฑลของเรา
ซึ่งซ่อนตัวจากเราในบ้านที่พวกเขาได้ทำให้เสื่อมทราม และลับๆ หว่านเมล็ดฟางแห่งความเชื่อผิดๆ
ของพวกเขาท่ามกลางประชาชนผู้บริสุทธิ์

เราประกาศว่า ทุกการคาดเดาและคำสอนที่ก่อให้เกิดการแตกแยกเกี่ยวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์
บาบิโลน และการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสต์ ล้วนเป็นเท็จโดยสิ้นเชิง นั่นคือ
เมื่อพิจารณาจากทุกบทที่เกี่ยวข้องในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
และตามที่ผู้ตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ได้ชี้ให้เห็น

1) จากตัวบุคคลของปฏิปักษ์พระคริสต์เอง
2) จากสถานที่ที่ปฏิปักษ์พระคริสต์จะมาจาก และที่เขาจะครองราชย์
3) จากจำนวนปีที่เขาจะครองราชย์
4) จากกิจการที่เขาจะกระทำ

แต่ก่อนอื่น ให้ผู้สอนที่แบ่งแยกและไม่รู้เรื่อง
รวมถึงลูกศิษย์ของพวกเขาที่ฟังคำสอนนั้น ได้เข้าใจสิ่งนี้ : ว่าชื่อ 'ปฏิคริสต์ '
ซึ่งหมายถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์ มีความหมายเฉพาะในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
(ดังที่พระสังฆราชสตีเฟนได้อธิบายไว้ด้วยคำอุปมาในบทความของท่าน ซึ่งการอธิบายนี้เหมาะสม
คล้ายคลึง และจำเป็น ; เพื่ออธิบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น : ทั้งโดยความคล้ายคลึงและในความเป็นจริง
ตามธรรมชาติของเรื่องนั้นเอง สำหรับบุคคลที่พยายามจะเป็นแอนติคริสต์

ในเชิงอุปมาหรือโดยทางอุปมา ชื่อ 'ปฏิคริสต์ ' มักถูกใช้กับหลายคน ; แต่ในสาระสำคัญ
ในความเป็นจริง และในพฤติกรรม มันเกี่ยวข้องเฉพาะกับปฏิคริสต์เพียงผู้เดียวที่จะมาในปลายโลก
ท่านเข้าใจหรือไม่ โอ้ ผู้สอนที่ผิด ? ไม่
เพราะชื่อของพระคริสต์นั้นต้องถูกเข้าใจเป็นสัญลักษณ์และตัวอย่าง

ชื่ออันศักดิ์สิทธิ์และน่านับถือที่สุดของพระผู้ช่วยให้รอดของเรา คือ 'คริสต์ '
มักถูกใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือโดยอุปมาอุปไมย
สำหรับผู้ที่ได้รับการเจิมจากพระเจ้าทั้งหมด รวมถึงกษัตริย์คริสเตียน
เช่นเดียวกับในพันธสัญญาเดิม ที่ซาอูล กษัตริย์แห่งอิสราเอล ถูกดาวิดเรียกว่า 'คริสต์ '
โดยดาวิดกล่าวว่า : 'อย่าให้ข้าพเจ้ายกมือขึ้นต่อต้านเขา เพราะเขาคือคริสต์ของพระเจ้า ' ([92])
ซึ่งหมายความว่า 'เขาคือผู้ที่พระเจ้าทรงเจิม ' เพราะนี่คือความหมายของชื่อ 'คริสต์ ':
ผู้ที่พระเจ้าทรงเจิม และดาวิดเองก็เรียกตัวเองว่า 'คริสต์ '
เมื่อเขาได้รับการช่วยเหลือจากศัตรูที่กำลังไล่ตามเขา และได้ขอบคุณพระเจ้าว่า :
'บัดนี้ข้าพเจ้ารู้แล้วว่าพระเจ้าได้ทรงช่วยคริสต์ของพระองค์ '[93] แต่ในแง่ของสาระแท้ การดำรงอยู่
และพระราชกิจของพระองค์ ชื่อศักดิ์สิทธิ์นี้จึงเป็นของพระคริสต์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

และอีกครั้ง : ชื่ออันทรงเกียรติ 'บุตรของพระเจ้า ' นี้ ในความหมายเชิงอุปมา
เป็นสิ่งที่ร่วมกันของคริสตชนทุกคน ; เพราะผู้เชื่อทุกคน (ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้)
อาจถูกเรียกว่าบุตรของพระเจ้าโดยพระคุณ พระเจ้าเอง saying :
'ท่านทั้งหลายจะเป็นบุตรชายและบุตรสาวของเรา '[94] . ส่วนเกี่ยวกับธรรมชาติที่แท้จริงนั้น
เป็นของเฉพาะพระเยซูคริสต์ พระเจ้าของเรา
โดยธรรมชาติของพระองค์เองส่วนเกี่ยวกับธรรมชาติที่แท้จริงนั้น เป็นของเฉพาะพระเยซูคริสต์
พระเจ้าของเรา โดยธรรมชาติของพระองค์เอง

ดังนั้น ท่านต้องเข้าใจเรื่องนี้เกี่ยวกับชื่อของปฏิคริสต์

---

[92] 1 พงศ์กษัตริย์ 24:7.

[93] สดุดี 19:7.

[94] 2 โครินธ์ 6:18.

เพราะมีผู้ต่อต้านพระคริสต์และสัจธรรมของพระองค์มาแล้วมากมาย
และปัจจุบันก็มีอยู่มากมาย ดังที่นักบุญยอห์นผู้เป็นนักเทววิทยาได้กล่าวไว้ว่า : 'ลูกๆ ของเรา
นี่คือชั่วโมงสุดท้าย และดังที่ท่านทั้งหลายได้ยินว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์จะมา
ดังนั้นบัดนี้ก็มีผู้ต่อต้านพระคริสต์มากมายแล้ว '[95] .
และท่านยังกล่าวถึงเรื่องเดียวกันนี้อีกว่า :
'ทุกวิญญาณที่ไม่ยอมรับว่าพระเยซูคริสต์ได้เสด็จมาในเนื้อหนัง '
(เช่นเดียวกับผู้บูชาภาพปั้นและชาวยิวที่ไม่เชื่อในสมัยนั้น ซึ่งไม่ยอมรับพระองค์
และเช่นเดียวกับชาวตุรกี ชาวตาตาร์ และชาวยิวกลุ่มเดียวกันในปัจจุบัน ซึ่งไม่ยอมรับพระองค์
รวมถึงทุกคนใต้ฟ้าที่ไม่รู้จักพระเจ้า), ไม่ใช่จากพระเจ้า : และนี่คือผู้ต่อต้านพระคริสต์
ซึ่งท่านได้ฟังว่าเขาจะมา และตอนนี้เขาอยู่ในโลกแล้ว [96] .
นักบุญยอห์นผู้เป็นนักเทววิทยาได้ประกาศไว้ แม้ในช่วงชีวิตของเขาเอง
ว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์อยู่ในโลกแล้ว แล้ว Antichrist
นั้นอยู่ในโลกอย่างไรในช่วงสมัยของอัครสาวก ? ต้องเข้าใจ (ตามคำอธิบายของผู้วิจารณ์)
ว่าเขาไม่ได้ปรากฏตัวด้วยตัวตนของเขาเอง แต่ปรากฏตัวผ่านผู้บุกเบิกของเขา เช่น ซิโมนผู้วิเศษ
(Simon the Magus) ผู้อ้างตัวว่าเป็นพระคริสต์ และผู้บุกเบิกอื่นๆ ของ Antichrist ที่คล้ายคลึงกัน
เพราะวิญญาณที่ต่อต้านพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้า
ซึ่งจะมาทำงานในตัวผู้ต่อต้านพระคริสต์ที่แท้จริงนั้น ได้ทำงานอยู่ในสมัยนั้น
และกำลังทำงานอยู่ในผู้บุกเบิกของเขาในปัจจุบัน ; และด้วยเหตุนี้
จึงมีการกล่าวไว้ทั้งในสมัยนั้นและในปัจจุบันว่า
ผู้ต่อต้านพระคริสต์นั้นอยู่ในโลกแล้วในความหมายเชิงสัญลักษณ์ ไม่ใช่ในความเป็นจริง
เพราะในสมัยก่อนนั้น มีผู้ต่อต้านพระคริสต์ — คือ
นักเวทมนตร์และนักคาถาที่อ้างชื่อพระคริสต์ — รวมถึงผู้ข่มเหงและทรมานคริสตชน เช่น เนโร,
ดิโอคลีเทียน , มักซิมิอัน , จูเลียนผู้ละทิ้งความเชื่อ , และผู้อื่นที่คล้ายคลึงกับพวกเขา :
พวกเขาคือผู้เบียงเบนความเชื่อ ผู้ต่อต้านความจริงของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
บางคนได้ดูหมิ่นความเป็นพระเจ้าของพระคริสต์ เช่น กลุ่มอาริอาน ;
บางคนปฏิเสธการจุติของพระบุตรของพระเจ้า เช่น เนสทอริอุส ;
และยังมีอีกกลุ่มที่คิดค้นความเชื่อผิดๆ ที่ขัดแย้งกับความเชื่อที่แท้จริง
(เช่นที่กลุ่มบรินิอันทำอยู่ในปัจจุบัน): พวกนี้คือผู้ต่อต้านพระคริสต์
ซึ่งเรามักเรียกพวกเขาว่าเป็นผู้บุกเบิกของปฏิปักษ์พระคริสต์ และในปัจจุบันนี้
มีผู้คล้ายคลึงกับผู้ต่อต้านพระคริสต์รุ่นแรก ; เพราะพวกเขาคือนักเวทที่ละทิ้งความเชื่อ
ซึ่งได้มอบตัวให้ปีศาจและกระทำต่อต้านพระคริสต์ร่วมกับปีศาจเหล่านั้น ;
พวกเขายังเป็นผู้ข่มเหงคริสตจักรของพระคริสต์ เช่นเดียวกับชาวอากาเรียน ;
และพวกเขาคือผู้ที่หลงทางเข้าสู่ความเชื่อผิดๆ ต่างๆ
เช่นเดียวกับผู้ต่อต้านความเชื่อและชาวบรินี アン ทั้งหมดนี้คือผู้ต่อต้านพระคริสต์
ผู้เป็นผู้บุกเบิกของบุคคลที่ปรารถนาจะเป็นผู้ต่อต้านพระคริสต์เอง
และเป็นผู้ต่อต้านพระคริสต์ เพราะผู้ใดที่ต่อต้านพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์
ก็เท่ากับต่อต้านพระคริสต์ ; ผู้ใดที่ข่มเหงพระศาสนจักรของพระคริสต์ ก็เท่ากับข่มเหงพระคริสต์ ;
ผู้ใดที่ดูหมิ่นหลักคำสอนออร์โธดอกซ์แห่งความเชื่อและประเพณีของพระศาสนจักร
ก็เท่ากับดูหมิ่นพระคริสต์ และเป็นผู้ต่อต้านพระคริสต์

---

[95] 1 ยอห์น 2:18.

[96] 1 ยอห์น 4:3.

ตัวผู้ต่อต้านพระคริสต์เองจะปรากฏตัวก่อนสิ้นยุคนี
ไม่ใช่ในรูปของผู้เตรียมทางอีกต่อไป แต่ในรูปที่แท้จริงของตัวเขาเอง
สิ่งเดียวกันนี้ก็ใช้กับบาบิโลนด้วย
ซึ่งได้รับการเข้าใจอย่างชัดเจนในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ :
ทั้งในความหมายเชิงสัญลักษณ์และความหมายตามตัวอักษร ในความหมายเชิงอุปมา
อะไรก็ตามที่เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยความไร้กฎหมาย อาจถูกเรียกว่าบาบิโลน ;
แต่ในความหมายตามตัวอักษร มีเพียงเมืองบาบิโลนเดียวที่กล่าวถึงในพระคัมภีร์
ซึ่งตั้งอยู่ในคาลเดีย ซึ่งเป็นที่ตั้งของบัลลังก์จักรวรรดิเปอร์เซียด้วย ดังนั้น
นักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรีย ได้เขียนไว้ในคำอธิบายของเขาเกี่ยวกับหนังสือวิวรณ์
เกี่ยวกับคำเหล่านี้ : 'บาบิโลนผู้ยิ่งใหญ่ แม่ของหญิงโสเภณี และอื่นๆ '; และอีกครั้ง
'ข้าพเจ้าเห็นหญิงที่เมาสุรา และอื่นๆ ', ข้อความกล่าวว่า : 'นี่คือชื่อที่บาบิโลนโบราณได้รับ
คือหญิงโสเภณีแห่งความสุข นั่นคือ เมืองของหญิงโสเภณีที่ชื่นชมยินดีในความโสเภณีของพวกเธอ
ผู้เป็นนายของนักเวทมนตร์และนักคาถา '; และเยรูซาเล็มโบราณ
(ซึ่งในคำพยากรณ์ของเยเรมีย์ถูกเปรียบเทียบกับบาบิโลนในเรื่องการล่วงประเวณีของเธอ)
'เจ้าเหมือนหญิงโสเภณี [97] '; และกรุงโรมโบราณถูกเรียกว่าบาบิโลนในจดหมายของเปโตร [98] . แต่พระเจ้า
(และนี่คือจุดสำคัญ) เรียกผู้ปกครองของชาวเปอร์เซีย , บาบิโลน , ผู้หญิงโสเภณี , และทุกเมืองอื่น ๆ
ที่ชื่นชมยินดีในการฆ่าคนและเลือดสาด [99] .
จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของนักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรีย จากคำพูดของเขา ชัดเจนว่า โดยทางอุปมา
ทั้งเยรูซาเล็มโบราณและโรมโบราณ รวมถึงเมืองใดก็ตามที่เต็มไปด้วยความไร้กฎหมาย
ล้วนถูกเรียกว่าบาบิโลน : แต่ในความหมายที่สูงสุดหรือความหมายที่แท้จริง
มีบาบิโลนเพียงแห่งเดียวเท่านั้น — นั่นคือบาบิโลนของชาวคาลเดีย
ซึ่งก็คือบาบิโลนของชาวเปอร์เซียด้วย ที่ซึ่งกษัตริย์คูโรสแห่งเปอร์เซีย
ผู้สืบต่อจากดาริอุสแห่งมีเดีย ได้สถาปนาราชวงศ์เปอร์เซียขึ้น
เมื่อได้อธิบายชื่อของ "ปฏิคริสต์ " และ "บาบิโลน " ให้แก่ผู้ที่ไม่รู้แล้ว
ก็ขอให้เรามาพิจารณาถึงสถานการณ์ที่กล่าวถึงข้างต้น
ซึ่งจะทำให้คำสอนที่ผิดเพี้ยนและก่อให้เกิดความแตกแยกเกี่ยวกับ "ปฏิคริสต์ " "บาบิโลน " และ
"วันพิพากษา " ถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน
ประการแรก
ประเด็นแรกเกี่ยวข้องกับตัวตนของแอนติคริสต์เอง
กลุ่มผู้แตกแยกสอน (ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้)
ว่าการมาของแอนติคริสต์จะไม่เกิดขึ้นในความเป็นจริง แต่เพียงในจินตนาการ (ตามเหตุผลของพวกเขา)
เพื่อปกครองโลกนั้น ในขณะที่ตัวบุคคลของแอนติคริสต์เอง จะไม่มีอยู่จริง
อย่างไรก็ตาม เราได้นำผู้สอนที่ไม่มีข้อผิดพลาด คือ นักบุญเปาโลอัครสาวก
และผู้สอนศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ ของพระศาสนจักรที่ร่วมอยู่กับท่าน มาต่อต้านความเท็จของพวกเขา
อัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ ได้เขียนถึงชาวเทสซาโลนิกาว่า :
'อย่าให้ใครหลอกลวงท่านด้วยวิธีใดก็ตาม ; เพราะหากไม่มีการละทิ้งความเชื่อเกิดขึ้นก่อน
และผู้ไม่ชอบธรรมถูกเปิดเผย —ลูกแห่งความพินาศ ผู้เป็นศัตรู
และผู้ที่ยกตัวเองขึ้นเหนือทุกสิ่งที่เรียกว่าพระเจ้าหรือวัตถุบูชา —
จนเขาได้นั่งในพระวิหารของพระเจ้า แสดงตัวว่าเป็น God[100]

---

[97] เยเรมีย์ 1:3.

[98] 1 เปโตร 5:13.

[99] นักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรีย , Homilies 18, Chapter 17, folio 81.

เกียวกับบุคคลนี นักบุญอัครสาวกได้กล่าวถึง โดยนักบุญยอห์น คริโซสโตม ผู้เป็นพยานทีสัตย์จริงและผู้ตีความจดหมายของเปาโล ได้ประกาศว่า : ‘ทีนีท่านกำลังกล่าวถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์ และท่านกำลังเปิดเผยความลึกลับอันยิงใหญ่ ’ การละทิงความเชือคืออะไร ? ท่านเรียกผู้ต่อต้านพระคริสต์เองว่า ‘การละทิงความเชือ ’ เพราะเขาถูกกำหนดไว้ทีจะทำลายผู้คนจำนวนมากและนำพวกเขาให้หลงทาง เพือล่อลวง แม้กระทังผู้ถูกเลือก หากเป็นไปได้ [101] ; และท่านยังเรียกเขาว่า ‘คนแห่งบาป ’ เพราะเขาจะก่อความชัวร้ายนับไม่ถ้วนและยุยงผู้อืนให้กระทำการชัวร้าย ; และท่านเรียกเขาว่า ‘บุตรแห่งความพินาศ ’ เพราะเขาเองก็จะพินาศไปด้วย แล้วผู้นีคือใคร ? เป็นซาตานหรือไม่ ? ไม่เลย ; แต่เป็นชายคนหนึง ซึงรับเอาการกระทำทังหมดของซาตานมาทำ ดังนัน คริโซสโตม ผู้ตีความคำสอนของเปาโล ได้กล่าวไว้จนถึงจุดนี เช่นเดียวกัน นักบุญเอฟเรม ในคำบรรยายของเขาเกียวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์ ได้กล่าวว่า : ‘ซาตานเองจะไม่เกิดมา แต่ผู้หนึงทีมีนิสัยชัวร้ายอย่างยิงจะมาในรูปลักษณ์ของเขา เหมือนโจร ’[102] .

ขอให้ชาวบรินยาได้ฟังและพิจารณาให้ดีว่า เมืออัครสาวกเปาโล นักบุญยอห์น คริโซสโตม และนักบุญเอฟเรมกล่าวถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์ พวกเขากำลังพูดถึงใครอยู่ : เป็นสิงมีชีวิตทางจิตวิญญาณหรือไม่ ? หรือว่าไม่ใช่สิงมีชีวิตทีมีอยู่จริง ซึงพวกเขาไม่เรียกว่าซาตาน —ผู้เป็นปฏิคริสต์ทีมองไม่เห็นและเป็นเพียงแนวคิด — แต่เป็นมนุษย์เนือหนัง ทีมองเห็นได้ด้วยตา ?

และนักบุญฮิปโพลิตุส ผู้เป็นมรณสักขี ในคำเทศนาของเขาสำหรับวันอาทิตย์ก่อนเข้าพรรษา [103] และนักบุญแอนดรูว์ อัครสังฆราชแห่งซีซาเรียในแคปปาโดเซีย ในคำอธิบายของเขาเกียวกับหนังสือวิวรณ์บทที 7 ก็ระบุเช่นกันว่า แอนติคริสต์จะเกิดขึนจากเชือสายใด นันคือจากเผ่าดาน ซึงมีเชือสายยิว [104] . นักบุญเอฟเรม ในคำเทศนาทีกล่าวถึงข้างต้น รวมถึงนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ก็กล่าวถึงเรืองนีเช่นกันว่า เขาจะเกิดไม่ใช่จากการแต่งงานทีถูกต้องตามกฎหมาย แต่เกิดจากการล่วงประเวณี จากหญิงทีถูกทำลายด้วยบาปล่วงประเวณี [105] . เช่นเดียวกัน นักบุญฮิปโพลิตุส ผู้เป็นมรณสักขี ได้ให้การเป็นพยานว่า : ‘ศัตรูจะมาปรากฏบนโลกนีจากภรรยาทีไม่บริสุทธิ ’[106] จากคำให้การเหล่านี ชัดเจนว่า แอนติคริสต์ จะไม่ใช่สิงมีชีวิตทางจิตวิญญาณ แต่เป็นสิงมีชีวิตทางกายภาพและทางเนือหนัง ซึงมีชะตากรรมทีจะปรากฏตัวขึนในช่วงปลายโลก

ทีนี ผู้เชือออร์โธดอกซ์ทุกคนทีมีสติสัมปชัญญะต้องตัดสินด้วยตนเองว่าควรเชือใครดีกว่า : ผู้สอนผิดอย่าง Bryn ทีอ้างว่าการมาของปฏิคริสต์จะไม่เกิดขึนในความเป็นจริง แต่เขาจะครองราชย์เพียงในจินตนาการเท่านัน ? หรือจะเชืออัครสาวกเปาโลผู้ศักดิสิทธิ ผู้ตีความคำสอนของท่านคือนักบุญคริสอสตอม นักบุญฮิปโพลิตุสผู้พลีชีพ นักบวชแอนดรูว์ ผู้อาวุโสเอฟเรม และนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส

---

[100] 2 เทสซาโลนิกา 2:3 และ 4.

[101] มัทธิว 24:24.

[102] คำเทศนา 106, หน้า 268 ด้านหลัง .

[103] หน้า 126, ด้านหลัง .

[104] หน้า 33.

[105] นักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส , หนังสือ 4, บท 27.

[106] หน้า 128, ด้านหลัง

ซึงทุกคนยืนยันการมีอยู่ของปฏิปักษ์พระคริสต์ในทุกด้าน และอธิบายถึงเชือสายของเขา
รวมถึงเปิดเผยวิธีการเกิดของเขา ?

ปากของพระคริสต์คือปากของเปาโล ; ปากของเปาโลคือปากของคริสอสตอม ; และปากของคริสอสตอม
พร้อมทังปากของบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิอืน ๆ ทีถูกกล่าวถึงร่วมกับท่าน
คือปากของพระคริสต์อย่างแท้จริง
จะมีความเห็จใดทีพบได้ในปากอันทรงเกียรติและศักดิสิทธิเช่นนี ?

แต่ริมฝีปากของครูสอนเท็จแห่งบรินนันเป็นของใคร ? แท้จริงแล้ว
ริมฝีปากของพวกเขาคือริมฝีปากของซาตานเอง
ผู้ทีพระเยซูคริสต์เจ้าของเราได้ตรัสไว้ในพระวรสารศักดิสิทธิว่า :
'เขาเป็นผู้ฆ่าคนตังแต่แรกเริม และไม่อยู่ในความจริง เพราะไม่มีความจริงในตัวเขา
เมือเขาพูดความเห็จ เขาก็พูดตามธรรมชาติของตนเอง
เพราะเขาเป็นผู้พูดเห็จและเป็นบิดาแห่งความเห็จ' ([107]).

เพราะพวกบรินีอันพูดเห็จ โดยอ้างว่าการมาของปฏิคริสต์จะไม่เป็นการมาทางกายภาพ
แต่เป็นการมาทางจิตวิญญาณเท่านัน

ข้อพิจารณาทีสองเกียวข้องกับสถานที คือสถานทีทีปฏิปักษ์พระคริสต์จะมาจาก
และทีเขาจะครองราชย์

พวกเขาพูด —หรือควรกล่าวว่า กลุ่มบรินยานทีแตกแยกนันกำลังหมินประมาท —
ราวกับว่าปฏิปักษ์พระคริสต์จะครองราชย์ในมอสโก
และพวกเขาเรียกเมืองทีพระองค์ครองราชย์นันว่าบาบิโลน พร้อมทังด่าทอมันอย่างน่าอับอาย

อย่างไรก็ตาม เราจะพิจารณาเรืองนี : ว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ —
ซึงเป็นสิงมีชีวิตทีจับต้องได้ มนุษย์จริง (ไม่ใช่จิตวิญญาณทีมองไม่เห็น)—
จะปรากฏขึนจากทีใด ซึงบาบิโลนควรเกิดขึนจากทีนัน
ไม่ว่าจะจากสิงทีจินตนาการขึนหรือจากสิงทีเป็นจริง : หากเป็นจากโลกแห่งจินตนาการ
แล้วไม่เพียงแต่มอสโก แต่ทุกเมือง (ดังทีกล่าวไว้ก่อน)
และทุกสถานทีทีมีการกระทำผิดกฎหมายในรูปแบบใดก็ตาม ก็ถูกเรียกว่าบาบิโลนในเชิงเปรียบเทียบ ;
และจิตวิญญาณทีเต็มไปด้วยบาปก็ถูกเรียกว่าบาบิโลน
เช่นเดียวกับจิตวิญญาณทีชอบธรรมซึงถูกเรียกว่าเยรูซาเล็ม และบรินยา
ซึงอ้างว่าตนเองเป็นเมืองศักดิสิทธิ ก็ไม่ได้ปราศจากบาปแต่อย่างใด : เพราะครรภ์ของสาวพรหมจารี
ผู้หญิง และหญิงทียังไม่แก่ ซึงกลับมาจากทีนัน
เป็นพยานว่าเมืองนันอาจถูกเรียกว่าบาบิโลนได้อย่างแท้จริง
เพราะไม่ทราบว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์จะเกิดขึนจากบาบิโลนใด —จากมอสโก หรือจากบรินยา ?

แต่ผู้ต่อต้านพระคริสต์ ซึงมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าความเป็นนามธรรม
ต้องเกิดขึนจากสิงทีเป็นรูปธรรม จากบาบิโลนทีแท้จริง ซึงตังอยู่ในดินแดนของชาวคาลเดีย
(และไม่ใช่ในรัสเซีย), ตังอยู่ริมแม่นำยูเฟรติส (และไม่ใช่ริมแม่นำมอสโก)
เพราะจากทีนันเองทีนิมโรด [108] ผู้สร้างหอคอยบาเบลและผู้ก่อความทุกข์ทรมานคนแรกใต้ฟ้า
ได้เริมขยายอำนาจการปกครองของเขา เพราะเช่นเดียวกับทีนิมโรดเป็นผู้ก่อความทุกข์ทรมานคนแรก
ผู้ก่อความทุกข์ทรมานคนสุดท้าย คือผู้ต่อต้านพระคริสต์ ก็ต้องมาจากทีนันเช่นกัน

และเนืองจากว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์จะปรากฏตัวจากบาบิโลนแห่งชาลเดียน ดังนัน
นักบุญแอนดรูว์ผู้ไม่ผิดพลาดจึงได้ยืนยันไว้ว่า , ผู้เป็นอาร์คบิชอปแห่งซีซาเรีย
(และไม่ใช่ชายคนใดจากบริน) ได้ให้การยืนยันในคำอธิบายของเขาเกียวกับหนังสือวิวรณ์

---

[107] ยอห์น 8:44.

[108] ปฐมกาล 10:9.

ซึงในบทที 9 เขากล่าวไว้ดังนี : นีเป็นการอ้างถึงแม่น้ายูเฟรติส
เพราะผู้ต่อต้านพระคริสต์จะปรากฏตัวจากดินแดนเหล่านั้น [109] ; และอีกครั้งในบทที 17 เขากล่าวว่า :
แอนติคริสต์จะมาจากดินแดนทางตะวันออกของเปอร์เซีย ซึงชนเผ่าดาน
ผู้สืบเชือสายจากรากเหง้าของชาวยิว พร้อมด้วยกษัตริย์อืน ๆ จะข้ามแม่น้ายูเฟรติส และอืน ๆ
อีกมากมาย [110] .

ดูเถิด จงใส่ใจในสิงทีกล่าวไว้ทีนีเกียวกับบาบิโลน !
นันคือเมืองทีตังอยู่ในคาลเดียระหว่างสองแม่น้า คือแม่น้าไทกริสและแม่น้ายูเฟรติส ; ทีนัน
หลังจากราชวงศ์อัสซีเรีย จักรวรรดิเปอร์เซียได้เริมต้นขึนภายใต้การปกครองของคิรูส

แต่สิงนีก็ชัดเจนจากหนังสือวิวรณ์เอง ซึงมีข้อความกล่าวถึงบาบิโลนไว้มากมาย :
และเมือหนังสือวิวรณ์ถูกเขียนขึน เมืองมอสโกนันยังไม่ได้มีอยู่เลยใช่หรือไม่ ?
เพราะทีกล่าวถึงในหนังสือวิวรณ์นัน ไม่ใช่กรุงมอสโกในเชิงสัญลักษณ์
แต่คือกรุงบาบิโลนของชาวคาลเดีย —และทีจริงแล้วคือกรุงบาบิโลนของชาวเปอร์เซียในอดีต —
ทีปรากฏในหนังสือวิวรณ์ : เพราะผู้ต่อต้านพระคริสต์จะเกิดขึนจากกรุงบาบิโลนนัน
ไม่ใช่จากกรุงมอสโก

เรามาแน่ใจกันด้วยว่า ผู้ต่อต้านพระคริสต์จะครองราชย์อยู่ทีใด
หลังจากทีเขาปรากฏตัวขึนจากบาบิโลนของชาวคาลเดียนัน

ท้งนักบุญฮิปโพลิตัสและนักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรีย
รวมถึงบรรดาบิดาศักดิสิทธิท่านอืน ๆ ต่างประกาศว่า เขาจะครองราชย์ในเยรูซาเล็ม ,
เพราะทีนันคือทีซึงอาณาจักรของชาวยิวเคยตังอยู่ และเขาจะฟืนฟูมันขึนใหม่ ;
และเขาจะสร้างวิหารทีคล้ายกับวิหารของโซโลมอน
บนสถานทีเดียวกันทีวิหารของโซโลมอนเคยตังอยู่ และเขาจะนังอยู่ทีนันในฐานะพระเจ้า [111] .

เพราะชาวบรินีนันกำลังพูดเท็จเมือกล่าวว่าอาณาจักรของปฏิปักษ์พระคริสต์จะตังอยู่ที
'มอสโก

ข้อพิจารณาทีสาม เกียวกับระยะเวลาการครองราชย์ของปฏิปักษ์พระคริสต์

พวกบรินยานกล่าวว่า
แอนติคริสต์จะครองราชย์ในมอสโกตังแต่เวลาทีการเขียนใหม่พระคัมภีร์เริมขึน

มาดูกันว่า การปฏิรูปหนังสือพิธีกรรมในมอสโกเริมขึนเมือใด
มันเริมขึนในสมัยการครองราชย์ของซาร์และแกรนด์ปรินซ์ อเล็กเซย์ มิคาอิลอวิช ผู้เคร่งศาสนา
ผู้ล่วงลับไปแล้ว และในสมัยการดำรงตำแหน่งของสมเด็จพระสังฆราชนิคอน

นิคอนถูกปลดจากตำแหน่งผู้ประมุขในฤดูร้อนปี 7175

ปีปัจจุบันคือปี 7217

นับตังแต่การถอดถอนนิคอนจนถึงปีปัจจุบัน ได้ผ่านไปแล้วกว่าสีสิบปี

และเกียวกับรัชสมัยของปฏิคริสต์
นักบุญฮิปโพลิตุสและบรรดาบิดาศักดิสิทธิท้งหลายกล่าวว่า
มันจะคงอยู่เพียงครึงปีกับอีกหนึงในสีปีเท่านัน เช่นเดียวกับทีพระเยซูคริสต์เจ้าของเรา
เมือเสด็จมาปรากฏบนโลก ได้ตรัสกับโลกว่า : ‘[112] ’

ดังนัน ชาวบรินยานจึงกำลังโกหกเมือกล่าวว่า
แอนติคริสต์ได้ครองราชย์ในมอสโกมาแล้วกว่าสีสิบปี

---

[109] หน้า 43.

[110] หน้า 76.

[111] นักบุญฮิปโพลิตุส , หน้า 127 และ 129 ด้านหลัง , และนักบุญแอนดรูว์ , หน้า 49 และ 101.

[112] หน้า 130 และ 131.

จากส่วนทีสี
เราจะพิจารณาการกระทำทีปฏิปักษ์พระคริสต์จะกระทำนักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวถึงการกระทำของปฏิปั
กษ์พระคริสต์ โดยระบุว่าเขาจะทำการอัศจรรย์ : ด้วยความอนุญาตของพระเจ้า
แต่ด้วยความช่วยเหลือของปีศาจ เขาจะสร้างปาฏิหาริย์อันยิงใหญ่เพือหลอกลวงผู้คน ;
อย่างไรก็ตาม ปาฏิหาริย์เหล่านีเป็นเพียงการหลอกลวงเท่านัน และไม่มีผลใดต่อความรอดของมนุษย์
นักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวถึงการกระทำของปฏิคริสต์
โดยระบุว่าเขาจะทำการอัศจรรย์อันน่าทึง : เพราะด้วยความอนุญาตของพระเจ้า
และด้วยความช่วยเหลือของปีศาจ เขาจะสร้างปาฏิหาริย์อันยิงใหญ่เพือหลอกลวงมนุษยชาติ ;
แต่ปาฏิหาริย์เหล่านีจะไม่เป็นความจริง แต่เป็นเพียงภาพลวงตาและหลอกลวงเท่านัน
และนักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวถึงเรืองนีดังนี : ‘เขาจะวางภูเขาไว้ต่อหน้าผู้ทีได้เห็นเขา ;
เขาจะเดินบนทะเลด้วยเท้าทีแห้ง ; เขาจะนำไฟลงจากสวรรค์ ;
เขาจะเปลียนวันให้เป็นความมืดและคืนให้เป็นวัน ; เพราะเขาจะเปลียนดวงอาทิตย์ตามใจชอบ
และดวงจันทร์ก็เช่นกัน ; และทุกองค์ประกอบ ทังดินและทะเล ด้วยพลังแห่งภาพลวงตาของเขา
เขาจะแสดงให้เห็นว่าสิงเหล่านันเชือฟังต่อผู้ทีมองเห็น [113] ’ และอีกครัง :
‘เขาจะแสดงปีศาจให้ดูเหมือนเป็นทูตสวรรค์แห่งแสงสว่าง และนำกองทัพทีไม่มีรูปร่างมา
เพราะพวกมันมีจำนวนนับไม่ถ้วน และก่อนสิงทังปวง
เขาจะแสดงตัวว่าถูกยกขึนสู่สวรรค์ด้วยเสียงแตร เสียงร้อง และเสียงต่างๆ ทีนับไม่ถ้วน
พร้อมด้วยเสียงร้องอันยิงใหญ่ ทีสรรเสริญเขาด้วยบทเพลงทีบรรยายไม่หมด
และเขาจะส่องแสงดังแสงสว่าง เจ้าแห่งความมืด ’ และอืนๆ อีก [114] .
นีคือกิจการของปฏิคริสต์ ดังนัน ให้เราพิจารณาดูว่า :
ปัจจุบันมีใครกำลังกระทำกิจการเช่นนีในมอสโกหรือทีใดก็ตาม ? ใครทีย้ายภูเขา ?
ใครทีนำไฟลงจากสวรรค์ ? ใครทีเปลียนวันเป็นคืน และคืนเป็นวัน ?
ใครทีขึนสู่สวรรค์ในความรุ่งโรจน์ต่อหน้าทุกคนทีเห็น ? ไม่มีใครเลย
พวกผู้แตกแยกของบรินยานกำลังโกหก
เพราะพวกเขาอ้างว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์กำลังครองราชย์ในมอสโกแล้ว
ดังนัน ความเท็จของพวกเขาจึงถูกเปิดโปง
ซึงอ้างว่าเวลาการเสด็จมาครังทีสองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์และวันพิพากษาได้มาถึงแล้ว
เพราะพระคัมภีร์ทังพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ทังหมดสอนไว้
และนักอรรถาธิบายและครูผู้สอนทุกคนยืนยันว่า
วันพิพากษาจะไม่มาถึงก่อนการเสด็จมาและการครองราชย์ของปฏิปักษ์พระคริสต์
แต่จะเกิดขึนหลังจากการครองราชย์ของเขาและจุดจบอันหายนะของเขา
แล้วพวกเขาจะไม่มีหน้าตาทีจะพูดเท็จได้อย่างไร
โดยอ้างว่าเวลาและวันแห่งการเสด็จมาของพระคริสต์นันใกล้เข้ามาแล้ว
ทังทีผู้ต่อต้านพระคริสต์ยังไม่ได้มา และช่วงเวลาการครองราชย์สามปีครึงของเขายังไม่ครบถ้วน ?
นอกจากนี หลังจากทีผู้ต่อต้านพระคริสต์พินาศอย่างย่อยยับ
ผู้ทียังเหลืออยู่จะได้รับเวลาทีกำหนดจากพระเจ้าเพือกลับใจ
ดังทีปรากฏในคำพยากรณ์ของดาเนียล
ซึงทูตสวรรค์ได้บอกดาเนียลเกียวกับระยะเวลาการครองราชย์ของผู้ต่อต้านพระคริสต์
โดยระบุจำนวนวันดังนี : 1,290 (ซึงรวมถึงครึงปี), พร้อมทังเพิมคำกล่าวว่า :
‘ผู้ใดทีทนได้และถึงวันที 1,355 ก็จะเป็นสุข ’[115]

---

[113] หน้า 130 (ด้านหลัง).

[114] หน้า 132.

เพราะเมื่อนับจากปลายของตัวเลขแรกถึงตัวเลขที่สอง จะมีวันเพิ่มเติมอีก 45 วัน
เพราะผู้ตีความพระคัมภีร์กล่าวว่า หลังจากสิ้นสุดการครองราชย์ของปฏิปักษ์พระคริสต์
จะมีช่วงเวลา 45 วัน จนถึงวันพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัว
ส่วนช่วงเวลาที่ยังไม่ผ่านพ้นและยังไม่มาถึง
เราจะเชื่อความเห็นและคำสอนของบรินเกี่ยวกับวันพิพากษาในปัจจุบันได้อย่างไร ?

สำหรับเราคริสต์นิกายออร์โธดอกซ์
แต่ละคนมีหน้าที่ต้องรอคอยชั่วโมงแห่งความตายที่ยังไม่ทราบแน่ชัดทุกวันทุกคืน
และเตรียมตัวรับมือกับวันสิ้นโลก
เพราะแต่ละคนต้องเผชิญกับการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวของตนเองก่อนการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวทั่วไปของทุกคน
และเราไม่ควรคาดเดาเกี่ยวกับเวลาที่แน่นอนของวันพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวที่สุดนั้นเอง
เราต้องเชื่อมั่นว่ามันจะมาถึง และว่ามันอยู่ใกล้แล้ว แม้ยังไม่ได้มาถึง ;
ส่วนเมื่อใดมันจะเกิดขึ้น เราไม่ควรไปสืบค้น แต่ต้องฟังคำของพระเจ้า ผู้ตรัสว่า :
'แต่เกี่ยวกับวันและเวลานั้น ไม่มีใครรู้ แม้แต่ทูตสวรรค์ของ heaven[116] ก็ไม่รู้ '
และหากแม้แต่ทูตสวรรค์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ยังไม่รู้วันหรือชั่วโมงแห่งการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวของพระเจ้า แล้วชาวบรินีอันจะรู้ได้อย่างไร
จนถึงขั้นอ้างว่าเวลาแห่งการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวนั้นได้มาถึงแล้ว ?
เว้นแต่ว่าพวกเขาเองปรารถนาให้วันพิพากษาได้มาถึงแล้ว
เพื่อที่คำพยากรณ์เท็จของพวกเขาจะได้เป็นจริง แต่พระนักบุญคริสอสตอม
เมื่ออ้างถึงคำพยากรณ์ของอาโมส ได้กล่าวกับพวกเขาว่า : 'วิบัติแก่ผู้ที่ปรารถนาวันของพระเจ้า '[117]
เพราะวันของพระเจ้าคือความมืด ไม่ใช่แสงสว่าง : ความมืด เขากล่าว
เพราะมันเป็นสิ่งที่ไม่เป็นที่รู้จัก

เมื่อพิจารณาทุกประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ความเท็จของคำสอนของบรินสกีจึงชัดเจนแล้ว

นอกจากนี้ :

หลักคำสอนที่ถูกต้องคือหลักคำสอนที่ตีความพระคัมภีร์อย่างถูกต้อง ตามความจริงเอง และไม่ใช่ตามความเห็น

อย่างไรก็ตาม ผู้สอนผิดของบรินตีความพระคัมภีร์อย่างผิดพลาด ไม่ใช่อย่างถูกต้อง ;
ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงถูกเรียกว่าผู้ตีความผิด

เพราะหลักคำสอนของบรินนั้นไม่ใช่ความจริง แต่เป็นความเท็จ

และเนื่องจากผู้ตามลัทธิบรินตีความพระคัมภีร์อย่างบิดเบือนและผิดพลาด
สิ่งนี้เห็นได้ชัดจากบางตอนในพระคัมภีร์ ซึ่งเราจะนำเสนอไว้ที่นี่

บทที่ *6.* การตีความที่บิดเบือนของพวกเขาเกี่ยวกับการบูชาอันศักดิ์สิทธิ์

ในหนังสือของผู้เผยพระวจนะดาเนียลบทที่ 3 มีข้อความเขียนไว้ว่า : 'ในเวลานี้ไม่มีเจ้าชาย ไม่มีผู้เผยพระวจนะ ไม่มีผู้ปกครอง ไม่มีเครื่องบูชาเผา ไม่มีเครื่องบูชา ไม่มีเครื่องถวาย ไม่มีเครื่องหอม ไม่มีสถานที่ใดที่คนจะรับประทานอาหารต่อหน้าพระองค์และได้รับความโปรดปราน '[118].

พวกผู้นอกรีตบรินตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์นี้อย่างผิดเพี้ยนเพื่อนำไปใช้กับยุคปัจจุบัน และพวกเขากล่าวว่าในยุคปัจจุบันนี้ไม่มีการบูชาหรือเครื่องถวายอีกต่อไป

---

[115] ดาเนียล 12

[116] มาระโก 13:32.

[117] อาโมส 5, คริโซสโตม์เกี่ยวกับ 1 เธสะโลนิกา 5. คำเทศนาที่ 9, หน้า 2276.

[118] ข้อ 38 และ 39.

โบสถ์ไม่ใช่โบสถ์ พระสังฆราชไม่ใช่พระสังฆราช พระสงฆ์ไม่ใช่พระสงฆ์ พิธีกรรมไม่ใช่พิธีกรรม และการบูชาไม่ใช่การบูชา นีคือคำตีความของบริน

โอ้ พวกบรินที่โง่เขลา ผู้ขาดสติปัญญาและไม่รู้อะไรเลยเกียวกับฤทธิ์อำนาจของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ! จงเปิดตาแห่งความเข้าใจของท่าน และพิจารณาสิงเหล่านีด้วยตัวท่านเอง :

1) ใครคือประธานของกริยา ?

2) คำเหล่านันถูกกล่าวขึนทีไหน ?

3) ในปีใดทีคำเหล่านันถูกกล่าวขึน ?

4) เพือวัตถุประสงค์ใดจึงกล่าวคำเหล่านัน ?

และเมือท่านได้พิจารณาเรืองเหล่านีอย่างละเอียดถีถ้วน ท่านจะตระหนักด้วยตนเองว่า การตีความของท่านนันมีข้อบกพร่อง

1) ใครคือประธานของคำกริยา ?

สามผู้เยาว์ศักดิ์สิทธิ์ได้กล่าว : อานาเนียส อาซาเรียส และมิซาเอล เพือนร่วมทางของผู้เผยพระวจนะศักดิ์สิทธิ์ดาเนียล

2) พวกเขาพูดทีไหน ?

ในบาบิโลน ขณะถูกกักขัง หลังจากถูกโยนลงในเตาไฟ

3) ในปีใดทีพวกเขาได้พูด ?

ในช่วงหลายปีก่อนวันประสูติของพระคริสต์ , สีร้อยปีก่อนวันประสูติของพระคริสต์ และมากกว่านัน

4) ด้วยเหตุผลใดทีพวกเขาจึงพูด ?

นีเป็นเพราะกรุงเยรูซาเล็มในขณะนันถูกชาวคาลเดียทำลายจนร้างไป และพวกเขาไม่มีผู้ปกครองหรือผู้นำอีกต่อไป เพราะเศเดคียาห์ กษัตริย์แห่งกรุงเยรูซาเล็ม ถูกทำให้ตาบอด ถูกมัดด้วยโซ่เหล็ก และถูกนำตัวไปยังบาบิโลน ไม่มีเครืองบูชาเผาทังตัวหรือเครืองบูชาของชาวยิวในหมู่พวกเขาเลย เพราะมหาปุโรหิตและปุโรหิตของชาวยิวถูกฆ่าด้วยดาบหรือถูกจับเป็นเชลยไป และไม่มีสถานทีใดทีจะถวายเครืองบูชาได้ เพราะพระวิหารของโซโลมอนถูกเผาและถูกทำลายจนสินซากแล้ว แท้จริงแล้ว หนุ่มสามคนนันได้กล่าวคำเหล่านีขึนในเวลานันว่า ‘ในขณะนี ไม่มีทังผู้ปกครอง ผู้นำ เครืองบูชาเผา เครืองบูชา หรือสิงอืนใดทังสิน ’

จงดูเถิด ผู้ตีความผิดทังหลาย ! เพราะคำพูดของสามผู้เยาว์ศักดิ์สิทธิ์นันไม่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน แต่เหมาะสมกับยุคทีสามผู้เยาว์นันยังมีชีวิตอยู่ ; และสีร้อยปีหลังจากการจากไปของพวกเขา พระคริสต์ได้ประสูติ และกลายเป็นเครืองบูชาแด่พระเจ้าพระบิดาเพือเรา โดยทรงทนทุกข์บนไม้กางเขน และทรงกลายเป็นผู้ปกครองและผู้นำ , และหัวของพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ซึงพระองค์ได้ไถ่ด้วยพระโลหิตอันล้ำค่าของพระองค์ และพระองค์ได้สถาปนาการบูชาทีไม่มีเลือด : พระกายอันบริสุทธิ์ทีสุดของพระองค์ในรูปของขนมปัง และพระโลหิตอันบริสุทธิ์ทีสุดของพระองค์ในรูปของเหล้าองุ่น โดยทรงบัญชาให้สิงนีถูกปฏิบัติผ่านพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ โดยตรัสว่า : ‘จงทำสิงนีเพือระลึกถึงเรา ’[119] . และตามหลังพระองค์คือผู้นำของคริสตจักร คืออัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ ; หลังจากอัครสาวก ก็มีครูผู้สอน คือพระสังฆราชผู้ศักดิ์สิทธิ์ และพระสงฆ์ ตามลำดับ ; และหน้าทีของพระสังฆราชผู้ศักดิ์สิทธิ์และพระสงฆ์ได้ถูกส่งต่อมาถึงเรา

---

[119] 1 โครินธ์ 11:24.

และจะดำเนินต่อไปผ่านเราจนถึงสิ้นยุคสมัย เช่นเดียวกัน
พระเจ้าได้ทรงบัญชาให้การถวายบูชาที่ไม่มีเลือดนี้ดำเนินต่อไปจนกระทั่งการเสด็จมาครั้งที่สองอ
ันรุ่งโรจน์ของพระองค์ ดังที่อัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ยืนยันไว้ว่า : 'พี่น้องทั้งหลาย
ข้าพเจ้าได้รับจากพระเจ้าสิ่งที่ข้าพเจ้าได้ส่งต่อให้ท่าน และต่อไปเรื่อยๆ '; ท่านยังกล่าวอีกว่า :
'เพราะทุกครั้งที่ท่านกินขนมปังนี้และดื่มถ้วยนี้ ท่านก็ประกาศถึงการสิ้นพระชนม์ของพระเจ้า
จนกว่าพระองค์จะเสด็จมา ' *(120*). และนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ในหนังสือที่สี่เกี่ยวกับความเชื่อ
บทที่ 14 ได้กล่าวว่า : 'พระเจ้าตรัสว่า : "นี่คือกายของเรา และนี่คือเลือดของเรา ;
จงทำสิ่งนี้เพื่อระลึกถึงเรา "; และด้วยพระบัญชาอันทรงฤทธานุภาพของพระองค์
สิ่งนี้ยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปจนกว่าพระองค์จะเสด็จมา '
สิ่งนี้ได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนโดยอัครสาวกและนักบุญดาเมสคัส
ว่าการถวายบูชาอันศักดิ์สิทธิ์นี้จะต้องดำเนินการต่อไปจนถึงการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสต
์ จนกว่าพระองค์จะเสด็จมา ในปัจจุบัน ด้วยพระคุณของพระคริสต์
มีผู้นำและผู้ชี้ทางที่สอนผู้อื่นบนทางสู่ความรอด ได้แก่ พระสังฆราช พระสงฆ์ และสมาชิกอื่น ๆ
ของคณะสงฆ์ ; นอกจากนี้ยังมีพิธีบูชาที่จัดขึ้นทุกวันผ่านพิธีลิทูร์กี ;
และมีสถานที่ที่พิธีบูชาถูกจัดขึ้น :
โบสถ์ของพระเจ้าทุกแห่งที่คริสต์ศาสนิกชนนิกายออร์โธดอกซ์อาศัยอยู่
เพราะผู้ตีความผิดนั้นกำลังโกหก โดยตีความคำพูดของ "สามผู้เยาว์ศักดิ์สิทธิ์ "
อย่างผิดเพี้ยน และอ้างว่าในยุคนี้ไม่มีการบูชา ไม่มีการถวาย และไม่มีระเบียบศักดิ์สิทธิ์
ประชาชนของบรินยาจะไม่ต้องการต่อต้านคำสอนอัครสาวกนี้จนกว่าเวลาจะมาถึง
และระลึกถึงคำพูดของนักบุญเอเฟรม ว่าในวันของปฏิปักษ์พระคริสต์
การบูชาอันศักดิ์สิทธิ์จะหยุดลง และคำพูดของอัครสาวกจะไม่เป็นจริง ; เพราะนักบุญเอเฟรมกล่าวว่า :
'เมื่อนั้น โบสถ์ของพระคริสต์ทุกแห่งจะร้องไห้ด้วยความโศกเศร้าอย่างยิ่ง
เพราะจะไม่มีการประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่แท่นบูชา และไม่มีการถวายเครื่องบูชา '[121] ?
เช่นเดียวกัน นักบุญฮิปโพลิตุสได้กล่าวในคำเทศนาของท่านว่า
โบสถ์จะถูกทิ้งร้างและเครื่องบูชาจะหยุดลง ; เพราะท่านกล่าวว่า :
'โบสถ์ศักดิ์สิทธิ์จะเหมือนคลังเก็บผลไม้
และพระกายและพระโลหิตอันล้ำค่าของพระคริสต์จะไม่ปรากฏในสมัยนั้น ; พิธีบูชาจะหยุดลง [122] .'
จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของฮิปโพลิตุส
ชาวบรินีกล่าวว่า : 'จะไม่มีพิธีบูชาจนกว่าพระคริสต์จะเสด็จมา หรือจะหยุดลงเพียงเท่านั้น ?'
ผมตอบว่า : การถวายบูชาจะไม่ปรากฏให้เห็น แต่จะเกิดขึ้นในความลับ ;
จะไม่มีการประกอบพิธีในโบสถ์ แต่จะเกิดขึ้นในสถานที่ลับ ;
มันจะไม่เกิดขึ้นในเมืองใหญ่หรือเมืองเล็ก แต่จะเกิดขึ้นในภูเขา ถ้ำ และทะเลทราย:
เพราะนักบุญเอเฟรมเอง ในคำเทศนาเดียวกันนั้น ได้กล่าวว่า ในเวลานั้น
จะมีหลายคนที่ได้รับการยอมรับจากพระเจ้า และสามารถได้รับการช่วยให้รอดในภูเขา บนเนินเขา
และในสถานที่รกร้าง ผ่านการอธิษฐานมากมายและน้ำตาที่นับไม่ถ้วน และพระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์
เมื่อทรงเห็นพวกเขาอยู่ในความโศกเศร้าอันไม่มีขอบเขตและในความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์
จะทรงเมตตาต่อพวกเขาดั่งบิดาผู้รักลูกๆ ของพระองค์อย่างลึกซึ้ง
ไม่ว่าพวกเขาจะหลบภัยอยู่ที่ใด [123] และต่อมาอีกว่า : เพราะนักบุญจำนวนมาก

---

[120] [122]

[121] คำเทศนา 106, หน้า 272 ด้านหลัง .

[122] หน้า 133, ด้านหลัง .

[123] หน้า 265, ด้านหลัง

ผู้ทีบังเอิญรวมตัวกันอยู่ในขณะนั้น เมือได้ยินข่าวการมาของผู้ชั่วร้ายทันที
จะหลังน้ำตาเป็นสายพร้อมกับเสียงถอนหายใจต่อพระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์
เพือขอให้ได้รับการช่วยเหลือให้พ้นจากงูร้าย
และพวกเขาจะหนีไปยังถิ่นทุรกันดารด้วยความเร่งรีบ และซ่อนตัวในภูเขาและในถ้ำด้วยความหวาดกลัว
และปกคลุมตัวเองด้วยดินและเถ้าถ่าน อธิษฐานด้วยน้ำตาทั้งวันทั้งคืน ด้วยความถ่อมตนอย่างยิง ;
และพระเจ้าจะประทานความช่วยเหลือแก่พวกเขา และพระองค์จะนำพวกเขาไปยังสถานทีทีกำหนดไว้
และพวกเขาจะได้รับการช่วยเหลือโดยการหลบภัยในช่องว่างและถ้ำ (บนโลก)[124] ”
จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของนักบุญเอฟเรม (เช่นเดียวกัน
นักบุญฮิปโพลิตัสได้กล่าวไว้ในคำเทศนาของเขา)
ในสถานทีเหล่านั้นเองทีพระสงฆ์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้กำหนดไว้ ซึงพวกเขาได้หลบภัยอยู่
การถวายเครืองบูชาจะไม่หยุดลงจนกว่าพระคริสต์จะเสด็จมา [125] . นอกจากนี
เราควรมีความเชือมันยิงขึนในคำพูดของผู้ถูกเลือก ผู้ศักดิ์สิทธิ์
และผู้เป็นภาชนะอันประเสริฐ คืออัครสาวกเปาโล ผู้สอนชนชาติทั้งหลาย
ผู้ซึงถูกยกขึนสู่สวรรค์ชันทีสาม
และควรยึดถือคำพูดของท่านมากกว่าคำพูดของฮิปโพลิตัสและเอฟเรม
พวกเขาเหล่านีเป็นนักบุญทีแท้จริง แต่ผู้ศักดิ์สิทธิ์ทีสุดนั้น
คือผู้ทีพระคริสต์ทรงเรียกด้วยพระองค์เอง ผู้ทีเดินทางไปทั่วโลก
ทนทุกข์ทรมานจากโรคภัยและความยากลำบากนับไม่ถ้วน และสละชีวิตเพือพระคริสต์ด้วยคมดาบ
คำพูดของนักบุญเหล่านี —ฮิปโพลิตัสและเอฟเรม —เป็นความจริง
แต่คำพูดของเปาโลคือความจริงทีสุด ตามทีพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ได้ยืนยันไว้
คำพูดเหล่านีจะเป็นจริง เพราะการถวายบูชาจะยุติลงในคริสตจักรทั่วโลก ;
และคำพูดของเปาโลจะเป็นจริงเช่นกัน
เพราะการถวายบูชาจะไม่ยุติลงจนกว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าจะเสด็จมา ; และมันก็จะไม่ยุติลง —
ดังทีข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ —ในทะเลทราย ภูเขา และถ้ำต่างๆ ของโลก

บทที *7.* เกียวกับคนบางกลุ่ม

นอกจากนี ในจดหมายถึงทิโมธี ยังมีคำเหล่านีว่า : ‘พระวิญญาณได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า
ในวันสุดท้าย บางคนจะละทิงความเชือ โดยฟังตามวิญญาณทีหลอกลวงและคำสอนของปีศาจ ’ (*126*)
และต่อไปอีก ; และในจดหมายถึงชาวกาลาเทียอีกว่า : ‘มีบางคนกำลังก่อความรบกวนแก่ท่าน
และพยายามบิดเบือนข่าวประเสริฐของพระคริสต์ ’ (*127*) แต่ Brynsky ด้วยการตีความทีบิดเบือนของเขา
ได้นำคำพูดเหล่านีมาใช้ต่อต้านเราชาวออร์โธดอกซ์อย่างผิดๆ
ราวกับว่าเราคือผู้ทีละทิงความเชือ
และราวกับว่าเราคือผู้ทีก่อความสับสนและบิดเบือนข่าวประเสริฐของพระคริสต์
แต่ โอ้ ชาวกาลาเทียผู้โง่เขลา – ชาวบรินเนีย ! พวกท่านไม่จำตัวเองบ้างหรือ
ผู้ทีกล่าวคำหมินประมาทเช่นนีต่อเรา ? จงตรวจสอบเรืองนีด้วยตัวท่านเอง
และดูว่าผู้ชั่วร้ายคือใคร : เป็นเรา หรือเป็นท่าน ? อะไรยิงใหญ่กว่า : คริสตจักรคาทอลิก
ออร์โธดอกซ์ อัครสาวก ทีมีอยู่ทั่วทังจักรวาล หรือบรินเนียของท่าน ?
คริสตจักรออร์โธดอกซ์อัครสาวกสากล (ข้าพเจ้าไม่ได้พูดถึงกำแพงและอาคาร

---

[124] หน้า 272.

[125] หน้า 133.

[126] 1 ทิโมธี 4:1.

[127] กาลาเทีย 1:7.

แต่พูดถึงหมู่ชนผู้ศรัทธา) ไม่เพียงมีอยู่ในรัฐรัสเซีย แต่ยังอยู่ในดินแดนของกรีซ อาหรับ ซีเรีย อียิปต์ เซอร์เบีย บัลแกเรีย ดัลมาเทีย และมอลดาเวีย และลองพิจารณาทั้งโลกดู : Brynya ของคุณเป็นเพียงมุมเล็กๆ ของรัฐรัสเซียเท่านั้น และเมื่อเทียบกับคริสตจักรคาทอลิก ออร์โธดอกซ์ อพอสโทลิกทั้งหมดแล้ว ก็ใหญ่เพียงเท่ากำมือน้ำหนึ่งกำมือเมื่อเทียบกับมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ คริสตจักรออร์โธดอกซ์อัครสาวกสากล พร้อมด้วยผู้เลียงดูและครูสอน ไม่ได้ซ่อนตัวอยู่ ; มันไม่ได้ส่องแสงอย่างลับๆ แต่ส่องแสงอย่างเปิดเผย เหมือนบนเชิงเทียน ทั่วทั้งโลก : แต่ท่านกลับซ่อนตัวอยู่ในอารามของท่าน เหมือนสัตว์ปาในปาโอ๊กและปาไม้ ; และเมื่อท่านออกจากที่อยู่อาศัยเพื่อเข้าไปในเมืองและหมู่บ้าน ท่านก็ไม่เปิดเผยตัวตน แต่ซ่อนตัวอยู่ในบ้านที่ท่านยึดครอง เหมือนหนูในโพรง

เพราะเรา ผู้ยึดมั่นในคริสตจักรคาทอลิก ออร์โธดอกซ์ อัครสาวก ที่มีอยู่ทั่วทั้งจักรวาล ไม่ใช่เพียงไม่กีคน แต่คือคริสตจักรทั้งหมด ร่วมกับคริสตจักรที่อยู่เบื้องบน ส่วนพวกท่าน ที่ได้หลุดพ้นจากคริสตจักร และอยู่นอกความเชื่อคาทอลิก ออร์โธดอกซ์ นั้น แท้จริงแล้วมีน้อยมาก ; ไม่มาก ; เพราะแม้จะมีพวกท่านรวมตัวกันถึงหนึ่งหมื่นหรือสองหมื่นคน แต่เมื่อเทียบกับคริสตจักรทั้งโลก พวกท่านก็มีส่วนน้อยกว่าหนึ่งในพัน และไม่มีความสำคัญเลย เป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น เพราะคำกล่าวของอัครสาวกที่กล่าวถึงข้างต้นนั้น เขียนขึ้นเกี่ยวกับพวกท่าน ไม่ใช่เกี่ยวกับเรา : 'บางคนจะละทิ้งความเชื่อ '; และอีกครั้ง : 'มีบางคนที่ก่อความสับสน พยายามบิดเบือนข่าวประเสริฐของพระคริสต์ '

แต่ท่านทั้งหลาย ด้วยการตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์อย่างผิดพลาด กำลังสร้างหลักคำสอนของตนเองขึ้นอย่างผิดๆ ในฐานะผู้สอนผิดและผู้ต่อต้านความจริงอันศักดิ์สิทธิ์

บทที่ *8.* เกี่ยวกับข่าวประเสริฐและการสาปแช่ง

นอกจากนี้ ในจดหมายถึงชาวกาลาเทีย ผู้อัครทูตเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้เขียนไว้ว่า : 'หากเรา หรือทูตสวรรค์จากสวรรค์ จะประกาศข่าวประเสริฐอื่นแก่ท่าน ที่แตกต่างจากข่าวประเสริฐที่เราได้ประกาศแก่ท่านแล้ว ให้ผู้นั้นถูก *accursed*[128] .' ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ และบัดนี้ข้าพเจ้าขอย้ำอีกครั้ง : หากมีผู้ใดประกาศข่าวประเสริฐอื่นแก่ท่าน ที่แตกต่างจากข่าวประเสริฐที่ท่านได้รับแล้ว ให้ผู้นั้นถูกสาปแช่ง

คำพูดของอัครสาวกเหล่านี้ถูกกลุ่มบรินสกีตีความผิด ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขคำกล่าวเก่าบางข้อในหนังสือภาษารัสเซียสมัยใหม่ ราวกับว่าด้วยการเปลี่ยนถ้อยคำ พวกเขาได้เริ่มประกาศความเชื่อด้วยวิธีที่แตกต่างจากวิธีที่อัครสาวกได้ประกาศและสืบทอดมา

แต่พวกเขาเป็นคนโง่เขลา มีจิตใจมืดบอด ไม่เต็มใจและไม่สามารถแยกแยะ มองเห็น หรือเข้าใจฤทธิ์อำนาจของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ได้ เหมือนคนตาบอดที่สะดุดล้มไปทุกหนทุกแห่ง ดังนั้น จงเข้าใจเถิด พวกท่านผู้โง่เขลาในหมู่ประชาชน และท่านที่เคยโง่เขลา จงกลายเป็นผู้มีปัญญา [129] และพิจารณาสามสิ่งนี้ :

1) อัครทูตเขียนคำเหล่านี้ถึงใคร ?
2) เมื่อใดที่คำเหล่านั้นถูกเขียนขึ้น ?
3) เขาเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร ?

---

[128] กาลาเทีย 1:8.

[129] สดุดี 93:9.

หนังสือนีเขียนขึนเพือใคร ? เพือชาวรัสเซียหรือ ? ไม่เลย ; แต่เพือชาวกาลาเทีย
ซึงไม่รู้จักทังชาวรัสเซียและหนังสือสลาฟ
เมือไหร่ทีมันถูกเขียนขึน ? ในช่วงชีวิตของเขาเอง
ซึงเกิดขึนเก้าร้อยปีหรือมากกว่านัน ก่อนการรับบัพติศมาของรัสเซีย
เขาเขียนเกียวกับอะไร ? เกียวกับหนังสือรัสเซียเก่าและใหม่
หรือเกียวกับคำกล่าวทีพบในหนังสือเก่า ซึงถูกแก้ไขในหนังสือใหม่ ? ไม่เลย ; เพราะในเวลานัน
ไม่เพียงแต่ในรัสเซียยังไม่มีหนังสือใดๆ เลย แต่ความเชือคริสต์ยังไม่ได้หยังรากทีนันด้วย
ชือของพระคริสต์เพิงถูกได้ยินในดินแดนเหล่านีเพียงเล็กน้อยผ่านการเทศนาของอัครสาวกอันดรู
ว์ผู้ศักดิสิทธิในสมัยโบราณ และแม้ในตอนนันก็มีเพียงในไม่กีแห่งเท่านัน ;
และอักษรสลาฟยังไม่ได้ถูกประดิษฐ์ขึน
และพวกผู้นอกรีตแห่งบรินจะกล้าได้อย่างไรทีนำคำพูดของอัครสาวกเหล่านันมาใช้ต่อต้านเรา
ซึงคำพูดเหล่านันไม่ได้ถูกเขียนขึนเพือเรา ทังไม่เกียวข้องกับหนังสือของเรา
หรือคำพูดของเรา ไม่ว่าจะเป็นเก่าหรือใหม่ เพราะอัครสาวกเขียนเกียวกับเรืองอะไร ? ฟังให้ดี :
ทีเมืองอันทิโอค
เกิดการโต้แย้งระหว่างชาวยิวและชาวกรีกผู้เชือในพระคริสต์เกียวกับเรืองการเข้าสุหนัต :
บางคนยืนยันว่าคริสตชนไม่อาจได้รับความรอดได้หากไม่เข้าสุหนัต
ส่วนอีกกลุ่มหนึงมองว่าการเข้าสุหนัตเป็นภาระ burden[130] ทีหนักหน่วง ด้วยเหตุนี
อัครทูตผู้ศักดิสิทธิเปาโลและบารนาบัส ซึงอยู่ในเมืองอันทิโอกในขณะนัน
จึงเห็นว่าจำเป็นต้องเดินทางไปยังกรุงเยรูซาเล็ม เพือพบปะกับอัครทูตและผู้นำผู้อาวุโส
เพือสอบถามเกียวกับเรืองการเข้าสุหนัต :
และเพือรายงานให้พวกเขาทราบว่าพระเจ้าได้เปิดประตูแห่งความเชือให้แก่ชนชาติอืน ๆ
ซึงเป็นข่าวทีทำให้พีน้องทังปวง ในเยรูซาเล็มยินดีอย่างยิง
และหลังจากทีอัครทูตและผู้อาวุโสได้หารือกันในเยรูซาเล็มแล้ว
พวกเขาก็ยกเลิกประเพณีการเข้าสุหนัตตามพันธสัญญาเดิม โดยเห็นว่าไม่จำเป็นในพระคุณใหม่ ;
แต่พวกเขาสังให้หลีกเลียงอาหารทีถวายแก่รูปเคารพและหลีกเลียงการผิดศีลธรรมทางเพศ
และไม่ให้ทำให้เพือนบ้านสะดุดในทางใดทางหนึง ; และด้วยคำสังนี
พวกเขาส่งเปาโลและบารนาบัสกลับไปยังอันทิโอก พร้อมกับยูดาและสิลาส เมือพวกเขามาถึงอันทิโอก
และได้นำจดหมายจากสภาอัครทูตเกียวกับเรืองการยกเลิกพิธีตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชายไปมอบใ
ห้คริสตจักรในอันทิโอกแล้ว พวกเขาก็แยกทางกันไปประกาศพระวจนะแก่ชาวต่างชาติ ส่วนนักบุญเปาโล
ผู้สอนผู้เชือจากชนชาติอืนทียอดเยียมทีสุด
เมือมาถึงแกลาเทียและให้ความรู้แก่ชาวแกลาเทียเกียวกับความเชือในพระคริสต์
ได้สอนพวกเขาถึงกฎหมายคริสต์ ไม่ใช่กฎหมายยิว โดยสังให้พวกเขาอย่าเข้าพิธีตัดหนังหุ้มปลาย
อย่าถือวันสะบาโต และอย่าปฏิบัติตามพิธีกรรมยิวอืนใดในพันธสัญญาเดิม
แต่ให้เพียงเชือในพระคริสต์พระเจ้าด้วยความศรัทธา และดำเนินชีวิตในทางทีพระเจ้าพอพระทัย
หลังจากทีท่านได้สังสอนชาวกาลาเทียเช่นนีแล้ว นักบุญเปาโลก็ออกเดินทางไปกรุงโรม
แต่หลังจากทีท่านจากไป
มีพีน้องเท็จบางคนจากหมู่ชาวยิวทีเชือในพระคริสต์ได้มาทีกาลาเทีย ;
และพวกเขาเริมนำผู้คนให้หลงทาง โดยสอนว่า
การเชือในพระคริสต์เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการได้รับความรอด
แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของโมเสสด้วย — คือ ต้องเข้าสุหนัต ต้องรักษาวันสะบาโต
ต้องเฉลิมฉลองวันจันทร์ใหม่ และต้องปฏิบัติพิธีกรรมและพิธีการอืน ๆ ตามพันธสัญญาเดิม

---

[130] กิจการ 15.

เมือเปาโลอยู่ทีกรุงโรมและทราบเรืองนี เขาจึงเขียนจดหมายจากกรุงโรมถึงชาวกาลาเทียว่า :
'แม้จะมีทูตสวรรค์จากสวรรค์มาประกาศข่าวประเสริฐทีแตกต่างจากข่าวประเสริฐทีเราได้ประกาศให้ท่า
นฟัง ก็ให้เขาถูกสาปแช่ง ' เรืองนียังถูกชีแจงอย่างชัดเจนในคำนำของจดหมายถึงชาวกาลาเทีย
และเห็นได้ชัดว่าอัครทูตไม่ได้เขียนคำเหล่านีถึงชาวรัสเซีย
หรือเกียวกับหนังสือหรือคำสอนทีเขียนเป็นภาษารัสเซีย
แต่เขียนถึงชาวกาลาเทียเกียวกับพิธีตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชาย
โดยห้ามพวกเขาปฏิบัติตามศาสนายูดาย
เพราะพวกผู้นอกรีตบรินกำลังโกหก
โดยนำคำพูดของอัครทูตมาใช้กับเราผ่านการตีความทีผิดพลาดของพวกเขาเอง

บทที 9. เกียวกับคริสตจักรทีสร้างขึนด้วยมือมนุษย์

นอกจากนี
ผู้ก่อการแตกแยกยังตีความคำพูดของนักมรณสักขีผู้แรกเริมนักบุญสตีเฟนอย่างผิดๆ
ซึงบันทึกไว้ในบทที 1 ของหนังสือกิจการอัครทูต
ทีนักบุญสตีเฟนกล่าวกับทีประชุมของชาวยิวว่า : โซโลมอนได้สร้างวิหารขึนเพือพระองค์ ;
แต่พระผู้สูงสุดประทับอยู่ในคริสตจักรทีไม่ได้สร้างด้วยมือมนุษย์ ดังทีผู้เผยพระวจนะ
(อิสยาห์) ได้กล่าวไว้ว่า : 'สวรรค์คือบัลลังก์ของเรา และแผ่นดินคือทีวางพระบาทของเรา :
ท่านจะสร้างวิหารใดให้เรา พระเจ้าตรัส หรือสถานทีใดเป็นทีพักผ่อนของเรา ?[131] ' แต่ Brynski
ผู้เป็นผู้นอกรีต กลับตีความคำเหล่านีด้วยความโง่เขลาของพวกเขา ดังนี :
ไม่มีความจำเป็นทีจะต้องไปวัดเพือสวดมนต์
พระผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน ; โบสถ์ไม่ได้อยู่ในท่อนไม้
แต่อยู่ในซิโครง (คือ ไม่ได้อยู่ในผนัง แต่อยู่ในอกหรือหัวใจ);
เพียงแต่ให้บุคคลนันสวดอ้อนวอนต่อพระเจ้าด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีโบสถ์ก็เพียงพอแล้ว
เพือตอบโต้ข้อคัดค้านทีเกิดจากเหตุผลอันโง่เขลาและการตีความทีผิดพลาดของพวกเขา
จึงควรนำเสนอคำอธิบายทางเทววิทยาเกียวกับพระเจ้า เพือแสดงให้เห็นว่ามีสถานทีทีเป็นรูปธรรม
มองเห็นได้ และสัมผัสได้ ; และมีสถานทีทีไม่มีรูปธรรม มองไม่เห็น และเป็นทางจิตวิญญาณ
สถานทีทางวัตถุนันอยู่ภายในตัวมันเอง เช่นเดียวกับทีกำแพงล้อมรอบเมือง วัดล้อมรอบผู้คน
ห้องล้อมรอบสิงของทีวางอยู่ภายใน และสวนล้อมรอบสิงทีปลูกไว้ภายใน ส่วนสถานทีทางปัญญา
ซึงไม่มีรูปธรรม มองไม่เห็น และใช้เหตุผลนัน ล้อมรอบสิงทีไม่มีรูปธรรม มองไม่เห็น
และใช้เหตุผล ;
และธรรมชาติทีไม่มีรูปกายและมีความรู้ก็ไม่อาจถูกบรรจุหรือกำหนดโดยสถานทีทีมีรูปกายได้
เว้นแต่สถานทีนันเองจะมีความรู้ด้วย และเนืองจากพระเจ้า โดยธรรมชาติของพระองค์เอง
เป็นผู้ไม่มีร่างกาย ไม่มีรูปธรรม อธิบายไม่ได้และเข้าใจไม่ได้ วัดไม่ได้และหยังไม่ถึง :
พระองค์จึงไม่ถูกจำกัดโดยสถานทีทางวัตถุใด ๆ และไม่ถูกกำหนดโดยมัน ;
เนืองจากพระองค์อยู่ทุกหนทุกแห่ง พระองค์จึงเติมเต็มทุกสิงและค้ำจุนทุกสิง ,
แต่พระองค์เองไม่ถูกจำกัดโดยสิงใดทังสิน —ไม่โดยสวรรค์ ไม่โดยสิงต่างๆ ใต้สวรรค์
และไม่โดยวัดใดๆ ทังสิน เพราะพระองค์ (ตามคำสอนของนักบุญดามัสซีน) เป็นสถานทีในตัวพระองค์เอง
และประทับอยู่ภายในพระองค์เอง ในธรรมชาติทีมีปัญญาของพระองค์
ในความเป็นพระเจ้าทีไม่อาจเข้าใจได้ [132] และตามความเข้าใจทางเทววิทยานี นักบุญสตีเฟน
ผู้เป็นมรณสักขีคนแรก ได้กล่าวกับชาวยิวว่า :

---

[131] กิจการ 7:47–49. อิสยาห์ 66:1, 2.

[132] หนังสือ 1, บท 17.

‘พระผู้สูงสุดไม่ได้ประทับอยู่ในวิหารทีสร้างขึนด้วยมือมนุษย์
แต่พระองค์ประทับอยู่ในสิงทีสร้างขึนด้วยมือมนุษย์
โดยทรงอยู่ทุกหนทุกแห่งและทรงเติมเต็มทุกสิง ; แต่ไม่ใช่ในฐานะทีอยู่ในพระองค์เอง
แต่ในฐานะทีอยู่นอกสาระอันศักดิสิทธิของพระองค์
ด้วยพระคุณอันแท้จริงของพระองค์เพียงอย่างเดียว
ทรงทำให้สถานทีทีอุทิศถวายแด่พระองค์บริสุทธิและเต็มเปียม
และทรงประทับอยู่ทีนันด้วยพระเมตตาอันเปียมด้วยความรักต่อมนุษย์ ’ เหนือสิงอืนใด
พระเจ้าทรงรักทีจะประทับอยู่ในหัวใจและจิตวิญญาณของผู้ทีรักพระองค์และรับใช้พระองค์อย่างซื
่อสัตย์ โดยทรงถือว่าพวกเขาเป็นโบสถ์ทีไม่ได้สร้างขึนด้วยมือมนุษย์
และเป็นทีประทับของพระองค์ ด้วยเหตุนี อัครสาวกจึงกล่าวกับผู้คนเช่นนีว่า :
‘ท่านทังหลายคือโบสถ์ทีมีชีวิตของพระเจ้า ดังทีพระเจ้าได้ตรัสไว้ว่า :
‘‘เราจะประทับอยู่ในพวกเขาและเดินท่ามกลางพวกเขา ’’’[133] .
ส่วนเกียวกับโบสถ์ศักดิสิทธิทีสร้างขึนด้วยมือมนุษย์
ซึงไม่ถูกพรากจากพระพักตร์ของพระเจ้า นักบุญดามัสซีนได้อธิบายไว้ดังนี :
‘มีคำกล่าวว่าพระเจ้าทรงสถิตอยู่ในสถานทีทางวัตถุ
และมีคำกล่าวว่าสถานทีใดทีพระงานอันปรากฏชัดของพระองค์เกิดขึน ก็คือสถานทีของพระเจ้า :
เพราะมีคำกล่าวว่าสถานทีของพระเจ้าคือทีใดก็ตามทีพระงานและพระคุณของพระองค์มีอยู่อย่างอุด
มสมบูรณ์ ; และโบสถ์ยังถูกเรียกว่าสถานทีของพระเจ้าด้วย
เพราะเราได้กำหนดให้เป็นวิหารเพือถวายเกียรติแด่พระองค์ ซึงในนันเราถวายคำอธิษฐานแด่พระองค์ ’
จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของดามัสซีน ;

การตีความคำพูดของผู้เป็นมรณสักขีคนแรกนี ก็เพียงพอแล้ว ;
แต่เนืองจากพวกผู้นอกรีตแห่งบรินไม่มีความเข้าใจทางจิตวิญญาณ แต่ใช้เหตุผลอย่างล้วนๆ
ตามแบบทางเนือหนัง และตีความไม่ใช่ตามพระวิญญาณ แต่ตามเนือหนัง
โดยจินตนาการว่าพระเจ้ามีร่างกาย ถูกจำกัดและกำหนดโดยสถานทีทางวัตถุ ;
และพวกเขาอ้างว่าพระเจ้าไม่ได้ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึนเลย
และว่าการไปโบสถ์เพืออธิษฐานนันไม่เหมาะสม ; เพราะพระผู้สูงสุด (ตามทีพวกเขาพูด)
ไม่ได้ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน : ด้วยเหตุนี
จึงจำเป็นต้องนำเสนอการตีความเช่นนีเพือต่อต้านความชัวร้ายของพวกเขา
ราวกับว่าพระเจ้าเป็นสารทีมองเห็นได้และจับต้องได้ เพือเปิดเผยความโง่เขลาของพวกเขาอย่างชัดเจน

ดังนัน ขอให้เราพิจารณาคำพูดของผู้พลีชีพคนแรก
และตรวจสอบสถานการณ์ทีเกียวข้องดังต่อไปนี :

1) พระมรณสักขีองค์แรกผู้ศักดิสิทธิกล่าวถึงโบสถ์ใด ?
2) พระผู้สูงสุดเคยประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน
ซึงผู้พลีชีพคนแรกกล่าวถึงหรือไม่ ?
5)
ตังแต่เมือใดทีพระผู้สูงสุดได้หยุดประทับอยู่ในโบสถ์เหล่านันทีผู้พลีชีพคนแรกได้กล่าว
ถึง ?
4) เขากำลังพูดคำเหล่านีกับใคร ?
5) ทำไมท่านจึงกล่าวคำเหล่านัน ?
6) เขาได้กล่าวคำเหล่านันเมือใด ?

---

[133] 2 โครินธ์ 6

มาพิจารณาด้วยว่า พระเจ้าผู้สูงสุดทรงสถิตอยู่ในคริสตจักรที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งสร้างด้วยหินหรือไม้หรือไม่ ?

จากสิ่งนี้ ความโง่เขลาของการแตกแยกจะถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน

(ผมใช้คำว่า 'คริสตจักร' และ 'วิหาร' สลับกันในที่นี้ ไม่ใช่เพราะผมไม่ทราบความแตกต่างระหว่างวิหารกับคริสตจักร : เพราะวิหารถูกสร้างด้วยผนัง ส่วนคริสตจักรเกิดจากการรวมตัวของผู้เชื่อ ; แต่เนื่องจากทั้งพระคัมภีร์และผู้คนต่างเรียกวิหารของพระเจ้าว่า 'คริสตจักร' ตามประเพณี เนื่องจากการรวมตัวของผู้เชื่อภายในนั้น [134] ; ด้วยเหตุนี้ คำว่า 'วิหาร' และ 'คริสตจักร' จึงควรเข้าใจว่ามีความหมายเดียวกันในที่นี้ .)

1) การสอบถาม

พระคริสตจักรใดที่นักบุญสตีเฟน ผู้เป็นมรณสักขีคนแรก ได้กล่าวถึง เมื่อท่านกล่าวว่า *"ผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในวิหารที่สร้างด้วยมือมนุษย์ "?*

ท่านกำลังกล่าวถึงวิหารของชาวยิว โดยระลึกถึงโซโลมอน และไม่ใช่โบสถ์คริสต์ ; เพราะในสมัยของท่าน โบสถ์คริสต์ยังไม่ได้ถูกสร้างขึ้น เนื่องจากท่านได้ประกาศว่า พระผู้สูงสุดไม่ได้ประทับอยู่ในวิหารของชาวยิว

คุณอาจกล่าวว่า *:* 'ชาวยิวมีโบสถ์เพียงแห่งเดียว ไม่ใช่หลายแห่ง'

ผมตอบว่า *:* ไม่ใช่หนึ่ง แต่สามแห่ง แต่ละแห่งในยุคสมัยของตนเอง

โบสถ์แรกของพวกเขา (หลังการข้ามทะเลแดง) ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งโมเสสตามพระบัญชาของพระเจ้า ได้สร้างขึ้นในลักษณะเหมือนเต็นท์ ด้วยผ้าสีแดงสด สีแดงเข้ม และผ้าลินินเนื้อดี และคลุมด้วยหนังแพะ ; โบสถ์นี้ นักบุญผู้พลีชีพองค์แรก ในคำปราศรัยเดียวกันที่กล่าวกับชาวยิว ได้เรียกว่า 'เต็นท์แห่งพยาน' ([135]) พลับพลาแห่งนั้นได้เดินทางไปกับชนชาติอิสราเอลขณะที่พวกเขาเดินทาง โดยถูกแบกโดยชนเลวี และมันตั้งอยู่ที่ใดก็ตามที่พวกเขาตั้งอยู่

วิหารที่สองของพวกเขาคือวิหารที่สร้างโดยโซโลมอน ซึ่งหลายปีต่อมาถูกเนบูคัดเนสซาร์ กษัตริย์แห่งบาบิโลน ทำลายลง

วัดที่สามถูกสร้างขึ้นโดยเซอร์รูบาเบล เจ้าชายชาวยิวจากวงศ์ตระกูลดาวิด ผู้เป็นบรรพบุรุษของพระคริสต์ หลังจากยุคการถูกกักขังในบาบิโลน ได้ผ่านไปเจ็ดสิบปีนับตั้งแต่กรุงเยรูซาเล็มและวิหารของโซโลมอนถูกทำลาย เมื่อเจ้าชายเซอร์รูบาเบลถูกส่งจากบาบิโลนพร้อมด้วยประชาชนจำนวนมากไปยังกรุงเยรูซาเล็มที่พังทลาย เพื่อสร้างวิหารของพระเจ้าขึ้นใหม่ ดังนั้น วิหารที่สร้างโดยเซอรูบบาเบล ผู้เป็นบรรพบุรุษของพระคริสต์ จึงตั้งอยู่ในกรุงเยรูซาเล็มในสมัยของพระคริสต์และอัครทูต แต่ต่อมา ทิตัส บุตรของเวสปาเซียน ได้มาพร้อมด้วยกำลังของกรุงโรม และทำลายมันจนราบเป็นหน้ากลอง เพราะผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์คนแรกได้กล่าวว่า :

'พระผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในวิหารที่สร้างด้วยมือมนุษย์,'

เขากำลังกล่าวถึงวิหารยิวทั้งสามแห่งนั้น : วิหารของโมเสส วิหารของโซโลมอน และวิหารของเซอรูบบาเบล อย่างไรก็ตาม เราเข้าใจว่าเขากำลังกล่าวถึงวิหารยิว ไม่ใช่วิหารคริสต์ เพราะวิหารคริสต์ยังไม่ได้ถูกสร้างขึ้นในสมัยของผู้พลีชีพคนแรก

2) การสอบสวน.

พระผู้สูงสุดเคยประทับอยู่ในวิหารเหล่านั้นที่ผู้พลีชีพคนแรกกล่าวถึงหรือไม่ *?*

---

[134] มัทธิว 24

[135] กิจการ 7

พระองค์ทรงประทับอยู่ทีนันจริง ๆ ไม่ใช่โดยการเสดจลงจากสวรรค์
แต่โดยการประทับอยู่ภายในด้วยพระสาระอันศักดิสิทธิของพระองค์ ทรงปรับพระองค์ให้เข้ากับกำแพงของวิหารเหล่านัน
— พระองค์ผู้ยิงใหญ่เกินกว่าทีแม้แต่สวรรค์จะบรรจุได้ — แต่ทรงมองลงมาสู่พวกเขาจากทีสูง
พระองค์ทรงประทับอยู่กับพวกเขาผ่านพระคุณของพระองค์
และทรงปกป้องพวกเขาด้วยทูตสวรรค์อันศักดิสิทธิของพระองค์ตราบเท่าทีพระองค์ทรงประสงค์
ในคริสตจักรสมัยพันธสัญญาเดิมเหล่านัน การประทับอยู่ของพระเจ้าผ่านพระคุณของพระองค์และของเหล่าทูตสวรรค์
ได้ถูกเปิดเผยด้วยหมายสำคัญทีชัดเจน
พระเจ้าทรงสถิตในคริสตจักรของโมเสสด้วยพระคุณอันน่าอัศจรรย์ของพระองค์
ซึงเครืองหมายของพระองค์คือเมฆทีปกคลุมพลับพลา ความรุ่งโรจน์ของพระเจ้าทีเต็มเปียมในพลับพลา [136]
และเสียงของพระเจ้าทีตรัสกับโมเสสจากแท่นบูชา ดังทีเขียนไว้ในบทแรกของเลวีนิติ :
'พระเจ้าทรงเรียกโมเสสและตรัสกับเขาจากพลับพลาว่า : "จงกล่าวแก่ชนชาติอิสราเอล"[137] . เช่นเดียวกัน
เมือซามูเอลผู้เยาว์กำลังนอนในพลับพลาในยามคำคืน พระเจ้าทรงเรียกเขาสีครังจากแท่นบูชา [138] .
พระเจ้าทรงสถิตในพระวิหารของโซโลมอนด้วยความเมตตาของพระองค์
ซึงเครืองหมายของสิงนันคือเมฆและพระสิริของพระเจ้า
ทีเต็มเปียมในพระวิหารเมือมีการถวายอุทิศ :
และปุโรหิตทังหลายไม่อาจยืนอยู่เพือปฏิบัติพิธีกรรมต่อหน้าเมฆนันได้
เพราะพระสิริของพระเจ้าเต็มเปียมในพระวิหาร [139] . นอกจากนี ในนิมิต พระเจ้าตรัสกับโซโลมอนว่า :
'ตาและใจของข้าจะอยู่ทีนันทุกวัน [140] .'
พระเจ้าทรงสถิตด้วยพระคุณอันอัศจรรย์ของพระองค์ในพระวิหาร
ซึงได้รับการบูรณะโดยเซอรุ์บบาเบล ; สัญญาณของเรืองนีคือน้ำทีกลายเป็นไฟ
ดังทีเขียนไว้ในหนังสือมัคคาบีเล่มทีสอง บทที 1 เพราะเมือน้ำทีเทลงบนเครืองบูชาถูกจุดไฟ
เปลวเพลิงก็ลุกโชนขึนจากน้ำนัน นอกจากนี
การคุ้มครองของทูตสวรรค์ต่อโบสถ์นันได้ปรากฏอย่างชัดเจน
เมือทูตสวรรค์ของพระเจ้าได้ลงโทษผู้ว่าการเฮลิโอโดรัสอย่างไม่ปรานี ผู้ซึงพยายามปล้นโบสถ์ [141] .
และต่อนักบุญซาคาริยา ซึงกำลังปฏิบัติหน้าทีในโบสถ์ตามลำดับในคณะปุโรหิต
ทูตสวรรค์กาเบรียลได้ปรากฏตัวทีแท่นบูชาเครืองหอม เพือประกาศการปฏิสนธิของยอห์น
ในผลงานของนักบุญยอห์น คริโซสโตม
คุณจะพบข้อความเกียวกับพระมารดาผู้บริสุทธิ์ทีสุดของพระเจ้า ซึงเขียนไว้ว่า :
เมือพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ทีสุด ขณะทีมีอายุสิบสองปี กำลังอธิษฐานในพระวิหารของพระเจ้า
(ทีสร้างโดยเซอร์รูบบาเบล) หน้าแท่นบูชา แสงสว่างทีบรรยายไม่ถูกได้สองออกมา
และมีเสียงดังขึนจากห้องศักดิสิทธิ์ทีสุด : 'เจ้าจะให้กำเนิดบุตรชายของเรา'
จากสัญญาณเหล่านี จึงเป็นทีทราบว่า พระเจ้าอยู่ภายในโบสถ์ในพันธสัญญาเดิมเหล่านัน —
โบสถ์ของโมเสส โซโลมอน และเซอร์รูบบาเบล — ด้วยพระคุณของพระองค์
และทรงสถิตอยู่ทีนันจนกระทังเวลาทีพระองค์ทรงเลือกทีจะเสดจจากไป

3) การสอบถาม

ตังแต่เมือใดทีพระผู้สูงสุดได้หยุดประทับอยู่ในโบสถ์แห่งพันธสัญญาเดิมเหล่านัน ?

บาปของมนุษย์ทำให้พระคุณและความเมตตาของพระเจ้าห่างไกลจากตัวพวกเขาเองและจากสถานทีศักดิสิทธิ์ เพราะพระเจ้าได้หยุดประทับอยู่ด้วยพระคุณของพระองค์ในพระวิหารแห่งคำพยาน ณ เวลานัน

---

[136] อพยพ 40

[137] เลวีนิติ 1:1, 2

[138] 1 พงศ์กษัตริย์ 3

[139] 3 ราชา 8

[140] 3 列王記 9:3.

[141] 2 มัคคาบี 3.

เมื่อเนื่องจากบาปของลูกหลานของเอลี
ชาวฟีลิสเตียได้ยึดหีบพันธสัญญาของพระเจ้าและนำมันไปยังเมืองอัชโดด ; แล้วภรรยาของฟีเนฮาส
ขณะที่เธอกำลังจะสิ้นใจขณะคลอดลูก ได้กล่าวคำสุดท้ายเหล่านี้ :
'พระสิริของพระเจ้าได้ออกจากอิสราเอลแล้ว เพราะหีบพันธสัญญาของพระเจ้าถูกนำไป [142] ;
พระสิริของอิสราเอลได้สูญหายแล้ว เพราะหีบพันธสัญญาของพระเจ้าถูกนำไปแล้ว !' แต่ในเวลาอันสมควร
ผ่านคำอธิษฐานของศาสดาพยากรณ์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซามูเอล
พระสิริของพระเจ้าได้กลับคืนสู่ที่เดิมพร้อมกับหีบพันธสัญญา
พระเจ้าทรงสถิตในพระวิหารของโซโลมอนด้วยพระเมตตาของพระองค์
จนกระทั่งกษัตริย์และประชาชนแห่งเยรูซาเล็มหันไปนับถือรูปเคารพ
เพราะพระเจ้าได้ตรัสกับโซโลมอนในนิมิตว่า : 'เราได้อุทิศพระวิหารนี้ที่เจ้าได้สร้างขึ้น
เพื่อชื่อของเราจะอยู่ที่นั่นตลอดไป ; และตาของเราและใจของเราจะอยู่ที่นั่นตลอดกาล .
และหากเจ้าดำเนินชีวิตต่อหน้าเราอย่างที่ดาวิดบิดาของเจ้าได้ดำเนินมา
ด้วยใจที่บริสุทธิ์และจริงใจ เราจะสถาปนาบัลลังก์ราชอาณาจักรของเจ้าให้คงอยู่ตลอดไป
แต่หากท่านหรือลูกหลานของท่านหันหลังให้เรา และไม่รักษาพระบัญญัติและกฎเกณฑ์ของเรา
และไปรับใช้พระเจ้าอื่น ๆ และนมัสการพวกเขา เราจะถอนรากอิสราเอลออกจากแผ่นดินที่เราได้ให้แก่ท่าน
และพระวิหารนี้ ซึ่งเราได้อุทิศไว้เพื่อพระนามของเรา เราจะขับไล่ออกจากสายตาของเรา [143] .
ขอให้เราฟังคำของพระเจ้า : พระองค์ทรงสัญญาว่าจะประทับอยู่ในพระวิหารของโซโลมอนตลอดไป
แต่ด้วยเงื่อนไขนี้ : ว่าท่านและลูกหลานของท่านจะไม่หันหลังให้เราเพื่อไปรับใช้พระเจ้าอื่น ;
แต่หากท่านหันหลังให้เราแล้ว เราก็จะหันหลังให้ท่านเช่นกัน
และเราจะขับไล่พระวิหารที่อุทิศไว้เพื่อพระนามของเราออกจากพระพักตร์ของเรา sight
และสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ : กษัตริย์แห่งเยรูซาเล็มและประชาชนไม่รักษาพันธสัญญาของพระเจ้า ;
และพระเจ้าก็ไม่ได้รักษาคำสัญญาของพระองค์ต่อพวกเขาว่าจะประทับอยู่ในพระวิหารของพวกเขาตลอดไป
เพราะเวลาได้ผ่านไปหลายปี และความชั่วร้ายได้ทวีคูณขึ้น
จนกระทั่งพระสิริของพระเจ้าถูกถอนออกจากวิหารของโซโลมอน
ก่อนการรุกรานของเนบูคัดเนสซาร์พร้อมกองทัพคาลเดีย ;
ดูชีวประวัติของศาสดาเอกีเอลผู้ศักดิ์สิทธิ์ ในวันที่ 21 ของเดือนกรกฎาคม [144] ;
รวมถึงในหนังสือคำพยากรณ์ของท่าน : บทที่ 8, 9 และ 10.
ในพระวิหารที่ได้รับการบูรณะโดยเซอรุ็บบาเบล ผู้เป็นบรรพบุรุษของพระคริสต์
พระเจ้าทรงสถิตอยู่ด้วยพระคุณของพระองค์จนถึงเวลานั้น
ซึ่งพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราได้ทรงยอมทนทุกข์เพื่อเรา
เพราะเมื่อชาวอิสราเอลไม่รับพระบุตรของพระเจ้าที่ส่งมาหาพวกเขา
แต่กลับตรึงพระองค์ไว้บนไม้กางเขนด้วยมือของผู้ไร้กฎหมาย [145] :
ดังนั้นพระคุณของพระเจ้าจึงได้ถอนตัวออกจากคริสตจักรของพวกเขา
ซึ่งเครื่องหมายของสิ่งนี้คือม่านในคริสตจักรที่ถูกฉีกออกเป็นสองส่วน จากขอบบนลงถึงขอบล่าง
ดังนั้น นักบุญเทโอฟิแลคท์จึงกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า : 'ม่านนั้นถูกฉีกขาด
เป็นเครื่องหมายต่อพระเจ้าว่าพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์ได้ถอนตัวออกจากคริสตจักรแล้ว '
นักบุญเอเฟรมเอง ในคำเทศนาเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานของพระผู้เป็นเจ้า ก็กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า :

---

[142] 1 ราชา 4:22.

[143] 3 ราชา 9:3 และต่อไป

[144] หน้า 342.

[145] มัทธิว 22.

‘เมือม่านของคริสตจักรถูกฉีกขาด นกพิราบตัวหนึงบินออกจากคริสตจักร
ซึงเป็นเครืองหมายของการจากไปของพระวิญญาณบริสุทธิ ’[146] .

4) การค้นหา .

ท่านผู้เป็นมรณสักขีองค์แรกได้กล่าวคำเหล่านีกับใครว่า :
‘ผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน ’?

ท่านได้กล่าวกับชาวยิวทีไม่เชือ ซึงไม่ยอมรับพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า
พระเมสสิยาห์ทีแท้จริงทีส่งมาเพือพวกเขา ; พวกเขาไม่เชือในพระองค์ แต่กลับเกลียดชังพระองค์
และหลังจากทีกล่าวร้ายพระองค์ต่อหน้าปีลาตว่าเป็นศัตรูของซีซาร์และเป็นผู้กระทำผิด
จึงส่งพระองค์ไปรับความตายบนไม้กางเขน : แต่เมือพระคริสต์ฟืนคืนชีพจากหลุมศพในวันทีสาม
พวกเขาก็พยายามปกปิดการฟืนคืนชีพของพระองค์ ; และหลังจากทีพระองค์เสด็จขึนสู่สวรรค์
พวกเขาก็ไม่ต้องการระลึกถึงพระนามของพระองค์ และข่มเหงผู้ทีเชือในพระองค์
ผู้พลีชีพคนแรกได้กล่าวคำเหล่านีแก่พวกเขา ไม่ใช่แก่คริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์
และท่านก็ไม่ได้กล่าวถึงคริสตจักรคริสเตียน แต่กล่าวถึงคริสตจักรของชาวยิว

5) การสอบสวน

ทำไมผู้พลีชีพคนแรกจึงกล่าวคำเหล่านีแก่ชาวยิว ?

ด้วยเหตุนี จึงกล่าวกันว่า ชาวยิวเชือว่า ก่อนทีจะมีพระเจ้าแห่งสวรรค์
พวกเขายังไม่มีสถานทีใดบนโลกนีทีจะอาศัยอยู่ได้ นอกจากในโบสถ์เดียวของพวกเขา ซึง
(เช่นเดียวกับในอดีต) เป็นโบสถ์เดียวทีพวกเขามีอยู่ :
และไม่มีโบสถ์อืนใดในดินแดนทังหมดของพวกเขา
และไม่มีโบสถ์ใดภายใต้ฟ้าทีถูกสร้างขึนเพือพระเจ้าแห่งสวรรค์
ในขณะทีการบูชารูปเคารพกำลังครองอำนาจเหนือจักรวาลทังมวล ยกเว้นโบสถ์นันในเยรูซาเล็ม
(มีโบสถ์หนึงทีคล้ายกันในเชเคมของสะมาเรีย แต่ได้ถูกทำให้มลทินด้วยรูปเคารพ
ซึงเราจะกล่าวถึงในภายหลัง)
และชาวชาวยิวจึงโอ้อวดเกียวกับโบสถ์ของพวกเขาในเยรูซาเล็มด้วยความภูมิใจ
ยกตนให้สูงส่งเหนือทุกสิงภายใต้ท้องฟ้า ดังทีปรากฏในหนังสือของผู้เผยพระวจนะเยเรมีย์ บทที 1
ซึงการโอ้อวดอย่างหยิงผยองเกียวกับโบสถ์นันถูกพระเจ้าทรงตำหนิด้วยพระวจนะเหล่านี :
‘อย่าวางใจในคำพูดทีหลอกลวง โดยกล่าวว่า : “วิหารของพระเจ้า วิหารของพระเจ้า วิหารของพระเจ้าคือ *[147]*
”” และพระเจ้าได้ตรัสกับพวกเขาในบทนันว่า
พวกเขาจะได้อาศัยอยู่ในวิหารนันได้ก็ต่อเมือพวกเขาทำความดีเท่านัน
แต่เมือพวกเขาหันไปสู่ความชัวร้าย พระเจ้าจะหันหลังให้ทังวิหารและตัวพวกเขาเอง อย่างไรก็ตาม
พวกเขากลับหันไปสู่ความชัวร้าย
และไม่เคยหยุดโอ้อวดด้วยความหยิงยโสเกียวกับพระวิหารของพระเจ้าในเยรูซาเล็ม ; ดังนัน
นักบุญผู้เป็นมรณสักขีคนแรกจึงกล่าวถ้อยคำเหล่านีต่อพวกเขา
เพือตอบโต้การโอ้อวดอันหยิงผยองของพวกเขา :
พระผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน ; นันคือ
พระเจ้าไม่ถูกจำกัดโดยผนังโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน พระองค์ทรงอยู่ทุกหนทุกแห่ง
ทังในสวรรค์และบนโลก และไม่ถูกจำกัดอยู่ในสถานทีใดเพียงแห่งเดียว
เพราะพระองค์ทรงยิงใหญ่เกินกว่าทีจะถูกจำกัดโดยสวรรค์หรือสิงทังปวงทีอยู่ใต้สวรรค์
ตราบใดทีท่านยังรับใช้พระเจ้าด้วยความซือสัตย์ พระเจ้าก็อยู่กับท่าน
และทรงสถิตอยู่ท่ามกลางท่านผ่านพระคุณของพระองค์ในพระวิหารอันศักดิสิทธิของพระองค์

---

[146] เอฟราอิม , หน้า 48, หน้า 102.

[147] เยเรมีย์ 7:4.

แต่เนื่องจากท่านได้ทึ้งพระเจ้าและปฏิเสธพระบุตรของพระเจ้า
พระเจ้าจึงได้ทึ้งท่านและโบสถ์อันรุ่งโรจน์ที่มนุษย์สร้างขึ้นของท่านด้วย โดยตรัสว่า : ‘ดูเถิด
บ้านของท่านถูกทึ้งให้ร้างเปล่า ’[148] นี่คือพลังแห่งถ้อยคำของมรณสักขีผู้แรกเริ่ม

6) การค้นหา

เมื่อใดที่ผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์คนแรกได้กล่าวถ้อยคำเหล่านี้ ?

ในเวลานั้น เมื่อพระผู้เป็นเจ้าของเราได้เสด็จขึ้นสู่สวรรค์แล้ว
ทึ้งคริสตจักรของชาวยิวให้ว่างเปล่า โดยทรงถอนพระคุณของพระองค์ออกจากคริสตจักรนั้น
เนื่องจากความเสื่อมทรามและความชั่วร้ายที่พวกเขาได้กระทำต่อพระองค์ ; และในเวลานั้นเอง
พระผู้สูงสุดก็ไม่ได้ประทับ ด้วยพระคุณของพระองค์ภายในคริสตจักรที่มนุษย์สร้างขึ้นของชาวยิว
ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเยรูซาเล็มอีกต่อไปแล้ว และแท้จริงแล้ว ในขณะนั้นเอง
นักบุญสตีเฟนได้กล่าวกับพวกเขาว่า :
‘พระผู้สูงสุดไม่ได้ประทับอยู่ในวิหารที่มนุษย์สร้างขึ้น —นั่นคือ
ไม่ได้อยู่ในวิหารของชาวยิวของท่าน —แต่จะประทับอยู่ในคริสตจักรของคริสตชน ’

ข้อคิด

พระเจ้าผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงสถิตอยู่ในคริสตจักรที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยหินหรือ
ไม้หรือไม่ ?

หากพระเจ้าทรงสถิตในคริสตจักรยุคพันธสัญญาเดิมด้วยพระคุณของพระองค์
ตามที่เราได้ฟังมาแล้ว — ซึ่งในนั้นเป็นเพียงการบ่งชี้ล่วงหน้า แบบจำลอง
และการแสดงล่วงหน้าของพันธสัญญาใหม่ —
แล้วพระองค์จะทรงสถิตในคริสตจักรของพันธสัญญาใหม่เองได้มากเพียงใด
ในที่ซึ่งพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ได้รับการถวายเป็นเครื่องบูชา
และพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดของคริสตชนได้รับการประกอบพิธี
และพระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาเหนือศีลศักดิ์สิทธิ์ที่กำลังถูกประกอบพิธีอยู่ ดังนั้น
ขอให้เราเริ่มต้นด้วยคริสตจักรคริสเตียนแรกที่มนุษย์สร้างขึ้น :

คริสตจักรคริสเตียนแห่งแรกที่สร้างด้วยมือมนุษย์เริ่มต้นขึ้นที่เยรูซาเล็ม
ในซีออนอันศักดิ์สิทธิ์ ในห้องชั้นบนนั้น ซึ่งพระเยซูคริสต์เจ้าของเรา
ผู้เสด็จมาเพื่อรับความทุกข์ทรมานด้วยความสมัครใจ ทรงรับประทานปัสกาพร้อมกับสาวกของพระองค์
และทรงถวายพระองค์เองภายใต้รูปลักษณ์ของขนมปังและเหล้าองุ่น
มอบให้แก่สาวกและอัครทูตอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ โดยตรัสว่า : ‘จงรับไปกินเถิด ;
นี่คือร่างกายของเรา ; จงดื่มจากมันเถิด ทุกคน ; นี่คือเลือดของเรา .’ ในห้องชั้นบนเดียวกันนั้น (ตาม
Synaxarion ในวันพุธใหญ่) สาวกหญิงของพระคริสต์ได้รวมตัวกันด้วยความกลัวชาวยิว
และพระคริสต์ได้ปรากฏตัวแก่พวกเธอผ่านประตูที่ปิดอยู่ และให้ความมั่นใจแก่โทมัส และอีกครั้ง
หลังจากที่องค์พระผู้เป็นเจ้าเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
ซึ่งได้กลับจากภูเขาโอลีฟสู่กรุงเยรูซาเล็ม ได้ขึ้นไปยังห้องชั้นบนนั้น
และร่วมใจกันอธิษฐานและวิงวอนอย่างเคร่งครัด ร่วมกับสตรีทั้งหลายและมารีย์ มารดาของพระเยซู
และกับพี่น้องของพระองค์ [149] ; ในห้องชั้นบนนั้น
พระวิญญาณบริสุทธิ์ได้เสด็จลงมาเหนืออัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ในรูปของลิ้นไฟ [150] .
และผ่านคำเทศนาเพียงครั้งเดียวของอัครสาวกเปโตรผู้ศักดิ์สิทธิ์
มีวิญญาณสามพันคนเชื่อในพระคริสต์และรับบัพติศมา : และพวกเขายังคงยึดมั่นในคำสอนของอัครสาวก

---

[148] มัทธิว 23:38.

[149] กิจการ 1:13, 14.

[150] กิจการ 2.

ในความสามัคคี ในพิธีหักขนมปัง (นั่นคือ พระกายของพระคริสต์) และในคำอธิษฐาน [151] .
พระเจ้าไม่ได้ประทับอยู่โดยพระคุณของพระองค์อย่างมองไม่เห็นในคริสตจักรคริสเตียนที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นแห่งแรกนั้นหรือ ซึ่งที่นั่นมีการเฉลิมฉลองพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระคริสต์
และที่พระมารดาของพระเจ้าทรงประทับอยู่ร่วมกับอัครสาวก ?

หลังจากนั้น ผู้อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ออกไปทั่วโลก ; ไม่ว่าพวกเขาจะไปที่ใด
ก็ให้ความสว่างแก่ทุกเมืองและทุกประเทศด้วยศรัทธาอันศักดิ์สิทธิ์
พวกเขาได้ก่อตั้งคริสตจักรของพระเจ้า แต่งตั้งบิชอป
และสั่งให้ผู้เชื่อมารวมตัวกันในคริสตจักรของพระเจ้าเพื่ออธิษฐาน ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงถามว่า :
ในคริสตจักรของพระเจ้าที่อัครสาวกได้สถาปนาขึ้นนั้น
พระคุณของพระเจ้ามิได้ประทับอยู่โดยที่มองไม่เห็นหรือ ?

สำหรับนักบุญคริสอสตอม
ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสงฆ์โดยพระสังฆราชฟลาเวียนแห่งอันติโอค
มีนกพิราบสีขาวและเจิดจ้าปรากฏตัว บินอยู่เหนือศีรษะของท่าน [152] ; เช่นเดียวกัน
สำหรับนักบุญเกรกอรีแห่งอาคราแกส ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นบิชอปในกรุงโรม
นกพิราบตัวหนึ่งได้ลงนั่งบนศีรษะของท่าน :
พระคุณของพระเจ้ามิได้สถิตอยู่ในโบสถ์เหล่านั้นหรือ ?

มีเขียนไว้ในบทนำสำหรับวันที่ *27* มกราคมว่า : มีชายคนหนึ่งที่ป่วยในคอนสแตนติโนเปิล
ในโบสถ์ใกล้หลุมศพของนักบุญยอห์น คริโซสโตม
ถูกทิ้งให้นอนอยู่ที่นั่นหลังจากบทเพลงปิดพิธี ;
และเมื่อเขามองไปยังภาพไอคอนของพระคริสต์ผู้ช่วยให้รอด ซึ่งแขวนอยู่สูงในโบสถ์
เขาก็สารภาพบาปของตน และมีเสียงจากภาพไอคอนนั้นมาบอกเขาว่า : 'บาปของเจ้าได้รับการอภัยแล้ว '
และทันทีนั้น ชายคนนั้นก็หายป่วย :
นี่ไม่ใช่สัญญาณที่ชัดเจนถึงการประทับอยู่ของพระเจ้าในโบสถ์หรือ ?

มารีแห่งอียิปต์ เมื่ออยู่ที่เยรูซาเล็ม จนกระทั่งเธอได้สติและกลับใจใหม่
ไม่สามารถเข้าโบสถ์ร่วมกับผู้อื่นได้ แต่เธอถูกพลังที่มองไม่เห็นขวางไว้ที่ประตูโบสถ์
ดังที่เขียนไว้ในหนังสือ life[153] ของเธอ:
นี่ไม่ใช่สัญญาณที่ชัดเจนถึงการประทับอยู่ของพระเจ้าในโบสถ์นั้นหรือ ?

เมื่ออเล็กซิอุส ผู้รับใช้ของพระเจ้า ได้ถึงแก่กรรมที่กรุงโรม
มีเสียงดังขึ้นในโบสถ์จากแท่นบูชาว่า : 'มาหาเราเถิด ผู้ที่เหน็ดเหนื่อยและแบกภาระหนัก
เราจะให้ท่านได้พักผ่อน '; แล้วมีเสียงอีกเสียงหนึ่งว่า :
'จงแสวงหาผู้รับใช้ของพระเจ้าในบ้านของยูทิเมียนัส ':
เสียงนั้นไม่ใช่สัญญาณที่ชัดเจนถึงการประทับอยู่ของพระเจ้าในโบสถ์นั้นหรือ ?[154]

นอกจากนี้ ในบทนำ ยังมีการบันทึกไว้เมื่อวันที่ 5 มีนาคมว่า :
ขณะที่พระสงฆ์อัมโมนิอุสกำลังประกอบพิธีลิทูร์กียในโบสถ์
ท่านได้เห็นทูตสวรรค์ยืนอยู่ทางด้านขวาของแท่นบูชา ซึ่งกำลังจดชื่อของผู้ที่เข้ามาในโบสถ์
พร้อมทั้งลบชื่อของผู้ที่ออกไปก่อนการปิดพิธี :
นี่ไม่ใช่สัญญาณแห่งการประทับอยู่ของทูตสวรรค์ในโบสถ์ด้วยพระคุณของพระเจ้าหรือ ?

---

[151] กิจการ 2:41 และ 42.

[152] 13 พฤศจิกายน , หน้า 322, ด้านหลัง . 23 พฤศจิกายน , หน้า 397, ด้านหลัง .

[153] 1 เมษายน, หน้า 171.

[154] 17 มีนาคม .

นอกจากนี ในบทนำสำหรับวันที 30 กันยายน
ยังเขียนถึงพีน้องคนหนึงทีเคยหลงทางเกียวกับความลึกลับอันบริสุทธิ์ทีสุดของพระคริสต์
ราวกับว่าสิงเหล่านันไม่ใช่พระกายและพระโลหิตทีแท้จริงของพระคริสต์
และว่าเขาได้รับการเปิดเผยอันน่าสะพรึงกลัวระหว่างพิธีบูชาขอบพระคุณ :
เขาเห็นม่านของโบสถ์ถูกแยกออก สวรรค์เปิดออก และไฟตกลงมาพร้อมกับทูตสวรรค์จำนวนมาก
และเห็นเด็กน้อยคนหนึงถูกถวายเป็นเครืองบูชาบนโต๊ะศักดิสิทธิ์
และเลือดของเด็กนันไหลลงสู่ถ้วยศีลมหาสนิท ;
ซึงนักบุญเอเฟรมก็ได้เขียนถึงเรืองนีในบทเทศนาที 86 ของท่านด้วย ในทำนองเดียวกัน ในวันที 3
เมษายน บทนำ (Prologue) ได้เล่าเรืองนีไว้
และเรืองนียังถูกบันทึกไว้ในชีวประวัติของนักบุญอาร์เซนิอุสผู้ยิงใหญ่ [155]

นีไม่ใช่สัญญาณทีชัดเจนหรือว่าพระเจ้าทรงมีชีวิตอยู่ผ่านความลึกลับอันศักดิสิทธิ์และพระคุณของพระองค์ในโบสถ์คริสต์ทีมนุษย์สร้างขึน
และว่าพระองค์เสด็จมาเยียมเยียนผ่านทูตสวรรค์ของพระองค์ ?

และยังมีปาฏิหาริย์และสิงมหัศจรรย์อืนๆ อีกมากมายทีพบได้ในหนังสือทางศาสนา
ซึงได้เกิดขึนและยังคงเกิดขึนในโบสถ์ของนักบุญทังหลาย ;
สิงเหล่านีร้องประกาศดังกว่าเสียงแตรว่า พระเจ้าทรงประทับอยู่ในพระวิหารของพระองค์
ซึงถูกสร้างขึนและอุทิศเพือถวายเกียรติและพระสิริแด่พระนามอันศักดิสิทธิ์ทีสุดของพระองค์

ดังนัน ความโง่เขลาของกลุ่มผู้แตกแยกจึงถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน
ซึงพวกเขาอ้างว่าพระเจ้าผู้สูงสุดไม่ได้ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน
และคำสอนทีผิดของพวกเขา —ซึงห้ามไม่ให้เข้าไปในโบสถ์เพือสวดภาวนา —ก็ถูกหักล้างแล้ว

ดูเถิด โอ้ พวกนอกรีตผู้โง่เขลา ! ตังแต่ต้นของศรัทธาคริสต์
การสร้างโบสถ์ของพระเจ้าได้เริมต้นขึน ตังแต่สภาคอนสแตนติโนเปิล
ซึงเป็นจุดเริมต้นของกฎหมายคริสต์ จากอัครสาวก และผ่านทางผู้สืบทอดของพวกเขา
รวมถึงจากกษัตริย์และเจ้าชายผู้ยิงใหญ่ จักรพรรดิคอนสแตนตินมหาราชได้สร้างโบสถ์ในกรุงโรม ;
พระมารดาผู้ศักดิสิทธิ์ของพระองค์ เฮเลนา ได้สร้างโบสถ์ในกรุงเยรูซาเล็ม ;
จักรพรรดิจัสติเนียนได้สร้างโบสถ์แห่งปัญญาของพระเจ้าในกรุงคอนสแตนติโนเปิล ;
เจ้าชายวลาดิมีร์ผู้ยิงใหญ่ได้สร้างโบสถ์สิบส่วนในเคียฟ และหลังจากนัน
ลูกชายของเขาในเขตปกครองของแต่ละคนก็ได้สร้างโบสถ์อันงดงาม ; และแม้กระทังทุกวันนี
ผู้ศรัทธาก็ยังคงสร้างโบสถ์เหล่านีอยู่ทุกหนทุกแห่ง
และไม่เคยมีผู้ใดเลยทีกล่าวอย่างทีท่านกล่าว
ว่าพระเจ้าไม่ประทับอยู่ในโบสถ์คริสต์ทีมนุษย์สร้างขึน ยิงไปกว่านัน
นักบุญทังหลายไม่เพียงแต่ส่องประกายในดินแดนอืน ๆ แต่ยังส่องประกายในรัสเซียของเราเองด้วย :
และไม่มีผู้ใดเลยทีเคยสอนอย่างทีคุณทำ ว่าไม่ควรเข้าไปในวิหารของพระเจ้าเพือสวดมนต์
ไม่ใช่หรือทีผู้สร้างปาฏิหาริย์ชาวรัสเซียเองก็ได้สร้างโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึนในรัสเซีย :
นักบุญเปโตร ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งรัสเซียทังปวง ได้สร้างโบสถ์ในเมืองหลวงมอสโก ;
นักบุญเซอร์จิอุส ผู้สร้างปาฏิหาริย์ ได้สร้างโบสถ์ในราโดเนช ; นักบุญโซซิมาส บนเกาะโซโลเวตสกี ;
และนักบุญอืนๆ ในสถานทีต่างๆ อีกมากมาย แต่ท่านทังหลาย ผู้ต่อต้านและปฏิเสธโบสถ์ของพระเจ้า
ท่านทังหลายนัน หรือจะเป็นผู้ศักดิสิทธิ์ยิงกว่าผู้สร้างโบสถ์ของพระเจ้าทังปวง —
ซึงไม่อาจเป็นไปได้ — หรือจะเป็นผู้ถูกสาปแช่งยิงกว่าผู้นอกรีตทังปวง :
เพราะแม้แต่ผู้ทีหลงผิดจากความเชือออร์โธดอกซ์

---

[155] 8 พฤษภาคม, หน้า 363.

ก็ยังสร้างโบสถ์ทีเหมาะสมทีสุดสำหรับพระเจ้าตามความเชือของตนเอง
และรวมตัวกันในนันเพือสวดภาวนา ;
แต่พวกท่านกลับปฏิเสธโครงสร้างของโบสถ์และการสวดมนต์ภายในโบสถ์อย่างสินเชิง ;
แทนทีจะเป็นเช่นนัน พวกท่านกลับถือว่าห้องใต้ดินและห้องลับใต้ดินของพวกท่านเอง —
ทีพวกท่านรวมตัวกันเพือสวดมนต์ —มีเกียรติกว่าโบสถ์ของพระเจ้า
และพวกท่านกล่าวว่าพระผู้สูงสุดไม่ได้ประทับอยู่ในวิหารทีมนุษย์สร้างขึน
หรือว่าพระองค์ได้ประทับอยู่ในห้องใต้ดินและซันใต้ดินของท่านแล้วหรือ ?
กระท่อมของท่านมิใช่สร้างขึนด้วยมือมนุษย์เช่นกันหรือ ? หาก (ตามคำพูดของท่านเอง)
พระเจ้าไม่ได้ประทับอยู่ในโบสถ์ แล้วพระองค์จะประทับอยู่ในกระท่อมของท่านได้อย่างไร ?
แท้จริงแล้ว พระองค์ทรงประทับอยู่ทุกหนทุกแห่ง : แต่ในโบสถ์อันศักดิสิทธิของพระองค์นัน
พระองค์ทรงประทับอยู่ด้วยวิธีทีแตกต่างออกไป ; ต่างออกไปในทีอยู่ของผู้มีบาป
เช่นเดียวกับทีต่างออกไปในสวรรค์ และต่างออกไปในนรก ;
เพราะมีคำกล่าวว่าความประทับอยู่ของพระเจ้าสามารถรู้สึกได้แม้ในนรก
ดังทีเขียนไว้ในหนังสือสดุดี : ‘หากข้าพเจ้าลงสู่นรก พระองค์ก็อยู่ทีนัน ’[156]
พระองค์ทรงครองราชย์ในสวรรค์ ส่วนในนรก
พระองค์ทรงลงโทษปีศาจและเตรียมการลงโทษสำหรับศัตรูของพระเจ้า ดังนันจึงมีความแตกต่าง :
ด้านหนึง ในพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิของพระองค์
พระองค์ทรงรับฟังคำอธิษฐานและคำวิงวอนของผู้เชือ ; ด้านหนึง ในห้องใต้ดินและห้องลับของท่าน
พระองค์ทรงรังเกียจพิธีกรรมของท่าน ซึงท่านปฏิบัติอย่างลับๆ
โดยขัดแย้งและแยกตัวออกจากพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิของพระองค์
และเมือคุณกล่าวว่าโบสถ์นันไม่ได้สร้างจากไม้ แต่สร้างจากซีโครง —คือในหัวใจมนุษย์ —
ผมขอตอบว่า : เป็นความจริงว่าทุกคนทีนับถือศาสนาอย่างถูกต้อง
ซึงทำให้พระเจ้าพอพระทัยอย่างแท้จริง และมีพระเจ้าอยู่ในหัวใจ เป็นวิหารของพระเจ้า
ตามคำกล่าวของอัครทูต : ‘ท่านไม่ทราบหรือว่าท่านคือวิหารของพระเจ้า
และพระวิญญาณของพระเจ้าสถิตอยู่ในท่าน ?’ (*[157]*). แต่โปรดบอกเราว่า
ท่านทราบหรือไม่ว่าพระวิญญาณของพระเจ้าสถิตอยู่ในซีโครงของท่าน ?
หากท่านทราบว่าพระวิญญาณของพระเจ้าสถิตอยู่ในท่าน
แล้วทำไมท่านจึงไม่เข้าสู่วิหารอันศักดิสิทธิ แต่กลับดูหมินมัน ?
พระวิญญาณของพระเจ้ามิได้สังให้ผู้ชอบธรรมไปโบสถ์หรือ ?
พระองค์มิได้เร่งเร้าให้มนุษย์รีบเร่งไปยังวิหารของพระเจ้าหรือ ?
ท่านมิได้ฟังในพระวรสารศักดิสิทธิถึงเรืองราวของนักบุญซีเมโอน ผู้รับพระเจ้า
ซึงมาโดยพระวิญญาณเข้าสู่โบสถ์ *[158]* หรือ ?
พระวิญญาณของพระเจ้าคือผู้นำผู้ชอบธรรมเข้าสู่โบสถ์
และอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิมิใช่เป็นวิหารของพระวิญญาณของพระเจ้าหรือ ?
แต่พวกเขากลับไม่หนีจากโบสถ์ของพระเจ้า แต่กลับยึดมันอยู่กับมัน
ดังทีเขียนไว้เกียวกับพวกเขาในตอนท้ายของพระวรสารนักบุญลูกา : ‘และพวกเขาอยู่ในโบสถ์
สรรเสริญและถวายพระพรแด่พระเจ้า ’[159] . แต่ท่านกลับหลีกเลียงและดูหมินคริสตจักร :
เพราะเห็นได้ชัดว่าพระวิญญาณของพระเจ้าไม่ได้อยู่ในใจท่าน

---

[156] สดุดี 138:8.

[157] 1 โครินธ์ 3:16.

[158] ลูกา 2:26.

[159] ลูกา 24:53.

และคริสตจักรของพระเจ้าก็ไม่ได้อยู่ในอกท่าน ; แต่อกท่านกลับเป็นถ้ำของโจร
เป็นทีอยู่ของวิญญาณไม่บริสุทธิ์ทีล่อลวงท่านและนำท่านไปสู่ความพินาศ
ท่านกล่าวว่า : 'ผู้อาศัยในทะเลทรายทีไม่มีโบสถ์ เช่น ออนูฟริอุสผู้ยิงใหญ่ ,
ปอลแห่งธีบส์ , มารีแห่งอียิปต์ และผู้อืนทีคล้ายคลึงกับพวกเขา ไม่ได้รับความรอดหรือ ?'
ข้าพเจ้าตอบว่า : พวกเขาได้รับการช่วยให้รอดโดยไม่มีโบสถ์
เพราะในทะเลทรายทีพวกเขาอาศัยอยู่นันไม่มีโบสถ์ และพวกเขาได้รับการค้ำจุนจากโบสถ์ภายในตนเอง
ดังทีท่านกล่าวไว้ : ไม่ใช่ด้วยไม้ แต่ด้วยร่างกายของพวกเขาเอง ;
แต่สำหรับผู้ทีอาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ท่ามกลางโบสถ์มากมาย
แต่กลับหลีกเลียงไม่เข้าโบสถ์ จะสามารถบรรลุความรอดได้อย่างไร ? ไม่ใช่หรือทีเขียนไว้ในหนังสือ
ตามทีผู้ถือหางเสือกล่าว ในกฎบัญญัติของสภาท้องถินทีจัดขึนทีฮักกรา กฎบัญญัติข้อ 5:
'หากผู้ใดสอนว่าบ้านของพระเจ้า คือโบสถ์ ควรถูกดูหมิน และว่าควรละเลยมัน
หรือไม่มารวมตัวกันในนันในเวลาสวดมนต์และร้องเพลง ให้ผู้นันถูกสาปแช่ง [160] "และกฎข้อ 6 ระบุว่า :
'หากมีผู้ใดรวมตัวกันด้วยตนเองนอกโบสถ์หลัก และโดยไม่ปรึกษาคริสตจักร
แต่ยังประสงค์จะจัดพิธีกรรมทางศาสนา ให้ผู้อาวุโส ตามคำสังของพระสังฆราช
ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้นัน ; ให้ผู้นันถูกสาปแช่ง ' เพราะตามกฎเหล่านี
ผู้ก่อการแตกแยกถูกสาปแช่ง ซึงตามทีพระคัมภีร์ประกาศว่า :
'พระผู้สูงสุดไม่ประทับอยู่ในโบสถ์ทีมนุษย์สร้างขึน ', พวกเขาหลีกเลียงโบสถ์ของพระเจ้า
และจัดการประชุมส่วนตัวในสถานทีบูชาทียังไม่ได้รับการอุทิศอย่างลับๆ

บทที *10.* เกียวกับห้องสวดมนต์

ข้าพเจ้ายังได้ยินผู้ตีความผิดอธิบายคำพูดของพระคริสต์เหล่านีอย่างผิดๆ ว่า :
'แต่เมือท่านอธิษฐาน จงเข้าไปในห้องส่วนตัวของท่าน ปิดประตูแล้ว
อธิษฐานต่อพระบิดาของท่านในทีลับ '[161] ; และจากคำพูดเหล่านีของพระคริสต์
พวกเขานำมาสร้างคำสอนทีผิด คือว่าผู้คนไม่ควรไปโบสถ์เพือร้องเพลงร่วมกัน โดยกล่าวว่า :
พระคริสต์ทรงบัญชาให้เราอธิษฐานในทีลับ ปิดประตูห้องของเราไว้
ดังนันจึงไม่เหมาะสมทีจะไปโบสถ์เพืออธิษฐาน ซึงทีนันมีผู้คนมารวมตัวกันเพือร้องเพลง
เราจะมาพิจารณาสีประเด็นต่อไปนี :
1) ด้วยเหตุผลใดทีพระคริสต์ตรัสคำเหล่านัน ?
2) พระองค์ได้ห้ามผู้คนไม่ให้มาวัดเพือสวดมนต์ด้วยคำพูดเหล่านันหรือไม่ ?
3) ห้องใดเป็นสถานทีทีเหมาะสมทีสุดสำหรับการอธิษฐาน ?
4) การไปโบสถ์เพือสวดมนต์มีประโยชน์หรือไม่ ?
ข้อพิจารณาที 1
ด้วยเหตุผลใดทีพระคริสต์ได้ตรัสคำเหล่านัน *?*
ในช่วงทีพระคริสต์ทรงประทับอยู่บนโลกท่ามกลางมนุษย์
มีกลุ่มคนบางกลุ่มในเยรูซาเล็มทีรู้จักกันว่าเป็นผู้เสแสร้ง (หรือตามทีเราเรียกกันว่า
"พวกทีคิดว่าตัวเองศักดิสิทธิกว่าผู้อืน ")
ซึงเพือต้องการให้ดูศักดิสิทธิในสายตาผู้อืน
จึงเพิมจำนวนการสวดภาวนาให้มากกว่าทีสวดในโบสถ์
และอธิษฐานอย่างเสแสร้งทัวเมืองด้วยคำอธิษฐานทียืดยาว โดยยืนอยู่บนถนนและทีทางแยก
แบ่งตัวเป็นกลุ่มสอง สาม และสีคน เพือให้ผู้คนทีผ่านไปมาเห็นจากทุกทิศทุกทาง

---

[160] หน้า 58.

[161] มัทธิว 6:6.

และได้รับการยกย่องว่าเป็นนักบุญ ;
แต่คำอธิษฐานเสแสร้งของพวกเขานั้นไม่ได้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า
แต่เป็นที่พอพระทัยมนุษย์เท่านั้น ด้วยเหตุนี้
พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราจึงตักเตือนผู้ติดตามแต่ละคนว่า : 'เมื่อท่านอธิษฐาน
อย่าเป็นเหมือนพวกผู้เสแสร้ง ที่ชอบอธิษฐานโดยยืนอยู่ในธรรมศาลาและตามมุมถนน
เพื่อให้ผู้อื่นเห็น ; 'อามีน ข้าพเจ้ากล่าวแก่ท่านว่า พวกเขาจะได้รับรางวัล [162] ' (โดย 'รางวัล '
ที่พระองค์กล่าวถึงนั้น หมายถึงความเกียรติยศอันว่างเปล่าของมนุษย์
เพราะนั่นคือรางวัลของผู้เสแสร้ง): แต่เมื่อท่านอธิษฐาน จงเข้าไปในห้องส่วนตัวของท่าน และต่อไป
นี่คือเหตุผลที่ชัดเจนว่าทำไมพระผู้เป็นเจ้าจึงตรัสคำเหล่านั้น ;
พระองค์ตรัสเพื่อสอนให้ผู้คนหลีกเลี่ยงการอธิษฐานแบบหน้าซื่อใจคดและแสร้งทำ
ไม่ใช่การอธิษฐานร่วมกันในคริสตจักร ซึ่งได้รับการกำหนดโดยกฎเกณฑ์ทางศาสนา
เพราะพวกนอกรีตและครูเทียมเท็จแห่งบรินนั้นโกหก
โดยสอนให้คนเรียบง่ายหลีกเลี่ยงการร้องเพลงและอธิษฐานร่วมกันในคริสตจักร
แต่ให้ปิดตัวเองอยู่ในห้องส่วนตัวเพื่ออธิษฐาน

ข้อพิจารณาที่ 2

พระเจ้าได้ห้ามผู้คนไม่ให้มาที่โบสถ์เพื่อสวดภาวนาด้วยถ้อยคำเหล่านั้นหรือไม่ ?

พระองค์ไม่ได้ห้ามสิ่งนั้น เพราะพระองค์ไม่ได้เรียกการร้องเพลงในโบสถ์ว่า
'คำอธิษฐานที่เสแสร้ง ' แต่หมายถึงสิ่งที่ปฏิบัติอยู่นอกโบสถ์ บนถนนในเมือง
เพื่อแสดงอวดต่อผู้คน ; พระองค์ก็ไม่ได้ห้ามคำอธิษฐานในโบสถ์
แต่หมายถึงคำอธิษฐานที่ปฏิบัติอยู่นอกโบสถ์ โดยผู้เสแสร้งต่อหน้าผู้คน —
พระองค์ทรงสอนให้เราหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น ; ส่วนการมาวัดเพื่อสวดมนต์
พระเจ้าของเราเองได้ตั้งตัวอย่างไว้ให้ทุกคน เมื่อตั้งแต่ยังเป็นทารกและวัยเยาว์
พระองค์ก็เริ่มไปวัดในกรุงเยรูซาเล็ม ดังที่บันทึกไว้อย่างชัดเจนในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ ;
สี่สิบวันหลังจากการประสูติ พระองค์ถูกพระมารดาผู้บริสุทธิ์ไร้ที่ติ คือ
พระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ยิ่ง นำมาที่โบสถ์ในเยรูซาเล็ม
และผู้อาวุโสซีเมโอนได้อุ้มพระองค์ไว้ในอ้อมแขน [163] . เมื่อกลับจากอียิปต์ พ่อแม่ของพระองค์
(พระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ที่สุด และโยเซฟ ผู้เป็นพ่อเลี้ยง) จะเดินทาง (จากนาซาเร็ธ)
ทุกฤดูร้อนไปยังเยรูซาเล็มเพื่อฉลองเทศกาลปัสกา [164] ; และพวกเขาจะไปวัดในเยรูซาเล็มเพื่อสวดมนต์
และเมื่อพระเยซูทรงพระชนมายุสิบสองปี พระองค์ทรงอยู่ ณ เยรูซาเล็ม และถูกพบในพระวิหาร
นั่งอยู่ท่ามกลางบรรดาครู เมื่อพระองค์ทรงเติบโตขึ้น พระองค์มักถูกพบในพระวิหาร
ดังที่พระวรสารได้บันทึกไว้ ในพระวรสารมัทธิว บทที่ 85: พระเยซูเสด็จเข้าพระวิหารของพระเจ้า
และขับไล่ทุกคนที่กำลังซื้อขายกันอยู่ที่นั่นออกไป แล้วตรัสกับพวกเขาว่า "มีเขียนไว้ว่า
'บ้านของเราจะเรียกว่าบ้านแห่งการอธิษฐาน ' แต่พวกท่านได้ทำให้มันกลายเป็นถ้ำของโจรแล้ว "
และผู้พิการและผู้ตาบอดก็มาหาพระองค์ในพระวิหาร [165] . ในบทที่ 85: เมื่อพระองค์เสด็จเข้าพระวิหาร
หัวหน้าปุโรหิตและผู้อาวุโสของประชาชนก็มาหาพระองค์ และกล่าวว่า :
'ด้วยอำนาจใดที่ท่านทำสิ่งเหล่านี้ ?'[166] . ในบทที่ 108:
'ทุกวันข้าพเจ้านั่งอยู่กับท่านในพระวิหารและสอน แต่ท่านกลับไม่รู้จักข้าพเจ้า '[167] .

---

[162] มัทธิว 6:5.

[163] ลูกา 2.

[164] ลูกา 20.

[165] มัทธิว 21:12 และต่อไป

[166] ที่เดียวกัน , ข้อ 23.

ในพระวรสารลูกา ตอนต้นบทที 98: 'พระองค์ทรงสอนทุกวันในพระวิหาร '[168] . ตอนต้นบทที 108: 'ในเวลากลางวัน พระองค์ทรงสอนในพระวิหาร แต่ในเวลากลางคืน พระองค์จะออกไปและพักค้างคืนบนภูเขาแห่งมะกอก '[169] . ในพระวรสารยอห์น ตอนต้นบทที 26: 'ในวันกลางเทศกาล พระเยซูเสด็จขึ้นไปยังพระวิหาร '[170] . ในบทที 27: พระเยซูเสด็จไปยังภูเขาโอลีฟ ; แต่เช้าวันรุ่งขึ้น พระองค์เสด็จกลับมายังพระวิหารอีกครั้ง และประชาชนทั้งหมดก็มาหาพระองค์ [171] . ในบทที 37: มีเทศกาลในกรุงเยรูซาเล็ม และพระเยซูเสด็จไปยังพระวิหาร [172] . หากบันทึกในพระกิตติคุณเป็นพยานถึงเรื่องนี้ — ว่าพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเองทรงรักที่จะมาที่โบสถ์ — แล้วพระองค์จะห้ามผู้อื่นไม่ให้มาที่โบสถ์เพื่ออธิษฐานได้อย่างไร ? เพราะผู้สอนเท็จกำลังโกหกเมื่อกล่าวว่าพระคริสต์ไม่ได้สั่งให้เราไปโบสถ์ แต่เพียงให้อธิษฐานในห้องส่วนตัวเท่านั้น นักบุญยอห์น คริโซสโตม ก็โต้แย้งความเท็จของพวกเขาในบทเทศนาที 19 เกี่ยวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว หน้า 240 โดยกล่าวว่า : 'จงเข้าไปในห้องของท่าน : เพราะเหตุใด ท่านจึงกล่าวว่า การอธิษฐานในโบสถ์ไม่เหมาะสม ? และนั่นเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุด แต่ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ (โดยไม่มีความเสแสร้ง); เพราะพระเจ้าทรงแสวงหาจิตใจของผู้ที่อยู่ในทุกที เช่นเดียวกัน นักบุญเทโอฟิแลคท์ ในคำอธิบายพระวรสาร เกี่ยวกับคำพูดของพระคริสต์ที่ว่า 'จงเข้าไปในห้องส่วนตัวของท่าน ' ได้กล่าวว่า : 'แล้วอย่างไร ? ฉันไม่ควรอธิษฐานในโบสถ์หรือ ? 'ยิ่งไปกว่านั้น (ข้าพเจ้าจะอธิษฐาน):' แต่ด้วยเจตนาที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้ดูเหมือนทำเพียงเพื่อเอาใจผู้อื่น ; เพราะสิ่งที่สำคัญไม่ใช่สถานที่ แต่เป็นความคิด จิตใจ และการกระทำ: เพราะมีหลายคนที่อธิษฐานในที่ลับ ทำเช่นนั้นเพียงเพื่อเอาใจผู้อื่นเท่านั้น ' นี่คือคำอธิบายของเทโอฟิแลคท์

ข้อพิจารณาที 3

ในห้องชั้นใด ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสวดมนต์ ?

มนุษย์มีสองประเภทของคุกสำหรับการสวดมนต์ : คุกทางกายภาพและคุกทางจิตวิญญาณ คุกทางกายภาพทำจากไม้หรือหิน ส่วนคุกทางจิตวิญญาณนั้นคือหัวใจหรือจิตใจของมนุษย์ ดังนั้น นักบุญเทโอฟิแลคท์ เมื่อตีความคำพยากรณ์ของพระคริสต์ ได้กล่าวว่า : 'คุกนั้นคือความคิดลับ ' ห้องชั้นทางกายภาพอยู่ที่แห่งเดียว แต่ห้องชั้นทางจิตวิญญาณนั้นติดตามบุคคลไปทุกที ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ที่ใด หัวใจของเขาก็อยู่กับเขาเสมอ ที่นั่น เขาสามารถรวบรวมความคิด ถอนตัวเข้าสู่ภายในตนเองเพื่อใคร่ครวญ ยกระดับจิตใจขึ้นสู่พระเจ้า และอธิษฐานอย่างลับๆ แม้ในขณะที่อยู่ท่ามกลางผู้คน ดังนั้น นักบุญอัมโบรสจึงสอนว่า : พระผู้ช่วยให้รอดตรัสว่า : 'จงเข้าสู่ห้องชั้นของท่าน ไม่ใช่ห้องที่ล้อมด้วยผนัง ซึ่งร่างกายของท่านถูกกักขังอยู่ แต่จงเข้าสู่ห้องชั้นที่อยู่ภายในตัวท่าน ซึ่งความคิดของท่านถูกกักขังอยู่ ' "ห้องสวดภาวนาแห่งนั้นอยู่กับท่านทุกที และเป็นความลับทุกที ; ไม่มีใครเห็นมันนอกจากพระเจ้าเพียงผู้เดียว " นี่คือคำสอนของนักบุญอัมโบรส จนถึงตรงนี้ เพราะในห้องสวดภาวนาทางจิตวิญญาณนี้ ซึ่งท่านพกติดตัวไปทุกที —นั่นคือในหัวใจ — การสวดภาวนาในห้องนี้เหมาะสมกว่าการสวดภาวนาในห้องทางกายภาพ ซึ่งตั้งอยู่ในที่เดียว ;

---

[167] ที่เดียวกัน , บทที 26, ข้อ 56.

[168] ลูกา 19:47.

[169] ลูกา 21:37.

[170] ยอห์น 7:14.

[171] ยอห์น 8:1 และ 2.

[172] ยอห์น 10:22 และ 23.

ด้วยห้องสวดมนต์ทางจิตวิญญาณนี้ คุณควรมาที่โบสถ์
และถวายคำอธิษฐานที่ส่งถึงพระเจ้าด้วยจิตใจจากมุมลึกที่สุดของหัวใจ ;
แต่อย่าอธิษฐานในห้องสวดมนต์ของหัวใจด้วยคำอธิษฐานที่ส่งถึงพระเจ้าด้วยจิตใจ
แม้คุณจะปิดตัวเองอยู่ในห้องใต้ดินเพื่ออธิษฐาน หรือแม้คุณจะเข้าไปในถ้ำบนโลกเพื่ออธิษฐาน ;
เขาไม่ได้อธิษฐาน แต่กำลังพูดคุยไร้สาระ และการอธิษฐานของเขาคือบาป … เพราะครูสอนเท็จนั้นโกหก
สอนว่าคนควรปิดตัวลงเพื่ออธิษฐานเพียงในเซลล์ทางกายภาพเท่านั้น
โดยละเลยโบสถ์และการอธิษฐานที่ถวายจากใจถึงพระเจ้าที่นั่น

ข้อพิจารณาที่ 4

การมาวัดเพื่อสวดมนต์มีประโยชน์หรือไม่ *?*

ในเรื่องนี้ ให้มีผู้หนึ่ง (แทนที่จะมีหลายคน) ตอบ: นักบุญยอห์น คริโซสโตม ในหนังสือชื่อ *Margarit* ในคำเทศนาที่ 5 เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่อาจเข้าใจได้ :
คำเทศนานั้นถูกกล่าวแก่ประชาชนขณะที่ท่านยังเป็นพระสงฆ์ในเมืองอันติโอค ซึ่งในคำเทศนานั้น
ท่านได้ตำหนิประชาชนที่เกียจคร้านเกินไปจนไม่มาเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ ;
แต่เมื่อคำเทศนาของเขา ซึ่งจัดขึ้นหลังพิธีบูชาพระเจ้า เริ่มขึ้น
พวกเขาก็รีบมาเข้าร่วมด้วยความกระตือรือร้นอย่างยิ่ง ทิ้งทุกสิ่งไว้เบื้องหลังและเบียดเสียดกัน
เพราะท่านได้กล่าวกับพวกเขาว่า : ‘ความอ่อนแอนี้คืออะไร ?
ขณะนี้มีผู้คนจำนวนมากมารวมตัวกันที่นี่ ฟังสิ่งที่กำลังถูกกล่าวด้วยความเคารพอย่างสูง
แต่ในช่วงโมงที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด (ระหว่างพิธีบูชา) ฉันกลับไม่พบพวกท่านในหมู่ผู้ชุมนุม
และฉันได้เศร้าโศกอย่างยิ่ง ’ เพราะเมื่อข้าพเจ้า ผู้รับใช้ที่ถ่อมตัวของท่าน พูดกับท่าน
ก็มีความขยันหมั่นเพียรและความกระตือรือร้นที่ยั่งยืน
ท่านต่างให้กำลังใจกันและอยู่จนกระทั่งคำเทศนาจบลง
แต่เมื่อใครต้องการปรากฏตัวต่อหน้าพระคริสต์ในพิธีศักดิ์สิทธิ์ โบสถ์กลับว่างเปล่าบ่อยครั้ง
แม้จะมีความขยันหมั่นเพียร [173] แต่คำตอบที่หลายคนมักพูดกันคือ : ‘ฉันสามารถอธิษฐานที่บ้านได้ ,’
พวกเขากล่าว , ‘แต่ไม่สามารถรับคำเทศนาและคำสอนที่บ้านได้ .’ คุณกำลังหลอกตัวเองอยู่ครับ
เพื่อนรัก : เพราะแม้จะสามารถอธิษฐานที่บ้านได้ แต่ไม่อาจอธิษฐานที่นั่นได้เหมือนในโบสถ์
ซึ่งมีพระบิดาหลายท่าน และเสียงร้องร่วมกันถูกส่งขึ้นสู่พระเจ้า
เมื่ออธิษฐานต่อพระเจ้าเพียงลำพัง
เสียงนั้นไม่ได้รับการรับฟังอย่างง่ายดายเท่าเมื่ออธิษฐานร่วมกับพี่น้อง เพราะที่นี่มีสิ่งต่าง
ๆ มากมาย: ความเป็นหนึ่งเดียวในจิตใจและความกลมกลืน ความผูกพันแห่งความรัก
และคำอธิษฐานของคณะสงฆ์ ด้วยเหตุนี้ พระสงฆ์จึงยืนอยู่ต่อหน้าพระองค์
เพื่อให้คำอธิษฐานของประชาชน ซึ่งอ่อนแอที่สุด ได้รวมตัวกับคำอธิษฐานที่เข้มแข็งที่สุด
(ของสงฆ์) และร่วมกันขึ้นสู่สวรรค์ *[174]* . จนถึงตรงนี้คือคำพูดของคริสอสตอม
ที่นี่ ขอให้ทุกคนฟังและเข้าใจคำพูดของคริสอสตอม : สามารถอธิษฐานที่บ้านได้
แต่ไม่สามารถอธิษฐานที่นั่นได้เหมือนในโบสถ์ ; และนอกจากนี้ :
การอธิษฐานต่อพระเจ้าเพียงลำพังจะไม่ได้รับการรับฟังในลักษณะเดียวกันกับการอธิษฐานร่วมกับพี่
น้องในความเชื่อ ; และอีกครั้ง : ด้วยเหตุนี้ พระสงฆ์จึงยืนอยู่ต่อหน้าพระเจ้า
เพื่อให้คำอธิษฐานของประชาชน แม้จะอ่อนแอ
แต่สามารถร่วมกับคำอธิษฐานอันทรงพลังที่สุดของพระสงฆ์ ลอยขึ้นสู่สวรรค์ ;
และดูว่าประโยชน์ของการมาวัดเพื่อสวดมนต์นั้นมีมากเพียงใด

---

[173] หน้า 23.

[174] ด้านล่าง .

และอีกครั้ง ครูผู้ยิ่งใหญ่ท่านเดียวกันนี้ ในบทเดียวกันด้านล่างนี้ ได้กล่าวว่า : ในเวลานั้น ผู้ที่รัก (คือ ระหว่างพิธีบูชา) ไม่ใช่เพียงมนุษย์เท่านั้นที่ยกเสียงร้องอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดนั้นขึ้น แต่เหล่าทูตสวรรค์ก็กราบลงต่อหน้าพระเจ้า และเหล่าอัครทูตสวรรค์ก็อธิษฐาน : เพราะพวกเขามีช่วงเวลาที่เอื้ออำนวย และมีเครื่องบูชาที่ช่วยเหลือพวกเขา เช่นเดียวกับที่มนุษย์ตัดกิ่งมะกอกมาถวายต่อหน้ากษัตริย์ เพื่อเตือนให้ระลึกถึงสวนแห่งความเมตตาและความรักต่อมนุษยชาติ : เช่นเดียวกันนั้นเอง ในเวลานั้น เหล่าทูตสวรรค์แทนที่จะถวายกิ่งมะกอก ก็ถวายพระกายของพระเจ้าเอง พวกเขาอธิษฐานต่อพระเจ้าเพื่อธรรมชาติมนุษย์ โดยไม่เพียงกล่าวว่า ‘เราอธิษฐานเพื่อผู้เหล่านี้ ซึ่งพระองค์เองได้ทรงรักไว้ล่วงหน้าแล้ว เช่นเดียวกับที่พระองค์ได้ทรงถวายวิญญาณของพระองค์เพื่อพวกเขา : เพื่อผู้เหล่านี้ เราจึงเทคำวิงวอนของเรา เพื่อผู้เหล่านี้ที่พระองค์ได้ทรงหลั่งพระโลหิตของพระองค์ ; เพื่อผู้เหล่านี้ เราจึงอธิษฐาน เพื่อผู้เหล่านี้ที่พระองค์ได้ทรงถวายพระกายของพระองค์ ’[175] นี่คือคำพูดของนักบุญคริสอสตอมจนถึงตอนนี้

เพราะพวกผู้นอกรีตพูดเท็จเมื่อกล่าวว่า การมาวัดเพื่อสวดภาวนาไม่มีประโยชน์อะไร ผู้หมิ่นประมาทต่อคริสตจักรของพระเจ้าเหล่านี้ อาจต้องการอ้างคำพูดของนักบุญยอห์น คริโซสโตม ผู้เดียวกัน เพื่อสนับสนุนการหมิ่นประมาทของพวกเขา ดังที่ท่านกล่าวไว้ในคำอธิบายเกี่ยวกับจดหมายฉบับแรกถึงชาวโครินธ์ ในคำเตือนที่ 56: “ในสมัยนั้น (สมัยของอัครสาวก) ก็มีบ้านของคริสตจักรอยู่ด้วย ; แต่ปัจจุบันนี้ คริสตจักรเองคือบ้าน และความจริงแล้วไม่มีความแตกต่างระหว่างคริสตจักรกับร้านเหล้าหรือโรงแรมใดๆ เช่น คริสตจักรของเรา มีเสียงหัวเราะมากมาย ความวุ่นวายมากมาย เหมือนในโรงอาบน้ำ เหมือนในตลาดที่มีผู้คนตะโกนกัน ‘[176] ’?”

ผมตอบว่า : นักบุญคริสอสตอมไม่ได้ดูหมิ่นวิหารของพระเจ้า แต่ดูหมิ่นผู้ที่เข้าโบสถ์โดยไม่มีความยำเกรงพระเจ้า และไม่แสดงความเคารพขณะยืนอยู่ในโบสถ์ แต่กลับพูดคุยแทนที่จะสวดมนต์ และอภิปรายเรื่องโลกีย์แทนที่จะฟังบทสวดของโบสถ์ ; เขาตำหนิคนเหล่านี้ แต่กลับยกย่องบ้านของพระเจ้าด้วยคำสรรเสริญสูงสุด โดยกล่าวว่าที่นั่น : ‘โบสถ์ไม่ใช่ร้านตัดผม ไม่ใช่ร้านขายครีม ไม่ใช่แผงขายของในตลาดใดๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นสถานที่ของทูตสวรรค์ สถานที่ของอัครทูตสวรรค์ อาณาจักรของพระเจ้า สวรรค์เอง ’ และในจดหมายฉบับที่สองถึงชาวโครินธ์ ในบทเทศนาที่ 50 เขากล่าวว่า : ‘ให้เราจูบธรณีประตูและทางเข้าของโบสถ์ จูบกันและกัน ’ หรือท่านไม่เห็นว่าผู้หญิงและธรณีประตูของโบสถ์นี้ถูกจูบหรือไม่ ?[177] . จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของคริสอสตอม สิ่งนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าครูผู้ศักดิ์สิทธิ์ท่านนี้ไม่ยอมรับผู้หมิ่นประมาทต่อคริสตจักร เพราะท่านไม่ได้ดูหมิ่นคริสตจักรเอง แต่กลับวิพากษ์วิจารณ์ผู้คนที่กล้าหาญเหล่านั้นที่ยืนอยู่และพูดจาไม่เคารพภายในคริสตจักร

เพราะผู้กล่าวร้ายนั้นพูดเท็จอย่างชั่วร้ายที่สุด และด้วยความมุ่งร้ายของพวกเขา พวกเขากระหน่ำด่าทอวิหารของพระเจ้า และห้ามผู้คนไม่ให้เข้าไปอธิษฐาน

---

[175] แผ่น 25.

[176] แผ่น 1007.

[177] หน้า 1452.

บทที่ *11.* เกี่ยวกับการนมัสการ

เมื่อเร็วๆ นี้ เราได้ทราบว่า มีชายและหญิงบางกลุ่มในเขตสังฆมณฑลของเรา ซึ่งได้รับการสอนจากผู้สอนเท็จและผู้นอกรีตที่มาเยี่ยมพวกเขาอย่างลับๆ และกำลังสอนผู้อื่นที่คิดเหมือนพวกเขา ไม่เพียงแต่ให้หลีกเลี่ยงการไปโบสถ์เพื่อสวดมนต์ แต่ยังให้หลีกเลี่ยงการสวดมนต์ที่บ้านด้วยท่าทางเคารพอันสมควรต่อพระเจ้าต่อหน้าภาพศักดิ์สิทธิ์ — คือการก้มตัวและศีรษะลงถึงพื้น — แต่ให้สวดมนต์เพียงในใจเท่านั้น เพื่อยืนยันคำสอนที่ผิดพลาดของพวกเขา พวกเขาอ้างคำพูดของพระคริสต์ที่ตรัสในพระวรสารแก่หญิงชาวสะมาเรียว่า : 'ผู้บูชาที่แท้จริงจะบูชาพระบิดาด้วยจิตวิญญาณและความจริง' ([178]); และพวกเขาตีความคำพูดเหล่านี้อย่างผิดๆ โดยกล่าวว่า : 'การก้มตัวและศีรษะลงถึงพื้นนั้นไม่เหมาะสม : พระคริสต์ทรงบัญชาให้เราบูชาเพียงด้วยจิตวิญญาณ แม้ขณะนอนอยู่ก็ตาม และพวกเขายังอ้างถึงหนังสือที่เรียกว่า "พระวรสารวันอาทิตย์" ซึ่งในวันอาทิตย์ที่เกี่ยวข้องกับหญิงชาวสะมาเรีย คำพูดของพระคริสต์ดังกล่าวถูกตีความว่า : 'ผู้บูชาที่แท้จริงจะบูชาพระบิดาไม่ใช่ด้วยเนื้อหนัง แต่ด้วยจิตวิญญาณ'[179]. โอ้ ความโง่เขลาอย่างที่สุดของครูสอนเท็จและผู้นอกรีตที่บ้าคลั่งเหล่านี้! พวกเขาใส่ร้ายถ้อยคำของพระเจ้า —ถ้อยคำที่บริสุทธิ์— ราวกับว่าพระเจ้าไม่ได้สั่งให้เราบูชาพระเจ้าด้วยการกราบลงถึงพื้นดินด้วยร่างกาย จากถ้อยคำเหล่านี้เอง ซึ่งพวกเขาควรจะได้รับประโยชน์ แต่กลับนำความเสียหายมาสู่ตนเองด้วยการตีความคำพูดของพระคริสต์อย่างบ้าคลั่ง คำสอนผิดๆ ของพวกเขามีลักษณะดังนี้ : เมื่อดอกไม้ได้รับน้ำจากน้ำค้างยามเช้า ผึ้งจะบินมาและเก็บน้ำค้างจากดอกไม้นั้น ; เช่นเดียวกัน แมงมุมจะคลานขึ้นมาและเก็บน้ำค้างเดียวกันจากดอกไม้นั้น ; แต่น้ำค้างที่พวกมันเก็บมานั้นไม่ถูกเปลี่ยนเป็นสารเดียวกัน : เพราะในตัวผึ้งมันถูกเปลี่ยนเป็นน้ำผึ้ง ส่วนในตัวแมงมุมมันกลับกลายเป็นพิษร้ายแรง ดังนั้น จากดอกไม้แห่งพระวจนะของพระเจ้า ผู้ที่ถือมั่นในความถูกต้องและมีคุณธรรม ก็เหมือนผึ้งที่เก็บน้ำผึ้ง ซึ่งเก็บอาหารอันหวานชื่นสำหรับจิตวิญญาณ ส่วนจากพระวจนะเดียวกันนั้น พวกเขาก็เหมือนแมงมุม ที่ได้รับความเสียหายจากความเชื่อผิดๆ นักบุญโดโรเทียสได้กล่าวไว้อย่างดี : 'จิตที่มีนิสัยชั่วร้ายจะได้รับความเสียหายจากทุกสิ่ง แม้สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์'[180] ดังนั้น เราจึงไม่ควรละเลยที่จะตอบโต้ความโง่เขลาของพวกเขาและเปิดโปงคำสอนที่ผิดพลาดของพวกเขา ; ให้เราพิจารณาคำพูดของพระคริสต์ในลักษณะนี้ :

1) ด้วยเหตุผลใดที่พระคริสต์เจ้าตรัสคำเหล่านั้นแก่หญิงชาวสะมาเรีย ?
2) พระองค์ทรงห้ามผู้คนไม่ให้ก้มกราบพระเจ้าด้วยร่างกายผ่านคำพูดเหล่านี้หรือไม่ ?

เราจะพยายามเข้าใจด้วยว่า : การนมัสการด้วยจิตวิญญาณและความจริงนั้นหมายความว่าอย่างไร ? แต่ก่อนอื่น ข้าพเจ้าจะสรุปประวัติความเป็นมาของการแตกแยกหรือความขัดแย้งระหว่างชาวยิวกับชาวสะมาเรียอย่างสั้นๆ เพื่อให้สิ่งที่เราจะพิจารณาสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น แม้แต่ผู้ที่ไม่มีการศึกษาเลยก็ตาม

ตั้งแต่การสืบราชบัลลังก์ของโซโลมอน และตั้งแต่ต้นรัชสมัยของลูกชายของพระองค์คือเรโหโบอัม ความแตกแยกก็เริ่มเกิดขึ้นระหว่างเผ่าต่างๆ ของอิสราเอล และระหว่างเยรูซาเล็มกับสะมาเรีย

---

[178] ใน 4:23.

[179] แผ่น 115.

[180] คำที่ 18, หน้า 103.

(ซึ่งมีคำบรรยายอย่างละเอียดในหนังสือกษัตริย์เล่มที 3 และ 4)
จนถึงช่วงที่ถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลยในบาบิโลน [181] . เมื่อพวกเขากลับจากบาบิโลน
ความแตกแยกระหว่างพวกเขาก็เกิดขึ้นอีกครั้ง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ช่วงเวลาที่มหาปุโรหิตชาวยิว ชื่อยาดดา ซึ่งเป็นพี่ชายของมานัสเสห์
ถูกขับออกจากหน้าที่บนแท่นบูชา เนื่องจากแต่งงานกับหญิงต่างชาติ —
คือลูกสาวของเจ้าชายแห่งสะมาเรีย —
จึงเดินทางจากเยรูซาเล็มไปยังสะมาเรียเพื่อไปอยู่กับพ่อตาของเขา
(เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในสมัยของอเล็กซานเดอร์มหาราช) มานัสเสห์ผู้นั้น
ได้สร้างวิหารที่เมืองสะมาเรีย บนภูเขาสูงที่สุดที่เรียกว่าเกริซิม (ซึ่งที่เชิงเขามีเมืองเชเคม
ซึ่งต่อมาเรียกว่าสิคาร์) ด้วยความช่วยเหลือของพ่อตาของเขา
วิหารนั้นคล้ายคลึงกับวิหารในเยรูซาเล็มในทุกด้าน และเขากลายเป็นมหาปุโรหิตคนแรกที่นั้น
ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ความแตกแยกระหว่างชาวยิวกับชาวสะมาเรียก็ยิ่งมั่นคงขึ้น
เพราะชาวซามาริเทียน แม้จะเป็นชนชาติอิสราเอล แต่ไม่ไปวัดเยรูซาเล็มเพื่อบูชา
แต่ในวัดของตนเองบนภูเขาเกริซิม พวกเขาถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าแห่งสวรรค์ และ
พวกเขาชอบวัดของตนเองมากกว่าวัดเยรูซาเล็ม แม้ต่อมาวัดเยรูซาเล็มจะมีรูปเคารพอยู่ด้วย :
เพราะแอนติโอคัส ผู้มีชื่อว่า เอพิฟาเนส กษัตริย์แห่งซีเรีย
ได้ตั้งรูปเคารพของเทพซีอุสไว้ที่นั้น
และมีความเกลียดชังอย่างรุนแรงระหว่างชาวเยรูซาเล็มกับชาวซามาริเทียน
และพวกเขารังเกียจกันถึงขั้นไม่ยอมกิน ไม่ยอมดื่ม และไม่ยอมพูดคุยกัน ; ด้วยเหตุนี้
หญิงนั้นจึงกล่าวกับพระเยซูว่า : 'ทำไมท่าน ซึ่งเป็นชาวยิว จึงมาขอน้ำดื่มจากฉัน
ซึ่งเป็นหญิงซามาริเทียน *?'*
นอกจากนี้ พวกเขายังไม่เข้าเมืองของกันและกันด้วย ชาวเยรูซาเล็มไม่เข้าเมืองของชาวสะมาเรีย
เพราะถือว่าพวกเขาเป็นชาวต่างศาสนา คือ ชาวที่ไม่นับถือพระเจ้า ด้วยเหตุนี้
พระเยซูคริสต์เจ้าของเรา ซึ่งทรงยอมตามนิสัยชั่วร้ายของชาวยิว
จึงทรงบัญชาให้สาวกของพระองค์หลีกเลี่ยงชาวสะมาเรีย โดยตรัสว่า : 'อย่าไปทางของคนต่างชาติ
และอย่าเข้าเมืองใดของชาวสะมาเรีย ' (*[182]*) ส่วนชาวสะมาเรียเอง ก็ไม่เข้าเมืองเยรูซาเล็ม
และถูกชาวยิวหลีกเลี่ยง และชาวซามาริเทียนถูกชาวยิวเกลียดชังถึงขั้นที่แม้แต่การกล่าวถึงชื่อ
'ซามาริเทียน ' ก็เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจสำหรับพวกเขา
และเมื่อพวกเขาต้องการตำหนิพระผู้เป็นเจ้าของเรา พวกเขากล่าวว่า :
'เราไม่ถูกต้องหรือที่กล่าวว่าท่านเป็นชาวซามาริเทียน *?'[183]*
พวกเขายังมีข้อขัดแย้งอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับธรรมศาลาของพวกเขาด้วย ชาวยิวกล่าวว่า :
'เรามีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการนมัสการพระเจ้าแห่งสวรรค์ คือในโบสถ์ของเราที่เยรูซาเล็ม ;
เพราะธรรมบัญญัติได้ออกมาจากซีอน และพระวจนะของพระเจ้าจากเยรูซาเล็ม ' ดังที่ผู้เผยพระวจนะ says[184]
ได้กล่าวไว้ ; และอีกท่านหนึ่ง : 'พระเจ้าจะทรงเรียกจากซีอน และจากเยรูซาเล็ม
พระองค์จะทรงให้เสียงของพระองค์ได้ยิน *';* และพระเจ้าเองได้ตรัสว่า : 'เราคือพระเจ้าพระเจ้าของท่าน
ผู้ประทับอยู่ในซีอน บนภูเขาศักดิ์สิทธิ์ของเรา และเยรูซาเล็มจะเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ *'[185]* .
'เพราะพระเจ้าทรงประทับอยู่เพียงในหมู่เราเท่านั้น ' (ชาวยิวกล่าว),

---

[181] 3 ราชา 12.

[182] มัทธิว 10:5.

[183] ยอห์น 8:48.

[184] มีคาห์ 4:2.

[185] โยเอล 3:10 และ 17.

‘และสมควรทีเราจะนมัสการพระองค์และถวายเครืองบูชาแด่พระองค์ทีนี ;
และไม่มีสถานทีอืนใดใต้ฟ้าทีถูกเลือกไว้เป็นทีประทับและนมัสการของพระองค์
นอกจากโบสถ์ของเราในเยรูซาเล็ม ’

อย่างไรก็ตาม ชาวซามาริเทียน ซึงไม่ยอมรับหนังสือคำพยากรณ์อืนนอกจากหนังสือของโมเสส
ได้กล่าวคัดค้านว่า
ควรจะนมัสการพระเจ้าแห่งสวรรค์ด้วยการถวายเครืองบูชาบนภูเขาและในวิหารของพวกเขา
ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี : ว่า อับราฮัม เมือเดินทางจากเมโสโปเตเมีย (ดินแดนระหว่างแม่น้ำสองสาย)
เข้าสู่ดินแดนคานาอัน ได้มาถึงเมืองเชเคมเป็นแห่งแรก
และทีนันเขาได้สร้างแท่นบูชาแรกแด่พระเจ้า ถวายเครืองบูชา และได้รับคำสัญญาจากพระเจ้า [186] ;
เช่นเดียวกันกับยาโคบ ทีกลับมาจากเมโสโปเตเมียพร้อมด้วยภรรยาและลูกๆ
ได้ตังสถานทีศักดิสิทธิของเขาทีนีในเชเคม หลังจากซือส่วนหนึงของทีดินจากเอมมอร์
ผู้เป็นบิดาของเชเคม และลูกชายของยาโคบ คือ ซีเมโอนและเลวี ซึงด้วยความกล้าหาญของพวกเขา
ได้สังหารชายชาวเชเคมทังหมด เนืองจากพวกเขาได้ทำให้พีสาวของพวกเขาคือดินาห์ต้องแปดเปือน ;
และกระดูกของโยเซฟ ซึงถูกนำมาจากอียิปต์ ได้ถูกฝังไว้ทีนี ตามคำสังของโยเซฟเอง ; เพราะยาโคบ
เมือเขาใกล้จะสินชีวิต ได้มอบสถานทีนันให้เขาเป็นมรดก [187] . ทีนียังเป็นสถานทีทียอซัว
หลังจากข้ามแม่น้ำจอร์แดนและทำลายเมืองเยรีโค และหลังจากเอาชนะกษัตริย์เกียส
ได้สร้างแท่นบูชาแรกแด่พระเจ้าแห่งอิสราเอล ตามทีโมเสส ผู้รับใช้ของพระเจ้า ได้สังไว้ :
และเขาได้จารึกพระบัญญัติของพระเจ้าลงบนหิน และอ่านให้ทังชุมนุมชนของลูกหลานอิสราเอลฟัง
และทีนีเอง เป็นครังแรกทีเขาได้อวยพรให้ประชาชนอิสราเอล [188] . เพราะทีนี
(ตามทีชาวสะมาเรียกล่าว) เป็นสถานทีทีเหมาะสมสำหรับการนมัสการพระเจ้าแห่งสวรรค์
และไม่มีสถานทีอืนใดใต้สวรรค์ทีถูกเลือกไว้เพือเป็นทีประทับและนมัสการพระองค์
นอกจากภูเขาแห่งนีและโบสถ์ของเราเอง

ดังนัน ชาวซามาริเทียนและชาวยิว
ซึงเป็นมนุษย์ทียึดติดกับโลกีย์และไม่รู้เรืองทางจิตวิญญาณ
ต่างก็กำหนดสถานทีเฉพาะเจาะจงให้พระเจ้า :
กลุ่มแรกเชือว่าพระเจ้าประทับอยู่เฉพาะในสถานทีของพวกเขาเอง ; ส่วนกลุ่มหลัง
เชือว่าพระเจ้าประทับอยู่ในสถานทีของพวกเขาเอง
โดยไม่ตระหนักว่าพระองค์ทรงสถิตอยู่ทุกหนทุกแห่งและทรงเติมเต็มทุกสิง

ตอนนีเรามาเริมการวิเคราะห์กันเถอะ

ข้อพิจารณาที 1

เหตุใดพระคริสต์เจ้าจึงตรัสถ้อยคำเหล่านัน —“ผู้บูชาทีแท้จริง ” และอืนๆ —
แก่หญิงชาวสะมาเรีย *?*

พระองค์ตรัสคำเหล่านีด้วยเหตุผลดังต่อไปนี :

1) เพือเปิดเผยมุมมองทีผิดพลาดของพวกเขาเกียวกับพระเจ้า
ราวกับว่าพระเจ้าถูกจำกัดอยู่ในสถานทีเดียวบนโลกและถูกจำกัดอยู่ในวิหารเดียว ด้วยเหตุนี
พระองค์จึงตรัสว่า : ‘ท่านนมัสการสิงทีท่านไม่รู้จัก ’ ‘ท่านไม่รู้ว่า ’ พระองค์ตรัส
‘พระเจ้าไม่ถูกจำกัดโดยสถานทีหรือวิหารใด แต่ทรงอยู่ทุกหนทุกแห่ง
ไม่สามารถนิยามได้และวัดไม่ได้ ’

---

[186] ปฐมกาล 12.

[187] ปฐมกาล 33 และ 34.

[188] โยชูวา 8.

2) เพื่อลดความหยิ่งยโสของชาวสะมาเรียและชาวยิว ซึ่งภูมิใจในวิหารของตน พร้อมทั้งทำนายถึงการถูกทำลายของวิหารเหล่านั้น ; ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า : ‘เวลาจะมาถึงที่ท่านจะไม่บูชาพระบิดาทั้งบนภูเขานี้และในเยรูซาเล็ม ’ ( ) นั่นคือ ทั้งโบสถ์ในเยรูซาเล็ม ซึ่งชาวยิวภูมิใจอย่างยิ่ง และโบสถ์ของท่าน ซึ่งท่านภูมิใจอย่างยิ่ง จะถูกทำลายในไม่ช้า ดินแดนของท่านจะถูกทำลาย และการถวายเครื่องบูชาของท่านจะสิ้นสุดลง

3) ขอให้พระองค์ทรงขจัดความเกลียดชังและความขัดแย้งที่ไม่จำเป็นออกไปจากพวกเขา และนำพวกเขามาสู่ความสามัคคีที่เต็มไปด้วยความรัก เพื่อที่คริสตจักรจะได้รับการก่อตั้งขึ้นจากทั้งชาวยิวและชาวต่างชาติให้เป็นหนึ่งเดียว ; ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงทรงวิงวอนต่อพระบิดาด้วยเช่นกัน เพื่อพระองค์จะทรงสร้างบุตรธิดาให้แก่พระเจ้า ทรงสถาปนาความเป็นพี่น้องกันในหมู่พวกเขา และทรงเปิดเผยผู้บูชาที่แท้จริงจากหมู่ชาวยิวและชาวต่างชาติที่เชื่อในพระองค์

4) ขอให้พระองค์ทรงเปิดโปงการนมัสการพระเจ้าที่ผิดพลาดของพวกเขา ซึ่งกระทำเพียงตามเนื้อหนังเท่านั้น ไม่ใช่ตามพระวิญญาณ ; ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า : ‘ผู้นมัสการที่แท้จริงจะนมัสการพระบิดาด้วยพระวิญญาณและความจริง ไม่ใช่เพียงผ่านการนมัสการตามเนื้อหนังและการถวายเครื่องบูชาสัตว์ ’

ข้อพิจารณาที่ 2

พระเยซูคริสต์เจ้า ด้วยคำพูดเหล่านี้ ทรงห้ามไม่ให้ผู้คนก้มตัวลงนมัสการพระเจ้าด้วยร่างกายและหน้าผากแตะพื้นหรือไม่ *?*

ไม่เลย เพราะหากพระองค์ทรงห้ามไว้ พระองค์ก็จะไม่ทรงรับการนมัสการด้วยร่างกายทั้งหมดจากผู้เลี้ยงแกะและกษัตริย์สามองค์แห่งเปอร์เซีย ซึ่งได้ก้มลงนมัสการพระองค์ ขณะที่พระองค์ยังทรงห่อผ้าอยู่ หากพระองค์ทรงห้ามการกราบพระเจ้าด้วยร่างกายทั้งตัว พระองค์ก็จะไม่ทรงอนุญาตให้หญิงผู้มีบาปได้สัมผัสพระบาทของพระองค์ [189] หรือล้างพระบาทด้วยน้ำตาของเธอ หรือเช็ดพระบาทด้วยผมของเธอ หรือจูบพระบาทของพระองค์ และพระองค์ก็จะไม่ทรงอนุญาตให้ผู้ป่วยโรคเรือนที่กราบลงต่อหน้าพระองค์และกล่าวว่า *:* ‘พระเจ้า *!* *“*หากท่านต้องการ ท่านสามารถทำให้ข้าสะอาดได้ *”*[190] *;* และเจ้าชายคนหนึ่งมาคุกเข่าลงต่อหน้าพระองค์ กล่าวว่า *:* *“*ลูกสาวของข้ากำลังจะตายแล้ว แต่โปรดมาวางมือของท่านบนตัวเธอ และเธอจะมีชีวิต *”*[191] ; และสาวกของพระคริสต์ ขณะที่อยู่ในเรือ หลังจากที่เปโตรได้รับการช่วยชีวิตจากการจมน้ำ ก็มาคุกเข่าลงต่อหน้าพระองค์ กล่าวว่า *:* ‘จริง ๆ ท่านคือพระบุตรของพระเจ้า *’*[192] . และหญิงคนคานาอันได้ก้มลงนมัสการพระองค์ [193] *;* และมารีย์ น้องสาวของลาซารัส เมื่อเห็นพระเยซู ก็ก้มลงที่พระบาทพระองค์ และกล่าวว่า *:* ‘พระเจ้า *!* *“*ถ้าท่านอยู่ที่นี่ด้วย พี่ชายของข้าพเจ้าคงไม่ตาย [194] *”* หากพระคริสต์ในฐานะมนุษย์ได้ห้ามการกราบพระเจ้าในรูปกายมนุษย์ พระองค์เองก็คงไม่คุกเข่าในสวนขณะที่อธิษฐานต่อพระบิดา และคงไม่ล้มลงกับพื้น กราบพระบิดาอย่างนอบน้อมในคำอธิษฐาน หากพระองค์ได้ห้ามการก้มตัวลง แล้วทำไมพระองค์จะไม่ห้ามลูกศิษย์ของพระองค์ด้วย เมื่อหลังการฟื้นคืนพระชนม์ พระองค์เสด็จมายังภูเขาในกาลิลี และเมื่อพระองค์ปรากฏตัวให้พวกเขาเห็น

---

[189] ลูกา 7:38.

[190] มัทธิว 8:2.

[191] มัทธิว 9:18.

[192] มัทธิว 14:33.

[193] มัทธิว 15:22.

[194] ยอห์น 11:21.

พวกเขาก็ก้มตัวลงต่อหน้าพระองค์ [195] . และเมื่อพระองค์เสด็จขึ้นสู่สวรรค์
พวกเขาก็ไม่ได้ก้มตัวลงต่อหน้าพระองค์หรือ [196] ? นอกจากนี้ ในสวรรค์
รูปแบบการนมัสการพระเจ้าได้ถูกแสดงให้พระนักบุญยอห์น นักเทววิทยาเห็นในหนังสือวิวรณ์
ผ่านผู้อาวุโสยี่สิบสี่ท่านที่ก้มลงนมัสการต่อพระองค์ผู้ประทับบนบัลลังก์
และนมัสการพระองค์ผู้ทรงพระชนม์อยู่ตลอดนิรันดร์กาล [197] .
แต่หากทิ้งข้อโต้แย้งทางวิชาการไว้ก่อน ขอให้ผมอธิบายอย่างเรียบง่ายที่สุด :
บิดาผู้ทรงเกียรติของรัสเซียไม่ได้ก้มกราบด้วยร่างกายจริง ๆ ในการอธิษฐานต่อพระเจ้าหรือ ?
และผู้ที่ปัจจุบันนี้ห่วงใยความรอดของตนเองไม่ได้ทำเช่นเดียวกันหรือ ?
เพราะผู้สอนผิดนั้นกำลังโกหก โดยคิดค้นสิ่งใหม่ขึ้นมา สอนให้ผู้คนไม่ก้มตัวลง
และใส่ร้ายพระคริสต์เอง ราวกับว่าพระองค์ไม่ได้สั่งให้เรา ก้มตัวลงด้วยร่างกาย
แต่เพียงในจิตวิญญาณเท่านั้น

คำอธิบายคำพูดของพระคริสต์

เพื่อเข้าใจการนมัสการพระบิดาด้วยจิตวิญญาณและความจริงได้ดีขึ้น
เราต้องพิจารณาก่อนว่าชาวยิวและชาวซามาริเทียนนมัสการพระเจ้าอย่างไร ดังนั้น
ขอให้เราศึกษาหนังสือเดียวกันนี้ ซึ่งรู้จักกันในชื่อ “พระวรสารวันอาทิตย์แห่งคำสอน ”
หนังสือที่ ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ เป็นหัวข้อของการตีความผิด เช่น
คำสอนที่ว่าไม่ควรก้มตัวด้วยร่างกาย แต่ควรทำด้วยจิตวิญญาณเท่านั้น
และขอให้เราอ่านการตีความในหนังสือนั้น

ในนั้นเขียนไว้ดังนี้ : ‘พระองค์ทรงเรียกผู้ที่เชื่อในพระองค์ว่าเป็นผู้บูชาที่แท้จริง :
เราผู้เป็นสมาชิกของคริสตจักรนั้นคือผู้ที่แท้จริงให้เกียรติพระเจ้า
และไม่ก้มตัวลงต่อเพียงเงาเท่านั้น อย่างที่ชาวยิวและชาวสะมาเรียทำ :
เพราะทุกการบูชาของชาวยิวเป็นเพียงเงาและคำพยากรณ์ล่วงหน้าของความจริง ;
แต่ผู้บูชาที่แท้จริงบูชาพระบิดาไม่ใช่ด้วยร่างกาย แต่ด้วยจิตวิญญาณ ; นั่นคือ
ไม่ใช่ด้วยการบูชาทางกายภาพ แต่ด้วยการบูชาทางจิตวิญญาณ ’[198] —นี่คือคำอธิบายจนถึงจุดนี้
ดูเถิด หนังสือนั้นตีความตัวเองอย่างไร : ไม่ใช่ในเนื้อหนัง นั่นคือ
ไม่ใช่ผ่านการถวายเครื่องบูชาทางกายภาพของชาวยิวและชาวสะมาเรีย แต่ในพระวิญญาณ นั่นคือ
ผ่านการถวายเครื่องบูชาทางจิตวิญญาณของคริสตชน ที่นี่ไม่ได้กล่าวถึงร่างกายมนุษย์
เพื่อไม่ให้ผู้ใดนมัสการพระเจ้าด้วยร่างกาย แต่กล่าวถึงการถวายเครื่องบูชาในพันธสัญญาเดิม ;
เพราะนั่นคือรูปแบบการนมัสการด้วยร่างกายในพันธสัญญาเดิม : การถวายร่างกายของสัตว์ —ลูกแกะ
ลูกวัว และแพะ—เป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้า
ชาวยิวและชาวสะมาเรียนั้นแท้จริงแล้วนมัสการด้วยร่างกายของพวกเขา
แต่พวกเขาไม่ทราบวิธีที่จะยกจิตวิญญาณ —นั่นคือ จิตใจและความคิดของพวกเขา —
ขึ้นสู่พระเจ้าและนำมันไปสู่พระองค์ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเพลงสดุดีกล่าวว่า :
‘จิตที่แตกสลายคือเครื่องบูชาแด่พระเจ้า ’ ([199]); แต่ด้วยเครื่องบูชาที่พวกเขานำมาถวายแด่พระเจ้า
พวกเขากลับไม่ได้ถวายจิตที่แตกสลาย ; ดังนั้น การนมัสการของพวกเขาจึงเป็นการนมัสการทางกาย
ไม่ใช่ทางจิตวิญญาณ พวกเขานำเครื่องบูชามาถวาย
แต่ไม่ได้ดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์และเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า ; ดังนั้น

---

[195] มัทธิว 28:17.

[196] ลูกา 24:51 และ 52.

[197] วิวรณ์ 4:10.

[198] The Samaritan Weekly, หน้า 114 และ 115.

[199] สดุดี 50:19.

การนมัสการของพวกเขาจึงไม่ใช่การนมัสการทีแท้จริงต่อพระเจ้า จากนี
เราจึงเห็นได้ชัดเจนว่าการนมัสการด้วยจิตวิญญาณและความจริงนั้นหมายความว่าอย่างไร :
ไม่เพียงแต่ด้วยร่างกาย แต่ยังด้วยจิตวิญญาณด้วย — คือด้วยจิตใจและความคิดทีมุ่งสู่พระเจ้า
— เพือให้ร่างกายได้ก้มศีรษะลงถึงพืนดิน ตามทีคำประกาศของมัคนายกในโบสถ์สังไว้ :
'ครั้งแล้วครั้งเล่า ด้วยเข่าทีก้มลง ให้เราอธิษฐานต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า ': ในขณะทีจิตใจของเรา
ผ่านความคิดทีเต็มไปด้วยการอธิษฐาน ยกระดับขึนสู่สวรรค์และยืนอยู่ต่อหน้าพระเจ้า ;
และอีกครั้ง : เราไม่ควรนมัสการด้วยจิตวิญญาณเพียงอย่างเดียว แต่ยังด้วยร่างกายด้วย
เช่นเดียวกับทีอัครทูตเปาโลผู้ศักดิสิทธิได้ทำ ท่านได้เขียนถึงชาวโรมันเป็นครั้งแรกว่า :
'พระเจ้าเป็นผู้พยานแก่ข้าพเจ้า ผู้ทีข้าพเจ้าปรนนิบัติด้วยจิตวิญญาณ ' (*200*);
และท่านยังเขียนถึงชาวเอเฟซัสว่า :
'ข้าพเจ้าคุกเข่าต่อหน้าพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ' (*201*).
อัครสาวกผู้นีก้มลงต่อพระเจ้าทังด้วยจิตวิญญาณและด้วยร่างกาย ไม่ใช่ตามทีพวกนอกรีตสอน —
ว่าควรก้มลงเพียงด้วยจิตวิญญาณเท่านัน โดยไม่ก้มร่างกายลงในการนมัสการต่อพระเจ้า
อย่างไรก็ตาม การนมัสการทีแท้จริงคือการดำเนินชีวิตทีพอพระทัยพระเจ้า —
ชีวิตทีบริสุทธิ ยุติธรรม และขยันหมันเพียรในการรับใช้พระเจ้า ; เพราะเหตุนีเอง
เราจึงกล่าวถึงผู้มีคุณธรรมว่าเขาเป็นผู้รับใช้พระเจ้าทีแท้จริง
เมือเราเห็นเขาทำงานในกิจการดีและทำให้พระเจ้าพอพระทัยผ่านชีวิตทียุติธรรมและเคร่งครัดในความเ
ชือ เพราะเราแท้จริงแล้วนมัสการพระบิดาด้วยจิตวิญญาณ ด้วยปัญญาทีระลึกถึงพระเจ้า
แต่ไม่ใช่โดยไม่มีการนมัสการด้วยร่างกายในการอธิษฐาน ดังทีเราได้กล่าวไว้แล้ว
เรานมัสการด้วยความจริงผ่านชีวิตทีมีคุณธรรมและขยันหมันเพียร
ซึงห่วงใยต่อการไถ่บาปของตนเอง สาระสำคัญของคำพูดเหล่านีคือการตีความทางจิตวิญญาณ
แต่ไม่ชัดเจนสำหรับประชาชนทัวไป ดังต่อไปนี :
เป็นสิงทีเหมาะสมทีเราจะนมัสการพระบิดาในความจริง นันคือ ในพระบุตรองค์เดียวของพระองค์
ผู้เป็นความจริง ; และในพระวิญญาณบริสุทธิ ผู้ทรงสอนเราในความจริงอันประเสริฐทุกประการ , นันคือ
เราต้องนมัสการพระเจ้าองค์เดียวในตรีเอกภาพ คือ พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ :
ด้วยความกระตือรือร้นต่อพระเจ้า และด้วยการดำเนินชีวิตตามพระประสงค์ของพระเจ้า
ในความอบอุ่นของจิตวิญญาณ และในการปฏิบัติความจริงของคริสตชน
เพราะพวกผู้นอกรีตนันกล่าวเท็จ โดยคิดค้นการตีความใหม่ทีไม่เคยได้ยินมาก่อน
ราวกับว่าด้วยพระวจนะของพระองค์ทีตรัสไว้ข้างต้นนี
พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าไม่ได้ทรงบัญชาให้ผู้คนก้มลงนมัสการพระองค์ด้วยร่างกายและศีรษะแตะ
พืน แต่เพียงในจิตวิญญาณเท่านัน นันคือในจิตใจ แม้ในขณะทีนอนอยู่

บททีี *12.* เกียวกับภาพศักดิสิทธิ

ในปี ค.ศ. 1708 ทีผ่านมา หลังจากวันฟืนคืนพระชนม์อันรุ่งโรจน์ของพระคริสต์ ณ
โบสถ์การยกย่องไม้กางเขนศักดิสิทธิ ซึงตังอยู่ในเมืองรอสตอฟ
คุณพ่อแอนโทนีได้รายงานให้เราทราบเกียวกับหนึงในผู้มาวัดของเขา ซึงเป็นชาวเมือง โทรฟีมัส
ผู้หลีกเลียงการเข้าโบสถ์ศักดิสิทธิและไม่เคารพภาพศักดิสิทธิ
เนืองจากถูกชักจูงและนำให้หลงทางโดยผู้สอนเท็จทีแบ่งแยกนิกายลับบางกลุ่ม ดังนัน
ชายผู้นันจึงถูกเรียกมาต่อหน้าเราและถูกซักถามเกียวกับการแบ่งแยกนิกายของเขา ;
เขาได้พิสูจน์ตัวเองว่าเป็นเช่นนันทังในคำพูดและการกระทำ ในความเป็นจริง

---

[200] โรม 1:9.

[201] เอเฟซัส 3:14.

เมือเขาเข้ามาในห้องพระสังฆราชแห่งไม้กางเขน เขาไม่ได้ทำเครืองหมายกางเขน
และไม่เคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ด้วย นอกจากนี เขายังพิสูจน์ตัวเองว่าเป็นผู้แตกแยกในคำพูดด้วย
เพราะเขาเริมพูดดูหมินภาพศักดิ์สิทธิ์ ตามทีเขาได้รับการสอนจากพวกนอกรีต :
เพราะเขาเองเป็นคนไม่รู้หนังสือ ; แต่เมือเขาอ้างถึงคำบางคำจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
เขากลับตีความผิดไป ตามทีเขาได้เรียนรู้จากผู้ตีความทีผิด ;
และเขาพูดกับเราด้วยจิตวิญญาณนอกรีตของลูเธอรันและคาลวินิสต์ พร้อมด้วยจิตวิญญาณของชาวยิว
ซึงขัดแย้งกับพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ มีเขียนไว้ว่า : 'เจ้าอย่าทำรูปเคารพให้ตัวเอง หรือรูปใด ๆ
ทีคล้ายกับสิงใด ๆ ทีอยู่บนฟ้าเบืองบน หรือบนดินเบืองล่าง หรือในน้ำใต้ดิน ' (*202*);
และเขายังกล่าวอีกว่า : 'รูปเคารพก็เหมือนรูปเคารพ คือผลงานของมือมนุษย์ *;* พวกมันมีปากแต่ไม่พูด
มีตาแต่ไม่เห็น มีหูแต่ไม่ได้ยิน *;* ขอให้ผู้ทีสร้างภาพเหล่านั้น
และทุกคนทีวางความหวังไว้ในภาพเหล่านั้น เป็นเหมือนภาพเหล่านั้น *203* หลังจากกล่าวเช่นนี
ท่านได้ถามเราว่า : 'ใครได้สังให้เราบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์ : เป็นผู้เผยพระวจนะหรือไม่ ?
หรือพระคริสต์ ? หรืออัครสาวก ? หากไม่ใช่ผู้เผยพระวจนะ ไม่ใช่พระคริสต์
และไม่ใช่ผู้ใดในบรรดาอัครสาวกทีสังให้ทำเช่นนั้น
แล้วทำไมเราจึงต้องฟังผู้อืนทีสอนให้เราโค้งคำนับต่อภาพศักดิ์สิทธิ์ ?'
หลังจากตอบกลับอย่างถ่อมตนต่อคำพูดทีก่อให้เกิดความแตกแยกของเขาแล้ว
เราได้ชักชวนเขาให้เชือฟังพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิ์ และร่วมกับการสารภาพบาป
การรับศีลมหาสนิท และการเคารพสักการะภาพศักดิสิทธิ์

อย่างไรก็ตาม เพือประโยชน์ของผู้อืน เราเห็นว่าจำเป็นจะต้องบันทึกเรืองนีไว้ทีนี
และชีแจงอย่างสันๆ ถึงความแตกต่างทีมีอยู่ระหว่างรูปเคารพและรูปเคารพศักดิสิทธิ์
เราจะชีแจงเรืองนีผ่านข้อพิจารณาต่อไปนี :

1
รูปเคารพคืออะไร ?
และภาพศักดิ์สิทธิ์คืออะไร ?
และอะไรคือความแตกต่างระหว่างทังสอง ?
2
รูปเคารพมีมาตังแต่เมือใด ?
ภาพศักดิ์สิทธิ์ปรากฏขึนครังแรกเมือใด ?
3
ใครเป็นผู้ทีบูชาภาพปัน ?
และใครเป็นคนทีแรกทีเคารพภาพนักบุญ ?
4
ทำไมการบูชาภาพปันจึงถูกห้าม ?
และด้วยเหตุผลใด การเคารพภาพศักดิสิทธิ์ไม่เพียงแต่ได้รับอนุญาต
แต่ยังได้รับการส่งเสริมด้วย ?
5
ใครคือผู้ทีสังให้คริสตจักรเคารพภาพไอคอนของนักบุญ ?
และใครเป็นคนทีเริมปฏิเสธการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ ?

ข้อพิจารณาที 1
รูปเคารพคืออะไร *?*

---

202 อพยพ 20:4.

203 สดุดี 113:12.

รูปเคารพคือภาพของบุคคลที่ต่ำช้า ไร้ความศรัทธา และน่ารังเกียจต่อพระเจ้า ผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ในความเสื่อมทรามแห่งบาป ตายอย่างน่าเวทนา และปัจจุบันถูกกักขังในนรกพร้อมกับปีศาจ ; หรือรูปของสัตว์บางชนิด ที่ถูกแกะสลักจากไม้ หรือสกัดจากหิน หรือหล่อจากทองแดง เงิน หรือทอง หรือวาดลงบนแผ่นไม้ : และรูปเช่นนั้น ไม่ว่าจะรูปมนุษย์หรือสัตว์ ก็ถูกผู้ไม่เชื่อพระเจ้าบูชาเป็นพระเจ้า แม้มันไม่ใช่พระเจ้า และได้รับการเคารพสักการะและถวายเครื่องบูชาเหมือนเป็นพระเจ้า : สิ่งนี้เรียกว่า "รูปเคารพ " (idol) และคือภาพหรือรูปที่คล้ายคลึงกับพระเจ้าเทียมเท็จ

ภาพศักดิ์สิทธิ์คืออะไร ?

ภาพศักดิ์สิทธิ์ คือภาพที่แสดงพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา พระเจ้าที่แท้จริง ในรูปมนุษย์ ผู้เคยทรงพระชนม์อยู่บนโลกท่ามกลางมนุษย์ ; หรือภาพของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ที่สุด พระมารดาของพระเจ้า ; หรือภาพของผู้รับใช้พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์บางท่าน ผู้ดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมและเคร่งครัดในความเชื่อ จนได้รับการพิจารณาว่าสมควรได้รับอาณาจักรสวรรค์ และบัดนี้ประทับอยู่ร่วมกับเหล่าทูตสวรรค์

ความแตกต่างระหว่างรูปเคารพและภาพศักดิ์สิทธิ์คืออะไร ?

แม้ว่าทั้งสอง — ทั้งรูปเคารพและภาพศักดิ์สิทธิ์ — ล้วนเป็นผลงานของมือมนุษย์ แต่มีความแตกต่างอันยิ่งใหญ่ระหว่างทั้งสอง ซึ่งใหญ่เท่ากับความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ไม่ศักดิ์สิทธิ์กับสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ : ใหญ่เท่ากับความแตกต่างระหว่างดินโคลนกับทองคำ ระหว่างเขม่ากับหิมะ ระหว่างความมืดกับความสว่าง ; และใหญ่เท่ากับความแตกต่างระหว่างคนชั่วกับคนดี : ระหว่างผู้กระทำชั่วกับผู้ที่ได้รับเกียรติด้วยผ้าสีม่วงของกษัตริย์ : เราเกลียดชังผู้กระทำชั่ว แต่ให้เกียรติกษัตริย์ ; เราดูหมิ่นกลุ่มแรก แต่บูชากลุ่มหลัง : นี่คือความแตกต่างระหว่างรูปเคารพของเทพเจ้าชั่วร้ายกับภาพศักดิ์สิทธิ์ของบุคคลศักดิ์สิทธิ์ : ดังที่ซีเมโอน เมตาฟราสเทส ได้อธิบายไว้ใน "ชีวประวัติของนักบุญแอนดรูว์แห่งครีต " — ผู้ซึ่งทนทุกข์ทรมานเพื่อภาพศักดิ์สิทธิ์และได้รับการยกย่องในวันที่ 17 ตุลาคม — โดยเขียนไว้ดังนี้ : เมื่อสิ่งใดเป็นความชั่ว เป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ และถูกห้าม รูปภาพของสิ่งนั้นก็เป็นความชั่ว เป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ และถูกห้ามเช่นกัน ; แต่เมื่อสิ่งใดเป็นความดี เป็นประโยชน์ และไม่ถูกห้าม รูปภาพของสิ่งนั้นก็เป็นความดี เป็นประโยชน์ และไม่ถูกห้ามเช่นกัน [204] . เทพเจ้าของพวกนอกรีตนั้นชั่วร้าย เป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ และการบูชาพวกเขานั้นเป็นสิ่งต้องห้าม ; และภาพลักษณ์ของพวกเขานั้นก็ชั่วร้าย เป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ และพระบัญญัติของพระเจ้าห้ามการเคารพสักการะพวกเขา พระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเป็นผู้ดี และผู้รับใช้ของพระองค์ก็เป็นผู้ดี และพวกเขานำประโยชน์อันยิ่งใหญ่มาสู่จิตวิญญาณของเรา : และไม่เพียงแต่ได้รับอนุญาต แต่ยังถูกบัญชาให้เราให้เกียรติพระผู้เป็นเจ้าและนักบุญของพระองค์ ดังที่ดาวิดได้กล่าวไว้ว่า : 'เพื่อนของพระองค์ โอ พระเจ้า เป็นเกียรติอันยิ่งใหญ่แก่ข้า '[205] . ทั้งภาพพระเจ้าและภาพของเพื่อนผู้ทรงเกียรติของพระองค์ —ผู้ซึ่งพระเจ้าตรัสว่า : 'ท่านคือเพื่อนของเรา ' [206] —ล้วนเป็นสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อจิตวิญญาณของเรา

---

[204] หน้า 200, ด้านหลัง .

[205] สดุดี 138:17.

[206] ยอห์น 15:14.

และเราควรให้เกียรติแก่พวกเขา
โดยรู้ดีว่าความเคารพที่มอบให้แก่ภาพนั้นจะส่งต่อไปยังบุคคลที่ถูกวาดไว้ภายในภาพนั้นเอง
นอกจากนี้
ความแตกต่างระหว่างรูปเคารพและรูปศักดิ์สิทธิ์ยังได้รับการชี้แจงอย่างชัดเจนจากคำพูดของนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ซึ่งท่านได้ตำหนิผู้ถือลัทธิผิดอย่างรุนแรง โดยกล่าวว่า : 'ด้วยเหตุผลใด ผู้ถือลัทธิผิดที่ละเมิดกฎหมาย ท่านจึงกล่าวหาว่าข้าพเจ้าบูชารูปเคารพ ? 'ฉันก้มกราบต่อรูปเคารพใด ? บอกฉันมา : เป็นต่อรูปของอพอลโลผู้ล่วงลับไปแล้ว หรือต่อภาพของพระเยซูคริสต์เจ้าของเรา ผู้สอนให้ฉันรู้จักพระวรกายมนุษย์ของพระองค์ ?' บอกฉันสิ ผู้ที่ภูมิใจในความรู้เกี่ยวกับชาวยิวว่า ฉันก้มกราบต่อรูปเคารพใด : ต่ออาร์เทมิส หรือต่อรูปภาพของพระแม่ผู้ศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ที่สุด พระมารดาของพระเจ้า และพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ตลอดกาล พระมารดาของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ? บอกฉันเถิด ผู้นอกรีต ฉันก้มกราบต่อรูปเคารพใด : ต่อซีอุส หรือต่อรูปเคารพของนักบุญยอห์นผู้ประกาศข่าวดีและผู้ให้บัพติศมา ? ฉันบูชาต่อรูปเคารพใด : ต่อซีอุส หรือต่อรูปเคารพของอัครสาวกและมรณสักขีผู้ศักดิ์สิทธิ์ และของนักบุญทั้งปวงที่ได้ถวายความยินดีแด่พระเจ้ามาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ? และใครจะกล้า , ด้วยการบูชารูปเคารพ , มาทำให้เรื่องราวนี้ (ที่แสดงในภาพวาด) ถูกทำให้สกปรก และทำให้ความทุกข์ทรมานของพระคริสต์และนักบุญของพระองค์ หรือผู้ที่สืบทอดพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าให้แก่เรา ถูกดูหมิ่น ? เพราะเราได้รับมันมาเช่นนี้ , ได้รับการประดับประดาโดย Fathers[207] ที่ศักดิ์สิทธิ์ " จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของดามัสซีน . เพราะรูปภาพของอพอลโล อาร์เทมิส และซีอุส เป็นรูปเคารพที่น่าสะอิดสะเอียน ; แต่รูปภาพของพระคริสต์ และของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด พระมารดาของพระเจ้า และรูปภาพของนักบุญศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า เป็นไอคอนศักดิ์สิทธิ์ เพราะรูปเคารพที่น่าสะอิดสะเอียนถูกคริสตชนดูหมิ่น ในขณะที่ไอคอนศักดิ์สิทธิ์ได้รับการเคารพ

ข้อพิจารณาที่ 2

รูปเคารพเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อใด ?

มีบางคนอ้างว่า รูปเคารพมีต้นกำเนิดจากเซรูค (Serukh) ผู้เป็นบรรพบุรุษของอับราฮัม แต่ความจริงไม่ใช่เช่นนั้น เพราะเซรูคไม่ใช่ผู้ประดิษฐ์รูปเคารพ แต่เป็นช่างฝีมือที่สร้างรูปเคารพที่มีอยู่แล้ว เนื่องจากนี่คืออาชีพของเขา ซึ่งเขาใช้หาเลี้ยงชีพ อย่างไรก็ตาม รูปเคารพมีต้นกำเนิดจากกษัตริย์นินุสแห่งชาลเดียน บุตรของวิโลฟ ผู้ปกครองอัสซีเรียและบาบิโลเนีย เพราะเมื่อเขาเศร้าโศกและไว้อาลัยต่อการสิ้นพระชนม์ของบิดา เขาจึงสร้างรูปแกะสลักที่คล้ายคลึงกับบิดา ตั้งไว้บนเสาตรงกลางเมืองเพื่อระลึกถึงบิดา และสั่งให้ประชาชนบูชารูปนั้นราวกับว่ามันมีชีวิต และนี่คือรูปเคารพแรกใต้ฟ้า ที่ถูกบูชาเป็นเทพโดยผู้ที่ไม่รู้จักพระเจ้าที่แท้จริง ในดินแดนอียิปต์ด้วย ก็เกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ในช่วงต้นของการบูชารูปเคารพ :
มีขุนนางผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งชื่อซิโรฟานิส ซึ่งกำลังร้องไห้คร่ำครวญถึงลูกชายที่เสียชีวิต และเพื่อหาความปลอบประโลมจากความโศกเศร้า จึงได้สร้างรูปเคารพที่มีลักษณะเหมือนลูกชายของเขา วางไว้บนโลงศพของผู้ล่วงลับ และเมื่อมองดูรูปนั้น ก็รู้สึกได้ถึงความปลอบประโลมจากความโศกเศร้า ประชาชนภายใต้การปกครองของเขา ซึ่งต้องการเอาใจเจ้านาย จึงเริ่มให้เกียรติรูปเคารพนั้นด้วยการบูชาและถวายเครื่องบูชา
สิ่งนี้ยังถูกกล่าวถึงโดยนักบุญคริสอสตอม ในคำเทศนาของเขาเกี่ยวกับจดหมายถึงชาวเอเฟซัส [208] .

---

[207] ในชุดหนังสือนี้ , หน้า 325.

ภาพศักดิ์สิทธิ์เริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อใด ?

ภาพศักดิ์สิทธิ์เริ่มขึ้นในสมัยที่พระเจ้าตรัสกับโมเสสบนภูเขาซีนายและประทานธรรมบัญญัติ
โดยทรงบัญชาให้สร้างหีบพันธสัญญาและพลับพลาแห่งพยานหลักฐานจากผ้าม่านสีแดงเข้มและสีม่วง
และให้วางเครูบสององค์ที่หล่อจากทองไว้เหนือหีบพันธสัญญา [209] . บนผ้าม่านนั้น
พระองค์ยังทรงบัญชาให้วาดภาพของเครูบด้วยงานปัก
และทรงเปิดเผยรูปแบบของพลับพลาและเครูบนั้นบนภูเขาซีนายภายในเมฆ ตั้งแต่เวลานั้นเป็นต้นมา
การวาดภาพไอคอนศักดิ์สิทธิ์ก็เริ่มขึ้น
เพราะพระเจ้าทรงบัญชาให้วาดภาพของเครูบศักดิ์สิทธิ์ไว้ที่นั่น จากนี้จึงเห็นได้ชัดเจนว่า
บางอย่างเป็นรูปเคารพ ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของเทพเจ้าต่างศาสนาที่น่ารังเกียจ น่าเกลียดชัง
และเป็นที่พระเจ้าทรงเกลียดชัง ส่วนบางอย่างเป็นภาพศักดิ์สิทธิ์
ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของผู้รับใช้พระเจ้าที่ยืนอยู่เบื้องหน้าบัลลังก์แห่งพระสิริศักดิ์สิทธิ์
เพราะพระเจ้าได้ห้ามการสร้างรูปเคารพ โดยตรัสว่า : 'เจ้าอย่าสร้างรูปเคารพให้ตนเอง หรือรูปใด ๆ
ที่คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่ในท้องฟ้าด้านบน [210] นั่นคือ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ หรือดวงดาว ;
เพราะชาวอิสราเอลได้เคยชินกับการบูชาสิ่งเหล่านี้ในอียิปต์
และสิ่งใดก็ตามที่อยู่บนพื้นดินด้านล่าง :
เพราะพวกเขาได้เรียนรู้จากชาวอียิปต์ไม่เพียงแต่การยกย่องคนชั่วร้ายให้เป็นเทพ
แต่ยังรวมถึงสัตว์ต่าง ๆ ด้วย หลังจากที่พระเจ้าได้ห้ามการบูชารูปเคารพอันชั่วร้ายนี้แล้ว
พระองค์ได้ทรงบัญชาให้วาดภาพศักดิ์สิทธิ์ของเครูบิมผู้ศักดิ์สิทธิ์ไว้ในพระวิหารอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ และให้เคารพนับถือภาพเหล่านั้น ไม่ใช่ดูหมิ่น

ข้อพิจารณาที่ 3

ใครคือผู้ที่บูชาภาพลักษณ์ ?

ผู้ที่บูชาภาพปั้นคือผู้ที่ไม่รู้จักพระเจ้าที่แท้จริง ผู้ที่ถูกนำให้หลงทาง
ผู้ที่ไม่หวังในความรอดนิรันดร์ และไม่รู้ว่าจะมีชีวิตอีกหลังชีวิตนี้หรือไม่ :
ผู้ที่ถูกปีศาจหลอกลวง ผู้ที่มอบตัวให้กับการทำเวทมนตร์ และผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างชั่วร้าย —
นี่คือผู้บูชาภาพปั้น

ผู้เคารพภาพนักบุญคือใคร ?

โมเสสและอาโรน ผู้ศักดิ์สิทธิ์และผู้รับใช้ที่แท้จริงของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์ ;
และประชาชนอิสราเอลทั้งหมด ผู้ซึ่งถูกเรียกว่าประชาชนของพระเจ้า
พวกเขาได้เข้าสู่พลับพลาแห่งพยานหลักฐานและล้อมรอบมันไว้ เพื่อนมัสการพระเจ้าแห่งสวรรค์ ;
พวกเขาได้นมัสการต่อหน้าหีบพันธสัญญา และต่อหน้าเครูบิมที่ตั้งอยู่เหนือหีบพันธสัญญา
รวมถึงเครูบิมที่ปรากฏบนม่าน โดยให้เกียรติพวกมันในฐานะภาพศักดิ์สิทธิ์
ดังที่อัครทูตผู้ศักดิ์สิทธิ์เปาโลได้ระลึกไว้ว่า : 'พวกเขาปรนนิบัติแบบจำลองและเงาของสิ่งต่างๆ
ในสวรรค์ '[211] (นั่นคือ ภาพของเครูบิม)
เช่นเดียวกับที่พระเจ้าตรัสกับโมเสสเมื่อเขากำลังจะสร้างพลับพลา : 'ดูเถิด ' พระองค์ตรัส
'เจ้าจงทำทุกสิ่งตามแบบที่แสดงให้เจ้าเห็นบนภูเขา ' ดังนั้น
การรับใช้และการนมัสการพระเจ้าของพวกเขา ซึ่งกระทำต่อหน้าหีบพันธสัญญาและเครูบิม
ไม่เพียงแต่ไม่ถูกมองว่าเป็นการบูชารูปเคารพ ซึ่งเป็นการให้เกียรติแก่ผลงานของมือมนุษย์ ;

---

[208] บทที่ 5, บทสนทนาที่ 18, หน้า 1757.

[209] อพยพ 25 และ 26.

[210] อพยพ 20:4.

[211] ฮีบรู 8:5.

แต่ยังถูกมองว่าเป็นความศรัทธาอันยิ่งใหญ่ ; ความรุ่งโรจน์ของพระเจ้าส่องสว่างเหนือพวกเขา
และพระเจ้าตรัสกับพวกเขาผ่านทูตสวรรค์ของพระองค์จากพลับพลา ซึ่งเรียกว่า "ที่บริสุทธิ์ที่สุด"
ที่อยู่เบื้องหลังม่านชั้นที่สอง
นักบุญดาวิดเองก็ให้เกียรติรูปเคารพและรูปเคารพของเครูบิมเหล่านี้เช่นกัน
โดยกล่าวไว้ในบทสดุดีว่า : 'ข้าพเจ้าจะเข้าสู่วิหารของพระองค์ ;
ข้าพเจ้าจะนมัสการในพระวิหารอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ในสถานศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ' ([212]).
ขอให้ทุกคนจงพิจารณาให้ดี : เมื่อดาวิดเข้าสู่พระวิหารของพระเจ้าและนมัสการพระเจ้า
เขาไม่ได้นมัสการต่อหน้าภาพเซรูบิมหรือ ? และโซโลมอน
หลังจากที่สร้างพระวิหารให้พระเจ้าและประดับด้วยเซรูบิมทองคำ
เมื่อเขายืนอยู่หน้าแท่นบูชาของพระเจ้าและยกมือขึ้นสู่สวรรค์เพื่ออธิษฐาน ;
เขาไม่ได้กำลังอธิษฐานต่อหน้าภาพของ Cherubim[213] หรือไม่ ? แต่พระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด
ผู้เป็นมารดาของพระเจ้า ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูในวัยเด็กในที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด
และอธิษฐานทั้งวันทั้งคืนอยู่หลังม่านชั้นที่สอง
ไม่ได้ให้เกียรติภาพของเซรูบิมที่อยู่ตรงนั้นหรือ ? แท้จริงแล้ว
พระนางไม่ได้ดูหมิ่นรูปเคารพเหล่านั้น หรือถือว่ามันไม่มีค่า
แต่พระนางได้ให้เกียรติพวกมันในฐานะรูปเคารพของผู้วิงวอนอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
เพราะเมื่อพระนางอธิษฐานต่อพระเจ้า โดยก้มตัวลงถึงพื้นดินต่อหน้าแท่นบูชา
แท่นพันธสัญญาและเครูบแห่งพระสิริก็ตั้งอยู่เบื้องหน้าพระนาง คอยปกคลุมแท่นบูชา
เพราะเธอได้ก้มตัวลงต่อหน้าพระพักตร์ ไม่ใช่ต่อวัตถุทางกายภาพของแท่นบูชา
หรือของหีบพันธสัญญา หรือของเครูบิม แต่จากวัตถุที่มองเห็นได้เหล่านี้
เธอได้ยกจิตใจขึ้นสู่พระเจ้าผู้ทรงมองไม่เห็น
และเธอได้ให้เกียรติวัตถุเหล่านี้ในฐานะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
เช่นเดียวกับที่เรากำลังอธิษฐานต่อหน้าภาพศักดิ์สิทธิ์ในปัจจุบันนี้
เราไม่ได้บูชาวัสดุที่มองเห็นได้ของภาพเหล่านั้น
แต่ห้นจิตใจไปสู่สิ่งที่ไม่มีรูปธรรมและมองไม่เห็น ;
และเราเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นในฐานะภาพแทนของนักบุญ

ข้อพิจารณาที่ 4

ทำไมการบูชาภาพลวงตาจึงถูกห้าม ?

การบูชาภาพลวงถูกห้ามด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ :

1) เพราะรูปเคารพไม่ใช่พระเจ้า แต่เป็นรูปเคารพ ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีสาระ
ดังที่อัครทูตกล่าวว่า : 'จงรู้ไว้ว่า รูปเคารพนั้นไม่มีค่าอะไรในโลกนี้ ' ([214])
และการบูชารูปเคารพนั้นเป็นการไม่เคารพพระเจ้าและเป็นที่น่ารังเกียจต่อพระเจ้า

2) เพราะปีศาจได้เข้าสิงอยู่ในรูปเคารพเพื่อหลอกลวงผู้คน

3) เพราะเมื่อมองดูรูปเคารพที่น่าสะอิดสะเอียนของเทพเจ้าต่างศาสนา —
ซึ่งคือรูปเคารพของพวกเขาเอง —ผู้คนจะถูกเตือนให้นึกถึงวิถีชีวิตของพวกเขา
รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดธรรมชาติและสิ่งน่าสะอิดสะเอียนอื่น ๆ
และด้วยการระลึกถึงสิ่งเหล่านี้เอง จิตใจมนุษย์จึงถูกทำให้เสื่อมทรามด้วยความคิดชั่วร้าย
ปรารถนาความไร้ระเบียบแบบแผนเช่นเดียวกับที่เทพเจ้าอันต่ำช้าของพวกเขาได้ปฏิบัติไว้

---

[212] สดุดี 5:8.

[213] 3 ราชา 8.

[214] 1 โครินธ์ 8:4.

4) เพราะในเทศกาลบูชาภาพปั้น ภายในวิหารของพวกเขา ได้เกิดการละเมิดกฎหมายที่น่าเกลียดชังขึ้น : การกินอย่างตะกละ การดื่มสุราจนเมามาย การล่วงประเวณี —ซึ่งกระทำอย่างเปิดเผยและไม่มีความละอาย —และการฆาตกรรม

5) เพราะผู้ไม่เชื่อในพระเจ้าไม่เพียงแต่ฆ่าสัตว์เท่านั้น แต่ยังฆ่าลูกหลานของตนเองเป็นเครื่องบูชาและเครื่องสังเวยแก่รูปเคารพด้วย ดังที่บันทึกไว้ในหนังสือสดุดีว่า : 'พวกเขากินลูกชายและลูกสาวของตนเองถวายแก่ปีศาจ ; พวกเขาหลั่งเลือดผู้บริสุทธิ์ คือเลือดของลูกชายและลูกสาวของตนเอง ซึ่งพวกเขากินถวายแก่รูปเคารพของชาวคานาอัน'[215] ; และยังมีคำกล่าวอีกว่า : 'พวกเขากินลูกชายของตนเองจนอิ่ม แล้วทิ้งส่วนที่เหลือไว้ให้ทารก'[216] ; นั่นคือ จากเนื้อของลูกชายตนเอง ซึ่งถูกฆ่าและย่างเป็นเครื่องบูชาแด่ปีศาจ พ่อและแม่ หลังจากกินเองแล้ว ก็ทิ้งส่วนที่เหลือไว้ให้ทารกคนอื่นๆ

ด้วยเหตุผลเหล่านี้เองที่พระบัญญัติของพระเจ้าห้ามการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นนอกพระเจ้า

แล้วทำไมการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงแต่ไม่ถูกห้าม แต่ยังถูกสั่งให้ปฏิบัติด้วย *?*

ด้วยเหตุผลนี้ : เช่นเดียวกับที่ภาพศักดิ์สิทธิ์เป็นภาพของนักบุญ พวกมันจึงเป็นแรงบันดาลใจให้เราดำเนินชีวิตอย่างศักดิ์สิทธิ์ ภาพพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา พระเจ้าที่แท้จริง ซึ่งถูกวาดขึ้นในรูปทรงมนุษย์ เมื่อเรามองดูภาพนั้น ก็ทำให้เรานึกถึงการเสด็จมาในรูปมนุษย์ของพระองค์ การประสูติที่ไม่อาจบรรยายได้และไม่เสื่อมสลายจากพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด และงานที่พระองค์ทรงปฏิบัติตั้งแต่วัยเยาว์ ขณะที่พระองค์เสด็จไปประกาศข่าวประเสริฐแห่งอาณาจักร : และปาฏิหาริย์ของพระองค์ อำนาจของพระองค์ ความทุกข์ทรมานที่พระองค์ทรงรับด้วยความสมัครใจเพื่อเรา กางเขนของพระองค์ ความตายของพระองค์ การฝังศพของพระองค์ การฟื้นคืนพระชนม์ของพระองค์ และการเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ของพระองค์ ; เมื่อเราระลึกถึงสิ่งเหล่านี้ ขอให้เราเต็มเปี่ยมไปด้วยความขอบคุณอันยิ่งใหญ่ ถูกจุดประกายด้วยความรักอันศักดิ์สิทธิ์ และนมัสการพระองค์อย่างถ่อมตนต่อหน้าภาพศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์

เมื่อเรามองไปยังภาพพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด มันทำให้เรานึกถึงชีวิตที่บริสุทธิ์และศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของเธอ : ว่าด้วยฤทธิ์อำนาจของพระวิญญาณบริสุทธิ์ เธอได้ตั้งครรภ์พระวจนะของพระเจ้าในครรภ์ และยังคงเป็นพรหมจารีทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการประสูติ ว่าด้วยอกบริสุทธิ์ของเธอ เธอได้เลี้ยงดูทารกผู้เป็นผู้เลี้ยงดูทุกสิ่งมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล เธอได้พาพระองค์หนีไปอียิปต์ และกลับจากที่นั่นมา เลี้ยงดูพระองค์ในวัยเด็กจนกระทั่งพระองค์บรรลุนิติภาวะ เธอได้ยืนร้องไห้ที่ไม้กางเขน มองดูความทุกข์ทรมานอันยิ่งใหญ่ของพระองค์เพื่อมนุษยชาติ และล้างพระวรกายของพระองค์ด้วยน้ำตาหลังจากที่พระองค์ถูกนำลงจากไม้กางเขน แล้ววางพระองค์ในหลุมศพที่ห่อด้วยผ้าห่อศพ เธอได้เต็มเปี่ยมด้วยความสุขที่บรรยายไม่หมดเมื่อพระองค์ฟื้นคืนชีพ และได้เห็นด้วยตาตนเองเมื่อพระองค์เสด็จขึ้นสู่สวรรค์ และเมื่อเธอจากโลกนี้ไป เธอได้ไปอยู่กับพระบุตรและพระเจ้าของเธอ และยืนอยู่ทางขวาของบัลลังก์พระองค์ เพื่อวิงวอนแทนเราผู้เป็นคนบาป เมื่อระลึกถึงสิ่งนี้ ด้วยความรักต่อท่านและต่อพระบุตรของท่าน

---

[215] สดุดี 105:37.

[216] สดุดี 16:14.

คือพระเจ้าของเรา เราจึงยกจิตใจขึ้น รู้สึกซาบซึ้งในความศรัทธา
และมุ่งมั่นดำเนินชีวิตทีบริสุทธิ์และศักดิ์สิทธิ์ พร้อมทั้งได้รับการเสริมกำลังในความหวัง
เพราะเรามีผู้วิงวอนอันทรงพลังอยู่ต่อหน้าพระเจ้า

เมือเรามองดูภาพไอคอนของนักบุญอืนๆ ของพระเจ้าด้วยความตั้งใจ
ภาพเหล่านั้นจะนำชีวิตทีพระเจ้าพอพระทัย ความกล้าหาญ และการทำงานหนักของพวกเขามาให้เราคิดถึง
และส่งเสริมให้เราเลียนแบบพวกเขา

ด้วยเหตุนี ภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงแต่ไม่ถูกห้าม
แต่ยังถูกมอบให้เราเพือแสดงความเคารพดังนั้น ภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงแต่ไม่ถูกห้าม
แต่ยังถูกมอบให้เราเพือแสดงความเคารพ

ข้อพิจารณาที 5

ใครได้สั่งให้คริสตจักรเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ ?

คือพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเองทีได้ทรงกระทำเช่นนั้น
เมือพระองค์ทรงล้างพระพักตร์อันศักดิ์สิทธิ์ยิงด้วยน้ำ แล้วทรงเช็ดด้วยผ้า
และภาพลักษณ์อันศักดิ์สิทธิ์ยิงของพระพักตร์อันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ได้ประทับลงบนผ้านั
้น ; และภาพของพระคริสต์ทีไม่ได้สร้างด้วยมือมนุษย์ก็ปรากฏขึน ซึงพระองค์ได้ส่งไปยังอับการ์
เจ้าชายแห่งเอเดสซา : สำหรับรายละเอียดเพิมเติมเกียวกับเรืองนี , ในวันที 16 ของเดือนสิงหาคม

ตามรอยพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า นักบุญลูกาผู้เขียนพระวรสารได้ถือกำเนิดขึน ;
และในชีวประวัติของท่านได้เล่าว่า ท่านคือจิตรกรผู้สร้างภาพไอคอนศักดิ์สิทธิ์คนแรก
โดยได้วาดภาพพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ทีสุด ด้วยฝีมือทางศิลปะ
ขณะทรงอุ้มพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้เป็นนิรันดร์ของเราในอ้อมพระกร
และเมือท่านได้วาดภาพไอคอนของพระมารดาพระเจ้าอีกสองภาพ
ท่านจึงนำภาพเหล่านั้นไปถวายแด่พระมารดาพระผู้เป็นเจ้า เพือดูว่าพระองค์จะทรงพอพระทัยหรือไม่
เมือพระแม่ได้ทอดพระเนตรภาพเหล่านีของพระองค์เอง
พระองค์จึงตรัสด้วยพระโอษฐ์อันบริสุทธิ์ยิงว่า :
‘ขอให้พระคุณของพระองค์ผู้ประสูติจากข้าพเจ้าและเป็นของข้าพเจ้า จงสถิตอยู่กับภาพเหล่านี ’
เช่นเดียวกัน นักบุญลูกาได้วาดภาพของอัครสาวกผู้ยิงใหญ่คือเปโตรและเปาโลลงบนแผ่นไม้
และจากท่านนีเอง
งานอันดีงามและทรงเกียรติสูงสุดในการวาดภาพไอคอนศักดิ์สิทธิ์จึงได้เริมต้นขึนทั่วโลก
นักบุญดามัสซีนยังได้กล่าวถึงศิลปะการวาดภาพไอคอนของนักบุญลูกาว่า : ‘ดูเถิด นักบุญลูกา
ผู้เขียนพระวรสารและอัครสาวก
มิได้วาดภาพไอคอนอันศักดิ์สิทธิ์ของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ตลอดกาล และส่งไปยัง [217]
ของธีโอฟีลัสหรือ ?’

นอกจากนี ประวัติศาสตร์คริสตจักรยังเล่าถึงภาพไอคอนอีกภาพหนึงของพระคริสต์ :
ผู้หญิงที่ได้รับการรักษาจากโรคเลือดออกไม่หยุดด้วยการสัมผัสชายเสือของพระคริสต์
ได้สร้างภาพของพระคริสต์ตามรูปร่างและวัยจริงจากหิน และในฟีนิกีอา (Phoenicia)
ซึงเป็นบ้านเกิดของเธอ ในเมือง ทีเรียกว่า Paneada เธอได้ตั้งรูปนั้นไว้ในสถานทีพิเศษ :
ใต้รูปนั้น หญ้าทีเติบโตอยู่ได้รักษาโรคเก่าให้หาย [218] .
รูปพระคริสต์นั้นตั้งอยู่ทีสถานทีนั้นจนถึงสมัยการครองราชย์ของจูเลียนผู้ละทิงความเชือ
อย่างไรก็ตาม จูเลียนได้รือรูปพระคริสต์นั้นลง แล้วตั้งรูปหรือรูปเคารพของตนเองขึนแทนที
และทันทีนั้นเอง สายฟ้าก็ผ่าลงจากท้องฟ้า ทำให้รูปเคารพของจูเลียนแตกเป็นผงธุลี

---

[217] ในหนังสือรวมบทเพลง , หน้า 327, ด้านหลัง .

[218] ลูกา 8, ต้นหน้า 39.

เรื่องนี้ถูกบันทึกไว้โดยจอร์จ เคดริน (George Kedrin) นักประวัติศาสตร์แห่งคอนสแตนติโนเปิล ในหนังสือ “Synopsis of Julian’s Reign”[219] ; โดยนิเซฟอร์ คัลลิสตัส (Nicephorus Callistus) ในหนังสือเล่มที่ 10 บทที่ 30; และโดยเฮอร์เมียส โซโซเมน (Hermias Sozomen) ในหนังสือเล่มที่ 5 บทที่ 20 ดูเพิ่มเติมใน “Life of the Holy Martyr Artemius” วันที่ 20 ตุลาคม [220] .

แต่ร่มของเปโตรไม่ใช่ภาพจำลองของร่างกายเปโตรหรือ
และมันไม่ได้รับพลังรักษาที่พระเจ้าประทานให้เช่นเดียวกับเปโตรเองหรือ
ตามที่บันทึกไว้ในหนังสือกิจการของอัครทูต ซึ่งเขียนไว้ว่า : ‘ให้คนป่วยถูกหามออกมาบนเสื่อ
และวางลงบนเตียงและโซฟา เพื่อว่าเมื่อเปโตรมา อย่างน้อยเงาของเขาก็จะตกลงบนบางคนในพวกเขา ’[221] ?
แล้ววันนี้ ภาพไอคอนของเปโตรหรือของนักบุญอื่น ๆ คืออะไร ? มันไม่เหมือนกับเงาของร่างกายเขาหรือ
ซึ่งการรักษาอาจเกิดขึ้นได้ด้วยความเชื่อของผู้เชื่อ ?

แล้วมีข้อความอะไรเขียนไว้ใน “คอลเลกชันข้อความพิธีกรรมมอสโกใหญ่ ” (Great Moscow Collection of Liturgical Texts) ในบทอ่านวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของช่วงมหาพรต (Great Lent) และใน “ม้วนหนังสือ ” (Scroll) ที่เขียนอย่างละเอียดเกี่ยวกับภาพไอคอนของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด
(Most Pure Virgin Mary) ว่าอย่างไร ซึ่งในสมัยของท่าน ได้ปรากฏขึ้นบนเสาโดยมือที่มองไม่เห็น
ในโบสถ์ที่อุทิศแด่ผู้ศักดิ์สิทธิ์เปโตรและยอห์นอัครสาวก ณ เมืองลิดา
ดูเรื่องนี้ในหนังสือดังกล่าวที่หน้า 341 และ 367; เช่นเดียวกันในฉบับพิมพ์ของ Menaion ที่เมืองเคียฟ ในวันที่ 26 มิถุนายน ที่หน้าหลังของหน้า 177

นอกจากนี้ ในชีวประวัติของนักบุญเทคล่า ผู้เป็นศิษย์ของนักบุญเปาโล อัครสาวก
ได้บันทึกไว้ว่า นักบวชผู้ไม่เชื่อในศาสนาที่ป่วยได้รับรักษาให้หายจากภาพของเธอ
ดูได้ในวันที่ 24 กันยายน หน้า 103

จากบันทึกทางศาสนจักรที่แท้จริงเหล่านี้ ชัดเจนว่า ในคริสตจักรยุคแรก
การประดับตกแต่งโบสถ์ด้วยภาพศักดิ์สิทธิ์และการเคารพบูชาอย่างศรัทธา
ได้ถูกสืบทอดมาจากพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าและเหล่าอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์

นอกจากนี้ ผู้ใดที่ประสงค์จะอ่านคำกล่าวของนักบุญอาธานาซิอุสเกี่ยวกับภาพพระคริสต์
ซึ่งถูกชาวยิวที่เมืองวิริเตทำลายและเจาะจนมีเลือดไหล สามารถหาอ่านได้ในบทนำ (Prologue) วันที่ 11 ตุลาคม และในหนังสือเมนาอียน (Menaion) ที่พิมพ์แล้ว ในเดือนและวันที่เดียวกัน
บนหน้าหลังของหน้า 179 และหน้า 180

นอกจากนี้ ขอให้ระลึกไว้ด้วยว่า ก่อนที่ท่านนักบุญแคทรีน ผู้เป็นมรณสักขีผู้ยิ่งใหญ่
จะรับบัพติศมา
ท่านผู้อาวุโสทางจิตวิญญาณของท่านได้มอบภาพไอคอนของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ที่สุด
ซึ่งกำลังอุ้มพระกุมารศักดิ์สิทธิ์ไว้ในอ้อมแขน และท่านได้สั่งให้ท่านอธิษฐานต่อภาพนั้น :
และคาทรีนได้รับนิมิตอันน่าอัศจรรย์
และได้รับแหวนจากพระคริสต์เจ้าอย่างชัดเจนเป็นเครื่องหมายแห่งการหมั้นหมาย
ดูรายละเอียดเรื่องนี้ได้ในวันที่ 24 พฤศจิกายน ที่ [222] .

ใน ‘Limonar’ ของพระสันตะปาปาโซฟโรนิอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเยรูซาเล็ม ในบทที่ 180
มีบันทึกไว้ว่า ผู้อาวุโสท่านหนึ่ง คือ อับบา จอห์น ผู้เป็นฤาษี ผู้มีคุณธรรมอันยิ่งใหญ่
อาศัยอยู่ภายในเขตหมู่บ้านเซคูสตา ซึ่งอยู่ห่างจากเยรูซาเล็มประมาณยี่สิบปีอปริช
เมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่

---

[219] หน้า 305.

[220] หน้า 209.

[221] กิจการ 5:15.

[222] หน้า 404.

ท่านได้เก็บรักษาภาพไอคอนของพระแม่มารีผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดไว้ในห้องพักของท่าน :
และทุกครั้งที่ท่านต้องการออกเดินทางไกล —ไม่ว่าจะเป็นไปยังถิ่นทุรกันดารที่ห่างไกล
หรือไปยังเยรูซาเล็มเพื่อสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และสุสานศักดิ์สิทธิ์
และเพื่อจูบไม้กางเขนผู้ประทานชีวิต หรือไปยังภูเขาซีนายเพื่อสวดภาวนา ,
หรือในบางครั้งไปยังที่ฝังศพของนักบุญผู้พลีชีพที่อยู่ห่างไกลจากเยรูซาเล็ม —
เพราะท่านผู้อาวุโสนี้รักนักบุญผู้พลีชีพผู้ได้รับชัยชนะ ;
และบางครั้งก็คิดถึงเมืองเอเฟซัสที่หลุมศพของนักบุญยอห์น นักเทววิทยา
บางครั้งก็คิดถึงนักบุญธีโอดอร์ในยูคันตัส
บางครั้งก็คิดถึงนักบุญเทคล่าในอิซาอูเรียแห่งเซเลอูเซีย
บางครั้งก็คิดถึงนักบุญเซอร์จิอุสในซาราฟาส ; บางครั้งท่านจะไปเยี่ยมนักบุญองค์หนึ่ง
บางครั้งก็ไปเยี่ยมนักบุญอีกองค์หนึ่ง เพราะเมื่อท่านออกจากห้องพัก
ท่านจะตั้งโคมไฟไว้หน้าภาพพระอิกอน จุดไฟขึ้น และหลังจากสวดมนต์แล้วจึงออกเดินทาง ;
และเมื่อท่านกลับจากการเดินทาง ท่านจะพบว่าโคมไฟนั้นยังคงลุกอยู่
แม้ท่านจะอยู่ห่างไปเป็นเวลานานก็ตาม บางครั้งเขาจะออกไปนานถึงหนึ่งเดือน บางครั้งถึงสองเดือน
แต่เขาจะพบเสมอว่าโคมไฟนั้นยังคงลุกไหม้อยู่

นักบุญมารีแห่งอียิปต์
ขณะที่กำลังสวดมนต์ในนาร์เท็กซ์ของโบสถ์ในเยรูซาเล็มหน้าภาพไอคอนของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์
ที่สุด ได้รับอนุญาตให้เข้าโบสถ์โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง ซึ่งก่อนนี้เธอไม่สามารถเข้าไปได้
เนื่องจากถูกแรงล่องหนขวางไว้ที่ประตูวัด ;
และเมื่อเธออธิษฐานอีกครั้งต่อหน้าภาพศักดิ์สิทธิ์นั้น
เธอได้รับความช่วยเหลือจากพระเจ้าเพื่อปรับปรุงชีวิต และออกเดินทางสู่ทะเลทราย [223] .

นักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ผู้ซึ่งถูกตัดมือขวาเพื่อปกป้องภาพศักดิ์สิทธิ์
ได้รับการรักษาให้หายขณะกำลังสวดภาวนาต่อหน้าภาพพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด ;
เพราะมือที่ถูกตัดนั้น เมื่อถูกวางลงบนร่างกาย ก็กลับติดกันเหมือนเดิม มีชีวิตชีวาขึ้น
และท่านได้เขียนหนังสือที่เป็นประโยชน์ต่อคริสตจักร
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ในชีวประวัติของท่าน วันที่ 4 ธันวาคม [224] .

แต่อย่าลืมกล่าวถึงตัวอย่างที่เก่าแก่ที่สุด : นักบุญซิลเวสเตอร์ พระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม
ได้นำภาพศักดิ์สิทธิ์ของอัครสาวกผู้ยิ่งใหญ่ทั้งสอง คือ นักบุญเปโตรและนักบุญเปาโล
ไปแสดงให้จักรพรรดิคอนสแตนตินมหาราช ซึ่งกำลังป่วยและยังไม่ได้รับศีลล้างบาป ได้เห็น
และจักรพรรดิได้จำอัครสาวกทั้งสองได้เมื่อท่านทั้งสองปรากฏตัวในความฝันของเขา
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ในวันที่ 2 มกราคม[225] .

ในชีวประวัติของนักบุญเมอร์คิวรี ผู้เป็นมรณสักขีผู้ยิ่งใหญ่ ในวันที่ 24 พฤศจิกายน
มีบันทึกไว้ที่ [226] ว่า หลังจากหลายปีผ่านพ้นไปนับตั้งแต่การเป็นมรณสักขีของเขา
และหลังจากที่จูเลียนผู้ละทิ้งความเชื่อได้ขึ้นครองราชย์และได้ข่มเหงคริสตจักรของพระเจ้าอย่างร
ุนแรงที่สุด นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่กำลังอธิษฐานในโบสถ์
ในโบสถ์นั้นมีภาพไอคอนของนักบุญเมอร์คิวรีที่วาดบนแผ่นไม้
แสดงให้เห็นท่านกำลังถือหอกในมือ ; และภายในเวลาหนึ่งชั่วโมง ภาพบนแผ่นไม้นั้นก็หายไป
จนเหลือเพียงแผ่นไม้เปล่าที่มองเห็นได้ ; และหลังจากหนึ่งชั่วโมง

---

[223] 1 เมษายน, หน้า 171, ด้านหลัง .

[224] หน้า 26.

[225] หน้า 228, ด้านหลัง .

[226] แผ่น 412.

ภาพไอคอนก็ปรากฏขึ้นอีกครั้งบนแผ่นไม้ พร้อมกับหอกที่เปื้อนเลือด ไม่นานหลังจากนั้น
ข่าวการเสียชีวิตของจูเลียนก็มาถึง และคริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์ ซึ่งได้จดบันทึกเวลาไว้
ก็ตระหนักว่า ในชั่วโมงนั้นเอง — ชั่วโมงที่ภาพนักบุญผู้พลีชีพได้หายตัวไป —
จูเลียนได้ถูกแทงและสังหารโดยมือที่มองไม่เห็นและหอกที่มองไม่เห็น เรื่องนี้ยังถูกบันทึกไว้ใน
“ชีวประวัติของนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ ” ในวันที่ 1 มกราคม หน้า 219

และใครจะนับได้ถึงปาฏิหาริย์อีกนับไม่ถ้วนที่เกิดขึ้นจากภาพศักดิ์สิทธิ์ของนักบุญท้
้งหลาย ? แต่กลุ่มผู้แตกแยกเหล่านี้ ผู้ที่เรียกว่าผู้ทำลายภาพศักดิ์สิทธิ์
ไม่ยอมรับหลักความเชื่อของคริสตจักรและปฏิเสธประเพณี ; และที่น่าประหลาดใจคือ
เมื่อซาตานได้เข้าสิงอยู่ในตัวพวกเขา พวกเขาก็เกลียดการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างรุนแรง
ดังที่ปรากฏใน *Limonar* บทที่ *45* ซึ่งเขียนไว้ดังนี้ :
มีนักพรตผู้หนึ่งบนภูเขาโอลีฟที่ถูกปีศาจแห่งการล่วงประเวณีทรมาน วันหนึ่ง
ขณะที่การต่อสู้ครั้งนี้กำลังทรมานเขาอย่างหนัก ผู้อาวุโสผู้นั้นก็เริ่มร้องไห้อย่างขมขื่น
และกล่าวกับปีศาจว่า : ‘เจ้าจะทรมานข้าต่อไปอีกนานเท่าใด ? จงจากข้าไปเสียที ;
เจ้าแก่ตัวลงพร้อมกับข้าแล้ว ’ และดูเถิด ปีศาจนั้นปรากฏตัวต่อหน้าเขาอย่างชัดเจน และกล่าวว่า :
‘จงสาบานกับข้าว่าท่านจะไม่บอกใครถึงสิ่งที่ข้าจะบอกท่านต่อไปนี้ แล้วข้าจะหยุดทรมานท่าน ’;
และผู้อาวุโสก็สาบานกับมันว่า : ‘ด้วยชีวิตของข้าในสวรรค์
ข้าจะไม่บอกใครถึงสิ่งที่ท่านจะบอกข้าต่อไปนี้ ’ และปีศาจก็กล่าวกับเขาว่า : ‘อย่าบูชารูปนี้
แล้วฉันจะหยุดทรมานคุณ ’ รูปนี้คือรูปของพระแม่มารีย์ผู้บริสุทธิ์ที่สุด
พระแม่มารีย์พรหมจารี มารดาของพระเจ้า
ซึ่งกำลังอุ้มพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าไว้ในอ้อมแขน ; และนักพรตก็กล่าวกับปีศาจว่า :
‘จงจากฉันไป เพื่อฉันจะได้ครุ่นคิด ’ ในวันที่สาม เขาได้เล่าเหตุการณ์เหล่านี้ให้อับบา เทโอโดรัส
เอลิออต ฟัง ซึ่งขณะนั้นกำลังอาศัยอยู่ที่วัดฟาราน
โดยที่ท่านได้มาพบเขาในเวลานั้นด้วยพระเมตตาของพระเจ้า อับบาจึงกล่าวกับนักพรตว่า :
‘ท่านได้ถูกทำให้มลทินอย่างรุนแรงแล้ว เพราะท่านได้สาบานกับปีศาจ ; แต่ท่านก็ทำดีแล้ว
เพราะท่านได้สารภาพ ; ข้าพเจ้าขอบอกท่านว่า : การที่ท่านไม่เข้าไปยังสถานที่เสเพลแม้แต่แห่งเดียว
ไม่ว่าท่านจะเข้าไปในเมืองใด
ก็ยังง่ายกว่าการปฏิเสธที่จะก้มกราบต่อพระรูปของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าและพระมารดาผู้
บริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ ’
หลังจากที่เจ้าอาวาสได้ตักเตือนและให้กำลังใจผู้ถือพรหมจรรย์ด้วยถ้อยคำมากมาย
ท่านก็อนุญาตให้เขาอยู่ต่อในที่นั้น และปีศาจก็ปรากฏตัวต่อหน้าผู้ถือศีลอีกครั้งหนึ่ง
โดยกล่าวว่า : ‘นี่คืออะไรกัน พระภิกษุ ?
ท่านไม่ได้สาบานกับข้าว่าจะไม่บอกใครถึงสิ่งที่ข้าได้กล่าวไว้หรือ ?
แต่ท่านกลับบอกกับผู้อื่นที่มาหาท่านแล้วหรือ ? ‘ด้วยเหตุนี้ ในฐานะผู้ละเมิดคำสาบาน
ท่านจะถูกพิพากษาในวันพิพากษา ’ นักพรตตอบว่า : ‘ข้าพเจ้ารู้ว่าข้าพเจ้าได้สาบาน
แต่ข้าพเจ้าสาบานด้วยพระผู้เป็นเจ้า ผู้ซึ่งในฐานะผู้สร้างข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าจะไม่หยุดก้มกราบพระองค์ แต่ข้าพเจ้าจะไม่เชื่อฟังท่าน ’ และปีศาจก็หายตัวไปจากเขา

จากเรื่องราวจริงเหล่านี้ ซึ่งได้อ่านซ้ำในสภาสังคายนาสากลครั้งที่เจ็ด
และได้รับการยอมรับจากบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์
แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าซาตานเกลียดชังการเคารพสักการะภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างเคร่งครัดเพียงใด :
เพราะพวกผู้แตกแยก ซึ่งมีความคิดเป็นหนึ่งเดียวกับซาตาน ก็เกลียดชังภาพศักดิ์สิทธิ์เช่นกัน
และไม่ทิ้งเคารพสักการะหรือดูหมิ่นพวกมัน

ใครเป็นคนที่แรกที่ปฏิเสธการบูชาภาพไอคอน *?*

เกียวกับจุดเริมต้นของขบวนการต่อต้านการบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์ในคอนสแตนติโนเปิล
ในหนังสือชีวประวัติของนักบุญสตีเฟนผู้ใหม่ (Life of the Venerable Stephen the New) วันที 28
พฤศจิกายน มีข้อความเขียนไว้ดังนี :[227] ไม่นานก่อนสมัยการครองราชย์ของเลโอผู้เป็นชาวไอซอเรียน
มีชาวยิวจำนวนน้อยจากเมืองลาโอดีเซียในฟีนีเซีย ได้มาเข้าเฝ้าอิซิฟ เจ้าชายแห่งอาระเบีย
และสัญญาให้เขาผ่านคำพยากรณ์เท็จและเวทมนตร์ว่าเขาจะได้ครองราชย์และปกครองชาวอาระเบียเป็นเวลาส
ีสิบปี
โดยเงือนไขว่าเขาต้องขับไล่และทำลายภาพศักดิ์สิทธิ์จากโบสถ์คริสต์ทั่วทั้งอาณาจักรของเขา
อิซิฟ ซึงเชือฟังคำสัญญาเหล่านั้น จึงสั่งให้ขับไล่ภาพศักดิ์สิทธิ์ทุกแห่งและเผาทิงทันที
แต่เขาถูกลงโทษจากพระเจ้า จึงเสียชีวิตในเวลาไม่นาน แม้จะยังไม่ทันครบหนึงปี
ลูกชายของเขาขึนครองราชย์ต่อและพยายามกำจัดชาวยิวเหล่านั้นอย่างโหดเหียมและถึงตาย
โดยมองว่าพวกเขาเป็นผู้พยากรณ์เท็จและนักเวทมนตร์ ; แต่พวกเขา
ซึงรู้สึกถึงความโกรธของเจ้าชายทีมุ่งมาสู่ตน และกลัวโทษประหารชีวิต จึงหนีไปยังอิซาอูเรีย
และในขณะทีพวกเขากำลังพักผ่อนอยู่ทีนั้นข้างน้ำพุแห่งหนึง
มีชายหนุ่มจากอิซาอูเรียเดินผ่านมา ; ชือของเขาคือ ลีโอ [228]
(ตามชือทีเขาได้รับการรู้จักในภายหลัง แม้ว่าชือเกิดของเขาคือ โคโนน),
ชายผู้มีรูปร่างสูงใหญ่และหน้าตาหล่อเหลา ซึงต้องการพักผ่อนข้างน้ำพุเดียวกัน
จึงเดินออกนอกทางและนังลงร่วมกับนักเวทชาวยิวเหล่านั้น เมือพวกเขาเห็นเขา
ก็เริมทำนายว่าเขาจะกลายเป็นกษัตริย์แห่งกรีซ แต่เขาปฏิเสธเรืองนีทุกทาง
เพราะถือว่ามันเป็นสิงทีคิดไม่ถึง เนืองจากเขาเห็นตัวเองเกิดในครอบครัวทีต่ำต้อย
เรียบง่ายและยากจน แทบจะเลียงตัวเองไม่ได้ และทำได้เพียงด้วยฝีมือช่างทีน้อยนิด
(เพราะเขาเป็นช่างหิน) . แต่นักโหราศาสตร์ยังคงยืนกรานว่าเขาถูกกำหนดให้เป็นกษัตริย์ ;
พวกเขาขอเพียงสิงเดียวจากเขา : คือให้เขาสัญญาด้วยคำสาบานว่า เมือเขาขึนครองราชย์
เขาจะให้ทุกสิงทีพวกเขาขอ ดังนั้น ในโบสถ์นักบุญธีโอดอร์ทีอยู่ใกล้เคียง
เขาจึงให้คำสาบานนีแก่พวกเขา และพวกเขาก็จากไป ไม่นานหลังจากนั้น
ชายหนุ่มจากตระกูลขุนนางซิซิเนียสก็ถูกเกณฑ์เข้ากองทัพ
และไม่นานก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นสปัทาริโอส ;
เขายังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บัญชาการในภาคตะวันออกโดยพระเจ้าธีโอโดซิอุส
หลังจากเทโอโดซิอุส จักรวรรดิกรีกถูกสืบทอดโดยผู้ปกครองอีกคนหนึง
ซึงในช่วงต้นรัชสมัยของเขาแสดงให้เห็นถึงความเคร่งครัดในศาสนาอย่างยิง
แต่ต่อมาได้กลายเป็นผู้ทุจริต เพราะชาวยิวเหล่านั้น
ซึงได้ทำนายการขึนครองราชย์ของเขาผ่านเวทมนตร์คาถา ได้มาหาเขาและวิงวอนให้เขาทำตามคำสัญญา
เนืองจากเขาได้สาบานว่าจะให้ทุกสิงทีพวกเขาขอ เมือพระราชาถามว่าพวกเขาต้องการอะไรจากพระองค์
พวกเขาก็ —ในฐานะศัตรูของพระคริสต์และศาสนาคริสต์ —ไม่ได้ขอทองคำ เงิน หรือสมบัติใดๆ
แต่ขอให้พระองค์นำภาพศักดิ์สิทธิ์ออกจากโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ และพวกเขากล่าวว่า :
‘หากพระองค์ทรงทำเช่นนี โอ้พระราชา ! พระเจ้าจะทรงรักษาการครองราชย์ของท่านไว้เป็นเวลาหลายปี ;
แต่หากไม่ทำเช่นนั้น ท่านจะถูกพรากทังราชอาณาจักรและชีวิตของท่านในไม่ช้า ’ อย่างไรก็ตาม
เขาเมือคิดถึงคำพยากรณ์แรกของพวกเขาเกียวกับการได้มาซึงราชอาณาจักรทีเป็นจริงแล้ว
ก็เกรงว่า
ว่าคำพยากรณ์ทีสองเกียวกับการถูกปลดจากบัลลังก์อาจไม่เป็นจริงหากเขาฟังตามคำเตือนของพวกเข
า;

---

[227] หน้า 425, ด้านหลัง . Georgy Kedrin.

[228] ดามัสซีนใน Sobornik, folio 334.

และเขาจึงออกพระราชกฤษฎีกาทันทีว่าภาพศักดิ์สิทธิ์ต้องถูกกวาดล้างออกจากโบสถ์ของพระเจ้าและจ
ากทุกทีอยู่อาศัยของมนุษย์ และถูกเหยียบยำด้วยเท้า โดยเรียกภาพเหล่านั้นว่า “รูปเคารพ ”
และเรียกผู้ที่บูชาภาพเหล่านั้นว่า “ผู้บูชารูปเคารพ ”
และเกิดความวุ่นวายครั้งใหญ่ในคริสตจักรของพระคริสต์ :
เพราะบางคนเชื่อฟังคำสั่งของกษัตริย์และเหยียบยำภาพศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพ ส่วนคนอื่นๆ
ก็ต่อต้านอย่างดุเดือดและต้องทนทุกข์ทรมานมากมาย

เมื่อคอนอนหรือเลโอผู้เป็นชาวไอซอเรียนสิ้นพระชนม์ บุตรชายของเขาคือคอนสแตนติน
คอพรอนิมัส ขึ้นครองราชย์ —ซึ่งเป็นกิ่งก้านที่เลวร้ายที่สุดจากรากเหง้าอันชั่วร้าย —
และเขาได้ก่อให้เกิดความวุ่นวายยิ่งใหญ่ขึ้นในคริสตจักรของพระเจ้า
โดยข่มเหงและสังหารผู้เชื่อในความเชื่อที่ถูกต้องอย่างโหดเหี้ยม
เขาได้จัดประชุมสภาผู้ต่อต้านภาพศักดิ์สิทธิ์ขึ้นที่กรุงคอนสแตนติโนเปิล
ในคริสตจักรแห่งบลาเชอร์เน การประชุมนั้นเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 751
โดยกลุ่มผู้ชั่วร้ายนั้นได้ประกาศว่าภาพศักดิ์สิทธิ์เป็นรูปเคารพ
และประณามทุกคนที่บูชาภาพศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น ;
แต่การประชุมนอกรีตนั้นถูกยกเลิกในเวลาต่อมา
หลังจากการสิ้นพระชนม์ของโคพรอนิมัสและลูกชายของเขา ลีโอ ที่รู้จักกันในชื่อคาซาร์
หลานชายของเขา คอนสแตนติน ซึ่งเป็นลูกชายของโคพรอนิมัส ได้ขึ้นครองราชย์ร่วมกับมารดาของเขา
อิรีเน
และสภาสังคายนาสากลครั้งที่เจ็ดของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์แห่งคริสตจักรออร์โธดอกซ์ได้จัดข
ึ้น ในปี ค.ศ. 787
ซึ่งบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ยกเลิกและประณามสภาที่ผิดหลักคำสอนและต่อต้านภาพศักดิ์สิท
ธิ์นั้น พร้อมทั้งยืนยันการเคารพบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์ด้วยความศรัทธา

แต่หลังจากนั้น ความเชื่อผิดๆ นั้นก็เกิดขึ้นอีกครั้ง พร้อมกับการข่มเหงคริสตจักร
ซึ่งถูกยุยงโดยเลโอชาวอาร์เมเนียและเทโอฟิลัส ; และด้วยการล่มสลายอันอื้อฉาวของพวกเขา , ส่วนไมเคิล
บุตรของเทโอฟิลัส พร้อมด้วยภรรยาของเขา เทโอโดรา ได้ฟื้นฟูความเชื่อออร์โธดอกซ์ขึ้นใหม่ ;
ด้วยเหตุนี้ ความเชื่อผิดที่ต่อต้านภาพศักดิ์สิทธิ์จึงสูญสิ้นไปทั้งในตะวันออกและตะวันตก
จนถึงยุคของลูเทอร์และเพื่อนร่วมทางของเขา คัลวิน ซึ่งในปี ค.ศ. 1,050 หลังการประสูติของพระคริสต์
ได้เริ่มเผยแพร่ความเชื่อผิดของพวกเขาและทึ่งภาพศักดิ์สิทธิ์ไป เช่นเดียวกัน
ในยุคสมัยของเราเองในราชอาณาจักรรัสเซีย ด้วยการเกิดขึ้นของผู้แบ่งแยกและกลุ่มแบ่งแยกมากมาย
ความผิดเพี้ยนนี้ได้เกิดขึ้นจากพวกเขา — คือว่าภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่ควรได้รับการเคารพ
แต่ควรถูกมองว่าเป็นรูปเคารพ

ดังนั้น ผู้ทำลายภาพศักดิ์สิทธิ์ที่ก่อการแตกแยกในปัจจุบันนี้
จงพิจารณาดูว่าพวกเขาได้กำเนิดมาจากใคร ; และเริ่มจากจุดนี้ จงไต่ขึ้นไป เหมือนกับใช้บันได
ผ่านชื่อของผู้นำและครูผู้สอนของพวกเขา พวกเขาได้รับคำสอนผิดนั้นมาจากคัลวิน , ลูเทอร์ ,
เทโอฟิลัส , ลีโอผู้อาร์เมเนีย , คอพรอนิมัส , คอนอน หรือ ลีโอผู้ไอซอเรียน , จากชาวยิว และจากซาตานเอง
ผู้ที่สั่งให้ผู้วิเวกแห่งเอเลอนว่าเขาไม่ควรบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์ของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่
สุด พระมารดาของพระเจ้า , ที่อุ้มพระเยซูทารกไว้ในอ้อมแขน

ทีนี้เราจะย้อนดูการอภิปรายสั้นๆ
ระหว่างพระบิดาศักดิ์สิทธิ์สองท่านกับกลุ่มผู้ต่อต้านภาพศักดิ์สิทธิ์ :
นักบุญเกรกอรีแห่งโอมีรัส และนักบุญสตีเฟนผู้ใหม่

บทที่ *13.*
การอภิปรายของนักบุญเกรกอรีแห่งโอมีรัสเกี่ยวกับภาพไอคอนของนักบุญกับเออร์วาน ชาวยิว

นักบุญเกรกอรี อาร์ชบิชอปแห่งโอมิริต ซึ่งได้รับการเคารพในวันที่ 19 ธันวาคม [229] ได้เกิดข้อโต้แย้งกับเออร์วาน ชาวยิวผู้มีปัญญาอันยิ่งใหญ่ ในวันที่สี่ ระหว่างรอบการอภิปรายครั้งที่สี่ เออร์วานเริ่มวิพากษ์วิจารณ์คริสตชนเกี่ยวกับภาพศักดิ์สิทธิ์ของนักบุญ โดยกล่าวว่าพวกเขาบูชาภาพเหล่านั้น เขาเรียกภาพศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นว่า "รูปเคารพ" และผู้ที่บูชาภาพเหล่านั้นว่า "ผู้บูชารูปเคารพ" และ "ผู้ละเมิดพระบัญญัติของพระเจ้า" พร้อมทั้งกล่าวว่าพระเจ้าได้ทรงบัญชาว่าห้ามสร้างรูปแกะสลักหรือภาพจำลองใด ๆ ทั้งสิ้น ; แล้วผู้ประบดุษยเจ้าจึงถามเขาว่า : 'ในช่วงน้ำท่วมในสมัยโนอาห์ เขาได้รับการช่วยเหลือด้วยวิธีใด ?' เออร์วาน *:* 'ด้วยเรือโนอาห์ที่ทำจากไม้' ผู้ประบดุษยเจ้า *:* 'พระเจ้าสามารถช่วยเขาให้รอดพ้นจากน้ำท่วมได้หรือไม่ โดยไม่ต้องมีเรือโนอาห์ที่ทำจากไม้ หรือไม่สามารถ ? คุณคิดอย่างไร ?' เออร์วาน *:* ผมเชื่อว่าพระองค์สามารถทำได้ เพราะมีเขียนไว้ว่าทุกสิ่งเป็นไปได้สำหรับพระเจ้า อาร์คบิชอป *:* หากพระเจ้าสามารถทำเช่นนั้นได้ แล้วทำไมพระองค์จึงต้องการเรือเพื่อช่วยผู้ชอบธรรม ? แล้ว ไม่ใช่ว่าโนอาห์ควรขอบคุณเรือโนอาห์สำหรับการรอดชีวิตของเขา แทนที่จะขอบคุณพระเจ้าหรือ ? เออร์วาน *:* ไม่เลย ; แต่การสรรเสริญต้องมอบให้แก่พระเจ้าผู้สร้าง ไม่ใช่ให้แก่สิ่งของที่ไม่มีชีวิต อาร์คบิชอป *:* แต่ท่านก็ยอมรับว่าพระเจ้าได้จัดเตรียมการรอดผ่านวัตถุที่ไม่มีชีวิต — คือเรือโนอาห์ ; ในทำนองเดียวกัน พระเจ้าก็ทรงทำงานผ่านภาพศักดิ์สิทธิ์ที่มองเห็นได้เหล่านี้เพื่อเรา ; ถึงแม้พวกมันจะไม่มีชีวิต แต่ก็ยังมีประโยชน์ต่อการรอดของเรา ; เพราะเมื่อเรามองดูภาพเหล่านี้ จิตใจของเราจะยกขึ้นสู่ต้นแบบ และถูกกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาอันศักดิ์สิทธิ์และความกระตือรือร้นในความเชื่อ ดังนั้น เราจึงไม่ได้วาดรูปเคารพ แต่เป็นพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราในความเป็นมนุษย์ของพระองค์ ไม่ใช่ในความเป็นพระเจ้าของพระองค์ ซึ่งไม่อาจบรรยายได้ และเช่นเดียวกับที่โนอาห์ได้ถวายความขอบคุณแด่พระเจ้าสำหรับเรือโนอาห์และความรอดของเขาด้วยการสร้างแท่นบูชา ดังนั้นเราจึงถวายความขอบคุณแด่พระคริสต์พระเจ้าของเราด้วยการวาดภาพของพระองค์ เพราะผ่านการมองเห็นพระองค์ในเนื้อหนัง เราจึงได้รับการปลดปล่อยจากน้ำท่วมอันหลอกลวง ; และเช่นเดียวกับที่เราถือว่าความเป็นมนุษย์ของพระองค์เป็นเรือโนอาห์ลำที่สอง ซึ่งพระองค์ได้แบกรับภาระของเรา นำบาปออกไปจากท่ามกลางเรา และหลังจากที่ทรงทำให้เรามีชีวิตด้วยพระเทวภาพของพระองค์แล้ว ก็เสด็จขึ้นสู่สวรรค์ พระองค์ผู้ซึ่งปรากฏต่อสายตาทางกายภาพ เราวาดลงบนผืนผ้าใบ เพื่อถ่ายทอดภาพลักษณ์ที่บริสุทธิ์ที่สุดของความเป็นมนุษย์ของพระองค์ ; และในเงาของภาพลักษณ์ทางกายภาพนี้ เราบูชาท้งพระเทวภาพของพระองค์ และในพระองค์ เรายกย่องพระบิดาและพระวิญญาณบริสุทธิ์ด้วยความเคารพอันสมควร อย่างไรก็ตาม เออร์วาน ยังคงดูหมิ่นภาพศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น และกล่าวว่า : 'ข้าปฏิเสธเรื่องเล่าของคริสเตียนที่อ้างว่าพระเจ้าประทานพระคุณของพระองค์แก่ภาพศักดิ์สิทธิ์ที่วาดบนผนังและแผ่นไม้ ซึ่งทั้งไม่เดินและไม่พูด ?' พระอัครสังฆราชตอบกลับว่า : 'บอกฉันสิ เออร์วาน ทำไมพระเจ้าจึงประทานพระคุณของพระองค์แก่เอลียาห์ แต่ไม่ประทานแก่เอลีชา

---

[229] บันทึกสี่หน้า , หน้า 132, ด้านหลัง .

และทำไมพระองค์จึงทรงเลือกพระคุณของผู้ตายมากกว่าพระคุณของผู้เผยพระวจนะทียังมีชีวิตอยู่ ?
เพราะน้ำแม่น้ำจอร์แดน ซึงผู้เผยพระวจนะไม่สามารถข้ามไปได้ ได้ถูกแยกออกด้วยพระคุณของพระองค์
และท่านได้ข้ามไปบนดินแห้ง ;
และสิงทีเอลีชาผู้ยังมีชีวิตอยู่ไม่สามารถทำได้ด้วยปาฏิหาริย์ของพระองค์
พระคุณของผู้ล่วงลับได้ทำให้สำเร็จ แต่แม้กระทังโมเสส ผู้ทีแสดงปาฏิหาริย์ในแผ่นดินอียิปต์
พระเจ้าก็ไม่ได้ประทานพลังในการทำปาฏิหาริย์ให้แก่เขา แต่กลับประทานให้แก่ไม้เท้าของเขา
และด้วยเหตุนีจึงสามารถเปลียนน้ำให้เป็นเลือด แบ่งทะเล และทำสิงมหัศจรรย์และอันรุ่งโรจน์อืน
ๆ ได้ ? นอกจากนี ทังเต็นท์แห่งคำพยานและหีบพันธสัญญา โถทองทีบรรจุมานนา แผ่นศิลาจารึก
ไม้เท้าของอาโรน โต๊ะ ถาดเผาเครืองหอม และเชิงเทียน —
สิงเหล่านีทังหมดไม่ได้รับพระคุณอันยิงใหญ่ของพระเจ้าหรือ
แม้ว่ามันจะเป็นสิงไม่มีชีวิตและถูกสร้างขึนด้วยมือมนุษย์จากวัสดุทีมองเห็นได้และสัมผัสไ
ด้ ? แต่สิงเหล่านีกลับถูกส่องสว่างด้วยพระสิริของพระเจ้า ถูกเมฆปกคลุมและล้อมรอบ
และไม่สามารถเข้าถึงหรือสัมผัสได้โดยผู้ใดนอกจากปุโรหิตและคนเลวี
เพราะสิงเหล่านีเป็นสิงศักดิ์สิทธิ์และบริสุทธิ์ เพราะหากเป็นเช่นนีในพันธสัญญาเดิม
แล้วท่านจะแปลกใจอะไรทีในพันธสัญญาใหม่ พระคุณของพระเจ้าถูกประทานให้แก่ภาพศักดิ์สิทธิ์ ?
เออร์วาน กล่าวต่อ : มีเขียนไว้ในหนังสือสดุดีว่า : ‘รูปเคารพของชนชาติต่าง ๆ เป็นเงินและทอง
เป็นผลงานของมือมนุษย์ ’ (230); และรูปเคารพของท่านก็เป็นรูปเคารพเช่นกัน
เพราะเป็นผลงานของมือมนุษย์ พระอัครสังฆราช : ข้าพเจ้าไม่โต้แย้งเรืองนี
เพราะรูปเคารพของชนชาติต่าง ๆ ทีไม่รู้จักพระเจ้านัน เป็นรูปเคารพจริง ๆ;
เพราะพวกเขาถูกเปรียบเทียบกับผู้ทีดำเนินชีวิตอย่างไม่เชือในพระเจ้าด้วยทุกสิงอันน่าสะอิดส
ะเอียน —ผู้ทำเวทมนตร์ ผู้ใช้คาถา ผู้ฆ่าคน ผู้ล่วงประเวณี —ผู้ซึงได้สินชีวิตไปแล้ว
และเพือระลึกถึงพวกเขา บางคนจึงสร้างรูปเคารพขึน : แต่รุ่นหลังนี
ซึงถูกซาตานหลอกลวงและทำให้ตาบอด ได้ถือว่าสิงเหล่านันเป็นพระเจ้าและบูชาพวกมัน ;
และท่านก็ทำเช่นเดียวกัน โดยบูชารูปเคารพ และกินลูกชายและลูกสาวของท่านเองถวายแด่ปีศาจ 231
จนทำให้เลือดบริสุทธิ์ —เลือดของลูกชายและลูกสาวของท่าน —
ทีท่านกินถวายแด่รูปเคารพของชาวคานาอันนันถูกหลังออกมา ; สิงเหล่านีคือรูปเคารพ
แต่ผู้ทีเรากำลังเขียนถึงตอนนี —ภาพลักษณ์ของผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า —ไม่ใช่รูปเคารพ
แต่เป็นภาพศักดิ์สิทธิ์ทีน่านับถือ เพราะเราวาดภาพเหมือนของผู้ทีรู้จักพระเจ้า
เชือในพระองค์ และทำให้พระองค์พอพระทัยด้วยความเคร่งครัดและความชอบธรรม ;
พวกเขาเป็นผู้มีเกียรติศักดิ์สิทธิ์ และเป็นทีรักของพระเจ้า ; และด้วยพระคุณของพระเจ้า
พวกเขาได้ทำปาฏิหาริย์มากมาย : พวกเขาชุบชีวิตผู้ตายให้ฟืน รักษาผู้ป่วย เปิดตาผู้ตาบอด
คืนความสามารถในการเดินให้คนขาพิการ คืนการได้ยินให้คนหูหนวก ยกคนเป็นอัมพาตขึนจากเตียง
ทำความสะอาดคนโรคเรือน และขับไล่ปีศาจออกจากมนุษย์ ; การจากไปของพวกเขาเป็นเกียรติยศ
และความทรงจำของพวกเขาเป็นสิงทีควรสรรเสริญและนิรันดร์
เพราะความตายของผู้เป็นทีเคารพของพระองค์เป็นเกียรติยศต่อหน้าพระเจ้า
และความทรงจำของผู้ชอบธรรมมาพร้อมกับการสรรเสริญ และผู้ชอบธรรมจะได้รับการจดจำตลอดไป อีกครัง
เมือเออร์วานกล่าวหมินประมาทว่า ภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่ต่างจากรูปเคารพเลย
พระอัครสังฆราชจึงตรัสว่า : ‘เสือผ้าของท่าน เออร์วาน และม่านแห่งพยาน
ซึงทังสองทำจากขนแกะและผ้าลินิน —ทังสองมีความแข็งแรงเท่ากันหรือไม่ ?’
ไม้เท้าของท่านกับไม้เท้าของอารอน ซึงยังคงเขียวอยู่ มีเกียรติเท่ากันหรือไม่ ?

---

230 สดุดี 112:12.

231 สดุดี 103:37.

หม้อในบ้านของท่านกับโอ่งทีบรรจุมานนา มีค่าเท่ากันในสายตาของท่านหรือไม่ ? โลงศพของท่าน
ซึงท่านได้วางร่างของท่านไว้ มีเกียรติเท่ากันกับหีบพันธสัญญาของพระเจ้าหรือไม่ ?
ไฟและน้ำมันทีท่านจุดในบ้านเพือสองสว่างนั้น เทียบได้กับเชิงเทียนทองเจ็ดกิงหรือไม่ ?
ท่านถือว่าบ้านทีท่านอาศัยอยู่เทียบเท่ากับพระวิหารทีโซโลมอนสร้างขึนหรือไม่ ? ไม่ได้เลย ;
แต่พระองค์ได้ทรงให้เกียรติแก่สิงเหล่านั้นอย่างไม่มีสิงใดเทียบได้ เพราะผ่านทางสิงเหล่านั้น
พระคุณของพระเจ้าได้มาสู่เราในบางคร้ง ในทำนองเดียวกัน
ให้เราตระหนักเสมอว่าสิงหนึงคือรูปเคารพ —ภาพของบุคคลชั่วร้ายทีถูกทิงลงในนรก —
ในขณะทีอีกสิงหนึงคือภาพศักดิสิทธิของผู้รับใช้พระเจ้าผู้บริสุทธิ เพราะจากภาพนั้น
พระคุณของพระเจ้าถูกเทลงมาสู่เราผ่านทางคำอธิษฐานของผู้ทีถูกวาดไว้บนภาพนั้น จากนั้น
เออร์วานได้กล่าวถึง เกียวกับทูตสวรรค์ โดยระบุว่าตามพระคัมภีร์ ทูตสวรรค์นั้นไม่มีร่างกาย :
'พระเจ้าทรงสร้างทูตสวรรค์ให้เป็นวิญญาณ '[232] ;
แต่คริสตชนก็ไม่รู้สึกอับอายทีจะวาดภาพทูตสวรรค์ลงบนไอคอน และแสดงวิญญาณในรูปกายเนือ
ต่อเรืองนี อัครสังฆราชตอบว่า : 'ท่านไม่มีอะไรจะพูด
เพราะเราเองก็เรียนรู้จากท่านว่าควรวาดภาพทูตสวรรค์ของพระเจ้า ' เออร์วาน :
"การปฏิบัตินีไม่เคยมีต้นกำเนิดจากเราเลย " อัครสังฆราช : "ท่านได้ละเลยกฎหมายเก่าทังหมดแล้ว
ท่านยังไม่ตระหนักถึงเรืองนีหรือ ?" เออร์วาน : "ขอให้พระเจ้าเป็นพยานแก่ข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามีช่วงเวลาใดทีภาพของทูตสวรรค์ถูกวาดและได้รับการเคารพบูชาในหมู่พวกเรา "
อาร์คบิชอป : ความจริงแล้ว ท่านเองคือผู้เริมเรืองนี :
เพราะเมือโซโลมอนสร้างวิหารแด่พระเจ้าผู้สูงสุด
เขาไม่ได้สร้างเครูบแห่งความรุ่งโรจน์ทีปกคลุมแท่นบูชาไว้บนยอดของห้องศักดิสิทธิทีสุดหร
ือ ? เช่นเดียวกัน เขาไม่ได้วางเครูบไว้เหนือประตูแรกและประตูทีสองของวิหารหรือ ?
และในพลับพลาแห่งพยานหลักฐาน ทีโมเสสสร้างขึน
ไม่เคยมีรูปเคารุบิมอยู่เหนือหีบพันธสัญญาหรือ ? เช่นเดียวกัน บนม่าน
ไม่เคยมีใบหน้าของเคารุบิมปักไว้หรือ ? และรูปเคารุบิมทังหมดนั้น
ไม่เคยได้รับการเคารพสักการะจากท่าน ร่วมกับพลับพลาและพระวิหารหรือ ?
เพราะหากท่านได้เคารพรูปภาพของสิงมีชีวิตทีไม่มีร่างกาย
แล้วทำไมท่านจึงตำหนิเราทีวาดและเคารพรูปภาพของนักบุญเหล่านั้น
ซึงได้ทำให้พระเจ้าพอพระทัยขณะทียังอยู่ในร่างกาย ?

บทที *14* การอภิปรายระหว่างนักบุญสตีเฟนผู้ใหม่กับโคพรอนิมัส

พระสตีเฟน ผู้ได้รับการขนานนามว่า 'ผู้ใหม่ ' ซึงได้รับการบูชาในวันที 28 พฤศจิกายน [233]
ขณะทีพระเจ้าโคพรอนิมัสกำลังนำพระองค์ไปทรมาน
พระองค์ได้ขอเหรียญหนึงทีมีรูปพระเจ้าจากชายผู้เคร่งครัดคนหนึงทีอยู่ริมทาง
และแอบซ่อนเหรียญนั้นไว้ในผ้าคลุมศีรษะของพระองค์ เมือกษัตริย์เห็นท่าน ก็เริมร้องขึนว่า :
'โอ้ ! ข้าพเจ้าช่างน่าเวทนา ! ข้าพเจ้าต้องทนทุกข์ทรมานเพียงใด !
ชายผู้นีจะมาหมินประมาทอาณาจักรของข้าพเจ้าหรือ ? เขาจะมาทำให้ข้าพเจ้าเสือมเสียศักดิศรี
และไม่เคารพอำนาจของข้าพเจ้าหรือ ?' อย่างไรก็ตาม นักบุญผู้นันยืนนิงเงียบ ก้มหน้าลง
ในขณะทีกษัตริย์ซึงโกรธจนแทบจะพ่นไฟได้ พ่นคำด่าทอมากมายใส่เขา เขายังกล่าวว่า :
'เจ้าจะไม่ตอบข้าหรือ ไอ้คนชั่วทราม ?' แต่ท่านนักบุญสตีเฟนก็เริมพูดกับเขาอย่างอ่อนโยนว่า :
'หากท่านได้ตัดสินใจจะฆ่าข้าแล้ว โอ้พระราชา ก็จงฆ่าข้าทันทีเถิด ;

---

[232] สดุดี 103:4.

[233] สีซั่วโมงเล็ก , หน้า 434, ด้านหลัง .

แต่หากท่านเรียกข้ามาทีนีเพือจะถามข้าเกียวกับเรืองใดเรืองหนึง และฟังสิงทีข้าจะพูด
ก็ควรทีท่านจะวางความโกรธลง และพูดกับข้าด้วยความเมตตา ‘ดังนัน โปรดวางความโกรธลง แล้วถามข้า
และฟังข้า ’ แล้วพระราชาจึงตรัสกับเราว่า ‘ประเพณีของบรรพชนใดทีเราไม่ปฏิบัติตาม
จนทำให้ท่านมองเราเป็นพวกนอกรีต ?’ ท่านผู้เป็นทีเคารพตอบว่า ‘การวาดภาพไอคอนศักดิสิทธิ
ซึงเป็นประเพณีทีบรรพชนผู้ถือพระเจ้าได้สืบทอดมาตังแต่โบราณกาล
ได้ถูกขับไล่ออกจากคริสตจักรอย่างชัวร้าย ’ ผู้ทรมานจึงกล่าวว่า :
‘อย่าเรียกสิงนีว่าการวาดภาพไอคอนศักดิสิทธิ เพราะมันไม่ใช่เช่นนัน
แต่เป็นการวาดรูปของรูปเคารพ ; และมีความสัมพันธ์ใดระหว่างรูปเคารพกับนักบุญ ?’ ต่อคำนี
นักบุญตอบว่า : ‘การบูชาภาพนัน เราไม่ได้มอบเกียรติหรือการบูชาให้แก่รูปทรงทางวัตถุเอง ;
เพราะเกียรติของภาพนันจะขึนสู่ต้นแบบ ตามทีนักบุญบาซิลได้กล่าวไว้ ’ ผู้ทรมานจึงกล่าวว่า :
‘การวาดภาพความลึกลับทีบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิได้กล่าวถึง —
ซึงมีความหลากหลายและคลุมเครือ เกินกว่าทีจิตใจจะเข้าใจ และไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูด —
ลงในรูปทรงทางวัตถุนันเหมาะสมหรือไม่ ? และการบูชาผู้ทีธรรมชาติของพวกเขานันไม่มีใครรู้
ในรูปทรงทางวัตถุนันถูกต้องหรือไม่ ?’ พระผู้ทรงเกียรติตอบว่า :
‘และใครในหมู่ผู้มีปัญญาจะกล่าวว่า ภาพทีสร้างขึนจากสสารทีถูกสร้างขึนนัน
สามารถแสดงถึงธรรมชาติทีไม่มีรูปธรรมของพระเจ้า ซึงเกินกว่าความเข้าใจของทุกจิตใจ
และรูปทรงของพระองค์นัน แม้แต่จิตใจเองก็ไม่อาจบรรยายได้
ยิงไม่ต้องพูดถึงการแสดงออกผ่านภาพ ?’ แต่เมือเราวาดภาพพระคริสต์ในไอคอน
เราไม่ได้วาดธรรมชาติแห่งความเป็นพระเจ้าของพระองค์
แต่เรากำลังวาดรูปพระกายทีเป็นทังพระเจ้าและมนุษย์ของพระองค์
ซึงปรากฏในรูปมนุษย์และถูกมือของอัครสาวกสัมผัส ดังทีนักบุญยอห์น นักเทววิทยา
ได้กล่าวไว้ว่า : ‘สิงทีเราได้เห็น และมือของเราได้สัมผัส ’ (*234*). อย่างไรก็ตาม
หากท่านนำคำพูดของโมเสสมาให้ข้าพเจ้าฟังว่า : ‘ท่านอย่าทำรูปเคารพให้ตนเอง หรือรูปใด ๆ
ของสิงทีอยู่ในฟ้าเบืองบนหรือบนดินเบืองล่าง ’*235* ข้าพเจ้าจะชีให้ท่านเห็นว่า
โมเสสเองได้ทำรูปเคารพของเครูบสององค์ด้วยทองคำ ซึงอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิได้กล่าวถึงดังนี :
‘เครูบแห่งพระสิริทีปกคลุมแท่นบูชา ’*236* แต่แท่นบูชาเอง รวมถึงพลับพลา และทีบริสุทธิทีสุด
ไม่ได้เป็นตัวแทนของรูปแบบสวรรค์หรือหรือ ตามทีอัครทูตท่านเดียวกันกล่าวอีกครังว่า :
‘พวกเขาให้บริการแบบจำลองและเงาของสิงต่างๆ ในสวรรค์ ’*237* ?
แล้วเราทำอะไรทีผิดกฎหมายเมือวาดภาพพระเยซูในรูปมนุษย์ลงบนไอคอนและบูชาภาพนัน ?
เราคิดจริงหรือไม่ว่า เมือก้มกราบต่อหน้าไม้กางเขน — ซึงทำจากวัสดุบางอย่าง —
เรากำลังก้มกราบต่อวัสดุนันเอง ? และภาชนะศักดิสิทธิทีเราเคารพสักการะ
ก็ไม่ก่อให้เกิดความตำหนิต่อจิตสำนึกของเราเลย
เพราะเรารู้ว่าพวกมันได้รับการอภิเษกโดยการเรียกพระนามของพระคริสต์ . แล้วอีกอย่างไร ?
ท่านยังปฏิเสธศีลมหาสนิทจากคริสตจักรด้วยหรือไม่ ซึงในรูปของขนมปังและน้ำองุ่นนัน
บรรจุพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ไว้อย่างลึกลับ และผ่านทางศีลมหาสนิทนี
พระกายของพระคริสต์เอง —
ผู้ซึงทรงทนทุกข์บนไม้กางเขนและบัดนีประทับอยู่ในสวรรค์โดยปราศจากความทุกข์ —
ได้รับการแทนที ; เราไม่บูชาและจูบสิงเหล่านัน และโดยการรับส่วนร่วมในสิงเหล่านัน

---

234 1 ยอห์น 1:1.

235 อพยพ 20:4.

236 ฮีบรู 9:5.

237 ฮีบรู 8:5.

ก็ได้รับมรดกแห่งความศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?
แต่ท่านกลับไม่แยกแยะระหว่างสิ่งศักดิ์สิทธิ์กับสิ่งที่ไม่ศักดิ์สิทธิ์เลย
และไม่ลังเลที่จะเรียกภาพพระคริสต์ —ซึ่งไม่ต่างจากรูปของอพอลโล —
และภาพพระมารดาของพระเจ้าผู้บริสุทธิ์ที่สุด ซึ่งถูกสร้างขึ้นเหมือนรูปปั้นของอาร์เทมิส —
ว่าเป็น 'รูปเคารพ' และท่านได้เหยียบย่ำและโยนทิ้งพวกมันลง ต่อเรื่องนี้ พระราชาตรัสตอบว่า : 'โอ้
ท่านผู้มีจิตใจมืดบอด และเหนือสิ่งอื่นใด ไม่คู่ควรแก่การจดจำเพราะความขาดความทรงจำ !
การที่เราก้าวเหยียบภาพเหล่านี้ หมายความว่าเราได้เหยียบย่ำพระคริสต์หรือ ?' แล้วสเตเฟน
ผู้เชี่ยวชาญในงานของพระเจ้า ตามประเพณีของนักรบผู้มีชื่อเสียง ที่ใช้ 武器
ของศัตรูเองเพื่อโจมตี และใช้คำพูดของศัตรูเองเพื่อเอาชนะ ได้เอามือเข้าไปในผ้าคลุมศีรษะ
และนำมงกุฎที่มีภาพของกษัตริย์ผู้ชั่วร้ายนั้นออกมา ซึ่งเขาได้มาจากชายคนหนึ่งมาก่อนแล้ว
และเตรียมมันไว้เพื่อวัตถุประสงค์นั้น ; เมื่อแสดงให้กษัตริย์ดู
เขาก็ถามด้วยคำพูดของพระคริสต์ว่า : 'ภาพนี้และคำจารึก "*238*" เป็นของใคร ?'
แต่กษัตริย์กลับประหลาดใจและตอบว่า : 'จะเป็นของใครได้อีก นอกจากของกษัตริย์ ?'
นักบุญถามอีกครั้งว่า :
'แล้วจะเกิดอะไรขึ้นหากมีใครนั้นโยนภาพของกษัตริย์ลงพื้นอย่างไม่เคารพและเหยียบย่ำมันด้วยเท้า
? เขาจะไม่ถูกลงโทษบ้างหรือ ?' ผู้ที่มีอยู่ในที่นั้นตอบว่า :
'แน่นอนว่าบุคคลเช่นนั้นจะต้องได้รับโทษที่รุนแรง เพราะเขาได้ทำให้ภาพของกษัตริย์เสื่อมเสีย '
แล้วพระผู้ศักดิ์สิทธิ์ก็ถอนหายใจลึกๆ และร้องขึ้นด้วยความทุกข์ระทมในใจว่า : 'โอ้
ความมืดบอดและความโง่เขลาอันยิ่งใหญ่ !
หากท่านกล่าวว่าต้องได้รับโทษหนักสำหรับการทำให้ภาพของกษัตริย์ผู้เป็นมนุษย์ธรรมดา
ผู้มีชีวิตจำกัด และจะสลายไปนั้นเสื่อมเสีย แล้วท่านเองสมควรได้รับโทษอย่างไรกันล่ะ
ผู้ที่ได้เหยียบย่ำภาพของพระบุตรของพระเจ้าและพระมารดาผู้บริสุทธิ์ของพระองค์
และยังไม่กลัวที่จะโยนมันลงสู่ไฟ ? เมื่อกล่าวจบ ท่านก็ถ่มน้ำลายลงบนภาพไอคอนนั้น
โยนมันลงพื้น และเริ่มเหยียบย่ำมันด้วยเท้า ผู้ที่อยู่รอบข้างเมื่อเห็นเช่นนั้น
ก็รีบพุ่งเข้าหาท่านด้วยความโกรธเกรี้ยว ตั้งใจจะผลักท่านออกจากพระราชวังลงสู่ทะเล
เพราะพระราชวังนั้นตั้งอยู่ริมทะเล อย่างไรก็ตาม
กษัตริย์ทรงแสร้งทำเป็นถ่อมตัวและแสดงท่าทีอ่อนโยน —แม้ในใจจะเดือดดาลด้วยความโกรธ —
ทรงห้ามมิให้พวกเขาทำร้ายสตีเฟน เหมือนกับว่าพระองค์ไม่ได้ถูกความโกรธครอบงำ ;
แต่พระองค์ทรงสั่งให้นำตัวเขาไปคุมขังที่เรือนจำสาธารณะ คือปราโทเรียม และกักขังเขาไว้ที่นั่น
จากการอภิปรายและโต้แย้งมากมายเช่นนี้เกี่ยวกับการเคารพอย่างศรัทธาต่อภาพศักดิ์สิทธิ์
เป็นที่ชัดเจนว่าพวกนอกรีตที่แตกแยกนั้นกำลังโกหกและปฏิบัติความนอกรีต ,
ตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างผิดเพี้ยน
ปฏิเสธการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์อย่างเคร่งครัด และถามเราว่า :
'ใครเป็นผู้กำหนดการเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์ —เป็นผู้เผยพระวจนะ พระคริสต์ หรืออัครสาวก ?'
เป็นที่ชัดเจนเพียงพอว่าในสมัยโบราณ พระเจ้าเองได้ทรงบัญชาให้สร้างพลับพลาแห่งพันธสัญญา
และทรงถ่ายทอดประเพณีนี้มา : โมเสสและอาโรน พร้อมด้วยชาวอิสราเอลทั้งปวง ได้รับมัน ; ดาวิด โซโลมอน
และผู้เผยพระวจนะศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ ได้เคารพสักการะภาพเหล่านั้นในพระวิหารเยรูซาเล็ม ;
พระมารดาของพระเจ้า ในวัยเด็ก ได้รับการเลี้ยงดูในสถานศักดิ์สิทธิ์ที่สุด
ท่ามกลางภาพของเครูบิม อย่างไรก็ตาม ในยุคใหม่แห่งพระคุณ
พระคริสต์เองได้สถาปนาประเพณีนี้ขึ้นโดยการส่งพระฉายาของพระองค์ ซึ่งไม่ได้สร้างด้วยมือมนุษย์
ไปยังอับการ์ ; อัครสาวกและนักประกาศข่าวประเสริฐลูกาได้เริ่มวาดภาพไอคอนศักดิ์สิทธิ์ ;

---

[238] มัทธิว 22:20.

พระมารดาของพระเจ้าผู้บริสุทธิ์ที่สุดได้สรรเสริญภาพเหล่านั้น ;
คริสตจักรหลักได้ยอมรับภาพเหล่านั้น ;
พระบิดาศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้รักและให้เกียรติภาพเหล่านั้น
และหลายคนได้ทนทุกข์ทรมานเพื่อรักษาเกียรติยศนี้
สภาสังคายนาสากลครั้งที่เจ็ดได้ยืนยันเรื่องนี้ ;
วลาดิมีร์ได้นำภาพเหล่านี้จากชาวกรีกมาสู่รัสเซีย และแม้จนถึงทุกวันนี้
พวกเรายังคงรักษาภาพเหล่านี้ไว้ และเคารพบูชาอย่างเคร่งครัดตามประเพณีทางศาสนาโบราณ
ซึ่งนักบุญเกรกอรี ผู้สนทนา (นักบุญเกรกอรี ผู้สนทนา) พระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม
ได้เขียนไว้ในจดหมายฉบับที่สองถึงเลโอแห่งไอซอเรีย ว่า : 'และก่อนเรา
ผู้เป็นบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์เคยนำภาพไอคอนมาเมื่อมาเข้าร่วมสภา
และไม่มีใครในบรรดาผู้ที่รักพระคริสต์และเดินทางด้วยความศรัทธาที่จะมาโดยไม่มีภาพไอคอน
ในฐานะผู้รับใช้ที่ดีของพระเจ้า [239] ' นี่คือสิ่งที่เกรกอรีได้เขียนไว้
แต่พวกผู้นอกรีตใหม่ในคริสตจักรของพระคริสต์
ซึ่งได้ปฏิเสธประเพณีทางศาสนจักรโบราณนี้ ได้เดินตามรอยเท้าของคัลวิน ลูเทอร์
ลีโอชาวอาร์เมเนีย คอพรอนิมัส โคโนน หรือลีโอแห่งอิซาอูเรีย ตามรอยเท้าของชาวยิว และของซาตานเอง
ผู้ซึ่งห้ามนักพรตแห่งเอเลอนไม่ให้เคารพภาพไอคอนของพระมารดาของพระเจ้า
ขอให้พวกเขาและชะตากรรมของพวกเขาอยู่กับกลุ่มนั้นตลอดไป
แต่เราประกาศสิ่งที่พระบิดาศักดิ์สิทธิ์บาซิล ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอากีร์
ได้อ่านจากม้วนหนังสือในสภาสังคายนาสากลครั้งที่เจ็ดว่า :
'ให้คำสาปแช่งตกอยู่กับผู้ที่ไม่นับถือภาพศักดิ์สิทธิ์
ให้คำสาปแช่งตกอยู่กับผู้ที่เรียกภาพศักดิ์สิทธิ์ว่าเป็นรูปเคารพ '[240]
ให้คำสาปแช่งตกอยู่กับผู้ที่อ้างข้อความจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เพื่อต่อต้านภาพศักดิ์สิ
ทธิ์ ให้คำสาปแช่งตกอยู่กับผู้ที่ปฏิเสธประเพณีของบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์
เช่นเดียวกับที่อาริอุส เนสทอริอุส ยูทิเคส และดิโอสคอร์สได้กระทำ ;
และตกอยู่กับผู้ที่ปฏิเสธที่จะยอมรับประเพณีเหล่านั้นที่ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระคัมภีร
์ศักดิ์สิทธิ์
ให้คำสาปแช่งตกอยู่กับผู้ที่อ้างว่าภาพศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้ถูกส่งต่อมาจากบรรดาพระบิดาศักดิ์
สิทธิ์ ให้ประกาศคำสาปแช่งแก่ผู้ที่กล่าวว่า คริสตจักรคาทอลิกยอมรับรูปเคารพ

บทที่ *15.* เกี่ยวกับพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ

ไม่เพียงแต่พระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ แต่ยังรวมถึงผลงานของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ด้วย
ที่ถูกผู้เบี่ยงเบนความเชื่อแห่งบรินตีความผิด
เพราะข้าพเจ้าเพิ่งได้ยินมาเมื่อไม่นานนี้เกี่ยวกับผู้สอนผิดและผู้ทำให้ประชาชนของพระเจ้าเสื่
อมทรามคนหนึ่ง ซึ่งสอนอย่างลับๆ ว่าไม่ควรเคารพสักการะพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ
เพื่อสนับสนุนคำสอนที่ผิดพลาดของเขา
ผู้ตีความที่บิดเบือนผู้นี้ได้อ้างคำพูดของนักบุญคริสอสตอมจาก
"คำเทศนาเกี่ยวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว " (Homilies on the Gospel of St Matthew) ตอนที่ 34
ซึ่งในหน้า 428 มีข้อความดังนี้ : 'เช่นเดียวกับที่ปีศาจมารวมตัวกันที่หลุมศพ
วิญญาณของผู้คนจำนวนมากที่นั่งอยู่ข้างหลุมศพด้วยความศรัทธาก็จะถูกปีศาจรับไปเสมอ '
และต่อไปอีก และผู้สอนผิดนั้น โดยตีความคำอธิบายที่บิดเบือนนี้ กล่าวว่า :

---

[239] ในฉบับซินอดัลใหญ่ (Great Synodal Edition), หน้าพิมพ์ที่ 310, ด้านหลัง .

[240] บทอ่านประจำวัน , 25 กุมภาพันธ์ , ในชีวประวัติของนักบุญทาราส , หน้า folio 741, ด้านหลัง .

‘ทำไมฉันต้องเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญและมาทีหลุมศพของพวกเขาเพื่อสักการะ
เมื่อคริสอสตอมเรียกฉันว่าเป็นปีศาจเพราะทำเช่นนั้น ?’

เพื่อตอบโต้การตีความที่ผิดเพี้ยนของเขา ข้าพเจ้าขอเสนอข้อพิจารณาดังต่อไปนี้ :

1) คริสอสตอมได้เขียนคำกล่าวดังกล่าวเกี่ยวกับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุใด ?

2) หลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้มีบาปนั้น
เหมือนกับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญหรือไม่ ?

3) ความแตกต่างระหว่างหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้ทำบาปกับของนักบุญคืออะไร ?

4) การเคารพพระธาตุของนักบุญนั้นเหมาะสมหรือไม่
และด้วยเหตุผลใดจึงควรเคารพพระธาตุเหล่านั้น ?

5) การเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญเริ่มขึ้นเมื่อใด ?

ข้อพิจารณาที่ 1

คริสอสตอมได้เขียนคำกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุใด *?*

นักบุญคริสอสตอมได้เขียนคำเตือนนี้สำหรับผู้ที่ร้องไห้อย่างควบคุมไม่ได้เมื่อเพื่อนที่รัก คนรู้จัก และญาติพี่น้องเสียชีวิต และเมื่อมาที่หลุมศพของพวกเขา ก็ร้องไห้และตีอกตัวเอง : ไม่ใช่เพราะพระธาตุของนักบุญ ซึ่งไม่มีใครร้องไห้เมื่อนักบุญเหล่านั้นถึงแก่กรรม เว้นแต่เพื่อถวายเกียรติแด่พระเจ้าสำหรับนักบุญผู้ได้รับการถวายเกียรติของพระองค์ และเพื่ออธิษฐานขอความรอดผ่านการวิงวอนของนักบุญเหล่านั้น

ดังนั้น จงเปิดใจที่โง่เขลาของเจ้า ผู้บิดเบือนความจริง ! และเข้าใจว่าครูผู้ศักดิ์สิทธิ์นั้นกล่าวอะไรในคำเทศนานั้น ก่อนอื่น ท่านสอนให้เราไม่ใส่ใจความตาย — นั่นคือ ไม่ควรกังวลหรือร้องไห้เพราะความจริงที่ว่าเราต้องตายและร่างกายของเราจะสลายในหลุมศพ แต่ควรยินดี เพราะเรากำลังก้าวไปสู่ชีวิตที่ดีกว่า ; เว้นแต่ว่า คุณจะร้องไห้ให้กับผู้ที่คุณรู้ว่าได้ไปสู่ความทุกข์ทรมานนิรันดร์ เขายังอธิบายด้วยว่า หากร่างกายของเราไม่สลายในหลุมศพ จะเกิดโทษเจ็ดประการจากสิ่งนี้ แต่ผ่านความสลายนี้ เราได้รับประโยชน์เจ็ดประการ

ประการแรก หากร่างกายของเราไม่สลายตัวหลังความตาย เราจะเกิดความหยิ่งยโสอย่างใหญ่หลวง เพราะแม้ในขณะที่ร่างกายของพวกเขากำลังสลายไป หลายคนในโลกนี้ก็ยังอวดตัวว่าเป็นเทพ (เช่น เนบูคัดเนสซาร์ และผู้ที่คล้ายเขา): ความหยิ่งยโสจะยิ่งใหญ่เพียงใด หากร่างกายยังคงไม่สลาย ? แต่ด้วยการสลายนี้ ความหยิ่งยโสของเราจึงถูกทำให้ถ่อมตัวลง

ประการที่สอง หากร่างกายของเราไม่สลายตัว เราจะไม่อาจเชื่อว่าเราเกิดจากดิน แต่ผ่านความสลายตัวนี้ เราจึงรู้ว่าเราเป็นมนุษย์ที่มีวันตาย

ประการที่สาม เราจะรักร่างกายของเราอย่างลึกซึ้ง และจะผูกพันกับเนื้อหนังอย่างมาก ; และเราจะยิ่งมีแนวโน้มที่จะยึดติดกับหลุมศพและร่างกายของญาติและเพื่อนฝูง หากไม่ใช่เพราะว่าร่างกายของพวกเขาต้องเผชิญกับความเสื่อมสลาย แต่เมื่อเห็นความเสื่อมสลายนั้น เราก็จะห้ามหลังให้ความรักต่อเนื้อหนังนี้

ที่สี่ . เราคงไม่รักโลกหลังความตายมากถึงเพียงนี้

ที่ห้า . ผู้ที่กล่าวว่าโลกนี้ไม่ตาย —คือไม่มีที่สิ้นสุด — คงจะยึดมั่นใจในทัศนคติของตนมากขึ้น และคงจะไม่กล่าวว่าพระเจ้าคือผู้สร้างโลก

ที่หก . พวกเขาจะไม่ตระหนักได้ว่าจิตวิญญาณนั้นเหนือกว่ากายภาพเพียงใด

ที่เจ็ด ผู้ที่สูญเสียคนที่รักไปหลายคน — นั่นคือ พ่อ แม่ ภรรยา ลูก และอื่นๆ — หลังจากออกจากบ้านแล้ว จะปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้ตาย หากร่างกายของผู้ตายไม่เน่าเปื่อย และพวกเขาจะสร้างศาลเจ้าให้พวกเขา และเรียกผีผ่านเวทมนตร์ เพื่อให้วิญญาณเหล่านั้นได้เข้าสิงร่างและพูดผ่านร่างนั้น

เหมือนกับทีปัจจุบันมีบางคนทีใช้เวทมนตร์กับผู้ตาย ;
และจากสิงนีจะก่อให้เกิดความชั่วร้ายอันใหญ่หลวงแห่งการบูชารูปเคารพ
แต่พระเจ้าได้ขจัดสิงเหล่านีทังหมดไป
และทรงกำหนดให้ร่างกายของผู้ทีเรารักซึงกำลังจะตายนันเน่าเปื่อยต่อหน้าต่อตาเรา
เพื่อว่าแม้แต่ผู้ทีเคยรักหญิงสาวผู้งดงาม
ก็อาจหันหลังให้ศพของเธอทีเน่าเปื่อยและมีกลินเหม็น

พระองค์ยังเป็นผู้สอนอันศักดิสิทธิของผู้ทีโศกเศร้าอย่างไม่มีทีสินสุดต่อผู้ล่วงลับ ร้องไห้ทีหลุมศพและทุบหน้าอกกับหลุมศพ ซึงไม่ควรได้รับการยกย่อง ;
และเพื่อนำพวกเขาให้ห่างจากประเพณีอันไม่บริสุทธินัน
พระองค์ทรงเปรียบเทียบผู้คนเช่นนีกับปีศาจทีชอบอาศัยอยู่ในสุสานกรีก
เช่นเดียวกับผู้ถูกผีสิงในเขตกาดารา ซึงไม่อาศัยอยู่ในวิหาร แต่อาศัยอยู่ในสุสาน [241] .

นีคือพลังของคำพูดของคริสอสตอม และนีคือคำอธิบายของคำสอนทางศีลธรรมของเขา

เพราะท่านกำลังโกหกอยู่ โอ ผู้บิดเบือนทีโง่เขลา โดยบิดเบือนคำพูดของครู — ทีกล่าวถึงร่างกายของผู้มีบาป —และนำไปใช้กับพระบรมสารีริกธาตุอันศักดิสิทธิของนักบุญ :
และในขณะทีท่านไม่ได้ใช้คำพูดเหล่านันเพื่อสรรเสริญผู้ทีร้องไห้ไม่หยุดหย่อนเพื่อผู้ล่วงลับ ท่านกลับใช้มันเพื่อกล่าวโทษผู้เชื่อในความเชื่อทีถูกต้อง
ซึงเคารพสักการะพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญของพระเจ้าด้วยความศรัทธา

ข้อพิจารณาที 2

หลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้มีบาปนัน
จะเทียบเคียงได้จริงหรือกับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ *?*

แม้จะเป็นความจริงว่า ตามการพิพากษาอันชอบธรรมของพระเจ้า มนุษย์ทุกคนต้องเผชิญกับความตายเพียงครังเดียว — คือจิตวิญญาณต้องแยกจากร่างกาย — ดังทีอัครทูตกล่าวว่า : ‘มนุษย์ถูกกำหนดให้ตายเพียงครังเดียว ’ (*[242]*);
เช่นเดียวกับทีผู้บาปนับไม่ถ้วนได้ตายไปแล้ว ผู้ศักดิสิทธินับไม่ถ้วนก็เช่นกัน :
เพราะเป็นสิงทีสมควรทีร่างกายมนุษย์ ซึงถูกสร้างขึนจากดิน — ไม่ว่าจะเป็นของผู้บาปหรือผู้ชอบธรรม —
จะกลับคืนสู่ดินและอยู่ในสภาพผุพังในหลุมศพจนกระทังวันพิพากษา ;
แต่การตายของผู้บาปนันไม่เหมือนกับการตายของผู้ชอบธรรม
การตายของผู้ชอบธรรมนันเป็นเกียรติยศ ตามทีกล่าวไว้ในหนังสือสดุดีว่า ‘การตายของผู้บริสุทธิของพระองค์นันเป็นเกียรติยศในสายพระเนตรขององค์พระผู้เป็นเจ้า ’ (*[243]*);
แต่การตายของผู้มีบาปนันเป็นความอับอายและเต็มไปด้วยความทุกข์ทรมาน :
‘การตายของผู้มีบาปนันชมขึน ’ (*[244]*). เมือลาซารัสผู้ชอบธรรมตาย เขาถูกทูตสวรรค์อุ้มไปไว้ในอ้อมอกของอับราฮัม ; แต่เมือคนรวยตาย เขาได้เงยหน้าขึนในฮาเดส ขณะทีกำลังทุกข์ทรมาน (*[245]*).

เพราะเช่นเดียวกับการตายของผู้มีบาปไม่เหมือนกับการตายของผู้ชอบธรรม ดังนัน
หลุมศพและซากศพของผู้มีบาปก็ไม่เหมือนหลุมศพและซากศพของผู้ชอบธรรม

---

[241] ลูกา 8:27.

[242] ฮีบรู 9:27.

[243] สดุดี 115:6.

[244] สดุดี 33:22.

[245] ลูกา 16:22 และ 23.

ชนชาติอิสราเอลได้ก่อให้เกิดความโกรธของพระเจ้าในถิ่นทุรกันดาร โดยดูหมิ่นมานนาและปรารถนาเนื้อสัตว์ ; และพวกเขาร้องไห้ว่า 'ใครจะให้เนื้อสัตว์แก่เราเพื่อกิน ?'[246] ? พระเจ้าทรงเลี้ยงพวกเขาด้วยนกคุ่มที่ตกลงมาจากเมฆ ; และขณะที่เนื้อนั้นยังอยู่ในปากของพวกเขา ความโกรธของพระเจ้าก็ลุกขึ้นต่อพวกเขา และพระองค์ทรงตีพวกเขาลงเป็นจำนวนมาก [247] , และสถานที่นั้นถูกเรียกว่า 'หลุมศพแห่งความปรารถนา ' เพราะที่นั่นพวกเขาได้ฝังศพของผู้คนที่ปรารถนาเนื้อ หลังจากนั้น โมเสส ผู้รับใช้ของพระเจ้า ได้สิ้นชีวิตในดินแดนโมอับ ตามพระวจนะของพระเจ้า และพวกเขาได้ฝังศพเขา แต่จนถึงทุกวันนี้ ไม่มีผู้ใดทราบที่ตั้งของหลุมศพของเขา [248] . เพราะเขาไม่ได้ถูกฝังโดยมือมนุษย์ แต่โดยมือของทูตสวรรค์ ดังที่เห็นได้ชัดจากคำพูดของอัครทูตศักดิ์สิทธิ์ยูดา ผู้กล่าวว่า : 'ทูตสวรรค์ใหญ่ไมเคิล เมื่อโต้แย้งเกี่ยวกับร่างของโมเสส '[249] และในที่อื่น ๆ นี่แล้ว โอ้ผู้หลงผิด ท่านได้เทียบเคียงโลงศพของผู้ที่ปรารถนาในเนื้อหนังและถูกความพิโรธของพระเจ้าลงโทษ กับโลงศพของผู้รับใช้ขององค์พระผู้เป็นเจ้า คือผู้เผยพระวจนะโมเสสผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งถูกฝังโดยทูตสวรรค์หรือ ? บรรพบุรุษศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ได้ล่วงลับไปแล้ว ได้แก่ อับราฮัม อิสอัค , ยาโคบ และดาวิด : และโยอาคิม ผู้ยังเป็นที่รู้จักในนามเอลียาคิม กษัตริย์แห่งชาวยิว ผู้เป็นบรรพบุรุษของพระคริสต์เช่นกัน ซึ่งการสิ้นชีวิตของพระองค์นั้น พระเจ้าเองได้ทรงพยากรณ์ไว้ในคำพยากรณ์ของเยเรมีย์ โดยตรัสว่า : 'เขาจะถูกฝังเหมือนลา มีกลีนเหม็น และถูกขับไล่ออกไปนอกประตูเมืองเยรูซาเล็ม '[250] . นี่แล้ว โอ ผู้ก่อการแตกแยก ท่านได้เทียบเคียงซากศพที่น่ารังเกียจของชายผู้มีบาปผู้นี้ ซึ่งเหมือนซากลา กับซากศพของบุรุษผู้ชอบธรรมเหล่านั้นหรือ ?

ผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกชาวยิวสังหารได้ล่วงลับไปแล้ว และผู้ที่สังหารพวกเขาก็เช่นกัน โอ้ผู้สอนผิด ท่านจะเปรียบเทียบหลุมศพและศพของผู้ฆ่ากับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้เผยพระวจนะที่ถูกสังหารได้อย่างไร ?

นักบุญยอห์น ผู้ประกาศข่าวดีของพระคริสต์ ผู้ถูกเฮโรดตัดศีรษะตามการยุยงของเฮโรเดียส จะต้องตาย เช่นเดียวกับเฮโรดและเฮโรเดียส แล้วท่านจะเปรียบเทียบกระดูกของเฮโรดและเฮโรเดียสกับพระธาตุของผู้ประกาศข่าวดีของพระเจ้าได้อย่างไร?

ยูดาส ผู้เป็นอัครสาวกเท็จ ผู้ทรยศพระคริสต์ จะตายด้วยการถูกบีบคอ ; ส่วนอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้เป็นผู้รับใช้ที่แท้จริงของพระคริสต์ จะตายด้วยการเป็นมรณสักขีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพระคริสต์ ดังนั้น ท่านจะเปรียบเทียบกระดูกของยูดาสกับพระบรมสารีริกธาตุของอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้หรือ ?

อัครสาวกผู้ยิ่งใหญ่ทั้งสอง คือ เปโตรและเปาโล ได้สิ้นชีวิตลงหลังจากถูกเนโรตัดสินประหารชีวิต ; และเนโร ผู้ที่สังหารพวกเขา ก็สิ้นชีวิตลงเช่นกัน แล้วท่านจะเปรียบเทียบศพและหลุมศพของเนโรกับพระบรมสารีริกธาตุและหลุมศพของอัครสาวกเปโตรและเปาโลได้หรือไม่ ?

---

[246] กันดารวิถี 11:4.

[247] สดุดี 77:30 และ 31.

[248] เฉลยธรรมบัญญัติ 34:5 และ 6.

[249] จดหมายถึงยูดา 1:9.

[250] เยเรมีย์ 22:19.

และผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์อีกนับไม่ถ้วนได้ทนทุกข์ทรมานและเสียชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพระคริสต์ ; ส่วนผู้ที่ทรมานพวกเขา —ดิโอคลีเชียน , แม็กซิมิอัน , จูเลียนผู้ละทิ้งความเชื่อ และผู้ข่มเหงอื่น ๆ—ก็เสียชีวิตเช่นกัน กระดูกของผู้ข่มเหงชั่วร้ายเหล่านี้จะเทียบเคียงได้จริงหรือกับกระดูกของผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์ ?

นักบุญยอห์น คริโซสโตม ได้สิ้นชีวิตลงหลังจากถูกราชินีอูดอกเซียเนรเทศ ; ราชินีอูดอกเซีย ผู้ที่เนรเทศท่าน ก็สิ้นชีวิตลงเช่นกัน และสุสานของเธอสิ้นสะเทือนเป็นเวลา 32 ปี แล้วใครจะกล้าเทียบสุสานของอูดอกเซียกับสุสานของคริโซสโตม ?

เพราะแน่นอนว่าหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้มีบาปไม่อาจเทียบเคียงได้กับหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้รับใช้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า

ข้อพิจารณาที่ 3

ความแตกต่างระหว่างโลงศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้มีบาปกับของผู้ศักดิ์สิทธิ์คืออะไร ?

ความแตกต่างคือดังนี้ : ผู้มีบาป ซึ่งเคยเป็นศัตรูของพระเจ้า มีกระดูกที่เต็มไปด้วยบาป ส่วนผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเคยเป็นมิตรของพระเจ้า มีกระดูกที่ศักดิ์สิทธิ์ เกี่ยวกับกระดูกของผู้มีบาป ผู้เขียนเพลงสดุดีกล่าวว่า : ‘กระดูกของพวกเขาถูกกระจายอยู่ในฮาเดส’[251] ; นั่นคือ พวกเขากำลังอยู่ใกล้กับความทรมานของฮาเดส : เมื่อได้รวมตัวกับวิญญาณของพวกเขาในการฟื้นคืนชีพทั่วไปแล้ว พวกเขาจะไปสู่ฮาเดสทันทีเพื่อรับความทรมานนิรันดร์ ส่วนกระดูกของผู้ชอบธรรม ผู้แต่งสดุดีเดียวกันกล่าวว่า : ‘พระเจ้าทรงรักษาทุกกระดูกของพวกเขา ; ไม่มีกระดูกใดที่จะถูกหัก’[252] ; เหมือนกับว่ากระดูกเหล่านั้นเป็นสมบัติล้ำค่าที่ถูกซ่อนไว้ในดินเพื่อรักษาไว้ แต่เมื่อถึงเวลาอันควร พวกมันจะถูกนำเข้าสู่คลังสมบัติแห่งสวรรค์ ร่างกายมนุษย์ในชีวิตนี้เปรียบเสมือนเสื้อผ้าของจิตวิญญาณ : เช่นเดียวกับที่ร่างกายถูกปกคลุมด้วยเสื้อผ้า จิตวิญญาณก็ถูกปกคลุมด้วยร่างกาย ; และเช่นเดียวกับที่คนเราเมื่อไปนอนในยามค่ำคืนจะถอดเสื้อผ้าออก จิตวิญญาณก็ถอดร่างกายออกเมื่อคนเราจากไปสู่การนอนนิรันดร์ และเมื่อวิญญาณของผู้มีบาปจากไปจากร่างกายของเขา ร่างกายของเขาจะถูกทิ้งไว้บนกองมูลสัตว์ เหมือนเสื้อขาดรุ่งริ่งของคนขอทาน แต่เมื่อวิญญาณของผู้ศักดิ์สิทธิ์จากไปจากร่างกายของเขา ร่างกายของเขาจะเหมือนผ้าสีม่วงของกษัตริย์ — ที่ได้รับการรักษาไว้อย่างล้ำค่าและศักดิ์ศรี — ซึ่งเขาจะได้สวมใส่เป็นครั้งสุดท้าย เพื่อครองราชย์ร่วมกับพระคริสต์ในอาณาจักรสวรรค์ เช่นเดียวกับที่มีความแตกต่างระหว่างเสื้อผ้าขาดวิ่นของคนขอทานกับเสื้อคลุมสีม่วงของกษัตริย์ ก็มีความแตกต่างระหว่างศพของผู้มีบาปกับพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญเช่นกัน

ผีร้ายมาอาศัยอยู่ท่ามกลางโลงศพของผู้ชั่วร้าย เช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นในสุสานของชาวกรีก ซึ่งสามารถเห็นได้ในหลายแห่งจากชีวประวัติของนักบุญ ท่านอาลิพิอุสผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ปฏิบัติธรรมบนเสา ได้ตั้งถิ่นฐานในสถานที่รกร้าง ซึ่งเต็มไปด้วยสุสานกรีกโบราณ และกองทัพวิญญาณชั่วร้ายอาศัยอยู่ที่นั่น ; ด้วยเหตุนี้ สถานที่นั้นจึงเป็นที่หวาดกลัวของทุกคน และไม่มีใครสามารถผ่านไปได้ เนื่องจากความหวาดกลัวอันใหญ่หลวงที่ปีศาจก่อขึ้น[253] .

---

[251] สดุดี 140:7.

[252] สดุดี 33:20.

[253] การอ่านขั้นต่ำ วันที่ 26 พฤศจิกายน หน้า 420 ด้านหลัง

เรืองทีคล้ายกันถูกบันทึกไว้ในชีวประวัติของท่านฟาลาเลอุสผู้เป็นทีเคารพนับถือ :
ห่างจากเมืองซีร์ (Sir) ซึงรู้จักกันในชือกาวาล (Gaval) 20 สตาเดีย มีสุสานขนาดใหญ่แห่งหนึง
บนนันมีศาลเจ้าแบบนอกศาสนาทีทรุดโทรม สุสานกรีก และปีศาจจำนวนมากอาศัยอยู่ทีนัน
สถานทีนันเป็นแหล่งความหวาดกลัวสำหรับทุกคนทีผ่านไป ;
เพราะปีศาจไม่เพียงแต่ทำให้ผู้คนหวาดกลัวด้วยฝันและภาพหลอน
แต่ยังโจมตีและทำร้ายทังมนุษย์และสัตว์ ทำให้หลายคนได้รับอันตราย ; เมือได้ยินเรืองนี
พระฟาลาเลอุสผู้ทรงเกียรติจึงเดินทางไปทีนันและตังรกรากลง [254] . พระมาคาริอุสแห่งอียิปต์
ผู้มาจากทีพำนักของท่านไปยังเทรินูฟ และหลังจากรับประทานอาหารเย็นแล้ว
ก็เข้าไปในสุสานกรีกเพือพักผ่อน : ทีนันมีกระดูกกรีกเก่าๆ อยู่หลายซีน
ท่านจึงหยิบกระดูกซีนหนึงมาวางไว้ใต้ศีรษะ เมือปีศาจเห็นความกล้าหาญของท่าน
พวกมันก็โกรธจัดและต้องการจะทำให้ท่านหวาดกลัว จึงร้องขึนด้วยเสียงผู้หญิงว่า : ‘โอ้ ผู้หญิง
ไปทีห้องอาบน้ำเพือล้างตัวเถิด ’ แล้วปีศาจอีกตัวหนึง
จากกระดูกทีตายแล้วซึงวางอยู่ใต้หัวของท่านผู้อาวุโส ก็ตอบว่า :
‘มีผู้แปลกหน้าคนหนึงนอนทับตัวฉันอยู่ และพวกเขาไม่สามารถมาได้ ’ แต่ผู้อาวุโสไม่กลัว ;
เขาตีกระดูกนันอย่างกล้าหาญ และกล่าวว่า : ‘ลุกขึนและไปเถิด หากเจ้าทำได้ ’[255] อีกท่านหนึง คือ
พระมาคาริอุส ผู้เป็นทีรู้จักในนาม “พระมาคาริอุสแห่งอเล็กซานเดรีย ”
เมือท่านเดินเข้าใกล้สุสานของนักเวทชาวอียิปต์โบราณ คือ ยานเนียส และ ยัมเบรียส
มีปีศาจถึงเจ็ดสิบตนในรูปร่างต่าง ๆ วิงหนีมาทางท่าน พร้อมร้องตะโกนด้วยความโกรธเกรียวว่า
“ท่านมาทีนีเพืออะไร มาคาริอุส ? ‘ทำไมท่านจึงมาหาเรา ? ทำไมท่านจึงมาที place[256] ของเรา?’
จากเรืองราวเหล่านี เห็นได้ชัดว่าปีศาจมาอาศัยอยู่ในหลุมศพของผู้มีบาป
ท่ามกลางกระดูกของพวกเขา
อย่างไรก็ตาม ปีศาจกลับกลัวสุสานและพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ
และหนีไปจากทีเหล่านัน ใกล้เมืองอันทิโอค มีสถานทีหนึงชือว่าดาฟเน
ซึงในสมัยทีผู้คนยังนับถือรูปเคารพ มีวิหารของชาวต่างศาสนาตังอยู่
และมีปีศาจอาศัยอยู่ภายในรูปเคารพนัน โดยให้คำตอบ แก่ผู้ทีมาถามเรืองใดก็ตาม
แต่เมือในสมัยของกษัตริย์คอนสแตนติอุส บุตรของคอนสแตนติน
พระบรมสารีริกธาตุของนักบุญผู้พลีชีพบาบิลัสถูกย้ายไปยังสถานทีนัน
ปีศาจก็ถูกความกลัวเข้าครอบงำทันทีและหนีไปจากทีนัน และรูปเคารพก็เงียบลง [257] .
ในทำนองเดียวกัน ใกล้เมืองอเล็กซานเดรีย มีสถานทีหนึงชือว่ามานูฟีน
ซึงเคยมีวิหารโบราณและเป็นทีอยู่อาศัยของปีศาจ ; และสถานทีนันน่าสะพรึงกลัว
เพราะมีวิญญาณชัวร้ายหลายตนอาศัยอยู่ทีนัน แต่เมือนักบุญซีริล
ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอเล็กซานเดรีย
นำพระบรมสารีริกธาตุอันศักดิสิทธิของนักบุญผู้พลีชีพไซรัสและยอห์นมาทีสถานทีนัน
อำนาจของปีศาจก็หนีไปจากทีนันทันที [258] ; และนีไม่ใช่เรืองน่าประหลาดใจเลย
เพราะทีหลุมศพและพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญทังหลาย
พระคุณของพระเจ้าผู้ทรงส่องสว่างทุกสิงย่อมสถิตอยู่
และทูตสวรรค์ของพระเจ้าก็มาเยียมเยียนพวกเขา

---

[254] 27 กุมภาพันธ์ , หน้า 510.

[255] 19 มกราคม, หน้า 321, ด้านหลัง .

[256] 19 มกราคม, folio 327.

[257] 4 กันยายน , folio 21.

[258] 9 มิถุนายน , folio 51.

เมือพระธาตุของนักบุญสตีเฟน ผู้เป็นมรณสักขีองค์แรก
กำลังถูกนำจากเยรูซาเล็มไปยังคอนสแตนติโนเปิล
ได้ยินเสียงทูตสวรรค์ร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าในอากาศเหนือพระธาตุ
และมีกลีนหอมอันวิจิตรแผ่ออกมาจากหีบพระธาตุ เสียงของปีศาจก็ดังขึนจากไกลๆ ร้องว่า :
'วิบัติแก่เราแล้ว เพราะสตีเฟนกำลังมา และเขาจะตีเราให้ล้มลง ' แต่เมือถึงกลางคืน
แสงสว่างก็ปรากฏขึนเหนือพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ [259].

ข้างโลงศพของนักบุญผู้พลีชีพยิงใหญ่ เดเมทริอัส แห่งเทสซาโลนิกี
มีทูตสวรรค์สององค์ของพระเจ้าปรากฏตัวสนทนากับนักบุญผู้พลีชีพ [260]. ข้างโลงศพของนักบุญเปโตร
ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งรัสเซียทังมวล มีเทียนเล่มหนึงจุดขึนเองโดยธรรมชาติ
ซึงทุกคนทีเห็นต่างสังเกตได้ เป็นเครืองหมายแห่งพระคุณของพระเจ้า
ทีสองสว่างเหนือโลงศพของผู้รับใช้ทีพระองค์ทรงรักยิง
เมือพบพระบรมสารีริกธาตุของท่านธีโอโดซิอุสผู้ศักดิ์สิทธิ์แห่งถ้ำ
ได้มีแสงสว่างดังรุ่งอรุณปรากฏเหนือถ้ำในยามเทียงคืน และเห็นเทียนหลายเล่มกำลังลุกไหม้ [261]
นีคือวิธีทีพระเจ้าทรงถวายเกียรติแด่พระบรมสารีริกธาตุของนักบุญของพระองค์ !

ความแตกต่างระหว่างผู้ไม่คู่ควรกับผู้มีเกียรติ ระหว่างผู้อาศัยในนรกกับพลเมืองสวรรค์
ระหว่างปีศาจมืดกับทูตสวรรค์แห่งแสงสว่างนันยิงใหญ่เพียงใด
ความแตกต่างระหว่างโลงศพและพระบรมสารีริกธาตุของผู้ทำบาปกับของผู้รับใช้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ
้าก็ยิงใหญ่เพียงนัน

นอกจากนี ยังมีความแตกต่างอันยิงใหญ่ในเรืองนีด้วย :
โลงศพของผู้มีบาปเต็มไปด้วยกระดูกทีมีกลีนเหม็นและสิงไม่สะอาดทุกชนิด ;
ส่วนหลุมศพของผู้ศักดิ์สิทธิ์นันบริสุทธิ์ มีร่างกายทีไม่เน่าเปือย ปล่อยกลีนหอมหวาน
และบางแห่งยังปล่อยมดยอบออกมาด้วย เช่น ในสมัยโบราณของนักบุญผู้พลีชีพยิงใหญ่ เดเมทริอัส
ผู้ให้มดยอบ และนักบุญผู้พลีชีพยิงใหญ่ ยูเฟเมีย ผู้ได้รับการสรรเสริญทังปวง [262] ;
และในรัสเซีย ณ เมืองหลวงคาซาน ซากศพของนักบุญกูรี ผู้เป็นศิษย์ของพระคริสต์
ได้ปล่อยมดยอบออกมา ; และในถ้ำศักดิ์สิทธิ์แห่งเคียฟ
ผู้คนสามารถเห็นกะโหลกศีรษะทีหลังมิร์ร์ได้ [263]. กระดูกของผู้มีบาปไม่มีพลังรักษาใดๆ
ทังสิน ; แต่กระดูกของนักบุญกลับประทานการรักษาให้แก่ผู้ศรัทธา
ดังทีเห็นได้ในชีวประวัติของนักบุญในหลายแห่ง ; และสิงใดทีน่าอัศจรรย์นัก ?
เพราะไม่เพียงแต่มือทียังมีชีวิตของอัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์
แต่ยังรวมถึงผ้าเช็ดหน้าและผ้าทีชุ่มเหงือจากศีรษะของเขา เมือวางลงบนผู้ป่วย
ก็รักษาโรคของพวกเขาได้ [264] ; ดังนัน หลังจากทีเขาเสียชีวิตแล้ว ซากศพของเขา—
และของทุกผู้รับใช้ของพระเจ้า —ย่อมมีพลังในการรักษาโรคได้มากยิงขึน
เราไม่ได้อ่านในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ว่า
เมือศพของชายคนหนึงถูกโยนลงในหลุมศพของผู้เผยพระวจนะเอลีชาผู้ศักดิ์สิทธิ์
และสัมผัสกับกระดูกของเอลีชา ชายผู้ตายนันทีเพิงถูกโยนลงไปก็ฟืนคืนชีพ
ลุกขึนยืนด้วยตนเอง [265] และกลับบ้านไปอย่างยังมีชีวิตอยู่หรือ ?

---

[259] 2 สิงหาคม , folio 414 (หน้าหลัง) และ 415.

[260] 26 ตุลาคม , folio 237 ด้านหลัง และ 12 กุมภาพันธ์ , folio 456 ด้านหลัง .

[261] Pater. Pechersk, folio 89

[262] Min. Chet. 26 ตุลาคม , folio 236 ด้านหลัง . 11 มิถุนายน , folio 284.

[263] 4 ตุลาคม , หน้า 157.

[264] กิจการ 19:12.

แต่สำหรับกระดูกของผู้มีบาปแล้ว เรื่องเช่นนี้จะได้ยินที่ไหน ? ดังนั้น
จึงมีความแตกต่างอันยิ่งใหญ่ระหว่างหลุมศพและกระดูกของผู้มีบาป
กับพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญใช่หรือไม่ ? ความแตกต่างที่สูงสุดระหว่างทั้งสองคือดังนี้ :
ในวันสุดท้าย
เมื่อเสียงแตรของทูตสวรรค์ผู้ยิ่งใหญ่ปลุกทุกคนที่ตายมาตั้งแต่ต้นเวลาให้ตื่นจากความหลับของ
ความตาย ร่างกายของผู้ชอบธรรมที่ฟื้นคืนชีพแล้วจะลุกขึ้นเพื่อการฟื้นคืนชีพแห่งชีวิต
ส่วนร่างกายของผู้มีบาปจะลุกขึ้นเพื่อการฟื้นคืนชีพแห่งการพิพากษา
ร่างกายของผู้ชอบธรรมจะส่องแสงดังดวงอาทิตย์ในอาณาจักรสวรรค์ ;
ส่วนร่างกายของผู้ชั่วร้ายจะดำคล้ำเหมือนถ่านหินดำ ควันดำ น้ำมันดิน และชาวเอธิโอเปียแห่งนรก
แล้วใครเล่าจะกล้าเทียบกระดูกของผู้บาปกับพระธาตุของนักบุญ
หรือถือว่าพระธาตุของนักบุญนั้นเท่าเทียมกับกระดูกของผู้บาป ?
มีแต่ผู้นอกรีตและศัตรูของพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์เท่านั้น ลูกของมารและทายาทแห่งนรก

ข้อพิจารณาที่ 4

การเคารพพระธาตุของนักบุญนั้นเหมาะสมหรือไม่
และด้วยเหตุผลใดจึงควรเคารพพระธาตุเหล่านั้น ?

การเคารพพระธาตุของนักบุญนั้นเป็นสิ่งที่สมควร :

1) เพราะพวกมันได้รวมตัวกับวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขากลับมาอีกครั้ง
และยังมีชีวิตอยู่ และครองราชย์ร่วมกับพระคริสต์
เช่นเดียวกับที่เราให้เกียรติพระราชาไม่เพียงแต่เมื่อพระองค์ทรงตื่นอยู่
แต่ยังเมื่อพระองค์ทรงหลับอยู่ด้วย โดยรู้ดีว่าพระองค์จะทรงตื่นจากนิทราและสนทนาด้วยเรา :
ดังนั้น เราจึงต้องให้เกียรติผู้รับใช้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าด้วย
ผู้ปรารถนาจะเป็นผู้ร่วมปกครองกับพระคริสต์ แม้ขณะนี้พวกเขาจะนอนหลับในร่างกายของตน
เราก็ต้องให้เกียรติพวกเขา ; เพราะพวกเขาจะตื่นขึ้นจากความหลับแห่งความตาย
และเราปรารถนาที่จะได้รับการพิจารณาว่าคู่ควรกับการร่วมเป็นเพื่อนกับพวกเขา

2) เป็นสิ่งที่สมควรที่จะให้เกียรติแก่พระธาตุของนักบุญทั้งหลาย
เพราะพระเจ้าเองทรงให้เกียรติแก่พระธาตุเหล่านั้น ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้
โดยทรงคุ้มครองด้วยทูตสวรรค์ของพระองค์ ทรงส่องสว่างด้วยพระคุณของพระองค์
และประทานฤทธิ์อำนาจในการรักษาโรคให้แก่พระธาตุเหล่านั้น

3) การเคารพพระธาตุของนักบุญเป็นสิ่งที่สมควร :
เพราะร่างกายอันเป็นมรรตัยของพวกเขาจะได้รับการหุ้มห่อด้วยความไม่เสื่อมสลาย
และร่างกายอันเป็นมรรตัยของพวกเขาจะได้รับการหุ้มห่อด้วยความอมตะ
และพวกเขาจะได้รับการยกขึ้นจากโลกสู่สวรรค์ด้วยพระสิริ พร้อมด้วยเสียงแห่งความชื่นชมยินดี

4) การเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญเป็นสิ่งที่สมควร
เพราะพระบรมสารีริกธาตุเหล่านั้นจะเป็นที่อยู่แห่งพระสิริสวรรค์
เป็นภาชนะของวิญญาณที่ได้รับการถวายเกียรติ เป็นดาวที่ส่องแสงบนท้องฟ้า
เป็นดวงอาทิตย์ที่ส่องแสงเจิดจ้าที่สุด ไม่จางหาย ไม่ลดน้อยลง
และดำรงอยู่ตลอดไปในความเต็มเปี่ยมของพระคุณและพระสิริของพระเจ้า ซึ่งไม่อาจถูกพรากไปได้

5) การเคารพสักการะพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญเป็นสิ่งที่สมควร
เพราะเมื่อได้รวมเป็นหนึ่งเดียวกับวิญญาณของพวกเขาแล้ว
พระบรมสารีริกธาตุเหล่านี้จะกลายเป็นเพื่อนร่วมเมืองของเหล่าทูตสวรรค์
เพื่อนร่วมทางของเหล่าอัครทูตสวรรค์ , ผู้มีลักษณะคล้ายกับเครูบิมและเซราฟิม

---

[265] 2 列王記 13:21.

ผู้ถือมงกุฎทีส่องแสงเจิดจ้า ผู้ทรงเกียรติสูงสุด ผู้ทรงพระสิริสูงสุด
ยืนอยู่เบื้องหน้าบัลลังก์แห่งพระสิริศักดิ์สิทธิ์ ผู้เป็นสหายของพระเจ้า
บุตรทีรักของพระบิดาในสวรรค์ ผู้สืบทอดชีวิตนิรันดร์

6) เป็นสิงทีสมควรทีจะเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ
ซึงจิตวิญญาณของท่านท้งหลายกำลังพักผ่อนอยู่ในสถานทีแห่งแสงสว่างและยืนอยู่ต่อหน้าพระเ
จ้า เราจึงอธิษฐานขอให้ท่านท้งหลายเป็นผู้วิงวอนแทนเราต่อพระเจ้า
และเราเชือว่าท่านท้งหลายได้วิงวอนแทนเราจริง ๆ และด้วยเหตุผลนีเอง
เราจึงควรให้เกียรติท่านท้งหลาย เพราะท่านท้งหลายได้วิงวอนแทนเรา
เราได้รับการยืนยันเรืองนีจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ในหนังสือมัคคาบีเล่มทีสอง บททที 15
ซึงเล่าว่า ยูดา มัคคาบี ได้รับนิมิตจากผู้เผยพระวจนะเยเรมีย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์
ผู้ปรากฏตัวแก่เขาหลายปีหลังจากการสิ้นชีวิต พร้อมด้วยโอนิยาห์ มหาปุโรหิต ;
ซึงได้เขียนไว้ดังนี : เขา (ยูดา มาคาเบอุส) ได้เห็นนิมิตนี : ออนิยาส อดีตมหาปุโรหิต
ผู้เป็นคนดีและชอบธรรม มีรูปร่างเรียบง่าย กิริยามารยาทอ่อนโยน และพูดจาคล่องแคล่ว
ผู้ซึงตั้งแต่ยังเด็กได้อุทิศตนเพือความดีท้งปวง
ยกมือขึนอธิษฐานเผือประชาชนชาวยิวท้งปวง ได้ปรากฏตัว [266] แล้วมีชายอีกคนปรากฏตัวขึน
ดูน่าทึงด้วยผมสีเทาและรัศมีอันรุ่งโรจน์ มีแสงสว่างอันเจิดจ้าล้อมรอบตัวเขา ;
และโอนิยาสกล่าวว่า : ‘นีคือพีน้องผู้รักใคร่
ผู้อธิษฐานเผือประชาชนและเมืองศักดิ์สิทธิ์อยู่เสมอ คือเยเรมีย์ ผู้เผยพระวจนะของพระเจ้า ’
แล้วเยเรมียาห์ก็ยืนมือขวาออกมาและมอบดาบทองให้ยูดา แมคคาบี พร้อมกล่าวว่า :
‘รับดาบศักดิ์สิทธิ์นีไป —ของขวัญจากพระเจ้า —ด้วยดาบนีเจ้าจะบดขยีศัตรูของเจ้า ’
จากนิมิตนี ชัดเจนว่าผู้รับใช้ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า หลังจากทีท่านจากโลกนีไปแล้ว
จะอธิษฐานต่อพระเจ้าเพือเรา และมาช่วยเหลือเรา เช่นเดียวกับทีนักบุญเยเรมีย์ได้ช่วยยูดาห์
มักคาบี ต่อสู้กับศัตรูของเขา ดังนัน
เราจึงต้องให้เกียรติพระบรมสารีริกธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของท่านในฐานะผู้ช่วยเหลือและผู้วิงวอนต
่อพระเจ้า

7) การเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญนันเป็นสิงทีสมควร :
เพราะจิตวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขารู้และเห็นความเคารพทีเรามอบให้แก่พระบรมสารีริกธาต
ุอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา และด้วยเหตุนี
พวกเขาจึงวิงวอนให้เราต่อหน้าพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ดังทีทราบจากนักบุญผู้พลีชีพ อูอาร์ , ผู้ทีมีวันฉลองในวันที 19 ตุลาคม
ซึงได้ปรากฏตัวต่อหน้าพระนางคลีโอพัตราผู้ได้รับพระพร ผู้รักและเคารพพระธาตุของท่าน
และกล่าวว่า : ‘หรือว่าข้าได้ลืมคุณธรรมทีท่านแสดงให้ข้าเห็นในอียิปต์และตลอดทางไปแล้วหรือ ?
หรือท่านคิดว่าข้าไม่ได้ยินเมือท่านนำร่างของข้าออกมาจากท่ามกลางซากสัตว์และวางไว้ในห้องนอน
ของท่าน ? ข้ามิได้ฟังคำอธิษฐานของท่านเสมอไปหรือ ? และข้ามิได้อธิษฐานต่อพระเจ้าเพือท่านหรือ ?
เพราะข้าพเจ้าได้วิงวอนพระเจ้าแทนครอบครัวของท่านก่อนเป็นอันดับแรก —
ผู้ทีท่านได้นำร่างข้าพเจ้าไปฝังในสุสาน — เพือให้บาปของพวกเขาได้รับการอภัย ;
และข้าพเจ้าได้ร้องเพลงสรรเสริญพระโอรสของท่านต่อพระมหากษัตริย์แห่งสวรรค์ใน host[267] และอืนๆ
อีกมากมาย

8) การเคารพพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญนันเป็นสิงทีสมควร
เพราะบางคนได้หลังเลือดเพือพระคริสต์ ในขณะทีบางคนได้ทรมานตนเองทุกวัน

---

[266] 2 มัคคาบี 15:12. วันจันทร์ที 1 พฤษภาคม, หน้า 305 ด้านหลัง .

[267] 19 ตุลาคม , folio 206 ด้านหลัง .

จนกลายเป็นผู้พลีชีพโดยสมัครใจโดยไม่หลั่งเลือด
และยังมีอีกหลายคนที่ทำให้พระเจ้าพอพระทัยด้วยการกระทำอันชอบธรรมของพวกเขา เราเองในตอนนี้
เมื่อมองดูพระธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา ก็ระลึกถึงวีรกรรม ความพยายาม
และทุกการกระทำอันดีงามที่พวกเขาใช้เพื่อทำให้พระคริสต์พระเจ้าพอพระทัยในชีวิตนี้ ;
และเราได้รับประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อจิตวิญญาณจากเรื่องราวชีวิตอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา
และได้รับแรงบันดาลใจจากแบบอย่างของพวกเขาเพื่อทำให้พระเจ้าพอพระทัย
9)
เป็นสิ่งที่สมควรที่จะเคารพสักการะพระธาตุของนักบุญในฐานะเพื่อนผู้มีเกียรติของพระเจ้า
ซึ่งดาวิดได้กล่าวถึงพระเจ้าว่า : 'เพื่อนของพระองค์ โอ พระเจ้า เป็นที่รักยิ่งแก่ข้าพระองค์ '[268] !
10) การเคารพพระธาตุของนักบุญเป็นสิ่งที่สมควร เพื่อที่พระเจ้าเอง —
ผู้ทรงมหัศจรรย์ในนักบุญของพระองค์และทรงได้รับการถวายเกียรติในพวกเขา —
จะได้รับการถวายเกียรติจากเราผ่านทางพระธาตุเหล่านั้น
ข้อพิจารณาที่ 5
การเคารพพระธาตุของนักบุญเริ่มขึ้นเมื่อใด ?
มีคำเล่าที่น่าเชื่อถือจากเจมส์แห่งเอเดสซา ผู้เป็นครูของนักบุญเอฟเรม ว่า โนอาห์
เมื่อขึ้นเรือโนอาห์ก่อนน้ำท่วม
ได้นำพระบรมสารีริกธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของอาดัมจากหลุมศพมาไว้ในเรือโนอาห์ด้วย
โดยหวังว่าผ่านคำอธิษฐานของอาดัม เขาจะรอดพ้นจากน้ำท่วม หลังน้ำท่วม
เขาได้แบ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นให้ลูกชายทั้งสามคน โดยให้ส่วนที่ทรงเกียรติที่สุด –
หน้าผากของอาดัม – แก่เชม ลูกชายคนโต
และสั่งให้เขาไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนที่ต่อมาได้ก่อตั้งกรุงเยรูซาเล็ม เชม
ด้วยความเมตตาของพระเจ้าและด้วยพรสวรรค์แห่งการพยากรณ์ที่พระเจ้าประทานให้เขา
ได้ฝังหน้าผากของอาดัมไว้บนที่สูง ไม่ไกลจากจุดที่จะสร้างกรุงเยรูซาเล็ม
และหลังจากที่สร้างเนินดินสูงใหญ่ทับหน้าผากนั้น เขาจึงเรียกสถานที่นั้นว่า 'สถานที่หน้าผาก '
ตามหน้าผากของอาดัมที่ถูกฝังไว้ที่นั่น
ซึ่งต่อมาพระเยซูคริสต์เจ้าของเราได้ทรงเลือกให้เป็นสถานที่ตรึงกางเขน จากเรื่องราวนี้
เห็นได้ชัดว่าการเคารพสักการะพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญทั้งหลายเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่สมัยโนอ
าห์ผู้ชอบธรรม
นอกจากนี้ เรายังทราบว่า ซากศพของโยเซฟผู้สูงศักดิ์ ซึ่งเสียชีวิตในอียิปต์
ได้รับการเคารพสักการะอย่างยิ่งจากชาวอิสราเอล
เพราะพวกเขาได้นำซากศพนั้นออกจากอียิปต์ไปยังดินแดนที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้
และนำไปฝังไว้อย่างสมเกียรติในหมู่บ้านของยาโคบ ที่เรียกว่าเชเคม
(ซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักในชื่อสิคาร์) ดังนั้น ขอให้เราพิจารณาดูว่า
มีชาวอิสราเอลกี่คนที่เสียชีวิตในอียิปต์
แต่มีเพียงพระบรมสารีริกธาตุของโยเซฟเท่านั้นที่ถูกนำออกมาจากที่นั่น
เพราะเขาเป็นผู้เดียวที่ชอบธรรมและศักดิ์สิทธิ์ และเป็นข้าของพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่
ดังที่ชีวิตของเขาเป็นพยาน
และซากศพของศาสดาเอลีชาผู้ศักดิ์สิทธิ์ —ผู้ซึ่งด้วยการสัมผัสของเขา
ทำให้ผู้ตายฟื้นคืนชีพ [269] ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ —
ไม่ได้รับการเคารพอย่างสูงจากชาวอิสราเอลหรือ ?

---

[268] สดุดี 138:17.
[269] 1 列王記 13:21.

และพระวรสารบันทึกไว้ว่า ในกรุงเยรูซาเล็ม ในสมัยของพระคริสต์
มีการสร้างสุสานของบรรดาผู้เผยพระวจนะ และสุสานของผู้ชอบธรรมก็ได้รับการตกแต่งอย่างงดงาม
เพื่อเป็นเกียรติแก่พระบรมสารีริกธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขา ท่านอาจกล่าวว่า :
'พระคริสต์เจ้าไม่ได้สรรเสริญชาวเยรูซาเล็มสำหรับการกระทำเช่นนี้ แต่กลับตำหนิพวกเขา
เพราะพระองค์ตรัสกับพวกเขาว่า : "วิบัติแก่ท่านทั้งหลาย นักเขียนและฟาริสี
เพราะท่านสร้างสุสานให้ผู้เผยพระวจนะ และตกแต่งสุสานของผู้ชอบธรรม "[270] และอื่นๆ '
นักบุญเทโอฟิแลคต์ตอบเรื่องนี้ว่า : พระองค์ตำหนิพวกเขา
ไม่ใช่เพราะพวกเขาสร้างสุสานของบรรดาผู้เผยพระวจนะ —เพราะนี่เป็นการกระทำที่ดี —
แต่เพราะพวกเขาทำเช่นนั้นด้วยความหน้าซื่อใจคด จนถึงตรงนี้คือคำอธิบายของเทโอฟิแลคต์ ดังนั้น
จงฟังเหตุผลว่าทำไมพระเจ้าจึงตำหนิและวิพากษ์วิจารณ์ชาวเยรูซาเล็ม
ไม่ใช่เพราะการตกแต่งหลุมศพของผู้เผยพระวจนะ ซึ่งเป็นความดี
แต่เพราะความหน้าซื่อใจคดและความมุ่งร้ายที่พวกเขามีต่อพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า
และเพราะความเท็จที่ชัดเจนของพวกเขา เพราะพวกเขากล่าวว่า :
'หากเราอยู่ในยุคสมัยของบรรพบุรุษของเรา เราคงไม่ประหารชีวิตผู้เผยพระวจนะ ' พวกเขาพูดเช่นนี้
แต่กลับกำลังฝึกฝนตนเองให้กลายเป็นฆาตกร โดยหาทางที่จะสังหารพระบุตรของพระเจ้าเอง
ผู้ที่ผู้เผยพระวจนะได้กล่าวถึงไว้ ; ด้วยเหตุนี้ พระเจ้าจึงตรัสกับพวกเขาว่า :
'วิบัติแก่ท่านทั้งหลาย นักเขียนกฎหมายและฟาริสี ผู้เสแสร้ง ' อย่างไรก็ตาม
เป็นที่ชัดเจนแก่เราว่า แม้ในยุคสมัยของพระคริสต์เอง
ซากศพของนักบุญก็ได้รับการเคารพในอิสราเอล

ในยุคใหม่แห่งพระคุณ หลังจากการฟื้นคืนพระชนม์ของพระคริสต์
เมื่อนักบุญลูกาผู้เขียนพระวรสาร
ขณะที่กำลังประกาศพระคริสต์และเดินทางผ่านเมืองและภูมิภาคต่าง ๆ ได้มาถึงเมืองเซบาสเต
ที่เก็บรักษาซากศพของนักบุญยอห์นผู้บัพติศมา และจากที่นั้น
เขามีความตั้งใจจะเดินทางกลับสู่บ้านเกิดของเขาที่เมืองอันทิโอก
เขาจึงปรารถนาจะนำซากศพของนักบุญยอห์นผู้บัพติศมา ผู้เป็นผู้เตรียมทาง
ซึ่งยังไม่เน่าเปื่อยและยังคงสมบูรณ์ [271] ไปด้วย ; แต่สิ่งนี้กลับเป็นไปไม่ได้ เพราะชาวเมืองเซบาสเต
ซึ่งเคารพและรักษาพระธาตุของผู้ประกาศพระคริสต์อย่างสูงสุดและเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด
ไม่ยอมมอบพระธาตุนั้นให้ ดังนั้น นักบุญลูกา ผู้เขียนพระวรสาร
จึงนำเพียงมือขวาของพระศพอันศักดิ์สิทธิ์นั้น —
มือที่เคยทำพิธีบัพติศมาให้กับพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า — ถูกนักบุญลูกา
ผู้เขียนพระวรสาร นำไปเมืองอันทิโอคของเขา เหมือนเป็นสมบัติล้ำค่า
เพื่อแสดงความขอบคุณต่อเมืองนั้นที่เลี้ยงดูเขาตั้งแต่เด็ก : และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
มือศักดิ์สิทธิ์ของผู้ประกาศข่าวดีก็ได้รับการเคารพบูชาอย่างสูงจากผู้ศรัทธาในเมืองอันทิโอค ;
เพราะมีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นมากมายผ่านมือนั้น ซีเมอน เมตาฟราสเทส
ได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ในคำบรรยายของเขาเกี่ยวกับการย้ายมือของผู้ประกาศข่าวประเสริฐ

ส่วนเรื่องว่าพระธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของนักบุญสตีเฟน ผู้เป็นมรณสักขีองค์แรก
ถูกค้นพบอย่างไร มีปาฏิหาริย์ใดเกิดขึ้นผ่านพระธาตุเหล่านั้น
และผู้ศรัทธาได้แสดงความเคารพต่อพระธาตุอันศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นอย่างไร โปรดดูวันที่ 2
ของเดือนสิงหาคม [272] .

---

[270] มัทธิว 23:29.

[271] กระทรวงการศึกษา วันพฤหัสบดีที่ 7 มกราคม หน้า 232 ด้านหลัง

[272] กระทรวงการส่งกำลังบำรุง , หน้า 412, หน้าหน้า .

และเรื่องราวมากมายเกี่ยวกับพระธาตุอันมหัศจรรย์และรักษาโรคของนักบุญ
รวมถึงการเคารพสักการะที่มอบให้แก่พระธาตุเหล่านั้น สามารถพบได้ในหนังสือชีวประวัตินักบุญ ;
ที่นี่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะอธิบายรายละเอียดทั้งหมด ขอเชิญผู้อ่านศึกษาลิงก์ต่อไปนี้จาก :
เกี่ยวกับพระธาตุอันมหัศจรรย์ของนักบุญนิโคลัส ผู้เป็นอัครสาวกศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ [273] ;
เกี่ยวกับพระธาตุที่รักษาโรคของนักบุญมินา ผู้เป็นมรณสักขี [274] ;
และเกี่ยวกับพระธาตุอันศักดิ์สิทธิ์ของนักบุญเดเมทริอุส ผู้เป็นมรณสักขีผู้ยิ่งใหญ่ [275] ,
และนักบุญยูเฟเมีย ผู้เป็นมรณสักขีผู้ยิ่งใหญ่ ผู้ได้รับการสรรเสริญอย่างล้นหลาม
ซึ่งผู้ศรัทธาจากทั่วโลกได้มารวมตัวกันเพื่อสักการะ [276] ;
และเกี่ยวกับพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญอื่น ๆ
ที่ผู้ศรัทธาได้เคารพสักการะด้วยความศรัทธามาอย่างยาวนาน
ท่านจะพบได้ทุกหนทุกแห่งในหนังสือของคริสตจักร
เพราะผู้ตีความผิดนั้นกำลังโกหก โดยบิดเบือนคำพูดของนักบุญคริสอสตอม —
ที่กล่าวถึงหลุมศพและศพของผู้มีบาป —เพื่อดูหมิ่นพระบรมสารีริกธาตุของนักบุญ
และเพื่อก่อความรำคาญแก่ผู้ที่เคารพสักการะพระบรมสารีริกธาตุเหล่านั้น
โดยเรียกพวกเขาว่าปีศาจ ; ตัวเขาเองคือปีศาจในร่างมนุษย์ และเป็นผู้สมรู้ร่วมคิดกับปีศาจ

บทที่ *16.* เกี่ยวกับวันสุดท้าย

เรายังได้รับทราบด้วยว่า ผู้สอนเท็จแห่งบริน , ที่ตีความคำสอนของพระผู้สอนอย่างผิดพลาด
กำลังประกาศว่ายุคปัจจุบันคือวันสุดท้ายที่แท้จริง และกำลังเทศนาอย่างลับๆ
ในหมู่ประชาชนทั่วไปว่าในยุคปัจจุบันนี้
ไม่มีผู้ใดที่อาศัยอยู่ในเมืองหรือหมู่บ้านจะสามารถได้รับการช่วยให้รอดได้อีกแล้ว
เว้นแต่ในทะเลทรายบรินของพวกเขาเอง คำสอนผิดๆ ของพวกเขาได้มาอยู่ในความสนใจของเราดังต่อไปนี้ :
มีหมาป่าตัวหนึ่งจากทะเลทรายบริน ซึ่งปลอมตัวในเครื่องแต่งกายของแกะ
ได้เข้ามาในเมืองรอสโตฟ แต่ตามนิสัยของมัน มันก็ยังคงล่าฝูงแกะของพระคริสต์อย่างลับๆ
และเมื่อมันมาพบผู้หนึ่งที่มีศรัทธาและเกียรติยศสูง โดยหวังว่าจะพบเงินจำนวนมากที่นั่น
และต้องการล่อลวงและนำเขาไปยังที่อยู่ของมัน มันจึงกล่าวว่า :
‘ไม่มีความรอดสำหรับท่านที่อาศัยอยู่ในเมืองเหล่านี้ เพราะยุคสุดท้ายได้มาถึงแล้ว
และผู้ต่อต้านพระคริสต์ได้ครองโลกแล้ว วันพิพากษาที่น่าสะพรึงกลัวก็ใกล้เข้ามาแล้ว
และโบสถ์ต่างๆ บัดนี้เหมือนคอกสัตว์ ส่วนนักบวชก็เหมือนหมาป่า
ส่วนคำอธิษฐานของท่านเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ;
เพราะพระเจ้าได้หันหน้าหนีจากท่านแล้ว พระองค์ไม่ทรงฟังคำอธิษฐานของท่าน
และไม่ทรงรับการอดอาหารของท่าน และแม้ท่านจะตัดแขนขาของตนเอง ใช้ชีวิตอย่างเคร่งครัด
และพยายามทุกวิถีทาง ท่านก็ไม่อาจทำให้พระเจ้าพอพระทัยได้
เพราะทุกสิ่งที่ท่านทำนั้นล้วนไม่เป็นที่พอพระทัยของพระองค์แล้ว
พระเจ้าทรงประทับอยู่เพียงในทะเลทรายและอารามของเราเท่านั้น ; ที่นั่นพระองค์ได้ห้นพระพักตร์มา
และที่นั่นเท่านั้นที่พระองค์ทรงฟังผู้ที่อธิษฐานต่อพระองค์และทรงช่วยพวกเขาให้รอด
ดังนั้น เขาจึงหลอกลวงบุคคลนั้น ; แต่ผู้ที่ถูกหลอกลวงนั้น
เนื่องจากได้รับการคุ้มครองจากพระเจ้า จึงไม่ถูกหลอกลวง ;

---

[273] 9 พฤษภาคม

[274] 11 พฤศจิกายน .

[275] 26 ตุลาคม .

[276] 11 กรกฎาคม.

และต่อมาเรื่องนี้ได้ถูกรายงานให้เราทราบด้วยความถ่อมตนของเรา
แต่ตอนนั้นหมาป่าตัวนั้นได้หายตัวไปแล้วโดยไม่เหลือร่องรอย ตั้งแต่นั้นมา
เราได้ทราบว่าหมาป่ากำลังออกมาจากทะเลทรายบริน เพื่อเข้าสู่เมืองและหมู่บ้านอื่น ๆ
ในเขตสังฆมณฑลของเรา ผ่านคำสอนที่ผิดพลาดเช่นนี้ พวกมันหลอกลวงและพาแกะของพระคริสต์ไป
เพื่อสนับสนุนคำสอนที่ผิดพลาดของพวกมัน พวกมันอ้างคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัส
โดยตีความอย่างผิดพลาด

นักบุญฮิปโพลิตุส ในคำเทศนาสำหรับวันอาทิตย์ก่อนเข้าพรรษา กล่าวว่า :
'วัดของพระเจ้าจะเหมือนเพียงวิหารธรรมดา และความเสื่อมทรามในศาสนจักรจะแพร่หลายไปทุกหนทุกแห่ง ;
พระคัมภีร์จะถูกทอดทิ้ง และอื่นๆ [277] '; และต่อมา : 'ผู้เลี้ยงแกะจะเหมือนหมาป่า
และนักบวชจะรักความเท็จ '; พระภิกษุและพระภิกษุณีจะโลภในสิ่งทางโลก และอื่นๆ อีกมากมาย ;
และอีกส่วนหนึ่งต่อไปอีกมาก : หลายคนจะหนีพ้นจากความหลอกลวงของเขา (ผู้ต่อต้านพระคริสต์);
เพราะพวกเขาจะรู้สึกกับดักที่เต็มไปด้วยคำใส่ร้ายและความหยิ่งยโสในคำประจบของเขา
และพวกเขาจะหนีพ้นจากมือของเขา และซ่อนตัวในภูเขาและในถ้ำ , และด้วยน้ำตาและใจที่สำนึกผิด
พวกเขาจะอธิษฐานต่อพระเจ้าผู้ทรงรักมนุษยชาติ และพระองค์จะทรงฉุดดึงพวกเขาออกจากกับดักของเขา
และช่วยพวกเขาให้รอดพ้นจากความล่อลวงอันดุร้ายของเขา
และทรงปกป้องด้วยพระหัตถ์ของพระองค์อย่างลับๆ ผู้ที่พึ่งพาพระองค์อย่างสมควรและชอบธรรม
ท่านเห็นหรือไม่ว่าผู้ศักดิ์สิทธิ์ในยุคนั้นจะปฏิบัติความอดอาหารและการสวดภาวนาอย่างไร ?
ให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านได้ระมัดระวังไว้
เพราะยุคสมัยและวันเหล่านั้นจะรุนแรงเพียงใด [278] จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของฮิปโพลิตัส

พวกเขาตีความคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสดังนี้ :
เพราะบัดนี้จุดจบอยู่ใกล้แล้วและเวลาใกล้เข้ามาแล้ว ; เพราะโบสถ์ไม่ใช่วัดอีกต่อไป
แต่เป็นเพียงศาลเจ้าและคอกสัตว์ ; ผู้เลี้ยงแกะและนักบวชไม่ใช่ผู้เลี้ยงแกะหรือนักบวช
แต่เป็นหมาป่า ; ในเมืองและหมู่บ้าน ยุคสมัยและวันเวลาเป็นไปอย่างรุนแรง ;
เพราะพระเจ้าได้หันหน้าไปจากเมืองและหมู่บ้านแล้ว :
พระเจ้าทรงช่วยผู้ที่หลบภัยและอธิษฐานในภูเขา ในทะเลทราย และในถ้ำ ;
ส่วนผู้ที่ไม่ได้หลบภัยในภูเขา ทะเลทราย และถ้ำ แต่ใช้ชีวิตอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน
จะไม่ได้รับการช่วยชีวิต ; เพราะพระเจ้าทรงประทับอยู่เพียงในอารามผู้วิเวกของเราในทะเลทรายเท่านั้น
และทรงฟังเพียงคำอธิษฐานของเรา และทรงช่วยเพียงเราเท่านั้น ; แต่ท่านทั้งหลาย
ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ได้สูญเสียไปอย่างสิ้นเชิง ;
เพราะพระเจ้าไม่ทรงฟังคำอธิษฐานของท่าน และไม่ทรงรับการกระทำของท่าน

นี่คือคำอธิบายคำพูดของฮิปโพลิตัสที่ผู้สอนผิดในเมืองบรินได้นำเสนอ
ซึ่งพวกเขานำความวุ่นวายทั้งหมดภายในคริสตจักร ความเสื่อมทรามของนักบวช
และสภาพความพินาศทางจิตวิญญาณของผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน —
ราวกับว่าพวกเขาไม่มีทางรอด — มาผูกไว้กับแนวคิดเดียวนี้ : ว่ายุคสุดท้ายได้มาถึงแล้ว
และบนจุดนี้เพียงจุดเดียว เหมือนเป็นรากฐาน พวกเขาก็สร้างคำสอนที่ผิดพลาดขึ้น
โดยอ้างว่าวันสุดท้ายได้มาถึงแล้ว ;
ราวกับว่าทุกสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นนั้นไม่ได้เกิดจากพระบัญชาและพระอนุญาตของพระเจ้า
แต่เกิดจากสิ่งที่เรียกว่า 'วันสุดท้าย '; และราวกับว่าไม่ใช่พระเจ้าผู้ทรงกระทำทุกสิ่ง แต่เป็น
'วันสุดท้าย ';

---

[277] หน้า 107.

[278] ที่เดียวกัน , หน้า 116, ด้านหลัง .

และราวกับว่าไม่ใช่พระเจ้าผู้ทรงช่วยให้รอดหรือไม่ช่วยให้รอดตามพระประสงค์ของพระองค์ แต่เป็น ‘วันสุดท้าย ’

ดังนั้น เพื่อให้ฐานรากที่อ่อนแอของพวกเขาถูกทำลาย และการตีความที่ผิดพลาดของพวกเขาถูกเปิดเผยและถูกทำให้อับอาย ให้เราพิจารณาจุดต่อไปนี้ :

1) เวลาคืออะไร และเวลาเองทำสิ่งใดด้วยเจตนาของตนเองหรือไม่ ?

2) “เวลาสุดท้าย ” ที่กล่าวถึงนั้น ทำให้คริสตจักรของพระเจ้ากลายเป็นเพียงวัดและคอกสัตว์หรือไม่ ?

3) เมื่อใดที่โบสถ์ของพระเจ้าจะกลายเป็นเพียงวิหาร ?

4) เวลาดังกล่าวได้มาถึงแล้วหรือไม่ในรัฐรัสเซีย ที่ในเมืองและหมู่บ้าน โบสถ์จะกลายเป็นเพียงสถานที่นมัสการและยุ้งฉาง ?

5) ในวันสุดท้ายเหล่านี้ ผู้เลี้ยงแกะคนใดได้กลายเป็นหมาป่า ?

6) ในยุคสุดท้ายและน่าสะพรึงกลัวนี้ พระเจ้าทรงห้ามพระพักตร์หนีจากผู้เชื่อ ทั้งในเมืองและหมู่บ้านหรือไม่ ?

7) พระเจ้าทรงประทับอยู่เพียงในทะเลทรายในปัจจุบันนี้หรือไม่ และพระองค์ทรงรับคำอธิษฐานเพียงจากทะเลทรายเท่านั้นหรือไม่ และพระองค์ทรงช่วยชีวิตผู้อาศัยในทะเลทรายเท่านั้นหรือไม่ ?

8) การรอดพ้นของวิญญาณมนุษย์ถูกกำหนดโดยเวลาและสถานที่หรือไม่ ?

ข้อพิจารณาที่ 1

เวลาคืออะไร และเวลาในตัวมันเองสามารถสร้างสิ่งใดได้หรือไม่ ?

เวลาคือหน่วยวัดของโลกที่มองเห็นได้นี้ ของชีวิตเรา และของทุกสิ่งที่เกิดขึ้นใต้ฟ้าตามคำสั่งของพระเจ้า ซึ่งวัดด้วยวัน เดือน ปี ศตวรรษ และพันปี เวลาถูกแบ่งออกเป็นสามส่วน : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต เรารู้ว่าอดีตเคยมีอยู่ แต่มันได้ผ่านพ้นและสูญสลายไปแล้ว เพราะมันจะไม่กลับมาอีก ส่วนอนาคต เรารอคอยมัน แต่เราไม่รู้ว่ามันจะเป็นอย่างไร ส่วนปัจจุบัน เราคิดว่าเราครอบครองมัน แต่ความจริงแล้วเราไม่ได้ครอบครองมันเลย ยกเว้นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ที่เรียกว่า ‘ตอนนี้ ’; มันคือ ‘ตอนนี้ ’ และทันทีที่มันผ่านพ้นไป มันก็ไม่มีอยู่อีกต่อไป เพราะมันได้ผ่านพ้นไปแล้ว อีกครั้ง สิ่งอื่นก็มาปรากฏขึ้นใน ‘ตอนนี้ ’ และสิ่งนั้นเองก็ผ่านพ้นไปเช่นกัน : เช่นเดียวกับในชั่วโมงที่กำลังผ่านไปและคลี่คลาย นาทีต่างๆ ก็ตามมาต่อเนื่องกันโดยไม่หยุดพัก ; และเช่นเดียวกับในรถม้าที่กำลังเคลื่อนที่ ล้อไม่หยุดนิ่งอยู่ที่จุดเดียว แต่ไหลไปไม่หยุดจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง : เช่นเดียวกันกับปัจจุบันของชีวิตเราในขณะนี้ — มันไม่หยุดนิ่ง แต่ไหลไปไม่หยุด ; และ ‘ตอนนี้ ’ ของเราเหมือนเส้นแบ่งระหว่างอดีตกับอนาคต ที่ทำให้อดีตสิ้นสุดลง ขณะเดียวกันก็เริ่มต้นอนาคต และเช่นเดียวกับในหนังสือที่มีจุดหยุด ซึ่งแยกประโยคหนึ่งจากอีกประโยคหนึ่ง ทำให้ประโยคหนึ่งสิ้นสุดลงในขณะที่ประโยคถัดไปเริ่มต้นขึ้น ; แต่ในขณะที่จุดหยุดยังคงอยู่ที่เดิม ช่วงเวลาปัจจุบันของเรา — “ตอนนี้ ” ที่เราพูดถึง — ไม่สามารถหยุดนิ่งได้ แต่ไหลต่อไป เหมือนหยดน้ำที่ตกลงมา ที่ร่องรอยไว้เบื้องหลังและขยายตัวไปข้างหน้า จนกระทั่งมันค่อยๆ ลดลงและแห้งไป

ช่วงเวลาปัจจุบันอันสั้นนี้ของชีวิตเรา ในสภาพที่เป็นอยู่ตอนนี้ สามารถทำอะไรได้ด้วยตัวมันเอง สร้างหรือทำลายได้หรือไม่ ? มันสามารถให้สิ่งใดแก่ใคร หรือเอาสิ่งใดไปจากใครได้หรือไม่ ? ไม่มีอะไรเลย นอกจากภาพลวงตาเท่านั้น ; แต่ภาพลวงตาเหล่านี้ก็ผ่านไปอย่างรวดเร็วเหมือนนกในอากาศ หรือเรือบนทะเลที่ถูกลมพัดพา หรือลูกศรจากคันธนูที่ถูกดึง หรือลูกปืนใหญ่ที่ยิงจากปืนที่บรรจุกระสุนแล้ว — เวลาของเราก็ไหลไปเช่นนั้น โดยไม่หยุดพักแม้เพียงชั่วขณะเดียว เพราะอย่างไรแล้ว “ขณะนี้ ” —

ซึงไม่หยุดนิงแต่ไหลไปอย่างไม่หยุด — จะทำอะไรได้ด้วยตนเองได้ ?
ไม่ใช่พระเจ้าหรือทีทรงกระทำทุกสิง ทรงกระทำเมือใดก็ตามทีพระองค์ทรงประสงค์
โดยไม่คำนึงถึงเวลา ? เพราะทุกช่วงเวลา — ปี วัน และซัวโมง —
ไม่อยู่ในพระหัตถ์อันศักดิสิทธิของพระองค์หรือ ? ด้วยเหตุผลนีเอง
เมือบรรดาอัครสาวกถามพระคริสต์เจ้าหลังการฟืนคืนพระชนม์ของพระองค์ว่า "พระเจ้าข้า
พระองค์จะทรงฟืนฟูราชอาณาจักรให้แก่อิสราเอลในเวลานีหรือไม่ ?" พระองค์จึงตรัสตอบว่า
"ไม่ใช่หน้าทีของพวกท่านทีจะรู้เวลาหรือฤดูกาลทีพระบิดาได้ทรงกำหนดไว้ในอำนาจของพระองค์เอ
ง"[279] ดังนัน การทีกลุ่มผู้แตกแยกใช้ยุคปัจจุบัน —ซึงพวกเขาเรียกว่า 'วันสุดท้าย '—
เป็นพืนฐานสำหรับคำสอนทีผิดพลาดของพวกเขานัน จึงเป็นไปโดยเปล่าประโยชน์ และด้วยเหตุนี
พวกเขาจึงอ้างสิทธิทีจะทำลายความศักดิสิทธิของโบสถ์ศักดิสิทธิ ไล่พระสงฆ์ออก
และทำให้ผู้ทีอาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านสูญเสียความรอด พระเจ้าผู้ทรงทำงานในทุกสิง
ได้เปลียนแปลงไปตามยุคสมัยหรือ ? พลังของพระเจ้าผู้ทรงช่วยให้มนุษยชาติรอดพ้น
ได้อ่อนแอลงตามยุคสมัยหรือ ? เวลาจะแข็งแกร่งกว่าพระเจ้า และจะสังการพระเจ้าได้หรือ ?

ท่านอาจกล่าวได้ — ดังทีนักบวชท่านหนึงเขียนไว้ —
ว่ามีเวลาสำหรับทุกเรืองใต้ดวงอาทิตย์ : เวลาทีจะเกิด และเวลาทีจะตาย ; เวลาทีจะปลูก
และเวลาทีจะถอนสิงทีได้ปลูก ; เวลาทีจะรือ และเวลาทีจะสร้าง ; เวลาทีจะร้องไห้
และเวลาทีจะหัวเราะ ; เวลาทีจะร้องไห้ และเวลาทีจะชืนชมยินดี ; เวลาทีจะโปรยหิน
และเวลาทีจะเก็บหิน [280] และอืนๆ อีกมากมาย
เพราะทุกสิงทีเกิดขึนใต้ฟ้าล้วนเกิดขึนในเวลาอันเหมาะสม ข้าพเจ้าตอบว่า :
ทุกสิงทีเกิดขึนใต้ฟ้าล้วนเกิดขึนในเวลาอันเหมาะสม ; แต่ไม่ใช่เวลาเองทีกระทำสิงเหล่านี
แต่พระเจ้าทรงค้ำจุนและกำหนดทุกสิง และมนุษย์ทีถูกพระเจ้าสร้างขึน
ก็ปฏิบัติหน้าทีของตนในเวลาอันเหมาะสม

เวลาสำหรับการไถและหว่านเมล็ดจะมาถึง ; เวลาเองจะไถและหว่านเมล็ดได้โดยไม่มีมนุษย์หรือไม่ ?
เวลาสำหรับการเก็บเกียวและรวบรวมผลจะมาถึง ;
เวลาเองจะเก็บเกียวและรวบรวมได้โดยไม่มีมนุษย์หรือไม่ ? และทีใดทีไม่มีมนุษย์
แต่ดินแดนนันรกร้างว่างเปล่า จะมีการไถ หว่านเมล็ด และเก็บเกียวทีนันได้หรือไม่
แม้เวลาสำหรับการไถ หว่านเมล็ด และเก็บเกียวจะมาถึงก็ตาม ?
เพราะเป็นทีชัดเจนว่าไม่ใช่เวลาเองทีกระทำ แต่เป็นพระเจ้า ; และตามแผนการของพระเจ้า
มนุษย์จึงกระทำในเวลาของตนเอง เพราะผู้สร้างได้กำหนดเวลาไว้สำหรับชีวิตและการกระทำของพวกเขา

แต่หากไม่ใช่เวลาทีกระทำ แต่เป็นพระเจ้า และมนุษย์ได้รับการค้ำจุนจากพระเจ้า
แล้วเวลาปัจจุบันนีจะสามารถพรากความศักดิสิทธิจากคริสตจักรได้อย่างไร
และขัดขวางพระสงฆ์ไม่ให้ปฏิบัติหน้าทีทางศาสนาได้อย่างไร
และขัดขวางไม่ให้ประชาชนทีอาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านบรรลุความรอด
จนทำให้พวกเขาไม่สามารถได้รับความรอดในยุคปัจจุบันได้
เช่นเดียวกับทีคริสตชนออร์โธดอกซ์ในอดีตได้รับความรอด ? หรือว่าในเมืองและหมู่บ้านต่างๆ
ไม่มีการอ่านจดหมายอีกแล้ว ซึงกล่าวว่า : 'ดูเถิด บัดนีคือเวลาทีพระเจ้าทรงพอพระทัย ดูเถิด
บัดนีคือวันแห่งความรอด ' ([281])? เพราะผู้ใดก็ตามทีปรารถนาจะได้รับความรอด
ทุกเวลาคือเวลาทีพระเจ้าทรงพอพระทัย ทุกเวลาคือวันแห่งความรอด

---

[279] กิจการ 1:6 และ 7.

[280] ปัญญาจารย์ 3:1 และต่อไป

[281] 2 โครินธ์ 6:2.

ชาวบรินีอันกำลังโกหก โดยนำสิ่งที่อยู่ในอำนาจและระเบียบของพระเจ้า
แต่กลับอยู่ในความอิสระในการตัดสินใจของมนุษย์ มาอ้างว่าเป็นเรื่องของวันสุดท้าย
พวกผู้ก่อการแตกแยกกล่าวว่า : อัครทูตเปาโลเขียนถึงทิโมธีว่า : 'เพราะสิ่งนี้เป็นความจริงว่า
ในวันสุดท้ายจะมียุคสมัยที่อันตรายมา เพราะมนุษย์จะรักตัวเอง รักเงินทอง อวดดี หยิ่งยโส
ดูหมิ่นพระเจ้า ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่รู้จักบุญคุณ ไม่บริสุทธิ์ ไม่รักใคร ไม่ยอมประนีประนอม
ไร้มารยาท หยิ่งยโส ผู้ใส่ร้าย ผู้พูดร้าย ไม่รู้จักยับยั้ง ไม่เมตตา ไม่รักใคร ผู้ทรยศ
ผู้หยิ่งผยอง ผู้หลงตัวเอง ผู้รักความสุขมากกว่าการรักพระเจ้า
มีรูปแบบของความเคร่งครัดทางศาสนา แต่ปฏิเสธ *power*[282] และอื่นๆ อีกมากมาย เพราะนี่คือวันสุดท้าย
และยุคปัจจุบันนี้เป็นยุคชั่วร้าย ; มันทำให้ผู้คนในเมืองและหมู่บ้านกลายเป็นคนชั่วร้าย
เห็นแก่ตัว รักเงิน อวดดี หยิ่งยโส และอื่นๆ อีกมากมาย และด้วยการทำให้พวกเขาเป็นเช่นนี้
มันจึงไม่ยอมให้พวกเขาได้รับการช่วยให้รอด ; เพราะในปัจจุบันนี้
ไม่มีการช่วยให้รอดในเมืองและหมู่บ้านแล้ว
อย่างไรก็ตาม เรา ตามคำสอนของอัครทูต จะนำเสนอข้อโต้แย้งสองประการ : ว่ายุคสมัยนี้ชั่วร้าย
และว่ามนุษย์ชั่วร้าย กำลังหลงทางสู่ความเสื่อมทราม ;
การโต้แย้งสองประการนี้เพื่อหักล้างเหตุผลที่ผิดพลาด ซึ่งไม่ยอมรับพลังแห่งคำสอนของอัครทูต
เกี่ยวกับยุคสมัยและเกี่ยวกับผู้คน
เกี่ยวกับยุคสมัย นักบุญยอห์น คริโซสโตม ผู้ตีความคำพูดของอัครสาวก ได้ตอบว่า :
'อย่าตัดสินวัน ' อัครสาวกกล่าว 'หรือยุคสมัย แต่จงตัดสินผู้คนที่มีชีวิตอยู่ในวันเหล่านั้น ;
เพราะเป็นธรรมเนียมของเราที่จะพูดเช่นนี้ : ยุคสมัยนั้นชั่วหรือไม่ชั่ว
ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในยุคสมัยนั้น ขึ้นอยู่กับผู้คน '
นี่คือคำกล่าวของคริสอสตอมจนถึงตรงนี้ จงใส่ใจในคำพูดของคริสอสตอมนี้ : 'ไม่ใช่วัน หรือยุคสมัย
แต่เป็นมนุษย์ ' — นั่นคือ เปาโลไม่โยนความผิดให้วันหรือยุคสมัย แต่ให้มนุษย์ อย่างไรก็ตาม
ในส่วนขอบของหนังสือคำเทศนาของคริสอสตอมนั้น ซึ่งขัดกับการตีความดังกล่าว มีเขียนไว้ว่า :
'วันนั้นดี แต่ความชั่วร้ายของมนุษย์นั้นชั่ว ' ดังนั้น จึงชัดเจนแก่เราว่า
ไม่ใช่ยุคสมัยที่ทำให้มนุษย์ชั่วร้าย
แต่เป็นมนุษย์เองที่ทำให้ยุคสมัยนั้นชั่วร้ายและโหดร้าย ; ดังที่อัครทูตเองได้ประกาศไว้ ;
เพราะเมื่อท่านกล่าวว่า 'ยุคสมัยที่โหดร้ายจะมาถึง '
ท่านได้ชี้ให้เห็นสาเหตุของความโหดร้ายนั้นว่า : 'เพราะมนุษย์จะรักตัวเอง ' และต่อไป
ท่านไม่ได้กล่าวว่า 'มนุษย์จะชั่วร้ายมาก เพราะยุคสมัยแห่งความยากลำบากจะมาถึง ';
แต่ท่านกล่าวว่า 'ยุคสมัยแห่งความยากลำบากจะมาถึง เพราะมนุษย์จะชั่วร้าย ':
ท่านไม่ได้โยนความผิดของความชั่วร้ายในมนุษย์ให้กับยุคสมัย
แต่โยนความผิดของยุคสมัยแห่งความยากลำบากให้กับมนุษย์ ;
เพราะไม่ใช่ยุคสมัยที่ทำให้มนุษย์ชั่วร้าย
แต่เป็นมนุษย์ชั่วร้ายที่ทำให้ยุคสมัยกลายเป็นยุคสมัยแห่งความยากลำบาก
เพราะทุกยุคสมัยที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้นนั้นล้วนดีและไม่ก่อความเสียหายแก่ผู้ใดทั้งสิ้น
แต่คนชั่วร้ายนั้น ด้วยการกระทำความชั่วร้ายในช่วงชีวิตของพวกเขา
ทำให้ยุคสมัยที่ดีต้องถูกกล่าวโทษ จนเพราะการกระทำชั่วร้ายของพวกเขา
ยุคสมัยนั้นจึงถูกเรียกว่าเป็นยุคสมัยที่ชั่วร้ายและน่าสะพรึงกลัว
อย่างไรก็ตาม เป็นที่รู้กันดีว่า
ไม่เพียงแต่ในยุคปัจจุบันและในช่วงเวลาที่เต็มไปด้วยความวุ่นวายนี้เท่านั้น ผู้คน
(ตามคำกล่าวของอัครสาวก) จึงมีนิสัยเห็นแก่ตัว โลภเงิน ชอบโอ้อวด หยิ่งยโส และอื่นๆ อีกมากมาย

[282] 2 ทิโมธี 3:1, 2 และต่อไป .

แต่แม้ใน ยุคก่อนเรา ก็มีผู้คนเช่นนีอยู่มากมาย : และแม้ในยุคของอัครทูตเอง
ซึงเปาโลได้สังให้ทิโมธีหันหลังให้พวกเขา : 'หันหลังให้คนเหล่านี ' เขากล่าว '[283] '
เพราะในยุคของอัครสาวกมีผู้นับถือลัทธินอกรีตมากมาย เช่น ซิโมนผู้วิเศษ เมนันเดอร์ คาร์โปเครเทส
เฮเรส กลุ่มนอสติก และอืนๆ ไม่เพียงแต่ในยุคทีรุนแรงนัน เมืออัครสาวกถูกข่มเหง
แต่แม้ก่อนการประสูติของพระคริสต์ ก็มีผู้ชัวร้ายนับไม่ถ้วนใช่หรือไม่ ?
ดังทีอัครสาวกเองได้ชีแจงไว้ในจดหมายถึงทิโมธี เมือท่านระลึกถึงนักเวทชาวอียิปต์สองคน คือ
ยานเนียส และ ยัมเบรียส ทีต่อต้านโมเสส ; เกียวกับข้อความนี นักบุญคริสอสตอมได้เขียนว่า :
'ท่านแสดงให้เห็นเรืองนีไม่เพียงจากยุคสมัยปัจจุบัน แต่ยังจากยุคสมัยในอดีตด้วย ;
'ในทำนองเดียวกัน ,' เขากล่าวว่า , 'ยานนิอัสและจัมบริอัสได้ต่อต้านโมเสส '[284] . ทำไมเขาจึงทำเช่นนี ?
เพือให้ทิโมธี —หรือแม้แต่พวกเราทุกคน —ไม่รู้สึกสับสนเมือคนชัวปรากฏตัวขึน
เพราะหากมีผู้คนเช่นนันในสมัยของโมเสส และจะมีผู้คนเช่นนันในยุคนี
ก็ไม่น่าแปลกใจเลยทีพวกเขาจะปรากฏตัวขึนในหมู่พวกเราด้วย จนถึงจุดนี คริโซสโตม์ กล่าวไว้ว่า
เช่นเดียวกับในยุคความทุกข์ยากในอดีต แม้จะมีคนชัวร้ายมากมาย แต่ก็ยังมีคนดี ผู้เคร่งศาสนา
และผู้ศักดิสิทธิอยู่มากมายเช่นกัน ; ดังนัน ในยุคความทุกข์ยากสุดท้ายนี
ท่ามกลางคนชัวร้ายมากมาย ก็ยังมีคนดีอยู่มากมายเช่นกัน ; เพราะไม่ใช่ทุกคนทีเห็นแก่ตัว
ไม่ใช่ทุกคนทีโลภเงิน ไม่ใช่ทุกคนทีหยิงยโส ไม่ใช่ทุกคนทีอวดดี ไม่ใช่ทุกคนทีใส่ร้าย
ไม่ใช่ทุกคนทีไม่เชือฟังพ่อแม่ ไม่ใช่ทุกคนทีไม่รู้จักบุญคุณ ไม่ใช่ทุกคนทีไม่ชอบธรรม
ไม่ใช่ทุกคนทีไม่มีความรัก และอืนๆ อีกมากมาย
แต่ในปัจจุบันนียังพบได้อีกหลายคนทีไม่เห็นแก่ตัว ไม่โลภ ไม่หยิงยโส ไม่โอหัง ไม่ใส่ร้าย
และไม่ทำสิงเช่นนัน : แต่พวกเขากลับเป็นคนถ่อมตัว อ่อนโยน ไม่ยึดติดกับโลก
เป็นทีพอพระทัยพระเจ้าอย่างแท้จริง มีพฤติกรรมและวิถีชีวิตทีเคร่งครัด
เป็นผู้รับใช้พระเจ้าทีแท้จริง และสมควรได้รับความรอดนิรันดร์
เพราะผู้ทีกล่าวว่า "วันสุดท้ายและยุคสมัยอันโหดร้ายทีเกิดจากคนชัว "
ทำให้ผู้คนในเมืองและหมู่บ้านไม่สามารถได้รับความรอดได้นัน กำลังพูดเท็จ
ข้อพิจารณาที 2
หรือว่าสิงทีเรียกว่า 'วันสุดท้าย ' นี
จะทำให้คริสตจักรของพระเจ้ากลายเป็นเพียงวัดและคอกสัตว์เท่านันหรือ ?
หากตามคำสอนทีผิดและก่อให้เกิดการแตกแยก 'วันสุดท้าย '
กำลังเปลียนคริสตจักรของพระเจ้าให้เป็นเพียงวิหารและโรงเลียงสัตว์เท่านัน :
แล้วตังแต่ต้นของศรัทธาอันศักดิสิทธิในพระคริสต์ ตังแต่สมัยของอัครทูต
ก็ไม่เคยมีคริสตจักรของพระเจ้าแม้แต่แห่งเดียวใต้ฟ้า
แต่ทังหมดล้วนเป็นเพียงวิหารและโรงเลียงสัตว์เท่านัน ;
เพราะวันสุดท้ายได้เริมต้นขึนตังแต่สมัยทีพระคริสต์ประทับอยู่บนโลกท่ามกลางมนุษย์
และตังแต่สมัยของอัครทูต
วันสุดท้ายเริมขึนตังแต่สมัยทีพระคริสต์ทรงใช้ชีวิตบนโลกนี ;
อัครสาวกเปาโลผู้ศักดิสิทธิได้เป็นพยานถึงเรืองนี โดยกล่าวว่า : 'เมือเวลาครบถ้วนแล้ว
พระเจ้าได้ทรงส่งพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ ผู้เกิดจากหญิง ' ([285]). "ปลายยุคสมัย " — นันคือ
วันสุดท้าย — ดังทีนักบุญบาซิลผู้ยิงใหญ่ได้อธิบายไว้ในคำอธิษฐานก่อนรับศีลมหาสนิท
โดยกล่าวกับพระคริสต์ว่า : "พระบุตร ผู้มีสาระเดียวกันกับพระบิดาโดยไม่มีจุดเริมต้น

---

[283] 2 ทิโมธี 3:5.

[284] ทีเดียวกัน , ข้อ 8.

[285] กาลาเทีย 4:4.

และดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์ร่วมกับพระองค์ ด้วยความเมตตาอันยิ่งใหญ่ ในวันสุดท้ายเหล่านี้ พระองค์ได้เสด็จมาในรูปกายมนุษย์และถูกตรึงกางเขน ”

วันสุดท้ายเริ่มขึ้นในสมัยของอัครสาวก ดังที่นักบุญยอห์น นักเทววิทยา ได้กล่าวไว้ว่า : ‘ลูกๆ นี่คือชั่วโมงสุดท้าย ; และตามที่ท่านทั้งหลายได้ยินว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์จะมา แม้แต่บัดนี้ก็มีผู้ต่อต้านพระคริสต์หลายคนปรากฏตัวแล้ว ’[286] ; และท่านยังกล่าวถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์นั้นอีกว่า : ‘ผู้ซึ่งท่านทั้งหลายได้ยินว่าเขาจะมา และบัดนี้เขาก็อยู่ในโลกแล้ว ’[287] . คืออัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ท่านนี้เอง ที่ในช่วงชีวิตของท่าน ได้เขียนไว้ว่า วันสุดท้ายนั้นใกล้เข้ามาแล้ว และผู้ต่อต้านพระคริสต์ก็อยู่ในโลกนี้แล้ว

เพราะตามเหตุผลของกลุ่มที่แตกแยก ตั้งแต่สมัยพระคริสต์และอัครทูตจนถึงปัจจุบันนี้ — ประมาณ 1,700 ปีหรือมากกว่า — ผู้ต่อต้านพระคริสต์ได้ครองโลกมาแล้ว และคริสตจักรของพระเจ้าไม่เคยเป็นคริสตจักรเลย แต่เป็นเพียงวิหารว่างเปล่าและคอกสัตว์มาโดยตลอด ; และพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่จัดขึ้นในนั้นไม่เคยเป็นพิธีศักดิ์สิทธิ์ : เพราะวันสุดท้ายได้ดำเนินมาตั้งแต่สมัยพระคริสต์และอัครทูตจนถึงปัจจุบัน แต่การคิดและพูดเช่นนี้ถือเป็นความโง่เขลาอย่างที่สุด ทำลายจิตวิญญาณ และเป็นความเชื่อผิดหลักศาสนา เพราะเป็นที่รู้กันดีว่า ตั้งแต่สมัยอัครทูต การสร้างคริสตจักรของพระเจ้าได้เริ่มขึ้นทุกแห่งที่ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ส่องประกาย ; และที่สำคัญที่สุดคือ คอนสแตนตินมหาราช จักรพรรดิคริสเตียนองค์แรก ซึ่งได้รับแสงสว่างแห่งความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ด้วยตนเอง และได้นำความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์นี้มาสู่ราชอาณาจักรของพระองค์ ได้ส่งเสริมการสร้างโบสถ์ของพระเจ้าอย่างกว้างขวาง โดยสร้างโบสถ์ในเยรูซาเล็มเหนือหลุมศพของพระคริสต์ , ในกรุงโรมเหนือหลุมศพของอัครสาวก และในเมืองอื่นๆ : การสร้างโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในสมัยนั้น ยังคงดำเนินต่อมาจนถึงทุกวันนี้ด้วยพระคุณของพระเจ้าในดินแดนคริสเตียน และไม่เคยมีใครเรียกโบสถ์ของพระเจ้าว่าเป็นเพียงวิหารหรือคอกม้า แม้ว่าจะมีการกล่าวว่าวันสุดท้ายกำลังมาถึงแล้วก็ตาม

เพราะชาวบรินีนั้นพูดเท็จเมื่อกล่าวว่า ในวันสุดท้ายนี้ โบสถ์ของพระเจ้ากำลังถูกเปลี่ยนเป็นศาลเจ้าว่างเปล่าและโรงเก็บข้าว

ข้อพิจารณาที่ 3

เมื่อใดที่โบสถ์ของพระเจ้าจะกลายเป็นเพียงวิหาร ?

บ้านใดก็ตามอาจถูกถือว่าเป็นเช่นนั้น เมื่อมันถูกทิ้งร้างจนพังทลาย หรือแม้จะยังไม่ถูกทิ้งร้าง แต่ไม่มีใครอาศัยอยู่ และไม่ถูกล็อกหรือมีผู้รักษา แต่สามารถเข้าถึงได้โดยผู้ผ่านทางทุกคน ทั้งคนและสัตว์ ; ในเวลานั้น บ้านนั้นอาจถูกเรียกว่าอย่างแท้จริง และคือ : แต่หากบ้านหลังหนึ่ง แม้จะไม่มีผู้อยู่อาศัย แต่ยังคงถูกล็อกและรักษาไว้เพื่อไม่ให้ใครทำลายมัน บ้านหลังนั้นไม่ควรถูกเรียกว่าบ้าน แต่ควรเรียกว่าบ้านที่มีเจ้าของ

ในทำนองเดียวกัน เราต้องเข้าใจเรื่องนี้เกี่ยวกับโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า : หากมีโบสถ์ใดที่ทรุดโทรมจนไม่สามารถประกอบพิธีกรรมภายในได้อีกต่อไป ; หรือหากมีโบสถ์ใด แม้ไม่ทรุดโทรม แต่ด้วยเหตุผลบางประการ หรือเนื่องจากความยากจน จึงไม่ได้รับการถวายเกียรติแด่พระเจ้าอย่างเหมาะสมภายในนั้น

---

[286] 1 ยอห์น 2:18.

[287] ที่เดียวกัน , ข้อ 4, ข้อ 3.

แต่ยังคงถูกล็อกไว้และไม่ถูกปล่อยให้พังทลาย : โบสถ์เช่นนี้อาจเปรียบได้กับโบสถ์เล็กๆ
แต่ไม่ใช่โบสถ์ที่เรียบง่ายที่สุด และไม่ใช่แม้กระทั่งคอกม้า
เพราะมันได้รับการเฝ้าดูและดูแลจากพระเจ้าจากเบื้องบน
ในจักรวรรดิรัสเซียมีโบสถ์เช่นนี้อยู่ ; ในจำนวนนี้
บางแห่งเนื่องจากสภาพที่ทรุดโทรมอย่างรุนแรง จึงไม่สามารถถวายการสรรเสริญพระเจ้าได้อย่างเหมาะสม
ส่วนอีกบางแห่ง แม้จะไม่ทรุดโทรม
แต่ก็ไม่มีเสียงร้องเพลงสวดเนื่องจากความยากจนของประชาชนและนักบวช ; เพราะในเขตสังฆมณฑลของเรา
มีหมู่บ้านบางแห่งที่ตามพระราชกฤษฎีกาของพระองค์ ประชาชนได้ถูกย้ายไปยังเขตอื่น ๆ;
นักบวชที่ไม่มีผู้ใดสนับสนุน จึงได้ทิ้งโบสถ์เหล่านั้นไว้
แต่โบสถ์เหล่านั้นยังคงถูกล็อกไว้และถูกปล่อยให้ทรุดโทรมลง : โบสถ์เหล่านั้น
น่าเศร้าที่บัดนี้กลายเป็นเพียงสถานที่นมัสการเท่านั้น ที่ตั้งอยู่โดยไม่มีเสียงร้องเพลง
แต่พวกมันไม่ใช่สถานที่นมัสการที่ต่ำต้อยที่สุด
เพราะทุกโบสถ์และสถานที่ที่ได้รับการอุทิศถวายแด่พระเจ้า
ล้วนมีพระคุณของพระเจ้าสถิตอยู่ภายในตั้งแต่วันที่ได้รับการอุทิศถวาย เพราะในพันธสัญญาเดิม
มีสถานที่หนึ่งที่นักบุญยากอบ ขณะเดินทาง ได้หลับไปและเห็นความฝันอันน่าอัศจรรย์ —
บันไดที่ทอดยาวถึงสวรรค์ มีทูตสวรรค์ขึ้นลงบนนั้น ; สถานที่นั้นมีความศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
เพราะเมื่อยากอบตื่นขึ้น เขารู้สึกเกรงขามและประกาศว่า : 'นี่เป็นสถานที่ที่น่าเกรงขามยิ่ง ;
นี่ไม่ใช่เพียงสถานที่ธรรมดา แต่เป็นบ้านของพระเจ้า และนี่คือประตูสวรรค์ '[288] : ดังนั้น
ในพันธสัญญาใหม่ สถานที่และโบสถ์ที่ได้รับการอุทิศในพระศาสนจักรของพระเจ้า —
แม้จะไม่มีเสียงร้องเพลง — ก็ยังคงไม่ขาดการประทับอยู่ของพระคุณของพระเจ้า
เราพบเรื่องราวนี้ในหนังสือของนักบุญโซฟโรนิอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเยรูซาเล็ม ซึ่งมีชื่อว่า
Limonar (คือ *สวนดอกไม้ *) ซึ่งในบทที่ 4 มีข้อความเขียนไว้ดังนี้ : อับบา เลอนติอุส
ผู้เป็นเจ้าอาวาสของวัดนักบุญธีโอโดซิอุส ได้เล่าให้เราฟังว่า :
หลังจากที่นักปราชญ์แห่งลาวราใหม่ถูกขับไล่ นักปราชญ์ของโอริเจน
ผู้เป็นบิดาแห่งคริสตจักรนิกายออร์โธดอกซ์ ได้ตั้งถิ่นฐานในลาวราใหม่แห่งนั้น
และข้าพเจ้าเองก็ได้ตั้งถิ่นฐานที่นั่นร่วมกับพวกเขาในลาวราใหม่แห่งเดียวกันนั้น
วันอาทิตย์หนึ่ง ข้าพเจ้าไปโบสถ์เพื่อรับศีลศักดิ์สิทธิ์ ; และเมื่อเข้าไป
ข้าพเจ้าเห็นทูตสวรรค์ยืนอยู่ทางขวาของแท่นบูชา และด้วยความหวาดกลัวอย่างยิ่ง
ข้าพเจ้าจึงกลับไปยังห้องพักของข้าพเจ้า ที่นั่นมีเสียงหนึ่งมาบอกข้าพเจ้าว่า :
'ตั้งแต่แท่นบูชานี้ได้รับการอภิเษก ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้อยู่เฝ้ามัน ' อย่างไรก็ตาม
เราสังเกตว่า
ถึงแม้พวกผู้นับถือลัทธิโอริเจนจะอาศัยอยู่ที่นั่นก่อนบรรดาบิดาแห่งคริสตจักรออร์โธดอกซ์
และจัดพิธีกรรมนอกรีตของพวกเขา แต่แท่นบูชา —
ซึ่งได้รับการอุทิศถวายแด่พระเจ้าโดยคริสตจักรออร์โธดอกซ์ตั้งแต่แรกเริ่ม —
ไม่เคยขาดการประทับอยู่ของทูตสวรรค์ของพระเจ้าเลย นอกจากนี้ ในหนังสือเดียวกันนี้ บทที่ 10
ยังกล่าวถึงอับบา บาร์นาบาส ผู้เป็นนักพรต ซึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำริมแม่น้ำจอร์แดน
และได้สร้างแท่นบูชาในถ้ำของเขาแล้วทำพิธีอุทิศไว้ ; หลังจากอยู่ที่นั่นหลายปี
เขาได้ย้ายไปยังลาวราที่รู้จักกันในชื่อพิร์เกีย
(เขาย้ายไปที่นั่นเนื่องจากอาการเจ็บปวยที่เท้า ซึ่งมีหนามติดอยู่ ทำให้เกิดแผลเปื่อยรุนแรง
และเท้าของเขากำลังเป็นหนอง) หลังจากที่เขาได้ออกจากถ้ำแล้ว
มีนักพรตคนหนึ่งที่ต้องการมาอาศัยอยู่ในถ้ำของเขา

---

[288] ปฐมกาล 28:17.

จึงเข้าไปและเห็นทูตสวรรค์ของพระเจ้ากำลังยืนอยู่ข้างแท่นบูชา นักพรตนั้นจึงถามทูตสวรรค์ว่า ‘ท่านมาทำอะไรที่นี่ ?’ ทูตสวรรค์ตอบว่า ‘ตั้งแต่สถานที่เหล่านี้ได้รับการอุทิศแล้ว พระเจ้าได้มอบหมายให้ข้าดูแล ’

สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่า แม้โบสถ์จะไม่มีเสียงร้องเพลงด้วยเหตุผลใดก็ตาม มันก็ยังคงมีพระคุณของพระเจ้าและการประทับอยู่ตลอดเวลาของทูตสวรรค์ผู้คุ้มครองมัน เป็นความจริงว่าโบสถ์ที่ไม่มีเสียงร้องเพลงอาจถูกเปรียบเทียบกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เรียบง่าย; แต่การมองมันเป็นเพียงสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เรียบง่ายนั้นไม่ใช่เรื่องที่ปราศจากบาป เพราะการเรียกมันว่ายุ้งฉางนั้นเป็นบาป เพราะนักบุญฮิปโพลิตุสข้างล่างได้เรียกโบสถ์ของพระเจ้าเมื่อถูกทึ้งให้ว่างเปล่าว่า ‘โรงนา’ แต่ท่านเพียงแต่เปรียบเทียบมันกับศาลเจ้าที่เรียบง่าย โดยใช้คำว่า : ‘โบสถ์ของพระเจ้า ’ ท่านกล่าวว่า ‘จะเหมือนศาลเจ้าที่เรียบง่าย ’ อย่างไรก็ตาม ผู้แตกแยกซึ่งเกลียดชังโบสถ์ของพระเจ้า ด้วยความมุ่งร้ายของพวกเขา จึงใช้คำนี้ไม่ใช่เพื่อเปรียบเทียบ แต่เพื่อยืนยันอย่างเด็ดขาด โดยเรียกโบสถ์เหล่านั้นว่า ‘โรงนา’ และกล่าวว่า : ‘โบสถ์คือโรงนา ’ และคงจะไม่แปลกนักหากพวกเขาจะเรียกโบสถ์ที่ไม่มีเสียงร้องเพลงว่า ‘โรงนา’; แต่สิ่งที่น่าประหลาดคือพวกเขาไม่รู้สึกอายเลย เพราะพวกเขาไม่เพียงแต่ไม่กลัวที่จะเรียกสถานที่นมัสการแบบเรียบง่าย ว่า ‘คอกม้า ’ แต่ยังเรียกทั้งคริสตจักรของพระเจ้า —ที่ซึ่งการถวายเกียรติแด่พระเจ้าทุกวันถูกปฏิบัติ การถวายเครื่องบูชาที่ไม่มีเลือดถูกจัดขึ้น และศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดของคริสตชนถูกจัดให้ — ว่า ‘คอกม้า ’; คริสตจักรเหล่านี้คือที่ที่พวกผู้แตกแยกเรียก ‘คอกม้า ’ มากที่สุด

อย่างไรก็ตาม เราทราบจากหนังสือของนักบุญโซฟโรนิอุสที่กล่าวถึงข้างต้นว่า แม้แท่นบูชาของพระเจ้า ซึ่งตั้งอยู่โดยไม่มีพิธีบูชาหรือการร้องเพลง ก็ยังมีความศักดิ์สิทธิ์และได้รับการคุ้มครองจากทูตสวรรค์อยู่ภายใน :

ยิ่งไปกว่านั้นคือโบสถ์ของพระเจ้าที่ตั้งอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ซึ่งไม่ว่างเปล่า แต่เต็มเปี่ยมไปด้วยการถวายเกียรติแด่พระเจ้าและการประกอบพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ทุกวัน ; โบสถ์เหล่านี้เต็มเปี่ยมด้วยพระคุณของพระเจ้า และไม่ใช่เพียงวิหารหรือคอกม้า แต่เป็นวิหารศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า , ที่พำนักของทูตสวรรค์ , ที่ชุมนุมของนักบุญ , ที่หลบภัยของผู้เชื่อ , สถานศักดิ์สิทธิ์สำหรับการรักษาโรคทางจิตวิญญาณ , บ้านของพระเจ้า และประตูสู่สวรรค์ .

เพราะผู้แตกแยกนั้นพูดเท็จเมื่อพวกเขาเรียกคริสตจักรของพระเจ้า ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ว่าเพียงเป็นวัดและโรงเก็บข้าวเท่านั้น

นอกจากนี้ :

พระคริสตจักรของพระเจ้าจึงกลายเป็นเพียงวัดธรรมดา เมื่อด้วยความอนุญาตของพระเจ้า ทั้งเมื่อการข่มเหงเกิดขึ้นกับพระคริสตจักรของพระเจ้า และแท่นบูชาของพระเจ้าถูกผู้ผิดศาสนาทำให้เสื่อมเสีย หรือเมื่อผู้รุกรานจากต่างประเทศทำลายและรื้อรังเมืองและหมู่บ้าน ; ในช่วงเวลาเช่นนั้น โบสถ์ของพระเจ้า ซึ่งถูกปล้นและทำลายจนย่อยยับ ก็กลายเป็นเพียงสถานที่นมัสการเท่านั้น ; แท้จริงแล้ว พวกมันยังกลายเป็นเหมือนคอกม้าหรือสถานที่เลี้ยงม้าอีกด้วย เพราะชาวอากาเรียนนำม้าของพวกเขาเข้ามาในคริสตจักรของพระเจ้า และทำให้มันถูกปนเปื้อนด้วยสิ่งสกปรกทุกชนิด ซึ่งทำให้คริสตชนรู้สึกเสียใจอย่างยิ่ง แล้วคำในบทสดุดีก็สำเร็จเป็นจริงว่า : ‘โอ พระเจ้า ชนชาติต่าง ๆ ได้เข้ามาในมรดกของพระองค์ ; พวกเขาได้ทำให้คริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ถูกปนเปื้อน ’[289] .

ข้อพิจารณาที่ 4

---

[289] สดุดี 78:1.

หรือว่าเวลาในรัฐรัสเซียได้มาถึงแล้วหรือไม่
ทีโบสถ์ในเมืองและหมู่บ้านจะถูกทำให้กลายเป็นเพียงศาลเจ้าและคอกม้า *?*
เราว่า ความร้างร้างของโบสถ์พระเจ้านั้น
มาจากผู้เบียงเบนความเชื่อทีข่มเหงและกดขีพระศาสนจักรของพระเจ้า
หรือจากการรุกรานของชนเผ่าต่างชาติทีมาทำลายล้างทุกสิงทุกอย่าง
ในรัฐรัสเซีย ตั้งแต่ต้นการรับบัพติศมาจนถึงปัจจุบัน
ไม่เคยมีพลังนอกรีตหรือการกบฏต่อคริสตจักรของพระเจ้าใดทีอาจเอาชนะความเชื่อออร์โธดอกซ์และทำ
ให้แท่นบูชาของพระเจ้าถูกทำให้เสือมเสีย ; ยกเว้นว่ามีความเชื่อผิดๆ
บางอย่างทีปรากฏขึนเล็กน้อย
โดยดูหมินโบสถ์ศักดิสิทธิและเรียกพวกมันว่าเพียงวัดและโรงเลียงสัตว์เท่านั้น ; เช่น
กลุ่มสตรีกอลนิกีจากพสคอฟ ซึงจะมีการกล่าวถึงเพิมเติมในส่วนต่อไป จากเมืองใหญ่โนฟโกโรด
มีชาวยิวกลุ่มใหม่ปรากฏตัวขึน —ทีปัจจุบันรู้จักกันในชือบรินยาน —
ซึงได้ดูหมินโบสถ์ของพระเจ้า และสอนให้ประชาชนไม่ไปโบสถ์เพือสวดมนต์
นอกจากนี ยังมีการรุกรานของรัฐรัสเซียโดยชนเผ่าต่างชาติด้วย : ในสมัยของบาตู ข่าน
และต่อมาชนเผ่าอากาเรียนได้รุกรานดินแดนรัสเซียซ้ำแล้วซ้ำเล่าและอย่างไม่คาดคิด ; เช่นเดียวกัน
ยังมีการรุกรานของชาวโปแลนด์เข้าสู่ราชอาณาจักรสทริกีโน และในช่วงเวลาต่อมา
ในช่วงเวลาอันเลวร้ายนันในรัสเซีย ณ สถานทีบางแห่ง โบสถ์ของพระเจ้า —
ซึงเพียงเป็นสถานทีบูชาและคอกม้า — ถูกทำลายและทำให้เสือมเสียศักดิศรีโดยชาวต่างชาติ
อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน ภายในรัฐรัสเซียใหญ่
ซึงได้รับการคุ้มครองจากความเมตตาของพระเจ้า
เรายังไม่ได้เห็นการทำลายล้างโบสถ์ของพระเจ้าเช่นนีจากการรุกรานของชาวต่างชาติ
แม้จะได้ยินข่าวสงครามอยู่บ้าง ; มีเพียงพระเจ้าเท่านันทีทรงทราบว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร
อย่างไรก็ตาม หากด้วยความอนุญาตของพระเจ้า — เนืองจากบาปของเรา —
สิงเช่นนีอาจเกิดขึนแม้ในปัจจุบันนี ก็ไม่ใช่ว่าโบสถ์ทุกแห่งทุกทีจะว่างเปล่า
หรือจะเกิดขึนตลอดเวลา แต่จะเกิดขึนเพียงในบางสถานทีและบางช่วงเวลาเท่านั้น
เช่นเดียวกับเมฆพายุทีมาพร้อมกับเสียงฟ้าร้องและแสงฟ้าแลบ
ซึงผ่านไปในบางช่วงเวลาและบางสถานที
ขอให้พระเจ้าทรงคุ้มครองโบสถ์อันศักดิสิทธิของพระองค์ทุกแห่งให้พ้นจากความพินาศทังปวง
แต่เนืองจากพวกผู้แตกแยกไม่กล่าวถึงการร้างเปล่าของคริสตจักรของพระเจ้า
ซึงบางครังเกิดขึน —ไม่ว่าจะเป็นจากความรุนแรงของพวกนอกรีตหรือการรุกรานจากต่างชาติ —
แต่กลับประดิษฐ์ความชั่วร้ายอืน ๆ ขึนมาด้วยความมุ่งร้ายของตนเอง
โดยเรียกคริสตจักรของพระเจ้า —ซึงไม่ได้ร้างเปล่า แต่เต็มไปด้วยการสรรเสริญพระเจ้า —
ว่าเป็นเพียงวิหารและคอกม้าเท่านั้น ดังนั้น เป็นหน้าทีของเรา
ในการหักล้างความชั่วร้ายของพวกเขา
ต้องแสดงให้เห็นก่อนถึงความรุนแรงของการข่มเหงทีคริสตจักรของพระเจ้าต้องเผชิญ
และในขณะเดียวกันก็ต้องตอบโต้คำหมินประมาทของพวกเขาด้วย
คริสตจักรของพระเจ้า ซึงกระจายอยู่ทัวโลก ต้องทนทุกข์จากการข่มเหงในลักษณะพิเศษ :
บางครังเกิดขึนเพียงในบางส่วนของคริสตจักร บางครังก็เกิดขึนทัวทังคริสตจักร
พระศาสนจักรต้องทนทุกข์จากการข่มเหงในบางส่วน เมือในประเทศหนึงถูกข่มเหง
ในขณะทีอีกประเทศหนึงยังคงสงบสุข ; ในราชอาณาจักรหนึงถูกกดขี ถูกทำร้าย และถูกลดจำนวนลง
ในขณะทีอีกราชอาณาจักรหนึงเจริญรุ่งเรืองอย่างเสรี และ เพิมจำนวนขึน
นีคือสถานการณ์ในปัจจุบัน : คริสตจักรของพระเจ้าถูกข่มเหงในดินแดนกรีก ถูกกดขีโดยชาวตุรกี
ในขณะทีในดินแดนรัสเซีย ขอบคุณพระเจ้า ! ยังไม่ถูกข่มเหง

อย่างไรก็ตาม คริสตจักรทั้งหมดได้ประสบกับการข่มเหงในช่วงต้นยุคสมัย
ในยุคของอัครสาวกและหลังจากนั้น จนถึงยุคที่จักรพรรดิคอนสแตนตินได้รับแสงสว่าง
เป็นเวลาประมาณสามร้อยปี ; เพราะในเวลานั้นทั่วทั้งโลก คริสตจักรของพระคริสต์ถูกข่มเหง ถูกกดขี่
ถูกใส่ร้าย และถูกเปื้อนด้วยเลือดของมรณสักขีจำนวนมาก ทั้งในตะวันออกและตะวันตก
ทั้งในเหนือและใต้ คริสตจักรทั้งโลกจะต้องเผชิญกับการข่มเหงเช่นนี้อีกครั้งหนึ่ง ณ วันสิ้นโลก
ในยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์ ; เพราะทั่วทั้งโลก
คริสตชนที่แท้จริงจะถูกข่มเหงและถูกสังหารโดยผู้บูชาปฏิปักษ์พระคริสต์
และคริสตจักรของพระเจ้าจะถูกทำลายล้าง : แต่ในยุคปัจจุบันนี้ — แม้จะเรียกว่ายุคสุดท้าย —
ยังไม่มีการข่มเหงเช่นนั้นต่อคริสตจักรของพระเจ้าทั้งมวลทั่วทั้งจักรวาล ยกเว้นเพียงบางส่วน
ในประเทศบางแห่ง (เช่น กรีซ) เพราะเวลาที่ปฏิปักษ์พระคริสต์จะมาจริง ๆ ยังไม่มาถึง

แต่สำหรับกลุ่มผู้แตกแยก ที่อ้างว่าการมาของปฏิปักษ์พระคริสต์อยู่ใกล้แล้ว
และที่เรียกคริสตจักรของพระเจ้า —ซึ่งยังไม่ถูกทำลาย —ว่าเป็นเพียงวัดและคอกสัตว์
และที่อ้างคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสเป็นหลักฐานสำหรับคำหมิ่นประมาทอันเท็จของตนเอง
ข้าพเจ้าขอตอบว่า :

ความหมายที่แท้จริงของคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตุส
คือว่าจะมีช่วงเวลาหนึ่งที่ในเมืองและหมู่บ้านต่างๆ โบสถ์ของพระเจ้าจะกลายเป็นที่รกร้าง
เหมือนเพียงวิหารธรรมดา ที่ไม่มีการประกอบพิธีกรรมและไม่มีการถวายเครื่องบูชา ;
นักบุญเอฟเรมก็ได้ทำนายเรื่องนี้ไว้เช่นกัน แต่ท่านผู้ตีความคำสอนของบรินอย่างผิดเพี้ยน
ซึ่งตีความคำพูดของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์อย่างผิดไป
กำลังโกหกและทรยศต่อความเชื่อของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น
ที่ท่านพึงพาและเผยแพร่คำสอนของพวกเขา ;
เพราะท่านเหล่านั้นได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาว่า
การมาของปฏิปักษ์พระคริสต์จะรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส
ตามที่ท่านเหล่านั้นได้เปิดเผยไว้ตั้งแต่แรก ; แต่พวกท่านกลับพูดขัดแย้งกับพวกเขา
โดยอ้างว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ไม่สามารถรับรู้ได้ในความหมายทางกายภาพ แต่เพียงในจิตใจเท่านั้น
และพวกท่านยังประกาศว่าเขาได้มาแล้วและกำลังครองราชย์ในมอสโก
พระบิดาศักดิ์สิทธิ์ฮิปโพลิตัสและเอฟเรมกล่าวว่า ในยุคสมัยของผู้ต่อต้านพระคริสต์ที่แท้จริง
โบสถ์ของพระเจ้าจะถูกทิ้งร้างและกลายเป็นเพียงอาคารเท่านั้น ; แต่ท่านกลับกล่าวว่า แม้ในขณะนี้
(แม้ว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ยังไม่ได้มาในรูปกาย)
โบสถ์ของพระเจ้าก็เหมือนเพียงสถานที่สักการะเท่านั้น ดังนั้น จงตัดสินด้วยตัวท่านเองว่า
ควรเชื่อใครดีกว่า : บิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ผู้กล่าวความจริง
หรือท่านผู้โกหกและต่อต้านความจริงดังผู้ต่อต้านหอก ?
เพราะแม้ท่านจะเห็นว่าโบสถ์ของพระเจ้าไม่ได้ว่างเปล่า ไม่ใช่เพียงวิหาร หรือคอกม้า
แต่เป็นวิหารของพระเจ้า ที่เต็มไปด้วยการสรรเสริญพระเจ้า
และภายในนั้นย่อมมีเครื่องบูชาที่ไม่มีเลือดอยู่เสมอ :
แต่ท่านก็ยังไม่หยุดเรียกมันว่าเพียงวิหารและคอกม้า และท่านก็เห็น แต่ท่านกลับพูดเท็จ
ไม่เชื่อในสิ่งที่ตาท่านเห็นเอง เพราะความชั่วร้ายของท่านได้ทำให้ท่านตาบอด จนแม้ท่านจะเห็น
แต่ท่านก็ไม่เห็น และแม้ท่านจะได้ยิน แต่ท่านก็ไม่เข้าใจ
และด้วยความชั่วร้ายที่ผิดหลักคำสอนของท่าน ท่านจะพินาศไป

แต่เราบอกว่า แม้จะเป็นวันสุดท้าย และแม้ปลายยุคจะใกล้เข้ามาแล้ว
แต่เวลาแห่งการสิ้นสุดยุคสุดท้ายยังไม่ได้มาถึงสำหรับเรา
เว้นแต่ว่ามีสัญญาณบางอย่างที่บ่งชี้ถึงมันได้ปรากฏขึ้นแล้ว
ซึ่งเห็นได้ชัดจากพระวจนะของพระเจ้าเอง ในพระวรสารมัทธิว ตอนต้นบทที่ 98:

ขณะทีพระองค์ประทับนังอยู่บนภูเขาแห่งมะกอกเทศ เหล่าสาวกได้มาหาพระองค์เป็นการส่วนตัว
และกล่าวว่า 'ขอพระองค์ทรงบอกเราเถิด สิงเหล่านีจะเกิดขึนเมือใด ?
และเครืองหมายแห่งการเสด็จมาของพระองค์และแห่งการสินสุดยุคสมัยจะเป็นอย่างไร ?'
และพระเยซูทรงตอบและตรัสกับพวกเขาว่า : 'จงระวังอย่าให้ใครนำท่านหลงทาง
เพราะจะมีหลายคนมาในนามของเรา โดยกล่าวว่า "เราคือพระคริสต์ " และพวกเขาจะนำคนจำนวนมากให้หลงทาง '
ท่านจะได้ยินเรืองสงครามและข่าวลือเกียวกับสงคราม ; อย่าให้ใจท่านหวันไหว ;
เพราะสิงเหล่านีทังหมดต้องเกิดขึน แต่ยังไม่ถึงวันสุดท้าย [290] ในพระวรสารมาระโก ตอนต้นของข้อ
58: 'จะมีคนมากมายมาในนามของเรา และกล่าวว่า "เราคือพระคริสต์ " และพวกเขาจะนำคนจำนวนมากให้หลงทาง '
แต่เมือท่านได้ยินเรืองสงครามและข่าวลือเกียวกับสงคราม อย่ากลัวเลย
เพราะสิงเหล่านีต้องเกิดขึน แต่ปลายทางยังไม่มาถึง [291] ในพระวรสารลูกา ตอนต้นบท 105:
'จงระวังอย่าให้ถูกนำให้หลงทาง เพราะจะมีหลายคนมาในนามของเรา โดยกล่าวว่า "เราคือพระองค์นัน " และ
"เวลาใกล้แล้ว " อย่าตามพวกเขาไป ' เมือท่านได้ยินเรืองสงครามและความวุ่นวาย อย่ากลัวเลย
เพราะสิงเหล่านีต้องเกิดขึนก่อน แต่ยังไม่ถึงจุดจบ [292] จงฟังคำเหล่านีของพระเจ้า :
สงครามและความวุ่นวายต้องเกิดขึนก่อน แต่นันไม่ใช่จุดจบ ไม่ใช่จุดจบ ยังไม่ถึงจุดจบ
เพราะสงครามและความวุ่นวายมีอยู่แล้ว และมันมีอยู่ก่อนเราแล้ว ; แต่จุดจบทีแท้จริงยังไม่มาถึง ;
นันไม่ใช่จุดจบ ; วันเหล่านันยังไม่มาถึง
ซึงคริสตจักรของพระเจ้าทัวโลกจะถูกข่มเหงและถูกทำลาย
เพราะปฏิปักษ์พระคริสต์ยังไม่มาในเนือหนัง ตามทีได้ทำนายไว้ และศาสนาคริสต์
ซึงได้รับการรักษาไว้ด้วยความเมตตาของพระเจ้า ยังไม่ถูกทำลาย
เพราะเพียงเมือนันเท่านันทีคริสตจักรของพระเจ้าจะว่างเปล่า
เมือผู้ต่อต้านพระคริสต์มาและทำลายศาสนาคริสต์ ; เพราะเขาจะฆ่าผู้ทีไม่อานุภาพต่อเขา
ส่วนคนอืนๆ จะต้องหนีไปยังภูเขา ทะเลทราย และถ้ำ ; และยังมีคนอืนๆ
ทีได้เห็นปาฏิหาริย์ของปฏิคริสต์ จะถูกล่อลวงและเข้าร่วมกับเขา : เมือนัน
คริสตจักรของพระเจ้าจะถูกทำลาย และใน จะถูกเปลียนเป็นเพียงวัดและคอกสัตว์เท่านัน แต่ในขณะนี
ด้วยพระคุณของพระคริสต์ โบสถ์ศักดิสิทธิของพระองค์ในรัฐรัสเซียยังไม่ถูกทิงร้าง
และยังไม่ถูกเปลียนเป็นเพียงโรงเก็บข้าว ; พิธีกรรมยังคงจัดขึนในนัน
การถวายเครืองบูชาทีไม่มีเลือดยังคงดำเนินไป
และศีลศักดิสิทธิทังหมดของคริสต์ศาสนายังคงปฏิบัติโดยไม่มีการเปลียนแปลง ;
ไม่มีใครลบชือพระคริสต์ออกจากดินแดนรัสเซีย ไม่มีใครข่มเหงหรือทรมานชาวรัสเซียเพราะพระคริสต์
ไม่มีใครห้ามการประกอบพิธีในโบสถ์ ไม่มีใครขัดขวางการประกอบพิธีศีลศักดิสิทธิของคริสต์ ;
ความเชือคริสต์ยังคงเจริญรุ่งเรืองในรัฐรัสเซียนี และพระคริสต์ พระเจ้าทีแท้จริงของเรา
ได้รับการถวายเกียรติ และพระนามอันศักดิสิทธิทีสุดของพระองค์ได้รับการเคารพในหมู่คริสต์ชน
และพระวจนะของพระเจ้าถูกประกาศอย่างไม่ถูกขัดขวางในทุกคริสตจักร
และนักบุญฮิปโพลิตัสได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า :
เมือผู้ต่อต้านพระคริสต์ขึนครองบัลลังก์ตามสิทธิอันชอบธรรมของพระองค์แล้ว
โบสถ์ของพระเจ้าจะร้องไห้ด้วยความโศกเศร้าอย่างยิง
เพราะในนันจะไม่มีการถวายเครืองบูชาหรือใช้กระถางธูปอีกต่อไป
และจะไม่มีการประกอบพิธีกรรมใดทีพระเจ้าทรงพอพระทัย ;
แล้วโบสถ์ศักดิสิทธิเหล่านันจะกลายเป็นเหมือนคลังเก็บผลไม้

---

[290] มัทธิว 24:3, 4 และต่อไป .

[291] มาระโก 13:6 และ 7.

[292] ลูกา 21:8 และ 9.

และพระกายและพระโลหิตอันล้ำค่าของพระคริสต์จะไม่ปรากฏในวันเหล่านั้น (ของปฏิคริสต์); พิธีกรรมจะหยุดลง และการอ่านพระคัมภีร์จะไม่ได้ยิน [293] นี่คือคำกล่าวของฮิปโพลิตัส จนถึงตรงนี้ เช่นเดียวกัน นักบุญเอฟเรมกล่าวว่า สิ่งทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นในวันของปฏิปักษ์พระคริสต์ และไม่ใช่ก่อนการมาของปฏิปักษ์พระคริสต์ : เพราะเมื่อเขาปรากฏตัว เขาจะเริ่มทำลายโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์และเปลี่ยนพวกมันให้กลายเป็นเพียงศาลเจ้าเท่านั้น ; จนกว่าเขาจะปรากฏตัว เวลานั้นยังไม่มาถึงที่ในเมืองและหมู่บ้านทั่วโลก โบสถ์ของพระเจ้าจะว่างเปล่า กลายเป็นเพียงศาลเจ้าและคอกม้า [294] .

ดังนั้น ความเท็จของพวกนอกรีต Brynski จึงถูกเปิดเผยอย่างชัดเจนแล้ว ; พวกเขากล่าวอ้างว่าเวลาแห่งความรกร้างของคริสตจักรและการเปลี่ยนมันให้กลายเป็นเพียงสถานที่สักการะและโรงเก็บสัตว์นั้นได้มาถึงแล้ว เว้นแต่ว่าในความบ้าคลั่งของพวกเขา พวกเขาจะจินตนาการว่า : เพราะสำหรับเรา โบสถ์ของพระเจ้าเปรียบเสมือนสวนเอเดนและสวรรค์บนโลก ; ขณะที่เรายืนอยู่ด้วยร่างกายนี้ เราจินตนาการว่าตัวเองกำลังยืนอยู่ในสวรรค์ด้วยจิตใจ และหัวใจของเราถูกยกขึ้นสู่พระเจ้าของเรา

ข้อพิจารณาที่ 5

ในวันสุดท้ายเหล่านี้ มีผู้เลี้ยงแกะบางคนที่กำลังกลายเป็นหมาป่าหรือไม่ ?

และคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสนี้ — ‘ผู้เลี้ยงแกะจะกลายเป็นเหมือนหมาป่า ’ — เป็นความจริง ; เพราะในสมัยที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ท่านได้มองเห็นอนาคตและทำนายเกี่ยวกับยุคสมัยที่จะมาถึงหลังจากท่าน : และคำพูดของท่านได้เป็นจริงแล้วเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางกลุ่ม แม้ไม่ใช่ทั้งหมด ; และตอนนี้คำพูดเหล่านั้นกำลังเป็นจริงเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางกลุ่ม แม้ไม่ใช่ทั้งหมด ; และในอนาคตคำพูดเหล่านั้นจะเป็นจริงเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางกลุ่ม แม้ไม่ใช่ทั้งหมด

คำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสได้เป็นจริงแล้วเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางคนที่คล้ายหมาป่า ; เพราะในช่วงชีวิตของท่าน มีพระสังฆราชและพระสงฆ์ผู้นับถือลัทธิผิดมากมาย : ยูโดคิอุส (Eudoxius) ผู้เป็นพระสังฆราชอาริอานแห่งคอนสแตนติโนเปิล , มาเซโดนิอุส (Macedonius) ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล ผู้ต่อสู้กับวิญญาณชั่ว และผู้อื่นในสังฆมณฑลต่าง ๆ ล้วนเป็นพระสังฆราชและพระสงฆ์ : บางคนเป็นผู้นับถือลัทธิยูทิเชียน บางคนเป็นผู้นับถือลัทธิดิโอสคอร์เรียนิสต์ และผู้อื่นในคณะสงฆ์ที่ถือความเห็นนอกรีต : ผู้เลี้ยงแกะเหล่านี้คือหมาป่า

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น ก็มีผู้เลี้ยงแกะที่เคร่งครัดในความเชื่อด้วย ; และนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ เช่น นักบุญนิโคลัสผู้สารภาพ นักบุญสปิริดอน และท่านอื่น ๆ ที่ส่องแสงดั่งแสงสว่างในโลก —ผู้เลี้ยงแกะเหล่านี้ไม่ใช่หมาป่า แต่เป็นผู้เลี้ยงแกะที่แท้จริง ที่ยอมสละชีวิตเพื่อฝูงแกะของตน

แม้ในปัจจุบันนี้ คำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสก็กำลังเป็นจริงเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางคนที่คล้ายหมาป่า แล้วพวกเขาคือใคร ? จงระวังผู้ที่ละเลยฝูงแกะที่ได้รับการมอบหมายให้ดูแล หรือผู้ที่ด้วยตัวอย่างชีวิตชั่วร้ายและเสื่อมทรามของตนเอง นำฝูงแกะให้หลงทาง หรือผู้ที่จงใจสอนความชั่ว และด้วยเหตุนี้จึงมีความผิดในการทำลายฝูงแกะของตน ; หรือผู้ที่ปฏิบัติความนอกรีตและแยกตัวออกจากคริสตจักรของพระคริสต์ นำผู้อื่นเข้าสู่ความนอกรีต เช่นเดียวกับผู้นำการแตกแยกในอดีต ได้แก่ คาปิโต , อาบาคุม , ลาซารัส , นิกิตาผู้เสแสร้ง และผู้อื่นที่ร่วมด้วย และแม้ในปัจจุบันนี้ยังมีคนเช่นนี้อยู่มากมาย ;

---

[293] หน้า 123, ด้านหลัง .

[294] สดุดี 106, หน้า 272, ด้านหลัง .

บางคนในจำนวนนั้น ซึ่งเป็นนักบวช
ได้ทิ้งโบสถ์และบ้านของตนเองไปอยู่ที่บ้านของผู้ก่อการแตกแยก ส่วนคนอื่นๆ
แม้จะอาศัยอยู่ในโบสถ์ของตนเองและอ้างอย่างหน้าซื่อใจคดว่าเป็นผู้นับถือความเชื่อที่ถูกต้อง
แต่กลับสมคบคิดกับผู้ก่อการแตกแยกและเห็นพ้องกับพวกเขา
รวมทั้งซ่อนเร้นและให้ที่พักพิงแก่ผู้มาวัดของพวกเขา , ที่ถูกกลุ่มผู้แตกแยกชักจูงให้หลงทาง
พวกเขากลับให้ที่พักพิงและสนับสนุนพวกเขา ; ผู้เลี้ยงแกะเหล่านี้คือหมาป่าที่แท้จริง
ซึ่งฉีกกัดฝูงแกะของพระคริสต์และกลืนกินวิญญาณของแกะพระคริสต์
อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกคนที่เป็นผู้ดูแลในเมืองและหมู่บ้านจะเป็นเช่นนี้ ;
ไม่ใช่ทุกคนที่ประมาท ไม่ใช่ทุกคนที่นำผู้อื่นให้หลงทาง ไม่ใช่ทุกคนที่สอนความชั่ว
ไม่ใช่ทุกคนที่เป็นผู้นอกรีต ; แต่ส่วนใหญ่เป็นผู้นำที่แท้จริง
ผู้ที่ห่วงใยการรอดพ้นของวิญญาณมนุษย์
ผู้เป็นแบบอย่างทั้งด้วยคำพูดและการกระทำของชีวิตที่มีคุณธรรม
ผู้รักษาความเชื่อที่บริสุทธิ์โดยไม่มีมลทิน ผู้ไม่ประนีประนอมกับผู้เบี่ยงเบน
แต่กลับตัดพวกเขาออก —เหมือนแขนขาที่เน่าเปื่อย —จากร่างกายของพระศาสนจักร
ผู้นำเหล่านี้ไม่ใช่หมาป่า แต่เป็นผู้นำที่แท้จริง
เช่นเดียวกัน คำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสจะเป็นจริงในวันข้างหน้า :
ว่าจะมีผู้นำเหมือนหมาป่า แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ; เพราะแม้ในวันของปฏิคริสต์เอง
ก็เช่นเดียวกับที่ประชาชนทั่วไปบางคนจะถูกหลอกลวง นักบวชบางคนก็เช่นกัน
บางคนจะถูกชักจูงให้หลงทางและติดตามผู้ต่อต้านพระคริสต์ ในขณะที่คนอื่นๆ
จะไม่ถูกชักจูงให้หลงทาง แต่จะยืนหยัดต่อต้านเขา
โดยให้คำเตือนและเสริมสร้างผู้อื่นในความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ :
เพราะบรรดาผู้รับศีลศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกชักจูงให้หลงทางและเข้าร่วมกับผู้ต่อต้านพระคริสต์
ผู้เลี้ยงแกะเหล่านั้นจะเป็นหมาป่า ; แต่ผู้ที่ยืนหยัดเพื่อพระคริสต์จนถึงขั้นต้องหลั่งเลือด
จะพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นผู้เลี้ยงแกะที่แท้จริง
ผู้ที่ยืนหยัดในพระนามพระคริสต์และพระสงฆ์ผู้พลีชีพ —ซึ่งนักบุญฮิปโพลิตัสได้กล่าวไว้ว่า :
‘ผู้ใดที่ยืนหยัดต่อต้านผู้ทรมานในเวลานั้น ย่อมเป็นผู้มีบุญ
เพราะพวกเขาจะปรากฏตัวยิ่งใหญ่กว่า มีเกียรติยศมากกว่า
และได้รับการยกย่องสูงกว่าผู้พลีชีพคนแรก ’;
เพราะในขณะที่ผู้พลีชีพกลุ่มแรกได้เอาชนะผู้รับใช้ของปฏิคริสต์
แต่กลุ่มนี้จะโค่นล้มบุตรแห่งความพินาศเอง และได้รับชัยชนะ [295] .
จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของฮิปโพลิตัส
เพราะคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัสเกี่ยวกับผู้เลี้ยงแกะบางกลุ่ม (ไม่ใช่ทั้งหมด)
ที่เหมือนหมาป่านั้นเป็นความจริง แต่ผู้สอนผิดและผู้นอกรีตจากบริน
ซึ่งเรียกนักบวชทั้งหมดว่า ‘หมาป่า ’ นั้น กำลังโกหกในฐานะลูกของบิดาแห่งความเท็จ คือมาร ;
เพราะหากตามคำพูดที่หมิ่นประมาทของพวกเขา นักบวชทั้งหมดเป็นหมาป่าแล้ว
ก็จะไม่เหลือแกะของพระคริสต์ในโลกนี้เลย และพระคริสต์ก็จะไม่มีพระศาสนจักรของพระองค์บนโลกนี้
ซึ่งพระองค์เป็นศีรษะของพระศาสนจักรนั้น ; และศีรษะนั้นก็จะไม่มีสมาชิก
ไม่มีร่างกายของพระศาสนจักรของพระองค์ —ส่วนสำคัญที่สุด คือนักบวช —
ที่ถูกเปลี่ยนเป็นหมาป่าแล้ว แต่สิ่งนี้ไม่เป็นเช่นนั้น และจะไม่มีวันเป็นเช่นนั้นเลย ;
เพราะจนกระทั่งสิ้นยุค ทั้งฝูงแกะของพระคริสต์และผู้เลี้ยงฝูงแกะของพระคริสต์จะยังคงอยู่
แม้จะมีหลายคนตกหล่นและถูกแยกออกจากข้าวสาลีเหมือนแกลบ ; แต่ไม่ใช่ทุกคน : แกลบจะถูกลมพัดไป

---

[295] หน้า 132, ด้านหลัง

แต่ข้าวสาลีจะยังคงอยู่บนลานนวดข้าว ; เช่นเดียวกับในสมัยของพระคริสต์ :
ศิษย์ของพระองค์หลายคนได้หันหลังกลับและไม่เดินตามพระองค์อีกต่อไป
พระเยซูจึงตรัสกับอัครสาวกสิบสองคนว่า 'ท่านทั้งหลายก็ต้องการจะไปหรือไม่ ?' ซีโมน
เปโตรจึงทูลตอบว่า 'พระเจ้าข้า เราจะไปหาใครได้เล่า ? พระองค์มีถ้อยคำแห่งชีวิตนิรันดร์ life[296] '

ข้อพิจารณาที 6

พระเจ้าจะหันหน้าหนีจากผู้เชือ ทั้งในเมืองและในหมู่บ้าน
เพราะยุคสุดท้ายและยุคแห่งความทุกข์ยากทีกำลังจะมาถึงหรือไม่ ?

เพือเข้าใจเรืองนีให้ชัดเจนยิงขึน ให้เราพิจารณาก่อนถึงแนวคิดเรือง 'เวลา':
'เวลาแห่งความทุกข์ยาก ' หมายถึงอะไร และมันจะเกิดขึนเมือใด ?

เราต้องเข้าใจ 'เวลาแห่งความโกรธ ' ในสองทางทีต่างกัน :

"ช่วงเวลาทีรุนแรง " ครังแรก คือช่วงเวลาทีก่อสงครามต่อต้านพระคริสต์พระเจ้าเอง
และต่อต้านพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิของพระองค์
ซึงได้รับการไถ่บาปด้วยพระโลหิตอันล้าค่าของพระองค์

"ช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยาก " ครังทีสอง คือช่วงเวลาทีก่อสงครามไม่ใช่ต่อพระเจ้าเอง
แต่ต่อมนุษย์เท่านัน ; แต่ไม่ใช่ว่าจะไม่ก่อให้เกิดความโกรธของพระเจ้า
เพราะมันขัดต่อพระบัญญัติของพระเจ้าทีห้ามไม่ให้เราทำร้ายเพือนบ้าน

ช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากครังแรกจะเกลียดชังพระนามของพระเยซูคริสต์
และจะข่มเหงคริสตจักรอันศักดิสิทธิของพระองค์ รวมทังทรมานและฆ่าผู้ทีเชือในพระคริสต์ ;
เกียวกับช่วงเวลานี พระคริสต์ได้ทรงพยากรณ์ไว้ว่า : 'ก่อนทุกสิงนี
พวกเขาจะจับตัวท่านและข่มเหงท่าน ส่งท่านไปยังสภาและคุก
และนำท่านไปต่อหน้ากษัตริย์และผู้ว่าราชการเพือเห็นแก่พระนามของเรา ;
และท่านจะถูกทุกคนเกลียดชังเพือเห็นแก่พระนามของเรา ' ([297]); และอีกครัง :
'พวกเขาจะส่งท่านไปยังความทุกข์ยากและประหารชีวิตท่าน ' ([298]).

อย่างไรก็ตาม ยุคสมัยอีกช่วงหนึงคือยุคแห่งการข่มเหงอย่างรุนแรง ไม่ใช่เพือพระคริสต์
แต่เพือผลประโยชน์ทางโลก ; เพราะทุกคนต่างแสวงหาผลประโยชน์ของตนเอง
และปรารถนาทีจะได้รับการยกย่อง นับถือ มีอำนาจ และรำรวยมากกว่าผู้อืน ; ด้วยเหตุนี
ชาติจึงลุกขึนต่อต้านชาติ และราชอาณาจักรต่อต้านราชอาณาจักร
และความขัดแย้งภายในประเทศจึงเกิดขึน ในช่วงเวลาอืนนัน ประชาชนต้องเผชิญกับความยากลำบาก
การกดขีผู้ยากจน การข่มเหงผู้บริสุทธิ และมีการกระทำผิดมากมาย เช่น การลักขโมย การปล้นสะดม
ความรุนแรง และความอยุติธรรม ; ด้วยเหตุนี ช่วงเวลาเช่นนีจึงเป็นช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยาก

ยุคแรกแห่งยุคสมัยอันโหดร้ายเหล่านี
ซึงลุกขึนต่อต้านพระคริสต์พระเจ้าและคริสตจักรของพระคริสต์
ได้เกิดขึนแล้วในสมัยของผู้กดขีทีโหดร้ายในอดีต ได้แก่ ดิโอคลีเชียน , แม็กซิมิอัน
และผู้อืน ๆ; และสิงนีจะเกิดขึนซ้ำอีกในสมัยของปฏิคริสต์
ผู้ทีจะมาในเนือหนังอย่างแท้จริง
(และไม่ใช่เพียงในความหมายทางจิตวิญญาณอย่างทีชาวบรินีอ้าง) จากนัน
ชือของพระคริสต์พระเจ้าจะถูกเกลียดชังอีกครัง คริสตจักรของพระองค์จะถูกข่มเหง
และผู้เชือจะถูกสังหาร ; แต่ในปัจจุบันนี เวลานันยังไม่ได้มาถึงเรา
ยกเว้นในดินแดนคริสเตียนทีถูกชาวอาการีเข้ายึดครอง และในรัฐรัสเซีย ด้วยพระคุณของพระเจ้า

---

[296] ยอห์น 6:69 และต่อไป

[297] ลูกา 21:12 และ 17.

[298] มัทธิว 24:9.

ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ยังไม่ถูกข่มเหง ; ไม่มีใครทรมานหรือฆ่าคนเพื่อพระคริสต์
และไม่มีใครบังคับให้ใครละทิ้งพระคริสต์
แต่เราทุกคนต่างร่วมใจกันถวายเกียรติแด่พระคริสต์พระเจ้าของเรา
ผู้ทรงครองราชย์นิรันดร์ร่วมกับพระบิดาและพระวิญญาณบริสุทธิ์
แต่ยังมียุคสมัยที่โหดร้ายอีกยุคหนึ่ง
ซึ่งลุกขึ้นต่อต้านเพื่อนบ้านโดยไม่เคารพพระบัญญัติของพระเจ้า
ก่อให้เกิดความขัดแย้งในหมู่ประชาชน หาข้ออ้างเพื่อทะเลาะวิวาท ก่อความทุกข์ยากแก่ประชาชน
กดขี่ผู้ยากจน ทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องทุกข์ใจ ปล้นสะดม ลักพาตัว และกระทำการอธรรมและความรุนแรง ;
ยุคสมัยที่โหดร้ายนั้นคือปัจจุบันนี้เอง , อย่างที่เราเห็น มันได้มาถึงเราแล้ว
และนี่ไม่ใช่เรื่องน่าประหลาดใจ : เพราะ (ตามคำพูดของพระคริสต์)
เป็นเรื่องที่สมควรที่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นก่อน แต่ไม่ใช่จุดจบเอง [299] .

ที่นี่ เราจะหันมาพิจารณาคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตัส
นักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวในคำปราศรัยที่กล่าวถึงข้างต้นว่า :
ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านควรตระหนักว่ายุคสมัยและวันเวลาจะรุนแรงเพียงใด [300] .

จากคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตุสนี้ พวกผู้นับถือศาสนาผิดของบริน
ได้ใช้การแต่งเรื่องขึ้นเองเพื่อเปรียบเทียบกับยุคปัจจุบันในเรื่องที่นักบุญฮิปโพลิตุสไม่ได้เ
ขียนไว้ เพราะพวกเขากล่าวว่า : 'ในเมืองและหมู่บ้าน ยุคสมัยนี้รุนแรงแล้ว
เพราะพระเจ้าได้หันหน้าหนีจากเมืองและหมู่บ้าน
และไม่มีความรอดใดเหลืออยู่ในเมืองและหมู่บ้านอีกแล้ว '

อย่างไรก็ตาม เราในฐานะผู้เชื่อ หลังจากได้ทำการสอบสวนเรื่องนี้อย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว
จะพิจารณาถึง 'ยุคแห่งความทุกข์ยากครั้งใหญ่ ' ครั้งแรกนั้น
เมื่อมีการทำสงครามต่อต้านพระคริสต์พระเจ้าเองและพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
พระเจ้าได้หันพระพักตร์ของพระองค์ออกจากเมืองและหมู่บ้านในครั้งนั้นหรือไม่ — นั่นคือ
จากผู้เชื่อที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านเหล่านั้น ?
หากพระองค์ได้หันหน้าไปจากผู้เชื่อในตอนนั้น
แน่นอนว่าพระองค์ก็หันหน้าไปจากเราในปัจจุบันนี้ด้วย ;
แต่หากพระองค์ไม่ได้หันหน้าไปจากผู้เชื่อในตอนนั้น
แน่นอนว่าพระองค์ก็ไม่ได้หันหน้าไปจากเราในปัจจุบันนี้เช่นกัน

ส่วนคริสตจักรยุคแรกเริ่มของพระคริสต์ —ยุคสมัยนั้นรุนแรงเพียงใด
ด้วยการข่มเหงผู้เชื่อในพระคริสต์ —ใครจะไม่รู้เรื่องนี้ ? ใครที่ไม่รู้เรื่องนี้
ให้อ่านหนังสือกิจการของอัครทูตและบันทึกการทนทุกข์ทรมานของบรรดาผู้พลีชีพ แล้วจะได้รู้
ในยุคสมัยอันน่าสะพรึงกลัวนั้น หลายคนคงจะพูดตามคำของบรินสกีว่า
พระเจ้าได้หันพระพักตร์ไปจากผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน
เพราะพวกเขาไม่ได้หนีเข้าไปในถ้ำนรกันดาร แต่ความจริงแล้วไม่ใช่เช่นนั้น
ให้เราพิจารณาการเป็นมรณสักขีของนักบุญสตีเฟน ผู้เป็นผู้ช่วยแรกในกรุงเยรูซาเล็ม :
ในขณะที่เขาถูกชาวยิวขว้างหิน เขาเห็นสวรรค์เปิดออก
และพระคริสต์ผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงยืนอยู่ในสวรรค์ที่เปิดออกนั้น
ทรงมองดูการเป็นมรณสักขีของเขา [301] ดังนั้น
พระองค์จึงทรงมองดูผู้รับใช้ของพระองค์ในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากนั้น

---

[299] ลูกา 21:9.

[300] หน้า 133.

[301] กิจการ 7:55 และ 50.

ขณะทีเขาทนทุกข์ในกรุงเยรูซาเล็ม ; และในขณะทีพระองค์กำลังมองดูเขา
พระองค์ก็มองดูเมืองเยรูซาเล็มทีเต็มไปด้วยความชั่วร้ายด้วย ;
เมืองทีขว้างก้อนหินใส่ผู้เผยพระวจนะและส่งพระบุตรของพระเจ้าไปสู่ความตาย ;
เมืองทีสังหารอัครทูตท้งหลาย แต่พระองค์มองดูเมืองน้นไม่ใช่เพราะความชั่วร้ายของมัน
แต่เพือเห็นแก่ผู้รับใช้ทีซือสัตย์ของพระองค์ทีกำลังทนทุกข์อยู่ทีน้น ;
และพระองค์ก็ไม่ได้หันหน้าหนีจากผู้รับใช้ของพระองค์ เพราะในช่วงเวลาทีรุนแรงน้น
พวกเขาไม่ได้หนีไปยังภูเขาและทะเลทราย หรือซ่อนตัวในถ้ำ
แต่พระองค์กลับมองพวกเขาด้วยพระพักตร์ทีเต็มไปด้วยความเมตตา
เช่นเดียวกับทีพระองค์มองผู้พลีชีพคนแรกทีถูกขว้างด้วยก้อนหิน ซึงเขาไม่ได้ซ่อนตัว
แต่ยืนหยัดอย่างกล้าหาญต่อหน้าชาวยิวร้อยคนเพือเห็นแก่พระผู้เป็นเจ้าของเขา
แล้วเราควรคิดอย่างไรเมือนักบุญเปโตรถูกโยนลงคุก ; เมืออัครสาวกยากอบถูกเฮโรดสังหารด้วยดาบ ;
เมือยากอบอีกท่านหนึง ซึงเรียกว่าพีชายของพระผู้เป็นเจ้า ถูกผลักตกจากหลังคาโบสถ์ ;
พระผู้เป็นเจ้ามิได้ทอดพระเนตรลงจากสวรรค์อันสูงส่งเพือดูเหตุการณ์เหล่านีทีกำลังเกิดขึนใ
นเยรูซาเล็มหรือ ? และเมือพระองค์ทรงมองดูพวกเขา พระองค์ก็ทรงมองดูท้งเมือง
ท้งผู้เชือและผู้ไม่เชือ ; มองดูผู้เชือในฐานะผู้รับใช้ของพระองค์
และมองดูผู้ไม่เชือในฐานะศัตรูของพระองค์ ; รักผู้เชือ
และทรงอดทนต่อผู้ไม่เชือด้วยความอดทนอันยาวนานของพระองค์ ; ไม่ทรงแก้แค้นหรือทำลายพวกเขา
แต่ทรงรอคอยการกลับใจของพวกเขา เช่นเดียวกันกับเมืองและสถานทีอืน ๆ
ทีผู้พลีชีพนับไม่ถ้วนได้ทนทุกข์เพือพระคริสต์ ; พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า ในขณะน้น
มิได้ทอดพระเนตรลงมาจากทีสูงเหนือการกระทำของพวกเขา เพือเสริมกำลังพวกเขาในความทุกข์ทรมาน
และเตรียมมงกุฎแห่งพระสิริในสวรรค์ไว้ให้พวกเขาหรือ ? เช่นเดียวกัน
เมือช่วงเวลาอันโหดร้ายน้นกลับมาอีกครังพร้อมกับการมาของปฏิปักษ์พระคริสต์เองในรูปกายมนุ
ษย์ พระเจ้าจะไม่ทรงมองดูเมืองและหมู่บ้าน — น้นคือ ผู้รับใช้ของพระองค์ในเมืองและหมู่บ้าน —
ทีกำลังทนทุกข์ทรมานเพือพระคริสต์ ด้วยพระพักตร์อันเปียมด้วยความเมตตาของพระองค์หรือ ?
พระองค์จะมองดูเพียงผู้ทีหนีไปยังภูเขาและทะเลทราย และซ่อนตัวในถ้ำเท่าน้นหรือ ?
แต่ผู้ทีอยู่ท่ามกลางเมืองและหมู่บ้าน
ซึงประกาศความเชือในพระคริสต์อย่างกล้าหาญและสละชีวิตเพือพระองค์ —
พระองค์จะดูหมินพวกเขาหรือไม่ ? พระองค์จะทอดทิงพวกเขาหรือไม่ ?
พระองค์จะหันหน้าหนีจากพวกเขาหรือไม่ ? ไม่เลย ; แต่พระองค์กลับทรงเมตตา ทรงรัก
และทรงใส่ใจมากยิงขึน
เมือทรงหันพระพักตร์ทีเจิดจ้าทีสุดและพระเนตรทีเปียมด้วยความรักของพระองค์มาสู่ผู้ทีทน
ทุกข์อย่างเปิดเผยเพือพระองค์
มากกว่าผู้ทีซ่อนตัวในภูเขาและทะเลทรายเพือหลีกเลียงความทุกข์
เพราะนักรบจะเป็นทีรักของผู้บัญชาการมากกว่าเมือเขาต่อสู้อย่างกล้าหาญกับศัตรู
มากกว่าเมือเขาหนีจากสนามรบและซ่อนตัว และต่อพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ผู้พลีชีพเพือพระองค์น้นเป็นทีพอพระทัยมากกว่านักบวชทีทำงานหนักในทะเลทราย ; ด้วยเหตุนี
ภาพลักษณ์ของผู้พลีชีพในสวรรค์จึงสูงส่ง สว่างไสว และทรงเกียรติยิงกว่าภาพลักษณ์ของนักบวช
เมือพิจารณาถึงเรืองนี — ว่าเช่นเดียวกับในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากครังแรก
เมือสงครามถูกก่อขึนต่อพระคริสต์เองและพระศาสนจักรของพระองค์
และเช่นเดียวกับทีจะเกิดขึนอีกครังภายใต้การนำของปฏิปักษ์พระคริสต์ —
พระคริสต์ไม่ได้หันหน้าหนี และจะไม่หันหน้าหนี จากเมืองและหมู่บ้าน น้นคือ
จากผู้รับใช้ของพระองค์ทีอาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน : เราจึงกล่าวด้วยความมันใจว่า
แม้ในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากครังทีสองนี เมือผู้คนลุกขึนต่อต้านเพือนบ้านของตน

โดยฝ่าฝืนพระบัญญัติของพระเจ้า ก่อให้เกิดความขัดแย้งและความวุ่นวาย และกดขี่ทรมานผู้ยากจน
พระเจ้าผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าก็ไม่ได้หันพระพักตร์ของพระองค์ไปจากเมืองและหมู่บ้านต่างๆ
นั่นคือ จากผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ของพระองค์ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านเหล่านั้น
ซึ่งกำลังถูกความทุกข์ยากรุมเร้า ถูกทรมาน และถูกแบกรับภาระหนัก ;
แต่พระองค์ทรงมองดูพวกเขาด้วยความเมตตาที่ยิ่งใหญ่กว่าผู้ที่ไม่ได้หลบภัยในถิ่นทุรกันดาร
และผู้ที่ไม่ได้ทนทุกข์จากความทุกข์ยากหรือการทรมานเช่นนั้น

ตัวอย่างของเรื่องนี้คือประชาชนอิสราเอลในอียิปต์
นั่นเป็นช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากยิ่งใหญ่สำหรับประชากรของพระเจ้าที่นั่น ;
เพราะชาวอียิปต์ได้กดขี่ลูกหลานอิสราเอลด้วยความยากลำบาก
และทำให้ชีวิตของพวกเขาทุกข์ทรมานด้วยงานหนัก [302]
และลูกหลานอิสราเอลก็คร่ำครวญภายใต้ภาระงานนั้น : แต่เนื่องจากความรุนแรงของช่วงเวลานั้น
พระเจ้าได้หันพระพักตร์ของพระองค์ไปจากประชากรของพระองค์หรือไม่ ?
หรือว่าพระองค์ไม่ได้หันพระพักตร์ที่เปี่ยมด้วยความเมตตาของพระองค์มาสู่พวกเขา
ตามที่พระองค์ตรัสกับผู้รับใช้ของพระองค์คือโมเสสว่า :
'เราได้เห็นความทุกข์ยากของประชากรของเราในอียิปต์ และเราได้ยินเสียงร้องของพวกเขา '[303].

หากท่านทั้งหลายชาวบรินยาน ในที่วิเวกกลางทะเลทรายของท่าน ใช้ชีวิตอย่างสงบและเงียบสงบ
ไม่ถูกรบกวนจากใคร ไม่ถูกคุกคาม และไม่ถูกดูหมิ่น
และหวังว่าพระพักตร์ของพระเจ้าจะหันมาสู่ท่าน แล้วเรายิ่งกว่านั้นอีกเท่าใด
ผู้ที่กำลังทุกข์ทรมานในเมืองและหมู่บ้าน ถูกกดขี่และถูกใส่ร้าย
แต่ไม่สิ้นหวังในความเมตตาของพระเจ้า แต่หวังอย่างไม่สงสัยว่าพระเจ้าก็มองดูเรา
และเห็นความทุกข์ยากและความเศร้าโศกทั้งหมดของเรา และทรงแสดงความเมตตาต่อเรา
เหมือนบิดาผู้เปี่ยมด้วยความรัก ซึ่งในยุคสมัยที่ยากลำบากนี้ ทรงอบรมผู้ที่พระองค์รัก
และทรงลงโทษผู้ที่พระองค์ทรงยอมรับ

แต่ท่านทั้งหลาย ที่อยู่นอกพระศาสนจักรออร์โธดอกซ์
ที่หนีห่างจากความสามัคคีในพระคริสต์
และดูหมิ่นพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ราวกับเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ
แต่กลับโอ้อวดว่าพระคริสต์พระเจ้าสถิตอยู่ภายในตัวท่าน ; ยิ่งไปกว่านั้น
เราผู้อยู่ภายในพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
ผู้รับพระกายอันบริสุทธิ์ที่สุดและพระโลหิตที่ประทานชีวิตของพระองค์ผ่านการรับศีลมหาสนิท
มั่นใจในความประทับอยู่ของพระองค์ท่ามกลางเรา และเชื่อว่าพระองค์ไม่ได้ทอดทิ้งเรา
และจะไม่ทอดทิ้งเราในอนาคต ตามพระสัญญาอันมั่นคงของพระองค์ : 'เราจะไม่ทิ้งท่านไป
และจะไม่ทอดทิ้งท่าน ' ([304]); และอีกครั้ง : 'แม่จะลืมลูกทารกของเธอได้หรือ
จะไม่มีความเมตตาต่อลูกในครรภ์ของเธอได้หรือ แม้ผู้หญิงจะลืมไป เราจะไม่ลืมท่าน ' พระเจ้าตรัส ([305]).
นี่คือคำสัญญาของพระเจ้าในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ที่พวกเรา ผู้เชื่อ มีอยู่ ;
คำสัญญาเหล่านี้ยืนยันความหวังของเราอย่างมั่นคงว่าพระเจ้าจะไม่ทิ้งเราในยามที่เราประสบความทุก
ข์ยาก แต่หากตามคำพูดที่หมิ่นประมาทของพวกท่าน พระเจ้าจะทอดทิ้งเรา
ผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ของพระองค์ แล้วคำพูดของพระเจ้า —ที่สัญญาว่าจะไม่ทอดทิ้งเรา —
ก็จะไม่เป็นความจริง ; แต่การโกหกของพวกท่านกลับสะดวกกว่าการที่พระเจ้าไม่เป็นความจริง

---

[302] อพยพ 1:13 และ 14.

[303] ที่เดียวกัน 2:23 และ 24.

[304] ฮีบรู 13:5.

[305] อิสยาห์ 49:15.

ท่านกำลังพูดเท็จ และยังคงพูดเท็จต่อไป เช่นเดียวกับทีท่านได้เรียนรู้จากบิดาแห่งความเท็จ ;
แต่พระเจ้าของเรา ผู้เป็นความจริง จะไม่ทอดทิ้งเราในยามทุกข์ยาก
แต่ครั้งอีกแล้ว พวกท่านทีห้นหลังให้พระเจ้าในยามทีเราตกอยู่ในความทุกข์ยากแสนสาหัส
แต่กลับโอ้อวดเมือพูดถึงตัวเอง —จงตัดสินด้วยตัวท่านเองว่ามงกุฎของใครนั้นรุ่งโรจน์ทีสุด :
ผู้ทีมีชีวิตสบายๆ อาศัยอยู่อย่างสงบในความเงียบสงบของปาทุรกันดาร
หรือผู้ทีอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน
ต้องทนทุกข์ทรมานและถูกข่มเหงในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากนี
พร้อมทั้งถวายคำขอบคุณแด่พระเจ้า ?
พวกท่านรู้หรือไม่ว่าช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากนีในเมืองและหมู่บ้านเป็นอย่างไร ?
มีเตาหลอมหรือเบ้าหลอมทีพระเจ้าทรงทดสอบและชำระทองทางจิตวิญญาณของพระองค์
โดยตรัสถึงผู้รับใช้ของพระองค์ตามทีเขียนไว้ว่า :
‘พระเจ้าทรงทดสอบพวกเขาและพบว่าพวกเขาคู่ควรกับพระองค์ เช่นเดียวกับทีทองถูกทดสอบในเบ้าหลอม ’
([306]). สำหรับท่านทีอาศัยอยู่ในทะเลทราย ภูเขา และถ้ำ แม้ท่านอาจคิดว่าตัวเองเป็นทอง
แต่ท่านไม่ใช่ทองแท้ แต่เป็นแร่ทองทีซ่อนอยู่ในส่วนลึกของพืนดิน ซึงไม่ใช่ทองทีสมบูรณ์
แต่เป็นเพียงแร่ทองทีนอนอยู่ในทีลับของพืนดิน : แต่เรา
ผู้ถูกกดขีและทุกข์ทรมานจากยุคสมัยอันโหดร้ายในเมืองและหมู่บ้าน กลับเหมือนทองคำบริสุทธิ์
ทีถูกทดสอบและชำระให้บริสุทธิด้วยไฟแห่งความทุกข์ยากในเบ้าหลอม ;
และเราหวังว่าพระเจ้าไม่ได้หันพระพักตร์จากเราเพราะยุคสมัยอันโหดร้ายนี
แต่กลับหันพระพักตร์มาหาเรา และทอดพระเนตรความอดทนและความขอบคุณของเรา ท่านไม่ทราบหรือว่า
คริสตจักรอันศักดิสิทธิเจริญรุ่งเรืองในยามถูกข่มเหงและทุกข์ยาก เหมือนดอกลิลลี ?
เพราะทุกจิตวิญญาณผู้ซือสัตย์ทีอดทนด้วยความขอบคุณต่อความทุกข์ยากและความลำบากทีพระเ
จ้าทรงส่งมา —และเกิดจากยุคสมัยอันยากลำบากนี —ย่อมยิงใหญ่ในสายพระเนตรของพระเจ้า
และเจริญรุ่งเรืองในพระวิหารของพระเจ้าของเรา เพราะผู้ทีทนจนถึงทีสุดจะได้รับการช่วยให้รอด :
และผู้ทีตอนนีหว่านด้วยน้ำตาจะเก็บเกียวด้วยความยินดีทีนั่น
ท่านรู้หรือไม่ว่าทำไมพระเจ้าจึงทรงยอมให้ช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากเกิดขึนกับผู้รับใช้ทีซื
่อสัตย์ของพระองค์ ซึงอาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ? พระองค์ทรงยอมให้สิงเหล่านีเกิดขึน
ไม่ใช่เพือห้นพระพักตร์จากพวกเขา แต่เพือเตรียมความรอดทีดีกว่าไว้สำหรับพวกเขา
เพราะผ่านความทุกข์ยากของยุคสมัยทีท้าทายนี ความผิดของผู้รับใช้พระเจ้าจะได้รับการชำระล้าง
และถูกแยกออกเหมือนแกลบจากข้าวสาลี ;
และมงกุฎทีส่องแสงทีสุดจะถูกถักทอขึนสำหรับผู้ทีทนทุกข์และอดทนต่อความยากลำบาก
เพราะพระเจ้า เมือทรงมองลงจากทีสูงสู่ความทุกข์ทรมานและความยากลำบากของผู้รับใช้ของพระองค์
และเห็นความอดทนของพวกเขา จึงทรงเตรียมรางวัลทียิงใหญ่กว่าไว้สำหรับพวกเขา
มากกว่าสำหรับผู้ทีไม่ได้ประสบความทุกข์ทรมานหรือความยากลำบาก ท่านคิดว่าในยุคปัจจุบันนี
ไม่มีผู้พลีชีพในเมืองและหมู่บ้าน เหมือนในสมัยโบราณหรือไม่ ?
มีกีคนทีแม้ในปัจจุบันนียังต้องทนทุกข์อย่างไม่เป็นธรรม ถูกพันธนาการ ถูกทรมาน
ถูกปฏิบัติอย่างโหดร้าย ถูกฆ่า และถูกทุบตีจนตายในศาลยุติธรรม ; ทั้งหมดนี
แม้จะบริสุทธิไร้ความผิด ก็เป็นมรณสักขีของพระคริสต์ ;
เพราะแม้พวกเขาจะไม่ทุกข์ทรมานเพือพระคริสต์ แต่ด้วยความบริสุทธิไร้ความผิดของพวกเขาเอง
พวกเขาจึงเป็นทีรักยิงของพระคริสต์
และได้รับการพิจารณาว่าสมควรได้รับมงกุฎมรณสักขีจากพระองค์ ;
เช่นเดียวกับผู้รับทุกข์ทรมานอันศักดิสิทธิแห่งรัสเซีย คือ เกลิบ และ บอริส

---

[306] สุภาษิต 3:6.

รวมถึงนักบุญดิมิทรี พระโอรสแห่งราชวงศ์ ซึ่งได้รับการพิจารณาว่าสมควรได้รับ :
แม้ว่าพวกเขาจะไม่ได้ทนทุกข์เพื่อพระคริสต์
แต่พวกเขาก็ได้รับการถวายเกียรติร่วมกับนักบุญผู้พลีชีพ ; ดังนั้น
ผู้ที่แม้ในปัจจุบันนี้ยังต้องทนทุกข์อย่างไม่เป็นธรรม ก็เป็นนักบุญผู้พลีชีพเช่นกัน
แล้วพระเจ้าจะหันหน้าหนีจากพวกเขา
และจากผู้รับใช้ของพระเจ้าที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านท่ามกลางความทุกข์ยากเหล่านี้หรือไม่
? และพระองค์จะไม่มองดูเราด้วยหรือ ผู้ที่แสดงความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนบ้าน
และผู้ที่ถอนหายใจและอธิษฐานเผื่อพวกเขา ? แท้จริงแล้ว พระองค์ทรงมองดูเรา
และเช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงแสดงความเมตตาต่อผู้ที่ทุกข์ทรมานโดยไม่ใช่ความผิดของตนเอง
พระองค์ก็ทรงแสดงความเมตตาต่อผู้ที่เห็นอกเห็นใจผู้ทุกข์ทรมานเช่นกัน

เพราะการตีความของท่าน โอ ไบรเนียน ต่อคำพูดของนักบุญฮิปโพลิตุสนั้นเป็นเท็จ
ท่านได้แต่งเรื่องที่นักบุญฮิปโพลิตุสไม่ได้เขียนไว้ ราวกับว่า
เนื่องจากความรุนแรงของยุคสมัยปัจจุบัน พระเจ้าได้หันพระพักตร์ไปจากเมืองและหมู่บ้าน

ข้อพิจารณาที่ 7

ในยุคปัจจุบันนี้ พระเจ้าทรงประทับอยู่เพียงในทะเลทรายเท่านั้นหรือ *?*
และพระองค์ทรงรับคำอธิษฐานเพียงจากทะเลทรายเท่านั้นหรือ *?*
และพระองค์ทรงช่วยชีวิตเพียงผู้อาศัยในทะเลทรายเท่านั้นหรือ *?*

นักบุญฮิปโพลิตุส เมื่อกล่าวถึงยุคสมัยของปฏิคริสต์ ได้กล่าวว่า คริสตชนผู้ซื่อสัตย์
ซึ่งจะรอดพ้นจากมือของปฏิคริสต์ จะซ่อนตัวอยู่ในภูเขาและในถ้ำของทะเลทราย , ที่นั้น
ด้วยน้ำตาและใจที่สำนึกผิด พวกเขาจะอธิษฐานต่อพระเจ้าผู้ทรงรักมนุษยชาติ ;
และพระองค์จะทรงช่วยพวกเขาให้หลุดพ้นจากกับดักของเขา
ช่วยพวกเขาให้รอดพ้นจากความล่อลวงอันรุนแรงของเขา และปกป้องพวกเขาอย่างลับๆ
ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์

จากคำพูดของฮิปโพลิตัสนี้
กลุ่มผู้นอกรีตบรินได้สรุปข้อสรุปต่อไปนี้สำหรับยุคปัจจุบันและสำหรับเรา :
พระเจ้าจะทรงช่วยผู้ที่หลบภัยและอธิษฐานในภูเขา ในทะเลทราย และในถ้ำ ;
แต่พระองค์จะไม่ช่วยผู้ที่ไม่ได้หลบภัยในภูเขา ทะเลทราย หรือถ้ำ
แต่ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน ;
เพราะพระเจ้าประทับอยู่เพียงในอารามผู้วิเวกของเราในทะเลทรายเท่านั้น ฟังคำอธิษฐานของเราเท่านั้น
และช่วยเราเท่านั้น

ในที่นี้ ผู้ตีความผิดได้กล่าวเท็จถึงสองประการ *:*

ประการแรก คือว่า นักบุญฮิปโพลิตัสไม่ได้เขียนถึงยุคปัจจุบัน
แต่เขียนถึงวันสุดท้ายที่จะมาถึงในยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์ ;
แต่พวกเขากลับนำคำนี้มาใช้กับยุคปัจจุบัน
ซึ่งคำพูดของพระคริสต์ที่กล่าวถึงข้างต้นยังคงกำลังเป็นจริงอยู่ : 'ยังไม่ใช่จุดจบ *'307* ,
'ยังไม่ใช่จุดจบเลย *'308* .

ความเท็จประการที่สองคือ เนื่องจากนักบุญฮิปโพลิตัสไม่ได้เขียนข้อความนี้
พวกเขาจึงนำข้อความนี้มาอ้างว่าเป็นผลงานของท่านผ่านการตีความที่บิดเบือนของตนเอง
เพราะฮิปโพลิตัสไม่ได้เขียนว่าในวันสุดท้ายนี้คนต้องอาศัยอยู่เฉพาะในทะเลทรายเท่านั้น
หรือว่าพระเจ้าจะทรงช่วยเฉพาะผู้ที่ซ่อนตัวในภูเขา ทะเลทราย และถ้ำ

---

[307] มาระโก 13:7.

[308] ลูกา 21:9.

ส่วนผู้ที่ไม่ซ่อนตัวแต่อยู่ต่อในเมืองและหมู่บ้านจะไม่ได้รับการช่วย :
ท่านไม่ได้เขียนเรื่องนี้ แต่เป็นการแต่งขึ้นโดยผู้สอนเท็จที่แยกตัวออกไป ดังนั้น จงเข้าใจว่า
นักบุญฮิปโพลิตัสเขียนถึงการรอดพ้นแบบใด : เพราะมีอยู่สองด้าน
ด้านหนึ่งคือการรอดพ้นนิรันดร์ของวิญญาณจากความทุกข์ทรมานนิรันดร์ จากมือของปีศาจ —
ที่ปัจจุบันเราไม่สามารถมองเห็นได้ —ซึ่งปรารถนาจะทรมานผู้มีบาปไปตลอดกาล ;
และอีกด้านหนึ่งคือการรอดพ้นชั่วคราวของร่างกายจากความทุกข์ทรมานชั่วคราว
จากมือของผู้ทรมานที่มองเห็นได้และชั่วคราว
และเมื่อนักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวถึงการรอดพ้นของผู้ที่ในยุคของปฏิคริสต์จะซ่อนตัวในภูเขา ถ้ำ
และทะเลทราย ท่านประกาศถึงการรอดพ้นของพวกเขาจากความทรมานชั่วคราว
จากมือของผู้ทรมานที่มองเห็นได้ คือปฏิคริสต์
ผู้ซึ่งต้องการทรมานเนื้อหนังและทำร้ายร่างกายของพวกเขา
สิ่งนี้ปรากฏอย่างชัดเจนในคำพูดของฮิปโพลิตัสที่กล่าวถึงข้างต้น
ซึ่งเราจะกล่าวซ้ำอีกครั้งที่นี่ ; แต่ท่านทั้งหลายจงฟังด้วยวิจารณญาณ ฮิปโพลิตัสกล่าวว่า :
หลายคนจะหนีจากความหลอกลวงของเขา (ของปฏิคริสต์)
เพราะพวกเขาจะเห็นได้ชัดถึงกับดักแห่งคำใส่ร้ายและความหยิ่งยโสในคำประจบของเขา ;
และพวกเขาจะหนีจากมือของเขา ไปซ่อนตัวในภูเขาและในถ้ำ และด้วยน้ำตาและใจที่สำนึกผิด
พวกเขาจะอธิษฐานต่อพระเจ้าผู้ทรงรักมนุษยชาติ ; และพระองค์จะทรงดึงพวกเขาออกจากกับดักของเขา
ช่วยพวกเขาให้รอดพ้นจากความล่อลวงอันรุนแรงของเขา และปกป้องพวกเขาอย่างลับๆ
ด้วยพระหัตถ์ของพระองค์ [309] . จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของฮิปโพลิตุส
ที่นี่ชัดเจนว่านักบุญท่านกำลังกล่าวถึงการรอดพ้นทางโลก
หรือการปลดปล่อยร่างกายจากมือและความทรมานของผู้ทรมานที่มองเห็นได้ คือปฏิคริสต์
ผู้ซึ่งพยายามล่อลวงผู้ถูกเลือกของพระเจ้าให้ตกอยู่ในความล่อลวงที่รุนแรงและบาป
นำพวกเขาให้บูชาเขา หรือทรมานและทำลายพวกเขา
สิ่งนี้ยังเห็นได้ชัดจากคำพูดของนักบุญเอฟเรม ซึ่งกล่าวว่า : เพราะนักบุญหลายคน
เมื่อพวกเขาพบกันในเวลานั้น และได้ยินข่าวการมาของผู้ชั่วร้าย
จะหลั่งน้ำตาเป็นสายพร้อมทั้งถอนหายใจต่อพระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อขอการปลดปล่อยจากงู
และจะหนีไปยังถิ่นทุรกันดารด้วยความเร่งรีบอย่างยิ่ง และซ่อนตัวในภูเขาและถ้ำ [310] .
นี่คือคำกล่าวของนักบุญเอฟเรมจนถึงตรงนี้ จงฟังคำพูดของเอเฟรมนี้ :
‘เพื่อได้รับการปลดปล่อยจากงู ’ — นั่นคือ จากมือของปฏิคริสต์
สิ่งนี้เห็นได้ชัดเจนจากคำพูดของฮิปโพลิตุสและเอฟเรม
เพราะทั้งสองท่านนี้ไม่ได้กล่าวถึงความทรมานในนรก แต่กล่าวถึงมือที่ทรมานของปฏิคริสต์ ;
และไม่ได้กล่าวถึงการรอดพ้นจากมือที่มองไม่เห็นของปีศาจ ซึ่งการรอดพ้นนั้น
นักบุญเหล่านั้นจะได้รับการรับรองด้วยความเชื่อที่ไร้ที่ติและชีวิตที่พอพระทัยพระเจ้า :
แต่พวกเขา (ฮิปโพลิตัสและเอเฟรม)
กล่าวถึงการหลุดพ้นชั่วคราวจากผู้ทรมานที่มองเห็นได้และความทรมานที่มองเห็นได้ นั่นคือ
การหลุดพ้นจากงู จากปฏิคริสต์ เพื่อไม่ให้ถูกเขาทรมาน หรือถูกบังคับให้ปฏิเสธพระคริสต์พระเจ้า
สำหรับผู้ที่พระเจ้าทรงเลือกไว้ ซึ่งกลัวการทรมานเหล่านี้และหนีไปยังทะเลทราย ภูเขา และถ้ำ
ทะเลทราย ภูเขา และถ้ำเหล่านั้นจะเป็นความรอดชั่วคราวหรือการปลดปล่อยสำหรับร่างกายของพวกเขา
ที่นั่นพวกเขาจะรอดพ้นจากผู้ต่อต้านพระคริสต์
ซึ่งสามารถฆ่ากายได้แต่ไม่สามารถฆ่าวิญญาณได้ ; แต่สำหรับผู้ถูกเลือกอื่น ๆ ของพระเจ้า ,

---

[309] แผ่น 133.

[310] สดุดี 106, หน้า 272.

ผู้จะยอมทนทุกข์ทรมานเพื่อพระคริสต์อย่างไม่เกรงกลัว
จะไม่ได้รับความรอดหรือการปลดปล่อยชั่วคราวสำหรับร่างกายของพวกเขาจากความทรมานชั่วคราวเหล่านี้ ; พวกเขาจะถูกประหารชีวิต แต่รางวัลนิรันดร์ของพวกเขาจะเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว
และพวกเขาจะได้รับการถวายเกียรติยศยิ่งกว่าผู้ที่หลบหนีไปยังทะเลทราย ภูเขา และถ้ำ ;
เพราะจะมีผู้คนเช่นนี้ในเมืองและหมู่บ้าน ที่จะไม่หนีไปยังภูเขา ถ้ำ หรือทะเลทรายเพื่อซ่อนตัว
แต่จะยืนหยัดอย่างกล้าหาญเพื่อพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา
โดยยอมสละวิญญาณเพื่อพระองค์

ท่านจะกล่าวว่า : นักบุญเอฟเรมกล่าวว่า : 'ภูเขาและเนินเขา รวมถึงต้นไม้ในทุ่งนา จะร้องไห้ ;
และดวงดาวทั้งสองในท้องฟ้าพร้อมด้วยดวงดาวทั้งหลาย ก็จะร้องไห้เพื่อมนุษยชาติด้วย
เพราะทุกคนได้หันหลังให้พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้สร้างทุกสิ่ง
และได้ละทิ้งบันไดแห่งความเชื่อ '[311] : และอื่นๆ อีกมากมาย เพราะในสมัยของปฏิปักษ์พระคริสต์
ไม่มีใครในเมืองและหมู่บ้านที่จะยืนหยัดเพื่อพระเจ้าของตน
หรือช่วยวิญญาณของตนให้รอดพ้นสู่ความรอดนิรันดร์ ; เพราะตามคำพูดของเอเฟรม
ทุกคนจะหันหลังให้พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ แต่มีเพียงผู้ที่อยู่ในทะเลทรายเท่านั้นที่จะรอดพ้น

ข้าพเจ้าตอบว่า : ผู้ที่ไม่มั่นคงในความเชื่อ
และไม่มีความรักที่แท้จริงต่อพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้า
จะหันหลังให้พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมด ;
แต่ผู้ที่มั่นคงในความเชื่อและเป็นผู้รักพระเจ้าอย่างแท้จริง จะไม่หันหลังให้พระองค์ ;
และเนื่องจากจะมีผู้หันหลังให้พระเจ้ามากกว่าผู้ที่ไม่หันหลังให้
และจำนวนผู้ที่พินาศจะมากกว่าผู้ที่ได้รับการช่วยให้รอด ;
ดังนั้นจึงกล่าวไว้ว่าทุกคนจะหันหลังให้พระเจ้า : คำกล่าวนี้อยู่ในลักษณะของผู้ประพันธ์สดุดี
ผู้กล่าวว่า : 'ทุกคนได้หันหลังให้พระเจ้า ; ทั้งหมดได้กลายเป็นสิ่งไร้ค่า '[312] , และต่อไปอีก
ซึ่งหมายความว่า : 'ทุกคนล้วนหลงทาง ', แต่ในเวลาเดียวกันก็มีผู้ที่ไม่หลงทางจากพระเจ้า เช่น
ผู้เผยพระวจนะนาธาน และผู้ประพันธ์สดุดีดาวิดเอง รวมถึงผู้รับใช้ของพระเจ้าที่ซ่อนเร้นอื่นๆ
ซึ่งหากไม่มีพวกเขา ยุคสมัยใดๆ ก็ไม่เคยมีอยู่ และจะไม่มีวันมีอยู่
เช่นเดียวกับในยุคของผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์เอลียาห์ ผู้กล่าวว่า :
'เหลือเพียงข้าพเจ้าคนเดียว '[313] ; แต่พระเจ้าตรัสกับเขาว่า
พระองค์มีผู้รับใช้ที่ซ่อนเร้นของพระองค์เจ็ดพันคน ซึ่งไม่ได้ก้มเข่าต่อบาอัล [314] ;
ทุกคนถูกกล่าวหาว่าหันหลังให้พระเจ้า แต่กลับพบว่ามีหลายคนที่ไม่ได้หันหลังให้
ในทำนองเดียวกัน นักบุญเอฟเรมกล่าวว่า ในยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์
ทุกคนจะหันหลังให้พระเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ ทุกคนเลย เพราะจำนวนของพวกเขานับไม่ถ้วน ;
แต่จำนวนน้อยของผู้ที่ไม่หันหลังนั้น ไม่ถูกนับรวมอยู่ในหมู่ผู้ละทิ้งความเชื่อจำนวนมาก ;
เพราะทุกคนจะหันหลัง ยกเว้นเพียงไม่กี่คนที่ไม่ทำเช่นนั้น
เพราะหากในเมืองและหมู่บ้านในเวลานั้นไม่มีผู้ติดตามพระเจ้าที่มั่นคงเช่นนั้น ;
แล้วนักบุญฮิปโปลิตัสกำลังกล่าวถึงใครในคำพูดที่เรากล่าวถึงข้างต้น :
'ผู้ใดที่ในเวลานั้นจะลุกขึ้นต่อต้านผู้ข่มเหง (คือผู้ต่อต้านพระคริสต์) ก็เป็นผู้มีบุญ '
เขากล่าว 'เพราะพวกเขาจะได้รับการพิสูจน์ว่ายิ่งใหญ่กว่า มีเกียรติยศมากกว่า
และได้รับการยกย่องสูงกว่าผู้พลีชีพคนแรก '[315] และอื่นๆ อีกมากมาย หากในสมัยของปฏิคริสต์

---

[311] หน้า 272.

[312] สดุดี 13:3.

[313] 3 ราชา 19:10.

[314] 3 ราชา 19:18.

ไม่มีการรับใช้พระเจ้าเช่นนี้ในเมืองและหมู่บ้าน
ที่จะยืนหยัดเพื่อองค์พระผู้เป็นเจ้าและสละชีวิตเพื่อพระองค์
แล้วทูตสวรรค์จะประทับตราของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ คือ
ไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์บนหน้าผากของพวกเขา [316]
เพื่อที่พวกเขาจะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า
และถูกแยกออกจากผู้รับใช้ของมารและผู้บูชาปฏิปักษ์พระคริสต์ ? เป็นที่ชัดเจนว่า
ในยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์ จะมีผู้รับใช้ที่พระเจ้าทรงเลือกไว้มากมายในเมืองและหมู่บ้าน
ซึ่งทำให้พระเจ้าของพวกเขาพอพระทัย ต่อสู้เพื่อพระนามอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
และช่วยวิญญาณของตนเองให้ได้รับความรอดนิรันดร์

แต่หากแม้ในช่วงเวลาที่รุนแรงที่สุดของการครองราชย์ของปฏิปักษ์พระคริสต์
ก็ยังมีผู้รับใช้ที่ได้รับการเลือกและผู้ที่ทำให้พระเจ้าพอพระทัยในเมืองและหมู่บ้าน
ซึ่งกำลังช่วยกู้วิญญาณของตนเองผ่านความรอดนิรันดร์ แล้วใครจะห้ามได้ว่า
ในช่วงเวลาที่รุนแรงในปัจจุบันนี้ — ซึ่งยังไม่ใช่ช่วงเวลาของปฏิปักษ์พระคริสต์ —
แต่เป็นช่วงเวลาที่มาก่อนยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์ —
จากการที่พวกเขาก็ยังคงอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน
ในฐานะผู้รับใช้ที่พระเจ้าทรงเลือกและนักบุญของพระองค์
ที่ห่วงใยต่อการช่วยให้วิญญาณของตนเองรอดพ้น ? เพราะมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเหตุผล
ถูกสร้างขึ้นตามพระฉายาของพระเจ้า มีสิทธิ์อธิปไตยในการเลือกความรอดของตนเอง ;
เช่นเดียวกับที่เขาเคยมีสิทธิ์อธิปไตยมาก่อน เขาก็มีสิทธิ์อธิปไตยในปัจจุบัน
และจะยังคงมีสิทธิ์อธิปไตยต่อไปในอนาคต

ข้อพิจารณาที่ 8

การรอดของวิญญาณมนุษย์ถูกกำหนดโดยเวลาและสถานที่หรือไม่ ?

เนื่องจากกลุ่มบรินิอัน (Brynians) ผ่านคำสอนที่ผิดพลาดของพวกเขา ได้ยืนยันว่า
ในยุคสุดท้ายปัจจุบันนี้ ความรอดถูกสงวนไว้สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่ในทะเลทราย
ส่วนเราที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้านนั้นไม่มีความรอด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตรวจสอบว่า
ความรอดของมนุษย์ถูกกำหนดโดยเวลาหรือสถานที่หรือไม่

ความจริงคือ บางครั้งท้งเวลาและสถานที่มีส่วนช่วยในการได้รับความรอด :
หากเป็นช่วงเวลาที่สงบและสถานที่ที่เงียบสงบ ; แต่ความรอดไม่ได้ขึ้นอยู่กับเวลาหรือสถานที่ ;
เพราะแม้ในช่วงเวลาที่สงบและสถานที่ที่เงียบสงบ ก็มีหลายคนที่พินาศ
และในสถานที่ที่เงียบสงบและร้างผู้คน ก็มีหลายคนที่ตกสู่ความพินาศอันใหญ่หลวงจากบาป
แล้วความรอดของเราอยู่ที่ใด ? อยู่ที่ใจและอยู่ที่พระเจ้า อยู่ที่ใจที่ประสงค์ ที่ริเริ่ม
ที่ห้นมาหาพระเจ้า และอยู่ที่พระเจ้าผู้ช่วยเหลือ ผู้ร่วมมือ และผู้ทรงนำให้เกิดความดีในที่สุด

เพราะหากความรอดของจิตวิญญาณถูกกำหนดโดยเวลาเฉพาะเจาะจง แล้วผู้พลีชีพชาวแอฟริกา
ซึ่งได้รับการรำลึกในวันที่ 8 ธันวาคมในบทนำ (Prologue)
และได้ทนทุกข์ทรมานเพื่อพระคริสต์จากมือของพวกอาริอาน
จะตกสู่บาปทางเนื้อหนังและถูกพรากจากพระคุณของพระเจ้าได้อย่างไร ?
เพราะเขาไม่ได้ทำให้พระคริสต์พระเจ้าทรงกริ้วในช่วงเวลาของการข่มเหงและทุกข์ทรมาน อย่างไรก็ตาม
แม้เขาจะถูกบังคับให้ก่อให้เกิดความโกรธของพระองค์ แต่เมื่อช่วงเวลาแห่งความสงบและสันติมาถึง
เขากลับก่อให้เกิดความโกรธของพระคริสต์ผ่านการล่วงประเวณีของเขา ;
และผู้ที่หลังจากลืนของเขาถูกตัดออก ยังสามารถพูดได้อย่างชัดเจน

---

[315] หน้า 132, ด้านหลัง .

[316] วิวรณ์ 7:2.

แต่กลับกลายเป็นคนใบ้หลังจากการตกต่ำของเขา เนื่องจากถูกพระคุณของพระเจ้าทอดทิ้ง
ช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากไม่ได้ชักจูงผู้เป็นมรณสักขีให้ทำบาป ;
แต่ช่วงเวลาแห่งความสงบและสันติภาพก็ไม่ได้ขัดขวางเขาจากการดำเนินชีวิตที่ปราศจากบาป
โดยไม่ถูกชักจูงให้ทำบาป เพราะความรอดของจิตวิญญาณไม่ขึ้นอยู่กับยุคสมัย ;
และไม่มีใครสามารถกล่าวได้ว่า ในอดีตมีความรอด แต่ในปัจจุบันไม่มี และในอนาคตก็จะไม่มี ;
ใครจะกล้าพูดเช่นนั้นได้ ? ไม่ใช่เพราะพวกเขาไม่เชื่อว่าพระเจ้า ผู้ช่วยให้รอดของมนุษยชาติ
ผู้ซึ่งเคยมีอยู่ก่อนนี้ ยังคงเป็นเช่นเดิมในปัจจุบัน และจะเป็นเช่นเดิมในอนาคต
และทรงเป็นพระเจ้าองค์เดียวตลอดนิรันดร์หรือ ?
เพราะพระองค์ผู้ซึ่งได้ช่วยให้รอดผู้รับใช้ของพระองค์หลายคนในอดีต
จะไม่สามารถช่วยให้รอดเราในยุคปัจจุบันได้หรือ ?
ใครจะกล้าพรากอำนาจของพระเจ้าในการช่วยวิญญาณมนุษย์ไปในขณะนี้
เมื่อในอดีตพระองค์ได้ช่วยผู้ที่พระองค์ประสงค์โดยไม่มีสิ่งใดขัดขวาง ?
อย่างไรก็ตาม หากการรอดทางจิตวิญญาณขึ้นอยู่กับสถานที่อยู่
แล้วโลกจะบาปได้อย่างไรในถิ่นทุรกันดาร
ทั้งที่เขาไม่ได้บาปแม้เมื่ออยู่ท่ามกลางเมืองโซดอมที่น่าสะอิดสะเอียนนั้น ? และอาดัม
ผู้เป็นมนุษย์คนแรก ไม่ได้ฝ่าฝืนพระบัญญัติของพระเจ้าในสวนเอเดนหรือ ?
เราอ่านในคำเขียนของคริสตจักรว่า มีหลายคนที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายอย่างมีความสุขเป็นเวลาหลายปี
และด้วยพระคุณของพระเจ้า พวกเขาได้รับการพิจารณาว่าสมควรที่จะทำปาฏิหาริย์
แต่เมื่อถูกศัตรูล่อลวงด้วยความอนุญาตของพระเจ้า พวกเขาก็ตกสู่การล้มเหลวในบาปอย่างร้ายแรง
และแทบไม่มีใครในจำนวนนั้นที่ฟื้นตัวขึ้นได้ด้วยการกลับใจ และผู้ที่ทำได้ก็ล่มสลายไป
โดยถูกพรากความรอดไป ส่วนในทางตรงกันข้าม มีหลายคนที่อยู่ท่ามกลางความกังวลของชีวิตโลก
อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน และได้รับความรอดอย่างสมบูรณ์สำหรับจิตวิญญาณของพวกเขา
เพราะเช่นเดียวกับการรอดพ้นไม่ได้ถูกกำหนดโดยเวลา ก็ไม่ได้ถูกกำหนดโดยสถานที่เช่นกัน
เราอ่านในหนังสือสดุดีเกี่ยวกับเวลาว่า : 'ข้าพเจ้าจะสรรเสริญพระเจ้าทุกเวลา ;
คำสรรเสริญของพระองค์จะอยู่ในปากข้าพเจ้าเสมอ ' (317);
เพราะหากเราสรรเสริญพระเจ้าทุกเวลาและอธิษฐานต่อพระองค์
เราเชื่อว่าความรอดพ้นจากพระเจ้าของเราถูกกำหนดไว้ให้เกิดขึ้นทุกเวลา นอกจากนี้
เรายังอ่านในหนังสือสดุดีเกี่ยวกับสถานที่ว่า : 'ในทุกสถานที่ที่พระองค์ทรงครอบครอง
จงให้จิตวิญญาณของข้าพเจ้าถวายพระพรแด่พระเจ้า ' (318);
เพราะเรามีอิสระที่จะถวายพระพรและอธิษฐานต่อพระองค์ในทุกสถานที่ ;
เพราะไม่มีการห้ามว่าความรอดของเราจะถูกจัดเตรียมไว้ในทุกสถานที่
เพราะแม้ใครสักคนอาจได้รับการช่วยให้รอดอย่างแท้จริง
และพบสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการช่วยให้รอด แม้อยู่ท่ามกลางเมืองและหมู่บ้าน
แต่ผู้ที่ใส่ใจน้อยต่อความรอดของตนเอง จะไม่พบสถานที่แห่งความรอด
แม้อยู่ท่ามกลางทะเลทรายก็ตาม เพราะไม่ใช่สถานที่ที่ทำให้คนนั้นบริสุทธิ์และได้รับความรอด
แต่เป็นพระคุณของพระเจ้าที่ทำงานร่วมกับเจตจำนงของมนุษย์
และเจตจำนงของมนุษย์ที่ทำงานร่วมกับพระคุณของพระเจ้า
และเช่นเดียวกับที่พระเจ้าทรงสถิตอยู่ทุกหนทุกแห่ง
ความรอดก็พร้อมอยู่ทุกหนทุกแห่งสำหรับผู้ที่เลือกเช่นนั้น พระเจ้าทรงสถิตในทะเลทราย
และความรอดก็อยู่ในทะเลทรายสำหรับผู้ที่เลือกเช่นนั้น ; พระเจ้าทรงสถิตในเมืองและหมู่บ้าน

---

317 สดุดี 33:1.

318 สดุดี 102:22.

และความรอดก็อยู่ในเมืองและหมู่บ้านสำหรับผู้ทีเลือกเช่นนั้น ;
คุณจะหาสถานที่ใดที่พระเจ้าไม่ทรงสถิตอยู่ได้หรือไม่ ?
ที่นั่นก็ย่อมไม่มีความรอดสำหรับมนุษย์เช่นกัน แต่มีสถานที่ใดและที่ไหนที่ปราศจากพระเจ้า ?
ผู้เขียนบทสดุดีกล่าวว่า : 'ฉันจะไปไหนให้พ้นจากพระวิญญาณของพระองค์ ? และ
ฉันจะหนีไปไหนให้พ้นจากพระพักตร์ของพระองค์ ? หากฉันขึ้นสู่สวรรค์ พระองค์ก็อยู่ที่นั่น ;
หากฉันลงสู่นรก พระองค์ก็อยู่ที่นั่น ; หากฉันบินไปและอาศัยอยู่ ณ ปลายสุดของทะเล
แม้ที่นั่นมือของพระองค์ก็จะนำทางฉัน และพระหัตถ์ขวาของพระองค์จะยึดมั่นฉันไว้ [319] .'

เพราะผู้สอนผิดและผู้เบี่ยงเบนความเชื่อกำลังพูดเท็จเมื่อกล่าวว่าพระเจ้าไม่ทรงสถิตอยู่ใ
นเมืองและหมู่บ้านในปัจจุบันนี้ แต่ทรงสถิตอยู่เพียงในอารามในทะเลทรายของพวกเขาเท่านั้น ;
พวกเขากำลังพูดเท็จเมื่อกล่าวว่าพระเจ้าไม่ทรงรับคำอธิษฐานของผู้ที่อธิษฐานต่อพระองค์ในสถานท
ี่ใด ๆ ในเมืองและหมู่บ้าน แต่ทรงรับคำอธิษฐานของผู้ที่อยู่ในทะเลทรายเท่านั้น ;
พวกเขาพูดเท็จเมื่อกล่าวว่าพระเจ้าไม่ช่วยผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองและหมู่บ้าน
แต่ช่วยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม เราไม่เชื่อผู้ที่กำหนดการรอดของมนุษย์ตามเวลาและสถานที่
เราไม่เชื่อผู้ที่อวดอ้างอย่างหยิ่งผยองว่าเพียงคำอธิษฐานในทะเลทรายของพวกเขาเท่านั้นที่พระเจ้า
ทรงรับฟัง เราไม่เชื่อผู้ที่อ้างว่าพระเจ้าจะพบได้เพียงในอารามในทะเลทรายเท่านั้น
เพราะพระคริสต์เอง ซึ่งเป็นพระเจ้า ได้เตือนเราไม่ให้เชื่อเรื่องเช่นนั้น โดยตรัสว่า :
'หากมีผู้กล่าวกับท่านว่า "พระองค์อยู่ในทะเลทราย " ก็อย่าออกไป ; "พระองค์อยู่ในห้องใน "
ก็อย่าเชื่อ '[320] นักบุญเทโอฟิแลคท์ (Saint Theophylact) ในการอธิบายคำพูดเหล่านี้ของพระคริสต์
กล่าวว่า : 'หากผู้หลอกลวงมาและกล่าวว่าพระคริสต์ได้เสด็จมาแล้วและกำลังซ่อนตัวอยู่ในทะเลทราย
หรือในวัดใด ๆ หรือในห้องลับที่ลึกที่สุด : เมื่อได้ยินสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด อย่าให้ถูกหลอก '

บทที่ *17.* เกี่ยวกับความเชื่อบนโลก

พวกผู้แตกแยกยังกล่าวเท็จด้วย
โดยอ้างว่าในวาระสุดท้ายนี้ไม่มีความเชื่อใดเหลืออยู่บนโลกนี้อีกแล้ว
ราวกับความเชื่อได้สูญสิ้นไปจากโลกนี้แล้ว
พวกเขาคิดว่ามีหลักฐานสนับสนุนความเท็จนี้จากคำพูดของพระคริสต์ ซึ่งตรัสไว้ในพระวรสารว่า :
'เมื่อบุตรมนุษย์เสด็จมา จะพบความเชื่อบนโลกนี้หรือไม่ ?'[321] ? และพวกเขาโต้แย้งว่า :
เนื่องจากเวลาแห่งวันสิ้นโลกกำลังใกล้เข้ามา
และการเสด็จมาครั้งที่สองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์ก็ใกล้เข้ามาแล้ว
และเรารอคอยมันทุกวันทุกคืน —เพราะไม่มีความเชื่อใดเหลืออยู่บนโลกนี้อีกต่อไป ;
เพราะเมื่อองค์พระผู้เป็นเจ้าเสด็จมา พระองค์จะไม่พบความเชื่อใดเลย

แต่เรา ก่อนที่จะพยายามตีความคำพูดของพระคริสต์ เราจะถามพวกท่านก่อนเลย ชาวบรินยาน :
บอกเราเถิด โอ้ผู้ตีความผิด
พวกท่านรู้แน่ชัดหรือไม่ว่าเวลาการเสด็จมาครั้งที่สองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์นั้นใกล้เข
้ามาแล้ว ? และใครได้เปิดเผยความลับนั้นแก่พวกท่าน ซึ่งไม่มีใครรู้
แม้แต่ทูตสวรรค์ก็ไม่อาจรู้ได้ แต่มีเพียงพระบิดาเท่านั้น [322] ?
เรารอคอยการเสด็จมาของพระเจ้าสู่เราทั้งวันทั้งคืน ทุกชั่วโมง

---

[319] สดุดี 138:7 และต่อไป

[320] มัทธิว 24:26.

[321] ลูกา 18:8.

[322] มัทธิว 24:36.

แต่ยังไม่ใช่การเสด็จมาทีน่าสะพรึงกลัวนั้น
เมือพระองค์จะเสด็จมาเพือพิพากษาผู้เป็นและผู้ตาย และให้รางวัลแก่แต่ละคนตามการกระทำของเขา ;
และเรายังไม่รอคอยทุกชั่วโมงนั้น (ตามคำพูดของอัครทูตเปโตร)
เมือฟ้าสวรรค์จะสลายไปด้วยเสียงคำราม องค์ประกอบต่าง ๆ จะถูกไฟเผาให้สลาย
และแผ่นดินพร้อมทั้งสิงทีสร้างขึนบนนั้นจะถูกเผาไหม้ [323] ;
แต่เรายังรอคอยชั่วโมงแห่งความตายของเราเอง
ซึงในเวลานั้นการพิพากษาของพระเจ้าจะมาเพือนำวิญญาณออกจากร่างกาย
และในชั่วโมงนั้นแต่ละคนจะต้องเผชิญกับโทษเฉพาะตัวตามการกระทำของตน ;
เรารอคอยชั่วโมงนั้นด้วยความคาดหวัง เช่นเดียวกับทีองค์พระผู้เป็นเจ้าเอง ผู้ทรงเฝ้าดูแลเรา
ได้สอนไว้ในพระวรสารว่า : 'จงเตรียมพร้อม ' เพราะ 'ในชั่วโมงนั้น เมือท่านไม่คาดคิดเลย
บุตรมนุษย์จะเสด็จมา '[324] เรายังรอคอยการพิพากษาทั่วไปและน่าสะพรึงกลัว
ซึงจะเป็นการเสด็จมาครั้งทีสองของพระคริสต์ แม้ว่าจะไม่ใช่ในยุคของเรา
หรือในช่วงเวลาปัจจุบันของชีวิตเรา ; เว้นแต่เราจะถูกปลุกขึนจากหลุมศพโดยเสียงแตรของอัครเทวดา
เพราะแม้คืนนั้นจะมาถึง (ข้าพเจ้ากำลังพูดถึงสหัสวรรษทีแปด)
ซึงการเสด็จมาของพระเจ้าเจ้าบ่าวได้ถูกทำนายไว้โดยบรรดาบิดาศักดิสิทธิ ;
แต่เรายังไม่ถึงเทียงคืน (กลางสหัสวรรษทีแปด);
แต่พระวรสารศักดิสิทธิประกาศว่าเจ้าบ่าวจะเสด็จมาในยามเทียงคืน ;
ทว่าพระองค์มีสิทธิทีจะเลือนการเสด็จมาของพระองค์ออกไปจนหลังเทียงคืน
ขณะทีพวกเราทียังมีชีวิตอยู่ในขณะนีไม่อาจรอคอยเวลานั้นได้ขณะทีเรายังเดินอยู่บนโลกนี
เว้นแต่เมือเราอยู่ในหลุมศพแล้ว
แต่ท่านทั้งหลายทีปัจจุบันนีอ้างว่าการเสด็จมาครั้งทีสองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์กำล
ังเกิดขึนแล้วในช่วงชีวิตของเรา และด้วยเหตุนีจึงไม่มีความเชือใดเหลืออยู่บนโลกนี
จงพิจารณาด้วยตัวท่านเอง : หากตามความเห็นของท่าน ไม่มีความเชือใดบนโลกนีด้วยเหตุผลนีเอง
เพราะการเสด็จมาครั้งทีสองอันน่าสะพรึงกลัวของพระคริสต์กำลังใกล้เข้ามา
เพราะแม้แต่ตั้งแต่วันของอัครสาวก ก็ไม่เคยขาดความเชือบนโลกนีเลย ;
เพราะอัครสาวกเปาโลเองได้กล่าวและเขียนไว้ว่า : 'พระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว ; แล้วทำไมท่านจึงกังวล ?' ([325]).
ในการตีความข้อความนี นักบุญคริสอสตอมกล่าวว่า : 'การพิพากษาได้มาถึงแล้ว ;
พวกเขาจะไม่ถูกขอให้ชีแจงการกระทำของตน ' ([326]); และอีกครั้ง : 'อย่ากังวล
เพราะเวลาการชีแจงได้มาถึงแล้ว ' ท่านเห็นไหมว่า
การมาของพระเจ้าทีใกล้จะถึงและน่าสะพรึงกลัวนั้น ได้ถูกประกาศมานานเท่าใดแล้ว
แต่ความเชืออันศักดิสิทธิก็ยังไม่ถูกลบล้างไปจากโลก ; เพราะแม้แต่พระนักบุญเปาโล
ก็ยังได้ประกาศถึงการเสด็จมาอันใกล้และน่าสะพรึงกลัวขององค์พระผู้เป็นเจ้า
พร้อมทั้งเผยแพร่ความเชืออันศักดิสิทธิไปจนถึงสุดปลายโลก ; และพระนักบุญคริสอสตอม
เมือกล่าวถึงการเสด็จมาแห่งการพิพากษาและการชำระบัญชี
ก็ไม่ได้กล่าวเช่นนีเพราะไม่มีความเชือเหลืออยู่บนโลกอีกต่อไป
แต่กลับสอนผู้คนถึงความเชือทีแท้จริงและชีวิตทีไร้ทีติ
แล้วท่านได้นำความคิดนีมาจากทีใด ว่าบนโลกนีไม่มีความเชืออีกต่อไป
เพียงเพราะวันการเสด็จมาของพระเจ้ากำลังใกล้เข้ามา ?

---

[323] 2 เปโตร 3:10.

[324] ลูกา 12:40.

[325] ฟิลิปปี 4:5 และ 6.

[326] จดหมาย 2006.

ท่านฉลาดกว่านักบุญเปาโลอัครสาวกและนักบุญยอห์น คริโซสโตม หรือไม่ ?
พระเจ้าได้เปิดเผยความลึกลับของพระองค์ให้ท่านชาวบริน ซึ่งเป็นชาวนา
ได้มากกว่าผู้รับใช้ผู้ยิ่งใหญ่ของพระองค์และครูผู้สอนทั้งโลก หรือไม่ ?
ขณะที่พวกเขากำลังประกาศการเสด็จมาครั้งที่สองของพระเจ้า ซึ่งน่าสะพรึงกลัวและใกล้จะมาถึง
พวกท่านไม่ได้ถอนรากความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ออกจากโลก
แต่กลับปลูกมันให้มั่นคงยิ่งขึ้นและขยายให้แพร่หลาย ;
แต่พวกท่านกลับกำลังกวาดล้างความเชื่อออกจากโลกทั้งใบ
เนื่องจากการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสต์ที่ใกล้จะมาถึง
โดยประกาศแก่ประชาชนทั่วไปว่าไม่มีความเชื่อใดเหลืออยู่บนโลกนี้อีกแล้ว
เพราะการพิพากษาของพระเจ้ากำลังใกล้เข้ามา

ดังนั้น เราจึงถามว่า : บอกเราเถิด โอ้ Brynyan ความเชื่อนั้นไม่มีอยู่ทั่วทั้งโลกนี้ — คือใต้ท้องฟ้า —หรือมีอยู่เพียงในบางแห่งเท่านั้น ? หากความเชื่อไม่มีอยู่ทั่วทั้งโลกนี้ แล้วแน่นอนว่าในตัวท่านก็ไม่มีเช่นกัน เพราะท่านเองก็ไม่ได้อยู่บนสวรรค์ แต่อยู่บนโลกนี้ แต่หากท่านคิดว่าท่านมีความเชื่อในสถานที่ที่ถูกทิ้งร้างของท่าน แล้วอะไรจึงเป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่มีความเชื่อในสถานที่ของเราด้วย —ในเมืองและหมู่บ้าน ? เพราะหากท่าน ซึ่งอยู่นอกพระศาสนจักร หลีกเลี่ยงศีลศักดิ์สิทธิ์ของพระวิญญาณบริสุทธิ์ ดูหมิ่นพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ และหนีห่างจากความสามัคคีของพระศาสนจักร คิดว่าท่านมีความเชื่อ ; แล้วเราผู้อยู่ภายในพระศาสนจักร ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์ผ่านทางพระวิญญาณบริสุทธิ์ รับประทานพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ และยึดมั่นในพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ในฐานะสมาชิกของพระกาย ซึ่งได้รับการชุบชีวิตโดยพระคริสต์ในฐานะพระศีรษะ จะยิ่งมีความหวังอย่างมั่นใจที่จะมีศรัทธาอันศักดิ์สิทธิ์ที่ทำให้เราได้รับความชอบธรรมและได้รับการช่วยให้รอดได้เพียงใด ไม่มีความเชื่อในผู้ที่ไม่ได้เชื่อในพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้า เช่น ชาวตุรกี ชาวตาตาร์ ชาวยิว และผู้บูชาภาพปั้น รวมถึงผู้เบี่ยงเบนความเชื่อและคริสตชนเทียม เช่น พวกท่านเอง ที่เรียกตนเองด้วยชื่อพระคริสต์เพียงอย่างเดียว แต่กลับหลีกเลี่ยงพระคริสต์เอง เพราะผู้ใดที่หลีกเลี่ยงคริสตจักรของพระคริสต์ ก็เท่ากับหลีกเลี่ยงพระคริสต์เอง แท้จริงแล้ว ไม่มีความเชื่อในตัวท่านเลย เช่นเดียวกับที่ไม่มีในชนชาติอื่น ๆ ที่ไม่เชื่อและนอกรีต ; แต่ความเชื่อไม่ได้ขาดหายไปทั่วทั้งโลก ;
เพราะโลกนี้ไม่ได้มีแต่ชาวตุรกีหรือชาวตาตาร์อาศัยอยู่ทั้งหมด
หรือชาวชาวยิวและผู้บูชาภาพปั้น หรือพวกนอกรีต หรือคริสเตียนเทียมเช่นชาวบรินี
แต่ยังมีเมืองคริสเตียนมากมายในรัสเซียใหญ่ รัสเซียเล็ก และดินแดนอื่น ๆ
ที่เชื่อในพระคริสต์พระเจ้าอย่างถูกต้อง และรับใช้พระองค์อย่างแท้จริง ดังนั้น
พวกท่านผู้ก่อการแตกแยก จึงกำลังโกหก
เมื่ออ้างว่าในปัจจุบันนี้ไม่มีความเชื่อใดเหลืออยู่บนโลกนี้แล้ว

เราถามอีกครั้ง : ทำไมความเชื่อจึงไม่ควรมีอยู่บนโลกนี้ ?
ความเชื่อไม่ได้ปรากฏให้เห็นได้ชัดท่ามกลางผู้คนบนโลกนี้หรือ ?
ความเชื่อไม่ใช่ความลึกลับในใจมนุษย์ เช่นเดียวกับความหวัง ความรัก และคุณธรรมภายในอื่นๆ
ที่ซ่อนอยู่ในใจ ซึ่งไม่มีใครรู้ได้นอกจากพระเจ้าผู้ทรงรู้ใจมนุษย์เท่านั้นหรือ ?
เพราะใครในหมู่มนุษย์จะรู้ใจมนุษย์ —ว่ามันเชื่อในพระเจ้าหรือไม่ ? และหากมันเชื่อแล้ว
มันเชื่ออย่างไร —ถูกหรือผิด ? และหากมันไม่เชื่อ ทำไมมันจึงไม่เชื่อ ? มีเพียงพระเจ้า
ผู้ทรงค้นหาใจและความคิดเท่านั้น ที่รู้เรื่องนี้ แต่ท่านทั้งหลาย โอ้ชาวบรินยาน
ผู้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพเจ้า ท่านรู้ได้อย่างไรถึงสภาพในใจของเรา

และกลับอ้างว่าไม่มีความเชื่อในตัวเรา ? โปรดแสดงให้เราเห็นอย่างน้อยสักสัญญาณหนึ่ง
เพื่อให้เรารู้ว่าไม่มีความเชื่อในตัวเรา
เราได้เรียนรู้จากอัครทูตเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ว่าความเชื่อในตัวบุคคลนั้นถูกระบุได้อย่างไร ;
คือดังนี้ : 'หากใครเชื่อในใจ ก็จะสารภาพด้วยปากด้วย ; เพราะด้วยใจนั้นเชื่อเพื่อความชอบธรรม
(ตามที่อัครทูตกล่าว) แต่ด้วยปากนั้นสารภาพเพื่อความรอด '[327] :
และที่ใดไม่มีการสารภาพความเชื่อด้วยคำพูด ก็ย่อมรู้ได้ว่าในใจนั้นไม่มีความเชื่อเช่นกัน
ท่านไม่ได้ยินคำสารภาพความเชื่อออร์โธดอกซ์จากเราหรือ ? ท่านหูหนวกหรือ จึงไม่ได้ยินจากเรา
ในทุกเมืองและหมู่บ้าน ในทุกโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ ที่ตรีเอกานุภาพ —พระบิดา พระบุตร
และพระวิญญาณบริสุทธิ์ พระเจ้าองค์เดียว —กำลังถูกสารภาพและถวายเกียรติด้วยความเคารพ ?
ท่านมีหูแต่ไม่ได้ยิน ; และแม้เมื่อได้ยิน ท่านก็ปิดหูไว้ เหมือนงูพิษที่หูหนวก
เพื่อไม่ให้ได้ยินคำสารภาพความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ตามนิกายออร์โธดอกซ์ของเรา
ที่กล่าวออกมาจากใจ ; และการได้ยินคำสารภาพความเชื่อที่แท้จริงของเรา เป็นภาระแก่ท่าน
และท่านก็ปรารถนาอย่างยิ่งที่จะถอนรากความเชื่อออกจากเรา
เช่นเดียวกับที่ซาตานพยายามทำกับเปโตร ; แต่พระเจ้าจะไม่ทรงยอมให้ท่านทำเช่นนี้กับเรา
เช่นเดียวกับที่พระคริสต์ไม่ทรงยอมให้ซาตานทำกับเปโตร เพราะพระองค์ตรัสว่า : 'ซีโมน ซีโมน !
ซาตานได้ขอที่จะร่อนท่านเหมือนข้าวสาลี ; แต่ข้าพเจ้าได้อธิษฐานเผื่อท่านแล้ว
เพื่อความเชื่อของท่านจะไม่ *fail*[328]

ส่วนท่านนั้น เราสามารถกล่าวได้อย่างแท้จริงว่าท่านไม่มีความเชื่อ
เพราะเราเห็นสัญญาณที่ชัดเจนของความไม่เชื่อของท่าน นั่นคือ
ท่านหลีกเลี่ยงคริสตจักรของพระคริสต์และศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดของคริสตจักร ;
และท่านประกาศความเชื่อในพระตรีเอกภาพอย่างผิดพลาด
และกล่าวหมิ่นประมาทอย่างผิดหลักคำสอนเกี่ยวกับการเสด็จมาบังเกิดเป็นมนุษย์ของพระคริสต์
ดังที่ได้แสดงไว้อย่างชัดเจนในส่วนแรก , ใน , ข้อที่สอง , และข้อโต้แย้งและการแตกแยกอื่นๆ
ของท่านที่นับไม่ถ้วน การคาดเดาที่ผิดพลาด คำสอนที่ผิด และการตีความที่บิดเบือน
ล้วนเปิดเผยและแสดงให้เห็นว่าท่านขาดความเชื่อ
และได้ตกอยู่ในรูปแบบความไม่เชื่อที่ผิดหลักคำสอนหลายประการ

ส่วนคำพูดของพระเจ้าที่ว่า 'เมื่อบุตรมนุษย์มา เขาจะพบความเชื่อบนโลกนี้หรือไม่ ?'[329]
ความหมายคือดังนี้ : พระเจ้าไม่ได้กล่าวว่า เมื่อพระองค์มา
พระองค์จะไม่พบความเชื่อบนโลกนี้อย่างแน่นอน แต่พระองค์จะพบมันหรือไม่ ? นั่นคือ
(ตามการตีความของเทโอฟิแลคท์) เขาจะพบความเชื่อเพียงเล็กน้อย
เพราะจำนวนผู้มีความเชื่อจะลดลงเนื่องจากการข่มเหงของปฏิปักษ์พระคริสต์ อย่างไรก็ตาม
เราถือว่าการตีความเรื่องความเชื่อของเทโอฟิลักต์นั้นดีกว่าการตีความที่แตกแยกและบิดเบือนของ
พวกท่าน จึงกล่าวด้วยความมั่นใจว่า : พวกท่านผู้ตีความอย่างบิดเบือนนั้นกำลังโกหก
เมื่ออ้างว่าเมื่อพระเจ้าเสด็จมา จะไม่มีความเชื่อใดๆ บนโลกนี้เลย : ยิ่งไปกว่านั้น
พวกท่านยังโกหกอีกเมื่อไม่ยอมรับว่าความเชื่อนั้นยังคงมีอยู่ท่ามกลางเราในปัจจุบันนี้
ในขณะที่ผู้ต่อต้านพระคริสต์ยังไม่ได้มาในเนื้อหนัง ศาสนาคริสต์ยังไม่ถูกลดจำนวนลง
และวันแห่งการเสด็จมาของพระเจ้ายังไม่มาถึง

---

[327] โรม 10:10.

[328] ลูกา 22:31 และ 32.

[329] ลูกา 18:8.

บทที่ *18.* เกี่ยวกับภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้าในมนุษย์

และให้เราจำถึงอีกตอนหนึ่งจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งถูกกลุ่มผู้แตกแยกตีความผิด : ในหนังสือโมเสสเล่มที่หนึ่ง บทที่ 1 มีเขียนไว้ว่า : 'พระเจ้าตรัสว่า : "ให้เราสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของเรา และตามlikeness[330] ของเรา"' กลุ่มผู้แตกแยก ด้วยความไม่รู้ จึงนำตอนนี้นี้มาประยุกต์ใช้กับรูปร่างทางกายภาพของมนุษย์ , ราวกับว่าพระเจ้ามีลักษณะคล้ายมนุษย์ มีหัว เครา ตา ปาก หู มือ เท้า และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ ; และด้วยเหตุนี้ ราวกับว่าตามพระฉายาของพระองค์ พระองค์ได้สร้างมนุษย์ตามพระลักษณะของพระองค์ ซึ่งมีหัว เครา และส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

เพื่อตอบข้อคัดค้านที่เกิดจากการตีความที่ผิดพลาดของพวกเขา ขอให้เรานำเสนอการตีความที่ถูกต้องของคำพูดของพระเจ้าเหล่านี้ ตามที่บรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้ :

ภาพลักษณ์และความคล้ายคลึงของพระเจ้าไม่ได้ก่อตัวขึ้นในร่างกายมนุษย์ แต่ในจิตวิญญาณ ; เพราะพระเจ้าไม่มีร่างกาย : พระเจ้าเป็นวิญญาณที่ไม่มีร่างกาย และพระองค์ได้สร้างจิตมนุษย์ให้ไม่มีร่างกาย ตามความเหมือนของพระองค์เอง ซึ่งสามารถควบคุมตนเองได้ มีเหตุผล ไม่ตาย และมีส่วนร่วมในความนิรันดร์ และพระองค์ได้รวมจิตนั้นเข้ากับเนื้อหนัง ดังที่นักบุญดามัสซีนกล่าวถึงพระเจ้าว่า : 'พระองค์ได้ประทานจิตแก่ข้าพเจ้าผ่านแรงบันดาลใจอันศักดิ์สิทธิ์และให้ชีวิต หลังจากที่พระองค์ได้สร้างร่างกายของข้าพเจ้าจากดิน'[331] . ดังนั้น จิตวิญญาณจึงเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้า เพราะมันมีพลังสามประการแต่มีธรรมชาติเดียว พลังของจิตวิญญาณมนุษย์คือ : ความจำ สติปัญญา และความประสงค์ ; ในด้านความจำ มันคล้ายกับพระเจ้าพระบิดา ในด้านสติปัญญา คล้ายกับพระเจ้าพระบุตร และในด้านความประสงค์ คล้ายกับพระเจ้าพระวิญญาณบริสุทธิ์ และเช่นเดียวกับในพระตรีเอกภาพที่มีสามบุคคล แต่ไม่ใช่สามพระเจ้า แต่เป็นพระเจ้าองค์เดียว : เช่นเดียวกันในจิตวิญญาณมนุษย์ แม้จะมีสามพลัง (ดังที่ได้กล่าวไว้) ของจิตวิญญาณ แต่ไม่ใช่สามจิตวิญญาณ แต่เป็นจิตวิญญาณเดียว

บรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ได้แยกแยะระหว่าง "ภาพลักษณ์ " และ "ความคล้ายคลึง " ของพระเจ้าในจิตวิญญาณมนุษย์ : พระบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ใน *Hexaemeron* ของท่าน , ในบทที่ 10; พระคริสโตสโตมใน *Genesis*, ในบทที่ 9[332] ; และพระเยโรมในคำอธิบายของท่านเกี่ยวกับคำพยากรณ์ของเอเสเคียล , บทที่ 28. จิตวิญญาณได้รับข้อแตกต่างนี้ — ภาพลักษณ์ของพระเจ้า — ในขณะที่ถูกพระเจ้าสร้างขึ้น ส่วนความเหมือนของพระเจ้าจะได้รับการสมบูรณ์ภายในจิตวิญญาณผ่านพิธีบัพติศมา ; ภาพลักษณ์ในปัญญา ความคล้ายคลึงในเจตจำนง ภาพลักษณ์ในความควบคุมตนเอง ความคล้ายคลึงในคุณธรรม ดังที่พระคริสต์ตรัสไว้ในพระวรสารว่า : 'จงเป็นเหมือนพระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ '; และจงเป็นเหมือนพระองค์ในความอ่อนโยน ความดี ความปราศจากความมุ่งร้าย และอื่นๆ อีกมากมาย

ดังนั้น บาซิลผู้ยิ่งใหญ่จึงให้เหตุผลว่า : 'ให้เราสร้างมนุษย์ ' (พระเจ้าตรัส) 'ตามภาพลักษณ์ของเราและตามความเหมือนของเรา ': ดังนั้น ภาพลักษณ์นั้น เราได้รับมาจากการสร้างของพระเจ้า ; ส่วนความเหมือนนั้น เราทำให้สมบูรณ์ผ่านเจตจำนงเสรีของเราเอง ในการสร้างครั้งแรก เราถูกสร้างให้เป็นตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า ; แต่ผ่านเจตจำนงเสรีของเรา เราทำให้ตนเองสมบูรณ์เพื่อให้เป็นตามความเหมือนของพระเจ้า และอีกครั้ง :

---

[330] ปฐมกาล 1:20.

[331] ในบทสวดในงานศพ

[332] หน้า 37 (ด้านหลัง) และ 38.

พระเจ้าได้มอบให้ข้าพเจ้าเป็นตามลักษณะของพระองค์ ; เพราะข้าพเจ้ามีภาพลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการเป็นบุคคลแห่งพระวจนะ ; และลักษณะ ซึ่งหมายถึงการเป็นคริสเตียน [333] . 'จงเป็นคนสมบูรณ์ ' พระคริสต์ตรัส 'ดังที่พระบิดาของท่านในสวรรค์ทรงสมบูรณ์ ' ท่านเห็นหรือไม่ว่าพระเจ้าทรงประทานให้เราเป็นตามลักษณะของพระองค์อยู่ที่ใด ? นั่นคือเมื่อเราเป็นเหมือนพระองค์ผู้ทรงให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ส่องแสงแก่คนชั่วและคนดี และทรงส่งฝนลงแก่คนชอบธรรมและคนอธรรม [334] หากท่านเกลียดการหลอกลวง แต่ไม่เก็บความแค้นไว้ในใจ และไม่ยึดติดกับความขัดแย้งในอดีต ; หากท่านมีน้ำใจพี่น้องและเมตตากรุณา ท่านก็ได้กลายเป็นเหมือนพระเจ้าแล้ว ; หากคุณอภัยศัตรูจากใจจริง คุณก็ได้กลายเป็นเหมือนพระเจ้าแล้ว ; หากพระเจ้าทรงปฏิบัติต่อคุณ ผู้เป็นคนบาป เช่นเดียวกับที่คุณปฏิบัติต่อพี่น้องของคุณที่ได้ทำบาปต่อคุณ ด้วยความเมตตาของคุณ คุณก็ได้กลายเป็นเหมือนพระเจ้าแล้ว ; ดังนั้น เช่นเดียวกับที่ ' ' — คุณก็แบกรับภาพลักษณ์ (ของพระเจ้า) — ไม่เพียงแต่ในคำพูด แต่ยังในความประพฤติ ผ่านการกระทำแห่งความเมตตาของคุณ นี่คือคำสอนของนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่จนถึงตอนนี้

ดังนั้น จงรู้ไว้ว่า ภาพลักษณ์ของพระเจ้ามีอยู่แม้ในจิตวิญญาณของผู้ไม่เชื่อ ส่วนความคล้ายคลึงนั้นพบได้เฉพาะในคริสตชนผู้มีคุณธรรมเท่านั้น ; และเมื่อคริสตชนก่อบาปมหันต์ เขาจะถูกพรากเพียงลักษณะคล้ายคลึงของพระเจ้าเท่านั้น ไม่ใช่ภาพลักษณ์ : และแม้เขาจะถูกตัดสินให้รับความทุกข์ทรมานนิรันดร์ ภาพลักษณ์ของพระเจ้าก็ยังคงอยู่ภายในตัวเขาตลอดไป ในขณะที่ลักษณะคล้ายคลึงนั้นไม่อาจดำรงอยู่ได้อีกต่อไป

ในสมัยโบราณ มีกลุ่มผู้นับถือความเชื่อผิดๆ ที่เรียกว่า แอนโทรโพมอร์ฟิทส์ (ผู้ที่ให้พระเจ้ามีรูปร่างเหมือนมนุษย์) ซึ่งนักบุญเอพิฟานิอุสได้กล่าวถึง โดยตีความคำพูดของพระเจ้าว่า : 'ให้เราสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์และความคล้ายคลึงของเรา '— พวกเขาตีความคำนี้ในลักษณะเดียวกับที่กลุ่มผู้แตกแยกทำในปัจจุบัน โดยอ้างว่าพระเจ้ามีลักษณะคล้ายร่างกายมนุษย์ และมีลักษณะเหมือนมนุษย์ มีหัว เครา มือ เท้า และอวัยวะอื่นๆ ทั้งหมด ; และว่าพระองค์สร้างมนุษย์ตามความคล้ายคลึงของพระองค์เอง : ชาวยิวก็ตีความเช่นนี้เช่นกัน แต่เช่นเดียวกับที่ผู้ให้ภาพลักษณ์มนุษย์ในสมัยนั้นถูกถือว่าบ้า ถูกมองว่าเป็นผู้นอกรีต ถูกขับออกจากคริสตจักร ถูกนับรวมกับชาวยิว และถูกประกาศให้อยู่ภายใต้คำสาปแช่ง : ดังนั้น ผู้คนเหล่านี้ในปัจจุบันก็เช่นกัน เป็นผู้โง่เขลา ปฏิบัติความนอกรีต คล้ายคลึงกับชาวยิว และสมควรถูกขับออกจากคริสตจักร ; ชะตากรรมของพวกเขาอยู่ร่วมกับชาวยิวและกลุ่มผู้ให้พระเจ้ามีรูปร่างมนุษย์ (ผู้ที่ให้พระเจ้ามีรูปร่างเหมือนมนุษย์) ซึ่งได้ถูกประณามแล้ว ; เพราะพวกเขาไม่เชื่อว่าศีรษะของพระเจ้า และมือและเท้าของพระองค์ ไม่ใช่สิ่งที่มีรูปธรรมหรือเนื้อหนัง แต่เป็นสิ่งที่ไม่มีรูปธรรมและจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นอำนาจอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ อำนาจอธิปไตย พลัง แหล่งกำเนิดของทุกสิ่ง อำนาจอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ และการประทับอยู่ทุกหนทุกแห่งของพระองค์

พระเจ้าคือศีรษะโดยสมบูรณ์ เพราะพระองค์คือจุดเริ่มต้นของทุกสิ่ง เป็นเจ้าแห่งทุกสิ่ง และผู้ปกครองทุกสิ่ง ; พระองค์คือตาโดยสมบูรณ์ เพราะพระองค์เห็นทุกสิ่ง ; พระองค์คือหูโดยสมบูรณ์ เพราะพระองค์ได้ยินทุกสิ่ง ; พระองค์คือมือโดยสมบูรณ์

---

[333] หน้า 38.

[334] มัทธิว 5:45.

เพราะพระองค์ถือทุกสิ่ง ; พระองค์คือเท้าโดยสมบูรณ์ เพราะพระองค์อยู่ทุกหนทุกแห่ง
และเติมเต็มทุกสิ่งด้วยการประทับอยู่ของพระองค์

นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ได้วิพากษ์วิจารณ์ผู้ที่ยึดถือแนวคิดการเปรียบเทียบพระเจ้ากับมนุษย์ (anthropomorphists) ในหนังสือ *Hexaemeron* ของท่าน ในบทที่ 10[335] โดยกล่าวกับพวกเขาว่า : 'ด้วยวิธีใดที่เราถูกสร้างขึ้นตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า ? ขอให้เราชำระล้างจิตใจที่มืดบอดความคิดที่ยังไม่ได้รับการฝึกฝน และแนวคิดที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับพระเจ้าของเรา ' หากเราถูกสร้างขึ้นตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า แล้วพระเจ้าก็เหมือนเราหรือไม่ ? พระเจ้ามีผม หู และหัวหรือไม่ ? พระเจ้ามีมือ และที่นั่งที่พระองค์นั่งอยู่หรือไม่ ? เพราะในพระคัมภีร์ได้เขียนไว้ว่าพระเจ้านั่งอยู่ : พระเจ้ามีเท้าที่พระองค์ใช้เดินหรือไม่ ? พระเจ้าเป็นเช่นนั้นหรือไม่ ? จงทิ้งความเพ้อฝันอันไร้เหตุผลในใจของท่านไป ; จงปฏิเสธความคิดใด ๆ ที่ไม่ให้ความยุติธรรมต่อความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า พระเจ้าไม่มีรูปร่าง ไม่มีลักษณะ ไม่มีสง่าราศี และอายุของพระองค์นั้นเกินกว่าจะวัดได้ ; ดังนั้นอย่าจินตนาการรูปร่างให้พระองค์ และอย่าให้จิตใจของท่านถูกชักจูงโดยแนวคิดของชาวยิว ; อย่าพยายามจำกัดพระเจ้าด้วยความคิดทางกายภาพ หรืออธิบายพระองค์ด้วยจิตใจ เพราะความยิ่งใหญ่ของพระองค์นั้นไม่อาจวัดได้ จงคิดถึงสิ่งที่ยิ่งใหญ่ และมอบสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นให้แก่วัตถุที่ยิ่งใหญ่ และมอบสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นอีกให้แก่วัตถุที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นอีก และเตือนจิตใจตนเองว่ามันไม่อาจเข้าใจสิ่งที่ไม่มีที่สิ้นสุดได้ : อย่าสร้างภาพลักษณ์ใดๆ เพราะพระเจ้าถูกเข้าใจผ่านฤทธิ์อำนาจของพระองค์ ไม่มีสิ่งใดในพระเจ้าที่คล้ายกับสิ่งที่มีอยู่ในเรา ; เพราะเราไม่ได้ถูกสร้างตามภาพลักษณ์ของพระเจ้าในรูปของร่างกายเรา ; เพราะในร่างกายที่เสื่อมสลาย ภาพลักษณ์นั้นถูกทำลาย ส่วนในร่างกายที่ไม่เสื่อมสลาย สิ่งที่ไม่เสื่อมสลายนั้นถูกสร้างขึ้น ; ร่างกายเติบโต หดตัว แก่ตัว และเปลี่ยนแปลง : เป็นอย่างหนึ่งในวัยหนุ่มสาว เป็นอีกอย่างในวัยชรา เป็นอีกอย่างในยามเจริญรุ่งเรือง เป็นอีกอย่างในยามทุกข์ยาก เป็นอีกอย่างเมื่อหวาดกลัว เป็นอีกอย่างเมื่อชื่นชมยินดี เป็นอีกอย่างในยามสงบ เป็นอีกอย่างในยามขัดแย้ง ; สภาพของผู้ตื่นตัวแตกต่างจากผู้หลับใหล , เพราะสิ่งใดที่เปลี่ยนแปลงได้จะเปรียบเทียบกับสิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ? และเมื่อกล่าวว่า 'ให้เราสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของเรา ' นั่นหมายถึงมนุษย์ภายใน ซึ่งอัครทูตก็กล่าวถึงว่า : 'แม้ร่างกายภายนอกของเราจะเสื่อมสลายไป แต่ร่างกายภายในของเรากำลังได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่ทุกวัน ' (*[336]*) เพราะภายในเรามีมนุษย์อยู่ และเราไม่ใช่เพียงร่างกายเท่านั้น ; และสิ่งที่กล่าวไว้ว่า 'เราอยู่ภายใน ' นั้นเป็นความจริง เพราะฉันคือมนุษย์ภายใน ; ส่วนร่างกายภายนอกนั้นไม่ใช่ฉัน แต่เป็นสาระของฉัน ; เพราะฉันไม่ใช่มือ แต่ฉันคือการแสดงออกทางคำพูดของจิตวิญญาณ ส่วนมือนั้นเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ เพราะร่างกายเป็นเครื่องมือของจิตวิญญาณ ส่วนมนุษย์มีอำนาจเป็นเจ้าด้วยคุณธรรมของจิตวิญญาณเอง และยังมีคำกล่าวอีกว่า : 'ผู้หญิงควรมีภาพลักษณ์ของพระเจ้าเช่นเดียวกับผู้ชาย มีธรรมชาติอันทรงเกียรติเดียวกัน แม้จะอ่อนแอทางร่างกาย แต่ทรงพลังทางจิตวิญญาณ เพราะเธอมีภาพลักษณ์อันทรงเกียรติของพระเจ้าเช่นเดียวกัน '[337] . จนถึงตรงนี้ เป็นคำกล่าวของบาซิลผู้ยิ่งใหญ่

---

[335] นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ , หน้า 37.

[336] 2 โครินธ์ 4:16.

[337] ในคำสอนเดียวกันนี้ ด้านล่างหน้า folio 38.

จากคำพูดเหล่านี
ผู้ก่อการแตกแยกแบบแอนโทรโพมอร์ฟิตใหม่ในปัจจุบันควรรับฟังและตระหนักว่า
ภาพลักษณ์ของพระเจ้าไม่ได้อยู่ทีใบหน้า ตา ริมฝีปาก เครา หรือส่วนอืน ๆ
ของร่างกายทีมองเห็นได้ แต่อยู่ในจิตวิญญาณทีมองไม่เห็น — ซึงมีความสามารถในการพูด
มีเหตุผล ควบคุมตนเองได้ และไม่ตาย

บททีี *19.* เกียวกับเครา

ในบทนี เราจะพิจารณาเรืองเครา ซึงก่อให้เกิดความไม่พอใจอย่างมากในหมู่ชาวรัสเซียของเรา
ผู้ทีมองเคราเป็นพระบัญญัติอันยิงใหญ่ของพระเจ้าและทางสู่ความรอด
ในขณะทีการโกนเครานันถูกมองว่าเป็นบาปอันร้ายแรงและไม่อาจให้อภัยได้
ซึงนำไปสู่การลงนรกชัวนิรันดร์
ในฤดูร้อนปี ค.ศ. 1705
ขณะทีข้าพเจ้าอยู่ในเมืองยารอสลาฟล์ในช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม และในวันอาทิตย์วันหนึง
หลังจากทีข้าพเจ้าออกมาจากมหาวิหารหลังพิธีบูชาขอบพระคุณ และกำลังเดินกลับไปยังทีพัก
ชายสองคนทีมีเครา —แม้จะยังไม่แก่มาก —ได้เดินเข้ามาหาข้าพเจ้าและร้องขึนว่า :
‘พระเจ้าผู้ศักดิสิทธิ ! ‘ตามคำสังของท่าน เราได้รับคำสังจากพระราชกฤษฎีกาของซาร์ให้โกนเครา
แต่เราพร้อมทีจะสละชีวิตเพือรักษาเคราของเรา เพราะเราขอถูกตัดหัวดีกว่าถูกโกนเครา ’
แต่ผมกลับรู้สึกตกใจกับคำถามทีคาดไม่ถึงและเกิดขึนอย่างกะทันหันนี
และไม่สามารถตอบได้ทันทีด้วยข้อความจากพระคัมภีร์ จึงตอบกลับคำถามของพวกเขาว่า :
‘สิงใดจะงอกกลับมาได้ ระหว่างหัวทีถูกตัดขาดกับเคราทีถูกโกน ?’ แต่พวกเขากลับลังเล
และหลังจากหยุดคิดชัวครู่ ก็ตอบว่า : ‘เคราจะงอกกลับมาได้ แต่หัวจะไม่ได้ ’
จากนันข้าพเจ้าจึงกล่าวกับพวกเขาว่า : ‘แน่นอนว่าท่านทังหลายย่อมต้องการรักษาเคราของท่านไว้
ซึงแม้จะถูกโกนสิบครังก็ยังงอกกลับมาได้ มากกว่าทีจะสูญเสียศีรษะของท่าน
ซึงเมือถูกตัดขาดแล้วจะไม่มีวันงอกกลับมาอีก
เว้นแต่ในวันฟืนคืนชีพทัวไปของผู้ตายทังปวง ’ เมือกล่าวเช่นนีแล้ว
ข้าพเจ้าก็กลับไปยังห้องชังของข้าพเจ้า มีประชาชนผู้มีเกียรติหลายคนตามมาพร้อมกับข้าพเจ้า
และเข้าห้องพักของข้าพเจ้าไปด้วย
และมีการอภิปรายกันเป็นเวลานานเกียวกับเรืองการโกนและไม่โกนเครา และผมก็ตระหนักว่า
ผู้คนจำนวนมากทีได้โกนเคราตามคำสังของซาร์ กำลังสงสัยในความรอดของตนเอง
ราวกับว่าพวกเขาได้สูญเสียภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้า และไม่
cònอยู่ในภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้าอีกต่อไป เพราะได้โกนเคราไปแล้ว
แต่ผมได้เตือนพวกเขาให้อย่าสงสัย โดยกล่าวว่า
ภาพลักษณ์และลักษณะของพระเจ้าไม่ได้อยู่ทีเคราหรือใบหน้ามนุษย์ทีมองเห็นได้
แต่อยู่ทีจิตวิญญาณทีมองไม่เห็น ; ยิงไปกว่านัน ด้วยเหตุผลนีเอง
ไม่มีใครควรสงสัยในความรอดของตนเอง เพราะการโกนเครานันไม่ได้ทำด้วยความสมัครใจของตนเอง
แต่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาของพระมหากษัตริย์ ดังนัน
จึงเป็นสิงทีสมควรทีจะเชือฟังคำสังของผู้มีอำนาจในเรืองทีไม่ขัดแย้งกับพระเจ้า
และไม่เป็นอันตรายต่อความเป็นอยู่ทีดีของตนเอง

ส่วนเรืองอืน ๆ ให้เราขจัดความสงสัยนีออกไป :
เราต้องศึกษาเรืองเคราในพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ และเพือเริมต้นจากพระคัมภีร์เดิม
เราได้จัดลำดับการตรวจสอบดังนี :

1) ในพันธสัญญาเดิม มีใครบ้างทีไม่ได้ถูกสังให้โกนเครา ?
2) ด้วยเหตุผลใดทีพวกเขาไม่ได้รับคำสัง ?

3) ชาวยิวเคยไว้เคราหรือไม่ ?

ในการศึกษาเรื่องเคราครั้งนี้ จุดแรกที่ควรพิจารณาคือ : เคราเป็นภาพลักษณ์และลักษณะเหมือนพระเจ้าหรือไม่ ? แต่เนื่องจากได้แสดงไว้ข้างต้นแล้ว โดยนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่ ว่าเคราไม่ใช่ภาพลักษณ์และลักษณะเหมือนพระเจ้า ดังนั้น ให้เราพิจารณาจุดอื่นที่เราได้ยกขึ้นไว้

ข้อพิจารณาที่ 1

ในพันธสัญญาเดิม ใครถูกห้ามโกนเครา *?*

คำสั่งห้ามโกนเคราดังกล่าว แม้จะได้รับการมอบหมายจากพระเจ้าให้แก่ชาวยิวทุกคน แต่กลับถูกบังคับใช้อย่างเคร่งครัดที่สุดต่อกลุ่มนักบวช พระสงฆ์และชนเลวีถูกผูกมัดด้วยข้อบัญญัตินี้ [338] ดังที่เห็นได้จากบทที่ 21 ของหนังสือเลวีนิติ ซึ่งพระเจ้าตรัสกับโมเสสว่าเขาควรสั่งพระสงฆ์ บุตรของอาโรน ให้ไม่โกนเครา และเพิ่มเติมว่า : ‘เพราะพวกเขาเองจะถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้า ของขวัญจากพระเจ้าของพวกเขา ’ “อย่าให้พวกเขาโกนเครา ” พระองค์ตรัส “ด้วยเหตุผลนี้ *:* เพื่อว่าพวกเขาเองจะได้ถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้า ”*339* คำว่า “พวกเขาเอง” หมายถึงหน้าที่การรับใช้ของปุโรหิตและเลวี เพราะใครเล่าที่ถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าด้วยมือของตนเอง ? มีเพียงปุโรหิตและเลวีเท่านั้น ส่วนชนเผ่าอื่น ๆ แม้จะถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้า แต่ไม่ได้วางเครื่องบูชาบนแท่นบูชาด้วยมือของตนเอง แต่ผ่านทางปุโรหิตและเลวี ส่วนปุโรหิตและเลวีเองนั้นถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าด้วยมือของตนเอง เพราะเมื่อพระเจ้าทรงห้ามการโกนเคราและทรงบัญชาว่าอย่าได้โกน — เพื่อให้พวกเขาสามารถถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าด้วยตนเอง — พระองค์ได้ทรงแสดงอย่างชัดเจนว่าพระบัญญัตินี้ที่ห้ามการโกนเครานั้นถูกประทานให้แก่ปุโรหิตและเลวีเป็นหลัก คำสั่งเดียวกันนี้ยังถูกมอบให้แก่ผู้ถือศีลนาซีร์ด้วย ดังที่ปรากฏในหนังสือกันดารวิถี บทที่หก ในหนังสือผู้วินิจฉัย บทที่สิบสาม และในหนังสือพงศ์กษัตริย์ ภาคหนึ่ง : และแม้ว่าประชาชนทั่วไป —คือ ชนเผ่าอื่น ๆ ของอิสราเอล — จะปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยไม่โกนเครา ; แต่ในบางครั้งพวกเขาก็ไม่ได้ถูกห้ามไม่ให้โกนหนวด และในบางโอกาสยังถูกสั่งให้ทำเช่นนั้นด้วย ดังที่เราจะได้เห็นในการอภิปรายครั้งที่สาม

ข้อพิจารณาที่ 2

ทำไมการโกนเคราจึงไม่ถูกบัญชาไว้ในพันธสัญญาเดิม *?*

การโกนหนวดในพันธสัญญาเดิมนั้นไม่ใช่ความชั่วในตัวมันเอง ; เพราะหนวดไม่ใช่ภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้า ดังที่ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนก่อนหน้านี้ : แต่กลับกลายเป็นความชั่วได้ก็เพราะบาปบางประการเท่านั้น เพราะหากการโกนหนวดเป็นความชั่วในตัวมันเอง ก็จะไม่มีการบัญชาให้ผู้ที่ได้รับการชำระจากโรคเรื้อนต้องโกนหนวดและขนทั้งหมดบนร่างกาย [340] ; หากการมีเคราเป็นความชั่วในตัวมันเอง ก็จะไม่มีการสั่งให้ผู้ที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในคณะเลวีต้องโกนขนทั้งตัว นั่นคือ หัว เครา และส่วนอื่นๆ [341] และชาวยิวก็จะไม่ได้รับอนุญาตให้ไว้เคราระหว่างช่วงเวลาแห่งความโศกเศร้าอย่างลึกซึ้ง [342] ;

---

[338] เลวีนิติ 19:27.

[339] เลวีนิติ 21:1, 5, 6.

[340] เลวีนิติ 14:9.

[341] กันดารวิถี 8:7.

[342] เยเรมีย์ 41:5.

หากการโกนตัวเป็นความชั่วในตัวมันเอง
พระเจ้าก็จะไม่สั่งให้ผู้เผยพระวจนะเอเสเคียลโกนหัวและเครา [343] แต่เรื่องนี้จะมีอธิบายไว้ด้านล่าง
ส่วนที่นี่ เราจะพิจารณาเหตุผลว่าทำไมพันธสัญญาเดิมจึงไม่สั่งให้โกนเครา
เหตุผลของคำสั่งนั้นคือดังต่อไปนี้ : นักบวชของเทพเจ้าเทียม
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่รับใช้เทพีที่รู้จักกันในนามอิซิส , ราชินีโบราณแห่งอียิปต์
จะถวายเครื่องบูชาที่มลทินในวิหารของพวกเขา และวิงวอนต่อรูปเคารพอย่างไม่เคารพพระเจ้า ;
พวกเขามีประเพณีโกนศีรษะและเครา ผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์บารุคได้ประณามประเพณีนี้
โดยระลึกว่า : 'ในวิหารของพวกเขา นักบวชนั่งอยู่ เสื้อผ้าฉีกขาด ศีรษะและเคราถูกโกนจนเกลี้ยง ;
และพวกเขาร้องไห้และคร่ำครวญต่อหน้าเทพเจ้าของตนว่า : "[344] "'
ด้วยเหตุนี้ พระเจ้าผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า
หลังจากที่ทรงนำประชากรของพระองค์ออกจากอียิปต์ และทรงแต่งตั้งนักบวชและเลวีให้รับใช้พระองค์
ได้ทรงบัญชาให้พวกเขาอย่าเลียนแบบนักบวชผู้บูชาภาพลักษณ์ที่พวกเขาได้เห็นในอียิปต์
ซึ่งโกนศีรษะและเครา และพระองค์ได้ทรงบัญชาว่า : 'ท่านทั้งหลายอย่าตัดผมบนศีรษะ หรือโกนเครา '[345] .
นอกจากนี้ ยังเป็นประเพณีของผู้บูชาภาพลักษณ์ ซึ่งเมื่อไว้อาลัยผู้ตาย จะโกนหัวและเครา
และข่วนหน้าและร่างกายจนเกิดแผลและมีเลือดไหล ; ด้วยเหตุนี้
พระเจ้าจึงทรงบัญชาให้ผู้รับใช้ของพระองค์ระวังการปฏิบัติเช่นนี้
เพื่อไม่ให้พวกเขาคล้ายคลึงกับคนชั่ว และพระองค์ตรัสว่า :
'อย่าปล่อยให้ศีรษะไม่ถูกตัดแต่งเพื่อผู้ตาย อย่าปล่อยให้เคราเติบโตอย่างไม่เรียบร้อย
และอย่าให้พวกเขาทำบาดแผลใดๆ บนเนื้อหนัง '[346] .
ด้วยเหตุผลเหล่านี้ การโกนหัวจึงถูกถือว่าเป็นประเพณีชั่วร้าย
และพระเจ้าได้ห้ามชาวยิวในพันธสัญญาเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบวชและชนเลวี
ข้อพิจารณาที่ 3
เคยมีช่วงเวลาใดที่ชาวยิวปฏิบัติการโกนตัวหรือไม่ *?*
มีเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ในตอนแรก: เมื่อพวกเขาได้รับการชำระล้างจากโรคเรื้อน
พวกเขาจะโกนขนทั่วทั้งร่างกาย ดังนั้น ในหนังสือเลวีนิติ บทที่ 14 จึงมีคำสั่งว่า :
'ให้ขนทั้งหมดของเขาไว้ยาว —ทั้งผมบนหัว เครา คิ้ว และขนทั้งหมดของเขาต้องไว้ยาว '[347] .
นอกจากนี้ : เมื่อสมาชิกของเผ่าเลวีได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในพิธีกรรมของเลวี
พวกเขาต้องผ่านพิธีกรรมดังต่อไปนี้ :
ก่อนอื่นพวกเขาถูกนำตัวมาต่อหน้ามหาปุโรหิตและถูกพรมด้วยน้ำชำระ ;
จากนั้นขนทั้งหมดบนร่างกายของพวกเขาถูกโกนออก ตามที่เขียนไว้ในหนังสือกันดารวิถี บทที่ 8:
'ให้โกนจนทั่วทั้งตัว และให้ล้างเสื้อผ้าของพวกเขา แล้วพวกเขาจะบริสุทธิ์ ' *([348])*; หลังจากนั้น
เมื่อนำพวกเขามาอยู่ต่อหน้าพลับพลาแห่งพยานพร้อมกับเครื่องบูชา
บุตรแห่งอิสราเอลก็วางมือลงบนพวกเขา อย่างไรก็ตาม
เราสังเกตว่าการโกนขนนั้นกระทำกับร่างกายทั้งหมดของเลวีที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้ง :
หากทำกับร่างกายทั้งหมด ก็ย่อมรวมถึงเคราด้วย ; และเมื่อได้รับการแต่งตั้งแล้ว
พวกเขาจะไม่โกนขนบนร่างกายอีกจนกระทั่งถึงวันตาย

---

[343] เอเสเคียล 5:1.
[344] หนังสือบารุค , บทที่ 5.
[345] เลวีนิติ 19:27.
[346] เลวีนิติ 21:5.
[347] ที่เดียวกัน 14:9.
[348] กันดารวิถี 8:7.

นอกจากนี เมือพวกเขาได้ปฏิบัติตามคำปฏิญาณนาซีไรต์จนครบกำหนดแล้ว
หัวทั้งหัวจะถูกโกนออก เพราะมีสองประเภทของนาซีไรต์ :
บางคนได้อุทิศชีวิตทั้งชีวิตให้พระเจ้าด้วยชีวิตทีถือศีลและบริสุทธิ ;
ส่วนอีกกลุ่มได้ปฏิญาณนาซีไรต์เป็นระยะเวลาจำกัด เพียงไม่กีปีเท่านั้น และไม่ใช่ตลอดชีวิต
ผู้ถือคำปฏิญาณนาซีไรต์ได้รับชือนีจากคำในภาษาฮีบรู 'นาซีร์ ' ซึงมีความหมายว่า
'แยกตัวออก ' หรือ 'อุทิศตัว ',
เนืองจากบุคคลเหล่านีแยกตัวออกจากชีวิตโลกีย์และชีวิตทีแสวงหาความสุขของมนุษย์
โดยอุทิศตัวให้กับวิถีชีวิตทีเคร่งครัดและปฏิเสธตนเอง
และไม่โกนหรือตัดผมบนศีรษะหรือเคราตลอดระยะเวลาทั้งหมดของคำปฏิญาณนาซีไรต์
สำหรับผู้ทีได้รับคำปฏิญาณนาซีไรต์จนถึงเวลาทีกำหนด เมือเวลาทีกำหนดนันครบถ้วนแล้ว
จะมาพร้อมด้วยเครืองบูชาทีพระวิหารของพระเจ้า ; และผมทีเติบโตขึน ,
จะโกนผมทีประตูวิหารแห่งคำพยาน และจะวางผมทีโกนได้ ลงบนไฟของแท่นบูชาพระเจ้า
เพือถวายเกียรติแด่พระเจ้าและแสดงความขอบคุณ
เพราะพระเจ้าได้ทรงช่วยให้พวกเขาสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณได้ :
สิงนีถูกบันทึกไว้ในหนังสือกันดารวิถี บทที 6[349] .

นอกจากนี : ชาวอิสราเอลทั่วไปทีไม่ได้เป็นสมาชิกของชนชั้นเลวี
ก็ไม่ได้ถูกห้ามให้โกนผมในช่วงเวลาแห่งความโศกเศร้าและความเสียใจ :
เพราะมีเขียนไว้ในหนังสือของผู้เผยพระวจนะเยเรมีย์ผู้ศักดิสิทธิว่า
เมือเมืองเยรูซาเล็มถูกเนบูคัดเนสซาร์แห่งบาบิโลนทำลายแล้ว
เกดาลิยาห์ถูกทิงไว้ในดินแดนยูดาห์เพือปกครองผู้รอดชีวิตจำนวนน้อย
มีชายคนหนึงชืออิชมาเอลชาวยูดาห์ ซึงมีเชือสายราชวงศ์ มาและสังหารเกดาลิยาห์ ;
จากนันมีชายแปดสิบคนจากภูมิภาคใกล้เคียงในปาเลสไตน์
มาด้วยผมทีไม่ได้จัดแต่งและเสือผ้าทีขาดวิน
ร้องไห้ด้วยความเศร้าโศกต่อความรกร้างของเยรูซาเล็ม [350] มีผู้กล่าวว่า :
'ในหนังสือเยเรมีย์นีกล่าวถึงศีรษะ ไม่ใช่ถึงเครา ' ข้าพเจ้าตอบว่า :
ในพระคัมภีร์สลาโวเนียเขียนว่า 'หัว ' ส่วนในฉบับแปลอืน ๆ เขียนว่า 'เครา';
และเมือฉบับแปลสลาโวเนียกล่าวถึง 'หัว ' ก็ควรเข้าใจว่ารวมถึงเคราด้วย ;
เพราะในยามความเศร้าโศกและความทุกข์ยาก ศีรษะจะถูกโกนพร้อมกับเครา
ดังทีเห็นได้จากพระวจนะของพระเจ้าในหนังสือเยเรมีย์ซึงเป็นหนังสือคำพยากรณ์เล่มเดียวกัน
ทีกล่าวว่า : 'ทุกศีรษะจะกลายเป็นหัวล้าน (นันคือ จะถูกโกน) และทุกเคราจะถูกตัดออก '[351] .

อีกครั้ง : ผู้เผยพระวจนะและนักบวชผู้ศักดิสิทธิ เยเฮซเกล
ผู้ได้ทำนายเกียวกับความร้างร้างของเยรูซาเล็มและการทำลายล้างของชนชาติยิว ;
เขาได้รับคำสังจากพระเจ้าให้โกนหัวและเครา และหลังจากแบ่งผมทีโกนได้เป็นสีส่วน
ให้เผาส่วนหนึงด้วยไฟ ตัดส่วนหนึงด้วยดาบ กระจายส่วนหนึงให้ลมพัดไป
และเก็บส่วนทีเล็กทีสุดไว้ในเสือผ้าของเขา ([352]) ซึงหมายความว่า
ส่วนหนึงของชนชาติยิวจะพินาศจากความอดอยากและโรคระบาดขณะถูกปิดล้อม ,
ส่วนหนึงจะถูกดาบของชาวคาลเดียตัดลง ส่วนทีสามจะถูกกระจายไปทั่วโลก และส่วนทีสี
ซึงเป็นส่วนทีเล็กทีสุด จะยังคงอยู่ทีเดิม

---

[349] กันดารวิถี 6:18.

[350] เยเรมีย์ 41:3.

[351] ทีเดียวกัน 48:37.

[352] เอเสเคียล 5:1 และ 4.

อย่างไรก็ตาม เราคิดดังนี้ : หากการโกนหนวดเป็นสิ่งชั่วร้ายในตัวมันเอง (และไม่ใช่เพราะความผิดบาปอันชั่วร้ายจากการบูชาสิ่งอื่นนอกจากพระเจ้า) แล้วพระเจ้าคงไม่ทรงบัญชาให้ผู้เผยพระวจนะเอเสเคียลโกนหนวดของเขา ; ชาวยิวคงไม่ได้รับอนุญาตให้โกนศีรษะทั้งหมดในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ยากและความเศร้าโศก ; และนักนาซีร์ก็คงไม่ได้รับคำสั่งให้โกนผมทั้งหัวเมื่อครบวาระคำปฏิญาณ และถวายเป็นเครื่องบูชาเผาทั้งตัวแด่พระเจ้า ; กฎหมายก็คงไม่กำหนดให้ผู้ที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในคณะเลวีต้องโกนขนทั้งตัว ; และผู้ที่ได้รับการชำระจากโรคเรื้อนก็คงไม่ได้รับคำสั่งให้โกนเคราออก

เพราะในพันธสัญญาเดิม การโกนเคราไม่ใช่บาป แต่การเลียนแบบวิถีของผู้ไม่เชื่อในพระเจ้าที่บูชาภาพลักษณ์โดยการโกนเครานั้นต่างหากที่เป็นบาป

หลังจากที่ได้พิจารณาเรื่องเคราในพันธสัญญาเดิมแล้ว ขอให้เราหันมาสู่พันธสัญญาใหม่และพิจารณาหัวข้อเดียวกันนี้ด้วยข้อพิจารณาดังต่อไปนี้ :

1) มีข้อกำหนดทางกฎหมายใดเกี่ยวกับเคราสำหรับคริสตชนหรือไม่ ?

2) การโกนเคราเริ่มต้นจากใคร ?

3) การโกนหนวดเป็นบาปต่อพระเจ้าหรือไม่ ?

4) การไม่โกนเคราจะนำไปสู่ความรอดได้หรือไม่ ?

ข้อพิจารณาที่ 1

มีกฎหมายใดเกี่ยวกับเคราสำหรับคริสเตียนหรือไม่ *?*

ตามประเพณีของคริสตชนรัสเซียใหญ่ มักอ้างถึงบัญญัติในพันธสัญญาเดิมเกี่ยวกับเครา ซึ่งได้กล่าวถึงข้างต้น และพระเจ้าได้ประทานผ่านทางชนเลวี เพื่ออธิบายการไม่โกนเคราของพวกเขาว่า : ‘ท่านทั้งหลายอย่าโกนเคราของท่าน ’ (มีเขียนไว้)[353] และพวกเขากล่าวว่า : พระคริสต์เองได้ทรงปฏิบัติตามบัญญัติในพันธสัญญาเดิม ; เพราะพระองค์ตรัสว่า : ‘อย่าคิดว่าเราเข้ามาเพื่อยกเลิกธรรมบัญญัติหรือคำพยากรณ์ *;* เราไม่ได้เข้ามาเพื่อยกเลิกสิ่งเหล่านั้น แต่เพื่อทำให้สำเร็จ *’*[354] . และหากพระคริสต์ได้ทำให้พระบัญญัติในพันธสัญญาเดิมสมบูรณ์แล้ว เราก็ผู้เป็นคริสตชนย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระบัญญัติดังกล่าวด้วย และไม่โกนเคราตามพระบัญญัติในพันธสัญญาเดิม เพราะพระคริสต์เองก็ไม่ได้โกนเครา และอัครทูตที่เดินร่วมกับพระองค์ก็ไม่ได้โกนเคราเช่นกัน

บนพื้นฐานนี้ ขอให้ผู้ที่สนับสนุนการไม่โกนหนวดได้รับทราบข้อมูลต่อไปนี้เกี่ยวกับพระบัญญัติของพระเจ้าในพันธสัญญาเดิมก่อน :

พระบัญญัติในพันธสัญญาเดิมมีสามประเภท :

ทางจิตวิญญาณ ,

ทางกายภาพ,

ทางกฎหมาย;

เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น :

ทางจิตวิญญาณ ,

ทางการ,

พลเรือน ;

---

[353] เลวีนิติ 19:27.

[354] มัทธิว 3:17.

ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น :

สิ่งที่เหมาะสมกับความเชื่อและการบูชาพระเจ้า ;

เช่นที่เหมาะสำหรับพิธีกรรมของคริสตจักร (พิธีการ) และชีวิตบนโลกของมนุษย์ ;

เช่นที่เหมาะกับความยุติธรรม ;เช่นที่เหมาะกับความยุติธรรม ;สามข้อบัญญัติเหล่านี้ถูกระบุไว้อย่างชัดเจนในพระวจนะของพระเจ้าที่ตรัสกับโมเสสในหนังสือเฉลยธรรมบัญญัติ บทที่ 5 ซึ่งเขียนไว้ว่า : 'จง

คำสั่งห้าสามประการนี้ปรากฏอย่างชัดเจนในพระวจนะของพระเจ้าที่ตรัสกับโมเสสในหนังสือเฉลยธรรมบัญญัติ บทที่ 5 ซึ่งกล่าวว่า : 'จงเข้ามาใกล้เรา เพื่อเราจะบอกท่านถึงคำสั่งทั้งหมด กฎเกณฑ์ และคำพิพากษา '[355] ; และอีกครั้งในบทที่ 6: 'คำสั่งเหล่านี้ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับที่พระเจ้าพระเจ้าของท่านได้บัญชาไว้ '[356] .

มาพิจารณาคำกล่าวทั้งสามข้อนี้ :

บัญญัติ ,

กฎเกณฑ์ และ

คำพิพากษา .

พระบัญญัติของพระเจ้า ในขั้นต้น สอนให้รู้จักพระเจ้า มีความเชื่อในพระองค์ และมีความเคารพต่อพระองค์ : 'เราคือพระเจ้าพระเจ้าของเจ้า ; เจ้าอย่ามีพระเจ้าอื่นใดอยู่เบื้องหน้าเรา '[357] และต่อไปอีก : และนี่คือพระบัญญัติเกี่ยวกับพระเจ้า ซึ่งเป็นพระบัญญัติที่ศักดิ์สิทธิ์และทางจิตวิญญาณ

กฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมและพิธีทางศาสนา : วิธีถวายเครื่องบูชา วิธีชำระตัวให้บริสุทธิ์จากความไม่บริสุทธิ์ วิธีพรมตัวด้วยเลือดของแพะและวัวสาว และด้วยเถ้าของลูกวัว [358] ; สิ่งที่ควรกินและสิ่งที่ไม่ควรกิน ; เวลาที่ไม่ควรโกนผมและเวลาที่ควรโกนผม ; และเรื่องอื่นๆ ที่คล้ายกันอีกมากมาย ตามที่อธิบายไว้ในหนังสือของโมเสส

และคำสั่งเหล่านี้เกี่ยวกับเนื้อหนังถูกมอบให้ด้วยสองเหตุผล : ประการแรก เพื่อให้เนื้อหนังของสัตว์ที่พูดไม่ได้สามารถถูกถวายเป็นเครื่องบูชาแด่พระเจ้า ; และประการที่สอง

เพื่อให้พวกเขาได้รับการสอนว่าควรใช้พิธีกรรมใดในการควบคุมเนื้อหนังของตนเองในชีวิตนี้

การฝึกฝนร่างกายนี้ได้รับการอธิบายอย่างชัดเจนโดยนักบุญคริสอสตอม

เมื่อท่านอธิบายคำพูดของอัครสาวกเกี่ยวกับพระปุโรหิตภาพของพระคริสต์ว่า :

'ท่านไม่ใช่พระปุโรหิตตามกฎหมายของเนื้อหนัง '[359] และต่อไป 'ท่าน ' ท่านกล่าวว่า 'ไม่ใช่พระปุโรหิตตามกฎหมายของเนื้อหนัง ; เพราะกฎหมายนั้นผิดกฎหมายในหลายด้าน ; และท่านเรียกมันอย่างถูกต้องว่ากฎหมายของเนื้อหนัง '

เพราะทุกสิ่งที่มันกำหนดไว้ล้วนเป็นเรื่องทางเนื้อหนัง เพราะการกล่าวว่า : 'ตัดหนังหุ้มปลาย , ทาด้วยน้ำมัน , ล้างเนื้อหนัง , ทำให้เนื้อหนังบริสุทธิ์ , ตัดแต่งเนื้อหนัง , ผูกมัดเนื้อหนัง , เลียงดูเนื้อหนัง , และเฉลิมฉลองด้วยเนื้อหนัง '—คำพูดเหล่านี้ของฉันไม่ใช่เรื่องทางเนื้อหนังหรือ ?[360] ?

นี่คือคำอธิบายของคริสอสตอมจนถึงจุดนี้

---

[355] เฉลยธรรมบัญญัติ 5:31.

[356] ที่เดียวกัน 6:1.

[357] อพยพ 20:2 และ 3.

[358] ฮีบรู 9:12 และ 13.

[359] ฮีบรู 7:16.

อย่างไรก็ตาม กฎหมายเหล่านั้นสอนความชอบธรรมให้มนุษย์ เพื่อไม่ให้พวกเขาทำผิดต่อกัน ให้ไม่กล่าวพยานเท็จ ให้ไม่โลภในทรัพย์สินของเพื่อนบ้าน ให้ไม่ขโมย หรือฆ่าคน ; และกฎหมายเหล่านั้นได้สถาปนาระบบความยุติธรรมทางแพ่ง : 'ตาต่อตา ฟันต่อฟัน '[361] ; และกฎหมายเหล่านั้นได้ทำให้เลือดมนุษย์ถูกหลั่ง เพราะแทนที่นั้น เลือดของเขาเองจะถูกหลั่ง [362] .

ชาวอิสราเอลถูกผูกมัดด้วยคำสั่งสามข้อนี้ :

รับใช้พระเจ้าอย่างซื่อสัตย์ ,

ปกครองตนเองอย่างมีระเบียบ ;

ปฏิบัติต่อเพื่อนบ้านด้วยความยุติธรรม

ในคำสั่งทั้งสามข้อนี้ (ซึ่งอยู่ในพันธสัญญาเดิม) มีบางข้อที่พวกเราคริสเตียนต้องปฏิบัติตาม และบางข้อที่เราไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม

เราต้องปฏิบัติตามข้อที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้เกี่ยวกับพระเจ้า และการนมัสการพระเจ้า รวมถึงข้อที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมและความยุติธรรมทางสังคม

ส่วนพิธีกรรมและพิธีการในพระวิหารตามพันธสัญญาเดิม รวมถึงกฎเกณฑ์ทางกายภาพนั้น เราไม่เพียงแต่ไม่ถูกผูกมัดด้วยสิ่งเหล่านั้น แต่ยังได้รับการปลดปล่อยอย่างสมบูรณ์จากสิ่งเหล่านั้นด้วย เพราะกฎเกณฑ์ทางเนื้อหนังทั้งหมดในพันธสัญญาเดิม — นั่นคือ พิธีกรรมและพิธีการ — เป็นแบบอย่างและเงาที่บ่งชี้ถึงการเสด็จมาของพระคริสต์ในเนื้อหนัง เกี่ยวกับฐานะปุโรหิตของพระองค์ และเกี่ยวกับเครื่องบูชาและศีลศักดิ์สิทธิ์ของคริสตจักร ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ในพระคุณใหม่ แต่เมื่อพระคริสต์เสด็จมา และได้ทรงทำให้สำเร็จทุกสิ่งที่ถูกบ่งชี้และแสดงเป็นสัญลักษณ์โดยพระบุคคลของพระองค์เองแล้ว การบ่งชี้และสัญลักษณ์เหล่านั้นก็ถูกยกเลิกไป : เพราะดังเช่นดอกไม้จะเหี่ยวเฉาเมื่อผลไม้ออกมา และดวงดาวจะจางหายไปเมื่อดวงอาทิตย์ส่องแสง ดังนั้น เมื่อพระคุณใหม่มาถึง เงาของธรรมบัญญัติก็สิ้นสุดลง เพราะหากพิธีกรรมและพิธีการในพันธสัญญาเดิมเหล่านั้นยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน พวกมันก็จะกลายเป็นสิ่งที่ผิด เพราะเป็นแบบอย่างและเงาของพระคริสต์ ; เนื่องจากพวกมันยังคงบ่งชี้ถึงการเสด็จมาของพระคริสต์ในเนื้อหนัง ซึ่งพระองค์ได้เสด็จมาแล้ว ; ด้วยเหตุนี้ พิธีกรรมเหล่านั้นจึงถูกยกเลิกไปอย่างสิ้นเชิงจากเรา และเราได้รับการปลดปล่อยจากมันแล้ว ดังที่จะอธิบายอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไปด้านล่าง

และดังที่พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าได้ตรัสว่า : 'เราไม่ได้มาเพื่อยกเลิกธรรมบัญญัติ แต่มาเพื่อทำให้ธรรมบัญญัตินั้นสมบูรณ์ ', สิ่งนี้ควรเข้าใจดังต่อไปนี้ : พระคริสต์ได้ทำให้ธรรมบัญญัติของพิธีกรรมในพันธสัญญาเดิมสมบูรณ์ :

พระองค์ทรงรับพิธีเข้าสุหนัต ทรงถวายตัวในพระวิหารของพระเจ้าตามธรรมบัญญัติ ทรงรับประทานปัสกาตามที่ธรรมบัญญัติกำหนด และหลังจากทรงปฏิบัติพิธีกรรมยิวอื่น ๆ แล้ว พระองค์ก็ทรงยกเลิกพิธีกรรมเหล่านั้น เพราะเป็นเพียงเงาของสิ่งที่กำลังจะมาถึงในพระคุณใหม่ ; หลังจากที่พระองค์ได้ยกเลิกกฎหมายพันธสัญญาเดิมแล้ว พระองค์ได้สถาปนากฎหมายแห่งพระคุณใหม่ขึ้น : และด้วยเหตุนี้ กฎหมายพันธสัญญาเดิมจึงถูกแทนที่ด้วยพระคุณที่ได้มา

และอีกครั้ง การตีความอีกประการหนึ่ง : พระคริสต์ได้ปฏิบัติตามกฎหมายของโมเสส ซึ่งยังไม่สมบูรณ์และไม่ครบถ้วน ; เพราะกฎหมายของโมเสสไม่สามารถช่วยมนุษย์ให้พ้นจากนรกได้

---

[360] Golden Leaf 2897.

[361] มัทธิว 5:38.

[362] ปฐมกาล 9:6.

แม้แต่คนชอบธรรมก็ไม่สามารถช่วยได้ : แต่พระคริสต์เมือเสด็จมา
ได้เติมเต็มกฎหมายของโมเสสด้วยพิธีกรรมแห่งความรอดใหม่ทีเต็มเปียมด้วยพระคุณ
ซึงช่วยมนุษย์ให้รอดอย่างสมบูรณ์ ดังนั้น
พระคริสต์ไม่ได้ยกเลิกกฎหมายทีเกียวข้องกับความรู้เกียวกับพระเจ้าและความเชือ
(ไม่ใช่กฎหมายทีเกียวข้องกับพิธีกรรมในพันธสัญญาเดิม) แต่ได้ทำให้กฎหมายนันสมบูรณ์
ทีนีเราจะหันมาพิจารณาเรืองเครา
ดังนั้น อย่าให้ใครคิดว่า เรากำลังสอนให้ผู้คนโกนเครา
หรือว่าเรากำลังประณามผู้ทีไม่ได้โกนเครา
แต่เรากำลังขจัดความสงสัยเกียวกับความรอดของผู้ทีมองว่าการโกนเคราเป็นบาปหนัก
และสิ้นหวังในความรอดของตนเอง นอกจากนี เรายังประณามความเชือผิดๆ ของกลุ่มแอนโทรโพมอร์ฟิตส์
— คือกลุ่มทีถือว่ารากคางเป็นภาพลักษณ์และความเหมือนของพระเจ้า
คำสังเกียวกับเคราทีปรากฏในพันธสัญญาเดิม หนังสือเลวีนิติ
เป็นหนึงในคำสังเหล่านันหรือไม่ ?
เป็นหนึงในคำสังทีเกียวข้องกับความรู้เกียวกับพระเจ้าและความเชือหรือไม่ ?
แต่คำสังนีกลับไม่ปรากฏบนแผ่นหินของโมเสส ท่ามกลางคำสังของพระเจ้า
การละเมิดพระบัญญัติทีเกียวข้องกับความชอบธรรมและความยุติธรรมทางสังคม
มีอยู่ในนันหรือไม่ ? แต่เราไม่พบพระบัญญัติใดเกียวกับเคราในพระบัญญัติเหล่านันเช่นกัน
แล้วข้อห้ามเกียวกับการไว้เคราจึงมีต้นกำเนิดจากบัญญัติใด ?
จากบัญญัติทีเป็นกฎระเบียบ —นันคือ พิธีกรรมและพิธีการของชาวยิว —ซึงนักบุญคริสอสตอม
โดยอ้างอิงจากคำพูดของอัครสาวก
ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนข้างต้นว่าเป็นสิงทีมีลักษณะทางเนือหนัง
เพราะพระคริสต์ด้วยการเสด็จมาของพระองค์ ได้ยกเลิกสิงเหล่านันแล้ว [363] .
เพราะท่านอ้างว่าตนเองไม่สมควรโดยอิงจากพันธสัญญาเดิมนันเป็นไปโดยเปล่าประโยชน์
และท่านสงสัยในความรอดของตนเองโดยเปล่าประโยชน์ เมือถูกตัดเคราตามคำสัง
และเนืองจากพระคริสต์และอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิทีอยู่กับพระองค์ไม่ได้โกนเครา
พวกท่านจึงทำเช่นนันตามกฎของระเบียบทางจิตวิญญาณ
โดยปรารถนาทีจะเป็นปุโรหิตคนแรกของคริสตจักรหลัก พวกท่านยังทำเช่นนันในฐานะนาซีไรต์
ผู้ทีปล่อยให้ผมยาว และพระคัมภีร์ไม่ได้กล่าวถึงพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าว่า :
‘ท่านเป็นปุโรหิตตลอดไปตามแบบอย่างของเมลคีเซเดค ’ (*364*) หรือไม่ ? แม้พวกเขา
(ผู้อัครสาวกทีอยู่กับพระคริสต์) จะปล่อยให้ผมยาวตามกฎหมายของโมเสส
แต่กฎหมายของโมเสสนันไม่ได้ถูกบังคับใช้กับคริสตชนทีถูกเรียกมาจากชนชาติอืน ๆ
เพราะสภาอัครสาวกได้ปลดปล่อยผู้ทีมาจากชนชาติอืน ๆ และมาหาพระคริสต์ให้พ้นจากกฎระเบียบ
พิธีกรรม และพิธีการทังหมดในพันธสัญญาเดิม ดังทีเห็นได้ชัดเจนในหนังสือกิจการของอัครทูต
บทที 15 ซึงอัครทูตผู้นำในเยรูซาเล็มได้เขียนจดหมายถึงประชาชนในอันทิโอก —
ผู้ทีหันจากความบูชารูปเคารพมาสู่พระคริสต์ —ดังต่อไปนี :
จากผู้ส่งสาร ผู้อาวุโส และพีน้อง ถึงพีน้องในเมืองอันทิโอค ซีเรีย และคิลิเซีย
ซึงเป็นชนชาติอืน และผู้ชืนชมยินดีในองค์พระผู้เป็นเจ้า : เพราะเราได้ยินว่า
มีบางคนจากหมู่พวกเราออกไปก่อความวุ่นวายแก่ท่านด้วยคำพูดของพวกเขา ทำให้จิตใจท่านสันคลอน
โดยกล่าวว่าท่านต้องเข้าพิธีตัดหนังหุ้มปลายและรักษาธรรมบัญญัติ ซึงเราไม่ได้สังไว้
เราได้ตัดสินใจแล้ว หลังจากทีรวมตัวกันด้วยใจเป็นหนึงเดียว ทีจะส่งผู้ได้รับเลือกไปหาท่าน

---

[363] 7 พฤศจิกายน , folio 2897.

[364] สดุดี 109:4. ฮีบรู 5:5.

และส่วนทีเหลือได้เขียนไว้ทีน้น ; ดังต่อไปนี : พระวิญญาณบริสุทธิ์
และเราได้ตัดสินใจแล้วว่าจะไม่วางภาระเพิมเติมใด ๆ ลงบนท่าน ยกเว้นสิงจำเป็นเหล่านี :
หลีกเลียงอาหารทีถวายแก่รูปเคารพ เลือด เนือสัตว์ทีถูกบีบคอจนตาย และการผิดศีลธรรมทางเพศ ;
และสิงใดทีท่านไม่ต้องการให้ผู้อืนทำกับท่าน ก็อย่าทำสิงน้นกับผู้อืน [365] . และอีกครัง
ในหนังสือกิจการของอัครทูตบทที 21 อัครทูตเจมส์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ พร้อมด้วยผู้อาวุโสอืน ๆ
ในกรุงเยรูซาเล็ม ได้กล่าวกับนักบุญเปาโล ผู้ซึงได้มาหาพวกเขาว่า : 'เราได้ตัดสินใจแล้วว่า
ชาวต่างชาติทีเชือแล้ว ไม่จำเป็นต้องถูกผูกมัดด้วยกฎระเบียบดังกล่าว
แต่เพียงต้องหลีกเลียงอาหารทีถวายแด่รูปเคารพ เลือด เนือสัตว์ทีถูกบีบคอ
และความผิดทางเพศ '[366] . จนถึงตรงนีจากหนังสือกิจการของอัครสาวก
ทีนี ขอให้ทุกคนฟังอย่างตังใจและพิจารณาว่า
ผู้อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ปลดปล่อยชาวต่างชาติ —
ผู้ทีหันจากความชั่วร้ายแห่งการบูชาเทวรูปมาสู่พระคริสต์ —
ให้พ้นจากกฎเกณฑ์ทังหมดของโมเสสในพันธสัญญาเดิม น้นคือ พิธีกรรมและพิธีการต่าง ๆ
'ไม่จำเป็น ,' เขากล่าว , 'ทีพวกเขาต้องปฏิบัติตามสิงเหล่าน้น ;
พวกเขาต้องปฏิบัติตามเพียงสิงทีเกียวข้องกับความรู้เกียวกับพระเจ้าและความเชือ
และไม่ทำร้ายเพือนบ้าน : ''อย่าทำกับผู้อืนในสิงทีคุณไม่ต้องการให้เขาทำกับคุณ '' ([367]).
และเนืองจากประชาชนรัสเซียได้กลับใจมาสู่พระคริสต์ไม่ใช่จากศาสนายูดาย
แต่จากความเชือในพระเจ้าเทียมและความชั่วร้ายของการบูชาพระเจ้าเทียม ;
เพราะพวกเขาไม่ถูกผูกมัดด้วยพิธีกรรมและพิธีการตามกฎหมายของโมเสส
แต่ได้รับการปลดปล่อยจากสิงเหล่าน้นตามคำตัดสินของอัครทูต เพราะแม้แต่ในเรืองเครา
กฎหมายก็ไม่ได้ผูกมัดพวกเขา แต่เป็นเรืองของการเลือก ;
และพวกเขาไม่ควรสงสัยในความรอดของตนเพราะเรืองเครา
หนึงในผู้คัดค้านของฉันได้กล่าวกับฉันว่า :
'พระคริสต์ได้แทนทีการตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศตามพันธสัญญาเดิมด้วยการบัพติศมา
โดยให้เราได้รับการบัพติศมาแทนการตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศ ; แต่พระองค์ได้แทนทีเคราด้วยอะไร ?
พระองค์ได้ให้เราอะไรในพระคุณใหม่แทนเคราตามพันธสัญญาเดิม ?'
ผมตอบเขาว่า : 'ชาวยิวมีกฎหมายเก่า
ซึงกำหนดให้พวกเขาต้องเข้าพิธีตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศ และไม่โกนเครา และอืนๆ '
สำหรับผู้ทีเชือในพระคริสต์จากหมู่ชาวยิว
ได้รับบัพติศมาอันศักดิ์สิทธิ์แทนการเข้าสุหนัตตามพันธสัญญาเดิม ; แต่เรา
ซึงเป็นชนชาติอืน ทีเคยใช้ชีวิตในความชั่วร้ายแห่งการบูชารูปเคารพมาก่อน
ไม่มีพระบัญญัติของพระเจ้าใดๆ เลย พันธสัญญาเดิมน้นไม่ได้มีอยู่ท่ามกลางเราเลย ; ประเพณี
พิธีกรรม และพิธีการของชาวยิวน้น เราไม่เคยรู้จักมาก่อน การเข้าสุหนัตและการไม่โกนหนวดน้น
ในรุ่นบรรพบุรุษของเราไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย
แต่มีเพียงความชั่วร้ายในการบูชาสิงศักดิ์สิทธิ์เท็จเท่าน้น เพราะเรา
ผู้ทีถูกเรียกมาสู่พระคริสต์จากหมู่ชนชาติอืน ได้รับบัพติศมาอันศักดิ์สิทธิ์จากพระคริสต์
ไม่ใช่เพือแทนทีการเข้าสุหนัต —ซึงเราไม่เคยมี —
แต่เพือแทนทีความชั่วร้ายในการบูชาสิงศักดิ์สิทธิ์เทียมเท็จทีเราเคยจมอยู่ ;
และพระองค์ไม่ได้สังให้เราทำอะไรเกียวกับเครา ;

---

[365] กิจการ 15:23, 25, 28 และ 29.

[366] ทีเดียวกัน 21:25.

[367] กิจการ 15:29.

และอัครทูตผู้ศักดิ์สิทธิ์ก็ไม่ได้สั่งให้เราปฏิบัติตามกฎระเบียบ พิธีกรรม และพิธีการของชาวยิวในพันธสัญญาเดิม และพิธีกรรมต่างๆ เรา (ตามที่อัครทูตยากอบกล่าว) ได้ส่งผู้ส่งสารไปหาพวกเขา และตัดสินใจว่าพวกเขาไม่ควรปฏิบัติตามสิ่งเหล่านี้เลย [368] ; เพราะพวกเขาได้ปลดปล่อยเราจากกฎหมายเกี่ยวกับเครา ปล่อยให้เป็นไปตามดุลยพินิจของเราเอง ; เพราะไม่ควรมีความสงสัยในใจของผู้มีปัญญาเกี่ยวกับความรอด เนื่องจากการโกนเครา

อย่างไรก็ตาม มีคำสั่งเกี่ยวกับเคราที่พบได้ในหนังสือภาษารัสเซียของเรา ซึ่งเราขอนำมาเสนอเพื่อหารือในที่นี้

ก่อนอื่น :

ในหนังสือที่เรียกว่า *The Helmsman* (ผู้ถือหางเสือ) ในบทที่ 47 โดยพระนิคิตา นักบวชผู้อาวุโสแห่งวัดสตูดิต (Studite Monastery) ที่รู้จักกันในนาม “ชาวสกิท ” (Scythian) ในคำปราศรัยของท่านต่อชาวลาติน หน้า 388 ด้านหลัง ได้เขียนไว้ดังนี้ :

ส่วนเรื่องการโกนเครา ไม่ใช่มีเขียนไว้ในพระธรรมว่า ‘ท่านห้ามหลายอย่าโกนเคราของท่าน ’ หรือไม่ ; เพราะสิ่งนี้เหมาะสมกับผู้หญิง แต่ไม่เหมาะสมกับผู้ชาย ตามที่พระเจ้าผู้สร้างได้ทรงกำหนดไว้ ? เพราะพระองค์ได้ตรัสกับโมเสสว่า : ‘อย่าตัดผมเคราของท่าน เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ’; และนี่เป็นกฎหมายมาตั้งแต่สมัยคอนสแตนติน กษัตริย์แห่งคาวาลา ผู้เป็นผู้นอกรีต ; เพราะทุกคนรู้ดีว่าผู้ที่โกนเคราคือผู้รับใช้ของลัทธินอกรีต แต่ท่าน โดยทำเช่นนี้เพื่อเอาใจมนุษย์และฝ่าฝืนกฎหมาย จะถูกพระเจ้าผู้สร้างท่านตามพระฉายาของพระองค์เกลียดชัง

การสะท้อนคิด

ควรเชื่อคำพูดของนิคิตาเหล่านี้หรือไม่ ?

คำถาม:

ความเชื่อจะมาถึงใครโดยปราศจากความสงสัย ?

คำตอบ:

1) หากบุคคลนั้นอยู่ในกลุ่มของนักบุญ

2) หากบุคคลนั้นเป็นหนึ่งในครูผู้สอนที่ถูกต้องตามหลักคำสอนของพระศาสนจักร

3) หากมีใครที่พูดความจริงในคำพูดของตน ก็ย่อมมีความเชื่อโดยปราศจากความสงสัย

ข้อพิจารณา

เกี่ยวกับนิคิตา

นิคิตา , พระภิกษุแห่งสตูดิต : เขาถูกนับเป็นหนึ่งในนักบุญหรือไม่ ? ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ เนื่องจากเขาไม่ปรากฏใน *Synaxarion*

เขาไม่ถูกกล่าวถึงในหมู่ครูสอนศาสนาออร์โธดอกซ์ของคริสตจักร ยกเว้นในหนังสือคอร์มชา : นอกจากนี้ จากคำพูดของเขา ดูเหมือนว่าเขาเป็นผู้ติดตามลัทธิแอนโทรโพมอร์ฟิต โดยกล่าวว่า การมีเคราเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ผู้ทรงสร้างมนุษย์ตามพระฉายาของพระองค์เอง : ราวกับว่าพระเจ้ามีลักษณะเหมือนมนุษย์ มีเครา และราวกับว่าพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ตามพระฉายานั้นเอง

ความเท็จของคำกล่าวอ้างของนิคิตานี้ปรากฏชัดเจนในคำพูดที่เขาอ้างอิงจากพระคัมภีร์ ซึ่งเขียนไว้ดังนี้ : ‘อย่าให้ผมในเคราของคุณยาวเกินไป ; เพราะนี่เป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า :

เนื่องจากเป็นพระบัญญัติของพระเจ้าในหนังสือเลวีติกัส บทที่ 19 และ 21 ว่า

---

[368] กิจการ 21:25.

เลวีไม่ควรปล่อยให้เคราของเขาเติบโต ; แต่คำพูดเหล่านี้ ('เพราะนีเป็นสิงทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ') ไม่ปรากฏอยู่ในพระบัญญัตินันของพระเจ้าเลย
ดังนัน เราจึงไม่ควรเชือในคำพูดของนิคิตาผู้นี เพราะเขาไม่ซือสัตย์
ได้ใส่คำเท็จลงในพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ
และเขาไม่ใช้เหตุผลอย่างถูกต้องเกียวกับภาพลักษณ์ของพระเจ้า
อีกทังเขาไม่ได้รับการยกย่องในหมู่ผู้ศักดิสิทธิ
จากหนังสือสโตกลาฟนิค
ในปี 7059 ในเดือนกุมภาพันธ์ ในรัชสมัยของซาร์ผู้เคร่งศาสนาและเจ้าชายใหญ่ จอห์น
วาซิลเยวิช ผู้ปกครองสูงสุดแห่งรัสเซียทังปวง , ภายใต้การนำของพระสันตะปาปา มาคาริอุส
ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งมอสโกและรัสเซียทังมวล ในเมืองหลวงมอสโก
ได้มีการจัดประชุมสภาของบรรดาพระสังฆราชผู้ทรงเกียรติสูงสุด
พระอาร์คิมันดริตและเจ้าอาวาสผู้ทรงเกียรติสูงสุด และคณะสงฆ์ทังหมด
เกียวกับการปฏิรูปทางศาสนจักรบางประการ ; ในการประชุมครังนี มีพระอัครสังฆราชนิกันดร์
แห่งรอสตอฟและยารอสลาฟล์ เข้าร่วมด้วย
และได้มีการรวบรวมหนังสือเกียวกับการบริหารกิจการทางศาสนา ซึงรู้จักกันในชือ "สตอกลาฟ"
โดยในบทที 10 มีข้อความดังต่อไปนีเกียวกับเครา :
จากกฎศักดิสิทธิเกียวกับการโกนเครา
เช่นเดียวกัน
กฎเกณฑ์ศักดิสิทธิห้ามคริสตชนออร์โธดอกซ์ทุกคนจากการโกนเคราหรือตัดหนวด ;
เพราะการปฏิบัติเช่นนีไม่ใช่ประเพณีของออร์โธดอกซ์
แต่เป็นประเพณีของลาตินและประเพณีนอกรีตของกษัตริย์กรีก คอนสแตนติน คาวาลิน ;
และกฎเกณฑ์ของอัครสาวกและบรรดาบิดาผู้ก่อตังคริสตจักรห้ามและปฏิเสธสิงนีอย่างเคร่งครัด ;
กฎของอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิระบุว่าดังนี : หากผู้ใดโกนเคราและปรากฏตัวในลักษณะนี
ไม่สมควรทีจะรับศีลให้เขา หรือจัดพิธีรำลึก 40 วันให้เขา
หรือนำพรอสโฟราหรือเทียนเข้าไปในโบสถ์เพือเขา ; ให้ถือว่าเขาอยู่ในกลุ่มผู้ไม่เชือ ;
เพราะพวกเขาได้นำการปฏิบัตินีมาจากพวกนอกรีต ในเรืองเดียวกันนี กฎข้อที 11
ของสภาสังคายนาครังทีหก ซึงจัดขึนทีทรูลโล เกียวกับการโกนเครา ส่วนเรืองการโกนเครานัน
ไม่ได้เป็นไปตามทีเขียนไว้ในพระบัญญัติว่า 'ท่านทังหลายอย่าโกนเคราของท่าน ';
เพราะสิงนันเหมาะสมสำหรับผู้หญิงแต่ไม่เหมาะสมสำหรับผู้ชาย ;
พระเจ้าผู้สร้างพวกเขาได้กำหนดไว้เช่นนัน และพระองค์ตรัสกับโมเสสว่า :
'อย่าให้ผมบนเคราของคุณงอกขึนเลย เพราะนีเป็นสิงทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า ';
และสิงนีมาจากคอนสแตนติน กษัตริย์แห่งคาวาลิน ผู้เป็นผู้นอกรีต ;
เพราะทุกคนรู้ดีว่าผู้รับใช้ผู้นอกรีตของเขาต้องถูกโกนเครา
นีคือเนือหาจากหนังสือสโตกลาฟนิค
การอภิปราย
จากคำกล่าวนี จำเป็นต้องพิจารณาสามประเด็นต่อไปนีด้วยเหตุผล : กฎหมายอัครสาวก
กฎหมายของบรรดาบิดา
สภาสังคายนาสากลครังทีหก และกษัตริย์คาวาลิน
เราได้อ่านกฎอัครสาวกในหนังสือ *Kormchiya* ทีพิมพ์ขึนในเมืองหลวงมอสโก
ในรัชสมัยของซาร์ผู้เคร่งศาสนาและเจ้าชายใหญ่ อเล็กเซย์ มิคาอิลอฟีช
ในสมัยทีพระสังฆราชโจเซฟดำรงตำแหน่ง ในปี 7161; ในกฎอัครสาวกเหล่านัน
ไม่มีการกล่าวถึงเคราแม้แต่น้อย ; เว้นแต่จะมีกฎอัครสาวกอืน ๆ ทียังไม่ได้รับการพิมพ์
ซึงเรายังไม่เคยเห็น แต่ขอให้ทราบว่าอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิไม่ได้เขียนกฎใด ๆ ทังสิน ;

เพราะสภาของพวกเขา
ซึงจัดขึนทีเยรูซาเล็มเกียวกับผู้ไม่เชือทีเปลียนจากความนับถือรูปเคารพมาสู่พระคริสต์
ได้เขียนเพียงห้าข้อบัญญัติต่อไปนีเท่านัน :

1) ว่าพวกเขาต้องงดเว้นจากพิธีกรรมบูชาเทวรูป
2) ต้องหลีกเลียงการประพฤติผิดทางเพศ
3) งดบริโภคเนือสัตว์ทีถูกบีบคอจนตาย
4) งดเว้นการดืมเลือด นันคือ งดเว้นการฆ่าคน ซึงทำให้เลือดมนุษย์ไหล
5) ไม่ทำร้ายเพือนบ้าน [369] ส่วนเรืองในพันธสัญญาเดิม สภาอัครสาวกนันไม่ได้กล่าวถึงเลย
เพราะมันได้ปลดปล่อยชาวต่างชาติจากพิธีกรรมและประเพณีทังหมดของพันธสัญญาเดิม
เช่นเดียวกับทีนักบุญยากอบกล่าวกับเปาโลว่า : 'ไม่จำเป็น
ทีพวกเขาจะต้องปฏิบัติตามสิงเหล่านัน [370] '.
กฎเกณฑ์เหล่านันถูกบันทึกไว้ต่อมาโดยนักบุญคลีเมนต์
ผู้เป็นมรณสักขีและพระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม ซึงเป็นศิษย์ของนักบุญเปโตร
อัครสาวกผู้เป็นหัวหน้า ตามรอยนักบุญอัครสาวกทังหลาย ; และท่านได้เรียกกฎเกณฑ์เหล่านันว่า
"กฎอัครสาวก "; แต่หนังสือ *The Helmsman* ยืนยันว่ากฎเกณฑ์เหล่านันถูกบิดเบือนโดยพวกนอกรีต
และถูกปฏิเสธโดยสภาผู้เป็นบิดาแห่งคริสตจักรออร์โธดอกซ์ ดังนัน *Kormchiya* ในหน้า 17
ภายใต้กฎข้อ 60 ได้ระบุในคำอธิบายว่า : 'หนังสือหลายเล่มได้ถูกผู้เบียงเบนความเชือบิดเบือน
จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนทัวไป เช่น *คำสังอัครสาวก * ทีเขียนโดยนักบุญเคลเมนต์
พระสังฆราช ซึงด้วยเหตุนีจึงถูกสภาปฏิเสธ '
สิงนียังได้รับการยืนยันโดยกฎข้อทีสองของสภาสังคายนาสากลครังทีหก ; ดูหน้า 177 ของ
Kormchaya นอกจากนี หากมีข้อความใดเกียวกับเคราในสิงทีเรียกว่า *กฎอัครสาวก *
ก็ไม่น่าแปลกใจ เพราะกฎเหล่านันถูกผู้นอกรีตบิดเบือน และไม่ควรเชือถือเลย ส่วนใน
*กฎอัครสาวก * ทีพิมพ์ออกมา (ดังทีข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี) ไม่พบข้อความใดเกียวกับเคราเลย

และกฎบัญญัติของบรรดาบิดาศักดิสิทธิจากสภาสากลและสภาท้องถินทุกแห่ง
ก็ไม่ได้กล่าวถึงเรืองเคราไว้ทีใดทังสิน หากใครขาดความเชือ
ให้ตรวจสอบสภาทุกแห่งและกฎบัญญัติของบรรดาบิดาศักดิสิทธิทังหมดดูสิ
จะพบการกล่าวถึงเรืองเคราแม้เพียงครังเดียวทีใดบ้างหรือไม่ ? ส่วนที Stoglav
อ้างถึงสภาสากลครังทีหก โดยเฉพาะกฎข้อที 11 สิงทีเขียนไว้ทีนันเกียวข้องกับเรืองอืน
ไม่ใช่เรืองเครา เพราะกฎข้อนันระบุว่า : 'ขนมปังไม่หมักของชาวยิวถูกปฏิเสธ ;
ผู้ใดทีเรียกแพทย์ของพวกเขา หรืออาบน้ำร่วมกับพวกเขา ก็ถูกปฏิเสธ '[371] .
นีคือกฎข้อทีสิบเอ็ดของสภาสังคายนาสากลครังทีหก ซึง Stoglavnik อ้างถึง
และเห็นได้ชัดว่ากฎข้อนีไม่ได้กล่าวถึงเรืองเครา
แต่กล่าวถึงเรืองทีคริสตชนไม่ควรมีความสัมพันธ์ใดๆ กับชาวยิวเลย
ดังทีอธิบายไว้ในคำอธิบายประกอบของกฎข้อนัน ; ผู้ใดทีต้องการอ่านก็ให้ไปอ่านทีนัน

สภาสังคายนาสากลครังทีหกและกษัตริย์คาวาลินเกิดขึนในปีใด ?

Stoglavnik ระบุว่า สภาดังกล่าว ในกฎข้อที 11 — ซึงห้ามการโกนเครา — ได้รับการตราขึนเพือต่อต้านโดยตรงกับพระราชกฤษฎีกาของกษัตริย์คาวาลิน ซึงสังให้โกนเครา
อย่างไรก็ตาม เราสังเกตว่า สภาสากลครังที 6 จัดขึนในปี ค.ศ. 680, ในขณะทีคาวาลินเกิดในปี ค.ศ.

---

[369] หนังสือกิจการ , บทที 15.

[370] ทีเดียวกัน 21:25.

[371] หน้า 180, ด้านหลัง .

719 และขึ้นครองราชย์ในปี ค.ศ. 741; ดังนั้น จึงมีระยะเวลา 60 ปีระหว่างการประชุมสภาสากลครั้งที่หกกับรัชสมัยของคาวาลิน
แล้วสภาสากลครั้งที่หกจะออกกฎที่ขัดแย้งกับกฎของคาวาลินได้อย่างไร
ในเมื่อคาวาลินยังไม่ได้เกิดด้วยซ้ำ ? และจะวางความเชื่อในเอกสารเท็จเช่นนี้ได้อย่างไร ?

จากหนังสือพิธีกรรมเก่า

ในปี 7155 ในปีที่หนึ่งของรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าซาร์ อเล็กเซย์ มิคาอิลอฟิช ในสมัยที่สมเด็จพระสังฆราชโจเซฟดำรงตำแหน่ง ได้มีการพิมพ์หนังสือพิธีกรรมขึ้นที่มอสโก ; ที่ท้ายหนังสือได้แนบคำสอนว่า คริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์ไม่ควรโกนเครา และได้อ้างคำพูดของนักบุญเอพิฟานิอุส ดังต่อไปนี้ :

เช่นเดียวกัน นักบุญเอพิฟานิอุสได้เขียนในหนังสือ *Ponaria* ของท่าน เพื่อตำหนิความเชื่อผิดของกลุ่มยูคิตว่า : 'เพราะการสวมเครื่องประดับศีรษะและไม่ตัดผมนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับคริสตจักรสากล ตามคำสอนของอัครสาวก : "[372] "' เพราะท่านกล่าวว่า ชายไม่ควรปล่อยให้ผมยาว เพราะนี่คือภาพลักษณ์และเกียรติยศของพระเจ้า ; แต่พวกเขากลับทำสิ่งที่เลวร้ายที่สุดและขัดแย้งกับสิ่งนี้ โดยโกนเครา ในกฎอัครสาวก พระวจนะอันศักดิ์สิทธิ์ทรงประกาศว่า บุคคลต้องไม่ทำลายภาพลักษณ์ของเครา ไม่แต่งตัวในลักษณะลามก หรือด้วยความหยิ่งยโส

คำพูดเหล่านี้ ด้วยชื่อเสียงของนักบุญเอพิฟานิอุสเอง ก็ควรได้รับความเชื่อถือ หากไม่ใช่เพราะมีข้อสงสัยบางประการที่เกิดขึ้นจากคำพูดเหล่านั้น :
ข้อแรกถูกอ้างถึงราวกับเป็นคำพยานของอัครสาวก ; เพราะท่านกล่าวว่า ผู้ชายไม่ควรปล่อยให้ผมยาว เพราะนั่นคือภาพลักษณ์และพระสิริของพระเจ้า แต่ในพระคัมภีร์อัครสาวก ในจดหมายฉบับที่หนึ่งของเปาโลถึงชาวโครินธ์ บทที่ 11 ข้อ 147 ข้อความนั้นเขียนไว้ต่างออกไป ที่นั่นเขียนไว้ว่า : "ชายไม่ควรคลุมศีรษะ เพราะศีรษะนั้นเป็นภาพลักษณ์และพระสิริของพระเจ้า " ที่นี่ อัครสาวกไม่ได้กล่าวถึงผมบนหัว แต่กล่าวถึงการคลุมหัว ; ดังนั้น คำพูดที่เขียนไว้ภายใต้ชื่อของนักบุญเอพิฟานิอุส จึงกลายเป็นที่น่าสงสัย เพราะไม่สอดคล้องกับคำพูดของอัครสาวก

ประการที่สอง : ในคำสั่งของอัครสาวก ดังที่เราได้อธิบายไว้ข้างต้น พระวจนะของพระเจ้าได้ตรัสว่า ในคำสั่งของอัครสาวก — ซึ่งพิมพ์อยู่ใน *Kormchaya* — ไม่มีข้อความใดเลยเกี่ยวกับเครา ทั้งที่ห้ามโกนหรือที่อนุญาตให้โกน และแม้จะมีคำสั่งของอัครสาวกอื่นใดที่พบได้นอกเหนือจากข้อความที่พิมพ์ไว้ *Kormchaya* ก็ยืนยันว่าคำสั่งเหล่านี้ถูกบิดเบือนโดยพวกนอกรีตและถูกสภาปฏิเสธไปแล้ว ดังที่เราได้อธิบายไว้ก่อนหน้านี้ ; นอกจากนี้ ผู้เขียนข้อความที่แนบมากับหนังสือพิธีกรรมนั้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำสอนเรื่องเครา ก็เต็มไปด้วยความไม่ถูกต้อง ซึ่งบางส่วนจะถูกเปิดเผยในบทอภิปรายเรื่องเคราครั้งที่สาม

เราเคารพชื่อของนักบุญเอพิฟานิอุสอย่างแท้จริง แต่เรามีความสงสัยเกี่ยวกับงานเขียนที่ถูกระบุว่าเป็นของเขา ; เพราะมีงานเขียนมากมายที่ถูกระบุว่าเป็นของนักบุญ แต่ไม่ได้ถูกเขียนขึ้นโดยนักบุญเหล่านั้นเอง ; และแม้คำพูดของเอพิฟานิอุสเหล่านี้จะเป็นของจริง ก็ไม่น่าแปลกใจ เพราะเขาเขียนจากพระบัญญัติของโมเสส โดยตัวเขาเองไม่ได้เป็นคริสเตียนตั้งแต่เกิด แต่มีพ่อแม่เป็นชาวยิว ตามที่เขียนไว้ในชีวประวัติของเขา แต่สำหรับเราผู้ที่ได้หันจากลัทธิเพเกินมาสู่พระคริสต์

---

[372] หน้า 628, ด้านหลัง .

และได้รับการปลดปล่อยจากแอกของกฎหมายเดิมโดยคำตัดสินของอัครสาวก คำพูดของเอพิฟานิอุส (หากเป็นของเขาจริง) ก็ไม่มีผลผูกพัน

จากหนังสือพิธีกรรมโบราณอันยิ่งใหญ่

ในปีโลกที 7133 ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าซาร์และเจ้าชายใหญ่ไมเคิล เฟโอโดโรวิช และในสมัยที่สมเด็จพระสังฆราชฟิลาริตดำรงตำแหน่ง ได้มีการพิมพ์หนังสือพิธีกรรมขึ้นที่มอสโก ซึ่งบรรจุพิธีกรรมและข้อบังคับเกี่ยวกับการรับผู้มาจากนิกายละตินเข้าสู่พระศาสนจักรตะวันออก อย่างถูกต้อง ในหนังสือนั้นได้เขียนไว้ดังนี :

ข้าพเจ้าสาปแช่งความหลงผิดที่ไร้พระเจ้าและผิดศีลธรรม ซึ่งทำลายจิตวิญญาณและก่อให้เกิดความมืดมิดในความเชื่อผิดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโกนหนวด ซึ่งผู้นำที่ไร้กฎหมายคือเปโตรผู้ดุเดือด ปาป้าแห่งกรุงโรม ในหมู่ผู้ปกครอง ผู้นำความเชื่อผิดๆ นั่นคือคอนสแตนตินผู้อื่อฉาว คาวาลิน —ผู้ทำลายภาพศักดิ์สิทธิ์ ; และในความเชื่อผิดนั้น พระสันตะปาปาโรมันองค์อื่นๆ ก็ตกอยู่ในความเชื่อผิดนั้นเช่นกัน เช่นเดียวกับพระสังฆราชและพระสงฆ์ลาตินทั้งหมด รวมถึงฆราวาสจำนวนมากด้วย ที่สูญเสียสติปัญญา ตกลงสู่โรคเรื้อนเช่นนี ทำลายความดีงามบนใบหน้าของตนเอง ภาพลักษณ์ที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้นสำหรับพวกเขา ซึ่งพระเจ้าทรงประดับความดีงามนั้นให้มนุษย์ ตามพระฉายาและพระลักษณะของพระองค์เอง จนถึงตรงนี้คือเนื้อหาในหนังสือพิธีกรรม

ที่นี ขอให้ทุกคนฟังและดูว่า ความผิดทางศาสนาของกลุ่มแอนโทรโพมอร์ฟิต (ผู้ที่ให้พระเจ้ามีรูปร่างเหมือนมนุษย์) ไม่ถูกเปิดเผยด้วยตัวมันเองหรือไม่ ; ผู้ที่กล่าวถึงพระเจ้าว่าเหมือนมนุษย์ และอ้างว่าพระองค์ทรงสร้างใบหน้ามนุษย์ตามพระฉายาของพระองค์เอง โดยยืนยันว่าพระฉายาของพระเจ้าอยู่ในร่างกาย ไม่ใช่ในจิตวิญญาณของมนุษย์

เพราะบทบัญญัติในหนังสือรัสเซียของเราเกี่ยวกับการห้ามไว้หนวดเครา ไม่ใช่กฎหมายที่แท้จริง ; เนื่องจากมันไม่สอดคล้องกับความจริง แต่กลับตามแนวคิดของกลุ่มแอนโทรโพมอร์ฟิสต์ และคริสตชนรัสเซียของเราที่ยึดถือข้อห้ามนี้ไว้ก็ไร้ประโยชน์ เช่นเดียวกับผู้ที่สงสัยในความรอดของตนเอง เพราะถูกตัดหนวดเคราตามคำสั่ง

นอกจากนี ยังน่าประหลาดใจว่าชาวรัสเซียของเรา ซึ่งใช้คำสั่งในพันธสัญญาเดิมเป็นเหตุผลในการปฏิเสธการโกนหนวด — โดยถือว่าการโกนหนวดเป็นบาปหนัก — กลับไม่รู้สึกเกรงใจเลยที่จะตัดผมบนหัว ทั้งที่คำสั่งของพระเจ้าในพันธสัญญาเดิมได้มอบให้แก่ทั้งสองอย่างเท่าเทียมกัน : ไม่ให้โกนหนวด และไม่ให้ตัดผมบนหัว ดังนั้นจึงมีเขียนไว้ในหนังสือเลวีนิติ บทที 19 ว่า : ‘ท่านทั้งหลายอย่าตัดมุมผมให้กลม และอย่าโกนเครา ’ อย่างไรก็ตาม พี่น้องชาวรัสเซียของเราปฏิบัติตามพระบัญญัติของพระเจ้าเพียงข้อเดียวอย่างเคร่งครัด — คือห้ามโกนเครา ; แต่พวกเขาไม่สนใจพระบัญญัติที่ห้ามตัดผม เพราะพวกเขาตัดผมบนหัว และด้วยเหตุนี้จึงพิสูจน์ว่าตนเองเป็นผู้ละเมิดพระบัญญัติในพันธสัญญาเดิมของพระเจ้า ซึ่งพวกเขาอ้างว่าเป็นรากฐานของตนเอง ; เพราะพวกเขารักษาข้อหนึ่งแต่ละเมิดอีกข้อหนึ่ง ; และผู้ใดที่ละเมิดข้อหนึ่ง ก็ย่อมผิดในอีกข้อหนึ่งด้วย

พระเจ้าผู้เดียวและเพียงผู้เดียวไม่ได้ประทานพระบัญญัติทั้งสองนี้หรือ ?

ข้อหนึ่งสำคัญกว่าอีกข้อหนึ่งหรือ ข้อหนึ่งด้อยกว่าอีกข้อหนึ่งหรือ ?

พระบัญญัติทั้งสองนี้ไม่ได้ออกมาจากพระโอษฐ์เดียวของพระเจ้าหรือ ? หากว่า โอ้ชาวรัสเซีย พวกท่านรักษาพระบัญญัติของพระเจ้าโดยไม่โกนเครา

แล้วเหตุใดจึงตัดผมซึ่งขัดกับพระบัญญัติของพระเจ้า ?

พวกท่านมิได้กำลังต่อต้านพระเจ้าองค์เดียวที่พวกท่านเชื่อฟังอยู่หรือ ?

เพราะหากการโกนเคราเป็นบาปใหญ่ เนื่องจากพระเจ้าได้บัญชาไว้แล้ว
การตัดผมย่อมเป็นบาปใหญ่เช่นกัน เพราะพระเจ้าได้บัญชาทั้งสองข้อไว้พร้อมกันและเท่าเทียมกัน
แต่หากการตัดผมไม่ใช่บาป การโกนเครา (สำหรับคนทั่วไป) ย่อมไม่ใช่บาปเช่นกัน
ท่านกล่าวว่า : อัครทูตเปาโลกล่าวว่า : 'หากชายใดปล่อยให้ผมยาวขึ้น ก็เป็นความอับอายแก่เขา '
([373]). แต่ข้าพเจ้าขอถามท่านว่า : คำพูดของเปาโล ซึ่งไม่สนับสนุนการปล่อยให้ผมยาวนั้น
สอดคล้องกับพระบัญญัติในพันธสัญญาเดิมของพระเจ้า ซึ่งสั่งไม่ให้ตัดแต่ให้ปล่อยให้ผมยาว
หรือไม่ ? ท่านไม่อาจกล่าวว่าทั้งสองสอดคล้องกันได้ เพราะในบางโอกาสพระเจ้าทรงบัญชาสิ่งหนึ่ง
แต่ในโอกาสอื่นเปาโลกลับบัญชาอีกสิ่งหนึ่ง พระเจ้าทรงบัญชาว่า 'อย่าตัดมัน '; แต่เปาโลกลับบัญชาว่า 'ตัดมัน ' ดังนั้น
หากคำสั่งของเปาโลไม่สอดคล้องกับสิ่งที่พระเจ้าทรงบัญชา ท่านควรเชื่อฟังใคร : เปาโล หรือพระเจ้า ?
หากคุณเชื่อฟังพระเจ้า แล้วทำไมคุณจึงตัดผมซึ่งขัดกับพระบัญญัติของพระเจ้า ?
และหากเพื่อปฏิบัติตามพระบัญญัติของเปาโล คุณไม่ลังเลที่จะฝ่าฝืนพระบัญญัติของพระเจ้า
แล้วทำไมคุณจึงมีความสงสัยมากเกี่ยวกับเครา และสิ้นหวังในความรอดเพียงเพราะโกนเครา ? ดังนั้น
จงเข้าใจว่า คำพูดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ถูกเขียนโดยนักบุญเปาโล
ไม่ใช่เพื่อคริสตชนที่มีเชื้อสายยิวและเลวี และปล่อยให้ผมยาว
แต่เพื่อผู้ที่หันจากความบูชาเทวรูปของชาวกรีกมาสู่พระคริสต์ : ถึงชาวโครินธ์
ซึ่งเคยเป็นผู้บูชาพระรูป (เช่นเดียวกับชนชาติรัสเซียของเราที่เคยเป็นผู้บูชาพระรูป)
ในหมู่พวกเขามีประเพณีไม่ให้ผมยาว ; ที่จริงแล้ว การปล่อยผมยาวถูกถือว่าเป็นความอับอาย
นักบุญเปาโล โดยไม่เปลี่ยนแปลงประเพณีกรีกของพวกเขา หรือนำประเพณีชาวยิวมาใช้ในหมู่พวกเขา
ได้ปลดปล่อยชาวต่างชาติให้พ้นจากพิธีกรรม (พิธีการ) ของชาวยิวในพันธสัญญาเดิม
ตามที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ [374] , ท่านเขียนถึงพวกเขา
โดยปรับให้สอดคล้องกับประเพณีกรีกโบราณของพวกเขา : 'สำหรับท่าน ,' ท่านกล่าวกับชาวโครินธ์ ,
'ผู้ที่ได้รับการเรียกจากวัฒนธรรมกรีกมาสู่คริสต์ศาสนา การปล่อยให้ผมยาวถือเป็นความอับอาย '
และคำพูดของเปาโลไม่ขัดแย้งกับพระบัญญัติของพระเจ้าในพันธสัญญาเดิม ;
เพราะกฎหมายในพันธสัญญาเดิมไม่ได้มีเจตนาให้ชาวยิวปฏิบัติตาม แต่เพื่อให้ชาวต่างชาติ
คือชาวกรีก ซึ่งได้รับการส่องสว่างด้วยความเชื่อ และไม่ถูกผูกมัดด้วยประเพณีและพิธีกรรม
(พิธีกรรม) ของชาวยิวในพันธสัญญาเดิม เพราะพระเจ้าได้ทรงบัญชาไว้ —ให้ไว้ผมยาว —
ไม่ใช่แก่ชนชาติต่างศาสนา แต่เฉพาะแก่ชนชาติยิวเท่านั้น
ส่วนชนชาติต่างศาสนาที่บูชาภาพปั้นนั้น มีประเพณีและกฎหมายว่าห้ามไว้ผมยาว ,
แต่ต้องตัดและโกนหัวและเคราเพื่อการบูชาภาพปั้น ; โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่บูชาไฟเป็นเทพเจ้า —
เช่น ชาวคีฟและเวลิกี โนโวโกรอด ที่บูชาเพรุน ซึ่งต้องซื่อตามสายฟ้าที่ลุกเป็นไฟ —
ต้องมาบูชาเขาด้วยหัวโล้น ไม่มีผม เหมือนถูกเปลวไฟเผาไหม้ สำหรับชาวยิว
การปล่อยให้ผมยาวถือเป็นเกียรติ แต่สำหรับชาวต่างชาติกลับเป็นความอับอาย และด้วยเหตุนี้
นักบุญเปาโล เมื่อเขียนจดหมายถึงชาวโครินธ์ ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ได้กล่าวว่า :
'หากชายใดปล่อยให้ผมยาว ก็เป็นความอับอายแก่เขา ' และหากเปาโล
ซึ่งเขียนจดหมายถึงชาวกรีกในโครินธ์
ไม่ลังเลที่จะเขียนขัดกับพระบัญญัติในพันธสัญญาเดิมของพระเจ้าเกี่ยวกับผม
เนื่องจากประเพณีโบราณของชาวต่างศาสนา : แล้วทำไมชาวรัสเซีย ซึ่งก็ไม่ใช่ผู้ที่มีเชื้อสายยิว
แต่เป็นชนชาติผู้บูชาเทวรูปและไม่ไว้ผมยาว
เมื่อได้รับการเรียกมาสู่พระคริสต์และไม่ถูกผูกมัดด้วยประเพณีของชาวยิวในพันธสัญญาเดิม

---

[373] หนังสือกิจการ , บทที่ 15 และ 21.

[374] หนังสือกิจการ , บทที่ 15 และ 21.

จึงต้องมีความสงสัยเกียวกับเคราของตนเอง และสิ้นหวังในความรอดของตนเอง ?
การโกนหนวดให้เกลียงเกลาไม่ใช่เรืองหลักคำสอนของความเชือหรือ ?
คนทีมีเคราไม่เรียบร้อยจะได้รับความรอดไม่ได้หรือ ?

ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนีไม่ใช่เพือดูหมินเคราเก่าแก่และน่านับถือ แต่เพือขจัด (ดังทีเราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี) ความคิดนอกรีตทีว่าเคราคือภาพลักษณ์ของพระเจ้า และเพือขจัดความสงสัยเกียวกับความรอดของผู้ทีโกนเคราตามคำสัง

ข้อพิจารณาที 2

ใครคือคนแรกทีโกนเครา *?*

หนังสือของรัสเซีย (ดังทีเราเคยได้ยินมาก่อน) ระบุว่า การโกนเคราเริมขึนทีคอนสแตนติโนเปิล ในสมัยของจักรพรรดิคอนสแตนติน คาวาลิน หรือ โคพรอนิมัส ผู้ต่อต้านการบูชาภาพ และในกรุงโรมโบราณ ในสมัยของเปโตรผู้เร่าร้อน พระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม ; อย่างไรก็ตาม เราจำเป็นต้องตรวจสอบกรณีของคาวาลิน เพือกำหนดว่าการโกนเคราน้นเริมขึนจากเขาหรือไม่

ใน "ชีวประวัติของนักบุญสตีเฟนผู้ใหม่ " ใน "เมนาอียนใหญ่ " มีบันทึกว่า จักรพรรดิคอนสแตนติน คอพรอนิมัส ได้สังให้ขุนนางของเขาต้องไม่มีเครา [375] ; และด้วยเหตุนี ผู้รับใช้ของเขาจึงถูกระบุตัวตนได้จากข้อเท็จจริงทีว่าพวกเขาโกนเครา

อย่างไรก็ตาม เป็นทีทราบกันดีว่า แม้ก่อนสมัยโคพรอนิมัส ในหมู่กษัตริย์โบราณทีสุด และแม้ก่อนการประสูติของพระคริสต์ การโกนหนวดก็มีอยู่แล้ว

พลูทาร์คได้เขียนถึงอเล็กซานเดอร์มหาราช กษัตริย์แห่งมาซิโดเนียว่า ในครังหนึง หลังจากทีพระองค์ได้จัดทัพเตรียมรบ เมือถูกถามว่าจะมีคำสังเพิมเติมใดอีก พระองค์ตอบว่า : ‘ไม่จำเป็นต้องมีอะไรเพิมเติมอีกแล้ว เว้นแต่ชาวมาซิโดเนียควรโกนหนวด ’ เมือเพือนของเขาคือพาร์เมเนียน แสดงความประหลาดใจต่อคำพูดนี อเล็กซานเดอร์จึงกล่าวว่า : ‘ท่านไม่ทราบหรือว่าเคราเป็นอุปสรรคอย่างมากในการรบ ?
เพราะเมือกองทัพเข้าใกล้กันและต่อสู้กันตัวต่อตัว ผู้ทีมีเคราจะถูกศัตรูจับได้ง่ายๆ จากเคราของเขา’ นีคือเรืองของอเล็กซานเดอร์ จากเรืองนีเห็นได้ชัดว่า ตังแต่สมัยโบราณ แม้ก่อนยุคของโคพรอนิมัส นักรบก็มักจะโกนหนวดเคราออกก่อนออกรบ แล้วเราควรตีความอย่างไรเกียวกับนักบุญผู้พลีชีพยิงใหญ่ จอร์จ และเดเมทริอัส ซึงมักถูกวาดบนไอคอนว่าไม่มีเครา เหมือนกับว่าพวกเขาเป็นเยาวชนทียังไม่ถึงยีสิบปี ?
พวกเขาไม่ได้บัญชาการกองทัพในขณะทีอยู่ในวัยผู้ใหญ่ทีสมบูรณ์ทีสุดหรือ ?
แน่นอนว่าพวกเขาได้ทำเช่นน้น ;
เพราะเด็กทียังไม่ถึงวัยผู้ใหญ่ไม่ได้รับอนุญาตให้บัญชาการกองทัพในสนามรบ
แล้วทำไมพวกเขาจึงถูกวาดให้ไม่มีเครา ? เพราะในสมัยโบราณน้น ตามประเพณีทางทหาร พวกเขาได้โกนเคราของตนเองส่วนจักรพรรดิโรมันทีปกครองท้งตะวันตกและตะวันออกน้น
เราทราบอะไรเกียวกับพวกเขาบ้าง ? พวกเขาปล่อยให้เคราเติบโตยาว หรือโกนมันทิง ? ดิออน ผู้บันทึกประวัติศาสตร์ยุคโบราณของชาวเพเกิน ได้เล่าว่า จักรพรรดิโรมันโกนเคราของตนเอง และเราทราบอะไรเกียวกับจักรพรรดิโรมัน ผู้ปกครองท้งตะวันตกและตะวันออก ?
พวกเขาปล่อยให้เคราขึน หรือโกนมันออก ? ดิออน ผู้บันทึกเหตุการณ์ของศาสนาโบราณ เล่าว่า จักรพรรดิฮาเดรียนแห่งโรม เป็นผู้แรกทีเริมไว้เครา เนืองจากมีแผลทีไม่น่าดูบนใบหน้า ซึงถูกเคราปกปิดไว้ ดังน้น หากฮาดริอันเป็นกษัตริย์องค์แรกทีไว้เครา ก็เพราะกษัตริย์ท้งหมดทีมาก่อนเขาไม่ได้ปล่อยให้เคราเติบโต แต่กลับโกนมันออก และเมือจูเลียน กษัตริย์ผู้ละทิงความเชือ —

[375] 28 พฤศจิกายน

ผู้ซึงเคยเป็นคริสเตียนแต่กลับกลายเป็นผู้รับใช้ของปีศาจ —เดินทางมาถึงเมืองอันทิโอค
พร้อมด้วยเคราทียาว : ชาวแอนติโอคียา ซึงเป็นคริสต์นิกายออร์โธดอกซ์
เมือเห็นชายผู้มีเคราคนนัน ก็ด่าทอเคราของเขา และหัวเราะกันเอง พร้อมทังเรียกจักรพรรดิว่า
‘ผู้มีเคราเหมือนแพะ ’ เรืองนียังถูกนักบุญเกรกอรี นักเทววิทยา ( )
กล่าวถึงในคำปราศรัยครังทีสองของเขาต่อต้านจูเลียน โดยกล่าวว่า :
‘การได้เห็นแก้มของจักรพรรดิโรมัน ซึงไม่มีรูปทรงและเป็นแหล่งทีมาของเสียงหัวเราะมากมายนัน
เป็นสิงทีดีจริงหรือ ?[376] ’ และต่อมาอีกว่า : ‘แต่บัดนี
หนวดเคราได้กลายเป็นแหล่งทีมาของการเยาะเย้ยและดูหมิน และถูกเยาะเย้ยไปพร้อมกับคนงาน ’
เท่านีคือคำกล่าวของนักเทววิทยา จากนี เราสามารถสรุปได้ว่า :
หากเคราของจักรพรรดิยังถูกชาวอันติโอคเยาะเย้ย แล้วเคราทีไว้ยาวของผู้ชายสามัญในหมู่พวกเขา —
ผู้ทีปล่อยให้เคราขึนก่อนถึงวัยชรา
และไม่ถือว่าเคราเป็นสิงศักดิสิทธิยิงใหญ่หรือเป็นทางสู่ความรอด —
จะยิงไม่เป็นทีต้อนรับเพียงใด
เพราะเป็นทีชัดเจนว่าประเพณีการไว้เคราไม่ได้เริมต้นจากคาวาลิน แต่มีอยู่ก่อนเขาแล้ว ;
คาวาลินเพียงแต่ฟืนฟูประเพณีการไว้เคราโบราณนันขึนในคอนสแตนติโนเปิล
ซึงแพร่หลายทีสุดท่ามกลางทหารทีออกรบ

ส่วนปีเตอร์ผู้นอกรีต สมเด็จพระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม
ไม่ว่าประเพณีการไว้หนวดเคราจะเริมต้นจากท่านในกรุงโรมโบราณในหมู่พระสงฆ์หรือไม่
เราไม่อาจกล่าวได้ ; เพราะเรามีส่วนเกียวข้องอะไรกับชาวโรมัน ?
เนืองจากการอภิปรายนีไม่ได้มุ่งไปทีพวกเขา แต่เพือกลุ่มผู้แตกแยกชาวรัสเซียของเราเอง ;
แม้เราจะต้องชีให้เห็นว่า ตามทีเรารู้กันดีว่า ปีเตอร์ผู้เพลิง (Peter the Fiery)
ไม่ปรากฏชืออยู่ในรายชือพระสันตะปาปาแห่งกรุงโรม

ทีท้ายหนังสือ *The Compass* มีภาคผนวกเกียวกับความแตกแยกของโรมัน ในภาคผนวกนัน
พระสันตะปาปาทีละทิงความเชือออร์โธดอกซ์ถูกระบุไว้ดังนี : 1. Formosus ผู้นำลัทธิผิด ; 2. Boniface; 3. Romanus; 4. Stephen; 5. Theodore; 6. John; 7. เบเนดิกต์ , 8. ลีโอ , 9. คริสโตเฟอร์ ;
หลังจากคริสโตเฟอร์คือปีเตอร์ผู้ฮูเกอโนต์ (Peter the Huguenot)
ราวกับว่าเขาได้สังให้พระสงฆ์โรมันมีภรรยาเจ็ดคนและนางสนมเท่าทีพวกเขาต้องการ
และให้โกนหนวดเคราและส่วนอืน ๆ ของผู้ชายทุกคน [377] .

อย่างไรก็ตาม ในรายชือของโรมันและรายชือต่างประเทศอืน ๆ
หลังจากคริสโตเฟอร์คือเซอร์จิอุส หลังจากเซอร์จิอุสคืออนาสตาซิอุส แล้วตามด้วยแลนดอน
และส่วนทีเหลือตามลำดับ ส่วนเปโตรผู้ดุดันกลับไม่ปรากฏชืออย่างชัดเจน
ใครก็ตามทีขาดความเชือ ให้ตรวจสอบรายชือพระสันตะปาปาโรมันด้วยตนเอง ; จะพบเขาหรือไม่ ?
ปีเตอร์ผู้กระตือรือร้น (Peter the Fervent)
ไม่ใช่พระสันตะปาปาทีขึนครองตำแหน่งต่อจากคริสโตเฟอร์ แต่เป็นในเวลาต่อมาหรือ ?
แต่แม้ในหมู่พระสันตะปาปาทีขึนครองตำแหน่งต่อจากเขา ก็ไม่พบชือปีเตอร์เลย
เว้นแต่ชาวโรมันจะเปลียนชือพระสันตะปาปาองค์นัน
และไม่ใช่ความจริงว่าพระสันตะปาปาใดเคยสังให้พระสงฆ์ของพระองค์มีภรรยาเจ็ดคนและนางสนมเท่าทีต้องการ : เพราะทุกคนรู้ดีว่าพระสงฆ์โรมันไม่ได้รับอนุญาตให้แต่งงานแม้แต่คนเดียว
เว้นแต่ผู้ใดทีดำเนินชีวิตในบาป และทีไหนเล่าทีไม่มีบาป ?

---

[376] Baronius, ปี 362, หน้า 38 และ 41, ด้านหลัง .

[377] 1 โครินธ์ , หน้า 11 และ 15.

ส่วนเรื่องการไว้หนวดเคราในหมู่ประชาชนทั่วไปทีกรุงโรมนั้น
เป็นที่รู้กันดีว่าสิงนีเคยมีอยู่แม้กระทั่งในหมู่จักรพรรดิโรมันจนถึงจักรพรรดิฮาเดรียน
และในหมู่ทหารมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล
และไม่ใช่หรือทีสมเด็จพระสันตะปาปาเปโตรผู้เร่าร้อนได้กำหนดให้พระสงฆ์ในกรุงโรมไว้หนวดเครา ?
ในปี 7152 ของโลก ในรัชสมัยของซาร์ผู้เคร่งศาสนาและเจ้าชายใหญ่ไมเคิล เฟโอโดโรวิช
และในช่วงทีสมเด็จพระสังฆราชโจเซฟดำรงตำแหน่ง
ได้มีการพิมพ์หนังสือเล่มหนึงในมอสโกภายใต้ชือของนักบุญซีริลแห่งเยรูซาเล็ม ;
คำพูดบางส่วนของท่าน ซึงได้รับการอธิบายไว้ ถูกวางไว้ทีต้นหนังสือ ;
ส่วนทีเหลือนั้นไม่ใช่คำพูดของเขาเอง แต่ถูกเพิมเข้ามาในภายหลัง
ในหนังสือนั้นมีการอภิปรายระหว่างบุคคลชือพานาจิโอติส (Panagiotis) ซึงอ้างว่าเป็นนักปรัชญา
กับอาซิมิธ (Azimith); โดยพานาจิโอติสได้กล่าวไว้ในหน้า folio 235 ว่า
ประเพณีการโกนเคราของนักบวชโรมันมีต้นกำเนิดจากสมเด็จพระสันตะปาปา ;
แต่เขาไม่ได้ระบุชือของพระสันตะปาปาองค์นั้น หรือช่วงเวลาทีประเพณีนีเริมต้นขึน ;
เขาเพียงเล่าเหตุการณ์ทีทำให้พระสันตะปาปาต้องโกนหนวดเท่านั้น
เหตุการณ์นั้นเป็นเรืองน่าอับอายสำหรับผู้ทีมีศีลธรรม ;
แต่เช่นเดียวกับทีการอภิปรายนั้นไม่สอดคล้องกับจิตวิญญาณแห่งปัญญา
คำเล่าเรืองของเขาจึงไม่น่าเชือถือ ผู้อ่านทีมีวิจารณญาณย่อมตัดสินได้ด้วยตนเอง
ข้อพิจารณาที 3
การโกนหนวดเป็นบาปต่อพระเจ้าหรือไม่ *?*
เมือมีพระบัญญัติของพระเจ้าถูกกำหนดไว้ ก็ย่อมมีการประกาศว่านันคือบาป
เพราะการฝ่าฝืนพระบัญญัติของพระเจ้าคือบาป แต่เมือไม่มีพระบัญญัติของพระเจ้าถูกกำหนดไว้
ก็ย่อมไม่มีบาป เพราะเมือไม่มีพระบัญญัติ ก็ย่อมไม่มีการฝ่าฝืน และย่อมไม่มีบาป
และเนืองจากพระคริสต์พระเจ้าของเราไม่ได้ทรงบัญชาอะไรแก่คริสตชนเกียวกับเครา —
ทั้งการโกนและไม่โกน —การโกนเคราจึงไม่ใช่บาปต่อพระเจ้า
และเนืองจากไม่มีพระบัญญัติใดจากพระคริสต์พระเจ้าของเราทีมอบให้แก่คริสตชนเกียวกับเ
ครา จึงเห็นได้ชัดจากข้อนีว่า ทั้งในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ ทั้งในจดหมายของอัครสาวก
และในสภาสังคายนาใด ๆ ของบรรดาพระบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ก็ไม่มีสิงใดถูกกำหนดไว้เกียวกับเครา ;
ยกเว้นว่ามีประเพณีหนึง ซึงนักบวช (ไม่ใช่ฆราวาส) ควรปฏิบัติตาม
และใครก็ตามทีอ้างอิงถึงกฎเกณฑ์ของอัครสาวกศักดิ์สิทธิ์และสภาของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์
สิทธิ์ ราวกับว่าพวกเขาได้กำหนดกฎหมายเกียวกับเครา
ให้แสดงให้เราเห็นอย่างน้อยหนึงตัวอย่างของกฎเกณฑ์จากอัครสาวกหรือสภาของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์
สิทธิ์ในเรืองนี ส่วนในหนังสือ “ ” ทีพระนิคิตา นักบวชสตูดิต และปานาจิโอติส ผู้ถูกเรียกว่า
“นักปรัชญา ” กล่าวถึงเรืองเครา คำพูดเหล่านั้นไม่ใช่กฎเกณฑ์ ;
และไม่เคยถูกหารือกันในสภาของพระบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ;
คำพูดเหล่านันก็ไม่ถูกต้องตามคำกล่าวของพวกเขาเอง ;
และเราไม่ควรให้ความสำคัญกับคำพูดเหล่านั้น
ส่วนหนังสือพิมพ์เก่าของรัสเซียของเราเอง ก็จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด
การอภิปราย และการแก้ไข
ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนข้างต้นแล้ว เกียวกับพระบัญญัติของพระเจ้าในพันธสัญญาเดิม
ว่าพระบัญญัติของพระเจ้าเกียวกับเคราในพันธสัญญาเดิมนั้น
ไม่ใช่พระบัญญัติทีมีลักษณะทางจิตวิญญาณหรือทางพระเจ้า
ไม่ใช่พระบัญญัติทีเกียวข้องกับความเชือและการนมัสการพระเจ้า
และไม่ใช่พระบัญญัติทางสังคมทีออกแบบมาเพือส่งเสริมความชอบธรรม

ซึงเราคริสเตียนก็มีหน้าทีต้องปฏิบัติตามเช่นกัน ;
แต่เป็นคำสั่งทางเนือหนังทีเกียวข้องกับพิธีกรรมและพิธีการ
ซึงพระคริสต์ได้ยกเลิกด้วยการเสดจมาของพระองค์ ; จากสิงเหล่านี
บรรดาอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิได้ปลดปล่อยเรา —เราผู้เป็นคริสตชนจากหมู่ชนชาติอืน —
ดังทีเราได้แสดงไว้แล้ว [378] . ขอให้เรานำคำพยานของนักบุญยอห์น คริโซสโตม มาอ้างอิงด้วย
ซึงท่านได้เขียนและกล่าวไว้เมืออธิบายจดหมายถึงชาวฮีบรู บทที 7 ว่า : ‘ล้างเนือตัว ,
ทำให้เนือตัวบริสุทธิ , ตัดเนือตัว , ผูกเนือตัว ’[379] , และอืนๆ อีกมากมาย : ท่านจะกล่าวว่า
สิงเหล่านีไม่ใช่ของเนือตัวหรือ ? นีคือคำกล่าวของคริโซสโตมจนถึงตรงนี ในคำพูดเหล่านันเอง
– ‘โกนเนือหนัง ’ – ท่านชีให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการไม่โกนเคราและการโกนเครา
ซึงในอดีตเป็นส่วนหนึงของบัญญัติพิธีกรรมทางเนือหนัง
แต่ได้ถูกยกเลิกด้วยการเสดจมาของพระคริสต์ ; เพราะไม่มีบัญญัติใดสำหรับคริสตชนเกียวกับเครา
แต่เป็นเพียงเรืองของการเลือกเท่านัน และไม่ควรสงสัยในความรอดของตนเองเพียงเพราะการโกนเครา
ส่วนผู้ทีกำหนดให้คริสตชนไม่โกนเครา และถือว่าการโกนเคราเป็นบาปใหญ่และร้ายแรงทีสุด
ให้เราพิจารณาอย่างมีเหตุผลว่าเหตุผลของพวกเขานันถูกต้องหรือไม่
ในหนังสือ Stoglavnik ทีกล่าวถึงข้างต้น ในบทที 40 เราได้ทราบว่า
การโกนหนวดเคราถูกถือว่าเป็นบาปทีร้ายแรง กฎของอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิระบุว่าดังนี :
หากใครโกนหนวดและปรากฏตัวในสภาพเช่นนัน ก็ไม่สมควรทีจะรับใช้เขา หรือจัดพิธีรำลึก 40
วันให้เขา หรือนำพรอสโฟราหรือเทียนไปให้เขาทีโบสถ์ ; ให้ถือว่าเขาอยู่ในกลุ่มผู้ไม่เชือ ;
เพราะพวกเขาได้นำประเพณีนีมาจากพวกนอกรีต ดังนัน
กฎนีจึงวางเคราไว้เหนือจิตวิญญาณของมนุษย์ เพราะตามเหตุผลของกฎนัน แม้ชายคนใดจะมีคุณธรรม
ความชอบธรรม และความศักดิสิทธิ แต่หากเขาโกนเครา เขาก็จะไม่ได้รับการช่วยให้รอด
และจิตวิญญาณของเขาเมือถึงแก่กรรม ก็จะไม่สมควรได้รับการระลึกถึงในแบบคริสเตียน
กฎนี ซึงถูกอ้างอย่างผิดๆ ว่ามาจากอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ แต่ไม่พบในกฎของอัครสาวก
เป็นกฎทีคิดขึนอย่างผิดพลาด ผิดความจริง และขัดกับเหตุผลทีถูกต้อง ; จึงต้องถูกหักล้างก่อน
และต้องตอบคำถามต่อไปนี :
เคราคืออะไร ?
และวิญญาณมนุษย์คืออะไร ?
และพระคริสต์เสดจมาสู่โลกนีเพือเครา หรือเพือวิญญาณมนุษย์ ?
เคราคืออะไร ? เคราคือเส้นผมทีไม่มีชีวิต เป็นส่วนเกินของร่างกายมนุษย์
เป็นสารทีมองเห็นได้และสัมผัสได้ ซึงไม่จำเป็นต่อชีวิตมนุษย์
เพราะมันห้งไม่ให้ความมีชีวิตแก่บุคคล และไม่ก่อให้เกิดความตาย ; สารทีชัวคราว
ซึงพร้อมกับร่างกายถูกฝังลงในหลุมศพและสลายไป ; ตายและไม่ทำงานแม้ก่อนความตาย
ไม่เป็นประโยชน์หรือเป็นอันตราย และเติบโตบนส่วนทีชืนของร่างกาย เพราะเช่นเดียวกับบนพืนดิน
ทีใดมีพืนทีชุ่มน้ำและชืน ทีนันก็จะมีหญ้า ต้นกก และต้นอ้อชืนอย่างล้นหลาม :
เช่นเดียวกันบนร่างกายมนุษย์ ในบริเวณทีชืน ผมก็เติบโตชืน
แล้วจิตวิญญาณคืออะไร ?
จิตวิญญาณของมนุษย์คือภาพลักษณ์ทีมองไม่เห็นและไม่ตายของพระเจ้า ซึงคงอยู่ตลอดไป ;
จิตวิญญาณคือธรรมชาติทีไม่มีรูปร่างและมีเหตุผล ซึงให้ชีวิตแก่เนือหนังของเรา
และจิตวิญญาณนันสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิง จนหากไม่มีมัน
มนุษย์จะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้แม้เพียงชัวพริบตา

---

[378] หนังสือกิจการอัครทูต , บทที 15.

[379] ยอห์น คริโซสโตม , folio 2897.

พระคริสต์เสด็จมาสู่โลกนีเพื่อใคร : เพื่อเคราของมนุษย์ เพื่อให้เราไว้เคราไม่โกน
หรือเพื่อจิตวิญญาณของมนุษย์ เพื่อช่วยมันให้พ้นจากความตายนิรันดร์ ?
หากพระคริสต์เสด็จมาเพื่อเครา แล้วจริง ๆ
ผู้ที่โกนเคราก็ไม่สมควรได้รับการระลึกถึงในโบสถ์หลังความตาย ;
แต่หากพระคริสต์เสด็จมาสู่โลกนีเพื่อจิตวิญญาณของมนุษย์
แล้วการโกนเครานั้นจะเป็นอุปสรรคอะไรต่อจิตวิญญาณของผู้ล่วงลับ ? และแท้จริงแล้ว
พระคริสต์เสด็จมาเพื่อวิญญาณ ไม่ใช่เพื่อเครา และพระคริสต์ พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ได้รับการเรียกว่าผู้ช่วยให้รอดของวิญญาณของเรา เพราะพระองค์ทรงทนทุกข์เพื่อวิญญาณของเรา
ทรงหลั่งพระโลหิตอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระองค์ และสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน
เพื่อนำเราเข้าสู่ชีวิตนิรันดร์ที่ไม่ตาย

เพราะเคราไม่มีความสำคัญอะไรเมื่อเทียบกับวิญญาณ ; และกฎนั้น ซึ่งถูกกล่าวอ้างอย่างผิดๆ
ว่ามาจากอัครสาวก เป็นกฎที่ผิด —กฎที่ห้ามไม่ให้วิญญาณของคริสตชน เมื่อจากโลกนีไป
ได้รับการรำลึกในพิธีทางศาสนาในโบสถ์ หรือไม่ให้มีการถวายพรอสโฟราหรือเทียนเพื่อวิญญาณนั้น
เนื่องจากเคราถูกโกน

และเกี่ยวกับสิ่งที่กฎปลอมนั้นอ้าง —คือว่า คริสตชนได้นำการโกนเคราจากพวกนอกรีตมาใช้ —
มีคำถามต่อไปนีเพื่อตอบกลับ : ชาวรูส ซึ่งก่อนรับบัพติศมาเคยนับถือรูปเคารพ
ได้โกนเคราหรือไม่ ? หากมีใครกล่าวว่าพวกเขาไม่โกนหนวด ก็ถือว่ากำลังโกหก ;
เพราะชาวรูสไม่ได้ปฏิบัติตามพันธสัญญาเดิมของชาวยิว
และประชาชนที่นีในขณะนั้นยังไม่เคยได้ยินพระบัญญัติของพระเจ้าที่ห้ามการโกนหนวด
และพวกเขาก็ยังไม่รู้จักพระเจ้า แต่กลับบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เทียมเท็จและรับใช้มารร้าย :
และตามประเพณีของผู้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เทียมเท็จนั้น มักจะโกนหนวด
ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี อย่างไรก็ตาม เมื่อความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ได้หยั่งรากลึกในรูส
ผู้ชายก็เริ่มไว้เครา โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ซึ่งเหมาะสมกับพวกเขา ส่วนคนอื่นๆ
ก็ยังคงโกนเคราเหมือนเดิม
เพราะคำตัดสินของอัครทูตได้ปลดปล่อยผู้มาจากชนชาติอื่นที่หันมาเชื่อในพระคริสต์
ให้พ้นจากบัญญัติทางเนื้อหนังในพันธสัญญาเดิม ดังที่เราได้อธิบายไว้ข้างต้น
เพราะการที่คริสตชนบางคนโกนหนวดนั้น ไม่ใช่มาจากพวกนอกรีต แต่มาจากประเพณีโบราณของตนเอง
ซึ่งมีอยู่ก่อนการรับบัพติศมา และไม่ถูกห้ามโดยอัครสาวก ส่วนผู้ที่เคยชินกับการไม่โกนหนวด
ก็ไม่ทำเช่นนั้น ไม่ใช่เพราะกฎหมายใดที่ถูกบังคับใช้กับคริสตชน
แต่เป็นไปตามความสมัครใจของตนเอง

ในหนังสือพิธีกรรมฉบับพิมพ์เก่าที่กล่าวถึงข้างต้น ในส่วนที่ห้ามไว้หนวด
ซึ่งแนบไว้ท้ายหนังสือที่หน้า 626 และ 627 มีข้อความเขียนไว้ดังนี : นอกจากนี
ให้เราพยายามชี้ให้เห็นด้วยคำพูดว่าความเชื่อผิดนีถูกห้ามไว้ ;
ซึ่งพระเจ้าเองได้ประกาศแก่โมเสสในพันธสัญญาเดิมว่า : 'ท่านทั้งหลายอย่าโกนเครา ' (380)
แล้วจะกล่าวอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี ?
แต่เป็นที่ชัดเจนว่าสิ่งนีถูกห้ามและไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า
แต่สิ่งนีไม่ใช่สาเหตุของความอับอายและความกลัวที่ยิ่งใหญ่กว่าสำหรับผู้ที่ไม่มีความกล้วหร
ือ ? เพราะดังที่นักบุญคริสอสตอมได้กล่าวไว้อย่างถูกต้อง : นีคือกองทัพของพระศาสนจักร ;
และมันเป็นเช่นนั้นเอง ดังที่ท่านกล่าวถึงบุคคลอื่นคนหนึ่ง
ซึ่งเลือดของผู้พลีชีพของเขาไม่อาจชดเชยบาปนีได้ นีคือเนื้อหาของตอนนั้น

---

380 เลวีนิติ 19:27.

เราไม่ทราบว่าผู้เขียนคำพูดเท็จเหล่านี้คือใคร ;
แต่เขาดูเหมือนจะเป็นผู้โกหกและคนบ้าอย่างชัดเจน
ผู้โกหก ; เพราะเขาใส่ร้ายนักบุญคริสอสตอม ราวกับว่าท่านได้เขียนเกียวกับเครา
และราวกับว่าท่านได้เรียกการไว้เคราว่าเป็น ‘กองทัพของพระศาสนจักร ’ แต่ว่า
คริโซสโตมได้เขียนเรืองนีไว้ทีไหน ในหนังสือเล่มใด ในบทใด หรือในคำสอนทางศีลธรรมใด
ผู้เขียนคำกล่าวเท็จนันไม่ได้เปิดเผย : เพราะเขาชัดเจนว่ากำลังโกหก
ผู้เขียนนันเป็นคนโง่ ;
เพราะเขาอ้างว่าเลือดของผู้พลีชีพไม่สามารถชดเชยบาปจากการโกนหนวดได้
โอ ผู้โง่เขลาทีสุดในบรรดาผู้โง่เขลา ! เคราจะยิงใหญ่กว่าพระคริสต์หรือ ?
เรารู้ดีว่าในหมู่คริสตชน ไม่มีบาปใดยิงใหญ่ไปกว่านี เมือผู้ใดปฏิเสธพระคริสต์ ;
แต่หากผู้นันกลับใจและทนทุกข์เพือพระคริสต์ เลือดแห่งการเป็นมรณสักขีจะชดเชยบาปของเขา
และเขาจะได้รับการพิจารณาว่าสมควรได้รับมงกุฎแห่งการเป็นมรณสักขีในสวรรค์
ตัวอย่างของเรืองนีคือนักบุญผู้พลีชีพ ยากอบซาวเปอร์เซีย ผู้ได้รับการเคารพในวันที 27
พฤศจิกายน ซึงเขาได้ปฏิเสธพระคริสต์ก่อน แล้วกลับใจใหม่ สารภาพความเชือในพระคริสต์อีกครัง
และทนทุกข์เพือพระองค์จนหลังเลือด ; และเลือดนันได้ชำระบาปของเขาให้สะอาด
และประทานเกียรติยศในสวรรค์ให้แก่เขา และยังมีผู้พลีชีพศักดิสิทธิอืน ๆ เช่นนีอีก
ซึงหลังจากทีปฏิเสธพระคริสต์ในครังแรกแล้ว ก็สารภาพความเชือในพระองค์อีกครัง
ทนทุกข์เพือพระองค์ และด้วยเลือดผู้พลีชีพของพวกเขา ได้ชดเชยบาปการปฏิเสธในอดีต
แต่ผู้เขียนข้อความทีผิดพลาดนัน ซึงถูกรวมไว้ในหนังสือพิธีกรรมฉบับพิมพ์เก่า
ได้ระบุว่าเลือดของผู้พลีชีพไม่สามารถชดเชยบาปจากการโกนหนวดได้
เพราะตามเหตุผลทีโง่เขลาของเขา หนวดนันมีความสำคัญกว่าพระคริสต์
เนืองจากเลือดของผู้พลีชีพสามารถชำระบาปของผู้ทีปฏิเสธพระคริสต์ได้
แต่ไม่สามารถชำระบาปจากการโกนหนวดได้ ความบ้าคลังเช่นนีเคยได้ยินทีไหนมาก่อน ?
และคำสารภาพชัวร้ายเช่นนีจะพบได้ทีใด ?
อีกครัง ผู้เขียนนิรนามคนเดียวกันนัน ในบทความของเขา
ขณะทีประณามการโกนเคราและสนับสนุนการไม่โกนเครา ได้พูด —หรือควรเรียกว่า โกหก—
ราวกับว่าอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ สภาสังคายนาสากลทังเจ็ด และสภาสังคายนาท้องถินทังเก้า
ได้ออกกฎว่าคริสตชนไม่ควรโกนเครา
แต่หลังจากทีได้ตรวจสอบกฎเกณฑ์ของอัครสาวกและบรรดาบิดาคริสตจักรอย่างละเอียดถีถ้วนแล้ว
เราได้กล่าวไว้แล้วว่า ไม่พบสิงใดเกียวกับเคราเลย
ทังในกฎเกณฑ์ของอัครสาวกและบรรดาบิดาคริสตจักร ยกเว้นแต่เรืองทีถูกแต่งขึนเท็จ ดังนัน
เราจึงถามผู้เขียนผลงานนี
ซึงกล่าวร้ายต่อกฎเกณฑ์ของอัครสาวกและบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิว่า : บาปใดทีร้ายแรงกว่า —
การโกนเครา หรือการกล่าวเท็จเกียวกับพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ ? การโกนเคราเป็นประเพณีของมนุษย์
ส่วนการกล่าวเท็จนันมาจากมาร ดังนัน ผู้ใดจึงทำบาปอย่างร้ายแรงกว่า :
ผู้ทีทำบาปด้วยวิธีของมนุษย์ หรือผู้ทีทำบาปด้วยวิธีของมาร ?
เมือกล่าวถึงเรืองนีแล้ว เราขอชีแจงว่า
ตามทีจะเปิดเผยในส่วนสุดท้ายของบทความนีและในบทสุดท้าย
มีบาปหนึงทีเลือดของผู้พลีชีพไม่สามารถชดเชยได้ และทีครูผู้ศักดิสิทธิได้กล่าวถึงไว้
อย่างไรก็ตาม ทีนีเราจะเพิมข้อนีไว้ : ทุกบาปล้วนนำมาซึงความสุขบางอย่าง
ไม่ว่าจะในประสาทสัมผัส —คือเนือหนัง —หรือในจิตวิญญาณ
เพราะในประสาทสัมผัสทางเนือหนังมีความใคร่ ส่วนในจิตวิญญาณมีความโกรธ
เพราะความโกรธหาความสุขในการแก้แค้น ส่วนความใคร่หาความสุขในความใคร่ทางเนือหนัง

แต่ในเส้นผมที่ไร้ความรู้สึกซึ่งถูกโกนนั้น ความสุขจะหาได้จากที่ไหน ? ไม่มีเลยแม้แต่น้อย
เพราะไม่มีความบาปใดอยู่ในนั้น และใครก็ตามที่สงสัยในความรอดของพวกเขาเพียงเพราะการโกนเครา
ก็เป็นความสงสัยที่ไร้ประโยชน์

มีผู้กล่าวว่า การโกนเคราคือการลงมือทำร้ายตัวเอง แต่เราตอบพวกเขาว่า :
เพราะท่านไม่ควรแม้แต่จะสัมผัสเคราด้วยแปรงหรือหวี ; เนื่องจากการหวีเคราที่โกนแล้วจะทำให้เส้นผมถูกดึงออก
และท่านจะถูกตัดสินว่าลงมือทำร้ายตัวเอง แต่ โอ้ ผู้ไม่รู้ การโกนเคราของตัวนั้น จริงๆ
แล้วเท่ากับการลงมือทำร้ายตัวเองหรือไม่ ? การกำจัดเส้นผมที่ตายแล้วและไม่มีความรู้สึกนั้น
จะก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายที่ยังมีชีวิตอยู่ได้อย่างไร ? การลงมือทำร้ายตัวเอง
คือการตัดอวัยวะของร่างกายที่ยังมีชีวิตอยู่โดยเจตนา หรือการฆ่าตัวตายด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม :
เช่นเดียวกับที่ยูดาสฆ่าตัวตายด้วยการรัดคอ ; และซาอูล ศัตรูของดาวิด ได้ฆ่าตัวตายด้วยดาบ
โดยแทงดาบผ่านตัวเขาเอง [381] ผู้ก่อการแตกแยกฆ่าตัวตาย บางคนด้วยไฟ บางคนด้วยการอดอาหาร :
สิ่งนี้เองคือการวางมือลงบนตัวตนเอง นั่นคือ การก่อให้เกิดความพินาศแก่ตนเองด้วยรูปแบบการตายใด ๆ
และบาปนั้นใหญ่หลวงเพียงใด จะถูกเปิดเผยในส่วนที่สามของบทความนี้

ข้อพิจารณาที่ 4

มีความรอดในความชั่วร้ายหรือไม่ *?*

เช่นเดียวกับที่อัครทูตเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้เขียนถึงชาวกาลาเทียเกี่ยวกับการเข้าสุหนัตในพันธสัญญาเดิมว่า : 'การเข้าสุหนัตหรือการไม่เข้าสุหนัตนั้นไม่มีความหมายอะไรทั้งสิ้น *'*[382]
ดังนั้น เราจึงอาจกล่าวเกี่ยวกับเคราได้ว่า : 'การโกนหรือการไม่โกนนั้นไม่มีความหมายอะไรทั้งสิ้น '
เพราะเช่นเดียวกับพิธีตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศตามพันธสัญญาเดิม
ซึ่งปฏิบัติโดยผู้ที่หันจากความบูชาสิ่งเทียมพระเจ้ามาสู่พระคริสต์
และได้รับการเรียกให้ตัดหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศตั้งแต่แรกเริ่ม ไม่ได้นำความรอดมาสู่พวกเขา
แต่เป็นความเชื่อในพระคริสต์พระเจ้า ร่วมกับการกระทำที่ดี [383] : ในทำนองเดียวกัน
การไม่เข้าสุหนัตตามแบบพันธสัญญาเดิมไม่นำความรอดมาสู่ผู้ใดในหมู่คริสตชน
แต่มีเพียงความเชื่อที่แท้จริงและการกระทำที่ดีเท่านั้น

ผู้ไว้เคราชี้ไปยังผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์แห่งวิลนีอุส : แอนโทนี , จอห์น และยูสตาธิอุส
ราวกับว่าพวกเขาได้ทนทุกข์ทรมานเพราะเคราของพวกเขา [384] แต่จงรู้ไว้ว่า :
พวกเขาไม่ได้ทนทุกข์ทรมานเพราะเครา แต่เพื่อพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า อย่างไรก็ตาม
ในสมัยนั้น เคราของพวกเขาเป็นสัญลักษณ์ของศาสนาคริสต์ท่ามกลางชาวเพเกิน
ซึ่งถือว่าไฟเป็นพระเจ้าของพวกเขาและบูชาไฟ
โดยโกนหัวและเคราเพื่อเป็นเกียรติแก่พระเจ้าแห่งไฟของพวกเขา แต่ปัจจุบันนี้ ที่นี่ในรัสเซีย
ด้วยพระคุณของพระเจ้า ไม่มีการบูชาสิ่งอื่นใดนอกจากพระเจ้า และเราไม่บูชาไฟ ;
เราทุกคนเชื่อในพระคริสต์พระเจ้าของเรา
และการโกนหนวดให้เกลี้ยงเกลาไม่อาจเป็นสัญลักษณ์ของคริสต์ศาสนาในหมู่เราได้
เช่นเดียวกับการมีหนวดเคราไม่อาจเป็นสัญลักษณ์ของการบูชาสิ่งอื่นนอกจากพระเจ้า ;
เพราะไม่มีความแตกต่างในหมู่ผู้เชื่อนิกายออร์โธดอกซ์ แต่ทุกคนเชื่อในแบบเดียวกัน
เว้นแต่ในยุคสมัยแห่งความแตกแยกนี้ การโกนหนวดให้เกลี้ยงเกลาอาจถูกมองว่าเป็นสัญลักษณ์
ส่วนเรื่องความรอดที่เกิดจากการไม่ไว้เครา เราให้เหตุผลดังนี้ :

ที่ใดที่ไม่มีความปรารถนาอันบาป ก็ไม่มีความล่อลวงให้ทำบาป และไม่มีการต่อสู้กับมัน
และที่ใดไม่มีความล่อลวง หรือการต่อสู้ ก็ไม่อาจมีมงกุฎ หรือความรอดได้ :
และเนื่องจากไม่มีความสุขใดจากเส้นผม ไม่ว่าจะมีอยู่หรือไม่มีอยู่ ;
เพราะเช่นเดียวกับที่การโกนผมไม่ถือเป็นบาป การไม่โกนผมก็ไม่อาจนำมาซึ่งความรอดได้

---

[381] 1 列王記 31:5.

[382] กาลาเทีย 6:15.

[383] กิจการ 15:1 และ 5.

[384] 14 เมษายน.

แต่หากความรอดจะพบได้ในเคราที่ไม่โกนและไม่จัดแต่ง
แล้วผู้ที่รอดได้ก็จะเป็นเพียงผู้ที่มีเครายาวเท่านั้น และยิ่งมีเคราใหญ่เท่าไร
ความรอดของเขาก็ยิ่งใหญ่เท่านั้น ส่วนผู้ที่มีเคารุงรังจะได้รับความรอดเพียงเล็กน้อย
และผู้ไม่มีเคราเลยจะไม่มีหวังได้รับความรอดใดๆ ทั้งสิ้น
แล้วจะกล่าวอย่างไรกับทารกที่เสียชีวิต ? และผู้หญิงล่ะ ? พวกเธอจะห่างไกลจากความรอดโดยสิ้นเชิง
เพราะพวกเธอไม่มีเครา

ทุกคำพูดนี้ไม่ได้มีเจตนาจะทำให้ผู้สูงอายุและผู้มีเกียรติยศ
ซึ่งพระเจ้าและธรรมชาติได้ประดับด้วยเคราและผมสีเทาเกือบสมบูรณ์ รู้สึกขุ่นเคือง ;
เพราะเราไม่ได้สอนผู้เชื่อทั่วไปให้โกนเครา และไม่ได้ยกย่องหรือดูหมิ่นผู้ไม่โกนเครา ;
เนื่องจากทั้งสองอย่างนี้ไม่มีความสำคัญต่อความรอด ไม่ช่วยและไม่ขัดขวางมัน ;
และเราไม่มีพระบัญญัติจากพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราให้เทศนาเรื่องเครา
แต่เพื่อให้สอนผู้คนในทางแห่งความรอด
และสิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าวนี้เป็นการตักเตือนแก่ผู้ที่ไว้เคราตามพระฉายาของพระเจ้า
เพื่อความศักดิ์สิทธิ์อันยิ่งใหญ่และเพื่อความรอด : พวกเขาถือว่าการโกนหนวดเป็นบาปหนัก
เป็นความไร้ประโยชน์ต่อการรอด และเป็นความพินาศอย่างสิ้นเชิง
และพวกเขายกหนวดของตนให้สูงกว่าวิญญาณของตนเองเสียอีก :
เพราะพวกเขาไม่ใส่ใจต่อการรอดของวิญญาณตนเองเท่ากับการรักษาความสมบูรณ์ของหนวดตนเอง
พวกเขาถือบาปมหันต์ ซึ่งทำลายวิญญาณ เป็นเรื่องเล็กน้อย
ในขณะที่พวกเขาหวังว่าจะรอดได้เพียงเพราะการไม่โกนหนวดเท่านั้น
การสูญเสียวิญญาณเพราะการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นไม่สำคัญเลย แต่การสูญเสียเคราคือบาปใหญ่
พวกเขายินดีจ่ายเงินรูเบิลจำนวนมากเพื่อรักษาเคราไว้
แต่กลับขายวิญญาณให้ตกนรกเพื่อเงินเพียงเล็กน้อย และด้วยเหตุนี้
เกร้าจึงกลายเป็นสิ่งสำคัญกว่าวิญญาณของพวกเขาเอง
พวกเขาถือว่าเคราของตนเองมีเกียรติกว่าพระคริสต์เอง
เพราะพวกเขาโกนพระคริสต์ออกจากใจตนเองวันแล้ววันเล่าด้วยความคิดและพฤติกรรมที่ชั่วร้าย
และไม่รู้สึกเสียใจเลย แต่กลับดูแลเคราของตนเองอย่างพิถีพิถัน เพื่อรักษาให้มันอยู่ครบถ้วน
พวกเขาหลีกเลี่ยงการรับศีลมหาสนิทของพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์
โดยถือว่านั่นเป็นความไม่เคารพต่อพระเจ้า
แต่กลับมองว่าเคราของตนเองเป็นการแสดงความเคารพอันยิ่งใหญ่ และด้วยเหตุนี้
เคราจึงมีความหมายต่อพวกเขามากกว่าพระคริสต์ แท้จริงแล้ว ผู้คนเช่นนี้ควรถูกเรียกว่า
‘ผู้มีเครา ’ มากกว่า ‘คริสเตียน ’;
เพราะทั้งจิตวิญญาณและพระคริสต์ต่างไม่ได้รับการเคารพนับถือจากพวกเขาเท่ากับเคราของพวกเขาเอง
โจรออกมือเพื่อชโมย ปล้นสะดม และชิงทรัพย์ โดยลืมพระคริสต์และจิตวิญญาณของตนเองไป
และไม่ใส่ใจต่อสิ่งเหล่านั้น แต่เขากลับดูแลเคราของตนเองอย่างพิถีพิถัน การทำร้ายเพื่อนบ้าน
การปล้นสะดม การลักพาตัว การกระทำอธรรม การก่อความเสียหาย การทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องหลั่งน้ำตา
และการหลั่งเลือด โดยลืมพระคริสต์และจิตวิญญาณของตนเองไป —
ทั้งหมดนี้ล้วนไม่มีความหมายอะไรเลย :
สิ่งเดียวที่จำเป็นสำหรับการได้รับความรอดคือการมีเคราที่ไม่ได้โกน
การใช้ชีวิตอย่างต่ำช้าเหมือนหมู ปล่อยตัวให้หลงใหลในการกินดื่มอย่างฟุ่มเฟือย
ความไม่บริสุทธิ์ทางกาย การนอกใจ การร่วมเพศทางทวาร และสิ่งน่ารังเกียจอื่น ๆ
จนขับไล่พระคริสต์ออกจากใจ และเตรียมวิญญาณให้ตกสู่ความพินาศนิรันดร์ —
ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเรื่องเล็กน้อย ทั้งหมดนี้ล้วนไร้ประโยชน์ :
สิ่งเดียวที่น่านับถือและศักดิ์สิทธิ์คือการรักษาเคราให้ไม่ขาด นั่นจะช่วยให้ท่านรอด

นั่นจะนำท่านเข้าสู่ราชอาณาจักรสวรรค์ นั่นจะทำให้ท่านได้รับการยกย่องต่อหน้าพระเจ้า ;
และหากไม่มีสิ่งนั้น การรอดพ้นก็เป็นไปไม่ได้ โอ้ ความโง่เขลาอันสุดขีดของผู้โง่เขลา !
เคราของผู้สูงอายุนั้นน่านับถือ แต่ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์ใดๆ เลย
หากตัวเขาเองเต็มไปด้วยบาปมากมาย ผมหงอกนั้นเป็นสิ่งที่น่านับถือ แต่ไม่มีความรอดใดในนั้นเลย
หากผู้ใดไม่ใส่ใจในความรอดของตนเอง
ผู้พิพากษาของอิสราเอลผู้ซึ่งมีเคราและผมหงอกนั้นดูน่านับถือ แต่ในบาบิโลน
พวกเขากลับพยายามข่มขืนซูซานนา ผู้บริสุทธิ์ทั้งกายและจิต แม้จะมีรูปร่างงดงาม [385] :
แต่เคราและผมหงอกของพวกเขานั้นมีประโยชน์อะไรแก่พวกเขาเล่า ? เช่นเดียวกัน
ในวันแห่งการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวและการทดสอบอันน่าสะเทือนใจของพระเจ้า
เคราจะไม่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดเลย เว้นแต่ผู้ที่ได้ดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรม
การโกนหนวดไม่ใช่สิ่งกีดขวาง หากผู้ใดดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม
เพราะที่นั่นไม่ใช่หนวดที่จะถูกพิพากษา แต่เป็นการกระทำ
และเกียรติยศจะได้รับการประทานไม่ใช่เพราะหนวด แต่เพราะการทำให้พระเจ้าพอพระทัย
ไม่ใช่ผู้ที่ใบมีดโกนยังไม่แตะต้องหนวดของเขาที่จะได้รับพรที่นั่น
แต่เป็นผู้ที่หัวใจยังคงบริสุทธิ์
ดังนั้น ผู้ที่มีเคราไม่ควรหวังว่าจะได้รับความรอดผ่านเคราของตน ;
และผู้ใดก็ตามไม่ควรสงสัยในความรอดของตนเองเพียงเพราะการโกนเครา

บทที่ *20.* เกี่ยวกับหนวด

ที่นี่ก็จำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องหนวดสักเล็กน้อย ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ :
ข้าพเจ้าได้ยินบางคนกล่าวร้ายและเรียกนักบุญผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นพระสังฆราชออร์โธดอกซ์
พระผู้ประเสริฐเปโตร ผู้ล่วงลับ อัครสังฆราชแห่งเคียฟ ที่รู้จักกันในนามโมกิลา
เพราะท่านได้เขียนไว้ในหนังสือ “เคียฟ เทรบนิก ” อันยิ่งใหญ่ของท่าน
โดยแนะนำให้พระสงฆ์ที่มีหนวดหนาตัดแต่งส่วนเกินเหนือริมฝีปากเล็กน้อย
เพื่อไม่ให้มันจุ่มลึกเกินไปในพระโลหิตของพระคริสต์ ดังนั้น ในหนังสือพิธีกรรมเล่มนั้น
ส่วนที่ 1 หน้า 249 ได้เขียนไว้ว่า :
หากพระสงฆ์ที่มีหนวดหนา เนื่องจากความประมาท
ทำให้หนวดนั้นจุ่มลงในพระโลหิตศักดิ์สิทธิ์ ท่านก็ถือว่าทำบาป :
แต่ก่อนอื่นท่านควรเช็ดริมฝีปากให้สะอาดก่อน แล้วจึงเช็ดด้วยผ้า ดังนั้น พระสงฆ์ที่รัก
เพื่อหลีกเลี่ยงบาปเช่นนี้ ท่านอาจตัดแต่งหนวดให้เรียบร้อยด้วยตนเอง หรือให้ตัดก่อนพิธีกรรม
นี่คือส่วนท้ายของหนังสือพิธีกรรม
ด้วยเหตุนี้ ชาวท้องถิ่นบางคนจึงด่าทอและดูหมิ่นพระสังฆราชผู้นั้น
โดยเรียกท่านว่าเป็นผู้นอกรีต และพระเจ้าจะทรงพิพากษาพวกเขา ส่วนข้าพเจ้า ต่อผู้ด่าทอเหล่านั้น
แทนที่จะตอบโต้ ข้าพเจ้าขอนำเสนอสิ่งต่อไปนี้ :
ที่เมืองโรสโตฟ ในบ้านของบิชอป มีพระสงฆ์ผู้สูงอายุสวมเสื้อดำชื่อวาร์ลาม
ซึ่งชาวเมืองโรสโตฟทุกคนรู้จักดี และท่านได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว ท่านมีเคราที่ไม่ได้เล็กเลย
และหนวดใหญ่ที่ยื่นออกมาเกินริมฝีปากอย่างมาก ครั้งหนึ่ง
ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณ
นักบวชผู้นั้นกำลังร่วมประกอบพิธีกับข้าพเจ้าด้วย
และเมื่อเขาได้รับศีลมหาสนิทจากถ้วยพระโลหิตศักดิ์สิทธิ์
หลังจากจุ่มหนวดทั้งหมดลงในพระโลหิต

---

[385] ดาเนียล บท 13.

ข้าพเจ้าเห็นเขาใช้หนวดเซ็ดพระโลหิตของพระคริสต์ส่วนใหญ่จากถ้วย
โดยไม่เซ็ดหนวดให้สะอาดอย่างถูกต้อง
แต่ยังคงเดินในสภาพนั้นไปยังส่วนแอนติโดรอนและไปยังอ่างล้างบาป
ผมรู้สึกสยองขวัญกับความประมาทและการลบหลู่พระโลหิตของพระคริสต์เช่นนี
และได้สั่งให้พระสงฆ์ผู้นั้นอย่ามาร่วมประกอบพิธีกับผมอีก
แต่ให้ประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณด้วยตนเอง
เพื่อทีผมจะได้ไม่ต้องเป็นพยานต่อการลบหลู่เช่นนีเกิดขึ้นระหว่างพิธีรับศีลมหาสนิท

ทีนีข้าพเจ้าขอถามว่า : สิงใดมีเกียรติและศักดิ์สิทธิ์มากกว่า — ขนคิ้วทีเกินความจำเป็นเหนือริมฝีปาก หรือพระโลหิตของพระคริสต์ ? และสิงใดเป็นบาปทีใหญ่กว่า —การตัดแต่งขนคิ้วทีเกินความจำเป็นเหนือริมฝีปากเล็กน้อย
หรือการนำกลีนของพระโลหิตของพระคริสต์จากถ้วยศักดิ์สิทธิ์ไปด้วยคิ้วทีหนา
โดยไม่มีความกล้วหรือความระมัดระวัง ?

ผมรู้ว่าผู้หมีนประมาทจะอ้างถึงหนังสือพิมพ์เก่าในมอสโก ได้แก่ Trebnik และ Service Book ทีกล่าวถึงข้างต้น ซึงเขียนไว้ว่า :
ปีศาจยุยงให้พวกเขาโกนเคราและตัดหนวดด้วยกรรไกรและใบมีดโกน
พวกเขากระทำการทีเลวร้ายยิงกว่านั้น เพราะพวกเขาใช้ฟันของตัวเองกัดถอนขนเคราและหนวดออก
เหมือนกับคนกินเนือคน

ต่อเรืองนี ข้าพเจ้าขอตอบด้วยคำพูดสั้นๆ ไม่กีคำ

ผู้เขียนคำเหล่านั้นมีความสมเหตุสมผลในหัวเท่ากับความรู้สึกในเส้นผม :
ผู้ทีหาบาปในทีไม่มีบาปนั้น เหมือนกับผู้ทีกรองแมลงวันออก แต่กลืนอูฐทังตัว
และหากใครหวีเคราและหนวดด้วยหวีหรือแปรง จนทำให้เส้นผมถูกดึงหลุดออกมา
บาปใดจะเกิดขึนจากเรืองนี ? เพราะบางครั้งเส้นผมจากหนวดอาจพันกันในอาหารขณะรับประทาน
และลืนไถลเข้าไประหว่างฟันพร้อมกับอาหาร : ดังนั้น ตามคำตัดสินนั้น คนเช่นนีย่อมไม่มีความรอด

บทที *21.* เกียวกับเรืองราวในพระกิตติคุณและอุปมา

ขอให้เปิดเผยความบ้าคลังของกลุ่มผู้แตกแยกนี ซึงสมควรถูกเยาะเย้ยด้วย ;
ข้าพเจ้าเพิงทราบเรืองนีเมือไม่นานมานี
คือว่าพวกเขาไม่ถือว่าเรืองราวในพระวรสารเป็นความจริง เป็นเหตุการณ์ทีเกิดขึนจริง
แต่กลับถือว่ามันเป็นอุปมา
และคิดว่าตนเองกำลังยืนยันเหตุผลอันโง่เขลาของตนเองด้วยการตีความทีอิงจากพระวรสาร
ตัวอย่างเช่น :

พระคริสต์ได้เลียงคนห้าพันคนในทีร้างด้วยขนมปังห้าก้อนและปลาสองตัว ; สิงนี พวกเขากล่าวว่า ไม่ได้เกิดขึนจริง แต่เป็นอุปมา [386] ‘ทีร้าง ’ พวกเขากล่าวว่า หมายถึงชนชาติต่าง ๆ ทีพระคริสต์เสด็จมาหลังจากทรงทิงชาวยิว ; ขนมปังห้าก้อนแทนประสาทสัมผัสทังห้า ; ปลาสองตัวแทนหนังสือสองเล่ม : พระวรสารและจดหมาย; 12 ตะกร้า หมายถึง 12 อัครสาวก ; ตามทีเขียนไว้ในคำอธิบายพระวรสาร

นอกจากนี :

เรืองราวในพระกิตติคุณเกียวกับชาวสะมาเรียผู้ใจดีไม่ใช่เหตุการณ์ทีเกิดขึนจริง
แต่เป็นอุปมา [387] ผู้หญิงชาวสะมาเรียแทนจิตวิญญาณมนุษย์ บ่อน้ำเป็นสัญลักษณ์ของการบัพติศมา
น้ำทีมีชีวิตคือพระวิญญาณบริสุทธิ์ ชายห้าคนแทนหนังสือห้าเล่มของโมเสส

---

[386] มัทธิว บทที 14.

[387] ยอห์น , บทที 4.

อีกครั้ง :

การฟื้นคืนชีพของลาซารัสไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แต่เป็นคำอุปมา [388] ลาซารัสที่ป่วยถูกตีความว่าเป็นจิตใจของเรา ซึ่งถูกความอ่อนแอของมนุษย์ครอบงำ ; ความตายของลาซารัส – บาป; พี่น้องของลาซารัส – ร่างกายและจิตวิญญาณ ; ร่างกาย – มาร์ธา , จิตวิญญาณ – มารี ; หลุมศพ – ความกังวลทางโลก ; หินบนหลุมศพ – หัวใจที่แข็งเป็นหิน ; ลาซารัสที่ถูกพันด้วยผ้าฝังศพ – จิตใจที่ถูกพันด้วยโซ่ตรวนแห่งบาป ; การฟื้นคืนชีพของลาซารัส – การกลับใจจากบาป .

นอกจากนี้ :

การเข้าเมืองเยรูซาเล็มของพระคริสต์บนหลังลูกลาไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แต่เป็นคำอุปมา ลูกลาเป็นตัวแทนของชนชาติยิว ที่แบกแอกของกฎหมายโมเสส ; ลูกอูฐเป็นตัวแทนของชนชาติต่างๆ ; และพระคริสต์ หลังจากที่ทิ้งชาวยิวไว้แล้ว ได้ชื้นชีชนชาติต่างๆ ; สาวกที่เดินนำหน้าเป็นตัวแทนของพันธสัญญาเดิม ; ส่วนผู้ที่ตามหลังเป็นตัวแทนของพระคุณใหม่ ; เสื้อผ้าที่ถูกทิ้งไว้ตามทาง หมายถึงการปราบปรามเนื้อหนัง ; กิ่งปาล์มจากต้นอินทผลัม หมายถึงชัยชนะเหนือความตาย ; และเยาวชนที่ร้องเรียก คือผู้คนที่หลุดพ้นจากความชั่วร้าย

การกระทำอันน่าอัศจรรย์เหล่านี้และอื่น ๆ ของพระคริสต์ ซึ่งได้บรรยายไว้ในเรื่องราวพระวรสาร และได้รับการอธิบายโดยบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ผู้ยิ่งใหญ่ผ่านการตีความเชิงอุปมาและเชิงศีลธรรม ถูกมองโดย ‘ผู้รู้ ’ ที่บ้าคลั่งและแตกแยกเหล่านั้นว่าเป็นเพียงอุปมาเท่านั้น ไม่ใช่การกระทำจริง ๆ ด้วยเหตุผลของการตีความที่ปรากฏใน *Gospel Herald* ของเทโอฟิลักต์ , โดยไม่สามารถเข้าใจรูปแบบและภาพพจน์เชิงอุปมาได้ ไม่สามารถแยกแยะระหว่างประวัติศาสตร์กับนิทานสอนใจ และไม่สามารถแยกแยะระหว่างการตีความประวัติศาสตร์กับการตีความนิทานสอนใจได้อย่างสิ้นเชิง ราวกับว่าถูกพรากสติสัมปชัญญะและไม่ได้รับการส่องสว่างจากแสงแห่งเหตุผล ; และด้วยความโง่เขลาของพวกเขา เหมือนความมืดของอียิปต์ พวกเขาถูกทำให้ตาบอด [389] ; และพวกเขาได้หว่านวัชพืชของตนลงในหมู่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ และทำร้ายจิตวิญญาณของผู้ไม่รู้ โดยใส่ร้ายเรื่องราวในพระกิตติคุณ ส่วนเหตุผลอันโง่เขลาของพวกเขา ซึ่งไม่สมควรได้รับการตอบกลับ ข้าพเจ้าจึงต้องการเพิกเฉยต่อมันด้วยความเงียบ ; แต่ข้าพเจ้าเกรงว่า หากข้าพเจ้ายังคงนิ่งเงียบ ความเสียหายในหมู่ประชาชนจะทวีคูณขึ้น และเมล็ดพันธุ์ของคำสอนผิดที่ร้ายแรงกว่าจะถูกหว่านลง —คำสอนที่มองการจุติของพระคริสต์ ความทุกข์ทรมานของพระองค์ และกิจการอันรุ่งโรจน์พร้อมทั้งปาฏิหาริย์ทั้งปวงของพระองค์ ไม่ใช่ความเป็นจริง แต่เป็นเพียงอุปมา ; และมองการรับเนื้อหนังและการทนทุกข์ของพระคริสต์เป็นเพียงภาพลวงตา แทนที่จะเป็นความจริงแห่งพระราชกิจของพระองค์ ดังที่ลัทธิมานิเคียนอันชั่วร้ายเคยสอนไว้ในอดีต ; ขอให้พระคริสต์ผู้เป็นทั้งพระเจ้าและมนุษย์ที่แท้จริง ทรงปกป้องพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ให้พ้นจากลัทธิผิดอันเป็นภัยร้ายเช่นนี้ ข้าพเจ้ายังได้รับการกระตุ้นให้ทำเช่นนี้จากคำถามของบุคคลผู้มีเกียรติบางท่าน ซึ่งเมื่อได้ยินคำหมิ่นประมาทที่ก่อให้เกิดการแตกแยกนั้น ได้ถามข้าพเจ้าเกี่ยวกับขนมปังห้าก้อนและปลาสองตัว เกี่ยวกับชาวสะมาเรีย เกี่ยวกับการฟื้นคืนชีพของลาซารัส

---

[388] ที่เดียวกัน , บทที่ 11.

[389] หนังสืออพยพ 10:21 และ 22.

และเกียวกับการทีพระคริสต์เสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มบนหลังลูกลา ;
ว่าเหตุการณ์เหล่านีเป็นเหตุการณ์ทีเกิดขึนจริง หรือเป็นเพียงคำอุปมา ?
ด้วยความช่วยเหลือของพระเจ้า ข้าพเจ้าจึงต้งใจทีจะหักล้างเหตุผลทีแบ่งแยก คริสตจักร โง่เขลา
และทำลายจิตวิญญาณนัน ด้วยความสามารถสูงสุดของข้าพเจ้า โดยนำเสนอสิงต่อไปนี :

1) ข้อความใดในพระวรสารศักดิสิทธิทีอาจถูกตีความผิด ?

2) ข้อความทังหมดในพระกิตติคุณจำเป็นต้องได้รับการตีความหรือไม่ ?

3) ข้อความใดทีจำเป็นต้องตีความนันถูกตีความอย่างไร ?

4) การตีความใน *คำอธิบายพระวรสาร * ของเทโอฟีแลคท์ เกียวกับขนมปังห้าก้อน
ชาวสะมาเรียผู้ใจดี ลาซารัสทีตายมาแล้วสีวัน
และการเสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มของพระคริสต์เป็นอย่างไร ?

5) จะแยกเหตุการณ์จริงออกจากอุปมาในพระกิตติคุณได้อย่างไร ?

คำอธิบายแรก

สาระสำคัญของพระวรสารศักดิสิทธิคืออะไร ?

พระวรสารประกอบด้วยสองสิง :

เรืองราวชีวิตของพระคริสต์

และคำสอนของพระองค์

เรืองราวนีเล่าถึงทุกการกระทำและปาฏิหาริย์ของพระคริสต์ ซึงพระเจ้าของเรา
ผู้ได้ทรงกลายเป็นมนุษย์ ได้ทรงกระทำขณะประทับอยู่บนโลกและทรงใช้ชีวิตท่ามกลางมนุษย์
เริมตังแต่การประสูติอันบริสุทธิทีสุดจากครรภ์อันบริสุทธิทีสุดของพระแม่มารี
จนถึงการสินพระชนม์บนไม้กางเขน การฟืนคืนพระชนม์ และการเสด็จขึนสู่สวรรค์ ;
นอกจากกิจการของพระคริสต์แล้ว ชีวิตและกิจการของผู้อืนก็ถูกเล่าถึงบางส่วนด้วย ได้แก่
ยอห์นผู้ให้บัพติศมา เฮโรด อัครสาวก มหาปุโรหิตชาวยิว ปีลาต และผู้อืนอีกหลายท่าน

ส่วนพระวรสารนัน ได้บันทึกคำเทศนาและคำสอนทังหมดของพระคริสต์
ซึงพระองค์ได้ตรัสด้วยพระโอษฐ์อันบริสุทธิทีสุดแก่ผู้ทีติดตามและเชือฟังพระองค์
และคำสอนเหล่านันกำลังถูกประกาศแก่เราผ่านการอ่านพระวรสาร เพือประโยชน์แก่จิตวิญญาณของเรา

คำอธิบายทีสอง

ทุกบทในพระวรสารจำเป็นต้องได้รับการตีความหรือไม่ ?

ไม่ใช่ทุกสิงทีเขียนไว้ในพระวรสารทีจำเป็นต้องมีการตีความ
แต่เพียงส่วนทีทุกคนไม่สามารถเข้าใจได้เท่านัน ส่วนทีชัดเจนและเข้าใจได้สำหรับทุกคนนัน
ไม่จำเป็นต้องตีความ แต่เพียงประกาศให้ฟังเท่านัน
เพราะใครจะไม่เข้าใจการกระทำและปาฏิหาริย์ของพระคริสต์ทีถูกประกาศ ?
พระองค์ประสูติจากพระแม่พรหมจารีทีเบธเลเฮม ห่อด้วยผ้าอ้อมและวางไว้ในรางหญ้า ;
ทูตสวรรค์ร้องเพลงสรรเสริญ ผู้เลียงแกะมาสักการะพระองค์ ดาวดวงหนึงส่องแสงอยู่เหนือพระองค์
และนักปราชญ์จากตะวันออกนำของขวัญมาถวาย ; พระองค์ยังได้รับการเข้าสุหนัต นำไปยังพระวิหาร
วางไว้ในอ้อมแขนของซีเมโอนผู้ชอบธรรม หนีไปอียิปต์
และกลับจากทีนันหลังการสินพระชนม์ของเฮโรด ; เมือพระองค์ทรงพระชนมายุสิบสองปี
ในพระวิหารทีเยรูซาเล็ม
พระองค์ทรงทำให้ครูชาวยิวผู้สูงอายุประหลาดใจด้วยพระปัญญาอันศักดิสิทธิของพระองค์ ;
เมือพระเยซูทรงพระชนมายุสามสิบปี พระองค์ทรงรับบัพติศมาจากยอห์นทีแม่น้ำจอร์แดน ;
พระองค์ทรงอดอาหารสีสิบวันในถินทุรกันดาร และทรงทำให้มารผู้ล่อลวงต้องอับอาย ;
และหลังจากทีพระองค์ได้รวบรวมสาวกผู้ศักดิสิทธิและอัครสาวกแล้ว
พระองค์ได้ทรงกระทำการอัศจรรย์ครังแรกโดยเปลียนน้ำให้เป็นเหล้าองุ่นทีเมืองคานาในแคว้นกาลิล
ี ; และพระองค์ได้เสด็จไปทัวเมืองและหมู่บ้านในปาเลสไตน์ ประกาศข่าวประเสริฐแห่งอาณาจักรสวรรค์

และรักษาผู้เจ็บปวยทุกคน : พระองค์ทรงให้คนตาบอดเห็นได้ ทรงชำระคนโรคเรือนให้สะอาด ทรงชุบชีวิตคนตายให้ฟื้นคืนชีพ และทรงขับไล่ปีศาจออกจากผู้คน ; ในทีรกร้าง พระองค์ทรงเลียงคนห้าพันคนด้วยขนมปังห้าแผ่นและปลาสองตัว ; พระองค์ทรงสนทนากับหญิงชาวสะมาเรียทีบ่อน้ำของยาโคบ ; พระองค์ทรงเปลียนพระวรกายบนภูเขาทาเบอร์ ; หลังจากนั้น พระองค์ทรงชุบชีวิตลาซารัสให้ฟื้นคืนชีพจากหลุมศพหลังจากสีวัน ; เสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่างามบนหลังลูกลาตัวเล็ก ได้รับการสรรเสริญจากปากของทารกและเด็กทียังกินนม ทรงทนทุกข์ ทรงฟื้นคืนพระชนม์ และเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ การกระทำทั้งหมดของพระคริสต์เหล่านี ซึงเกิดขึนตามความจริง (ไม่ใช่เพียงคำอุปมา) และถูกบรรยายไว้ในพระวรสาร ล้วนชัดเจนอย่างสมบูรณ์ และไม่ต้องการการตีความเพิมเติม ยกเว้นเพือเปิดเผยเหตุการณ์ในอนาคตทีการกระทำเหล่านั้นเป็นเครืองบ่งชีล่วงหน้า เพราะนีคือธรรมชาติของการกระทำของพระคริสต์ ซึงบ่งชีถึงอนาคต ซึงเป็นเรืองทีเราจะกล่าวถึงต่อไปด้านล่างนี

ส่วนคำพูดและคำสอนของพระคริสต์ ซึงพระองค์ตรัสขึนจากพระปัญญาอันศักดิสิทธิของพระองค์ เพือสังสอนประชาชนและเหล่าสาวกของพระองค์นั้น ไม่ใช่ทุกคำทีทุกคนจะเข้าใจได้ เพราะผู้คนมีระดับความเข้าใจทีแตกต่างกัน :

บางคำชัดเจน ,
บางคำถูกปกปิดไว้ ,
บางคำเป็นอุปมาและคำเปรียบเทียบ ,
บางคำเป็นคำสัง ,
บางคำเป็นคำแนะนำ ,
นีคือคำสัญญาและคำปลอบใจ ,
นีคือคำตักเตือนและบทลงโทษ ,
นีคือคำพยากรณ์นีคือคำพยากรณ์
และยังมีคำพูดอืนๆ อีกมากมายเกียวกับธรรมชาติอันศักดิสิทธิทีสุดของพระองค์ในเรืองต่างๆ

ในจำนวนนี บางส่วนต้องการการตีความ ส่วนอืนไม่ต้องการ ; มาทบทวนบางส่วนทีนีกันเถอะ ในคำกล่าวและคำพูดทีชัดเจนของพระคริสต์ มีดังนี :

เกียวกับการกลับใจ : 'จงกลับใจเถิด เพราะอาณาจักรสวรรค์อยู่ใกล้แล้ว ' ([390]). เกียวกับชีวิตทีมีคุณธรรม : 'จงให้แสงสว่างของท่านส่องประกายต่อหน้ามนุษย์ เพือพวกเขาจะได้เห็นการกระทำทีดีของท่าน และถวายเกียรติแด่พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ ' ([391]). เกียวกับการถวายของถวายแด่พระเจ้า : 'หากท่านนำของถวายมาวางบนแท่นบูชา แล้วนึกขึนได้ว่าพีน้องของท่านมีเรืองขัดแย้งกับท่าน จงทิงของถวายนั้นไว้บนแท่นบูชา แล้วไปก่อนเพือคืนดีกับพีน้องของท่าน แล้วจึงกลับมาถวายของถวายนั้น '[392] . เกียวกับการอธิษฐาน : เมือท่านอธิษฐาน อย่าใช้คำซ้ำซากทีไร้ประโยชน์ ; จงอธิษฐานดังนี : "พระบิดาของเรา "[393] และต่อไปอีก เกียวกับการอดอาหาร : เมือท่านอดอาหาร

---

[390] มัทธิว 4:17.

[391] ทีเดียวกัน , 5:16.

[392] มัทธิว 5:23 และ 24.

[393] ทีเดียวกัน , 6:7, 9, เป็นต้น

อย่าทำหน้าเศร้าหมองเหมือนพวกผู้เสแสร้ง ; เพราะพวกเขาทำให้ใบหน้าตนเองดูผิดรูป เพื่อให้คนเห็นว่าพวกเขากำลังอดอาหาร [394] . เรื่องการอภัย : 'หากท่านอภัยความผิดของผู้อื่น พระบิดาของท่านในสวรรค์ก็จะอภัยท่านด้วย '[395] ; และคำพูดอื่นๆ ของพระคริสต์ที่คล้ายกันและชัดเจนในพระวรสาร ซึ่งไม่ต้องการการตีความใดๆ

ในคำพูดและถ้อยคำที่พระคริสต์ตรัสไว้แบบคลุมเครือ มีดังต่อไปนี้ :

หินที่ผู้สร้างบ้านปฏิเสธได้กลายเป็นหินมุมแล้ว ผู้ใดที่ตกลงบนหินนี้ จะถูกบดเป็นชิ้นๆ ; แต่ผู้ใดที่ตกลงบนหินนี้ จะถูกบดขยี้และ [396] และอีกว่า : 'หากมือของคุณทำให้คุณสะดุด ให้ตัดมันทิ้ง ; หากเท้าของคุณทำให้คุณสะดุด ให้ตัดมันทิ้ง ; หากตาของคุณทำให้คุณสะดุด ให้ถอนมันออก .' และอีกว่า : 'ทุกสิ่งจะต้องถูกเกลือด้วยไฟ และทุกเครื่องบูชาจะต้องถูกเกลือด้วยเกลือ .' เกลือนั้นดี ; แต่หากเกลือสูญเสียรสแล้ว จะใช้สิ่งใดมาปรุงรส ? จงมีเกลือในตัวท่านเอง [397] . และอีกครั้ง : 'ผู้ใดมีถุงเงิน จงนำมันไป และถุงผ้าก็เช่นกัน ; และผู้ใดไม่มีถุงเงิน จงขายเสื้อคลุมของตนแล้วซื้อดาบ (มีด)[398] .

และอีกครั้ง : 'ที่ใดที่มีศพของท่าน ที่นั่นนกแร้งจะมารวมตัวกัน '[399] ; และคำกล่าวอื่นๆ ของพระคริสต์ที่คลุมเครือเช่นนี้ ซึ่งต้องการการตีความ เช่นเดียวกับคำที่พระองค์ได้ทำนายถึงความทุกข์ทรมานของพระองค์แก่เหล่าอัครสาวก : 'เราจะขึ้นไปยังเยรูซาเล็ม ' และอื่นๆ อีกมากมาย : แต่พวกเขากลับไม่เข้าใจสิ่งเหล่านี้เลย และคำกล่าวนี้ถูกซ่อนไว้จากพวกเขา และพวกเขาไม่เข้าใจว่ากำลังพูดถึงอะไร [400] ; พวกเขาต้องการคำอธิบาย

ในบรรดาคำอุปมาและคำเปรียบเทียบที่พระคริสต์ตรัสไว้ มีดังนี้ :

เรื่องเมล็ดพันธุ์ที่ตกลงข้างทาง บนดินหิน ท่ามกลางหนาม และบนดินดี
เรื่องข้าวละมานที่ศัตรูหว่านลงท่ามกลางข้าวสาลี [401]
เรื่องกษัตริย์ที่อภัยหนี้ร้อยทาเลนต์ให้ผู้รับใช้
แต่ผู้รับใช้นั้นกลับไม่อภัยหนี้ร้อยเดนาริให้เพื่อนผู้รับใช้ [402]
เกี่ยวกับชายที่ตกเป็นเหยื่อของโจร และเกี่ยวกับชาวสะมาเรียผู้เมตตา [403]
เกี่ยวกับคนรวยที่ทุ่งนาของเขาถูกวัชพืชขึ้นปกคลุม [404]
เกี่ยวกับคนรวยอีกคนที่ไม่ได้แสดงความเมตตาต่อลาซารัสผู้ขอทาน [405] ;
เกี่ยวกับฟาริสีและผู้เก็บภาษีที่เข้าไป ในโบสถ์เพื่ออธิษฐาน [406] เกี่ยวกับสวนองุ่น
และเกี่ยวกับทายาทที่ถูกคนงานฆ่า [407] เกี่ยวกับชายที่จัดงานแต่งงานให้ลูกชายของเขา ;

---

[394] ข้อ 16.
[395] ข้อ 14.
[396] ที่เดียวกัน 21:42 และ 44.
[397] มาระโก 9:43, 45, 47, 49 และ 50.
[398] ลูกา 22:36.
[399] มัทธิว 24:28.
[400] ลูกา 18:31 และ 34.
[401] มัทธิว 13:4–24 และที่อื่น ๆ
[402] ที่เดียวกัน 18:24 และที่อื่น ๆ
[403] ลูกา 10:30 และ 33.
[404] ที่เดียวกัน 12:19 และบทอื่นๆที่เดียวกัน 12:19 และบทอื่นๆ
[405] ที่เดียวกัน 16:18 และบทอื่นๆที่เดียวกัน 12:19 และบทต่อๆ ไปที่เดียวกัน 16:18 และบทอื่นๆ
[406] ที่เดียวกัน 18:10 และบทอื่นๆ
[407] มัทธิว 21:37 และต่อไป

และเกียวกับชายทีไม่มีชุดแต่งงาน [408] . เกียวกับชายทีจัดงานเลียงใหญ่และเชิญคนมาหลายคน แต่พวกเขาปฏิเสธทีจะมา [409] . เกียวกับเงินตาเลนต์ทีแจกให้ผู้รับใช้ [410] . เกียวกับลูกชายผู้หลงทาง [411] .

และยังมีเรืองต่อไปนี :

ราชอาณาจักรสวรรค์นันเหมือนเมล็ดมัสตาร์ด

ราชอาณาจักรสวรรค์ก็เหมือนยีสต์

ราชอาณาจักรสวรรค์ก็เหมือนสมบัติทีซ่อนอยู่ในทุ่งนา

ราชอาณาจักรสวรรค์ก็เหมือนพ่อค้าผู้แสวงหาไข่มุกงาม

ราชอาณาจักรสวรรค์ก็เหมือนตาข่ายทีโยนลงทะเล [412] .

ราชอาณาจักรสวรรค์นันเหมือนสาวพรหมจารีสิบคน [413] .

คำอุปมาและคำเปรียบเทียบเหล่านี รวมถึงคำอืนๆ ทีพระคริสต์ตรัสไว้ ซึงถูกปกปิดไว้ จึงจำเป็นต้องมีการตีความ

ในบรรดาพระบัญญัติของพระคริสต์ มีดังนี :

'นีคือสิงทีข้าสังพวกท่าน : จงรักกัน '[414] . 'จงรักศัตรูของท่าน จงอวยพรผู้ทีสาปแช่งท่าน จงทำดีต่อผู้ทีเกลียดชังท่าน และจงอธิษฐานเผือผู้ทีข่มเหงท่าน ' และอีกครัง : 'เราบอกท่านว่า อย่าสาบานเลย ทังด้วยสวรรค์หรือด้วยโลก '[415] . 'อย่าตัดสินผู้อืน เพือท่านเองจะไม่ถูกตัดสิน '[416] . 'อย่าให้สิงทีศักดิสิทธิแก่สุนัข '[417] . และพระบัญญัติอืนๆ ของพระคริสต์ในพระวรสาร สิงเหล่านีชัดเจน จึงไม่ต้องการการตีความ

ในคำแนะนำของพระคริสต์มีดังต่อไปนี :

หากใครตีแก้มขวาของท่าน จงหันแก้มอีกข้างให้เขาด้วย หากใครต้องการเอาผ้าคลุมของท่าน จงให้เขาเอาเสือในของท่านด้วย และหากใครบังคับให้ท่านเดินหนึงไมล์ จงเดินกับเขาสองไมล์ ให้ผู้ทีขอจากท่าน ; และอย่าปฏิเสธผู้ทีต้องการยืมจากท่าน [418] . อย่าสะสมทรัพย์สมบัติไว้บนโลกนี [419] . อย่ากังวลเกียวกับชีวิตของท่าน ว่าท่านจะกินหรือดืมอะไร หรือจะสวมใส่อะไร [420] . และอีกครัง : ผู้ใดทีต้องการตามข้าพเจ้า ต้องปฏิเสธตนเองและแบกกางเขนของตน ใครทีอยากรักษาวิญญาณของตนไว้ จะสูญเสียมันไป [421] . หากท่านอยากเป็นคนสมบูรณ์แบบ จงไปขายทรัพย์สินของท่าน ให้แก่คนยากจน แล้วตามเรา [422] . ใครทีอยากเป็นผู้ใหญ่ทีสุดในหมู่ท่าน ต้องเป็นผู้รับใช้ของท่าน

---

[408] มัทธิว 22:2 และบทอืนๆ

[409] ลูกา 14:16 และบทอืนๆ

[410] มัทธิว 25:15.

[411] ลูกา 15:11 และบทอืนๆ

[412] มัทธิว 13:31 และบทอืนๆ

[413] ทีเดียวกัน 25:1.

[414] ยอห์น 15:17.

[415] มัทธิว 5:44 และ 34.

[416] มัทธิว 7:1.

[417] มัทธิว 7:6.

[418] มัทธิว 5:39 และอืนๆ

[419] ทีเดียวกัน 6:19.

[420] ทีเดียวกัน , ข้อ 25.

[421] ทีเดียวกัน 16:24 และ 25.

[422] ทีเดียวกัน 19:21.

ผู้ใดทีต้องการเป็นอันดับหนึงในหมู่ท่าน ต้องเป็นผู้รับใช้ของท่าน [423] .
คำพูดเหล่านีของพระคริสต์ชัดเจนและไม่ต้องการการตีความ ;
ยกเว้นว่าไม้กางเขนทีกล่าวถึงนันไม่ควรเข้าใจว่าเป็นทางกายภาพ แต่เป็นทางจิตวิญญาณ ;
และการสูญเสียวิญญาณของตนเองควรเข้าใจว่าเป็นการพลีชีพเพือพระคริสต์
หรือการระงับความปรารถนาของตนเอง

ในคำสัญญาและคำปลอบประโลมของพระคริสต์ มีดังต่อไปนี :

หากท่านทังสองตกลงกันบนโลกนีเกียวกับเรืองใดก็ตาม สิงใดทีท่านขอ
พระบิดาของเราในสวรรค์จะประทานให้ [424] ผู้ใดทีทิงบ้าน หรือพีน้อง หรือสิงอืนใดไป
จะได้รับคืนเป็นร้อยเท่า และได้รับชีวิตนิรันดร์ [425] เราอยู่กับท่านเสมอ จนถึงสินยุค [426]
เครืองหมายเหล่านีจะติดตามผู้ทีเชือ : ในนามของข้าพเจ้า พวกเขาจะขับผีออก ;
พวกเขาจะพูดภาษาใหม่ ; พวกเขาจะจับงู ; และหากพวกเขาดืมสิงใดทีเป็นพิษ
มันจะไม่ทำอันตรายแก่พวกเขา ; พวกเขาจะวางมือบนผู้ป่วย และผู้ป่วยจะหาย [427] .
สิงใดก็ตามทีท่านขอในคำอธิษฐาน จงเชือว่าท่านได้รับแล้ว และมันจะเป็นของท่าน [428] .
ทุกคนทียอมรับว่าเราเป็นพระเยซูต่อหน้ามนุษย์
เราจะยอมรับเขาต่อหน้าพระบิดาของเราผู้ทรงสถิตในสวรรค์ด้วย [429] .
จงแสวงหาอาณาจักรของพระเจ้าและความชอบธรรมของพระองค์ก่อน
แล้วสิงทังปวงเหล่านีจะเพิมเติมให้แก่ท่าน [430] . ผู้ใดทีเชือในเรา จะทำกิจการทีเราทำ
และจะทำกิจการทียิงใหญ่กว่านีอีก [431] . “หากใครรักเรา เขาจะรักษาคำพูดของเรา
และพระบิดาของเราจะรักเขา และเราจะมาหาเขา และอยู่ร่วมกับเขา [432] ” “เราจะขอพระบิดา
และพระองค์จะประทานผู้ปลอบประโลมอีกองค์หนึงให้แก่ท่าน เพือพระองค์จะอยู่กับท่านตลอดไป
คือพระวิญญาณแห่งความจริง [433] ” “เราจะไม่ทิงท่านไว้เป็นเด็กกำพร้า เราจะกลับมาหาท่าน [434] ”
“เราไปเตรียมทีไว้สำหรับท่าน [435] . และอีกครัง : เราจะกลับมาและนำท่านไปอยู่กับเรา
เพือว่าทีใดทีเราอยู่ ท่านก็จะได้อยู่ทีนันด้วย [436] .
เราได้บอกท่านเรืองเหล่านีเพือให้ความสุขของเราอยู่กับท่าน และความสุขของท่านจะสมบูรณ์ [437] .
ท่านเป็นเพือนของเรา ; สำหรับบางคน เราเรียกท่านว่าผู้รับใช้ [438] . โลกจะชืนชมยินดี
แต่ท่านจะเศร้าโศก แต่ความเศร้าโศกของท่านจะกลายเป็นความชืนชมยินดี [439] .

---

[423] ทีเดียวกัน 20:26 และ 27.
[424] มัทธิว 18:19.
[425] มัทธิว 19:29.
[426] ทีเดียวกัน 28:20.
[427] มาระโก 16:17 และ 18.
[428] ทีเดียวกัน 11:24.
[429] มัทธิว 10:32.
[430] ทีเดียวกัน 6:33.
[431] ยอห์น 14:12.
[432] ข้อ 23.
[433] ข้อ 16.
[434] ข้อ 18.
[435] ข้อ 2.
[436] ยอห์น 14:3.
[437] ยอห์น 15:11.
[438] ข้อ 14 และ 15.

ข้าพเจ้าจะได้พบท่านอีก และใจของท่านจะชื่นชมยินดี
และไม่มีใครจะเอาความชื่นชมยินดีของท่านไปจากท่านได้ [440] ; และคำสัญญาและคำปลอบประโลมอื่นๆ
ของพระคริสต์ ซึ่งพระองค์ได้ใช้ปลอบประโลมผู้ที่พระองค์รักนั้น ชัดเจนอยู่แล้ว
จึงไม่จำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติม

คำตำหนิและคำเตือนที่พระคริสต์ตรัสกับผู้ทำบาปมีดังต่อไปนี้ :

วิบัติแก่ท่านทั้งหลาย นักเขียนและฟาริสี ผู้เป็นคนหน้าซื่อใจคด
เพราะท่านปิดประตูอาณาจักรสวรรค์ต่อหน้าผู้คน ; เพราะท่านเองไม่เข้าไป
และไม่ยอมให้ผู้ที่กำลังจะเข้าไปได้เข้าไป วิบัติแก่ท่าน เพราะท่านกลืนกินบ้านของหญิงม่าย
วิบัติแก่ท่าน ผู้นำที่ตาบอด ผู้กรองแมลงวันแต่กลืนอูฐ วิบัติแก่ท่านทั้งหลาย
เพราะท่านทั้งหลายล้างด้านนอกของถ้วยและจาน แต่ด้านในกลับเต็มไปด้วยความโลภและความไม่ชอบธรรม
วิบัติแก่ท่านทั้งหลาย ผู้เสแสร้ง เพราะท่านทั้งหลายเหมือนหลุมศพที่ทาสีขาว
ซึ่งดูสวยงามจากภายนอก แต่ด้านในกลับเต็มไปด้วยกระดูกคนตายและความไม่สะอาดทุกชนิด พวกเจ้า
ลูกงูพิษ จะหนีพ้นการพิพากษาของไฟเกเฮนนาได้อย่างไร ?[441] ? และอีกครั้ง
เมื่อท่านสาปแช่งเมืองต่างๆ ท่านกล่าวว่า : 'วิบัติแก่เจ้า โคราซิน ! วิบัติแก่เจ้า เบธไซดา!'[442] ,
และอื่นๆ อีกมากมาย ส่วนเจ้า กาเปอรนาอุม ที่ถูกยกขึ้นสู่สวรรค์ จะถูกนำลงสู่ฮาเดส :
ดินแดนของโสโดมจะทนได้มากกว่าเจ้าในวันพิพากษา [443] . วิบัติแก่โลกเพราะสิ่งกีดขวาง !
วิบัติแก่ผู้ที่ทำให้สิ่งกีดขวางเกิดขึ้น [444] . วิบัติแก่ท่านผู้มั่งคั่ง
เพราะท่านจะถูกพรากความสุขสบายไป วิบัติแก่ท่านผู้อิ่มหนำสำราญในบัดนี้
เพราะท่านจะต้องอดอยาก วิบัติแก่ท่านผู้หัวเราะในบัดนี้ เพราะท่านจะต้องร้องไห้และคร่ำครวญ [445] .
หากท่านไม่กลับใจ ท่านทุกคนก็จะพินาศไปเช่นเดียวกัน [446] .
และคำพูดเหล่านี้ของพระคริสต์ไม่ได้คลุมเครือ และไม่ต้องการการตีความมากนัก
เว้นแต่เพื่อเข้าใจว่า ยุง หมายถึงบาปเล็กน้อย ส่วนอูฐ หมายถึงบาปใหญ่ ;
และภาชนะที่ดูสะอาดจากภายนอกแต่ภายในเต็มไปด้วยสิ่งสกปรก หมายถึงผู้เสแสร้ง

ในคำพยากรณ์ของพระคริสต์มีดังต่อไปนี้ :

เราจะขึ้นไปยังเยรูซาเล็ม
และบุตรมนุษย์จะถูกส่งมอบให้แก่หัวหน้าปุโรหิตและนักเขียนพระคัมภีร์ ;
และพวกเขาจะตัดสินให้เขาตาย แล้วส่งเขาไปเพื่อให้ถูกเยาะเย้ย ถูกเฆี่ยนตี และถูกตรึงกางเขน ;
และในวันที่สาม เขาจะฟื้นคืนชีพอีกครั้ง [447] . และอีกครั้ง พระองค์ได้ทำนายแก่เหล่าอัครสาวกว่า :
'ท่านจะถูกส่งมอบให้แก่ประชาชน และในธรรมศาลาของพวกเขา พวกเขาจะตีท่าน ;
และท่านจะถูกนำตัวไปต่อหน้าผู้ว่าราชการและ กษัตริย์ [448] .
พระองค์ยังได้ทำนายเกี่ยวกับการข่มเหงคริสตจักรว่า : 'พี่น้องจะทรยศพี่น้องจนตาย
และพ่อจะทรยศลูก ; และลูกจะลุกขึ้นต่อต้านพ่อแม่และฆ่าพวกเขา '[449] .

---

[439] ที่เดียวกัน 16:20.

[440] ข้อ 22.

[441] มัทธิว , บทที่ 23.

[442] บท 11:21.

[443] มัทธิว 11:21–24.

[444] ที่เดียวกัน 18:7.

[445] ลูกา 6:24 และ 25.

[446] ที่เดียวกัน 13:3.

[447] มัทธิว 20:18 และ 19.

[448] บท 10:17 และ 18.

พระองค์ได้ทำนายเกียวกับการทำลายกรุงเยรูซาเล็มว่า :
'วันจะมาถึงเมือศัตรูของท่านจะสร้างกำแพงล้อมรอบท่าน ล้อมท่านไว้ทุกด้าน ;
พวกเขาจะทำลายท่านและลูกหลานของท่านภายในเมืองนั้น
และไม่เหลือหินก้อนใดวางทับก้อนใดภายในเมืองนั้น '[450] ; และอีกครั้งเกียวกับคริสตจักรเยรูซาเล็ม
เขาได้พยากรณ์ว่า : 'ไม่เหลือหินก้อนใดวางทับก้อนใดทีนีทีจะไม่ถูกโยนลง '[451] .
เกียวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์และผู้บุกเบิกของเขา เขาได้ทำนายไว้ว่า : 'จะมีหลายคนมาในนามของเรา
โดยกล่าวว่า ''เราคือพระคริสต์ '' และพวกเขาจะนำคนจำนวนมากให้หลงทาง '[452] :
'เพราะจะมีพระคริสต์เทียมและผู้เผยพระวจนะเทียมเกิดขึน
และจะแสดงหมายสำคัญและสิงมหัศจรรย์อันยิงใหญ่ '[453] . และเกียวกับความวุ่นวายของโลกทังใบ
พระองค์ได้ทำนายไว้ว่า : 'ชนชาติจะลุกขึนต่อสู้กับชนชาติ
และราชอาณาจักรจะลุกขึนต่อสู้กับราชอาณาจักร ; และจะมีความอดอยาก ภัยพิบัติ
และแผ่นดินไหวในหลายแห่ง '[454] ; 'แล้วจะมีความทุกข์ยากครังใหญ่ ซึงไม่เคยมีมาตังแต่ต้นโลก '[455] .
สุดท้าย พระองค์ได้ตรัสอย่างละเอียดเกียวกับวันพิพากษาทีน่าสะพรึงกลัว
โดยทำนายถึงอนาคตอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม คำพยากรณ์ทังหมดของพระองค์ไม่ต้องการการตีความ
เพราะคำเหล่านันชัดเจนและเข้าใจได้สำหรับทุกคน

และแม้ว่าคำพูดของพระคริสต์ทังหมดไม่จำเป็นต้องมีการตีความ
เนืองจากมีความชัดเจนในตัวมันเอง แต่การกระทำของพระองค์ ซึงเป็นความจริงแท้ ไม่ใช่คำอุปมา
และไม่มีความคลุมเครือ จึงไม่จำเป็นต้องมีการตีความ แต่เพียงต้องประกาศให้ทราบเท่านัน
เว้นแต่ว่า สิงทีการกระทำเหล่านันบ่งชีล่วงหน้าจำเป็นต้องมีการตีความเพืออธิบาย เพราะ
(ดังทีข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี) การกระทำบางประการของพระคริสต์
ซึงในตัวมันเองได้บ่งชีถึงอนาคต —ทังสิงทีได้เกิดขึนแล้ว และสิงทียังจะเกิดขึน —
ได้รับการอธิบายไว้ในพระกิตติคุณ ดังทีเราจะได้เห็นต่อไป

คำอธิบายทีสาม

บทพระคัมภีร์ทีจำเป็นต้องมีการตีความนันถูกตีความอย่างไร ?

พระคัมภีร์ศักดิสิทธิ ซึงรวมอยู่ในพระคัมภีร์ไบเบิล
ทังพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ มีความหมายสองประการ :

คือ ความหมายทางจิตวิญญาณและความหมายตามตัวอักษร ;

ส่วนทีเขียนไว้ คือ ส่วนทีลึกลับ

ความหมายทีเขียนไว้นันเป็นประวัติศาสตร์และเรืองเล่า ;
ส่วนความหมายทางจิตวิญญาณนันเป็นความลึกลับและน่าพิศวง ตัวอักษรเล่าถึงเหตุการณ์
ส่วนจิตวิญญาณอธิบายความลึกลับ : ตัวอักษรเล่าประวัติศาสตร์ของเหตุการณ์ในอดีต
ส่วนจิตวิญญาณตีความสิงทีถูกบ่งชีไว้ล่วงหน้าในเหตุการณ์เหล่านัน

เพราะจิตใจทีเขียนไว้ —ซึงก็คือจิตใจทางประวัติศาสตร์ของพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ — อยู่ใกล้มือ อธิบายตัวเองผ่านการเล่าเรืองเหตุการณ์ทีมันบรรยาย
และทำให้ตัวเองเข้าถึงได้ด้วยความเข้าใจ

---

[449] มัทธิว 10:21.

[450] ลูกา 19:43 และ 44.

[451] มัทธิว 24:2.

[452] ข้อ 5.

[453] ข้อ 24.

[454] ข้อ 7.

[455] ข้อ 21.

อย่างไรก็ตาม ความหมายทางจิตวิญญาณของพระคัมภีร์นั้น
เป็นความหมายที่ลึกลับและห่างไกล ; มันไม่ถูกเปิดเผยอย่างใกล้ชิดผ่านคำบรรยาย
แต่ถูกบ่งชี้จากระยะไกลผ่านเหตุการณ์ที่เล่าไว้ เพราะคำบรรยายเปิดเผยสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจริง ;
แต่สิ่งที่ถูกเปิดเผยโดยคำบรรยายนั้น กลับบ่งชี้อย่างลึกลับถึงสิ่งอื่นอีกอย่างหนึ่ง

การพิสูจน์ที่ชัดเจนของความจริงทั้งสองประการนี้สามารถเห็นได้จากคำพูดของอัครสาวกเปาโล
ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ; ในจดหมายถึงชาวโครินธ์ ที่ท่านกล่าวว่า : 'บรรพบุรุษของเราทุกคนอยู่ใต้เมฆ
และทุกคนได้ผ่านทะเล ; และทุกคนได้รับการบัพติศมาในโมเสสทั้งในเมฆและในทะเล ;
และทุกคนได้กินขนมปังทางจิตวิญญาณเดียวกัน และทุกคนได้ดื่มน้ำทางจิตวิญญาณเดียวกัน .'
ในคำพูดเหล่านี้และคำพูดต่อมาของอัครสาวก มีความหมายสองประการ :
ประการแรกคือความหมายตามตัวอักษร ซึ่งอยู่ใกล้ตัวเรา และเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง :
เพราะลูกหลานอิสราเอล หลังจากออกจากอียิปต์ ได้ข้ามทะเลแดงและเดินใต้เมฆ
พวกเขาได้กินมานนาในถิ่นทุรกันดารและดื่มน้ำจากหิน
ความหมายที่สองเป็นความหมายทางจิตวิญญาณ ซึ่งไม่ได้แสดงออกด้วยถ้อยคำเล่าเรื่อง
แต่ถูกบ่งชี้โดยสิ่งที่ถูกเล่าเรื่อง ; เพราะการออกจากอียิปต์ของลูกหลานอิสราเอล
ซึ่งโมเสสนำออกมา ได้เป็นภาพพยากรณ์ถึงการออกจากความเป็นทาสของบาปต้นของเราเอง
ซึ่งจะถูกทำให้สำเร็จโดยพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ทะเลแดงเป็นภาพพยากรณ์ของการบัพติศมาอันศักดิ์สิทธิ์
มานนาเป็นภาพพยากรณ์ของพระกายพระคริสต์ในศีลมหาสนิท ส่วนน้ำที่ไหลออกมาจากหินนั้น
เป็นภาพพยากรณ์ของพระโลหิตพระคริสต์ และหินนั้นเป็นภาพพยากรณ์ของพระคริสต์เอง
ดังที่อัครสาวกกล่าวว่า : 'เพราะพวกเขาดื่มจากหินทางจิตวิญญาณที่ติดตามพวกเขา ';
และหินนั้นคือพระคริสต์ [456] . ขอให้เราใส่ใจคำพูดเหล่านี้ :
'พวกเขาดื่มจากหินทางจิตวิญญาณที่ตามมาพร้อมกับพวกเขา '; ในความเป็นจริง
พวกเขาดื่มจากหินทางกายภาพ ; แต่กล่าวกันว่าพวกเขาดื่มจากหินทางจิตวิญญาณ
เพราะหินทางกายภาพนั้นเป็นสัญลักษณ์ของหินทางจิตวิญญาณ ซึ่งคือพระคริสต์
และด้วยพลังของหินทางจิตวิญญาณ หินทางกายภาพจึงให้น้ำแก่ชาวอิสราเอล
เพราะตามความหมายตามตัวอักษร หินนั้นคือหินทางกายภาพ แต่ตามความหมายทางจิตวิญญาณ
พระคริสต์คือหินนั้น และความหมายสองด้านนี้ ซึ่งพบได้ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์
ได้ถูกเปิดเผยอย่างชัดเจนในคำพูดของอัครทูต

นอกจากนี้ : ความหมายทางจิตวิญญาณ ลึกลับ และปริศนา
ถูกนักเทววิทยาแบ่งออกเป็นรูปแบบการตีความต่าง ๆ คือสามรูปแบบ ซึ่งในภาษากรีกเรียกว่า :

Allegory,
Anagoge,
โทรโพโลยี .

เช่นเดียวกับที่มีคุณธรรมทางเทววิทยาสามประการที่ประเสริฐที่สุด —ความเชื่อ ความหวัง
และความรัก —ดังนั้นจึงมีรูปแบบการตีความทางจิตวิญญาณสามรูปแบบเช่นกัน

Allegory สอดคล้องกับความเชื่อ ,
อนาโกก้า สอดคล้องกับความหวัง ,
โทรโพโลยีสอดคล้องกับความรัก .

แล้ว อัลเลโกรี (Allegory), อนาโกเก (Anagoge) และ โทโพโลยี (Tropology) คืออะไร ? จงฟังให้ดี :
หากท่านต้องการเรียนรู้ โอ้ชาวกาลาเทียผู้โง่เขลา ผู้เป็นครูที่แบ่งแยกและว่างเปล่าในความคิด
และผู้ตีความผิด และหากท่านสามารถเข้าใจได้ ก็จงเข้าใจเถิด

---

[456] 1 โครินธ์ 10:4.

‘Allegory’ เป็นคำในภาษากรีก ; ในภาษาสลาฟ ในจดหมายถึงชาวกาลาเทีย บทที 4 ตอนต้นของข้อ 210 และในข้อ 24 คำนีถูกเรียกว่า ‘การตีความเชิงอุปมา ’ ดังนั้น จึงมีวิธีการตีความหนึง ซึงในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง นอกจากความหมายตามตัวอักษรแล้ว ยังมีความหมายอืนทีเหมาะสมกับความเชือหรือกับคริสตจักรทีต่อสู้บนโลกนีด้วย ; ตัวอย่างเช่น : อับราฮัมมีลูกชายสองคน : คนหนึงเกิดจากทาสี และอีกคนเกิดจากหญิงอิสระ [457] ; เพราะนีคือกรณีตามคำบรรยายตามตัวอักษร แต่ในความหมายเชิงอุปมา — คือในความหมายเชิงสัญลักษณ์ —มันหมายถึงพระเจ้า ผู้มีลูกชายสองคน นันคือ สองชนชาติ และสองพันธสัญญาทีพระองค์ประทานไว้ : พันธสัญญาของชาวยิว จากเชือสายของอับราฮัม และพันธสัญญาของคริสตชน จากชนชาติอืน พันธสัญญาของชาวยิวอยู่ภายใต้กฎหมายของโมเสส ส่วนพันธสัญญาของคริสตชนอยู่ในความเสรีของพระคุณของพระคริสต์ กฎหมายของชาวยิวเป็นทางเนือหนัง ส่วนกฎหมายของคริสต์เป็นทางจิตวิญญาณ ; และเช่นเดียวกับในสมัยนัน ผู้ทีเกิดตามเนือหนัง (ลูกของอับราฮัม) ได้ข่มเหงผู้ทีเกิดตามคำสัญญา ดังนันในปัจจุบันนี หมู่ชนชาวยิว ซึงได้หันหลังให้พระคริสต์ ก็กำลังข่มเหงคริสตจักรของพระคริสต์ด้วยความเกลียดชังทีเต็มไปด้วยความมุ่งร้าย

‘Anagoge’ เป็นคำในภาษากรีก ; ถึงแม้จะยากทีจะแปลเป็นภาษาสลาวอนิก แต่สามารถแปลเป็นภาษาสลาวอนิกได้ว่า ‘ความเข้าใจระดับสูง ’ ดังนัน ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์จึงมีรูปแบบการตีความทีนอกจากความหมายตามตัวอักษรแล้ว ยังสือถึงสิงอืนทีเหมาะสมกับชีวิตนิรันดร์ —ซึงเรารอคอยอยู่ — หรือพระศาสนจักรทีชนะชัยในสวรรค์ ซึงเราปรารถนาจะไปและวางความหวังไว้ทีนัน ; ดังทีพระเจ้าตรัสไว้ในบทสดุดี : ‘เราสาบานในความโกรธของเราว่า พวกเขาจะไม่เข้าสู่ความสงบของเรา ’ ([458]) ตามความหมายตามตัวอักษร คำนีหมายถึงดินแดนทีพระเจ้าทรงสัญญาไว้ในปาเลสไตน์ ซึงชาวอิสราเอลเอง หลังจากออกจากอียิปต์ ก็ไม่ได้เข้าสู่ดินแดนนัน แต่มีเพียงลูกหลานของพวกเขาเท่านันทีได้รับอนุญาตให้เข้าสู่ ; ในความหมายเชิงสัญลักษณ์ (anagogical sense) หรือด้วยการเข้าใจในระดับทีสูงขึน ข้อความนีชีถึงชีวิตนิรันดร์ในสวรรค์ ซึงพระเจ้าได้ทรงสัญญาไว้แก่ผู้ทีรักพระองค์ ทีซึงพระศาสนจักรผู้ชนะจะได้รับพักผ่อนอย่างแท้จริง ส่วนผู้บาปทีจากโลกนีไปโดยไม่กลับใจ จะไม่สามารถเข้าสู่ทีนันได้

คำว่า ‘tropology’ มีต้นกำเนิดจากภาษากรีก และหมายถึงการสอนศีลธรรมของมนุษย์อย่างถูกต้อง นอกจากนียังมีสิงทีเรียกว่า ‘allegory’ และ ‘figurative speech’ ซึงกล่าวถึงสิงหนึงแต่มีความหมายเป็นอีกสิงหนึง ความแตกต่างอยู่ที ‘allegory’ กล่าวถึงเรืองทีเกียวข้องกับความเชือและการปกป้องคริสตจักร ส่วน ‘tropology’ กล่าวถึงเรืองศีลธรรม รูปโวหารนีในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง นอกจากความหมายตามตัวอักษรแล้ว ยังมีความหมายอืนทีเหมาะสมสำหรับการพัฒนาตนเองของมนุษย์และการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ดังทีกล่าวไว้ในพระคัมภีร์ว่า : ‘อย่าปิดปากวัวขณะทีมันกำลังเหยียบข้าว ’ ([459]) เพราะในความหมายตามตัวอักษร มันหมายถึงวัวเอง แต่ในความหมายเชิงอุปมา ซึงเป็นการสอนศีลธรรม มันหมายถึงนักบวชทีทำงานหนักในการประกาศพระวจนะ เพือไม่ให้ถูกขัดขวางจากการรับการเลียงดูจากทานของประชาชน

---

[457] กาลาเทีย 4:22.

[458] สดุดี 94:11.

[459] เฉลยธรรมบัญญัติ 25:4. 1 โครินธ์ 9:9.

และผู้ประกาศข่าวประเสริฐยังกล่าวอีกว่า : ‘ต้นไม้ใดที่ไม่ให้ผลดี ก็จะถูกตัดลง และถูกโยนลงในไฟ [460] .’ ตามความหมายตรง ข้อความนี้หมายถึงต้นไม้ที่ไม่ให้ผล ; แต่ตามความหมายเชิงอุปมา มันหมายถึงบุคคลที่ไม่มีคุณธรรม

พระคัมภีร์สามารถเข้าใจได้ผ่านสีรูปแบบของสำนวน :

1) ตามความหมายตรงตัว ,

2) ในเชิงอุปมา ,

3) ในเชิงอานาโกจิก ,

4) ในเชิงอุปมา

อย่างไรก็ตาม วิธีการทั้งหมดนี้ล้วนถูกแสดงออกผ่านชื่อเดียวนี้ :

เยรูซาเล็ม

ตามความหมายตามตัวอักษร คือในเชิงประวัติศาสตร์หรือเชิงเรืองเล่า เยรูซาเล็มถูกอธิบายว่าเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ในปาเลสไตน์

ในเชิงอุปมา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เยรูซาเล็มเป็นสัญลักษณ์ของคริสตจักรที่กำลังเผชิญกับความขัดแย้ง

ในเชิงอนาโกจิก (anagogically) หรือด้วยเหตุผลที่สูงส่งกว่า เยรูซาเล็มหมายถึงคริสตจักรผู้ชนะในสวรรค์

ในแง่ของทรอปโลจี (tropology) หรือบทเรียนทางศีลธรรม เยรูซาเล็มหมายถึงจิตวิญญาณมนุษย์ในชีวิตนี้ และอีกครั้ง วิธีการเข้าใจทั้งสีรูปแบบนี้ ซึ่งใช้เพื่อเข้าใจและตีความพระคัมภีร์ สามารถพบได้ในจดหมายของอัครสาวกถึงชาวกาลาเทีย ที่ต้นบท 210 ซึ่งกล่าวถึงอับราฮัมและลูกชายทั้งสองของเขา

ความหมายตามตัวอักษรหรือความหมายทางประวัติศาสตร์ปรากฏในคำเหล่านี้ : ‘อับราฮัมมีลูกชายสองคน *:* คนหนึ่งเกิดจากหญิงทาส และอีกคนเกิดจากหญิงอิสระ *’ (461)*

ความหมายเชิงอุปมาหรือเชิงสัญลักษณ์ปรากฏในคำเหล่านี้ : ‘นี่คือพันธสัญญาทั้งสอง ’

ความหมายเชิงสัญลักษณ์หรือความหมายที่สูงขึ้นสามารถพบได้ในคำเหล่านี้ : ‘แต่เยรูซาเล็มที่อยู่เบื้องบนนั้นเป็นอิสระ และเธอคือแม่ของเรา ’

ความหมายเชิงอุปมาหรือทางศีลธรรมในคำเหล่านี้คือ : เช่นเดียวกับในสมัยนั้น ผู้ที่เกิดจากเนื้อหนังได้ข่มเหงผู้ที่เกิดจากพระวิญญาณ ดังนั้นในปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน

ดังนั้น ข้อความในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่ต้องการการตีความ จึงถูกเล่าและเทศนาตามความหมายตามตัวอักษร นั่นคือ ตามประวัติศาสตร์และเรืองราว

แต่ส่วนที่ต้องการการตีความ ก็ได้รับการตีความ :

หรือแบบอุปมา คือแบบเชิงสัญลักษณ์ :

หรือในเชิงอนาโกจิก คือด้วยเหตุผลที่สูงขึ้น :

หรือในเชิงทรอปโลจี (tropological), นั่นคือ ในฐานะคำสอนทางศีลธรรม .

นอกจากนี้ ยังมีการจัดเรียงพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้อย่างกระชับและชัดเจนที่สุดในหมู่นักเทววิทยา ซึ่งแสดงออกผ่านความเปรียบเสมือนงานเลี้ยง ซึ่งจะถูกนำเสนอไว้ที่นี่

งานเลี้ยง (ตามที่พวกเขากล่าว) ของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์นั้น ประกอบด้วยสามคอร์ส :

มื้อแรกคือความเข้าใจเชิงประวัติศาสตร์และเรืองเล่า ตามที่ระบุและประกาศในข้อความมื้อที่สอง – จิตวิญญาณเชิงลึกลับ นั่นคือ

---

[460] มัทธิว 3:10.

[461] กาลาเทีย 4:22.

จิตวิญญาณทีลึกลับและศักดิ์สิทธิ์มือทีสาม – จิตวิญญาณเชิงปัญญา นั้นคือ จิตวิญญาณทีรู้แจ้งและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

มือทีสองคือมือแห่งความลึกลับ นั้นคือความเข้าใจทีลึกลับและทางจิตวิญญาณ

มือทีสามคือด้านศีลธรรมและคำสอน มือแรกนั้นสำหรับผู้ทียังไม่ได้รับการศึกษา และผู้ทีมีจิตใจเรียบง่าย

มือทีสองเป็นสำหรับผู้มีปัญญา เพือประโยชน์ของครูผู้สอน

มือทีสามเป็นมือทีทุกคนสามารถร่วมรับประทานได้ ทั้งผู้มีความรู้และผู้ไม่มีความรู้อาหารในมือแรกนั้นอุดมสมบูรณ์ทีสุด

ในมือแรก อาหารเป็นมือทีอุดมสมบูรณ์ทีสุด

ในมือทีสอง อาหารมีรสชาติทีละเอียดอ่อนทีสุด

ในมือทีสาม อาหารมีรสหวานทีสุด

มือแรกสะท้อนรสชาติของกิจการในอดีต

มือทีสองเป็นตัวแทนแก่นแท้ของพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์

มือทีสามมีความหวานของคุณธรรม

มือแรกหล่อเลียงความมหัศจรรย์ของยุคสมัยทีผ่านพ้นไปนานแล้ว

มือทีสองหล่อเลียงจิตใจด้วยความรู้

มือทีสามหล่อเลียงจิตวิญญาณด้วยถ้อยคำทีสร้างคุณธรรม

ในพระคัมภีร์ทางเทววิทยาแห่งจิตวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์นี การจัดเรียงเป็นดังนี ในส่วนแรกของจิตวิญญาณทางประวัติศาสตร์ — นั้นคือ จิตวิญญาณเชิงเล่าเรือง — ในขั้นตอนทีสองของจิตใจเชิงลึกลับ — นั้นคือ จิตใจทีลึกลับและจิตวิญญาณ — ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายเชิงอุปมา (allegory) และความหมายเชิงสูง (anagoge) ทีแฝงอยู่ภายใน เพราะการตีความเช่นนีเองทีช่วยให้จิตใจเชิงจิตวิญญาณได้รับการอธิบายอย่างชัดเจน ; ส่วนในขั้นตอนทีสามของจิตใจเชิงศีลธรรม ย่อมมีวิธีการตีความเชิงเปรียบเทียบ (tropology) อยู่ด้วย

คำอธิบายทีสี่

เกียวกับขนมปังห้าก้อน , คนซามาริทันผู้ใจดี , ลาซารัสทีถูกชุบชีวิตจากความตายหลังจากสีวัน , และการเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มของพระคริสต์ : การตีความใดทีปรากฏในพระวรสารเกียวกับเรืองเหล่านี ?

เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านีแล้วว่า ในชีวิตของพระคริสต์ตามทีบรรยายไว้ในพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ การกระทำบางอย่างของพระคริสต์ได้บ่งชีถึงสิงทีจะเกิดขึนในอนาคต เพราะการกระทำของพระคริสต์ซึงเป็นความจริงและเกิดขึนในความเป็นจริง ไม่ใช่เพียงเป็นอุปมา ถูกบันทึกและประกาศในรูปแบบการเขียน — คือ ในลักษณะทางประวัติศาสตร์และเชิงเล่าเรือง ; ส่วนเหตุการณ์ในอนาคต ซึงการกระทำของพระคริสต์ได้บ่งชีล่วงหน้า ถูกตีความในลักษณะทีเหมาะสมกับเหตุการณ์เหล่านั้น

การทีพระคริสต์ให้อาหารคนห้าพันคนด้วยขนมปังห้าก้อนเป็นเหตุการณ์จริง ไม่ใช่คำอุปมา ดังทีบันทึกในพระวรสารได้เปิดเผยไว้อย่างชัดเจน เหตุการณ์นีเกิดขึนในฤดูร้อนปีทีสองแห่งการรับใช้ของพระคริสต์ หลังจากทีนักบุญยอห์นผู้ประกาศข่าวดีสิ้นชีวิต เมือพระผู้เป็นเจ้าทรงทราบถึงการถูกตัดศีรษะของท่านโดยเฮโรด พระองค์จึงเสด็จจากทีนั้นด้วยเรือไปยังบ้านเกิดของพระองค์ ซึงอยู่ในเขตกาลิลี และเดินอ้อมทะเลกาลิลีไปยังสถานทีเงียบสงบ เพือหลีกเลียงดินแดนของเฮโรด และเมือประชาชนได้ยินเรืองนี พวกเขาก็เดินตามพระองค์มาจากเมืองต่างๆ และเมือพระเยซูเห็นฝูงชนจำนวนมาก

พระองค์ก็ทรงสงสารพวกเขา ; และทีนั้นในถิ่นทุรกันดาร
พระองค์ทรงเลี้ยงพวกเขาด้วยขนมปังห้าก้อน [462]
การกระทำอัศจรรย์นี้ของพระคริสต์เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงอนาคต :
สถานที่รกร้างนั้นเป็นสัญลักษณ์ของชนชาติต่างๆ ซึ่งพระวรสารของพระคริสต์จะมาถึงจากชาวยิว ;
ขนมปังห้าก้อนเป็นสัญลักษณ์ของประสาทสัมผัสทั้งห้า
หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือเป็นลางบอกเหตุถึงบาดแผลใหญ่ทั้งห้าบนพระวรกายอันบริสุทธิ์ที่สุดของ
งพระคริสต์ ซึ่งจะถูกมอบเป็นอาหารแก่ผู้เชื่อ ; ปลาสองตัวเป็นลางบอกเหตุถึงหนังสือสองเล่ม
คือพระวรสารและจดหมาย ; ตะกร้าสิบสองใบเป็นลางบอกเหตุถึงอัครสาวกสิบสององค์
ความหมายของสิ่งเหล่านี้ ในปาฏิหาริย์อันน่าอัศจรรย์ที่พระคริสต์ทรงเลี้ยงฝูงชน
ได้ถูกตีความใน *Blagovestnik* ของเทโอฟิลักต์ และในผลงานวิชาการอื่น ๆ
ด้วยจิตใจทางจิตวิญญาณและลึกลับ —นั่นคือ ลึกลับ —ตามวิธีการตีความเชิงอุปมา นอกจากนี้
บทความทางเทววิทยาก็ไม่ได้ระบุว่างานอัศจรรย์นี้ของพระคริสต์เป็นนิทานเปรียบเทียบ
แต่กลับระบุว่านี่คืองานจริง ไม่ใช่เพียงนิทานเปรียบเทียบ ; งานที่บ่งชี้ถึงอนาคต
ซึ่งต่อมาได้เกิดขึ้นจริง

เช่นเดียวกัน เกี่ยวกับหญิงชาวสะมาเรีย ซึ่งพระคริสต์ได้สนทนาด้วยที่บ่อน้ำของยาโคบ
เรื่องราวในพระวรสารนั้นเป็นความจริง ซึ่งได้เกิดขึ้นจริง และไม่ใช่คำอุปมา ในเรื่องราวนี้
ผ่านการเข้าใจทางจิตวิญญาณและเชิงอุปมา
พระวรสารได้เปิดเผยอย่างลึกลับว่าหญิงชาวสะมาเรียนั้นเป็นตัวแทนของจิตวิญญาณมนุษย์
บ่อน้ำนั้นเป็นสัญลักษณ์ของการบัพติศมา ; น้ำที่มีชีวิต –
คือการประกาศของพระวิญญาณบริสุทธิ์ ; ส่วนชายห้าคนที่หญิงชาวสะมาเรียกล่าวถึงนั้น
เป็นหลักฐานของเรื่องนี้ เพราะในพันธสัญญาเดิม
หนังสือห้าเล่มของโมเสสไม่สามารถนำจิตวิญญาณมนุษย์ไปสู่ความรอดที่สมบูรณ์ได้
ในการอธิบายเรื่องนี้ ผู้เขียนพระวรสารไม่ได้เปลี่ยนแปลงเรื่องราวในพระวรสาร ซึ่งได้เกิดขึ้นจริง
แต่เปิดเผยความลึกลับที่แฝงอยู่ในเหตุการณ์นั้น

ในทำนองเดียวกัน การฟื้นคืนชีพของลาซารัสไม่ใช่คำอุปมา แต่เป็นเหตุการณ์จริง :
เหตุการณ์ที่ในตัวมันเองได้หล่อหลอมศีลธรรมของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม
การตีความของผู้เขียนพระวรสารนี้ไม่ใช่การตีความทางประวัติศาสตร์ที่อิงจากข้อความ
เพราะประวัติศาสตร์ที่ชัดเจนไม่ต้องการการตีความ
แต่เป็นการเปรียบเทียบที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนผู้คนให้ประพฤติตนตามศีลธรรม —
สิ่งที่ถูกหล่อหลอมผ่านเหตุการณ์เหล่านี้และปรากฏในลักษณะนิสัยของมนุษย์ :
เพราะเช่นเดียวกับที่ลาซารัสป่วย จิตใจของเราก็ป่วยเช่นกัน ถูกความอ่อนแอของมนุษย์ครอบงำ
เป็นจิตวิญญาณที่ป่วย ; และส่วนที่เหลือก็ถูกตีความในลักษณะที่เน้นศีลธรรม

และการที่พระคริสต์เสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มบนหลังลูกลาตัวน้อยนั้นเป็นเหตุการณ์จริง
ไม่ใช่เพียงคำอุปมา ในเหตุการณ์นี้ องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ถูกตีความในเชิงอุปมา
และเหตุการณ์นี้ทั้งเป็นคำพยากรณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
และเป็นการสำเร็จตามคำพยากรณ์ที่ได้กล่าวไว้แล้ว ;
เพราะพระคริสต์ที่นั่งบนหลังลาตัวเมียและลูกลา
ได้ทำให้คำพยากรณ์ของอิสยาห์และเศคาริยาห์เป็นจริง
ซึ่งทั้งสองท่านได้พยากรณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ [463] ;
และในการทำให้คำพยากรณ์ของทั้งสองท่านเป็นจริง

---

[462] มัทธิว 14:13, 14 และ 19.

[463] มัทธิว 21:4 อิสยาห์ 62:11. ซาคารียา 9:9.

พระองค์ได้เริมคำพยากรณ์ของพระองค์เองเกียวกับสิงทีจะเกิดขึนในอนาคตอีกครัง ดังนัน นักบุญคริสอสตอม ในคำเทศนาบททีี 66 เกียวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว ได้กล่าวว่า : ‘พระองค์เองได้นัง (บนหลังลา) และเมือได้ทำให้คำพยากรณ์นี (ของเศคาริยาห์) เป็นจริงแล้ว ก็ทรงเริมต้นคำพยากรณ์ใหม่ ซึงผ่านคำพยากรณ์เหล่านัน พระองค์ได้ทรงบ่งชีล่วงหน้าถึงสิงทีจะเกิดขึน ’ จนถึงตรงนี คริสอสตอม [464] . ในทำนองเดียวกัน นักบุญเทโอฟิแลคท์ ในการตีความพระวรสารนักบุญยอห์น ได้กล่าวถึงการทีองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงขีลาตัวอ่อนว่า : ‘คำพยากรณ์ของเศคาริยาห์ได้สำเร็จแล้ว ซึงกล่าวว่า : ‘‘อย่ากลัวเลย โอ้ธิดาแห่งศิโยน ดูเถิด กษัตริย์ของเจ้ากำลังเสดจมาหาเจ้า ทรงนังบนลาตัวอ่อน ’’.[465] เพราะนีก็เป็นเครืองบ่งชีล่วงหน้าถึงสิงทีจะเกิดขึนในอนาคตด้วย นอกจากนี ยังเป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าถึงผู้ทีไม่บริสุทธิ์ในหมู่ชนชาติทังหลาย ซึงพระวจนะของพระบิดาจะสถิตอยู่เหนือเขา และจะปราบปรามผู้กบฏดังลูกลา จากคำพูดเหล่านี แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พระเจ้า ในการเสดจเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มอย่างรุ่งโรจน์ ซึงเป็นการทำให้คำพยากรณ์ของบรรดาผู้เผยพระวจนะศักดิสิทธิทีได้พยากรณ์ถึงพระองค์เป็นจริง ได้เริมคำพยากรณ์ของพระองค์เอง ซึงเป็นการบ่งชีล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ในอนาคต ซึงต่อมาได้เกิดขึนจริง ; และคำบ่งชีล่วงหน้าเหล่านีถูกตีความด้วยความเข้าใจทางจิตวิญญาณ

นีคือการตีความการกระทำของพระคริสต์ทีพบในพระกิตติคุณและในข้อความสอนอืนๆ : พวกมันเป็นเหตุการณ์จริง ไม่ใช่คำอุปมา

เพราะหากการให้อาหารประชาชนด้วยขนมปังเป็นเพียงคำอุปมา ไม่ใช่เหตุการณ์จริง แล้วพระคริสต์จะตรัสกับสาวกของพระองค์ได้อย่างไรว่า : ‘ท่านไม่จำได้หรือ เมือเราหักขนมปังห้าก้อนให้คนห้าพันคน ท่านได้เก็บเศษขนมปังเต็มตะกร้ากีใบ *?’*[466] . และอีกครัง พระองค์ตรัสกับประชาชนว่า : ‘ท่านทังหลายแสวงหาเรา ไม่ใช่เพราะท่านเห็นหมายสำคัญ แต่เพราะท่านได้กินขนมปังและอิม *’*[467] . คำพูดเหล่านีของพระคริสต์เป็นเท็จหรือ ?

หากเรืองหญิงชาวสะมาเรียเป็นเพียงคำอุปมา ไม่ใช่เหตุการณ์จริง แล้วทำไมเมือเหล่าสาวกมาถึง จึงรักษาระยะห่างไว้ ขณะทีพระคริสต์กำลังสนทนากับหญิงคนนัน ? และทำไมเมือชาวสะมาเรียมาถึง จึงขอให้พระคริสต์อยู่กับพวกเขา และพระองค์ก็อยู่ทีนันเป็นเวลาสองวัน *?* แต่ชาวสะมาเรียกล่าวกับหญิงนันว่า ‘ไม่ใช่เพราะสิงทีคุณพูดมา *believe*[468] ’.

หากการฟืนคืนชีพของลาซารัสเป็นเพียงคำอุปมาและไม่ใช่เหตุการณ์จริง แล้วทำไมชาวยิวจำนวนมากทีมาหาแมรี หลังจากเห็นสิงทีพระเยซูได้ทำ จึงเชือในพระองค์ [469] ? และทำไมหัวหน้าปุโรหิตจึงวางแผนทีจะฆ่าลาซารัสด้วย [470] ? เพราะอุปมาอุปไมยนันไม่มีอยู่จริงในความเป็นจริง แต่มีอยู่เพียงในคำพูดเท่านัน แล้วจะฆ่ามันได้อย่างไร ?

และหากการเข้าเมืองเยรูซาเล็มของพระคริสต์บนหลังลูกลาเป็นเพียงคำอุปมา ไม่ใช่เหตุการณ์จริง แล้วความทุกข์ทรมานและการตรึงกางเขนของพระคริสต์ก็ย่อมเป็นเช่นนันด้วย การฝังศพและการฟืนคืนชีพของพระองค์ก็อาจถูกเรียกว่าเป็นอุปมาได้เช่นกัน :

---

[464] หน้า 221, ด้านหลัง .

[465] ยอห์น 12:15.

[466] มาระโก 8:18 และ 19.

[467] ยอห์น 6:26.

[468] ทีเดียวกัน 4:40 และ 42.

[469] ยอห์น 11:45.

[470] ยอห์น 12:10.

และนิกายมานีเชียนโบราณทีผิดเพียนก็จะฟืนคืนมา
ซึงสอนว่าพระคริสต์ทรงทนทุกข์ทรมานในฐานะภาพลวงตา ไม่ใช่ในความเป็นจริง
ความบ้าคลังอย่างสืนเชิงของครูผู้สอนทีผิดเพียนและตีความผิด
ซึงจิตใจของพวกเขาถูกปิดบัง

คำประกาศทีห้า

ด้วยวิธีใดทีเหตุการณ์จริงในพระวรสารถูกระบุ และด้วยวิธีใดทีอุปมาถูกระบุ *?*

ในพระวรสารอันศักดิ์สิทธิ์ เมือจะประกาศพระราชกิจของพระคริสต์ในพิธีบูชาพระเจ้า
การอ่านพระวรสารจะเริมต้นด้วยคำว่า ‘ในเวลานัน *’;*
ส่วนเมือจะประกาศอุปมาทีพระคริสต์ตรัสด้วยพระโอษฐ์ การอ่านพระวรสารจะเริมต้นด้วยคำว่า
‘พระเจ้าตรัสอุปมานี ’

ดูเถิด ผู้ตีความผิดทังหลาย ข้อความในพระวรสารเกียวกับขนมปัง ผู้ซามาริเทียนผู้ใจดี
ลาซารัส และการเสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มของพระผู้เป็นเจ้า เริมต้นอย่างไร

พระวรสารเกียวกับขนมปังเริมต้นดังนี : ‘ในเวลานัน พระเยซูทรงเห็นฝูงชนจำนวนมาก
และพระองค์ทรงสงสารพวกเขา [471] .’

พระวรสารเกียวกับชาวสะมาเรียเริมต้นดังนี : ‘ในเวลานัน
พระเยซูเสด็จมาถึงเมืองหนึงในแคว้นสะมาเรีย ชือสิคาร์ ’[472] .

พระวรสารเกียวกับลาซารัสเริมต้นดังนี : ‘‘ในเวลานัน มีชายคนหนึงชือลาซารัสจากเบธานี
ซึงกำลังป่วย ’’[473] .

พระวรสารเริมต้นดังนีเกียวกับเรืองการเสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มขององค์พระผู้เป็นเจ้า :
‘หกวันก่อนเทศกาลปัสกา พระเยซูเสด็จมาถึงเบธานี ซึงเป็นทีทีลาซารัสได้เสียชีวิต ’[474] .

สิงเหล่านีไม่ใช่คำอุปมา แต่เป็นการกระทำจริงของพระคริสต์
เพราะมันไม่เริมต้นเหมือนคำอุปมา และไม่มีการกล่าวว่า ‘พระเจ้าตรัสคำอุปมานี ’ แต่กลับกล่าวว่า
‘ในเวลานัน พระเยซูทรงเห็น ... ’, ‘พระเยซูเสด็จมา ...’, และต่อไปอีก
เพราะบางเรืองเป็นคำอุปมาทีพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราตรัส ส่วนเรืองอืน ๆ
เป็นการกระทำอัศจรรย์ของพระองค์ เพราะการกระทำนัน เป็นการกระทำ
จึงถูกบันทึกไว้ในพระคัมภีร์ในฐานะเรืองราวทางประวัติศาสตร์ ส่วนอุปมาอุปไมยนัน
เป็นอุปมาอุปไมย จึงถูกกล่าวด้วยภาษาทีคลุมเครือและต้องได้รับการตีความ และส่วนต่าง ๆ
ของการกระทำของพระคริสต์ทีบ่งชีถึงเหตุการณ์ในอนาคต
จะถูกเปิดเผยเป็นความลึกลับผ่านความเข้าใจทางจิตวิญญาณ

ดังนัน จงได้รับแสงสว่างในเรืองเหล่านี
และให้ผู้ทีตาบอดได้เห็นแสงสว่างแห่งความจริงของพระกิตติคุณ ;
ให้ผู้ทีหลงทางได้กลับสู่ทางทีถูกต้อง ;
และให้เข้าใจว่าพระกิตติคุณประกอบด้วยเรืองราวประวัติศาสตร์แห่งการกระทำของพระคริสต์อย่างไร
นิทานอุปมาคืออะไร และการตีความของนิทานอุปมาเหล่านันเป็นอย่างไร

---

[471] มัทธิว 14:14.

[472] ยอห์น 4:5.

[473] ทีเดียวกัน 11:5.

[474] ทีเดียวกัน 12:1.

บทที *22.* เกียวกับการให้ทานอย่างลับๆ

และทีนีด้วย
ขอให้การตีความและคำสอนทีผิดพลาดของผู้ทีมีจิตใจเรียบง่ายและไม่รู้เรืองเกียวกับการให้ทา
นได้รับการแก้ไข
ในพระกิตติคุณอันศักดิ์สิทธิ์ พระเจ้าตรัสว่า :
'จงระวังอย่าให้การให้ทานของท่านเป็นการแสดงต่อหน้าผู้คน เพือทีท่านจะได้ถูกพวกเขาเห็น ';
และอืนๆ อีกมากมาย ; และอีกครั้ง : 'แต่เมือท่านให้ทาน
อย่าให้มือซ้ายของท่านรู้ว่ามือขวาของท่านกำลังทำอะไร
เพือการให้ทานของท่านจะเป็นไปอย่างลับๆ '[475]
เนืองจากไม่เข้าใจความหมายทีแท้จริงของคำพูดเหล่านีของพระคริสต์
ผู้ทีมีจิตใจเรียบง่ายและไม่รู้เรืองจึงสอนว่า ไม่ควรให้ทานต่อหน้าผู้อืนเลย
แต่ควรให้ทานอย่างลับๆ โดยไม่ให้ใครเห็น
พวกเขาอ้างว่าการให้ทานในทีทีคนสามารถเห็นได้นันเป็นบาป ;
พวกเขาบอกว่าพระคริสต์ไม่ได้สังให้เราให้ทานต่อหน้าผู้อืน
เพือไม่ให้มารร้ายรู้ว่ามือขวาของเรากำลังทำอะไร ดังนัน
ด้วยการตีความคำพูดของพระคริสต์โดยไม่พิจารณาอย่างถีถ้วน
พวกเขาเองก็ไม่ให้ทานแก่ผู้ยากไร้ต่อหน้าผู้ชม และพวกเขายังตำหนิและห้ามปรามผู้ทีทำเช่นนัน
และพวกเขาก่อให้เกิดความเสียหายสองเท่าทังต่อผู้ยากจนและต่อตัวพวกเขาเอง :
พวกเขาก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ยากจนด้วยการทำให้พวกเขาสูญเสียการรับทานจากผู้อืน
และก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวพวกเขาเองด้วยการทำให้ตัวเองสูญเสียรางวัลจากพระเจ้า
และเพือให้ความไม่รู้ของพวกเขาถูกเปิดเผย จึงจะได้รับการหักล้างและแก้ไขทีนี —
ไม่ใช่โดยข้าพเจ้า ผู้เป็นคนตำต้อย แต่โดยบิดาแห่งคริสตจักรผู้ยิงใหญ่ นักบุญยอห์น
คริโซสโตม และโดยผู้อธิบายคำสอนของท่าน คือ นักบุญเทโอฟิลักต์ อาร์คบิชอปแห่งบัลแกเรีย
นักบุญคริสโซสโตม ในคำเทศนาของท่านเกียวกับพระวรสารนักบุญมัทธิวบททีสิบเก้า
ได้ตีความคำพูดของพระคริสต์ทีกล่าวถึงข้างต้นไว้ดังนี : 'อย่าให้ทานต่อหน้าผู้คน ' นันคือ
เพือให้พวกเขาเห็นท่าน ; เพราะมีผู้ให้ทานต่อหน้าผู้คน
แต่ไม่ใช่เพือให้คนอืนเห็นว่าตนกำลังให้ และมีผู้ไม่ให้ทานต่อหน้าผู้คน
แต่กลับทำเช่นนันเพือให้คนอืนเห็นว่าตนกำลังให้ ดังนัน
สิงทีได้รับการตอบแทนและได้รับมงกุฎจึงไม่ใช่เพียงสิงทีทำ แต่เป็นเจตนา (a).
นีคือคำอธิบายของคริสอสตอม ส่วนนักบุญเทโอฟีแลคต์ อัครสังฆราชแห่งบัลแกเรีย
ได้อธิบายคำพูดของเขาอย่างชัดเจนยิงขึนว่า : แม้คุณจะให้ทานต่อหน้าผู้คน
แต่หากไม่ทำเพือถูกเห็นและได้รับคำชม คุณก็จะไม่ถูกตัดสินโทษ และไม่สูญเสียรางวัลของคุณ :
แต่หากท่านมีความคิดทีเต็มไปด้วยความอวดตัว แม้ท่านจะบริจาคจากคลังทรัพย์ของท่าน
ท่านก็จะถูกตัดสินลงโทษ และจะสูญเสียรางวัลของท่านไป :
เพราะพระเจ้าทรงลงโทษหรือให้รางวัลตามความคิดในใจ และอีกครั้ง เกียวกับมือขวาและมือซ้าย
นักบุญเทโอฟีแลคท์กล่าวว่า : มือซ้ายคือความว่างเปล่า ส่วนมือขวาคือการให้ทาน ; ด้วยเหตุนี
ท่านจึงสังให้เราต้องระมัดระวัง เพือไม่ให้ความว่างเปล่าเข้ามาครอบงำและขโมยการให้ทานของคุณไป
นีคือคำกล่าวของนักบุญเทโอฟีแลคท์
จากคำสอนของครูผู้สอนในพระศาสนจักรนี ชัดเจนว่า การให้ทานต่อหน้าผู้คนนันไม่ใช่เพือแสดงให้ผู้อืนเห็น แต่คือการให้ทานต่อหน้าผู้คนเพือความอวดตัวและคำชมเชย
เหมือนทีนักเขียนกฎหมายและฟาริสีของชาวยิวเคยทำ และปัญหาไม่ได้อยู่ทีมือทีท่านใช้ให้

---

[475] มัทธิว 6:1, 3 และ 4.

แต่อยู่ที่ความคิดที่ว่างเปล่าซึ่งปรารถนาคำชมจากมนุษย์ เพราะแม้ใครจะให้ทานอย่างลับๆ
แต่ยังมีความคิดที่ว่างเปล่าอยู่ในใจ ก็ไม่ได้ถือว่าทำอย่างลับๆ แต่เป็นการทำอย่างเปิดเผย
เพราะความคิดที่ว่างเปล่านั้นเห็นได้ชัดเจน ดังนั้น เทโอฟีแลคท์ จึงกล่าวว่า :
'หากท่านมีความคิดแห่งความโอ้อวด แม้ท่านจะบริจาคจากคลังทรัพย์ของท่าน
ท่านก็จะถูกตัดสินลงโทษ เพราะท่านได้สูญเสียรางวัลของท่านไปแล้ว '; และในทางกลับกัน :
'แม้ท่านจะบริจาคต่อหน้าผู้คน ท่านก็ไม่ได้ทำเพื่อความโอ้อวด แต่ท่านทำเหมือนว่าทำในความลับ '
ดังนั้น คริโซสโตม จึงกล่าวว่า : 'การให้ทานต่อหน้าผู้คนก็มีอยู่
แต่ไม่ใช่เพื่อให้คนอื่นเห็นว่าเรากำลังทำอยู่ ' และในที่อื่นอีกแห่งหนึ่ง
เขากล่าวเช่นเดียวกันว่า : 'การที่คนเห็นการให้ทานนั้น ไม่ทำให้พระเจ้าไม่พอพระทัย
แต่สิ่งที่ทำให้พระเจ้าไม่พอพระทัย คือการให้ทานที่ทำเพื่อต้องการให้คนอื่นเห็น '
เขาได้กล่าวว่า การให้ทานที่ผู้คนเห็นนั้นไม่ใช่สิ่งที่ทำให้พระเจ้าไม่พอพระทัย
แต่สิ่งที่ทำให้พระเจ้าไม่พอพระทัยคือการที่ใครบางคนตั้งใจปฏิบัติด้วยความอวดตัว
เพื่อให้ผู้คนเห็นและชมเชย

แต่เราว่า : การให้ทานในลักษณะที่ตาคนไม่เห็นนั้นเป็นสิ่งที่ดี
นี่คือวิธีที่นักบุญนิโคลัสแห่งพระคริสต์ได้ปฏิบัติ โดยโยนทองสามมัดเล็กๆ
ผ่านหน้าต่างไปยังผู้ขอทานในยามค่ำคืน ขณะซ่อนตัวอยู่ ผู้ศรัทธาหลายคนก็ทำเช่นนั้นเช่นกัน
โดยให้ทานอย่างลับๆ ทุกที่ที่ทำได้ แต่หากไม่สามารถซ่อนจากสายตาผู้คนได้
และท่านเห็นผู้ขอทานที่ยากจนมากและต้องการทานของท่านอย่างยิ่ง
และท่านจะไม่สามารถพบเขาอีกครั้งเพื่อให้ทานในภายหลังได้
ก็อย่าลังเลที่จะให้เขาสิ่งที่ท่านมีอยู่ เพราะแม้คุณจะต้องให้ต่อหน้าคนอื่น
ก็อย่าหันหน้าหนีไป และอย่าเสียรางวัลของคุณเพื่อความเห็นของคนอื่น
เพราะคุณให้ไม่ใช่เพื่อความอวดตัว แต่เพื่อความจำเป็นของผู้ที่ขอ
แต่หากแม้ท่านจะมีความเต็มใจที่จะให้และมีสิ่งที่จะให้
แต่ท่านกลับเดินผ่านผู้ยากจนไปเพื่อรักษาภาพลักษณ์ต่อหน้าผู้คน
ท่านก็ได้ทำบาปต่อความรักต่อเพื่อนบ้านแล้ว เพราะความรักที่สมบูรณ์ไม่แสวงหา สิ่งของตนเอง
และไม่แสวงหาผลตอบแทนของตนเองด้วยเช่นกัน มันไม่สนใจคำชมจากมนุษย์
แต่เพียงมุ่งหมายที่จะให้ความสบายใจแก่เพื่อนบ้านผู้ยากจนในความยากจนของเขา [476].

สำหรับผู้ที่สอนว่าไม่ควรทำการบริจาคต่อหน้าผู้อื่นเลยนั้น
พวกเขาไม่ได้เข้าใจคำพูดของพระคริสต์อย่างถูกต้อง และตีความผิด
ซึ่งขัดกับคำสอนของพระคริสต์และการตีความที่ถูกต้องของคริสอสตอมและเทโอฟีแลคท์

และยังมีผู้อื่นอีกมากมายที่คล้ายคลึงกับพวกเขา ;
เราไม่อาจนำข้อความทั้งหมดจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และคำสอนของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่
ถูกกลุ่มผู้แตกแยกตีความผิดมาแสดงไว้ที่นี่ได้ทั้งหมด
และเราก็ไม่มีเวลาที่จะโต้แย้งการตีความที่ผิดพลาดของพวกเขาและชี้แจงด้วยคำอธิบายที่ถูกต้อง
เพียงแต่การตีความของพวกเขาได้ถูกพิสูจน์แล้วว่าผิดพลาด
และคำสอนของพวกเขาก็เป็นเท็จก็เพียงพอแล้ว

และเนื่องจากคำสอนของพวกเขาเป็นเท็จ เพราะมันไม่เป็นประโยชน์ต่อจิตวิญญาณ
แต่กลับเป็นอันตรายต่อมัน

---

[476] 1 โครินธ์ 13:5.

ข้อทีสอง

บททีี *23.* เกียวกับคำสอนนอกรีตใน *Brynyany*

คำสอนของพวกเขาไม่ใช่คำสอนนอกรีตหรือ *?*

เรืองนีได้ถูกพิสูจน์อย่างชัดเจนในส่วนแรกของหนังสือ "การสอบสวน" ทีเกียวข้องกับความเชือ ในข้อที 2 คือว่า กลุ่มบรินยานีทีแยกตัวออกไป ซึงเดินตามรอยเท้าของครูผู้ยิงใหญ่ทีสุดของพวกเขา คือ อับบาคุม นัน เป็นกลุ่มทีผิดหลักคำสอนอย่างลึกซึง

พวกเขาแบ่งพระเจ้าตรีเอกภาพ ซึงมีสาระเดียว เป็นสามส่วน

พวกเขาแบ่งพระบุตรองค์เดียวของพระเจ้าเป็นสององค์

พวกเขาเปลียนตรีเอกภาพให้กลายเป็นสององค์พวกเขาเปลียนตรีเอกภาพให้กลายเป็นสององค์

พวกเขาไม่ยอมรับการจุติของพระบุตรของพระเจ้า ซึงได้เกิดขึนจริง

พวกเขาให้พระคริสต์นังบนบัลลังก์ทีแยกต่างหากจากบัลลังก์ของพระตรีเอกภาพ

และคำสอนผิดอืนๆ ของพวกเขา ซึงขัดแย้งกับหลักความเชือและขัดแย้งกับประเพณีทางศาสนา ได้ถูกอธิบายและเปิดเผยไว้อย่างเพียงพอแล้วในทีนัน

และเนืองจากคำสอนของพวกเขาเต็มไปด้วยความผิดเพียน *;* เพราะมันไม่เป็นประโยชน์ต่อจิตวิญญาณ แต่กลับเป็นอันตรายต่อมัน

ข้อทีสาม

บททีี *24.* การดูหมินของกลุ่มทีแตกแยกต่อไม้กางเขนสีปลาย และการสอบถามเกียวกับไม้กางเขน

ในคำสอนของพวกเขา ไม่มีการหมินประมาทสิงศักดิสิทธิหรือ *?*

ตังแต่สมัยโบราณมา แทบไม่เคยมีคำสอนนอกรีตทีรุนแรงเช่นนีมาก่อน ซึงดูหมินความศักดิสิทธิของพระศาสนจักร เช่น คำสอนนอกรีตของกลุ่มบรินในปัจจุบัน ทีหลุมศพเปิดโล่งของพวกเขากระจายกลินเหม็นของการดูหมิน *:* เพราะพวกเขาไม่เพียงแต่ดูหมินทุกสิงทีศักดิสิทธิ รวมถึงวัตถุศักดิสิทธิของคริสตจักรอันศักดิสิทธิ แต่ยังดูแคลนสิงเหล่านันเหมือนเป็นสิงทีน่ารังเกียจ ในขณะทียกตนขึนเหนือทุกสิงทีศักดิสิทธิ ดังนัน จึงจำเป็นทีจะต้องนำคำหมินประมาทบางประการของพวกเขามาเปิดเผย เพือแสดงให้เห็นถึงความชัวร้าย ความโง่เขลา ความดือรัน และความผิดพลาดของพวกเขา และเพือหักล้างคำกล่าวเหล่านันด้วยการนำเสนอความจริง

ประการแรก

พวกเขาดูหมินไม้กางเขนสีแฉกอันทรงเกียรติ โดยเรียกมันว่า 'ไม้กางเขนโรมัน ' ไม้กางเขนว่างเปล่า เงาของไม้กางเขนแปดแฉกทีมีอยู่ในพันธสัญญาเดิม สิงน่ารังเกียจแห่งความรกร้าง รูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์ และตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ ขอให้คำดูหมินและงานเขียนของพวกเขาถูกกล่าวถึงทีนี

อาบาคุม *(Abacum)* นักบวช เขียนว่า *:*

ว่ามารได้หลอกลวงประชาชนรัสเซียผู้ยากจนอย่างไร *:* พวกเขากำลังเดินสู่ความพินาศอย่างชัดเจน *;* พวกเขาได้มาหลงรักหญิงโสเภณีแห่งโรม – คือไม้กางเขนสีแฉก แทนทีจะเป็นไม้กางเขนทีแท้จริง ซึงทำจากไม้สามชนิด *:* ไม้ไซเปรส ไม้สน

และไม้ซีดาร์ ; และบนไม้กางเขนสีแฉกนีเอง พวกเขากลับวาดภาพการตรึงกางเขนของพระคริสต์
ดังนั้นมันจึงกลายเป็นไม้กางเขนของโปแลนด์ ลูกนอกสมรสของคริสตจักรโรมัน

อย่างไรก็ตาม เอโรเฟย์ *(Erofey)* ผู้เป็นศิษย์ของอววากุม ได้กล่าวดูหมิ่นดังนี *:*
จงดูไม้กางเขนสองส่วนนี —ไม้กางเขนของโรมัน ไม่ใช่ของคริสต์ ;
และในพิธีกรรมทางศาสนาทุกแห่ง ต่างใช้ไม้กางเขนสามส่วนของคริสต์ ไม่ใช่ไม้กางเขนสองส่วน
ซึ่งเป็นเพียงหลังคาว่างเปล่า ไม่ใช่ของคริสต์ ; เพราะพระคริสต์ไม่ได้ถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้น :
ไม้กางเขนบนโลกนีต่างกัน เพื่อให้ไม้กางเขนที่ให้ชีวิตของพระคริสต์ได้รับการเคารพ
ไม่ใช่ไม้กางเขนที่พบเห็นบนโลกนี หากท่านเรียกไม้กางเขนสีปลายนีว่าเป็นของพระคริสต์
ข้าพเจ้าจะเรียกมันอย่างไม่ลังเลว่า “หญิงโสเภณีแห่งโรม ”
หากท่านเรียกไม้กางเขนนั้นว่าเป็นของพระผู้ช่วยให้รอด ข้าพเจ้าจะหักมันทิง
เราแบกไม้กางเขนสองอันบนร่างกายของเรา : อันหนึงเป็นของพระคริสต์ และอีกอันว่างเปล่า ;
จงเก็บไม้กางเขนสามคานให้ห่างจากร่างกายของท่าน เพื่อไม่ให้มันสัมผัสกับร่างกายของท่าน
จนถึงตรงนี , เอโรเฟย์ .

ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเขียนสิงนีอยู่
ม้วนหนังสือเก่าแก่ของกลุ่มแตกแยกกลุ่มหนึงก็มาอยู่ในมือข้าพเจ้า เต็มไปด้วยคำโกหก
คำสอนผิด และคำหมิ่นประมาทอันชั่วร้ายต่อคริสตจักรของพระเจ้า ;
ในม้วนหนังสือนั้นมีการเขียนคำหมิ่นประมาทต่อไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์
โดยเรียกมันว่าเป็นรูปเคารพ หรือรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
และสิงน่ารังเกียจแห่งความร้างเปล่าที่ตั้งอยู่ในสถานศักดิ์สิทธิ์ และต้นไม้ที่ถูกสาปแช่ง

ม้วนหนังสือชั่วร้ายเดียวกันนั้นยังเรียกไม้กางเขนสีแฉกนีว่า
‘ตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ ’
การหมิ่นประมาทต่อไม้กางเขนสีแฉกอันศักดิ์สิทธิ์เช่นนีได้ยินได้ทุกหนทุกแห่ง
จากริมฝีปากที่หมิ่นประมาทของผู้แตกแยก ; เพราะพิธีการเจิมศักดิ์สิทธิ์
ซึ่งผู้รับบัพติศมาได้รับการเจิมด้วยตราประทับของพรจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ในรูปของไม้กางเขน
สีแฉก ถูกกลุ่มผู้แตกแยกเหล่านีไม่เรียกว่าตราประทับของพระวิญญาณบริสุทธิ์
แต่เรียกว่าตราประทับของปฏิคริสต์
การหมิ่นประมาทนอกรีตนีเกิดขึ้นมานานแล้วจากผู้นอกรีตลูเทอรันชาวเยอรมันคนหนึงชื่อบูลลิง
เกอร์ ผู้ได้หมิ่นประมาทพิธีการยืนยันความเชื่อ ;
แต่ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ามันได้แพร่เข้าสู่ดินแดนรัสเซียในหมู่ผู้แตกแยกได้อย่างไร
แต่สิงนีไม่น่าประหลาดใจ ; เพราะวิญญาณชั่วร้ายเดียวกันที่ทำงานในผู้นอกรีตต่างชาติ
ก็กำลังทำงานในผู้นอกรีตรัสเซียเช่นกัน

คำหมิ่นประมาทที่ไร้ความศรัทธาและนอกรีตต่อไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์เช่นนี
ได้ปลุกเร้าความกระตือรือร้นในตัวข้าพเจ้า
และผลักดันให้ข้าพเจ้าตอบโต้ผู้หมิ่นประมาทเหล่านั้น พร้อมทั้งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า
อำนาจทั้งหมดของไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์นั้นอยู่ที่สีแฉกของมัน
เพราะหากมีแผ่นจารึกบนไม้กางเขนของพระเจ้า และมีแผ่นรองเท้า
แล้วเหตุใดพวกเขาจึงเขียนและสร้างไม้กางเขนให้เป็นรูปแปดแฉก ? อย่างไรก็ตาม
ทั้งแผ่นจารึกและแผ่นรองเท้า ซึ่งเป็นคานสั้นๆ นั้น ไม่เป็นส่วนหนึงของความกว้างของไม้กางเขน
แต่เป็นส่วนหนึงของความยาวของมัน แต่ตัวไม้กางเขนนั้นเองมีสีจุด ไม่ใช่แปดจุด
เพราะมันมีรูปทรงเหมือนมนุษย์ที่กางแขนออก กำลังแบกพระผู้ช่วยให้รอดของเรา
ซึ่งพระหัตถ์อันบริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์กางออกอยู่บนนั้น ;
ไม่ใช่เหมือนที่พวกเขาทำในปัจจุบันด้วยรูปทรงแปดจุดที่ไม่จำเป็นนั้น

เราไม่ดูหมิ่นไม้กางเขนแปดแฉก และไม่ปฏิเสธมัน แต่เรารับมันด้วยความรัก เคารพมันด้วยความศรัทธา และนมัสการมันอย่างเคร่งครัด เพื่อระลึกถึงการตรึงกางเขนของพระคริสต์

อย่างไรก็ตาม เราคัดค้านการดูหมิ่นไม้กางเขนสีแฉก ซึ่ง — ในฐานะสัญลักษณ์ของพระคริสต์และตราประทับของของขวัญพระวิญญาณบริสุทธิ์ — เราได้รับการประทับตราในการบัพติศมาผ่านการเจิมด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ และด้วยไม้กางเขนนี้ ทุกศีลศักดิ์สิทธิ์ของคริสตจักรได้รับการอวยพร บริสุทธิ์ และสมบูรณ์ ; ซึ่งคริสตชนทุกคนทำเครื่องหมายกางเขน ไม่ใช่กางเขนแปดปลาย แต่เป็นกางเขนสี่ปลาย ตามที่เราจินตนาการไว้บนตัวเราเอง ; เพราะพระเยซูคริสต์เจ้าของเราไม่ได้ถูกตรึงบนกางเขนแปดปลาย แต่บนกางเขนสี่ปลาย

เพื่อปิดปากผู้กล่าวหมิ่นประมาทของพวกนอกรีต เราต้องตรวจสอบประเด็นต่อไปนี้เกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉก :

1) กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมเป็นรูปแบบหนึ่งของกางเขนแปดแฉกหรือไม่ ?

2) พระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนแบบใด : ไม้กางเขนแบบโรมัน หรือไม้กางเขนแบบบริน ?

3) กางเขนสีแฉกคือกางเขนแบบโรมันหรือไม่ ?

4) กางเขนสีแฉกเป็นรูปเคารพหรือภาพของปฏิปักษ์พระคริสต์ และเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้างที่ตั้งอยู่ในสถานศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?

5) กางเขนสีแฉกเป็นเครื่องหมายของปฏิคริสต์หรือไม่ หรือจะกลายเป็นเครื่องหมายนั้นในอนาคต ?

แต่ก่อนที่เราจะเริ่มตรวจสอบข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอเกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉก ขอให้เรามาดูข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับไม้ที่ใช้ทำไม้กางเขนกันก่อน

การกล่าวถึงไม้กางเขนนั้น เชื่อว่าปรากฏในสองแห่งในพันธสัญญาเดิม : ในหนังสือผู้เผยพระวจนะอิสยาห์ บทที่ 60 และในหนังสือเยซู ซีราค บทที่ 24; ดังนั้น ขอให้เราพิจารณาทั้งสองข้อความนี้ในแง่ของการตีความ

อิสยาห์กล่าวว่า : 'ความรุ่งเรืองของเลบานอนจะมาสู่ท่าน คือต้นไซเปรส ต้นสน และต้นซีดาร์ ' ([477]) การตีความคำเหล่านี้มีสองด้าน : ด้านประวัติศาสตร์และด้านจิตวิญญาณ

การตีความทางประวัติศาสตร์ไม่เกี่ยวข้องกับไม้กางเขน แต่เกี่ยวข้องกับคริสตจักรเยรูซาเล็ม ซึ่งได้รับการฟื้นฟูหลังจากการถูกกวาดต้อนไปยังบาบิโลน เพราะก่อนอื่น เขาได้พยากรณ์เกี่ยวกับความรกร้างของดินแดนยูดาห์ว่า : 'เมืองต่าง ๆ จะรกร้างเพราะขาดผู้อยู่อาศัย ,' เขากล่าวว่า , 'และ บ้านเรือนจะรกร้างเพราะขาดผู้คน และดินแดนจะยังคงรกร้าง '[478] . คำพยากรณ์นี้ได้สำเร็จเมื่อเนบูคัดเนสซาร์ กษัตริย์แห่งบาบิโลน บุกโจมตียูเดีย ; จากนั้น เยรูซาเล็ม เมืองหลวงของชาวยิว ก็ถูกทำลาย วิหารของโซโลมอนถูกเผาและทำลาย และดินแดนที่เหลือก็กลายเป็นที่รกร้าง เขายังได้พยากรณ์เกี่ยวกับการฟื้นฟูกรุงเยรูซาเล็ม ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากที่ประชาชนกลับจากการถูกกักขังในบาบิโลน 'ตื่นขึ้นเถิด ตื่นขึ้นเถิด โอ เยรูซาเล็ม ,' พระองค์ตรัสว่า 'เพราะแสงสว่างของเจ้าได้มาถึงแล้ว และความรุ่งโรจน์ของพระเจ้าได้ส่องสว่างเหนือเจ้าแล้ว จงเงยหน้าขึ้นมองไปรอบๆ และดูบุตรหลานของเจ้าที่มารวมตัวกัน (หลังจากการถูกกักขัง): ดูเถิด บุตรชายของเจ้าทั้งหมดกำลังมาจากแดนไกล แม้กระทั่งจากบาบิโลน '[479] ส่วนการฟื้นฟูพระวิหารในเยรูซาเล็ม มีคำกล่าวว่า : 'ความรุ่งโรจน์ของเลบานอนจะมาสู่เจ้า —

---

[477] อิสยาห์ 60:13.

[478] อิสยาห์ 6:11.

[479] ที่เดียวกัน 60:1 และ 4.

ต้นไซเปรส ต้นสน และต้นซีดาร์ ' นั่นคือ เช่นเดียวกับทีกษัตริย์โซโลมอน
หลังจากสร้างพระวิหารแล้ว ได้ตกแต่งด้วยต้นไม้ทีนำมาจากเลบานอน —ต้นไซเปรส ต้นสน
และต้นซีดาร์ — เช่นนั้นเอง เซรูบบาเบล เจ้าชายแห่งวงศ์วานดาวิด ผู้เป็นบรรพบุรุษของพระคริสต์
หลังจากทีหลุดพ้นจากการถูกกักขังในบาบิโลน
ก็ได้บูรณะโบสถ์ทีพังทลายและประดับมันด้วยต้นไม้ชนิดเดียวกัน —ต้นไซเปรส ต้นสน
และต้นซีดาร์ นีคือการตีความทางประวัติศาสตร์ตามข้อความนั้นเอง

อย่างไรก็ตาม
การตีความทางจิตวิญญาณของคำพยากรณ์เหล่านีเกียวข้องกับคริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระค
ริสต์ ซึงเรียกว่าเยรูซาเล็มใหม่ ทีพระผู้เป็นเจ้าได้รวบรวมไว้ผ่านการปรากฏตัวของพระองค์บนโลก ;
ทีพระองค์ได้ส่องสว่างและยังคงส่องสว่างด้วยพระสิริแห่งพระคุณของพระองค์ ;
และทีพระองค์ประดับด้วยของประทานของพระวิญญาณบริสุทธิ์ ในพระคริสตจักรนี ผู้ชอบธรรม
เหมือนต้นซีดาร์แห่งเลบานอน และเหมือนต้นไม้หอมอืนๆ เติบโต เพิมจำนวน
และถูกสร้างขึนเป็นพระคริสตจักรทางจิตวิญญาณและวิหารของพระวิญญาณบริสุทธิ์
ดังทีอัครทูตได้กล่าวไว้ว่า : 'ท่านทั้งหลายคือวิหารทีมีชีวิตของพระเจ้า ' ([480]) และอีกครั้ง :
'ร่างกายของท่านทั้งหลายคือวิหารของพระวิญญาณบริสุทธิ์ ผู้ประทับอยู่ภายในท่าน ' ([481])
สู่เยรูซาเล็มใหม่แห่งนี คือคริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ ความรุ่งโรจน์แห่งไม้กางเขน
ต้นไม้แห่งเลบานอน ซึงพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงยอมทนทุกข์เพือเรา ได้มาถึงแล้ว
และคำพยากรณ์เกียวกับต้นไม้เหล่านีถูกนำมาใช้กับไม้กางเขนของพระคริสต์ในหนังสืออ็อกโตเอคอ
สของคริสตจักร ซึงระบุว่าไม้กางเขนนั้นทำจากไม้ไซเปรส ไม้จูนิเปอร์ และไม้ซีดาร์ ดังนั้น
ในโทนที 2 วันพุธในช่วงพิธีมัททินส์ ในบทโอเดที 9 ข้อที 2 มีข้อความว่า :
'พระองค์ได้ถูกเห็นแล้ว โอ พระเจ้า ผู้ถูกยกขึนบนต้นไซเปรส ต้นจูนิเปอร์ และต้นซีดาร์
เพือความดีของพระองค์ ' ในโทนที 3 ในวันพุธและวันศุกร์ ณ พิธีมัททินส์
เซดาเลนมีข้อความดังต่อไปนี : 'บนต้นไซเปรส ต้นสน และต้นซีดาร์ พระผู้เป็นพระเมษโปดก
ได้เสด็จขึน '; และในส่วนอืน ๆ ของหนังสืออ็อกโตเอคอส รวมถึงหนังสือทางศาสนาอืน ๆ
ก็พบข้อความนีเช่นกัน

ในบรรดาต้นไม้เหล่านี เรารู้จักต้นซีดาร์และต้นไซเปรส แต่สำหรับ 'เปฟกา' นั้น
เราไม่ทราบว่าเป็นต้นไม้ชนิดใด มีผู้กล่าวว่านั่นคือต้นสน : นีคือความเห็นของ Hieromonk
Epiphanius แห่งเคียฟ ผู้เขียน 'คำอธิบายหกวัน ' เกียวกับนักบุญบาซิลผู้ยิงใหญ่
ผู้แปลจากภาษากรีกเป็นภาษาสลาฟ และในบทที 5 หน้า 16 ด้านหลัง (verso) ตรงข้ามคำว่า 'pevka'
เขาได้เขียนคำว่า 'สน' ไว้ทีขอบหน้า แต่ดูเหมือนจะไม่ใช่เช่นนั้น ;
เพราะทั้งโซโลมอนและเซอรุ์บบาเบลได้ตกแต่งวิหารด้วยไม้ทีไม่ผุพัง
หรือกล่าวคือไม้ทีไม่ผุพังอย่างรวดเร็ว ;
เพราะไม้ซีดาร์และไม้ไซเปรสอาจไม่ผุพังได้นานถึงหนึงพันปี
ในขณะทีไม้สนแทบจะคงสภาพเดิมไม่ได้แม้เพียงหนึงร้อยปี

เยซู สิราค เมืออธิบายถึงการสรรเสริญปัญญาของพระเจ้า ได้กล่าวแทนปัญญาว่า :
'ข้าพเจ้าถูกปลูกขึนเหมือนไม้ซีดาร์ในเลบานอน และเหมือนไม้ไซเปรสบนภูเขาเฮอร์มอน
และเหมือนต้นอินทผลัม (หรือต้นเดท) ทีถูกยกขึนสูง ซึงตั้งอยู่ริมชายทะเล '[482] :
ผู้อธิบายคำพูดของซีราคตีความว่านีหมายถึงไม้กางเขนของพระคริสต์
โดยกล่าวว่าไม้กางเขนนั้นคือไม้ซีดาร์ ไม้ไซเปรส และต้นปาล์มผลอินทผลัม แต่สำหรับเรา

---

[480] 2 โครินธ์ 6:16.

[481] 1 โครินธ์ 6:19.

[482] สิราช 24:14 และ 15.

สิงนีดูน่าสงสัย เพราะทีนีกล่าวถึงต้นปาล์มผลอินทผลัมแทนทีจะเป็นไม้ไซเปรส ;
หรือว่าทั้งสองชนิด —ไม้ไซเปรสและต้นปาล์มผลอินทผลัม —อาจหมายถึงสิงเดียวกัน
นันคือต้นปาล์ม ? ส่วนเรืองต้นอินทผลัมทีอยู่บนไม้กางเขนนัน นักบุญไซพรีอัน
ผู้เป็นมรณสักขีศักดิ์สิทธิ์ พระสังฆราชแห่งคาร์เธจ
ผู้เป็นครูผู้สอนทีเก่าแก่ทีสุดของพระศาสนจักร ได้เป็นพยานไว้
โดยกล่าวกับพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าว่า : 'พระองค์ได้เสด็จขึนบนต้นอินทผลัม โอ พระเจ้า
เพราะต้นไม้กางเขนของพระองค์เป็นสัญลักษณ์แห่งชัยชนะเหนือมาร '[483] นีคือคำกล่าวของไซพรีอัน
และคำพูดของท่านนันไม่ใช่เรืองไร้ความจริง เพราะในสมัยโบราณ
ต้นอินทผลัมเป็นสัญลักษณ์แห่งชัยชนะและความสำเร็จเหนือศัตรูเสมอมา ;
และเมือพระคริสต์เจ้าเสด็จเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มอย่างรุ่งโรจน์
ประชาชนได้ต้อนรับพระองค์ด้วยกิงต้นอินทผลัม ในฐานะผู้พิชิตความตาย
และเป็นการบ่งชีล่วงหน้าว่าต้นอินทผลัมจะถูกแทนทีด้วยไม้กางเขน นอกจากนี
ยังมีคำพยานสำคัญอีกประการหนึงจากพระคัมภีร์ ซึงกล่าวในพระนามของพระคริสต์ว่า :
'เราจะขึนต้นปาล์มและจับยอดของมัน ' *(484*);
ซึงคาสซิโอโดรัสและนักบุญไซพรีอันตีความว่าหมายถึงไม้ของไม้กางเขนของพระคริสต์
โดยทีพระคริสต์เมือทรงขึนสู่ไม้กางเขนแล้ว ได้ปราบปรามและเอาชนะทุกอำนาจ
(ของผู้ปกครองความมืดในยุคนี) และทุกอำนาจและฤทธิ์อำนาจ
ต้นอินทผลัมนันเป็นหนึงในต้นไม้ทีไม่เน่าเปือย เช่นเดียวกับต้นซีดาร์และต้นไซเปรส
แต่ว่าต้นอินทผลัมนีกับ 'ผู้ร้องเพลง ' เป็นสิงเดียวกันหรือไม่
เราไม่จำเป็นต้องคิดมากในเรืองนี เพราะนีไม่ใช่หลักคำสอนของความเชือ
เนืองจากเราไม่เชือในต้นไม้ของไม้กางเขน
แต่เชือในพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขน

นอกจากนี เรายังมีบันทึกเก่ากว่าเกียวกับไม้กางเขนสีปลาย
ทีช่วยให้เรืองราวของไม้กางเขนผู้ประทานชีวิตสามารถถูกบันทึกไว้ได้ ; แม้จะดูแปลกประหลาด
แต่เรืองราวนีก็ยังไม่ใช่เรืองทีไม่น่าเชือถือ

เรืองเล่าเกียวกับไม้กางเขน ทีรวบรวมจากหนังสือต่าง ๆ

จากหนังสือชือ *กุญแจสู่ความเข้าใจ * *(The Key to Understanding)* ทีพิมพ์ในเมืองลวิฟ (Lviv)
ในคำเทศนาเรืองการยกย่องไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ หน้า folio 335.

จาก จอห์น แห่ง คาร์เฟอุส , หนังสือที 10, คำเทศนาที 19 เกียวกับไม้กางเขนของพระคริสต์

จากนิโคลัส ลีรัน ในคำอธิบายพระวรสารนักบุญยอห์น บทที 5.

จาก *Chronicle of Jacob Vergomita*, folio 59.

จากบันทึกประวัติศาสตร์ของจอห์น ทีรู้จักในนาม Navklir หน้า 163.

และจากผู้เล่าเรืองอืน ๆ ทีพบในภาษาถินต่างประเทศ

เช่นเดียวกัน ; แม้จะใช้ถ้อยคำทีต่างกัน
แต่ข้อความนียังพบได้ในต้นฉบับภาษารัสเซียทีรู้จักกันในชือ *ผู้ถูกเลือก *

เมืออาดัมป่วยจนใกล้ตาย เขาได้ส่งลูกชายของเขาคือเซท ไปยังสวนเอเดน
เพือพบทูตสวรรค์ผู้รักษาสวนนัน และขอวิธีรักษาจากทูตสวรรค์
เพือรักษาสุขภาพและยืดอายุชีวิตของเขาบนโลกนี อย่างไรก็ตาม
การรักษาจะมาจากน้ำมันแห่งความเมตตา ซึงพระเจ้าได้สัญญาว่าจะส่งให้เขา และเพือสิงนีเอง
พระเจ้าจึงได้ขับไล่เขาออกจากสวนเอเดน (น้ำมันทีพระเจ้าสัญญาให้อาดัมนัน

---

[483] วันฉลองของท่านคือวันที 31 สิงหาคม

[484] เพลงรัก 7:8.

หมายถึงพระบุตรของพระเจ้า
ผู้ทีพระเจ้าจะส่งมาสู่โลกเพือไถ่เผ่าพันธุ์มนุษย์จากความตายนิรันดร์ อย่างไรก็ตาม อาดัม
ซึงคิดถึงน้ำมันรักษาโรคทางกายภาพ จึงสังให้เซทไปขอมัน อย่าให้เรืองนีทำให้ใครประหลาดใจ
เพราะเซทผู้นีถูกส่งไปพบทูตสวรรค์แล้ว เพราะนีไม่ใช่ครังแรกทีเซทได้อยู่ร่วมกับทูตสวรรค์ ;
เพราะแม้ในวัยเยาว์ของเขา เมือเขาอายุสิบปี เขาถูกทูตสวรรค์พาขึนสู่ทีสูงตามคำสังของพระเจ้า
และได้รับการสอนความรู้เกียวกับความลึกลับมากมายของพระเจ้า รวมถึงลำดับของวัตถุท้องฟ้า :
การเคลือนไหวของท้องฟ้า วงโคจรของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดวงดาว
รวมถึงการจัดเรียงของดาวเคราะห์ในท้องฟ้าและกลไกการทำงานของพวกมัน จอร์จ เคดริน
แห่งคอนสแตนติโนเปิล ได้เป็นพยานถึงเรืองนีในผลงานประวัติศาสตร์ของเขา
เพราะไม่ใช่เรืองน่าอัศจรรย์หรือทีบุคคลเช่นนีถูกส่งโดยบิดาอาดัมไปยังทูตสวรรค์ผู้พิทักษ์
สวนเอเดน? เพราะทูตสวรรค์นัน ตามพระบัญชาของพระเจ้า ได้หยิบเมล็ดสามเมล็ดจากต้นไม้ต้องห้าม —
ซึงอาดัมได้ลิมรสแล้วจึงฝ่าฝืนพระบัญชาของพระเจ้า — และมอบให้เขา
เพือว่าเช่นเดียวกับทีบาปของมนุษย์เริมต้นจากต้นไม้นัน
ความรอดของมนุษยชาติก็อาจถูกจัดเตรียมขึนได้เช่นกัน ซิฟ
หลังจากได้รับเมล็ดพันธุ์เหล่านีจากทูตสวรรค์ ก็กลับไปยังบิดาของเขาคืออาดัม
แต่พบว่าเขาไม่ได้อยู่ในหมู่ผู้ยังมีชีวิตแล้ว ; เขาได้เสียชีวิตและถูกฝังไว้แล้ว ดังนัน
เขาจึงปลูกเมล็ดพันธุ์เหล่านันลงดินข้างหลุมศพของบิดา
จากเมล็ดพันธุ์เหล่านันได้เกิดหน่อสามต้น : ต้นซีดาร์ ต้นไซเปรส และต้นอินทผลัม หรือต้นปาล์ม
(หรือ ตามคำร้องของนักร้องในหนังสืออิสยาห์);
และต้นอ่อนเหล่านันเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่ต้นเดียว เพราะจากรากถึงยอดมันเป็นต้นไม้ต้นเดียว
แต่ทียอดนัน กึงก้านของต้นไม้แต่ละต้นแยกออกจากกันอย่างชัดเจน
และต้นไม้นันยังคงอยู่จนถึงสมัยของกษัตริย์โซโลมอน
เมือกษัตริย์โซโลมอนกำลังสร้างห้องศักดิสิทธิทีสุดของโบสถ์ในเยรูซาเล็ม
และมีต้นไม้คุณภาพดีจำนวนมากถูกนำมาจากทุกทิศทุกทาง
ต้นไม้ต้นนันก็ถูกตัดลงในฐานะตัวอย่างทีดีและนำมายังเยรูซาเล็มเพือใช้ในการก่อสร้าง ;
แต่ด้วยความเมตตาของพระเจ้า ไม้ต้นนันไม่ได้ถูกใช้ในการก่อสร้างวิหาร ;
มันถูกเก็บไว้ทีหนึงเป็นเวลานาน และทีอีกแห่งเป็นเวลาสันๆ ด้วยเหตุนี
ไม้ต้นนันจึงถูกทิงไว้ทีระเบียงวิหารข้างกำแพง เพือเป็นทีนังสำหรับผู้ทีมาเยือน
และสำหรับผู้ทีต้องการพักผ่อนจากความเหนือยล้า เมือราชินีแห่งเชบา ชือ นิกาวลา
หนึงในผู้พยากรณ์หญิงโบราณ ทีรู้จักกันในนาม ซิบบิลส์ มาถึงเยรูซาเล็ม
เพือฟังเรืองปัญญาของโซโลมอน :
เมือเธอได้ชมอาคารโบสถ์อันน่าทึงและเห็นต้นไม้ต้นนันอยู่ทีนัน
เธอจึงรู้สึกเกรงขามอย่างยิง และด้วยแรงบันดาลใจจากจิตวิญญาณแห่งการพยากรณ์ เธอได้ประกาศว่า
บนต้นไม้ต้นนัน พระเจ้าผู้ทรงรับสภาพมนุษย์ จะสืนพระชนม์ หนังสือรัสเซียทีรู้จักกันในชือ
*ผู้ถูกเลือก * ยังเล่าว่า ในขณะนัน คำพยากรณ์เหล่านีได้ถูกกล่าวขึนทีนันว่า : ‘โอ้
ต้นไม้ทีได้รับการอวยพรสามครัง ซึงพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าจะถูกตรึงกางเขนบนนัน !’
ด้วยเหตุนี ต้นไม้ต้นนันจึงถูกฝังลึกใต้ดินตามคำสังของกษัตริย์โซโลมอน
ใกล้กับอ่างน้ำสำหรับแกะ เพือไม่ให้มันตกอยู่ในมือมนุษย์ แต่หลังจากผ่านไปหลายปี
ด้วยความเมตตาของพระเจ้า
ต้นไม้ต้นนันก็โผล่ขึนจากใต้ดินและลอยอยู่บนผิวน้ำของอ่างน้ำสำหรับแกะ
เพือต้นไม้ต้นนัน ทูตสวรรค์ของพระเจ้าจะลงสู่บ่อน้ำนันทุกฤดูร้อนและกวนน้ำ [485]

---

[485] ยอห์น 3:4.

เพื่อล้างต้นไม้ ; และผู้เจ็บปวยทีลงสู่บ่อน้ำเป็นคนแรกหลังจากน้ำถูกกวนแล้ว
ก็ได้รับการรักษา แต่เมือพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงรับธรรมชาติมนุษย์มา
ทรงปรากฏบนโลก และทรงใช้ชีวิตท่ามกลางมนุษย์
ชาวยิวได้จับพระองค์และส่งพระองค์ไปให้ปีลาตเพือถูกตรึงกางเขน ;
พวกเขาได้ค้นหาไม้ทีหนักทีสุดสำหรับไม้กางเขน เพือเพิมภาระให้พระคริสต์หนักขึน
และเมือเห็นต้นไม้ดังกล่าวในน้ำของอ่างอาบน้ำแกะ ซึงชุ่มน้ำและหนักมาก
พวกเขาก็ดึงมันออกมาจากทีนันและนำไปทำเป็นไม้กางเขน ;
และมันหนักมากจนจำเป็นต้องมีผู้ช่วยพระคริสต์ในการแบกมัน ;
และพวกเขาจึงสังให้ซีโมนแห่งคีรีเนแบกไม้กางเขนของพระองค์ เราไม่ยืนยันเรืองราวนี
เนืองจากบางคนถือว่ามันเป็นเรืองนอกพระคัมภีร์ (ไม่แท้จริง) แต่เราก็ไม่ปฏิเสธมันอย่างสินเชิง
เพราะมันมีพยานเป็นของตัวเอง
และทุกสิงล้วนเป็นไปได้ด้วยฤทธิอำนาจอันไม่มีทีสินสุดของพระเจ้า

จากเรืองราวนี ดูเหมือนว่าไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้าทำจากต้นไม้ทีไม้สามชนิด —
ไม้ซีดาร์ ไม้ไซเปรส และต้นอินทผลัม หรือเปอุก —ได้เติบโตรวมกันเป็นต้นไม้เดียว

แต่ก่อนทีเราจะพิจารณาถึงไม้กางเขนสีปลายนี ขอให้เราหยุดคิดสักครู่เพือตรวจสอบว่า :
มีแผ่นรองเท้าบนไม้กางเขนหรือไม่ ? เพราะซือทีถูกติดไว้บนไม้กางเขนนันถูกกล่าวถึงในพระวรสาร
ส่วนแผ่นรองเท้านันไม่ถูกกล่าวถึงทีใดเลย

อาจมีผู้กล่าวว่า : ผู้เผยพระวจนะได้กล่าวถึงแท่นวางพระบาท เพราะดาวิดกล่าวว่า :
‘จงยกย่องพระเจ้าพระเจ้าของเรา และนมัสการทีแท่นวางพระบาทของพระองค์
เพราะมันเป็นสิงศักดิสิทธิ์ ’ (*486*) และอิสยาห์ ซึงพูดแทนพระคริสต์ กล่าวว่า :
‘ข้าพเจ้าจะถวายเกียรติแด่ทีซึงพระบาทของข้าพเจ้าตังอยู่ ’ (*487*) บัดนี
เราจะมาพิจารณาการตีความของคำพยากรณ์ทังสองนี
เพือกำหนดว่าแท่นวางพระบาทใดทีพวกมันกล่าวถึง แต่ก่อนอืน
ขอให้เราพิจารณาความแตกต่างระหว่างทีวางพระบาทของพระเจ้า :
มีทีวางพระบาททีเรารับคำสังให้ก้มลง และทีมีทีวางพระบาททีเรารับคำสังไม่ให้ก้มลง
พระเจ้าตรัสในคำพยากรณ์ของอิสยาห์ว่า : ‘สวรรค์คือบัลลังก์ของเรา
และแผ่นดินคือทีวางเท้าของเรา *’488* : ไม่มีผู้ใดก้มลงต่อทีวางเท้าของพระเจ้านัน คือแผ่นดิน
เว้นแต่ผู้สร้างมัน คือพระเจ้าเอง นอกจากนียังเขียนไว้ในหนังสือสดุดีว่า :
‘พระเจ้าตรัสกับองค์พระผู้เป็นเจ้าของข้าพเจ้าว่า ‘‘จงนังอยู่ทางขวาของข้าพเจ้า
จนกว่าข้าพเจ้าจะทำให้ศัตรูของเจ้าเป็นทีวางเท้าของเจ้า *’’’489*
และใครจะปรารถนาทีจะก้มกราบต่อทีวางเท้าของพระเจ้านัน —ต่อศัตรูของพระเจ้า ? ดังนัน
ทีวางเท้าใดทีดาวิดสังให้เราต้องก้มกราบ ?

การตีความคำพูดของดาวิดนีมีสองด้าน : ตามตัวอักษรของพระคัมภีร์ และตามความลึกลับ

ตามความหมายตามตัวอักษร การตีความมีดังนี : ในพันธสัญญาเดิมมีหีบพันธสัญญาของพระเจ้า
ซึงภายในมีไม้เท้าของอาโรนทีออกดอกแล้ว แผ่นศิลาแห่งพันธสัญญา และโถทองทีบรรจุมานนา ;
หีบนันถูกเรียกว่า ‘แท่นวางพระบาทของพระเจ้า ’ ดังทีปรากฏในหนังสือพงศาวดารฉบับที 1 บทที 28
ซึงกษัตริย์ดาวิดตรัสกับประชาชนว่า :
‘ข้าพเจ้าได้ตัดสินใจในใจแล้วว่าจะสร้างบ้านเพือเป็นทีพักของหีบพันธสัญญาของพระเจ้า

---

[486] สดุดี 98:5.

[487] อิสยาห์ 60:13.

[488] อิสยาห์ 66:1.

[489] สดุดี 109:1.

และเป็นที่วางพระบาทของพระเจ้าพระเจ้าของเรา ' ([490]). แล้วทำไมหีบพันธสัญญานั้นจึงถูกเรียกว่า 'ที่วางพระบาทของพระเจ้า '? เพราะบนยอดหีบพันธสัญญา ระหว่างทูตสวรรค์สององค์ ซึ่งมีปีกกางออกเหนือหีบพันธสัญญา มีแผ่นทองบริสุทธิ์ที่ถูกปิกของเครูบทั้งสองยกขึ้น เหมือนเป็นผ้าคลุมสำหรับหีบพันธสัญญา แผ่นทองนั้นมีรูปร่างคล้ายที่นั่งหรือบัลลังก์ ซึ่งชาวอิสราเอลเชื่อว่าพระเจ้าผู้มองไม่เห็นประทับอยู่ ณ ที่นั้น ดังที่เขียนไว้ในข้อแรกของบทสดุดีบทเดียวกันว่า : 'ผู้ประทับบนเครูบ ' ตามคำอธิบายของนักวิจารณ์ ชาวอิสราเอลไม่ได้กล่าวถึงเครูบิมสวรรค์ที่มองไม่เห็น แต่กล่าวถึงเครูบิมทองคำที่มองเห็นได้ของโมเสส ซึ่งตั้งอยู่เหนือหีบพันธสัญญา แต่พระเจ้าเองได้ตรัสกับโมเสสว่า : 'เราจะให้เจ้าทราบถึงตัวเราจากที่นั่น และเราจะตรัสกับเจ้าจากเหนือที่นั่งแห่งความเมตตา ระหว่างเครูบทั้งสองที่อยู่บนหีบพันธสัญญา ' ([491]). เพราะพระเจ้าทรงประทับบนบัลลังก์ทองคำระหว่างทูตสวรรค์เชรูบิม ซึ่งได้รับการค้ำจุนโดยปีกของพวกมัน และหีบพันธสัญญาอยู่ใต้พระบาทของพระเจ้า ; และด้วยเหตุนี้ หีบพันธสัญญาจึงถูกเรียกว่า 'แท่นพระบาทของพระเจ้า ' ซึ่งดาวิดได้สั่งให้เราโค้งคำนับต่อหน้ามันว่า : 'จงโค้งคำนับ ' เขากล่าว 'ต่อหน้าแท่นพระบาทของพระองค์ เพราะมันเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ '[492] นี่คือการตีความตามข้อความในพระคัมภีร์

อย่างไรก็ตาม ตามการตีความแบบลึกลับ นักบุญอาธานาซิอุสผู้ยิ่งใหญ่และบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ท่านอื่น ๆ เข้าใจว่าที่วางพระบาทของพระเจ้าคือความเป็นมนุษย์ในพระบุคคลของพระคริสต์ ดังนั้น อธานาซิอุสจึงกล่าวว่า : พระเจ้าผู้ทรงชีวิตอยู่เบื้องสูง ผู้ทรงมีสรรพสิ่งทั้งปวงอยู่ใต้พระบาทของพระองค์ ได้ทรงกลายเป็นมนุษย์โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทรงรวมเข้ากับธรรมชาติของเรา ซึ่งเป็นแท่นพระบาทของพระองค์ เช่นเดียวกัน ในหนังสือสดุดีพิมพ์ใหญ่แห่งเคียฟ ซึ่งมีคำอธิบายในขอบหน้า ได้เขียนไว้ว่า : "แท่นวางพระบาทของพระเจ้าคือโลกนี้ ร่างกายอันบริสุทธิ์ที่สุดของพระคริสต์ ซึ่งถูกนำมาจากโลกนี้ — ร่างกายของพระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด — ที่พระคริสต์ พระเจ้าที่แท้จริง ประทับอยู่ โดยรวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระเทวภาพในฮิปอสตาซิสเดียว ; ดังนั้นจึงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และศักดิ์สิทธิ์ที่สุด "

ดังนั้น จากคำอธิบายทั้งสอง — ทั้งในแง่ของข้อความและในแง่ของศีลศักดิ์สิทธิ์ — จึงเห็นได้ชัดว่าข้อความนี้ไม่ได้หมายถึงแท่นวางพระบาทที่ถูกสร้างขึ้นหรือถูกพรรณนาไว้บนไม้กางเขน แต่สิ่งนี้กลับชี้ถึงพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์และไม้กางเขนของพระคริสต์เอง เพราะโปรคิเมนที่ร้องถวายแด่ไม้กางเขนมีใจความว่า : 'จงยกย่องพระเจ้าพระผู้เป็นเจ้าของเรา และก้มกราบลงต่อที่วางพระบาทของพระองค์ เพราะมันศักดิ์สิทธิ์ [493] .' แต่สิ่งนี้ชี้ถึงไม้กางเขนของพระคริสต์ทั้งต้น ไม่ใช่เพียงส่วนเล็กๆ ของมันเท่านั้น เนื่องจากที่วางพระบาทนั้นมีขนาดเล็กอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ คำพูดของอิสยาห์ ที่กล่าวแทนพระคริสต์ว่า : 'ข้าจะถวายเกียรติแด่ที่เท้าของข้า '; คำเหล่านี้ไม่ปรากฏในพระคัมภีร์ภาษารัสเซีย แต่มีเพียงในหนังสือไตรโอเดียน (Triodion) ในคำอุปมาที่อ่านในวันเสาร์ใหญ่ ; อย่างไรก็ตาม คำเหล่านี้ปรากฏในพระคัมภีร์โรมัน ในฉบับแปลของเยโรม ;

---

[490] 1 พงศ์กษัตริย์ 28:2.

[491] อพยพ 25:22.

[492] สดุดี 98:5.

[493] สดุดี 98:5.

การตีความคำเหล่านี้ตามตัวอักษรนั้นเหมือนกับการตีความทีกล่าวไว้ข้างต้นเกียวกับหีบพันธส
ัญญา ส่วนตามความลึกลับ คำเหล่านีชีถึงพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ : เพราะพระเจ้า
ผู้ประทับบนบัลลังก์สวรรค์ มีพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ซึงทำงานบนโลก
เป็นทีวางพระบาทของพระองค์

ไม่ว่าจะมีแท่นวางพระบาทอยู่ใต้ไม้กางเขนหรือไม่
ทั้งพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และผู้ตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ก็ไม่ได้เปิดเผยเรืองนี
อย่างไรก็ตาม ในบรรดาเครืองใช้ของนักบุญอันโทนีชาวโรมัน บนถ้วยศักดิ์สิทธิ์
มีภาพไม้กางเขนของพระคริสต์ทีไม่มีฐาน มีสีปลาย
และมีชือพระคริสต์เขียนบนหนังสัตว์แทนทีจะเขียนบนแผ่นไม้ : ‘494 ’
เราไม่โต้แย้งสิงทีถูกวาดและจารึกไว้บนฐานของไม้กางเขน ;
เราเพียงชีให้เห็นว่าไม่มีคำกล่าวถึงเรืองนีในหนังสือศักดิ์สิทธิ์โบราณ
และไม่มีบันทึกทีน่าเชือถือใดเกียวกับเรืองนี

ยิงไปกว่านั้น
มันยิงเป็นนิยายทีข้าพเจ้าพบเขียนไว้เช่นนีในต้นฉบับของกลุ่มทีแตกแยก :
เกียวกับฐานของไม้กางเขน ดูคำถามในหนังสือ ‘Alphabets’:
‘ทำไมจึงเขียนว่าทีฐานไม้กางเขนของพระคริสต์ ด้านขวา ซึงยกตัวขึนเหมือนภูเขา ถูกวาดไว้
ในขณะทีด้านซ้ายถูกวาดให้จมลง ?’ คำอธิบาย : เพราะเมือพระคริสต์ทรงยืนบนไม้กางเขน
พระองค์ทรงก้มพระเศียรไปทางขวา เพือให้ชนชาติทั้งหลายได้เชือและนมัสการพระองค์ ;
และด้วยเหตุผลนั้น พระองค์จึงยกเท้าขวาขึน เพือให้บาปของผู้ทีเชือในพระองค์ได้เบาลง
และเมือพระองค์เสด็จมาครั้งทีสอง พวกเขาจะได้ถูกยกขึนเพือไปพบพระองค์ ; ส่วนเท้าซ้าย
ซึงเป็นเท้าทีลงสู่พืนดิน พระองค์จึงกดลง
เพือให้ผู้ทีไม่ได้เชือในพระองค์ถูกกดลงและตกลงสู่นรก นีคือเหตุผลดังกล่าว

ข้าพเจ้าขอว่าเหตุผลนีไม่ขัดแย้งกับคริสตจักรของพระคริสต์
และไม่ขัดแย้งกับความเชืออันศักดิ์สิทธิ์ ;
แต่เนืองจากข้าพเจ้าได้ยินว่าประชาชนทัวไปเชือเรืองเล่านีราวกับว่าเป็นความจริงแท้ของพระก
ิตติคุณ ; และเนืองจากพระศาสนจักรนั้นไร้ด่างพร้อย ในฐานะเจ้าสาวของพระคริสต์
จึงไม่อาจยอมรับการคาดเดาทีเพ้อฝันหรือการตีความทีคิดขึนเองได้
แต่ต้องตั้งอยู่บนพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เอง
และฟังการตีความทีถูกต้องจากครูผู้ยิงใหญ่แห่งจักรวาล (ไม่ใช่จากคนธรรมดาทีพูดมาก)
ด้วยเหตุนี ด้วยความมุ่งมันต่อความจริงของคริสตจักรและเพือรักษาหน้าทีของบิชอป
ข้าพเจ้าจึงไม่สนใจการคาดเดาทีผิดพลาดเช่นนั้น

ข้าพเจ้าจูบเท้าของไม้กางเขน ไม่ว่ามันจะเอียงหรือไม่
และข้าพเจ้าไม่คัดค้านประเพณีของผู้สร้างไม้กางเขนและผู้วาดไม้กางเขน
เพราะมันไม่ขัดแย้งกับคริสตจักร แต่ข้าพเจ้ายอมรับมัน ; อย่างไรก็ตาม
ข้าพเจ้าไม่ยอมรับการตีความเกียวกับความเอียงของฐาน ดังทีระบุไว้ในบทความของกลุ่มทีแตกแยก
เพราะสิงนีไม่ปรากฏในคำสอนของบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ในสมัยโบราณ
หรือในคำอธิบายพระคัมภีร์

ทีนี เราจะดำเนินการตรวจสอบข้อเสนอทีกล่าวถึงข้างต้น
ซึงถูกยกขึนเพือต่อต้านคำหมินประมาทนอกรีต
ทีอ้างว่าไม้กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมคือส่วนยอดของไม้กางเขนแปดแฉก
แต่พระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนแปดแฉก ;

---

494 3 สิงหาคม .

ส่วนหลังคาและรูปทรงของไม้กางเขนนั้นเป็นเพียงสีแฉกเท่านั้น
และไม้กางเขนสีแฉกนั้นเองได้ถูกมองว่าเป็นไม้กางเขนแบบโรมัน
และเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า เป็นรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
และเป็นตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์

ดังนั้น ขอให้เราแสวงหาความจริงในเรื่องนี้

ในพันธสัญญาเดิม

ไม้กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนแปดแฉกหรือไม่ ?

หากตามมุมมองของกลุ่มที่แยกตัวออกไป
ไม้กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมคือส่วนยอดของไม้กางเขนแปดแฉก
แล้วก็จะเหมาะสมในทุกด้านที่ไม้กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมนั้นควรจะถูกสร้างขึ้นจากวัสดุใ
ดวัสดุหนึ่ง และตั้งอยู่ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ดังนั้น ให้กลุ่มผู้แตกแยกแสดงให้เราเห็นว่า
ในพระคัมภีร์เดิมนั้น มีไม้กางเขนสีแฉกปรากฏอยู่ที่ใด ? หรืออย่างน้อย
ในพระคัมภีร์เดิมฉบับภาษารัสเซีย มีคำว่า ‘ไม้กางเขน ’ เขียนไว้ที่ใด ? นอกจากนี้
ให้พวกเขานำหลักฐานจากบรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ (ไม่ใช่จากผู้สอนเท็จของกลุ่มบรินของพวกเขาเอง)
มาแสดงให้เราเห็นว่า ในพันธสัญญาเดิม กางเขนสีแฉกเป็นสัญลักษณ์แทนกางเขนแปดแฉก
เพราะความเชื่อไม่ควรตั้งอยู่บนเรื่องที่น่าสงสัยโดยไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น
เราจึงกำลังดำเนินการสอบสวนนี้ต่อหน้าท่าน โดยตรวจสอบพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม
เพื่อดูว่าไม้กางเขนสีแฉกเคยปรากฏอยู่ในนั้นหรือไม่ หรืออย่างน้อยที่สุด ชื่อ ‘ไม้กางเขน ’
จะพบได้ในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมในฉบับภาษารัสเซียหรือไม่
นอกเหนือจากคำจารึกลับของไม้กางเขน — ‘ ’ — ซึ่งไม่ได้กล่าวถึงอย่างชัดเจน
แต่แสดงถึงไม้กางเขนของพระคริสต์อย่างลับๆ ? และหากทิ้งไม้กางเขนและชื่อ ‘ไม้กางเขน ’
ไม่ปรากฏในพันธสัญญาเดิม แล้วด้วยเหตุผลใดจึงไม่ปรากฏ ?

การสืบค้นสัญลักษณ์และต้นแบบของไม้กางเขน

ขอให้ทราบตั้งแต่ต้นว่าชื่อ ‘กางเขน’
ไม่ปรากฏในพันธสัญญาเดิมของคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษารัสเซีย
(ผมไม่ได้กล่าวถึงคัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษาต่างประเทศ แต่หมายถึงฉบับภาษารัสเซียเท่านั้น
เพราะผมกำลังพูดกับพี่น้องชาวรัสเซียของเรา)
มีผู้อ่านพระคัมภีร์ภาษารัสเซียคนใดที่เชี่ยวชาญเรื่องนี้ ?
มีใครอ่านพระคัมภีร์เดิมทั้งเล่มอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ?
มีใครพบไม้กางเขนสีแฉกในนั้นบ้างหรือไม่ ? หรืออย่างน้อยก็คำว่า ‘ไม้กางเขน ’?
ให้กลุ่มผู้แตกแยกชาวรัสเซียจากทุกทิศทุกทางมารวมตัวกัน
และให้พวกเขาอ่านอย่างขยันขันแข็งทั้งวันทั้งคืน
พระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมในพระคัมภีร์ภาษารัสเซีย จนถึงพระคุณใหม่ จนถึงการประกาศข่าวประเสริฐ
(ผมกล่าว) พวกเขาจะพบการกล่าวถึงไม้กางเขนที่ไหนบ้างหรือไม่ ? ไม่มีทางเลย

เพราะแม้ในพันธสัญญาเดิมจะมีคำพยากรณ์และแบบอย่างของไม้กางเขนของพระเจ้าอยู่มากมาย
แต่ไม้กางเขนเองกลับไม่ปรากฏอยู่ที่ใดเลย ; คำพยากรณ์เหล่านั้นก็ไม่ได้ถูกเรียกด้วยชื่อ
‘ไม้กางเขน ’ และข้อความที่กล่าวถึงไม้กางเขนก็ไม่ได้ถูกประชาชนในสมัยนั้นรับรู้
ยกเว้นผู้เผยพระวจนะบางท่านที่พระเจ้าทรงเปิดเผยให้ทราบ
สิ่งเหล่านี้ได้รับการรับรู้ในพระคุณใหม่โดยคริสตชนที่ได้ศึกษาพระคัมภีร์เดิมและค้นพบว่าพว
กมันเป็นสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า ในจำนวนนี้
เราจะกล่าวถึงหนึ่งในสิ่งที่โดดเด่นที่สุดอย่างสั้นๆ ที่นี่

ในพันธสัญญาเดิมมีสัญลักษณ์และแบบอย่างของไม้กางเขนของพระเจ้าอยู่สามประการ :

สิงเหล่านีปรากฏในปรากฏการณ์ทีไม่มีรูปร่างแต่โดดเด่น
หรือในพลังอัศจรรย์บางอย่างทีพระเจ้าประทานให้แก่พวกเขา
สิงเหล่านีปรากฏในกิจการของมนุษย์ ซึงเป็นการบ่งชีล่วงหน้าอย่างพยากรณ์ถึงอนาคต
และสิงเหล่านีปรากฏในนิมิตและคำเปิดเผยทีบรรพบุรุษผู้ศักดิสิทธิและผู้เผยพระวจนะไ
ด้รับ
ดังนัน สิงแรกนันเพียงแต่เป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าถึงพลังของไม้กางเขนของพระเจ้า
กลุ่มทีสองได้แสดงทังพลังและภาพลักษณ์ของไม้กางเขนอย่างลับๆ
แต่ผู้ทีสามได้แสดงทังพลังและรูปทรงนัน พร้อมทังความทุกข์ทรมานของพระเจ้าเอง
กลุ่มแรกได้บ่งชีล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้าและเงาของมันผ่านสิงต่าง ๆ
ทีไม่อาจรับรู้ได้ แต่กลับสูงส่งและน่าอัศจรรย์
ในต้นแรก ต้นไม้แห่งชีวิต ซึงตังอยู่กลางสวนเอเดน
เป็นภาพเงาและสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า ซึงจะถูกตังอยู่กลางโลก
ดังทีนักบุญยอห์นแห่งดามัสกัสได้กล่าวไว้ว่า : 'ไม้กางเขนอันทรงเกียรติยศนี
ได้รับการบ่งชีล่วงหน้าโดยต้นไม้แห่งชีวิต ซึงพระเจ้าได้ปลูกไว้ในสวนเอเดน'[495] . จนถึงตรงนี
คือคำกล่าวของดามัสกัส
เพราะเช่นเดียวกับทีผลของต้นไม้ในสวนเอเดนนันให้ชีวิต
และมอบชีวิตนิรันดร์แก่ผู้ทีรับประทานมัน ผลของไม้กางเขน —คือพระคริสต์ —
ก็มอบชีวิตนิรันดร์แก่ผู้ทีรับประทานพระองค์ เช่นเดียวกับทีพระองค์เองตรัสว่า :
'ผู้ใดทีรับประทานเนือของเราและดืมเลือดของเรา ผู้นันมีชีวิตนิรันดร์'[496] . ด้วยเหตุนี
คริสตจักรจึงเรียกไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้าว่า "ต้นไม้แห่งชีวิต" ในบทเพลงสรรเสริญ ซึงร้องว่า :
'ไม้กางเขนผู้ประทานชีวิตได้ถูกปลูกไว้บนแผ่นดิน'[497] .
ทีนี ข้าพเจ้าขอถามผู้แบ่งแยกนิกาย ซึงอ้างว่าในพันธสัญญาเดิม
กางเขนมีรูปสีแฉกและมีหลังคาแปดแฉก ให้บอกเราว่า : ต้นไม้แห่งชีวิตในสวนเอเดน
ซึงเป็นการบ่งชีล่วงหน้าถึงกางเขนของพระเจ้า มีรูปสีแฉก
เช่นเดียวกับกางเขนทีมีรูปสีแฉกหรือไม่ ?
เรือโนอาห์ ซึงสร้างจากไม้ทีไม่ผุพัง และได้ช่วยมนุษยชาติให้รอดพ้นจากน้าท่วมโลก :
นัน (ตามเหตุผลในหนังสือเกียวกับความเชือของผู้เขียนไม่ทราบชือ
ซึงพิมพ์ทีมอสโกในช่วงสมัยทีโยเซฟเป็นปิตุภูมิ ในปี 7156 บนหน้าหลังของหน้า 67)
เป็นสัญลักษณ์และภาพพจน์ของไม้กางเขนของพระเจ้า
ซึงชนชาติคริสเตียนจะได้รับการช่วยเหลือให้รอดพ้นจากน้าท่วมแห่งบาป แต่ผมขอถามว่า :
เรือโนอาห์นัน ซึงมีรูปทรงเหมือนไม้กางเขนของพระเจ้า มีรูปทรงเป็นไม้กางเขนเองหรือไม่ เช่น
ไม้กางเขนสีแฉก ?
ไม้ทีอิสอัค ซึงถูกบิดาพาไปเพือถวายเป็นเครืองบูชาแด่พระเจ้า ได้แบกไว้บนบ่า
เป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า ดังนัน
นักบุญเอเฟรมได้สะท้อนความคิดเกียวกับเรืองนีว่า : อิสอัค
ผู้แบกไม้ขึนภูเขาเพือถูกฆ่าเหมือนลูกแกะทีไร้เดียงสา ; และพระผู้ช่วยให้รอด
ผู้แบกไม้กางเขนไปยังสถานทีประหารชีวิตเพือถูกฆ่าเหมือนลูกแกะเพือเรา เมือท่านเห็นมีด
ให้เข้าใจว่ามันคือหอก เมือท่านคิดถึงแท่นบูชา ให้มองไปยังสถานทีประหารชีวิต
และเมือท่านเห็นแผ่นไม้ (ของไม้) ให้เข้าใจว่ามันคือไม้กางเขน[498] .

---

[495] หนังสือที 4, บทที 12.

[496] ยอห์น 6:54.

[497] Sententiae 14, Canto 9.

จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของเอเฟรม ข้าพเจ้าขอถามว่า : แผ่นไม้เหล่านั้น
ซึ่งประกอบเป็นไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้า มีสีปลายหรือไม่
เช่นเดียวกับที่ไม้กางเขนมีสีปลาย ?

ไม้เท้าหรือคทาของโยเซฟ ผู้ครองราชย์ในอียิปต์ ซึ่งยาโคบได้ก้มลงกราบที่ปลายไม้เท้า [499]
นั้น เป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าและเป็นหลังคาของไม้กางเขนของพระเจ้า
ดังที่กล่าวไว้ในบทสวดสำหรับการยกย่อง ในบทเพลงที่ 7: ไม้เท้าจะโอบล้อมดินแดนของโยเซฟ
ที่ซึ่งอิสราเอลจะได้เห็นอาณาจักรอันยิ่งใหญ่ในวันหนึ่ง
เพราะมันจะยกไม้กางเขนอันรุ่งโรจน์ขึ้น และเปิดเผยมันให้เห็น ไม้เท้าของโยเซฟนั้น
ซึ่งเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีมุม
เช่นเดียวกับไม้กางเขนที่มีสีมุมหรือไม่ ?

อีกครั้ง : ไม้เท้าอัศจรรย์ของโมเสส ซึ่งถูกเปลี่ยนเป็นงู และกลืนกินงูเวทมนตร์
เปลี่ยนน้ำของอียิปต์เป็นเลือด และนำภัยพิบัติอื่น ๆ มาสู่ชาวอียิปต์ :
ที่แยกทะเลแดงและสร้างทางแห้งให้ชนชาติอิสราเอลเดินผ่าน :
มันเป็นสัญลักษณ์และเงาของไม้กางเขนของพระเจ้า ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อทำลายงูแห่งนรก
เพื่ออาบน้ำคริสตจักร —ซึ่งมาจากชนชาติต่างๆ —ด้วยเลือดของพระคริสต์
เพื่อลงโทษโลกที่เต็มไปด้วยบาป และเพื่อสร้างทางที่เรียบง่ายสู่สวรรค์สำหรับชนชาติอิสราเอลใหม่
ไม้เท้าของโมเสส ซึ่งเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีปลาย
เหมือนไม้กางเขนสีปลายหรือไม่ ?

เช่นเดียวกัน ไม้เท้าของอารอน ซึ่งออกหน่อและให้ผล
เป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าและสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า ดังที่คริสตจักรร้องว่า :
'ไม้เท้าถูกถือเป็นสัญลักษณ์ของความลึกลับ
เพราะการออกหน่อของมันเป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าถึงพระสงฆ์ ; และต้นไม้กางเขน ซึ่งเคยแห้งแล้ง
บัดนี้กลับเจริญงอกงาม '[500] . ไม้เท้าของอารอนนั้น
ซึ่งเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้า เป็นไม้กางเขนสีปลายหรือไม่
เช่นเดียวกับไม้กางเขนสีปลายในปัจจุบัน ?

ต้นไม้ที่ถูกวางลงในน้ำขมของเมเรห์และทำให้ความขมนั้นกลายเป็นหวาน [501]
เป็นเครื่องบ่งชี้ล่วงหน้าและเงาของไม้กางเขนของพระเจ้า ดังนั้น ในบทสวดคานอนสำหรับการยกย่อง
ในบทที่ 4 จึงเขียนไว้ว่า : 'โมเสสได้เปลี่ยนน้ำพุขมในทะเลทรายโบราณด้วยต้นไม้หนึ่งต้น
โดยเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงผ่านไม้กางเขนเพื่อความศรัทธาของชนชาติต่าง ๆ' เช่นเดียวกัน โยเซฟ
ผู้ประพันธ์บทสวดก่อนวันฉลอง ได้กล่าวในบทที่ 5 ว่า : 'โมเสส ผู้ได้ทำให้น้ำมาราหวานขึ้นก่อน
ได้แสดงถึงไม้กางเขนอันทรงเกียรติแก่ท่านด้วยต้นไม้
ซึ่งท่านได้เทความหวานแห่งความรอดลงบนมนุษยชาติ '[502] .
ต้นไม้ที่ทำให้น้ำมาราหวานขึ้นและกลายเป็นไม้กางเขนของพระเจ้านั้น มีสีมุม
เหมือนไม้กางเขนสีมุมหรือไม่ ?

ต้นปาล์ม ซึ่งผู้เผยพระวจนะเดโบราห์นั่งอยู่ใต้ต้นนั้นเพื่อพิพากษาอิสราเอล [503]
เป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าและร่มเงาของไม้กางเขนของพระเจ้า ซึ่งพระเจ้าได้ทรงพิพากษาเจ้าแห่งโลกนี้

---

[498] นักบุญเอฟเรม , คำเทศนาที่ 109 เกี่ยวกับอับราฮัมและอิสอัค .

[499] ปฐมกาล 47:31.

[500] ประโยคที่ 14, บทที่ 3.

[501] อพยพ 15:25.

[502] คำสอนที่ 13.

[503] ผู้พิพากษา 4:5.

คือมาร เพื่อขับไล่เขาออกไป : 'บัดนี ,' เธอกล่าว , 'การพิพากษามาถึงโลกนีแล้ว ;
บัดนีเจ้าแห่งโลกนีจะถูกขับไล่ '[504] . ต้นปาล์มของเดโบราห์นัน
ซึงรับรูปเป็นไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีปลาย เหมือนไม้กางเขนสีปลายหรือไม่ ?

กระดูกขากรรไกรของลา ซึงแซมสันใช้สังหารชาวฟีลิสเตียได้หนึงพันคน ;
แต่เมือเขาหิวน้ำและร้องทูลต่อพระเจ้า พระเจ้าก็ทรงเปิดน้ำพุในกระดูกขากรรไกรนัน
และน้ำก็ไหลออกมาจากมัน และเขาได้ดืมน้ำนัน[505] .
กระดูกขากรรไกรนันเป็นภาพพยากรณ์และสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า ซึงด้วยไม้กางเขนนัน
ซัมซันฝายจิตวิญญาณ —คือพระคริสต์ —ได้ปราบปรามชาวฟีลิสเตียแห่งนรก ;
พระองค์ทรงเปิดแผลทีพระสีข้างอันบริสุทธิ์ทีสุดของพระองค์
ทรงให้สายน้ำแห่งเลือดและน้ำไหลออกมา
และด้วยเหตุนีจึงดับความกระหายของธรรมชาติมนุษย์ทีปรารถนาการไถ่บาป
กระดูกขากรรไกรของลาตัวนัน ซึงเป็นสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีมุมหรือไม่
เช่นเดียวกับไม้กางเขนทีมีสีมุม ?

พิณของดาวิด — นันคือตัวดาวิดเอง — ด้วยเสียงร้องอันไพเราะของเขา
ได้ขับไล่วิญญาณชัวร้ายทีกำลังทรมานซาอูลให้ห่างออกไป ดังทีบันทึกไว้ในหนังสือ[506] :
พิณนันเป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า
ซึงเนือหนังของพระคริสต์ถูกตรึงไว้บนนัน เหมือนสายพิณทียืงอยู่บนแผ่นเสียงของพิณ
และเมือพระเจ้าผู้ทรงเมตตากรุณาทรงร้องบทสวดภาวนาอันไพเราะเพือผู้ทีกำลังประหารพระองค์
โดยตรัสว่า 'พระบิดา ! โปรดอภัยให้พวกเขาด้วย ' วิญญาณชัวร้ายทังหลายก็หนีไปไกล
ถูกปราบปรามและขับไล่ออกไปด้วยพระเมตตาของพระเจ้าผู้ทรงเมตตากรุณา เครืองพิณของดาวิด
ซึงในตัวมันเองได้ก่อตัวเป็นไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีมุมหรือไม่
เช่นเดียวกับไม้กางเขนทีมีสีมุม ?

ไม้เท้าของดาวิด ซึงมีหินดีห้าก้อนทีเลือกมาจากลำธาร ซึงดาวิดใช้ไปต่อสู้กับโกลิอัท
เหมือนทียักษ์นันเองได้กล่าวกับดาวิดว่า : 'ฉันเป็นสุนัขหรือ
ทีเจ้ามาต่อสู้กับฉันด้วยเพียงไม้เท้าและหิน ?'[507] ?
ไม้เท้าของดาวิดนันเป็นภาพพยากรณ์และสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า
ส่วนหินดีทังห้าเป็นภาพพยากรณ์ของบาดแผลทังห้าทีพระเจ้าของเราได้รับบนไม้กางเขน
ไม้เท้าของดาวิด ซึงเป็นภาพพยากรณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้านัน มีสีมุม
เหมือนไม้กางเขนทีมีสีมุมหรือไม่ ?

ต้นไม้ของเอลีชา ซึงเขาโยนลงน้ำ ทำให้เหล็กทีจมอยู่ใต้น้ำลอยขึนสู่ผิวน้ำ[508]
เป็นภาพพยากรณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระคริสต์ ดังนัน นักบุญเทโอโดร์ สตูไดต์
ได้กล่าวไว้ในบทสวดสำหรับสัปดาห์การบูชาไม้กางเขน ในบททีี 8 ว่า : 'มาเถิด โอ้ ผู้เผยพระวจนะเอลีชา
จงบอกเราอย่างชัดเจน : ต้นไม้ทีท่านโยนลงในน้ำนันคืออะไร ? นันคือไม้กางเขนของพระคริสต์
ซึงโดยมัน เราได้ถูกดึงขึนจากความลึกของความเสือมทราม ' ต้นไม้ของเอลีชา
ซึงเป็นการบ่งชีล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระคริสต์ นัน มีสีมุมหรือไม่
เช่นเดียวกับไม้กางเขนทีมีสีมุม ?

---

[504] ยอห์น 12:31.

[505] ผู้พิพากษา 15:19.

[506] 1 ซามูเอล 16:23.

[507] ทีเดียวกัน 17:43.

[508] 2 พงศ์กษัตริย์ 6:5 และ 6.

และยังมีตัวอย่างอีน ๆ
อีกมากมายในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมทีกล่าวถึงไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้าในรูปแบบของการบ่ง
ชีล่วงหน้าและเงา ; เราไม่มีเวลาทีจะกล่าวถึงทั้งหมด
แต่ตัวอย่างเหล่านีก็เพียงพอแล้วในขณะนีเพืออธิบายเรืองทีกำลังพิจารณาอยู่
ขอให้เราระลึกถึงอีกเรืองหนึง : ต้นไม้ทีอาคีออร์ ผู้บัญชาการของอามมอน
ถูกโฮโลเฟิร์นผูกมือและเท้าไว้หน้าเมืองเบธูลียา เพราะเขาได้เป็นพยานถึงความจริง [509]
ดังทีเขียนไว้อย่างละเอียดในหนังสือยูดิท ; ผู้ใดทีต้องการก็ให้ไปดูทีนัน :
ต้นไม้ต้นนันเป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าและสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้า
ซึงพระผู้เป็นเจ้าของเราถูกตรึงด้วยมือและเท้าของพระองค์ไว้ทีหน้าเมืองเยรูซาเล็ม
ต้นไม้ของอาคีออร์ต้นนัน ซึงเป็นคำพยากรณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า มีสีปลายหรือไม่
เช่นเดียวกับไม้กางเขนทีมีสีปลาย ?

มีเพียงในพันธสัญญาเดิมเท่านันทีการบ่งชีล่วงหน้าและเงาของไม้กางเขนของพระเจ้าปรากฏใ
นวัตถุทีไม่มีชีวิต และบางสิงในจำนวนนีมีสีปลาย เช่นเดียวกับไม้กางเขนทีมีสีปลาย
เพราะอย่างไรแล้วไม้กางเขนสีแขนในพันธสัญญาเดิมจะเป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนแปดแขน
ได้ เมือไม้กางเขนสีแขนนันไม่ปรากฏในสัญลักษณ์ล่วงหน้าและแบบอย่างทีจับต้องได้ ?

หรือว่ากลุ่มผู้แตกแยกอาจอ้างว่าต้นไม้ทีโมเสสยกงูขึนในถินทุรกันดาร [510]
เป็นไม้กางเขนสีแฉก ?
เพราะจิตรกรผู้วาดภาพไอคอนมักวาดงูทีถูกยกขึนบนต้นไม้ทีคล้ายกับไม้กางเขนสีแฉก
แต่นีไม่ใช่วิธีทีปรากฏในพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ ; เพราะทีนันเขียนไว้ว่า :
‘โมเสสทำงูทองสัมฤทธิและตังมันบนเสา ’ บนเสาแบบใด? อาจมีผู้กล่าวว่า
‘บนเสาทีมีรูปทรงเหมือนไม้กางเขน ’ ได้หรือไม่ ? ดังนัน ให้เขาดูบทนันในพระคัมภีร์ภาษากรีก
และอ่านให้เข้าใจว่า เสาดังกล่าวไม่ใช่ไม้กางเขน แต่เป็นเสาทหาร นันคือ : ธงหรือเสาธง
เพราะในกองทัพของอิสราเอล ซึงเดินทางในทะเลทรายเป็นเวลาสีสิบปี — เนืองจากมีสิบสองเผ่า
(ไม่รวมเผ่าเลวี) และสิบสองผู้ปกครอง — จึงมีธงหรือเครืองหมายสิบสองอัน (ไม่ใช่ไม้กางเขน)
ทีถูกถือไปด้วย ; ดังทีเห็นได้ในหนังสือกันดารวิถี บทที 2:
ทีพระเจ้าทรงสังให้โมเสสจัดระเบียบกองทัพอิสราเอลตามธงของพวกเขา
และตามตระกูลบรรพบุรุษของพวกเขา [511] นันคือตามเผ่าของพวกเขา :
เพราะประชาชนของแต่ละเผ่าจะยึดมันอยู่กับกองทัพและธงของตนเอง [512] .
เพราะโมเสสได้ยกงูขึนบนเสาในถินทุรกันดารเป็นธง ; ดังนันข้อความในภาษากรีกจึงเขียนว่า : ἐπὶ
σημείου, นันคือ บนธง[513] . นักบุญผู้พลีชีพ จัสติน นักปรัชญา
ผู้ยึดมันในพระคัมภีร์เหล่านีในหนังสือ “คำแก้ต่าง ” —
ซึงท่านเขียนถึงจักรพรรดิอันโตนินุสแห่งกรุงโรม — ได้เล่าว่า โมเสสได้ยกงูนันขึนบนหอก
(บนธง) และวางมันไว้บนพลับพลาศักดิสิทธิ
ซึงทำหน้าทีเป็นโบสถ์สำหรับชาวยิวในถินทุรกันดาร [514] .
ธงนันเป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าและร่มเงาของไม้กางเขนของพระเจ้า ตามพระวจนะของพระเจ้าเองว่า
ทีตรัสกับนิโคเดมัสในพระวรสารว่า : ‘ดังทีโมเสสได้ยกงูขึนในถินทุรกันดาร

---

[509] หนังสือยูดิท 6:10 และ 11.
[510] หนังสือกันดารวิถี 21:8 และ 9.
[511] กันดารวิถี 2:1.
[512] กันดารวิถี 2:2.
[513] หนังสือกันดารวิถี 21:8 และ 9.
[514] วันระลึก : 1 มิถุนายน

บุตรมนุษย์ก็ต้องถูกยกขึ้นเช่นกัน ’[515] ; อย่างไรก็ตาม ตามพระคัมภีร์
ต้นไม้ที่โมเสสยกงูขึ้นนั้น ดูเหมือนไม่ใช่สัญลักษณ์ของไม้กางเขนสีแฉก
เว้นแต่ว่าไม้กางเขนสีปลายจะถูกวาดเป็นรูปงู ซึ่งขัดกับสิ่งที่ถูกวางบนธงหรือเครื่องหมาย :
สำหรับโยเซฟ , ในบทเพลงที่ 8 ของบทเพลงคานอน ซึ่งอยู่ก่อนบทเพลงการยกสูง ผู้เขียนกล่าวว่า :
‘ยกมันขึ้นสูงบนต้นไม้ ตรงข้ามกับงู ตามที่เขียนไว้ว่า “ ”,
โมเสสได้กำหนดให้ต้นไม้ที่น่านับถือที่สุดนั้น [516] ’; เพราะงูอยู่ตรงข้ามกับธง
จึงสามารถเห็นไม้กางเขนสีปลายได้ แต่ต้นไม้ต้นนั้นเองไม่ได้มีสีปลาย
เหมือนกับไม้กางเขนสีปลาย เพราะหากต้นไม้ต้นนั้นมีสีปลายจริง
มันก็จะไม่ก่อให้เกิดไม้กางเขนแปดปลาย แต่จะเป็นไม้กางเขนสีปลายแทน
และเช่นเดียวกับที่นักวาดภาพไอคอนวาดภาพงูบนต้นไม้รูปไม้กางเขน พวกเขาก็วาดตามใจชอบ
ตามดุลยพินิจของตนเองเช่นกัน เมื่อพวกเขาวาดภาพการประสูติของพระคริสต์
พวกเขาก็วาดพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุดนอนอยู่ข้างรางหญ้า
ราวกับว่าเธอป่วยหลังการประสูติของพระคริสต์ ทั้งที่เธอประสูติโดยไม่มีอาการป่วยและไม่ได้นอนลง :
เช่นเดียวกัน พวกเขายังวาดภาพพระคริสต์ถูกผู้หญิงอุ้มและล้างตัว
เหมือนว่าเพื่อชำระความไม่บริสุทธิ์ ทั้งที่พระองค์ประสูติโดยปราศจากความไม่บริสุทธิ์
และไม่จำเป็นต้องมีความช่วยเหลือจากผู้หญิงในการประสูติของพระองค์
ดังที่ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนในหนังสือของเรา ในวันที่ 25 ธันวาคม
ในคำเทศนาเกี่ยวกับการประสูติของพระคริสต์
ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงเรื่องนี้ด้วยเกี่ยวกับผู้วาดภาพไอคอนที่ไม่ฉลาด : ในวัดเก่าแก่แห่งหนึ่ง
ที่โถงหน้าโบสถ์ ข้าพเจ้าได้เห็นภาพจิตรกรรมฝาผนัง ;
ที่แสดงการสร้างโลกที่มองเห็นได้นี้โดยพระเจ้า
ซึ่งการพักผ่อนของพระเจ้าในวันที่เจ็ดถูกวาดไว้ดังนี้ : มีเตียงตั้งอยู่
และบนเตียงมีหมอนวางอยู่ และบนหมอนนั้น พระเจ้าพระบิดาทรงนอนอยู่
และด้านบนพระองค์มีข้อความเขียนว่า : ‘พระเจ้าทรงพักผ่อนจากทุกพระราชกิจของพระองค์ ’ โอ้
ความโง่เขลา ! พระเจ้าจะนอนบนหมอนและบนเตียงได้หรือ ? และยังมีสิ่งไร้สาระอื่น ๆ
อีกมากมายที่พวกเขามักวาดไว้ เช่น นักบุญผู้พลีชีพ คริสโตเฟอร์ ที่มีหัวร้องเพลง
และนักบุญผู้พลีชีพ ฟลอรา และ ลอรัส ที่มีม้า สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงการแต่งเรื่องขึ้นเท่านั้น
ในทำนองเดียวกัน พวกเขายังวาดภาพงูบนต้นไม้รูปไม้กางเขน ; อย่างไรก็ตาม
สิ่งนี้ไม่ได้ขัดแย้งกับคำสอนของคริสตจักร
แต่พวกเขาได้เบี่ยงเบนจากพระคัมภีร์เพื่อเอาใจกลุ่มผู้แตกแยก
เพราะต้นไม้ดังกล่าวไม่ใช่ไม้กางเขนสีแฉก แต่เป็นธงทหารของกองทหาร
มันถูกวาดในลักษณะนี้เพื่อไม่ให้พวกเขาสามารถยืนยันมุมมองของตนได้ว่ามันเป็นไม้กางเขนสีแฉ
ก แต่เป็นหลังคาของไม้กางเขนแปดแฉก หรืออาจเป็นสัญลักษณ์ของไม้กางเขนสีแฉกก็ได้ เพราะหลังคา
(และผมกล่าวสิ่งนี้เพื่อคัดค้านเหตุผลของพวกเขา)
ควรมีลักษณะคล้ายกับสิ่งที่มันเป็นหลังคาอยู่เหนือ ; เช่นเดียวกับที่ตาเราเห็น
เมื่อคนเดินในแสงแดดกลางวัน ขณะที่ดวงอาทิตย์ส่องแสง
เงาของเขาจะปรากฏในทุกด้านคล้ายกับรูปร่างมนุษย์ : เพราะคนมีหัวหนึ่ง
เงาของเขาจึงไม่แสดงหัวสองหัว ; เช่นเดียวกัน คนมีมือสองมือ เงาของเขาจึงไม่แสดงมือสี่มือ
สิ่งเดียวกันนี้สามารถกล่าวได้เกี่ยวกับเครื่องมือที่โมเสสใช้ยกงูขึ้นในถิ่นทุรกันดาร :

---

[515] ยอห์น 3:14.

[516] สุภาษิต 13.

เพราะตามมุมมองของกลุ่มนอกรีต (และไม่ใช่ตามพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์) เครื่องมือนั้นมีสีปลาย เนื่องจากมันเป็นสัญลักษณ์ของไม้กางเขนสีปลาย ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดปลาย

ยังมีสัญลักษณ์และเงาอื่นๆ ของไม้กางเขนของพระเจ้าในกิจการของมนุษย์ ซึ่งได้ทำนายล่วงหน้าถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้น

ยาโคบ ผู้ชอบธรรมในพันธสัญญาเดิม ผู้เต็มเปี่ยมด้วยพรแห่งการพยากรณ์ ก่อนสิ้นชีวิต ขณะที่ให้พรแก่ลูกชายสองคนของโยเซฟ คือเอฟราอิมและมานัสเสห์ ได้สลับมือกัน โดยวางมือขวาบนลูกชายคนเล็ก คือเอฟราอิม และมือซ้ายบนลูกชายคนโต คือมานัสเสห์[517]; นี่เป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขน ดังนั้น ในวันฉลองการยกสูงไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ คริสตจักรออร์โธดอกซ์ของเราจึงร้องในสติเชราของบทสวดลิตานีว่า :

'การไขว้มือของปิตุภูมิยาโคบขณะให้พรแก่ลูกๆ ของท่าน — แสดงถึงสัญลักษณ์แห่งความยิ่งใหญ่ของไม้กางเขนของพระองค์'[518] ทีนี้ กลุ่มผู้แตกแยกกล่าวว่า : 'นี่คือไม้กางเขนสีแฉก ซึ่งเป็นส่วนยอดของไม้กางเขนแปดแฉก'; แต่เราตอบกลับว่า : มือของเจมส์ที่วางในรูปของไม้กางเขนนั้น ไม่ใช่ไม้กางเขนสีปลายเอง และชื่อ 'ไม้กางเขน' ก็ไม่ปรากฏอยู่ที่นั่น แต่เป็นเพียงการแสดงออกอย่างลับๆ ของไม้กางเขนเท่านั้น; และไม้กางเขนนั้นไม่ใช่ไม้กางเขนแปดปลาย แต่เป็นไม้กางเขนสีปลาย อย่างไรก็ตาม หากกลุ่มผู้แตกแยกต้องการให้การจัดวางมือของยาโคบในรูปกางเขนเป็นภาพแทนของกางเขนแปดแฉก พวกเขาก็ควรเพิ่มมือให้ยาโคบมากกว่าสองมือ เพื่อให้มีแฉกมากขึ้น

เลือดของลูกแกะในอียิปต์ ซึ่งพระเจ้าทรงบัญชาให้ชาวยิวทาบนคานประตูบ้านและเสาประตูทั้งสองข้าง[519] เลือดนั้น (ตามที่นักบุญไซพรีอันสอน) เป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์; เพราะพวกเขาทาบนคานประตูด้านบนก่อน แล้วจึงทาบนคานประตูด้านล่าง และสุดท้ายทาบนเสาประตูทั้งสองข้าง อย่างไรก็ตาม การทาด้วยเลือดสีส่วนนี้ไม่ใช่ไม้กางเขนเอง แต่เป็นเพียงการแสดงออกอย่างลับๆ ของไม้กางเขนเท่านั้น เพราะทั้งชื่อ 'ไม้กางเขน' ก็ไม่ปรากฏอยู่ที่นั่น และผู้ที่ทาด้วยเลือดนั้นก็ไม่รู้ว่ามันเป็นการแสดงออกของไม้กางเขน แต่เรา ผู้ที่อาศัยอยู่ในพระคุณใหม่และศึกษาพระคัมภีร์เดิม ยอมรับว่านี่คือสัญลักษณ์ของไม้กางเขน — ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก อย่างไรก็ตาม หากกลุ่มผู้แตกแยกต้องการให้การเจิมคานประตูและเสาประตูด้วยเลือดของพระเมษโปดกนี หมายถึงไม้กางเขนแปดแฉก ;
แล้วให้พวกเขาเพิ่มในคานประตูและเสาประตูแรกในพระคัมภีร์ของพวกเขาอีกสองคานประตูและสองเสาประตู อีกสองอัน เพื่อให้มี คานประตูสีอันและเสาประตูสีอันบนทุกประตูของบ้านชาวยิวในอียิปต์ เพื่อเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนแปดแฉก

การแยกทะเลแดงด้วยไม้เท้าของโมเสส[520] มีรูปทรงเป็นรูปกางเขน เพราะเมื่อไม้เท้าของโมเสสถูกวางขวางความกว้างของทะเล ก็เกิดเป็นรูปกางเขนขึ้น ด้วยเหตุนี้ คริสตจักรจึงร้องว่า : 'โมเสสได้วาดรูปกางเขนด้วยไม้เท้าของเขา แล้วแยกทะเลแดงออก เพื่อให้ชนชาติอิสราเอลสามารถเดินผ่านไปได้'[521]. อย่างไรก็ตาม การแยกทะเลนั้นไม่ใช่ไม้กางเขนเอง แต่เป็นเพียงการแสดงออกอย่างลับๆ ของไม้กางเขนเท่านั้น เพราะคำว่า 'ไม้กางเขน' ไม่ปรากฏในพระคัมภีร์ และผู้คนในสมัยนั้นก็ไม่ทราบว่านี่เป็นการแสดงออกของไม้กางเขน แต่เรา

---

[517] ปฐมกาล 48:14.

[518] ประโยคที่ 14, บทที่ 2. บทความของไซพรีอัน

[519] อพยพ 12:7.

[520] อพยพ 14:21.

[521] โทน 8, โอด 1.

ผู้ทีอยู่ในพระคุณใหม่และศึกษาพันธสัญญาเดิม ยอมรับว่านีคือการแสดงภาพของไม้กางเขน — ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก อย่างไรก็ตาม หากกลุ่มผู้แตกแยกต้องการให้การแยกทะเลแดงด้วยไม้เท้าของโมเสสเป็นการแสดงถึงไม้กางเขนแปดแฉก แล้วเหตุใดพวกเขาจึงไม่อธิษฐานต่อนักบุญโมเสสให้เขาตีทะเลด้วยไม้เท้าของเขาไม่เพียงครั้งเดียว แต่สามครั้ง เพื่อให้ไม้กางเขนแปดแฉกนั้นปรากฏขึนตามความปรารถนาของพวกเขา ?

นอกจากนี ข้าพเจ้ายังได้เห็นในคำร้องจากโซโลเวตสกี ทีส่งถึงพระอนุสรณ์อันศักดิสิทธิของซาร์อเล็กเซย์ มิคาอิลอวิช ผู้เคร่งศาสนา มีข้อความดังต่อไปนี : ยอห์น คริโซสโตม ผู้สอนแห่งจักรวาล ในคำเทศนาวันอาทิตย์เกียวกับพระวรสารสำหรับวันอาทิตย์ทีสามของเทศกาลมหาพรต ไม่ถือว่าไม้กางเขนแบบลาตินเป็นไม้กางเขนทีแท้จริงของพระคริสต์ แต่เรียกมันว่าเป็นภาพและสัญลักษณ์ของไม้กางเขนนั้น และอืนๆ อีกมากมาย อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าได้หยิบหนังสือนั้นมาอ่านส่วนดังกล่าว และไม่พบทังไม้กางเขนแบบลาติน ไม้กางเขนสีแฉก หรือไม้กางเขนแปดแฉก แต่พบเพียงการกล่าวถึงไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้า ซึงถูกทำนายไว้ล่วงหน้าโดยไม้เท้าของโมเสส ; ส่วนเกียวกับไม้กางเขนนั้น — ไม่ว่าจะเป็นไม้กางเขนสีปลายหรือแปดปลาย —ในข้อความนั้นไม่ได้กล่าวถึงเลย แต่เพียงอธิบายว่า เช่นเดียวกับไม้เท้าของโมเสส , ได้แยกทะเลแดง ทำให้น้ำขมทีเมริบาในถินทุรกันดารกลายเป็นน้ำหวาน นำน้ำออกมาจากหินแห้ง ทำให้อียิปต์เดือดร้อนด้วยการเปลียนน้ำเป็นเลือด และทำปาฏิหาริย์อืนๆ เป็นแบบอย่างและคำพยากรณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนอันศักดิสิทธิและให้ชีวิตของพระคริสต์ อย่างไรก็ตาม เป็นหน้าทีของเราทีจะพิจารณาว่าทำไมไม้เท้าของโมเสสจึงเป็นภาพและสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระคริสต์ : เป็นเพราะปลายของมันหรือไม่ ? แต่ไม้เท้าของโมเสสไม่ใช่ไม้กางเขนสีปลาย แต่เป็นไม้กางเขนสองปลาย เหมือนไม้เท้าทัวไป และปลายของมันไม่ได้ก่อตัวเป็นรูปไม้กางเขน แล้วทำไมไม้เท้าของโมเสสจึงเป็นสัญลักษณ์และเงาของไม้กางเขนของพระคริสต์ ? ด้วยฤทธิอำนาจอัศจรรย์ทีพระเจ้าประทานให้ ซึงไม่ได้ก่อให้เกิดรูปทรงไม้กางเขนเฉพาะใด ๆ หรือจำนวนปลายทีคล้ายไม้กางเขน แต่กลับแสดงฤทธิอำนาจอัศจรรย์ของไม้กางเขนในตัวมันเอง ส่วนคำร้องของโซโลเวตสกี ซึงอ้างถึงสิงทีเรียกว่า ‘คำเทศนาของคริสอสตอม ’ นั้น เป็นการกล่าวเท็จ ราวกับว่าคริสอสตอมกำลังเขียนเกียวกับไม้กางเขนแบบละตินและห้ามการเคารพมัน นอกจากนี คำเทศนานั้นดูเหมือนไม่ใช่ของคริสอสตอม แต่เป็นของผู้เขียนคนอืน สิงนีได้รับการพิสูจน์ด้วยสองข้อโต้แย้ง : ประการแรก คำเทศนานั้นเป็นคำอธิบายพระวรสารนักบุญมาระโก ในขณะทีไม่มีคำอธิบายของนักบุญคริสอสตอมเกียวกับพระวรสารนักบุญมาระโก แต่มีเพียงคำอธิบายเกียวกับพระวรสารนักบุญมัทธิวและนักบุญยอห์นเท่านั้น ข้อโต้แย้งทีสองคือ สิงทีเขียนไว้ในคำเทศนานั้นไม่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ของพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ ตามทีโมเสสได้เขียนไว้ เพราะในพระคัมภีร์นันเขียนไว้ราวกับว่าโมเสสได้ทำให้น้ำขมของเมเรฮียาหวานขึนด้วยไม้เท้าของเขา แต่ความจริงแล้วไม่ใช่เช่นนั้น เพราะโมเสสไม่ได้ทำให้น้ำเมเรห์หวานขึนด้วยไม้เท้าของเขา แต่ด้วยต้นไม้ชนิดหนึงทีพระเจ้าทรงแสดงให้เขาเห็น ตามทีระบุไว้อย่างชัดเจนในหนังสืออพยพ บทที 15 ซึงเขียนไว้ว่า : ‘พระเจ้าทรงแสดงต้นไม้ให้เขาเห็น และเขาได้โยนมันลงในน้ำ น้ำนั้นจึงกลายเป็นน้ำหวาน ’ (522). ต้นไม้ต้นอืนนีเอง ทีพระเจ้าทรงแสดงให้เขาเห็น คือสิงทีทำให้น้ำขมกลายเป็นน้ำหวาน ไม่ใช่ไม้เท้าของโมเสส และนักรับบีในศาสนายิวเล่าว่า

---

522 อพยพ 15:25.

ต้นไม้ต้นนี ทีพระเจ้าทรงแสดงให้โมเสสเห็นเพื่อทำให้น้ำมาราหวานขึน มีชือว่า ‘อเดลฟา’
ซึงโดยธรรมชาติของมันนันขมอย่างยิงและเป็นพิษถึงตาย แต่พระเจ้า
ซึงประสงค์จะสร้างปาฏิหาริย์ทียิงใหญ่กว่า
และแสดงฤทธานุภาพอันยิงใหญ่ของพระองค์แก่ประชาชนผ่านต้นไม้ทีขมและอันตรายนี
ได้ทำให้น้ำทีขมและอันตรายนันกลายเป็นน้ำทีหวานและดีต่อสุขภาพ
โดยรักษาสิงทีตรงกันข้ามด้วยสิงทีตรงกันข้าม ดังนัน เราจึงกล่าวว่า
ในเรืองนีได้เป็นการบ่งชีล่วงหน้าถึงความทุกข์ทรมานทีพระคริสต์ทรงรับด้วยความสมัครใจ
และการสินพระชนม์ของพระองค์บนไม้กางเขน ซึงผ่านทางนัน
พระองค์ได้ประทานความหวานชืนแห่งความรอดและชีวิตนิรันดร์ให้แก่เผ่าพันธุ์มนุษย์
ทีถูกความบาปทำให้ทุกข์ระทมและกำลังลืนไถลไปสู่ความตาย ดังนัน
ความทุกข์ทรมานจากการถูกตรึงกางเขนขององค์พระผู้เป็นเจ้า
จึงได้ทำให้ความทุกข์ยากและความเหน็ดเหนือยทีอัครทูตต้องแบกรับในการประกาศพระกิตติคุณ
การทนทุกข์ของมรณสักขี และการฝึกฝนทางจิตวิญญาณของผู้ศักดิสิทธิ กลายเป็นความหวานชืน
และแม้กระทังทุกวันนี
ความทุกข์ทรมานอันขมขืนทุกประการก็กลายเป็นความหวานชืนสำหรับผู้ทีแบกรับพระคริสต์ผู้ถู
กตรึงกางเขนไว้ในจิตใจ เพราะเป็นต้นไม้ ไม่ใช่ไม้เท้าของโมเสส
ทีทำให้ความขมขืนของน้ำในถินทุรกันดารกลายเป็นความหวาน จากข้อโต้แย้งทังสองนี
ชัดเจนว่าคำกล่าวนีไม่ใช่ของคริสอสตอม แต่เป็นของบุคคลอืนทีไม่มีความรู้ลึกซึงเป็นพิเศษ
เราจะหันกลับมาพิจารณาอีกครังถึงการบ่งชีล่วงหน้าของไม้กางเขน ซึงพบได้ในกิจการของมนุษย์
สามนักบุญ —โมเสส โยชูวา และผู้เผยพระวจนะโยนา —ด้วยมือทียกขึนสูง
สวดอ้อนวอนต่อพระเจ้า ได้สร้างเป็นรูปไม้กางเขนของพระเจ้า
เกียวกับโมเสส ในสติเชราสำหรับวันเฉลิมฉลองไม้กางเขนศักดิสิทธิ พวกเขาขับร้องดังนี :
‘โมเสสได้ทำนายถึงท่าน โดยยกมือขึนสูง ; และเขาได้ปราบปรามอามาเลคผู้ก่อความทุกข์ทรมาน
โอ้ไม้กางเขนอันทรงเกียรติสูงสุด ผู้เป็นความสรรเสริญของผู้ศรัทธา ’
เกียวกับโยชูวา บุตรของนูน ในเพลงเซดัลเนียสำหรับเทศกาลนัน พวกเขาขับร้องดังนี :
‘อย่างลึกลับ ในสมัยโบราณ โยชูวา บุตรของนูน ได้เป็นภาพพจน์ล่วงหน้าของไม้กางเขน
เมือท่านยกมือขึนในรูปไม้กางเขน โอ พระผู้ช่วยให้รอดของข้า !
และทำให้ดวงอาทิตย์หยุดนิงเป็นเวลาหนึงร้อยวัน จนกระทังศัตรูถูกปราบปราม ’
เกียวกับโยนาห์ ในบทเพลงสรรเสริญบทที่หก : ในท้องของสัตว์ทะเลยักษ์
โยนาห์ได้ยกมือขึนในรูปของไม้กางเขน เป็นการบ่งชีอย่างเปิดเผยถึงการทรมานเพือความรอด
อย่างไรก็ตาม การกางมือของพวกเขาไม่ใช่ไม้กางเขนเอง
แต่เป็นเพียงการบ่งชีล่วงหน้าอย่างลับๆ ถึงไม้กางเขนเท่านัน
เพราะชือของไม้กางเขนไม่ได้ถูกกล่าวถึงในบริบทของการกางมือของพวกเขา
แต่ด้วยวิสัยทัศน์ของผู้พยากรณ์
พวกเขาได้มองเห็นล่วงหน้าถึงความทุกข์ทรมานของพระผู้เป็นเจ้าบนไม้กางเขน และด้วยเหตุนี
พวกเขาจึงกางมืออธิษฐานต่อพระองค์ โดยใช้ร่างกายสร้างเป็นรูปไม้กางเขน ;
แต่ไม้กางเขนนันไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก
แต่หากกลุ่มผู้แตกแยกต้องการให้แขนทียืนออกของผู้ศักดิสิทธิเหล่านันเป็นภาพของไม้กางเ
ขนแปดจุด ก็ควรให้เพิมแขนอีกสองคู่ให้กับแต่ละคน เพือให้แต่ละคนมีแขนหกแขน และด้วยวิธีนี
ตามความปรารถนาของพวกเขา ไม้กางเขนแปดจุดก็จะถูกแสดงออกมา
นอกจากนี ยังมีเรืองเล่าเกียวกับดาเนียล ผู้ซึงในถ้ำสิงโต
ได้กางแขนออกเป็นรูปไม้กางเขน และด้วยคำอธิษฐานของเขา ได้ทำให้สัตว์ร้ายเหล่านันเงียบลง ;
ดังทีบทเพลงของคริสตจักรได้ประกาศไว้ว่า : ดาเนียลกางมือออก

และปากสิงโตที่อ้ากว้างในหลุมก็ปิดลง [523] แต่แม้ในกรณีนี้ การกางมือของเขาก็เป็นรูปและเงาของไม้กางเขนสี่แฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก

การจัดเรียงของชนเผ่าอิสราเอลในถิ่นทุรกันดารเป็นสี่ส่วน [524] เป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนสี่แฉกของพระเจ้า ดังต่อไปนี้ :

อยู่ตรงกลางคือพลับพลาพร้อมหีบพันธสัญญา และเผ่าเลวี ซึ่งเป็นปุโรหิต

ด้านหน้า ทางด้านตะวันออก มีสามกอง : ยูดาห์ อิสสาคาร์ และเซบูลุน

ด้านหลังพวกเขา ทางด้านตะวันตก มีสามกองพล ได้แก่ เอฟราอิม มานัสเสห์ และเบนยามิน

ทางด้านขวา หันหน้าไปทางใต้ มีสามกองพัน ได้แก่ กองพันรูเบน กองพันซีเมโอน และกองพันกาด

ทางด้านซ้าย ซึ่งหันหน้าไปทางเหนือ มีสามกองพล ได้แก่ กองพลดาน กองพลอาเชอร์ และกองพลนาฟทาลี

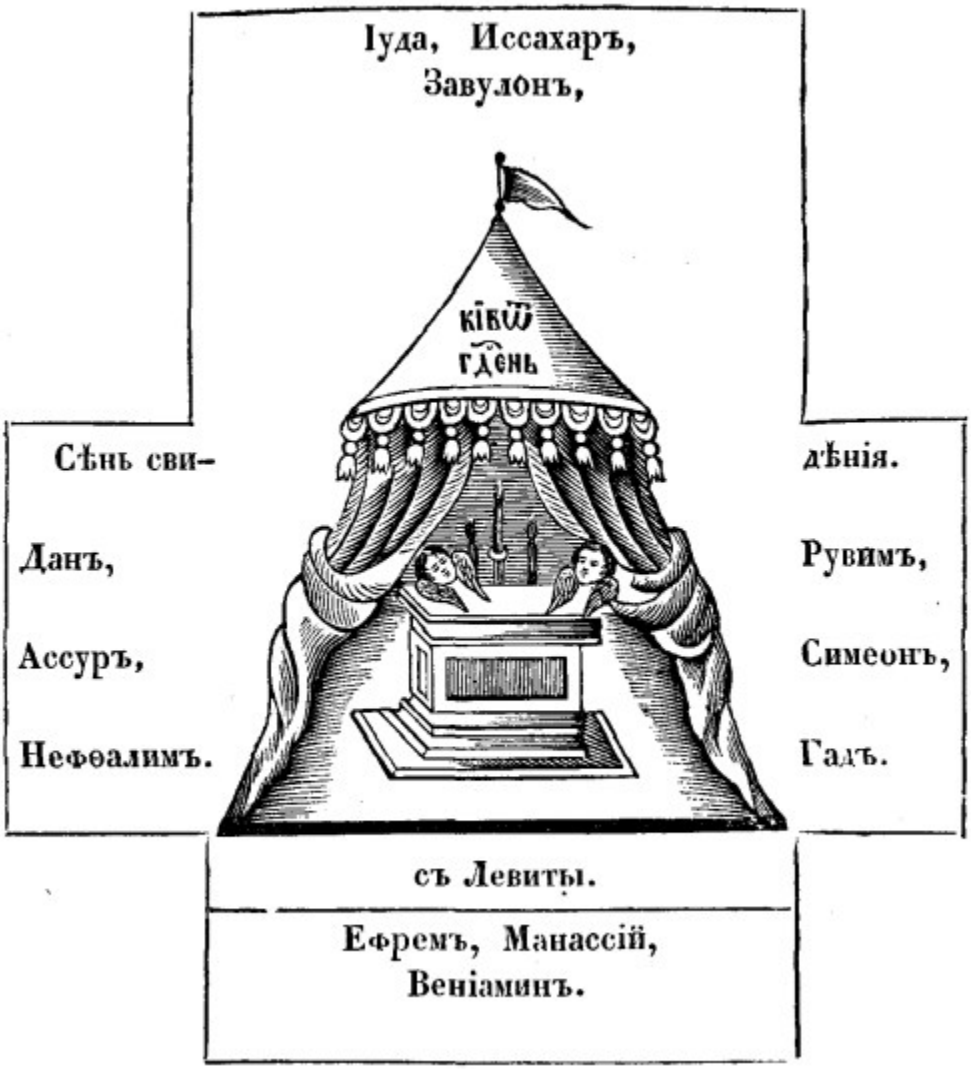

และด้วยเหตุนี้ ค่ายของชาวอิสราเอลในทะเลทรายจึงจัดเรียงเป็นรูปกากบาท

เรื่องนี้ยังถูกกล่าวถึงในคานอนเวชสกี (Vezhsky Canon) ในบทเพลงที่ 4 ข้อ 3 ดังต่อไปนี้ : ‘ประชาชนที่แบ่งออกเป็นสี่ส่วน จัดตัวในลักษณะอันศักดิ์สิทธิ์ ตามแบบแผนของพลับพลา ซึ่งได้รับการถวายเกียรติด้วยการจัดตัวเป็นรูปกางเขน ’

---

[523] โทน 4, โอด 8.

[524] กันดารวิถี 2

อย่างไรก็ตาม การจัดรูปแบบรูปกากบาทของพวกเขาไม่ใช่กากบาทเอง
แต่เป็นเพียงการบ่งชี้ล่วงหน้าอย่างลับๆ ถึงกากบาทเท่านั้น เพราะชื่อ ‘กากบาท’
ไม่ได้ถูกกล่าวถึงในความเกี่ยวข้องกับรูปแบบนั้นในพระคัมภีร์
และประชาชนในสมัยนั้นก็ไม่ตระหนักว่านั่นเป็นสัญลักษณ์ของกากบาท แต่เรา
ผู้ที่อาศัยอยู่ในพระคุณใหม่และศึกษาพระคัมภีร์เดิม
ยอมรับว่านี่คือการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขน ; แต่ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก หากดังนั้น
ผู้ที่แยกตัวออกไปต้องการให้การจัดรูปแบบเป็นรูปไม้กางเขนของชาวอิสราเอลเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้า
ถึงไม้กางเขนแปดแฉก แล้วพวกเขาก็ควรได้ชักจูงโมเสสให้ฟังตามคำขอของพวกเขา
แทนที่จะฟังพระเจ้าผู้ทรงบัญชาให้จัดกองทัพเป็นสีส่วน
ให้เขาฟังตามคำขอของพวกเขาและจัดกองทัพเป็นแปดส่วน
เพื่อที่รูปกางเขนแปดแฉกจะได้ก่อตัวขึ้นตามความปรารถนาของพวกเขา

ไม้สองท่อนที่หญิงม่ายในเมืองซาเรฟัทแห่งซีดอนเก็บมาเพื่ออบขนมปังไร้เชื้อขนาดเล็ก[525]
นั้น (ตามคำอธิบายของนักวิจารณ์) เป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้า
ดังนั้นจึงเขียนไว้ในคำอธิบายว่า : ด้วยเหตุนี้ หญิงม่ายจึงเก็บไม้สองท่อน
เพราะเธอได้รับพระคริสต์ในรูปของเอลียาห์ ; เธอต้องการเก็บไม้สองท่อน
เพราะเธอปรารถนาที่จะรู้ความลึกลับของไม้กางเขน เพราะไม้สองท่อนนั้นไม่ใช่ไม้กางเขนเอง
แต่เป็นเพียงการบ่งชี้ความลึกลับของไม้กางเขนเท่านั้น ; และไม้กางเขนนั้นไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก อย่างไรก็ตาม
หากกลุ่มผู้แตกแยกต้องการให้ท่อนไม้เหล่านั้นแทนที่ส่วนยอดของไม้กางเขนแปดแฉก
พวกเขาก็ควรขอให้หญิงม่ายคนนั้นเก็บท่อนไม้ไม่ใช่สองท่อน แต่สีท่อน
เพื่อที่ไม้กางเขนแปดแฉกที่พวกเขาปรารถนาจะได้ถูกแสดงออกมา

การแสดงและภาพลักษณ์ที่สามของไม้กางเขนของพระเจ้า
ตามที่ปรากฏในนิมิตและคำเปิดเผยที่ประทานให้แก่บรรพบุรุษผู้ศักดิ์สิทธิ์และผู้เผยพระวจนะ

บันไดของยาโคบ ซึ่งเขาเห็นในฝัน ตั้งมันอยู่บนพื้นดิน
ส่วนยอดของบันไดนั้นสูงถึงสวรรค์ เป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า
เช่นเดียวกับพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด ตามคำพยานของนักบุญซีริลแห่งอเล็กซานเดรีย
และนักบุญเฮอร์แมน ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล[526] : พระเจ้า
เมื่อทรงยืนอยู่บนบันไดนั้น ได้แสดงให้เห็นว่า
หลังจากที่พระองค์ทรงรับเนื้อหนังมนุษย์จากครรภ์ของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด
พระองค์จะถูกตรึงบนไม้กางเขน และไม้กางเขนนั้นจะกลายเป็นบันไดสู่สวรรค์
เพราะพระองค์เองได้เสด็จขึ้นสวรรค์โดยบันไดของไม้กางเขน ดังที่พระองค์ตรัสว่า :
‘ไม่ใช่หรือที่พระคริสต์ควรจะต้องทนทุกข์ทรมานเหล่านี้และเข้าสู่พระสิริของพระองค์ *?’*[527] .
และพระองค์ทรงบัญชาให้ผู้ติดตามของพระองค์ขึ้นสู่สวรรค์โดยทางไม้กางเขน —นั่นคือ
ผ่านทางความทุกข์ทรมาน —โดยตรัสว่า : ‘ผู้ใดที่ประสงค์จะตามเรา ให้แบกกางเขนของตน ’[528] ดังนั้น
นักบุญผู้พลีชีพเพอร์เพทูอา ซึ่งได้รับการเคารพสักการะในวันที่ 1 กุมภาพันธ์
ได้เห็นก่อนที่เธอจะประสบความทุกข์ทรมาน บันไดทองอันยิ่งใหญ่ที่ทอดยาวขึ้นสู่สวรรค์ ;

---

[525] 1 พงศ์กษัตริย์ 17:12.

[526] ซีริล , เล่ม 8, เกี่ยวกับพระวรสารนักบุญยอห์น , บทที่ 17. เฮอร์มัน เกี่ยวกับการเคารพสักการะไม้กางเขน .

[527] ลูกา 24:20.

[528] มาระโก 8:34.

อย่างไรก็ตาม ด้านหนึ่งของบันไดนั้น มีอาวุธเหล็กคมมากมายเรียงรายอยู่ : ดาบ มีด มีดโกน หอก ตะปู ตะขอเบ็ด และสิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายกัน [529] ; ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นเครื่องบ่งชี้ล่วงหน้าถึงการเป็นมรณสักขีของเธอและการขึ้นสู่สวรรค์อย่างรุ่งโรจน์ของเธอ ในทำนองเดียวกัน นักบุญซาโดฟ (Saint Sadof) พระสังฆราชแห่งเปอร์เซีย ผู้ได้รับการรำลึกในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ได้เห็นก่อนการพลีชีพของท่าน บันไดที่ทอดขึ้นสู่สวรรค์ และนักบุญซีเมโอน (Saint Simeon) พระสังฆราช ผู้ได้พลีชีพก่อนท่าน ยืนอยู่บนบันไดนั้นด้วยพระสิริอันยิ่งใหญ่ และร้องเรียกท่านขณะที่ท่านยังยืนอยู่บนพื้นดินว่า : 'มาหาข้าเถิด ซาโดฟ'[530] !

ตัวอักษรกรีก *'tau'* ซึ่งออกเสียงและเขียนเหมือนตัวอักษร 'T' ตัวใหญ่ของเรา ซึ่งทูตสวรรค์ของพระเจ้าได้ใช้ตัวอักษรนี้ทำเครื่องหมายบนหน้าผากของประชากรของพระเจ้าในเยรูซาเล็ม เพื่อให้พวกเขาได้รับการคุ้มครองจากโรคระบาดที่คร่าชีวิต ; ดังที่ปรากฏในคำเผยพระวจนะของศาสดาเอกีเซคิเอลผู้ศักดิ์สิทธิ์ [531] . เครื่องหมายนั้นเป็นสัญลักษณ์ล่วงหน้าของไม้กางเขนของพระเจ้า ซึ่งเราได้รับการประทับเครื่องหมายนี้ในพิธียืนยันความเชื่อ ; และด้วยการได้รับการประทับเครื่องหมายนี้ เราจึงได้รับการปกป้องจากความชั่วร้ายทั้งปวงด้วยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าของเรา ผู้ซึ่งทรงทนทุกข์บนไม้กางเขน

ไม้เรียวและไม้ค้ำ ซึ่งผู้ประพันธ์สดุดีกล่าวถึงอย่างให้กำลังใจว่า : 'ไม้เรียวและไม้ค้ำของพระองค์ ให้ความสบายใจแก่ข้าพระองค์ '[532] เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนของพระเจ้า ดังนั้น นักบุญอาธานาซิอุส อัครสังฆราช จึงกล่าวว่า : 'ไม้เรียวและไม้ค้าคือไม้กางเขนสำหรับผู้เชื่อ เพราะด้วยสิ่งเหล่านี้ พวกเขาจึงได้รับการเสริมกำลังและรอดพ้น ' ในทำนองเดียวกัน นักอรรถาธิบายยูทิเมียมกล่าวว่า : 'จงเข้าใจว่าไม้เรียวและไม้ค้าคือไม้กางเขน เพราะมันประกอบด้วยสองส่วน ส่วนที่เรียกว่าไม้ค้าตั้งตรง ซึ่งด้วยมัน ผู้ที่ตกอยู่ในความผิดพลาดอย่างเราได้ถูกยกขึ้น ส่วนที่ขวางเรียกว่าไม้เรียว ซึ่งด้วยมัน พระเจ้าทรงตีและบดขยี้ปีศาจ ' เพราะตามประเพณี ผู้ที่ต้องการตีคริสเตียนจะยกไม้เท้าขึ้น และถือมันในแนวตั้ง เพื่อตีให้ได้รับบาดเจ็บที่เจ็บปวดที่สุด นี่คือคำอธิบายของยูทิเมียม อย่างไรก็ตาม เรามีความรู้ที่แน่ชัดว่า ในคำเปิดเผยของผู้เผยพระวจนะ ไม้เรียวและไม้เท้ามีรูปทรงเป็นไม้กางเขน — ไม้กางเขนสี่แฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก

พลังที่อยู่บนบ่าของเอมานูเอล ซึ่งอิสยาห์ได้พยากรณ์ไว้ว่า : 'พลังนั้นจะอยู่บนบ่าของพระองค์ ' ([533]) หมายถึง (ตามคำอธิบายของนักวิจารณ์) กางเขน ซึ่งพระคริสต์จะทรงแบกไว้บนบ่าของพระองค์เอง

และยังมีคำเปิดเผยอื่นๆ อีกมากมายจากผู้เผยพระวจนะของพระเจ้าเกี่ยวกับไม้กางเขนขององค์พระผู้เป็นเจ้า : เช่น เมื่อดาวิดกล่าวแทนพระคริสต์ว่า : 'พวกเขาได้ทิ่มมือและเท้าของเรา '[534] . และอิสยาห์ กล่าวว่า : 'พระองค์ทรงแบกบาปของหลายคนไว้บนต้นไม้ '[535] และเยเรมีย์ ซึ่งพูดแทนผู้ที่เกลียดชังพระคริสต์ว่า :

---

[529] 1 กุมภาพันธ์ , หน้า 406.

[530] 20 กุมภาพันธ์ , folio 483.

[531] เอเสเคียล 9:8 21 กรกฎาคม, หน้าหลัง folio 343.

[532] สดุดี 22:4.

[533] อิสยาห์ 9:6.

[534] สดุดี 21:18.

‘มาเถิด ให้เราวางกับดักไว้สำหรับพระองค์ ’[536] นั่นคือ ให้เราวางไม้กางเขนลงบนร่างกายของพระคริสต์ ผู้ซึ่งถูกเรียกว่า ‘ขนมปังแห่งสวรรค์ ’ ยังมีคำพยากรณ์อื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้อีก ซึ่งถูกกล่าวโดยผู้พยากรณ์ต่าง ๆ แต่เราไม่มีเวลาที่จะรวบรวมมาทั้งหมดที่นี่ ; อย่างไรก็ตาม คำพยากรณ์ที่กล่าวถึงแล้วนั้น ก็เพียงพอที่จะอธิบายเรื่องที่เรากำลังศึกษาอยู่

ดังนั้น เราได้นำเสนอภาพพจน์และสัญลักษณ์ของไม้กางเขนของพระเจ้าแล้ว : บางอย่างมาจากสารที่ไม่มีรูปร่าง บางอย่างมาจากกิจการของมนุษย์ที่บ่งชี้ถึงอนาคตอย่างพยากรณ์ และบางอย่างมาจากคำเปิดเผยที่พระเจ้าประทานให้แก่ผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์ ; และเราไม่พบสาระสำคัญของไม้กางเขนสี่ปลาย ซึ่งจะเป็นการบ่งชี้ล่วงหน้าถึงไม้กางเขนแปดปลาย ; เรายังไม่เคยได้ยินชื่อ ‘ไม้กางเขน ’ ในพระคัมภีร์เดิมเลย เราพบเพียงว่ามีภาพแทนบางประการของไม้กางเขนสี่ปลาย แต่ไม่มีของไม้กางเขนแปดปลาย และสิ่งเหล่านี้ปรากฏในนิมิตและการทำนาย ไม่ใช่ในความเป็นจริง

เพราะผู้แบ่งแยกนั้นเป็นผู้นอกรีต ที่ดูหมิ่นไม้กางเขนสีแฉกของพระเจ้า โดยเรียกมันว่าไม้กางเขนว่างเปล่า เงาของไม้กางเขนแปดแฉก และดูหมิ่นมันด้วยคำดูหมิ่นอื่นๆ

เราไม่ปฏิเสธไม้กางเขนแปดแฉก หรือไม้กางเขนที่มีหลายแฉก : เราให้เกียรติทั้งหมดอย่างเท่าเทียมกัน (ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้) เพื่อระลึกถึงความทุกข์ทรมานของพระเจ้า ; แต่เราประณามและปฏิเสธเหตุผลอันโง่เขลาและแบ่งแยกที่ดูหมิ่นไม้กางเขนสีแฉกของพระเจ้า

ด้วยเหตุผลใดจึงไม่มีการกล่าวถึงไม้กางเขน หรือชื่อ ‘ไม้กางเขน ’ ในพันธสัญญาเดิม ?

การตรึงกางเขนไม่ใช่วิธีการประหารชีวิตของชาวยิว แต่เป็นวิธีการของชาวต่างศาสนา — ที่ปฏิบัติโดยชาวโรมัน ชาวกรีก และชนชาติต่างศาสนาอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในหมู่ชาวยิว ตามที่ปรากฏในพันธสัญญาเดิม ไม่มีประเพณีการประหารชีวิตด้วยการตรึงกางเขนเลย ตั้งแต่สมัยการอพยพออกจากอียิปต์ จนถึงสมัยการปกครองของกษัตริย์ รูปแบบการลงโทษประหารชีวิตสามประการตามประเพณีคือ การขว้างด้วยหิน การเผาทั้งเป็น และการแขวนคอที่ต้นไม้ — ไม่ใช่บนกางเขน ; เพราะหากพวกเขาเคยประหารชีวิตใครบนไม้กางเขน ก็ย่อมมีการกล่าวถึงไม้กางเขนในพระคัมภีร์ของพวกเขาอย่างแน่นอน ; แต่เพียงบนต้นไม้เท่านั้น นั่นคือ บนไม้แขวนคอ หรือบนต้นไม้ที่ยืนอยู่บนรากของตัวเองพร้อมกิ่งก้าน และในพระคัมภีร์ได้เขียนไว้เกี่ยวกับผู้ที่ถูกแขวนคอว่า : ‘ผู้ใดที่ถูกแขวนคอไว้บนต้นไม้ ก็ถูกสาปแช่ง ’ ([537]) เมื่อราชอาณาจักรของพวกเขาเกิดขึ้น รูปแบบการประหารชีวิตที่สี่ก็ถูกนำมาใช้ คือการประหารผู้มีความผิดด้วยดาบ ; ดังนั้น โซโลมอนจึงประหารอาโดนิยาห์และโยอาบด้วยดาบ ([538]) และเฮโรดก็ประหารนักบุญยอห์นผู้ประกาศข่าวดีด้วยดาบ พวกเขาไม่มีไม้กางเขนใดๆ ทั้งสิ้น และไม้กางเขนก็ไม่เคยถูกใช้ในวงศ์วานของพวกเขาเลย พวกเขาก็ไม่คุ้นเคยกับมัน จนกระทั่งเมื่อผู้ว่าการโรมัน ปอมเปย์ ได้นำกองทัพมาที่ปาเลสไตน์ ยึดเมืองเยรูซาเล็มได้ ทำให้ทั้งแคว้นยูเดียอยู่ภายใต้จักรวรรดิโรมัน และทำให้พวกเขาต้องจ่ายส่วย ; เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นมากกว่าห้าสิบปีก่อนวันประสูติของพระคริสต์ นั่นคือช่วงเวลาที่ชาวยิวได้เห็นและรู้จักไม้กางเขนเป็นครั้งแรก เพราะชาวโรมันเริ่มลงโทษพวกเขาด้วยการตรึงกางเขน โดยตอกตะปูผู้กบฏชาวยิวลงบนไม้กางเขนของโรมัน เช่นเดียวกับที่พวกเขาได้ตรึงกางเขนอันติโกนัส กษัตริย์ชาวยิวที่ครองราชย์ก่อนเฮโรด

---

[535] อิสยาห์ 33:12 และ 1 เปโตร 2:24.

[536] เยเรมีย์ 11:19.

[537] เฉลยธรรมบัญญัติ 21:23.

[538] 3 ราชา 2:25.

และจนกระทั่งพวกเขาตกอยู่ภายใต้การปกครองของโรมัน พวกเขาไม่รู้จักไม้กางเขนเลย ด้วยเหตุนี้ จึงไม่พบไม้กางเขนในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมของพวกเขาที่ใดทั้งสิ้น และคำว่า 'ไม้กางเขน' ก็ไม่ถูกกล่าวถึงด้วย

จากนี้ จึงเห็นได้ชัดเจนว่า ในพันธสัญญาเดิม ไม่มีไม้กางเขนที่มีสีแขน หรือไม้กางเขนที่มีแปดแขน

อย่างไรก็ตาม มีคำพยากรณ์ล่วงหน้าและสัญลักษณ์ของไม้กางเขนสีแฉก แต่ไม่มีของไม้กางเขนแปดแฉก

แต่หากกลุ่มผู้แตกแยก ด้วยความดื้อรั้นของพวกเขา ต้องการจะนำคำหมิ่นประมาทเท็จต่อไม้กางเขนสีแฉกมาอ้างว่าเป็นความจริง ; ให้พวกเขาแสดงหลักฐานเพียงชิ้นเดียวจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ หรือจากพระบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ (ไม่ใช่จากงานเขียนที่พวกเขาประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ซึ่งทั้งเท็จและหมิ่นประมาท แต่จากงานเขียนทางศาสนจักรโบราณ) ที่จะประณามไม้กางเขนสีแฉก และสั่งให้เคารพเฉพาะไม้กางเขนแปดแฉกเท่านั้น ไม้กางเขนแปดแฉกนั้นเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง แต่ไม้กางเขนสีแฉกก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจเช่นกัน ; เพราะดังที่เราได้กล่าวไว้แล้ว สัญลักษณ์ทั้งหมดในพันธสัญญาเดิมล้วนถูกแสดงล่วงหน้าผ่านมัน และทุกสิ่งล้วนได้รับพรและถูกทำให้ศักดิ์สิทธิ์ด้วยภาพลักษณ์ของสีแฉกของมัน

พวกเขาในการสนับสนุนมุมมองของตนเกี่ยวกับไม้กางเขนแปดแฉก ได้อ้างถึงคำที่เขียนไว้ใน Octoechos ก่อนหน้านี้ ซึ่งระบุว่า : 'พระคริสต์ถูกตรึงบนไม้ไซเปรส ไม้สน และไม้ซีดาร์' ([539]); เพราะไม้กางเขนของพระคริสต์ไม่ได้ทำจากไม้สองต้น แต่ทำจากไม้สามต้น เนื่องจากมันไม่ใช่ไม้กางเขนสีแฉก ; อย่างไรก็ตาม เราขอชี้แจงว่า มันไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก เว้นแต่จะเป็นไม้กางเขนหกแฉก เพราะไม้กางเขนแปดแฉกไม่สามารถสร้างจากไม้สามต้นได้ เว้นแต่จะเพิ่มไม้ต้นที่สีเข้าไป เพื่อให้ไม้กางเขนนั้นมีแปดแฉก

พวกเขากล่าวว่า : 'ข้อความบนไม้กางเขนที่ปีลาตได้ติดไว้ ได้ทำให้ไม้กางเขนแปดแฉกสมบูรณ์' ให้ผู้ที่กล่าวเช่นนี้บอกเราว่า ข้อความนั้นถูกเขียนไว้บนอะไร ? มันถูกเขียนบนหนังสัตว์หรือไม่ เช่นที่เราเห็นในภาพวาดของนักวาดไอคอน (และเช่นเดียวกับที่ไม้กางเขนของพระคริสต์ถูกวาดไว้ท่ามกลางเครื่องใช้ของนักบุญอันโทนีชาวโรม ันบนถ้วยศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งมีชื่อของพระคริสต์เขียนบนหนังสัตว์) หรือพวกเขาอ้างว่าชื่อของพระคริสต์ถูกเขียนบนดีบุก บนทองแดง หรือบนไม้ ? ในหนังสือรัสเซียของเราเอง ไม่มีการบันทึกที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับวัสดุที่ชื่อของพระคริสต์ถูกจารึกไว้ มีการกล่าวถึงเรื่องนี้ในที่อื่น แต่ไม่ใช่ในหนังสือรัสเซียของเรา แต่ในหนังสือต่างประเทศ ซึ่งจะมีการอภิปรายต่อไปด้านล่าง อย่างไรก็ตาม ที่นี่เราขอกล่าวว่า ไม่ว่าชื่อนั้นจะถูกจารึกบนหนังแกะ บนดีบุก หรือบนทองแดง ; ดังนั้น ที่หกปลายของไม้กางเขนสามก้าน สองปลายจะไม่สามารถแยกออกจากกันได้ และไม้กางเขนแปดก้าน ก็จะไม่สมบูรณ์ แต่หากชื่อนั้นถูกจารึกบนชิ้นไม้ แล้วเป็นชิ้นไม้ใด ? และจำเป็นต้องเพิ่มชิ้นไม้ที่สีชนิดใดชนิดหนึ่งเข้าไปในสามชิ้นที่กล่าวถึงข้างต้น เพื่อให้ไม้กางเขนมีแปดก้าน เมื่อไม้กางเขนที่สีนี้ถูกเพิ่มเข้าไปในสามต้นแล้ว คำพูดทางศาสนาที่เขียนไว้ใน Octoechos — ซึ่งระบุว่า การตรึงพระเยซูบนไม้กางเขนเกิดขึ้นบนไม้กางเขนเพียงสามต้น — จะไม่เป็นความจริงอีกต่อไป (แม้ผมจะกล่าวสิ่งนี้ขัดกับเหตุผลของกลุ่มผู้แตกแยก); เพราะไม้กางเขนที่สีจะตั้งอยู่ภายในไม้กางเขนแล้ว อย่างไรก็ตาม

---

[539] โทน 2 ในวันพุธ โอเด 9 และโทน 3 ในวันพุธและวันศุกร์ของเซดาลนี

ยังไม่ชัดเจนว่ากลุ่มผู้แตกแยกจะเลือกยึดถือแบบใด : กางเขนแปดปลาย หรือกางเขนสามคาน
เพราะหากพวกเขาอ้างว่ากางเขนของพระคริสต์ประกอบด้วยเพียงสามคาน ตามเหตุผลของพวกเขา
กางเขนนั้นจะไม่ใช่กางเขนแปดปลาย แต่เป็นกางเขนหกปลาย อย่างไรก็ตาม
หากพวกเขาอ้างว่าปฏิบัติตามไม้กางเขนแปดจุด ไม้กางเขนของพระคริสต์ก็จะไม่ใช่ไม้กางเขนสามท่อน
แต่เป็นไม้กางเขนสีท่อน และด้วยเหตุนี ความเชื่อของพวกเขา —
ไม่ว่าจะในไม้กางเขนสามท่อนหรือไม้กางเขนแปดจุด — แม้จะประกาศความเชื่อในพระเจ้า
ก็จะไม่มีความมั่นคงในรากฐาน เรา
ผู้มีความเชื่อในพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดเพียงองค์เดียว
ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขนทีมีสีปลาย (ไม่ใช่แปดปลาย) โดยวางความเชื่อและความหวังของเราในพระองค์
ไม่ใช่ในไม้กางเขนสามก้านหรือไม้กางเขนแปดปลาย ;
เรายอมรับสิงนีและประกาศร่วมกับพระศาสนจักรศักดิสิทธิว่า
ไม้กางเขนของพระคริสต์นั้นแท้จริงแล้วมีสามก้าน และข้อความทีจารึกบนไม้กางเขน คือ :
แต่รูปแบบสามคานและแปดปลายนั้น ไม่ได้ปฏิเสธไม้กางเขนสีปลายของพระคริสต์
และไม่ได้เปลียนมันให้กลายเป็นรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
หรือสิงทีน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง หรือเครืองหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์
ในพระคัมภีร์บทใดทีไม้กางเขนสีปลายของพระคริสต์ถูกดูหมินเช่นนี ?
ผู้อัครสาวกและครูสอนศาสนาคนใดในโลกนีจะปฏิเสธไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์ ?
ไม่มีใครทังสิน ; มีเพียงกลุ่มผู้แตกแยกเท่านั้น ทีด้วยเหตุผลอันโง่เขลา
ได้คิดค้นสิงนีขึน —โดยเชือในไม้กางเขนแปดแฉกมากกว่าในพระคริสต์เอง
และทุ่มเททังแรงงานทางปัญญาและความเชือทังหมดของตนให้กับไม้กางเขนแปดแฉก
อย่างไรก็ตาม เราเห็นว่า การอภิปรายเรืองนีอย่างยืดยาวนั้นเป็นสิงทีเกินความจำเป็น
และเกิดจากความอยากรู้มากกว่าความศรัทธา ยิงไปกว่านัน
การก่อให้เกิดความแตกแยกภายในคริสตจักรของพระคริสต์ในเรืองนี
และดึงประชาชนผู้บริสุทธิให้หลุดพ้นจากความเป็นหนึงเดียวของคริสตจักร
ย่อมเป็นความชั่วร้ายและการต่อต้านพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเราเอง
เพราะความเชือและความรอดของเราไม่ขึนอยู่กับจำนวนแขนของไม้กางเขน หรือจำนวนคานของไม้กางเขน
แต่ขึนอยู่กับพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราเพียงผู้เดียว ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขน
การเชือและสารภาพว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าของเราถูกตรึงบนไม้กางเขนเพือเรา ก็เพียงพอแล้ว
แต่ให้ทุกคนตัดสินด้วยตนเองว่า
การวางความเชือและความหวังในความรอดไว้กับจำนวนของคานไม้กางเขนหรือจำนวนของกิงไม้กางเขนนั้น
ไม่ขัดแย้งกับพระคริสต์เองหรือไม่ ไม้หรือเขาของไม้กางเขนนั้นได้ไถ่เราหรือไม่ ?
ไม่ใช่พระคริสต์หรือทีไถ่เรา โดยทรงหลังพระโลหิตของพระองค์เพือเราบนไม้กางเขน ?
และเราไม่ได้ให้เกียรติไม้กางเขนของพระคริสต์ด้วยจำนวนของไม้ หรือจำนวนของเขา
แต่ด้วยพระคริสต์เอง
ผู้ทีพระโลหิตอันศักดิสิทธิทีสุดของพระองค์ได้ทำให้ไม้กางเขนนั้นเปือนด้วยพระโลหิตของ
พระองค์ และไม่ว่าไม้กางเขนใดทีก่อให้เกิดปาฏิหาริย์และสิงมหัศจรรย์
ก็ไม่ได้กระทำด้วยตัวมันเอง แต่ด้วยฤทธิอำนาจของพระคริสต์ผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้น
และด้วยการเรียกขานพระนามอันศักดิสิทธิทีสุดของพระองค์ ไม้กางเขนแปดแฉกนันทรงเกียรติ
และไม้กางเขนสีแฉกก็ทรงเกียรติเช่นกัน ทังสองทรงเกียรติเท่าเทียมกัน
และทังสองมีฤทธิอำนาจเท่าเทียมกัน ; เพราะแต่ละอันล้วนถูกเรียกว่า
“ไม้กางเขนแห่งชีวิตของพระคริสต์ ” แต่ไม่มีอันใดเป็นพระเจ้าสำหรับเรา เพือให้เราเชือในพวกมัน
แต่พวกมันเป็นสัญลักษณ์แห่งความทุกข์ทรมานของพระคริสต์พระเจ้าของเรา
ผู้ทีเราเชือในพระองค์เพียงผู้เดียว และเพือพระองค์เท่านันทีเราให้เกียรติแก่ไม้กางเขนใด ๆ

แล้วทำไมคริสตจักรจึงต้องแตกแยกกันเพราะไม้กางเขนสีแฉก ?
ไม้กางเขนสีแฉกนั้นเป็นความเชื่อผิดและคำหมิ่นประมาทหรือไม่ ? เช่นเดียวกัน
ไม้กางเขนแปดแฉกนั้นเป็นหลักคำสอนแห่งความเชื่อหรือไม่ ?

นอกจากนี้ เพื่อปิดปากผู้กล่าวหมิ่นประมาทของพวกนอกรีต
คำพยานเกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉกจะถูกนำเสนอไว้ที่นี่

คำพยานเกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉก :

ในวันที่ 14 กันยายน ในพิธีสวดเช้า (Matins) หลังจากบทสรรเสริญใหญ่ (Great Doxology) ในบทสติเชรา (stichera) เพื่อบูชาไม้กางเขน จะมีการร้องบทต่อไปนี้ : ‘วันนี้โลกสีมุมได้รับการชำระให้บริสุทธิ์แล้ว โอ พระคริสต์พระเจ้า โดยไม้กางเขนสีส่วนของพระองค์ที่ถูกยกขึ้น ’ ในคาโนนแห่งมอสโกเพื่อพระกางเขนศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประพันธ์โดยนักบุญเกรกอรีแห่งซีนาย บทโอเดแรกในคาโนนนั้นเขียนไว้ดังนี้ : ‘พระกางเขนอันทรงเกียรติสูงสุด พลังแห่งสีมุม ความรุ่งโรจน์ของอัครสาวก ’

ในคาโนนเดียวกันนี้ ในบทที่สี่ มีข้อความดังนี้ : ‘ความสูงของพระองค์ , กางเขนผู้ประทานชีวิต , ได้โค่นล้มเจ้าแห่งอากาศ และความลึกของเหวลึกทั้งมวลได้สังหารงู ; อีกครั้งหนึ่ง พระองค์ได้ครอบคลุมความกว้าง , โค่นล้มเจ้าแห่งโลกนี้ด้วยกำลังของพระองค์ .’ นี่คือกางเขนสีมุม ซึ่งมีความสูง ความลึก และความกว้าง

นอกจากนี้ ในบทเพลงเดียวกัน ในบทที่ 8 ยังเขียนไว้ว่า : ท่านได้ยกธรรมชาติของเราที่ล้มลงขึ้นผ่านพระคริสต์ที่ถูกตรึงกางเขน และเมื่อได้ฟื้นฟูมันแล้ว โอ ความสูงอันศักดิ์สิทธิ์ โอ ความลึกที่ไม่อาจบรรยายได้ ท่านคือสัญลักษณ์ของพระคริสต์ โอ กางเขนอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุด โอ ความกว้างที่ไม่อาจวัดได้ และสัญลักษณ์ของตรีเอกานุภาพที่ไม่อาจเข้าใจได้ โอ ผู้ประทานชีวิต

คือธรรมชาติของไม้กางเขนของพระคริสต์ที่มีสีด้าน ไม่ใช่แปดด้าน ที่ได้รับการถวายเกียรติ : ความสูง ความลึก และความกว้าง และด้วยเหตุนี้ ไม้กางเขนจึงถูกเรียกว่าภาพลักษณ์สามส่วน สามความรัก และสามประการที่ได้รับการอวยพรของพระเจ้าตรีเอกภาพ เพราะความสูงของมันหมายถึงพระบิดา ผู้ประทับอยู่เบื้องบน ; ความลึกหมายถึงพระบุตร ผู้เสด็จลงไปถึงฮาเดส ; และความกว้าง พร้อมทั้งความยาว หมายถึงพระวิญญาณบริสุทธิ์ ผู้ประทับอยู่ทุกหนทุกแห่งและเติมเต็มทุกสิ่ง ด้วยเหตุนี้ เมื่อทำเครื่องหมายกางเขน เราจึงกล่าวว่า : ‘ในพระนามของพระบิดา และพระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ ’

นักบุญอาธานาซิอุสผู้ยิ่งใหญ่ได้กล่าวไว้ในคำถามที่ 41 ว่า : ‘เราบูชาภาพของไม้กางเขน ซึ่งประกอบด้วยไม้สองท่อน และถูกแบ่งออกเป็นสี่ส่วน [540] .’

นักบุญยอห์นแห่งดามัสกัส ในหนังสือที่ 4 เกี่ยวกับความเชื่อออร์โธดอกซ์ บทที่ 12 ได้เขียนไว้ดังนี้ :
‘เช่นเดียวกับที่ปลายทั้งสี่ของไม้กางเขนถูกยึดไว้ด้วยกันและบรรจบกันที่จุดศูนย์กลาง ความสูงและความลึก ความยาวและความกว้าง ก็ได้รับการค้ำจุนโดยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า ’

ในหนังสือที่รู้จักกันในชื่อ “พระวรสารวันอาทิตย์เพื่อการสอน ” (Sunday Gospel of Instruction) ที่พิมพ์ในมอสโก ในคำเทศนาเรื่องการยกย่องไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ (Exaltation of the Holy Cross) บนหน้าหลังของหน้า folio 347 มีข้อความดังต่อไปนี้ : ภาพของไม้กางเขน ซึ่งแบ่งออกเป็นสี่ส่วน
แสดงผ่านสัญลักษณ์กลางว่าทุกสิ่งถูกรักษาไว้ด้วยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า ;

---

[540] ในหนังสือ "The Book of the Rod", หน้า 66.

เพราะส่วนบนถูกรักษาไว้ด้วยแขนบน ส่วนล่างถูกรักษาไว้ด้วยแขนล่าง
และส่วนกลางถูกรักษาไว้ด้วยสองด้าน คือด้วยสองปลายของไม้กางเขนอันทรงเกียรติสูงสุด

และอีกครั้ง ในทีเดียวกันนั้น มีข้อความเขียนไว้ว่า : เพื่อชี้ให้เห็นถึงสิ่งนี้
นักบุญเปาโลได้กล่าวกับชาวเอเฟซัสว่า : 'เพื่อให้ท่านสามารถเข้าใจได้ร่วมกับนักบุญทั้งหลายว่า
ความกว้าง ความลึก ความยาว และความสูงนั้นเป็นอย่างไร '[541] . โดย 'ความสูง ' ท่านหมายถึงสวรรค์
'ความลึก ' หมายถึงโลกใต้ดิน และ 'ความกว้าง ' กับ 'ความยาว'
หมายถึงจุดปลายทั้งสองด้านที่อยู่ระหว่างนั้น
ซึ่งทั้งหมดได้รับการค้ำจุนโดยฤทธิ์อำนาจอันยิ่งใหญ่

นักบุญคริสอสตอม เมื่อตีความคำพูดของเปาโลนี้ กล่าวว่า : 'ท่านกล่าวถึงความกว้าง ความยาว
ความลึก และความสูง : นั่นคือ เพื่อเข้าใจความยิ่งใหญ่แห่งความรักของพระเจ้า
ว่าความรักนั้นแผ่ขยายไปทุกหนทุกแห่ง '[542] .

สำหรับคำพยานเพิ่มเติมเกี่ยวกับไม้กางเขนสีปลาย โปรดดูหนังสือชื่อ *The Rod*
และหนังสือที่รู้จักกันในชื่อ *Uvet*

แต่พระเจ้ายังทรงสร้างโลกที่มองเห็นได้นี้ให้คล้ายกับไม้กางเขนสีปลายด้วย
เพราะพระองค์ทรงสร้างมันเป็นสี่ส่วน : ตะวันออก ตะวันตก ใต้ และเหนือ

และพระเจ้าได้สร้างมนุษย์ตามแบบของไม้กางเขนสีแฉก ; เพราะเมื่อมนุษย์กางแขนออก
เขาก็จะกลายเป็นเหมือนไม้กางเขนสีแฉก

นี่คือคำพยานของบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์และหนังสือทางศาสนาเกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉก !
แต่พวกผู้แตกแยก ในความหมิ่นประมาทของพวกเขา ไม่ลังเลที่จะดูหมิ่นมันในทุกวิถีทาง

การสอบสวนครั้งที่สองเกี่ยวกับไม้กางเขน

พระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนใด : ไม้กางเขนแบบโรมัน หรือแบบบริน ?

แม้ใครจะพยายามค้นหาอย่างจริงจังว่าพระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนใด
แต่ข้าพเจ้าขอตั้งคำถามว่า : ใครคือผู้ที่ตรึงพระคริสต์ ? ท่านจะตอบว่า :
ชาวยิวคือผู้ที่ตรึงพระองค์ ผมตอบว่า : ไม่ใช่ชาวยิว
เพราะแม้ชาวยิวจะส่งพระคริสต์ไปให้ถูกประหารชีวิตบนไม้กางเขน —หรือพูดให้ถูกต้องยิ่งขึ้น คือ
ซื้อการประหารชีวิตพระคริสต์บนไม้กางเขนจากปีลาตด้วยเงินสินบน —
และมีความผิดในการตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขน ตามคำกล่าวที่ว่า :
'จงปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างที่ท่านต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อท่าน ';
แต่พวกเขาไม่ได้ตรึงพระองค์ด้วยมือของตนเอง
และไม่ได้ตัดสินให้พระองค์ถูกประหารชีวิตบนไม้กางเขนตามกฎหมายยิวของตนเอง
(ซึ่งไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรึงกางเขน) และเมื่อพิลาโตกล่าวกับพวกเขาว่า
'จงนำเขาไปเองและพิพากษาเขาตามกฎหมายของท่านเอง ' ชาวยิวจึงตอบเขาว่า
'เราไม่มีสิทธิ์ประหารชีวิตใคร '[543] พวกเขาพูดเช่นนี้เพราะในขณะนั้น
ชาวยิวไม่มีความเป็นอิสระเหมือนเดิมอีกต่อไป เนื่องจากอยู่ภายใต้การปกครองของโรมัน
และไม่มีอำนาจที่จะพิพากษาหรือประหารชีวิตใครได้ แต่พิลาโต ผู้ว่าการ
ซึ่งเป็นตัวแทนของซีซาร์ในเยรูซาเล็ม เป็นผู้ควบคุมการพิจารณาคดีทั้งหมดในหมู่ชาวยิว
และลงโทษผู้มีความผิดด้วยการประหารชีวิต ด้วยเหตุนี้ ชาวยิวจึงได้ส่งพระคริสต์ไปให้พิลาโต
พร้อมทั้งประกาศว่า 'เราไม่มีสิทธิ์ประหารชีวิตใคร '
เพราะมือของชาวยิวเองไม่ได้เป็นผู้ตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขน

---

[541] เอเฟซัส 3:18.

[542] คริสอสตอม , หน้า 1638.

[543] ยอห์น 18:31.

แล้วใครคือผู้ทีตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขน ? คือปีลาตและทหารของเขา
เพราะพวกเขาได้ส่งพระคริสต์ไปให้ปีลาตในฐานะผู้ก่อการกบฏ ศัตรูของซีซาร์ โดยกล่าวว่า :
'เราได้พบว่าชายผู้นีกำลังทำลายภาษาของเรา และห้ามเราไม่ให้ถวายบรรณาการแก่ซีซาร์
โดยอ้างว่าตนเป็นกษัตริย์ของชาวยิว '[544] . เมือกล่าวเช่นนี
ชาวยิวจึงวิงวอนให้ปีลาตตรึงพระองค์บนไม้กางเขนตามกฎหมายและประเพณีของโรมัน
เพราะเป็นประเพณีของพวกเขาทีจะตรึงกบฏบนไม้กางเขน พวกเขาทำเช่นนีด้วยสองเหตุผล : ประการแรก
เพือแก้ตัวต่อหน้าประชาชนทีรักพระคริสต์ ; ราวกับว่าพวกเขาไม่ได้ส่งเขาไปตาย
ด้วยความมุ่งร้ายของตนเอง แต่เพราะความเสือมเสียของซีซาร์ ราวกับว่าเขาต่อต้านซีซาร์ ;
และเพือทำลายเขาด้วยการตายทีเสือมเสียทีสุด
ด้วยวิธีการแบบชาวต่างศาสนาแทนทีจะเป็นแบบชาวยิว และยิงไปกว่านัน
ด้วยรูปแบบการตรึงกางเขนทีเจ็บปวดทีสุด
ทีนีผมขอถามอีกครัง : ปีลาโตและทหารของเขา ซึงได้ตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขนนัน
เป็นชาวยิวทังโดยกำเนิดและโดยความเชือหรือไม่ ? ไม่เลย แต่เป็นชาวโรมัน ;
ทีถูกซีซาร์แห่งโรมันส่งมาเพือรักษาเมืองเยรูซาเล็ม
โดยทีชาวยิวในเวลานันอยู่ภายใต้แอกของโรมันและอยู่ในสภาพเป็นทาสแล้ว ;
และกองทัพของพิลาตก็เป็นชาวโรมันทังหมด : เพราะชาวยิวไม่อาจมีกองทัพชาวยิวของตนเองได้
เนืองจากถูกโรมันทำให้เป็นทาสและปกครอง ; เพราะเป็นชาวโรมันเองทีตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขน
และไม่อาจกล่าวเป็นอย่างอืนได้ แต่เพียงว่า :
ชาวโรมันได้ประหารชีวิตพระผู้เป็นเจ้าของเราด้วยการตรึงบนไม้กางเขน ตามคำเรียกร้องของชาวยิว
ดังนัน อัครทูตเปโตรผู้ศักดิสิทธิ (ในหนังสือกิจการของอัครทูต) จึงกล่าวกับชาวยิวว่า :
'ชาวอิสราเอลทังหลาย จงฟังคำเหล่านี : เยซูจากนาซาเร็ธ
ผู้ทีพระเจ้าได้ยืนยันให้ท่านทังหลายรู้จักผ่านฤทธิอำนาจ ปาฏิหาริย์ และหมายสำคัญ
ซึงพระเจ้าได้ทรงกระทำผ่านท่านผู้นีท่ามกลางท่านทังหลาย
ดังทีท่านทังหลายเองก็รู้ดีอยู่แล้ว :
ท่านทังหลายได้ตรึงท่านผู้นีไว้บนไม้กางเขนและประหารชีวิตท่านด้วยมือของผู้ทีละเมิดกฎหมา
ย; แต่พระเจ้าได้ทรงชุบชีวิตท่านขึนจาก dead[545] นีคือคำกล่าวของอัครทูตจนถึงตรงนี
จงพิจารณาคำพูดของอัครทูตนีให้ดี :
'ท่านได้ตรึงเขาไว้บนไม้กางเขนและฆ่าเขาโดยมือของผู้ทีไร้กฎหมาย .'
เขาไม่ได้ตรึงเขาไว้บนไม้กางเขนและฆ่าเขาด้วยมือของท่านเอง (เขาพูด)
แต่โดยมือของผู้ทีไร้กฎหมาย แล้วอัครทูตเรียกใครในทีนีว่า 'ผู้ทีไร้กฎหมาย '? ไม่ใช่ชาวยิว
เพราะพวกเขามีธรรมบัญญัติของโมเสส แต่เป็นชาวโรมัน ซึงไม่มีธรรมบัญญัติของโมเสส
และเมืออัครทูตกล่าวว่าพระเยซูคริสต์ถูกตรึงกางเขนโดยมือของผู้ไม่ชอบธรรม
เขาก็ประกาศอย่างชัดเจนว่าคือชาวโรมัน ทีถูกชาวยิวชักจูง จึงเป็นผู้ตรึงกางเขนพระคริสต์
ผมถามอีกครัง : หากชาวโรมันตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขน
แล้วพวกเขาตรึงพระองค์บนไม้กางเขนของใคร และไม้กางเขนประเภทใด ? ในศาสนายูดายไม่มีไม้กางเขน เพราะ
(ดังทีเราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี) กฎหมายของพวกเขาไม่ได้กำหนดให้มีการตรึงใครบนไม้กางเขน
และพวกเขาก็ไม่ได้ใช้ไม้กางเขน ไม่มีไม้กางเขนแปดแฉก (ทีพวกผู้แตกแยกเชือว่าเป็นพระเจ้า)
ถูกส่งไปยังรัสเซีย หรือไปยังอารามในปาบริน ; เพราะในเวลานัน
รัสเซียยังจมอยู่ในความบูชารูปเคารพ ไม่รู้จักทังพระคริสต์และไม้กางเขน

---

[544] ลูกา 23:2.

[545] กิจการ 2:22, 23 และ 24.

และปาบรินก็ไม่มีอารามใดเหมือนทีมีอยู่ในปัจจุบัน ; และผู้ตรึงกางเขน —ชาวโรมัน — ก็คงไม่ต้องการรอจนกว่าไม้กางเขนแปดแฉกจะถูกนำมายังเยรูซาเล็มจากดินแดนรัสเซีย จากอารามบรินส์

เพราะชาวโรมันได้ตรึงพระคริสต์บนไม้กางเขนของตนเอง
ซึงเป็นแบบทีพวกเขามักใช้ตรึงผู้กระทำผิดทั้งหมด

แต่หากพระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนแบบโรมันโดยชาวโรมัน —เพราะไม้กางเขนสีแฉก (ทีกลุ่มผู้แตกแยกเรียกว่า 'ไม้กางเขนแบบโรมัน ') ควรได้รับการเคารพในฐานะไม้กางเขนทีแท้จริงของพระคริสต์

เรา ผู้เชือในพระเจ้า เคารพนับถือไม้กางเขนแปดแฉกเช่นเดียวกับไม้กางเขนสีแฉก แต่เรามีความเห็นต่างจากหนังสือ Octoechos ของคริสตจักร ซึงระบุว่าพระคริสต์ถูกตรึงบนไม้ไซเปรส ไม้สน หรือไม้ซีดาร์ แต่เราจะยึดถือความเข้าใจนีต่อไป นอกจากนี เกียวกับข้อความบนไม้กางเขน เราได้ยินผู้วิจารณ์บางท่านกล่าวว่าข้อความนันถูกสลักไว้บนกิงมะกอก ซึงกล่าวกันว่ายังคงถูกเก็บรักษาไว้จนถึงทุกวันนีทีกรุงโรม ในโบสถ์ไม้กางเขนศักดิสิทธิ ซึงชาวโรมันเรียกว่าโบสถ์เยรูซาเล็ม ; (เช่นเดียวกับทีนีในเมืองรอสโตฟ ซึงมีโบสถ์ทีรู้จักกันในชือ 'เยรูซาเล็ม ' ตังอยู่ใต้ระฆัง); นักวิจารณ์เหล่านีอ้างอิงคำอธิบายของพวกเขาจากคำพูดแห่งปัญญาของพระเจ้าในหนังสือสิราข ซึงดูเหมือนจะพยากรณ์ถึงต้นไม้ของไม้กางเขน และในนันได้ยกย่องและประกาศว่า : 'เหมือนต้นซีดาร์ทีฉันถูกปลูกขึนในเลบานอน เหมือนต้นไซเปรสบนภูเขาเฮอร์มอน และเหมือนต้นอินทผลัมทีฉันถูกยกขึนริมทะเล และเหมือนต้นมะกอกอันรุ่งโรจน์ในทุ่งนา [546] .' ต้นไม้ทังสีนี ; ทีปัญญาของพระเจ้าถูกเปรียบเทียบกับต้นไม้เหล่านี ; ผู้คนกล่าวว่าไม้กางเขนเองทำจากไม้ซีดาร์ ไม้ไซเปรส ต้นอินทผลัม (หรือ ตามคำพยากรณ์ของอิสยาห์ คือ "นักร้อง ") ส่วนคานขวางทำจากกิงของต้นมะกอก แม้จะเป็นเช่นนันก็ตาม แต่กล่าวกันว่ามันมีรูปทรงเป็นไม้กางเขนสีแฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก ; เพราะทังคานขวางและส่วนฐาน (หากมีส่วนฐาน) เป็นชินไม้สันๆ ทีปรากฏไม่ใช่ในความกว้างของไม้กางเขน แต่ในความยาวของมัน ไม้กางเขนนันเองมีรูปทรงเหมือนมนุษย์ ทีมีฝามือเหยียดออก และแบกรับพระคริสต์ไว้บนนัน ซึงพระหัตถ์อันบริสุทธิทีสุดของพระองค์ได้เหยียดออกบนไม้กางเขนนัน ; ด้วยเหตุนี เราจึงเคารพสักการะไม้กางเขนของพระคริสต์ในฐานะไม้กางเขนสีจุด เพราะพระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนนีในสีส่วน (ไม่ใช่แปดส่วน): ศีรษะอันศักดิสิทธิทีสุดของพระองค์อยู่ด้านบน ร่างกายและเท้าของพระองค์ตามความยาวของไม้กางเขน และพระหัตถ์ของพระองค์ตามความกว้างของไม้กางเขน

การสอบสวนครังทีสามเกียวกับไม้กางเขน
ไม้กางเขนสีจุดคือไม้กางเขนแบบโรมันหรือไม่ *?*

ทีนี เพือตอบโต้เหตุผลทีโง่เขลาของประชาชนทัวไปด้วยคำพูดทีเรียบง่าย ขอให้เราตังคำถามง่ายๆ หนึงข้อ : ท่าน โอ้ Brynyan! ผู้ทีเรียกไม้กางเขนสีจุดว่าไม่ใช่ไม้กางเขน แต่เป็น 'kryzh' โปรดบอกเรา: ไม้กางเขนทีพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเราทรงแบก — ผู้ซึงถูกปิลาตตัดสินให้ตายบนไม้กางเขนและถูกนำตัวไปตรึงกางเขน ซึงพระองค์ทรงแบกด้วยบ่าของพระองค์เองจากพระราชวังของเพรทอร์ไปจนถึงโกลโกธา —เป็นไม้กางเขน หรือ 'kryzh'? และสิงทีซีโมนแห่งคีรีเน ถูกบังคับให้แบกคืออะไร : ไม้กางเขนของพระคริสต์ หรือ 'kryzh'? หากท่านกล่าวว่านันคือไม้กางเขน ท่านก็กำลังขัดแย้งกับเหตุผลของท่านเองอย่างชัดเจน ; เพราะท่านไม่เรียกไม้กางเขนสีมุมว่า "ไม้กางเขนของพระคริสต์ " แต่เรียกว่า "ไม้กางเขนแบบโรมัน "

---

[546] สิราข 24:14, 15 และ 16.

และเมือพระคริสต์เจ้าทรงแบกไม้กางเขนบนบ่าของพระองค์ ไม้กางเขนนั้นยังไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉกเท่านั้น เพราะยังไม่มีท้งแผ่นป้ายชือและแผ่นรองเท้าติดอยู่บนนั้น
ยังไม่มีแผ่นป้ายชือ
เพราะปีลาตสังให้ติดแผ่นป้ายชือนั้นบนไม้กางเขนก็ต่อเมือพระคริสต์ถูกตรึงกางเขนบนโกลโกธาแ
ล้วเท่านั้น ไม่มีทีวางเท้า เพราะพระคริสต์ยังไม่ถูกยกขึนบนไม้กางเขน
และทหารไม่ทราบว่าเท้าของพระคริสต์จะยืนออกไปไกลเท่าใด จึงไม่ได้ทำทีวางเท้า — เว้นแต่ว่า
แน่นอนว่า พวกเขาได้ทำไว้แล้วทีโกลโกธา ไม้กางเขนทีพระเยซูทรงแบกด้วยพระหัตถ์ของพระองค์นั้น
ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉก ; และไม่อาจกล่าวเป็นอย่างอืนได้
เว้นแต่ว่าไม้กางเขนทีพระเยซูทรงแบกด้วยพระหัตถ์ท้งสามของพระองค์นั้นเป็นไม้กางเขนสีแฉก
และพวกท่านผู้แตกแยก ควรจะไม่เรียกไม้กางเขนของพระเยซูนั้นว่า ‘ไม้กางเขน ’ ตามเหตุผลของพวกท่าน
แต่ควรเรียกว่า ‘kryzh’; เพราะมันมีสีมุม ไม่ใช่แปดมุม แต่หากท่านเรียกมันว่า ‘kryzh’
ท่านก็กำลังคัดค้านนักเขียนพระวรสารท้งสีอย่างชัดเจน ซึงเมือแปลเป็นภาษารัสเซีย
พวกเขาไม่ได้เรียกมันว่า ‘kryzh’ แต่เรียกว่า ‘cross’ เพราะมันมีสีมุม อ่านในพระวรสาร :
ไม่ใช่หรือทีเขียนไว้ว่า : ‘เมือพระองค์ทรงรับไม้กางเขนของพระองค์แล้ว พระองค์ก็เสด็จ *out*[547] ’
และเมือพวกเขาออกไป ก็พบชายคนหนึงจากเมืองไซรีนชือซีโมน ; และพวกเขาบังคับให้เขาแบก *cross*[548]
ผู้เขียนพระวรสารผู้ศักดิสิทธิ ในภาษาถินรัสเซีย เรียกไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์ —
ทีพระคริสต์ทรงแบกบนบ่า — ว่า ‘ไม้กางเขน ’ (cross) ไม่ใช่ ‘kryzh’;
แต่พวกเจ้าผู้ชั่วร้ายกลับไม่ยอมฟังใครเรียกไม้กางเขนเช่นนั้นว่า ‘ไม้กางเขน ’
แต่กลับเรียกมันว่า ‘kryzh’และใครกันแน่ทีดีกว่า : ผู้เขียนพระวรสารผู้เป็นนักบุญ
ผู้ได้รับการเปิดเผยจากพระวิญญาณบริสุทธิ หรือพวกเจ้าผู้โง่เขลา ?
และข้าควรวางความเชือไว้กับใคร : พระวรสารศักดิสิทธิ หรือเหตุผลอันโง่เขลาของพวกเจ้า ?
แล้วใครดีกว่ากัน : นักเขียนพระวรสารผู้ศักดิสิทธิ
ซึงได้รับการส่องสว่างจากพระวิญญาณบริสุทธิ หรือพวกท่านผู้โง่เขลาและไร้ปัญญา ?
และข้าควรวางความเชือไว้กับใคร : กับพระวรสารศักดิสิทธิ หรือกับเหตุผลอันโง่เขลาของพวกท่าน ?

คำถามอีกข้อ :

ผู้ทีเรียกไม้กางเขนสีปลายว่า ‘kryzh’ ในภาษาโรมัน ให้บอกเราก่อนว่า :
พวกเขารู้ภาษาโรมันหรือไม่ ? นอกจากนี ,

ให้พวกเขาบอก : ในภาษาโรมันนั้นเรียกไม้กางเขนว่าอย่างไร ? แล้วให้พวกเขาบอกต่อว่า คำว่า
‘kryzh’ ใช้ในภาษาใด *?*
พวกเขาไม่ต้องการให้ทุกชนชาติและทุกชาติพันธุ์ใต้ฟ้าเรียกไม้กางเขนศักดิสิทธิว่า ‘kryzh’
ในภาษารัสเซียหรือ ? และพวกเขาไม่คิดว่า แม้ในช่วงเวลาทีพระผู้เป็นเจ้าทรงรับทุกข์ทรมาน
ภาษารัสเซียก็ถูกใช้ในเยรูซาเล็มและบนโกลโกธา และว่าไม้กางเขนของพระผู้เป็นเจ้าถูกเรียกว่า
‘ไม้กางเขนรัสเซีย ’ หรือไม่ ? พวกเขาคิดว่าพระคริสต์ผู้เป็นเจ้า บรรดาอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ
และบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิท้งหมดพูดด้วยภาษารัสเซีย แต่ โอ้ ผู้ไม่รู้ !
พวกท่านไม่เคยได้ยินเรืองความสับสนของภาษาทีหอคอยบาเบลหรือ ? และพวกท่านไม่ทราบหรือว่า
ทุกชนชาติและทุกประเทศต่างเรียกสิงต่างๆ ด้วยภาษาแม่ของตนเอง ? ชาวยิวพูดภาษาฮีบรู
ชาวกรีกพูดภาษากรีก ชาวโรมันพูดภาษาละติน และเราชาวรัสเซียพูดภาษาของเราเอง คือภาษารัสเซีย
และทีจริงแล้ว ทุกภาษามีคำเรียกไม้กางเขนเป็นของตัวเอง : ชาวยิวเรียกมันว่า *‘gets’,* ชาวกรีกเรียก
‘stauros’, ชาวโรมันเรียก *‘crux’* — ไม่ใช่ ‘kryzh’ — ส่วนเราเรียก *‘krest’* คำว่า ‘kryzh’
นันไม่ใช่คำของชาวโรมัน แต่เป็นคำของชาวโปแลนด์ ; ด้วยเหตุผลนีเอง

---

[547] ยอห์น 19:17.

[548] มัทธิว 27:32.

ชาวโปแลนด์จึงเรียกไม้กางเขนในภาษาของตนเองว่า *'kryzh'*; เพราะพวกเขาไม่พูดภาษารัสเซีย แต่พูดภาษาโปแลนด์ของตนเอง ซึงพระเจ้าได้ประทานให้พวกเขา เพราะภาษาทุกภาษาไม่ได้เกิดขึนด้วยตัวมันเอง แต่ถูกพระเจ้าประทานให้แก่ทุกชนชาติและทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาษาตุรกี ภาษาตาตาร์ ภาษาเยอรมัน ภาษาฮีบรู ภาษากรีก ภาษาโรมัน หรือภาษาอืนใด ทังหมดล้วนถูกพระเจ้าประทานและกำหนดให้มีความแตกต่าง ;
เพราะภาษาโปแลนด์ถูกพระเจ้าประทานให้แก่ชาวโปแลนด์
เช่นเดียวกับทีภาษารัสเซียถูกประทานให้แก่เราชาวรัสเซีย
เพราะชาวโปแลนด์ในภาษาของตนเองเรียกไม้กางเขนว่า 'kryż';
และนีไม่ใช่การดูหมินไม้กางเขนศักดิสิทธิ เพราะเมือชาวโปแลนด์เรียกมันว่า 'kryż'
ในภาษาของตนเอง ก็เหมือนกับทีเราชาวรัสเซียเรียกมันว่า 'krest'

เพราะได้ชัดเจนแล้วว่าไม้กางเขนสีปลายนันไม่ใช่ 'kryzh' ของกรุงโรม แต่เป็นของโปแลนด์ ; และคำว่า 'kryzh' นันไม่ใช่การดูหมิน แต่เป็นคำทีน่านับถือ เช่นเดียวกับคำว่า 'cross' ทีน่านับถือในหมู่เรา อย่างไรก็ตาม ผู้ทีแยกตัวออกไป ซึงเรียกไม้กางเขนว่า 'kryzh' อย่างดูหมินนัน กำลังดูหมินตนเอง ;
เพราะพวกเขาแสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นคนโง่เขลาและไม่รู้เรือง ไม่เข้าใจคำศัพท์ทีใช้ในภาษาอืน ๆ

คำถามทีสีเกียวกับไม้กางเขน

ไม้กางเขนสีแฉกเป็นภาพหรือรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
และเป็นสิงทีน่าสะอิดสะเอียนซึงตังอยู่ในสถานศักดิสิทธิหรือไม่ *?*

บทความแตกแยกทีถูกสาปแช่งนัน ซึงดูหมินไม้กางเขนสีแฉกอันทรงเกียรติของพระคริสต์ และเรียกมันว่าเป็นรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์และสิงทีน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง ได้อ้างถึง —ราวกับเพือเป็นพยานต่อคำโกหกของตนเอง — พระวจนะของพระคริสต์และพระวจนะของคริสอสตอม

คำพูดของพระคริสต์ *:*

พระวรสารตามมัทธิว บทที 99: 'เมือท่านเห็น *"*สิงทีน่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า*"* ทีผู้เผยพระวจนะดาเนียลได้กล่าวถึง ยืนอยู่ในสถานทีศักดิสิทธิ —ซึงไม่ควรจะอยู่ — ผู้อ่านจงเข้าใจเถิด *:* แล้วผู้ทีอยู่ในยูเดียจงหนีไปยังภูเขา [549] .'

การตีความคำพูดของพระคริสต์แบบแตกแยก *:*

สถานทีศักดิสิทธินีควรเข้าใจว่าเป็นสถานทีใดก็ตามทีโบสถ์คริสต์มีแท่นบูชาและบัลลังก์ — สถานทีศักดิสิทธิทีพระสงฆ์ถวายเครืองบูชาแด่พระเจ้า และเปลียนขนมปังและไวน์ให้เป็นพระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ ;
เพราะบนแท่นบูชาของคริสตจักรมีสถานทีศักดิสิทธิสองแห่ง – โต๊ะบูชาและแท่นบูชา : แห่งหนึงใช้สำหรับการถวายเครืองบูชา และอีกแห่งหนึงใช้สำหรับการถวายศีล ; เรืองนี นักบุญคริสอสตอมได้กล่าวไว้ว่า ผู้ต่อต้านพระคริสต์ ก่อนทีจะมา จะตังแท่นบูชาของตนเองขึนทุกหนทุกแห่ง : เพือทำลายการถวายบูชาทีแท้จริง และวางรูปเคารพของตนเองในสถานทีศักดิสิทธิ นันคือ ไม้กางเขนแบบละติน

คำพูดเท็จของเขาเอง ซึงทุกคนทราบดี ได้ถูกบันทึกไว้ดังต่อไปนี :

คำอธิบายพระธรรม 1 โครินธ์ , เริมต้นที 150.

เพราะคริสโตสโตมกล่าวถึงเรืองนีว่า : ก่อนทีจะมา แอนติคริสต์จะตังแท่นบูชาของเขาทุกหนทุกแห่ง ทำลายการบูชาทีแท้จริง — นันคือไม้กางเขนของพระคริสต์ —และตังรูปเคารพของเขาในสถานทีศักดิสิทธิ นันคือไม้กางเขนละตินทีถูกสาปแช่ง

---

[549] มัทธิว 24:15 และ 16. ดานีล 9:27.

แต่เพื่อที่จะเปิดโปงความเท็จของกลุ่มที่แตกแยกนี้
ให้เราค้นหาความหมายที่แท้จริงของคำพูดของพระคริสต์ก่อน โดยพิจารณาข้อความต่อไปนี้ :
พระคริสต์ผู้ช่วยให้รอดได้ตรัสคำเหล่านี้ว่า :
'เมื่อท่านเห็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า ,' และต่อไป :
พระองค์ได้ทำนายสิ่งนี้ไว้สำหรับช่วงเวลาใด ?
สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ใด ? และ
ความน่าสะอิดสะเอียนนั้นคืออะไร ?
พระเจ้าไม่ได้กล่าวถึงยุคปัจจุบันของเรา
ซึ่งกลุ่มผู้แตกแยกอ้างว่าการมาของปฏิปักษ์พระคริสต์ได้เกิดขึ้นแล้ว
แต่พระองค์กล่าวถึงยุคที่จะมาถึงสี่สิบปีหลังจากการเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ของพระเจ้า
เมื่อกองทัพโรมันภายใต้การนำของแม่ทัพเวสปาเซียนและลูกชายของเขาคือไททัส
จะบุกเข้ายึดครองยูเดียและเยรูซาเล็ม นักบุญยอห์น คริโซสโตม ได้ยืนยันเรื่องนี้ในคำเทศนาบทที่
15 เกี่ยวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว หน้า 511 โดยกล่าวว่า : 'เมื่อนั้น ความสิ้นสุดจะมาถึง
ไม่ใช่ความสิ้นสุด (ของโลก) แต่เป็นความสิ้นสุดของเยรูซาเล็ม ' เช่นเดียวกัน นักบุญเทโอฟิแลคท์
ในหน้า 155 กล่าวว่า : 'แล้วความสิ้นสุดจะมาถึง —ไม่ใช่ความสิ้นสุดของโลกทั้งใบ
แต่เป็นความสิ้นสุดของเยรูซาเล็ม ' อีกครั้ง นักบุญคริสอสตอม ในบทเทศนาที่ 76 ด้านหลังหน้า 320
กล่าวว่า : เพื่อแสดง (พระคริสต์ผู้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า) ความรุนแรงของภัยพิบัตินั้น
พระองค์ตรัสว่า : 'จงอธิษฐานให้การหนีภัยของท่านไม่เกิดขึ้นในฤดูหนาว หรือในวันสะบาโต '[550]
ท่านเห็นหรือไม่ว่า พระองค์ตรัสคำเหล่านี้แก่ชาวยิว
และกล่าวถึงภัยพิบัติที่เกิดขึ้นกับพวกเขา ?
เพราะเหล่าอัครทูตไม่ได้อยู่ที่นั่นเพื่อรักษาวันสะบาโต และพวกเขาก็ไม่ได้อยู่ที่นั่น
(ในยูเดีย) เมื่อเวสปาเซียนดำเนินการเรื่องนี้ ; เพราะส่วนใหญ่ได้ออกจากที่นั่นไปก่อนแล้ว :
ส่วนผู้ที่ยังอยู่ ก็กำลังอาศัยอยู่ในส่วนอื่น ๆ ของโลกในช่วงเวลานั้น และอีกครั้ง
ในหน้าหลังของหน้า 321 มีข้อความว่า : 'หากวันเหล่านั้นไม่ถูกตัดสั้นลง ไม่มีเนื้อหนังใดจะรอด '
([551]) หากกองทัพโรมันยังคงล้อมเมือง (เยรูซาเล็ม) ต่อไปอีกนาน ชาวยิวทั้งหมดก็คงจะพินาศไปหมด ;
เพราะที่นี่ท่านกำลังกล่าวถึงชาวยิวทั้งหมด นี่คือคำอธิบายของคริสอสตอมจนถึงจุดนี้
จากคำอธิบายนี้ เห็นได้ชัดว่าพระเจ้าไม่ได้ทำคำพยากรณ์เหล่านั้นเกี่ยวกับยุคสมัยของเรา
แต่เกี่ยวกับยุคสมัยที่ชาวโรมันทำลายล้างชาวยิวและเยรูซาเล็ม
เพราะม้วนหนังสือที่แตกแยกและถูกสาปนั้น
ได้นำคำพูดของพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าเกี่ยวกับการทำลายล้างชาวยิวและเยรูซาเล็มมาประยุกต์ใ
ช้อย่างผิดๆ กับยุคสมัยของเราในปัจจุบัน
สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ใดที่พระเจ้าตรัสถึง ? คือคริสตจักรยิวเดียวในเยรูซาเล็ม
ซึ่งดำรงอยู่ในหมู่พวกเขาในเวลานั้น ไม่ใช่คริสตจักรคริสเตียนของเรา ซึ่งกระจายอยู่ทั่วโลก
เพราะพระเจ้าไม่ได้ตรัสว่า : 'ดูเถิด
สิ่งน่าสะอิดสะเอียนนั้นตั้งอยู่ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ' แต่ตรัสว่า
'ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ' คือสถานที่เดียวในเยรูซาเล็ม
และไม่ใช่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของคริสตชนทั่วโลก
เช่นเดียวกับที่พระเจ้าได้ตรัสไว้ล่วงหน้าถึงการถูกทำลายเพียงครั้งเดียวของเยรูซาเล็มในสมัยนั้
น พระองค์ก็ตรัสถึงคริสตจักรเดียวในเยรูซาเล็มด้วย

---

[550] มัทธิว 24:20.

[551] ที่เดียวกัน , ข้อ 22.

เพราะม้วนหนังสือทีแตกแยกและหมินประมาทพระวจนะของพระคริสต์
ซึงกล่าวถึงคริสตจักรยิวแห่งเดียวในเยรูซาเล็มน้น เป็นคำเท็จ
เมือนำไปใช้กับคริสตจักรคริสเตียนท้งหมด
พระเจ้าได้ตรัสถึง ‘สิงทีน่าสะอิดสะเอียน ’
ทีต้งอยู่ในสถานทีศักดิสิทธินันเป็นอะไร ? พระองค์ตรัสถึงรูปเคารพของจักรพรรดิโรมัน
ซึงชาวโรมัน หลังจากยึดเมืองได้แล้ว
มีเจตนาจะนำรูปเคารพน้นเข้ามาในโบสถ์และต้งไว้ในสถานทีศักดิสิทธิ ดังน้น นักบุญยอห์น
คริโซสโตม จึงยืนยันเรืองนีในคำเทศนาบทที 15 ของท่านเกียวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว หน้า
folio 512: ‘ความน่าสะอิดสะเอียนน้น ’ เขากล่าว ‘คือรูปเคารพของผู้ทีเข้ายึดครองเมืองในขณะน้น —
ผู้เดียวกันทีทำลายเมืองจนย่อยยับและต้งรูปเคารพไว้ในวิหาร ; ดังน้นเขาจึงเรียกสิงนีว่า
“ความร้างเปล่า ”” เช่นเดียวกัน นักบุญเทโอฟิแลคท์ ในหน้า 155 ด้านหลัง กล่าวว่า :
‘ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า —นีคือสิงทีเขาพูดถึงเกียวกับรูปเคารพน้น ’
เพราะผู้ทียึดครองเยรูซาเล็มได้ต้งรูปเคารพของเขาไว้ในส่วนลึกทีสุดของวิหาร ; เขาพูดถึง
‘ความร้างร้าง ’ เพราะเมืองน้นถูกทำลายจนร้างร้าง ; และพูดถึง ‘ความน่ารังเกียจ ’
เพราะรูปเคารพและรูปมนุษย์ถูกชาวยิวเรียกว่า ‘ความน่ารังเกียจ ””
นีคือคำกล่าวของเทโอฟิแลคท์จนถึงตอนนี
เพราะนีคือม้วนหนังสือทีก่อให้เกิดการแตกแยกและหมินประมาท
ซึงบิดเบือนคำพูดของพระคริสต์เกียวกับรูปเคารพของจักรพรรดิโรมัน
จนนำผู้อ่านไปสู่ไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์
นอกจากนี ม้วนหนังสืออันไม่เคารพน้นยังอ้างคำพูดของนักบุญอากิบา คริโซสโตม
ทีกล่าวถึงข้างต้นอย่างไม่ละอาย เพือยืนยันและเป็นพยานให้กับเหตุผลอันโง่เขลาของมัน
ท้งทีคำพูดดังกล่าวไม่ปรากฏอยู่ในงานเขียนของคริโซสโตมเลย
ในคำอธิบายของเขาเกียวกับจดหมายฉบับทีหนึงถึงชาวโครินธ์ ทีต้นบทที 150
คริสโตสโตมได้กล่าวว่า : ว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ หลังจากต้งแท่นบูชาของตนเองขึนทุกหนทุกแห่ง
จะทำลายเครืองบูชาทีแท้จริง — คือไม้กางเขนของพระคริสต์ (ทีมีแปดแฉก) —
และจะต้งรูปเคารพของตนเองขึนในสถานทีศักดิสิทธิ — คือไม้กางเขนละตินทีถูกสาปแช่ง [552] .
หากใครต้องการตรวจสอบความจริงเกียวกับคำโกหกทีไร้ความศรัทธาและก่อให้เกิดการแตกแยกนี
้ ให้หยิบคำเทศนาของคริสอสตอมเกียวกับจดหมายของเปาโลขึนมา และค้นหาต้นบทที 150
ในจดหมายฉบับแรกถึงชาวโครินธ์ ซึงพวกเขาอ้างถึง แล้วอ่านข้อความท้งหมด ตังแต่หน้า 877
ไปจนถึงหน้า 893; เขาจะพบแม้แต่การกล่าวถึงเล็กน้อยทีสุดเกียวกับปฏิปักษ์พระคริสต์
การบูชายัญ กางเขน หรือการตรึงกางเขนหรือไม่ ? ไม่มีทางเลย
ผู้ชายทีน่าเวทนาเหล่านีพูดเท็จเพือความเสียหายของตนเอง และด้วยคำเท็จของพวกเขา
พวกเขากล่าวร้ายนักบุญคริสอสตอม ! รวมถึงนักบุญท่านอืน ๆ ด้วย
โดยหวังว่าแม้แต่นักบุญเองก็อาจเชือคำเท็จของพวกเขา
นีคือความมืดบอดอย่างสินเชิงของชาวรัสเซียของเรา
ทีพวกเขายอมรับคำโกหกของกลุ่มแตกแยกราวกับว่าเป็นความจริงแท้
แต่กลับมองความจริงอันศักดิสิทธิทีสุด ซึงถูกประกาศโดยครูผู้สอนออร์โธดอกซ์ เป็นคำโกหก !
ไม่เพียงแต่ความเท็จทีโจ่งแจ้งของพวกเขาถูกเปิดเผยผ่านคำพูดหลอกลวงเหล่าน้น
ซึงถูกอ้างผิดว่าเป็นคำพูดของคริสอสตอม แต่ความโง่เขลาอันยิงใหญ่ของพวกเขา —
ทีสมควรถูกเยาะเย้ย —ยังถูกเปิดเผยผ่านเหตุผลอันโง่เขลาของพวกเขาด้วย :

---

[552] ความไร้สาระนีถูกพิมพ์ไว้ในหนังสือทีอ้างว่าเป็นผลงานของนักบุญซีริลแห่งเยรูซาเล็ม หน้า
32.

เพราะพวกเขาเรียกไม้กางเขนว่าเป็นการเสียสละที่แท้จริง โอ้ พวกเจ้าผู้โง่เขลาอย่างสิ้นเชิง !
ไม้กางเขนนั้นเองหรือที่เผาตัวเองเพื่อเรา ? ไม้กางเขนนั้นเองหรือที่หลั่งเลือดของตัวเอง
(ซึ่งต้นไม้ไม่มี) เพื่อเรา ? ไม้กางเขนนั้นเองหรือที่ตายเพื่อเรา ไม่ใช่ลูกแกะของพระเจ้า —
พระคริสต์ ? ต้นไม้ที่ไม่มีชีวิตจะกลายเป็นเครื่องบูชาสำหรับทั้งโลกได้อย่างไร ?
ไม่ใช่พระบุตรของพระเจ้าหรือที่ถูกเผาบนไม้กางเขนเพื่อเรา (ไม่ใช่ไม้กางเขนเอง)
และนี่คือเครื่องบูชาที่พระบิดาทรงพอพระทัยหรือไม่ ? นอกจากนี้ พวกเขายังเรียกไม้กางเขนสีแฉก
(ที่พวกเขาเรียกว่า ‘kryzh’) ว่าเป็นรูปเคารพ ; และในข้อนี้ ความโง่เขลาของพวกเขาก็เห็นได้ชัดเจน
เพราะรูปเคารพต้องคล้ายคลึงกับมนุษย์ที่มันแทนตัว มีหัว ใบหน้า มือ เท้า
และลักษณะของร่างกายมนุษย์ทั้งหมด : เพราะปฏิปักษ์พระคริสต์จะเป็นมนุษย์ที่มีหัว มือ เท้า
และอวัยวะทั้งหมดของมนุษย์ แต่ไม้กางเขนสีปลายมีลักษณะคล้ายมนุษย์หรือไม่ ? ไม้กางเขนมีหัว
ใบหน้า ตา หู ปาก มือ เท้า และอวัยวะส่วนอื่นของมนุษย์หรือไม่ ?
เพราะอย่างไรแล้วไม้กางเขนสีปลายจึงจะเป็นรูปเคารพหรือภาพของปฏิปักษ์พระคริสต์ได้
ซึ่งเป็นมนุษย์ที่ไม่มีลักษณะคล้ายมนุษย์ ? นอกจากนี้ : ไม้กางเขนสีปลาย ซึ่งพวกเขาเรียกว่า
‘kryzh’ ถูกเรียกว่าเป็นสิ่งที่ถูกสาปแช่ง โดยกล่าวว่า : ‘ไม้กางเขนละตินที่ถูกสาปแช่ง ’
และในส่วนอื่นของม้วนหนังสือของพวกเขา มีเขียนไว้ว่า : ‘ต้นไม้ที่ถูกแกะสลักเป็นรูปเคารพ —
นั่นคือ “kryzh” ในภาษาละติน —และที่พวกเขาเรียกขานแทนพระเจ้า เป็นสิ่งที่ถูกสาปแช่ง
เช่นเดียวกับผู้ที่แกะสลักมัน ’

ในคำพูดที่หมิ่นประมาทเหล่านี้ของพวกเขา พวกเขานั้นทั้งหลอกลวงและอวดดีเกินเหตุ
พวกเขาหลอกลวง พูดเท็จ ราวกับว่ามีใครสักคนจะบูชาไม้กางเขนสีแฉกแทนพระเจ้า
ใครจะบูชาไม้กางเขนเป็นพระเจ้า ? ทั้งชาวโรมันและเราต่างไม่ทำเช่นนั้น ; เพราะไม้กางเขนไม่ใช่พระเจ้า
เว้นแต่กลุ่มผู้แตกแยกเหล่านั้นจะถือว่าไม้กางเขนแปดแฉกเป็นพระเจ้าของพวกเขา
แต่พวกเขากลับกล้าเรียกไม้กางเขนสีแฉกว่าถูกสาปแช่ง ; ดังนั้น
ให้พวกเขาแสดงให้เห็นว่าพวกเขาได้นำคำสาปนี้มาเกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉกจากที่ใด ?
จากสภาสังคายนาใด ? เพราะหากไม่มีคำสาปแช่งจากสภาสังคายนาของพระศาสนจักร
ก็ไม่อาจประกาศให้ใครหรือสิ่งใดถูกสาปแช่งได้ ดังนั้น
สภาสังคายนาใดที่ได้ประกาศคำสาปแช่งต่อไม้กางเขนสีแฉก : เป็นสภาสังคายนาสากล
หรือสภาสังคายนาท้องถิ่น ? แน่นอนว่าเป็นการประชุมนอกรีตของพวกเขา ที่จัดขึ้นในปาบริน
ซึ่งได้ประกาศให้ไม้กางเขนสีแฉกอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าเป็นคำสาป
ในขณะที่ตัวพวกเขาเองต่างหากที่ถูกสาปแช่ง โอ้ ความกล้าหาญอันไร้พระเจ้า !

รูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์ถูกบรรยายในหนังสือวิวรณ์ว่ามีพลังที่จะพูดได้
เหมือนกับมนุษย์ที่มีชีวิต ดังนั้นจึงมีเขียนไว้ว่า :
‘เขาได้รับอนุญาตให้ให้จิตวิญญาณแก่รูปเคารพของสัตว์ร้าย
เพื่อให้รูปเคารพของสัตว์ร้ายนั้นสามารถพูดได้ว่า *“553 ”’* แต่ไม้กางเขนสีแฉก
ซึ่งพวกผู้แตกแยกเรียกว่าเป็นรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
มีเสียงหรือคำพูดของมนุษย์หรือไม่ ? ไม้กางเขนนั้นพูดกับใครได้หรือไม่ ? ไม่เพียงแต่มันไม่พูด
แต่แม้กระทั่งปากมันก็ไม่มี แล้วอย่างไรที่ไม้กางเขนสีปลาย
จะสามารถเป็นรูปเคารพหรือรูปของปฏิคริสต์ได้ ทั้งที่มันไม่พูดอะไรและไม่มีปากเลย ?
เพราะพวกผู้แตกแยกนั้นกำลังโกหกด้วยม้วนหนังสือที่หมิ่นประมาทของพวกเขา
โดยเรียกไม้กางเขนสีปลายอันศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ว่าเป็นรูปเคารพของปฏิคริสต์
และสิ่งน่ารังเกียจแห่งความร้างเปล่าที่ตั้งอยู่ในสถานศักดิ์สิทธิ์
แต่ในทุกการคาดเดาและคำสอนนอกรีตของพวกเขา พวกเขานั้นลวงหลอก และเหมือนว่าสับสน

---

553 วิวรณ์ 13:13.

ไม่รู้ว่าตัวเองกำลังพูดเพ้อเจ้อ ส่วนผู้บริสุทธิ์และไม่รู้เรื่อง
กลับเชื่อพวกเขาและเดินตามรอยเท้าของพวกเขาสู่ความผิดพลาดและความพินาศ

คำถามที่ห้าเกี่ยวกับไม้กางเขน

ไม้กางเขนสีแฉกเป็นเครื่องหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์หรือไม่ หรือจะกลายเป็นเช่นนั้น ?

จากหนังสือของนักเทววิทยาเซนต์ยอห์น ซึ่งรู้จักกันในชื่อ "หนังสือวิวรณ์" ได้แสดงอย่างชัดเจนว่า ในวันสุดท้าย เมื่อผู้ต่อต้านพระคริสต์มาปรากฏตัว จะมีสองกลุ่มคนเกิดขึ้น : กลุ่มหนึ่งเชื่อในพระคริสต์ ส่วนอีกกลุ่มเชื่อในผู้ต่อต้านพระคริสต์ ทั้งสองกลุ่มนี้จะได้รับตราประทับบนหน้าผาก :
ผู้ที่เชื่อในพระคริสต์จะได้รับตราประทับของพระคริสต์
ส่วนผู้ที่เชื่อในปฏิคริสต์จะได้รับตราประทับของปฏิคริสต์

เกี่ยวกับผู้เชื่อในพระคริสต์ มีเขียนไว้ดังนี้ :
'ข้าพเจ้าเห็นทูตสวรรค์องค์หนึ่งขึ้นมาจากทิศตะวันออก
พร้อมด้วยตราประทับของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่
และท่านร้องด้วยเสียงอันดังไปยังทูตสวรรค์ทั้งสี่ผู้ได้รับมอบหมายให้ก่อความเสียหายแก่แผ่นดิน
และทะเล ว่า : 'อย่าทำร้ายแผ่นดิน ทะเล หรือต้นไม้
จนกว่าเราจะประทับตราผู้รับใช้ของพระเจ้าของเราบนหน้าผากของพวกเขา'[554].

ส่วนชนชาติที่ถูกกำหนดให้เชื่อในปฏิคริสต์ มีเขียนไว้ดังนี้ : เขา (ปฏิคริสต์) จะประทับเครื่องหมายบนมือขวาหรือบนหน้าผากของพวกเขา เพื่อไม่ให้ใครสามารถซื้อหรือขายได้ เว้นแต่ผู้ที่มีเครื่องหมายนั้น หรือชื่อของสัตว์ร้าย หรือเลขของชื่อมัน[555].

เพราะผู้ต่อต้านพระคริสต์จะฆ่าผู้ที่ไม่ได้เชื่อในเขา ; ดังที่เขียนไว้ว่า :
'ผู้ใดที่ไม่บูชาภาพของสัตว์นั้น จะถูกฆ่า'[556].

แต่ผู้ที่ไม่มีตราประทับของพระเจ้าบนหน้าผากจะได้รับโทษจากความโกรธของพระเจ้า
ดังที่เขียนไว้ว่า : 'ควันขึ้นจากบ่อเหมือนควันจากเตาเผาใหญ่
และดวงอาทิตย์กับอากาศก็มืดลงเพราะควันจากบ่อนั้น' และจากควันนั้น มีตั๊กแตนออกมาบนแผ่นดิน
และได้รับอำนาจ เช่นเดียวกับที่แมงป่องบนแผ่นดินมีอำนาจ และได้รับคำสั่งว่า
อย่าทำร้ายหญ้าบนแผ่นดิน หรือพืชสีเขียวใดๆ หรือต้นไม้ใดๆ
แต่ให้ทำร้ายเฉพาะผู้ที่ไม่มีตราประทับของพระเจ้าบนหน้าผากเท่านั้น[557].

ดังนั้น เราจะสืบค้นว่า : อะไรคือตราประทับของพระเจ้า
และอะไรคือตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ ?

ตราประทับของพระเจ้าใดจะปรากฏบนหน้าผากของประชาชนของพระเจ้าในช่วงยุคของปฏิปักษ์พระคริสต์ ? นักบุญแอนดรูว์ อัครสังฆราชแห่งเมืองซีซาเรียในแคปปาโดเกีย ผู้ตีความหนังสือวิวรณ์ ได้กล่าวอย่างชัดเจนว่าตราประทับนั้นคือไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้น ผู้ตีความท่านนี้จึงอธิบายถ้อยคำในหนังสือวิวรณ์ว่า : 'ข้าพเจ้าเห็นทูตสวรรค์อีกองค์หนึ่ง
มีตราประทับของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์[558] และผู้ที่กำลังเขียนนั้นกล่าวว่า :
ซึ่งได้ถูกเปิดเผยไว้ตั้งแต่สมัยโบราณแก่เอเสเคียล เกี่ยวกับผู้สวมผ้าฝ้าย —นั่นคือ
เสื้อผ้าลินินยาว —และประทับตราบนหน้าผาก เพื่อให้ผู้ชอบธรรมไม่พินาศไปพร้อมกับผู้อธรรม
เนื่องจากคุณธรรมที่ยังไม่เป็นที่รู้จักและซ่อนเร้นของนักบุญ และโดยทูตสวรรค์[559].

---

[554] วิวรณ์ 7:2 และ 3.

[555] วิวรณ์ 13:16 และ 17.

[556] ที่เดียวกัน, 13:15.

[557] วิวรณ์ 9:2, 3 และ 4.

[558] วิวรณ์ 7:2. หน้า 31 และ 32.

สิงนียังถูกชีให้เห็นทีนีแก่ผู้ได้รับพร (ยอห์น นักเทววิทยา): อำนาจศักดิ์สิทธิ์สูงสุด
ซึงสังให้ทูตสวรรค์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ทำหน้าทีเป็นผู้ลงโทษ
ไม่ให้ลงโทษผู้ทำบาปจนกว่าผู้รับใช้แห่งความจริง ซึงได้รับการแยกออกด้วยตราประทับ
จะระบุตัวพวกเขาได้ก่อน นอกจากนี
แม้ว่าสิงนีเคยเป็นจริงสำหรับผู้ทีเชือในพระคริสต์ในอดีต —
ผู้ทีรอดพ้นจากการทำลายกรุงเยรูซาเล็มโดยชาวโรมัน —
แต่บัดนีกำลังเกิดขึนท่ามกลางผู้มากมายทีเดินอยู่ในความมืด (คือ
ผู้ทีได้เพิมจำนวนขึนเป็นพันๆ)
ดังทีนักบุญยากอบผู้ยิงใหญ่ได้เปิดเผยจำนวนอันมากมายของพวกเขาแก่ผู้ได้รับพระพรเปาโล
แต่ดังทีได้กล่าวไว้แล้ว เมือถึงเวลาทีปฏิปักษ์พระคริสต์มา สิงนีจะปรากฏชัดเจนทีสุด —
การเพิมจำนวนของผู้เชือ — ตราประทับของไม้กางเขนผู้ประทานชีวิต
ซึงแยกผู้เชือออกจากผู้ไม่เชือ
โดยนำเครืองหมายของพระคริสต์มาแสดงอย่างไม่ละอายและกล้าหาญต่อหน้าผู้ไม่เชือในพระเจ้า [560] .
ดังนัน ทูตสวรรค์จึงกล่าวว่า : ‘อย่าทำร้ายแผ่นดินโลก ทะเล หรือต้นไม้
จนกว่าเราจะประทับตราผู้รับใช้ของพระเจ้าของเราบนหน้าผากของพวกเขา ’[561] .

นักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรียยังกล่าวไว้ในทีอืนว่า : ‘ทีปลายทางของกรรมชัวร้ายนัน
มีความเป็นความตายทีซ่อนเร้นของจิตวิญญาณ
ซึงผู้ทีไม่ได้ถูกประทับตราด้วยตราประทับอันศักดิ์สิทธิ์บนหน้าผาก และ
แสงสว่างแห่งไม้กางเขนผู้ประทานชีวิต ’[562] . จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของแอนดรูว์
นักบุญฮิปโพลิตุสเห็นพ้องกับท่าน ในคำเทศนาสำหรับวันอาทิตย์ก่อนเข้าพรรษา (Meatfare Sunday)
ทีหน้า folio 127 และด้านหลังของ folio 133 โดยระบุว่า
กางเขนของพระคริสต์จะเป็นตราประทับของผู้เชือ
สิงนียังได้รับการยืนยันในหนังสือเกียวกับความเชือของผู้เขียนนิรนาม
ซึงพิมพ์ทีมอสโกในปี 7156 ในสมัยทีโยเซฟดำรงตำแหน่งปิตุภูมิ ; ในหนังสือนัน บทที 9
เกียวกับไม้กางเขน บนหน้าหลังของหน้า 69 มีข้อความดังนี : เมือพระคริสต์เสด็จมาครังทีสอง
นักบุญทุกคนจะได้รับเครืองหมายของไม้กางเขน นีคือตอนจบของหนังสือ
และจะมีสิงใดทีชัดเจนกว่าคำพยานและหลักฐานนีอีกหรือ ?

ไม่ใช่หรือทีกลุ่มผู้แตกแยกกล่าวว่าไม้กางเขนแปดแฉกจะเป็นตราประทับบนหน้าผากของผู้เชื
อ ? แต่ให้พวกเขาฟังคำพูดแรกๆ ของนักบุญแอนดรูว์ ผู้ซึงเมือระลึกถึงนิมิตของเอเสเคียล
ได้นำเสนอนิมิตของยอห์น โดยกล่าวว่า : ‘ดังทีได้เปิดเผยแก่เอเสเคียลในอดีต และอืนๆ อีกมากมาย :
ก็เป็นเช่นนันสำหรับผู้ได้รับพร ’ แล้วเอเสเคียลได้เห็นอะไร ?
เราได้กล่าวถึงเรืองนีไว้ข้างต้นแล้วในส่วนทีกล่าวถึงการบ่งชีล่วงหน้าของไม้กางเขนทีพบใน
นิมิตและการเปิดเผยของผู้เผยพระวจนะ และเราจะกล่าวซ้ำอีกครังทีนีด้วย :
เยเฮซคิลเห็นทูตสวรรค์กำลังประทับเครืองหมายบนหน้าผากของประชากรของพระเจ้า ;
เครืองหมายทีหกคือตัวอักษรกรีก *‘ταυ’* ซึงเขียนในลักษณะคล้ายกับตัวอักษร ‘T’ ตัวใหญ่ของเรา
ตัวอักษรนันเป็นสัญลักษณ์บ่งชีล่วงหน้าถึงไม้กางเขนสีแฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก ;
เพราะเมือชือของพระคริสต์ถูกเพิมเข้าไปด้านบนของตัวอักษรนัน ดังต่อไปนี :

---

[559] เอเสเคียล 9.

[560] วิวรณ์ 9:4.

[561] วิวรณ์ 7:3.

[562] บทที 9, คำที 9, หน้า 41. อนุสรณ์ของท่าน , 30 มกราคม.

ท่านจะเห็นไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์ ดังนั้น เช่นเดียวกับที่ในนิมิตนั้น
เอเสเคียลได้เห็นการบ่งชี้ล่วงหน้าของไม้กางเขนสีแฉก เช่นเดียวกันในหนังสือวิวรณ์ นักเทววิทยา
ยอห์น ก็ได้เห็นไม้กางเขนสีแฉกนั้นเอง
ซึ่งทูตสวรรค์ใช้ประทับตราผู้รับใช้ของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่
สิ่งที่ถูกเปิดเผยแก่เอเสเคียลนั้น ก็ถูกเปิดเผยที่นี่แก่ผู้ศักดิ์สิทธิ์เช่นกัน
นี่คือสิ่งที่เขียนไว้ และไม่มีอย่างอื่นอีก ; นั่นคือ ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
แต่เป็นไม้กางเขนสีแฉกที่ถูกเปิดเผยแก่พระนักบุญยอห์น นอกจากนี้
จากสิ่งนี้จึงเป็นที่ทราบว่า ตราประทับของพระคริสต์คือไม้กางเขนสีแฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
นักบุญฮิปโพลิตุสได้เขียนไว้ในคำเทศนาของเขาสำหรับสัปดาห์ Meatfare Week, บนหน้าหลังของ folio
131: ทำไมผู้ต่อต้านพระคริสต์จึงจะวางเครื่องหมายของเขาบนมือขวาและบนหน้าผากของผู้บูชาเขา ?
เพราะไม่มีใครจะสร้างไม้กางเขนอันศักดิ์สิทธิ์และให้ชีวิตด้วยมือขวาบนหน้าผากของตนเอง
แต่มือของเขาจะถูกมัดไว้ และด้วยเหตุนี้ เขาจึงไม่มีอำนาจที่จะทำเครื่องหมายบนอวัยวะของตนเอง
นี่คือคำกล่าวของนักบุญฮิปโพลิตัส ส่วนนักบุญเอฟเรมก็กล่าวว่า :
'ผู้ต่อต้านพระคริสต์จะวางภาพที่น่าเกลียดชังลงบนมือขวาของมนุษย์ และบนหน้าผากของเขาด้วย
เพื่อให้มนุษย์นั้นไม่มีอำนาจที่จะทำเครื่องหมายด้วยมือขวาของตนเองด้วยเครื่องหมายของพระคริส
ต์ผู้ช่วยให้รอดของเรา '[563] นี่คือคำกล่าวของเอฟเรม อย่างไรก็ตาม เป็นที่ชัดเจนว่า
เราทำเครื่องหมายบนหน้าผากและส่วนอื่น ๆ ของร่างกายด้วยไม้กางเขนสีแฉก ไม่ใช่ไม้กางเขนแปดแฉก
โดยทำเครื่องหมายไม้กางเขนด้วยมือขวา

เพราะไม้กางเขนสีแฉก ซึ่งเป็นตราประทับของพระคริสต์ ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้
จะปรากฏบนหน้าผากของผู้เชื่อในวันแห่งปฏิคริสต์

แล้วตราประทับของปฏิคริสต์จะเป็นอะไร ?
นักบุญฮิปโพลิตัสที่กล่าวถึงข้างต้นได้ประกาศอย่างชัดเจนว่ามันจะไม่ใช่ไม้กางเขน
แต่เป็นสิ่งอื่นโดยสิ้นเชิง ดังนั้น ในผลงานที่กล่าวถึงข้างต้นของเขา หน้า 121 เขากล่าวว่า :
'พระเจ้าได้ประทานเครื่องหมายแก่ผู้ที่เชื่อในพระองค์ —ไม้กางเขนอันทรงเกียรติ ; และเขา
(ผู้ต่อต้านพระคริสต์) ก็จะให้เครื่องหมายของตนเองเช่นกัน และอีกครั้ง ในหน้าหลังของหน้า 133
ท่านกล่าวว่า : 'ทุกคนได้หันหลังให้พระเจ้าและเชื่อในผู้หลอกลวง (ผู้ต่อต้านพระคริสต์)
โดยได้รับเครื่องหมายของนักต่อสู้พระเจ้าผู้ชั่วร้าย
แทนที่จะเป็นไม้กางเขนผู้ประทานชีวิตของพระผู้ช่วยให้รอด '

นี่คือคำพยานของนักบุญฮิปโพลิตัส —
ผู้เป็นบุคคลโบราณและรุ่งโรจน์ในหมู่พระสังฆราชและผู้พลีชีพ —ที่ชัดเจนยิ่งกว่าดวงอาทิตย์เอง
ว่าตราประทับของปฏิคริสต์จะไม่เป็นไม้กางเขน แล้วมันคืออะไร ?
กลุ่มผู้แตกแยกได้เพิ่มไม้กางเขนแบบละตินเข้าไปในคำพูดของฮิปโพลิตัสในม้วนหนังสือปลอมของพว
กเขา; ราวกับว่านักบุญฮิปโพลิตัสกำลังกล่าวว่า ผู้ที่เชื่อในปฏิคริสต์จะรับเครื่องหมายของเขา
— กางเขนแบบลาติน — แทนกางเขนที่ให้ชีวิตของพระผู้ช่วยให้รอด แต่คำว่า 'กางเขนแบบลาติน '
ไม่ปรากฏอยู่ในข้อความของฮิปโพลิตัสเลย ผู้พูดเท็จเหล่านี้ ร่วมกับบิดาแห่งความเท็จ คือมาร
ได้เพิ่มคำเหล่านี้เข้าไปในข้อความของนักบุญด้วยความมุ่งร้ายของตนเอง ;
พวกเขาได้เพิ่มดินโคลนลงในทองคำ ความมืดลงในแสงสว่าง และความเท็จลงในความจริง
ด้วยความประสงค์ที่จะใส่ร้ายป้ายสีไม้กางเขนสีแฉก ส่วนเครื่องหมายของปฏิคริสต์จะเป็นอย่างไร
นักบุญยอห์นผู้เป็นนักเทววิทยาได้ชี้แจงไว้อย่างชัดเจนในหนังสือวิวรณ์ : คือ คำจารึก
หรือชื่อของสัตว์ร้าย หรือเลขที่ของชื่อมัน —[564] ; นั่นคือเครื่องหมายของปฏิคริสต์

---

[563] คำที่ 106, หน้า 267.

[564] วิวรณ์ 13:17.

ในทำนองเดียวกัน นักบุญแอนดรูว์แห่งซีซาเรีย ได้เป็นพยานว่า :
‘ผู้ต่อต้านพระคริสต์จะเตรียมตัวเพื่อสังหาร
และจะพยายามบังคับให้ทุกคนที่บูชาเขาต้องรับเครื่องหมายของซือที่ถูกสาปแช่งของผู้ที่ละทิง
ความเชือ ’ นีคือคำกล่าวของแอนดรูว์ จนถึงจุดนี แล้วใครจะกล้าคาดการณ์ไปไกลกว่านี ?
เว้นแต่ว่า อาจมีผู้ใดต้องการสอบถามเกียวกับซือของปฏิปักษ์พระคริสต์ ว่าซือนันจะเป็นอะไร
แต่ไม่มีใครสามารถรู้เรืองนีได้ ; เพราะพระเจ้าได้ซ่อนมันไว้จากความอยากรู้ของมนุษย์
ดังทีนักบุญแอนดรูว์กล่าวว่า : ‘หากมีความจำเป็น (ดังทีครูบางท่านยืนยัน)
ทีต้องรู้ให้แน่ชัดว่าซือ (ของปฏิปักษ์พระคริสต์) คืออะไร พระองค์ก็คงจะเปิดเผยมันแล้ว ;
แต่พระคุณอันศักดิสิทธิไม่ทรงประสงค์ให้ซือแห่งความพินาศถูกบันทึกไว้ในพระคัมภีร์ศักดิ
์สิทธิ ’ นีคือคำกล่าวของนักบุญแอนดรูว์จนถึงตอนนี แต่หากพระเจ้าไม่ประสงค์จะเปิดเผยมัน
แล้วใครเล่าจะสามารถเปิดเผยสิงทีพระเจ้าได้ซ่อนไว้ได้ ?
บางคนได้ค้นหาซือของปฏิปักษ์พระคริสต์ในบรรดาผู้ศักดิสิทธิในอดีต
และบางคนได้พบร่องรอยและลักษณะคล้ายคลึงกับซือของเขา แต่พวกเขาได้กล่าวถึงมันในเชิงการคาดเดา
ไม่ใช่ด้วยความแน่นอน ดังนัน นักบุญฮิปโพลิตุส ในบทความทีกล่าวถึงข้างต้น บนหน้าหลังของ
folio 131 ได้กล่าวว่า : ‘ตัวเลขของเขาคือ 666; ฉันไม่ทราบ
เพราะการค้นคว้าในข้อความนีเป็นเรืองอันตราย ’ ขอให้เราฟังคำพูดของเขา : ‘ฉันไม่ทราบ ’ — นันคือ
ฉันสงสัย แต่ไม่ยืนยัน — เพราะการตีความข้อความนีอย่างครบถ้วนนันเป็นอันตราย ;
และเขากล่าวว่า : ‘เพราะมีซือหลายซือทีพบในตัวเลขนี และสำหรับซืออืน ๆ
ทีมีตัวเลขของปฏิปักษ์พระคริสต์ ซึงเขียนไว้ทีนัน ผู้ใดทีต้องการก็ให้อ่านเอง ’
เช่นเดียวกันในคำอธิบายของแอนดรูว์เกียวกับหนังสือวิวรณ์ ในบทที 13 หน้า 62[565] .
และในหนังสือเล่มเล็กของท่านพระสังฆราชสตีเฟน ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเมืองริยาซาน ในบทที 8
แต่เราขอว่า : หากความลึกลับนีไม่ได้ถูกเปิดเผยแก่ผู้ศักดิสิทธิในสมัยโบราณ
เพือให้พวกเขาได้รู้ซือของปฏิปักษ์พระคริสต์อย่างแท้จริง
แล้วใครในสมัยปัจจุบันจะสามารถรู้ความลึกลับนันได้ ซึงพระเจ้าไม่ได้เปิดเผยให้ใครเลย ?
และไม่มีความจำเป็นหรือประโยชน์ใด ๆ ทีจะสืบค้นเรืองนี นักบุญแอนดรูว์ได้กล่าวไว้อย่างดีว่า :
‘ความรู้ทีทราบเกียวกับตัวเลข รวมถึงเรืองอืนๆ ทีเขียนไว้เกียวกับเขา
(ผู้ต่อต้านพระคริสต์) จะถูกเปิดเผยในเวลาอันควร ’[566] .

ส่วนเรา ผู้ทีกำลังแสวงหาไม้กางเขนสีปลายของพระเจ้า
ก็เพียงพอแล้วทีเราได้พบคำพยานทีแท้จริงจากบรรดาบิดาศักดิสิทธิ
ว่าไม้กางเขนสีปลายของพระคริสต์นันไม่ใช่ตราประทับของปฏิคริสต์
เพราะพวกผู้แตกแยกนันพูดเท็จ
และกล่าวหมินประมาทไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์อย่างผิดหลักศาสนา
โดยเรียกมันอย่างไม่เป็นธรรมว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์

อย่างไรก็ตาม หากพวกเขาต้องการพิสูจน์ว่าความเท็จของพวกเขานันเป็นความจริง
ให้พวกเขาแสดงให้เราเห็นอย่างน้อยหนึงคำพยานจากพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ
หรือจากบรรดาบิดาผู้ศักดิสิทธิในสมัยโบราณ —ไม่ว่าผู้ใดเป็นผู้เขียนหรือผู้กล่าว —
ไม่ว่าจะเป็นอัครสาวก ผู้เผยพระวจนะ ครู ผู้สารภาพบาป ผู้พลีชีพ ผู้มีเกียรติ
หรือหนังสือทางศาสนา ว่าไม้กางเขนสีแฉกคือตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ ?
แล้วใครจะเชือผู้ทีไม่นำเสนอหลักฐานทีน่าเชือถือ
แต่เพียงพูดเรืองเหล่านันบนพืนฐานของการแต่งเรืองทีผิดพลาดและนอกรีตของตนเอง ?

---

[565] เกียวกับ วิวรณ์ 13:18, หน้า 62.

[566] หน้า 62, เกียวกับข้อ 18.

เพราะเช่นเดียวกับบ้านที่สร้างบนทราย โดยไม่มีฐานราก ย่อมไม่อาจตั้งอยู่ได้ เช่นเดียวกัน
คำพูดและคำสอนทุกคำที่ไม่มีหลักฐานที่แท้จริงและชัดเจน ย่อมไม่อาจเชื่อถือได้หรือมั่นคงได้
ดังนั้น ให้พวกเขานำหลักฐานมาแสดงจากหนังสือโบราณที่ได้รับการยืนยันของนักบุญท้งหลาย
ไม่ใช่จากหนังสือใหม่และเท็จของพวกเขาเอง แต่พวกเขาไม่สามารถนำหลักฐานเช่นนั้นมาแสดงได้
anywhere เว้นแต่จะอ้างอิงถึงบิดาแห่งความเท็จ ผู้เป็นครูและผู้นำทางของพวกเขา คือมาร
ซึ่งเกลียดชังพระคริสต์และอาวุธของพระคริสต์ —ไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ ที่ใช้ปราบปรามเขา —
และหวาดกลัวจนตัวสั่นเมื่อเห็นเงาของไม้กางเขนนั้น และผ่านปากของลูกศิษย์ของเขา
ซึ่งเขาสถิตอยู่ภายในตัวพวกเขา
เขาจึงกล่าวคำหมิ่นประมาทต่อไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ที่มีสีปลาย

แต่แม้หากว่า
ผู้ต่อต้านพระคริสต์จะใช้คำหมิ่นประมาทที่ก่อให้เกิดความแตกแยกและไม้กางเขนสีแฉกมาทำเครื่อง
หมายบนผู้ติดตามของเขา เราก็ควรดูหมิ่นไม้กางเขนสีแฉกอันศักดิ์สิทธิ์นี้หรือไม่ ?
สิ่งนั้นย่อมห่างไกลจากเรา ผู้ต่อต้านพระคริสต์ก็จะถูกเรียกว่าพระคริสต์ด้วย :
เพราะเขาจะไม่ถูกเรียกว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ แต่จะถูกเรียกว่าพระคริสต์ เพราะแม้แต่ชาวยิวเอง
ตามความเข้าใจของพวกเขา ก็ไม่ได้รอคอยผู้ต่อต้านพระคริสต์ แต่รอคอยพระคริสต์ ; แต่เรา
คริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์ ก็ไม่ได้รังเกียจพระนามของพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา
แม้ผู้ต่อต้านพระคริสต์จะอ้างว่าตนมีพระนามนั้นก็ตาม
และเนื่องจากผู้ต่อต้านพระคริสต์จะถูกเรียกว่าพระคริสต์
นักบุญแอนดรูว์จึงให้การยืนยันในบทสนทนาที 10 บทที 11 หน้า 49 ว่า :
‘เขาจะประกาศตัวเองว่าเป็นพระคริสต์ ’ และนักบุญฮิปโพลิตุส ในหน้า 121 กล่าวว่า : ‘เพราะในทุกด้าน
ผู้หลอกลวงต้องการที่จะคล้ายคลึงกับพระบุตรของพระเจ้า ’ ‘ในทุกด้าน ’:
เพราะเขาจะเรียกตัวเองด้วยชื่อของพระคริสต์ด้วย แต่พระเจ้าเองได้ตรัสในพระวรสารว่า :
‘จะมีหลายคนมาในนามของเรา และกล่าวว่า ‘‘เราคือพระคริสต์ ’’’ (567). ‘หลายคน’ — นั่นคือ
ผู้บุกเบิกของปฏิคริสต์ และหากผู้เหล่านี้ยังรับชื่อพระคริสต์มาใช้แล้ว ยิ่งไปกว่านั้น
แอนติคริสต์เองก็จะรับชื่อพระคริสต์มาใช้ด้วยและหากผู้เหล่านี้ยังรับชื่อพระคริสต์มาใช้แล้ว
ยิ่งไปกว่านั้น แอนติคริสต์เองก็จะรับชื่อพระคริสต์มาใช้ด้วย

เพราะเช่นเดียวกับที่เราไม่ดูหมิ่นพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า
แม้ว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์อาจอ้างว่าเป็นพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า
เราก็จะไม่ดูหมิ่นไม้กางเขนสีปลาย แม้ว่ามันจะเป็นตราประทับของผู้ต่อต้านพระคริสต์ก็ตาม
แต่เช่นเดียวกับที่เราได้รักพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า และสารภาพและเชื่อในพระองค์
เราก็จะให้เกียรติและจูบไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ที่มีสีปลายในฐานะที่เป็นไม้กางเขนที่แท้จริง
และด้วยไม้กางเขนนี้ เราทำเครื่องหมายกางเขนและได้รับการประทับตราในพิธียืนยันความเชื่อ
ในฐานะตราประทับที่แท้จริงของพระคริสต์ พระเจ้าของเรา ไม่ใช่ของปฏิปักษ์พระคริสต์ ด้วยเหตุนี้
เราจึงได้ปฏิบัติพิธีศักดิ์สิทธิ์ท้งหมดให้ครบถ้วน
อวยพรผู้เชื่อในนิกายออร์โธดอกซ์และอาหารของพวกเขา
และปกป้องตนเองในทุกที่ด้วยไม้กางเขนสีปลาย

แต่หากผู้แตกแยกเกลียดชังไม้กางเขนสีปลาย
เพราะพวกเขาหลงผิดคิดว่ามันเป็นตราประทับของปฏิคริสต์
ก็สมควรที่พวกเขาจะเกลียดชังพระคริสต์เอง พระบุตรของพระเจ้าด้วย เพราะปฏิคริสต์
จะถูกเรียกว่าพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า แต่ความโง่เขลา ความนอกรีต

---

[567] มัทธิว 24:5.

และความมุ่งร้ายของพวกเขาช่างน่าประหลาดเพียงใด ! เพราะด้วยการดูหมิ่นไม้กางเขนของพระคริสต์
พวกเขากำลังดูหมิ่นพระคริสต์เอง ผู้ซึ่งถูกตรึงกางเขนบนไม้กางเขนนั้น

นอกจากนี้ พวกเขายังสมควรถูกเยาะเย้ยในประเด็นนี้ด้วย :
พวกเขาดูหมิ่นไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์ โดยเรียกมันว่าเป็นเครื่องหมายของปฏิคริสต์
แต่พวกเขากลับทำเครื่องหมายกางเขนด้วยไม้กางเขนสีแฉก ;
เพราะพวกเขาทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสิ่งที่ (ตามคำพูดดูหมิ่นของพวกเขา)
เป็นเครื่องหมายของปฏิคริสต์ และพวกเขาไม่ใช่คริสเตียน แต่เป็นปฏิคริสเตียน
เป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับท่านทั้งหลาย ผู้ก่อการแตกแยก !
ผู้ที่รังเกียจไม้กางเขนสีแฉกแต่รักไม้กางเขนแปดแฉก
ให้ทำเครื่องหมายไม้กางเขนไม่ใช่ด้วยไม้กางเขนสีแฉก แต่ด้วยไม้กางเขนแปดแฉก
โดยเริ่มวาดเครื่องหมายบนหน้าผากของท่านก่อน แล้วลากลงมาถึงสะดือ
และส่วนกว้างของไม้กางเขนให้พาดผ่านไหล่ของคุณ
แล้วทำเครื่องหมายที่ฐานไม้กางเขนแบบทแยงผ่านท้องของคุณ : และด้วยวิธีนี้ ตามความเชื่อของคุณ
คุณจึงจะเป็นคริสตชนที่แท้จริง

ดังนั้น ผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียด เราได้พิจารณาแล้ว โอ้ผู้เป็นที่รักทั้งหลาย
เกี่ยวกับไม้กางเขนสีแฉกอันศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ และได้พบสิ่งนี้ :

ว่าไม้กางเขนสีแฉกในพันธสัญญาเดิมนั้น ไม่ใช่เงาของไม้กางเขนแปดแฉก ;
เพราะพระคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนโรมันสีปลาย ไม่ใช่บนไม้กางเขนบรินแปดปลาย ;
เพราะไม้กางเขนสีปลายนั้นไม่ใช่ไม้กางเขน
ไม้กางเขนแบบโรมัน ;
เพราะไม้กางเขนสีปลายไม่ใช่ภาพหรือรูปเคารพของปฏิปักษ์พระคริสต์
และไม่ใช่สิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า ;
และเพราะว่าไม้กางเขนสีแฉกนั้นไม่ใช่ และจะไม่มีวันเป็นตราประทับของปฏิคริสต์ แต่เป็น
และจะคงเป็นตราประทับของพระคริสต์ พระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ตลอดไป

บทที่ *25.* เกี่ยวกับเครื่องหมายกางเขน

เรายังได้ทราบด้วยว่า กลุ่มแตกแยกบางกลุ่ม
ซึ่งเรียกไม้กางเขนสีแฉกของพระคริสต์ว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์
ได้ถึงขั้นความบ้าคลั่งจนเริ่มสงสัยในเครื่องหมายไม้กางเขน —
ซึ่งมีสีแฉกและถูกวาดบนร่างกายด้วยมือขวา —
ด้วยความกลัวว่าพวกเขาอาจกำลังทำเครื่องหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์บนตัวตนเอง ; และที่จริงแล้ว
บางคนในหมู่พวกเขาก็ไม่ทำเครื่องหมายกางเขนอีกต่อไปเลย
แม้แต่เมื่อมีใครในหมู่พวกเขาบังเอิญเข้าไปในโบสถ์ก็ตาม พวกเขาถามว่า :
ใครได้สั่งให้คริสตชนทำเครื่องหมายกางเขนที่มีสีปลายบนตัวตนเอง
และประเพณีนี้เริ่มขึ้นเมื่อใด และจากใคร? และพวกเขายังถามต่อว่า :
ไม่สามารถอธิษฐานต่อพระเจ้าได้โดยไม่ต้องทำเครื่องหมายกางเขน
และก้มศีรษะได้โดยไม่ต้องทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวตนเองหรือ ?

เพื่อตอบกลับความโง่เขลาของพวกเขา เพียงแค่ยกคำพูดสั้นๆ ของนักบุญยอห์น คริโซสโตม
ที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ จากคำเทศนาบทที่สี่เกี่ยวกับจดหมายฉบับที่สองถึงชาวเทสซาโลนิกา
ก็เพียงพอแล้ว : ‘มีประเพณีหนึ่ง ; อย่าแสวงหาสิ่งอื่นใดอีก [568] คำพูดของนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่
อัครสังฆราชแห่งเมืองซีซาเรียในแคปปาโดเกีย ซึ่งถูกอ้างถึงในหนังสือชื่อ ‘Uvet’ หน้า folio 128

[568] หน้า 2344.

ก็เพียงพอที่จะตอบคำถามนี้ โดยระบุว่า :
‘‘การทำเครื่องหมายกางเขนบนใบหน้าและหน้าอกเป็นประเพณีอัครสาวกโบราณ
ซึ่งถูกส่งต่อมาถึงเราผ่านการสอนมากกว่าการเขียน ’ นี่คือคำพูดของบาซิลจนถึงตอนนี้
แต่เนื่องจากผู้ตาบอดต้องการผู้นำทาง และผู้ที่มีศรัทธาอ่อนแอต้องการคำแนะนำที่แท้จริง
ดังนั้นเราจึงควรแสดงให้พวกเขาเห็นจากบันทึกทางศาสนจักรว่า
สัญลักษณ์กางเขนเริ่มมีขึ้นในหมู่คริสตชนมานานเพียงใด
เครื่องหมายกางเขนเริ่มขึ้นในคริสตจักรยุคแรกตั้งแต่สมัยของอัครสาวก
จากอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดเอง ซึ่งได้รับการสอนจากพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าเอง
ในช่วงเวลาที่หลังจากที่พระองค์ทรงฟื้นคืนพระชนม์แล้ว พระองค์ทรงนำพวกเขาไปยังเบธานี
และทรงยกพระหัตถ์ขึ้นอวยพรพวกเขาว่า : ‘569 ’. ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
บรรดาอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้รับพรจากพระคริสต์เอง
ก็เริ่มอวยพรผู้อื่นและทำอัศจรรย์ผ่านเครื่องหมายกางเขน เช่นเดียวกับที่พระองค์ได้ทรงกระทำ
ซึ่งจะได้เห็นชัดเจนในไม่ช้า
ในชีวประวัติของนักบุญยอห์น ผู้เขียนพระวรสาร ผู้เป็นนักเทววิทยา ได้บันทึกไว้ว่า :
ครั้งหนึ่ง (นักบุญยอห์น) พบชายป่วยคนหนึ่งนอนอยู่ข้างทาง ถูกใช้รุนแรงทรมาน
และได้รักษาเขาให้หายด้วยเครื่องหมายกางเขน [570] ;
และชีวประวัติของนักบุญยอห์นนี้ถูกเขียนขึ้นโดยโปรโครัส ศิษย์ของเขา
หนังสือชีวประวัตินี้ยังบันทึกไว้ว่า :
มีคริสตชนคนหนึ่งที่ตกอยู่ในความยากจนอย่างสุดขีด
จนไม่มีอะไรที่จะใช้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ของเขา
จึงตัดสินใจฆ่าตัวตายด้วยความเศร้าโศกอย่างลึกซึ้ง
และเขาได้วิงวอนนักเวทชาวยิวคนหนึ่งให้มอบยาพิษร้ายแรงให้เขาดื่ม นักเวทมนตร์ผู้นี้
ซึ่งเป็นศัตรูของคริสเตียนแต่เป็นมิตรกับปีศาจ ได้ทำตามคำขอและให้เครื่องดื่มพิษแก่เขา
คริสเตียนผู้นั้นจึงรับพิษร้ายจากเขาแล้วกลับบ้าน : ขณะที่เขากำลังครุ่นคิดและหวาดกลัว
ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร และเมื่อเขาทำเครื่องหมายกางเขนเหนือถ้วย เขาก็ดื่มมันเข้าไป
แต่ไม่ได้รับอันตรายใดๆ เลย; เพราะเครื่องหมายกางเขนได้ขจัดพิษทั้งหมดออกจากถ้วยแล้ว
เขารู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่งในใจที่ตัวเองยังสบายดีและไม่รู้สึกถึงความเสียหายแม้แต่น้อย
เมื่อทนทุกข์ทรมานจากเจ้าหนี้ไม่ไหวอีกต่อไป
เขาจึงไปหาชาวยิวเพื่อขอให้เขาให้พิษที่ร้ายแรงที่สุดแก่เขา
แต่คนยิวนั้นกลับประหลาดใจที่ชายคนนั้นยังมีชีวิตอยู่ จึงให้เขาพิษที่รุนแรงที่สุด
ซึ่งชายคนนั้นก็รับมา ; แล้วเมื่อกลับถึงบ้านของตนเอง
ขณะที่ครุ่นคิดอยู่นานว่าจะดื่มมันดีหรือไม่
เขาก็ทำเครื่องหมายกางเขนศักดิ์สิทธิ์เหนือเครื่องดื่มนั้น และดื่มมันไป
แต่กลับไม่ได้รับอันตรายใดๆ เลย จากนั้น เขากลับไปยังบ้านของชาวยิว และดูมีสุขภาพดี
เขาจึงด่าทอชาวยิวว่า เขาไม่ชำนาญในเล่ห์เหลี่ยมของตัวเอง แต่ชาวยิวกลับตัวสั่นและถามเขาว่า
“คุณทำอะไรเมื่อดื่มมัน ?” เขาตอบว่า “ไม่มีอะไรทั้งนั้น
ผมเพียงแต่ทำเครื่องหมายกางเขนศักดิ์สิทธิ์เหนือแก้วเท่านั้น ”
คนยิวจึงตระหนักว่าพลังของเครื่องหมายกางเขนศักดิ์สิทธิ์สามารถขับไล่ความตายได้
และเพื่อพิสูจน์ความจริง เขาจึงให้สุนัขกินยาพิษนั้นเล็กน้อย
และทันทีที่สุนัขได้ลิ้มรสยาพิษต่อหน้าเขา มันก็ตายทันที เมื่อเห็นเช่นนี้

---

[569] ลูกา 24:50.

[570] 20 กันยายน , หน้า 117.

คนยิวจึงวิ่งไปหาอัครสาวกพร้อมกับคริสตชนคนนั้น และเล่าให้เขาฟังว่าเกิดอะไรขึ้น จากนั้น
นักบุญจึงสอนให้ชาวยิวผู้นั้นเชื่อในพระคริสต์และให้บัพติศมาแก่เขา ;
และท่านสั่งให้คริสตชนผู้ยากจนผู้นั้นนำฟางมาหนึ่งมัด
ซึ่งอัครสาวกได้เปลี่ยนเป็นทองด้วยเครื่องหมายกางเขนและคำอธิษฐาน ;
และท่านสั่งให้เขาใช้ทองนั้นชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้
และใช้ส่วนที่เหลือเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวของเขา [571].

ในชีวประวัติของนักบุญมัทธิว ผู้เขียนพระวรสาร มีบันทึกไว้ว่า :
มีเจ้าชายผู้หนึ่งต้องการจับกุมอัครสาวก แต่กลับตาบอดกะทันหัน จึงต้องหาผู้นำทาง
เขาเริ่มวิงวอนอัครสาวกให้อภัยบาปของเขาและคืนการมองเห็นให้ดวงตาที่มืดบอดของเขา
ผู้อัครสาวกได้ทำเครื่องหมายกางเขนเหนือดวงตาของเจ้าชาย และคืนการมองเห็นให้เขา [572].

ในชีวประวัติของนักบุญฟิลิป อัครสาวก หนึ่งในอัครสาวกสิบสองท่าน มีบันทึกไว้ว่า :
อัครสาวกได้สั่งสอนชายคนหนึ่งชื่ออิรา ซึ่งได้รับการเปิดเผยผ่านพิธีบัพติศมาศักดิ์สิทธิ์
ให้ทำเครื่องหมายกางเขนด้วยมือของเขาเองบนตัวของอาริสทาร์คัสผู้กำลังป่วย
และอวัยพรส่วนร่างกายที่เจ็บป่วยของเขา และเมื่ออิราทำเช่นนั้นแล้ว
มือที่เหี่ยวแห้งของอริสทาร์คัสก็หายเป็นปกติทันที ตาของเขาก็กลับมองเห็นได้
หูของเขาก็เริ่มได้ยิน และเขาก็ได้รับการ whole[573]

ในชีวประวัติของนักบุญดิโอนิซิอุส อเรโอปากิต มีเขียนไว้ว่า :
เมื่ออัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์กำลังจะออกจากเมืองเอเธนส์ มีชายตาบอดคนหนึ่ง —
ที่ทุกคนรู้ดีว่าเขาตาบอดตั้งแต่เกิด —ได้วิงวอนอัครสาวกให้ประทานการมองเห็นแก่เขา
จากนั้นท่านได้ทำเครื่องหมายกางเขนเหนือตาของชายคนนั้นและกล่าวว่า :
'พระผู้เป็นเจ้าและครูของข้าพเจ้า พระเยซูคริสต์ ผู้ทรงสร้างโลก
ทรงเจิมตาของชายผู้ตาบอดตั้งแต่เกิดและประทานการมองเห็นให้เขา —
ขอให้พระองค์ทรงให้แสงสว่างแก่ท่านด้วยฤทธิ์อำนาจของพระองค์ ' และทันทีนั้น
ชายผู้ตาบอดตั้งแต่เกิดก็ได้รับการมองเห็น [574].

นักบุญเทคล่า ผู้เป็นมรณสักขีคนแรกและศิษย์ของอัครสาวกเปาโล
เมื่อไม้และกิ่งไม้จำนวนมากถูกเก็บรวบรวมไว้เพื่อเผาเธอ
เธอได้ทำเครื่องหมายกางเขนเหนือกองไม้ทั้งหมดนั้น แล้วปีนขึ้นไปยืนบนยอดกองไฟ
และไฟก็ไม่ได้แตะต้องเธอ [575].

นักบุญบาซิลิสซา ผู้พลีชีพแห่งนิโคเมเดีย หลังจากทำเครื่องหมายกางเขนแล้ว
ได้เดินเข้าสู่เตาเผาที่กำลังลุกโชนท่ามกลางเปลวไฟ
และยืนอยู่เป็นเวลาหลายชั่วโมงในไฟที่กำลังลุกโชน
แต่ท่านก็ได้รับการปกป้องให้ปลอดภัยไม่ได้รับอันตรายใดๆ [576].

นักบุญผู้พลีชีพ อับดอน และ เซนนิส เจ้าชายแห่งเปอร์เซีย
ถูกจักรพรรดิเดคิอุสแห่งโรมนำตัวมาที่กรุงโรม และถูกโยนให้สัตว์ร้ายกินเพื่อพระคริสต์
แต่ด้วยเครื่องหมายกางเขนที่คุ้มครอง ทั้งสองจึงไม่ได้รับอันตรายจากสัตว์ร้าย [577].

---

[571] หน้า 120.

[572] 16 พฤศจิกายน , folio 352, ด้านหลัง .

[573] 14 พฤศจิกายน , folio 341, ด้านหลัง .

[574] 3 ตุลาคม , folio 151.

[575] 24 กันยายน , หน้า 101.

[576] ที่เดียวกัน , 3, หน้า folio 18.

[577] 30 กรกฎาคม, folio 404 ด้านหลัง

นักบุญผู้พลีชีพ ซิโนน อเล็กซานเดอร์ และเทโอโดร์ พร้อมด้วยผู้อื่นอีกหลายท่าน
ซึ่งในช่วงที่นักบุญผู้พลีชีพ เทเรนติอุส กำลังถูกประหารชีวิต ได้รับการระลึกถึงในวันที่ 10
เมษายน: หลังจากถูกผู้ว่าการฟอร์ทูนาติอานัสประหารชีวิตใกล้กับวิหารที่บูชาเทวรูป
พวกเขาได้ทำเครื่องหมายกางเขนของพระคริสต์บนหน้าผาก และเปาลมลงบนวิหาร ; ทันใดนั้น
เทวรูปภายในวิหารก็ล้มลงทันทีด้วยเสียงดังสนั่นและสลายเป็นผงธุลี [578] .

นักบุญผู้พลีชีพยิ่งใหญ่ โพรโคปิอุส
หลังจากถูกโยนเข้าคุกหลังจากได้รับบาดแผลสาหัสหลายแห่งเพื่อพระคริสต์
ได้รับการเยียมเยียนในยามเที่ยงคืนโดยทูตสวรรค์สององค์ที่เปล่งประกายเจิดจ้าในรูปของชายหนุ่ม
ผู้งดงาม ซึ่งกล่าวกับท่านว่า : 'จงมองดูเราและเห็นเถิด ' ท่านมองดูพวกเขาและถามว่า 'ท่านเป็นใคร ?'
พวกเขาตอบว่า 'เราคือทูตสวรรค์ที่พระเจ้าส่งมาหาท่าน ' แล้วผู้พลีชีพก็กล่าวกับพวกเขาว่า
'หากท่านเป็นทูตสวรรค์ของพระเจ้า ก็จงก้มลง ต่อหน้าพระเจ้าต่อหน้าข้าพเจ้า
และทำเครื่องหมายกางเขนเพื่อปกป้องตัวท่านเอง เพื่อข้าพเจ้าจะได้เชื่อในท่าน '
เหล่าทูตสวรรค์ก็ทำตามทันที พร้อมกล่าวว่า : 'บัดนี้จงเชื่อเถิด เพราะพระเจ้าได้ส่งเรามาหาท่าน [579]
.'

เมื่อนักบุญเกรกอรี ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งนีโอเคซาเรีย
กำลังเดินทางจากทะเลทรายไปยังเขตสังฆมณฑลของท่าน
ท่านได้พบวิหารของชาวต่างศาสนาแห่งหนึ่งระหว่างทาง ; เนื่องจากเป็นเวลาเย็นแล้ว และฝนตกหนัก
จึงทำให้นักบุญและคณะผู้ติดตามของท่านต้องเข้าไปในวิหารนั้นเพื่อพักค้างคืน
ที่นั่นมีรูปเคารพมากมาย ซึ่งมีปีศาจสิงสถิตอยู่ ;
ปีศาจเหล่านั้นปรากฏตัวต่อหน้าพระปุโรหิตและสนทนาด้วย
ขณะที่นักบุญเกรกอรีพักค้างคืนที่นั่น
ท่านได้สวดบทสวดและอธิษฐานตามธรรมเนียมในยามเที่ยงคืนและยามเช้า และทำเครื่องหมายกางเขนในอากาศ
ซึ่งถูกทำให้แปดเปื้อนจากการบูชาของปีศาจ
ด้วยความหวาดกลัวจากเครื่องหมายกางเขนและคำอธิษฐานของนักบุญเกรกอรี
ปีศาจทั้งหลายจึงทิ้งวิหารและรูปเคารพของตน แล้วหนีไป [580]

ในชีวประวัติของนักบุญผู้พลีชีพไซพรีอันและจัสตินา มีบันทึกไว้ว่า :
หนึ่งในเจ้าแห่งปีศาจ , ถูกส่งมาโดยนักเวทไซพรีอันไปยังสาวพรหมจารีจัสตินา ;
หลังจากแปลงร่างให้คล้ายผู้หญิง เขาก็มาล่อลวงเธอด้วยคำพูดมากมายให้แต่งงานกับอากลาอิดส์
ชายหนุ่มผู้ไม่เชื่อในพระเจ้าและลามก โดยอ้างคำพูดของอัครสาวกจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ว่า :
'การแต่งงานเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง และเตียงสมรสไม่ถูกทำให้มลทิน '[581] . เมื่อได้ยินคำพูดเหล่านี้
จัสตินาจึงรู้ตัวว่านั่นคือปีศาจ ผู้ล่อลวงที่เจ้าเล่ห์ และด้วยจิตใจที่เข้มแข็งยิ่งกว่าเอวา
เธอจึงเอาชนะเขาได้ : เพราะเธอไม่ได้สนทนาอย่างยืดยาวกับเขา
แต่รีบวิ่งไปยังที่ลี้ภัยของไม้กางเขนของพระคริสต์ ทำเครื่องหมายกางเขนบนใบหน้า
และยกจิตใจขึ้นสู่พระเจ้า ผู้เป็นเจ้าบ่าวของเธอ ; และทันทีนั้น
ปีศาจก็หายตัวไปอย่างอับอายยิ่งกว่าเดิม จากนั้น เจ้าชายปีศาจผู้หยิ่งผยองนั้นก็มาหาไซพรีอัน
ในสภาพที่ยุ่งเหยิง และไซพรีอัน เมื่อตระหนักว่าตนเองก็ไม่ได้บรรลุผลอะไรเช่นกัน
จึงกล่าวกับปีศาจว่า : 'แม้แต่ท่าน ซึ่งเป็นเจ้าชายผู้ทรงอำนาจ
และมีความชำนาญกว่าผู้อื่นในเรื่องเช่นนี้ ก็ยังไม่อาจเอาชนะหญิงสาวผู้นั้นได้หรือ ?

---

[578] หน้า 207.

[579] 8 กรกฎาคม, folio 246.

[580] 17 พฤศจิกายน , folio 355.

[581] ฮีบรู 13:4.

แล้วใครในหมู่พวกเจ้าจะสามารถทำอะไรได้กับหัวใจที่ไม่อาจถูกพิชิตของสาวคนนั้น ? “บอกฉันสิ ” เขากล่าว “ด้วยอาวุธใดที่ควบคุมเจ้าได้ ? และสิ่งใดที่ทำให้พลังอันยิ่งใหญ่ของเจ้าไร้ฤทธิ์ ?” ปีศาจ ซึ่งถูกบังคับด้วยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า จึงสารภาพอย่างไม่เต็มใจว่า “เราไม่สามารถ ” เขากล่าว “มองดูเครื่องหมายกางเขนได้ แต่เราต้องหนีจากมัน เพราะมันเผาเราเหมือนไฟ และขับไล่เราให้ห่างไกล [582] ”

ที่นั่นยังเขียนไว้ด้วยว่า :

เมื่อไซพรีอันตระหนักดีว่าไม่มีสิ่งใดสามารถเอาชนะสัญลักษณ์ของไม้กางเขนและพระนามของพระคริสต์ได้ เขาก็กลับสู่สติและกล่าวกับมารว่า : ‘โอ ผู้ทำลายและผู้หลอกลวงทุกสิ่ง ผู้เป็นคลังแห่งความไม่บริสุทธิ์และความสกปรกทั้งปวง ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงความอ่อนแอของท่านแล้ว เพราะหากท่านยังกลัวเงาของไม้กางเขนและสั่นสะท้านเมื่อได้ยินพระนามของพระคริสต์ แล้วท่านจะทำอะไรได้เมื่อพระคริสต์เองเสด็จมาหาท่าน ? หากเจ้าไม่สามารถเอาชนะผู้ที่ทำเครื่องหมายกางเขนได้ แล้วเจ้าจะแย่งใครจากมือพระคริสต์ได้เล่า ? บัดนี้ข้าพเจ้าตระหนักแล้วว่าเจ้าเป็นเพียงความว่างเปล่า ไม่สามารถทำอะไรได้ และไม่มีอำนาจที่จะแก้แค้น ข้าพเจ้า ผู้เป็นคนน่าเวทนานี้ ได้ถูกหลอกลวงด้วยการฟังคำพูดของท่านและเชื่อคำประจบประแจงของท่าน ; ดังนั้น จงจากข้าพเจ้าไปเถิด ผู้ถูกสาปแช่ง จงจากไป! เป็นสิ่งที่เหมาะสมที่ข้าพเจ้าจะอธิษฐานต่อคริสตชนเพื่อให้พวกเขามีความเมตตาต่อข้าพเจ้า ; เป็นสิ่งที่เหมาะสมที่ข้าพเจ้าจะหาที่พึ่งกับผู้มีคุณธรรม เพื่อให้พวกเขาช่วยข้าพเจ้าและดูแลความรอดของข้าพเจ้า ‘ไปให้พ้นไปให้พ้นไป เจ้าผู้ไร้กฎหมายและน่าเกลียดชัง !’ เมื่อได้ยินคำนี้ ปีศาจก็พุ่งเข้าใส่ไซพรีอันเพื่อฆ่าเขา และเมื่อกระโจนลงบนตัวเขา ก็เริ่มบีบคอเขา อย่างไรก็ตาม ไซพรีอันไม่ได้รับความช่วยเหลือจากใครเลย และไม่รู้ว่าต้องทำอย่างไรเพื่อช่วยตัวเองหรือหนีพ้นจากมืออันดุร้ายของปีศาจ ; และเมื่อเขาแทบจะสิ้นใจ เขาจึงนึกถึงเครื่องหมายกางเขนศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจัสตินเคยใช้ต้านทานพลังทั้งหมดของปีศาจ และกล่าวว่า : ‘โอ้ พระเจ้าของจัสติน โปรดช่วยข้าด้วย ’ เขายกมือขึ้นและทำเครื่องหมายกางเขน ; และทันทีนั้น ปีศาจก็ถอยห่างจากเขาเหมือนลูกศรที่ถูกดึงจนตึง เมื่อเขาได้สติและรวบรวมความกล้าได้ เขาก็เรียกชื่อพระคริสต์ ทำเครื่องหมายกางเขน และต่อต้านปีศาจอย่างแข็งขัน พร้อมท้าสาปแช่งและตำหนิเขา อย่างไรก็ตาม ปีศาจนั้นยืนอยู่ห่างจากเขา และไม่กล้าเข้าใกล้เขาเพราะเครื่องหมายกางเขนและพระนามของพระคริสต์ จึงขู่เขาอย่างดุเดือดว่า ‘พระคริสต์จะไม่ช่วยคุณให้พ้นจากมือฉัน ’ และมันโกรธเกรี้ยวต่อเขาอย่างรุนแรง ร้องคำรามเหมือนสิงโต แล้วจากไป [583]

ในหนังสือ “ชีวิตของบิดาผู้เป็นที่เคารพนับถือ บาร์ลาอัม และ โยอาซาฟ แห่งอินเดีย ” ได้บันทึกไว้ว่า ปีศาจที่ถูกส่งมาโดยนักเวทมนตร์ชื่อเฟวดา พยายามปลุกเร้าให้เจ้าชายหนุ่ม โยอาซาฟ มีความปรารถนาในบาปทางกาย ; แต่เมื่อพวกมันไม่ประสบความสำเร็จและกลับมาด้วยมือเปล่า เฟดาจึงตำหนิพวกมันว่า :

‘พวกเจ้าผู้ต่ำต้อยนี้อ่อนแอถึงขนาดที่ไม่สามารถเอาชนะเด็กหนุ่มเพียงคนเดียวได้หรือ ?’ แต่พวกมัน ซึ่งถูกบังคับโดยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า และไม่เต็มใจที่จะทำเช่นนั้น จึงสารภาพความจริงว่า : ‘เราไม่อาจทนต่อฤทธิ์อำนาจของพระคริสต์ได้ และแม้กระทั่งมองดูเครื่องหมายกางเขน ซึ่งเด็กหนุ่มผู้นั้นใช้ป้องกันตัวเอง ’[584] .

---

[582] 2 ตุลาคม , หน้า 141 ด้านหลัง .

[583] 2 ตุลาคม , หน้า 142, ด้านหลัง .

ในชีวประวัติของท่านฮิลาริออนผู้ยิ่งใหญ่ ได้บันทึกไว้ว่า :
ปีศาจตัวหนึ่งนำกลุ่มเพื่อนร่วมพวกของมันมา
และร้องตะโกนด้วยเสียงดังจนฮิลาริออนรู้สึกหวาดกลัวจากเสียงนั้นเอง จึงทิ้งทะเลทรายนั้นและหนีไป
อย่างไรก็ตาม เมื่อฮิลาริออนตระหนักว่านี่คือความน่าสะพรึงกลัวของปีศาจ
เขาจึงทำเครื่องหมายกางเขน ปกป้องตนเองด้วยโล่แห่งความเชื่อ คุกเข่าลง
และอธิษฐานอย่างจริงใจต่อพระเจ้า ขอให้พระองค์ประทานความช่วยเหลือจากเบื้องบน
และในขณะที่เขานอนอธิษฐานอยู่ เขาก็ได้ขับไล่ศัตรูที่ยืนอยู่เหนือเขาลง [585].

นักบุญอันโทนีผู้ยิ่งใหญ่ ขณะต่อสู้กับปีศาจที่โจมตีท่าน ได้กล่าวว่า :
'หากท่านมีอำนาจ พระเจ้าได้ประทานอำนาจเหนือข้าพเจ้าแก่ท่านแล้ว ; ข้าพเจ้าอยู่ที่นี่แล้ว
จงกลืนกินสิ่งที่ถูกถวายแก่ท่านเถิด ; แต่หากท่านทำไม่ได้ ทำไมท่านจึงพยายามอย่างไร้ประโยชน์ ?
เพราะเครื่องหมายกางเขนและความเชื่อในพระเจ้าคือกำแพงที่ไม่อาจเจาะทะลุได้ '[586].

พระแอนโทนีผู้ศักดิ์สิทธิ์ท่านเดียวกันนี้ ขณะกำลังสอนพี่น้อง ได้กล่าวว่า :
'เมื่อปีศาจไม่สามารถทำอะไรกับเราในความคิดได้ พวกมันจึงล่อลวงเราด้วยภาพนิมิตและทำให้เรากลัว
บางครั้งแปลงร่างเป็นหญิง บางครั้งเป็นแมงป่อง และบางครั้งเป็นสัตว์ใหญ่ที่มีเนื้อหนัง
จนถึงขั้นยืดหัวขึ้นถึงยอดโบสถ์ ; และแปลงร่างเป็นรูปทรงนับไม่ถ้วนและกองทัพนักรบ
ซึ่งทั้งหมดจะหายตัวไปทันทีที่เห็นเครื่องหมายแรกของการ cross[587]

ท่านนักบุญอันโทนีผู้ยิ่งใหญ่เอง ขณะเดินทางผ่านทะเลทรายไปยังนักบุญพอลแห่งธีบส์
ได้เห็นชายคนหนึ่งที่มีรูปร่างคล้ายม้า ซึ่งนักกวีเรียกว่าฮิปโปเซนทอร์ เมื่อเห็นเขา
ท่านจึงทำเครื่องหมายกางเขนและถามอย่างกล้าหาญว่า :
'ท่านรู้หรือไม่ว่าผู้รับใช้ของพระเจ้าอาศัยอยู่ที่ใด ?'
แต่สัตว์นั้นกลับก้มหัวลงเมื่อได้ยินคำพูดของนักบุญ และเนื่องจากไม่สามารถพูดได้
จึงชี้มือไปยังสถานที่ที่คนต้องไปเพื่อพบผู้รับใช้ของ God[588]

นักบุญเอพิฟานิอุสแห่งไซปรัส เมื่อยังเป็นเด็กที่ยังไม่ได้รับศีลล้างบาป
ถูกโยนลงจากหลังลาตัวดุร้าย ; เด็กชายนั้นตกจากหลังลา ได้รับบาดเจ็บ และนอนร้องไห้
ไม่สามารถลุกขึ้นได้ เพราะต้นขาของเขาถูกกระแทกกับพื้นดิน มีคริสเตียนคนหนึ่งชื่อคลีโอพิอุส
ซึ่งบังเอิญอยู่ ณ ที่นั้น ได้เดินเข้ามาและสัมผัสสะโพกของเขา ;
หลังจากทำเครื่องหมายกางเขนสามครั้ง เขาก็รักษาเขาให้หาย [589].

นักบุญเอพิฟานิอุสท่านเดียวกันนี้ เมื่ออยู่ในดินแดนอียิปต์
กำลังสนทนาเรื่องหนังสือกับนักปรัชญาชาวกรีกคนหนึ่งชื่อยูเดมัส ;
เมื่อเห็นว่าลูกชายของนักปรัชญาคนนั้นตาบอดข้างหนึ่ง
ท่านจึงทำเครื่องหมายกางเขนสามครั้งเหนือตาที่บอดนั้น และทันทีที่ตาเปิดออก
เด็กชายก็มองเห็นได้อย่างชัดเจน [590].

นักบุญมาครีนา ผู้เป็นที่เคารพนับถือ ซึ่งเป็นน้องสาวของนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่
มีอาการเจ็บปวยรุนแรงที่เกิดขึ้นที่หน้าอก และไม่ต้องการเปิดเผยให้แพทย์รักษา
จึงอธิษฐานขอให้มารดาของเธอวางมือขวาลงบนบริเวณที่เจ็บปวยและทำเครื่องหมายกางเขนบนนั้น

---

[584] 19 พฤศจิกายน , folio 376, หน้าหลัง .

[585] 21 ตุลาคม , หน้า 213, ด้านหลัง .

[586] 17 มกราคม, folio 299, หน้าหลัง

[587] 7 มกราคม, folio 309 ด้านหลัง

[588] 15 มกราคม, folio 287 ด้านหลัง

[589] 12 พฤษภาคม, folio 385 ด้านหลัง

[590] หน้า 391.

และเมือมารดาของเธอวางมือลงบนอกของเธอ และทำเครื่องหมายกางเขนเหนือบริเวณทีเจ็บปวย เธอก็ไม่พบร่องรอยของโรคภัยนั้นเลย เพราะด้วยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า โรคภัยนั้นได้หายแล้ว และโรคได้หายไป เหลือเพียงรอยแผลเล็กๆ จากโรคเดิมไว้เป็นเครื่องเตือนใจถึงปาฏิหาริย์ของพระเจ้า [591].

เมือพระผู้ทรงเกียรติโซซิมาได้เห็นนักบุญมารีแห่งอียิปต์ในทะเลทราย ท่านรู้สึกหวาดกลัวในตอนแรก คิดว่าอาจเป็นการปรากฏตัวของปีศาจ ท่านจึงสั่นเทาและทำเครื่องหมายกางเขน ความกลัวของท่านจึงลดลง [592].

เมือพระผู้ทรงเกียรติโซซิมาเห็นนักบุญมารีอาแห่งอียิปต์กำลังอธิษฐานต่อพระเจ้าในอากาศ โดยยืนอยู่สูงจากพื้นดินหนึงคิวบิต ท่านก็รู้สึกสับสน คิดว่าเธออาจเป็นภาพลวงตา : นักบุญมารีอา เมือตระหนักว่าเธอเป็นมนุษย์เนือหนัง ไม่ใช่จิตวิญญาณหรือภาพลวงตา จึงทำเครื่องหมายกางเขนบนหน้าผาก ดวงตา ริมฝีปาก และอกของเธอ[593].

พระแม่มารีผู้ศักดิ์สิทธิ์องค์เดียวกันนี หลังจากทำเครื่องหมายกางเขนเหนือแม่น้ำจอร์แดน ก็ก้าวลงบนน้ำ และเดินบนน้ำเพือข้ามแม่น้ำไป [594].

ใน *Limonar* ของพระสังฆราชโซฟโรนิอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งเยรูซาเล็ม มีการกล่าวถึงพระสงฆ์ผู้อาวุโสชือโคโนน ซึงเป็นพระภิกษุทีวัดเพนโฟคลี ผู้ได้รับมอบหมายให้ทำพิธีบัพติศมาแก่ชายและหญิงชาวกรีกทีห้นมานับถือความเชืออันศักดิ์สิทธิ์ อย่างไรก็ตาม ขณะทีกำลังทำพิธีบัพติศมาให้กับผู้หญิง เขาถูกล่อลวงด้วยความคิดอันเต็มไปด้วยความใคร่ เพราะเขารู้สึกถึงความปรารถนาอันเร่าร้อนภายในตัวตนเอง และเนืองจากกลัวการล่อลวงนี เขาจึงต้องการจะออกจากสถานทีนั้น วันหนึง มีหญิงสาวจากเปอร์เซียมาเพือรับบัพติศมา — — ซึงมีใบหน้าขาวสวยมาก ; และพระผู้อาวุโสโคโนน เพือไม่ให้ต้องเห็นความเปลือยเปล่าของหญิงสาวผู้นั้นระหว่างพิธีบัพติศมาและพิธีเจิมน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ จึงหยิบเสือคลุมแล้วออกจากสถานทีนั้น พร้อมกล่าวว่า : ‘ข้าพเจ้าไม่อาจอยู่ในสถานทีนีเพือจุดประสงค์นี ’ และเมือเขากำลังออกจากสถานทีนั้นและกำลังขึนเขา นักบุญยอห์นผู้ให้บัพติศมาได้พบเขาและกล่าวกับเขาด้วยเสียงอ่อนโยนว่า : ‘กลับไปยังอารามของท่านเถิด และข้าจะบรรเทาความทุกข์ทรมานทางกายของท่าน ’ แต่อับบาโคโนนกล่าวกับเขาด้วยน้ำเสียงโกรธว่า : ‘เชือข้าเถิด ข้าจะไม่กลับ ; เพราะท่านได้สัญญากับข้าหลายครังแล้ว แต่ยังไม่ทำตาม ’ แต่พระนักบุญยอห์นได้พาท่านมานังลง แล้วเปิดเสือคลุมของท่านออก ทำเครื่องหมายกางเขนสามครังใต้สะดือ และกล่าวกับท่านว่า : ‘จงเชือข้าเถิด พระคุณพ่อโคโนน เพราะข้าปรารถนาให้ท่านได้รับรางวัลสำหรับการต่อสู้ครังนี ; แต่เนืองจากท่านไม่ต้องการ ดังนั้นการต่อสู้ครังนีจึงถูกถอนไปจากท่าน และท่านจะถูกพรากรางวัลสำหรับมันไป ’ และพระผู้อาวุโสก็กลับไปยังวัด ; ในเช้าวันถัดมา ท่านได้ทำพิธีบัพติศมาให้กับหญิงสาวนั้นและเจิมเธอด้วยมิร์ร และไม่รู้สึกถึงความใคร่ในใจเมือเห็นร่างกายเปลือยของเธอ เหมือนกับว่าท่านกำลังทำพิธีบัพติศมาให้ผู้ทีไม่ได้เป็นเพศหญิง [595].

---

[591] 19 กรกฎาคม, folio 331 ด้านหลัง และ 332

[592] 1 เมษายน, folio 169.

[593] หน้า 170.

[594] หน้า 173 ด้านหลัง .

[595] Limonar, บทที 3.

ใน *Limonar* เล่มเดียวกันนี มีเรืองราวเกียวกับนักบุญจูเลียน
ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งวอสเตรตัม ซึงถูกกลุ่มประชาชนผู้มีชือเสียงและรำรวยบางคนเกลียดชัง
และวางแผนจะสังหารท่านด้วยพิษ และพวกเขาได้ติดสินบนผู้รับใช้หนุ่มทีทำงานให้เขา
โดยสัญญาว่าจะให้ของขวัญมากมาย และให้ยาพิษแก่เด็กหนุ่มนัน
เพือให้เมือเขานำถ้วยไปถวายให้พระสังฆราช เขาจะได้เทยาพิษนันลงในถ้วย :
และเด็กหนุ่มก็ทำตามคำสังทีได้รับ แต่พระจูเลียนผู้ศักดิสิทธิ
ซึงได้รู้ถึงแผนการของพวกเขาผ่านการเปิดเผยจากพระเจ้า จึงรับถ้วยนันมาวางไว้เบืองหน้า
และโดยไม่กล่าวคำใดกับชายหนุ่มนัน ท่านได้เรียกผู้นำเมืองทังหมดมา
ซึงในจำนวนนันมีผู้ทีวางแผนสังหารท่านด้วย อย่างไรก็ตาม พระสังฆราชผู้ศักดิสิทธิ
ซึงไม่ประสงค์จะเปิดเผยผู้ทีวางแผนเรืองนี ได้ตรัสกับทุกคนด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า :
‘หากท่านคิดจะฆ่าจูเลียนผู้ถ่อมตนด้วยพิษ
ข้าพเจ้าจะดืมพิษทีท่านเตรียมไว้ให้ข้าพเจ้าต่อหน้าท่านทุกคนทีนี ’;
และหลังจากอวยพรถ้วยนันสามครังด้วยมือขวา พร้อมทังทำเครืองหมายกางเขนบนถ้วย ท่านตรัสว่า :
‘ในนามของพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ ข้าพเจ้าจะดืมถ้วยนีต่อหน้าท่านทังหลาย
และเมือดืมจนหมด ข้าพเจ้าจะยังคงปลอดภัย ’ ผู้ทีเตรียมพิษนันถูกความกลัวเข้าครอบงำ ;
และเมือล้มลงทีเท้าของท่าน พวกเขายอมรับบาปของตนและวิงวอนขอ forgiveness[596]

ในทำนองเดียวกัน พระเบเนดิกต์ผู้เป็นทีเคารพนับถือ ซึงเป็นเจ้าอาวาส
ก็ได้รับแก้วทีมีพิษร้ายแรงผสมอยู่ในเครืองดืมของท่านในช่วงเวลาอาหารกลางวัน
จากพีน้องบางคนทีเกลียดชังท่าน แต่เมือท่านทำเครืองหมายกางเขนเหนือแก้วนัน
ภาชนะนันก็แตกสลายทันทีด้วยพลังของไม้กางเขนศักดิสิทธิ ราวกับถูกหินทุบ [597] .

ในหนังสือชีวประวัติของท่านซีเมอนผู้ยืนบนเสา ได้เขียนไว้ว่า : ปีศาจผู้อิจฉาความดี
ได้แปลงร่างเป็นทูตสวรรค์ทีส่องแสง และปรากฏตัวต่อหน้าท่านนักบุญใกล้เสา
ด้วยรถศึกเพลิงและม้าเพลิง ราวกับกำลังลงมาจากสวรรค์ และกล่าวว่า : ‘ฟังเถิด ซีเมอน ,
พระเจ้าแห่งสวรรค์และโลกได้ส่งข้าพเจ้ามาหาท่าน ดังทีท่านเห็น ด้วยรถศึกและม้าเพลิง เพือว่า
เช่นเดียวกับทีเอลียาห์ถูกยกขึนสู่สวรรค์ ท่านก็จะถูกยกขึนด้วย
เพราะท่านสมควรได้รับเกียรติยศเช่นนี เนืองจากความศักดิสิทธิ์ในชีวิตของท่าน :
เพราะเวลาของท่านได้มาถึงแล้ว เพือท่านจะได้เก็บเกียวผลแห่งความพยายามของท่าน
และรับมงกุฎแห่งความดีจากพระหัตถ์ของพระเจ้า มาเถิด โดยไม่ชักช้า โอ ผู้รับใช้ของพระเจ้า
เพือท่านจะได้เห็นผู้สร้างของท่าน และนมัสการพระองค์ผู้ทรงสร้างท่านตามพระฉายาของพระองค์ ;
และให้เหล่าทูตสวรรค์และอัครทูตสวรรค์ พร้อมด้วยผู้เผยพระวจนะ อัครสาวก และผู้พลีชีพ
ซึงต่างปรารถนาทีจะได้เห็นท่าน ได้เห็นท่านด้วยเช่นกัน เมือพูดเช่นนีกับมารร้าย
นักบุญผู้นีไม่ตระหนักถึงการหลอกลวงของศัตรู แต่กล่าวว่า : ‘พระเจ้า !
พระองค์จะทรงนำข้าผู้เป็นคนบาปนีขึนสู่สวรรค์หรือไม่ ?’
เขาขยับเท้าขวาเหมือนจะก้าวขึนสู่รถศึกเพลิง แต่เขาก็ยืนมือขวาออก ทำเครืองหมายกางเขน
และทันทีนัน ปีศาจพร้อมด้วยรถศึกและม้าก็หายวับไปเหมือนฝุนทีถูกสายลมพัดพาไป
และเมือซีเมโอนตระหนักว่านันคือกลลวงของปีศาจ เขาก็ repented[598]

นีคือความอุดมสมบูรณ์ของคำพยานเกียวกับเครืองหมายกางเขนและพลังอัศจรรย์ของเครืองห
มายกางเขน; และท่านจะพบคำพยานนับไม่ถ้วนในเรืองนีทั่วทังพระคัมภีร์ศักดิสิทธิ
ซึงทังหมดไม่อาจรวบรวมไว้ในหนังสือเล่มเล็กได้ เว้นแต่จะบรรจุไว้ในหนังสือเล่มใหญ่

---

[596] บทที 94.

[597] 14 มีนาคม , folio 79, หน้าหลัง .

[598] 1 กันยายน , folio 5, หน้าหลัง .

ขอให้เรากล่าวถึงอย่างน้อยบางเรื่องเกี่ยวกับหัวข้อนี้จากบรรดาบิดาแห่งคริสตจักร :
นักบุญฮิปโพลิตุส เมื่อกล่าวถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์และผู้ที่เชื่อในเขา ได้กล่าวว่า :
'เขาจะให้เครื่องหมายบนมือขวาและบนหน้าผากของพวกเขา ;
เพื่อไม่ให้ใครสามารถทำเครื่องหมายกางเขนอันศักดิ์สิทธิ์ด้วยมือขวาบนหน้าผากได้
แต่มือของพวกเขาจะถูกผูกไว้ : และตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป
พวกเขาจะไม่มีอำนาจที่จะทำเครื่องหมายบนอวัยวะของตน '[599] . จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของฮิปโพลิตุส
อย่างไรก็ตาม เราควรสังเกตว่า : นักบุญฮิปโพลิตัสกล่าวถึงเครื่องหมายกางเขนว่า :
'สิ่งนี้เป็นที่รู้กันดี เพราะในสมัยของท่าน
เป็นประเพณีของคริสตชนที่จะทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวตนเอง และจะเป็นเช่นนั้นในปลายยุคสมัยนี้
เช่นเดียวกับที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ในหมู่คริสตชนออร์โธดอกซ์ '
นักบุญยอห์น คริโซสโตม ในคำเทศนาเกี่ยวกับพระวรสารนักบุญมัทธิว ตอนที่ 54 กล่าวว่า :
'ดังนั้น ขอให้เราแบกไม้กางเขนของพระคริสต์เป็นมงกุฎ ;
เพราะทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเราล้วนสำเร็จผ่านทางมัน ไม่ว่าเราจะต้องเกิดใหม่ ไม้กางเขนก็มา ;
ไม่ว่าเราจะร่วมรับประทานมื้ออาหารลึกลับนั้น ไม่ว่าเราจะได้รับการบวช หรือไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตาม
การก่อรูปชัยชนะของเรา (เหนือศัตรู) อยู่ใกล้มือเสมอ : ด้วยเหตุนี้ ในโบสถ์ บนผนัง บนประตู
บนหน้าผากของเรา และในความคิดของเรา เราจึงจารึกมันด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง และนอกจากนี้ :
เพราะการวาดมันด้วยนิ้วมือนั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสม ; แต่ก่อนอื่นต้องทำด้วยความตั้งใจของตนเอง
และด้วยความเชื่อมั่นอย่างยิ่งยวด และหากคุณจินตนาการถึงมันด้วยตาใจเช่นนี้
วิญญาณชั่วร้ายใดก็ไม่อาจเข้าใกล้คุณได้ เพราะมันเห็นดาบที่ก่อให้เกิดบาดแผลแก่พวกมัน ;
มันเห็นดาบที่นำความหายนะมาสู่พวกมัน เพราะเมื่อเราเห็นสถานที่ที่ผู้ถูกสาปถูกโยนลงไป
เราจึงเต็มไปด้วยความหวาดกลัว ; จงพิจารณาดูว่ามารและปีศาจจะต้องทนทุกข์อย่างไร
เมื่อพวกมันเห็นอาวุธที่พระคริสต์ใช้ทำลายอำนาจทั้งหมดของพวกมัน และตัดหัวมังกร (งู)[600]
จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของคริสอสตอม
นักบุญเอฟเรมกล่าวในคำเทศนาที่ 103 ว่า :
'ให้เราวางเครื่องหมายของไม้กางเขนผู้ประทานชีวิตไว้บนประตู บนหน้าผาก บนอก บนริมฝีปาก
และบนทุกส่วนของร่างกายเรา : ให้เราทำเครื่องหมายนี้ไว้บนตัวเรา และให้เราติดอาวุธด้วยสิ่งนี้ '
เพราะนี่คืออาวุธของคริสตชน ชัยชนะเหนือความตาย ความหวังของผู้เชื่อ แสงสว่างแห่งวันสุดท้าย
ผู้เปิดประตูสวรรค์ การทำลายล้างความเชื่อผิด การยืนยันความเชื่ออย่างยิ่งใหญ่
การรักษาและสรรเสริญคริสตชน ; ซึ่งคริสตชนถวายอย่างไม่หยุดยั้งทุกวันทุกคืน
ในทุกเวลาและทุกชั่วโมง ในทุกสถานที่ โดยไม่มีมันนั้น อย่าเริ่มสิ่งใดเลย
และอย่าทำให้สิ่งใดสิ้นสุดลง ; แต่ไม่ว่าคุณจะนอนลง ลุกขึ้น ทำงาน หรือเดินทาง —
ไม่ว่าคุณจะแล่นเรือบนทะเลหรือข้ามแม่น้ำ —
จงเสริมกำลังทุกอวัยวะของท่านด้วยไม้กางเขนผู้ประทานชีวิต และพลังฝ่ายตรงข้าม เมื่อเห็นเช่นนี้
จะไม่เข้าใกล้ท่าน ; เพราะเมื่อพวกมันซ่อนตัวอยู่ ก็จะหนีไป [601] .
นักบุญซีริลแห่งเยรูซาเล็ม ในหนังสือคำสอนมอสโกที่พิมพ์ในปี 7204 ตามที่อ้างถึงในหน้า
43 ได้สอนว่า : ให้ทำเครื่องหมายไม้กางเขนศักดิ์สิทธิ์ขณะรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ นั่ง ยืน สนทนา
หรือเดิน และอย่าเริ่มการกระทำใดๆ ของท่านโดยไม่ได้ทำเครื่องหมายกางเขนศักดิ์สิทธิ์
ไม่ว่าจะอยู่ที่บ้าน บนทางเดิน ในเวลากลางวันหรือกลางคืน หรือในสถานที่ใดก็ตาม

---

[599] 1 กันยายน , หน้า 131 ด้านหลัง

[600] ส่วน 2, หน้า 91 ด้านหลัง .

[601] หน้า 236.

นีคือคำสอนเกียวกับเครืองหมายกางเขน ! แล้วท่านผู้แบ่งแยกศาสนา
ผู้ทีสงสัยในเครืองหมายกางเขน ปฏิเสธมัน และกลัวมัน เหมือนทีมารร้ายกลัวกางเขนสีปลาย
จะพูดอะไรได้อีก ? บรรดาอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์
หลังจากได้รับแบบอย่างแห่งการอวยพรจากพระคริสต์
ก็เริมแสดงฤทธิ์อำนาจและรักษาผู้คนผ่านเครืองหมายกางเขน ;
บรรดาผู้พลีชีพผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ถือเครืองหมายกางเขนเป็นอาวุธ ; ทูตสวรรค์ของพระเจ้า
เมือปรากฏตัวต่อผู้พลีชีพผู้ศักดิ์สิทธิ์ โพรโคปิอุส ได้ทำเครืองหมายกางเขนบนตัวตนเอง ;
นักบุญยอห์นผู้ประกาศข่าวดี หลังจากเสียชีวิตไปหลายปี ได้ปรากฏตัวต่อหน้าพระคุณพ่อโคโนน
และด้วยเครืองหมายกางเขน ได้กำจัดความปรารถนาทางกามารมณ์ภายในตัวท่าน
นักบุญท้งหลายของพระเจ้าได้ซับไล่พลังของปีศาจและความหวาดกลัวทุกชนิดด้วยเครืองหมายกางเขน
คริสตจักรท้งมวลของพระคริสต์ ตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน
ได้รักษาประเพณีคริสเตียนอันศักดิ์สิทธิ์นีไว้
คือการทำเครืองหมายกางเขนและทำให้ทุกสิงศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครืองหมายน้น แต่ท่าน โอ
ศัตรูแห่งกางเขน กลับกลัวเครืองหมายกางเขน และส้นสะท้านเหมือนปีศาจ
กลัวว่ากางเขนสีปลายจะบดบังท่าน

หากท่านเรียกไม้กางเขนสีปลายของพระคริสต์ว่า ‘ตราประทับของปฏิคริสต์ ’
แล้วท่านจะเรียกตราประทับของพระคริสต์ว่าอะไร ? ไม้กางเขนแปดปลายหรือ ?
แต่มีใครเคยวาดไม้กางเขนแปดปลายบนตัวตนเอง หรือทำเช่นน้นในปัจจุบันนีบ้าง ?
มีใครให้พรแก่ใครหรือสิงใดด้วยไม้กางเขนแปดปลายบ้าง ?
เราไม่ใช้ไม้กางเขนสีแฉกเพือทำเครืองหมายไม้กางเขนบนตัวเราเอง
เพืออุทิศผู้คนและศีลศักดิ์สิทธิ์ และเพืออวยพรอาหารหรือ ?
เพราะนีคือเครืองหมายและตราประทับทีแท้จริงของพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้าของเรา
ดังทีดามัสซีนได้ยืนยันไว้ว่า : ‘เครืองหมายนีได้รับการมอบให้เราบนหน้าผาก
ตามแบบการตัดหนังหุ้มปลายของอิสราเอล ; เพราะด้วยเครืองหมายนี
เราจึงถูกแยกออกจากผู้ไม่เชือและได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้เชือ ; นีคือโล่ อาวุธ
และชัยชนะเหนือมาร ; นีคือตราประทับ เพือไม่ให้ผู้ทำลายทุกสิงได้แตะต้อง us[602] . ’

คำกล่าวของดามัสซีนมีเพียงเท่านี พระบิดาแห่งคริสตจักรท่านนี
ซึงเห็นพ้องกับครูผู้สอนทีกล่าวถึงข้างต้น เรียกไม้กางเขนสีแฉก —ตามทีจินตนาการไว้ —
ว่าเป็นตราประทับของพระคริสต์ ไม่ใช่ของปฏิคริสต์
ขอให้ผู้ทีเรียกไม้กางเขนสีแฉกอันทรงเกียรติของพระคริสต์ว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์
และผู้ทีหวาดกลัวไม้กางเขนสีแฉกเช่นเดียวกับทีปีศาจหวาดกลัว
ต้องได้รับความอับอายและถูกประณาม

บทที *26.* เกียวกับการหมินประมาททีก่อให้เกิดการแตกแยกในคริสตจักร ซึงเกียวข้องกับท่าทางทีสันเทา

นอกจากนี
ยังมีความเข้าใจผิดอีกประการหนึงเกียวกับตราประทับของปฏิคริสต์ทีได้ยินในเมืองบรินยานี :
พวกเขาเรียกเครืองหมายกางเขนทีทำด้วยสามนิ้วว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์
ดังน้นจึงมีเขียนไว้ในม้วนหนังสือทีผิดหลักคำสอนและหมินประมาทของพวกเขาว่า :
‘หากใครทำเครืองหมายกางเขนบนใบหน้าด้วยนิ้วสามนิ้ว น้นคือด้วยนิ้วสามนิ้ว
เขาได้ปฏิเสธพระคริสต์และมอบตัวให้ซาตานแล้ว เพราะนีคือตราประทับของปฏิคริสต์ ’ ด้วยนี

[602] หนังสือ 4, เรืองความเชือ , บทที 12.

ม้วนหนังสือจึงจบลง และด้วยเหตุนี้
พวกเขาจึงถือว่าเครื่องหมายสองอย่างเป็นเครื่องหมายของปฏิคริสต์ :
เครื่องหมายหนึ่งของปฏิคริสต์คือไม้กางเขนสีปลาย
และเครื่องหมายอีกอย่างของปฏิคริสต์คือท่าทางที่สั้นเทา จริง ๆ
แล้วไม่ชัดเจนว่าควรเชื่อข้อโต้แย้งใดของพวกเขา —ข้อแรกหรือข้อที่สอง ;
เพราะพวกเขาไม่เห็นพ้องกันเอง และก็ไม่ระบุตราประทับที่แท้จริงของปฏิคริสต์
พวกเขาอ้างถึงนักบุญฮิปโพลิตุส ราวกับว่าเขาคือผู้ที่เรียก 'ท่าทางสั้นเทา '
ว่าเป็นตราประทับของปฏิคริสต์ ; แต่ในเรื่องนี้พวกเขากำลังโกหกอย่างชัดเจน
และพวกเขาจะไม่รู้สึกอายเลยหรือที่พูดเท็จต่อหน้าพระเจ้าและต่อหน้าทุกคน ?
เพราะนักบุญฮิปโพลิตัสไม่ได้กล่าวถึงท่าทางของนิ้วมือใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นท่าทาง 'สั้น '
หรือท่าทาง 'สองนิ้ว ';
และท่านก็ไม่ได้เขียนว่าไม้กางเขนสีแฉกคือตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ ;
เพราะเช่นเดียวกับที่ไม้กางเขนสีปลายไม่ใช่และจะไม่เป็นเครื่องหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์
ดังนั้นท่าทางมือที่สั้นเทาก็ไม่ใช่และจะไม่เป็นเครื่องหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์เช่นกัน
เพราะพยานผู้นั้น —นักบุญฮิปโพลิตัส ผู้ที่พวกผู้แตกแยกพึงพา —
ไม่ได้เป็นพยานยืนยันคำหมิ่นประมาทของพวกเขา ขอให้ทุกคนอ่านคำพูดของฮิปโพลิตัส —
ที่กลุ่มบรินีอ้นอ้างถึง — ด้วยความระมัดระวังและวิจารณญาณอย่างถี่ถ้วน
และตรวจสอบทีละตัวอักษรและทีละคำ : คุณจะพบการกล่าวถึงการจัดวางนิ้วมือในนั้นหรือไม่ ?
ไม่มีทางเลย แล้วทำไมผู้โกหกเหล่านี้จึงกล้าโกหกเกี่ยวกับนักบุญฮิปโพลิตัส
รวมถึงตัวพวกเขาเองด้วย ?
ไม่ใช่เพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพวกเขาคือลูกของบิดาแห่งความเท็จ —คือมารหรือไม่ ?
นอกจากนี้ ฉันยังได้เห็นจากรายชื่อในจดหมายของอวัวกุมว่า ผู้สอนผิดนี้
ซึ่งสอนการทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสองนิ้ว (แบบอาร์เมเนีย)
ในขณะที่ปฏิเสธการทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสามนิ้ว ได้กล่าวคำหมิ่นประมาทดังต่อไปนี้ :
แล้วนิกายนิคอนจะร้องไห้ เพราะไม่ยอมรับพระบุตรองค์เดียวผู้บริสุทธิ์
ซึ่งธรรมชาติสองประการ คือธรรมชาติของพระเจ้าและธรรมชาติของมนุษย์
ได้รวมเป็นหนึ่งเพื่อความรอดของเรา แต่กลับใช้สามนิ้วชี้ไปยังวิญญาณสามตัวที่ไม่บริสุทธิ์
ซึ่งเป็นวิญญาณของปีศาจ คล้ายกับคางคก พวกมันแพร่กระจายไปทั่วทั้งจักรวาล :
ผู้ที่เฝ้าระวังและรักษาเสื้อผ้าของตนให้พ้นจากการถูกพบในสภาพเปลือยเปล่า
ย่อมเป็นผู้ได้รับพร ดูเถิด บิดาและพี่น้องทั้งหลาย
คำสอนผิดที่สั้นสะท้านนี้คือความเปลือยเปล่าของจิตวิญญาณและร่างกาย ;
ขอให้เราป้องกันตัวเองจากมันในทุกวิถีทาง นี่คือจุดจบของคำหมิ่นประมาทของอวัวกุม
ด้วยคำพูดเหล่านี้เอง อาวักคุมได้เปิดเผยตัวเขาเองว่าเป็นผู้โกหก ผู้นอกรีต ผู้ตีความผิด
และผู้หมิ่นประมาท ซึ่งจะถูกเปิดเผยโดยเหตุผลอันเฉียบแหลมใดๆ ก็ตาม
อาวักคุมกำลังโกหกเมื่อเขาเรียกเรา ผู้เป็นคริสตชนนิกายออร์โธดอกซ์ ว่าอยู่ในนิกายนิคอน
ศาสนาคริสต์รัสเซียมีต้นกำเนิดจากนิคอนจริงหรือ ?
เราได้รับการส่องสว่างจากการบัพติศมาอันศักดิ์สิทธิ์ผ่านทางเขาจริงหรือ ? เราได้ยินว่า
สมเด็จพระสังฆราชนิคอน เป็นพระสังฆราชผู้ยิ่งใหญ่ของพระเจ้า ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งมอสโก
ผู้มีความรู้ลึกซึ้งในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ผู้เคร่งครัดในความศรัทธา
และดำเนินชีวิตอย่างศักดิ์สิทธิ์ ; แต่ท่านไม่ใช่ผู้ให้กำเนิดของเรา
ทั้งทางกายภาพและทางจิตวิญญาณ เพราะเราไม่ได้เกิดจากท่าน และไม่ได้รับความเชื่อจากท่าน
แต่เราเกิดในเนื้อหนังจากเชื้อสายของยาเฟท บุตรของโนอาห์ ; และในจิตวิญญาณ
เราเกิดจากเจ้าชายวลาดิมีร์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้เทียบเท่าอัครสาวก เพราะจากท่านนี้

รัสเซียทั้งประเทศจึงได้รับศรัทธาและพิธีบัพติศมา ; และวลาดิมีร์ได้รับมันจากชาวกรีก
ส่วนชาวกรีกได้รับมันจากพระสังฆราชและครูผู้ศักดิ์สิทธิ์โบราณแห่งจักรวาล ;
บรรดาพระสังฆราชและครูผู้สอนโบราณได้รับมันจากอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ ;
อัครสาวกได้รับมันจากพระคริสต์เอง : เพราะเราเป็นคริสตชน ไม่ใช่ผู้ตามนิโคเนีย
ตามคำกล่าวของอัครสาวกเปโตรผู้ศักดิ์สิทธิ์ว่า 'ชนชาติที่ได้รับการเลือกสรร
เป็นปุโรหิตแห่งราชวงศ์ เป็นชนชาติที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นประชากรที่เป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ '
(*603*). แต่ฮาบากุก พร้อมด้วยลูกศิษย์ของเขา
ที่ได้หลุดพ้นจากคริสตจักรของพระคริสต์และศรัทธาออร์โธดอกซ์แล้ว
ท่านทั้งหลายนี่อยู่ในเผ่าพันธุ์ใด ? แน่นอนว่าอยู่ในเผ่าพันธุ์ของศัตรูพระคริสต์ – คือมาร
ฮาบากุกกล่าวเท็จอีกครั้ง โดยใส่ร้ายเรา ราวกับว่าเราไม่ยอมรับในพระบุตรองค์เดียวของพระเจ้า
พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา ซึ่งทรงมีสองธรรมชาติ —ธรรมชาติพระเจ้าและธรรมชาติมนุษย์ —
ที่รวมเป็นหนึ่งเพื่อความรอดของเรา เขาเองก็ทำเช่นนี้
เช่นเดียวกับที่ได้แสดงไว้ก่อนหน้านี้ในส่วนแรก ของบทความที่สอง
ซึ่งเหตุผลนอกรีตของเขาถูกเปิดโปง
โดยอ้างว่ามีพระบุตรของพระเจ้าที่แยกต่างหากอยู่บนสวรรค์กับพระบิดา
และพระบุตรที่แยกต่างหากในครรภ์ของพระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด
อับบาคุมเป็นผู้ถือความเชื่อผิดๆ ที่ดูหมิ่นการที่เราทำเครื่องหมายกางเขนด้วยความเคารพ
และเรียกมันว่าความเชื่อผิดๆ ซึ่งโดยทางนี้
เราแสดงถึงสามพระบุคคลในพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดด้วยความศรัทธาและตามหลักความเชื่
อที่ถูกต้อง ; และเมื่อเราทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวเราด้วยความเคารพ เราจึงกล่าวว่า :
'ในพระนามของพระบิดา และพระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ ' ด้วยการปฏิเสธเครื่องหมายกางเขนนี้
เขาจึงปฏิเสธการสารภาพความเชื่อในตรีเอกภาพ
อววากุมได้แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นผู้บิดเบือนความจริงและผู้หมิ่นประมาทอย่างยิ่ง
โดยตีความผิดคำที่เขียนไว้ในหนังสือวิวรณ์ บทที่ 16 ดังนี้ : 'ฉันเห็นจากปากของงู
จากปากของสัตว์ร้าย และจากปากของผู้เผยพระวจนะเท็จ
มีวิญญาณไม่บริสุทธิ์สามตัวเหมือนกบออกมา *604* และต่อไป ' อย่างไรก็ตาม
เขาใช้การตีความที่บิดเบือนของคำเหล่านี้เพื่อหลอกลวงจิตใจที่หวาดกลัวของเรา
ราวกับว่าการทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสามนิ้วนั้น
เรากำลังเรียกวิญญาณสามดวงที่ไม่บริสุทธิ์และคางคกสามตัวให้ปรากฏขึ้นในจักรวาล
ด้วยการกระทำเช่นนี้ เขาได้ดูหมิ่นพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ซึ่งในพระนามของพระองค์
เราทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสามนิ้ว โดยกล่าวว่า : ในนามของพระบิดา พระบุตร
และพระวิญญาณบริสุทธิ์ แต่เขากลับเรียกพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ —
พระเจ้าที่เราเรียกขาน —ว่าเป็นวิญญาณไม่บริสุทธิ์สามตนและคางคกสามตัว โอ้
การดูหมิ่นที่ร้ายแรง ! โอ้ การดูหมิ่นที่พระเจ้าทรงรังเกียจ ! โอ้ ความไม่เคารพที่ไร้พระเจ้า !
ใครเคยได้ยินการหมิ่นประมาทต่อพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่งยวดเช่นนี้มาตั้งแต่สมัยโบรา
ณกาล?
ไม่มีนิกายนอกรีตหรือความชั่วร้ายใดที่เคยหมิ่นประมาทพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่งยวดได้
เท่าที่ผู้หมิ่นประมาทอววักคุมได้กระทำไว้ ผู้ก่อการแตกแยกมีครูเช่นนี้ ;
พวกเขาติดตามบุคคลเช่นนี้ ; นี่คือความถูกต้องตามหลักคำสอนของพวกเขา

---

603 1 เปโตร 2:9.

604 วิวรณ์ 16:13.

นอกจากนี้
ม้วนหนังสือของกลุ่มผู้แตกแยกนี้ยังมีการแสดงท่าทางหมิ่นประมาทต่อเครื่องหมายกางเขน :
มีภาพมือที่นิ้วสามนิ้วประกบกัน ; บนนิ้วหนึ่งเขียนว่า *'sa'*, บนนิ้วอีกนิ้วเขียนว่า *'ta'*,
และบนนิ้วที่สามเขียนว่า *'na'*—นี่คือซาตาน ; และมันถูกทำเครื่องหมายไว้
เพราะชื่อนั้นเป็นของนักต่อสู้พระเจ้าผู้ชั่วร้าย คือ แอนติคริสต์
ซึ่งเขาจะวางไว้บนมือขวาของผู้ที่เชื่อในตัวเขา และมันดูหมิ่นเรา ผู้ถือความเชื่อแบบดั้งเดิม
ราวกับว่าเราเชื่อในปฏิปักษ์พระคริสต์มากกว่าในพระคริสต์
ราวกับว่าเราแบกชื่อของปฏิปักษ์พระคริสต์ไว้บนสามนิ้ว
และราวกับว่าเราทำเครื่องหมายกางเขนด้วยชื่อของปฏิปักษ์พระคริสต์ คำหมิ่นประมาทเช่นนี้
ม้วนหนังสือที่ถูกสาปแช่งนั้นได้เทลงบนเรา ผู้ที่เชื่อในพระคริสต์ (และไม่ใช่ในปฏิคริสต์)
และผู้ที่ไม่ได้ทำเครื่องหมายกางเขนด้วยชื่อของปฏิคริสต์
แต่ด้วยชื่อของพระตรีเอกภาพอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุด : พระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์
เขาอ้างอิงคำพยานของนักบุญเอฟเรมและนักบุญฮิปโพลิตุสอย่างผิดๆ
ซึ่งทั้งสองท่านเรียกสัญลักษณ์สามนิ้วนี้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของปฏิคริสต์ ;
แต่ในคำสอนของนักบุญทั้งสองท่าน (ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้) สิ่งนี้ไม่มีอยู่เลย
นี่คือการประดิษฐ์ขึ้นอย่างชั่วร้ายและเป็นลมหายใจจากปากนรก
จะเหมาะสมกว่าสำหรับพวกเขาในฐานะผู้ก่อการแตกแยก
ที่จะเขียนชื่อของปีศาจโดยใช้ท่าทางสองนิ้วแบบอาร์เมเนีย : *'de'* บนนิ้วหนึ่ง *'mon'*
บนนิ้วอีกนิ้วหนึ่ง ; และด้วยวิธีนี้ ปีศาจจะสถิตอยู่บนนิ้วสองนิ้วของพวกเขา —
ปีศาจตัวนั้นเองที่พวกเขาได้เก็บไว้ในใจมานานแล้ว ผู้ที่พวกเขาฟังตาม
และผู้ซึ่งวิญญาณของมันสอนพวกเขา
ให้คิดค้นคำสอนที่หมิ่นประมาทและเท็จต่อคริสตจักรของพระคริสต์ แต่พระเจ้าแห่งการแก้แค้น
พระเจ้าผู้ทรงแก้แค้น จะทรงตอบแทนพวกเขาตามการกระทำของพวกเขา
และจะทรงทำลายพวกเขาเพราะความหลอกลวงของพวกเขา
ในม้วนหนังสือที่ก่อให้เกิดความแตกแยกนั้นเอง
ซึ่งสอนวิธีการทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสองนิ้วตามแบบอาร์เมเนีย ได้เขียนไว้ดังนี้ :
ในหนังสือพิธีกรรมที่พิมพ์ขนาดใหญ่ หน้า 659: 'หากใครไม่ทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสองนิ้ว
ตามที่พระคริสต์ทรงทำ ให้ผู้นั้นถูกสาปแช่ง '
แต่ผมได้นำหนังสือพิธีกรรมฉบับพิมพ์ใหญ่เล่มนั้นมาตรวจสอบข้อความในนั้น
และพบว่ามันถูกพิมพ์ไว้ต่างออกไปดังนี้ : 'หากใครไม่ทำเครื่องหมายกางเขนด้วยสองนิ้ว
ตามที่พระคริสต์ทรงทำ ' และสิ่งนี้ดูเหมือนเป็นความเท็จที่ก่อให้เกิดการแตกแยกทันที
เพราะข้อความที่พิมพ์ไว้ระบุว่า : 'หากใครไม่ทำเครื่องหมายกางเขน '; แต่พวกเขากลับเพิ่ม 'สิ่งนี้ '
และ 'สิ่งนั้น ' เข้าไป ทำให้ข้อความกลายเป็น : 'หากใครไม่ทำเครื่องหมายกางเขน ' ด้วยเหตุนี้
พวกเขาจึงหลอกลวงประชาชนที่เรียบง่ายด้วยคำโกหก โดยเพิ่มสิ่งที่ไม่ได้เขียนไว้ในข้อความ
เช่นเดียวกับที่พวกเขาเพิ่ม 'สิ่งนี้ ' และ 'สิ่งนั้น ' เข้าไป :
เพราะการทำเครื่องหมายกางเขนให้ผู้อื่นเป็นเรื่องหนึ่ง
แต่การทำเครื่องหมายกางเขนให้ตัวเองเป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่ง
จงพิจารณาเรื่องนี้ด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง :
พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงรับบัพติศมาด้วยเครื่องหมายกางเขนขณะที่ทรงพระชนม์อยู่บนโลกท
่ามกลางมนุษย์หรือไม่ ?
พระองค์ทรงจัดนิ้วของพระองค์ให้เป็นรูปเครื่องหมายกางเขนบนพระองค์เองหรือไม่ ?
สัญลักษณ์กางเขนนี้เคยถูกปฏิบัติก่อนการทรมานของพระคริสต์โดยอัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่ต
ิดตามพระคริสต์ หรือโดยผู้เผยพระวจนะและบรรพบุรุษที่มาก่อนพวกเขาหรือไม่ ?

และนอกจากนี : พระคริสต์เจ้าได้บัพติศมาใครด้วยนิวสองนิวหรือไม่ ?
สิงนีถูกบันทึกไว้ที่ไหน ? ในพระวรสารเล่มใด หรือโดยอัครสาวกผู้ใด ? ในพระวรสารลูกา บทสุดท้าย
มีบันทึกไว้ว่า พระคริสต์เจ้า เมือเสด็จขึนสู่สวรรค์ ได้อวยพรอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิ :
พระองค์ทรงยกพระหัตถ์ขึนและอวยพรพวกเขา ;
แต่ในทีนันไม่มีการกล่าวถึงการจัดวางนิวมือแต่อย่างใด
พระองค์ทรงอวยพรพวกเขาด้วยมือทังสองข้าง พร้อมด้วยนิวทังหมดของพระองค์
การพับนิวเข้าหากันในเวลาต่อมาได้กลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในหมู่ผู้เชือ
และนีเป็นธรรมเนียมทีดี ; แต่ไม่ใช่หลักคำสอนของศรัทธา

แต่ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวถึงการจัดวางนิวมือต่อไปอีก
เพราะเรืองนีได้ถูกเขียนและอธิบายไว้อย่างเพียงพอแล้วในหนังสือ *The Rod* และในหนังสือ *Uvet*
(ตามชือทีเรียกกัน) รวมถึงในหนังสือสดุดีฉบับปรับปรุง ;
ผู้ทีสนใจสามารถอ่านเพิมเติมได้ในหนังสือเหล่านัน

บทที *27.* เกียวกับการหมินประมาทต่อความลึกลับศักดิสิทธิ

นอกจากนี ผู้ทีแยกตัวออกไปยังดูหมินความลึกลับศักดิสิทธิทีบริสุทธิทีสุด :
พระกายและพระโลหิตของพระคริสต์ ซึงถูกเฉลิมฉลองภายใต้รูปลักษณ์ของขนมปังและเหล้าองุ่น

พวกเขาดูหมินและรังเกียจสิงศักดิสิทธิอันสูงส่งทีสุดเหล่านีราวกับว่าเป็นสิงน่า
รังเกียจ โดยเรียกการรับศีลศักดิสิทธิว่าเป็นความไม่บริสุทธิ
ซึงเป็นความไม่บริสุทธิทีตำช้าทีสุด โอ้ การหมินประมาททีไร้พระเจ้า
และการดูหมินอย่างรุนแรงต่อพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ผู้ซึงเราเคารพสักการะและรับในพระศีลอันบริสุทธิทีสุดของพระองค์ ! โอ้
ความทุกข์ทรมานอันหนักหน่วงทีตกมาบนองค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
จากสุนัขไร้ยางอายและคลังไคล้เหล่านัน ทีได้อ้าปากเห่าใส่พระองค์ บางคนถึงกับร้องว่า :
‘จับพระองค์ จับพระองค์ และตรึงพระองค์บนไม้กางเขน !’

พวกเขาดูหมินและเหยียดหยามความลึกลับศักดิสิทธิทังสามประการ (ตามทีเรารับทราบ)
เนืองจาก :

ประการแรก เนืองจากไม้กางเขนสีแฉกทีปรากฏบนขนมปังศักดิสิทธิ ;

นีเป็นเพราะหนังสือพิธีกรรมทีพิมพ์ใหม่ :

และนี ก็เพราะพระสงฆ์ผู้ประกอบพิธีกรรมศักดิสิทธิ

พวกเขาเรียกไม้กางเขนสีปลายว่าเป็นเครืองหมายของปฏิคริสต์ :

หนังสือพิธีกรรมทีพิมพ์ใหม่ถูกเรียกว่า ‘ความเชือใหม่ ’:

ส่วนนักบวชนัน ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในสองด้าน :
ทังเรืองค่าธรรมเนียมทีกำหนดไว้สำหรับการแต่งตัง
ซึงพวกเขาในฐานะผู้แตกแยกเรียกมันว่าเงินสินบน และเรืองวิถีชีวิตทีเสือมทรามของพวกเขา ,

และพวกเขาโต้แย้งว่า เนืองจากสิงเหล่านี พระสงฆ์จึงไม่ใช่พระสงฆ์
พิธีกรรมจึงไม่ใช่พิธีกรรม การถวายบูชาจึงไม่ใช่การถวายบูชา

อย่างไรก็ตาม เราจะพิจารณาสามประเด็น :

1) รูปไม้กางเขนสีแฉกทีปรากฏบนขนมปังศักดิสิทธิ (prosphora)
เป็นอุปสรรคต่อการถวายเครืองบูชาศักดิสิทธิหรือไม่
จนอาจทำให้มันไม่ใช่พระกายของพระคริสต์ ?

2) หนังสือพิธีกรรมทีพิมพ์ใหม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบพิธีกรรมศักดิสิทธิหรือไม่
จนทำให้มันอาจไม่ใช่พิธีกรรมทีแท้จริง ?

3) ค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้สำหรับการบวชและวิถีชีวิตที่เสเพลของพระสงฆ์
จะขัดขวางการเสด็จลงมาของพระวิญญาณบริสุทธิ์ และการเฉลิมฉลองความลึกลับศักดิ์สิทธิ์
เมื่อพระสงฆ์ประกอบพิธีกรรมหรือไม่ ?

การตรวจสอบครั้งแรก

เกี่ยวกับรูปไม้กางเขนสีแฉกบนขนมโปรสโฟรา ;
มันเป็นอุปสรรคต่อการถวายบูชาศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?

ผมขอถามว่า :

ในพิธีบูชาอันศักดิ์สิทธิ์แห่งความลึกลับของพระเจ้า
ซึ่งถวายแด่พระบิดาในนามของโลกทั้งโลกในรูปแบบของขนมปัง :
สิ่งนั้นคือไม้กางเขนที่ถูกวาดเป็นตราประทับบนขนมปังโปรสโฟรา หรือคือพระคริสต์เอง
ผู้ถูกตรึงกางเขนในรูปแบบของไม้กางเขน ?

หากไม้กางเขนถูกถวายเป็นเครื่องบูชา ก็ไม่ใช่พระคริสต์
เพราะนั่นจะหมายความว่าไม่ใช่พระกายของพระคริสต์ที่มีอยู่
แต่เป็นสารของไม้กางเขนในรูปของขนมปัง ซึ่งเป็นเรื่องที่ไร้เหตุผลและไม่สมเหตุสมผล

แต่หากพระคริสต์เองถูกถวายเป็นเครื่องบูชา ก็ไม่ใช่ไม้กางเขน
เพราะไม่ใช่ไม้กางเขนที่ถูกถวายเพื่อชีวิตและความรอดของโลก แต่เป็นพระเมษโปดกของพระเจ้า
ผู้ทรงรับบาปของโลกไป ที่ถูกถวายในรูปของไม้กางเขน

และเนื่องจากไม่ใช่ไม้กางเขน แต่เป็นพระคริสต์เองที่ถูกถวายเป็นเครื่องบูชา
ดังนั้นจะมีอุปสรรคใดที่ขัดขวางไม่ให้เครื่องบูชานี้ถูกแทนด้วยไม้กางเขนสีปลาย
ซึ่งถูกวาดเป็นตราประทับบนขนมปังพรอสโฟรา ?

ข้าพเจ้าขอถามอีกครั้ง :

เมื่อพระคริสต์ผู้ช่วยให้รอดถูกตรึงบนไม้กางเขนเพื่อเรา
โดยทรงเหยียดพระหัตถ์อันบริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ออกไป
พระคริสต์ในขณะนั้นทรงมีแปดปลายหรือสี่ปลาย ?

ท่านไม่อาจกล่าวว่าพระองค์มีแปดจุดได้ โอ้ ไบรเนียน ! แต่พระองค์มีสี่จุดต่างหาก :
ศีรษะอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระองค์อยู่ที่ยอดไม้กางเขน
ร่างกายที่เหยียดออกตามความยาวของไม้กางเขน เท้าของพระองค์อยู่ที่ฐานของไม้กางเขน
และพระหัตถ์ของพระองค์อยู่ที่ความกว้างของไม้กางเขน ; และด้วยเหตุนี้
พระองค์จึงถูกพรรณนาบนพรอสโฟราเป็นไม้กางเขนสี่จุด

แล้วข้อคัดค้านต่อไม้กางเขนสี่จุดบนขนมพรอสโฟรา
ซึ่งท่านใช้เพื่อแสดงร่างกายของพระคริสต์ ที่ถูกตรึงบนไม้กางเขนในสี่ส่วนนั้น คืออะไร ?

อีกครั้ง :

เมื่อลูกแกะของพระเจ้า ซึ่งถูกถวายบนแผ่นขนมศักดิ์สิทธิ์ ถูกตัดด้วยหอก
มันถูกถวายในรูปของไม้กางเขนแปดแฉก หรือไม้กางเขนสี่แฉก ? จริงๆ แล้ว ในรูปของไม้กางเขนสี่แฉก
ซึ่งถูกตัดตามแนวยาวและแนวขวางเป็นสี่ส่วน และไม่ใช่เป็นแปดส่วน

และหากลูกแกะ เมื่อถูกตัดเป็นสี่ส่วน ไม่ถูกทำให้มลทินโดยไม้กางเขนสี่แขน ;
แล้วความมลทินหรืออุปสรรคใดต่อเครื่องบูชาอันศักดิ์สิทธิ์จากไม้กางเขนสี่แขนนั้น
ซึ่งถูกประทับไว้บนส่วนบนของลูกแกะ ?

นอกจากนี้ :

เมื่อพระสงฆ์กำลังประกอบพิธีบูชาพระเจ้า
หลังจากกล่าวถ้อยคำของพระคริสต์และอัญเชิญพระวิญญาณบริสุทธิ์ โดยกล่าวว่า : ‘และให้ …’
และต่อไปนั้น แล้วทำเครื่องหมายกางเขนเหนือเครื่องบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ ;

พระสงฆ์ทำเครื่องหมายด้วยกางเขนแบบใด : กางเขนแปดแฉก หรือกางเขนสีแฉก ? จริงแท้แล้ว คือกางเขนสีแฉก

และหากของถวายศักดิ์สิทธิ์ เมื่อได้รับการอวยพรด้วยเครื่องหมายกางเขนสีแฉก ไม่ถูกทำให้มลทินแต่กลับได้รับการชำระให้บริสุทธิ์ แล้วจะมีมลทินหรืออุปสรรคใดต่อเครื่องบูชาจากเครื่องหมายกางเขนสีแฉกนั้น ซึ่งถูกพรรณนาว่าเป็นตราประทับบนตัวลูกแกะ ?

ข้อพิจารณาที่สอง

เกี่ยวกับหนังสือพิธีกรรมที่พิมพ์ใหม่ ; พวกมันเป็นอุปสรรคต่อพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?

ผมถามว่า :

ในหนังสือพิธีกรรมที่พิมพ์ใหม่ ลำดับพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์โบราณได้ถูกเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ? คำอธิษฐานและพระวจนะของพระคริสต์ รวมถึงการอัญเชิญพระวิญญาณบริสุทธิ์ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ? ไม่เลย : แต่เช่นเดียวกับในหนังสือเก่า หนังสือใหม่ก็พิมพ์ไว้ครบถ้วนไม่ขาดตกบกพร่อง

หากในหนังสือพิธีกรรมที่พิมพ์ใหม่ ทั้งลำดับพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ คำอธิษฐาน พระวจนะของพระคริสต์ และการอัญเชิญพระวิญญาณบริสุทธิ์ ล้วนไม่ถูกเปลี่ยนแปลง แต่เช่นเดียวกับในหนังสือเก่า ทุกอย่างยังคงถูกพิมพ์ไว้ครบถ้วนในหนังสือใหม่ แล้วอุปสรรคต่อพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ที่เกิดจากหนังสือพิธีกรรมที่พิมพ์ใหม่นี้คืออะไร ?

ผมขอถามอีกครั้ง :

ใครเป็นผู้ประกอบพิธีบูชา ? ใครเป็นผู้อธิษฐานต่อพระเจ้าในระหว่างพิธี ? ใครเป็นผู้เรียกพระวิญญาณบริสุทธิ์ลงบนของถวายศักดิ์สิทธิ์และถวายเครื่องบูชา ? เป็นหนังสือ —หนังสือพิธีเก่าหรือใหม่ — หรือเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อวัตถุประสงค์นี้ นั่นคือ พระสงฆ์ ?

หากเป็นหนังสือ — ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิธีกรรมเก่าหรือใหม่ — ก็ถือว่าถูกต้องสมบูรณ์ ; เพราะไม่จำเป็นต้องมีพระสงฆ์ แต่เพียงต้องวางหนังสือนั้นไว้บนแท่นบูชาเท่านั้น

แต่หากเป็นพระสงฆ์ ไม่ใช่หนังสือ ที่ประกอบพิธีบูชา แล้วจะมีข้อคัดค้านใดต่อหนังสือพิธีกรรมฉบับพิมพ์ใหม่ ซึ่งพระสงฆ์อ่านบทสวดเดียวกันกับในหนังสือพิธีกรรมฉบับเก่า กล่าวคำเดียวกัน และประกอบพิธีกรรมเดียวกัน ตามที่ระบุไว้ในฉบับเก่า ?

บทที่ *28.* เกี่ยวกับค่าจ้างของพระสงฆ์

ข้อพิจารณาที่สาม

เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่พระสงฆ์เรียกเก็บสำหรับการประกอบพิธีบูชาพระเจ้า — ซึ่งกลุ่มผู้แตกแยกเรียกว่า ‘ค่าจ้าง ’—และเกี่ยวกับชีวิตที่เต็มไปด้วยความเสื่อมทราม ; สิ่งเหล่านี้ขัดขวางพระวิญญาณบริสุทธิ์ไม่ให้ทรงทำงานผ่านศีลศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ ?

เกี่ยวกับค่าธรรมเนียม

ข้าพเจ้าถามว่า : สิ่งทั้งสองนี้ —ค่าบริการและสินบน —เป็นสิ่งเดียวกันหรือไม่ ? หากเป็นสิ่งเดียวกัน ก็ไม่สมควรที่พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่แท่นบูชาจะได้รับการสนับสนุนจากแท่นบูชา ; เพราะตามประเพณี พวกเขามักได้รับค่าบริการจากผู้ศรัทธาสำหรับทุกพิธีกรรมทางศาสนา : สำหรับพิธีบัพติศมา พิธีสมรส พิธีสารภาพบาป พิธีสวดภาวนา พิธีฝังศพ พิธีรำลึก พิธีถือศีลศักดิ์สิทธิ์ และอื่นๆ อีกมากมาย ; และทั้งหมดนี้ ในฐานะของขวัญจากพระเจ้า ไม่ควรถูกขาย แต่ควรให้ไปอย่างไม่คิดค่าใช้จ่าย และตามที่อัครสาวกได้สั่งไว้ว่า

ผู้ทีปฏิบัติหน้าทีในวิหารควรได้รับอาหารจากวิหาร
และผู้ทีปฏิบัติหน้าทีทีแท่นบูชาควรได้รับอาหารเลียงชีพจากแท่นบูชา [605] ?

ดังนั้น ขอให้ทุกคนทราบว่า มีความแตกต่างระหว่างสิบส่วนหนึงกับค่าธรรมเนียม
สิบส่วนหนึงถูกกำหนดโดยพระศาสนจักรเพือเป็นค่าเลียงชีพของผู้ทีรับใช้ทีแท่นบูชา
ส่วนค่าธรรมเนียมนันถูกห้าม เพราะถือเป็นการขายสิงศักดิสิทธิ ซึงเรียกว่า "ซิโมนี"
(simony) ตามชือของซิโมนผู้ทำเวทมนตร์
ผู้ซึงพยายามซือพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิจากอัครสาวกด้วยเงิน [606]
สิบส่วนเป็นทีรู้จักกันทัวไป ส่วนสินบนนันให้กันในความลับ ;
ด้วยเหตุนีจึงถูกเรียกว่าการลบหลู่ศักดิสิทธิ สิบส่วนไม่ถือเป็นบาป
เพราะได้รับการรับรองจากพระศาสนจักร ส่วนสินบนนันเป็นบาป และถูกพระศาสนจักรห้ามไว้
สิบส่วนเป็นจำนวนเงินเล็กน้อย ส่วนสินบนเป็นจำนวนเงินมาก
การถวายสิบส่วนเป็นการปฏิบัติหน้าทีต่อพระศาสนจักร
ส่วนเงินสินบนเป็นการซือความโปรดปรานของพระศาสนจักรอย่างลับๆ เพราะภาษีถูกนับเป็นทาน
ดังทีเห็นได้จากคำพูดของจักรพรรดิกรีกผู้เคร่งศาสนา จัสติเนียน ในหนังสือ *Kormchiya* หน้า
323 ซึงเขียนไว้ดังนี : 'เราไม่เพียงแต่ไม่ห้ามเรืองนี
' แต่ยังสังให้พวกเขาทำสิงเช่นนีเพือความรอดของวิญญาณของพวกเขา
เพราะเราห้ามเพียงสิงทีถูกบริจาคโดยบุคคลทัวไปแทนทีจะบริจาคให้แก่โบสถ์ศักดิสิทธิเท่าน
ัน นีคือคำกล่าวของจักรพรรดิจัสติเนียนทีสืนสุดลง และแท้จริงแล้ว
สิบส่วนสิบมีไว้เพือความรอดของวิญญาณ
เพราะสิงทีบริจาคให้แก่พระสงฆ์นันเพือเป็นค่าครองชีพของพวกเขา
ส่วนสิงทีบริจาคให้แก่พระสังฆราชจะถูกแจกจ่ายทันทีเป็นทานแก่ผู้ยากจน . ส่วนค่าตอบแทนนัน
ถือว่าเป็นความโลภและผลประโยชน์ทีไม่ชอบธรรม รวมถึงการขู่กรรโชก และถือเป็นบาปหนัก ;
และถูกลงโทษด้วยการตัดขาดจากคริสตจักรและคำสาปแช่ง ; ดังทีปรากฏในหนังสือทีเรียกว่า
'Kormchiya' ในบทที 1 ของกฎอัครสาวก หน้า 7 ด้านหลัง

กฎข้อ *29* ของอัครสาวกศักดิสิทธิ

พระสังฆราช พระสงฆ์ หรือพระสังฆานุกรใดทีรับตำแหน่งเพือแลกกับทรัพย์สิน
จะต้องถูกปลดจากตำแหน่ง เช่นเดียวกับผู้ทีทำพิธีบวชให้เขา

สำหรับกรณีอืน ๆ ทีคล้ายกัน โปรดดู *Kormchiya* เล่มเดียวกัน หน้า 184 ด้านหลัง หน้า 211
ด้านหลัง หน้า 283, 284, 289 ด้านหลัง และหน้า 290 ด้านหลัง

ส่วนเกียวกับค่าธรรมเนียมทีต้องชำระตามกฎหมายเมือได้รับการแต่งตัง
ให้ดูในหนังสือเดียวกันทีเรียกว่า *Kormchiya* บทที 42;
และในพระราชกฤษฎีกาของจักรพรรดิจัสติเนียน ข้อที 32 บนหน้า 319:
ทีนันได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าต้องชำระอะไรเมือได้รับการแต่งตัง
จักรพรรดิจัสติเนียนขึนครองราชย์แห่งจักรวรรดิกรีกในปี ค.ศ. 527

ธีโอดอร์ ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอันติโอคียา ทีรู้จักกันในนามบัลซามอน
ในคำอธิบายของท่านเกียวกับกฎบัญญัติอัครสาวกและสภาของบรรดาพระบิดาศักดิสิทธิ
ภายใต้บทที 54[607] ได้กล่าวถึงจักรพรรดิกรีกผู้มีศรัทธา ไอแซค คอมเนนอส
ผู้ซึงโดยพระราชกฤษฎีกาของพระองค์ ได้กำหนด
ว่าผู้ปุโรหิตทีกำลังได้รับการแต่งตังต้องมอบเงิน 7 ซลาติกให้แก่พระสังฆราช

---

[605] 1 โครินธ์ 9:13.

[606] กิจการ 8:18.

[607] จดหมายที 15.

โดยแบ่งออกดังนี : 1 ซลาติกจากคณะนักบวช , 3 ซลาติกจากผู้ช่วยพระสังฆราช , และ 3 ซลาติกจากพระสงฆ์ อิสอัค คอมเนนอส เริมครองราชย์ในกรีซในปี ค.ศ. 1057; ส่วนธีโอดอร์ บัลซามอน ได้เขียนคำอธิบายเกียวกับกฎระเบียบทางศาสนาในปี ค.ศ. 1202

ขอให้ทุกคนสังเกตว่า ตั้งแต่สมัยโบราณกาล บรรณาการอันบริสุทธิ์จากผู้ที่ได้รับการบวชได้ถูกกำหนดขึนโดยจักรพรรดิผู้เคร่งศาสนาในคริสตจักรกรีก ; จากทีนัน เราได้รับศรัทธาและกฎระเบียบรวมถึงกฎหมายของคริสตจักรมา

นอกจากนียังทราบด้วยว่าทำไมประเพณีนีจึงถูกกำหนดขึนสำหรับผู้ที่ได้รับการบวช : พระสงฆ์หรือผู้ช่วยพระสงฆ์ทีเพิงได้รับการบวชต้องจัดอาหารเลียงพระสังฆราชและคณะสงฆ์ของท่าน ทันทีหลังการบวช อย่างไรก็ตาม เนืองจากไม่ใช่ทุกคนทีสามารถจัดหาอาหารให้พระสังฆราชและคณะสงฆ์ได้อย่างเหมาะสม เนืองจากมีฐานะทางเศรษฐกิจทีจำกัด จึงมีคำสังให้กำหนดค่าใช้จ่ายของมืออาหารนีไว้ทีเจ็ดซลาติก แต่ซลาติกเหล่านีในกรีซสมัยนันเป็นอย่างไร —มีค่าสูงหรือต่ำ —เราไม่ทราบ อย่างไรก็ตาม ในดินแดนของเรา ค่าธรรมเนียมนีไม่จ่ายด้วยเหรียญทอง และไม่มีมูลค่าสูงนัก เพราะแทนทีจะใช้เหรียญทอง พระสังฆราชรัสเซียในอดีตได้กำหนดให้ใช้ฮริฟเนีย (hryvnia) แทน ซึงเรืองนีได้บันทึกไว้ดังนี : ในสมัยของสมเด็จพระสังฆราชซีริล (ผู้เป็นองค์ทีสามทีมีพระนามนี) ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งเคียฟและรัสเซียทังปวง เมือเซราปีออนได้รับการแต่งตังเป็นพระสังฆราชแห่งวลาดิมีร์ (ในปี 6782 นับจากวันสร้างโลก และในปี 1274 นับจากวันพระวจนะของพระเจ้าเสด็จมาบังเกิดเป็นมนุษย์) พระสังฆราชต่อไปนีได้เข้าร่วมพิธีแต่งตังดังกล่าว : นักบุญอิกนาติอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งรอสตอฟ ; เทโอโดตัสแห่งเปเรยาสลาฟ ; และซีเมอนแห่งโปโลตสค์ ; พระสังฆราชเหล่านีได้ยืนยันการแต่งตังพระสังฆราชทีเพิงได้รับการแต่งตัง โดยกำหนดว่าพระสงฆ์ทีเพิงได้รับการแต่งตังต้องมอบเงินฮรีฟเนียจำนวนเจ็ดฮรีฟเนียให้แก่สมาชิกคณะนักร้อง

ในหนังสือ *The Correct Old Manuscript* ในกฎของสภาสังคายนาสากลครังทีหก ในกฎข้อที 22 และในคำอธิบายเกียวกับกฎดังกล่าว มีข้อความดังต่อไปนี :[608] : ผู้ทีจะเข้ารับพิธีศักดิสิทธิ์แห่งการบวชเพือรับการบวช ต้องถูกนำตัวมาต่อหน้าพระสังฆราชท้องถิน บุคคลดังกล่าวต้องจัดหาค่าใช้จ่ายและสิงจำเป็นทังหมด ได้แก่ เทียน ไวน์ (สำหรับพิธีกรรมทางศาสนา) ธูป และขนมปังพรอสโฟรา ค่าบริการของนักบวช ค่าใช้จ่ายอืน ๆ และอาหารสำหรับพระสังฆราช บุคคลดังกล่าวไม่ควรถูกใส่ร้ายหรือกล่าวหา เพราะไม่มีความเสียหายใดเกิดขึนในเรืองเหล่านี และการบวชจะเกิดขึนทันที ดังทีพระคริสต์ตรัสว่า : ‘ท่านได้รับทันที ; จงให้ทันที .’ เพราะการรับค่าธรรมเนียมสำหรับการบวช คือการขายและซือตำแหน่งศักดิสิทธิ์ เป็นเรืองหนึง แต่สิงเหล่านีเป็นเพียงเครืองบูชาและของขวัญเท่านัน เพราะทีนีไม่มีการซือขาย และวิธีปฏิบัตินีพบเห็นได้ทัวไป ; และผู้ทีมีสติสัมปชัญญะดีไม่คัดค้านเรืองนี ดังทีอัครสาวกได้กล่าวไว้ว่า : ‘มีทหารคนใดทีรับใช้ด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง ? แต่เขาได้รับเสบียงจากผู้ทีเขาได้รับใช้ ’ หรือใครทีปลูกสวนองุ่นแล้วไม่กินผลของมัน ? หรือใครทีเลียงฝูงสัตว์แล้วไม่ดืมนมจากฝูงสัตว์นัน ? ฉันกำลังพูดถึงอาหารของมนุษย์หรือ ? ไม่ , พระบัญญัติเองไม่ได้กล่าวเช่นนีหรือ ? เพราะในกฎหมายของโมเสสได้เขียนไว้ว่า : ‘อย่าปิดปากวัวขณะทีมันกำลังเหยียบข้าว ’ (นันคือ อย่าห้ามสัตว์ทีทำงานให้คุณกิน ;

---

[608] แผ่น 686.

ให้มันกิน) พระเจ้าตรัสถึงอาหารเพื่อประโยชน์ของวัวหรือ ?
หรือพระองค์ตรัสถึงทุกสิ่งเพื่อประโยชน์ของเรา ? เพราะมีเขียนไว้เพื่อประโยชน์ของเราว่า : '609 '.
และอีกว่า : 'หากเราได้หว่านสิ่งที่เป็นฝ่ายวิญญาณในหมู่ท่านแล้ว
การที่เราเก็บเกี่ยวสิ่งที่เป็นฝ่ายวัตถุจากท่านจะเป็นเรื่องเกินเลยไปหรือ ?'610 ?

ขอให้เราระลึกถึงสิ่งต่อไปนี้ที่นี่ :

ในอดีต เมื่อสมัยที่รัฐเจ้าผู้ครองรัสเซียยังแยกกันอยู่ และอยู่ภายใต้การปกครองของฮอร์ด
กลุ่มผู้นอกรีตหนึ่ง ซึ่งรู้จักกันในชื่อ Strigolniki ได้ก่อการลุกขึ้นในเมืองปสคอฟ ,
(เช่นเดียวกับกลุ่มคาปิตอนส์ และบรินยานส์ในปัจจุบัน)
ซึ่งได้กล่าวคำหมิ่นประมาทต่อคริสตจักรของพระเจ้า
จนแยกตัวออกจากคริสตจักรและนำผู้คนจำนวนมากเข้าสู่ความดื้อรั้นในความเชื่อผิดๆ ของพวกเขา
นอกเหนือจากคำหมิ่นประมาทอื่นๆ พวกเขายังกล่าวหาพระสงฆ์เรื่องเงินสิบส่วน
ราวกับว่าตำแหน่งในคริสตจักรนั้นได้มาด้วยเงิน ; และด้วยเหตุนี้
พวกเขาจึงหลีกเลี่ยงนักบวชและคริสตจักร เมื่อทราบเรื่องนี้
สมเด็จพระสังฆราชฟิลอเทอุสแห่งคอนสแตนติโนเปิล
(ผู้ซึ่งในขณะนั้นกำลังมีข้อพิพาทกับนักบุญอเล็กซิอุส ผู้เป็นเมโทรโพลิแทน และโรมัน
ผู้เป็นบิชอป เกี่ยวกับตำแหน่งสังฆราชแห่งเคียฟ) ได้เขียนจดหมายเตือนสติถึงประชาชนเมืองปสคอฟ ;
จดหมายนี้พบอยู่ในกฎบัญญัติเก่าที่เขียนด้วยมือ ซึ่งแทรกอยู่ระหว่างกฎบัญญัติที่ 22 และ 23
ของสภาสังคายนาสากลครั้งที่หก และเราได้นำมาเผยแพร่ที่นี่

จดหมายจากพระสังฆราชฟิลอเทอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล

ท่านบอยาร์ผู้สูงศักดิ์และน่านับถือ ผู้คนแห่งเมืองปสคอฟ
ลูกชายของข้าคือผู้ปกครองเมือง (posadnik) ผู้บัญชาการพันคน ผู้บัญชาการร้อยคน และลูกๆ
ของข้าทุกคน ผู้ที่ถือซื่อพระคริสต์
อยู่ภายใต้การปกครองของพระสังฆมณฑลศักดิ์สิทธิ์แห่งรัสเซียทั้งมวล , ในเมืองปสคอฟของรัสเซีย
และภายในเขตแดนของมัน ลูกๆ ที่เป็นที่รักขององค์พระผู้เป็นเจ้าแห่งความถ่อมตนของเรา
เพราะข้าพเจ้าเรียกท่านทั้งหลายว่าลูกชายและลูกๆ ! นอกจากนี้
ผู้ที่ได้แยกตัวออกจากคริสตจักรคาทอลิก และได้หลุดพ้นจากความสามัคคีของคริสตชน
เนื่องจากการกระทำของมารร้าย เมื่อได้ทราบถึงความถ่อมตนของเรา
และของผู้ประเสริฐผู้ยิ่งใหญ่ที่อยู่ร่วมกับเรา สภาศักดิ์สิทธิ์ และบางท่านในหมู่ท่าน
ที่ภายใต้ข้ออ้างของความเคร่งครัด —
โดยอ้างว่าเพื่อรักษาพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และกฎบัญญัติศักดิ์สิทธิ์ —
ได้แยกตัวออกจากคริสตจักรสากลอัครสาวก โดยถือว่าเราทุกคน —พระสังฆราชผู้ศักดิ์สิทธิ์ พระสงฆ์
นักบวชทั้งปวง และประชาชนคริสตชนที่เหลือ ทั้งผู้บวชและผู้ได้รับการบวช —เป็นผู้นอกรีต
ในขณะที่ถือว่าตนเองเท่านั้นเป็นผู้ถือหลักความเชื่อที่ถูกต้อง เมื่อได้ยินเช่นนี้
เราจึงรู้สึกเศร้าโศกอย่างลึกซึ้งในใจ และทุกข์ทรมานภายในจากการที่ส่วนต่าง ๆ
ของพระคริสต์ถูกตัดขาด เพราะเราจะมีความเจ็บปวดและความเศร้าโศกใดได้อีก
เมื่อได้ยินว่าสมาชิกของเราถูกตัดขาดโดยศัตรูแห่งความจริง ผู้ฆ่าตั้งแต่ต้น
ผู้เป็นศัตรูต่อธรรมชาติของเราเอง ? เพราะธรรมชาติของเขาเป็นเช่นนี้เสมอ :
เมื่อเขาไม่สามารถโจมตีอย่างเปิดเผยได้ เขาก็วางแผนลับๆ หลอกลวงผู้ที่อยู่ฝ่ายขวา ด้วยเหตุนี้
เขาจึงได้นำทุกความนอกรีตเข้าสู่คริสตจักรของพระคริสต์ ;
เพราะหลังจากที่พระคริสต์เสด็จมาในเนื้อหนัง

---

609 1 โครินธ์ 9:7, 8, 9 และ 10.

610 ที่เดียวกัน , ข้อ 11.

การบูชารูปเคารพทั้งหมดก็สิ้นสุดลงโดยไม่มีคำเตือนล่วงหน้า
และมารร้ายไม่มีที่ใดเหลือให้ทำให้ผู้คนตกอยู่ในการบูชารูปเคารพอีกต่อไป
เขาจึงเริ่มโจมตีจากทางขวา เพราะเขาไม่สามารถหลอกลวงพวกเขาให้บูชาหลายพระเจ้าอย่างเปิดเผยได้ ;
ที่จริงแล้ว เขาสอนบางคน ให้เรียกพระบุตรของพระเจ้าว่าเป็นสิ่งถูกสร้าง : ด้วยวิธีเดียวกันนี้
เขาได้นำความเชื่อผิดๆ อื่นๆ เข้ามาทางฝ่ายขวา แต่วันนี้ เราเห็นสิ่งนี้เกิดขึ้นในหมู่ท่านด้วย :
ว่าผู้คนกำลังค่อยๆ
หันหลังให้คริสต์ศาสนาและหันหลังให้พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ที่ดำเนินการโดยพระสังฆราชและพระสงฆ์
ซึ่งหากไม่มีสิ่งเหล่านี้ ไม่มีใครสามารถหวังถึงความรอดได้
แม้พวกเขาจะใช้ชีวิตบนโลกนี้เหมือนทูตสวรรค์ก็ตาม :
แต่คำกล่าวร้ายเหล่านี้กำลังถูกหว่านกระจายในหมู่ท่าน
เพื่อทำให้ท่านเชื่อว่าคริสตจักรของพระเจ้าถูกสถาปนาขึ้นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์
แล้วปีศาจชั่วร้ายตนใดได้ล่อลวงพวกเขาจนทำให้พวกเขายอมรับสิ่งเช่นนี้ ?
เพราะพระศาสนจักรของพระเจ้า ซึ่งเป็นของพระคริสต์ เป็นคาทอลิกและอัครสาวก
มีอยู่จากปลายโลกหนึ่งถึงอีกปลายโลกหนึ่ง
ได้รับการสถาปนาอย่างมั่นคงและไม่สั่นคลอนในความเชื่อที่แท้จริง
ด้วยพระคุณและฤทธิ์อำนาจของพระคริสต์พระเจ้าของเราเอง
และการดำรงอยู่และโครงสร้างของพระองค์ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัญญัติศักดิ์สิทธิ์
แต่ผู้ที่แต่งตั้งผู้อื่นเพื่อรับค่าตอบแทน
ราวกับขายพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์อันศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ซึ่งไม่อาจขายได้นั้น
เราถือว่าพวกเขาอยู่ในกลุ่มของซีมอน มาซิโดเนีย และผู้ต่อสู้กับวิญญาณอื่น ๆ
เพราะคริสตจักรของพระคริสต์ย่อมปฏิบัติเช่นนี้เสมอ อย่างไรก็ตาม
หากมีผู้ไม่กี่คนที่ปฏิบัติความชั่วร้ายนี้และกล้าบวชผู้รับศีลเพื่อแลกกับค่าตอบแทน
พวกเขาก็ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคริสตจักรคาทอลิก : เพราะพวกเขามีจำนวนน้อยและกระทำอย่างลับๆ
แต่เมื่อถูกเปิดเผย พวกเขาก็ถูกห้าม ถูกประณาม และถูกขับออกจากคริสตจักร
แม้จะมีพระสังฆราชไม่กี่องค์ที่แต่งตั้งพระสงฆ์เพื่อรับสินบน
ก็ไม่ควรแยกตัวออกจากคริสตจักรด้วยเหตุนี้ หรือถือว่าพวกเขาทั้งหมดเป็นผู้นอกรีต
แต่ควรคงความสามัคคีกับคริสตจักรและร่วมรับศีลมหาสนิท ส่วนพระสังฆราชที่ประพฤติชั่วร้าย
ให้รายงานต่อพระสังฆราชใหญ่ของท่าน และหากท่านไม่ยอมแก้ไขความผิด
ท่านจะถูกลงโทษด้วยความถ่อมตนของเรา ซึ่งพระเจ้าได้สถาปนาให้เป็นพระบิดา พระครู
และพระปิตุภูมิแห่งจักรวาลทั้งมวล คือ คอนสแตนติโนเปิล ด้วยเหตุนี้
เราจึงเขียนและแจ้งให้ท่านทราบด้วยท่าทีของบิดา เหมือนกับลูกของเราเอง
ในฐานะผู้ร่วมในพระศาสนจักร และสมาชิกของพระคริสต์เอง — ผู้เป็นศีรษะของพระศาสนจักรทั้งมวล —
ว่าท่านควรยุติความขัดแย้งและความแตกแยก
และเมื่อได้รวมใจเป็นหนึ่งเดียวกับระเบียบของพระศาสนจักรแล้ว
จงถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าด้วยความสามัคคี
เพราะคริสตจักรของพระคริสต์ได้รับการถวายเกียรติในความถูกต้องตามหลักความเชื่อและชีวิตที่เต็
มไปด้วยความศรัทธา ; แต่ตำแหน่งใดก็ตามที่ถือครองเพื่อแสวงหาผลประโยชน์นั้น
ชัดเจนว่าเป็นความชั่วร้าย นอกจากนี้
ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมักแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากเทียน ไวน์ ธูป ของถวายอื่น ๆ และอาหาร
การปฏิบัติเช่นนี้ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งเหล่านี้ เพราะตำแหน่งนี้เป็นเพียงชั่วคราว
ดังที่พระคริสต์ตรัสว่า : ‘ท่านได้รับมันมาชั่วคราว ; ท่านก็จะมอบมันคืนไปชั่วคราวเช่นกัน ’
เพราะการรับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นเรื่องหนึ่ง
แต่การใช้จ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่ง เรายังพบว่าพระเจ้าของเรา

พระเยซูคริสต์ ได้เสด็จเข้าไปในบ้านหลายหลังพร้อมกับสาวกของพระองค์
ได้รับการต้อนรับอย่างสมเกียรติ สอนพระวจนะทีแท้จริงและปัญญา
และทรงกระทำการอัศจรรย์หลายประการ พร้อมทั้งรับสิงทีพวกเขาถวาย
เพราะเมือพระองค์เสด็จเข้าบ้านของมัทธิวผู้เก็บภาษี พวกเขาก็จัดงานเลียงใหญ่ต้อนรับพระองค์
และเมือพระองค์เสด็จเข้าบ้านของมารีย์และมาร์ธา มาร์ธาก็กำลังยุ่งอยู่กับงานหลายอย่าง
และท่านจะพบตัวอย่างเช่นนีอีกมากมาย อัครทูตศักดิ์สิทธิ์เปาโล
โดยอ้างอิงจากธรรมบัญญัติของโมเสส ได้กล่าวว่า :
‘ท่านอย่าปิดปากวัวขณะทีมันกำลังเหยียบข้าว ’[611] เช่นเดียวกัน
เมือท่านตีความความหมายของพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ ท่านกล่าวว่า : ‘พระเจ้าจะสนใจวัวหรือ ?
แต่พระองค์ตรัสกับเราในทุกทาง ’ ในทำนองเดียวกัน
ผู้ทีปฏิบัติหน้าทีในวิหารย่อมมีส่วนในเครืองบูชาของวิหาร
และผู้ทีรับใช้ทีแท่นบูชาก็ย่อมมีส่วนในเครืองบูชาของแท่นบูชา เช่นเดียวกัน
พระเจ้าได้ทรงบัญชาว่า ผู้ทีประกาศพระกิตติคุณควรดำรงชีวิตด้วยพระกิตติคุณ
หากเราได้หว่านสิงทีเป็นฝ่ายวิญญาณในหมู่ท่านแล้ว จะเป็นสิงทีมากเกินไปหรือไม่
หากเราจะเก็บเกียวสิงทีเป็นฝ่ายวัตถุจากท่าน ?[612] อย่างไรก็ตาม
มีหลายคนทีปรารถนาจะบรรลุสิงเหล่านีและครอบครองมันในเรืองทางพระเจ้า ;
เพราะผู้ทีกระทำด้วยวิจารณญาณทีถูกต้องและจิตสำนึกทีบริสุทธิ์
ไม่ทำสิงใดทีจะขัดขวางระเบียบทีได้รับการสถาปนา
ซึงกำลังดำเนินการอยู่โดยไม่ได้รับผลตอบแทน : ดังนัน เมือเข้าใจทุกสิงนีแล้ว
จงพยายามแก้ไขสิงทีผิดพลาดไป ด้วยเหตุนี
เราจึงส่งข้อความนีและมติของสภาใหญ่ไปอย่างถ่อมตนถึงพระอัครสังฆราชผู้รักพระเจ้าแห่งซูซดาล
ดิโอนิซิอุส ผู้มีเกียรติยศ ความศรัทธา และคุณธรรม
รวมถึงเป็นผู้พิทักษ์กฎบัญญัติศักดิ์สิทธิ์ทีมีชือเสียง ให้มาพบท่านแทนเรา และอวยพรท่าน
สอนท่าน ตักเตือนท่าน ให้คำเตือนท่าน รวมถึงจัดระเบียบและรวมท่านให้เป็นหนึงเดียว
ตามทีสมควรแก่คริสตจักรอัครสาวกของพระเจ้า จงรู้ไว้ว่า : ผู้ใดทีแยกตัวออกจากคริสตจักร
ก็เท่ากับแยกตัวออกจากพระคริสต์พระเจ้าเอง ; ผู้นันจะไม่มีส่วนร่วมหรือส่วนแบ่งใด
ทังในชีวิตนีและชีวิตทีจะมาถึง แล้วพวกเขาจะยึดมันในคริสตจักรใดได้ ?
เพราะหากท่านแยกตัวออกจากคริสตจักรของท่านด้วยความผิดของท่านเอง
และตัดตัวท่านเองออกเป็นพวกนอกรีต แล้วตามคำพูดของท่าน
พระคริสต์ก็จะไม่มีคริสตจักรใดบนโลกนีในวันนี และคำกล่าวทีว่า
‘เราอยู่กับท่านจนถึงทีสุดของยุค ’ ก็เป็นคำเท็จ แต่สิงนีไม่ใช่คำเท็จ ;
อย่าให้เป็นเช่นนันเลย ดังนัน
เมือท่านได้รู้จักทางแห่งความรอดและได้รวมตัวกับพีน้องของท่านแล้ว
ขอให้ท่านทังหลายในความเป็นหนึงเดียว ได้ถวายเกียรติแด่พระเจ้า
ผู้ซึงพระคุณและพระเมตตาของพระองค์จงอยู่กับท่านทุกคน เราได้เขียนสิงนีอย่างสันๆ
โดยละเว้นส่วนมากไว้ แต่เราได้มอบส่วนสำคัญทีสุดให้แก่พระอัครสังฆราชดิโอนิซิอุส ;
สิงใดทีท่านบอกกับท่านด้วยตนเอง จงรับไว้เป็นคำพูดของเรา และเราขอให้ท่านเขียนจดหมายมาหาเรา ,
เพือทีเราจะได้ทราบถึงการฟืนฟูทีเกิดขึนด้วยพระคุณของพระเจ้า
และเพือทีเราจะได้ถวายเกียรติแด่พระเจ้าและชืนชมยินดีในความกลับใจและการกลับคืนของพวกเขา
ซึงทังทูตสวรรค์และมนุษย์ต่างชืนชมยินดี

---

[611] เฉลยธรรมบัญญัติ 5:4.

[612] 1 โครินธ์ 9:9, 13 และ 11.

ตามพระวจนะของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ขอให้เราทุกคนได้รับพระคุณและความรักของพระองค์ต่อมนุษยชาติทั้งในชีวิตนี้และในชีวิตที่จะมา
ถึง ด้วยนี้ จดหมายของปุตราธิบดีจึงสิ้นสุดลง

นอกจากนี้ ในปีที่ 6883 นับตั้งแต่การสร้างโลก และในปีที่ 1375
นับตั้งแต่การจุติเป็นมนุษย์ของพระวจนะ พระเจ้า
ผู้เชื่อในความถูกต้องที่กระตือรือร้นในความศรัทธา ได้ประหารชีวิตพวกนอกรีต Strigolnik ได้แก่
มัคนายก นิกิตา ชายผู้เรียบง่าย คาร์ปา และชายอีกคนหนึ่งที่อยู่กับพวกเขา
แล้วโยนพวกเขาลงจากสะพาน ชายผู้เสื่อมทรามเหล่านั้น !
ผู้ที่เคยเป็นผู้พลีชีพศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ อย่างไรก็ตาม
ความนอกรีตของพวกเขาไม่ได้สูญสิ้นไปทันที แต่ยังคงอยู่จนถึงสมัยของสมเด็จพระสังฆราชโฟติอุส
ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งรัสเซียทั้งปวง ซึ่งขึ้นครองบัลลังก์ในปี 6917 แห่งการดำรงอยู่ของโลก
และในปี 1409 แห่งการจุติของพระวจนะของพระเจ้า ;
และท่านเองก็ได้เขียนจดหมายตักเตือนถึงประชาชนเมืองพสคอฟ
ซึ่งข้อความเต็มของจดหมายนั้นเราไม่ได้นำมาลงที่นี่เพื่อความกระชับ
แต่เราจะกล่าวถึงบางตอนจากจดหมายนั้นอย่างสั้นๆ

พระสังฆราชโฟติอุส ได้เขียนคำเหล่านี้ในจดหมายของท่านถึงประชาชนเมืองพสคอฟว่า :

ข้าพเจ้าได้ยินด้วยความถ่อมตนอย่างยิ่งถึงความศรัทธาของพวกท่านจากงานเขียนของนักบวชข
องท่าน และข้าพเจ้ารู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง ;
แต่เกี่ยวกับผู้ที่หลงทางจากพระบัญญัติของพระเจ้าและศาสนาออร์โธดอกซ์ ซึ่งรู้จักกันในนามว่า
สตริโกลนิกิ ใจของข้าพเจ้ารู้สึกกังวลอย่างยิ่ง ลูกๆ ของข้าพเจ้า
และข้าพเจ้าไม่เคยหยุดคิดถึงพวกเขาเลย และข้าพเจ้าได้แสวงหาคำแนะนำจากกฎเกณฑ์ศักดิ์สิทธิ์
และได้เขียนจดหมายถึงท่าน
เพื่อปลอบประโลมใจผู้ที่อยู่ท่ามกลางท่านและยึดมั่นในความเชื่อออร์โธดอกซ์ แต่ถูกเรียกว่า
‘Strigolnitsy’ ผู้ที่ถูกความลวงของมารทำให้มัวหมอง
และถูกความนอกรีตอันเจ้าเล่ห์ของมันทำให้ตาบอด
และผู้ที่ไม่รู้จักแสงสว่างที่แท้จริงของพระคริสต์ ไม่เข้าใจการพิพากษาอันชอบธรรมของพระองค์
และไม่เห็นทางที่แท้จริงของพระองค์ และอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ยังระบุไว้ว่า :
แม้ใครจะพูดจาดูหมิ่นอย่างรุนแรงต่อพระสังฆราชหรือพระสงฆ์
ก็ไม่ควรมีผู้ใดถูกห้ามรับศีลมหาสนิทจากท่านเหล่านั้น
จนกว่าจะมีการพิจารณาคดีที่แท้จริงเกิดขึ้น และอื่นๆ อีกมากมาย

ส่วนเรื่องภาษีนั้น มีข้อความดังต่อไปนี้ :
พระราชกฤษฎีกาของพระเจ้าจัสติเนียนผู้ยิ่งใหญ่
กำหนดให้ต้องชำระภาษีสำหรับการรับศีลศักดิ์สิทธิ์เป็นพระสงฆ์ จักรพรรดิไอแซค คอมเนนอส
ผู้เป็นที่จดจำตลอดกาล หลังจากได้เขียนเรื่องนี้ไว้พร้อมกับเรื่องอื่น ๆ ได้กล่าวว่า :
‘ราชอาณาจักรของเราได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่า ตามประเพณีโบราณที่ได้รับการยอมรับแล้ว
จะเก็บภาษีจากการบวชเป็นพระสงฆ์ไม่เกินเจ็ดซลาติก ’ เพื่อยืนยันกฎเกณฑ์โบราณเหล่านี้
สภาสังคายนาที่จัดขึ้นโดยพระสังฆราชไมเคิล — นักปรัชญาผู้ยิ่งใหญ่ — ได้กำหนด ยืนยัน
และรับรองกฎเกณฑ์ดังกล่าวด้วย และมติของสภาอีกฉบับหนึ่ง
ซึ่งออกโดยพระสังฆราชนิโคลัสแห่งคอนสแตนติโนเปิล
ก็ได้สั่งการในลักษณะเดียวกันกับที่เขียนไว้ก่อนหน้านี้ว่า
จำนวนเงินดังกล่าวต้องถูกกำหนดไว้สำหรับการบวช

ส่วนเนื้อหาที่เหลือในจดหมายนั้น ผู้ใดที่ต้องการทราบ ให้อ่านในหนังสือเดียวกัน
และในส่วนเดียวกันที่จดหมายของสมเด็จพระสังฆราชฟิลอเทโอสได้ถูกรวมไว้

เรา
หลังจากที่ได้นำเสนอหลักฐานดังกล่าวเกี่ยวกับความไม่มีบาปของหน้าที่ที่กำหนดไว้แล้ว
จึงประกาศว่า : หากพระมหากษัตริย์และพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิลผู้เป็นออร์โธดอกซ์
(ตามที่เรารับฟังมา) รวมถึงพระสังฆราชโบราณ แห่งรัสเซีย ได้กำหนดให้มีการจ่ายของขวัญในการบวช ;
เพราะของขวัญนั้นไม่ใช่ค่าจ้าง แต่เป็นหน้าที่ที่กำหนดไว้ และเนื่องจากมันไม่ใช่ค่าจ้าง
จึงไม่ขัดขวางพระวิญญาณบริสุทธิ์จากการเสด็จลงมาบนของถวายอันศักดิ์สิทธิ์
จากการดำเนินการเปลี่ยนรูป และจากการประกอบพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ

บทที่ *29.* เกี่ยวกับชีวิตของพระสงฆ์

ชีวิตนักบวชที่เสื่อมทรามจะขัดขวางพระวิญญาณบริสุทธิ์ไม่ให้เสด็จลงมาเหนือของถวายศักดิ์สิทธิ์และทำให้ศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ *?*

ผมถามว่า *:*

เมื่อพระสงฆ์ประกอบพิธีบูชาพระเจ้า
เขาถวายตัวตนเองเป็นเครื่องบูชาแด่พระบิดาเพื่อไถ่บาปของทั้งโลก หรือเขาถวายพระบุตรของพระเจ้า ?
แท้จริงแล้ว คือพระบุตรของพระเจ้า ไม่ใช่ตัวเขาเอง ;
เพราะพระสงฆ์ไม่อาจเป็นเครื่องบูชาที่ถวายเพื่อไถ่บาปของทั้งโลกได้
แต่มีเพียงพระบุตรของพระเจ้าเองเท่านั้น ซึ่งได้กล่าวถึงในต้นบทพรอสโกเมเดียว่า :
‘พระเมษโปดกของพระเจ้าถูกถวายเป็นเครื่องบูชา เพื่อลบล้างบาปของโลก เพื่อชีวิตและความรอดของโลก ’

ผมขอถามอีกครั้ง *:*

ในพิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์
เมื่อพระบุตรของพระเจ้าถูกถวายเป็นเครื่องบูชาแด่พระบิดาเพื่อไถ่บาปของทั้งโลก
พระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาบนเครื่องบูชาที่ถวายนั้นเพื่อใคร : เพื่อพระสงฆ์
หรือเพื่อพระบุตรของพระเจ้า ? แท้จริงแล้ว เพื่อพระบุตรของพระเจ้า ; เพราะพระบิดา
พร้อมด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์
ทรงมองดูพระบุตรของพระองค์ผู้ถูกถวายบูชามากกว่าที่จะมองดูพระสงฆ์ผู้ถวายพระองค์
แม้ว่าพระสงฆ์ผู้นั้นไม่ควรถูกถือว่าไม่คู่ควรต่อพระเนตรของพระเจ้า

เพราะข้าพเจ้ากล่าวว่า *:*

หากพระสงฆ์จะถวายตัวตนเองเป็นเครื่องบูชา
และหากพระวิญญาณบริสุทธิ์จะเสด็จลงมาเพื่อพระสงฆ์นั้น
แล้วแท้จริงวิถีชีวิตที่เสื่อมทรามของพระสงฆ์นั้นจะเป็นอุปสรรคต่อการเสด็จมาของพระวิญญาณบริสุทธิ์ แต่เนื่องจากพระบุตรของพระเจ้าถูกถวายเป็นเครื่องบูชา
และพระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จลงมาเพื่อพระบุตรของพระเจ้า
ชีวิตที่เสื่อมทรามของนักบวชจะเป็นอุปสรรคใดได้บ้างต่อพระวิญญาณบริสุทธิ์
จนทำให้พระองค์ไม่สามารถเสด็จลงมาบนเครื่องบูชาที่ถูกถวาย
และเปลี่ยนมันให้เป็นพระกายและพระโลหิตของพระบุตรของพระเจ้า ?

ท่านอาจกล่าวว่า *:*

เครื่องบูชาของอาเบลผู้ชอบธรรมเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า
ส่วนเครื่องบูชาของคาอินผู้มีบาปนั้นไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้น
จึงเหมาะสมที่พระสงฆ์จะดำเนินชีวิตอย่างชอบธรรมและศักดิ์สิทธิ์
เพื่อให้เครื่องบูชาที่ท่านถวายเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า แต่หากพระสงฆ์มีบาป เครื่องบูชา —
ไม่ว่าจะเป็นเครื่องบูชาหรือไม่ก็ตาม —ก็ไม่ใช่ที่พอพระทัยพระเจ้า
เช่นเดียวกับเครื่องบูชาของคาอิน

ข้าพเจ้าตอบว่า *:*

ในพันธสัญญาเดิม พระเจ้าทรงมองดูผู้ถวายเครื่องบูชา ไม่ใช่เครื่องบูชาเอง
และทรงรับเครื่องบูชาเพราะความกระตือรือร้นของผู้ถวาย ดังนั้นจึงมีเขียนไว้ว่า :
'พระเจ้าทรงมองดูอาเบลและเครื่องบูชาของเขา ; พระองค์ทรงมองดูอาเบลก่อน
และเมื่อเห็นความรักที่แท้จริงของเขาต่อพระเจ้า พระองค์จึงทรงมองดูเครื่องบูชาของเขาด้วย '[613] .
แต่เมื่อพระองค์ไม่เห็นความศรัทธาที่แท้จริงในผู้ถวายนั้น
พระองค์ก็ไม่ทรงมองการถวายเครื่องบูชาด้วยความโปรดปราน เพราะพระองค์ตรัสว่า :
'เราจะไม่รับลูกวัวจากบ้านของท่าน หรือแพะจากฝูงสัตว์ของท่าน '
'ข้าจะกินเนื้อลูกวัวหรือดื่มเลือดแพะหรือ ? จงถวายเครื่องบูชาแห่งการสรรเสริญแด่พระเจ้า '[614] :
และอื่นๆ อีกมากมาย และในพันธสัญญาเดิม พระปุโรหิตมีฐานะสูงกว่าเครื่องบูชา
แต่บัดนี้ ในพระคุณใหม่ สิ่งนี้ไม่เป็นเช่นนั้นอีกต่อไป
พระปุโรหิตไม่ได้ยิ่งใหญ่กว่าเครื่องบูชาอีกต่อไป แต่เครื่องบูชากลับยิ่งใหญ่กว่าพระปุโรหิต
พระปุโรหิตเป็นมนุษย์ ส่วนเครื่องบูชาคือพระบุตรของพระเจ้า พระปุโรหิตเป็นมนุษย์ที่มีบาป
ส่วนเครื่องบูชาคือลูกแกะที่ไร้ตำหนิและไร้ที่ติ – คือพระคริสต์
และทุกความสนใจของพระบิดาทั้งหมดล้วนอยู่ที่เครื่องบูชา คือพระบุตรองค์เดียวของพระองค์
ไม่ใช่ที่ชีวิตของปุโรหิตที่ยืนอยู่หน้าเครื่องบูชาและประกอบพิธีกรรมนั้น
เครื่องบูชาที่ถวายนั้นไม่ได้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าเพราะชีวิตที่ชอบธรรมของปุโรหิต
แต่เพราะพระบุตรของพระเจ้าเองถูกถวายเป็นเครื่องบูชาแด่พระบิดา
เพราะไม่ว่าพระสงฆ์จะเป็นผู้ชอบธรรมหรือผู้มีบาป
การถวายเครื่องบูชาก็ยังคงเป็นการถวายที่พระเจ้าทรงพอพระทัย
ยืนอยู่ต่อหน้าพระวิญญาณบริสุทธิ์โดยไม่มีสิ่งใดขัดขวาง และปฏิบัติพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์
ชีวิตที่ประเสริฐนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหน้าที่ของนักบวช
เพื่อว่าเขาจะได้ยืนร่วมกับทูตสวรรค์ที่มองไม่เห็นได้ ต่อหน้าเครื่องบูชาที่ไม่มีเลือด
เหมือนทูตสวรรค์ที่มองเห็นได้
และนักบวชทุกคนต้องพยายามอย่างเต็มที่เพื่อยืนต่อหน้าแท่นบูชาของพระเจ้าด้วยจิตใจที่บริสุท
ธิ์และคู่ควร เพื่อไม่ให้ต้องปรากฏตัวต่อหน้าพระเจ้าเพื่อรับการพิพากษาและความทุกข์ทรมาน
เพราะพระเจ้ารักนักบวชที่รับใช้พระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ และเตรียมรางวัลไว้ให้พวกเขาในสวรรค์ ;
แต่ผู้ที่กล้าเข้าปฏิบัติพิธีด้วยความไม่บริสุทธิ์และไม่สมควร
จะต้องถูกส่งไปรับความทุกข์ทรมาน อย่างไรก็ตาม แม้ชีวิตที่เต็มไปด้วยบาปของนักบวช
ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของพระวิญญาณบริสุทธิ์ในการชำระให้บริสุทธิ์และการประกอบพิธีถวา
ยของศักดิ์สิทธิ์ : บิดาแห่งคริสตจักรทุกท่านต่างยืนยันเรื่องนี้อย่างเป็นเอกฉันท์
เพื่อเป็นหลักฐานของความจริงนี้ ขอให้เราอ้างถึงนักบุญยอห์น คริโซสโตม
ผู้ศักดิ์สิทธิ์เพียงผู้เดียว แทนนักบุญบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
ในคำเทศนาของเขาเกี่ยวกับจดหมายของเปาโล ในคำเทศนาเกี่ยวกับจดหมายฉบับที่สองถึงทิโมธี บทที่ 1
ข้อ 2 เขาประกาศว่า [615] : ว่าเครื่องบูชาเป็นของแท้ แม้ผู้ถวายจะมีชีวิตที่ไม่บริสุทธิ์
และเขากล่าวว่า : 'พระเจ้าทรงทำงานผ่านหีบพันธสัญญาเมื่อพระองค์ทรงประสงค์จะช่วยให้ประชาชนรอด '
เพราะเป็นชีวิตของนักบวชหรือ ? หรือเป็นคุณธรรมที่ก่อให้เกิดสิ่งเช่นนี้ ? สิ่งเช่นนี้ —
ซึ่งพระเจ้าประทานให้ —ไม่อาจสำเร็จได้ด้วยความคุณธรรมของนักบวชเพียงอย่างเดียว ;
นักบวชมีหน้าที่เปิดปากอย่างถูกต้อง แต่พระเจ้าคือผู้ทรงกระทำทุกสิ่ง ;
คุณเพียงแต่ปฏิบัติหน้าที่นี้เท่านั้น และเขากล่าวอีกว่า :

---

[613] ปฐมกาล 4:4.

[614] สดุดี 49:9, 13, 14.

[615] แผ่น 2556.

‘ข้าพเจ้าต้องการจะกล่าวสิงทียิงใหญ่ทีสุด แต่ท่านอย่าได้ประหลาดใจ หรือกังวล ’
สิงนีคืออะไร ? ของถวายนันยังคงเป็นของถวายเดิม แม้จะถูกนำมาโดยผู้ผ่านทางทีบังเอิญผ่านมา
อย่างไรก็ตาม เราควรฟังคำพูดของคริสโตสโตม : ‘แม้จะเป็นเพียงผู้ผ่านทางทีนำมันมาถวาย ’ เขากล่าว
‘—นันคือ แม้พระสงฆ์จะมีชีวิตทีชั่วร้าย —การถวายนันยังคงเป็นสิงเดียวกัน ;
มันคือการถวายบูชาเดียวกันนันเอง และไม่ใช่สิงอืนใด เช่นเดียวกับทีนักบุญใด ๆ ทำ;’
และท่านยังกล่าวอีกว่า : ‘ไม่ว่าจะเป็นเปาโลหรือเปโตร การถวายบูชาก็ยังคงเป็นสิงเดียวกัน —
คือการถวายบูชาทีพระคริสต์ได้มอบให้แก่สาวกของพระองค์
และทีพระสงฆ์ในปัจจุบันนีปฏิบัติอยู่ : และสิงนีไม่ได้ด้อยกว่าสิงนันเลย
เพราะสิงนีเองก็ไม่ได้ถูกทำให้ศักดิสิทธิโดยมนุษย์
แต่โดยผู้ทีได้ทำให้สิงนันศักดิสิทธิ ’
เพราะเช่นเดียวกับทีคำพูดทีพระเจ้าตรัสไว้นันเป็นคำพูดเดียวกันกับทีพระสงฆ์กล่าวขึนในปั
จจุบันนี : ดังนัน การถวายบูชาก็เป็นสิงเดียวกันเช่นกัน
นีคือคำกล่าวของนักบุญคริสอสตอมจนถึงตรงนี
นอกจากนี เพือยืนยันความจริงนี
ขอให้เราเล่าเรืองราวของท่านมาร์คผู้มีญาณทิพย์ผู้เป็นทีเคารพนับถือ ซึงในบทนำ (Prologue)
วันที 10 มีนาคม ได้เขียนไว้ดังนี :
มีเรืองเล่าว่า มาร์ค นักบวชชาวอียิปต์
ได้อยู่ในห้องพักของตนเป็นเวลาสามสิบปีโดยไม่เคยออกจากห้องเลย
เป็นธรรมเนียมทีพระผู้อาวุโสจะมาหาท่าน และหลังจากประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณแล้ว
พระผู้อาวุโสจะมอบศีลมหาสนิทให้แก่ท่าน แต่ปีศาจ ซึงอิจฉาในคุณธรรมและความอดทนของผู้อาวุโส
จึงต้องการล่อลวงเขาให้ตกอยู่ในความล่อลวง ;
และมันได้นำชายคนหนึงทีถูกวิญญาณชั่วร้ายเข้าสิงมาหาท่าน
ราวกับว่ามาเพือรับคำอธิษฐานและพร ; แต่ชายคนนัน ซึงได้รับการสังสอนจากมาร
กล่าวกับผู้อาวุโสก่อนว่า : ‘พระสงฆ์ของท่านเต็มไปด้วยความสกปรกบาปทุกชนิด ;
อย่าให้เขาเข้าใกล้ท่านอีกต่อไป ’ แต่ มาร์ค ผู้ได้รับแรงบันดาลใจจากพระเจ้า ได้กล่าวกับเขาว่า :
‘ลูกเอ๋ย ! ทุกคนล้วนขับไล่ความสกปรกออกไป แต่เจ้ากลับมาหาข้า และได้เขียนไว้ว่า :
“อย่าตัดสินผู้อืน เพือเจ้าเองจะไม่ถูกตัดสิน ”; แต่แม้เขาจะเป็นคนบาป
พระเจ้าก็จะทรงช่วยเขาให้รอด เพราะได้เขียนไว้ว่า : “จงอธิษฐานเผือกัน
และเจ้าท้งหลายจะได้รับการรักษา ”’ เมือกล่าวเช่นนีแล้ว ผู้อาวุโสก็อธิษฐาน
ขับไล่ปีศาจออกจากชายผู้นัน และส่งเขาไปอย่างสุขภาพดี เมือผู้อาวุโสมาถึง
ผู้อาวุโสก็ต้อนรับเขาด้วยความยินดี พระเจ้าผู้ทรงความดี เมือเห็นความเมตตาของผู้อาวุโส
จึงทรงแสดงหมายสำคัญให้เขาเห็น ;
เพราะขณะทีผู้อาวุโสกำลังจะยืนต่อหน้าแท่นบูชาอันศักดิสิทธิ
ผู้อาวุโสเห็นทูตสวรรค์ของพระเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์
และเมือทูตสวรรค์วางมือลงบนศีรษะของผู้อาวุโส ผู้อาวุโสก็ถูกเปลียนเป็นเสาไฟทันที
ขณะทีผู้อาวุโสกำลังประหลาดใจกับนิมิตนัน มีเสียงหนึงกล่าวกับเขาว่า : ‘โอ้ มนุษย์ !
ทำไมเจ้าจึงประหลาดใจกับสิงนี ?
เพราะหากกษัตริย์บนโลกไม่ประสงค์ให้ผู้มีเกียรติปรากฏตัวต่อหน้าพระองค์ในสภาพทีไม่บริสุทธิ
์ แต่ต้องการให้ปรากฏในความบริสุทธิและด้วยพระสิริอันยิงใหญ่
แล้วพระมหากษัตริย์แห่งสวรรค์จะทรงชำระผู้ทีปฏิบัติพิธีศักดิสิทธิและยืนอยู่ต่อหน้าพระบั
ลลังก์ของพระองค์ให้บริสุทธิยิงขึนเพียงใด ? แท้จริงแล้ว
พระองค์จะชำระพวกเขาให้บริสุทธิและส่องสว่างด้วยพระสิริแห่งสวรรค์ เมือเห็นสิงนี

พระมาร์คผู้ทรงเกียรติได้บอกทุกคนว่า ไม่มีผู้ใดควรตัดสินโทษนักบวชเพราะบาปของเขา
เพราะนักบวชคือผู้วิงวอนแทนพระเจ้าและผู้ร่วมรับใช้กับเหล่าทูตสวรรค์

เรื่องที่คล้ายกันนี้พบได้ใน *Paterikon of Skete* บทที่ 9:
พระผู้อาวุโสจากวัดจะไปเยี่ยมผู้ถือพรหมจรรย์เพื่อประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์ให้เขา
แต่มีชายคนหนึ่งเมื่อมาพบผู้ถือพรหมจรรย์นั้น ได้กล่าวร้ายพระผู้อาวุโส
โดยเรียกท่านว่าผู้ทำบาป เมื่อพระสงฆ์มาตามประเพณีเพื่อประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์
ผู้ถือพรหมจรรย์ไม่ยอมเปิดประตูให้เขา เพราะถือว่าเขาไม่คู่ควร และพระสงฆ์จึงต้องกลับไป
แต่มีเสียงจากเบื้องบนดังขึ้น พูดกับผู้ถือพรหมจรรย์ว่า 'มนุษย์ได้ตัดสินแทนเราแล้ว '
และนักพรตก็เหมือนอยู่ในภาวะเคลิบเคลิ้ม เขาเห็นน้ำพุที่ใสสะอาด ถังทอง และปากน้ำทอง
พร้อมด้วยน้ำที่บริสุทธิ์อย่างยิ่ง ;
และเขาเห็นคนโรคเรื้อนคนหนึ่งกำลังตักน้ำจากน้ำพุด้วยถังทองนั้นแล้วเทออกมา
แม้เขาจะอยากดื่มเมื่อเห็นเช่นนี้ แต่เขาก็ไม่ดื่ม เพราะผู้ที่ตักน้ำนั้นคือคนโรคเรื้อน
และดูเถิด มีเสียงพูดกับเขาอีกครั้งว่า : 'ทำไมคุณไม่ดื่มน้ำดีนี้ ?
มีบาปอะไรในตัวผู้ป่วยโรคเรื้อนที่ตักน้ำนี้ ?' นักพรตจึงกลับสู่สติ
และเมื่อเข้าใจถึงพลังของนิมิตนั้น
เขาจึงเรียกผู้อาวุโสมาประกอบพิธีบูชาอันศักดิ์สิทธิ์เหมือนเดิม
และรับศีลศักดิ์สิทธิ์อันบริสุทธิ์ที่สุดจากมือของเขา

จากข้อโต้แย้งและคำพยานเหล่านี้ ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า
ชีวิตนักบวชที่เสื่อมทรามไม่เป็นอุปสรรคต่อพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์ที่เสด็จลงมาบนของ
ถวายศักดิ์สิทธิ์และทำให้สมบูรณ์

เราได้ทำการสอบสวนอย่างละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับพิธีศักดิ์สิทธิ์อันบริสุทธิ์ที่สุด
และได้พบข้อนี้ :

ทั้งไม้กางเขนสีปลายที่ประทับลงบนพรอสโฟรา ,
หรือในหนังสือพิธีกรรมที่เพิ่งออกพิมพ์ใหม่ ,
หรือค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้สำหรับการบวชเป็นพระสงฆ์
และชีวิตที่เสื่อมทรามของพระสงฆ์ก็ไม่อาจขัดขวางการเสด็จลงมาของพระวิญญาณบริสุทธิ์เหน
ือเครื่องบูชาที่ถวายผู้แตกแยกได้กล่าวหมิ่นประมาทและรังเกียจความลึกลับอันบริสุทธิ์ที่สุดข
องพระเจ้า ราวกับว่ามันเป็นสิ่งสกปรก

เพราะผู้แตกแยกนั้นดูหมิ่นความลึกลับอันบริสุทธิ์ที่สุดของพระเจ้าอย่างไร้ประโยชน์
และรังเกียจมันราวกับว่ามันเป็นสิ่งปนเปื้อน

บทที่ *30.* เกี่ยวกับลูกแกะศักดิ์สิทธิ์ ที่จะถูกถวายเป็นเครื่องบูชาและถูกฆ่า

ส่วนม้วนหนังสือที่ก่อให้เกิดความแตกแยกของพวกเขานั้น
ได้ดูหมิ่นความลึกลับอันศักดิ์สิทธิ์และพิธีบูชาที่ไม่มีเลือดซึ่งเราถวาย
และดูหมิ่นพิธีการศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเราตัดและฆ่าลูกแกะแห่งขนมปัง โดยกล่าวว่า :
'ลูกแกะของพระเจ้ากำลังถูกกิน ' และอื่นๆ อีกมากมาย และอีกครั้ง :
'ทหารคนหนึ่งได้ใช้หอกแทงเข้าที่ข้างตัวพระองค์ ,' และอื่นๆอีกมากมาย เพื่อเยาะเย้ยการกระทำนี้
ม้วนหนังสือที่ถูกสาปแช่งของพวกเขานั้นเขียนไว้ดังนี้ : 'พระผู้เป็นเจ้า (ตามคำกล่าวของพวกเขา)
ถูกแทงเข้าที่ข้างตัวด้วยหอกครั้งหนึ่งบนไม้กางเขน ซึ่งทำให้เลือดและน้ำไหลออกมา ;
เพราะพระเยซูได้ลิ้มรสความตายบนไม้กางเขน และถูกแทงบนไม้กางเขน นั่นคือที่ด้านข้าง
โปรดเข้าใจสิ่งนี้ : เป็นไปไม่ได้ที่มนุษย์คนใดจะถูกฆ่าสองครั้งหรือมากกว่านั้น ;
มนุษย์ทุกคนลิ้มรสความตายเพียงครั้งเดียวเท่านั้น และอีกครั้งในส่วนถัดไป :

‘เพราะใครเล่าจะสามารถฆ่ามนุษย์ผู้ซึงถูกฆ่าไปแล้วหลายครั้งได้ ?’
จนถึงตรงนีคือเนือหาในม้วนหนังสือนัน
ให้ผู้เชือทีแท้จริงทุกคนฟังคำนีให้ดี และพิจารณาจิตใจทีแตกแยกและบ้าคลังนัน
ว่าด้วยจิตวิญญาณใด ด้วยความคิดใด ทีทำให้พวกเขาพูดคำเหล่านี
หรือว่าพวกเขาไม่ใช้จิตวิญญาณนอกรีตในการให้เหตุผล
เพือไม่ให้พระกายทีแท้จริงของพระคริสต์มีอยู่ในเครืองบูชาทีเราถวายและเฉลิมฉลอง ?
ราวกับว่าพระคริสต์ ซึงได้ถูกถวายเป็นเครืองบูชาครังเดียวบนไม้กางเขนและถูกแทงด้วยหอกแล้ว
จะไม่ถูกถวายอีกเพือความรอดของโลก ; และเครืองบูชาทีพระสงฆ์ประกอบนัน ไม่ใช่เครืองบูชาเลย
ข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะตอบโต้เหตุผลอันโง่เขลาของพวกเขาอย่างยืดยาว เพราะมันไม่คู่ควร ;
ดังทีมีเขียนไว้ว่า : ‘ข้าพเจ้าจะไม่เปิดเผยความลับของท่านแก่ศัตรูของท่าน ’
แต่การหมินประมาทอันร้ายแรงต่อความลึกลับอันศักดิสิทธิ ซึงพวกเขาได้กล่าวออกมา
ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความกระตือรือร้น ;
และหน้าทีของบิชอปบังคับให้ข้าพเจ้าไม่อาจนิงเฉยได้
แต่ต้องปกป้องเกียรติยศของความลึกลับอันศักดิสิทธิทีสุด
ให้คำหมินประมาทอันชัวร้ายของพวกเขาถูกหักล้าง และให้พวกเขาได้รับความอับอาย ;
ข้าพเจ้าถูกบังคับ แม้จะไม่เต็มใจ (เพราะความจำเป็นนันเหนือกว่ากฎหมาย)
ให้อธิบายแก่พวกเขาอย่างสันๆ
เกียวกับความลึกลับบางประการทีเกิดขึนในพิธีบูชาอันศักดิสิทธิ
ซึงพวกเขาไม่สมควรทีจะได้ยินหรือเข้าใจ แต่ให้พวกเขารู้ว่า แม้แต่บาลาอัม
ผู้เป็นนักเวทมนตร์และผู้บูชาภาพปัน ก็ไม่สมควรได้รับการปรากฏตัวของทูตสวรรค์
แม้สิงนันจะจำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์ในขณะนัน
เพือปิดปากเขาเมือเขาพยายามดูหมินและสาปแช่งอิสราเอล :
ทูตสวรรค์ของพระเจ้าได้ปรากฏตัวต่อเขาด้วยดาบทีชักออกมา
และห้ามเขาไม่ให้ดูหมินหรือสาปแช่งอิสราเอล [616] .
ขอให้ปากทีหมินประมาทและก่อการแตกแยกทีนีถูกปิดปากลงด้วย
ซึงหมินประมาทพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าเองในความลึกลับอันบริสุทธิทีสุดของพระองค์ :
ให้การตอบสนองของเราต่อพวกเขาคือการเปิดเผยความลึกลับแห่งการถวายบูชาอันศักดิสิทธิ
เหมือนดาบทีฟันและตัดขาดคำหมินประมาทนอกรีตของพวกเขา
1) ความลึกลับแห่งการบูชาอันศักดิสิทธิ
การบูชาอันศักดิสิทธิ ซึงดำเนินการผ่านพิธีกรรมอันศักดิสิทธิ
ไม่ใช่การฆ่าหรือความตายจริงของพระคริสต์ผู้เป็นพระเจ้าของเรา ผู้เป็นอมตะ
ผู้ได้รับการถวายเกียรติในสวรรค์
และทรงครองราชย์ร่วมกับพระบิดาตลอดไปนิรันดร์ในพระกายเนือหนัง ; ซึงอัครสาวกได้กล่าวไว้ว่า :
‘พระคริสต์ได้ทรงฟืนคืนพระชนม์จากความตาย และจะไม่สินพระชนม์อีกเลย ;
ความตายไม่มีอำนาจเหนือพระองค์อีกต่อไป [617] ;
แต่เป็นการระลึกถึงการถูกฆ่าและความตายของพระองค์ในอดีต
และเมือส่วนหนึงถูกบริโภคบนดิสคัส —ทีนำมาจากพรอสโฟรา
ซึงมีรูปร่างเหมือนพระกายของพระคริสต์ และเรียกว่า ‘ลูกแกะ ’—การบริโภคนีเป็นการระลึกถึง
‘ลูกแกะของพระเจ้า ’ เอง คือพระคริสต์ ผู้ถูกสังเวยบนไม้กางเขนเพือเรา และเมือส่วนหนึง
ซึงเรียกว่า ‘ลูกแกะ ’ ถูกแทงด้วยหอกบนแผ่นดิสก์ มันถูกแทงเพือระลึกถึง ‘ลูกแกะของพระเจ้า ’ เอง

---

[616] กันดารวิถี 22:31.
[617] โรม 6:9.

คือพระคริสต์ ผู้ซึงถูกแทงทีข้างด้วยหอกบนไม้กางเขนเพือเรา
พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าเองคือผู้ทรงบัญชาให้อัครสาวกผู้ศักดิสิทธิทำสิงนี
โดยตรัสว่า : ‘จงทำสิงนีเพือระลึกถึงเรา ’[618] . ฟังเถิด ผู้ทีหมินประมาท
และจงใส่ใจในสิงทีองค์พระผู้เป็นเจ้าตรัส : พระองค์ไม่ได้ตรัสว่า
‘จงทำสิงนีเพือระลึกถึงการถูกฆ่าครังทีสองของข้า หรือการถูกสังหารของข้า ’ แต่ตรัสว่า
‘เพือระลึกถึงข้า ’ — นันคือ เพือระลึกถึงความทุกข์ทรมานและความตายทีข้าได้เลือกเอง
เพือระลึกถึงการถูกฆ่าและการถูกสังหารครังก่อนของข้าโดยมือของชาวยิว ด้วยเหตุนี
นักบุญบาซิลผู้ยิงใหญ่ ในพิธีบูชาของพระองค์ ได้กล่าวแทนพระคริสต์ว่า :
‘จงทำสิงนีเพือระลึกถึงเรา ’; เพราะทุกครังทีท่านกินขนมปังนีและดืมถ้วยนี
ท่านกำลังประกาศการตายของเราและสารภาพการฟืนคืนชีพของเรา และนักบุญคริสอสตอม
ในพิธีบูชาของพระองค์ เมืออธิษฐานต่อพระคริสต์ ได้กล่าวว่า :
‘เพราะเราจดจำพระบัญญัติแห่งความรอดนี และทุกสิงทีได้เกิดขึนกับเรา : ไม้กางเขน หลุมฝังศพ
การฟืนคืนชีพในวันทีสาม และอืนๆ ’ ดังนัน พวกผู้หมินประมาททีน่าเวทนานี จงดูเถิดว่า
การถวายบูชาอันศักดิสิทธิทีเรานำเสนอ ไม่ได้ทำให้พระคริสต์สินพระชนม์
แต่เป็นการระลึกถึงการสินพระชนม์ของพระองค์ก่อนหน้านีทีถูกชาวยิวประหารชีวิต

2) ความลึกลับแห่งการถวายบูชาอันศักดิสิทธิ

ส่วนนัน ซึงในต้นพิธีโปรสโกเมเดีย ถูกตัดออกจากโปรสโฟรา , และเรียกว่า “ลูกแกะ ”
และวางบนจานศักดิสิทธิในรูปทีคล้ายกับร่างกายของพระคริสต์ ; เมือมันถูกตัดและสลายตัว
มันไม่ใช่ร่างกายของพระคริสต์เองทีถูกตัดและสลายตัว แต่เป็นเพียงขนมปังเท่านัน
ซึงยังไม่ได้รับการเปลียนรูปเป็นร่างกายของพระคริสต์
แต่เป็นเพียงรูปทีคล้ายกับร่างกายของพระคริสต์เท่านัน ตอนนี
เมือภาพของใครนันถูกวาดลงบนสิงใด และภาพนันถูกตัดและฆ่าลง
คนทียังมีชีวิตจะรู้สึกเจ็บปวดในร่างกายของเขาจากการตัดและฆ่าภาพทีวาดไว้ของเขาหรือไม่ ?
ไม่เลย เช่นเดียวกัน พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า ด้วยพระกายทีได้รับการถวายเกียรติ —
ซึงไม่ตกอยู่ภายใต้ความทุกข์ทรมานใดๆ อีกต่อไป และเป็นอมตะ —ไม่ทรงทนทุกข์ใดๆ ทังสิน
และไม่ทรงสินพระชนม์ เมือภาพลักษณ์ของพระกายของพระองค์ คือ ขนมปังของพระเมษโปดก
ถูกตัดและถวายเป็นเครืองบูชาในพิธีพรอสโกเมเดีย

3) ความลึกลับแห่งการถวายบูชาอันศักดิสิทธิ

ไม่เพียงแต่ก่อนทีขนมปังทีวางบนจานบูชาจะเปลียนสภาพเป็นพระกายของพระคริสต์
พระคริสต์ —ผู้ทรงประทับอยู่ในนันดังภาพลักษณ์ของพระองค์เองทีถูกตัดและถวายบูชา —
จะไม่ทรงทนทุกข์ทรมานในทางใดทังสิน ;
แต่เนืองจากขนมปังนันได้ถูกเปลียนสารแล้วโดยการกระทำของพระวิญญาณบริสุทธิ
และไม่ใช่ขนมปังอีกต่อไป แต่เป็นพระกายทีแท้จริงของพระคริสต์ภายใต้รูปลักษณ์ของขนมปัง
พระคริสต์จึงไม่ทรงทนทุกข์ทรมานใดๆ ทังสินเมือถูกตัดและบริโภค
เพราะพระองค์ได้ทนทุกข์เพียงครังเดียวในเนือหนังของพระองค์เพือเราบนไม้กางเขน ;
แต่หลังจากการฟืนคืนพระชนม์ของพระองค์ พระองค์ไม่ทรงต้องทนทุกข์อีกต่อไป
และเช่นเดียวกับในครังนัน เมือพระองค์ทรงทนทุกข์ด้วยความสมัครใจ ความเป็นพระเจ้าของพระองค์
ซึงอยู่กับพระองค์เสมอมา ไม่ได้รับความทุกข์ใดๆ เลย; ดังนัน บัดนี ความเป็นมนุษย์ของพระองค์
ซึงได้รับการถวายเกียรติด้วยความไม่รู้สึกทุกข์และความเป็นอมตะ ก็ไม่ได้รับความทุกข์ใดๆ
ในพิธีบูชาอันศักดิสิทธิทีกำลังถูกประกอบอยู่ ; เพราะพิธีบูชาอันศักดิสิทธิของพระคริสต์
ซึงเราประกอบอยู่นัน ไม่ได้ทำให้พระองค์ถูกฆ่าหรือถูกสังหารเป็นครังทีสอง

---

[618] 1 โครินธ์ 11:24.

4) ความลึกลับแห่งการบูชาอันศักดิ์สิทธิ์

ในพิธีบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ที่เรากำลังถวายและดำเนินการผ่านพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์นี้ ถึงแม้พระเยซูคริสต์เจ้าของเราจะไม่ทรงทุกข์ทรมานในพระกายของพระองค์ และไม่ถูกประหารชีวิต แต่พระองค์ก็ถูกแทง ถูกสังหาร และพระโลหิตของพระองค์ถูกหลั่งออก โดยที่พระองค์ไม่ทรงทุกข์ทรมานแต่อย่างใด ตามที่ได้เปิดเผยแก่บรรดาบิดาศักดิ์สิทธิ์ในอดีตผ่านทางพระวิวรณ์ ฟังสิ่งที่นักบุญเอฟเรมเขียนไว้ในคำเทศนาบทที่ 86 เกี่ยวกับผู้อาวุโสผู้หนึ่งที่ได้รับพระเปิดเผยเกี่ยวกับความลึกลับอันศักดิ์สิทธิ์ :[619] : ‘ข้าพเจ้าได้เห็น ,’ ผู้อาวุโสกล่าว , ‘สวรรค์เปิดออก และไฟตกลงมาพร้อมกับเหล่าทูตสวรรค์อันศักดิ์สิทธิ์จำนวนมาก ; และเหนือพวกเขา มีใบหน้าอันงดงามสองใบ ซึ่งความดีงามของใบหน้าเหล่านั้นไม่อาจบรรยายได้ เพราะแสงของพวกเขานั้นเหมือนสายฟ้า ; และอยู่ท่ามกลางใบหน้าทั้งสองนั้น มีเด็กน้อยคนหนึ่ง ’ เพราะเหล่าทูตสวรรค์ยืนล้อมรอบโต๊ะศักดิ์สิทธิ์ ส่วนใบหน้าทั้งสองนั้นอยู่เหนือโต๊ะศักดิ์สิทธิ์ และเด็กน้อยนั้นอยู่ท่ามกลางพวกเขา และเมื่อพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์กำลังจะสิ้นสุดลง และผู้ช่วยพระสงฆ์เดินเข้ามาเพื่อหักขนมปังบูชา ฉันก็เห็น (ผู้อาวุโสกล่าว) ใบหน้าสองใบที่อยู่เหนือโต๊ะศักดิ์สิทธิ์ พวกเขาผูกมือและเท้าของเด็กชายที่อยู่เหนือพวกเขา ; และพวกเขาก็หยิบมีดมาฆ่าเด็กชายนั้น แล้วเทเลือดของเขาลงในถ้วยศักดิ์สิทธิ์ที่วางอยู่บนโต๊ะศักดิ์สิทธิ์ ; และหลังจากตัดร่างของเขาเป็นชิ้นๆ แล้ว พวกเขาก็วางมันลงบนขนมปัง และขนมปังนั้นก็กลายเป็นร่างของเขา และอ่านต่อไปจากตรงนั้นจนถึงตอนที่เขียนไว้ว่า เมื่อพิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์เสร็จสิ้นแล้ว พลังศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นถูกเห็นกำลังขึ้นสู่สวรรค์ และเด็กชายนั้นอยู่ท่ามกลางพวกเขา ยังมีชีวิตอยู่ ไม่ได้ตาย ในทำนองเดียวกัน ในชีวประวัติของท่านอาร์เซนิอุสผู้ยิ่งใหญ่ ได้เขียนไว้ [620] : สำหรับพี่น้องคนหนึ่งที่มีความสงสัยเกี่ยวกับความลึกลับอันศักดิ์สิทธิ์ ผู้อาวุโสสองท่านได้อธิษฐานต่อพระเจ้าเพื่อเขา พร้อมทั้งถือศีลอดเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์เต็ม ; และเมื่อพวกเขายืนอยู่ร่วมกับเขาในโบสถ์ ณ จุดเดียวกันระหว่างพิธีบูชาขอบพระคุณศักดิ์สิทธิ์ ดวงตาของพวกเขาถูกเปิดออก และเมื่อขนมปังถูกวางลงบนโต๊ะศักดิ์สิทธิ์ พวกเขาก็เห็นเด็กน้อยคนหนึ่ง ; แต่เมื่อพระสงฆ์ยื่นมือออกไปเพื่อหักขนมปัง พวกท่านก็เห็นทูตสวรรค์ของพระเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์ ถือมีดในมือ ซึ่งหลังจากสังหารเด็กชายแล้ว ก็เทเลือดของเขาลงในถ้วยศักดิ์สิทธิ์ ; และในขณะที่พระสงฆ์กำลังหักขนมปัง ทูตสวรรค์ก็กำลังฉีกซากศพเป็นชิ้นๆ และเมื่อพี่น้องมาเข้าร่วมพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ มีพี่น้องผู้ไม่เชื่อมาด้วย เขาหยิบเนื้อดิบที่ยังเป็นเลือดไว้ในมือ และเห็นเลือดในถ้วยด้วย ; เมื่อเขารู้สึกกลัว จึงร้องขึ้นว่า : ‘ข้าพเจ้าเชื่อแล้ว พระเจ้า ขนมปังนี้คือพระกายของพระองค์ และน้ำองุ่นนี้คือพระโลหิตของพระองค์ ’ และทันทีนั้น เนื้อก็กลายเป็นขนมปัง และเลือดก็กลายเป็นไวน์ และเขาได้รับศีลมหาสนิทด้วยความกลัวอย่างยิ่งและอารมณ์ที่ลึกซึ้ง การเปิดเผยเช่นนี้เกิดขึ้นไม่เพียงแต่กับผู้ที่สมควร แต่ยังกับผู้ที่ยังไม่สมควรด้วย ตามพระประสงค์ของพระเจ้า ในบทนำ วันที่ 26 พฤศจิกายน มีบันทึกไว้ว่า : ในเมืองดิโอสปอลิส พี่ชายของกษัตริย์ซาราเซ็น นูเนอร์เมีย ได้เข้าสู่วัดนักบุญจอร์จ

---

[619] ใบ 184.

[620] 8 พฤษภาคม, หน้า 514.

และเมื่อเห็นพระสงฆ์กำลังประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณ เขาจึงฆ่าลูกแกะ เทเลือดของมันลงในถ้วย
และหักเนื้อของมันลงบนจาน ; และเมื่อพิธีบูชาเสร็จสิ้นแล้ว
ประชาชนทั้งหมดก็กินเนื้อและดื่มเลือดของเด็กนั้น เช่นเดียวกัน ใน * *
(ชีวประวัติของนักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่) มีเขียนไว้ว่า [621] :
ขณะที่ท่านกำลังประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณ มีชาวยิวคนหนึ่ง
ซึ่งต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับความลึกลับศักดิ์สิทธิ์แทนคริสตชน
ได้แฝงตัวเข้ากับผู้ศรัทธาและเข้าสู่วิหาร ;
และเขาเห็นนักบุญบาซิลถือเด็กอยู่ในมือและบดมันให้แตก ;
เมื่อผู้เชื่อกำลังรับศีลมหาสนิทจากมือของนักบุญนั้น ชาวยิวคนนั้นก็เดินเข้ามา
และนักบุญได้มอบส่วนหนึ่งของศีลมหาสนิทให้เขา เช่นเดียวกับที่ท่านทำกับคริสตชนคนอื่นๆ
ชาวยิวคนนั้นรับมันไว้ในมือและเห็นว่ามันคือเนื้อจริง ; จากนั้น เมื่อเขาเดินเข้าใกล้ถ้วยศีล
เขาก็เห็นว่าภายในนั้นมีเลือดจริงอยู่
ดูเถิด พวกผู้หมิ่นประมาทที่น่าเวทนานี้ พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
ในความลึกลับอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
ทรงประทับอยู่จริงภายใต้รูปลักษณ์ของขนมปังและเหล้าองุ่น —ถูกหัก ถูกสังหาร
และทรงหลั่งพระโลหิตเพื่อความรอดของเรา ; แต่พระองค์ไม่ทรงต้องทนทุกข์
ไม่ถูกฆ่าหรือถูกประหารชีวิต แต่ทรงมีชีวิตอยู่ชั่วนิรันดร์ และไม่เคยถูกพิษทำลาย
นี่คือความลึกลับแห่งการบูชาอันศักดิ์สิทธิ์ —แม้จะมีจำนวนน้อย
และถูกอธิบายให้ท่านฟังอย่างสั้นๆ —
ขอให้สิ่งเหล่านี้ทำให้ปากที่หมิ่นประมาทและนอกรีตของท่านเงียบลง โอ้ ผู้แบ่งแยกที่โง่เขลา
ผู้หมิ่นประมาท ราวกับว่าเรากำลังประกอบพิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์ด้วยเจตนาที่จะแทง ฆ่า
และสังหารพระคริสต์เป็นครั้งที่สองหรือหลายครั้งซ้ำแล้วซ้ำเล่า ; และดูหมิ่นเรา —
และแท้จริงแล้วคือพระคริสต์เองในพิธีบูชาศักดิ์สิทธิ์ —ท่านกล่าวว่า :
‘จะเป็นไปได้อย่างไรที่จะฆ่าคนที่ถูกฆ่าไปแล้วครั้งหนึ่ง หรือหลายครั้งซ้ำแล้วซ้ำเล่า ?’
ด้วยคำพูดใดที่พวกเจ้าเปิดเผยความนอกรีตของพวกเจ้า ราวกับว่าพระคริสต์
ผู้ซึ่งถูกสังเวยบนไม้กางเขนและถูกแทงด้วยหอกเพียงครั้งเดียว
จะไม่ถูกถวายเพื่อความรอดของโลกอีกต่อไป ? และหากเป็นเช่นนั้น
ตามเหตุผลที่โง่เขลาและผิดหลักคำสอนของท่าน
แล้วพระคริสต์จะทรงบัญชาให้อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์ว่า “จงทำสิ่งนี้เพื่อระลึกถึงเรา ”
ด้วยเหตุผลใด ? ด้วยเหตุผลใดที่นักบุญยากอบ พี่น้องของพระเจ้า นักบุญบาซิลผู้ยิ่งใหญ่
และนักบุญยอห์น คริโซสโตม (ผู้ซึ่งท่านเองก็เชื่อในความเชื่อของพวกเขา)
จึงได้ประพันธ์พิธีกรรมของตนเอง ? แต่ โอ้ ผู้โง่เขลาที่สุด
ท่านได้หลงทางจากเส้นทางแห่งความจริงอย่างสิ้นเชิงและกำลังจะพินาศ
แต่ท่านกลับปฏิเสธที่จะมองเห็นความพินาศของตนเอง

บทที่ *31.* การหมิ่นประมาทที่ก่อให้เกิดการแตกแยกเพิ่มเติมต่อความลึกลับศักดิ์สิทธิ์

สิ่งที่ถึงหูเรานั้น
เป็นความหมิ่นประมาทอันใหญ่หลวงที่ก่อให้เกิดความแตกแยกต่อพิธีศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า
จนถึงขั้นที่พวกเขาไม่ลังเลที่จะเรียกมันว่า “ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง ”
และในเหตุผลอันบ้าคลั่งของพวกเขา พวกเขามิได้คิดถึงเพียง
‘ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า ’ เพียงอย่างเดียว แต่ยังเรียกไม้กางเขนสีแฉก

---

[621] 1 มกราคม, หน้า 330.

โบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ของเรา และแม้กระทั่งความลึกลับศักดิ์สิทธิ์เองว่าเป็น
'ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า ' ด้วย
เพราะเราได้โต้แย้งคำหมิ่นประมาทแรกของพวกเขาแล้วอย่างเพียงพอ
ซึ่งมุ่งเป้าไปที่โบสถ์และไม้กางเขนสีแฉก
ส่วนการหมิ่นประมาทที่ร้ายแรงและไร้ความเคารพต่อความลึกลับศักดิ์สิทธิ์นี้
เราพร้อมที่จะตอบโต้ แต่ก่อนอื่น
เราต้องการฟังจากพวกเขาว่าเหตุใดจึงเรียกความลึกลับศักดิ์สิทธิ์นี้ว่า
'ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง '; เพราะใครจะตัดสินความผิดที่ยังไม่ชัดเจนได้ ? ดังนั้น
ให้พวกเขาบอกเราก่อนว่า ทำไม "พิธีศักดิ์สิทธิ์ " จึงเป็น "ความน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง "?
นี่ไม่ใช่สถาบันที่พระคริสต์ทรงสถาปนา
และทรงส่งต่อให้อัครสาวกผู้ศักดิ์สิทธิ์และบรรดาผู้เชื่อทุกคน เพื่อปฏิบัติต่อไปจนกว่า "*622* "
จะมาถึงหรือ ? หรือว่าฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าได้ล้มเหลว
และพระวิญญาณบริสุทธิ์ได้หยุดทำงานแล้วหรือ ? คริสโตสอมได้พูดเท็จหรือไม่ เมื่อท่าน said[623] ว่า :
'การถวายบูชานี้เป็นสิ่งเดียวกันกับที่พระคริสต์ได้มอบให้แก่สาวกของพระองค์
และที่พระสงฆ์กำลังปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ; และมันไม่ได้ด้อยกว่าสิ่งนั้นเลย
เพราะสิ่งนี้ก็ไม่ได้ถูกทำให้ศักดิ์สิทธิ์โดยมนุษย์
แต่โดยพระองค์ผู้ได้ทำให้สิ่งนั้นศักดิ์สิทธิ์เช่นกัน ; และอื่นๆ ตามที่เราได้กล่าวไว้แล้ว '?
แต่พวกผู้วิกลจริตเหล่านั้นไม่อาจกล่าวสิ่งใดเช่นนั้นได้ และไม่อาจหาข้อผิดพลาดที่แท้จริงได้
ยกเว้นข้อผิดพลาดที่เท็จและหมิ่นประมาท เพราะพวกเขาเคยชินกับการโกหก การหมิ่นประมาท
และการเห่าหอนเหมือนสุนัขบ้าต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า เพราะพระคริสต์พระเจ้าของเราเอง
ในพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ เป็นความจริง ในขณะที่พวกเขาหมิ่นประมาทพระองค์อย่างรุนแรง ;
พระองค์เองจะตอบโต้พวกเขาผ่านผู้หมิ่นประมาทพระองค์เอง ณ เวลานั้น
เมื่อชาวยิวได้มองดูพระองค์ผู้ซึ่งพวกเขาได้แทงทะลุ
และเมื่อพวกผู้แตกแยกเหล่านี้ได้มองดูพระองค์ผู้ซึ่งพวกเขาได้หมิ่นประมาทและด่าทอในพิธีกรรม
ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น โดยเรียกพระองค์ว่า 'สิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนแห่งความร้างเปล่า '

บทที่ *32.* การหมิ่นประมาทของพวกเขาต่อตำแหน่งพระสังฆราช

นอกจากนี้ ผู้แตกแยกยังดูหมิ่นตำแหน่งพระสังฆราช
โดยกล่าวหาว่าพระสังฆราชทั้งหลายกำลังซื้อตำแหน่งศักดิ์สิทธิ์นี้มาเพื่อตนเอง
ข้าพเจ้าตอบว่า *:*
ส่วนในอดีต ตามประเพณีในเมืองหลวงมอสโก เรา ซึ่งถูกเรียกมาจากดินแดนเคียฟ
ไม่ทราบเรื่องนี้เลย และก็ไม่สืบค้นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้
ไม่เคยได้ยินว่าผู้ปกครองและ
ผู้มีอำนาจจะเรียกร้องการจ่ายเงินจากผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ขึ้นสู่ตำแหน่งพระสังฆราช
แต่ด้วยพระคุณของพระเจ้า แต่ละคนได้รับตำแหน่งตามคุณความดีของตนเอง และข้าพเจ้า ผู้เป็นคนบาป
แม้จะไม่คู่ควรกับตำแหน่งบิชอปอันศักดิ์สิทธิ์นี้ แต่ด้วยพระประสงค์ของพระเจ้า
ข้าพเจ้าก็ได้รับการพิจารณาว่าคู่ควร ข้าพเจ้าได้รับการพิจารณาว่าสมควร
ไม่ใช่ด้วยความปรารถนาของข้าพเจ้าเอง ไม่ใช่ด้วยการแสวงหาของข้าพเจ้าเอง
และไม่ใช่ด้วยค่าตอบแทน —พระเจ้าเป็นพยานของข้าพเจ้า (และข้าพเจ้ากล่าวตามคำของอัครทูต)
ผู้ที่ข้าพเจ้าปรนนิบัติด้วยจิตวิญญาณของข้าพเจ้า *624* —แต่ด้วยพระประสงค์และแผนการของพระเจ้า

---

[622] 1 โครินธ์ 11:26.

[623] 2 ทิโมธี 1:1, คำสอนทางศีลธรรม , folio 2556.

หลังจากได้รับการเรียกโดยพระบัญชาของพระผู้เป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ และเมื่อข้าพเจ้ากล่าวถึงตนเอง ข้าพเจ้าก็กล่าวถึงพี่น้องผู้เป็นพระสังฆราชด้วย ซึ่งท่านเหล่านั้นก็ได้รับการเรียกจากที่นั่นและได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระสังฆราชเช่นกัน ; ทุกคนต่างทราบดีว่าท่านเหล่านั้นก็ได้รับตำแหน่งพระสังฆราชไม่ใช่เพื่อค่าตอบแทน แต่ด้วยความพอพระทัยของพระเจ้าและตามพระบัญชาของพระมหากษัตริย์ ตามความสมควรของท่านเอง แต่หากมีใครในหมู่ผู้ที่อยู่ต่อหน้าเราเหล่านี้ที่แสวงหาอำนาจด้วยการติดสินบน ก็เป็นเรื่องอะไรกับเรา ? เราต้องพิจารณาตนเองเท่านั้น นอกจากนี้ เรายังรู้ดีว่า เพื่อประโยชน์ของบุคคลหนึ่งหรือสองคนที่ได้ทำบาปด้วยการซื้อขายตำแหน่งทางศาสนา คริสตจักรทั้งมวลของพระคริสต์จะไม่พังทลายหรือล่มสลาย และในหมู่ผู้อัครสาวกที่อยู่ร่วมกับพระคริสต์ ก็มียูดาสผู้ทรยศอยู่ด้วย แต่ด้วยเหตุผลนั้น คณะอัครสาวกก็ไม่ได้ถูกทำลาย เช่นเดียวกับที่ข้าวสาลียังคงอยู่ในทุ่งและยังไม่ถูกเก็บเกี่ยว ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีวัชพืชปะปนอยู่ท่ามกลางมัน : แต่ข้าวสาลียังคงเป็นข้าวสาลี และไม่ถูกเจ้าของทิ้งไปเพราะมีวัชพืชเพียงไม่กี่ต้นปะปนอยู่ แต่ถูกทิ้งไว้จนกว่าจะถึงฤดูเก็บเกี่ยว ; แล้วเจ้าของไร่จะสั่งผู้เก็บเกี่ยวให้รวบรวมข้าวสาลีเข้ายุ้งข้าวของเขา แต่ให้โยนวัชพืชลงไฟ เช่นเดียวกัน ในพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ ขณะที่มันยังคงอยู่เหมือนข้าวสาลีในทุ่งนาในโลกแห่งความทุกข์นี้ ย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะพบผู้ชั่วร้ายอยู่ท่ามกลางผู้ดี อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ของพวกเขา พระคริสต์เจ้าไม่ทรงทอดทิ้งพระศาสนจักรของพระองค์ และพระองค์จะไม่ทรงทอดทิ้งมันแม้กระทั่งจนถึงปลายยุคสมัย ตามที่พระองค์ได้ทรงสัญญาไว้ว่า : ‘เราอยู่กับท่านเสมอ จนถึงปลายยุคสมัย ’ ([625]) เมื่อการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวมาถึง เหมือนกับการเก็บเกี่ยว พระองค์จะทรงแยกคนชั่วออกจากคนดี เหมือนที่วัชพืชถูกแยกออกจากข้าวสาลี แต่เราต้องระมัดระวัง : หากพระคริสต์เองไม่ทิ้งพระศาสนจักรของพระองค์ แม้จะมีผู้ชั่วร้ายอยู่ท่ามกลางผู้ชอบธรรม ; แล้วจะยิ่งไม่สมควรเพียงใดที่คริสตชนผู้ซื่อสัตย์จะแยกตัวออกจากพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ เพราะบรรดาพระสังฆราชบางคนในอดีตที่แสวงหาตำแหน่งเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งเราไม่รู้จักและไม่ต้องการจะรู้จักพวกเขา ในทำนองเดียวกัน ก็ไม่สมควรเลยที่ใครจะดูหมิ่นตำแหน่งบิชอปเพียงเพราะบิชอปบางคนที่ได้ทำบาป มีใครดูหมิ่นลำดับอัครสาวกเพียงเพราะยูดาส ซึ่งเคยอยู่ในหมู่ผู้อัครสาวกหรือไม่ ?

ในเอกสารที่ก่อให้เกิดการแตกแยก ผู้ที่หมิ่นประมาทและดูหมิ่นตำแหน่งบิชอป ได้วาดภาพใบหน้าของปีศาจที่ถือไม้เท้าบิชอป ราวกับว่าในยุคปัจจุบันนี้ ไม่ใช่ผู้เลี้ยงแกะที่แท้จริงที่ดูแลคริสตจักรของพระคริสต์ แต่เป็นปีศาจ ด้วยเล่ห์กลเช่นนี้ และไม่ยอมเปิดเผยผู้เลี้ยงที่แท้จริงของพวกเขา —ซึ่งคือปีศาจ — พวกเขานำฝูงแกะของตนในสำนักสงฆ์ของพวกเขา ไม่สู่ชีวิตนิรันดร์ แต่สู่ความตายนิรันดร์ เพราะวัดทุกแห่งที่แยกตัวออกไปและยึดถือความเชื่อที่ต่างกันนั้น เป็นที่รวมตัวของซาตาน และมีผู้นำที่ต่างกัน —คือปีศาจ เนื่องจากพวกเขาพยายามนำการหมิ่นประมาทมาสู่เรา จึงได้เปิดเผยตัวตนของพวกเขาเอง

---

[624] โรมัน 1:9.

[625] มัทธิว 28:20.

บทที 33.

การหักล้างคำหมิ่นประมาทหลักสองประการของกลุ่มผู้แตกแยกต่อคริสตจักรของพระเจ้า

แต่เราอย่าใช้เวลานานเกินไปในการตอบโต้คำกล่าวร้ายทั้งหมดของพวกเขา ; เราจะเพิกเฉยต่อคำกล่าวร้ายอื่น ๆ ที่ไม่สมควรได้รับการตอบกลับ เราจะเพิ่มเพียงว่า : ในบรรดาคำหมิ่นประมาททั้งหมดของพวกเขาต่อคริสตจักรของพระเจ้า สองข้อนี้คือที่ร้ายแรงที่สุด :

1) ราวกับว่าพระคุณของพระเจ้าได้ถูกถอนออกจากคริสตจักร และราวกับว่าคริสตจักรนั้นบัดนี้ปราศจากพระคุณของพระเจ้า ;

2) และราวกับว่าคริสตจักรนั้นเต็มไปด้วยคำสอนผิดหลักศาสนา

ต่อเรื่องนี ข้าพเจ้าขอตอบสั้นๆ ว่า :

หากพระคุณของพระเจ้าได้ถอนตัวออกจากพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์แล้ว คำพูดที่แท้จริงของพระคริสต์พระเจ้าของเรา ซึ่งตรัสด้วยพระโอษฐ์อันบริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ว่า 'เราอยู่กับท่านเสมอ จนถึงที่สุดของยุคสมัย ' จะอยู่ที่ใด ?

อีกประการหนึ่ง :

หากพระศาสนจักรในปัจจุบันเต็มไปด้วยคำสอนผิดหลักความเชื่อ แล้วคำพูดของพระคริสต์ที่ตรัสกับนักบุญเปโตร ผู้ซึ่งได้สารภาพว่าพระคริสต์คือพระบุตรของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ จะอยู่ที่ใด : 'บนหินก้อนนี เราจะสร้างพระศาสนจักรของเรา และประตูแห่งนรกจะไม่อาจเอาชนะมันได้ ' ([626])?

เมื่อกล่าวเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอถามว่า :

คำพูดของพระคริสต์นั้นเป็นเท็จหรือไม่ ? จริงๆ แล้ว มันไม่ใช่เท็จเลย พระเจ้าทรงสัตย์ซื่อในทุกคำพูดของพระองค์ [627] . ฟ้าและดินจะล่วงไป แต่คำพูดของพระเจ้าจะไม่ล่วงไป [628] ; มันจะไม่ล้มเหลว

เพราะพระคุณของพระเจ้าไม่ได้จากไปจากคริสตจักร ซึ่งพระคริสต์ทรงสถิตอยู่จนถึงสิ้นยุคสมัย : เพราะที่ใดที่มีพระคริสต์ ที่นั่นย่อมมีพระคุณของพระองค์

เพราะพระศาสนจักรไม่ได้เต็มไปด้วยความเชื่อผิดๆ และประตูแห่งนรกจะไม่สามารถเอาชนะพระศาสนจักรได้ เพราะหากพระศาสนจักรมีความเชื่อผิดๆ อยู่ภายในตัวแล้ว ประตูแห่งนรกก็คงจะเอาชนะพระศาสนจักรไปแล้ว และพระวจนะของพระคริสต์ก็จะไม่เป็นความจริง แต่พระองค์ได้ประทานความมั่นคงและไม่ผิดพลาดให้แก่พระศาสนจักรของพระองค์ ดังที่อัครสาวกกล่าวว่า : 'พระศาสนจักรของพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์ เป็นเสาหลักและรากฐานแห่งความจริง ' ([629]).

แต่พวกบรินิอันที่น่ารังเกียจเหล่านั้น ผู้ก่อการแตกแยก ไม่ลังเลที่จะบิดเบือนพระวจนะของพระคริสต์ให้เป็นความเท็จ —พระวจนะของพระเจ้า พระวจนะแห่งความจริง ; และพวกเขายกคำหมิ่นประมาทและคำเท็จนอกรีตของตนเองให้อยู่เหนือพระวจนะของพระคริสต์ : ราวกับว่าคำเหล่านั้นเป็นความจริงยิ่งกว่า ดิน ฝุ่น ดินทราย เถ้าถ่าน และฝุ่น แทนที่จะเป็นพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้าและพระเจ้าของเรา ;

---

[626] มัทธิว 16:18.

[627] สดุดี 144:13.

[628] มัทธิว 24:35.

[629] 1 ทิโมธี 3:15.

และพวกเขาพยายามนำเสนอเหตุผลอันโง่เขลาแบบชาวนาของตนต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ในฐานะความเชื่อมั่น แทนที่จะเป็นฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าและปัญญาของพระเจ้า
และใครจะไม่หัวเราะกับความโง่เขลาของพวกเขา ?
และใครจะไม่เศร้าโศกต่อคำหมิ่นประมาทอันร้ายแรงต่อคริสตจักรของพระเจ้า
ซึ่งไหลออกมาจากจิตใจและปากที่เสื่อมทรามของพวกเขา ราวกับมาจากเหวลึกของนรก ? และยิ่งไปกว่านั้น
ใครจะไม่เศร้าโศกต่อความหลงผิดและความพินาศของตนเอง ทั้งผู้ที่หลอกลวงและผู้ถูกหลอกลวง ?
เพราะพระศาสนจักรยืนหยัดดังหินผาสูงตระหง่านกลางทะเล แม้จะถูกคลื่นซัดกระหน่ำทั้งวันทั้งคืน
ก็ยังคงไม่บอบช้ำ แต่ผู้หมิ่นประมาทนั้น เหมือนคลื่นที่ซัดกระแทกหินผา
ก็หายวับไปโดยไม่เหลือร่องรอย พระศาสนจักรจะได้รับการถวายเกียรติยศ
ส่วนพวกเขาจะถูกทำให้อับอาย ; พระศาสนจักรจะครองราชย์ร่วมกับพระคริสต์ในฐานะพระศีรษะ ส่วนพวกเขา
ซึ่งมีมารเป็นผู้นำ จะถูกโยนลงสู่เหวลึกแห่งเกเฮนนา ; พระศาสนจักรจะชนะอย่างถาวรในสวรรค์
ส่วนพวกเขาจะร้องไห้และคร่ำครวญอย่างถาวรในห้องใต้ดินของนรก
และใครจะสามารถหักล้างและเปิดโปงการหมิ่นประมาทของพวกเขาต่อพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์
ต่อคณะสงฆ์ และต่อทุกสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา ซึ่งนับไม่ถ้วน ได้อย่างสมบูรณ์ ? มาเถิด
ให้เราหันมาเปิดโปงคำโกหก ความนอกรีต และความมุ่งร้าย ซึ่งพวกเขาได้ยืมมาจากมารเอง
ดูเถิด โอ้ ประชาชนออร์โธดอกซ์ที่รักยิ่ง แกะแท้ในฝูงของพระคริสต์
และลูกหลานที่ซื่อสัตย์ของคริสตจักรศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
เราได้ใช้เหตุผลอันถูกต้องและผลจากสวนของบริน —คำสอนของพวกเขา—มาตรวจสอบ
และผ่านการสืบค้นอย่างจริงจัง ได้ยืนยันสามสิ่งนี้ :

1) คำสอนของพวกเขาไม่ใช่ความเท็จหรือ *?*

2) คำสอนของพวกเขาไม่ใช่คำสอนนอกรีตหรือ *?*

3) มีคำหมิ่นประมาทต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในคำสอนของพวกเขาหรือไม่ *?*

และเราพบในผลนั้น เช่นเดียวกับในแอปเปิลสีแดงเข้มของโซดอม ไม่ใช่รสหวาน
แต่เป็นฝุ่นและเถ้าที่เหม็นเน่า ; เราพบว่า คำสอนของพวกเขาคือ

ผิด .

เป็นคำสอนนอกรีต ,

เต็มไปด้วยการดูหมิ่น

เพราะคำสอนของพวกเขาไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่จิตวิญญาณ
แต่กลับก่อให้เกิดความเสียหายต่อมัน

ส่วนที่ III. เกี่ยวกับเรื่องความแตกแยก

1. เกี่ยวกับความรุนแรงของกรณีการแตกแยก

การสอบสวนเรื่องความแตกแยก

ข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะกล่าวถึงเรื่องมนุษย์ที่เป็นความลับและไม่เป็นที่รู้จักในที่นี้
หรือบาปที่กระทำขึ้นท้ังจากความอ่อนแอหรือความไม่รู้
ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งภายในพระศาสนจักรของพระคริสต์
ขอให้ริมฝีปากของข้าพเจ้าไม่กล่าวถึงเรื่องมนุษย์เช่นนั้น [630] ;
เพราะใครได้แต่งตั้งข้าพเจ้าให้เป็นผู้พิพากษาเหนือเรื่องเหล่านั้น ?
เพราะข้าพเจ้าเองก็เป็นคนบาป ที่ต้องเผชิญกับความอ่อนแอของมนุษย์ ;

---

[630] สดุดี 16:4.

เพราะแม้แต่พระเอลียาห์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ (ตามคำกล่าวของยากอบ)
ก็เป็นมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับความอ่อนแอเช่นเดียวกับเรา [631] ; ยิ่งไปกว่านั้นคือเรา ผู้เป็นคนบาป
การที่แต่ละคนพิจารณาบาปของตนเองก็เพียงพอแล้ว ; มีผู้พิพากษาเพียงองค์เดียวสำหรับทุกคน
คือพระผู้เป็นเจ้าของเรา ผู้จะพิพากษาทั้งผู้ที่มีชีวิตและผู้ตาย

แต่ข้าพเจ้ากำลังกล่าวถึงการกระทำเหล่านั้นที่ถูกกระทำอย่างเปิดเผยเพื่อต่อต้านพระศาสนจ
ักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์ และการกระทำเหล่านั้นไม่ได้เกิดจากความอ่อนแอ
แต่เกิดจากความชั่วร้ายของมาร ไม่ใช่จากความไม่รู้ แต่เกิดจากความดื้อรั้นโดยเจตนา ;
การกระทำเช่นนี้แหละที่เราต้องกล่าวถึง

สาระสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ตามที่เราได้ยิน คือการกระทำที่ดี (ตามมาตรฐานของมนุษย์):
การทำการชดเชยบาปอย่างมากมาย การสวดภาวนาเป็นเวลานาน การกราบลงดินอย่างถี่ถ้วน
การรักษาความมีสติและการงดเว้นจากเครื่องดื่มมึนเมา รวมถึงการงดเว้นการกินเนื้อสัตว์และปลา
ตลอดจนชีวิตแบบนักพรตในทะเลทราย (ราวกับเลียนแบบบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์)
และการกระทำอันยิ่งใหญ่และงานหนักอื่น ๆ,
ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าเป็นการกระทำที่พระเจ้าทรงพอพระทัย —และเราไม่ประณาม —
แต่ขอให้พระเจ้าผู้ทรงเห็นทุกสิ่งเป็นผู้พิพากษาทั้งหมดนี้

แต่เนื่องจากเราได้ยินว่าพวกเขาโอ้อวด ยกตัวเองให้สูงกว่าคริสตจักรของพระคริสต์
อวดอ้างถึงความพยายามในการถือศีลอดและการสวดภาวนา :
ในขณะเดียวกันพวกเขากลับตำหนิเราเรื่องการกินดื่ม และวิถีชีวิตทั้งหมดของเราในฐานะผู้บาป
ในขณะที่พวกเขาถือว่าตัวเองเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้น
จึงจำเป็นที่เราต้องตรวจสอบทั้งการกระทำที่ดีและที่ชั่วของพวกเขา :
เพราะด้วยการกระทำที่ชั่วของพวกเขา
พวกเขากำลังต่อต้านคริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์อย่างเปิดเผย
ในขณะที่ถือว่าการกระทำของตนเองเป็นสิ่งดี ; ด้วยเหตุนี้ เหมือนหมูที่ใช้จมูกคุ้ยดิน
พวกเขากำลังทำลายคริสตจักร และหลอกลวงประชาชนทั่วไปจำนวนมากด้วยความหน้าซื่อใจคดของพวกเขา

เมื่อพูดถึงการกระทำโดยทั่วไป ทั้งการกระทำชั่วและการกระทำดี ขอให้เราพิจารณาดู
การกระทำของมนุษย์โดยทั่วไปมีสองประเภท : บางอย่างเป็นความดี บางอย่างเป็นความชั่ว
การกระทำชั่วนั้นชั่วเสมอ ; มันไม่อาจเป็นความดีได้ เช่นเดียวกับที่เขม่าไม่อาจเป็นหิมะ
โคลนไม่อาจเป็นทอง หรือน้ำดีไม่อาจเป็นน้ำผึ้ง

ส่วนการกระทำที่ดี :

i) บางครั้งมันดูเหมือนดีโดยสืบเชื้อ แต่ไม่ทราบว่ามันจะทำให้พระเจ้าพอพระทัยหรือไม่

2) บางครั้ง แม้จะดูเหมือนดี แต่ความจริงแล้วกลับชั่วร้ายมาก
และไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า

3) บางครั้ง แม้จะเป็นการกระทำที่ดีจริง แต่กลับไม่เกิดผล และไม่ก่อให้เกิดความรอดแก่ตนเอง

มาพิจารณาการกระทำที่ดีอย่างสั้นๆ ก่อน

บทที่หนึ่ง

เกี่ยวกับความดี

บทที่ 2. เกี่ยวกับกิจการที่ดูเหมือนดี แต่ไม่ทราบว่าพระเจ้าทรงพอพระทัยหรือไม่

1) การอภิปรายเกี่ยวกับกิจการที่ดูเหมือนดี แต่ไม่ทราบว่าพระเจ้าจะทรงรับไว้หรือไม่

---

[631] ยากอบ 5:17.

การกระทำที่ดีที่พระเจ้าทรงพอพระทัยได้ถูกระบุไว้ในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ : บางส่วนอยู่ในพระบัญญัติของพระเจ้า บางส่วนอยู่ในคำสอนของพระวรสารและอัครสาวก และบางส่วนอยู่ในผลงานของบรรดาบิดาแห่งคริสตจักรและผู้ปฏิบัติธรรม ; และเรามีตัวอย่างมากมายที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งใดเป็นที่พอพระทัยพระเจ้าในชีวิตของนักบุญ ซึ่งเราควรพยายามเลียนแบบให้ดีที่สุดเท่าที่ทำได้ และเรายังสามารถเห็นตัวอย่างเหล่านี้ในตัวบุคคลที่มีคุณธรรมซึ่งอาศัยอยู่ท่ามกลางเรา ; แต่เราไม่อาจรู้ได้อย่างแท้จริงในใจตนเองว่าสิ่งที่เราทำนั้นเป็นที่พอพระทัยพระเจ้าหรือไม่ เพราะหากผู้ใดรู้ว่ากิจการของเขาเป็นที่พอพระทัยพระเจ้า เขาก็จะมั่นใจในความรอดของตนเองด้วย แต่เช่นเดียวกับเรื่องความพอพระทัยพระเจ้า ความมั่นใจในความรอดของตนเองนั้น ไม่มีผู้ใดสามารถอวดอ้างได้ว่าตนเองมั่นใจได้ อย่าให้เราสิ้นหวังในความรอดของเรา ; เรามีความหวังในพระเจ้า ผู้ทรงปรารถนาให้ทุกคนได้รับความรอด : แต่ไม่มีใครในพวกเราสามารถกล่าวได้ว่า : ‘ฉันได้ทำให้พระเจ้าพอพระทัยแล้ว ฉันอยู่ในกลุ่มผู้ได้รับความรอด การกระทำของฉันดีและเป็นที่พอพระทัยขององค์พระผู้เป็นเจ้า ’ ผู้อ่านกล่าวว่า : ใครจะอวดว่าตนมีใจบริสุทธิ์ ? หรือใครจะกล้าอ้างว่าตนปราศจาก sin[632] ? เราพยายามอย่างสุดความสามารถเพื่อป้องกันไม่ให้ก่อให้เกิดความโกรธของพระเจ้า ; เราทำงานอย่างเต็มที่ตามกำลังอันอ่อนแอของเรา — ที่ได้รับการเสริมกำลังจากความช่วยเหลือของพระเจ้า — เพื่อให้เราดูเป็นที่ยอมรับต่อหน้าพระคริสต์ แต่ความพยายามและความเหนื่อยเหนื่อยทั้งหมดของเราไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเราได้รับความรักจากพระเจ้า บิดาแห่งคริสตจักรได้กล่าวไว้อย่างงดงามว่า : ‘ผู้ชอบธรรมและผู้มีปัญญา รวมถึงการกระทำของพวกเขา อยู่ในพระหัตถ์ของพระเจ้า แต่ความรักและความเกลียดชังนั้น มนุษย์ไม่อาจมองเห็นได้ ’[633] . ข้อความนี้ได้รับการอธิบายอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นในฉบับแปลดังต่อไปนี้ : ‘ผู้ชอบธรรมและผู้มีปัญญา พร้อมทั้งการกระทำของพวกเขา อยู่ในพระหัตถ์ของพระเจ้า ; แต่ไม่มีผู้ใดรู้ว่าตนเองสมควรได้รับความรัก (จากพระเจ้า) หรือความเกลียดชัง ’ การอดอาหารเป็นความดี แต่การอดอาหารจนร่างกายอ่อนล้าจนหมดแรงนั้น ไม่เป็นที่พอพระทัยหรือได้รับการยอมรับจากพระเจ้า เพราะพระเจ้าตรัสไว้ว่า : ‘การอดอาหารเช่นนี้ ไม่ใช่สิ่งที่ข้าพเจ้าได้เลือกไว้ [634] .’ และนักบุญคริสอสตอม ในหนังสือ ‘มาร์กาเร็ต ’ ของท่าน ได้อธิบายว่า : ‘[635] ’ แล้วการอดอาหารนั้นคืออะไร แม้เราจะอดอาหารอยู่ก็ตาม ? การอดอาหารถูกนิยามว่าเป็นการงดเว้นอาหาร หรือการงดเว้นความใคร่ ? เพราะแม้เราจะงดเว้นอาหารทางกาย แต่ไม่งดเว้นความใคร่ของจิตวิญญาณ การงดเว้นอาหารเช่นนี้ก็ไม่ก่อให้เกิดความสบายใจ แต่กลับให้ผลของความชั่วร้าย เพราะหากฉันงดกินขนมปังแต่ไม่ควบคุมความโกรธต่อเพื่อนบ้าน ฉันก็ไม่ใช่คนอีกต่อไปแล้ว เพราะสัตว์ก็ทำเช่นนั้น : สัตว์ไม่กินขนมปัง แต่กินเนื้อ [636] การไม่ดื่มเครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมา หรือไม่กินเนื้อสัตว์หรือปลา เพื่อการถือศีลนั้นเป็นสิ่งที่ดี ; แต่ผู้ที่ถือศีลไม่ดื่มเครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมา และไม่กินเนื้อสัตว์หรือปลา ก็ไม่ได้หมายความว่าเขาจะเป็นที่พอพระทัยและได้รับการยอมรับจากพระเจ้าเสมอไป เพราะดังที่นักบุญคริสอสตอมได้กล่าวไว้ว่า : ‘หากใครไม่ดื่มไวน์หรือกินเนื้อสัตว์

---

[632] สุภาษิต 20:9.

[633] ปัญญาจารย์ 9:1.

[634] อิสยาห์ 58:5.

[635] Margarit, คำที่ 12, หน้า 450.

[636] ที่เดียวกัน , ด้านหลัง .

ก็อย่าโอ้อวดเรื่องนี้ เพราะพระเจ้าไม่ได้สร้างสิ่งใดที่ยิ่งใหญ่กว่าสัตว์ปา
เพราะสัตว์ใดก็ไม่กินเนื้อหรือดื่มไวน์ —ไม่ว่าจะเป็นวัว ลา หรือแกะ
การที่ผู้ใดทำให้เนื้อหนังตนเองทนทุกข์โดยการนอนลงบนพื้นดินเปล่าๆ เพื่อนอนหลับสักครู่
เป็นความดี แต่ผู้นั้นก็ไม่ได้เป็นที่พอพระทัยหรือได้รับการยอมรับจากพระเจ้า
เพราะเกียวกับผู้นั้น ผู้สอนท่านเดียวกันได้กล่าวไว้ในคำเทศนาเดียวกันว่า :
หากใครนอนบนพื้นดิน ไม่ต้องการท้องเตียงหรือเสื่อ แต่มีเพียงกระดูกของร่างกายตนเองเป็นเตียง
ก็อย่าโอ้อวดเรื่องนี้ หรือภูมิใจ ราวกับคิดว่าตนเองได้เหนือกว่าผู้อื่นทั้งหมด
เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นธรรมชาติของสัตว์ เพราะสิ่งนี้ไม่ใช่เรื่องน่าอัศจรรย์เลย
แต่กลับเป็นการดูหมิ่นพระเจ้า ; เพราะหากเรา ผู้เป็นผู้ร่วมในพระวจนะ
กลับต้องเป็นผู้ที่เลวร้ายกว่าสัตว์ ดังนั้น คริโซสโตมจึงกล่าวไว้เพียงเท่านี้
การอธิษฐานอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่ดี ;
แต่ผู้ที่ทำให้พระเจ้าพอพระทัยและเป็นที่รักไม่ใช่ผู้ที่ร้องเพลงสวดมนต์เป็นเวลานานหลายชั่วโ
มง; เพราะพระเจ้าเองได้ตรัสในพระวรสารว่า : 'ไม่ใช่ด้วยคำพูดมากมายที่ท่านจะได้รับการฟัง ' ([637]).
และนักบุญเทโอฟิแลคท์ เมื่อตีความคำตรัสของพระเจ้านี้ กล่าวว่า : 'ไม่ควรยืดเยื้อการสวดมนต์
แต่ควรสวดมนต์บ่อยครั้ง โดยพูดน้อย ' และอีกครั้ง : การพูดมากเกินไป (ในคำอธิษฐาน)
คือการพูดเล่นไร้สาระ แต่ในคำอธิบายของคริสอสตอมเกียวกับจดหมายของอัครสาวก หน้า 1830
ก็มีเขียนไว้ในขอบหน้าว่า : 'ผู้ที่พูดมากเกินไปในคำอธิษฐานนั้น ไม่ใช่กำลังอธิษฐาน
แต่กำลังพูดเล่นไร้สาระ ' การกำหนดงานหนักให้ตัวเองหลายอย่าง การอาศัยอยู่ในถ้ำในทะเลทราย
และการทรมานร่างกายในทุกทาง เป็นสิ่งที่ดี แต่การทำสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ทำให้พระเจ้าพอพระทัย
และไม่ทราบว่าต้องทำงานหนักแบบใดจึงจะทำให้พระองค์พอพระทัย
เพราะเราพบในคำเขียนของบรรดาบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ว่ามีบุคคลบางคนที่ดำเนินชีวิตด้วยการอดอาหา
ร ความสันโดษ และการทำงานหนัก โดยทำให้ร่างกายทนทุกข์ถึงขีดสุด แต่เมื่อจากโลกนี้ไป
ก็ยังไม่รู้ว่าตนเองได้รับการช่วยให้รอดหรือไม่ นักบุญยอห์น คลิมาคัส
ได้แสดงความเสียใจต่อชะตากรรมของนักพรตผู้หนึ่งชื่อสตีเฟน [638]
ผู้ซึ่งใช้ชีวิตหลายปีในการทำงานหนักในทะเลทราย ; สัตว์ป่าต่างเชื่องต่อเขา
เพราะเขาสามารถให้เสื้อผ้ากินอาหารจากมือตนเองในถิ่นทุรกันดาร : แต่เมื่อเขากำลังจะสิ้นชีวิต
เขาต้องเผชิญกับการทดสอบที่น่าสะพรึงกลัวจากบุคคลที่น่ากลัวที่ปรากฏตัวต่อหน้าเขา ;
ในขณะที่เขาตอบคำถามบางข้อได้ดี แต่กับคำถามอื่น ๆ เขากลับไม่สามารถตอบได้ ;
และนั่นเป็นภาพนิมิตที่น่าสะพรึงกลัวและน่าหวาดหวั่นอย่างแท้จริง
(ตามที่บันไดแห่งความศักดิ์สิทธิ์กล่าวไว้) เป็นการทดสอบที่มองไม่เห็นและไม่ปรานี โอ้
ช่างน่าอัศจรรย์ ! ผู้เงียบสงบและนักพรตได้กล่าวถึงบาปบางประการของตนเองว่า
'ข้าไม่มีสิ่งใดจะโต้แย้งในเรื่องนี้ '; หลังจากใช้ชีวิตในอารามมาเกือบสี่สิบปี เขาร้องไห้ว่า
'วิบัติแก่ข้า วิบัติแก่ข้า !' และผู้เขียน *The Ladder* สรุปเรื่องราวนี้ไว้ดังนี้ : 'และด้วยเหตุนี้
หลังจากผ่านการทดสอบแล้ว เขาก็จากร่างนี้ไป ' การพิพากษาเป็นอย่างไร ผลลัพธ์เป็นอย่างไร
การตอบสนองของเขาเป็นอย่างไร หรือข้อสรุปของการทดสอบนั้น ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน
จนถึงตรงนี้คือเนื้อหาของ *The Ladder*

อย่างไรก็ตาม เราเต็มไปด้วยความกลัวและความหวาดหวั่นต่อความไม่แน่นอนของความรอดของเรา
เพราะเราไม่รู้ว่าการกระทำดีที่เราคิดว่าทำนั้นเป็นที่พอพระทัยพระเจ้าหรือไม่ ;
หรือว่าเราสมควรได้รับความรักหรือความเกลียดชังจากพระองค์หรือไม่
คำพูดของพระเจ้าในหนังสือสดุดีนี้ทำให้เรารู้สึกหวาดกลัว : 'เมื่อถึงเวลาแล้ว

---

[637] มัทธิว 6:8.

[638] คำเทศนาที่ 7, หน้า 118.

ฉันจะพิพากษาด้วยความยุติธรรม ' ([639]). ไม่ใช่เรืองน่าประหลาดใจทีบาปของเราจะถูกพิพากษา ; แต่สิงทีน่าสะพรึงกลัวคือ พระองค์ยังประสงค์จะพิพากษาความชอบธรรมของเราด้วย —นันคือ การกระทำดีของเรา : การอดอาหาร การอธิษฐาน การงดเว้น การมีสติ การทรมานตนเอง และการปฏิบัติความศรัทธาอืนๆ อีกมากมาย —เช่นเดียวกับทีพระองค์ประสงค์จะพิพากษาบาปของเรา ทำไมจึงเป็นเช่นนี ? เพราะแม้ในความดีของเรา ก็มักมีบาปแฝงอยู่บ้างเสมอ ; เพราะไม่มีใครทีสมบูรณ์แบบ และทีสำคัญทีสุด คือเรามักมีความคิดทีหยิงยโสเกียวกับตัวเองแฝงอยู่ใต้ความดีของเรา ราวกับว่าเราทำให้พระเจ้าพอพระทัย และเราเองก็มีความชอบธรรมและศักดิสิทธิแล้ว ; ความคิดนี เหมือนไฟทีลุกโชน ทำลายทุกความพยายามและกิจการของเรา รวมถึงทุกบุญกุศลของเราทังหมด และไม่น่าแปลกใจเลยทีผู้มีบาปจะไม่ถูกถือว่าสมควรได้รับอาณาจักรสวรรค์ : แต่จะเป็นเรืองน่าประหลาดใจสำหรับผู้ทีถูกถือว่าชอบธรรมและศักดิสิทธิทีนี แต่กลับถูกขับไล่ออกจากอาณาจักรสวรรค์ทีนัน ไม่น่าแปลกใจเลยทีผู้เดินบนทางกว้างจะไม่เข้าสู่ชีวิต : แต่จะเป็นเรืองน่าประหลาดใจทีผู้เดินบนทางแคบและเต็มไปด้วยความทุกข์กลับพบความตายแทนชีวิต ไม่น่าแปลกใจเลยทีผู้ดืมสุราหรือผู้กินอย่างตะกละจะไม่ได้รับความสุขจากพรสวรรค์ : แต่จะเป็นเรืองน่าประหลาดใจ ทีผู้ถือศีลอด ซึงไม่เคยลืมรสเครืองดืมมึนเมา กลับถูกพรากจากความหวานชืนของสวรรค์ ไม่น่าแปลกใจเลยทีคนทีมีร่างกายอ้วนท้วน เฉือยชา และอ้วนมากจะไม่สามารถผ่านประตูแคบของสวรรค์ได้ : แต่สิงทีน่าประหลาดคือ ผู้ทีร่างกายเหียวแห้งและผอมแห้งจากการอดอาหารและทำงานหนักมาก จนกระดูกถูกหุ้มด้วยผิวหนังเพียงชันเดียว กลับไม่สามารถบีบตัวผ่านทางเข้าทีแคบนันได้ และพบว่าตัวเองอยู่ด้านนอกของทีพำนักสวรรค์ เพราะเมือผู้พิพากษาผู้ชอบธรรมเริมพิพากษาทังความชอบธรรมและบาปของเรา พระองค์จะพบในเวลานันว่า ในตัวผู้ชอบธรรมทุกคน มีความคดเคียวทีซ่อนเร้นอยู่ ซึงมนุษย์เองไม่สามารถเห็นได้ภายในตัวตนเอง หรือกล่าวให้ถูกต้องกว่า คือไม่ต้องการจะเห็น : เพราะหากเราจะพิพากษาตนเอง (ตามทีอัครทูตกล่าว) เราจะไม่ถูกพิพากษา [640] . ความคดเคียวทีซ่อนเร้นของเรา จะถูกเปิดเผยต่อหน้าผู้พิพากษาผู้เห็นทุกสิง ; เพราะในเวลานัน (ตามคำพูดของอัครทูต) พระเจ้าจะนำสิงทีซ่อนอยู่ในความมืดออกมาสู่แสงสว่าง และจะเปิดเผยความคิดในใจ [641] เมือสิงเหล่านีถูกเปิดเผยแล้ว ความผิดของใครจะไม่ถูกค้นพบ ? มีสิงใดทีบริสุทธิกว่าแสงแดด ซึงส่องสว่างทัวทังบรรยากาศ ? และเมือแสงแดดหนึงเส้นส่องผ่านหน้าต่างหรือช่องว่างเข้าสู่พระวิหาร ฝุนละอองทีเคลือนไหวอยู่ภายในนันจะถูกเปิดเผยมากเพียงใด ! เช่นเดียวกัน ในความดีของเรา ซึงจะถูกเปิดเผยในวันสุดท้าย ความอ่อนแอและข้อบกพร่องของเราจะถูกเปิดเผยมากเพียงใด ! เพราะใครจะพ้นจากความผิดได้ แม้จะไม่ได้กระทำด้วยกาย แต่ยังปรารถนาในใจ ? และใครจะปรากฏตัวบริสุทธิต่อหน้าพระเจ้าได้ เมือต่อหน้าพระองค์ (ดังทีโยบกล่าว) แม้ดาวก็ยังไม่บริสุทธิ : ยิงไปกว่านัน มนุษย์ย่อมเป็นเพียงมูลสัตว์ และบุตรมนุษย์เป็นเพียง worm[642] ? แล้วเราได้โอ้อวดถึงการดีงามมากมายของเรา คิดว่าตัวเองเป็นผู้ศักดิสิทธิและชอบธรรม ; แต่สิงเหล่านีจะถูกเปิดเผยออกมา เช่นเดียวกับทีบาปของเราเป็นสิงทีพระเจ้าไม่พอพระทัยและเป็นสิงทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระองค

---

[639] สดุดี 74:3.

[640] 1 โครินธ์ 11:31.

[641] ทีเดียวกัน 4:5.

[642] โยบ 23:5 และ 6.

ี : เพราะสิงใดทีมนุษย์คิดว่าสูงส่งในตัวเอง ก็เป็นสิงทีน่าสะอิดสะเอียนต่อพระเจ้า
และความชอบธรรมทั้งหมดของเรา ทีทำด้วยความหยิงยโส ก็ปรากฏต่อหน้าพระองค์ดังผ้าสกปรก ;
เราได้ยินผู้เผยพระวจนะอิสยาห์กล่าวว่า : 'ความชอบธรรมทั้งหมดของเรา ก็ดังความสกปรก '[643] . ดังนั้น
การกระทำดีของเรา ซึงเราวางความหวังอันเต็มไปด้วยความภูมิใจไว้ ก็ถูกนับรวมกับบาปของเรา
และถูกส่งไปรับการลงโทษตามคำพิพากษาอันชอบธรรมของพระเจ้า ; ด้วยเหตุนี
ผู้ส่งสารจึงเตือนเราอย่างชาญฉลาดว่า :
'จงทำงานเพือความรอดของตนเองด้วยความเกรงกลัวและสั่นสะท้าน '[644] . ไม่เพียงด้วยความกลัว
แต่ยังด้วยความสั่นสะท้านด้วย : 'จงรับใช้พระเจ้าด้วยความกลัว ' ท่านกล่าว
'และจงชืนชมยินดีต่อหน้าพระองค์ด้วยความสั่นสะท้าน '[645]
แม้ท่านจะมั่นใจว่าตนเองกำลังเดินอยู่บนทางแห่งความรอด ก็จงกลัวอยู่เสมอ เพราะมีเขียนไว้ว่า :
'จงระวังให้ดี เพือท่านจะได้ยืนมั่นคง และไม่ล้มลง '[646]
แม้ว่าคุณจะบรรลุถึงระดับทีผ่านความพยายามจนได้รับพรในการทำปาฏิหาริย์ —ขับไล่ปีศาจ
ทำนายอนาคต และรักษาผู้ป่วย —แต่จงเกรงกลัวอยู่เสมอ เพราะพระเจ้าเองตรัสไว้ในพระวรสารว่า :
'ในวันนั้น จะมีคนจำนวนมากกล่าวกับเราว่า : "พระเจ้า พระเจ้า !
"เราไม่ได้ทำนายในพระนามของพระองค์หรือ ? ไม่ได้ขับผีออกในพระนามของพระองค์หรือ ?
ไม่ได้ทำปาฏิหาริย์มากมายในพระนามของพระองค์หรือ ?" และแล้วข้าพเจ้าจะประกาศแก่พวกเขาว่า
"ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักท่านเลย : จงไปจากข้าพเจ้าเถิด ผู้ทีกระทำการผิดกฎหมาย "[647] . โอ พระเจ้า
การพิพากษาของพระองค์น่าสะพรึงกลัวเพียงใด ! ใครจะไม่สั่นสะท้านในใจ
ใครจะไม่สั่นคลอนในจิตวิญญาณ เมือได้ยินคำตอบทีน่าสะพรึงกลัวเช่นนีจากพระเจ้า —
ซึงไม่เพียงแต่ชีไปยังผู้ทำบาป
แต่ยังชีไปยังผู้ทำปาฏิหาริย์บางคนทีคิดว่าตนเองเป็นนักบุญ ผู้ทีประกาศพระวรสาร
ขับไล่ปีศาจ และทำปาฏิหาริย์มากมาย ซึงทั้งหมดนีไม่ได้มาจากการเกียจคร้านหรือความชีเกียจ
แต่มาจากการอธิษฐาน การอดอาหาร และการทำงานหนักมากมาย ;
เช่นเดียวกับทีพระเจ้าตรัสเกียวกับการขับไล่ปีศาจว่า :
'ชนิดนีไม่ออกไปได้เว้นแต่ด้วยการอธิษฐานและการอดอาหาร '[648] :
แต่ผู้พิพากษาผู้ชอบธรรมไม่เพียงแต่ไม่ถือว่าคำอธิษฐาน การอดอาหาร และการทำงานหนักอืนๆ
ของผู้ทีพระองค์ไม่โปรดปรานเป็นการกระทำทีดี แต่ยังเรียกสิงเหล่านั้นว่าความไม่ชอบธรรม
โดยตรัสกับผู้ทีอดอาหาร ทำงานหนัก และอธิษฐานว่า : 'จงไปจากเรา ผู้ทีปฏิบัติความไม่ชอบธรรม '
ทำไมจึงเป็นเช่นนี ? ไม่ใช่เพราะความเห็นทีลับๆ และหยิงยโสในตัวเองหรือ ? แต่ใครจะรู้ได้ ?
ทางของพระเจ้าเป็นเหวทีลึกมาก [649] . คำพิพากษาของพระองค์นั้นลึกซึงเกินจะหยังถึง
และทางของพระองค์นั้นยากจะเข้าใจ เพราะใครได้เข้าใจใจของพระเจ้า ?
หรือใครได้เป็นทีปรึกษาของพระองค์ ?[650] . ด้วยเหตุนี ดาวิด
จึงยืนอยู่ห่างจากคำพิพากษาของพระเจ้า และอธิษฐานต่อพระองค์ว่า :

---

[643] อิสยาห์ 64:6.
[644] ฟิลิปปี 2:12.
[645] สดุดี 2:11.
[646] 1 โครินธ์ 10:12.
[647] มัทธิว 7:22 และ 23.
[648] มาระโก 9:29.
[649] สดุดี 35:7.
[650] โรม 11:33 และ 44.

‘อย่าทรงพิพากษาผู้รับใช้ของพระองค์เลย
เพราะไม่มีผู้ใดทีมีชีวิตอยู่จะได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้ชอบธรรมต่อหน้าพระองค์ ’[651].

ดังนั้น อย่าโอ้อวดในคุณงามความดีของตนเอง หรือยกตนขึนเหนือคริสตจักรของพระคริสต์
บรินยา ผู้คิดว่าตนเองเป็นผู้ศักดิสิทธิ ;
และอย่าพูดยืดยาวเกียวกับกิจการและความพยายามของคุณ
เกียวกับการอธิษฐานอันยาวนานและการอดอาหารหลายครัง เกียวกับการดืมเพียงน้ำและควาส
เพราะท่านจะรู้ได้อย่างไรว่าสิงทีท่านเรียกว่าการกระทำดีนัน เป็นทีพอพระทัยพระเจ้าหรือไม่ ?
โปรดอภัยให้ข้าพเจ้าด้วย
เพราะสิงทีข้าพเจ้าประณามนันไม่ใช่การกระทำของท่านทีกล่าวกันว่าดี
แต่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับความหยิงยโสและการโอ้อวดของท่าน : ท่านยังไม่ได้ลุกขึนจากพืนดิน
แต่กลับคิดว่าตัวเองยืนอยู่สูงกว่าสวรรค์ ในขณะทีท่านผลักเราลงสู่นรก

บทที *3.* เกียวกับการกระทำทีแสร้งทำ

2) การพิจารณาการกระทำทีคิดว่าดี
แต่ในความเป็นจริงกลับเป็นความชัวร้ายอย่างยิงและไม่เป็นทีพอพระทัยของพระเจ้า

การกระทำทีดีทีทำด้วยความเสแสร้งและหน้าซือใจคดนันไม่ใช่ความดี แต่เป็นความชัว :
เช่นเดียวกับหมาปาทีสวมหนังแกะ ซึงไม่ใช่แกะ แต่เพียงแต่รับรูปร่างของแกะเท่านัน
ในขณะทีธรรมชาติและนิสัยของมันยังคงเป็นหมาปา ; ดังนัน
การกระทำทีแสร้งทำเช่นนีจึงมีลักษณะภายนอกทีดูศักดิสิทธิ ศรัทธา และเคร่งศาสนา
แต่ภายในกลับเป็นแก่นแท้ของความชัวร้าย ความไร้กฎหมาย และการดูหมินพระเจ้า

บัดนี ข้าพเจ้าจะเปิดเผยความชัวร้ายทีซ่อนอยู่ใต้หน้ากากอันเสแสร้งของการทำความดี
ความชัวร้ายแรกคือความหยิงยโสและความหลงตัวเอง
ความชัวร้ายอีกอย่างคือการทำงานทีไร้ประโยชน์
ความชัวร้ายทีสามคือการตัดสินผู้อืน
ความชัวร้ายทีสีคือความหน้าซือใจคดต่อผู้อืน
ความชัวร้ายทีห้าและสุดท้าย
คือความพินาศอันขมขืนของตัวตนเองและผู้ทีถูกชักจูงให้หลงทาง

ขอให้ทุกคนพิจารณาทีนีว่า ความชัวร้ายนัน
ซึงซ่อนตัวอยู่ภายใต้หน้ากากของการกระทำทีเสแสร้ง เป็นเรืองเล็กน้อยหรือไม่

มีความชัวร้ายอันยิงใหญ่ ซ่อนอยู่ภายใต้หน้ากากของการกระทำทีดี :
ความหยิงยโสอันโอหัง ; เพราะมันต่อต้านพระเจ้าเอง ผู้ทรงต่อต้านผู้หยิงยโส มันเป็นการต่อต้าน
เพราะมันไม่แสวงหาพระเกียรติของพระเจ้า แต่แสวงหาเกียรติของตนเอง ; มันไม่ทำให้พระเจ้าพอพระทัย
แต่ทำให้มนุษย์พอพระทัย ; และมันไม่ทำงานเพือพระเจ้า แต่ทำงานเพือตนเอง ;
เพือให้มันได้รับการยกย่องว่าเป็นสิงศักดิสิทธิ
และเพือให้มนุษย์สรรเสริญมันว่าเป็นผู้รับใช้พระเจ้าทียิงใหญ่ คนเช่นนี เมืออดอาหาร
ก็ทำให้หน้ามืดลง เพือให้ดูเหมือนคนทีกำลังอดอาหาร ; เมือสวดมนต์ ก็สวดมนต์อย่างเปิดเผย
และยืดเวลาการสวดมนต์ออกไป เพือให้ผู้คนเห็นเขาสวดมนต์ [652] และไม่ว่าเขาจะทำสิงดีใด ๆ
ก็ไม่ทำในความลับ แต่ทำอย่างเปิดเผย เพือให้ได้รับคำชมจากผู้คน
เพราะพระคริสต์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของเรา เปรียบคนเช่นนีกับหลุมศพทีทาสีขาว
โดยตรัสกับพวกฟาริสีผู้เสแสร้งในพระวรสารว่า : วิบัติแก่ท่านทังหลาย นักธรรมและพวกฟาริสี

---

[651] สดุดี 142:2.

[652] มัทธิว 6:16, 5.

ผู้เสแสร้ง ! เพราะท่านท้งหลายเหมือนหลุมศพทีทาสีขาว ซึงภายนอกดูสวยงาม
แต่ภายในเต็มไปด้วยกระดูกคนตายและสิงไม่สะอาดทุกชนิด ’ พวกท่านก็เช่นเดียวกัน :
เพราะด้านนอกท่านดูเหมือนเป็นคนชอบธรรม
แต่ด้านในท่านเต็มไปด้วยความหน้าซือใจคดและ *lawlessness*[653]

ความชัวร้ายอันยิงใหญ่ ทีแฝงตัวมาในรูปแบบของการทำความดีอย่างเสแสร้ง ;
ความไร้ประโยชน์ของการทำงาน เพราะทุกการกระทำของมนุษย์ — ไม่ว่าจะเป็นการอดอาหาร การสวดมนต์
หรือความพยายามใดๆ — ล้วนเป็นไปโดยเปล่าประโยชน์ ทีนี คำชมจากมนุษย์จะได้รับรางวัล
แต่ในยุคทีจะมาถึงน้น จะไม่พบสิงน้น ; นักบุญยอห์น คลิมาคัส[654]
ได้เปิดเผยอย่างชัดเจนถึงความไร้ประโยชน์ของการทำงานเช่นนี โดยกล่าวว่า :
ความว่างเปล่าคือความสูญเปล่าของการทำงาน ความพินาศของเหงือ การใส่ร้ายต่อสมบัติ
ป้อมปราการแห่งความไม่เชือ ผู้บุกเบิกแห่งความดูหมิน ความร้อนระอุในท่าเรือ
และมดในลานนวดข้าว ; เพราะมดน้นตัวเล็ก แต่กลับใส่ร้ายทุกการกระทำและผลของมัน
มดรอคอยข้าวสาลีสุกงอม และความว่างเปล่าก็รอคอยการเก็บเกียวทรัพย์สมบัติอันประเสริฐ ;
เพราะมดยินดีในการขโมย ส่วนคนว่างเปล่ายินดีในการฟุมเฟือย และอีกครัง :
การอดอาหารของคนว่างเปล่าไม่มีรางวัล และการสวดมนต์ของเขาไม่มีประโยชน์ ;
เพราะเขาทำท้งสองอย่างเพือคำชมจากมนุษย์ ผู้ถือศีลอดทีอวดดีก่อความชัวสองประการ
เพราะเขาทำให้ร่างกายเหียวแห้งแต่ไม่ได้รับรางวัลใดเลย ใครจะไม่หัวเราะเยาะผู้กระทำด้วยความอวดดี ?
จนถึงตรงนีคือคำเขียนของผู้แต่งหนังสือบันได

ความชัวร้ายอันยิงใหญ่ ทีแฝงตัวอยู่ภายใต้การกระทำดีอย่างเสแสร้ง
คือการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อืน ดังทีเห็นได้จากฟาริสีผู้หยิงยโส
ทีอธิษฐานในพระวิหารเคียงข้างผู้เก็บภาษี และกล่าวว่า : ‘โอ้พระเจ้า ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระองค์
เพราะข้าพเจ้าไม่เหมือนคนอืนๆ : ท้งโจร ผู้กระทำชัว ผู้ล่วงประเวณี
หรือแม้กระท้งเหมือนผู้เก็บภาษีผู้นี ’[655] . เพราะผู้เก็บภาษี ซึงถูกฟาริสีประณาม
กลับได้รับการถือว่าชอบธรรมต่อหน้าพระเจ้า แต่ฟาริสี ผู้ทีประณามผู้อืน
กลับจากไปพร้อมกับคำประณามตนเอง และกิจการดีของเขาจึงกลายเป็นความว่างเปล่า

ความชัวร้ายอันยิงใหญ่ ทีแฝงตัวอยู่ภายใต้การกระทำดีอย่างหน้าซือใจคด
คือการหลอกลวงผู้อืน นำพวกเขาไปสู่ความเชือทีผิด และถือว่าการกระทำทีผิดเป็นจริง
ยกย่องผู้แสร้งทำเป็นนักบุญทีศักดิสิทธิทีสุด รับคำพูดของเขาเป็นคำพูดแห่งความจริง
และเชือฟังคำสอนของเขา ด้วยวิธีทีเสแสร้งเช่นนี
ผู้เบียงเบนความเชือจำนวนมากได้นำผู้คนจำนวนมากให้หลงทางจากความเชือออร์โธดอกซ์ไปสู่ความเ
ชือผิดๆ ; คนเช่นนีเปรียบเสมือนซาตาน ผู้แปลงตัวเองเป็นทูตสวรรค์แห่งแสงสว่าง[656] ;
เขาปรากฏตัวเป็นแสงสว่างเพือหลอกลวงผู้คนและนำพวกเขาให้หลงทางจากเส้นทางแห่งความรอด

อย่างไรก็ตาม ความชัวร้ายทีสุดและยิงใหญ่ทีสุดคือการลงนรกนิรันดร์ ;
เพราะผู้ทีทำความดีอย่างหน้าซือใจคด ด้วยความหยิงยโส
จะถูกพิพากษาลงโทษอย่างแน่นอนเช่นเดียวกับผู้ทีทำความชัว ;
เพราะความหน้าซือใจคดและความหยิงยโสเป็นความชัวร้ายในตัวมันเอง

ผู้ทีใช้พลังท้งหมดไปกับการกระทำทีเสแสร้ง
จะถูกลงโทษเช่นเดียวกับผู้รับใช้ชัวทีขโมยทรัพย์สมบัติทีนายมอบหมายให้เขา

---

[653] มัทธิว 23:27, 28.

[654] Word 22, หน้า 180 และ 181.

[655] ลูกา 18:12.

[656] 2 โครินธ์ 11:13.

และใช้มันอย่างสิ้นเปลือง เพราะเขาใช้ของขวัญที่พระเจ้าประทานให้ ไม่ใช่เพื่อความรุ่งโรจน์ของพระเจ้า แต่เพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเอง

ผู้ใดที่ตัดสินผู้อื่น จะถูกตัดสินโทษ เช่นเดียวกับผู้ต่อต้านพระคริสต์เอง ไม่ใช่หรือที่เขียนไว้ในหนังสือของบรรดาบิดาว่า : 'ผู้ใดที่ตัดสินพี่น้องของตน คือผู้ต่อต้านพระคริสต์ '? ยอห์นแห่งซาเบียต้องทนทุกข์ทรมานอย่างไร และด้วยเหตุผลใด ? น่าเศร้าที่เพราะเขาได้ตัดสินพี่น้องของตน เขาจึงถูกพระคริสต์เจ้าขับไล่ออกไปในนิมิต ถูกตรึงบนไม้กางเขน ถูกเรียกว่าผู้ต่อต้านพระคริสต์ และถูกถอดเสื้อคลุมออก ผู้ใดที่ประสงค์จะอ่านเรื่องนี้ได้อ่านในบทนำ วันที่ 22 ตุลาคม

มีผู้อื่นที่ถูกนำให้หลงทางและถูกตัดสินว่าเป็นผู้ล่อลวง ; สำหรับพวกเขา ตามพระวจนะของพระเจ้า จะมีการแขวนหินโม่รอบคอ และพวกเขาจะถูกโยนลงทะเล [657] .

ผู้เช่นนี้ไม่เพียงแต่พินาศเพียงลำพัง แต่ยังลากผู้ที่เขาได้หลอกลวงให้พินาศไปด้วย : เช่นเดียวกับงูตัวนั้น ซึ่งนักบุญยอห์น นักเทววิทยา ได้เห็นถูกโยนลงจากสวรรค์ มันไม่เพียงแต่ตกลงมาเพียงลำพัง แต่ยังลากดาวสวรรค์หนึ่งในสามลงมาด้วย [658] . ผู้ที่ถูกหลอกลวงจะพินาศไปพร้อมกับผู้ที่หลอกลวงพวกเขา ; สิ่งนี้ได้รับการประกาศโดยนักบุญคริสอสตอมในคำเทศนาครั้งที่สองเกี่ยวกับจดหมายถึงชาวฟิลิปป ๆ [659] โดยกล่าวว่า : มีสิ่งใดที่ชั่วร้ายยิ่งกว่ามารผู้คิดค้นคำเทศนาเพื่อนำความทุกข์ทรมานมาสู่ผู้ที่เชื่อฟังมันหรือไม่ ? ท่านเห็นหรือไม่ว่าเขาได้ก่อความชั่วร้ายมากมายเพียงใดต่อประชาชนของเขาเอง ? เขาคิดค้นความทุกข์ทรมานและความเจ็บปวดให้พวกเขาผ่านคำเทศนาและงานของเขา นี่คือคำอธิบายของคริสอสตอมจนถึงจุดนี้

ความชั่วร้ายอันยิ่งใหญ่และรุนแรงเช่นนี้ถูกซ่อนเร้นอยู่ใต้หน้ากากของกิจการดี ที่กระทำอย่างเสแสร้ง

ที่นี่ ผู้เป็นศัตรูของพระศาสนจักรของพระคริสต์ — ผู้ที่คิดว่าตนเอง และถูกมองว่าเป็น ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ชอบธรรม และผู้เคร่งศาสนา — ให้พวกเขาตรวจสอบจิตสำนึกของตนเอง และให้พวกเขาพิจารณาการกระทำของตนอย่างละเอียด เพื่อดูว่า ภายใต้หน้ากากของการกระทำดีนั้น มีบาปห้าประการซ่อนอยู่หรือไม่ ข้าพเจ้า ผู้เป็นคนบาป ไม่ตัดสินพวกเขา แต่ข้าพเจ้าปกป้องฝูงแกะที่พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า ตามหน้าที่ของข้าพเจ้า โดยกล่าวถ้อยคำของพระคริสต์แก่แกะฝ่ายจิตวิญญาณของพระองค์ว่า 'จงระวังตัวให้ดี และระวังเชื้อแป้งของพวกฟาริสี ซึ่งก็คือความหน้าซื่อใจคด ' ([660]); จงระวังผู้แสร้งทำดีที่มาหาท่าน และหลอกลวงท่านด้วยภาพลักษณ์ภายนอกของการทำความดีที่ดูดี ผู้รักทั้งหลาย อย่าเชื่อทุกวิญญาณ แต่จงทดสอบวิญญาณเหล่านั้นเพื่อดูว่ามาจากพระเจ้าหรือไม่ เพราะมีผู้เผยพระวจนะเท็จ (ครูผู้หลอกลวง) จำนวนมากได้ออกไปสู่โลกแล้ว [661] .

บทที่ *4.* เกี่ยวกับการกระทำดีที่ไม่มีผล เพราะเกิดจากความรักตนเอง

3) การอภิปรายเกี่ยวกับกิจการดีที่ไม่มีผล และไม่สมควรได้รับความรอด

การกระทำดีที่ไม่เกิดผลแห่งความรอด คือการกระทำที่ :

---

[657] มาระโก 9:42.

[658] วิวรณ์ 12:4.

[659] หน้า 1867.

[660] ลูกา 12:1.

[661] 1 ยอห์น 4:1.

ไม่ใช่ด้วยความรักต่อพระเจ้าเอง แต่ด้วยความรักตนเอง
หรือทีปฏิบัติอยู่นอกคริสตจักรคาทอลิกออร์โธดอกซ์
เกียวกับความดีทีขับเคลือนด้วยความรักตนเอง
การกระทำดีทีไม่ได้ทำด้วยความรักต่อพระเจ้าเอง แต่ด้วยความรักต่อตนเอง
ต้องได้รับการพิจารณาดังต่อไปนี :
คนนันรักพระเจ้ามากกว่าตัวตนเอง หรือรักตัวตนเองมากกว่าพระเจ้า ?
ผู้ทีรักพระเจ้ามากกว่าตัวตนเอง ไม่แสวงหาตัวตนเองในกิจการของตน แต่แสวงหาพระเจ้าเอง
ผู้ทีรักตัวตนเองมากกว่าพระเจ้า ไม่แสวงหาพระเจ้า แต่แสวงหาตัวตนเองในกิจการของตน
ผู้รักพระเจ้าแสวงหาพระเจ้าในกิจการของตน ; ทุกการดีทีเขาทำ เขาทำเพือพระเจ้า
เพือความรักอันศักดิ์สิทธิ์ เพือทีจะทำให้ผู้ทีเขารักพอใจ ส่วนผู้รักตนเองนัน
กลับแสวงหาตนเองในกิจการของตน ; ทุกสิงทีเขาทำ —แม้กระทังการดี —เขาทำเพือประโยชน์ของตนเอง
โดยไม่แสวงหาความดีใดๆ สำหรับตนเอง ไม่ว่าจะในโลกนีหรือในโลกหน้า
ผู้รักตนเองทำกิจการดีเพือประโยชน์ทางโลก เพือไม่ให้ตกอยู่ในความพยายามทีไร้ผล
ความอับอาย หรือการถูกตำหนิ เพือเป็นการลงโทษและตอบแทนความชั่วร้าย ;
หรือเพือหวังจะได้รับประโยชน์บางอย่าง หรือเกียรติยศและคำชมจากผู้คนสำหรับความดีทีตนทำ :
คนชั่วไม่ได้ทำความชั่วเพราะกลัวการลงโทษ แต่จะทำความชั่วในทุกทาง หากไม่มีการลงโทษและตอบแทน
คนดีทำความดีเพือผลประโยชน์ หรือเพือเกียรติยศและคำชมจากผู้อืน ;
แต่เขาจะไม่ทำความดีด้วยวิธีใดเลย หากไม่คาดหวังว่าจะได้รับรางวัล
หรือเกียรติยศและคำชมจากผู้คนเป็นการตอบแทน
ทังสองอย่างนีล้วนเป็นการกระทำทีดีในสาระสำคัญ :
ทังการของคนทีงดเว้นจากการทำชั่วเพราะกลัวการลงโทษ
และการของคนทีทำดีเพือหวังรางวัลและเกียรติยศ ; แต่ทังสองอย่างนี
เนืองจากไม่ได้ทำด้วยความรักต่อพระเจ้าเอง แต่ด้วยความรักตนเองและเพือผลประโยชน์ส่วนตัว ,
และด้วยเหตุนี การกระทำของพวกเขาจึงไม่มีผลต่อหน้าพระเจ้า ไม่สมควรได้รับความรอดนิรันดร์
แม้พวกเขาจะได้รับรางวัลและประโยชน์ในโลกนีก็ตาม
เพราะผู้ทีหลีกเลียงการทำความชั่วด้วยความกลัวการลงโทษ
จะได้รับรางวัลและผลประโยชน์จากความจริงทีว่าเขาไม่ต้องทนทุกข์ทรมาน
ส่วนผู้ทีทำความดีเพือประโยชน์ของตนเอง การทำความดีนันเองคือรางวัล ผลประโยชน์ เกียรติยศ
และคำชมเชยทีเขาได้รับ ซึงเป็นเหตุผลทีเขาทำความดี
แต่แม้ผู้ทีทุ่มเททำความดีเพือความรอดนิรันดร์
หากพวกเขารักตัวเองมากกว่าการรักพระเจ้า
ก็ยังคงไม่เกิดผลหรือไร้ผลโดยสิ้นเชิงในความพยายามของพวกเขา ;
เพราะพวกเขาสมควรได้รับเพียงเล็กน้อย หรือแท้จริงแล้วไม่สมควรได้รับความรอดเลย
ดังทีอธิบายไว้ดังนี :
มีสามแรงจูงใจ (เหตุผล) ทีทำให้บุคคลผู้ปรารถนาความรอดสำหรับตนเอง
หันหลังให้จากความชั่วและทำความดี :
1) หรือจากความกลัวต่อความทรมานนิรันดร์ ,
2) หรือเพือได้เข้าสู่ราชอาณาจักรสวรรค์ ,
3) หรือเพือความรักของพระเจ้าเอง ผู้ทีทำดีด้วยความกลัวการลงโทษนิรันดร์นัน
เหมือนผู้รับใช้หรือทาสทีกระทำเพือไม่ให้ถูกตีหรือลงโทษ ; และหากเขาไม่กลัวการลงโทษ
เขาจะไม่ทำดี แต่จะหลีกเลียงความชั่วในทุกทาง

ผู้ทีทำความดีเพื่อหวังจะได้เข้าสู่ราชอาณาจักรสวรรค์นั้น เหมือนกับผู้รับจ้างทีทำงานเพื่อจะได้รับค่าจ้าง : เพราะหากเขาไม่หวังจะได้รับรางวัลสำหรับตนเอง เขาจะไม่มีทางเต็มใจทีจะทำงานทำความดีเลย

แต่การทำความดีเพื่อความรักของพระเจ้าเพียงอย่างเดียว คือทางของลูกชาย ซึงกระทำทั้งไม่ด้วยความกลัวการลงโทษหรือความคาดหวังในรางวัล แต่เพือความรักของพระบิดาเพียงอย่างเดียว ; และถือว่าการทำให้พระบิดาโกรธนั้นเองคือการลงโทษ ; ส่วนการรักพระบิดาและได้รับการรักจากพระองค์ คือการมีรางวัลและความมั่งคั่งทียิงใหญ่ทีสุด และทุกสิงทีเขาทำ เขาทำเพือทำให้พระบิดาทีรักของพระองค์พอพระทัย ไม่ใช่เพือประโยชน์ส่วนตัวหรือผลกำไรของตนเอง เพราะเขามองว่าทุกสิงของพระบิดาเป็นของตนเอง และประกาศว่าทุกสิงของตนเองเป็นของพระบิดา

ผู้รับใช้ไม่ถูกด่าทอเพราะทำความดี และผู้จ้างงานก็ไม่ถูกดูหมินเพราะทำงานดี ; แต่ลูกชายกลับได้รับการยกย่องและเชิดชูเหนือกว่าพวกเขา เพราะเจตนาของลูกชายนั้นแตกต่างจากพวกเขา ; คนแรกปรารถนาในทุกสิงเพือทำให้บิดาพอใจ โดยละทิงตนเอง ; ส่วนคนทีสองกลับแสวงหาประโยชน์ของตนเอง โดยไม่สนใจทีจะทำให้พระเจ้าพอใจ : และแม้พวกเขาจะทำสิงดี แต่เจตนาของพวกเขาก็ไม่สมควรได้รับการยกย่อง เพราะพวกเขาไม่ได้มุ่งหมายเพือทำให้พระเจ้าพอใจ แต่เพือรักษาผลประโยชน์ให้ตนเอง เพราะความกลัวการลงโทษช่วยรักษาความบริสุทธิ์ของบุคคล เพือไม่ให้ได้รับความเสียหาย ส่วนความปรารถนาต่อราชอาณาจักรสวรรค์นั้น กลับมุ่งหาประโยชน์และผลประโยชน์ส่วนตัว และพวกเขาขาดความรัก เหมือนกิงทีไม่มีราก ซึงไม่ออกผล แต่เหียวแห้งและกลายเป็นสิงไร้ประโยชน์ ดังนั้น นักบุญเกรกอรี ผู้สนทนา (หรือ ‘ผู้สนทนา ’) ได้สอนเรืองนีในบทเทศนาที 7 เกียวกับพระวรสารว่า : ‘เช่นเดียวกับกิงก้านของต้นไม้ทีแตกออกมาจากรากเดียว ความดีต่าง ๆ ก็เกิดจากความรักอันศักดิ์สิทธิ์เพียงหนึงเดียว ไม่มีกิงก้านใด —นั่นคือ ไม่มีกรรมดีใด — ทีจะคงความเขียวชอุ่มได้ หากไม่ติดอยู่กับรากแห่งความรัก ’ นีคือคำสอนของนักบุญเกรกอรี จนถึงตอนนี จากคำพูดของท่านนี เห็นได้ชัดเจนว่า การกระทำดีใดๆ หากทำไม่ใช่ด้วยความรักต่อพระเจ้า แต่ทำเพือประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ก็เหมือนกิงไม้ทีหลุดร่วงจากต้นไม้ : มันไม่ออกผล แต่เหียวแห้งไป และไม่มีประโยชน์ใดๆ

การกลัวการลงโทษนั้นเป็นสิงทีถูกต้อง และด้วยความกลัวการลงโทษนั้น จึงควรป้องกันตนเองจากความชั่วขณะทำความดี แต่หากความกลัวนั้นถูกสลายไปด้วยความรักจากพระเจ้า หากกิงนั้นยังคงติดอยู่กับรากแห่งความรัก — คือการกลัวและรักพระเจ้าไปพร้อมกัน — แล้วการทำความดีของบุคคลเช่นนั้นก็จะไม่ถูกพรากจากผลแห่งความรอด

แต่หากปราศจากความรักของพระเจ้า ความกลัวเพียงอย่างเดียว — ความกลัวพระเจ้าเหมือนพระองค์เป็นสัตว์ร้ายทีอาจกลืนกิน หรือผู้ลงโทษทีอาจฆ่า — ความกลัวเช่นนี ซึงทำให้คนทำความดี กลับทำลาย ; เพราะกิงนั้น เมือไม่มีราก ก็จะเหียวแห้งและไม่ออกผล : ความกลัวทีปราศจากความรัก ไม่สมควรได้รับความรอด

การปรารถนาอาณาจักรสวรรค์และทำความดีเพือบรรลุถึงมันนั้นเป็นสิงทีดี แต่เพียงเมือความปรารถนานั้นถูกหล่อเลียงด้วยความรักของพระเจ้า ; และเมือกิงนั้นยังคงติดอยู่กับรากแห่งความรัก —นั่นคือ ความปรารถนาทีจะอยู่ใน สวรรค์ ไม่ใช่เพือความสบายใจของตนเองมากนัก แต่เพือความรุ่งโรจน์ของพระเจ้า เพือให้สามารถสรรเสริญพระองค์ได้ตลอดไป ; เมือนั้น การทำความดีของบุคคลเช่นนั้นจะไม่ถูกพรากจากผลแห่งความรอดของตน แต่หากปราศจากความรักอันศักดิ์สิทธิ์

ความปรารถนาเพียงเพื่อราชอาณาจักรสวรรค์ก็เหมือนกิ่งไม้ที่ไม่มีราก ไม่ให้ผลแต่เหี่ยวแห้ง ;
ดังที่อัครสาวกยืนยันไว้ว่า : 'แม้ฉันจะมีความเชื่อพอที่จะย้ายภูเขาได้ แต่หากไม่มีความรัก
ฉันก็ไม่มีค่าอะไรเลย และแม้ฉันจะบริจาคทรัพย์สินทั้งหมดของฉัน
และแม้ฉันจะมอบร่างกายให้ถูกเผา แต่หากไม่มีความรัก ก็ไม่มีประโยชน์อะไรกับฉันเลย '[662] .

บทที่ 5. เกี่ยวกับกิจการดีที่ไม่มีผล ; เพราะมันอยู่นอกพระศาสนจักรออร์โธดอกซ์

เกี่ยวกับกิจการดีที่ทำนอกพระศาสนจักรออร์โธดอกซ์

ดังนั้น การทำความดีที่กระทำนอกพระศาสนจักรออร์โธดอกซ์ ไม่ว่าจะดีเพียงใด ก็ยังคงไม่มีผล
และไม่สมควรได้รับความรอด เพราะการกระทำเหล่านั้นอยู่นอกพระศาสนจักร ซึ่งมีพระคริสต์เป็นศีรษะ
และพระองค์ได้ตรัสว่า : 'ผู้ใดไม่อยู่กับเรา ก็เป็นศัตรูของเรา และผู้ใดไม่รวบรวมกับเรา
ก็ทำให้กระจัดกระจาย '[663] . เพราะผู้ใดที่ยึดมั่นในคริสตจักรของพระคริสต์
ก็คือยึดมั่นในพระคริสต์เอง ผู้ได้รวมพระองค์เข้ากับคริสตจักรของพระองค์ เหมือนหัวกับร่างกาย
และพระองค์ทรงสถิตอยู่ภายในคริสตจักรนั้น ผู้ใดที่หันหลังให้คริสตจักรของพระคริสต์
ก็คือหันหลังให้พระคริสต์เอง —ผู้เป็นหัวของคริสตจักร ; และโดยไม่มีพระคริสต์
ผู้ใดที่คิดว่าตนเองกำลังสะสมการดีเพื่อความรอด ก็ไม่ได้สะสม แต่กำลังสลายมันไป
และไม่สมควรได้รับความรอดสำหรับตนเอง ส่วนอวัยวะที่ถูกตัดออกจากร่างกาย
ซึ่งได้รับการให้ชีวิตและควบคุมโดยหัว จะสามารถคงชีวิตและทำงานได้หรือไม่ ?
กิ่งที่ถูกตัดออกจากเถาองุ่น หรือกิ่งที่ถูกหักออกจากต้นแอปเปิล จะให้ผลได้หรือไม่ ? ไม่เลย
ดังนั้น คริสตชน แม้จะใช้ชีวิตอย่างมีคุณธรรม ก็ไม่อาจได้รับความรอดได้
หากแยกตัวออกจากความสามัคคีของคริสตจักรออร์โธดอกซ์ของพระคริสต์ จงระมัดระวังเถิด
เพราะพระสันตะปาปาอาธานาซิอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอเล็กซานเดรีย
ได้ตรัสไว้ในตอนต้นของคำประกาศความเชื่อของท่านว่า : 'ผู้ใดที่ปรารถนาจะได้รับความรอด
ต้องยึดมั่นในความเชื่อคาทอลิกเป็นอันดับแรก ;
เพราะผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามความเชื่อนี้อย่างครบถ้วนและปราศจากตำหนิ
ย่อมต้องพินาศไปตลอดกาลอย่างไม่ต้องสงสัย ' เช่นเดียวกัน ในส่วนท้ายท่านกล่าวว่า :
'นี่คือความเชื่อคาทอลิก ; และผู้ใดที่ไม่เชื่อในความเชื่อนี้อย่างซื่อสัตย์และจริงใจ
จะไม่สามารถได้รับความรอดได้ ' นี่คือคำกล่าวของอาธานาซิอุส จากคำพูดของเขาเหล่านี้
ชัดเจนว่าไม่มีใครสามารถได้รับการช่วยให้รอดได้นอกพระศาสนจักรคาทอลิกออร์โธดอกซ์ ;
เช่นเดียวกับในสมัยของโนอาห์ ไม่มีใครที่อยู่นอกเรือโนอาห์ได้รับการช่วยให้รอดจากน้ำท่วม
แต่เพียงผู้ที่เข้าเรือโนอาห์เท่านั้นที่ได้รับการช่วยให้รอด
ส่วนผู้ที่ไม่ได้เข้าเรือโนอาห์ล้วนต้องพินาศ : ดังนั้น
เราจึงต้องเข้าใจว่าพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสต์
(เพราะมันเป็นสัญลักษณ์ของเรือโนอาห์) ว่า
ไม่มีผู้ใดที่ไม่ได้อยู่ภายในพระศาสนจักรนี้จะได้รับความรอด :
เพราะผู้ใดที่ไม่มีพระศาสนจักรเป็นมารดา ก็ไม่สมควรที่จะมีพระเจ้าเป็นบิดา
(ดังที่นักบุญไซพรีอันกล่าวไว้)[664] . และพระวรสารกล่าวว่า : 'หากผู้ใดไม่ฟังพระศาสนจักร
ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นเหมือนคนต่างชาติและผู้เก็บภาษี '[665] . อย่ามองดูการดีของเขา
หากเขาไม่เชื่อฟังพระศาสนจักร มีผู้มีคุณธรรมมากมายแม้ในหมู่ชาวฮาการ์ ซึ่งยึดมั่นในความจริง

---

[662] 1 โครินธ์ 13:2 และ 3.

[663] ลูกา 11:25.

[664] หนังสือเกี่ยวกับความเป็นหนึ่งเดียวของคริสตจักร .

[665] มัทธิว 18:17.

แสดงความเมตตา ไม่ทำร้ายใคร และปฏิบัติความรักและความกรุณาไม่เพียงต่อคนในเผ่าพันธุ์ของตนเอง
แต่ยังต่อคริสตชนด้วย ; แต่การกระทำดีเหล่านี้ของพวกเขาก็ไม่นำความรอดมาให้พวกเขา ;
เพราะพวกเขาเป็นคนต่างถิ่นต่อพระคริสต์และต่อคริสตจักรของพระคริสต์ เช่นเดียวกัน
ผู้ที่ถือชื่อพระคริสต์ เรียกตัวเองว่าคริสเตียน แต่กลับหลีกเลี่ยงคริสตจักรของพระคริสต์
จะพินาศไปพร้อมกับกิจการดีของตนเอง (หากมี)
สิ่งนี้ได้รับการสอนอย่างชัดเจนโดยนักบุญคริสอสตอม
ในคำอธิบายของเขาเกี่ยวกับจดหมายของเปาโลถึงชาวฟิลิปปี บทที่ 1 ในบทสนทนาที่ 2[666]
ซึ่งท่านกล่าวว่า : ‘ไม่มีสิ่งใดชั่วร้ายยิ่งไปกว่ามาร
ซึ่งเขาบังคับให้ผู้คนทำงานที่ไร้ประโยชน์ในทุกที่ และฉีกพวกเขาให้แตกแยก ’
และไม่เพียงแต่เขาจะขัดขวางไม่ให้พวกเขาได้รับรางวัลจากสวรรค์
แต่เขายังบังคับให้พวกเขาต้องปฏิบัติพิธีการชดเชยบาปด้วย
เพราะเขาไม่เพียงกำหนดให้มีการเทศนาเช่นนั้น แต่ยังกำหนดให้มีการอดอาหารและความบริสุทธิ์ด้วย
ซึ่งไม่เพียงแต่จะทำให้พวกเขาสูญเสียรางวัล
แต่ยังนำความชั่วร้ายอันใหญ่หลวงมาสู่ผู้ที่ปฏิบัติสิ่งเหล่านั้นด้วย ;
ซึ่งเขาได้กล่าวถึงพวกเขาต่อไปว่า : ‘ถูกเผาไหม้โดยมโนธรรมของตนเอง ’[667] .
จนถึงตรงนี้คือคำกล่าวของคริสอสตอม . อย่างไรก็ตาม เราต้องระมัดระวังว่า
ทั้งการอดอาหารและความบริสุทธิ์ — แม้จะเป็นความบริสุทธิ์ทางกาย —
รวมถึงการเทศนาของผู้นอกรีตและกิจการอื่น ๆ ของพวกเขา ไม่เพียงแต่ไม่นำความรอดมาให้พวกเขา
แต่ยังนำความทุกข์ทรมานนิรันดร์มาสู่พวกเขาด้วย
ริมฝีปากที่จริงใจของคริสอสตอมได้เปิดเผยเรื่องนี้แล้ว

บทที่ *6.* เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูผู้แสร้งทำ

หลังจากที่ได้วิเคราะห์การกระทำของกลุ่มที่แตกแยก ซึ่งถูกมองผิดว่าเป็นสิ่งดีแล้ว
ข้าพเจ้าจะไม่ละเลยที่จะกล่าวถึงลักษณะของครูผู้เสแสร้งของพวกเขา
ซึ่งใช้การเสแสร้งนี้เพื่อหลอกลวงจิตวิญญาณของผู้มีจิตใจดีและเรียบง่าย
เพราะเราได้ยินมาแล้วว่าหมาป่าที่หิวโหยเหล่านี้เข้ามาในฝูงแกะของพระคริสต์โดยสวมเสื้อผ้าแกะ
ประการแรก ตามที่เราได้ยินมา พวกเขามักแสวงหาครอบครัวที่มีฐานะดีและร่ำรวย
แต่ไม่เข้าไปในบ้านของผู้ยากจนและขัดสน เช่นเดียวกับหมาป่า :
มันไม่ไปที่ที่มันไม่คาดว่าจะพบเหยื่อให้ขโมย แต่เมื่อได้ยินว่ามีฝูงแกะรวมตัวกัน
มันก็ไปที่นั่น พวกมันยังแสวงหาผู้ที่ถูกดึงดูดได้ง่ายด้วยเสน่ห์ของพวกมัน เช่น
ประชาชนทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิง
ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเข้าบ้าน พวกมันจะแสดงความเคร่งครัดในศาสนาอย่างเต็มที่ โดยแสดงตัว —
ทั้งด้วยคำพูดและพฤติกรรม —ว่าเป็นผู้รับใช้พระเจ้า ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ชอบธรรม
และผู้เคร่งครัดในศาสนา
พวกเขานำขนมปังของตัวเองมาด้วย และปฏิเสธที่จะลิ้มลองอาหารใดๆ ที่ถูกเสนอให้
จนกว่าจะนำผู้อาศัยในบ้านนั้นหลงทางเข้าสู่ความชั่วร้ายของพวกเขา
เพราะพวกเขาไม่รับประทานอาหารของเจ้าบ้าน ส่วนหนึ่งเพราะพวกเขาดูหมิ่นมันว่าเป็นสิ่งไม่สะอาด
และส่วนหนึ่งเพื่อแสดงการอดอาหารของพวกเขา ; และพวกเขาอดอาหารจนถึงเย็น หรือตลอดทั้งวัน
หรือแม้กระทั่งนานกว่านั้น โดยรับประทานเพียงเล็กน้อยจากขนมปังที่พวกเขานำมาด้วย

---

[666] จดหมาย 1867.

[667] 1 ทิโมธี 4:2.

พวกเขายังคงสวดอ้อนวอนต่อพระเจ้าด้วยความศรัทธาอย่างแรงกล้า เพื่อให้ผู้คนได้เห็นพวกเขา ; พระคริสต์ได้ตรัสถึงผู้นมัสการเช่นนี้ในพระวรสารว่า :
'พวกเขาสวดอ้อนวอนเป็นเวลานานโดยไม่ล้างตัว ;
ผู้เหล่านี้จะได้รับคำพิพากษาที่หนักหน่วงยิ่งขึ้น '[668] .
พวกเขาเสนอการอ่านพระคัมภีร์ และจากสิ่งเหล่านี้พวกเขาอธิบายคำสอนของตน
ไม่ใช่เพื่อชี้แนะผู้อื่นสู่ทางความรอด
แต่เพื่อล่อลวงพวกเขาให้หันมาสู่ทัศนคติที่คับแคบของตนเอง
พวกเขาพูดกับผู้ฟังด้วยเสียงถอนหายใจ ความรู้สึกที่ลึกซึ้ง และน้ำตา
พวกเขาแสดงทุกเครื่องหมายภายนอกของความศักดิ์สิทธิ์และทุกการกระทำของความเคร่งครัด
แต่ด้วยธรรมชาติที่หลอกลวงและเจตนาที่เจ้าเล่ห์ เหมือนในอุปมาที่เราอ่านใน
"บันไดสู่การขึ้นสู่ความศักดิ์สิทธิ์ "[669] : สุนัขจิ้งจอกแสร้งทำเป็นหลับ
ในขณะที่ปีศาจแสร้งทำเป็นบริสุทธิ์ ; ตัวแรกต้องการจับไก่ ส่วนตัวหลังต้องการทำลายจิตวิญญาณ
ดังนั้น ผู้แสร้งทำเหล่านี้จึงแสร้งทำเป็นบริสุทธิ์ ศักดิ์สิทธิ์ การอดอาหาร การสวดมนต์
และกิจการดีอื่น ๆ ที่ถูกสมมติขึ้น แต่ทั้งหมดล้วนทำด้วยความแสร้ง เพื่อหลอกลวงผู้บริสุทธิ์
แต่ผู้คน ซึ่งมีความบริสุทธิ์และไม่รู้ถึงความเจ้าเล่ห์ของพวกเขา
จึงรู้สึกทึ่งกับวิถีชีวิต การให้ทาน การสวดภาวนา และนิสัยใจคอที่อ่อนโยนของพวกเขา
และยกย่องพวกเขาเป็นผู้รับใช้พระเจ้าที่ยิ่งใหญ่ รับฟังคำสอนของพวกเขาด้วยหูที่เปิดกว้าง
ราวกับเป็นเสียงดนตรีอันไพเราะ
แล้ว เมื่อได้ปูทางเข้าสู่หัวใจของผู้คนที่ไม่รู้เรื่องแล้ว
พวกเขาก็เริ่มหว่านเมล็ดพันธุ์แห่งความนอกรีตของตน ในขั้นแรก
พวกเขาดูหมิ่นคริสตจักรของพระเจ้า ราวกับว่าคริสตจักรนั้นขาดความเชื่อ และประณามนักบวช
พระคัมภีร์ ทุกสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของคริสตจักร และศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง
พวกเขายังยกย่องอารามบริสุทธิ์ของตนเอง คณะ ความเชื่อ และวิถีชีวิตด้วยคำสรรเสริญสูงสุด
ในเวลาเดียวกัน พวกเขายังทำนายเกี่ยวกับการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสต์
โดยอ้างว่าเนื่องจากเหตุการณ์นี้ใกล้จะเกิดขึ้นแล้ว
ผู้ต่อต้านพระคริสต์จึงกำลังครองโลกอยู่แล้ว และด้วยวิธีนี้
พวกเขาหลอกลวงจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์และไร้เดียงสา แยกพวกเขาออกจากคริสตจักรของพระคริสต์
และนำพวกเขาเข้าสู่ความเชื่อผิดๆ ของตนเอง; พวกเขาได้รับทานจากผู้คนเหล่านั้นเป็นจำนวนมาก
และนำของที่ได้มาไปแบ่งปันกับพวกตนเอง เหมือนหมาป่าที่นำเหยื่อที่ขโมยมา ;
และพวกเขายังนำคนบางกลุ่มไปด้วยตนเอง ราวกับจะนำไปสู่ความรอด
แต่ในความเป็นจริงกลับนำไปสู่ความพินาศ

บทที่ *7.* ชีวิตที่มีคุณธรรมไม่ยืนยันความเชื่อที่ผิด

ดังนั้น เราจึงขอเตือนและวิงวอนท่านทั้งหลาย โอ้ฝูงแกะของพระคริสต์
จงระวังผู้หลอกลวงเหล่านี้ ผู้ที่แสร้งทำเป็น 'ผู้ชอบธรรม '
ที่มีความเคร่งครัดภายนอกแต่ปฏิเสธฤทธิ์อำนาจของความชอบธรรม ; จงห้นหลังให้พวกเขา :
เพราะเช่นเดียวกับที่ยานเนสและยัมเบรสต่อต้านโมเสส ผู้คนเหล่านี้ก็ต่อต้านความจริง —
ผู้ที่มีจิตใจบิดเบี้ยวและขาดทักษะในความเชื่อ [670]
อย่าให้ถูกหลอกลวงด้วยภาพลักษณ์ชีวิตที่ประพฤติดีของพวกเขา

---

[668] ลูกา 20:47.
[669] คำที่ 15, หน้า 108.
[670] 2 ทิโมธี 3:5 และ 8.

เพราะเป็นที่รู้กันดีว่าชีวิตที่ประพฤติดีของใครก็ตามไม่อาจยืนยันความเชื่อที่ผิดได้
เพราะบางครั้งความเชื่อที่ผิดก็พบได้แม้ในหมู่ผู้มีชีวิตที่ประพฤติดี
เช่นเดียวกับความเชื่อที่จริงก็พบได้แม้ในหมู่ผู้ไม่มีชีวิตที่ประพฤติดี ; และจากสิ่งนี้
ก็เห็นได้ชัดเจนว่าชีวิตที่ประพฤติดีนั้นไม่สามารถยืนยันความเชื่อที่ผิดได้

มีบันทึกไว้ในหนังสือ "ชีวิตของนักบุญซีริล ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอเล็กซานเดรีย "[671]
(และยังปรากฏในบทนำ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ด้วย) ว่า
มีผู้อาวุโสท่านหนึ่งในภูมิภาคตอนล่างของอียิปต์ ซึ่งแม้จะมีวิถีชีวิตที่ศักดิ์สิทธิ์
แต่กลับมีนิสัยหยาบคายและเรียบง่าย ด้วยความไม่รู้ ท่านได้ประกาศว่า เมลคีเซเดค
คือพระบุตรของพระเจ้า เรื่องนี้ได้ถูกรายงาน ไปถึงพระสังฆราชซีริล
ผู้ซึ่งทรงส่งผู้ส่งไปเรียกผู้อาวุโสผู้นั้นมาเข้าเฝ้า ;
โดยทราบว่าผู้อาวุโสผู้นี้สามารถทำปาฏิหาริย์ได้ และไม่ว่าเขาจะขอสิ่งใดจากพระเจ้า
พระเจ้าก็ทรงเปิดเผยให้เขาทราบ แต่เมื่อเขาพูดถึงเมลคีเซเดค เขากล่าวด้วยความไม่รู้ : ดังนั้น
พระสังฆราชจึงใช้ปัญญาอย่างชาญฉลาด พูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนว่า : 'อาบา ข้าพเจ้าวิงวอนท่าน
เพราะความคิดหนึ่งบอกข้าพเจ้าว่าเมลคีเซเดคคือพระบุตรของพระเจ้า
ในขณะที่ความคิดอีกอย่างบอกข้าพเจ้าว่า "ไม่ แต่เขาเป็นมนุษย์และเป็นปุโรหิตของพระเจ้า ";
และเนื่องจากข้าพเจ้ายังลังเลเกี่ยวกับเรื่องนี้ในความคิด ข้าพเจ้าจึงเรียกท่านมาโดยเฉพาะ
เพื่อให้ท่านอธิษฐานต่อพระเจ้าและแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ' แต่ผู้อาวุโสนั้น
ด้วยความเชื่อมั่นในประสบการณ์ชีวิตของเขา จึงกล่าวอย่างกล้าหาญว่า :
'โปรดให้ข้าพเจ้าเวลาอย่างน้อยสามวัน ท่านเจ้าข้า ข้าพเจ้าจะทูลถามพระเจ้าเกี่ยวกับเรื่องนี้
และจะแจ้งให้ท่านทราบทุกสิ่งที่พระเจ้าทรงเปิดเผยแก่ข้าพเจ้า '
เพราะผู้อาวุโสนั้นได้กลับไปยังห้องพักของเขา และปิดตัวอยู่ภายในนั้นเป็นเวลาสามวัน
เพื่ออธิษฐานต่อพระเจ้าให้ทรงเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับเมลคีเซเดคแก่เขา
และเมื่อได้รับสิ่งที่เขาขอแล้ว เขาก็ไปพบนักบุญซีริล และกล่าวว่า : 'เมลคีเซเดคเป็นมนุษย์
ไม่ใช่พระบุตรของพระเจ้า ' พระสังฆราชถามว่า "ท่านรู้เรื่องนี้ได้อย่างไรครับ ?" เขาตอบว่า
"พระเจ้าได้ทรงแสดงให้ข้าพเจ้าเห็นบรรดาพระสังฆราชทั้งหมด ทีละองค์
และข้าพเจ้าได้เห็นแต่ละองค์เดินผ่านหน้าข้าพเจ้า ตั้งแต่อาดัมจนถึงเมลคีเซเดค ;
และทูตสวรรค์ได้กล่าวกับข้าพเจ้าว่า 'ดูเถิด นี่คือเมลคีเซเดค ' ดังนั้น
ขอให้ทราบเถิดครับท่านผู้เป็นเจ้า ว่าเรื่องนี้คือความจริง " นักบุญซีริลรู้สึกยินดีอย่างยิ่ง
เพราะท่านได้ช่วยชีวิตจิตวิญญาณของผู้อาวุโสผู้นั้นไว้
และหลังจากที่ท่านได้ถวายคำขอบคุณแล้ว ท่านก็ส่งเขาไปต่อทางของเขา
และเมื่อผู้อาวุโสผู้นั้นเดินทางไป เขาก็ประกาศแก่ทุกคนว่า เมลคีเซเดคเป็นมนุษย์
ไม่ใช่พระบุตรของพระเจ้า ด้วยปัญญาอันลึกซึ้งเช่นนี้ นักบุญซีริล ผู้รับใช้ของพระเจ้า
ได้นำทางชายผู้ไม่รู้ความจริงผู้นั้นให้เดินเข้าสู่ทางที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม เราสังเกตเห็นว่าผู้สูงอายุผู้นี้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์และผู้ทำปาฏิหาริย์
และได้รับทุกสิ่งที่เขาขอจากพระเจ้า ;
แต่เขายังคงยึดมั่นในความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับพระบุตรของพระเจ้า ;
และเขาคงจะพินาศในทุกทางหากเขาเสียชีวิตในขณะที่ยังยึดมั่นในความเชื่อผิดนั้น ดังนั้น
ชีวิตที่มีคุณธรรมของเขา จะสามารถสนับสนุนความเชื่อที่ผิดนั้น
ซึ่งเรียกเมลคีเซเดคว่าเป็นพระบุตรของพระเจ้า ได้หรือไม่ ? และใน *Limonar* บทที่ 37
เราได้อ่านเกี่ยวกับนักพรตผู้อาศัยบนเสาคนหนึ่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในภูมิภาคเฮียราโพลิส
และยึดมั่นในความเชื่อผิดๆ ของเซเวรัส ซึ่งต่อมา นักบุญเอเฟรม ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งอันติโอก

---

[671] 9 มิถุนายน , หน้า 55.

ได้นำเขาให้กลับสู่ความเชื่อที่แท้จริงอย่างอัศจรรย์
ในขณะที่ผู้อาศัยบนเสาผู้นั้นยังคงอยู่ในความเชื่อผิดของเซวิโร
เขาจะสามารถใช้ชีวิตอันประเสริฐในฐานะผู้อาศัยบนเสา —ที่ใช้ไปกับการอดอาหารและสวดมนต์ —
เพื่อสนับสนุนความเชื่อของเซวิโร ซึ่งเขาได้ยึดถือไว้ได้หรือไม่ ?
แล้วเราจะกล่าวอย่างไรเกี่ยวกับพระสังฆราชยูโดคิอุสแห่งคอนสแตนติโนเปิล
ผู้ที่นักบุญผู้พลีชีพยิ่งใหญ่ธีโอโดร์ ไทรอน ได้ปรากฏตัวต่อท่าน
และสั่งให้ท่านเตรียมโคลิโวในช่วงเทศกาลมหาพรตเพื่อประโยชน์ของคริสตชน
ดังที่บันทึกไว้ในหนังสือซินักซาริออนสำหรับวันเสาร์แรกของเทศกาลมหาพรต ?
ไม่ใช่หรือที่พระสังฆราชยูโดคิอุส ผู้เป็นบุตรของนักบุญผู้พลีชีพซีซาเรียส
ซึ่งถูกเผาทั้งเป็นบนกองไฟเพื่อพระคริสต์ ได้ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ? อย่างไรก็ตาม
ชีวิตที่ประเสริฐของเขาไม่อาจเสริมสร้างความเชื่อที่ผิดของเขาได้
เพราะเขายึดมั่นในความเชื่อผิดของอาริอุส และในสภาพนั้นเขาได้เสียชีวิตไป พร้อมกับผู้เชื่อผิด
ซึ่งถูกบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ตัดสินว่าผิด เช่นเดียวกันกับพระสังฆราชเซอร์ gius
ผู้ที่นำผ้าคลุมของพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุดไปจุ่มในทะเล และด้วยคำอธิษฐานของท่าน
ทำให้เรือของชาวสกิทียาที่อยู่นอกกรุงคอนสแตนติโนเปิลจมลงสู่ทะเล
และผู้ที่กำหนดให้ร้องบทอาคาทิสต์เพื่อสรรเสริญพระแม่มารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด มารดาของพระเจ้า
ในวันเสาร์ที่ห้าของเทศกาลมหาพรต ; ท่านไม่ได้ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมหรือ ? อย่างไรก็ตาม
ชีวิตที่มีคุณธรรมของเขาไม่สามารถยืนยันความเชื่อที่ผิดของเขาได้
เพราะเขาเป็นผู้นำของลัทธิโมโนเทลิต
ซึ่งได้ถูกบันทึกไว้อย่างละเอียดในชีวประวัติของนักบุญแม็กซิมัส ผู้สารภาพบาป ในวันที่ 21
มกราคม และในลัทธินั้น ปาทริอาร์คเซอร์จิอุสได้เสียชีวิต และถูกนับรวมอยู่ในกลุ่มผู้นอกรีต
พร้อมทั้งถูกบรรดาพระบิดาศักดิ์สิทธิ์ตัดสินว่าผิด
สิ่งนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าชีวิตที่ประพฤติดีของใครก็ตามไม่อาจสนับสนุนความเชื่อที่ผิ
ดได้ สิ่งนี้ยังได้รับการยืนยันจากคำพูดของนักบุญยอห์น คริโซสโตม [672]
ซึ่งท่านสั่งให้เราต้องระมัดระวังต่อผู้ที่ประพฤติตนดีแต่สอนคำสอนที่ผิด โดยกล่าวว่า :
'เพราะหากคำสอนเกี่ยวกับความเชื่อถูกบิดเบือน แม้เขาจะเป็นทูตสวรรค์ (ด้วยพฤติกรรมของเขา)
ก็อย่าเชื่อฟังเขา ; แต่หากเขาสอนอย่างถูกต้อง ก็อย่าสนใจพฤติกรรมของเขา แต่ให้สนใจคำพูดของเขา '
จนถึงตรงนี้คือคำพูดของคริสอสตอม
เพราะแม้แต่ชาวบริเนียเอง ก็อ้างว่าตนเองมีชีวิตที่ประเสริฐ
แต่กลับไม่สามารถรักษาความเชื่อที่ผิดพลาดของตนเองได้ ความเชื่อที่ฉันกล่าวถึงนี้
ไม่ใช่ความเชื่อเดียว แต่เป็นความเชื่อหลายอย่าง เพราะในหมู่พวกเขา
(ดังที่เราได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้) ไม่มีความเชื่อเดียว แต่มีความเชื่อหลายอย่าง
มีสำนักปฏิบัติธรรมมากเท่าใด ก็มีความเชื่อมากเท่านั้น
และทุกสำนักปฏิบัติธรรมต่างต้องการยกย่องความเชื่อของตนเองและสถาปนาให้เป็นความเชื่อที่แท้จร
ิง ; และพวกเขาส่งผู้เทศน์และครูผู้แสร้งทำเป็นดีและลับๆ ออกไปสู่โลก
เหมือนกับว่าพวกเขาคืออัครทูตของพระคริสต์ ;
และครูเหล่านี้คือผู้ที่คำพูดของอัครทูตกล่าวถึงโดยตรง : 'อัครทูตปลอม ผู้ทำงานหลอกลวง
ที่ปลอมตัวเป็นอัครทูตของพระคริสต์ ' (673); และนี่ไม่ใช่เรื่องน่าประหลาดใจ ;
เพราะซาตานเองก็ปลอมตัวเป็นทูตสวรรค์แห่งแสงสว่าง : ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องน่าประหลาดใจนัก

---

[672] เกี่ยวกับ 2 ทิโมธี 1, คำสอนทางศีลธรรม 2, หน้า 2318.
[673] 2 โครินธ์ 11:13.

หากแม้แต่ผู้รับใช้ของเขาก็ปลอมตัวเป็นผู้รับใช้แห่งความชอบธรรม
ซึ่งจุดจบของพวกเขาจะเป็นไปตามการกระทำของพวกเขา

บทที่สอง

บทที่ 8. เกี่ยวกับกิจการชั่วร้ายของผู้ก่อการแตกแยก และเกี่ยวกับผู้สอน

การกระทำชั่วร้ายของผู้ก่อการแตกแยก
ซึ่งถูกกระทำอย่างชัดเจนเพื่อต่อต้านพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ ตามที่เราได้รับฟังมานั้น
มีมากมายนับไม่ถ้วน ; เป็นไปไม่ได้ที่จะเขียนหรือกล่าวถึงอย่างละเอียด
ยกเว้นว่าเราจะนำเสนอสิ่งที่สำคัญที่สุดไว้ที่นี่
เราจะไม่กล่าวถึงเรื่องเหล่านี้ด้วยความคิดริเริ่มของเราเอง เพราะข้าพเจ้าผู้ถ่อมตนนี้
ไม่ได้เกิดหรือเติบโตขึ้นในดินแดนเหล่านี้
และไม่เคยได้ยินถึงการแตกแยกที่เกิดขึ้นในประเทศนี้ —ไม่ว่าจะเป็นปาบริน (Bryn)
หรือที่พำนักของนักพรต หรือความแตกต่างในความเชื่อของพวกเขา หรือการกระทำของพวกเขา ;
แต่เมื่อนี้ ด้วยพระประสงค์ของพระเจ้าและตามพระราชโองการขององค์พระมหากษัตริย์
ข้าพเจ้าได้เริ่มใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ ข้าพเจ้าจึงได้ทราบถึงเรื่องเหล่านี้ผ่านรายงานต่าง ๆ มากมาย
ดังนั้น ข้าพเจ้าจะนำเสนอสิ่งที่ทราบแน่ชัด :
บางเรื่องข้าพเจ้าได้เรียนรู้จากผู้เล่าเรื่องที่น่าเชื่อถือ
บางเรื่องข้าพเจ้าได้ยินจากผู้เห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง
และเรื่องเหล่านี้ข้าพเจ้าได้รับเป็นลายลักษณ์อักษร
ก่อนอื่น เราจะนำเสนอข้อความบางส่วนจากจดหมายสามฉบับของสมเด็จพระอัครสังฆราชอิกนาติอุส
แห่งไซบีเรีย
ซึ่งพระองค์ได้เขียนถึงสังฆมณฑลทั้งสิ้นของพระองค์ในช่วงที่ปฏิบัติหน้าที่อภิบาลในไซบีเรีย
เพื่อประณามและขจัดความชั่วร้ายของลัทธิแตกแยก
พร้อมทั้งเตือนสติผู้ศรัทธาไม่ให้หลงทางไปกับลัทธิที่ก่ออันตรายต่อจิตวิญญาณ
ในจดหมายฉบับแรก ท่านได้กล่าวถึงครูผู้ก่อการแตกแยกสามคน
ซึ่งอยู่ในดินแดนไซบีเรียใกล้เมืองทิวเมน ; ชื่อของพวกเขาคือ : ออสกา (โจเซฟ) นักบวชปลอม
ที่มีชื่อเล่นว่า อัสโตเมน เป็นชาวอาร์เมเนียโดยกำเนิด จากเมืองคาซาน ; และยาคุนกา (ยาโคบ)
ผู้ละทิ้งความเชื่อ มีชื่อเล่นว่า เลปิกิน ; และอวรัมโก (อวรัม) ชาวยิว มีชื่อเล่นว่า ฮังการี
ซึ่งเป็นพระปลอม ทั้งสามคนนี้สอนให้ประชาชนไม่ไปโบสถ์ ไม่ไปสารภาพบาป ไม่รับศีลมหาสนิท
และไม่แต่งงานตามพิธีสมรสที่ถูกต้องตามประเพณีของคริสตจักร ;
รวมถึงไม่ทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวตามประเพณีโบราณที่รับมาจากชาวกรีก —
ไม่ใช่ด้วยนิ้วสามนิ้วแรกของมือขวา —แต่ด้วยนิ้วสองนิ้ว ตามประเพณีของนิกายผิดทางอาร์เมเนีย
และพวกเขายังเผยแพร่คำสอนที่ไร้เหตุผลอื่น ๆ
ซึ่งขัดแย้งกับพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์และเป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ ท่ามกลางประชาชน :
ด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงก่อความทุกข์ทรมานแก่พระศาสนจักรของพระเจ้า หลอกลวงผู้คนจำนวนมาก
และชักจูงให้พวกเขาเดินตามทางของพวกเขา ในจำนวนผู้สอนที่แตกแยกทั้งสามคนนั้น
แม้สองคนจะเห็นพ้องกับคนที่สามในคำสอนนอกรีตหลายประการ
แต่พวกเขาก็ไม่เห็นพ้องกันในประเด็นนี้ เพราะออสค์และยาคุนกาได้สอนให้ผู้คนจุดไฟเผาตัวเอง
ราวกับว่าทำเพื่อพระคริสต์ ; และพวกเขาได้เผาผู้คนจำนวนมาก
โดยนำพวกเขาเข้าไปในป่าและถิ่นทุรกันดาร ไปยังสถานที่รกร้าง ;
ส่วนอวรามโกนั้นคัดค้านคำสอนและการกระทำของพวกเขา โดยห้ามไม่ให้ผู้คนเผาตัวเอง

แต่เพียงให้หลีกเลี่ยงคริสตจักรและพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ของคริสตจักรเท่านั้น นอกจากนี้ พระอัครสังฆราชอิกนาติอุสยังได้กล่าวถึงจุดขัดแย้งอีกประการหนึ่งระหว่างพวกเขาใกล้ท้ายจดหมายฉบับที่สามของท่าน นั่นคือ ยาคุนกา เลปิกิน ได้รับการสอนจากผู้อ้างตัวเป็นศาสดาเทียม อับบาคุม ผู้เป็นมหาปุโรหิต ผู้อ้างว่าการมาของปฏิปักษ์พระคริสต์จะไม่สามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส แต่จะดำรงอยู่ในโลกเพียงในจิตใจเท่านั้น และในความเป็นจริงก็ดูเหมือนจะดำรงอยู่แล้ว ; ในขณะที่อับรามโกสอนชาวยิวว่าปฏิปักษ์พระคริสต์จะมาอย่างชัดเจนในเวลาของเขาเองและจะครองโลก ; หลังจากแยกตัวจากเขาและลูกศิษย์ของเขาแล้ว ผู้ติดตามเลพิคินจึงถูกเรียกว่า ‘ออร์โธดอกซ์ ’ ส่วนผู้ติดตามอับรามโกถูกเรียกว่า ‘เซนซูอาลิสต์ ’ จนถึงทุกวันนี้ ในปาบรินยังมีอารามของกลุ่มที่เรียกว่า ‘เซนซูอาลิสต์ ’ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นลูกหลานของอับรามโก ชาวยิว ผู้มีฉายาว่า ‘ชาวฮังการี ’ ซึ่งเป็นพระปลอม

และให้ทราบเกี่ยวกับผู้สอนเท็จเหล่านี้ว่า ออสเกีย อัสโตเมน ชาวอาร์เมเนีย ถูกเนรเทศจากคาซันไปยังดินแดนไซบีเรีย ในปี 7168 (1660) นับตั้งแต่การสร้างโลก ซึ่งเป็นปีที่สี่หลังจากที่อวาวากุม ผู้เป็นโปรโตโปปของรัสเซีย ถูกเนรเทศออสคียาอยู่ที่ทิวเมนก่อน แล้วถูกนำไปยังเยนิเซย์สค์ ; ทุกที ทั้งในเมืองและหมู่บ้าน ไม่ว่าเขาจะเดินทางไปแห่งใด เขาก็ทิ้งร่องรอยแห่งการแตกแยกทางศาสนาไว้ท่ามกลางประชาชนที่เรียบง่ายที่สุด ซึ่งเขาสามารถหลอกลวงได้ ส่วนยาคุนกา เลปิกิน เขาเคยเป็นอาตามันผู้รับใช้ในเวอร์โคทูรีมาก่อน ; หลังจากมีภรรยาคนแรก เขาได้ฆ่าเธอ แล้วแต่งงานกับอีกคน และมีลูกสาวกับเธอ ; เขาก็ห้นไปรับคำสอนที่แตกแยกเช่นกัน โดยเรียกตัวเองว่าพระสงฆ์ —แม้เขาจะไม่เคยได้รับการบวช — และประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่แยกจากพิธีลิทูร์กี :

เขาจะชำระล้างสตรีที่กำลังคลอดบุตรด้วยการสวดมนต์ , ให้บัพติศมาแก่ทารก , รับฟังคำสารภาพบาปของผู้คน , และแจกศีลมหาสนิท —แม้ไม่ทราบว่าด้วยวิธีใด , เหมือนกับว่ามันถูกนำมาจากที่ไกล ; เขายังจะโกนศีรษะให้ผู้ที่ต้องการเข้าเป็นนักบวช ; และเมื่อฝังศพผู้ตาย เขาจะสวดบทอธิษฐานขอการอภัยบาปให้แก่พวกเขา

เมื่อ ออสเก ชาวอาร์เมเนีย ถูกนำตัวจากเมืองทิวเมน ไปยังเมืองเยนิเซย์สค์ ยาคุนกา และ อวรามโก ก็อยู่ที่นั่นแทนเขา นำประชาชนของพระเจ้าให้หลงทางจากทางที่ถูกต้อง และพวกเขาได้เขียนคำหมิ่นประมาทต่อคริสตจักรของพระเจ้าไว้มากมาย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ : ยาคุนกา ผู้เป็นจิตรกรวาดภาพไอคอนเอง ได้วาดบนแผ่นกระดาษภาพโบสถ์และปีศาจในรูปของงู ที่พันตัวรอบโบสถ์และพ่นพิษอันชั่วร้ายลงบนความลึกลับอันศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระคริสต์ ; หลังจากวาดใบกระดาษเช่นนี้จำนวนมาก เขาได้แจกจ่ายให้ประชาชนและส่งไปยังภูมิภาคใกล้เคียง เพื่อให้ประชาชนรู้สึกขยะแขยงต่อคริสตจักรและหลีกเลี่ยงพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของพระคริสต์

ในจดหมายฉบับที่สอง พระคุณเจ้าอิกนาติอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งไซบีเรีย ได้กล่าวว่า ผู้สอนผิดเหล่านั้น ซึ่งสอนให้ผู้คนจุดไฟเผาตัวเอง ได้รวบรวมศิษย์และผู้ร่วมอุดมการณ์ รวมถึงผู้สมรู้ร่วมคิดในความชั่วร้ายของพวกเขา แล้วกระทำการอันป่าเถื่อนและไร้มนุษยธรรมนี้ : หลังจากที่หลอกลวงผู้คนจำนวนมาก และนำภรรยา สาวๆ และเด็กๆ ไปยังสถานที่ร้างในป่า พวกเขาก็ทำให้พวกเขาเสื่อมเสียด้วยทุกประเภทของการล่วงประเวณี ก่อนที่จะขังพวกเขาไว้ในกระท่อมที่จัดเตรียมไว้สำหรับวัตถุประสงค์นี้ในป่า และปิดทางเข้าไว้ จากนั้นก็จุดไฟเผาพวกเขา ในขณะที่ยึดทรัพย์สินของพวกเขาไว้เป็นของตนเอง และด้วยวิธีนี้ พวกเขาได้ทำลายผู้ที่ถูกชักจูงให้หลงทางด้วย “ความตายสองครั้ง ” โดยฆ่าทั้งวิญญาณและร่างกาย — วิญญาณด้วยบาป และร่างกายด้วยไฟ

เมื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างชายและหญิงโดยไม่แต่งงานกลายเป็นเรื่องที่พบบ่อยขึ้น พวกเขาก็ออกคำสั่งว่า

ทารกที่เกิดจากความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องได้รับการบัพติศมาโดยบุคคลทั่วไป และทั้งการแต่งงาน การบัพติศมา หรือการอวยพรใดๆ ก็ตาม ห้ามไม่ให้คณะนักบวชศักดิ์สิทธิ์เป็นผู้ดำเนินการ

บทที่ *9.* เกี่ยวกับคาปิโต อับบาคัม และผู้อื่น

ในจดหมายฉบับที่สาม พระคุณเจ้าอิกนาติอุส ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งไซบีเรีย หลังจากที่ได้โต้แย้งคำสอนผิดของชาวอาร์เมเนียอย่างเพียงพอ และได้บรรยายถึงผู้สอนผิดในอดีตของเมืองเวลิกี โนโวโกรอด ที่หลงทางเข้าสู่ศาสนายูดายแล้ว ก็เริ่มเล่าถึงการแตกแยกและคำสอนผิดในปัจจุบัน โดยเริ่มจากผู้นำคำสอนผิดคนหนึ่ง คือพระภิกษุคาปิโตน ผู้อาศัยอยู่ในเขตคอสตรอมา ในทะเลทรายโคเลสนิโควา และได้รวบรวมศิษย์มารวมตัวรอบตัวเขา เพราะชาวบ้านบางคน หลังจากได้เห็นวิถีชีวิตแบบนักพรตของเขา ก็มาหาเขา อาศัยอยู่กับเขา และรับเขาเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ อย่างไรก็ตาม เขาปฏิบัติชีวิตแบบอัสเคติกอย่างเคร่งครัดจนแม้ในวันฉลองการประสูติของพระคริสต์หรือวันอีสเตอร์อันศักดิ์สิทธิ์ เขาก็ไม่อนุญาตให้บริโภคชีส เนย หรือปลา แต่เขาและศิษย์ของเขากินเพียงขนมปัง เมล็ดพืช ผลเบอร์รี และผลไม้จากดินเท่านั้น ในวันฉลองการฟื้นคืนพระชนม์อันรุ่งโรจน์ที่สุดของพระคริสต์ แทนที่จะให้ไข่ย้อมสีแดง ท่านกลับให้พี่น้องในความเชื่อหัวหอมย้อมสีแดง เนื่องจากเขาถือว่าตัวเองเป็นผู้ยิ่งใหญ่และศักดิ์สิทธิ์ เขาจึงเริ่มดูหมิ่นนักบวชและปฏิเสธที่จะรับพรจากพวกเขา นอกจากนี้ เขายังเริ่มสร้างหลักคำสอนและความเชื่อใหม่ตามปัญญาที่บิดเบี้ยวของตนเอง และก่อให้เกิดความแตกแยกและความขัดแย้งภายในคริสตจักรของพระคริสต์ โดยสั่งให้ผู้คนหลีกเลี่ยงการร่วมพิธีกรรมทางศาสนาและพรจากนักบวช ; เขาสอนว่าไม่ควรบูชาภาพศักดิ์สิทธิ์ใหม่ แต่ควรบูชาแต่ภาพเก่าเท่านั้น ; และให้ทำเครื่องหมายกางเขนตามแบบอาร์เมเนียด้วยสองนิ้ว ; นอกจากนี้ เขายังกล่าวถึงแนวคิดอื่น ๆ ที่ขัดแย้งกับหลักความเชื่อออร์โธดอกซ์ สอนผู้คนจำนวนมาก และเป็นผู้ก่อตั้งขบวนการที่รู้จักกันในชื่อ ‘คาพิตอน ’ ซึ่งตั้งชื่อตามเขา

ในเมืองหลวงมอสโก ได้เกิดกลุ่มผู้แตกแยกขึ้น ได้แก่ อับบาคัม (Avvakum) ผู้เป็นโปรโตโปป และเกรกอรี (Gregory) ผู้เป็นโปรโตโปป ซึ่งมีฉายาว่า ‘เนโรน’ (คนหลังนี้ได้กลับใจและได้รับการอภัยโทษในเวลาต่อมา); รวมถึงลาซาร์ พระสงฆ์ ; นิกิตา พระสงฆ์ ที่มีชื่อเล่นว่า ‘ปุสโตสเวียต ’; ฟิโอโดร์ ผู้ช่วยพระสงฆ์ ; และอีกหลายคนจากกลุ่มพระสงฆ์และฆราวาส รวมถึงบางคนจากราชสำนักของซาร์ —ผู้สนับสนุนความผิดเพี้ยนของอาร์เมเนียที่ใช้สองนิ้ว และผู้ยุยงให้เกิดการแตกแยกอื่น ๆ

บทที่ *10.* สาวพรหมจารีรับศีลมหาสนิทพร้อมลูกเกด

ในเวลาเดียวกัน ในเขตคินเชมา เรชมา และเพลส์ มีกลุ่มผู้แตกแยกอื่น ๆ ปรากฏขึ้น ซึ่งรู้จักกันในชื่อ ‘พอดเรเชตนิกี ’ ชื่อนี้ตั้งตามชื่อครูของพวกเขา ซึ่งเป็นชาวบ้านคนหนึ่งที่รู้จักกันในชื่อ Podreshetnikov ซึ่งตามรอยของคาพิตอน ผู้เป็นผู้นอกรีต สอนให้ผู้คนไม่ไปโบสถ์ของพระเจ้า ไม่ควรมีบิดาทางจิตวิญญาณ ไม่ควรรับพรจากพระสงฆ์ และควรหลีกเลี่ยงศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดของโบสถ์ กลุ่มคนเหล่านี้ได้จัดพิธีกรรมทางศาสนาบางประการในบ้านของตนเองตามพิธีกรรมของพระสงฆ์ แม้พวกเขาจะยังไม่ได้รับการบวช และพวกเขายังทำพิธีบัพติศมาให้กับทารกด้วย ส่วนพิธีศีลมหาสนิทของพวกเขานั้น เป็นพิธีกรรมแบบเวทมนตร์ ไม่ใช่ขนมปัง แต่เป็นผลเบอร์รีที่เรียกว่า ‘raisins’ ซึ่งถูกเสกด้วยเวทมนตร์ และพวกเขารับศีลมหาสนิทด้วยวิธีดังต่อไปนี้ : พวกเขาจะเลือกสาวพรหมจารีหนึ่งคนจากกลุ่มตนเอง

นำเธอลงไปยังห้องใต้ดินของกระท่อม และแต่งตัวให้เธอด้วยชุดสีสันสดใส ;
จากนั้นเธอจะออกมาจากห้องใต้ดินในเวลาที่กำหนด โดยสวมตะแกรงบนศีรษะ ซึ่งคลุมด้วยผ้าสะอาด
และในตะแกรงนั้นมีสิ่งที่เรียกว่า 'ลูกเกด '; ส่วนภายในกระท่อม มีชาย หญิง
และเด็กจำนวนมากมารวมตัวกัน เมื่อสาวพรหมจารีเดินออกมาจากห้องใต้ดินพร้อมตะกร้าบนหัว
เธอพูดด้วยน้ำเสียงเหมือนนักบวชว่า :
'ขอให้พระเจ้าทรงระลึกถึงท่านทุกคนในอาณาจักรของพระองค์เสมอ ทั้งในปัจจุบันและตลอดไป
และตลอดกาลนาน'; และพวกเขาได้ก้มศีรษะลงแล้วตอบว่า : 'อาเมน';
และสาวคนนั้นกล่าวคำเหล่านี้ซ้ำสามครั้ง ส่วนพวกเขาก็ตอบ 'อาเมน' สามครั้ง
และสาวคนนั้นกล่าวคำเหล่านี้ซ้ำสามครั้ง ส่วนพวกเขาก็ตอบ 'อาเมน' สามครั้ง และหลังจากนั้น
สาวคนนั้นได้มอบเครื่องบูชาที่เป็นการดูหมิ่นนั้นให้พวกเขา แทนการรับศีลมหาสนิท :
และผู้ที่ลิ้มรสผลเบอร์รีเหล่านั้นจะปรารถนาความตายให้ตนเองทันที ราวกับเพื่อพระคริสต์ —
ไม่ว่าจะโดยการเผาทั้งเป็น การแขวนคอ หรือการจมน้ำ —ราวกับว่าพวกเขาสูญเสียสติไปแล้ว ;
และมีหลายคนที่ก่อให้เกิดความพินาศแก่ตนเองด้วยวิธีนี้

บทที่ *11.* ปีศาจทั้งหลายยินดีกับผู้ที่จุดไฟเผาตัวเอง

ภายในเขตเมืองนิชนี โนโวโกรอด มีหมู่บ้านพระราชวังที่รู้จักกันในชื่อ คเนียกินโน และ
มูราชคิโน ; จากหมู่บ้านเหล่านี้ และจากชุมชนและหมู่บ้านเล็ก ๆ รอบข้าง
มีชายหญิงจำนวนมากพร้อมด้วยเด็ก ๆ มารวมตัวกัน
เพื่อเตรียมจุดไฟเผาตัวเองบนลานนวดข้าวในโรงนาแห่งหนึ่ง ,
และหลังจากรับศีลมหาสนิทตามพิธีกรรมเวทมนตร์แล้ว
พวกเขาก็ผูกตัวกันเป็นกลุ่มละสองหรือสามคนด้วยเชือกบาง ทิ้งคนสองคนไว้ในกลุ่มเพื่อ
จุดไฟและเผาตัวเอง ชายทั้งสองคนนั้น แม้จะถือศีลมหาสนิทไว้ในมือ แต่ไม่ได้กินมัน
เพราะได้รับการคุ้มครองจากพระเจ้า
เพื่อให้ชะตากรรมอันน่าสะพรึงกลัวของเหล่าผู้พลีชีพที่ถูกสาปแช่งเหล่านี้เป็นที่ประจักษ์แก่
ทุกคน เมื่อทั้งสองคนนั้นจุดไฟขึ้นแล้ว และเปลวเพลิงได้กลืนกินโรงเก็บข้าวทั้งหลัง
แม้ทั้งสองคนนั้นเองก็กำลังจะกระโดดเข้าไปในไฟที่ลุกโชนเพื่อถูกเผา พวกเขาก็เห็นทันทีว่า
เหนือเปลวไฟท่ามกลางควัน มีปีศาจดำสองตน ซึ่งมีลักษณะคล้ายชาวเอธิโอเปีย
บินผ่านอากาศด้วยปีกเหมือนค้างคาว (หนูบิน) กำลังชื่นชมยินดีและตบมือกัน
พร้อมทั้งร้องชื่นอย่างดังว่า : 'พวกเขาเป็นของเราแล้ว พวกเขาเป็นของเราแล้ว *!'*
เมื่อเห็นความยินดีของปีศาจต่อความตายของทั้งสองคน ผู้ชายทั้งสองก็ตัวสั่นและพูดกัน :
'พีเห็นไหมว่าเรากำลังจะตายเพราะคำสอนของผู้ถูกสาป ?'
แล้วพวกเขาก็เริ่มทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวและหนีไปจากที่นั่น
เมื่อพวกเขามาถึงพระสงฆ์ในหมู่บ้านของตน พวกเขาก็สารภาพทุกสิ่งกับท่านและสำนึกผิด ;
และไม่เพียงแต่กับพระสงฆ์เท่านั้น แต่ยังกับทุกคนด้วย
พวกเขาร้องไห้เล่าสิ่งที่ได้เห็นเกี่ยวกับผู้ล่วงลับ —ความยินดีอันชั่วร้ายนั้น —
และขอบคุณพระเจ้าผู้ทรงช่วยพวกเขาให้รอดพ้นจากความพินาศนั้น

บทที่ *12.* เกี่ยวกับหัวใจของทารกที่ถูกผ่าออกด้วยเวทมนตร์

ไม่ไกลจากเมืองวอลอกดา บนทางที่นำไปสู่เมืองคาร์โกโพล ในภูมิภาคที่ห่างไกลจากทะเล
ในสถานที่ร้างร้าง มีผู้เป็นศัตรูของพระเจ้าคนหนึ่ง อาศัยอยู่ เขาเป็นนักเวทมนต์และหมอผี
ที่ใช้ชื่อของนักพรตและแสร้งทำตัวเป็นผู้มีคุณธรรม ;
และเขาถูกชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงมองว่าเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์และน่านับถือ ;
และมีผู้คนจำนวนมากมาอาศัยอยู่กับเขา โดยถือว่าเขาเป็นครูและผู้นำทาง ไม่เพียงแต่ผู้ชาย

แต่ผู้หญิงและสาวๆ ก็เต็มไปทั่วพื้นที่รกร้างนั้นแล้ว
เพราะถูกดึงดูดด้วยคำสอนที่ประจบประแจงและวิถีชีวิตที่เสแสร้งของเขา
พวกเขาจึงถูกดึงดูดมาหาเขาเหมือนอย่างว่าเขาเป็นนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ของพระเจ้า
นักบุญที่เรียกตัวเองอย่างน่าสมเพชนี้สอนอย่างลับๆ
ว่าทุกคนควรใช้ชีวิตในความสัมพันธ์ทางเพศอย่างไม่มีความละอาย
โดยกล่าวว่าความสัมพันธ์ทางกายด้วยความยินยอมร่วมกันนั้นไม่ใช่บาป แต่เป็นความรัก ;
เพียงแต่ต้องไม่แต่งงาน และไม่ได้รับการอวยพรในพิธีสมรส ขณะนั้นมีชายคนหนึ่งจากเมืองวอลอกดา
ซึ่งถูกบาปมากมายถ่วงใจ จนได้สติและกลับใจต่อพระเจ้า ;
เขาได้ตั้งคำปฏิญาณว่าจะใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ในความบริสุทธิ์ และจะเข้าไปในทะเลทราย
เพื่อใช้ชีวิตในความเงียบสงบ และรับการอภัยบาปจากพระเจ้า เมื่อได้ยินข่าวเกี่ยวกับนักพรตผู้นี้
— ว่ามีผู้คนจำนวนมากมารวมตัวอยู่รอบตัวเขาและใช้ชีวิตในทะเลทราย — เขาจึงเดินทางไปที่นั่น
โดยไม่ทราบถึงชีวิตลับที่เต็มไปด้วยความเสื่อมทรามของพวกเขา
และเมื่อเขาไปถึงผู้พำนักในปาผู้เดียวดายนั้น
และผู้นำของกลุ่มผู้พำนักในปาผู้มีวิถีชีวิตเสื่อมทราม
เขาจึงวิงวอนให้เขาได้อยู่ร่วมกับพวกเขาในปา เหมือนที่คนอื่นๆ ทำกัน
แต่ผู้นำนั้นกล่าวกับผู้มาเยือนว่า : ‘พี่น้องที่รัก ท่านมาหาเราในเวลาที่เหมาะสม
เพราะบัดนี้ไม่มีคริสตจักรของพระเจ้าเหลืออยู่บนโลกนี้อีกแล้ว
ทุกคนต่างหลงทางและเสื่อมทรามไปแล้ว ; เพราะในโบสถ์ต่างๆ พวกเขาร้องเพลงและอ่านตามพิธีกรรมใหม่
ส่วนที่นี่ ความเมตตาของพระเจ้ายังคงปกคลุมเรา และเราไม่ยอมรับสิ่งใหม่ๆ ;
เราได้รับบัพติศมาตามประเพณีของเทโอโดเรตผู้ศักดิ์สิทธิ์ และไม่ยอมรับประเพณีของนิคอน ;
ท่านได้ทำดีแล้วที่หนีจากปฏิปักษ์พระคริสต์ เมื่อชายคนนั้นได้ยินคำนี้แล้ว
ก็พูดกับท่านด้วยอารมณ์ที่ลึกซึ้งว่า : ‘โอ้ พระบิดาผู้ทรงเกียรติ !
ข้าพเจ้าวิงวอนท่านโปรดนำทางข้าพเจ้าสู่หนทางแห่งความรอด ; ด้วยเหตุผลนี้เอง
ข้าพเจ้าจึงมาสู่ที่พำนักอันศักดิ์สิทธิ์ของท่าน
หลังจากได้ยินถึงชีวิตที่เกรงกลัวพระเจ้าของท่าน
ซึ่งสามารถนำวิญญาณสู่พระคริสต์พระเจ้าของเราได้ ; ดังนั้น
โปรดช่วยข้าพเจ้าผู้ปรารถนาจะได้รับความรอดด้วยเถิด ’ แต่ผู้พำนักผู้ทุกข์ยากนั้นตอบว่า :
‘ลูกที่ดีเอ๋ย เป็นเรื่องที่สมควรที่เจ้าจะต้องผ่านการทดสอบด้วยการอดอาหารก่อน
โดยไม่กินไม่ดื่มเป็นเวลาหลายวัน จนกว่าพระเจ้าจะทรงเปิดเผยแก่เราว่าควรทำอย่างไรกับเจ้า ;
และเมื่อนั้น เราจะต้อนรับเจ้าด้วยความยินดี ’
ส่วนเขาก็สัญญาว่าจะทำตามคำสั่งทุกอย่างโดยไม่ลังเล เพื่อความรอดของจิตวิญญาณของเขา จากนั้น
นักพรตจึงสั่งให้นำเขาเข้าไปยังส่วนลึกที่สุดของห้องพักของเขา ซึ่งเป็นโบสถ์เล็กๆ
ที่ติดกับห้องพักของเขาเอง ที่เขาอาศัยอยู่ ; ในโบสถ์เล็กนั้นมีหน้าต่างเพียงบานเดียว
หันหน้าสู่ทางเดิน ขนาดเล็กมาก เพียงเพื่อให้แสงส่องเข้ามาในโบสถ์เท่านั้น
ส่วนทางเข้าถูกปิดล็อกอย่างแน่นหนา เพื่อไม่ให้ผู้ใดที่ถูกขังอยู่ภายในสามารถหลบหนีออกมาได้
ขณะที่ชายคนนั้นอยู่ในที่ปิดกั้นนั้นเป็นเวลาสามวันโดยไม่มีอาหารหรือน้ำดื่ม
เขาเริ่มเจาะรูเล็กๆ บนผนังห้องของนักพรต โดยฉีกมอสที่ติดอยู่ระหว่างท่อนไม้ ; และเมื่อเจาะเสร็จ
เขาก็เฝ้าดูว่านักพรตกำลังทำอะไรอยู่ ขณะที่เขากำลังมองผ่านรูเล็กๆ นั้น
มีชายสองคนมาหาผู้วิเวก และกล่าวว่า : ‘พระบิดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ !
พระเจ้าได้อภัยให้หญิงสาวที่ตั้งครรภ์นั้นแล้ว ; เธอได้คลอดลูกชายแล้ว
ท่านมีคำสั่งให้เราทำอย่างไรกับเด็กนี้ ?’
นักพรตผู้ถูกเรียกว่าศักดิ์สิทธิ์แต่แท้จริงแล้วกลับตอบพวกเขาว่า :
‘ข้ามิได้บอกพวกเจ้าไว้ก่อนแล้วหรือว่า เมื่อหญิงสาวผู้นั้นคลอดลูก

พวกเจ้าต้องใช้มีดผ่าอกทารกแรกเกิด ตัดหัวใจออก แล้วนำมาให้ข้าบนถาด ? ไปเถิด ทำตามที่ข้าสั่ง ’
พวกเขาจึงไปทันที และหลังจากนั้นไม่นาน ก็นำหัวใจของทารกแรกเกิดมาบนถาดไม้
หัวใจนั้นยังดื้นอยู่ และพวกเขาก็ส่งมันให้เขา เขาจึงหยิบมีดมา
ตัดมันเป็นสีส่วนด้วยมือของเขาเอง แล้วกล่าวกับพวกเขาว่า : ‘เอาสิ่งนี้ไป ตากในเตาอบ
แล้วบดให้เป็นผง ’ ผู้รับใช้ชั่วร้ายของนักพรตที่ถูกสาปนั้นไปทำตามคำสั่ง
และนำหัวใจของทารกที่ถูกบดเป็นผงละเอียดกลับมาให้เขา
แต่ผู้วิเศษนั้นกลับหยิบกระดาษเขียนหนึ่งแผ่น ฉีกเป็นชิ้นเล็ก ๆ วางส่วนเล็ก ๆ
ของหัวใจที่ถูกบดละเอียดลงในชิ้นกระดาษแต่ละชิ้น แล้วเรียกผู้ฝึกหัดบางคนมา
และกล่าวกับพวกเขาว่า : ‘เอาชิ้นกระดาษเหล่านี้ที่มี ‘พระบรมสารีริกธาตุ ’ อยู่ ’
(เขาเรียกคาถาของเขาว่า ‘พระบรมสารีริกธาตุ ’) ‘แล้วไปเข้าเมือง หมู่บ้าน และชุมชนต่างๆ ;
และเมื่อเข้าบ้านคนใด ก็บอกพวกเขาว่าพวกเขาต้องไม่ไปวัดโดยเด็ดขาด
ไม่รับพรจากพระสงฆ์ในปัจจุบัน ไม่ไปสารภาพบาปกับพระสงฆ์เหล่านั้น , หรือรับศีลศักดิ์สิทธิ์ใดๆ
ของศาสนจักร แต่ให้ทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวตนเองด้วยนิ้วสองนิ้ว
และในทุกกรณีห้ามรับเครื่องหมายกางเขนด้วยนิ้วสามนิ้ว
เพราะนั่นคือเครื่องหมายของปฏิปักษ์พระคริสต์ และไม่ว่าพวกเขาจะฟังคุณหรือไม่
ให้เอาคำสั่งนี้ที่มอบให้คุณไปผสมลับๆ ลงในอาหารหรือเครื่องดื่มของพวกเขา
หรือลงในภาชนะที่พวกเขาเก็บน้ำไว้ในบ้าน หรือลงในบ่อน้ำ เมื่อพวกเขาได้ลิ้มรสแล้ว
พวกเขาจะห้นมาหาเราด้วยความจริงใจ เชื่อคำพูดของคุณ
และกลายเป็นผู้พลีชีพด้วยความสมัครใจของตนเอง
เมื่อเห็นและได้ยินสิ่งนี้ ชายที่นั่งอยู่ในห้องชั้งก็ถูกความกลัวทำให้ตัวแข็งทื่อ
และไม่รู้ว่าควรทำอย่างไร ดังนั้น
เขาจึงเริ่มอธิษฐานอย่างจริงใจต่อพระเจ้าผู้ทรงพระเกียรติในพระตรีเอกภาพ
เพื่อขอให้เขาพ้นจากภัยพิบัตินี้ และเริ่มทำเครื่องหมายกางเขนบนตัวด้วยนิ้วสามนิ้ว
(เพราะก่อนหน้านี้เขาเคยทำด้วยนิ้วสองนิ้ว ตามที่ผู้พำนักชั่วร้ายคนนั้นสอนเขา) แต่พระเจ้า
ผู้ทรงฟังคำอธิษฐานของผู้ที่วิงวอนต่อพระองค์ในยามทุกข์ยาก ได้ส่งความรอดมาสู่ชายผู้นั้น
ซึ่งกำลังนั่งอยู่ในที่สิ้นโศษ ด้วยวิธีดังต่อไปนี้ : เช้าวันถัดมา
มีพ่อค้ากลุ่มหนึ่งเดินผ่านห้องชั้งของเขาบนถนน เมื่อนักพรตเห็นพวกเขา
เขาจึงโบกมือเรียกให้มาที่หน้าต่าง และบอกเล่าให้พวกเขาฟังอย่างลับๆ
ทุกสิ่งที่เขารู้เกี่ยวกับตัวเขาเองและนักพรต — ทั้งสิ่งที่เขาเห็นและได้ยิน —
พร้อมทั้งวิงวอนให้พวกเขาช่วยเขาออกจากที่นั่น เขาได้ชี้แนะวิธีช่วยเขาว่า
พวกเขาต้องบอกว่าผู้รับใช้คนหนึ่งของพวกเขาได้ขโมยทรัพย์สินแล้วหลบหนีมาซ่อนตัวอยู่ที่นั่
น และต้องขอให้ผู้ถือศีลส่งผู้รับใช้คนนั้นคืนให้พวกเขา
แต่ผู้ค้าทั้งสองรู้สึกสงสารชายที่ถูกกักชังนั้นเป็นอย่างยิ่ง
จึงแสร้งทำเป็นกำลังตามหาผู้รับใช้ของพวกเขาที่ขโมยของและหลบหนีไป ;
และแสร้งทำเป็นว่าได้ข่าวว่าเขากำลังซ่อนตัวอยู่ในทะเลทรายนั้น ;
แล้ววิงวอนให้พระฤาษีส่งผู้รับใช้ของพวกเขากลับคืนมา
แต่ผู้วิเวกกลับเรียกชายคนนั้นออกมาจากห้องพักของเขา และกล่าวกับเขาว่า : ‘พี่ได้ทำอะไรมา ?
พี่ได้หลอกลวงเรา โดยแสร้งทำเป็นแสวงหาความรอด
แต่ความจริงแล้วพี่ได้ขโมยของนายของพี่แล้วหนีมาหาเรา ’ แต่ชายคนนั้นล้มลงกับพื้นและกล่าวว่า
‘ข้าได้ทำบาปต่อสวรรค์และต่อท่านแล้ว โอ้บิดา ; คนชั่วได้ชักจูงข้าให้มาสู่เรื่องนี้
แต่ข้าขอร้องท่านอย่าส่งข้าคืนให้เจ้านายของข้า
เพราะข้าไม่อาจอยู่ภายใต้การปกครองของพวกเขาต่อไปได้ ’ นักพรตจึงกล่าวว่า : ‘ไปเถิด พี่น้อง
และรับใช้พวกเขา ตามที่อัครสาวกสั่งไว้ว่า : “ผู้รับใช้ทั้งหลาย จงเชื่อฟังนายของท่าน ”’ จากนั้น

นักพรตจึงวิงวอนเจ้านายปลอมเหล่านั้นว่าอย่าทำร้ายผู้รับใช้ของพวกเขา
หากเขายอมคืนทรัพย์สินให้พวกเขา พวกเขารับปากนักพรตว่าจะไม่ทำร้ายผู้รับใช้
และเมื่อพาชายคนนั้นไปด้วย พวกเขาก็จากไป
หลังจากที่พ่อค้าเหล่านั้นพาชายคนนั้นไป ผู้สันโดษก็ได้รับข่าวว่า
ชายที่เคยอยู่ในวัดได้เปิดเผยความลับทั้งหมดของเขาให้พ่อค้าเหล่านั้นทราบ จากนั้น
นักพรตจึงรวบรวมศิษย์ทั้งหมด ทั้งชายและหญิง แล้วเผาทำลายห้องพักของพวกเขา
จากนั้นเขาออกเดินทางไปยังชานเมืองเวลิกี นอฟโกรอด และตั้งรกรากในป่าเปลี่ยวริมทะเลสาบแห่งหนึ่ง
ณ อารามพาเลโอสตรอฟสกี และเข้าครอบครองอารามนั้น ;
เพราะมีผู้คนจำนวนมากจากหมู่บ้านรอบข้างเริมมารวมตัวกันที่นั่นเพื่อหาเขา
โดยถูกหลอกล่อด้วยคำสอนที่ประจบสอพลอและถูกดึงดูดด้วยเวทมนตร์ของเขา เมื่อพระคุณคอร์เนลิอุส
ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งเวลิกี โนฟโกรอด ได้ยินเรื่องนั้น
ท่านจึงส่งผู้มีเกียรติทั้งจากคณะสงฆ์และฆราวาสไปตักเตือนพวกเขาตามหลักคำสอนของพระศาสนจักร
แต่บรรดาผู้ถือศีลที่เสื่อมทรามเหล่านั้น พร้อมด้วยผู้นำของพวกเขา
ไม่เพียงแต่ไม่สนใจคำตักเตือน แต่ยังนำความพินาศมาสู่ตนเองด้วย
เพราะหลังจากที่พวกเขาได้หมิ่นประมาทพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์และคริสตชนออร์โธดอกซ์ทั้งหมดแล้ว พวกเขาก็ปิดตัวเองอยู่ในวัดนั้น จุดไฟเผาวัด ห้องพัก และบริเวณโดยรอบ จนในที่สุด พวกเขาก็ถูกเผาทั้งวัดและเสียชีวิตไป

บทที่ *13.* ผู้ที่ถูกเผาไหม้ร้องขึ้นจากใต้ดินว่า *: 'โอ้ เราพินาศแล้ว !'*

การปฏิบัติแบบเผาตัวเองนี้ยังแพร่กระจายไปจนถึงดินแดนไซบีเรีย
โดยถูกเผยแพร่โดยกลุ่มผู้แตกแยกที่ถูกเนรเทศ : เพราะเมื่อออสค์ (Osk) พระภิกษุปลอมชาวอาร์เมเนีย
ถูกนำตัวมาที่เมืองทิวเมน เขาได้ล่อลวงพระสงฆ์ชื่อโดเมเทียน (Dometian)
ให้เข้าร่วมในความเชื่อผิดของเขา ; และร่วมกับยาคุนกา เลปีกิน ที่กล่าวถึงข้างต้น
พวกเขาได้ล่อลวงผู้คนจำนวนมาก นำพวกเขาเข้าสู่ป่าเปลี่ยว และจุดไฟเผาพวกเขา
หลังจากที่ออสคาถูกนำตัวไปยังเยนิเซย์สค์ พระดอมเทียนก็เดินทางเข้าสู่ป่าเปลี่ยว
ที่นั่นเขาพบพระภิกษุชื่ออิวานิชชา ผู้มีความชั่วร้ายเทียบเท่าเขา
เขาได้รับคำปฏิญาณทางพระจากเขา และได้รับชื่อว่าดาเนียล หลังจากรับพิธีตัดผมเป็นพระแล้ว
เขาได้สร้างที่พักอาศัยแยกต่างหากสำหรับตนเองในทะเลทราย ไม่ไกลจากพระอิวานิชเชนั้น
และเมื่อเขาออกไปสู่โลกภายนอก เขาก็เผยแพร่คำสอนผิดๆ ของตนไปทั่วหมู่บ้านต่างๆ
และชักจูงผู้ไม่รู้ให้หลงทาง
เพื่อให้พวกเขาหลีกเลี่ยงพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาทั้งหมด
รวมถึงศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ : และเขาบอกพวกเขาว่า "ปฏิปักษ์พระคริสต์ " ได้ครองโลกแล้ว และ
"วันพิพากษา " ก็ใกล้เข้ามาแล้ว เขาทำให้จิตวิญญาณที่บริสุทธิ์หวาดกลัว ;
และเมื่อรวบรวมผู้ที่เชื่อฟังเขาแล้ว เขาก็พาพวกเขาไปยังทะเลทรายสู่ที่พักของเขาที่นั่น
หลังจากรวบรวมชาย หญิง และเด็ก จำนวนประมาณหนึ่งพันเจ็ดร้อยคน
เขาได้เขียนจดหมายถึงพระอิวานิชเช เพื่อขอคำปรึกษาว่า : 'ชายหญิงผู้มีคุณธรรม สาวพรหมจารี
และเด็กๆ ' เขากล่าว 'ได้มารวมตัวกับข้าในทะเลทราย
และพวกเขาทุกคนต่างขอรับบัพติศมาครั้งที่สองที่บริสุทธิ์ด้วยไฟ : ดังนั้น
ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านมีคำสั่งให้ข้าทำอย่างไร ?' แต่นักบวชที่ถูกสาปแช่ง อิวานิชเช
ได้ตอบกลับด้วยจดหมายที่สมควรถูกเยาะเย้ยว่า : 'ท่านเองที่ก่อความวุ่นวายนี้ขึ้น ;
บัดนี้จงจัดการกับมันตามใจท่านเถิด .' โดมิเทียน ซึ่งยังรู้จักในนามของดาเนียล
ผู้ละทิ้งความเชื่อที่น่าเวทนาและ ผู้เสเพล เริ่มเตรียมการเผาพวกเขา และสร้างกระท่อมจากไม้หนา
หลังจากจัดเตรียมสิ่งเหล่านี้แล้ว เขาสั่งให้นำยางไม้ เปลือกไม้เบิร์ช และกัญชงมา

และเขายังเตรียมกำมะถันและดินปืนด้วย เพื่อให้ประชาชนถูกเปลวเพลิงกลืนกินทันทีเมื่อถูกจุดไฟ
ดังนั้น ในขณะที่พวกเขากำลังเตรียมการเผา —ทำอย่างช้าๆ ไม่เร่งให้ไฟลุกโชน
แต่กลับรวบรวมผู้คนให้มาอยู่ข้างพวกเขาเพิ่มขึ้นอีก —พระอัครสังฆราชพอล
(ผู้ซึ่งมาก่อนอิกนาติอุส), ผู้เป็นเมโทรโพลิแทนแห่งไซบีเรีย
และด้วยใจที่เศร้าโศกต่อผู้ที่กำลังจะพินาศ
ท่านจึงรีบส่งบุคคลผู้มีเกียรติและรอบคอบทั้งจากกลุ่มนักบวชและฆราวาสไปเพื่อตักเตือนและชักจ
ูงให้พวกเขาละทิ้งการกระทำชั่วร้ายนี้ และเมื่อผู้ส่งไปพบพวกเขาและเริ่มตักเตือน
พวกเขาก็รีบปิดตัวอยู่ในกระท่อมที่เตรียมไว้สำหรับการเผาตัวเองทันที ;
และหลังจากกล่าวคำหมิ่นประมาทต่อคริสตจักรและนักบวชอย่างมากมาย พวกเขาก็จุดไฟเผาตัวเอง
และทันทีนั้น จากผงดินปืน กำมะถัน ยางไม้เปลือกไม้เบิร์ช และกัญชา
พวกเขาก็ถูกเปลวเพลิงล้อมรอบทุกด้านและถูกเผาจนตาย ณ จุดที่พวกเขาถูกเผา
กลิ่นเหม็นอันน่าสะพรึงกลัวยังคงค้างอยู่นาน
จนทำให้ผู้ใดที่เดินผ่านบริเวณนั้นไม่อาจทำได้โดยไม่ปิดจมูก
อย่างไรก็ตาม ผู้คนจำนวนมากที่บังเอิญผ่านสถานที่นั้นในช่วงรุ่งเช้าหรือพลบค่ำ
ได้ยินเสียงครำครวญที่นั้น เหมือนดังขึ้นจากใต้ดินว่า : ‘โอ้ เราหลงทางแล้ว ! โอ้ เราหลงทางแล้ว !’
และมีหลายคนเป็นพยานถึงเสียงร้องครำครวญเหล่านี้ ซึ่งตามการเปิดเผยของพระเจ้า
เป็นคำประกาศถึงชะตากรรมอันเลวร้ายของผู้ที่ถูกชักจูงให้หลงทาง
และเป็นคำเตือนแก่ผู้อื่นให้อย่าถูกชักจูงให้หลงทางด้วยคำสอนเท็จที่ก่อให้เกิดความแตกแยก
เหตุการณ์เดียวกันนี้เกิดขึ้นในเขตทอมสค์ : ผู้หนึ่งที่ละทิ้งความเชื่อชื่อวาซยา
ชาโปชนิคอฟ ได้นำชายและหญิงจำนวนมากให้หลงทาง และพาพวกเขาไปยังถิ่นทุรกันดารเพื่อเผาพวกเขา
และเขาได้สร้างโบสถ์ไม้ขนาดใหญ่สามแห่ง ซึ่งทั้งหมดถูกเตรียมไว้เพื่อเผาทันที
ผู้ว่าการเมืองทอมสค์ เมื่อได้ยินว่ามีผู้คนจำนวนมากกำลังรวมตัวกันในป่าเพื่อถูกเผา
ได้ส่งนักบวชและชายคนอื่นๆ ไปยังที่นั่นเพื่อเตือนสติพวกเขาไม่ให้ก่อความพินาศแก่ตนเอง
และเมื่อกลุ่มคนเหล่านี้ไปถึงผู้ที่ถูกชักจูงให้หลงทาง
วาสยาได้ล็อกทุกคนที่รวมตัวกันไว้ภายในโบสถ์
ขณะที่ตัวเขาเองขึ้นไปชั้นบนและพูดกับผู้ที่มาว่า : ‘เรากำลังถูกเผาด้วยไฟโลกนี้
แต่พวกท่านกำลังถูกเผาด้วยไฟนิรันดร์แล้ว และที่นั่นพวกท่านจะยังคงถูกเผาต่อไป :
จงจากไปจากที่นี่เถิด ; เพราะเมื่อเกลือดินปืนและดินปืนเริ่มทำลายห้องโถงเหล่านี้ลง
คานไม้จะฟาดพวกท่านล้มลง ’ ผู้ชั่วร้ายผู้นั้นกล่าวเช่นนี้
เพื่อทำให้ผู้ที่มาต่างหวาดกลัวจนต้องจากไป ; เพราะพวกเขามีดินปืนและเกลือดินปืนไม่มากนัก
เมื่อได้ยินเช่นนี้ ผู้ที่มาจึงถอยห่างออกไปจากวิหารเหล่านั้น แต่ Vasya ซึ่งได้ลงสู่วิหารแล้ว
กล่าวว่า : ‘ฉันจะออกไปทางหน้าต่างของวิหาร จุดไฟเผาไม้พุ่มที่เก็บไว้รอบๆ แล้วกลับมาที่นี่ ’
แต่มีสาวคนหนึ่งพูดกับเขาว่า : ‘อย่าไปเอง แต่ให้ส่งเด็กสาวตัวเล็กไปจุดไฟ ’;
เพราะเขาเองต้องการออกไปเพียงเพื่อจุดไฟเท่านั้น เพื่อว่าด้วยการจุดไฟนั้นเอง เขาจะได้เผาพวกเขา
แล้วจึงหนีไปเอง
เพราะเขาได้เตรียมหลุมลับไว้ระหว่างวัดเหล่านั้นกับทางเดินใต้ดินที่อยู่ไกลออกไป
เพื่อที่เขาจะได้หนีไปนั้นพร้อมกับของใช้ที่เหลืออยู่หลังการเผา ด้วยเจตนาเช่นนั้นเอง
ชายผู้น่าเวทนานั้นจึงหลอกลวงผู้คนและจุดไฟเผาพวกเขา
เพื่อที่เขาจะได้ยึดของใช้เหล่านั้นมาเป็นของตนเอง เพราะในขณะที่พวกเขากำลังเผาผู้คน
เขาก็วิ่งหนีไปเสียแล้ว แต่เมื่อวาซยาผู้น่าเวทนานั้นพยายามจะออกจากโบสถ์ เหมือนจะจุดไฟเผา
เด็กหญิงคนนั้นพร้อมกับคนอื่นๆ ก็พุ่งเข้าใส่เขา จับเขาไว้แน่น และร้องขึ้นว่า :
‘คุณต้องการทำลายเรา แต่ตัวคุณเองกลับต้องการหนีไป ’ และพวกมันโยนเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ
ออกไปทางหน้าต่างเพื่อจุดไฟให้กองไม้แห้งที่เตรียมไว้ ;

และเมื่อเด็กหญิงนั้นจุดไฟได้และเห็นชะตากรรมของผู้ที่ถูกเผา
เธอก็วิ่งไปหาพระสงฆ์ที่ยืนอยู่ห่าง ๆ และเล่าให้พวกเขาฟังทุกสิ่ง —
ว่าวาซยาถูกจับไว้ในโบสถ์อย่างไร และว่าคนชั่วนั้นเสียชีวิตไปพร้อมกับทุกคนที่เขาได้หลอกลวง
หลังจากที่พวกเขาถูกเผาแล้ว ชาวบ้านคนหนึ่งจากเขตทอมสค์เดียวกันก็คร่ำครวญและร้องไห้
เพราะจากบ้านของเขาเอง วาสยา ชายผู้ถูกสาปนั้น ได้นำวิญญาณแปดดวง —ทั้งชายและหญิง —
เข้าสู่ปาเถือน หลอกลวงพวกเขาและก่อให้เกิดความพินาศด้วยการเผาพวกเขา
เมื่อชาวหมู่บ้านคนนั้นมาถึงจุดที่ผู้ถูกหลอกลวงถูกเผา เขาเดินท่ามกลางเถ้าถ่าน
ร้องไห้ให้กับครอบครัวของเขา และทันใดนั้น เขาก็ได้ยินเสียงคร่ำครวญดังขึ้นจากเถ้าถ่าน : 'โอ้
พวกเขาสูญสิ้นแล้ว ! "โอ้ น่าเศร้า พวกเขาหายสาบสูญแล้ว !"
เขารู้สึกหวาดกลัวอย่างยิ่งกับเสียงเหล่านั้น และหลังจากอยู่พักชั่วครู่
เขาก็รีบจากไปจากที่นั่นและนำข่าวนี้ไปเผยแพร่ทั่วเมืองและหมู่บ้านต่าง ๆ ตามที่เขาได้ยินมา
นี่คือส่วนหนึ่งจากจดหมายสามฉบับของสมเด็จพระสังฆราชอิกนาติอุส
ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งไซบีเรีย

ในทำนองเดียวกัน มักซิม ดานิโลฟ (Maxim Danilov) ที่มีชื่อเล่นว่า พิโววารอฟ (Pivovarov)
สมาชิกของ 'กลุ่มร้อยผู้ต้อนรับ ' จากเมืองอูสตีอุก (Ustyug)
ได้เล่าให้เราฟังเรื่องต่อไปนี้ขณะที่เขาอยู่กับเราในเมืองรอสตอฟ (Rostov) ในปี ค.ศ. 1709
ระหว่างสัปดาห์ศักดิสิทธิ์ก่อนวันฟื้นคืนพระชนม์อันรุ่งโรจน์ของพระคริสต์ โดยกล่าวว่า :
ในเมืองใหญ่ อุสตุยูก ที่สำนักงานบริหารซึ่งเก็บรักษาบันทึกไว้ มีข้อความเขียนไว้ว่า : ในปี ค.ศ.
196 หรือ 197 (ผมไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าเป็นปีใด) ในเขตอุสตุยูก ในวอลอสต์เชเรโปฟสกายา
ซึ่งห่างจากเมืองอุสตุยูก 120 เวอร์สต์ มีกลุ่มผู้แตกแยกประมาณ 300 คนอาศัยอยู่ในปา ;
และตามรายงานจากผู้บังคับการวอลอสต์และชาวนา ผู้ว่าการทิโมเฟย์ อิวาโนวิช รเชฟสกี
ทราบว่ากลุ่มผู้แตกแยกกำลังอาศัยอยู่ในปา ;
ผู้ว่าการจึงส่งคนไปเพื่อนำกลุ่มผู้แตกแยกเหล่านั้นมาสู่เมือง ;
แต่กลุ่มผู้แตกแยกปฏิเสธที่จะเชื่อฟัง ในปาเหล่านั้น กลุ่มผู้แตกแยกได้สร้างโบสถ์ขนาดใหญ่
ล้อมรอบด้วยรั้ว และมีถ้ำที่ถูกขุดลงไปใต้พื้นดินใต้โบสถ์เหล่านั้น
เมื่อทหารที่ผู้ว่าการส่งไปพยายามจับกุมพวกเขา
กลุ่มผู้แยกตัวได้ต่อต้านอย่างดุเดือดและไม่ยอมมอบตัว
ดังนั้นผู้ว่าการจึงสั่งให้ประชาชนจำนวนมากล้อมวัดของพวกเขาไว้ ปิดทับด้วยฟาง แล้วจุดไฟเผา
จนพวกเขาถูกเผาตายภายในวัด ส่วนคนอื่นๆ ที่อยู่ในถ้ำ — — ซึ่งอยู่ใต้ฐานวัด
ก็ขาดอากาศหายใจและเสียชีวิต และตลอดหลายปีมา ที่สถานที่ซึ่งพวกเขาถูกเผาตายนั้น
ได้ยินเสียงร้องคร่ำครวญตลอดทั้งคืนว่า : 'โอ้ เราสิ้นหวังแล้ว ! โอ้ เราสิ้นหวังแล้ว !'
จนถึงทุกวันนี้ ที่นี่ยังคงมีกลิ่นเหม็นรุนแรงอยู่

ผู้นำกลุ่มแตกแยกชักจูงผู้คนให้กระทำการเผาตัวเองและทำลายตนเองเช่นนี้
ไม่เพียงด้วยคำพูดที่ล่อลวง แต่ยังด้วยคาถาเวทมนตร์ด้วย ; เช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน
และเรื่องต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน

บทที่ *14.* เกี่ยวกับคาถาเวทมนตร์ และเกี่ยวกับพระสงฆ์ที่ถูกโยนลงสู่หลุมเพลิง

ในปี ค.ศ. 1709 นี้ ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ พระนักบวชผู้สูงอายุ อิกนาติอุส
ซึ่งเป็นพระจากวัดการฟื้นคืนชีพอูกลีตส์
ได้รายงานทั้งด้วยวาจาและด้วยลายลักษณ์อักษรต่อข้าพเจ้าผู้ต่ำต้อยนี้ ;
ท่านได้ปฏิญาณตนเป็นพระเมื่อ 26 ปีที่แล้ว และชื่อทางโลกของท่านคือ ยาโคบ;
เขาอาศัยอยู่ในเขตโพเชคอนสกี (Poshekhonsky District) ในวอลอสต์เบโลเซลสกายา (Beloselskaya volost);
เขาได้ทำหน้าที่เป็นพระสงฆ์ที่วัดวันศุกร์ศักดิสิทธิ์เป็นเวลาเจ็ดปี ;

และเขาได้รายงานว่าในเขตวัดของเขา มีผู้เสียชีวิตจากการถูกเผาทั้งสิ้น 1,920 คน ทั้งชายและหญิงทุกวัย โดยไม่นับรวมหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง ซึ่งมีผู้คนจำนวนมากถูกเผาตาย หลังจากถูกหลอกลวงและถูกสะกดจิตโดยครูผู้แบ่งแยกนิกาย ;
และอากาศเต็มไปด้วยกลิ่นเหม็นเน่าของศพที่ถูกเผาเป็นเวลาหลายวัน
และเมื่อผู้ที่ถูกมนต์สะกดยอมมอบตัวให้เปลวไฟ
พระนักบวชอิกนาติอุสได้ยืนยันว่าเรื่องนี้เป็นความจริง และส่งจดหมายต่อไปนี้มาให้เรา :
ในช่วงเวลานั้น ขณะที่ผู้คนจำนวนมากกำลังถูกเผาในเขตโพเชคอนสกี เจ้าชายอีวาน อีวานอวิช โกลิตซิน แห่งมอสโก ได้เดินทางไปยังที่ดินของเขาในเขตเบโลเซลสกายา ที่หมู่บ้านคูซโมเดมียันสโกเย เพื่อเกลี้ยกล่อมชาวนาของเขาให้หยุดการเผาตัวเอง และชาวนาของเขากำลังจุดไฟเผาตัวเอง ตามคำสอนชั่วร้ายของบุคคลชื่ออีวาน เดสยาตินา ชาวนาจากหมู่บ้านโคลมา ในเขตโพเชคอนสกีเดียวกัน บนที่ดินของบอยาร์ อีวาน มักซิมอวิช ยาซิคอฟ เมื่อเจ้าชายทราบเรื่องชาวนาผู้หลอกลวงนี้ เขาสั่งให้ติดตามตัวเขาและนำตัวมาต่อหน้าเขา ;
เขาซักถามเขาเกี่ยวกับคำสอนของเขา และกระตุ้นให้เขาหยุดการกระทำชั่วร้ายและการฆาตกรรมดังกล่าว ;
แต่ชาวนาคนนั้น คือ อิวาน เดสยาตินา ได้หยิบผลเบอร์รีสามลูกจากกระเป๋า ซึ่งทำจากแป้งชนิดหนึ่ง ผลเบอร์รีเหล่านี้มีลักษณะคล้ายกับแครนเบอร์รี และเขาเริ่มบดมันด้วยเท้า เมื่อเห็นเช่นนี้ พระสงฆ์ของเจ้าชาย (แม้ว่าผู้อาวุโส อิกนาติอุส จะจำชื่อพระสงฆ์นั้นไม่ได้) ก็รีบวิ่งไปข้างหน้า จับผลเบอร์รีหนึ่งลูก ยกขึ้น บดมันด้วยนิ้วลงบนชิ้นขนมปัง แล้วโยนให้สุนัข สุนัขนั้น หลังจากกินขนมปังนั้นแล้ว ก็วิ่งออกไป ; และในลานบ้านขณะนั้น มีไฟถูกจุดขึ้นเพื่อปรุงอาหาร ;
และเมื่อสุนัขวิ่งไปทางไฟ พร้อมท้งหอนและคราง มันก็ตกลงบนเปลวไฟและถูกเผาจนตาย
ส่วนพระสงฆ์นั้น หลังจากทีบดผลเบอร์รีนั้นลงบนขนมปังและโยนให้สุนัขแล้ว ท่านก็นำนิ้วมือ — ที่เพิ่งบดผลเบอร์รี —มาแตะริมฝีปาก เหมือนจะลิ้มรส ; และทันทีนั้นท่านก็สูญเสียสติ ใบหน้าและดวงตาของท่านก็เปลี่ยนไป ;
ทุกคนต่างประหลาดใจกับการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันและความสับสนของท่าน และต่างรู้สึกหวาดกลัว เจ้าชายรู้สึกสงสารเขา จึงสั่งให้นำตัวเขาลงไปยังห้องใต้ดิน ; และในขณะนั้น ในห้องใต้ดินกำลังมีการจุดเตาเพื่อเตรียมอาหารสำหรับเจ้าชาย ;
และเมื่อพระสงฆ์ถูกนำลงสู่ห้องใต้ดินและเห็นไฟในเตาเผา เขาก็กระโดดตัวเข้าไปในเตาไฟทันที และคงจะถูกเผาตายที่นั่น หากไม่ใช่เพราะทหารของเจ้าชายรีบดึงเขาออกมาโดยจับที่เท้า ;
หัวและใบหน้าของเขาถูกไฟเผาจนไหม้เกรียม ผมและเคราถูกไฟไหม้เกรียม ;
และเขายังคงอยู่ในสภาพเสียสติตลอดท้งวัน แล้วเขาก็กลับมาสติได้ และด้วยน้ำตา เขาเริ่มขอบคุณผู้ที่ช่วยเขาออกจากไฟ ; และเขารายงานให้เจ้าชายทราบ โดยประกาศอย่างเปิดเผยต่อทุกคนว่า : ‘เมื่อพวกเขาพาฉันเข้าไปในห้องใต้ดิน และฉันเห็นเตาเผาที่กำลังลุกไหม้ เตาเผานั้นดูเหมือนสวรรค์ในสายตาฉัน และปากเตาเผาดูเหมือนประตูสวรรค์ ’ และภายในเตาเผา ท่ามกลางเปลวไฟ ข้าพเจ้าเห็นหนุ่มๆ ที่เปล่งประกายนั่งอยู่ ซึ่งเรียกข้าพเจ้าว่า ‘มาหาเรา’; และข้าพเจ้าก็หันไปทางพวกเขาทันที จากนั้น พระสงฆ์ผู้นั้นได้เล่าเรื่องนี้ให้เจ้าชายและทุกคนฟังด้วยน้ำตาคลอเบ้า ; และผู้ที่อยู่ ณ ที่นั้นในขณะนั้น คือผู้ที่รายงานเรื่องนี้ให้เราฟัง คือพระสงฆ์นักบวช อิกนาติอุส — ซึ่งในขณะนั้นยังเป็นที่รู้จักในหมู่พระสงฆ์ฆราวาสในนามว่า ยาโคบ — และท่านเป็นผู้เห็นเหตุการณ์และได้ยินเรื่องราวทั้งหมดด้วยตนเอง
และตามที่เขาได้เห็นและได้ยินมา เขาก็ได้รายงานให้เราฟังตามมโนธรรมของนักบวช และเราวางใจในเขา ผู้ซึ่งปัจจุบันมีอายุมากแล้ว

บทที่ *15.* เกี่ยวกับเวทมนตร์ของชาวยิวและกลุ่มที่แตกแยก

จากจดหมายของพระพ่อโจเซฟ ผู้ที่ในไม่กี่ปีที่ผ่านมา
ตามพระบัญชาของสมเด็จพระมหากษัตริย์ ได้ถูกส่งไปประจำการที่ค่ายทหารโอโลเนต
และได้เขียนจดหมายถึงครูผู้แยกตัวในภูมิภาคนั้น ได้แก่ ดาเนียล วิกูลิน , อันเดรย์ ดิโอนิซอฟ
และกลุ่มผู้ติดตามทั้งหมดของพวกเขา พระพ่อโจเซฟผู้นี้ ,
ในการประณามกลุ่มผู้แตกแยกเรื่องเวทมนตร์ของพวกเขา
เขาได้เล่าถึงเหตุการณ์เวทมนตร์อันน่าอัศจรรย์ที่ชาวยิวเคยกระทำในราชอาณาจักรโปแลนด์
ซึ่งนำมาจากหนังสือที่รู้จักกันในชื่อ “กระจกแห่งมงกุฎโปแลนด์ ” ในบทที่ห้า กล่าวคือ
ชาวยิวได้เสนอเงินจำนวนมหาศาลให้แก่หญิงคริสเตียนคนหนึ่ง
เพื่อชักจูงให้เธอขายน้ำนมคริสเตียนให้แก่พวกเขา ; ผู้หญิงคนนั้นได้เล่าเรื่องนี้ให้สามีฟัง
และตามคำแนะนำของเขา จึงขายนมวัวให้พวกเขาแทนนมมนุษย์คริสเตียน
เมื่อชาวยิวรับนมนั้นด้วยความยินดี
พวกเขาก็จ้างชายคนหนึ่งและไปพร้อมกับเขาไปยังเสาประหารที่ผู้ร้ายถูกแขวนคอไว้
และหลังจากที่พวกเขาได้ร่ายมนต์คาถาเหนือนมนั้นที่นั่นแล้ว พวกเขาก็สั่งให้ชายที่จ้างมา
ให้เทนมที่พวกเขาได้ร่ายมนต์แล้วลงในหูของตัวร้ายที่ถูกแขวนคอ
ส่วนตัวเขาเองก็ก้มหูให้ใกล้กับหูของตัวร้ายที่ตายแล้ว เมื่อเขาทำเสร็จแล้ว
ชาวยิวก็ถามเขาว่าได้ยินอะไร เขาตอบว่า : ‘ผมได้ยินเสียงวัวร้อง ’ อย่างไรก็ตาม
ชาวยิวรู้สึกตกใจและไปหาภรรยาของหญิงคริสเตียนคนนั้น ; และพวกเขากล่าวหาเธอว่าได้หลอกลวงพวกเขา
หลังจากนั้น โรคระบาดใหญ่ได้โจมตีสัตว์เลี้ยงทั่วทั้งราชอาณาจักรโปแลนด์ ;
และโรคระบาดนั้นคงจะตกมาสู่ชาวคริสต์ด้วย
หากผู้หญิงคริสต์คนนั้นขายนมมนุษย์คริสต์ให้พวกเขา
แล้วพระโยเซฟก็มาและกล่าวกับพวกผู้แตกแยกว่า : ‘เช่นเดียวกัน พวกท่านผู้แตกแยก
ที่ละทิ้งความศรัทธา ก็ใช้เวทมนตร์เหมือนที่ชาวยิวทำ โดยเดินจากบ้านหนึ่งไปยังบ้านอีกบ้าน
และล่อลวงประชาชนที่ไร้เดียงสาทั้งชายและหญิง ; ส่วนผู้ที่ไม่ยอมตกเป็นเหยื่อกลอุบายของท่าน
พวกท่านก็ใช้เวทมนตร์สะกดจิตพวกเขา ตามที่เราได้รับทราบจากพยานที่น่าเชื่อถือ ’
ที่เบเรโซโว (Berezovo) บนแม่น้ำโวโลกา (Voloka) ในเขตการปกครองของโคลา (Kola)
มีชายผู้มีฐานะพอสมควร เป็นชาวท้องถิ่นที่นั่น
ซึ่งมีบ้านที่เต็มไปด้วยของใช้และครอบครัวที่น่าเคารพ
และเขาทราบถึงเล่ห์กลอันเย้ายวนของพวกท่านดี ชื่อของเขาคือเกรกอรี (Gregory)
ซึ่งต่อมาได้บวชเป็นพระ ใช้ชีวิตอย่างเคร่งครัดในความศรัทธา และเสียชีวิตในความศรัทธา
เขาเองได้เล่าเรื่องต่อไปนี้เกี่ยวกับตัวเขาเอง :
เมื่อกลุ่มผู้แตกแยกได้รวมตัวกันที่นั่นพร้อมกับผู้นำของท่าน
และสร้างป้อมปราการบนเกาะในทะเลสาบ : มีผู้อยู่อาศัยท้องถิ่นที่ร่ำรวยคนหนึ่ง
ซึ่งถูกล่อลวงโดยกลุ่มนั้น พร้อมทั้งครอบครัวทั้งหมดของเขา —ประมาณเจ็ดสิบคน —
ได้มาตั้งถิ่นฐานบนเกาะนั้น และยังมีคนอื่นๆ อีกไม่น้อยที่มาตั้งถิ่นฐานร่วมกับพวกเขา ;
และจากที่นั่น พวกเขาก็เริ่มมาเยี่ยมบ้านของกรีโกรีบ่อยครั้งและพยายามล่อลวงเขา แต่เขา
ซึ่งรู้ถึงเล่ห์กลของคุณ จึงไม่สนใจคำล่อลวงเหล่านั้นและดูแลครอบครัวของเขาอย่างระมัดระวัง
หลังจากผ่านไปสักพัก
เมื่อกลุ่มคนชั่วร้ายเหล่านั้นได้ยินว่ากองทัพจากโอโลเนตส์จะส่งมาโจมตีพวกเขาในไม่ช้า
พวกเขาก็เริ่มมาเยี่ยมกรีกอรีบ่อยขึ้น
และพยายามล่อลวงเขาด้วยทุกวิถีทางให้หันไปนับถือความเชื่อผิดๆ ของพวกเขา; แต่เขายังคงมั่นคง
เพราะเขามีพี่ชายที่โอลอนเนตส์กำลังรับราชการทหาร
และได้รับการเตือนอย่างเคร่งครัดจากพี่ชายว่าอย่าได้ยอมรับคำสอนเท็จของท่าน ในครั้งหนึ่ง

กลุ่มผู้แตกแยกเหล่านั้นมาพักค้างคืนที่บ้านของเกรกอรี
แต่เขากลับระมัดระวังเป็นพิเศษในการปกป้องครอบครัวของเขาในช่วงเวลานั้น
และเมื่อกลุ่มคนชั่วร้ายเหล่านั้น พร้อมด้วยผู้สมรู้ร่วมคิดของท่าน
เห็นว่าเขายังคงไม่ยอมแพ้ต่อคำล่อลวงของพวกเขา พวกเขาจึงทำอย่างไร ?
พวกเขาเริ่มออกไปจากกระท่อมสู่โรงเก็บข้าวบ่อยครั้ง ; ในตอนแรกเขาไม่ใส่ใจและไม่สนใจเรื่องนี้
แต่ต่อมาเขาก็รู้สึกหวาดกลัวเมื่อคิดถึงเหตุผลที่พวกเขาออกไป ;
ดังนั้นเขาจึงออกไปเองและเริ่มค้นหาในโรงเก็บข้าวเพื่อดูว่าพวกเขาซ่อนอะไรไว้ที่นั่นหรือไม่
แต่ไม่พบอะไรเลย ต่อมา เมื่อบางคนในกลุ่มนั้นต้องการน้ำ
เขาจึงออกไปยังโรงเก็บข้าวอีกครั้งและเปิดฝาภาชนะที่ใส่น้ำออก
เขาเห็นสิ่งที่ดูเหมือนแป้งลอยอยู่บนผิวน้ำ ;
เขาตักน้ำบางส่วนใส่ภาชนะเล็กเพื่อตรวจสอบให้ละเอียดยิ่งขึ้น และเห็นกระดูกที่ถูกเผาอยู่ในน้ำ ;
แต่ก่อนหน้านั้น ภรรยา ลูกสะใภ้ และเด็กๆ หลายคนของเขาได้ดื่มน้ำนั้นไปแล้ว เมื่อคืนลงแล้ว
ผู้ชายชั่วร้ายเหล่านั้นก็จากไป
และไม่นานพวกเขาก็เริ่มคาดการณ์ว่ากองทัพจากโอโลเนตส์จะมาโจมตีพวกเขา แต่ครอบครัวของกริกอรี
ซึ่งได้ดื่มน้ำที่ถูกสาปนั้นแล้ว
ก็เริ่มอ้อนวอนให้เขาพาพวกเขาไปยังฐานที่มั่นของกลุ่มผู้แตกแยก
ในขณะที่เขาพยายามทุกวิถีทางที่จะยับยั้งพวกเขา โดยวิงวอนและอ้อนวอนด้วยน้ำตา :
แต่ก็ไม่อาจยับยั้งพวกเขาได้ เพราะพวกเขาหนีจากเขาไปหาพวกที่ถูกสาปแช่งนั้น
และไม่นานหลังจากนั้น ทหารก็มาถึง แต่ผู้นำชั่วร้ายและทำลายล้างเหล่านั้น (ครูผู้แตกแยก)
หลังจากที่ขังทุกคนที่พวกเขาหลอกลวงไว้ในป้อมปราการนั้นแล้ว ก็จุดไฟเผาป้อมและหนีไปเอง
และดังนั้น ผู้ที่ถูกหลอกลวงทั้งหมดจึงเสียชีวิตในเพลิงไฟ ดูเถิด พวกเจ้าผู้วิบัติ
(พ่อโจเซฟกล่าวกับกลุ่มผู้แตกแยก): ดูเถิด ความหลอกลวงในแผนการของพวกเจ้า ;
เมื่อไม่สามารถหลอกลวงด้วยคำพูดได้ พวกเจ้าก็ใช้เวทมนตร์เพื่อสะกดจิตและทำลายล้าง : นี่คือ
‘ความศักดิ์สิทธิ์ ’ ของพวกเจ้า นี่คือจุดจบของข้อความจากโจเซฟ
เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการเผาและเวทมนตร์ของกลุ่มผู้แตกแยก ;
แต่ยังมีอีกวิธีที่พวกเขาทำให้ตัวเองตายด้วยตนเอง —กล่าวคือ การอดอาหารจนตาย—
ซึ่งเราได้ทราบมาทั้งหมดจากผู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง

บทที่ *16.* เกี่ยวกับกลุ่มโมเรลิตซี

พวกเขามีวัดที่เรียกว่า ‘ผู้กินมอเรล ’; กลุ่มนี้ เช่นเดียวกับ ‘ผู้เผาตัวเอง ’
ชักจูงคนทั่วไป —ทั้งชายและหญิง —ให้ปิดตัวอยู่เพื่อตายด้วยการอดอาหารและอดหิว
จนเหมือนว่าทำเพื่อพระคริสต์ : พวกเขาอ้างถึงชีวิตของนักบุญเป็นตัวอย่าง
โดยแสดงให้เห็นว่าผู้รักพระคริสต์จำนวนมากได้สองประกายผ่านการอดอาหาร
ในขณะที่ผู้อื่นต้องเสียชีวิตจากความหิวและกระหายในความพลัดถิ่นและคุกใต้ดินเพื่อความเชื่อ
และพระคัมภีร์กล่าวว่า : ‘เราต้องเข้าสู่ราชอาณาจักรสวรรค์ผ่านความทุกข์ยากมากมาย ’
แต่ชีวิตนี้จะมีประโยชน์อะไร ? เพราะบนโลกนี้ไม่เหลือความเชื่อที่แท้จริงแล้ว
ไม่มีบิดาทางจิตวิญญาณ ; พระสังฆราชและพระสงฆ์ล้วนเป็นหมาป่า
และโบสถ์กลายเป็นคอกม้าและสิ่งน่าสะอิดสะเอียนแห่งความรกร้าง ;
และปฏิปักษ์พระคริสต์ได้ครองโลกแล้ว และวันพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวก็ใกล้เข้ามาแล้ว ดังนั้น
(พวกเขาจึงกล่าวว่า) ผู้ที่ปรารถนาจะได้รับการช่วยให้รอดอย่างแท้จริง
ควรต้องทนทุกข์ทรมานที่นี่ ;
และเช่นเดียวกับที่ผู้พลีชีพและผู้ประกาศความเชื่อต้องเสียชีวิตจากความหิวและความกระหายในช่ว
งเวลาสั้นๆ นี้ เพื่อว่าเมื่อหลุดพ้นจากความทรมานนิรันดร์แล้ว

พวกเขาจะได้ครองราชย์ร่วมกับพระคริสต์ ดังนั้น ขอให้เราทนทุกข์ทรมานเล็กน้อยทีนี
เพื่อไม่ให้เราไปร่วมกับผู้ทีละทิ้งความเชื่อทีแท้จริง
และผู้ทีข่มเหงและทรมานเราเพราะความเชื่อนั้น
เพราะการทีเราจะผอมแห้งตายในเวลาอันสั้นจากความหิวและกระหายนั้น
ย่อมดีกว่าการถูกตัดสินให้รับการทรมานนิรันดร์ร่วมกับพวกเขา
นีคือคำพูดของผู้หลอกลวงทีถูกสาปแช่ง ด้วยอารมณ์ ทีรุนแรง พร้อมทั้งถอนหายใจและร้องไห้
และหากพวกเขาหลอกลวงใครได้ พวกเขาก็จะชักจูงให้ผู้นั้นไปยังห้องขังทีโดดเดียวหรือถ้า
เพื่อสำนึกผิดในบาปในอดีต และได้รับมงกุฎแห่งการอดอาหารในฐานะผู้พลีชีพ
กลุ่มโมเรลิตส์มีสถานทีพิเศษในปาทีจัดไว้สำหรับวัตถุประสงค์นี : บางแห่งเป็นกระท่อมไม้
บางแห่งเป็นหลุมทีขุดลงดิน บางกระท่อมมีประตูเล็ก
ซึงพวกเขาสามารถล็อกคนทีหลงผิดไว้ข้างในและปิดให้แน่นสนิท ; บางแห่งไม่มีประตูเลย
แต่ให้คนเข้ามาจากด้านบน ส่วนหลุมหรือถ้านั้นลึกมาก จนไม่มีใครสามารถหนีออกมาได้
และถูกปิดกั้นและรักษาความปลอดภัยอย่างแน่นหนาจากด้านบน
บางครั้งพวกเขาจะกักขังคนเพียงคนเดียว บางครั้งสองคน บางครั้งสามคน และบางครั้งหลายคน
สำหรับผู้ถูกกักขัง ไม่ว่าจะในวันทีหนึง วันทีสอง หรือวันทีสาม
หรือแม้กระทั้งหลังจากหลายวัน เมือร่างกายอ่อนแอลงจากความหิวโหย พวกเขาก็จะร้องไห้ กรีดร้อง
และวิงวอนขอให้ปล่อยตัวออกมาจากทีนั้น แต่ไม่มีใครได้ยินเสียงพวกเขา
และไม่มีใครแสดงความเมตตาต่อพวกเขา และสิงทีน่าสะพรึงกลัวมากยิงขึนคือเมือได้ยินว่า
ไม่ว่าจะมีสองหรือสามคน หรือหลายคนถูกกักขังอยู่ และเมือทนความหิวไม่ได้
พวกเขาก็จะกินกันเองขณะทียังมีชีวิตอยู่ โดยแต่ละคนพยายามเอาชนะอีกคน
และอย่าให้ใครคิดว่าเรืองนีเป็นไปไม่ได้ ทีในสภาพถูกกักขังและอดอยาก พวกเขาจะกินกันเอง
เพราะเมือมนุษย์อยู่ในความทุกข์ทรมานเช่นนี แม้แต่ตัวเขาเองก็อาจกินตัวเองได้ เกอร์กี เคดริน
แห่งซาร์กราด ได้เขียนในหนังสือ *Synopsis of Histories* ของเขาเกียวกับ ซิโนน
กษัตริย์ผู้โชคร้ายแห่งกรีซ ว่า เนืองจากความมึนเมาอย่างหนักของเขา
เขาจึงมักถูกความคลังครอบงำ ล้มลงกับพืนและนอนนิงอยู่นานราวกับตายไปแล้ว ; ภรรยาของเขา
คือราซินีอาเรียดเน เริมเกลียดชังเขา และไม่ต้องการเห็นเขามีชีวิตอยู่
เธอจึงลงมือสังหารเขาด้วยวิธีนี : เมือซินอนเกิดอาการบ้าคลัง
ล้มลงพืนและนอนนิงเหมือนตายแล้ว พระราชินีจึงนำเขาไปวางในโลงศพทีฝังลึกใต้ดิน ;
เธอไม่ได้กลบดินทับ แต่ตังหินใหญ่ไว้เหนือปากโลงศพ และจัดให้ทหารรักษาการณ์อยู่ทีนั้น
เมือถึงเวลาทีเหมาะสม กษัตริย์ซินอนก็ฟืนสติและเริมร้องขอความช่วยเหลือให้ปล่อยตัว
แต่ทหารรักษาการณ์ไม่สนใจเขาเลย เพราะคำสังของราชินีนั้นเคร่งครัดมาก
และหลังจากทีเขาอยู่รอดในหลุมศพเป็นเวลาสามวัน โดยร้องและร้องไห้ไม่หยุด เขาก็เสียชีวิต
หลังการเสียชีวิตของเขา โลงศพถูกเปิดออก
และพวกเขาเห็นว่าเนือตัวของเขาถูกกัดกินจนเหลือแต่กระดูกทีแขนจนถึงไหล่
เนืองจากความหิวโหย ; เรืองนีถูกบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์กรีก เป็นไปได้มากว่า
เช่นเดียวกับชนเผ่าโมเรลิตซีแห่งบริน ผู้ทีถูกกักขังในเซลล์ดินหรือไม้จะกินกันเอง
เนืองจากถูกความหิวโหยทีรุนแรงผลักดันให้ทำเช่นนั้น เสียงคร่ำครวญนั้นคืออะไร ?
เสียงร้องไห้คืออะไร ? เสียงสะอืนคืออะไร ? ความทุกข์ทรมานและความเศร้าโศกคืออะไร ?
และมีความรอดใดจากการเป็นมรณสักขีโดยไม่ได้ตังใจเช่นนั้น ? และด้วยเหตุนี
พวกเขาจึงสาปแช่งวันทีตนเองเกิดมา และต้องตายสองครั้ง ทั้งทางกายและทางจิตวิญญาณ :
เพราะวิญญาณของพวกเขาไม่ได้ไปสู่ราชอาณาจักรสวรรค์ แต่ไปสู่ความทรมานในนรก
เหมือนผู้ฆ่าตัวตาย และพวกเขาได้รับประโยชน์อะไรจากความตายทีขมขืนนั้น ?

เพราะการเป็นมรณสักขีเช่นนี้ไม่เป็นที่พอพระทัยพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้า
สำหรับผู้ที่เลือกทำลายตนเอง ดังที่จะอธิบายต่อไปด้านล่าง

บทที่ *17.* พวกเขาไม่ถือว่าการล่วงประเวณีเป็นบาป แต่ถือเป็นการรักพระคริสต์

และนี่เป็นสิ่งที่น่าประหลาดใจ เพราะพวกเขายอมให้ตัวเองตาย —ไม่ว่าจะด้วยไฟหรือความหิว— ราวกับว่าเพื่อพระคริสต์ ; แต่พวกเขากลับไม่ฆ่าความปรารถนาทางเนื้อหนังของตนเอง ซึ่งผู้รับใช้ที่แท้จริงของพระคริสต์ต้องฆ่ามันอย่างแน่นอน
แต่กลับใช้ชีวิตอยู่ในความล่วงประเวณี ผมไม่ได้กล่าวถึงทุกคน ; เพราะเป็นที่รู้กันว่าหลายคนในหมู่พวกเขามีชีวิตอยู่อย่างบริสุทธิ์และรักษาความบริสุทธิ์ :
แต่ส่วนใหญ่กลับกระทำการผิดศีลธรรมทางเพศและไม่ถือว่ามันเป็นบาป
แต่จิตวิญญาณที่น่าเวทนาเหล่านี้กลับเรียกมันว่าความรักต่อพระคริสต์
ดังที่เราจะได้ยินในไม่ช้า

ผู้ว่าการเมืองโรสโตฟ นายเซมยอน เอเรมีเยวิช ปาซคอฟ ได้เล่าให้เราฟังว่า ในปี ค.ศ. 1703 เขาได้รับคำสั่งจากซาร์ให้เดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่เขตบาลาคอน ในวอลอสต์ซาอูโซลสกายา ; ในระหว่างที่เขาอยู่ที่นั่น ได้เกิดเหตุการณ์ต่อไปนี้ขึ้นจากมือของครูผู้แยกตัว :
มีหมู่บ้านชื่อบอร์ (Bor) ซึ่งตั้งชื่อตามนักบุญนิโคลัส ; ในหมู่บ้านนั้น
ที่บ้านของบาทหลวงซีโซ (Siso) ผู้สอนนอกรีตสองคนได้ชักจูงภรรยาของเขาให้รับเงินจำนวนหนึ่ง
และนำเธอไปยังชุมชนนอกรีตในบริน (Bryn) ราวกับว่าเพื่อช่วยชีวิตเธอ
ก่อนที่พวกเขาจะถึงแม่น้ำเคอร์เจเนตส์ (Kerzhenets)
ผู้สอนนอกรีตเหล่านั้นได้นำภรรยาของบาทหลวงไปยังโบสถ์ร้างแห่งหนึ่ง
แต่ก่อนที่พวกเขาจะถึงที่นั่น ด้วยความเมตตาของพระเจ้า
ผู้เลี้ยงผึ้งสองคนจากเขตโทโลคอนทซอฟสกายา ดวอร์ทซอฟายา ได้มาถึงที่นั่นแล้ว
หลังจากที่พวกเขาจุดไฟในเตาเล็กน้อย พวกเขาก็ขึ้นไปห้องบนเพื่อพักผ่อน และหลับไป
หนึ่งชั่วโมงต่อมา พวกเขารับรู้ถึงการมาถึงของกลุ่มผู้แตกแยกพร้อมกับภรรยาของบาทหลวง
เพราะผู้เลี้ยงผึ้งรู้จักพวกเขาดี เนื่องจากสามีของเธอ บาทหลวงซิโซ
เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางจิตวิญญาณของพวกเขา และพวกเขานั่งเงียบๆ บนม้านั่ง คอยสังเกตอย่างลับๆ
เพื่อดูว่าจะเกิดอะไรขึ้น กลุ่มผู้แตกแยกเหล่านั้น
เมื่อเข้ามาพร้อมกับภรรยาของบาทหลวงและพบว่าโบสถ์อบอุ่น ก็ลงนั่งลง ;
คิดว่าไม่มีใครอื่นอยู่ในโบสถ์ เพราะพวกเขาไม่ทราบถึงการมีอยู่ของกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้ง
แล้วพวกเขาก็เริ่มพูดกับภรรยาของบาทหลวงว่า : ‘มาเถิด พี่น้อง แบ่งปันความรักของพระคริสต์กับเรา ’
เธอถามพวกเขาว่า : ‘ความรักของพระคริสต์แบบใดที่ฉันควรแบ่งปันกับพวกคุณ ?’ พวกเขาตอบเธอว่า :
‘จงอยู่ร่วมกับเราในความสัมพันธ์ทางกาย เพราะนั่นคือความรักของพระคริสต์ ’
แต่เธอกลับรู้สึกสยองขวัญและกล่าวว่า :
‘นั่นคือเหตุผลที่พวกคุณล่อลวงฉันให้ห่างจากสามีของฉันหรือ ?
‘ฉันหวังจะได้รับความรอดของจิตวิญญาณผ่านทางท่าน
และฉันได้ติดตามท่านในฐานะผู้นำทางและครูผู้ศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยกู้จิตวิญญาณ
แต่ท่านกลับพยายามทำให้ฉันเสื่อมเสีย ’ และเธอไม่ยอมร่วมมือกับบาปของพวกเขา
จากนั้นพวกเขาก็เริ่มใช้ความรุนแรงบังคับเธอให้เข้าร่วมในความชั่วร้ายของพวกเขา
และหนึ่งในนั้นได้ตีหน้าเธอด้วยมือ แล้วผู้เลี้ยงผึ้งเหล่านั้น ซึ่งนั่งซ่อนตัวอยู่บนม้านั่ง
พร้อมด้วยปืนมัสเก็ตที่บรรจุผงดินปืนแต่ไม่มีลูกกระสุน
ได้ยิงเข้าที่ศีรษะของชายผู้ไร้กฎหมายเหล่านั้นและร้องขึ้น พวกผู้นอกรีตที่น่าเวทนาจากบริน
ซึ่งถูกความกลัวอันใหญ่หลวง โจมตี ก็หนีออกจากโบสถ์อย่างรวดเร็ว
ทิ้งภรรยาของบาทหลวงไว้พร้อมกับเงิน และไม่มีใครได้ยินข่าวคราวของพวกเขาอีกเลย

ส่วนภรรยาของบาทหลวงก็ยินดีที่ได้รับการปลดปล่อยจากมือของพวกผู้ล่วงประเวณีที่ไร้กฎหมายเหล่านั้น ซึ่งเรียกการล่วงประเวณีของพวกเขาว่า ‘ความรักของพระคริสต์’ และพยายามทำให้เธอแปดเปื้อนผู้เลี้ยงผึ้ง หลังจากที่ช่วยภรรยาของนักบวชได้แล้ว ก็นำเธอไปพบสามีของเธอ คือพ่อทางจิตวิญญาณของพวกเขา คือพ่อซีซา และส่งเธอให้เขาอย่างปลอดภัย โดยเงินและความบริสุทธิ์ของเธอยังคงอยู่ครบถ้วน นักบวชรู้สึกยินดีอย่างยิ่ง และให้เงินรูเบิลไม่กี่รูเบิลแก่ผู้เลี้ยงผึ้งที่นำภรรยาของเขามาให้

นายเซเมน เยเรมีเยวิช ผู้เดียวกันนี้ ยังเล่าอีกว่า ชาวนาในเขตซาอูโซลสกายาและโทโลคอนทซอฟสกายา นำลูกสาว พี่น้องหญิง และญาติผู้หญิงของพวกเขาไปยังปาบริน เพื่อพบ “บิดาศักดิ์สิทธิ์” (เพราะพวกเขาเรียกครูผู้แยกตัวเหล่านี้ว่า “บิดาศักดิ์สิทธิ์”) และส่งพวกเธอไปนั้น โดยอ้างว่าเพื่อความรักของพระคริสต์ แต่ความจริงแล้วเพื่อความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดศีลธรรม ปีศาจได้ทำให้จิตวิญญาณอันน่าเวทนาเหล่านั้นมืดบอดจนไม่เพียงแต่ไม่ถือว่าความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดศีลธรรมเป็นบาป แต่ยังมองว่าเป็นคุณธรรม และยกย่องมันว่าเป็นความรักของพระคริสต์ ในขณะที่พวกเขาเรียกการแต่งงานที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าเป็นการละเมิดกฎหมายและงานทาส เมื่อสาวๆ เหล่านี้ตั้งท้อง กลุ่มผู้แตกแยกจะนำสาวๆ ที่ตั้งท้องกลับไปยังสถานที่เดิมของพวกเธอ ตามที่แต่ละคนถูกนำมาจากเดิม และเมื่อพวกเธอคลอดลูกที่บ้านพ่อหรือกับญาติ และอาศัยอยู่ที่นั่นเป็นเวลาหกสัปดาห์หลังคลอด พวกเธอก็ถูกนำกลับไปยังปาบรินแห่งเดิมอีกครั้ง

เรายอมรับคำเล่าของนายดังกล่าวตามคำบอกเล่าโดยตรง เพราะเราได้ยินว่ามีการปฏิบัติคล้ายกันเกิดขึ้นในเขตสังฆมณฑลของเราด้วย เมื่อเร็วๆ นี้ เราได้รับรายงานที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับชาวเมืองบางคนในเมืองโรมาโนโว ซึ่งเป็นชายที่มีฐานะดี (ผมไม่จำชื่อพวกเขา แต่ชาวท้องถิ่นรู้จักพวกเขา) ในจำนวนนั้น มีสามคน ได้แก่ : อิวาน กริกอรีเยวิช ทรูซอฟ ที่รู้จักในชื่อ มิลนิคอฟ ส่งลูกสาวสามคน ; วาซีลี กริกอรีเยวิช ทรูซอฟ ที่รู้จักในชื่อ มิลนิคอฟ ส่งลูกสาวหนึ่งคน ; อิวาน มิคาอิลอวิช ชานิน ที่รู้จักในชื่อ ดูราคอฟ ส่งลูกสาวหนึ่งคน ; ฟีโอโดร์ สเตฟาโนวิช ลีคอฟ ส่งลูกสาวหนึ่งคน ; ส่งลูกสาวคนละหนึ่งคน ; ส่วนคนที่สี่ คือ มิลนิคอฟ ได้ส่งลูกสาวสามคนไปยังปาบริน ไปยังอารามหญิงแห่งหนึ่งที่นั่น พร้อมด้วยเงินเพียงพอ แต่ไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เป็นความจริงหรือไม่ว่า ในสังฆมณฑลรอสตอฟ ไม่มีอารามสำหรับหญิงสาว หากพวกเขาต้องการให้ลูกสาวของตนอุทิศตนแด่พระคริสต์ ? เช่นเดียวกัน ที่นี่ในรอสตอฟ มีชายคนหนึ่งชื่ออีวาน เมนคิน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี ได้ส่งลูกสาวของเขา — หญิงสาววัยแต่งงาน —ไปยังที่พักของกลุ่มผู้แตกแยกอย่างลับๆ ; และเพื่อวัตถุประสงค์ใด พระเจ้าเท่านั้นที่รู้

บทที่ *18.* เกี่ยวกับวัดฤาษีในบรินสค์

เพื่อให้การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้แตกแยก ซึ่งไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้าและขัดแย้งกับพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น ที่พักอาศัยบางแห่งของพวกเขา — ซึ่งได้กล่าวถึงอย่างสั้นๆ ในส่วนแรก — จะถูกกล่าวถึงซ้ำที่นี่อย่างละเอียดมากขึ้น

ที่อยู่อาศัยของกลุ่มผู้แตกแยกในปาบรินนั้นถูกเรียกว่า ‘สเกท’ และ ‘ทอลกี’ โดยเฉพาะ พวกเขาถูกเรียกว่า ‘สเกท’ เพราะพวกเขาเร่ร่อนอยู่ในป่าดงดิบ เลียนแบบบรรพบุรุษศักดิ์สิทธิ์ในอดีตที่ดำเนินชีวิตแบบฤาษี ส่วน ‘tolki’ นั้น ได้รับการเรียกเช่นนี้ เพราะแต่ละ skete ตีความพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์แตกต่างกัน ตามปัญญาที่บิดเบือนของตนเอง และไม่สอดคล้องกับกลุ่มอื่นๆ;

และพวกเขาเผยแพร่คำสอนของตนไปยังหมู่บ้านและชุมชนรอบข้าง
สอนผู้คนที่เรียบง่ายที่สุดในความเชื่อของตนเอง และชักจูงให้พวกเขายอมรับการตีความของตนเอง

ก่อนอื่น ขอให้กล่าวถึงกลุ่ม 'ผู้ตามพระคริสต์' ก่อน

ในสำนักฤาษีหรือนิกายนั้น มีชายคนหนึ่ง ซึ่งพวกเขาเรียกว่า 'คริสต์' และเคารพเขาในฐานะคริสต์ ; และพวกเขาก้มกราบเขาโดยไม่ทำเครื่องหมายกางเขน 'คริสต์' ผู้นี้ได้ตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านชื่อ ปาฟโลฟ เปเรโวซ (Pavlov Perevoz) ริมแม่น้ำโอคา (Oka) ห่างจากนิชนี (Nizhny) ไป 60 เวอร์สต์ มีข่าวว่า 'คริสต์' ปลอมนี้มีต้นกำเนิดจากตุรกี ; เขามีหญิงสาวหน้าตาดีอยู่ข้างตัว ซึ่งเขาเรียกว่า 'ภรรยา' ส่วนผู้ติดตามของเขาเรียกเธอว่า 'มารดาของพระเจ้า' แต่สาวคนนั้น (หรือพูดตรงๆ ก็คือหญิงขายตัว) มีต้นกำเนิดจากรัสเซีย จากเขตนิชนี โนโวโกรอด หมู่บ้านแลนดยุคฮา เป็นลูกสาวของเจ้าหน้าที่เมือง พระคริสต์เทียมนี้ยังมีอัครสาวกสิบสองคนด้วย ซึ่งพวกเขาเดินไปทั่วหมู่บ้านและชุมชนเล็กๆ เพื่อเทศนาเรื่องพระคริสต์แก่ชายหญิงผู้ไร้เดียงสา ราวกับว่าเขาคือพระคริสต์ที่แท้จริง และใครก็ตามที่พวกเขาหลอกลวงได้ พวกเขาก็จะนำผู้นั้นมาถวายสักการะต่อเขา คำสอนนี้ ซึ่งรู้จักกันในชื่อ 'การบูชาพระคริสต์' แม้จะเป็นการหมิ่นประมาทพระศาสนจักรของพระเจ้า แต่ไม่ได้ห้ามการเข้าโบสถ์ การเคารพภาพศักดิ์สิทธิ์และไม้กางเขน หรือการรับพรจากพระสงฆ์ ; เพราะพระคริสต์ปลอมนี้อนุญาตสิ่งเหล่านั้นให้แก่ผู้ที่เชื่อในพระองค์ เพื่อความเสแสร้ง : 'เพื่อไม่ให้พวกท่านถูกทำให้มลทิน จนไม่สามารถถูกระบุตัวตนได้' เรื่องนี้ถูกเล่าให้เราฟังโดยพระภิกษุปาโคมีอุส ผู้ได้ยินจากผู้เห็นเหตุการณ์ด้วยตาตนเอง ซึ่งได้เห็นพระคริสต์ปลอมนี้
หลังจากถูกนำตัวมาโดยหนึ่งในศิษย์ของพระองค์เพื่อกราบไหว้พระองค์ ในเวลานั้น พระคริสต์ผู้นั้นอยู่ที่แม่น้ำวอลกา ในหมู่บ้านที่เรียกว่า ราโบตกี ; ห่างจากนิชนี โนโวโกรอด 40 เวอร์สต์ตามทิศทางน้ำไหลลงตามแม่น้ำวอลกา ในหมู่บ้านนั้น บนริมแม่น้ำ มีโบสถ์ที่ทรุดโทรมและว่างเปล่า
และผู้คนที่เชื่อในพระองค์ได้รวมตัวกันที่นั่นในเวลานั้นเพื่อสวดมนต์ในโบสถ์นั้น

พระคริสต์ผู้นี้จึงออกมาจากแท่นบูชาไปยังประชาชนในโบสถ์และไปยังโต๊ะบูชา และพวกเขาเห็นบนศีรษะของพระองค์มีสิ่งใหญ่ห่อหุ้มไว้คล้ายมงกุฎ ตามที่ปรากฏในภาพไอคอน และมีรูปเล็กๆ สีแดงคล้ายนกบินวนรอบศีรษะของพระองค์ ซึ่งพวกเขาบอกว่าคือเซรูบิม ; (อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่า หรือเป็นปีศาจที่แปลงร่าง ปรากฏตัวให้ผู้คนเห็นในสภาพคล้ายฝัน หรือว่าเครูบิมถูกวาดด้วยสีบนกระดาษเขียนและติดไว้รอบมงกุฎ) ขณะที่เขานั่งอยู่ตรงนั้น ผู้คนทั้งหมดที่มารวมตัวกันที่นั่นก็ล้มตัวลงกราบเขาจนแตะพื้นดิน ราวกับว่าเขาคือพระคริสต์ที่แท้จริง ; และพวกเขาก้มกราบไม่หยุดยั้ง อธิษฐานเป็นเวลาหลายชั่วโมง จนกระทั่งรู้สึกเหนื่อยล้าจากการอธิษฐาน ในคำอธิษฐานของพวกเขา บางคนร้องขึ้นว่า : 'พระเจ้า โปรดเมตตาข้าพระองค์ด้วย' ส่วนคนอื่นๆ ก็กล่าวว่า : 'โอ้ ผู้สร้างของเรา โปรดเมตตาเราด้วย' ส่วนท่านก็ตอบกลับพวกเขาด้วยน้ำเสียงของผู้พยากรณ์ โดยทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต — เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ — และให้กำลังใจพวกเขาให้เชื่อในตัวท่านโดยไม่มีความสงสัย

นิกายอนูฟรีอัน หรือที่รู้จักกันในชื่อ โปปอฟชชินา

กลุ่มสเกเต หรือนิกายนี้ เป็นกลุ่มที่แพร่หลายที่สุด เพราะความเชื่อที่ชั่วร้ายของอนูฟรี กำลังแพร่กระจายไปทั่วหลายเมืองและทั่วทั้งสังฆมณฑลของเรา ผู้ที่ถือมั่นในหลักคำสอนและศรัทธานี้ถูกเรียกว่า 'โปโปวิทส์' ส่วนผู้นำของพวกเขา คือ อานูฟรี นั้น กล่าวกันว่าไม่ใช่พระสงฆ์ แต่เป็นผู้อาวุโสธรรมดา โปโปวิทส์ยอมรับเฉพาะผู้ที่ได้รับการบวชก่อนสมัยของสมเด็จพระสังฆราชนิคอน ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนไม่มากนัก พวกเขาเคารพอาววากุม อดีตโปรโตโปปผู้เป็นผู้นอกรีต — ผู้ถูกขับออกจากคริสตจักรและเสียชีวิตไปแล้ว —ในฐานะนักบุญ ; พวกเขาเรียกเขาว่า

“ผู้รับทุกข์ทรมานใหม่ ”; พวกเขาวาดภาพของเขาและบูชาภาพนั้นในฐานะนักบุญ ; พวกเขาได้แต่งพิธีกรรมเพื่อเป็นเกียรติแก่เขา ; พวกเขาจัดงานฉลองเพื่อรำลึกถึงเขา ; และพวกเขายังเก็บรักษาผลงานเขียนของผู้นอกรีตผู้นั้นไว้ , และด้วยเหตุนี้ พวกเขาจึงเชื่อ และสอนให้ผู้อื่นเชื่อในแนวทางนี้ และถวายเกียรติแด่พระเจ้าตรีเอกภาพ และศิษย์ของอวววากุม คือ เอโรเฟย์ อันเดรเยฟ ได้เป็นพยานถึงจดหมายของอวววากุมว่า : ‘จดหมายของอวววากุมสว่างกว่าดวงอาทิตย์ และทุกฉบับล้วนดี ’ ผู้นอกรีตคนหนึ่งเป็นพยานถึงผู้นอกรีตอีกคนหนึ่ง ; ทั้งสอง พร้อมด้วยผู้ติดตามที่มีความคิดเห็นเหมือนกัน ได้รับคำชมจากครูผู้สูงสุดของพวกเขา คือ ปีศาจ ในนรก

อีกครั้งหนึ่งแล้ว นี่คือลัทธิโปโปวิซึม

กลุ่มนิกายหรือกลุ่มลัทธิที่ผิดหลักศาสนา ซึ่งพระสงฆ์ในปัจจุบันสนับสนุน มีดังต่อไปนี้ : กลุ่ม Pavlinovshchina; กลุ่ม Andreyanovshchina; กลุ่ม Iosifovshchina; และกลุ่มอื่น ๆ ที่มีลักษณะความเชื่อผิด ๆ คล้ายคลึงกัน

พวกเขายอมรับผู้ที่ถูกขับออกจากคริสตจักรและไม่ยอมอยู่ภายใต้การปกครองของคริสตจักรศักดิ์สิทธิ์ให้เป็นพระสงฆ์

พวกเขาทำพิธีบัพติศมาใหม่ให้กับผู้ที่ยึดมั่นในความเชื่อของพวกเขาและอายุต่ำกว่าหกสิบปี ; เพราะพวกเขาเรียกพิธีบัพติศมาออร์โธดอกซ์ของเราว่า ‘พิธีบัพติศมาที่ผิดหลักคำสอน ’ และอ้างว่าพิธีบัพติศมาที่ผิดหลักคำสอนนั้นไม่ใช่พิธีบัพติศมาเลย

แต่เป็นการลบหลู่ศักดิ์สิทธิ์ : ส่วนผู้ที่อายุเกินหกสิบปี พวกเขาไม่ทำพิธีบัพติศมาใหม่ให้ เพราะพวกเขาบอกว่าคนเหล่านั้นได้รับการบัพติศมาด้วยพิธีบัพติศมาที่ถูกต้องแล้ว ; เนื่องจากพวกเขาได้รับการบัพติศมาก่อนสมัยที่นิคอนเป็นพระสังฆราช และก่อนการแก้ไขหนังสือพิธีกรรม ; เช่นเดียวกัน พวกเขายังทำการตัดผมใหม่ให้กับพระภิกษุด้วย ส่วนพระสงฆ์ในปัจจุบันที่พวกเขายอมรับ

พวกเขาจะขอให้พระสงฆ์เหล่านั้นปฏิเสธการบวชเป็นพระสงฆ์ของตนเอง และปฏิเสธพระสังฆราชที่บวชให้พวกเขาเสียก่อน

พวกเขายังให้อำนาจแก่พระสงฆ์เหล่านั้นในการประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์ และพระสงฆ์บางคนในจำนวนนี้ปฏิบัติพิธีอย่างลับๆ ในโบสถ์ที่ว่างเปล่าตามหนังสือพิธีกรรมเก่า โดยใช้ขนมปังโปรสโฟราเจ็ดก้อน แต่ไม่บ่อยนัก ; พวกเขาทำขนมปังโปรสโฟราขนาดใหญ่เพียงเพื่อเก็บไว้เป็นของถวายสำรอง เพื่อให้สามารถใช้ได้นาน อย่างไรก็ตาม พระสงฆ์บางคนอ้างว่าพวกเขายังคงมีเครื่องบูชาแบบเก่าและใช้มันเพื่อแจกศีลมหาสนิท เรื่องนี้จริง ๆ แล้วน่าขบขัน : ในหมู่บ้านและชุมชนบางแห่งที่อยู่ห่างไกลมาก เมื่อมีผู้หญิงคลอดลูกและพวกเขาไม่สามารถเรียกพระสงฆ์มาหาเธอได้ทันเวลา — บางแห่งเพราะระยะทางไกล บางแห่งเพราะพระสงฆ์ไปหมู่บ้านอื่นพอดี — พวกเขาจึงส่งชายคนหนึ่งไปหาพระสงฆ์อย่างเร่งด่วน พร้อมผ้าขาวสะอาดผืนหนึ่ง ; พระสงฆ์จะสวดบทภาวนาที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิงที่กำลังคลอดบุตรลงบนผ้าผืนนั้น ตั้งชื่อให้ทารก พับผ้า และมอบให้ผู้ส่งสาร เมื่อผู้ส่งสารกลับมา เขาจะคลี่ผ้าออก โบกผ้าเหนือใบหน้าของผู้หญิงที่กำลังคลอด และประกาศชื่อของทารก ; และด้วยวิธีนี้ ผู้หญิงที่กำลังคลอดก็ได้รับพรแล้ว เช่นเดียวกัน เมื่อมีผู้เสียชีวิต และพระสงฆ์ไม่สามารถมาหาผู้เสียชีวิตได้ — ไม่ว่าจะเพราะระยะทางหรือเหตุผลอื่นใด — เพื่อสวดบทอธิษฐานขอการอภัยบาป ; เขาจะนำผ้าสีขาวสะอาดมา อ่านคำอธิษฐานการอภัยบาปลงบนผ้านั้น และเมื่อเสร็จแล้ว จะพับผ้าและส่งไปให้โบกเหนือใบหน้าของผู้ล่วงลับ ; และด้วยวิธีนี้ ผู้ล่วงลับจึงได้รับการฝังศพเสมือนได้รับการอภัยบาปทั้งหมด โอ้ ความโง่เขลาของผู้แบ่งแยกศาสนาที่บ้าคลั่งเหล่านั้น !

นอกจากนี สิงนีก็น่าห้วเราะเช่นกัน : หากผู้ใดในความเชือของพวกเขา
บังเอิญรับประทานอาหารหรือดีมน้ำร่วมกับผู้เชือในนิกายออร์โธดอกซ์ของเรา หรือเข้าสู่วัด ;
พวกเขาจะสวดบทสวดน้นเหนือบุคคลดังกล่าว
ซึงบทสวดนีใช้สวดเหนือภาชนะทีมีสิงไม่สะอาดตกลงไป

ขบวนการต่อต้านนักบวช

ชุมชนหรือกลุ่มทีปฏิเสธการรับนักบวชโดยสืนเชิง ได้แก่ : กลุ่มวโลซาโตวิทส์ ,
กลุ่มอันเดรเยวิทส์ , กลุ่มอิลาริโอนิทส์ , และกลุ่มอืน ๆ ทีเห็นพ้องกับการแตกแยกของพวกเขา
แม้พวกเขาจะไม่ได้รับการบวช แต่พวกเขาก็ปฏิบัติหน้าทีบางอย่างของนักบวชด้วยตนเอง ได้แก่
การทำพิธีบัพติศมา การรับฟังคำสารภาพบาป และการโกนศีรษะผู้ฝึกหัด ;
พวกเขายังสวดภาวนาให้สตรีทีกำลังคลอดบุตร และสวดบทภาวนาเพือขอการอภัยบาปให้แก่ผู้ล่วงลับ
นอกจากนี แม้แต่ผู้หญิงในกลุ่มเหล่านีก็ทำพิธีบัพติศมาให้กับทารก และอ้างถึง *Kormchaya*
ราวกับว่าหนังสือน้นมีกฎของบรรดาพระบิดาศักดิสิทธิทีอนุญาตให้ผู้หญิงปฏิบัติพิธีบัพ
ติศมา แต่พวกเขาไม่ใช้ชีวิตในสมรสทีถูกต้องตามกฎหมาย
แต่ใช้ชีวิตในความสัมพันธ์ทางเพศทีผิดกฎหมาย ; และภรรยา สาวพรหมจารี
และนักบวชหญิงอาศัยอยู่ร่วมกับพวกเขาในห้องเดียวกัน
และมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบไม่เลือกหน้าเกิดขึนทั่วไปในหมู่พวกเขา เพราะครูของพวกเขาสอนว่า
การใช้ชีวิตโดยไม่มีพิธีแต่งงานน้นดีกว่าการแต่งงานตามวิธีทีผิดหลักคำสอน
(พวกเขาเรียกเราผู้เป็นคริสตชนออร์โธดอกซ์ว่า ‘ผู้นอกรีต ’)
และพวกเขาดูหมินผู้ทีแต่งงานตามพิธีกรรมของคริสตจักร .
และหากมีลูกเกิดกับผู้ทีแต่งงานตามพิธีกรรมของคริสตจักรและกฎหมายคริสเตียน
พวกเขาก็จะไม่กิน ไม่ดืม ไม่พูดคุย หรือไม่สวดมนต์ร่วมกับพวกเขาอีกต่อไป
เหมือนกับว่าพวกเขาเป็นชาวต่างศาสนา ด้วยเหตุนี
พ่อแม่ทีมีลูกสาวจึงไม่ให้ลูกสาวแต่งงานตามกฎหมาย
แต่ปล่อยให้ลูกสาวอยู่กับใครก็ตามทีเธอต้องการ โดยไม่จัดพิธีแต่งงาน
พวกเขาอ้างว่าพิธีรับศีลมหาสนิทของพวกเขาเป็นประเพณีโบราณ
ทีได้รับการอุทิศไว้ตังแต่ก่อนสมัยของปีตุภูมิ นิคอน ; และเมือศีลมหาสนิทน้นหมดลง
พวกเขาก็ทำแป้งไม่ใส่ยีสต์ โดยนำส่วนทีเหลือของศีลมหาสนิทมาบดเป็นแป้ง
แล้วโรยลงบนแป้งและทำโปรสโฟราขนาดใหญ่เพือให้ใช้ได้นาน แล้วนำไปอบ
และแจกจ่ายให้คนในชุมชนของตนเอง โดยกล่าวว่านีคือพระกายของพระคริสต์ เมือมันหมดไปอีกครัง
พวกเขาก็ทำพรอสโฟราด้วยวิธีเดียวกัน
โดยโรยส่วนทีเหลือของขนมปังศีลมหาสนิททีถูกบดละเอียดลงบนแป้ง ; และด้วยวิธีนี
ศีลมหาสนิทโบราณของพวกเขา ซึงได้รับการอภิเษกก่อนสมัยนิคอน จึงไม่เคยลดน้อยลงเลย
กลุ่มนิกายเหล่านีเองก็คือกลุ่มผู้เผา : แอนดรูว์แห่งโพโมเรียได้เผาผู้คนมากกว่าสามพันคน ;
ผู้อาวุโสผู้มีเครายาวได้เผาคนมากกว่าสองพันคน
พวกเขาสร้างวัดพิเศษขนาดใหญ่ในปาเพือวัตถุประสงค์นี และกักขังวิญญาณหนึงร้อย สองร้อย
หรือมากกว่าน้นไว้ในวัดเดียว ส่วนเด็กเล็ก เพือไม่ให้พวกเขาหนีได้ พวกเขาถูกนังบนม้านัง
และเสือผ้าของพวกเขาถูกตอกตรึงไว้รอบตัวด้วยตะปูอย่างแน่นหนา
และหลังจากห่อกระท่อมด้วยฟางและไม้พุ่มแล้ว พวกเขาก็จุดไฟเผา ; และยืนเฝ้ารอบกองไฟ
เพือให้แน่ใจว่าไม่มีใครหนีรอดจากเปลวไฟได้ : และใครก็ตามทีหนีรอดได้
พวกเขาก็จะตีล้มลงและโยนกลับเข้าไปในกองไฟ หลังจากเผาผู้คนเหล่าน้นแล้ว
พวกเขาก็ยึดทรัพย์สินของพวกเขามาเป็นของตนเอง

สำนักสงฆ์และชุมชนอืน ๆ:

นิกายเซราปีโอนิต : ตั้งชื่อตามพระภิกษุเซราปีโอน
ผู้สอนผิดที่สั่งให้ผู้คนอดอาหารจนตาย ;
เขาได้รวบรวมแม่ชีจำนวนมากมาที่อารามของเขาและกลายเป็นผู้นำของพวกเธอ
หลังการเสียชีวิตของเซราพิออน พี่ชายของเขาเอง คือพระสิมีออน ได้สืบทอดตำแหน่งต่อ
เขาได้ชักจูงแม่ชีและแรงงานทั้งหมดที่อยู่ในสเกเตนั้นให้ยอมสละชีวิตอย่างสมัครใจ
และทำให้ประมาณห้าสิบคนในวัดนั้นอดอาหารจนตาย เหลือเพียงคนเดียว
คือแม่ชีผู้เป็นเจ้าอาวาสคนที่หก เขาได้เดินทางไปกับเธอไปยังคาซาน และแต่งงานกับเธอที่นั่น

สเตฟาโนฟซชินา : ตั้งชื่อตามชื่อของสตีเฟน ผู้เป็นมัคนายก ซึ่งได้เสียชีวิตไปแล้ว
แต่หลักคำสอนนอกรีตของเขายังคงอยู่ ในคำสอนนั้น (เช่นเดียวกับในนิกายเทโอโดซิอุส
ที่กล่าวถึงในส่วนแรก) การแต่งงานถูกเรียกว่าการล่วงประเวณี
ในขณะที่พวกเขาเรียกตัวเองว่าพรหมจารี ;
แต่พวกเขากลับอยู่ร่วมกับผู้หญิงและกระทำการล่วงประเวณี
โดยไม่ถือว่านั่นเป็นบาปของการล่วงประเวณี แต่ถือว่าเป็นความรัก อย่างไรก็ตาม
พวกเขาซ่อนเรื่องนี้จากผู้เชื่อออร์โธดอกซ์ของเรา ราวกับว่าพวกเขากำลังใช้ชีวิตอย่างบริสุทธิ์
แต่ความจริงที่ว่าพวกเขาอาศัยอยู่กับภรรยาในห้องเดียวกันนั่นเอง ก็เปิดเผยความลับของพวกเขา
เพราะหญ้าแห้งจะผสมกับไฟได้อย่างไร ? ส่วนทารกที่เกิดจากพวกเขา พวกเขานำไปทิ้งลึกในป่า
และทารกเหล่านั้นก็กลายเป็นอาหารของสัตว์ป่า นก หรือสุนัข
เรื่องนี้ถูกเล่าให้เราฟังโดยพระมาคาริอุส ผู้มาจากหมู่บ้านซเวรินทซา ในเขตโรสโตฟ
และเคยใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางกลุ่มผู้แตกแยกใกล้สำนักวิเวกบรินสค์ เป็นเวลาประมาณห้าปี
ต่อมาท่านได้กลับสู่ความเชื่อออร์โธดอกซ์ และได้รับการบวชเป็นพระภิกษุที่วัดดอร์มิชัน
ซึ่งเพิ่งสร้างขึ้นใหม่ โดยเจ้าอาวาสพิติริม ขณะที่ท่านอยู่กับเราในเมืองรอสตอฟในปี ค.ศ. 1709
ระหว่างสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์แห่งการฟื้นคืนชีพอันรุ่งโรจน์ของพระคริสต์
ท่านได้เล่าให้เราฟังถึงสิ่งที่เราได้บันทึกไว้ที่นี่

กลุ่มโคซมินชชินา : พวกเขาก็เรียกการแต่งงานว่า ‘การล่วงประเวณี ’;
พวกเขาไม่กล่าวถึงโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ พระสงฆ์ หรือศีลศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้น ;
และในคำอธิษฐานของพวกเขาก็ไม่ขอพรจากพระเจ้าเพื่อพระเจ้าซาร์เช่นกัน
สิ่งเดียวกันนี้เกิดขึ้นในสเกเตอื่นๆ ด้วย

ที่อารามหญิงในเมืองรอสตอฟ มีแม่ชีชื่ออันฟีซา ซึ่งปัจจุบันอายุมากแล้ว
และเคยอาศัยอยู่ในป่าบรินมาก่อน ได้เล่าเรื่องต่อไปนี้ : เมื่อกว่า 20 ปีที่แล้ว
มีพระภิกษุชื่ออาฟราอัมได้สร้างอารามส่วนตัวขึ้นริมแม่น้ำเคอร์เชเนตส์
อวรารามผู้นี้ได้ตั้งตัวเองเป็นครูผู้แยกตัวออกไปตามความเชื่อของตนเองตามการตีความของเขาเอง ;
เขาได้ล่อลวงผู้คนจำนวนมากให้เข้าร่วมในความเชื่อผิดของเขา
และดูเหมือนว่าเขาใช้ชีวิตอย่างเคร่งครัด ; ส่วนผู้ที่มาหาเขาที่วัดป่า
เขาได้ทำพิธีบัพติศมาใหม่ให้พวกเขา เขาได้รวบรวมแม่ชีมาอยู่กับเขา
ซึ่งหลังจากทำพิธีบัพติศมาใหม่แล้ว เขาก็ได้ตัดผมให้พวกเธอ ;
ในจำนวนนั้นมีแม่ชีสองท่านที่มีคุณธรรมสูงที่สุด ซึ่งเขาได้ล่อลวงให้มาอยู่กับเขา คือ
ซิลิเซีย และ มาตรอนา เพราะเขาใช้ชีวิตกับซิลิเซียเหมือนภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย
โดยเข้าใจผิดว่าการมีสัมพันธ์ทางเพศเป็นการรักที่ช่วยกู้วิญญาณ ส่วนมาตรอนานั้น
เขาปฏิบัติต่อเธอเหมือนลูกสาว และเขามีบุตรชายกับซิลิเซีย หลังจากผ่านไปหลายปี
ซิลิเซียก็ป่วยด้วยโรคหนัก เขาคาดการณ์ว่าเธอจะเสียชีวิต จึงได้ทำการสารภาพบาปให้เธอเอง
มอบศีลมหาสนิทให้เธอ และตัดผมให้เธอเป็นนักบวชหญิงตามแบบเชมา แต่หลังจากไม่กี่วัน
เธอก็เริ่มฟื้นตัวและลุกขึ้นจากเตียงคนไข้ เมื่อเธอหายดีแล้ว
เธอต้องการจะกลับมาสัมพันธ์ทางกายกับเขาเหมือนเดิม แต่เขาปฏิเสธ โดยกล่าวว่า

การมีสัมพันธ์ทางกายกับนักบวชหญิงนั้นไม่ได้รับอนุญาต ; ทีจริงแล้ว
เขาได้เริมใช้ชีวิตในความสัมพันธ์ทางกายกับลูกสาวทีหมั้นหมายไว้ คือ มาตรอนา แล้ว
อย่างไรก็ตาม ซิลิเซียเริมรู้สึกอิจฉา และเต็มไปด้วยความโกรธและความโกรธแค้น
จึงหนีไปยังอารามอีกแห่งหนึง ทีนั้น เธอจ้างชายสองคนทีมีกำลังมาก
และส่งพวกเขาไปฆ่าอวราเมียม และพวกเขาก็ไปโจมตีอารามของเขา แต่อวราเมียส
เมือรู้ถึงเจตนาร้ายของพวกเขา จึงหนีไป และหนึงในชายเหล่านั้นได้ขว้างหอกมาทีเขา
โดนไหล่และทำให้เขาบาดเจ็บ แต่ถึงแม้จะได้รับบาดเจ็บ เขาก็ยังวิงหนีไปได้
ส่วนพวกเขาได้ทุบตีมาทรอนาจนเธอแทบไม่รอดชีวิต และเมือเก็บข้าวของเรียบร้อยแล้ว
ก็กลับไปยังบ้านของตนเอง

หลังจากนั้น ผู้อาวุโสอาฟรามและมาทรอนาถูกพบเห็นในเมืองยารอสลาฟล์
กำลังสอนและล่อลวงผู้คนทีจิตใจบริสุทธิ์ให้เข้าร่วมลัทธิผิดของพวกเขา
นีคือตัวอย่างอันดีงามแห่งความเคร่งครัดและความศรัทธาจากครูผู้แบ่งแยกนิกายผู้นี !

ในปี 7210 ของโลก เมือข้าพเจ้าเพิงมาถึงเมืองรอสโตฟได้ไม่นาน
มีผู้เร่ร่อนคนหนึงชือเฟดกา หรือ ฟีโอดอร์ ซึงเป็นชาวรอสโตฟโดยกำเนิด
ปรากฏตัวออกมาจากปาบริน พร้อมด้วยแม่ชีสองคนทีดูเย้ายวน
เมือเขาถึงเมืองรอสโตฟและเข้าสู่วัดแล้ว เขาเริมชักจูงแม่ชีท้องถินอย่างลับๆ โดยกล่าวว่า
การได้รับความรอดในเมืองนีเป็นไปไม่ได้ และพวกเธอจะไม่ได้รับความรอด
เว้นแต่จะหนีไปยังปาบรินและหลบภัยในถินทุรกันดาร ขณะทีเขาพูด
เขาก็ให้ลูกแครนเบอร์รีจากทะเลทรายบรินเป็นพรแก่พวกเธอ ; เขาได้นำมันมาด้วยในตะแกรง
สำหรับผู้ทีกินลูกแครนเบอร์รีนั้น
จะถูกความปรารถนาอันแรงกล้าทีจะหนีไปยังปาบรินเข้าครอบงำทันที ; และบรรดาแม่ชีก็หนีตามเขาไป :
ยูฟโรซีนและมาสทริเกีย ; และอีกสองคนตามไปหลังพวกเธอ ส่วนเฟดกานั้น
เขาเดินเร่ร่อนไปทัวเมืองและเขตโรสโตฟ ล่อลวงผู้หญิงและสาวๆ จำนวนมาก;
หลังจากเอาของใช้ส่วนตัวของพวกเธอไป เขาก็นำพวกเธอเข้าไปในปาบริน เมือถึงอารามของเขา
เขาจึงยึดทรัพย์สินของพวกเธอและส่งพวกเธอไปยังอารามอืน ๆ
เรืองนีถูกเล่าให้เราฟังในภายหลังโดยแม่ชีนาตาเลีย อธิการิณีของอารามพระแม่มารีแห่งรอสตอฟ
และพีน้องนักบวชหญิงคนอืน ๆ

สาระสำคัญของกลุ่มเหล่านีคือว่าพวกเขาเป็นสำนักฤาษีหรือนิกายทีไม่ยึดถือทังประเพณี
ของนักบวชและประเพณีของผู้ทีไม่ใช่นักบวช ; พวกเขาไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย
และหลายคนในหมู่พวกเขาเติบโตมาโดยไม่ได้รับบัพติศมา แต่งงานโดยไม่มีพิธีในโบสถ์ มีลูก
และห่างไกลจากศาสนาคริสต์อย่างสินเชิง
เพราะศาสนาคริสต์แบบใดกันทีแม้กระทังพิธีบัพติศมาก็ไม่มีอีกแล้ว !

แล้วเราจะพูดอย่างไรเกียวกับกลุ่มผู้ถือวันสะบาโต (Sabbatarians)
ทีปฏิบัติตามวันสะบาโตตามแบบชาวยิว ?
พวกเขาไม่ได้ฟืนฟูรูปแบบของศาสนายิวทีเกิดขึนในเมืองเวลิกี โนโวโกรอด (Veliky Novgorod)
ในรัชสมัยของแกรนด์ปรินซ์ จอห์น วาซิลเยวิช (John Vasilyevich) ภายใต้การนำของอาร์คบิชอป
เจนนาดิอุส แห่งโนโวโกรอด (Archbishop Gennadius of Novgorod) ในยุคของท่านโจเซฟ
ผู้เป็นทีเคารพนับถือ อับบอตแห่งโวโลโคแลมสค์ (Abbot of Volokolamsk) หรือไม่ ? เพราะในสมัยนั้น
มีชายหลายคน ทังนักบวชและฆราวาส ทีถูกชักจูงให้หลงทางโดยชาวยิวบางกลุ่มทีมาถึงเมืองเวลิกี
โนโวโกรอด จึงปฏิบัติศาสนายูดายอย่างลับๆ โดยไม่ได้รับการเข้าสุหนัต

นอกจากนี ยังมีข่าวลือเกียวกับนิกายใหม่ทีเพิงเกิดขึนจากภูมิปัญญาของบริน (Bryn)
ซึงรู้จักกันในชือ โรโกซนิกี (Rogozhniki) หรือ รูบิชชนิกี (Rubishchniki)

ผู้ทีเร่ร่อนไปทัวโลกในสภาพสวมเสือผ้าขาดรุ่งริงและนอนบนเสือฟาง อ้างว่าตนเองเป็นนักบุญ ;
กฎระเบียบของคริสตจักรกำหนดให้ขับไล่บุคคลเช่นนีออกจากเมือง Kormchiya, folio 191, verso, rule 12.

แต่ใครจะนับได้หมดถึงความคิดบ้าคลังของพวกเขา ความแตกต่างในความเชือนอกรีต
การคาดเดาทีผิดหลักคำสอน
และการกระทำทีขัดแย้งกับความศรัทธาทีแท้จริงของคริสตจักรของพระคริสต์ ?
และเนืองจากข้าพเจ้าได้รวบรวมการกระทำของพวกเขาจากคำให้การต่าง ๆ มาไว้ทีนีแล้ว
จึงขอจัดแสดงเป็นรายการสัน ๆ เพือให้พิจารณาได้ง่ายขึน

บทที *19.* รายชือการกระทำทีก่อให้เกิดการแตกแยก ซึงพวกเขาคิดว่าเป็นการกระทำทีดี

1) พวกเขาเผาคน
2) พวกเขาถูกเผา
3) ก่อนทีจะถูกเผา พวกเขาทำให้ผู้หญิงเสือมเสียด้วยการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส
4) พวกเขายึดทรัพย์สินของผู้ทีถูกเผา
5) พวกเขาทำให้ผู้คนอดตาย
6) เนืองจากความผิดของกันและกัน พวกเขาจึงถูกกักขังไว้ให้มีชีวิตอยู่
7) สาวพรหมจรรย์ให้พวกเขากินลูกเกดวิเศษ 8) ทารกถูกทำให้หลับไป 9) ผู้หญิงถูกทำให้เป็นอัมพาต 10) ผู้ชายถูกทำให้เป็นอัมพาต 11) ผู้หญิงถูกทำให้เป็นอัมพา
8) พวกเขานำทารกมาบูชายัญ
9) พวกเขาใช้เวทมนตร์เพือดึงดูดผู้คนมาหาตัวเอง
10) พวกเขาเรียกการแต่งงานทีถูกต้องตามกฎหมายว่าเป็นการล่วงประเวณี
11) พวกเขาอ้างว่าการล่วงประเวณีคือความรักของพระคริสต์
12) พวกเขาทำให้ชายคนหนึงกลายเป็นพระคริสต์ และก้มกราบเขาเหมือนว่าเขาคือพระคริสต์ 13) พวกเขาเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก
13) พวกเขาเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก
14) อับวักุม ผู้ถูกขับออกจากคริสตจักร ซึงถูกขับออกจากคริสตจักร กลับได้รับการเคารพนับถือในฐานะนักบุญ
15) พวกเขาทำพิธีบัพติศมาและพิธีรับศีลใหม่ให้กับพระสงฆ์
16) พระสงฆ์ทีพวกเขาเห็นชอบจะถูกย้ายไปปฏิบัติหน้าทีใหม่
17) พระสงฆ์ของพวกเขาอ่านคำอธิษฐานเพือรับค่าตอบแทน
18) ผู้ไม่ได้รับศีลศักดิสิทธิ (ฆราวาส) หรือคนธรรมดา ปฏิบัติหน้าทีของนักบวช
19) พวกเขาจัดพิธีรับศีลมหาสนิทปลอม
20) พวกเขาไม่สวดอ้อนวอนต่อพระเจ้าเพือซาร์
21) บางกลุ่มไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย 22) บางกลุ่มไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย 23) บางกลุ่มไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย 24) บางกลุ่มไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย 25) บางกลุ่มไม่ปฏิบัติพิธีบัพติศมาเลย
22) บางคนถือวันสะบาโตตามแบบชาวยิว

ให้ทุกคนทีมีสติสัมปชัญญะดีพิจารณาและดูว่า
การกระทำทังหมดของพวกเขานีดีและเป็นทีพอพระทัยพระเจ้าหรือไม่

บทที *20.* การอภิปรายเกียวกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้แตกแยก

การเผาคนจำนวนมากทังชายและหญิง รวมถึงทารกผู้บริสุทธิทีไม่ได้ก่อความร้ายใดๆ
เป็นการทำดีหรือไม่ ? นีไม่ใช่การฆาตกรรมทีชัดเจนหรือ ?
เพราะเช่นเดียวกับทีการฆ่าคนด้วยไม้กระบองหรืออาวุธใดๆ เป็นการฆาตกรรม

การส่งพวกเขาไปเผาในไฟก็ถือเป็นการฆาตกรรมเช่นกัน และพระบัญญัติของพระเจ้าได้กำหนดไว้ว่า : ‘เจ้าอย่าฆ่าคน ’ (674); และกฎหมายของเมืองลงโทษผู้ฆ่าคนด้วยโทษประหารชีวิต ; เพราะพระเจ้ายังตรัสกับโนอาห์ว่า : ‘ผู้ใดทีหลั่งเลือดมนุษย์ เลือดของเขาจะถูกหลั่งโดยมนุษย์ ’ (675). และหากการฆ่าคนเพียงคนเดียวเป็นความชั่วร้ายยิ่งใหญ่แล้ว การประหารชีวิตผู้คนจำนวนมากและนับไม่ถ้วนย่อมโหดร้ายยิ่งกว่ามากเท่าใด มาอริซิอุส กษัตริย์ผู้เคร่งศาสนาแห่งกรีซ เป็นผู้ดีและยอดเยี่ยมทีสุด เขาไม่เคยฆ่าใคร แต่เพียงเพราะเขาไม่สามารถไถ่ตัวเชลยจากคาแกน ซึงกำลังถูกขายด้วยราคาถูก เขาจึงถูกถือว่าต้องรับผิดชอบต่อการสังหารพวกเขา : ด้วยเหตุนี ตามคำพิพากษาอันชอบธรรมของพระเจ้า เขาจึงถูกส่งไปให้ฟอกัส ผู้ทรมาน ฆ่า ซึงฟอกัสได้ตัดหัวลูกชายของเขาต่อหน้าต่อตาเขา ก่อนทีจะใช้ดาบตัดหัวเขาเอง แล้วผู้นำฝ่ายแตกแยกจะต้องเผชิญกับคำพิพากษาเช่นไร เมือพวกเขาได้เผาคนนับพันนับหมืนคน ? ในบทนำ วันที 3 กุมภาพันธ์ มีบันทึกไว้ว่า โจรคนหนึง หลังจากฆ่าเด็กผู้บริสุทธิ์แล้ว ได้กลับใจและบวชเป็นพระภิกษุ ; เขาใช้ชีวิตเก้าปีด้วยความเคร่งครัดและงานวัดอย่างหนัก และไม่สงสัยเลยว่าจะได้รับการอภัยบาป โดยวางใจในความเมตตาของพระเจ้า อย่างไรก็ตาม ทุกวันทีเขาไปวัด ทารกทีเขาได้ฆ่าจะปรากฏตัวให้เขาเห็น และถามว่า : ‘ทำไมคุณถึงฆ่าฉัน ?’ และหลังจากเก้าปี เมือเขาถอดชุดนักบวชและกลับสู่ชีวิตฆราวาส เขาได้เดินทางไปยังเมืองดิโอสปอลิส แม้ว่าจะต้องถูกศาลเมืองทรมานเพราะบาปของเขา และเมือถูกนำตัวไปทีนัน เขาได้รับโทษประหารชีวิตในฐานะฆาตกร แล้วพวกผู้แตกแยกจะกระทำอย่างไร เมือได้ตัดสินให้เด็กๆ ทีบริสุทธิ์และทารกทียังกินนมเป็นพันๆ คนต้องตายในไฟนรก ? พวกเขาจะตอบพระเจ้าอย่างไร ? พวกเขาจะพูดอะไรกับทารกทีพวกเขาได้เผา เมือในการพิพากษาอันน่าสะพรึงกลัวของพระเจ้า ทารกเหล่านันร้องถามพวกเขาว่า : ‘ทำไมท่านจึงเผาเรา ?’ และกลุ่มผู้แตกแยก ซึงปัจจุบันกำลังเผาชายและหญิงทุกวัย คิดว่าพวกเขากำลังถวายการรับใช้พระเจ้า [676] และสอนประชาชนผู้บริสุทธิ์ให้อย่าหวาดกลัว และโดยไม่สงสัยในความรอดของตน ให้กล้าเผชิญกับไฟเหมือนอากิบะเพือพระคริสต์ ในขณะทีความจริงแล้วพวกเขาทำเช่นนันโดยไม่มีเหตุผลใดเลย และครูผู้ก่อการแตกแยกทีกล่าวถึงข้างต้นของพวกเขา คือ อับบาคุม (Avvakum) สังสอนพวกเขาว่า : ‘ผู้เชือทุกคน อย่าฟังคำพวกเขา อย่าลังเล ; จงก้าวเข้าสู่ไฟอย่างกล้าหาญ และทนทุกข์ด้วยความยินดีเพือพระเจ้า ในฐานะทหารทีดีของพระเยซูคริสต์ เพือความชอบธรรม และเพือหนังสือศักดิสิทธิ์โบราณ ’ และอีกครัง เมือเขาอวยพรผู้ทีถูกเผาด้วยความสมัครใจของตนเอง เขากล่าวว่า : ‘การเลือกนีเพือพระเจ้าเป็นสิงทีได้รับพร ’[677]

แต่โอ้ อับบาคุม ผู้โง่เขลา ผู้สอนเท็จ —หรือควรเรียกว่า ผู้ทรมาน !—ท่านไม่เหมือนมารร้าย ผู้ฆ่าคนตังแต่ต้น ทีชืนชมยินดีในการฆ่ามนุษย์และพยายามฆ่าพวกเขาหรือ ? เพราะท่านสอนและชักจูงให้ผู้คนนำความตายมาสู่ตนเอง และให้พินาศทังกายและวิญญาณ เพราะทีนีร่างกายของพวกเขาถูกเผาไหม้ ส่วนทีนันวิญญาณของพวกเขาถูกไฟเกเฮนนาเผาผลาญ ท่านผู้มีความผิดต่อความตายทังสองประการนี จะตอบอย่างไรต่อพระเจ้า ผู้พิพากษาผู้ชอบธรรม สำหรับทุกคนทีพินาศไปเพราะคำสอนและคำแนะนำของท่าน ?

---

674 อพยพ 20:13.

675 ปฐมกาล 9:6.

676 ยอห์น 16:2.

677 ฮาบากุก ผู้ผิดคำสอน

การกระทำของผู้ทีฟังตามคำสอนและคำปรึกษาทีก่อให้เกิดความแตกแยก
จนนำความตายมาสู่ตนเองด้วยไฟ ถูกเผาทั้งเป็นพร้อมกับภรรยาและลูกๆ
และกลายเป็นผู้ฆ่าตัวตายของตนเองนั้น เป็นความดีหรือไม่ ? นีคือการเอาชีวิตตนเอง
การฆ่าตัวตายด้วยวิธีใดก็ตาม —ไม่ว่าจะเป็นด้วยอาวุธ การรัดคอ การจมน้ำ หรือด้วยไฟ :
ทั้งหมดนีคือการฆ่าตัวตาย และความทุกข์ทรมานเช่นนีไม่มีประโยชน์ใดเลย
แต่กลับก่อให้เกิดความเสียหาย ; เพราะแม้ใครจะหลังเลือดของตนเองด้วยการฆ่าตัวตาย
เลือดนั้นก็ไม่ก่อให้เกิดความรอด แต่กลับนำมาซึงการถูกพิพากษา ; และ ‘การเป็นมรณสักขี ’
แบบนั้นไม่นำไปสู่มงกุฎ แต่กลับนำไปสู่ความทรมานอันน่าสะพรึงกลัวทีสุดในนรก ;
เพราะการฆ่าตัวตายเป็นบาปใหญ่ยิงกว่าการฆ่าคนเสียอีก การฆ่าคนเป็นบาปใหญ่
แต่การฆ่าตัวตายเป็นบาปทียิงใหญ่กว่านั้นอีก เราได้ยินนักบุญยอห์น คริโซสโตม
ในคำเทศนาของเขาเกียวกับจดหมายของเปาโลถึงชาวกาลาเทีย
กล่าวถึงผู้ทีทำลายชีวิตตนเองด้วยการตายอย่างรุนแรง เช่น การแขวนคอ หรือด้วยวิธีอืน ๆ
และกล่าวว่าดังนี : พระเจ้าลงโทษคนเช่นนีอย่างรุนแรงกว่าผู้ฆ่าคน และเราทุกคนต่างรังเกียจพวกเขา
(คือ เราเกลียดชังผู้ทีฆ่าตัวตาย); และจริง ๆ แล้ว หากการฆ่าผู้อืนเป็นความผิด
การฆ่าตัวตายก็ยิงเลวร้ายกว่ามาก [678] . และอีกครั้ง นักบุญท่านเดียวกันนี
ในคำเทศนาเกียวกับจดหมายถึงชาวฟิลิปปี (13) ได้กล่าวว่า : ‘จงตรึงตัวเองบนไม้กางเขน ’
ข้าพเจ้ากล่าว ‘แต่อย่าฆ่าตัวตาย : อย่าทำเช่นนั้น ; เพราะนีเป็นความชั่ว ’[679] .
จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของคริสอสตอม ฟังดูว่าครูผู้ยิงใหญ่และเป็นทีนับถือทั่วโลก
นักบุญยอห์น คริสอสตอม กล่าวอย่างไรเมือท่านอภิปรายเกียวกับผู้ทีฆ่าตัวตาย :
ว่าพระเจ้าไม่ทรงเมตตาต่อผู้คนเช่นนีหลังความตายของพวกเขา แต่พระองค์จะลงโทษพวกเขา ;
และว่าคนเช่นนีเป็นทีรังเกียจทั้งต่อพระเจ้าและต่อมนุษย์
และการกระทำเช่นนีไม่ใช่การกระทำทีเคร่งศาสนา แต่เป็นการกระทำทีผิดหลักศาสนา
แต่ครูผู้แตกแยก อับบาคัม พยายามสอนลูกศิษย์ของเขา และยกย่องการกระทำเช่นนี โดยกล่าวว่า :
‘ผู้ใดทีเลือกทางนีในพระเจ้านั้นเป็นผู้มีบุญ ’ แต่เราควรเชือใคร : คริโซสโตม
ผู้เป็นพระสังฆราชแห่งคอนสแตนติโนเปิล หรือ อับบาคุม ผู้เป็นผู้นอกรีตแห่งมอสโก ?
ผู้สอนทีแท้จริงและเก่าแก่ของโลก หรือผู้สอนทีผิดและก่อการแตกแยกคนใหม่ ?
จงตัดสินด้วยตัวท่านเอง
เรารู้ว่าในสมัยโบราณ นักบุญผู้พลีชีพได้กระโดดเข้าสู่กองไฟเพือพระคริสต์ ;
แต่เมือพวกเขาถูกผู้ทรมานจับกุม และถูกทรมานเพือพระคริสต์ และถูกตัดสินให้ถูกเผาบนเสาไฟ
และเมือถูกนำตัวมาทีกองไฟแล้ว พวกเขาก็กระโดดเข้าสู่กองไฟทันที
โดยไม่รอให้ผู้ทรมานโยนพวกเขาเข้าไป : และนีคือสิงทีพวกเขาทำ
ซึงสมควรได้รับการสรรเสริญต่อหน้าพระเจ้า แต่หากไม่นับจากมือของผู้ทรมาน
พวกเขาไม่ได้จุดไฟเผาตัวเอง และไม่ได้กระโดดเข้าไปในกองไฟด้วยตนเอง
แต่พวกเขารอจนกระทั่งผู้ไม่เชือจับตัวพวกเขา เริมทรมาน และจุดไฟเผาพวกเขา แต่ ‘ผู้พลีชีพ ’
ทีไม่เชือในพระเจ้าในปัจจุบันนี เป็นผู้ก่อการแตกแยก : ถึงแม้จะไม่มีการข่มเหงเพือพระคริสต์
และไม่มีใครบังคับให้พวกเขาปฏิเสธพระคริสต์ หรือทรมานพวกเขาเพือพระคริสต์ ;
แต่พวกเขากลับจุดไฟเผาตัวเอง และเผาตัวเองด้วยความสมัครใจ
โดยคิดว่าตนเองกำลังทนทุกข์เพือพระคริสต์ แต่ความหวังของพวกเขาเป็นความหวังทีว่างเปล่า
ความคาดหวังของพวกเขาเป็นความคาดหวังทีไร้ประโยชน์ เพราะพวกเขาไม่ได้ทนทุกข์เพือพระคริสต์
แต่เพือความดือรั้นของตนเอง และวิญญาณของพวกเขาไม่ได้ไปสู่พระคริสต์ แต่ไปสู่ปีศาจ

---

[678] เกียวกับจดหมายถึงชาวกาลาเทีย บทที 1 ข้อ 4 จดหมายเลขที 1469.

[679] จดหมายปี 1993.

เพราะพวกเขาไม่ใช่ผู้พลีชีพของพระคริสต์ แต่เป็นผู้พลีชีพของปีศาจ
เพราะปีศาจเองก็มีผู้พลีชีพของเขาเอง แล้วผู้เป็นมรณสักขีของมารคือใคร ? คือผู้ที
(ตามคำสอนของคริสโตสโตม) ฆ่าตัวตาย
และเนื่องจากผู้แตกแยกที่กำลังถูกเผาอยู่นั้นกำลังฆ่าตัวตาย
พวกเขาจึงไม่ใช่มรณสักขีของพระคริสต์ แต่เป็นมรณสักขีของมาร
กฎของบรรดาบิดาคริสตชนห้ามการระลึกถึงบุคคลเช่นนี้ : เพราะกฎข้อที่ 14 ของนักบุญทิโมธี
ผู้เป็นอาร์คบิชอปแห่งอเล็กซานเดรีย ระบุว่า : ‘หากผู้ใดฆ่าตัวตาย หรือแทงตัวเอง หรือรัดคอตัวเอง
จะไม่มีการถวายเครื่องบูชาเพื่อเขา เว้นแต่ว่าเขาไม่ได้ทำลายจิตใจตนเองอย่างแท้จริง ’
ดูเรื่องนี้ในหนังสือ *Kormchiya*, หน้า 270, ด้านหลัง เพราะแม้แต่นักเรียนที่แยกตัวออกไป
ซึ่งทำลายตัวเองด้วยไฟ ก็ไม่สมควรได้รับการรำลึกถึง เนื่องจากจุดจบที่พินาศของพวกเขา
เช่นเดียวกับผู้ที่ฆ่าตัวตาย ไม่ควรมีการถวายเครื่องบูชาให้พวกเขา
ความทรงจำของพวกเขาจะสูญสลายไปพร้อมกับเสียงโห่ร้อง
การทำให้ผู้หญิง สาวๆ และหนุ่มๆ ที่ถูกชักจูงให้หลงทาง
ต้องแปดเปื้อนด้วยการมีสัมพันธ์ทางเพศ ก่อนที่จะถูกเผา ซึ่งเกิดขึ้นในเมืองทิวเมน
เป็นการทำดีหรือไม่ ? เรื่องนี้ได้รับการยืนยันโดยพระอัครสังฆราชอิกนาติอุสแห่งไซบีเรีย
ผู้เป็นที่ระลึกอันศักดิ์สิทธิ์ ในจดหมายฉบับที่สองของท่าน
ดังที่เราได้เขียนไว้ข้างต้นในส่วนที่สามนี้
เพราะความโศกเศร้าที่เกิดจากการล่อลวงเด็กเพียงคนเดียวนั้นรุนแรงยิ่งนัก
ดังที่พระคริสต์เจ้าเองได้ตรัสไว้ในพระวรสารว่า :
‘ผู้ใดที่ทำให้เด็กน้อยเหล่านี้ผู้เชื่อในเราสะดุด
ก็ดีกว่าที่เขาจะเอาหินโม่ผูกคอแล้วจมลงในความลึกของทะเล ’ (*680*). ยิ่งไปกว่านั้น
สำหรับการล่อลวงเด็กชาย เด็กหญิง และผู้หญิงจำนวนมาก ที่ถูกทำให้มลทินด้วยการล่วงประเวณี
โดยผู้ทำให้มลทินอันชั่วร้ายนั้น ; เพราะแต่ละคนในจำนวนนั้น ไม่ใช่เพียงคนเดียว
แต่จะต้องมีหินโม่หนักถูกแขวนรอบคอ ตามจำนวนผู้ที่พวกเขาได้ล่อลวง ;
และพวกเขาจะถูกโยนลงสู่เหวลึกที่เต็มไปด้วยไฟ ซึ่งอยู่ในนรก
เพราะผู้ล่อลวงเช่นนี้ก่อความชั่วร้ายที่ร้ายแรงที่สุด : พวกเขายับยั้งทั้งวิญญาณและร่างกาย ;
วิญญาณผ่านบาป และร่างกายผ่านไฟ
เป็นความคิดที่น่าสะพรึงกลัวเมื่อพิจารณาว่าพวกเขาจะต้องเผชิญกับการพิพากษาอย่างไรสำหรับทั้
งสองอย่าง
การยึดทรัพย์สินของผู้ที่ถูกเผาเป็นความดีหรือไม่ ?
ไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์นี้เองหรือที่พวกเขาหลอกลวงและเผาผู้คน
เพื่อที่พวกเขาจะได้รำรวยจากทรัพย์สินของผู้อื่น ? และนี่ไม่ใช่การปล้นชิงที่โจ่งแจ้งหรือ
การฆ่าคนด้วยไฟเพื่อทรัพย์สินของพวกเขา ? และแท้จริงแล้ว
การปล้นชิงของพวกผู้ก่อการแตกแยกนี้โหดร้ายยิ่งกว่าการปล้นของโจรทางหลวงมากนัก
เพราะผู้ปล้นที่ซุ่มรออยู่บนถนนนั้น ต้องการเพียงเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปเท่านั้น
แต่ผู้แบ่งแยกนิกายนั้น ต้องการทำลายวิญญาณด้วย ผู้ปล้นอาจฆ่ากายได้ แต่ฆ่าวิญญาณไม่ได้
ส่วนผู้แบ่งแยกนิกายนั้น ฆ่าทั้งวิญญาณและกาย
เพราะเมื่อนำคนเข้าสู่ความผิดเพี้ยนทางศาสนาที่ทำลายจิตวิญญาณ
คุณก็กำลังส่งร่างกายให้ถูกไฟเผา และส่งจิตวิญญาณให้ตกนรก
การขังผู้ที่ถูกหลอกลวงไว้ในกระท่อมกันเสียงหรือห้องใต้ดินลึก แล้วปล่อยให้พวกเขาอดตาย
จนกลายเป็นสาเหตุของความทรมานอันน่าสะพรึงกลัวและไม่เคยมีใครได้ยินมาก่อนตั้งแต่สมัยโบราณ —

---

[680] มัทธิว 18:6; และ มาระโก 9:42.

ทีเมือถูกขังไว้จนต้องอดตาย และทนความหิวโหยอันรุนแรงไม่ไหว
พวกเขาจึงกินกันเองขณะทียังมีชีวิตอยู่ โดยผู้ใดทีเอาชนะผู้ใดได้ ? ในโลกนี
มีทีไหนเคยได้ยินถึงความทรมานเช่นนี ? และตั้งแต่สมัยโบราณกาล
ใครเคยคิดค้นทางเช่นนีเพือทำให้พระเจ้าพอพระทัยและนำไปสู่ความรอด ? แท้จริงแล้ว
ทางนีไม่ใช่ทางเพือทำให้พระเจ้าพอพระทัย แต่เป็นทางทีก่อให้เกิดความโกรธของพระองค์ ;
และไม่ใช่ทางสู่ความรอด แต่เป็นทางสู่ความพินาศ
และวิญญาณทีน่าเวทนาเหล่านีเริมรับความทรมานตั้งแต่ในชีวิตนี และด้วยมัน
พวกเขาก็จะตกลงสู่ทาร์ทารัสอันนิรันดร์ โอ้
การประดิษฐ์ทีไร้พระเจ้าและความทรมานทีไร้มนุษยธรรม !

การให้สาวพรหมจารีรับประทานลูกเกดทีผสมกับเวทมนตร์
แทนทีจะให้ศีลมหาสนิทของคริสเตียนทีแท้จริง อย่างทีเกิดขึนในเขตคินเซมาและเรชมา
ตามทีเราได้กล่าวถึงข้างต้น ; ผู้ทีรับศีลมหาสนิทเวทมนตร์นี หลังจากสูญเสียสติแล้ว
ก็นำพาตนเองไปสู่ความพินาศ —บางคนด้วยไฟ บางคนด้วยน้ำ และบางคนด้วยการถูกบีบคอ ?

การตัดหัวใจของทารกแรกเกิดมาตากแห้ง บดเป็นผง แล้วผสมลับๆ
ลงในอาหารและเครืองดืมของผู้คน หรือโปรยลงในบ่อน้ำเพือสะกดจิตผู้คน
และใช้เวทมนตร์เช่นนีชักจูงผู้คนให้หันมาเชือในความเชือนอกรีตของตนเอง เป็นการทำดีหรือไม่ ?

การถือว่าการแต่งงานทีถูกต้องตามกฎหมาย ซึงจัดขึนตามพิธีกรรมของคริสตจักร
เป็นการนอกใจนันถูกต้องหรือไม่ ?
สิงนีไม่ขัดแย้งกับพระบัญญัติของพระเจ้าและกฎหมายทางโลกหรือ ? แม้แต่ในหมู่ผู้ไม่เชือ
ก็ยังรักษากฎหมายการแต่งงานไว้ แต่ในหมู่ผู้แตกแยก
ซึงอ้างว่าตนเองเป็นผู้ซือสัตย์และศักดิสิทธิ กฎธรรมชาติดังกล่าวกลับถูกทำลายลง
เพราะทีใดกันแน่ทีพวกเขาได้ละเลยพระคัมภีร์อันศักดิสิทธิ
คำพูดของพระคริสต์เองทีตรัสไว้ในพระวรสารว่า : 'ท่านทังหลายไม่ได้อ่านหรือว่า
ผู้สร้างตั้งแต่แรกเริมได้ทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง ?' และพระองค์ตรัสว่า : 'ด้วยเหตุนี
ชายคนหนึงจะจากบิดามารดาของตนไปผูกพันกับภรรยา และทังสองจะเป็นเนือเดียวกัน ' ดังนัน
จึงไม่มีสองอีกต่อไป แต่เป็นเนือเดียว : เพราะสิงทีพระเจ้าได้ผูกพันไว้แล้ว
อย่าให้มนุษย์ใดแยกออกได้ [681] และผู้เชือคนใดจะกล้าเรียกกฎหมายของพระเจ้า —
และกฎหมายธรรมชาติทีพระเจ้าสร้างขึน —ว่าเป็นการล่วงประเวณี
เมือแม้แต่ผู้อัครทูตเองก็ให้การเป็นพยานว่า : 'การแต่งงานนันเป็นสิงทีน่ายกย่องในทุกด้าน
และเตียงสมรสนันไม่ถูกทำให้แปดเปือน '[682] ?

การมีสัมพันธ์ทางเพศนอกสมรส แม้จะไม่เปิดเผยแต่เป็นความลับ
และเรียกการมีสัมพันธ์ทางเพศนอกสมรสว่า 'ความรักของพระคริสต์ ' นัน เป็นสิงทีดีหรือไม่ ?
พระคริสต์ได้สังให้มีความรักเช่นนันทีไหน ? และในบรรดาอัครทูต ผู้เผยพระวจนะ
หรือบรรดาบิดาศักดิสิทธิ มีใครสอนให้เราอยู่ในความสัมพันธ์ทางเพศนอกสมรส ?
ไม่ใช่ทุกคนต่างห้ามชีวิตทีเต็มไปด้วยการล่วงประเวณี ลงโทษอย่างรุนแรง
และบางครังถึงขันประหารชีวิตผู้กระทำผิดในเรืองนีหรือ ?
ในกฎหมายของโมเสสไม่ได้สังให้ขว้างหินผู้ล่วงประเวณีและผู้ล่วงประเวณีคู่สมรสหรือ [683] ?
และอัครสาวกผู้ศักดิสิทธิกล่าวถึงคนเช่นนีอย่างไร ?
'ผู้ล่วงประเวณีและผู้ไม่บริสุทธิทุกคน จะไม่มีส่วนในอาณาจักรของพระคริสต์พระเจ้าของเรา '[684] .

---

[681] ปฐมกาล 2:24; และ มัทธิว 19:4, 5 และ 6.

[682] ฮีบรู 13:4.

[683] ฮีบรู 13:4 และ ยอห์น 8:5.

และอีกครั้ง : 'พระเจ้าทรงพิพากษาผู้ล่วงประเวณีและผู้ล่วงประเวณี '[685] . ส่วนพระคริสต์เอง
พระเจ้าของเรา ผู้บริสุทธิ์และไร้ตำหนิที่สุด ผู้ประสูติจากพระแม่พรหมจารีผู้บริสุทธิ์ที่สุด
และแหล่งที่มาของความบริสุทธิ์ทั้งปวง
จากสิ่งนี้จึงเห็นได้ชัดว่าการล่วงประเวณีนั้นน่ารังเกียจและน่าเกลียดเพียงใด
ดังที่เขียนไว้ในหนังสือวิวรณ์ : พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา
เมื่อปรากฏตัวแก่ยอห์นสาวกที่พระองค์ทรงรัก ได้ตรัสกับเขาว่า :
'เขียนถึงทูตสวรรค์ของคริสตจักรในเมืองเพอร์กามุมว่า : ผู้ที่มีดาบสองคมกล่าวดังนี้ :
ข้ามีข้อตำหนิต่อเจ้า เพราะที่นั่นมีผู้ที่ยึดถือคำสอนของบาลาอัม
ผู้ซึ่งสอนบาลาคให้วางสิ่งกีดขวางต่อหน้าลูกหลานอิสราเอล
เพื่อให้พวกเขากินอาหารที่ถวายแก่รูปเคารพและกระทำการผิดศีลธรรมทางเพศ : ดังนั้น
พวกท่านก็ยึดถือคำสอนของนิโคไลต์ ซึ่งเราเกลียดชัง จงกลับใจเสียใหม่ มิฉะนั้น
ข้าพเจ้าจะมาในไม่ช้า และจะทำสงครามกับพวกเขาด้วยดาบของ *mouth*[686] ของข้าพเจ้า
นี่คือถ้อยคำของพระคริสต์ จงฟังให้ดี
เพราะพระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเกลียดคำสอนของนิโคไลต์ ซึ่ง (พระองค์ตรัสว่า)
พระองค์ทรงเกลียดชัง แล้วคำสอนของนิโคไลต์คืออะไร ? มันเป็นคำสอนที่เหมือนกับของบาลาอัม ;
เพราะเช่นเดียวกับที่บาลาอัมในสมัยโบราณได้สอนบาลาคให้ล่อลวงประชาชนอิสราเอลด้วยหญิงโสเภณี
ดังนั้น นิโคลัสแห่งอันทิโอก ในสมัยของอัครทูต
ก็สอนให้ผู้คนแบ่งปันภรรยาและกระทำการล่วงประเวณีโดยปราศจากความกลัวหรือข้อจำกัด
เพราะเขาไม่ได้ประกาศว่าสิ่งนี้เป็นบาป
เพราะพระเจ้าได้ลับดาบของพระองค์ให้คมขึ้นเพื่อต่อสู้กับคนเช่นนี้
และได้ประกาศอย่างชัดเจนว่าพระองค์เกลียดคำสอนของนิโคไลต์ —นั่นคือ การล่วงประเวณี —
และประสงค์จะรบกับผู้ล่วงประเวณีด้วยดาบจากพระโอษฐ์ของพระองค์
แต่พวกผู้ก่อการแตกแยกที่น่าเวทนานี้กลับไม่ลังเลที่จะเรียกการล่วงประเวณีว่า
'ความรักของพระคริสต์ '
พวกเขากล่าวว่า : 'ไม่ใช่ทุกคนจะเป็นเช่นนั้น ; ไม่ใช่ทุกคนที่กระทำการล่วงประเวณี
หรือถือว่ามันเป็นบาปแห่งการล่วงประเวณี ' ข้าพเจ้าตอบว่า : เราไม่ได้พูดถึงทุกคน ;
เพราะเราพบในพระคัมภีร์ว่า แม้ในหมู่ผู้ไม่เชื่อพระเจ้า ก็มีหลายคน ทั้งชายและหญิง
ที่รักษาความบริสุทธิ์และความบริสุทธิ์ของตนไว้ แม้ในขณะที่ปฏิบัติพิธีบูชาเทวรูป ;
ยิ่งไปกว่านั้น
ย่อมมีผู้ที่อยู่ในบรินยานี้ที่ยังคงรักษาความบริสุทธิ์และความบริสุทธิ์ทางเพศได้อีกมากเพียง
ใด อย่างไรก็ตาม เรากำลังพูดถึงสิ่งที่เราได้ยินและเห็น
เพราะเรามักได้ยินเรื่องสาวพรหมจารีและแม่ชีที่หนีจากสังฆมณฑลของเราไปยังที่นั่น
และเราเห็นพวกเธอกลับมาจากที่นั่นด้วยท้องที่บวม —แล้วจะมีหลักฐานใดที่ชัดเจนกว่านี้อีกเล่า ?
การเรียกชาวนาผู้เรียบง่ายว่า 'คริสต์ ' และให้เกียรติเขาเหมือนคริสต์
และอธิษฐานต่อเขาเหมือนอธิษฐานต่อคริสต์ และเชื่อในเขา เป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ ?
พระคริสต์เองไม่ได้ทำนายเรื่องนี้ไว้ในพระวรสารแล้วหรือ โดยตรัสว่า : 'ดังนั้น
หากมีผู้ใดกล่าวกับท่านว่า "ดูเถิด พระคริสต์อยู่ที่นี่ " หรือ "พระองค์อยู่ที่นั่น "
อย่าเชื่อเลย เพราะจะมีพระคริสต์เทียมเกิดขึ้น '? [687]

---

[684] เอเฟซัส 5:5.

[685] ฮีบรู 13:4.

[686] วิวรณ์ 2:12, 14, 15 และ 16.

[687] มัทธิว 23:23 และ 24.

การเป็นคนหน้าซื่อใจคด และแสดงตัวว่าเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ชอบธรรม และผู้เคร่งศาสนา
เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ? เพราะความหน้าซื่อใจคดไม่นำความรอดมาแม้กระทั่งแก่ผู้มีคุณธรรม
ยิ่งไปกว่านั้น ผู้ที่ซ่อนความคิดชั่วร้ายไว้ภายใต้หน้ากากแห่งความศักดิ์สิทธิ์
และผู้ที่เพื่อหลอกลวงผู้อื่น จึงปกปิดธรรมชาติของหมาป่าด้วยหนังแกะ จะนำมาซึ่งไม่ใช่ความรอด
แต่เป็นความพินาศ — ไม่เพียงแต่สำหรับผู้เสแสร้งเอง แต่ยังรวมถึงผู้ที่ถูกเขาหลอกลวงด้วย

การเคารพนับถืออวัวกุม ผู้เป็นผู้นอกรีตที่ถูกสาปแช่ง
ซึ่งถูกขับออกจากคริสตจักรของพระคริสต์เหมือนแขนขาที่เน่าเปื่อย การบูชาภาพของเขา
การจัดงานฉลองเพื่อเป็นเกียรติแก่เขา การถือว่าหนังสือนอกรีตของเขาเป็นหนังสือออร์โธดอกซ์
และการยึดถือคำสอนของเขาที่เป็นอันตรายต่อจิตวิญญาณ เป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ ?

การบัพติศมาใหม่แก่ผู้ที่ได้รับการบัพติศมาในความเชื่อออร์โธดอกซ์แล้ว
ให้เข้าสู่ความเชื่อที่แตกแยกนั้น เป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ ?
กฎหมายอัครสาวกไม่ได้ห้ามสิ่งนี้หรือ ? ดูในหนังสือ *Kormchiya* หน้า 12 ด้านหลัง กฎหมายข้อ 47:
‘หากผู้ใดบัพติศมาบุคคลที่ได้รับการบัพติศมาด้วยบัพติศมาที่แท้จริงเป็นครั้งที่สอง
ให้ผู้นั้นถูกขับออกจากคริสตจักร’[688] และนักบุญคริสอสตอมม์กล่าวไว้ว่าอย่างไร ?
‘เราได้ถูกฝังร่วมกับพระองค์ (พระคริสต์) ผ่านการรับบัพติศมาสู่ความตาย
เพราะเช่นเดียวกับที่ไม่มีพระคริสต์ถูกตรึงกางเขนเป็นครั้งที่สอง
ดังนั้นจึงไม่มีการรับบัพติศมาครั้งที่สองสำหรับเรา ’ และในส่วนต่อของบทเดียวกันนี้
ท่านยังกล่าวอีกว่า : ‘เพราะผู้ใดที่รับบัพติศมาด้วยตนเองเป็นครั้งที่สอง
ก็เท่ากับตรึงกางเขนพระองค์ขึ้นใหม่ ’

การย้ายพระสงฆ์จากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง การตัดผมให้พระภิกษุ
และการอนุญาตให้ฆราวาสที่ยังไม่ได้รับการบวชกล้าปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์ เช่น
การบัพติศมาและการรับฟังคำสารภาพบาป เป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ ?
ฆราวาสที่ยังไม่ได้รับอำนาจพระสงฆ์ จะสามารถปลดปล่อยบุคคลจากบาปของเขาได้อย่างไร ?

ไม่ใช่เรื่องที่น่าถูกเยาะเย้ยหรือที่พระสงฆ์จะพึมพำคำอธิษฐานเหนือผ้าผืนหนึ่ง
แล้วส่งให้ผู้หญิงที่กำลังคลอดหรือผู้ตาย เพื่อโบกเหนือใบหน้าของพวกเขา ?
คำอธิษฐานเช่นนั้นจะมีประโยชน์อะไรได้บ้าง ?

เป็นเรื่องดีหรือไม่ที่คนธรรมดาที่ยังไม่ได้รับการบวชจะแจกศีลมหาสนิทด้วยวิธีที่ไม่เป็
นที่รู้จัก และแทนที่จะให้ร่างกายที่แท้จริงของพระคริสต์
กลับให้ผู้คนรับศีลมหาสนิทที่ว่างเปล่าและเท็จนี้ ?
และหากพระสงฆ์ที่ได้รับการเลือกจากกลุ่มผู้เข้าร่วมกับพวกเขา
จะประกอบพิธีบูชาในโบสถ์ที่ว่างเปล่า ตามหนังสือพิธีกรรมเก่า โดยใช้โปรสโฟราเจ็ดชิ้น :
การรับใช้ของพระผู้หนึ่งที่ได้แยกตัวออกจากคริสตจักรออร์โธดอกซ์
ผู้ได้สาปแช่งการบวชเป็นพระสงฆ์ของตนเอง
และได้ปฏิเสธทั้งพระสังฆราชผู้บวชให้เขาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมด
และได้รับอำนาจในการประกอบพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์จากชายธรรมดาที่ยังไม่ได้รับการบวชนั้น
เป็นอย่างไร ? การสถิตอยู่ของพระวิญญาณบริสุทธิ์จะมีอยู่ได้อย่างไร
ในที่ที่พระวิญญาณบริสุทธิ์ถูกดูหมิ่น ?

การไม่อธิษฐานต่อพระเจ้าเพื่อกษัตริย์ผู้ซึ่งพวกเขาอยู่ภายใต้การปกครองของพระองค์
และการดูหมิ่นพระนามของพระองค์ในการอธิษฐานราวกับว่าเป็นความนอกรีต เป็นความดีหรือไม่ ?
ทั้งที่พระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ทรงบัญชาให้เราอธิษฐานแม้กระทั่งเพื่อกษัตริย์ผู้ไม่เชื่อ
ดังนั้น

---

[688] เกี่ยวกับหนังสือฮีบรู บทที่ 6 บทเรียนที่ 9 หน้า 2857.

ผู้เผยพระวจนะผู้ศักดิ์สิทธิ์ชื่อบารุคจึงเขียนถึงพี่น้องชาวยิวในสมัยที่ถูกกักขังที่บาบิโลนว่า : 'จงอธิษฐานเพื่อชีวิตของเนบูคัดเนสซาร์ กษัตริย์แห่งบาบิโลน และเพื่อชีวิตของเบลชาซาร์ บุตรของเขา เพื่อให้วันเวลาของพวกเขาเป็นดังวันเวลาแห่งสวรรค์บนโลกนี้ เพื่อเราจะได้อยู่ใต้ร่มเงาของเนบูคัดเนสซาร์ และใต้ร่มเงาของเบลชาซาร์ บุตรของเขา ' เนบูคัดเนสซาร์คือใคร ? และเบลชาซาร์คือใคร ? พวกเขาไม่ใช่ผู้บูชาภาพปั้นและคนชั่วร้ายหรือ ? แต่ผู้เผยพระวจนะกลับสั่งให้เราอธิษฐานเผื่อพวกเขา เช่นเดียวกันนั้น พระอัครสาวกเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์เมื่อท่านสอนให้เราอธิษฐานเผื่อกษัตริย์และผู้มีอำนาจทั้งปวง [689] : กษัตริย์ในสมัยนั้นคือใคร ? ไม่ใช่เนโรผู้บูชาเทวรูปชั่วร้าย ผู้ข่มเหงคริสตจักรของพระคริสต์อย่างรุนแรง และผู้ทรมานผู้เชื่ออย่างโหดเหี้ยมหรอกหรือ ? แต่พระอัครสาวกกลับสั่งให้เราอธิษฐานเผื่อเขา อย่างไรก็ตาม ผู้ตามนิกายบรินี แม้ไม่ใช่ทั้งหมด แต่ในหลายแห่งของวัดผู้วิเวกของพวกเขา กลับไม่รวมพระมหากษัตริย์คริสเตียนผู้ถือหลักความเชื่อที่ถูกต้องไว้ในคำอธิษฐานของพวกเขา คำอธิษฐานของพวกเขา ซึ่งออกมาจากปากของผู้ไม่ถือหลักความเชื่อที่ถูกต้อง ไม่สมควรที่จะได้รับการจดจำ เพื่อให้ชื่อของพระมหากษัตริย์คริสเตียนผู้ถือหลักความเชื่อที่ถูกต้องได้รับการกล่าวถึงในคำอธิษฐานนั้นหรือไม่ ? และจงฟังคำสอนของนักบุญคริสอสตอม : 'จงเลียนแบบพระเจ้า : หากพระองค์ทรงปรารถนาให้ทุกคนได้รับการช่วยให้รอด ก็สมควรที่จะอธิษฐานเผื่อทุกคน ; หากพระองค์ทรงปรารถนาให้ทุกคนได้รับการช่วยให้รอด ท่านก็ควรปรารถนาเช่นนั้น ; และหากท่านปรารถนาเช่นนั้น จงอธิษฐาน : เพราะสิ่งนี้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า และเช่นเดียวกับที่เราเป็นเหมือนพระองค์ในเรื่องนี้ เราก็มีส่วนร่วมในพระประสงค์ของพระองค์ด้วย '[690] . อย่ากลัวที่จะอธิษฐานเผื่อชาวกรีก ; พระองค์ก็ทรงปรารถนาเช่นนี้เช่นกัน จงกลัวเพียงการอธิษฐานต่อต้านพวกเขาเท่านั้น เพราะพระองค์ไม่ทรงปรารถนาเช่นนั้น แต่หากการอธิษฐานเผื่อชาวกรีกเป็นสิ่งที่เหมาะสม ก็ชัดเจนว่าการอธิษฐานเผื่อผู้นอกรีตก็เป็นสิ่งที่เหมาะสมเช่นกัน ; เพราะการอธิษฐานเผื่อทุกคนเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และไม่ควรละทิ้งพวกเขาไว้ข้างหลัง นี่คือคำกล่าวของคริสอสตอมจนถึงตอนนี้ เพราะเราอธิษฐานเผื่อผู้ไม่เชื่อ เพื่อที่พระเจ้าจะทรงให้แสงสว่างแห่งความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ส่องถึงพวกเขา ; เราอธิษฐานเผื่อผู้นอกรีตที่หลุดพ้นจากพระศาสนจักร เพื่อที่พระเจ้าจะทรงนำพวกเขากลับสู่พระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ อย่างไรก็ตาม ชาวบรินีไม่ประสงค์จะอธิษฐานเผื่อผู้ถือความเชื่อที่ถูกต้อง

การเรียกตัวเองว่าคริสเตียน ทั้งที่ยังไม่ได้รับการบัพติศมาที่แท้จริงตามพิธีกรรมของพระศาสนจักร แต่กลับได้รับการบัพติศมาโดยไม่จำเป็นจากชายหรือหญิงธรรมดาที่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้ง หรือแม้กระทั่งไม่ได้รับการบัพติศมาเลย เป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ ? เพราะคนเช่นนี้ ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ ได้เติบโตขึ้นและมีลูกแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการบัพติศมา

การฟื้นฟูการถือปฏิบัติวันสะบาโตของชาวยิวตามพันธสัญญาเดิม ซึ่งมีการกล่าวกันว่าปฏิบัติในบางชุมชนของพวกเขา เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ? บรรดาบิดาแห่งนักบุญมิได้ห้ามการปฏิบัตินี้หรือ ? ดูหนังสือ *Kormchiya*, หน้า 14, ข้อ 53; หน้า 18, ข้อ 64; และหน้า 59, ข้อ 17.

---

[689] 1 ทิโมธี 2:2.

[690] เกี่ยวกับ 1 ทิโมธี 2:7, บทบรรยายที่ 7, หน้า 2423.

ชาวบรินยานกล่าวว่า : การปฏิบัติเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นในทุกสำนักฤาษีและชุมชน ผมตอบว่า : แม้ไม่ใช่ทุกคนจะปฏิบัติตามแบบเดียวกัน
แต่สำนักฤาษีหรือชุมชนแต่ละแห่งก็ยังคงปฏิบัติบางสิ่งบางอย่างที่ขัดแย้งกับคริสตจักรออร์โธดอกซ์ ดังที่ได้ชี้แจงไว้แล้ว แต่ทั้งหมดนั้น
ด้วยใจที่เป็นหนึ่งเดียวและพูดด้วยเสียงเดียวในความแตกแยก
และดูหมิ่นคริสตจักรของพระคริสต์ด้วยคำดูหมิ่นที่ไม่เป็นไปตามพระเจ้า
จึงถูกจับอยู่ในตาข่ายของมารเพื่อเข้าสู่ความประสงค์อันชั่วร้ายของมาร
และร่วมกันปฏิบัติตามความประสงค์ของมาร [691]
เพราะในการแตกแยกและการหมิ่นประมาทต่อคริสตจักรของพระเจ้าของพวกเขา
พวกเขาเห็นพ้องต้องกันตามความประสงค์ของมาร ดังนั้น
พวกเขาจึงเป็นผู้ร่วมกระทำในความชั่วร้ายของกันและกัน ตามคำพิพากษาของอัครสาวกที่ว่า
'ผู้ใดที่กระทำบาปในเรื่องหนึ่ง ก็มีความผิดต่อทุกเรื่อง' [692]

บทที่ *21.* ทุกการกระทำที่ดีของผู้ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในคริสตจักรล้วนเป็นความชั่ว

แม้ในกลุ่มผู้แตกแยกจะมีการปฏิบัติบางสิ่งที่ดี (ในสายตาของมนุษย์) — เช่น การอดอาหารบ่อยครั้ง การสวดมนต์เป็นเวลานาน และสิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายกัน ; แต่การกระทำทั้งหมดนั้นในแก่นแท้แล้วเป็นความชั่วร้าย
เพราะมันถูกปฏิบัติในภาวะแตกแยกโดยผู้ที่ฉีกแยกพระศาสนจักรของพระคริสต์ ;
และด้วยความขัดแย้งของพวกเขา พระคริสต์ ผู้เป็นศีรษะของพระศาสนจักร จึงถูกย้วยุอย่างรุนแรง
เพราะมีสิ่งใดอีกที่จะสามารถทำให้พระคริสต์เจ้าของเราทรงพระพิโรธได้มากเท่ากับการแตกแยก
ซึ่งต่อต้านพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์
ที่ได้รับการไถ่ด้วยพระโลหิตอันล้ำค่าของพระองค์ ; และซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งในหมู่ผู้เชื่อ
เหมือนกับที่พวกอาริอานได้ฉีกเสื้อผ้าของพระคริสต์
หรือกล่าวให้ถูกต้องคือพระกายของพระคริสต์เอง ซึ่งก็คือพระศาสนจักรของพระองค์
โดยการตัดขาดเนื้อผ้า ? จงฟังคำสอนของนักสอนศาสนาผู้ยิ่งใหญ่ นักบุญยอห์น คริโซสโตม ว่า :
'ไม่มีสิ่งใดที่กระตุ้นความโกรธของพระเจ้าได้มากเท่ากับการแบ่งแยกของคริสตจักร ;
แม้เราจะทำความดีนับไม่ถ้วน แต่เราผู้แบ่งแยกพระกายของพระองค์
จะไม่ได้รับการลงโทษที่น้อยกว่าผู้ที่แบ่งแยกความเป็นหนึ่งเดียวของคริสตจักร' [693].
ขอให้ทุกคนที่นี่ฟังคำพูดของคริสอสตอม : 'แม้ใครจะทำความดีนับไม่ถ้วน
แต่หากเขาทำลายความเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักรด้วยความขัดแย้งและการแตกแยก
เขาจะไม่ได้รับการช่วยให้รอด แต่จะพินาศ ;
เพราะเขาทำให้พระคริสต์ทรงกรีวได้เท่ากับการที่เขาตัดร่างกายของพระองค์' และยิ่งไปกว่านั้น
ผู้สอนสากลผู้นี้
เพื่อเพิ่มน้ำหนักให้คำพูดของเขาในฐานะคำเตือนแก่ผู้ที่ก่อให้เกิดการแตกแยก
ได้อ้างถึงนักบุญมรณสักขีผู้ไม่ทราบชื่อ คือ ไซพรีอัน (Cyprian) พระสังฆราชแห่งคาร์เธจ [694]
ผู้เป็นครูผู้สอนที่เก่าแก่ที่สุดของพระศาสนจักร
เพราะไซพรีอันมีชีวิตอยู่ก่อนคริสโตสโตมมากกว่าหนึ่งร้อยปี

---

[691] 2 ทิโมธี 2:26.

[692] ยากอบ 2:10.

[693] ในจดหมายถึงชาวเอเฟซัส บทที่ 4 บทเรียนที่ 11 หน้า 1692.

[694] 31 สิงหาคม .

ไซพรีอันแห่งคาร์เธจได้รับการทรมานจนเสียชีวิตในฤดูร้อนหลังวันประสูติของพระคริสต์ในปี ค.ศ. 261; อย่างไรก็ตาม คริโซสโตมได้รับการแต่งตั้งเป็นมัคนายกที่เมืองอันติโอคโดยอาร์คบิชอป เมเลติอุส ในฤดูร้อนปี ค.ศ. 382; เพราะคริโซสโตม ซึ่งอ้างถึงนักบุญไซพรีอันโดยไม่ระบุชื่อ ได้กล่าวว่า : 'มีนักบุญท่านหนึ่งกล่าวสิ่งหนึ่งที่อาจดูเป็นการอวดดี แต่ความจริงแล้วเป็นความจริง ' 'นี่คืออะไร ? แม้แต่เลือดของผู้พลีชีพก็ไม่อาจชดเชยบาปนี้ได้ ' เขากล่าวว่า : 'บอกฉันสิ แล้วคุณเป็นผู้พลีชีพด้วยเหตุผลใด ? ไม่ใช่เพื่อพระเกียรติของพระคริสต์หรือ ? เพราะคุณกำลังสละวิญญาณเพื่อพระคริสต์ เหมือนกับว่าคุณได้ทำลายคริสตจักร ซึ่งพระคริสต์ได้สละวิญญาณของพระองค์เองเพื่อมัน ?' ฟังคำพูดของเปาโล : 'เพราะข้าพเจ้าไม่สมควรที่จะถูกเรียกว่าอัครสาวก เนื่องจากข้าพเจ้าได้ข่มเหงคริสตจักรของพระเจ้าและพยายามทำลายมัน '[695] . จนถึงตรงนี้คือคำพูดของคริสอสตอม

ที่นี่ท่านได้ยินคำสอนจากครูผู้ศักดิ์สิทธิ์สองท่านของคริสตจักร คือ ไซพรีอัน และ คริสอสตอม ; ผู้ประกาศว่าเลือดของผู้พลีชีพไม่อาจล้างบาปแห่งการแตกแยกได้ ซึ่งการแตกแยกนี้ฉีกคริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ให้แตกสลาย เพราะในบรรดาการกระทำชั่วทั้งหมด การแตกแยกคือสิ่งที่ชั่วร้ายและเลวร้ายที่สุด ; ความขัดแย้งที่พวกเขาสร้างขึ้นในคริสตจักรของพระคริสต์นั้น ทำให้แม้การกระทำดีของพวกเขา (หากมีอยู่บ้าง) ก็ถูกทำลายไปด้วย อย่าลืมกล่าวถึงคำพูดของนักบุญซีริลแห่งอเล็กซานเดรียเกี่ยวกับผู้ก่อการแตกแยก ซึ่งเขียนไว้ในบทความของเขาเกี่ยวกับการจากไปของวิญญาณ ว่า : 'ผู้ที่แยกตัวออกจากคริสตจักรและศีลมหาสนิท กลายเป็นศัตรูของพระเจ้าและเพื่อนของปีศาจ '[696] .

บทที่ *22.* คำอธิบายอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ก่อการแตกแยก ซึ่งไม่เป็นที่ยินดีของพระเจ้า

เราได้ยินมาก่อนแล้วว่า พระอัครสังฆราชอิกนาติอุส แห่งไซบีเรีย ผู้ล่วงลับ ได้เขียนในจดหมายฉบับที่สามถึงสังฆมณฑลไซบีเรียของท่านว่า ภายในเขตเมืองนิซนี นอฟโกรอด ในหมู่บ้านรอบพระราชวัง เมื่อประชาชนจากหมู่บ้านคเนียกินินและมูราซคินถูกเผาทั้งเป็นพร้อมกับภรรยาและลูกๆ ในโรงเก็บข้าวบนลานนวดข้าว มีชาวเอธิโอเปียผิวดำสองคนถูกเห็นบินผ่านอากาศท่ามกลางควันเหนือกองไฟ ตบมือด้วยความยินดีและร้องขึ้นว่า : *'พวกเขาเป็นของเราแล้ว พวกเขาเป็นของเราแล้ว !'*

และเมื่อมีผู้คนจำนวนมากถูกไฟเผาจนตายในป่าใกล้เมืองทิวเมน ได้ยินเสียงร้องคร่ำครวญตลอดทั้งคืนที่จุดนั้นว่า : *'โอ้ พวกเขาหายไปแล้ว ! โอ้ พวกเขาหายไปแล้ว !'* กลิ่นเหม็นรุนแรงได้แพร่กระจายออกมาจากสถานที่นั้นเป็นเวลานาน เหตุการณ์เดียวกันนี้เกิดขึ้นในเขตทอมสค์ ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ เหตุการณ์เดียวกันนี้เกิดขึ้นในเขตอุสตุยูก ในวอลอสต์เชเรโปฟสค์ ตามคำบอกเล่าที่จริงใจของชายท้องถิ่นชื่อ มักซิม ดานิโลฟ ซึ่งเราได้กล่าวถึงไว้ข้างต้น

เราสามารถเห็นได้ชัดเจนถึงความไม่พอใจของพระเจ้าต่อความนอกรีตที่ก่อให้เกิดการแตกแยก จากความตายของนักบวชนิกิตา ผู้ที่ทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเขาได้กลับใจจากความนอกรีตของตน แต่กลับคืนสู่ความนอกรีตนั้นอีกครั้ง เหมือนหมูที่กลับสู่บ่อโคลน ;

---

[695] 1 โครินธ์ 15:9.

[696] ซีริลแห่งอเล็กซานเดรีย , ในคำบรรยายของเขาเกี่ยวกับการจากไปของวิญญาณ , หน้า 495.

ซึงพระอัครสังฆราชอิกนาติอุสได้กล่าวถึงใกล้ท้ายจดหมายฉบับทีสามของพระองค์ โดยระบุว่าในปี 7190 ระหว่างความวุ่นวายในมอสโกทีเกิดจากกลุ่มสเตรลทซีผู้ก่อการกบฏ นิกิตา พร้อมด้วยผู้สมรู้ร่วมคิดของเขา — เมือพบโอกาส — และด้วยความช่วยเหลือจากกลุ่มกบฏทีกำลังก่อความวุ่นวายในเมืองหลวง จึงตั้งถินฐานในชุมชนสเตรลทซี — ซึงตั้งอยู่ฝังตรงข้ามแม่น้ำยาูซา ในกรมทหารของเซมียอน ทิโตฟ — และจากทีนัน เขาเดินไปยังจัตุรัสแดง แล้วร้องขึนด้วยเสียงอันดังกึกก้อง พูดกับประชาชนด้วยความกล้าหาญอย่างยิงว่า : 'จงยืนหยัดเถิด โอ้ ประชาชนออร์โธดอกซ์ เพือความเชือทีแท้จริง ; เพราะขณะนีไม่มีคริสตจักรทีแท้จริงบนโลกนีแล้ว ทังในรัสเซียและในหมู่ชาวกรีก ; มีเพียงเราเท่านันทียังคงยึดมันในความเชือคริสต์ออร์โธดอกซ์ และเราได้รับการบัพติศมาด้วยสองนิว ตามทีนักบุญเทโอโดเรตได้เขียนไว้ ซึงเป็นการแสดงถึงความเป็นพระเจ้าและความเป็นมนุษย์ของพระบุตรของพระเจ้า : แต่ผู้ใดทีได้รับการบัพติศมาด้วยสามนิว จะต้องทนทุกข์ทรมานนิรันดร์ร่วมกับปฏิปักษ์พระคริสต์ เพราะนันคือตราประทับของปฏิปักษ์พระคริสต์ , ด้วยคำพูดทีหมินประมาทเช่นนี ชายผู้ถูกสาปแช่งผู้นันได้สอนประชาชนไม่ให้เข้าโบสถ์ในปัจจุบัน และไม่ให้รับสิงศักดิสิทธิใดๆ จากคริสตจักร ดังนัน เขาจึงเรียกร้องให้พระสังฆราช พร้อมด้วยผู้มีอำนาจทางศาสนาทังหมด ออกไปยังลานโลบโนเย และจัดการอภิปรายเรืองความเชือทีนัน นอกจากนี ในวันที 5 กรกฎาคม นิกิตา ผู้เป็นผู้นอกรีตทีถูกสาปแช่ง พร้อมด้วยผู้ติดตามทีมีความคิดเห็นเดียวกัน ได้มาทีพระราชวังของซาร์อย่างไม่ละอาย และเรียกร้องอย่างกล้าหาญให้จัดการอภิปรายเรืองความเชือกับพระสังฆราชและบรรดาพระสังฆราช พวกเขาตังแท่นบูชาใกล้โบสถ์อัครเทวดา นำภาพไอคอนทีนำมาด้วยมาวางไว้ทีนัน และยืนบนม้านังเอง พร้อมทังตะโกนคำดูหมินต่อคริสตจักร ขณะเดียวกันก็สอนประชาชนให้ทำเครืองหมายกางเขนบนตัว (ตามแบบอาร์เมเนีย) ด้วยสองนิว แทนทีจะทำในรูปแบบตรีเอกานุภาพด้วยสามนิว พระสังฆราชโยอาคิมได้ส่งพระสงฆ์สองรูปจากมหาวิหารไปหาพวกเขา เพือตักเตือนนิกิตาและพวกพ้องให้หยุดการกระทำชัวร้ายเช่นนี แต่พวกเขากลับพุ่งเข้าใส่พระสงฆ์ทังสองและทุบตีอย่างรุนแรง จนพระสงฆ์ทังสองแทบจะหนีรอดจากมือผู้โจมตีไม่ได้ เมือเห็นว่าข่าวลือเกียวกับความนอกรีตและการก่อกบฏกำลังเพิมขึน พระสังฆราชจึงเรียกร้องให้พระเจ้าซาร์ทรงปกป้องพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิ พระเจ้าซาร์ผู้ทรงเกียรติยศยิงใหญ่ จอห์น อเล็กเซเยวิช และปีเตอร์ อเล็กเซเยวิช ได้สังให้จัดประชุมสภาขึนในห้องพระราชวังทีประดับด้วยคริสตัลอันวิจิตร ซึงพระมารดาของพระองค์ คือ สมเด็จพระราชินีนาถนาตาเลีย คิริลโลฟนา ผู้เคร่งศาสนา พระป้าของพระองค์ คือ เจ้าหญิงทาเทียนา มิคาอิลโลฟนา ผู้สูงศักดิ์ และพระขนิษฐาของพระองค์ คือ เจ้าหญิงโซเฟีย และเจ้าหญิงมาเรีย อเล็กเซเยฟนา ผู้สูงศักดิ์ เป็นประธาน ; นังเคียงข้างพวกเขาคือ สมเด็จพระสังฆราชโยอาคิม พร้อมด้วยบรรดาพระสังฆราช และเมือนิกิตาผู้เป็นผู้นอกรีตเข้ามาพร้อมกับผู้ติดตามทีมีความคิดเห็นคล้ายกัน เขาได้นำม้วนกระดาษมา ซึงภายในนันเขียนไว้ด้วยคำพูดเพ้อเจ้อทังหมดของเขา พร้อมทังคำหมินประมาทต่อพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิ และคำร้องขอทีเขายืนต่อพระเจ้าซาร์ผู้ทรงเกียรติยศสูงสุด เพือขอคำพิพากษาอันยุติธรรมเกียวกับการปฏิรูปทางศาสนา

หลังจากทีเขาได้กล่าวปราศรัยยาวเหยียดโดยอ้างอิงจากพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ นิคิตา
ซึงถูกเปิดโปงและอับอายจากความโง่เขลาในความเชื่อผิดทางของเขา ได้พุ่งตัวเข้าหาพระอัธนาซีอุส
ผู้เป็นอาร์คบิชอปแห่งโคลโมกรี ซึงได้ตำหนิเขา และตีเข้าที่อกของท่าน
ด้วยความกล้าหาญและประมาทเช่นนี
นิคิตาและผู้ที่อยู่กับเขาจึงถูกขับไล่ออกจากห้องพระราชวังทันทีตามคำสั่งของซาร์
ขณะทีพวกเขาเดินผ่านเมืองไปยังลานโลบโนเย พวกเขาก็ร้องตะโกนด้วยเสียงดัง
ร้องหอนเหมือนหมาป่าว่า ‘เราชนะแล้ว เราชนะแล้ว !’
เพราะไม่มีใครในสภาที่กล้าพูดแม้แต่คำเดียวต่อต้านพวกเขา
เมื่อพวกเขาขึนถึงสถานที่ประหารชีวิตและกำลังร้องตะโกนต่อประชาชนที่นัน พระเจ้าเอง
ซึงไม่อาจทนต่อการหมินประมาทต่อพระศาสนจักรของพระองค์ได้
จึงเปิดเผยแผนการนอกรีตของพวกเขาผ่านการลงโทษอย่างฉับพลัน :
เพราะวิญญาณชั่วร้ายได้โจมตีผู้นำนอกรีต นิกิตาผู้หมินประมาท และทันทีนัน
นิกิตาก็ล้มลงกับพืน แข็งทือ และถูกวิญญาณชั่วร้ายเข้าสิง แล้วประชาชนทุกคน
เมื่อเห็นการลงโทษของพระเจ้าต่อเขา ก็ตระหนักว่า นิกิตา คือผู้นิกายนอกรีตที่ชัดเจน
ผู้หมินประมาทต่อพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ และศัตรูของพระเจ้า ; และในเช้าวันถัดมา
ด้วยความกระตือรือร้น กองทหารราบทุกกรมได้จับกุมผู้นิกายนอกรีตที่ถูกสาปแช่งผู้นัน —
ซึงก่อนหน้านีพวกเขาเคยช่วยเหลือ — และหลังจากมัดเขาไว้แล้ว ก็นำตัวเขาไปขึนศาลพลเรือน ;
และตามคำสั่งของซาร์
นิกิตาถูกประหารชีวิตในฐานะผู้นิกายนอกรีตและผู้ก่อความวุ่นวายในหมู่ประชาชน
จากเหตุการณ์นี
เราสามารถเห็นได้ชัดเจนว่าพระเจ้าไม่ทรงเห็นชอบต่อความชั่วร้ายแห่งการแตกแยก ;
เพราะนิกิตาผู้เป็นผู้นอกรีต ซึงได้หมินประมาทคริสตจักรของพระเจ้าอย่างเปิดเผย
ได้ถูกส่งมอบให้อยู่ในอำนาจของซาตานอย่างเปิดเผยต่อหน้าประชาชนทังกรุงมอสโก
และอาการบ้าคลังของนิกิตาได้เป็นการเปิดเผยอย่างชัดเจนถึงความผิดนอกรีตของเขาและของผู้ติดตา
มทีมีแนวคิดเดียวกันทังหมด
นอกจากนี , ยังมีพระภิกษุพาโคมีอุส ซึงเราได้กล่าวถึงในส่วนแรกของบทความนี
ผู้ที่ในวัยเด็กถูกนำจากเขตโพเชคอนสกีไปยังปาเหล่านัน เติบโตขึนที่นัน
และถูกกลุ่มผู้แบ่งแยกศาสนาให้รับบัพติศมาใหม่สองครัง
หลังจากทีเขาได้รับบัพติศมาที่แท้จริงที่นีแล้ว :
ครังแรกพวกเขาให้รับบัพติศมาใหม่ในนิกายที่เรียกว่า ‘เบสโปโปฟซชินา ’;
และครังที่สองในนิกายที่เรียกว่า ‘Popovshchina’ ซึงชื่อทางโลกของเขาคือ Panka หรือ Panteleimon
หลังจากทีเขาได้กลับสู่พระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์
เขาได้รับการโกนศีรษะเป็นพระภิกษุโดยเจ้าอาวาสพิทิริมที่กล่าวถึงข้างต้น : พระภิกษุผู้นัน คือ
ปาโฮมิอุส เป็นเหตุผลที่เราเล่าเรื่องนี ซึงเรื่องนีเป็นความจริง
เพราะเหตุการณ์เหล่านีเกิดขึนขณะที่เขายังพำนักอยู่ที่นันท่ามกลางกลุ่มผู้แตกแยก
ในเขตอานูฟรีเยฟสกี มีสเกเตสำหรับผู้หญิงที่สังกัดผู้อาวุโสเอเลนา
ซึงมีแม่ชีมากกว่าหนึงร้อยคน และเหตุการณ์ต่อไปนีได้เกิดขึนในหมู่พวกเธอ :
เมื่อประมาณห้าปีที่แล้ว
มีแม่ชีผู้สูงอายุคนหนึงเสียชีวิตและถูกทิงไว้โดยไม่ได้รับการฝังศพเป็นเวลาสองวัน
ขณะที่พวกเธอกำลังรอคอยครูและผู้นำทางจิตวิญญาณของพวกเธอ คืออนูฟริอุส
ซึงกำลังเดินทางไปทำธุระ และแม้ก่อนที่อนูฟริอุสจะมาถึงเพื่อฝังศพผู้ล่วงลับนัน
ผู้อาวุโสที่เสียชีวิตแล้วกลับฟืนคืนชีพและนังขึนในที่เดียวกับที่เธอเคยนอนอยู่
และเธอเริมเรียกหาแม่ชีใหญ่ว่า : ‘แม่ ! มาหาฉัน ’

ความกลัวอันใหญ่หลวงได้ปกคลุมทุกคนทีอยู่ในทีนั้น แม่ชีผู้เป็นหัวหน้าเดินเข้าไปหาเธอ
และหญิงชราทีฟื้นคืนชีพได้สั่งให้เรียกแม่ชีทุกคนมารวมตัวกับเธอ ; และกับทุกคนทีมาหาเธอ
เธอกล่าวว่า : ‘เพราะเราทุกคนปฏิบัติตามคำสอนของอนูฟริอุส เราจึงไม่ได้ไปสวรรค์ แต่จะไปสู่นรก ’
เมือกล่าวจบ เธอก็ล้มตัวลงนอนและเสียชีวิตอีกครั้งทันที จากนั้น
นักบวชหญิงทุกคนก็เต็มไปด้วยความหวาดกลัวอย่างยิง
และหลายคนเริมคิดทีจะทิงสถานทีนั้นและกลับไปยังโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ ในขณะเดียวกัน
อานูฟรีก็มาถึง และเมือทราบถึงปาฏิหาริย์ทีเกิดขึนแล้ว ก็เริมซักจูงพวกเธอว่า :
‘นั่นคือซาตานทีก่อเรืองขึน และสิงทีพวกเธอเห็นนั้นเป็นเพียงภาพลวงตา ไม่ใช่ความจริง ’
อิวาน วาซีลีเยวิช ผู้ติดตามขบวนการเบสโปโปฟชชินา อาศัยอยู่ในยาซวิทซี
(หมู่บ้านทีรู้จักกันในชือโปชินอก ;
ทีดินของตระกูลเชเรเมเทฟทีนั้นถูกทิงร้างมาประมาณสีปีแล้ว
และร่างของเขานอนอยู่ทีนั้นมาหนึงวันแล้ว ได้รับการอาบน้ำและแต่งตัวเรียบร้อย) แม่ของเขา
ซึงนั่งอยู่ข้างร่างลูกชายและร้องไห้ ได้เห็นผู้ตายฟื้นคืนชีพและเริมร้องขึนว่า :
‘ฉันกำลังจมน้ำ ฉันกำลังจมน้ำ ’ แม่ของเขาตกใจจนวิงหนีไป
แต่เขากลับสติได้และเริมเรียกหาแม่ด้วยน้ำตา แม่ของเขาจึงเดินเข้ามาหาเขา
พร้อมกับผู้คนทีอยู่ในบ้าน
และชายทีกลับมามีชีวิตอีกครั้งก็เริมเล่าว่าวิญญาณของเขาได้ไปทีใดและเห็นอะไรบ้าง
“มีชาวเอธิโอเปียมาจับตัวฉัน ” เขากล่าว “แล้วโยนฉันลงสู่บึงใหญ่ ” หลังจากนั้น
มีชายคนหนึงทีมีรูปร่างหน้าตาดีงามมา
จับมือผมแล้วนำผมผ่านสถานทีทีน่ากลัวและเต็มไปด้วยไฟ
และแสดงให้ผมเห็นทุกสำนักวิเวกและกลุ่มวิญญาณทีกำลังถูกทรมานในนรก เผาไหม้ในไฟทีรุนแรง —
ผู้ทีผมเคยรู้จักว่ายังมีชีวิตอยู่ก่อน แต่ตอนนีได้ตายไปแล้ว :
ท้งครูผู้สอนในสำนักวิเวกต่าง ๆ และคนธรรมดา ผมเห็นพวกเขาท้งหมดอยู่ในไฟนั้น
“ฉันยังเห็นด้วย ” เขากล่าว “ทุ่งมืดมิดแห่งหนึง
ซึงฉันได้รับการบอกเล่าว่านั่นคือทีทีวิญญาณของผู้ไม่เชืออยู่ —
ผู้ทีไม่รู้จักพระเจ้าและไม่เคยได้ยินคำสอนของคริสต์ ดังนั้น
วิญญาณเหล่านั้นจึงอยู่ในความมืด แต่ไม่ได้อยู่ในไฟ ” ผู้นำทางจึงถามฉันว่า : ‘คุณจะกลับใจไหม ?
คุณจะเริมไปโบสถ์ไหม ? และคุณจะไปท้วทุกอารามเพือประกาศสิงทีคุณเห็นทีนีไหม ? หากไม่
ฉันจะโยนคุณลงในไฟพร้อมกับความคิดของคุณ ’ ฉันสัญญาว่าจะกลับใจและทำตามทุกคำสั่ง ชายคนนั้น
หลังจากนำฉันออกจากสถานทีอันน่าสะพรึงกลัวเหล่านั้นแล้ว
ก็นำฉันไปยังบ่อโคลนแห่งหนึงและโยนฉันลงไป ฉันร้องขึนว่า : ‘ฉันกำลังจมน้ำ ฉันกำลังจมน้ำ !’
แล้วก็พบว่าตัวเองยังมีชีวิตอยู่ นีคือสิงทีอีวาน ผู้ซึงได้รับการฟื้นคืนชีพจากความตาย
ได้เล่าให้แม่ของเขาและผู้ทีบังเอิญอยู่ทีนั้นในขณะนั้นฟัง
และเขาได้เดินทางไปท้วทุกอารามผู้วิเวก เพือเล่าเรืองราวเกียวกับตัวเขาเอง —
ว่าเขาได้ตายไปอย่างไร ถูกนำผ่านความทรมานอย่างไร ได้เห็นอะไร และได้รับการฟื้นคืนชีพอย่างไร
แต่พวกเขาไม่เชือเขาเลย กลับยังเยาะเย้ยและด่าทอเขาด้วย หลังจากนั้น
เขาจึงออกจากทีนั้นพร้อมกับแม่ของเขาไปยังเมืองหนึง (ปาโคมิอุสไม่จำชือเมืองนั้น)
และหลังจากใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางชาวออร์โธดอกซ์ได้ไม่นาน เขาก็จากไปอย่างสงบด้วยความศรัทธา

จากคำเล่าเรืองทีตรงไปตรงมาเช่นนี ผู้ใดก็ตามก็สามารถเชือมันได้อย่างเต็มทีว่า
การกระทำของกลุ่มทีแตกแยกนั้นเป็นสิงทีไม่เป็นทีพอพระทัยของพระเจ้า
และว่าพวกเขาไม่สมควรได้รับความรอด แต่สมควรได้รับการลงโทษ

ขอให้ทุกคนทีได้ละทิงคริสตจักรของพระคริสต์และผู้เลียงแกะทีแท้จริง
รวมถึงครูผู้สอนทีแท้จริง และผู้ทีติดตามครูผู้สอนเท็จทีก่อการแตกแยก ได้ยินสิงนี :

และขอให้พวกเขาได้ระมัดระวังและพิจารณาว่าตนเองกำลังฟังใคร วางความเชื่อไว้กับใคร และติดตามใคร : ผู้ฆ่าคน ผู้ทำลายวิญญาณ ผู้ใช้เวทมนตร์ ผู้ทำคาถา ผู้นอกรีต ผู้เสแสร้ง ผู้ล่วงประเวณี ผู้ไม่เคารพกฎหมาย ผู้ละทิ้งความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ ผู้หมิ่นประมาทสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของพระเจ้า ผู้ที่ปฏิเสธพระคุณของพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งผ่านพวกเขา ทางที่แท้จริงถูกหมิ่นประมาท , ผู้ที่ทำให้พระคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราถูกดูหมิ่นในความลึกลับอันบริสุทธิ์ที่สุดของพระองค์ ผู้ที่ทำให้ชื่อคริสเตียนถูกดูหมิ่น ผู้ที่ปีศาจท้าทายยินดีในความพินาศของพวกเขา ผู้ที่วิญญาณของพวกเขาหลังความตายจะถูกนำเข้าสู่ไฟแห่งเกเฮนนา แล้วผู้ที่ติดตามพวกเขาจะหวังหรือคาดหวังความรอดใดได้เล่า ? แน่นอนว่าคือความพินาศเดียวกันที่ตกอยู่กับผู้นำของพวกเขาเอง

ดูเถิด โอ้ ประชาชนออร์โธดอกซ์ที่รักยิ่ง แกะแท้ในฝูงของคริสต์ และลูกหลานที่ซื่อสัตย์ของคริสตจักรอันศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ! เราได้พิจารณาด้วยเหตุผลอันถูกต้องถึงผลที่สามจากสวนของบริน —การกระทำของพวกเขา— และได้ตรวจสอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน :

ส่วนการกระทำของพวกเขา ซึ่งเพียงแต่เป็นการแสร้งทำเป็นดีเท่านั้น ,

ส่วนคนชั่วนั้น พวกเขากลับเห็นชอบกับสิ่งเหล่านั้น

และเราพบในผลนั้น เช่นเดียวกับแอปเปิลสีส้นสดใสของเมืองโซดอม ไม่ใช่รสหวาน แต่เป็นฝุ่นและเถ้าที่เหม็นเน่า ; เราพบว่า :

การกระทำดีของพวกเขาไม่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า เพราะทำด้วยความเสแสร้ง และแม้การกระทำใดของพวกเขาจะทำโดยไม่เสแสร้ง ก็ยังไม่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า และไม่สมควรได้รับความรอด เพราะทำอยู่นอกพระศาสนจักรคาทอลิกออร์โธดอกซ์ ซึ่งหากปราศจากพระศาสนจักรนี ก็ไม่มีใครสามารถได้รับความรอดได้

ส่วนการกระทำชั่วของพวกเขา ซึ่งทำขึ้นอย่างชัดเจนเพื่อต่อต้านพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ์ ใครจะยอมรับได้ ? เฉพาะผู้ที่ชอบเรียกความมืดว่าแสงสว่าง กลางคืนว่ากลางวัน โคลนว่าทอง ไฟว่าน้ำ ควันว่าหิมะ และน้ำดีว่าน้ำหวานเท่านั้น เขาจะเรียกความชั่วว่าความดี แต่ผู้เช่นนั้นจะได้รับความวิบัติ ผู้เผยพระวจนะอิสยาห์ร้องว่า : วิบัติแก่ผู้ที่เรียกความชั่วว่าความดี และความดีว่าความชั่ว ผู้ที่ถือความมืดเป็นแสงสว่าง และแสงสว่างเป็นความมืด ผู้ที่ถือความขมเป็นความหวาน และความหวานเป็นความขม ’[697]

บทที่ *23.* คำสรุปของหนังสือ และคำเตือนแก่ผู้เชื่อ

ดังนั้น จึงได้รับการยืนยันจากการสอบสวนอย่างละเอียดถี่ถ้วนว่า :

ความเชื่อนอกรีต และ
คำสอนของพวกเขา, และ
การกระทำของพวกเขา:
และได้ปรากฏชัดว่า : แท้จริงแล้ว ,
ความเชื่อของพวกเขาเป็นความเชื่อที่ผิด ,
คำสอนของพวกเขาก่อให้เกิดอันตรายต่อจิตวิญญาณ , และ
การกระทำของพวกเขานั้นไม่เป็นที่พอพระทัยของพระเจ้า

คำเตือนแก่ผู้เชื่อ

---

[697] อิสยาห์ 5:20.

ดังนั้น โอ้ ประชาชนของพระเจ้า
จงพิจารณาและเข้าใจถึงการหลอกลวงและความเสียหายทางจิตวิญญาณที่ก่อขึ้นโดยกลุ่มผู้แตกแยก
และจงระวังสุนัข จงระวังผู้กระทำชั่ว [698] . จงระวังหมาป่าที่ออกมาจากป่าบริน
เข้ามาใกล้ท่านอย่างลับๆ ในคราบแกะ และพยายามหลอกลวงท่านด้วยคำพยากรณ์และคำสอนที่เท็จ
เพื่อนำท่านไปสู่ความพินาศของตนเอง เหล่านี้คือผู้พยากรณ์เท็จและผู้สอนเท็จที่แท้จริง
ซึ่งอัครทูตเปโตรผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ทำนายไว้ว่า : 'ในหมู่ประชาชนเคยมีผู้พยากรณ์เท็จ
เช่นเดียวกับที่ในหมู่ท่านจะมีผู้สอนเท็จ ซึ่งจะนำคำสอนผิดที่ก่อให้เกิดความพินาศมา
และเมื่อปฏิเสธองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงไถ่พวกเขาแล้ว ก็จะนำความพินาศมาสู่ตนเองอย่างรวดเร็ว :
และหลายคนจะตามความเสื่อมทรามของพวกเขา ซึ่งทำให้ทางแห่งความจริงถูกดูหมิ่น ;
และด้วยคำพูดที่ประจบประแจงมากมายของพวกเขา พวกเขาจะล่อลวงท่าน :
การพิพากษาของพวกเขาได้ถูกเก็บไว้มานานแล้ว และการพินาศของพวกเขาก็ไม่ *slumbering*[699]

นี่คือกลุ่มคนเดียวกันที่อัครทูตเปาโลผู้ศักดิ์สิทธิ์และยิ่งใหญ่ที่สุดได้สั่งให้เราเ
ฝ้าระวัง โดยกล่าวว่า : 'ข้าพเจ้าขอเตือนท่านทั้งหลายพี่น้อง
จงหลีกเลี่ยงผู้ก่อความแตกแยกและวางอุปสรรคขัดขวางทางของท่าน
ซึ่งขัดแย้งกับคำสอนที่ท่านได้เรียนรู้ และจงหลีกเลี่ยงพวกเขา '[700] .

นี่คือกลุ่มคนเดียวกันที่สอนอย่างผิดเพี้ยนและไม่ยึดมั่นในคำพูดที่ถูกต้องของพระเยซู
คริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา และคำสอนที่ตั้งอยู่บนหลักคำสอนที่ถูกต้อง ;
พวกเขาเต็มไปด้วยความหยิ่งยโส ไม่รู้อะไรเลย และเนื่องจากป่วยด้วยความเชื่อผิดๆ
จึงทะเลาะวิวาทและโต้แย้งกันเรื่องถ้อยคำ [701] .

นี่คือกลุ่มคนที่ก่อให้เกิดความอิจฉา ความขัดแย้ง การใส่ร้าย
และแผนการชั่วร้ายของผู้ที่มีจิตใจเสื่อมทรามและถูกพรากจากความจริง
โดยพยายามสร้างชื่อเสียงเท็จผ่าน 'ความเคร่งครัด ' ที่ชั่วร้ายของตนเอง [702] .
เพราะพวกเขาเป็นคนชั่วร้าย แต่กลับคิดว่าตนเองเป็นผู้เคร่งศาสนา ; และด้วยการหลอกลวงผู้คน
พวกเขาจึงได้มาซึ่ง ทรัพย์สินเพื่อตนเอง และได้รับประโยชน์จากทานของผู้มั่งคั่ง
เปาโลสั่งให้ทิโมธีห้นหลังให้กับผู้หลอกลวงเช่นนี้ ผู้ซึ่งถูกพรากจากความจริง
จิตใจถูกทำให้เสื่อมทราม และเป็นผู้ใส่ร้ายที่เจ้าเล่ห์ :

นี่คือผู้ที่บุกรุกเข้าไปในบ้านของผู้คน และล่อลวงหญิงสาวที่แบกรับบาปไว้
ถูกความใคร่ต่าง ๆ ขับเคลื่อน เรียนรู้อยู่เสมอ แต่ไม่เคยสามารถเข้าใจความจริงได้ [703] .

เหล่านี้คือผู้หลอกลวงและนักเวทมนตร์ ซึ่งกำลังก้าวไปสู่สิ่งเลวร้ายยิ่งขึ้น
ทั้งหลอกลวงและถูกหลอกลวง [704] .

นี่คือกลุ่มคนที่มีลักษณะนิสัยถูกบรรยายโดยนักบุญยอห์น คริโซสโตม ซึ่งกล่าวว่า :
พวกเขาไม่ใช่เพียงหมาป่าเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ก่อความชั่วร้าย ศัตรู คู่ต่อสู้ ผู้ใส่ร้าย
ผู้หมิ่นประมาท ผู้เสแสร้ง โจร ผู้ปล้น ผู้สอนผิด และผู้เผยพระวจนะเท็จ ผู้นำทางที่ตาบอด
ผู้ล่อลวง ผู้เป็นศัตรูที่เจ้าเล่ห์ของพระคริสต์ ผู้โง่เขลา บุตรของมารร้าย
และผู้ต่อสู้กับพระวิญญาณ ซึ่งได้หมิ่นประมาทพระวิญญาณบริสุทธิ์

---

[698] ฟิลิปปี 3:2.

[699] 2 เปโตร 2:1, 2 และ 3.

[700] โรม 16:17.

[701] 1 ทิโมธี 6:3 และ 4.

[702] 1 ทิโมธี 6:4 และ 5.

[703] 2 ทิโมธี 3:6 และ 7.

[704] ที่เดียวกัน , ข้อ 13.

ผู้ซึงจะไม่ได้รับการอภัยบาป ทั้งในยุคนีและยุคทีจะมาถึง
แต่ถูกกำหนดให้หมินประมาทพระผู้เป็นเจ้าทีแท้จริง way[705] . คนเหล่านีเองคือลูกหลานของมารร้าย
ตามทีพระเจ้าตรัสกับพวกเขาว่า : 'ท่านทั้งหลายเป็นลูกของมารผู้เป็นบิดาของท่าน '[706]
และนักเทววิทยา ยอห์น ยังกล่าวอีกว่า : 'พวกเขามีชือเสียงว่าเป็นลูกหลานของมาร '
จนถึงตรงนีคือคำกล่าวของคริสอสตอม
จงระวังคนเช่นนีเถิด โอ้ผู้เป็นทีรัก ! ข้าพเจ้าวิงวอนและเตือนท่านทั้งหลาย ;
อย่าได้สนใจเรืองเล่าเหลวไหลของพวกเขา เพราะเช่นนีเองทีนักบุญเปาโลได้เตือนติโมธีว่า :
'จงปฏิเสธเรืองเล่าทีไร้ความศักดิ์สิทธิและเรืองเล่าของหญิงชรา ;
แต่จงฝึกฝนตนเองในความเคร่งครัด '[707] . จงระวังการคบหาสมาคมกับพวกเขา
และอย่าฟังคำสอนทีผิดพลาดของพวกเขา ; จริงๆ แล้ว จงหนีห่างจากพวกเขาให้มากยิงขึน
และอย่ารับคนเช่นนีเข้าบ้านของท่าน ผู้ทีพยายามนำท่านให้หลงทางจากเส้นทางทีถูกต้อง
จงฟังคำแนะนำอันดีของนักบุญยอห์น นักเทววิทยา ผู้กล่าวว่า :
'ผู้ใดทีละเมิดและไม่อยู่ในคำสอนของพระคริสต์ ผู้นันไม่มีพระเจ้า ;
แต่ผู้ใดทีอยู่ภายในคำสอนของพระคริสต์ ผู้นันมีทั้งพระบิดาและพระบุตร '[708] .
หากมีผู้ใดมาหาท่านและไม่นำคำสอนนีมา จงอย่าต้อนรับเขาเข้าบ้านของท่าน และอย่าทักทายเขา
เพราะการทักทายเขา คือการร่วมในความชั่วของเขา เช่นเดียวกับผู้ทีสัมผัสกับยางไม้ *(tar)*
จะถูกทำให้มลทิน (ดังทีหนังสือสิราขกล่าวไว้)[709] : เช่นเดียวกัน
ผู้ทีคบหากับผู้เบียงเบนจากความเชือ จะถูกทำให้มลทินโดยพวกเขา
ดังนัน ผู้เชือในความถูกต้องทั้งหลาย จงรู้ไว้ว่า ผู้ใดทีต้อนรับผู้ก่อการแตกแยก —
ซึงเป็นศัตรูของพระศาสนจักรของพระคริสต์ — และคบหาเป็นมิตรกับพวกเขา
รวมถึงให้ทานจากทรัพย์สินของตนเองแก่พวกเขา ผู้นันคือศัตรูของพระคริสต์เอง
ผู้เป็นศีรษะของพระศาสนจักรของพระองค์
เพราะเช่นเดียวกับผู้ใดทีคบหากับศัตรูของกษัตริย์และสนับสนุนเขา ก็ไม่ใช่เพือนของกษัตริย์
แต่เป็นศัตรูของพระองค์ ; เช่นเดียวกัน ผู้ใดทีคบหากับศัตรูของพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิ
ซึงเป็นร่างกายของพระคริสต์ผู้เป็นศีรษะ ก็ไม่ใช่ผู้รับใช้ทีซือสัตย์ของพระคริสต์
แต่เป็นศัตรูของพระองค์ และเช่นเดียวกับลูกชายทีรักศัตรูของพ่อตนเอง
ก็ไม่ได้รักพ่ออย่างแท้จริง และตัวเขาเองก็ไม่สมควรได้รับความรักจากพ่อ : เช่นเดียวกัน
คริสตชนทีรักศัตรูของพระคริสต์ — ผู้ก่อการแตกแยกและผู้หลงผิด —
ก็ไม่ได้รักพระคริสต์อย่างแท้จริง และตัวเขาเองก็ไม่ได้รับความรักจากพระองค์ ;
เพราะพระคริสต์ทรงรักผู้ทีรักพระองค์ แล้วจะอ้างว่ารักพระคริสต์ได้อย่างไร
เมือยังคบหากับผู้ทีฉีกขาดเสือคลุมของพระคริสต์ และตัดขาดพระกายของพระองค์
คือพระศาสนจักรอันศักดิ์สิทธิทีรวมเป็นหนึงเดียวกับพระองค์ ?
หากท่านรักพระคริสต์อย่างแท้จริง จงอยู่ห่างไกลจากผู้ทีหมินประมาทพระศาสนจักรของพระคริสต์
ผู้ทีเห่าใส่พระศาสนจักรเหมือนสุนัข
และหอนพร้อมทั้งฉีกขาดอวัยวะของพระศาสนจักรเหมือนหมาปา เป็นสิงทีดีทีจะเลียนแบบดาวิด
ผู้ซึงกล่าวว่า : 'ข้าพเจ้ามิได้เกลียดชังผู้ทีเกลียดชังพระองค์หรือ พระเจ้าข้า

---

[705] Margarit, คำที 13 เกียวกับผู้สอนทีผิด , หน้า 466.

[706] ยอห์น 8:44.

[707] 1 ทิโมธี 4:7.

[708] 2 ยอห์น 1:9.

[709] สิราข 13:1.

และมิได้รังเกียจศัตรูของพระองค์หรือ ? ข้าพเจ้าได้เกลียดชังพวกเขาด้วยความเกลียดชังทีสมบูรณ์
และพวกเขามิได้กลายเป็นศัตรูของข้าพเจ้าหรือ ?’[710]

เมือได้แสดงความรักของท่านแล้ว โอ้ ผู้เชือทีซือสัตย์ !
ข้าพเจ้าจะสรุปคำปราศรัยต่อท่านด้วยคำพูดของนักบุญยอห์น นักเทววิทยา :

‘ผู้ใดทีรู้จักพระเจ้าก็ฟังเรา ; ผู้ใดทีไม่ใช่ของพระเจ้าก็ไม่ฟังเรา :
ด้วยวิธีนีเราจึงรู้จักพระวิญญาณแห่งความจริงและพระวิญญาณแห่งการหลอกลวง ’[711] .

ขอให้พระเจ้า ด้วยพระเมตตาอันยิงใหญ่ของพระองค์
ไม่ทรงปรารถนาความตายของผู้บาปทีหลงทางเข้าสู่ความแตกแยกและความขัดแย้ง
และได้หลุดพ้นจากพระศาสนจักรอันศักดิสิทธิของพระองค์
แต่ขอให้พระองค์ทรงนำพวกเขากลับสู่ทางทีถูกต้อง
ด้วยวิธีการใดก็ตามทีพระองค์ทรงเห็นว่าเหมาะสม
และขอให้พระองค์ทรงนำพวกเขากลับมารวมตัวกับฝูงแกะอันศักดิสิทธิและทีพระองค์ทรงเลือกสรรอีก
ครั้ง

ขอให้พระองค์ทรงยืนยันและเสริมสร้างท่านทังหลาย ซึงเป็นลูกของพระองค์
ผู้ยึดมันในพระศาสนจักรคาทอลิกอันศักดิสิทธิ และดำรงอยู่ในความเชือทีแท้จริง
เพือท่านทังหลายจะได้มันคงไม่หวันไหวในความเชืออันศักดิสิทธิ
และขอให้พระองค์ทรงรักษาพระศาสนจักรของพระองค์ไว้ ไม่ให้ถูกประตูแห่งนรกพิชิต จนถึงวันสินโลก
อาเมน

ข้าพเจ้าขอนำหนังสือเล่มเล็กนี ซึงเป็นผลแห่งความพยายามอันถ่อมตนของข้าพเจ้า
มาถวายให้พระศาสนจักร พระสังฆราชผู้ทรงเกียรติยศสูงสุด และคณะสงฆ์ทังปวงทรงพิจารณา
เพราะข้าพเจ้าไม่กล้าถือว่าตนเองเป็นผู้มีปัญญา และไม่พึงพาความเข้าใจอันน้อยนิดของตนเอง
และหากพบสิงใดทีไม่ถูกต้องในหนังสือนี ข้าพเจ้าขอรับการแก้ไขด้วยความกรุณา
ส่วนข้าพเจ้าเอง พร้อมทีจะปฏิบัติตามคำสังของพระศาสนจักรในทุกเรือง
โดยข้าพเจ้าเป็นสมาชิกทีตำต้อยทีสุด และเป็นผู้รับใช้และผู้ทำงานทีถ่อมตนทีสุด

---

[710] สดุดี 138:21, 22.

[711] 1 ยอห์น 4:6.